جهان نما

٢٦٠٦

محمد
احمد
محمد

لا إله إلا الله محمد رسول الله
صادق الوعد الأمين

٢٦٠٦

وقف السلطان الملك العادل وخليفة الخالق الأمجد الكامل سيد طبقات الملوك
والسلاطين وأكرم المجاهدين من الخواقين السلطان ابن السلطان السلطان أبو الفتوح
والمغازي محمود خان بن السلطان مصطفى خان لا زال في الجوامع محامده الجليلة
مذكورة ومدارج موضوعاته الخيرية في صحفه مسطورة وأنا الفقير
إليه سبحانه وتعالى الشيخ طاهر المفتش بالحرمين
الشريفين المحترمين غفر له

سبب تحریر کتاب مستطاب اولدرکه چون دوام قیام قوانین دین ودولت وضوابط قوام
نظام ملك وملت وضبط وربط تواریخ واخبار وحفظ وحراست معارف وآثار ثبت وتحریر
کتب وصحایف وقید وتحریر دواوین لطایف ایله میسر واشاعت انواع علوم واطارهٔ آثار
فنون تکثیر کتب ایله مقدر ایدوکی مسلم ومقرر اولمغله طلوع آفتاب عالمتاب دین مبین محمدی
وظهور تباشیر صبح صادق ملت احمدی صلی الله تعالی علیه وسلمدن برو علماء دین مبین
وفضلاء محققین کثرهم الله الی یوم الدین ضبط وحمایت علوم شریفه وحفظ وصیانت
معارف یقینیه ایچون تدوین صحایف وتسطیر کتب علوم ومعارف اهم مهمات اولمغله بذل
مقدور قلدیلر وکذلك علوم محاضره ده لغات عربیه وفارسیه ومعارف آلیه وحکمیه وسائر
فنون جزئیه وقواعد کلیه نك ضبط وافاده وتعلم واستفاده سی دخی کتب وتحریر وتدوین
وتسطیر ایله حصول پذیر اولمغله نیل اجور دنیویه واخرویه واحراز سعادت ابدیه ایچون
تألیف کتب علمیه وتدوین صحف معارف جزئیه دن خالی اولمیوب جمهور مسلمین وزمرهٔ
موحدین مؤلفات کثیره ومصنفات عدیده ابداع وتصنیف برله بالجمله ملل وادیان سائره
اصحابنه تفوق ایتمشلر ایکن مرور اعصار وایام وکرور ادوار واعوام ایله جنکیز فتنه انکیز
وهلاکوی بی تمیز خروجلرنده وممالک اندلسه کفرهٔ افرنج استیلا سنده وسائر دول
اسلام میانده پی در پی وقوع بولان حروب وقتال وحریق نار امثالی مصائب ورزایا ظهورنده
اکثر مصنفات عرضهٔ ضیاع وتلف اولمغله الیوم ممالك فسیحة المسالك اسلامیه ده علوم
آلیه وسائره ده کبیر الحجم عظیم القیم اولان نسخ لازمهٔ نادر قلیل وکتاب ومستنسخینك دخی
زمانمزده همتلرینه قصور وسعی واهتماملرینه فتور طاری اولوب بو حال ایله یازیلان نسخ دخی
خبط وخطادن خالی اولمیوب کتبک ندرت قیمتنده وفرت عبارتنده سقامت طلبهٔ علوم ورغبهٔ
معارف وفنونك تحصیل کتبده عسرت ومشقتلرینه باعث وبادی واصحاب استعدادن
نیجه لرینك فضائل وکمالاته عدم وصوللرینه مؤدی اولدیغی ظاهر وبدیدار اولمشدر اعمال صناعیه
میانده ایسه طباعت کتب صنعتی وفرت نسخی بهای رخیصی صحت عبارتی ضامن وکافل بر فن
مفید وکار پر رواج وکثیر النفع والنتاج اولوب وجوه ایله نفع عام تحتنده مندرج ایدوکی ظاهر
وبدیهی

وبدیهی اولدوغندن غیری صناعت مرقومه وجوه دنانیره سکهٔ حسنه ضربی وروی صحیفه یه
خاتم نکین طبعی کبی بر نوع کتابتدن عبارت وخطك تعریفی تحتنده داخل بر حرفت کثیرة البرکت
اولوب دولت علیهٔ ابد پیوند بویله بر صنعت غریبه نك وراء خفادن منصهٔ ظهور زده جلوه کر
اولمسنه اهتمام ایله عامه اهل اسلامك الی یوم القیام استجلاب دعوات خیریه لرینه توسل
ایدوب کتب لغات ومنطق وتواریخ وطب وفنون حکمت وهیئت واکا تابع جغرافیا وممالك
ومسالك کتابلری بصمه فنیله توفیر وتکثیر بابنده بوندن اقدم اذن ورخصت پادشاهانه رجا
اولندقده بو امر باهر المنافعك اساس ومبناسی قاعدهٔ شرع مبین مضمون الانداراس اوزره
تأسیس اولنمق خصوصی ایچون شرفیافتهٔ صدور بولان فرمان واجب الاذعان اولی الامره
امتثالا علماء کرام وصدور دولت علیهٔ ابد قیام واعیان وارکان سلطنت سنیهٔ دائم الاستمرار
میانده بو امر بدیع مذاکره ومحاوره وکما ینبغی تتبع وملاحظه اولندقده اعلم العلماء المتبحرین
افضل الفضلاء المتورعین بحر زخار علوم شتی وینبوع انهار مسائل وفتوی سابقا
شیخ الاسلام ومفتی الانام مولانا عبد الله افندی حضرتلرندن استفتا اولنوب جوازی بابنده
صادر اولان فتوای شریفه مضمونی جمهور فحول علماء عظام جانبلرندن دخی تقاریض وامضا
برله تأکید وتأیید اولنوب موجبنجه عمل اولنمق بابنده خط همایون میمنت مقرون دخی
شرفیافتهٔ صدور بولمغله اشرف مساعی واحسن صنایع اولان صناعت طباعت ایله توفیر
وتصحیح کتبه مباشرت وعون جناب حق ایله زمان قلیلده لغات وتواریخدن حجمی صغیر وکبیر
بر قاچ بیك جلد کتاب حصول پذیر اولوب ایدی راغبینه واصل وتناول کتب متداوله ایله
منفعت عامه حاصل اولدیغی اثناده اعلم علماء المتبحرین افضل الفضلاء المتورعین بحر زخار
علوم شتی ینبوع انهار مسائل وفتوی لابس لباس ورع وتقوی حالا مسند نشین صدر والای
فتوی شیخ مشایخ الاسلام سلمه السلام کاشف مشکلات انام ابو الخیر والحسنه الشهیر
بداماد زاده مولانا شیخ احمد افندی حضرتلرینك ایام خالیه لرنده بر کون شرف زیارتلریله
شرفیاب ودستبوس سعادتمأنوسلریله کامیاب اولدوغمزده بو عبد عاجز وبندهٔ ناچیزه
چشم التفات ایله نکران ومعاملهٔ جمیله برله توجیه خطاب مستطاب بیوروب بوکونه تمهید
کلام بیوردیلرکه اکرچه بو قدرجه کتب لغات وتواریخ حصولیله عامه یه بر سماط پر نعمت بسط
وتمهید اولنوب علوم ومعارف طالبلرینه وآثار امم سالفه راغبلرینه بر عالی ضیافت ترتیب
اولندی انجق فروع هیئتدن فن جغرافیا بر علم جلیل القدر اولمغله ارکان واعیان دولته علم
ومعرفتی الزم وعلی الخصوص حالا دیهیم افروز خلافت وسریر آرای ملك ودولت سلطان البرین
والبحرین خادم الحرمین الشریفین شوکتلو مهابتلو کرامتلو پادشاه عالمپناه افندمز
حضرتلرینك علوم ومعارفه رغبت ومحبتلری واصحابنه میل وعنایتلری عظیم وبو علمك نفع
وفائده سی عمیم اولدوغی ظاهر وبدیدار زیرا دائرهٔ دولتده واقع بلاد وثغور وحدود وسنور
واحوال سرحد وقرب وبعد ممالك اعدا وسهولت وصعوبت طریق سفر وبالجمله احوال

بحر و بر فن مرقومك مبين ومبرهن اولمغله مصالح ممالك وانا منك وجه صواب اوزره فتق ورتقه
ومهمات سلطنتك حل وعقدنه مرشد ودليل وپيشوا واصحاب غزا وجهاد قوى الاجتهادى
برا وبحرا دار وديار اعدايه دلالته رهبر و رهنما اولوب صور واشكال ممالك جهان سطحنك
عيان واحوال اقوام زمين وزمان يوزنك نمايان برجام جهان نما درکه سرذمه مشرکين فن مرقومه
اطلاع واهتمام ايله شرقدن غربه سفر وصحيفهٔ ارض ومافيى كشت وكذار ايدوب چوق
فائده كوردكلرى اهل اسلام ايسه نهادلرنده مركوز اولان شجاعته قصير همت وبوفن جليلك
تحصيلنه تكاسل ورخاوت ايدوب بو بابده فتور وقصورلرى جلوه كر منصهٔ ظهور اولمغله
اواسط قرن حادى عشرده فضلاى كتاب معارف اكتسابدن حاجى خليفه لقب كاتب چلبى
مرحوم كمال غيرت وحميتندن ناشى اهل اسلامه مثلى نا مسبوق خدمت نيتيله شد نطاق
همت ايدوب دولت عليه ده فن مرقومى احيا وسيله تأليفنه مباشرت ايتديكى جهان نما نام كتاب
مستطابك بو اثناده طبع ورسم ايله تكثير وتوفيرى لزومنى مشار اليه مفتى الانام افندم حضرتلرى
بو عبد عاجزه ايما واشارت بيوروب وكتاب مرقومك تبيض اولنان نسخهٔ اصليه سى نابود
ونا ياب اولوب لكن مشار اليه حضرتلرى بعض نسخهٔ اصليه نك مسوده سنه ظفرياب اولملريله
بالجمله مسوداتى يد حقيره تسليم بيوروب كتاب مزبورك تكميلنه اشارت وتعريف وتوصيه لرى
اوزره امرلرينه امتثاله مبادرت اولنوب كاه مأخذ ومبادئ اصل كتاب اولان كتبه مراجعت
وتذييل الطابع ناميله مناسب محال بعض صور واشكال ضميله ايضاح مآل وتوسيع دائرهٔ مقال
وكاه كتاب مزبورك قصور ونقصانى ابو بكر بن بهرام الدمشقى نك جغرافيا سندن نقل ايله
تكميل وكاتب چلبى مرحومك هوامش مسوده ده مرقوم اولان منهياتى دخى صحيفهٔ مسطره
درج وبسط اولنمق اوزره كتاب جهان نمانك تكميلنه وطبع وتمثيلنه حسب الطاقه عزيمت
ومباشرت اولنمشيدى بحمد الله حمد المحضى عون جناب حق وفضل فياض مطلق برله شاهد
مرام زيور آغوش ختام اولوب لكن بو مقوله جوهر نفيسك عيار اعتبارى وسوق عرفانده رواج
واشتهارى مطالع عز واقباله غيرت مهر وماه اولان اهلهٔ آسمان ملك ودين واجلهٔ سلاطين
نصفت آيين انار الله براهين اسلافهم وطول اعمار اخلافهم حضراتنك انظار عاطفت آثار
اعتبارلرينه منوط وادارهٔ الحاظ عنايتلرينه مربوط اولمغله مأمولدركه اول جام گيتى نما
آيينهٔ اسكندر آسا سلطان سليمان نظير رونق افزاى افسر وسرير پادشاه بلند بارگاه
شهنشاه مكارم دستگاه حامئ حومهٔ مراحم وانصاف ماحئ آثار جور واعتساف شهسوار
عرصهٔ شهريارى بالانشين مسند تاجدارى خاقان كشورستان حرز حريز امن وامان
زيور سرير سلطنت گوهر وهاج تاج خلافت مهر منير اوج سعادت واقبال درة التاج جاه
وجلال سلطان البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين سلطان ابن السلطان ابن السلطان
السلطان محمود خان اعز الله تعالى انصاره واعوانه وافاض على العالمين بره واحسانه
حضرتلرينك جلوه كر مرآت نظر انورلرى اولوب نگاه چشم التفات وقبوله مظهر وطابع
فقير

فقير خلعت كرم پادشاهى ايله موقر اولمغله عبد الك چونكه بو كتاب مستطاب نادر العصرك
ختام واتمامى آصف كريم الشيم وزير جليل الهمم صدر عالى جناب دستور معالى نصاب
ناظم امور جمهور حافظ بلاد وثغور تشريف ساز مقام صدارت عظمى ورونق افزاى مسند
وكالت كبرى صدر اعظم وزير افخم على پاشا يسر الله ما يريد ومايشاء حضرتلرينك هنگام
صدارت وايام دولتلرينه مصادفت ايله وايه دار شرف عز واعتبار اولوب وتحفهٔ مور عاجزى
بارگاه سليمان زمانه عرض وتعريف حسن همت بيهمتالرينه توقيف اولنمغله كتاب مزبورك
صحيفهٔ عنوانى اول ذات باهر الشرفك دخى نام ناميلريله موشح ومزين اولمق عنوان اعتبار
ودستمايهٔ افتخار اولمق مقرر اولمغله جناب مكارم نصابلرندن نياز اولنوركه زقرزدهٔ
قلم پريشان اداى عبد فقير اولان تحفهٔ حقيرانه مزك قصور وكسورى نظر
خطا پوش عنايتلريله مستور بيوريلوب ع هر عيب كه سلطان بپسندد هنرست
مؤداسى اوزره بو نسخهٔ كمقدرى حضور همايونه عرض ايله قدرنى اعلا
وطغراى حسن قبولى عنوانه املا بيوروب بو عبد كمين وبندهٔ
كمترينلرى دلشاد واحيا بيوريله كذلك مزايا شناسان اسرار
وبيان ورمز آشنايان دقايق عرفان اولان ارباب الباب دن رجا
ونياز اولنوركه رسم واملا وطبع واداده واقع اولان
هفوات وعثراتمز صفح جميل ايله عفو وقصور
وكسوريمزى كمال كرملريله ستر بيوره لر
وما توفيقى الا بالله

فهرس اجمالى

ارقام هنديه صحيفه‌لره اشارتدر

جهان‌نمانك سبب تأليفى ۱ تاريخ تأليفى ۲ كتابك توصيفى ۲ مرحوم ومغفور له سلطان
محمد خانك عهدنده حصوله كلوب خزينهٔ عامره‌لرينه تقديمى ۲ بياض اولان نسخه
بوعصرده نایاب اولوب مصنفك اصل مسوده‌سى تنقيه وتذييل طريقيله نقصانى
تكميل وخليفهٔ زمانك نام ناميلرينه تتميم وخزينهٔ عامره‌لرينه اتحاف وتقديم اولنمق تصميمى
۲ و ۳ بعض هندسيات وطبيعيات تعريفلرى ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ بو فنك
موقوف عليهى اولان امور ۸ جهان‌نمانك مأخذى اولان كتب اسلاميه وبعض كتب
لاتينيه وفرنكى جغرافيالرده متأخر ومعتبر اطلس ماجور وانك مختصرى اطلس مينور
احوالى ومأخذلرى واطلس مينورك ترجمه‌سى وجهان‌نمايه درجى ومصنفك فن جغرافياده
وترجمه‌ده دليل اولان اخلاصى نام كمسنه‌نك هدايتى اسبابى ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲
و ۱۳ و ۱۴ موضوع فن اولان جغرافيا معناسى ۱۴ جغرافيانك حقيقتى اوزره تعريفى
واقسامى ۱۵ و ۱۶ فن جغرافيانك غايتى وفائده‌سى ۱۶ عالم اجسامك استداره‌سى
وارضك كرى الشكل اولمسى ۱۷ بو رأى فلسفى شرعه مخالف ظن اولنوب دفع خلجان
ايچون امام غزالينك تهافت فلاسفه نام كتابنك عبارتى وترجمه‌سى ۱۷ و ۱۸ و ۱۹
فن اربابنك استداره تحقيقى وادله سوقى ۱۹ خسوف كسوف وظل اجسام احوالى
ادلهٔ استداره‌دن ايدوكى ۲۰ قاعدهٔ استداره‌يه مبنى فنك مسائل غريبه‌سى ۲۱
مصنف برقاچ مسئله‌ده استفتا ايدوب ينه كندوسى حل والهام المقدس نام رساله‌يى
تحرير ايتدوكى ۲۱ و ۲۲ اجمال حال افلاك وعناصر ۲۲ تذييل الطابع ضمننده احوال
اجرام افلاك واجسام عناصر تفصيلى ۲۲ كرهٔ عالمك تفصيل وتحرير وتصويرى
بابنده حكمانك مذاهب مختلفه‌لرى ۲۳ امر مرقوم امور دينيه ولوازم اعتقاديه‌دن
اولمدوغنه تنبيه ۲۴ مذهب اول ارسطو وبطليموس وانلره تابع اولانلرك مذهبى ۲۴
بو مذهب رجالى قتنده افلاك وعناصرك تعدادى وترتيبى ۲۴ عدد سماوات واوضاع
وترتيبنده وخلا وملا امرنده اختلافلرى ۲۴ و ۲۵ سبعهٔ سياره‌نك اقامت واستقامت
سرعت وبطو ورجعت امثالى امور مختلفه‌سنى تنظيم وتقويم ايچون افلاك كليه درونلرنده
افلاك ثانيه تقدير ايلدكلرى ۲۵ فلك الافلاكك كيفيت احوالى ۲۶ منطقة البروج
واشكال البروج ووجه تسميه وبالجمله رصد قديم ورصد جديده كوره فلك ثوابتده خيال
ايلدكلرى صور كواكبك عدد واساميسى وكواكب مرصوده‌نك عددى ۲۶ و ۲۷
افلاك كواكب هفتگانهٔ سياره‌نك هيئاتى وكيفيت احواللرى ۲۸ فلك زحلك كيفيت
احوالى ۲۸ و ۲۹ افلاك مرقومه تخيلنى تسهيل ايچون بعض قوانين هيئتك تقديمى ۲۸

فلك مشترى فلك مريخ وفلك زهره نك فلك زحله مشابهتلرى ٣٠ فلك شمسك هيئتى
وكيفيت احوالى ٣٠ فلك زهره نك هيئتى وكيفيت احوالى ٣١ فلك عطاردك
هيئتى وكيفيتى ٣١ فلك قمرك هيئتى وكيفيت احوالى ٣٢ مجسمه عندنده افلاكك عددى
٣٣ صاحب مجسطى وجمهور مهندسين عندنده افلاكك عددى ٣٣ و ٣٤ مذهب
ثانى شمس مركز جميع اولمق اوزره حاق وسط عالمى قرارگاه وارض ايچون حول شمسده حركت
وسماواتده سكونت وقوعنه ذاهب اولان فيثاغورس وافلاطون ومتأخريندن قوپرنقوش
وبونلره تابع فرقهٔ حكما مذهبى ٣٤ امر مزبور امور اعتقاديه ولوازم دينيه دن اولمدوغنه
تنبيه ٣٤ رأى مرقومى ردو تزييف بابنده فضلاء عصرى ايقاظ وترغيب ٣٤ رأى
مرقومى تلخيص وبيان ايچون پورقوچيوس نام حكيم ومصنف كتابنده بو رأيه دائر يازدوغى
عبارتك ترجمه سى ٣٤ حكيم مرقومك تقريرى اوزره حكماى پيشين وپسيندن
بو رأيه تابع اولانلر ٣٥ رأى مرقوم رجالى ميانه سنده بعض صورت اختلافده كورينن اقاويلك
تأويل وتوفيقى ٣٥ بو هيئت جديده دن منافرت اوزره اولنلرك احوالى ٣٦ متأخريندن
صاحب رصد قوپرنقوش وتارترﻳﻮش نامان فلسفيلرك ارصاديله وبعض قواعد جديده
بسط ايله بو رأى جديده استحكام ويردكلرى ٣٦ هيئت جديده نك نمونه سى اولاجق
مرتبه ده تحرير وتنقيحى ٣٦ صورة ترتيب افلاك وعناصر على رأى قوپرنقوش ٣٧
و ٣٨ ارضك حركت سنويه سى ٣٧ ارضك حركت يوميه سى ٣٧ ارضك حركت
سنويه ويوميه سنه مثال ٣٧ ارضك بروج جنوبيه ده زياده جه مكث ايلدوكى ٣٨
رأى مرقومده فصول اربعه نك تبدل وتعاقب وتعاكسى ٣٨ قوپرنقوشك رسم وتسطيح
ايلدوكى شكل مسطحده بو جمله نك تخيلى نه طريقيله اولدوغى ٣٨ رأى مرقومى استبعاد
ايدنلره بطلميوس رأينده واقع امور مستبعده ايراديله مقابله واعتراض ٣٩ رأى مرقومده
محور ارض موازاتى حفظ وبركونه حركت بطيه ايله متصف اولدوغى ٤٠ وبو حركت
ثالثه نك مقدارى ووجه تسميه سى ٤٠ ارضك قطبلرنده تشويش واختلال تعيينى ٤٠
ثوابتك تشويش ولامساواتى وتقدم مساوات ليل ونهار ودائرهٔ بروجده ميل كلينك
تشويش واختلالى ٤٠ بو جمله يى تخيل طريقى ٤١ كواكب سياره ده واقع اقامت
واستقامت ورجعتك رأى مرقومده تخيلى ٤١ عطارد ايله زهره نك اقامت واستقامت
ورجعتلرى احوالى وبو مذهبه توجه ايدن اسوله واجوبه نك تحرير وتقريرى ٤٢ و ٤٣
و ٤٤ و ٤٥ و ٤٦ مذهب ثالث تيقهوبراهه اوش واكا تابع اولنلر مذهبى ٤٦ حكيم
مرقومك هيئت عالم كيفيتنه دائر رأيى وترتيب افلاك وعناصر تخيلى ايچون بسط
ايلدوكى طريق ٤٧ و ٤٨ طبايع فلكيانده جمهور حكمانك اختلافى ٤٨ دوائر
واقطاب بيانى ٤٨ و ٤٩ محور وقطر قطب دائره مركز دوائر عظيمه دوائر صغيره دوائر
متوازيه دوائر منحرفه تعريفلرى ٤٨ دائرهٔ افق دائرهٔ استوا دائرهٔ بروج مدار كلى
دائرهٔ

دائرهٔ نصف نهار مدار قطب بروج دائرهٔ انقلاب صيفى دائرهٔ انقلاب شتوى دائرهٔ مدار
قطب بروج شمالى دائرهٔ مدار قطب بروج جنوبى تعريفلرى ٥٠ دوائر مرقومه ايله كرهٔ
ارض وماءنك انقسامى ٥٠ كرهٔ ارض وماءنك مناطق خمسه يه انقسامى ٥١ مناطق
خمسه سكاننك ظل جهتله امتيازى ٥١ مناطق مرقومه سكاننك وضع حسبيله امتيازى
٥١ عرض دائره لرى واقاليم عرفيه واختلاف ليل ونهار اعتباريله اقاليم حقيقيه تعريفلرى
واقاليم حقيقيه عددى ٥١ و ٥٢ اقاليم حقيقيه نك جداول ايله رسم وبيانى ٥٣
و ٥٤ طول وعرض دائره لريله كرهٔ ارضك انقسامى طول بلد وعرض بلد تعريفلرى
مبدأ طول وعرض وقبة الارض احوالى ٥٣ رسمسز طول وعرض كتابلرى تركيبنده
ايكى شهرك ماييننده واقع اولان بعد نه مقدار مسافه ايدوكن بلمك طريقى ٥٣ اطلس
وسائر كتب جغرافيا وسائر بر وبحر خريطه لرنده ايكى محلك ماييننده واقع بعد نه مقدار
مسافه ايدوكى بلمك طريقى ٥٣ كتابك صور واشكالنى يرلو يرنده وضعده مصنفك
تنبيه اكيدى ٥٣ طول وعرض احوالنه تنبيه ٥٥ بر وبحر مقياسلرينك تفصيلى
وكرهٔ ارض وماء مسافه سنك مقدارى ٥٨ مسافه وآلات مساحه ومقياس احوالى
٥٦ و ٥٧ مقياس بر وبحر ومقدار كرهٔ ارض وماء تفصيلنده طابع كتابك تذييلى ٥٨
و ٥٩ جهات اربعه وروزكارلر ٥٩ اقوام متنوعه نك السنهٔ مختلفه سى اوزره رياحك اصول
وفروعى وجهات واساميسى ٦٠ جهات اربعه وروزكارلر دائره لرى ٦٠ محيط شرقيده
سفر ايدن اهل هند وسند وچين وفارسك روزكارلرى تقسيمى واساميسى ٦٠ هنود
طائفه سى اصطلاحنده دائره نك تقسيمى واساميسى ٦١ قارتى رسم ايتمك قواعدى ٦٢
پوسله وابره وبيت ابره بيانى ٦٢ و ٦٣ پوسله وابره وسنك مقناطيس تفصيلى ٦٤
ارباب معارفك تجربه وامتحانيله شهر قسطنطنيه ابره سنك تاريخ كتابده ضبطى ٦٥
بو فنك صعوبتى واصطلاح واعانت اهل وقوفه احتياجى ٦٦ بو فنده فى الجمله بعض تواريخ
خلطى ٦٦ بو كتابده ذكر وبيانى مقصود اولان ممالك واقاليم وبلاد فصللرينك فهرسى
٦٧ و ٦٨ و ٦٩ كتابك باب اولى مقاصد فننده ايدوكى ٧٠ كرهٔ ارض وماءنك رسمى
٧٠ برايله بحرك برى برندن امتيازى سببى ٧٠ كرهٔ ارضك خاصهٔ طبيعيه سى وخاصهٔ
مركزيه سى وكريتى ٧١ نصير طوسى وغيرا اهل هيئتك ربع معمور ربعين شمالينك
پريد رصاندقلرى قوللرى وجوابى ٧٢ متأخرينه كوره كرهٔ ارض وماءنك رسم وتصويرى
وسد يأجوج ومأجوجه اشارتلرى ٧٢ قياس بطلميوس اوزره مسافهٔ كره نك ذكرى ٧٣
احوال بحارك ذكرى ٧٣ بحرك تكونى ٧٣ دريانك وضعى خصوصى ٧٤ بحارك
كوناكون تقسيمى ٧٤ اوقيانوس معناسى ووجه تسميه سى وجهات اربعه واماكن مختلفه يه
كوره مختلف درياره انقسامى واساميسى ٧٤ قريب العهد اولان متأخرينك اوقيانوسى
كشف واسماء جديده وضعى ٧٤ متقدمينك ربع مسكون قديم خلالنده تعيين ايلدكلرى

بش قطعه ٧٥ دریانك على الانفراد ذکری ٧٦ بحر الامان ٧٦ بحر روم ومسافه‌سی
وسواحلنه اضافتیله اقسامی واسامی مختلفه‌سی ٧٧ قره‌دکز ٧٧ ازاق دکزی وبحر قلزم
٧٧ بحر فارس ٧٨ بحر خزر ٧٨ دریانك حرکات مختلفه‌سی ٧٨ دریانك مد
وجزری مختلف اولدوغی ٧٩ مد وجزرك علت فاعلیه‌سی ٨٠ سبب مد وجزرده تأثیر
قمره مستند در دینلرك رأیی ٨٠ و ٨١ ذکر اولنان رأیه واقع اولان شبهه‌لر و وارد اولان
سؤاللره جواب ٨٢ و ٨٣ سؤال سادس ذیلنده کردابه اشارت ٨٣ مد وجزر
حرکتنك علت غائیه‌سی ٨٤ برایله بحرك تبادلی ٨٤ تبادله دائر لاحقه ٨٥ و ٨٦
جزئی وکلی طوفانلر ٨٦ طوفان خصوصنده بعض مشکل سؤاللره جواب ٨٦ و ٨٧
دریالرك باقی اوصاف واخباری ٨٧ طعم ماء بحر ٨٧ خاصهٔ بحر شیرین ٨٨ عمق
بحار ٨٨ مسافات اوقیانوس ٨٨ اوقیانوس سفرلری ٨٨ هند شرقی سفرلری ٨٩
و ٩٠ و ٩١ مواسم اسفار بحار ومحذورات ٩٢ بحرده مسافاتك انواعی ومحیط شرقیده کزن
اهل هندك بعض اصطلاحی ٩٢ عرب عندنده ریاحك اصولی ٩٢ مواسم انواعی واقسامی
٩٣ و ٩٤ تنبیه فی علم البحر ٩٤ محذورات عشره ٩٤ دائرهٔ نجم الزوج ٩٤
طوفانات مجربه ٩٥ بحریون قتنده مجربات مشهوره ٩٥ دریانك مدجی ٩٥ و ٩٦
اقسام اجمالیهٔ ارض ٩٦ قسم اول اوروپا ٩٦ وجه تسمیه ٩٦ حدود ٩٧ مسافه
٩٨ تقسیم ٩٨ تشبیه ٩٨ توصیف ومدح ٩٨ اوروپا خلقنده بعض عیوبك ذکری
٩٩ انهار وجبال ١٠٠ قسم ثانی قطعهٔ افریقا ١٠٠ وجه تسمیه ١٠٠ حدود ١٠٠
مسافه ١٠٠ تقسیم ١٠١ توصیف ١٠١ بحیرات وانهار وجبال ١٠٢ جبل قمر ١٠٢
جزایر افریقا ١٠٢ قسم ثالث کدآسیا قطعه‌سیدر ١٠٢ وجه تسمیه ١٠٢ حدود ١٠٢
مسافه ١٠٣ تقسیم ١٠٣ توصیف ١٠٣ جبال وانهار ١٠٤ آثار قدیمه ١٠٤
قسم رابع که قطعهٔ امریقادر ١٠٤ بو اقلیم عند السلف معلوم ویا مجهول اولمق بحثی ١٠٤
اسماء مختلفه ایله وجه تسمیه‌سی ١٠٥ حدودی ١٠٦ مسافه‌سی وتقسیمی ١٠٦
امریقانك فتح اولنان ولایتلری ١٠٦ امریقایه تابع جزایر ١٠٧ بعض آثار واخباری
١٠٧ حیوانات وجبال وانهاری ١٠٧ امریقا جانبنه متأخرینك کیتدوکی وقولون وموغیلان
وغیری ایتدوکی سفرلر ١٠٨ و ١٠٩ و ١١٠ هدایای قولون ١١٠ سفر ثانی قولون
١١٠ سفر ثالث قولون ١١١ قولون رصد ایله کرهٔ ارض ومایلی تمام الاستداره
بولدوغنه مصنفك اعتراضی ١١١ سفر رابع قولون ١١٢ سفر مغیلان قپودان
بجانب غرب وآمد نش از شرق ١١٣ ذکر سفر کشتی اسکندر ١١٤ بیان عرض
تسعین شمالی ١١٥ جزیرهٔ غروانلاندیا ١١٥ جزیرهٔ فرسلاندیا ١١٦ جزیرهٔ
نووازمبلا ١١٦ ویغاس بوغازی ١١٦ فوربس بوغازی ١١٧ داویس بوغازی ١١٧
قطب شمالی جانبندن چینه کیدلمك امکانی بحثی واول جانبه سفر ایدنلرك اخباری ١١٧ و ١١٨
ذکر

ذکر قطب جنوبی ١١٩ ذکر نسبت ممالك جهان بمثلثات بروج وسیارات ١١٩
مثلثات تعریفی ودورت قسمه انقسامی ١٢٠ ربع مسکونی بروجه مشاکل دورت قسم
اعتبار ایتدکلری وهر برقسمی بر مثلثه منسوب قلدقلری ١٢٠ بروجه منسوب اولان
بلادك مفرداتی ١٢١ و ١٢٢ بیان سکان جهان باعتبار ادیان ١٢٢ بو کتابده مصنف
ممالك جهان بیانی ترتیبنه شرقدن ابتدا ایلدوکنه تنبیه ١٢٣ فصل در بیان جزیرهٔ یاپونیا
١٢٤ حدود ١٢٤ اطرافنده واقع اقسیمن واقسیقوقم وسائر توابع جزایر ١٢٤ بو مجموعك
حکوماته انقسامی ١٢٤ احوال سلطنت ١٢٤ مراتب حکام ومراتب ناس ١٢٥
احوال سیاست ١٢٥ احوال دیانت ١٢٦ احوال علم ومعرفت ١٢٦ احوال صنعت
وتجارت ١٢٦ احوال حرب وشجاعت ١٢٦ باقی اخلاق وعادت ١٢٧ احوال بلاد
وتعداد بلاد ١٢٨ اوصاف دار ملك میاقو وبلاد سائره ١٢٨ احوال ابنیه ١٢٩ انهار
وجبال آب وهوا ونباتات ومحصولات وحیوانات ومیوه‌ده غرابت ملوك سالفه سننده غفلت
١٢٩ احوال کشف جزایر مرقومه ١٣٠ رسم وبیان اراضی کنه‌یا ١٣٠ اوصاف کنه‌یا
واحوال کشف ١٣٠ ذکر کشف ارض نره غالیقا واوصاف نره غالیقا ١٣٠ محیط شرقیده
جزایر چیندن اون ایکی متعین جزیره‌نك ترتیب اوزره بیان وتحریری ١٣٠ جزایر مرقومه‌دن
جزیرهٔ منسس ١٣١ جزیرهٔ لوقونیا وبلادی وکاشفی ١٣١ و ١٣٢ جزیرهٔ قالامیناس
وبلادی ١٣٢ جزیرهٔ سیرام ١٣٢ جزیرهٔ جلولو وجزایر ملوکه ١٣٢ تفصیل احوال
جزایر ملوکه ١٣٣ آب وهوا ونباتات ومحصولات شجر دارچین شجر قرنفل ١٣٣ درخت
عود وجوز بوا حیوانات واحوال دیانت ١٣٤ اخلاق وعادت ١٣٤ ذکر کاشف جزایر
ملوکه ١٣٥ ذکر جزیرهٔ وندناو وغیرها من جزایر شرقیات وجنوبیات ١٣٦ تفصیل
جزیرهٔ وندناو وبلادها واحوال کشفها ١٣٦ ذکر جزیرهٔ سبوت ١٣٦ نبات حیوان
وکشف مغیلان قپودان وقتل شدنش ١٣٦ جزیرهٔ بوقانور وغیری على الترتیب ١٣٦
و ١٣٧ و ١٣٨ و ١٣٩ انبون جزیره‌لری ١٣٩ جزیرهٔ سله‌بش ١٣٩ جزیرهٔ
باندن ١٣٩ نباتات شجر جوز بوا شجر بقم ١٤٠ جزیرهٔ تیمور شجر صندل ١٤٠
جزیرهٔ جاوهٔ کبیر حدود احوال ریاست ودیانت احوال معرفت وحرب ١٤٠ اخلاق
وعادت ١٤١ اوصاف بلاد نبات ومحصولات ١٤١ جزیرهٔ جاوهٔ صغیر ١٤٢ بلاد
١٤٢ جزیرهٔ مالایوت جزیرهٔ نبان جزیرهٔ سوندود وغیری ١٤٢ و ١٤٣ اوصاف
جزیرهٔ سوماترا وباقی جزایر صغار هند ١٤٤ احوال سماترا تقسیم سماترا بنادر سماتره
انهار وجبال ١٤٤ نبات وحیوان ومحصولات وصف شجر کافور احوال دیانت وحرب
١٤٥ سماتره اطرافنده اولان جزایر سائره بیانی ١٤٥ و ١٤٦ ذکر جزیرهٔ بورنوی
وپولوهون وغیری ١٤٦ اوصاف بورنوی تقسیم بلاد بورنوی احوال سلطنت ودیانت
١٤٦ اخلاق وعادات ونباتات حیوانات تتمه در اوصاف سائرهٔ بورنوی ١٤٧

بورنوی اطرافنده واقع خرده جزیره‌لر ١٤٨ جزیرۀ سیلان اوصاف حدود تقسیم احوال
سلطنت ١٤٨ احوال دیانت وحروب وصنعت واخلاق وعادت آب وهوا نبات وحیوان
ومحصول ١٤٩ وصف زرافه ١٥٠ بلاد سیلان ١٥٠ جبال ١٥١ جزایر فال ١٥١
بعض کتب اسلامیه‌ده مسطور اولان جزایردن جزیرۀ صنف جزیرۀ قمار جزیرۀ صند ابولات
جزیرۀ واقواق وغیریلر ١٥٢ و١٥٣ و١٥٤ اقلیم چین وماچین وجه تسمیه حدود
مسافه تقسیم ١٥٤ احوال سلطنت ١٥٥ احوال سیاست واحوال دیانت واحوال علم
ومعرفت واحوال صنعت وتجارت ١٥٦ عمل ففغوری ١٥٧ احوال حرب وشجاعت
واخلاق وعادت ١٥٨ ذکر ممالک وبلاد چین علی الانفراد ١٥٩ و١٦٠ و١٦١ و١٦٢
و١٦٣ احوال ابنیه وانهار وغدیر ١٦٣ جبال وآب وهوا ونبات وحیوان ومحصولات
١٦٤ احوال ملوک اقالیم چین وبعض امور مرغوبه ١٦٥ اقلیم خطای تعریف حدود
١٦٥ مسافه وتقسیم واحوال سلطنت وقوانین وقانون خاقان ١٦٦ وصف سرای
ودیوانخانه ١٦٧ سریر خاقانی ١٦٩ ضیافت ایلچیان وقانون سر سال جدید وعید
ویکی اوردو وشچراغ ١٧٠ قانون حکم عام وقانون شکار ١٧١ قانون عبادت قانون
سفر قانون پای ١٧٢ قانون مراتب امرا وخواص واسماء رجال علی مراتبهم وقوانین
عسکر ١٧٣ قانون حرب وقانون وظایف ١٧٤ قانون سکه قانون ذخایر وارزاق
وقانون خدام سرای وطبقات مراتب خدام اندرونی ١٧٥ قانون پاسبان قانون طبل
وکوس قانون شهزاده‌کان ١٧٦ قانون مهر ممالک قانون دیوان امرا قانون وزرا قانون قضا
وفتوا قانون حبس وزندان مجرمان ١٧٧ قانون سیاست وجریمه قانون قتل وقصاص
١٧٨ قانون سرقه قانون خراباتیان ١٧٩ قانون اولاق ویامخانه قانون آینده ورونده وتجار
جریمۀ مسافران ١٨٠ قانون ایلچیان بیان یورت ١٨١ احوال دیانت ١٨٢ احوال
علم ومعرفت احوال صنعت ١٨٣ احوال حرب اخلاق وعادت ١٨٤ ذکر بلاد خطای
١٨٥ خان بالغ دارملک خطای ١٨٥ قارغو وقوو وکی لفظلرینک معناسی وکوه چلکاه
ایلد وزو بلاد سائره ١٨٦ قجونام شهرک چرخ فلکی ١٨٧ تاینغو اولکه‌سی وقالماق
اولکه‌سی وقراقریم وقرازان ١٨٩ تندوق تانغوت آینان اولکه‌لری ولیما تقو اطه‌سی
واحوال ابنیه احوال انهار وجبال ١٩٠ احوال آب وهوا احوال حیوانات وصف قوتاس
احوال نباتات ومحصولات ١٩١ وصف عناب وخشخاس ونیلوفر خطایی ونبات
بوراتس ومسالک خطای واحوال ملوک خطای ١٩٢ ذکر اقلیم هند حدود ومسافه وتقسیم
١٩٣ صاحب تألیف ممالک هند اقسامی بحثنده اوچ مصنفک کلامنی طقوز اقسامده
تلخیص وسائر کتب اسلامیه فوایدنی الحاق ایله اقسامی تسعه‌یه تخصیص ایتدوکی ١٩٤
ذکر قسم اول قامپایا که کجرات سلطنتیدر دارملک قامپایا وبلاد سائره ١٩٤ و١٩٥
و١٩٦ و١٩٧ مملکت دکن تابع قامپایا ١٩٨ بلاد دکن ١٩٨ و١٩٩ و٢٠٠
قسم

قسم ثانی نارسینغا بلاد نارسینغا ٢٠٠ و٢٠١ قسم ثالث ملابار بلاد ملابار ٢٠١ و٢٠٢
قسم رابع اورقشا بلاد اورقشا ٢٠٣ قسم خامس بنکاله بلاد بنکاله ٢٠٣ و٢٠٤ و٢٠٥ وصف
سمندر وبنکاله کورفزی ٢٠٥ اراقان اولکه‌سی ٢٠٥ قسم سادس پیغو مملکتی وبلادی
٢٠٥ و٢٠٦ قسم سابع سیام مملکتی بلاد مشهوره‌سی ٢٠٦ و٢٠٧ قسم ثامن قامیو یا
٢٠٧ دارملکی وکورفزی وبلاد مشهوره‌سی ٢٠٧ قسم تاسع که هندک قسم شمالیسیدر
بلاد مشهوره‌سی ٢٠٧ و٢٠٨ مملکت دهلی ٢٠٨ بلادی ٢٠٨ و٢٠٩ ذکر
ممالک وبلاد متفرقۀ هند ٢١٠ بلاد متفرقۀ هند ولایت داناصانکا بلاد ولایت قنوج
وولایت کوج ٢١٠ ولایت تلنکانه قلاع وبلاد وولایت پوتوال بلاد وقلاع ٢١١ احوال
سلطنت وریاست ٢١٢ احوال ملوک ٢١٥ دولت ایلتمیشیه دولت اولوغ خان دولت
خلجیه ٢١٦ دولت تغلقشاه ٢١٧ دولت حضرخانیه دولت آل تیمور ٢١٨ دولت
شیرخانیه ٢١٩ سلاطین کجرات ملوک دکن وکلبرجه ٢٢٠ دولت نظامیه ٢٢١ ملوک
تلنکانه ودولت قطبیه وملوک خلج وراوده ٢٢٢ احوال دیانت ٢٢٢ احوال علم ومعرفت
٢٢٣ احوال سیاست واحوال صنعت وتجارت واحوال حرب وشجاعت واخلاق وعادت
٢٢٣ احوال ابنیه وآب وهوا واحوال انهار واحوال نهر هند ٢٢٥ باقی انهار هند ٢٢٦
غدیر وجبال واحوال نباتات ومحصولات ٢٢٨ احوال حیوانات ٢٢٩ مسالک ممالک
هند ٢٢٩ هند ایله چینک فرقی ٢٣٠ اقلیم سند وجه تسمیه حدود بلاد ٢٣١ ولایت
طوران ولایت ندمه ٢٣٣ بلاد ندهه بعض اوصاف واحوال سند مسالک ممالک سند
٢٣٤ مملکت مکران حدود بلاد ٢٣٥ انهار ومسالک مکران ٢٣٦ اقلیم زابلستان
حدود وبلاد اوصاف کابل وتومنات کابل توابع بلاد وقلاع ٢٣٧ مملکت خواست وغزنه
حدود واوصاف غزنه توابع بلاد ٢٣٨ ولایت خوست مملکت اشناغر حدود وبلاد
٢٨٩ انهار ومسالک کابل وغزنه ٢٤٠ مملکت کشمیر حدود بلاد نهر کشمیر جبال کشمیر
٢٤١ مسالک کشمیر ٢٤٢ ملوک کشمیر ٢٤٧ مملکت تبت حدود ٢٤٧ بلاد تبت
وصف آهوی مسک ٢٤٨ مملکت سجستان سیستان حدود بلاد ٢٤٨ اوصاف
واحوال سیستان ٢٥٠ انهار وبحیرۀ زره مسالک وملوک سیستان ٢٥١ مملکت بدخشان
وغور احوال ملوک وشاهان بدخشان ملوک غور طبقۀ اولی غوریه ٢٥٤ طبقۀ
ثانیۀ غوریان طبقۀ ثالثه ملوک کرت الغوریه ٢٥٥ اقلیم کرمان وهرمز حدود ومسافه
بلاد ٢٥٦ مملکت لار حدود ٢٥٨ جزیرۀ اندراوی جبال اوصاف قوم بلوج
نهر دربای ٢٥٩ مسالک کرمان ولار احوال ملوک دولت سلجوقیه ٢٦٠ حکام متفرقه
دولت آل براق سلاطین هرمز سلاطین لار ٢٦١ اقلیم فارس حدود توصیف تقسیم
قبائل فارس کورۀ اردشیرخوره وبلادی ٢٦٢ کورۀ اصطخر بلاد اصطخر ٢٦٥
کورۀ دارابجرد المسمی بشبانکاره حدود وبلاد ٢٦٧ کورۀ شابورخوره بلاد ٢٦٩

کورهٔ قباد خوره بلاد ۲۷۱ اقلیم فارسك مشهور مرغزارای ۲۷۲ باقی اوصاف
واحوال فارس واصناف خلق ومتاع وانهار ۲۷۳ جبال و بحیرات ۲۷۴ اوصاف بحر
فارس جزایر ۲۷۵ مسالك ممالك فارس آتشکدهای فارس احوال ملوك طبقهٔ اولی
پیشدادیان ۲۷۶ طبقهٔ ثانیه کیانیان طبقهٔ ثالثه طوایف ملوك واشکانیان ۲۷۷
طبقهٔ رابعه ساسانیان فتح ممالك فارس وعراق فی ایام خلافت عمر الفارق رضی الله
عنه حکومت آل عمان ۲۷۸ دولت آل بویه دولت شبانکان ۲۷۹ دولت آل مظفر
دولت انجویان دولت کاکویه ۲۸۰ دولت اتابکان یزد دولت سلغریه ۲۸۱ مملکت
خوزستان حدود بلاد ۲۸۲ اوصاف لور وانهار ۲۸۵ کوه زرده مسافات
ومسالك خوزستان احوال ملوك ۲۸۶ دولت لور بزرك دولت لور کوچك ۲۸۷
دولت مشعشع دولت رعناشیه ۲۸۸ اقلیم جبل یعنی عراق عجم حدود اوصاف اصفهان
۲۸۹ مرغزار بلاسان نواحی اصفهان ۲۹۰ و ۲۹۱ اصفهانه منسوب فضلا باقی
بلاد معتبره ۲۹۱ ولایت قصران اوصاف طهران ورامین ۲۹۲ اوصاف سلطانیه
وقزوین ۲۹۳ اوصاف همدان ۲۹۹ نواحی همدان ۳۰۰ باقی بلاد عراق عجم ۳۰۱
خصایص ومنسوبات ۳۰۲ احوال جبال وانهار ۳۰۳ مسالك الممالك ومسافات عراق
عجم ۳۰۵ احوال ملوك وحکام عراق عجم وحکام قزوین ۳۰۶ دولت دیلمیان ۳۰۷
دولت کاکویه دولت ملاحده ۳۰۸ اقلیم خراسان وقهستان حدود اوصاف هراة ۳۰۹
اوصاف قلعهٔ اختیار الدین ۳۱۰ زیارتگاه هراة واقسام توابع شهر ومسیره کاه شهر ۳۱۱
مضافات هراة ۳۱۲ باقی بلاد خراسان ۳۱۳ سرکارهای ناحیهٔ قلعهٔ ترتو ۳۱۴
ییلاق باباخاکی وتخت ملك وهزارمیش وناحیهٔ کرخ ۳۱۵ اوصاف قبة الاسلام بلخ
۳۱۵ نواحی بلخ ۳۱۶ اوصاف مروشاهجان ۳۱۶ توابع شهر ۳۱۷ ناحیهٔ طوس
واوصاف مشهد معلی ۳۱۸ باقی بلاد ومرغزار رایکان وقصبهٔ جام ۳۱۹ اوصاف
نیسابور ۳۲۰ اوصاف شهر شادیاخ ۳۲۱ اوصاف سبزوار وبیهق ۳۲۲ باقی بلاد
معتبرهٔ خراسان ۳۲۳ مملکت قهستان حدود بلاد مشهور ۳۲۵ ولایت دشت
بیاض ذکر مفازهٔ خراسان ۳۲۶ مسالك بیابان ۳۲۷ ذکر انهار وجبال خراسان ۳۲۸
مسالك ممالك خراسان ۳۲۹ احوال ملوك خراسان ۳۳۰ ظهور ذوذوابه ۳۳۱
دولت سامانیان وغیری ۳۳۲ استیلای سلجوقیان برخراسان سلاطین غور ۳۳۳
استیلای ملوك کرت ۳۳۵ استیلای تیمور برخراسان ۳۳۷ اوصاف رجال
خراسان ۳۳۸ مملکت قومس حدود بلاد قومس ۳۳۸ مملکت طبرستان
وجه تسمیه حدود اوصاف مملکت مازندران تومنات مازندران بلاد مشهور ۳۳۹
اوصاف نهر جرجان احوال ملوك ۳۴۱ طبقهٔ اولی سلسلهٔ باوندیه طبقهٔ ثانیه
طبقهٔ ثالثه دولت جلاویه دولت علویه دولت زیادیه ملوك دابویه بادوسیان آل کیومرث
دولت

دولت قوامیه ۳۴۲ مملکت دیلم وگیلان وجه تسمیه حدود دیلم وگیلان بلاد گیلان ۳۴۳
بعض اوصاف گیلان ۳۴۴ مملکت خوارزم حدود بلاد ۳۴۵ بعض اوصاف وانهار
وبحیرهٔ خوارزم ۳۴۶ وصف طلسم ومسالك خوارزم واحوال ملوك دولت آل بویه ۳۴۷
سلاطین گیلان دولت کارکیا دولت امیره دولت خوارزمشاهان ۳۴۸ اقلیم ماوراء نهر
حدود ۳۴۸ اوصاف سمرقند ۳۴۹ نواحی ومرغزارهای سمرقند دمشق سمرقند مسیرهٔ
سغد ۳۵۰ بلدهٔ فربر اوصاف بخارا بقیهٔ بلاد ماوراء نهر ۳۵۱ معدن نشادر ۳۰۰ ولایت
فرغانه بلاد فرغانه ۳۵۶ باقی بلاد ونواحی ماوراء نهر ۳۵۷ اوصاف نهر جیحون ۳۵۹
نهر وخشاب نهر سیحون ۳۶۰ نهر یوی تنبیه فی احوال نهر جیحون وسیحون ونیل وفرات
جبال ومعادن نباتات ومحصولات ۳۶۱ اخلاق رجال مسالك ماوراء نهر ومسافات بلاد
۳۶۲ احوال ملوك ماوراء نهر دولت آل سامان ۳۶۳ ظهور جنگیز خان حکام جغتای
دولت تیمور ۳۶۴ دولت شیبکیه ۳۶۵ اقلیم ترکستان ودشت حدود مملکت کاشغر
حدود مسافه اوصاف شهر یارکند ۳۶۶ اوصاف ختن وبیسی وتندو وبعض بلاد
ترکستان اوصاف خرز وقصبهٔ اتل ۳۶۷ شهر اسمید ناحیهٔ برطاس ناحیهٔ فاراب
بلدهٔ اطراف وطراز وقره قوم واخسو وسنجو وغیری ۳۶۸ ییلاق اورطاغ وکرطاغ
وشهر قاری صیرم ۳۶۹ محصولات وخواص ومسالك ترکستان ذکر سکان مفازهٔ ترکستان
اوصاف ترك بن یافث اوصاف تاتار ومغول ابنا ابانجه خان من اولاد ترك احوال قبائل تاتار
ومغول سلطنت طبقهٔ تاتار انتقال سلطنت بطبقهٔ مغول ۳۶۹ ذکر اولاد مغول خروج
اوغوز خان ومدت سلطنت واختراع قوانین دولت اتراك ووضع القاب لاقوام وقبائل تاتار ذکر
اولاد اوغوز خان ووضع القاب وظهور شعب وقبائل وحکومت ایشان در ماوراء نهر وخراسان
وظهور جنگیزیان وسلجوقیان ومدت سلطنت اولاد اوغوز در ترکستان مقتول ایلخان خان
بن تنگر بن اوغوز در جنگ تور بن فریدون تحصن قیان خان بن ایلخان خان بصحرای ارکنه قون
۳۷۰ پادشاهی بوز بخرخان بن الانقوخان من انساب اوغوز در مغولستان فی ایام طلوع
دولت عباسیان غلبه شدنش بر عسکر خطای وضع قوانین سلطنت مغول سلطنت اولاد
بوز بخر علی الترتیب ظهور جنگیز خان ابن پیسوکا خان بن بوز بخرخان قهر کردنش بخان مغول
واستیلا کردن بایران وتخریب کردن ماوراء نهر وخراسان وضع قوانین یاساق وتقسیم کردن
ممالك باولاد چهارش پادشاهی جغتای بن جنگیز بتوران وحکومت اولادش باطراف
ممالك ظهور تیمور وانقراض ایشان وانقراض دولت اولاد اوکتای بن جنگیز ظهور تیمور حکومت
اولاد تولی خان بن جنگیز خان بایران بعد استیلای هلاکو خان حکومت اولاد برکه خان
بن جوچی بن جنگیز خان بدشت قبچاق ودیار قریم ذکر مساکن مغول ومساکن قبائل اتراك
فی بعض التواریخ ۳۷۱ ذکر تاتارستان فی کتب افرنج حدود تقسیم ایشان بسارماسیا
وچاغاتای وسمرقا ۳۷۲ اوصاف سارماسیا یعنی دشت قبچاق حدود اوردوی قازان

احوال استراقان وصف جانور صولاق شهر سوانج ٣٧٣ اوصاف بولغار مملكت سبريا
شهر وهه اوصاف تاتار قازان وقتای کولی ٣٧٤ شهر قو وسنینا تاتار باشغرد تاتار تومن
اوصاف نهر اتل ونهر تن قصهٔ وصل نهرین ٣٧٥ ذکر قسم ثانی وذکر اخلاق واوصاف
تاتار ٣٧٦ احوال یأجوج ومأجوج وسد ذو القرنین ٣٧٧ موضع سد ٣٧٨ اقلیم
آذربیجان حدود واقسام ٣٧٩ اوصاف تبریز ٣٨٠ وصف شام قزان وجامع سلطان
حسن وجامع جهانشاه ٣٨١ نواحی وقرای تبریز ذکر فضلا وکبار ٣٨٢ اوصاف اردبیل
واحوال خاندان صفویهٔ اردبیل ٣٨٣ باقی بلاد ونواحی آذربیجان ٣٨٤ و ٣٨٥
اوصاف مراغه ذکر رصد نصیر باقی بلاد ونواحی ٣٨٦ جبال وانهار ومیاه وبحیرهٔ ارمیه
٣٨٧ و ٣٨٨ مسالك مسافات آذربیجان واردبیل وملوك آذربیجان ٣٨٩ دولت
جنکیزیه استیلای قره‌قیونلی دولت آق‌قیونلی دولت صفویه ٣٩٠ اقلیم آران وموقان
وشروان حدود ممالك مرقومه اوصاف آران وجه تسمیه حدود اوصاف قلعهٔ روان
٣٩١ وصف کوه ارغی اوصاف کنجه ونخجوان وولایت موقان ٣٩٢ باقی نواحیٔ وبلاد
معروفه مملکت شروان اوصاف شماخی ٣٩٣ اوصاف تفلیس وباب الابواب وغیری
٣٩٤ ارس قزل اغاج نوشهر لنکرکان باکو کوری لوری وغیری ٣٩٥ احوال روغن
نفط ونیاز آباد بو اقلیمه منسوب مشاهیر رجال ذکر انهار اوصاف نهر کور ٣٩٦ اوصاف
نهر ارس ونهر سمور ونهر کوسفند ونهر صولح ٣٩٧ جبال اوصاف کوه البرز اوصاف
بحر شروان ٣٩٨ جزایر بحر شروان مسالك ممالك شروان واران وسواحل بحر خزر
احوال ملوك شروان واران ٣٩٩ ظهور سلاطین شروان ٤٠٠ اتابکان ایلدکز مملکت
طاغستان حدود اوصاف جبل قیتق وقصبهٔ قویموق وبخور واندرای وغیری ٤٠١
و ٤٠٢ لاحقه اوصاف طباسران مملکت چرکس ولایت ابازه ٤٠٣ ذکر منازل تذییل الطابع
درامور حادثه ٤٠٤ احوال کشف قلعهٔ سحوم احوال کشف قلعهٔ صوجق ٤٠٥ ممالك
کرجستان حدود اقسام اجناس وبعض بلاد وقری ٤٠٦ مملکت کورل جبل الکزی ایالت
قارص حدود قلعهٔ ازدرهان وقاغزمان واوچ کلیسا ٤٠٧ قارصدن روانه یکدیرلری
ایالت اخسقه حدود اوصاف اخسقه ٤٠٨ ذکر ازغور ویدره واخل کلك وارد نوج تتمه
در بقیهٔ احوال سکان دشت شمالی اوصاف بقراج وکیماك وخزلج وخیوخیر وصقلاب اقلیم
ارمنیه اقسام حدود ٤١٠ ایالت وان حدودی وسنجاقاری اوصاف نفس وان ٤١١
بارکیری حید رباغی ارجیس بحیرهٔ ارجیس اوصاف اخلاط باقی بلاد ونواحی ٤١٢ کوه
سیبان تاتوان اوصاف بدلیس ٤١٤ بدلیس اطرافنده واقع قصبات ونواحی ٤١٥
موش حنوس بیك کول صوشهری جبل شرف الدین بولانق کول ٤١٦ نازك کول
جبل نمرود ناحیهٔ قتور قلعهٔ بایزید صحرای چالدران اوصاف وسطان ودامول وغیری ٤١٧
مهمان خرادین سلم دبیل سکبان آبان ونواحیٔ اکراد اوصاف عشیرة دنبلی وغیری ٤١٨
خوشاب

خوشاب که محمودیلر اوجاقلغی حکومت حکاری ناحیهٔ کوز ٤١٩ قصبهٔ جولامرك قلعهٔ
امیر داود بردوست قصبهٔ الباق قلعهٔ شقاق قلعهٔ زربل قلعهٔ بی ستون قلعهٔ چل قلعهٔ
دیزی واستون وهلور وبایان ٤٢٠ امارت اغاکیس وآسیابر لواء کیسان ومکس وخیزان
٤٢١ ملحقات من کتاب ابی بکر بن بهرام الدمشقی ایالت ارض روم حدودی سنجاقلری
ارض روم سنجاغی وقضالری ٤٢٢ اوصاف نفس ارض روم تنبیه بعنای قالیقلا نواحیٔ
ارض روم قضای کلکید قصبهٔ کماخ وناحیه‌لری قضای اورله نام دیکر کشخانه ٤٢٣ ترجان
اوصاف ارزنجان قولو رمنانه لی کوی اوصاف بایبورد وترکمان وکوانس یغمور درهسی
لواء قره حصار شرقی وقضالری اوصاف نفس قره حصار وقیونلو حصار ونیکسار وصف
مشب خانه ٤٢٤ لواء پاسین اوصاف حسن قلعه نواحیٔ مجنکرد لواء اسپر اوصاف اسپر اواه
حنوس نواحیٔ خنوس اوصاف خنوس لواء مامروان ٤٢٥ لواء کیغی وناحیه‌سی لواء
قیزاوجان لواء ملا ذکرد نواحی لواء الشکرد قلعهٔ بایزید قلعهٔ دیادین قلعهٔ خمر بلدهٔ تورتوم
معدن کهرچله ناحیهٔ انچه قلعه الجبال الاطاغ بوزجه طاغ جبل کوس اکرلو انهار اوصاف
نهر فرات ٤٢٦ عین الفرات بحیرهٔ دشت ارزن نباتات ومحصولات مسالك ومنازل
٤٢٧ احوال ملوك وحکام ٤٢٨ ایالت طرابزون الویه وقضا اوصاف طرابزون ٤٢٩
جوامع نباتات ومحصولات ٤٣٠ اوصاف بلدهٔ کره‌سین وریزه لواء کونیه وقضالری
لواء باطوم الجبال جبل پیلا مسجدی جبل خوش اوغلان الانهار نهر خوش اوغلان نهر
سورمنه نهر اوف نهر ریزه نهر آتنه احوال ملوك وحکام ٤٣١ اقلیم جزیرهٔ بین الفرات
والدجله اقلیم جزیره‌نك مشتمل اولدوغی ایالتلر حدود ٤٣٢ ایالت موصل حدود تقسیم
اوصاف موصل مشهد جرجیس وقصهٔ جرجیس علیه السلام در مدینهٔ موصل مدینه
اثور اوصاف مدینهٔ نینوی وقصهٔ یونس علیه السلام ٤٣٣ محصولات چشمهٔ نفط
السمنهٔ خلق کرمابه اوصاف رأس ناعورة تل التوبه عقر الحمدیه قلعهٔ شوش ناحیهٔ
حکار وحدیثه لواء تکریت نهر اسحق ٤٣٤ مدینهٔ سن وبلد وبرقعید وتل اعفر وکفر توثا
وقرلجه خان بوازیج قلعهٔ عجور لواء باجوانلو قلعهٔ هرور منازل ومسالك واحوال ملوك
وحکام جزیره ٤٣٥ ایالت دیاربکر حدود تقسیم عدد عساکر لواء آمد وقضالری ٤٣٦
اوصاف آمد وماردین قصبهٔ صاور قلعهٔ خیزان اوصاف مفارقین شهر حصن کیفا ٤٣٧
نواحیٔ حصن کیفا لواء نصیبین شهر نصیبین جبل جودی قریهٔ دارا لواء سنجار اوصاف
سنجار بحیرهٔ خاتونیه ٤٣٨ لواء سعرد قلعهٔ زرقی لواء خربوت لواء ارغنی لواء سیورك
لواء چمشکزك پرتك جرمیك جبلقجور ترجیل اتاق مفارقین اوصاف جزیرهٔ ابن عمر ٤٣٩
نواحیٔ جزیره وسکانها من عشایر اکراد حکومت کنج حکومت اکیل لواء حزو ٤٤٠
قلعهٔ فالك وصاصون وکفند را الجبال جبل کار اوصاف جبل جودی الانهار نهر قره‌جه
طاغ السنه ومسالك ٤٤١ احوال ملوك وحکام ٤٤٢ ایالت رقه حدود تقسیم عساکر

ایالت اوصاف رها ۴۴۳ قوچ حصار جماسه دیرلواغابورماکسین سنر وجحران رحبه
رقه رأس عین قرقیسیا قلعهٔ جعبر اوصاف الزور ۴۴۴ ایالت شهرزول حدود تقسیم
اوصاف بلدهٔ شهرزور ۴۴۵ اوصاف مدینهٔ اربیل وآثار ابوسعید ملك معظم مظفر الدین
۴۴۶ قلعهٔ کشاب اوصاف کرکوك لواء دوالجوران وقره جه طاغ ۴۴۷ هزار مرد
شهرو بازار غازی قران قزلجه قلعه شهمران سروجك مرکوه قلعهٔ بابان لواء اوشنی
سماقلو لواء اورکانی کلدیم اورمان قلعه اوصاف حریر دوبن زوبین ناحیهٔ اونك قلعهٔ هربیل
اوصاف بابان ۴۴۸ اوصاف ولایت کردستان واحوال طوایف اکراد ۴۴۹ نواحیٔ
کردستان الانی البستر بهار حقشیان دربند تاج دربند زنکی دربیل دینور سلطان جمجال
آباد کرمان شاهان کرند وخوشان ۴۵۰ ولایت ماندشت مرسین اوصاف وسطام
وکورکور بابا اقلیم عراق عرب حدود ومسافه مشتمل اولدوغی ایالتلر ایالت بصره ۴۵۱
تقسیم حدود ۴۵۱ توابع قلاع اوصاف نفس بصره جبل سنام وادی النسا ۴۵۲
احوال مد وجزر مراقد متبرکه نباتات ومحصولات ضبط انساب خیل واغنام وحمامه
مدینهٔ مختار مسیرهٔ مشان مدینهٔ ابله نهر ابله نهر معقل شط عثمان ۴۵۳ اوصاف
عبادان قلعهٔ رزینی قلعهٔ نخری قلعهٔ جدیده قلعهٔ کلید البحر قلعهٔ سلع قلعهٔ قبان
وحمانیه جزایر الشط قلعهٔ عثمان محمد اوصاف شط العرب ۴۵۴ قلعهٔ قورنه قلعهٔ فتحه
ناحیهٔ صدر بحرین قلعه زرنوك قلاع عقار قلعهٔ زکیه بطایح بصره مسالك ومنازل ۴۵۵
احوال ملوك وحکام ۴۵۶ ایالت بغداد حدود مسافه فتح سلطان مرادخان رابع شروط
مصالحهٔ باشاه صفی تقسیم نواحی ۴۵۷ والویه وطوایف لواء بغداد اوصاف نفس
بغداد ۴۵۸ بناء بغداد مزارات ومشاهد ۴۵۹ قصبهٔ امام اعظم قصبهٔ امام موسی کاظم
مرقد امام ابی یوسف قصبهٔ دجیل قوشار قلعه سی بلدهٔ عکبرا قطر بل یزدان اوصاف بابل
تبدل السنه ۴۶۰ قصر ابن هبیره کربلا صرصر سکوه مدینهٔ نهر الملك تل عقرقوف قریهٔ
کوثی نار نمرود شهر قوسان ومحول ۴۶۱ ناحیهٔ تیل دیرعاقول مدینهٔ ساباط جلولا
خانقین حلوان اوصاف مداین رومیه زاوان ناحیهٔ خالص قوباد اوصاف قصر شیرین
۴۶۲ واسط جرجرایا جبل نعمانیه فم الصلح شهربان کوفه قصبهٔ تنور نوح علیه السلام
قصبهٔ امام علی رضی الله عنه ۴۶۳ اوصاف قریهٔ ذی الکفل وسور ملاحه اوصاف حجر القمر
قصر خورنق حیرهٔ بیضا مشهد امام حسین رضی الله عنه اوصاف حله اسکلهٔ فلوجه
۴۶۴ انبار حدیثه جزیرهٔ عانه هیت قادسیه سموات لواء روماهیه اوصاف جواز رجسان
درتنك زنك آباد درنه لواء چل لواء قزل رباط ۴۶۵ لواء کشاب قلعهٔ جنکوله لواء بیات
لواء ده بالا قلعهٔ کیلان وکرند لواء قره طاغ اسکی بغداد عاشق ومعشوق اوصاف سامره
طوزخرماد اقوق صدر بن بطایح واسط وبصره وکوفه حکومت عمادیه اوصاف عمادیه ۴۶۶
هشایرو قلاع عمادیه قلعهٔ عقر وغیرا اوصاف ناحیهٔ زاخو عشایر زاخو قلاع زاخو انهار
اوصاف

اوصاف نهر دجله نهر زاب اکبر وزاب اصغر وغیری آب بدلیس بعض اوصاف نهر دجله
۴۶۸ نهر دیاله جبال نباتات حیوانات اقسام رعایا اصناف خلق ۴۶۹ مسالك ومنازل
۴۷۰ احوال ملوك وحکام ۴۷۱ و ۴۷۲ ظهور دولت عباسیه ۴۷۳ خلافت
ابو العباس عبد الله سفاح رسالت ابا مسلم ۴۷۳ خلافت ابوجعفر عبد الله منصور خلافت
محمد المهدی ۴۷۴ خلافت هارون الرشید ۴۷۵ خلافت محمد امین خلافت عبد الله
مأمون خلافت معتصم بن هارون الرشید ۴۷۶ خلافت هارون الواثق خلافت جعفر
المتوکل علی الله ظهور عجیبه خلافت محمد المنتصر بالله خلافت ابی العباس احمد المستعین
بالله خلافت محمد المعتز خلافت محمد المهتدی خلافت احمد المعتمد علی الله ۴۷۷ خلافت
الموفق بالله خلافت احمد المعتضد خلافت المکتفی بالله خلافت المقتدر بالله خلافت ابی
منصور القاهر بالله ۴۷۸ خلافت محمد الراضی خلافت ابراهیم المتقی خلافت عبد الله
المستکفی خلافت ابی القاسم فضل الله خلافت عبد الکریم الطایع بالله خلافت احمد القادر
خلافت عبد القائم بامر الله خلافت عبد الله المقتدی بالله خلافت المستظهر بالله خلافت
مسترشد بالله خلافت الراشد بالله خلافت محمد مقتفی بالله خلافت یوسف المستنجد بالله
خلافت حسن المستضی خلافت احمد الناصر لدین الله ۴۷۹ خلافت الظاهر بامر الله
خلافت المستنصر بالله ۴۸۰ خلافت عبد الله المستعصم بالله آخر خلفای عباسیه
در بغداد واحوال وزیر علقمی وهجوم هلاکوی ۴۸۱ قتل عام هلاکوی در بغداد
فرارشدن ابو العباس احمد بن طاهر الی بیبرس ملك مصر احوال مستمسك بالله در مصر
ظهور دولت جلاپریه دولت قره قیونلو دولت آق قیونلو استیلای شاه اسمعیل فتح غازی
سلطان سلیمان خان ۴۸۲ اقلیم جزیرة العرب سبب تسمیه فضائل حدود مسافه ۴۸۳
تقسیم اوصاف یمن حدود اقسام ایالت زبید ایالت صنعا الویه وقضا ذکر مملکت تهامه
حدود اوصاف مدینهٔ زبید قصبهٔ غلافقه اوصاف بندر مخا ۴۸۴ لواء حیس باب المندب
موزع رقع بیت الفقیه الکبیر قصبهٔ زبیدیه ولایت لحیه راعی قصبهٔ لحیه راعی بیت فقیه
صغیر قصبهٔ صلبه وابو عریش وشلامه وبیش اوصاف شهر عدن ۴۸۵ قلعهٔ نوبخره
رباط مینا سلیمان بلاد حور ناحیهٔ ریمه اوصاف نفس یمن نواحی وبلاد اوصاف شهر
صنعا قصر غمدان ۴۸۶ احوال کنیسهٔ ابرهه قصد ابرهه بهدم کعبهٔ مکرمه احوال طیر
ابابیل وهلاك عسکر ابرهه اوصاف شهر تعز مسیرهٔ صهله جنت اواسی دربند عماق
۴۸۷ قلعهٔ اذن حصین ذوران ناحیهٔ شهاراو ناحیهٔ دوراو صاف شهر شهاراو جند وزمار
وعریش بلقیس شهر صعده ناحیهٔ خیوان قلعهٔ ثله وکوکبان شهر طویله مسیرهٔ جراق
قلعهٔ مفحق وشیام من بلاد ثلاثه قلعهٔ مسار وقلعهٔ مسوار ۴۸۸ شهر ظفیر قلعهٔ
محویت ومسمات شهر برع قرای ریمه بلدهٔ ثقیل بلاد عباس بلاد محمد سرجی وبنی الحارث
اوصاف سطیح کاهن وشق کاهن درسمان قلعهٔ حرب شهر شلاله قلعهٔ آب وبعدان

وبلاد الشوافی ۴۸۹ قصبهٔ شیم جبال سروات باقی اوصاف نفس یمن وغریبهٔ ۴۹۰
اوصاف حضرموت شهر شبام وبریم قصهٔ قوم صالح وبئر معطله وقصر مشید قبر هود
علیه السلام ۴۹۱ بئر برهوت ناحیهٔ مارب اصاف بشهر سبا احوال سیل العرم خواص
سبا ۴۹۲ مملکت بخت الیمن بلاد جوف بلاد نهم بلاد خولان بلاد ردع وبلاد رقیم شهر
نجران قصهٔ نجران راهب قصهٔ اصحاب اخدود قصهٔ یوسف ذونواس پادشاه یهود ووزیر
بلنیاس کاهن ۴۹۳ وادی الدواسیر اوصاف احقاف دیار عاد اولی قصهٔ هود علیه السلام
وریح صرصر اوصاف ولایت شحر ۴۹۴ اوصاف ناحیهٔ مهره ولایت خیری اوصاف
ظفار دار ملک ملوک حمیر عدد ملوک ومدت دولت قصبهٔ مرباط اوصاف ولایت عمان
ظهور مذهب خوارج اباضیه غریبه ۴۹۵ اوصاف نفس عمان بندر صحار وبندر مسکت
منزل قریات قصبهٔ قلهات رأس الحد اوصاف ولایت هجر حدود ۴۹۶ اوصاف
جزیرهٔ خارک خروج قرامطه اوصاف لحسا وقطیف وبحرین وکاظمه ۴۹۷ اوصاف
بحرین جزیرهٔ قیس مملکت حجاز حدود بلاد حجاز اوصاف مکهٔ مکرمه ۴۹۸ و۴۹۹
فضائل مکهٔ مکرمه ۵۰۰ احوال حرم شریف سبب بناء بیت شریف سبب مجیٔ حضرت
ابراهیم علیه السلام ۵۰۱ قصهٔ سارہ وهاجر واسحق واسماعیل علیهم السلام ۵۰۲ اوصاف
مقام ابراهیم تکمیل بناء بیت شریف الدعوة الی الحج اولاد اسمعیل من بنت مغاص من قبیلهٔ
جرهم وفات اسمعیل علیه السلام مغاصک امارتی وبیت شریفه والی اولوب عمالیقه
قومنی دیار مکه‌دن اخراج ایتدوکی مغاص جرهم طائفه‌سنک قباحتلرین کوروب اولاد
اسمعیل الوب مکه‌دن چقوب جرهمدن مفارقتی خزاعه قبیله‌سی غلبه ایدوب جرهم
قبیله‌سنی مکه‌دن اخراج ایتدوکی وخزاعه طائفه‌سنک مکه‌ده والی اولدوغی تکرار اولاد
اسمعیل مکه‌یه کلوب انلردن قصی بن کلابک والی مکه اولدوغی ومفتاح کعبه‌یی الدوغی
وکعبه اطرافنه اولر ودار الندوه یاپدوغی ۵۰۴ اوصاف ندوه وحجابت وسقایه ورفاده
وقیاده ولواء عبد الله بن عبد المطلب زبحی قصه‌سی ۵۰۵ حریق وسیل ایله بناء کعبه‌یه
ضعف طاری اولوب قریش طائفه‌سنک کعبهٔ مکرمه بناسنه مباشرتی حجر اسودی
رأی رزین رسول اکرم ایله محلنه وضع ایتدکلری ۵۰۶ اوصاف بناء کعبهٔ مکرمه
در وقت قریش اوصاف حطیم عبد الله بن الزبیر حضرتلری بناء قریشی بوزوب حدیث
نبوی‌یه موافق بیت شریفی توسیع قلدوغی حجاج ظالمک اعتراضی وتکرار عبد الله
بن الزبیرک بناسی ۵۰۷ دولت اسلامیه‌ده مکهٔ مشرفه ومدینهٔ منوره‌ده تعمیر وتجدید
واجراء میاه وتعلیق وتزیین وصدقات وعمارات وسائر خیرات وحسنات ابدا وابداع برله
مآثر موجوده‌لری مذکور وسعی جمیللری مشکور اولان اصحاب خیرات اسامیسی وآثارلرینک
ذکری آثار عبد الله بن الزبیر آثار ولید بن عبد الملک آثار متوکل خلیفه آثار والدهٔ مقتدر بالله
آثار جمال الدین آثار اشرف ابن ملک ناصر آثار پادشاه فردوس مکان سلطان سلیمان
خان

خان ۵۰۸ آثار سلطان احمد خان احوال سیل عظیم آثار غازی سلطان مراد رابع احوال معالیق
وکسوهٔ کعبهٔ معظمه در ایام ملوک قدیمهٔ عجم آثار مأمون خلیفه ۵۰۹ آثار متوکل خلیفه
آثار معتضم خلیفه آثار سلطان مراد خان احوال کسوهٔ کعبهٔ معظمه در زمان جاهلیه احوال
کسوه در زمان خلفاء عباسیه وملوک مصر احوال کسوه در زمان سلطان سلیم خان فاتح مصر
احوال کسوه در زمان سلطان سلیمان خان احوال کسوهٔ کهنه احوال سیل نهشل ۵۱۰
احوال سیل جبار احوال سیل عظیم سنه ۱۰۹۳ آثار غازی ابو الفتح سلطان محمد خان
تفصیل مآثر سائره وتعداد اصحاب خیرات آثار مهدی خلیفه آثار مقتدر بالله آثار
امیر شرف الدین وقوع حریق در مسجد حرام ۵۱۱ سیل عظیم آثار امین بیق طاهری
آثار شریف مکه حسن بن عجلان آثار سلطان غیاث الدین معظم شاه پادشاه بنکاله
قصهٔ غریبه ۵۱۲ آثار برسبای ملک مصر آثار عبد الباسط ناظر جیش آثار مرحوم
خانم سلطان بنت سلطان سلیمان خان آثار بیرام خواجه آثار قیتبای ملک مصر ووقوع حریق
در مسجد نبوی آثار ملک غوری ۵۱۳ آثار وصدقات سلطان سلیم خان صورت دفتر
صدقات رومیه ۵۱۴ تتمه در زمان والی مصر وزیر ابراهیم پاشا صورت دفتر صدقات
اصلاح عین بدر حنین وعین عرفات بافرمان سلطان سلیمان خان آثار مهرماه سلطان
بنت سلطان سلیمان خان واجرای عین عرفات آثار سائرهٔ سلطان سلیمان خان وبناء
مدارس اربعه آثار وزیر اعظم محمد پاشا واجرای عین زرقه در مدینهٔ منوره آثار سلطان
سلیم خان ۵۱۶ آثار سلطان مراد خان سیل عظیم ۵۱۷ اوصاف بیت حرام بعد التجدید
۵۱۷ و۵۱۸ جبال متبرکهٔ مکهٔ مشرفه اوصاف مواضع وبلاد مشهوره بطن نخل
اوصاف طائف وادیٔ نعمان الاراک بئر معونه ناحیهٔ ربای بطن مر اوصاف بندر جده ۵۱۹
وادیٔ فاطمه قصبهٔ جده قرن ذات قرن طاس ذات عرق تباله ناحیهٔ کامد حدیبیه زهران
قبا الفرع وادی العقیق قبور شهدا ابار علی جدیده جبل احد حمراء الاسد بطن عونه رأی الفضه
الطرف اوصاف مدینة الرسول صلی الله تعالی علیه وسلم ۵۲۰ ابیار حمزه وادی القری
ماء حمی حجر مسجد صالح قصهٔ ناقهٔ صالح علیه السلام مفارش الزبیر ۵۲۱ مزحم قصبهٔ
علا وخیبر حصون خیبر عین الجمه ظهور نار در وادی نطاة اخیضر ۵۲۲ اوصاف
تبوک قصهٔ اصحاب ایکه بیان تهامهٔ حجاز حدود اوصاف مواضع وبلاد تماوه دهیان حلی
قنفده مرسی ابراهیم سرین بللم سعدیه ایدام جحفه میل ۵۲۳ غدیر خم الابوا ناحیهٔ
صفوان خرابه غلیب اوصاف بدر وکثیبهٔ بدر محطه مستوره حربیه جار ینبع ۵۲۴ ناحیهٔ
بواط العشیره العدیبه اوصاف جبل الزینه اوصاف واسط ازلد اوصاف مداین حسنا اوصاف
ایله وعقبه ودار حمرا ۵۲۹ اقالیم نجد حجاز نواحیٔ نجد حجاز ذکر مواضع وبلاد شعر احصن
ضریه وهیالک رس تیراین مرتد کرموسه تمن بشهور بطنه اوصاف نجد عارض مواضع بلاد
سرین قصبهٔ عیتیه وملهم قصبهٔ مقرن ۵۲۷ قصبهٔ ضبع حوضیه جزعه بلاد الوشم

مراه وقف عرمه شقرا وشقيو ناحية الرياض قصبهٔ منفوحه قصر معكال بلاد النخلين
دوده سدير قارتار روضه تويم جلاجل بلاد القصيم عنيزه مذاهب وثال حمديه تنومه
ناحيهٔ مزج اوصاف يمامه ٢٨ قصبهٔ قوم طيم وجد يس وعمليق وحسان ملك تبع وزرقا
٢٩ قصهٔ مسيلمه كذاب حضرمه يبرين ضبيعه حوطه اوصاف بحر بلاد شمر اوصاف
بلاد الجوف سبكه اوصاف دومة الجندل ٣٠ قراقر عمری شعارقان سكاله شقيقه
قلته ام برقع رويشدات صريات عذيب بانات سبع وحريق فين نبك حائل موقف
اوصاف تيما ناحيهٔ ساعله جبل سلمى ثعلبيه غمر مرزوق ٣١ اوصاف جزاير بحر
سويس جزيرهٔ نعمان جزيرهٔ شيخ مزيق جزيرهٔ قويعه جزيرهٔ قنفده جزيرهٔ مرجه
جزيرهٔ حرده جزيرهٔ محامله جزيرهٔ فرسان جزيرهٔ حدبه جزيرهٔ ضلعه جزيرهٔ نكران
جزيرهٔ حرتان جزيرهٔ مرتان اوصاف جزيرهٔ بحر فارس جزيرهٔ مسندم جزيرهٔ بحرين
جزيرهٔ آوال جزيرهٔ خارك جزيرهٔ كيش اوصاف جزيرة العرب احوال مذهب ٣٢
جزيرة العرب خلقنك قبل ظهور الاسلام شريعت محمديه ايله بعض امورده اتفاقلری سبب
عبادت اصنام اسماء اصنام احوال لغات احوال سكه ٣٣ احوال تجارات خصايص
يمن قهوهٔ يمن اوصاف قهوه ٣٤ وقت ظهور قهوه وسبب ظهور قهوه ٣٥ خصايص
سائره مواسم عرب ٣٦ عادات ٣٧ المياه الحيوانات محصول منازل مسالك جزيرة العرب
منازل حجاج من جوانب جزيرة العرب ذكر منازل طريق حجاج شام ٣٨ و ٣٩
و ٤٠ ذكر منازل طريق حجاج مصر ٤١ منازل طريق حجاج عدن ٤٢
منازل طريق حجاج عمان منازل طريق حجاج لحسا منازل حجاج بصره منازل حجاج بغداد
٤٣ احوال ملوك جزيرة العرب اوصاف اولاد نوح عليه السلام فضائل عرب بعلوم
شتى ٤٤ طبقات علم انساب ابتداء ظهور لسان عرب اوصاف بعرب احوال شداد ٤٥
اوصاف تبايعه اوصاف ذو القرنين بانی سد تعداد ملوك ٤٦ بيان اقليم شام بو اقليمك
جليل شانی ٥٢ حدودی وقديمه بش جنده دورت صقعه يه واعمال كثيره يه انقسامی
وهرجند بركون اولوب مدن وقصبات وقرايه مشتمل اولدوغی خلفاء زماننده خلقی
وعسكری دورت صنف ايدوكی ارباب سيوفدن اهل وظايف صنفی و بو صنفك اعيانی
٥٣ ارباب شريعت صنفی و بونلرك اصنافی ارباب وظايف ديوانيه صنفی وكاتم السر
ناظر الجيش ووزير تسميه ايلدكلری اعيانی توابع ونواب وكاشف وولاتی عربان بلاد شاميه
صنفی وانلرك اصنافی وصناديد ومنازلی ٥٤ بو اقليمك غاباتی يعنی اورمانی غاب
عسقلان غاب ارسوف غاب قنيطره غاب يوك بحيرات بحيرهٔ بقاع بحيرهٔ دمشق بحيرهٔ
قدس ٥٥ بحيرهٔ افاميه بحيرهٔ انطاكيه انهار نهر عرجه نهر اردن ٥٦ نهر يرموك
نهر نعمان نهر ليطانی نهر بيروت نهر عضبان نهر البارد نهر اعوج نهر بردا نهر ثورا نهر داراتی
نهر قنواه نهر بانياس نهر عقربا نهر داعلی نهر جرمانی اوصاف نهر عاصی ٥٧ نهر كبير
نهر اسود

نهر اسود نهر عفرين نهر قويق نهر جيحان نهر سمساط الجبال جبل طور سينا
طور هارون جبل كلبودی جبل عوق جبل الشراه جبل طور ٥٨ طور سينا جبل
عيسى جبل تابور جبل صديقا جبل عامله جبل الشوف جبل قاسيون جبل الثلج
جبل الربوه جبل الجولان جبل لبنان ٥٩ جبل عكار جبل شحشبو جبل اللكام جبل
خوشن جبل البستان توصيف ومدح اقليم شام ٦٠ وانواع نباتات ومحصولات واجناس
طيور وحيوانات وانواع طوايف ولغات واديان واحوال قبله بيان اقسام شام ايالت دمشق
على اعتبار الدولة العثمانيه الويه اوصاف فلسطين حدود بلاد اوصاف غزه و بلدهٔ عسقلان
٦٢ خان سدود رمله لديا فا ارسوف قيساريه بيت جبريل بيت هبرون ٦٣
اريحا اوصاف بيت مقدس ٦٤ اوصاف صخره اوصاف مسجد اقصى واثر قدم رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم ٦٥ احوال قامه ٦٦ بيت لحم جبل زيتا احوال موسم
٦٧ اوصاف مملكت اردن لواء نابلس شهر نابلس ٦٨ اوصاف جنين قصبهٔ
بيسان اوصاف لواء لجون مدينهٔ لجون وقاقون وجلجوليه اوصاف لواء صفد قلعهٔ
شقيق بيروت عكه حيفا صغوريه ناصره الصرفن وصور ٦٩ لواء عجلون نواحی وبلاد
عجلون حصن عجلون قلعهٔ صلت ناحيهٔ بلقا اوصاف مدينهٔ عمان مدينهٔ حسبان
لواء كرك وشوبك حصن كرك وحصن شوبك وموته ومآب ورابيه ناحيهٔ شراح قلعهٔ
شراه ٧٠ قصبهٔ ريه وخميه قصبهٔ رقيم قصهٔ اصحاب الرقيم مدينهٔ معان ذكر فضائل
ومحاسن دمشق شام ٧١ احوال سنجاق شريف ومحفل شريف واحوال حجاج
واوصاف دار العدل واوصاف جامع شريف اموی ٧٢ احوال تعمير و بنا در ايام وليد
بن عبد الملك ٧٣ و ٧٤ و ٧٥ و ٧٦ و ٧٧ باقی جوامع دمشق وابنيهٔ
خيرات وخانات وعمارات وساير آثار جميله ٧٨ مسيرهٔ جبهه وغيری واوصاف
ابنيه ٧٩ اوصاف اسواق وازهار واثمار ونباتات وفواكه وغير ٨٠ اوصاف قصبهٔ
صالحيه ٨١ اوصاف جوامع ومدارس وحمامات قديمه وحادثه وتربهٔ شيخ اكبر
وجامع وعمارت من آثار سلطان سليم خان جامع حنبليه و بيمارستان وغيری اوصاف بيت
لهيا والعنايه وارض سطرا ومقری وقينيه ٨١ مسيرهٔ بلبلی ارض قره ولوان قريهٔ
مينين ثل حورته ناحيهٔ جبه عسال ناحيهٔ ربوه وحاميه بيرهاويه ناحيهٔ بقاع ٨٢
وادی التيم حصن شقيق احوال طائفهٔ تيمانی ودرزی احوال ومنازل معن اوغلی توابع
قلاع اوصاف قنيطره نواحی وبلاد قلعهٔ حوله اوصاف بانياس قلعهٔ سبيبه ٨٣ ناحيهٔ
تنی كنعان جسر يعقوب ناحيهٔ بنی اربد ناحيهٔ جولان ووادی العجم ناحيهٔ حوران مدينهٔ
بصره قلعهٔ صرخد ناحيهٔ جيدور شهر نوی ناحيهٔ ازرعات شهر بثينه قلعهٔ مزيريب
٨٤ كثيبه قريهٔ صنمين وتامر ارض لجا وقنواة ناحيهٔ صفا و ناحيهٔ سماوه وقراقر
ناحيهٔ مرج راهط ومرج غوطه قرای مرج راهط اوصاف ناحيهٔ غوطه ٨٥ ناحيهٔ

وثنية العقاب قريهٔ داريه وغير مزارات متبركه مشهوره غيضة السلطان مسيرهٔ
ست الشام عين الاوليا العيون المشهوره ناحيهٔ غدرا ضمير قطيفه ناحيهٔ حصميه ٥٨٦
ناحيهٔ بعلبك عين الجرد لواء صيدا نواحى سولا قلعه سى اقاليم تفاح وشومار وحروب
جبال شوف بلاد بشان قلعهٔ نيمه وغير جبال كسروان ناحيهٔ مشغر شهر كامد ٥٨٧
حصن ابو قلمون برج الجصاص وجه الحجر برج الهوابير العبد قلعهٔ جبيل جبة الكور اعمل
قنيطر بيروت مقيشه مدينهٔ عرجوش حصن ماحور جبيل حصن بترونه جند حمص
وقنسرين اوصاف طرابلوس اعمال طرابلوس فى القديم ذكر ايالت طرابلوس الويه
مقاطعات بلاد اوصاف نفس طرابلوس ٥٨٨ نواحى قلعهٔ عرقه جبل عكار غاب شعرا
خصار قريعات حصن الحمام حصن بانيه خرابهٔ طرطوس حصن الحوانى قلعهٔ حيور
قلعهٔ حيصمه حصن المرتب اوصاف شهر بليناس عورت اطه سى ٥٨٩ غاب ميشة الابرش
قلعهٔ قدموس وقلعهٔ كاف اوصاف لواء جبله قلعهٔ صيهون طائفهٔ فداويه احوالى وتوابع
قلاعلرى اوصاف حمص ونواحى اوصاف نفس حمص ٥٩٠ اوصاف حصن الاكراد لواء تدمر
لواء سلميه لواء حما واعمالى ٥٩١ مدينهٔ حما شهر مديق قلعهٔ شيراز قصبهٔ كفرتاب قلعهٔ
بارين بلدهٔ مصيات لواء معرة النعمان جند قنسرين اعمال قديمه ٥٩٢ عواصم قديمه
طوايف تركمان واكراد وعربان حلب ايالت حلب الويه اوصاف حلب ٥٩٣ بزاغا رصافه
جبول اتارب ناحيهٔ جومه سرمين قلعهٔ درباك حصن برزه قلعهٔ شغر وبكاس ٥٩٤
جسر كسفهان اوصاف انطاكيه ٥٩٥ و٥٩٦ قلعهٔ بغراس ناحيهٔ قصره جسر الحديد
كوپى قلعهٔ حارم قصبهٔ سلقين شقيقه حصن كفربين مدينهٔ اسكندرون اريحا ناحيهٔ
دوچين ناحيهٔ ادلب ناحيهٔ بليس وغيرى ٥٩٧ لواء بيره قلعهٔ بيره جك قلعة الروم
ناحيهٔ مرزبان لواء كليس وعزاز ومنبج ولواء عزيز ايالت مرعش وادنه حدود الويه اوصاف
مرعش نواحى ٥٩٨ بازارجق قصبهٔ البستان نواحى مدينهٔ زماتى قصبهٔ بهسنى لواء
فارص قصبهٔ ذولقدريه ونواحيسى لواء عينتاب اوصاف نفس عينتاب ٥٩٩ لواء
ملاطيه اوصاف بلدهٔ ملاطيه قريهٔ اسبوزى نواحى ملاطيه قصبهٔ حسن بطريق
وكاختنه ٦٠٠ قلعهٔ كرك حصن منصور حصن ارقلو ديا اكراد مرعش ايالت ادنه
الويه وناحيه حدودا اوصاف نفس ادنه رمضان اوغلى يلاقى كوللك بلى كوللك قلعه ٦٠١
لواء سيس قلعهٔ سيس نواحيسى بلاد مصيصه مرج الديباج باج النور وجبل النور بيلان
قلعه سى عين زربه ثل حمدون حصن حموص برس برت ٦٠٢ قلعهٔ اياس وباياس ومركز
وسرفندكار لواء طرسوس وقضالرى اوصاف شهر طرسوس منازل ومسافات شام
٦٠٣ احوال ملوك وحكام اقاليم شام حكام شام قبل ظهور الاسلام ٦٠٤ دول اسلام
اوصافى كه اقاليم شامه مالك اولمشلر خلافت حضرت عمرده شامك فتحى احوالى ٦٠٥
دولت امويه ٦٠٦ دولت عباسيه مصردن بنى طولون دولت اخشيديه دولت فاطميون
دولت

دولت مرداسيه دولت سلجوقيه ٦٠٧ طغتكين وايلغازى وعماد بن زنكى ونور الدين
محمود شهيد اوصاف نور الدين صلاح الدين والافضل على ايوبيه دولت تركيه دولت
ايوبيه ٦٠٨ وينه دولت تركيه وذوالقدريه دولت چراكسه دولت عليهٔ عثمانيه ٦٠٩
اوصاف ايالت عساكر شام مملكت ايچ ايل حدودى قبريس جزيره سنه الحاق ومعا
سنجاقلره تقسيمى سنجاقلرينك عسكرى ٦١٠ اوصاف نفس ايچ ايل حدودى قلاع
وبلاد ونواحيسى ناحيهٔ معموريه ناحيهٔ كلنار قصبهٔ ارمناك ناحيهٔ سلنتى ناحيهٔ سنانلو
قصبهٔ مود ناحيهٔ صارى قواق قضا ونواحيسى اوصاف نفس علائيه وانطاليه نواحيسى
قصبهٔ بردانيه انهار نهر قرغى نهر منوغات نهر كوپرى نهر الاداصو وصام بلى جزيرهٔ قبريس
قره دن بعدى طول وعرض ودورى حدودى اقسامى قضالرى بلادى اوصاف شهر
لفقوشه وقلعهٔ ماغوصه وشهر چتريا وغيرى اوصاف جزيره نباتات ومحصولات حيوانات
انهار وجبال احوال ملوك ٦١٣ مسافات ايالت قرمان ٦١٤ اقسام ايالت مملكت قونيا
سنجاقلرى ميرلوا خاصلرى ايالت عسكرى وقلاعى حدودى لواء قونيه قضالرى اوصاف
نفس قونيه زيارتكاه ٦١٥ اوصاف لارنده قصبهٔ زنكى چاى اسميل فودول باباطاغى
الاطاغ قره بيكار اوصاف قصبهٔ اركلى ٦١٦ قريهٔ آب ريز اوصاف نهر اركلى ناحيهٔ
بل ويران لواء نيكده وقضالرى اوصاف نفس نيكده قصبهٔ بور ٦١٧ اوچ قپولو يلاق
قضاء سجاع الدين لواء بكشهرى قضالرى اوصاف نفس بكشهرى ناحيهٔ ياغان اناماس
طاغى قيرايلى رمضان بلى سيدى شهرى ٦١٨ بوزقير بحيرهٔ بكشهرى بحيرهٔ قيرايلى
لواء آق شهر وقضالرى اوصاف نفس آق شهر ومسيرهٔ باش تكيه زيارتكاه اوصاف قصبهٔ
ايلغون اسحاقلى وبحيرهٔ آق شهر ٦١٩ لواء اقسراى قضالرى اوصاف اقسراى لواء
قيصريه نهر قوزمان جبل ارجيش لواء قيرشهرى قضالرى اوصاف قيرشهرى ملوك
وحكام قيرشهرى ٦٢٠ و٦٢١ ايالت سيواس حدودى سنجاقلرى قلاعى وعسكرى
ولواء سيواس قضالرى نفس سيواس اوصافى ارتق آباد ٦٢٢ اوصاف شهر توقات قلعهٔ
تورطال وزيله قلعهٔ نيكسار صونيسا قصبهٔ مجيد آباد وحسين آباد لواء جانيك حدودى
قضالرى اوصاف ولايت جانيك قصبهٔ باقره ٦٢٤ قصبهٔ صامصون قضاى آلاجام لواء
عربكير وقضالرى اوصاف عربكير قريهٔ زيله معبر فرات قصبهٔ اكين لواء ديوريكى
قضالرى اوصاف ديوريكى ٦٢٤ قصبهٔ درنده لواء چورم قضالرى اوصاف چورم قصبهٔ
اسكلب وعثمانجق قريهٔ حاجى حمزه لواء اماسيه قضالرى اوصاف اماسيه ٦٢٥ قصبهٔ
مرزفون وكومش وحمام اوزى قضاى بولاق اوصاف كوپرى وتكيه لر وكلكراس وحاجى كويى
لواء بوزاوق قضالرى انهار قزل ارمق ٦٢٦ نهر اماسيه نهر چوكرك يلدز طاغى مسالك
ومنازل ايالت سيواس ٦٢٧ و٦٢٨ احوال ملوك وحكام ٦٢٩ ايالت اناطولى كوچك
آسيا تعبيرى وحدودى ٦٣٠ اوصاف ايالت اناطولى حدودى سنجاقلرى ايالت عسكرى

میرمیران ومیرلواء خاصلری وقلاع اناطولی بیان لواء کرمیان حدودی ۶۳۱ قضالری
حدودی اوصاف کوتاهیه ۶۳۲ توابع نواحی قصبهٔ عشاق قصبهٔ سلندی قصبهٔ
کدوس قصبهٔ قوله قصبهٔ کوره وبانازواشقلو وبافلاك ۶۳۳ اوصاف قصبهٔ لازقیه
قصبهٔ حوناز انهار نهر کدوس نهر مندرز لواء صاروخان حدودی قضالری ۶۳۴
اوصاف مغنیسا مدینهٔ طورغود ۶۳۵ قصبهٔ مرمرا قلعهٔ فوچه کرمابهٔ صارت
لواء اید ین حدودی قضالری و بلادی اوصاف تیره بلدهٔ بایندر قصبهٔ نازلی قصبهٔ کستلی
سلطان حصاری قصبهٔ کوشك ۶۳۶ شهر کوزل حصار قصبهٔ اورتاقچی وینکیشهر
آیدین وشهر برکی الاشهر آیدین اینه کول آیدین قصبهٔ کلس خرابهٔ ایاثلوغ ۶۳۷
صرت اینه کول طاو دارلق کولی بحیرهٔ جبل برکی جبل کستانه لواء منتشا حدود قضالری
و بلادی اوصاف مغله لواء تکه حدودی قضالری بلادی نواحیسی اوصاف انطالیه قلعهٔ
فنکه آق صو جبل تخت علی لواء حمید حدودی قضالری نواحی و بلادی اوصاف اسپارته
۶۳۹ قصبهٔ یلواج واغراس و بارله وقصبهٔ قزل اغاج واوشار اوصاف قصبهٔ اکردر ۶۴۰
قصبهٔ اغلاسین وکچی بورلی حصار حوران بحیرهٔ اکردر بحیرهٔ بوردور لواء قره
حصار صاحب حدودی قضالری نواحی وبلادی اوصاف نفس قره حصار صاحب
لواء سلطان اوکی حدودی ۶۴۱ قضالری بلادی اوصاف اسکی شهر وقصبهٔ سیدی
غازی کرمابه قصبهٔ سکود لفکه این اوکی ۶۴۲ قصبهٔ مرتضی آباد وقصبهٔ ایاش وبرکویی
وکورل ویابان آباد چبوق آباد الماطاغی بورکان انقره ناحیهٔ هایمانه وطورغود ابلی ۶۴۴
انهار چبوق صویی اینجه صو لواء کانقری حدودی سنجاقلری نواحی و بلادی اوصاف
کانقری اوصاف قصبهٔ طوسیه ۶۴۵ قصبهٔ قوچ حصار وقلعه جك ۶۴۶ قصبهٔ
چرکش وقورشونلو وتوخت قصبهٔ اسلامیه قصبهٔ قارغو وقرجه وران ۶۴۷ ذکر
بعض اشیا جبال کوس طاغی القاس طاغی نهر دورس لواء قسطمونی حدودی قضالری
نواحی و بلادی اوصاف قسطمونی قصبهٔ کوپری ونوی آباد ۶۴۸ اوصاف سینوب
کوره قسطمونی اینه بولی بویالو ۶۴۹ قصبهٔ طورغان وحصار ایماقریهٔ ایا اندون
اوصاف معدن نحاس ۶۵۰ جبل سینوب لواء بولی حدودی قضالری نواحی و بلادی
اوصاف بولی ۶۵۱ قصبهٔ کره ده ویران شهر اوصاف مدرنی قلعهٔ اماصره قریهٔ قبرسجق
و یالو ۶۵۲ دورت دیوان قصبهٔ چنه وزعفران بورلو قلعهٔ بندرکلی ۶۵۳ و ۶۵۴
ذکر بعض اشجار وانهار وجبال نهر میلان نهر ویران شهر نهر کره ده نهر فلیاس
نهر دربند نهر مودرنی ۶۵۵ بحیرهٔ چغا بحیرهٔ افتانلو الاطاغ لواء خداوندکار حدودی
قضالری نواحی وبلادی اوصاف بروسه تفرجگاه اوصاف کرمابه ۶۵۷ ناحیهٔ آق صو
ناحیهٔ اوه قصبهٔ مدانیه ناحیهٔ ترلیا قصبهٔ کملیك حدود کورفز ۶۵۸ قصبهٔ
بازار کویی وتاترلی ویار حصار وبکیشهر بروسه قصبهٔ خندق ومنابع واولوباد بماله
صومه

صومه اوصاف برغمه ۶۵۹ کرماستی اوصاف بحیرهٔ اولوباد لوند طاغی قازطاغی اوصاف
کشیش طاغی ۶۶۰ طومانیچ طاغی نیلوفر نهری لواء قره سی حدودی قضالری نواحی
وبلادی اوصاف بالیکسری قصبهٔ ایازمند وکمرادرمید قریهٔ مندهورا قصبهٔ یبغادیچ
وایورندی لواء قوجه ایلی ۶۶۱ حدودی قضالری ونواحی و بلادی اوصاف ازنکمید ودیل
اوصاف کورفز ازنکمید قصبهٔ ککبوزه اوصاف ازنیق ۶۶۲ قصبهٔ صبانجه وقره مرسل
وصمانلو قصبهٔ شیله جبل ایدوس اوصاف قاضی کویی اوصاف اسکدار ۶۶۳ اسکدار
باغچه سی قوزغونجق استاورز نارلی باغچه قوله باغچه سی قندللو باغچه حصار اناطولی
قصبهٔ قانلیجه چبوقلی وسلطانیه باغچه سی قریهٔ انجیرلو یوروس قصبهٔ بلك قوز ۶۶۴
قواق قصبهٔ واق باباسر وبورنی اناطولی حصاری قریهٔ اروه الجبال مسیرهٔ اسکی
چاملوجه یکی چاملوجه بولغورلی قریه سی مال تپه علم طاغی ۶۶۵ اغنج دکزی بحیرهٔ
ازنیق نهر قرق یکد بحیرهٔ صبانجه نهر سقاریه صبانجه کولنه وصبانجه کولی ازنکمید
دریاسنه اقدلمق تدبیری وکشف وعرض اولندوغی صورت ۶۶۶ لواء بیغا حدودی
اوصاف قصبهٔ شهرترویا یعنی تماشالق ۶۶۷ و ۶۶۸ لواء صغله قضالری ونواحی
وبلادی اوصاف شهر ازمیر ۶۶۹ قصبهٔ بورون آباد مسیرهٔ بیکار باشی بلدهٔ اورله متین
۶۷۰ بیان مسالك ومنازل ومسافات اناطولی وقرمان ۶۷۱ و ۶۷۲ و ۶۷۳ لغات
ادیان اوصاف خلق احوال ملوك وحکام دولت علیهٔ عثمانیه نك اناطولیده ظهوری وسبب
ظهور وثبوتی سلیمان شاهك قوم وقبیله سی نواحی بلخدن ماهان شهرندن دیار رومه
توجهی اسبابی فرات صوینی عبورنده فوتی وجعبر قلعه سنده دفن اولنمه سی سنقرتکین
کون طوغدی وطن اصلیه لرینه رجوع ارطغرل یاسین اوه سنده اقامت بعده دیار رومه
توجهی ۶۷۴ اوغلی صاری یالی یی قونیا پادشاهی سلطان علاء الدینه ارسال وممالك
محروسه سنه دخولی استیذان وتعیین مکان اولندوغی ارطغرلك علاء الدینه امدادی
وغزالری علاء الدینك وفاتی اوغلی غیاث الدینك جلوسی وارطغرل ایله مناسبت
تامه سی ارطغرلك عثمان کوندز صاری یالی اوچ اولادی عثمان غازینك علاء الدینه رسالتیله
مناسبتی والفتی مناقب عثمان غازی ۶۷۵ غزالری کوسه میخالك اسلامه کلمه سی
وتوابعی برله عثمانه اتباعی ارطغرلك وفاتی وعلاء الدینك عثمان غازی یه طبل وعلم وقایچ
وآت وخلعت ایله اکرامی عثمان غازینك رؤیاسی وشیخ اده بالینك قزینی تزوجی ۶۷۶ جمعه
وعید قلنوب عثمان غازی نامنه خطبه اوقندوغی طورسون فقیهك قضا وخطابتی ۶۷۷
عثمان غازینك باقی غزواتی ۶۷۸ علاء الدینك انتقالی ۶۷۹ بروسه شهرینك فتحی
عثمان غازینك وفاتی اورخان غازینك پادشاه اولمسی قرنداشی علاء الدینك عزلت
اختیاری ازنکمید وایدوسك فتحی قوانین دولت وضع ایدوب سلجوقیه سکه لرینی کندی
نامنه ضرب ولباس جند ووظایف جند ومراتب تعیینی وعسکری رعایادن تمیزی ۶۸۰

احداث يكيچرى بكرامت علاء الدين پاشا برادر اورخان غازى حكايت كيكلو بابا ٦٨١
غزوات سائرهٔ عثمان غازى سليمان پاشا بن اورخان غازينك روم ايلى يقه لرينه گچمه لرى
فتوحاتلرى وفوتى وآثارى واورخان غازينك وفاتى وآثارى ٦٨٢ سلطان مراد غازى
بن اورخان غازينك جلوسى خير الدينك قاضيعسكر نصب اولنمه سى قره رستم احوالى
اموال غنايمدن خمسك اخراجى اولادنصارادن يكيچرى تحريرى خير الدينك وزارتى
لالاشاهين پاشانك فتوحاتى كرميان اوغلى قزينى مراد غازى اوغلو يلدرمه تزويجى
واحوال جهازى ودوكن واطراف ملوكك دعوتلرى ٦٨٣ غزاى اكبر سلطان مراد خان
درصحراى قوسوه سلطان مرادك شهادتى واوغلى يلدرم بايزيد خانك جلوسى سلطان
مرادك آثارى ٦٨٤ يلدرم بايزيد خانك غزواتى تيمور وقعه سى يلدرم سلطان بايزيد
خانك وفاتى اوغلى سلطان محمد خانك جلوسى سلطان بايزيد خانك آثارى سلطان محمد
خانك غزالرى ووفاتى ويرينه بيوك اوغلى سلطان مراد ثانينك جلوسى ٦٨٥ سلطان
محمدك آثارى سلطان مراد ثانينك غزواتى اوغلى سلطان محمد خانه تختى فراغت وينه اقتضا
حسبيله كندوسى تخته جلوسى وانكروس قراليله وارنه ده جنك وقرالك قتلى وينه قوسوه ده
يكى قرال انكروس ايله جنك وچه قرالنى اسير ايتدوكى ٦٨٦ وفاتى وآثارلرى سابق الذكر
ابو الفتح غازى سلطان محمد خانك استقلال اوزره جلوسى استانبولى فتحى وسائر غزوات
كثيره سى ٦٨٧ آثارى واخلاق حسنه ايله اتصافى وفاتى واوغلى سلطان بايزيد خانك فتوحاتى
وآثارى ٦٨٨ وفاتى واوغلى سلطان سليم خانك جلوسى وفتوحاتى يكيچرى اغاسنى احداثلرى
٦٨٩ شاه اسمعيله غلبه سى ديار شام ومصرى فتحى ٦٩٠ و ٦٩١ وفاتى واوغلى سلطان
سليمان خانك جلوسى فتوحات عديده سى شاه عجمى تأديبى وبغدادك فتحى ٦٩٢ آثارى
اوغلى سلطان سليم ثانينك جلوسى فتوحاتلرى ويمنى فتحى ووفاتى آثارى واوغلى سلطان مراد
ثالثك جلوسى فتوحاتى وفاتى واوغلى سلطان محمد ثالثك جلوسى فتوحاتى ووفاتى اوغلى سلطان
احمد خانك جلوسى ٦٩٣ شاه عباسك استيلاسى وبعض اشقيانك ظهورى ودفعى سلطان
احمد خانك وفاتى وآثارى وقرنداشى سلطان مصطفى خانك جلوسى وتختى فراغى وسلطان
عثمان خانك جلوسى وفتوحاتلرى شهادتلرى وتكرار سلطان مصطفى خانك جلوسى وعزلى
وسلطان احمدك اوغلى سلطان مراد رابع جلوسى وبغدادفتح وتسخيرى وكعبهٔ مكرمه بناسنى
تجديدى ووفاتى وقرنداشى سلطان ابراهيم خانك جلوسى ٦٩٥ كريد سفرى وقلعهٔ حانيه فتحى
فرزند ارجمندى سلطان محمد خان رابعه تختى فراغت ايلرك جلوسى وجزيرهٔ كريدك قلعهٔ
قنديانك فتحى له سفرينه توجهلرى ٦٩٦ قمنيچه قلعه سنك توابع ولواحقيله فتحى سليم كراى
خان توسط ايدوب قمنيچه قلعه سى توابع ايله دولته قالوب وسنه ده يكرمى بيك التون ويرمك
شرطيله وسائر شروط وقيوديله مصالحه عقد اولندوغى چهرين سفرى
وفتحى ونيم سفرى تذييل ضمننده كتاب جهان نمانك اتمامه
رسيده اولدوغى ٦٩٧ و ٦٩٨

كتاب جهاننما لكاتب چلبى

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

فاتحهٔ خرایط عالم آرا وسرلوحهٔ جرايد جهان نما زیورافروز حمد وثنا ذات اقدس
واعلی ایله مزین ومجلی ورونق بخش صلات وسلام سلطان انبیا ایله موشح ومحلی
قلندقدن صکره ضمایر ارباب عرفانه خفی ونهان دکلدرکه فروع علم هیئتدن فن جغرافیا
یعنی خریطه لرده تصویر اولنان صورت بسیط غبرا برفن خوب وهنر مرغوبدرکه اندن
ذوقی اولان دقیقه شناس کاشانهٔ امن واستیناسده مسند نشین چاربالش حضور ایکن
دورادور سیاحتده کزن سیاحان جهان کبی برآنده عالمی سیر ودور ایدر واول سیر وسلوك
معنوی برمرتبه علم اجمالی حصولنه سبب اولورکه مدت العمر سیاحت ایدنلر اولقدر
استحضار واحاطه یه قادر اولمازلر زیرا پی درپی کتابلره رجوع وممارسه ایله اقطار ارض کوشه
بکوشه لوح درونده بالجمله منتقش اولوب برطرفی استحضار وقتنده مرآت ذهنه
توجه اولنسه فی الحال اول طرفك اجمال حالی صور حس وخیالده مشاهد ومحسوس
کبی اولور ومعلوم درکه فنوندن برفن ذاتنده علم اولدوغی جهتدن مذموم اولمیوب المرء
عدو لما جهله مقتضاسندن قطع نظر کاهی بحسب العوارض ذم اولنورسه ده دائما
وراء ظهر استغناده مهجور اولوب قالمازبلکه احتیاج زماننده الزم لوازم اولور وبناء علی
ذلك بو وادیده دخی برازتکاپو اولنوب مسالك الممالك وجغرافیا کتابلری کوریلوب شکل
بحر وبر دفعاتله مرسوم ومصور قلندقده عزیمت تدقیقه نوعا فتور کلمش ایدی سابقا بعض
جزایر دریایه سفر تحریك اوتارقانون هنر ایتلکله میل سابقه شوق جدید لاحق اولوب داعیه
ظهور اتمشدی که اول رسملر صفحهٔ بیانه کشیده اوله لکن اوروپا ممالکنده کتب اسلامیه نك
کلی قصوری ظاهر وزبان اقلام اسلامیان اکثر اقالیم وبلدان بیاننده قاصر اولمغله لاتین
دلنده یازیلن جغرافیالردن متأخر کتاب اطلس مختصرنی ترجمه وسائر کتب اسلامیه
فوائدنی

فوائدنی اکا ضمیمه قلوب مجموعندن بو کتابی انتزاع وفن طالبلرینه بسط موائد انتفاع
ایلدم ومجموعی ایکی قسم اوزره مرتب قسم اولی نیچه فصولی مشتمل وقسم ثانیسی اسماء بلاد
فهرستنده مرقوم حروف اوزره مبوبدر لکن مقاصده شروعدن اول برمقدمه تقدیم اولنوب
کتاب مذکور جهان نما اسمیله مسمی قلندی مستفید اولنلردن ذکر بالخیر ملتمسدر وبو کتاب
جلیل القدر ونوادر دهرکه ایام اسلامده هنوز قرین وجود اولمیوب دول سالفه اعصارنده
برجهانداراك خزینه سنه کرمش وبونك نظیرینی کمسه کورمشدر حالا ولی نعمتمز پادشاه
عالم پناه السلطان ابن السلطان سلطان محمد خان ابن السلطان ابراهیم خان ابن السلطان
احمد خان خلد الله ملکه وسلطانه وافاض علی العالمین بره واحسانه حضرتلرینك عهد
همایونلرنده ترجمه اولنوب وجوده کلمکله خزینهٔ عامره لرینه تقدیم وممالك ملوك دنیا
هامه یه تفهیم قلنوب ابتداء تألیفنه مرآت دنیا وما فیها اولدی بوجهان نما تاریخ
دینلدی ١٠٥٨ تذییل الطابع خفی اولمیه که صاحب تألیف دلپذیر کاتب چلبی مرحوم بو محلده
کشیدهٔ سلك سطور قلدیغی ترکیبدن یعنی مجموع کتاب ایکی قسم اوزره مرتب قسم اولی نیچه
فصولی مشتمل وقسم ثانیسی اسماء بلاد فهرستنده مرقوم حروف اوزره مبوبدرونده باب اولك
اون برنجی فصلنده تنبیه اخرنده پس بوکتابده ممالك روی زمین بیانی فلك اعظم حرکتنه تابع
اولوب حرکت کل حرکت اولی یه تبعیت ایله نقل وحرکت ایده رك ابتدای جزایر شرقیه دن
انتهاء سواحل غربیهٔ آمریقایه منتهی اولور دیدوکی عبارتدن ذهنه تبادر ایدن کتاب
مزبور نیچه فصول وابوابی جامع حجمی کبیر نادر العصر ایکی جلده متحمل بر کتاب عظیم القدر
اولمقدر لکن بو زمانده ایادیٔ ناسده متداوله نسخ کوریلوب وکند وخطیله ظفریاب اولدوغمز
نسخه دخی مسوده بوللواولوب مقدمهٔ کتابده امر رابع عشرده فهرس اجمالیده تعیین
واشارت وذکروبیاننی متعهد اولوب اسماسی ثبت سلك سطور فهرس قلنان ممالك واقالیم
وبلاد فصللری نسخ مرقومه ده هنوز رسیدهٔ ختام اولمیوب نقصان اوزره قالمشدر مع هذا اکثر
بو اثر بی نظیر مرحوم ومغفورله سلطان محمد خان علیه الرحمة والغفران حضرتلرینك عهد
همایونلرنده حصوله کلوب خزینهٔ عامره لرینه تقدیم اولندوغی مصنف مرحوم کندو
خطیله تحشیه قلدیغی نسخه نك منه سنده کورلمکله عبارتی آنفا مسطره نقل اولندی
حیفا که بویله برنسخهٔ جلیله ومجموعهٔ لطیفه نشر وشیوع بولمدن رفتار ناهموار فلك غدار ایله
عرضهٔ ضیاع وتلفده نابود ونا پدید اوله الحالة هذه بو حالیله دست رس حقیر اولان نسخهٔ
عدیمة السبق والمثل شایستهٔ التفات نصفت آشنایان وسزاوار رغبات قدرشناسان
اولمغله دار الطباعهٔ عامره ده تکثیر وتوفیریله نشر وشیوعنه عاجزانه غیرت وکتابك وضعی
تبدیل وتغییردن وزیاده ونقصاندن کمال مرتبه ده تحاشی اولنوب مجرد ظفریاب اولدوغمز
مأخذه مراجعت ایله کتاب مرقومه محل بمحل تذییل الطابع نامیله الحاق فوائد وبعض
هندسیات وطبیعیات تعریفلری تقدیمه سزا کوریلوب اجرام علویه وسفلیه نك کمیت

وكيفيتلرى بحثنده دائر جمهور حكماى متقدمين ومتأخرينك اقوالى جمع واجمالا اشارت
وتعيين وهر فرقه نك رأيى فهمه آسان اولمق ايچون اشكال كونا كون ايراديله احوال فلكيات
بيان وايضاح اولندقده ذكر ممالك وبلاد خلالنده دخى جابجا فن جغرافيانك كتب
جديده لرندن بعض منافع واشكال ممالك الحاقيله توسيع ساحهٔ ابواب وفصول كتاب وتوضيح
احوال ملوك وملل وانساب قلنوب كتاب مرقوم جانب شرقدن ذكر ممالك وملوك عالمه بدء
وجانب غربه توجه ايله اقاليم ارمنيادن ممالك فسيحة المسالك عثمانيه عد اندن معدود ايالت
واننده نهايت بولمغله فن اربابنك رأينه مطابق وغالبا مصنفك ما فى الضميرينه موافق جلد
اول آسيا قطعه سنى تماما حاوى اولمق ايچون اقصاى معمورهٔ شرقده جزاير هند وچيندن
شروع برله بلدهٔ طيبهٔ قسطنطنيه يه كلنجه ممالك اناطولى بقاياسى وجزيرة العرب اقاليمى
ضم والحاق ايله جلد اولك تكميلنه صرف مكنت حقيرانه قلنوب بو وجهله بر كتاب جليل القدر
نادر العصر ايام اسلامده هنوز قرين وجود اولميوب برجهاندارك خزينه سنه كيرمش وعين
دوران مثلنى كورممش سياق وسباق مقيم زاويهٔ خاكسارى ومحاط دائرهٔ بى اعتبارى
الحقير والفقير ابراهيم الجغرافى من متفرقكان دركاه عالى المأمور بعمل طباعث الكتب
بدار الطباعة العامرة العثمانى عبد عاجز وبندهٔ ناچيزه دخى وسيلهٔ فخر ومباهات اولمق
اميديله حالا سبب امن وامان خليفهٔ زمين وزمان پناه اهل ايمان زبدهٔ خاندان آل عثمان
السلطان ابن السلطان سلطان محمود خان بن سلطان مصطفى خان ابد الله دولته وايد
سلطانه رأفتلو عنايتلو ولى نعمتمز مروتلو وكرامتلو افنديمز حضرتلرينك خزينهٔ
عامره لرينه تقديمه اجتسار تصميمله دستمايهٔ شوق عاجزانه يه تازيانهٔ آرزوى دلفريبى سوق
ويروب صوب مرامه عطف عنان عزيمت اولندى حضرت واهب مطلق وفياض
على الاطلاق جناب حقدن متضرع ومتوقعدركه بو طريقله توفيقى رفيق ايدوب مجرد
منافع عباده مخصوص ومحصور اولان مطلوب ومرامى سر منزل اتمامه ايرشدره وكذلك
حضرت مكارم انكا المشار اليه پادشاه عالم آرا جنابلرندن مستمندانه نياز ونيازمندانه التماس
اولنوركه بو عمل پرخلل عين عنايت پادشاهانه وديدهٔ التفات كيميا آثار ملوكانه لريله شايستهٔ
نظر ميمنت مأثرلرى بيوريله الحق بو فن جليل القدرك شاننه رواج وعلوم عاليه ومعارف
آليه نك عالمده نشر وشيوعيله جمهور اهل اسلامه عون وعنايت وزمرهٔ اصحاب ايمانه امداد
واعانت موقوف كرم قهرمان زمان ومخصوص همت بى همتاى پادشاه سليمان نشان شهنشاه
جليل الجنابكدر مزايا شناسان اسرار بيان ورمز آشنايان فهم واذعان اولان ارباب النبابدن
دخى تمنى اولنوركه تعبير وافاده وطبع واملاده واقع هفوات وعثراتمزى صفح جميل ايله عفو
وقصوريمزى فضل وكرم ايله ستر بيورهلر زيرا بو فن عجيب الطورك شهرت ورواجى نظر
استحسان ارباب كماله منوط ومحل اعتذارده بسط معاذير كرام ناس قتنده مقبول اولمغله
بو نسخهٔ معموله نظر ورغبته شايان بيوريلوب صحيفهٔ عالمده اعتبار وانتشارينه وسيله اولهلر

اما بعد

اما بعد اولو الابصار ذوى الاعتبار قتنده پوشيده دكلدركه جناب واجب الوجود
تقدس وتعالى دن ماسوى اولان موجوداته اسم عالم اطلاق اولنوب ماهيت وكيفيت
اشيا امعان فكريله تتبع وملاحظه واحوال موجودات ديدهٔ بصيرت ايله نظر ومطالعه
اولنسه عالمك جميع اجزاسيله محدث ايدوكنه بداهت عقل سليم دلالت وشهادت
ايلمك امر محققدر وبو عالم اعيان واعراضدر اعيان ذاتيله قائمدر اعراض ايسه بونك
خلافيدر وينه بو عالم يا مركبدر جسم كبى ويا غير مركبدر جوهر كبى واشبو كتاب
موجودات احوالندن بحث ايدوب علم حكمت وهيئت فروعاتندن اولان فن جغرافيا
اساسى اوزره تأسيس اولنمغله مقاصده شروعدن اول علم عالمه مقدمه اولور مبادىٔ
يقينيه ومهرهٔ فن جغرافيا فن مرقومى تعريف وتعليم وتقرير وتحريرده استعماليله
رطب اللسان اولدقلرى وضعيات هندسيه وطبيعيه اجمالا ايراد اولنوب مقدمهٔ كتابده
بو فنه موقوف عليها اولان امورعد اندن تعداد اولنسه سزادر بناء على ذلك فن جغرافياده
تأليف اولنان كتبك دأب اكثر مصنفين اوزره ديباجه لرى عوارض ذاتيهٔ مقادير ثلاثه
احوالندن اجمالا بحث ايله معنون اولوب بو بابده دخى طلبهٔ معارفه جهت حصول بصيرت
وسهولت تحصيل علم ومعرفت بلكه مبتديلرك همان مبادىٔ شروعده علوم رياضيه يه
فى الحال انتسابلرينه باعث وبادى اولمق مأموليله وحقايق دقايقنى درحال احاطه ايلمك
ملكه سنه مالك اولملرى اعتقاديله تعريف وتفهيم حدودده تمثيل طريقيله بوكونه بسط
كلام ايتمشلردر بو عالمده موجود اجسام واجرام مصمته وغير مصمته لا يعد ولا يحصى در
وباتقدير خداى لم يزل صور واشكالده دخى مقتضاى طينت وطبيعتلرينه موافق مباينت
واختلاف ايله برى برلرينه مغايرت اوزره وجوديذير اولمشلردر بر اجسام مصمته دن بر شكل
ايله مشكل بر جسمى تتبع وملاحظه ايدهرز مثلا بر جسم متساوى الاضلاعده شش سطح
احاطه سندن حاصل اولان هيئت كه مكعب شكليدر وبين الناس معروف اولان تاوله نك
زاريدر اكا نظر ايدوب اولا مقادير اجسامدن طول وعرض وعمق اندهمشاهده ايلديكمزده
بو زاره جسم اطلاق ايدهرز ثانيا بو زارده شش جهاته نظر ايدوب بو جهاته سطح اطلاق ايدهرز
يعنى شعاع بصرى يه مقابل اولان زارك مجرد ظاهرينه نظر ايله انده طول وعرض مشاهده
ايدوب عمقه تجاوز ايتمزز زيرا نظريمزه عمق ضم ايلديكمز كبى جسم اولمش اولور ثالثا
زارك حدودينه يعنى زارى محيط اولان سطوحك نهايتلرينه خطوط اطلاق ايدهرز وبونده
مجرد طول اعتبار ايدوب خطوطه سطحدن حصه ويرمزز زيرا خطوطنه ادنى عرض ضم
اولندوغى برله سطح اولمش اولور رابعا منده خطوطك برينه نظر ايدوب ايكى جانبدن منتهى
اولدوغى غايت معينه يه نقطه اطلاق ايدهرز واول نقطه يه خطدن بر دورلو حصه ويرميوب
مجرد نهايته نقطه تسميه ايدهرز فعلى هذا اعراض اقسامندن هر نسنه كه قابل اشارت
حسيه اولوب هيچ بر جهتله قسمت پذير اولميه ارباب هندسه اكا نقطه ديرلركه فى الحقيقه

وضع صاحبی اولوب جزئی اولمیان شیدر وبو شیء خطك ایكی جانبنده منتهی اولدوغی غایتدر واعراض قسمندن برنسنه كه قابل اشارت حسیه اولوب انجق برجهتله قسمت پذیر اوله اما خط دیرلر كه نقطه یه منتهی اولان طول بلا عرض وبلا عمقدر واعراض قسمندن هرنسنه كه قابل اشارت حسیه اولوب ایكی جهتله قسمت پذیر اوله یعنی طولا وعرضا قسمت قبول ایدوب عمقا قسمت قبول ایلمیه اما سطح دیرلر كه بونسنه فقط طول ایله عرض اولوب خطه منتهی اولان شیدر واعراض قسمندن هرنسنه كه جهات ثلثه یه نظر ایله قسمت پذیر اولوب یعنی طولا وعرضا وعمقا قابل قسمت اولا اما جسم دیرلر وبونده جسمدن مراد علوم ریاضیه ده مبحوث عنه اولان جسم تعلیمیدر وخط دخی مستقیم ایله منحنی یه تقسیم اولنوب خط مستقیم اولدر كه مسافهٔ امتدادی اوزره فرض اولنان جمیع نقاط بری برینه محاذی اولا یعنی خطك ایكی جانبنده اولان غایاتیله ما بیننده ممتد اولان اجزا استقامت اوزره اولوب بعضیسی بلند و بعضیسی پست اولمیوب برطرفی شعاع بصری یه مقابل ایلدیكمزده طرف اخریله وسطنك رؤیتنه مانع اولمیه خط منحنی ایسه بونك خلافی اولوب مسافهٔ امتدادی اجزاسی اعوجاج اوزره موضوع یعنی بعض جزئی ارفع و بعضیسی اخفض اولوب برطرفی شعاع بصری یه مقابل اولدقده طرف اخریله وسطنك رؤیتنه اعوجاج اجزا مانعدر وخطوط مستقیمه دخی یا متوازیه در ویاغیر متوازیه در خطوط متوازیه سطح مستویده واقع ایكی ویازیاده خطلردر كه بری برلرندن بعدلری باجمله اجزالرنده مساوی اولوب ایكی جانبلرندن استقامت اوزره الی غیر النهایه اخراج اولنسه لرده بری برلرینه تلاقیلری میسر اولمازو سطح دخی یا مستویدر ویاغیر مستویدر سطح مستوی اولدر كه غایاتیله ما بیننده اولان مسافهٔ امتدادی اجزاسی باجمله محاذی اولا یعنی عرضا وطولا برغایتندن او برغایتنه كلنجه سطح اوزرنده فرض اولنان خطوط اجزاسی بری برینه مقابل ومحاذی اوله یاخود سطحك هر برنده فرض اولنان ایكی نقطه نك ما بینی برخط مستقیم ایله وصل اولنسه اول خط واصل سطح مذكوردن هیچ بروجهله ایرلیوب نفسنده واقع اوله الحاصل سطحك مسافهٔ امتدادی اجزاسنده ادنی ارتفاع وانخفاض بولنمیوب جملهٔ اجزا برلرینه محاذی ومقابل وهموار اوله سطح غیر مستوی ایسه بونك خلافیدر وسطوح غیر مستویه نك بعضیسنه مستدیر دیرلر كرهٔ مصمته نك سطح محدبی وكرهٔ مجوفه نك سطح محدبی ومقعری كبی ونصفلرینه نصف مستدیر محدب ونصف مقعر دیرلر وسطوح مستویه نك متوازیه وغیر متوازیه لری خطوط مستقیمه نك متوازیه وغیر متوازیه لرینه قیاس ایله معلوم اولور وهر سطح كه انی خط واحد ویازیاده لحاطه ایلیه اما شكل مسطح تعبیر اولنور ایدی اكر انی خطوط ثلاثه محیط اولورسه مثلث اولور وبو دخی اوچ قسم اولوب برینه متساوی الاضلاع دیرلر كه اوچ بیله ضلعی برابردر وبرینه متساوی الساقین تسمیه ایدرلر كه همان انجق ایكی ضلعی برابردر وبرینه دخی مختلفة الاضلاع اطلاق اولنور كه ضلعلرینك

اوچی

اوچی دخی بربرینه مخالفدر واكر دورت خط محیط اولورسه ذوالاربعه دیرلر واكر بش خط محیط اولورسه ذوخمسة اضلاع دینلور وباقیسی دخی بوكا قیاس اولنه حد نهایتدر وشكل برامردر ویاخود برامتداددر كه كندوسنی حد واحد ویاخود حدود احاطه ایلیه دائره خط منحنی سطح مستوی یی شول وجهله محیط اولورسه كه درون سطحده برنقطه فرض اولنوب اول نقطه دن محیطه چكلن خطوطك جمله سی برابر اوله محاط اولان سطحه دائره ومحیط اولان خط منحنی یه محیط دائره وخط مستدیر ونقطهٔ مفروضه یه مركز دائره تسمیه اولنوب اول خطوط مستقیمه نك هر برینه نصف قطر دیرلر ومركزه مرور ایلیوب ایكی جهتدن محیطه منتهی اولان خط مستقیم كه ذكر اولنان انصافدن هر ایكیسنك تمامیدر قطر دائره اولور وبوقطر دائره دیدیكمز خط دائره یی ایكی برابر قطعه یه تنصیف ایدوب قطر یله محیطك برنصفی دائره نك برنصفنی محیط اولور ودائره یی ایكی پاره ایدوب مركزه مرور ایلمین خط مستقیمه وتر اطلاق اولنور كه دائره یی ایكی برابره تنصیف ایتمیوب بلكه بری اكبر وبری اصغر اولمق اوزره ایكی قسمه تقسیم ایلر وبو ایكی قسمك هر برینه كه وتر ایله محیطك بر پاره سنه محاط اولمشدر قطعه دیرلر ومحیطك هر پاره سنه قوس تعبیر اولنوب نصف وتره جیب مستوی دینور ونصف وتردن چیقوب نصف قوسه واصل اولان عموده سهم دیرلر وبوكا جیب معكوس دخی تسمیه اولنور ودائره نك نصف قطرینه جیب مطلق دیرلر زاویه ایكی خطیله محاط برسطحدر ولكن ایكی خطك ملتقی سی برنقطه یاننده اولوركه ایكی خط خط واحده متحد اولمیه وزاویه دخی ایكی قسم اولوب برینه مسطحه دیرلر كه بلا اتحاد برنقطه ده اتصال ایدن ایكی خطك بیننده واقع اولان متحدبی دروبرینه مجسمه تعبیر اولنور كه برسطحك ویازیاده نك احاطه سندن برجسمده ظهور ایدر مثلا زاویهٔ رأس مخروطی وزوایاء خانه كبی وزاویهٔ مسطحه دخی اوچ قسم اولوب برینه قائمه دیرلر كه برخط مستقیمك ینه كندی مثلی اوزرینه قائم اولوب جنبتیننده حادث اولان ایكی برابر زاویه لرك بری در وقائم اولان خطه عمود اطلاق اولنور وبرینه حاده تعبیر ایدرلر كه قائمه دن اصغردر وبر قسمنه دخی منفرجه تسمیه اولنور كه قائمه دن اكبردر وبو ایكی بیله قسمك خطلری مستقیم اولمق شرطیله دكلدر وسالف الذكر مثلثی بردخی بوطرزه تقسیم ایدرزكه كندوسنده یعنی مثلثده زاویهٔ قائمه بولندقده قائم الزاویه در ومنفرجه بولندوغی تقدیرده منفرج الزاویه اولور وقائمه ومنفرجه دن برشیء بولنمدوغی حینده حاد الزوایا تعبیر اولنور وكذلك اضلاع اربعه سی اولانك دورت بیله ضلعی برابر اولوب دورت بیله زاویه سی قائمه اولدقده كندوسنه مربع تسمیه اولنور وزاویه لری قائمه اولوب اضلاعی برابر اولمیانه مستطیل دیرلر وبونك عكسینه كه اضلاعی متساویه اولوب زاویه لری قائمه اولمیاندر معین دیرلر وضلعلری متساوی وزاویه لری قائمه اولمیوب ولكن اضلاع وزوایاسندن هر ایكی مقابلی برابر اولانه شبیه معین تعبیر اولنور وبونلرك ماعداسنه منحرف اطلاق اولنور وخفی اولمیه كه دورت ضلعدن

زياده سى اولنلره كثير الاضلاع دخى تسميه اولنور وهر جسم كه انى بر سطح وزياده احاطه ايده
آكا شكل مجسم ديرلر وبر شكل مجسم شول وجهله اولور سه كه انك ميانندن بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن جسمك سطحنه چكلن خطلرك جمله سى برابر اوله اول شكله كره واول
سطحه محيط كره وسطح مستدير واول نقطه يه مركز كره واول خطوطه انصاف اقطار كره
ديرلر وبر سطح مستوى كره يى ايكى پاره ايتدكده دائره ظهور ايلر ايمدى اگر اول سطح مركز
كره يه مرور ايدر سه اول دائره يه عظيمه وما عداسنه صغيره تسميه اولنور وكره نك محيطنده
هر نقطه كه فرض اولنه دورينى تمام ايتدكده بر دائره رسم ايدر الا ايكى نقطهٔ متقابله كه انلره
قطب كره وقطب حركت ديرلر ساكن درلر وبر قطر كه ايكى قطبك ما بيننى وصل ايدر آكا
محور تعبير اولنور ودوائر مذكوره دن شول دائره كه قطبى بعينه كره نك قطبى ومركزى بعينه
كره نك مركزيدر آكا منطقهٔ كره تسميه اولنور وبو دائره جمله سنك اعظمى در وسائرلرى بوكا
موازات ايدوب بربرلرندن اصغردرلر ومدارات نقاط مفروضه تعبير اولنورلر وطرفينده
واقع اولوب منطقه يه نسبت ايله بعدلرى برابر اولان هر ايكى دائره برابردر وكره نك ايكى
قطبى مدارات مذكوره نك دخى قطبلريدر وكره يى ايكى سطح متوازى قطع ايدر اولدقلرنده
ما بينلرنده واقع اولان قطعه قطع دفيه اطلاق اولنور فاما طبيعيات جسم طبيعى
بر جوهردر كه انك ذاتنده مقادير اجسام يعنى طول وعرض وعمق زوايای قائمه اوزره تقاطع
ايلمك شرطيله فرض اولنمق ممكن اولا وجسم يا بسيطدر ويا مركبدر جسم بسيط اولدر كه
انك اجزاسيله طبيعتى متشابه اولا يعنى صور وطبايعى مختلف اولان اجسامه منقسم
اولميوب انك طبيعتى بر اوله كه اول طبيعتدن صادر اولان شئ نهج واحد اوزره صادر اوله
جسم مركب ايسه بونك خلافى اولوب اجسام مختلفة الطباع وصوره منقسم اولور معدنيات
ونباتات وحيوانات كبى كه بونلره اباؤها الاثيريات وامهاتها العنصريات مواليد ثلثه تسميه
ايدرلر وحكمت طبيعيه ده مثبتدر كه كل جسم بسيط اذا خلى وطبعه فهو كرى الشكل در
واجسام بسيطه فلكى يه وعنصريه منقسم اولوب فلكى افلاك وانك متعلقاتيدر كه انلره
اجرام اثيريه وعالم علوى ديرلر وعنصرى عناصر اربعه در كه انلر ارض وما وهوا ونار در وبونلره
وبونلرك ضمننده اولانلره عالم سفلى وعالم كون وفساد ديرلر ومركب دخى ايكى قسمدر برى تام
وبرى غير تامدر مركب تام اولدر كه بر زمان معتد به ده كند وتركيبى صورتنى حفظ ايليه
معدنيات ونباتات وحيوانات كبى ومركب غير تام بونك خلافى اولوب زمان معتد به ده
كند وتركيبى صورتنى حافظ اولماز بروميغ ودخان وقوس قزح وهاله وشهب وسائر كائنات
جوكبى وحركت فلك دخى منقسمدر بسيطه يه ومختلفه يه فلكك حركت بسيطه سى كه آكا
متشابه دخى ديرلر اولدر كه اول فلكك سطحنده ويا خود ثخننده هر نقطهٔ مفروضه كه اول حركت
ايله حركت ايليسه اول فلكك محيطندن ازمنهٔ متساويه ده قسى متساويه قطع ايليه واول
فلكك مركزينك دائره سنده ازمنهٔ متساويه ده زوايای متساويه احداث ايليه
مثلا

مثلا فلك تاسع كه فلك اعظمدر مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ايله بر كون وبر
كيجه يه قريب مدتده دورينى تمام ايدوب فلك مرقومك سطحنده فرض اولنان نقطه اول
حركت ايله ازمنهٔ متساويه ده قسى متساويه قطع ايدر ومركز عالم حولنده ازمنهٔ متساويه ده
زوايای متساويه احداث ايدر يعنى فلك مرقومك محيطنده منطقه مثللو فرض اولنان دائره
اوچيوز التمش درجهٔ متساويه يه تقسيم اولنوب منطقهٔ مرقومه اوزرنده فرض اولنان نقطه
فلك مرقوم حركت مرقومه ايله حركت ايتدكجه هر بر ساعت نجوميه ده اون بش درجه مسافه
قطع ايدوب اولكى ساعتده قطع ايلدوكى اون بش درجه قوسنه ايكنجى ساعتده قطع
ايلدوكى اون بش درجه قوسى مساويدر وبوكونه حركت ايله مركز عالم حولنده اولكى
ساعتده احداث ايلدوكى زاويه يه ايكنجى ساعتده احداث ايلدوكى زاويه متساويدر
باقيسى دخى بوكا قياس اولنه واول حركته مركزك حولنده متشابه ديرلر واگر بويله اولمسه
متشابه ديمزلر وحركت مختلفه اولدر كه انك غيرى اوله وبونه منقسم اولور مفرده يه ومركبه يه
مفرده اولدر كه بر فلكدن صادر اوله ومركبه اولدر كه بر فلكك زياده سندن صادر اوله وهر
حركت مفرده بسيطه در ومختلفه مركبه در اما هر مفرده وهر مركبه مختلفه دكلدر وضعيات
مذبوره فهمه آسان اولمق ايچون صور واشكالى صحيفهٔ ماضيه ده رسم وتصوير اولنوب
اسماسى دخى تعيين اولنمشدر تم تذييل الطابع المقدمه مقدمه بو فنك موقوف عليهى
اولان امور ذكرنده در امر اول بو فنده كوريلوب بو كتابه مأخذ اولان كتابلرى متضمندر
انلردن غيرى اطلسك مأخذى اولان فرنكى كتابلردخى بعض مرتبه ايراد اولنور آثار البلاد
واخبار العباد عجايب المخلوقات صاحبى زكريا بن محمد قزوينى نك اقاليم سبعه اوزره مرتب بر
كتابى در التى يوز تمش دورنده تأليف ايلمشدر مآلى يازلدى احسن التقاسيم فى معرفة الاقاليم
شيخ محمد بن احمد مقدسى دورنده وزحدودنده اقاليم عرفيه اوزره بلادى ذكر وعربانه
تصوير ايلمشدر مآلى اخذ اولندى اشارات الى معرفة الزيارات اكثر ربع معمورى كزوب
ممالك اسلاميه ده كوردوكى يرلرى وزيارتلرى يازوب التى يوز اون يرده حلبده وفات ايدن
سياح عالم شيخ ابو الحسن على ابن ابى بكر هروينكدر بالتمام كوزيلوب حاصلى يازلدى
اطلس ماجور فرنكى جغرافيا كتابلرندن متأخر ومعتبر كتاب كبيردر كه فلمنكدن جرارد وش
مرقاتور تأليفنه شروع ايدوب صكره كير واول يرليدن لودوويكوس هونديوس اتمام وبر نوع
دخى اختصار ايتمش ونامنه اطلس مينور ديمشلدر ماجور كبير مينور صغير معناسنه لقطه
لاتنى دره ذكر اولنان اطلس مينورى حقير توركيه ترجمه ايدوب اول ترجمه يى بو كتابه درج
التزام وانكله بو فنك تركى وعربى كتابلرى قصورنى اتمام قصدن اتدم ديباجهٔ ترجمه بودر
ديباجه قوافل حمد وثنا ورواحل شكر خلوص انتما كه كرهٔ معمورهٔ دل وشهرستان
قلب بى غلدن غايان ومسالك ممالك ملأ اعلايه روان اوله اول مبدع زمين وآسمان موجد
مواليد واركان واجب الوجود ومفيض الخير والجود حضرتلرينك دركاه قدس وسر منزله

انسمنه نزول ایدرسه روادر وطوایف لطایف صلوات زاکیات وتسلیمات طیبات که بلده طیبه جنانڭ صدوروراه زنانه مرورایده اول زات شریفی مدینهٔ علم اولان فخر عالمڭ روضهٔ رضیهٔ منوره وحظیرهٔ خطیرهٔ مطهره لرینه دخول ایدرسه سزادر وآل واصحاب کراملرینه تحیت وسلام همواره تحفهٔ انام اوله الی یوم القیام وبعد بوکتابڭ مسودی اقل خلیقه مصطفی خلیفه مبدأ فطرت وعالم طفولیتدن بری تعلیمخانهٔ اطلبوا العلم من المهد ده چراغ فکر وحواسی روغن ذکا وفطنت ایله قضایا وقیاس نتیجه لری صباحنه چقه روب افاده واستفاده اثناسنده جناب حق وفیاض مطلقدن فایض اولان نعم کوناکون ایله معاینهٔ اطوار شئون ایدوب سفر وحضرده تقلب احوال وتکرر ایام وسال حسبی ایله تجربه دن حاصل اولان کماله قناعت ایتمیوب مزید فضل ونوال عزیز المنال تحصیلی ایچون کتب تواریخ وسیره تتبع ایدردی وبوعالم اجسامه بهیمه کبی بقر اشخاص حقنده وارد اولان اولم ینظروا فی ملکوت السموات والارض فحواسی فن هیئت کتابلری مذاکره سنه ونظم کریم سیروا فی الارض فانظروا الی آثار قدرة الله رمزی فن جغرافیا کتابلری مطالعه سنه باعث وبادی اولور ایدی وهر بار نصرانیانڭ یونانیاندن انتقال ایله فن مذکوری تحقیق وتصویرده کمال دقت ومهارتی واسلامیانڭ انکار واهمالی وبو بابده عدم معرفت وبطالتی کوریلوب تأسف واسترجاع اولنوردی زیرا عربی وفارسی وترکی تدوین اولنان اقالیم وبلدانیات ومسالك الممالك کتابلری جمله مختل ومشوش کوریلوب ضروری مجموعهدن جهان نما اسمی ایله مسمی بر کتاب انتزاعنه عزیمت اولنمش ایدی مقدمه وقسم اول غایتنه ایردکده محیط غربی جزایرنده انکلتره وهیبرنیا واسلاندیا نام جزایر عظیمه نیجه ممالك وملوکی مشتمل ایکن اخبار واوصافنڭ بیکده برینی یازلغه مجال اولمیوب عدم ظفردن ناشی قصور کتاب مذکورڭ اتمامی عزمنه فتور ویرمش ومأخذه نائل اولمقدن کلی کسل کلمشیدی زیرا مقدما اوراهام اورتلیوس یازدیغی جغرافیای کبیر کوریلوب اطلس ماجور نام فرنکی کتابڭ جا بجا رسملری پرتوی مزبور جهان نمایه نقل ایچون اخذ اولنوب جزایر مذکوره وسائر معمورهده تفصیل تام کورلکله کتاب مزبورا تمامنه ذهن اقبال ایلمیوب ذکر اولنان کتابلر ترجمه سنه ظفره موقوف قالمش ایدی ناکاه بو اثناده اوراهام اورتلیوس جغرافیاسنه مالك اولان قره چلبی زاده محمود افندی وفات ایدوب مخلفاتندن کتاب مزبوری تحصیله منتظر ایکن اطلس ماجورڭ مختصری اولان اطلس مینور نام کتابه ظفر میسر اولوب لاتین دلندن تورکی ترجمه سنه شوق کلی ایله سمند همت سوق اولندی اذا اراد الله شیئا هیأ اسبابه سابقا فرانسا دیارندن مهتدی اولوب شیخ محمد افندی فن جغرافیا قواعدینه واقف ولسان لاتین دقایقنه عارف بر قابل وجود اولوب بحسب القابلیت زمان یسیرده تورکی تعبیره دخی قدرت کلمکله کتاب مزبوری اوقودوب تقریر ایتدردکدنصکره معتاده تأمل ایله مصنفڭ مرادنی ادا ایدر عبارت تحریر اولنمق اوزره هجرهٔ نبویه نڭ بیڭ التمش دورت محرمی اواسطنده ترجمه یه شروع اولندی

اولندی واطلس مینور وضعی تغییر اولنمیوب زیاده ونقصان دخی روا کورلمدی بلکه اقتضا حسبی ایله اسماء مشکله یی شرح ومواضع مبهمه یی بیان ایچون کناره حاشیه لر یازلدی وشکللری دخی صحیفه صحیفه عینی ایله نقل اولنوب اسمنه لوامع النور فی ظلمة اطلس مینور دینلدی تا که معناسی حسب حال کتابه موافق دوشه وبو جملهده اهل اسلامه نصرت مقصود اولمغله مأمولدرکه باعث مغفرت اوله ان الله لا یضیع اجر من احسن عملا زیرا کفار بو فنلر وسیله سیله اقطار ارضه مستولی اولوب اهل اسلامی تعجیزده اظهار تجلد وبو خصوصده دعوای تفرد ایتدکلرینی انکاره مجال یوقدر بوندنصکره ترجمه یه شروع اولنوب مقاصد کتاب فصل فصل یازیلور والتوفیق من الله العزیز العلیم دیباجه بو مقامده تمام اولدی تذییل الطابع مرقوم اخلاصی مخلص شیخ محمد افندی که فن جغرافیاده کاتب چلبینڭ خواجه سی واطلس وسائر کتب لاتینیه ترجمه لرنده مرحومڭ استادی ومعلمیدر فرنکستانده ملل نصارا میاننده مشهور ومعتبر وغایت ایله متمول بر کمسنه نڭ فرزندی اولوب ایام صباوتنده رهابین ریاضت آیین طریقتنی اختیار وانلرڭ قافله سنه لاحق اولوب کمالاته قابلیت با لجبله طبعنده مضمر اولمغله علوم ومعارف تحصیلنده صرف مکنت ایدوب پدرینڭ امداد واعانتی ورشد وذکای طبیعی واستعداد مادرزادی آز زمانده فنون شتی تحصیلنه وسیله اولوب ممتاز الاقران ومشار الیه بالبنان اولدقده مقتضای طریقتی سوقیله کالشمس المضی فی وسط النهار وبدر المنیر فی الافاق والاقطار ظاهر وباهر اولان دین مبین محمدیه یه تعریض واساس مصون الاندراس عقاید اسلامیانی زعمنجه تنقیص سوداسیله تحصیل شهرت سودای سوادنده جایکیر اولوب بو داعیه ایله عهد سلطان محمدده آستانه یه کلوب حصول مرامنه مدار اولمق امیدیله صرف ونحو ومنطق ومعانی نسخه لرینی عادت اوزره کوروب لسان تورکی وعربی یه انتسابی وقابلیت واستعدادی مساعده سیله هر فنیله آشنا اولوب تزییف دین هواسیله وادی ضلالده بر مدت تکاپو بو سودای خام ایله جست وجو ایدوب کتب تفاسیر مطالعه سنده ایکن بر کون اتفاقا یا ارض ابلعی ماءك ویا سماء اقلعی آیت کریمه باهرة الاعجازی صرف ذهن ایله مطالعه ایدر ایکن بو کلام حکمت احتوانڭ لفظا ومعنا جامع اولدوغی فصاحت وبلاغت معجز بیاننه توفیق حق ایله اطلاع حاصل ایدوب بو حالت درحال مظهر هدایت وشرفیت اسلامیله فخریاب اولمسنه باعث اولمشدر دیو ثقه دن منقولدر تم تذییل الطابع اما سبب تألیفنه یازدوغی مقاله ترجمه سی بودرکه اولا بو ترجمه اولنان نسخه میلادڭ بیڭ التیوز یکرمی بر تاریخنده فلمنکده آزنه همبوم شهرنده باصلوب جراردوس مرقاتور بو کتابڭ تألیفنه شروع ایدوب قبل التکمیل مرد اولمغله همشهریسی لودوویکوس هوندیوس تکمیل ایلیوب اشکالنی باقر صحیفه لرده قازدردی دیدکدنصکره بر ازفنی مدح وبو فنڭ مصنفلرینی یاد ایدوب اول زمرهدن اوراهام اورتلیوس ودانیال سلاریوس وانتون ماجن و پاولوس مرولا و پتروس پرسیوس خصوصا جمله دن

فايق وماهر اولان مهندس فاضل همشهرم جراردوس مرقاتور كه كتاب اطلسك مؤلفى در
اتمامى ميسر اولميوب بزبو كتابى تكميل مراد ايلدك مهم اولان اشكالى تدارك وشرحلرينى
اقربامزدن اولان پتروس منتانوس ايله تكميل ايدوب بياضه چقاردقده بوفن ماهرلرى
وطالبلرى تلقى بالقبول ايلديلر ونسخه لرى باصديلوب عالمه منتشر اولدى اما كتاب
مزبور مفصل ومبسوط اولمغله حجمى كبير وبهاسى كثير درديو طالبلريس شكوا وبر نوع
مختصر اولمسنى توقع ورجا ايلديلر لاجرم مسئوللرى رد اولنميوب ذكر اولنان مرقاتور
اطلاسنى اختصاره عزيمت اتدك لكن بو مختصرده اطلس كبيرك صورتلرندن وشروحندن
بر نسنه اهمال ومعناسنده اخلال اولنميوب تمام مرتبه ايجاز اوزره اول مفصلك معناسنى
افاده يه اهتمام ايلدك وتتميما للفوايد بعض شكللر عقبنده اسكى صورتلردخى الحاق اولندى
وبزبو عملى فلمنك ديارنده امستردام نام شهرده واقع مدرسه مزده تاريخ ميلادك بيك
التيوز يدى سنه سى مارتنك اون يدنجى كونى تمام ايلدك ديمشدر فقير ايدر بو ترجمه
اولنان اطلس مينور التيوز سكسن اوچ صحيفه دركه عدد مذكورك يوز اللى اوچ صحيفه سى
كرۀ ارضك اقسامى صحيفه لرى اولوب هر برنده بر مملكت نقش وتصوير واوزرلرنده اسماسى
تحرير اولنمشدر باقى صحايف بو اشكال احوالنى شرح وبيان ايدر ذكر اولنان كتابى ترجمه دن
غرض اصلى بو كتابك اتمامى ايدى چون سنه خمس وستين والف صفرينك اوائلى كه كانون
اول اوائليدر كتاب مزبورك دورتيوز او توز سكزنجى صحيفه سنده جرمانيا مملكتنده باواريا مملكتى
ترجمه سنه كلوب ثلث مقدارى قالمغله بو جهان نما كتابنى ابتدادن تحرير وبياضه شروع ايلدم
اميددركه اتمامى خيرله ميسر اوله وبوندن صكره لوامع النور فصولنده اولان امور محلى كلدكجه
جميعا نقل وايراد اولنوب نقله صالح اولميان بلاد كفار احوالى برنده قالمغله طعن وتشنيع
سفهايه بو مقدار رخصت كلور زيرا اطلس ترجمه سنده بالتمام ترجمه التزام اولنمغله ديار كفر
آثارى واوجاق بكلرينك ومصنفلرينك اسملرى وخمر وخنزير وكليسالر ذكرى تكرار اقتضا
ايلمشدر ولكن بونده ذكرى مستهجن اولنلر طى اولندى بو مقامده كتاب اطلس بيانى انجامه
ايردى بوندن صكره سائر بوفنك كتابلرى ذكرنه رجوع ايده لم تاكه ما خذ احوالى معلوم اوله
اوضح المسالك الى معرفة البلدان والممالك استانبول قضاسندن معزول ايكن طقوزيوز
طقسان يدى ده وفات ايدن سپاهى زاده محمد افندى ملك المؤيدك تقويم البلدانى حروف
تهجى اوزره ترتيب اتدكدن صكره مرتبى نوعا اختصار اوزره توركى ترجمه ايدوب قوجه محمد
پاشايه اهدا اتدى كتاب مزبور كارى نيجه يللر ظفر بولنيان فوائد ايله تحشيه اولنور ايدى
جمله سى ايراد اولندى بحريه اق دكزك نامدار رئيسلرندن كمال رئيس برادرى پيرى رئيس كه
نقد عمرينى دريا فتنه صرف ايدوب طقوزيوز التمش سنه سى خلالنده سويسدن دوتما ايله
هرمزه واروب پورتقاله غالب كلوب بصره واليسى قباد پاشا ظلم وتعدى ايلمشدر ديو
در دولته عرض ايلمكله مصرده اخذ وقتل اولنمش ايدى بحر رومك سواحلنى وليمانلرى
وكنفلرى

وكشتيلر مجراسنى شكللرى ايله مفصل ومشروح يازوب طقوزيوز حدودنده سلطان
سليمان خانه ويردوكى كتابدر برى مفصل برى اندن اقل ايكى نسخه كوريلوب نقله
صالح اولانى يازلدى كبيراولنده كشتيبانلغه متعلق بر قاچ يوز بيت وجا بجا تفصيللر واردركه
صغيرنده انلر مطوى دركرك نظمى وكرك نثرى قبا صباكيجى لسانى اوزره در تاريخ هند غربى
اطلسده آمريقا ولسان خلقده يكى دنيا ديدكلرى ممالك تاريخى در اول قطرك ظهورى
وعجايب امورى بياننده بر مختصر كتابدر مروج الذهب وخريده وشرح تذكره دن الحاقاتله
بعضى فرنكى اوراقدن ترجمه وطقوزيوز طقسان حدودنده سلطان مرادخان نامنه تأليف
اولنمشدر قطر مزبور اخبارنه سائر كتبده تعرض اولنمغله كتاب مزبور اطلس ترجمه سى
الحاقاتيله مذكوردر تحفة الزمان وخريدة الاوان سلطان سليم جامعى موقتى مصطفى بن
عليننك اقاليم سبعه اوزره مرتب كتابى در بوندن دخى بعض فوائد يازلدى تقويم البلدان
اكراد ايوبيه شعبه لرندن حماملوكنك افضلى بلكه بعد المأمون اعلم خلفا وملوك ملك المؤيد
عماد الدين اسمعيل ابن الملك الافضل على نام پادشاهك تأليفيدر اولنده تقريرى اوزره بو بابده
غرضه وفا ايدر بر كتاب كورميوب ابن حوقل كتابنده اوصاف بلادى تفصيل وضبط اسما
وطول وعرض ذكرينى اهمال ايليوب شريف ادريسى نزهة المشتاقده وابن خرداد وغيرى ابن
حوقل مسلكنه سالك اولوب زيجلر واطوال وعروض كتابلرى تحقيق اسما وذكر اوصاف
واحوال بلاددن مجرد اولمغله وضبط اسمايه اعتنا ايدن كتابلردن انساب سمعانى ومشترك
ياقوت حموى وفيصل ومزيل الارتياب نام ابو المجد موصلى نك ايكى كتابنده وغيريده طول
وعرض بلاد ذكرينه تعرض اولنمامق ايله بونلرك برى دخى افاده ده مستقل اولمامق مقرر
اولدقده طول وعرضى متعين التيوز يكرمى اوچ شهرى يكرمى طقوز اقاليم عرفيه اوزره ابن
جزله نك تقويم الابدانى طرزنده جدوللو يديوز او توز تاريخى حدودنده جمع وتأليف ايليوب
بو مقداره اقتصاردن اعتذار صددنده ديمشدركه جمله بلادى ذكر واحاطه دعوى ايلمزز
بلكه اكثرى بله مذكور اولمغه مجال يوقدر زيرا اقاليم چين كه عرض ساحه ووسعت اكنافده ربع
مسكون ربعنه قريب ايكن انك بلادى اخبارندن بزه واصل اولان غايت قليل ونادر واندده
دخى نيجه خبط وخلل ظاهر دركذلك ممالك هند بر اقاليم بعيد الاطراف وواسع الاكناف
ايكن اكثرى معلوم دكلدر وجانب شمالده بلاد ترك وتاتار وروس وبلغار وافرنج واقلاق وله
وقزاق حدود قسطنطنيه دن بحر محيط غربى يه منتهى اولنجه وجانب جنوبده بلاد نوبه
وتكرور وحبش وزنكبار كه قره لردر وغيرى نيجه امم عظيمه وطوايف كثيره يه دار وديار ايكن
بز اول يرلر اخبارندن عشر معشاره مطلع دكلز زيرا اكثر مسالك الممالك كتابلرى بلاد اسلاميه
بيانينه مقصور اولوب انلرى بله تمام ذكر اتممشلردر لكن بالكليه مجهول قالمدن بو مقدارى معلوم
اولمق اولى واهم وجمله يى تركدن مقدمدر انتهى كلامه فقير ايدر كتاب مزبور بوفنده تأليف
اولنان كتب اسلاميانك اشبهى در بونك كنهى وماهيتى تقرير اولنان منوال اوزره اولمجق

سائر تأليفلرك حالى بوكا قياسيله بيلنور وبو جهان نماواطلس مينور ترجمه سى زياده لرى
نه مرتبه ايديكى معلوم اولور وبو معناى اشعار ايچون ملك المؤيد كلامى ترجمه اولندى
جغرافيا بولفظك تحقيقى كرهٔ ارض فصلنده بيان اولنور اسكندريه حكماسندن تاريخ
بخت النصرى نك طقوزيوز نده كندى رصدى مقتضاسنجه يازيلان مجسطى نام كتاب
عظيمى كه ميشتى معربيدر تأليف ايدن بتولمؤس كه بطلميوس تعريب اولنمشدر بيانه
ارضده بو كتابى دخى يازوب حدود ممالكى ودورت بيك بش يوز اوتوز بلدى وجبال وانهار وهو
ديارك وسكانلك احوال واوصافنى بيان ايتمشدر صكره مأمون خليفه عصرنده بو كتاب دخى
سائر تعريب وترجمه اولنان كتب حكما ايله عربى لسانه نقل وفاضل كندى تحريرى ايله
تعريب اولنمشدر حالا اصلى موجود وترجمه سى غالبا مفقوددر لكن مرور ادوار ايله انده يازيلان
دار وديارك كيمى خراب اولوب كيمنك اسمى تغيير اولنغله محللرى نايابدر واذا اطلعت
على البقاع وجدتها تشقى كما تشقى الرجال وتسعد حالا اطلسلر وغيريلر بطلميوسك ذكر
اتديكى بلادى بعض قراين ودلائل ايله تعيين ايدرلر پس تبدل اوصاف والقابله اول كتابدن
باب استفاده مسدود اولوب معربندن نقل اولنانك اصولى نقلده عمده در خريدة العجايب
يدى يوز اللى سكزده وفات ايدن شيخ زين الدين عمر بن مظفر ابن وردى تأليفى در بو فنله آشنا
دكل ايكن اربابنه تقليد ايله كرهٔ ارضى عربانه بى معنى تصوير وصكره بعض اقاليم وبلاد احوالنى
تحرير ايدوب اهلى قتنده اظهار جهل ايلمشدر صكره غفلت اصحابى انك تقشنه الذانوب
يازدوغى اكاذيبى كتابلرنده ايراد ايلمكله خبط وخلل جرمنه شريك اولديلر روض المعطار
فى اخبار الاقطار مغاربه دن شيخ ابو عبد الله محمد بن عبد النور حميرى تأليفى در مجرد بلاد
اسلاميه دن بو شهرك ويا بو موضعك اشتهارى حسبى ايله اوصاف واخبارنى يازوب حروف
اوزره ترتيب ايلمشدر نقله صالح اولان يازلدى عمدة المهره محيط شرقى ده سفاين اجراسى
احوالنى بياننده سليمان بن احمد مهرينك يدى باب اوزره عربى تأليفى در بوندن غيرى
تحفة الفحول نام كتابى واكا شرحى وبو كتابك تركى ترجمه سى اولان غلطه لى سيدى على
زاده نك محيط نام كتابى كوريلوب انتخاب اولندى كتاب لورنسوا تاليادة قالابريا اولكه سنده
انانيا شهرندن لورنسو نام مصنف تأليفى در رسمسز مسالك الممالك طرزنده اقاليم وبلدانى
يازوب ابنيهٔ عالم معناسنه فابرقا موندى تسميه ايلدى وميلادك بيك بشيوز سكسن ايكى
سالنده تمام اولوب باصلدى اطلس مينور نصفى قدر واردر سائر كتابلرده بولنميين يرلر بوندن
نقل وترجمه ونيچه فوائد ذكر اولندى كشف الممالك اقاليم مصر مسالكى واحوالى بياننده
خليل بن شاهين ظاهرينك قرق باب اوزره مرتب بر تأليفى در زبده سى ايله كوريلوب مناسبى
ايله يازلدى مسالك الممالك عربى وفارسى متعدد تأليفلردر صاعد بن على جرجانى نك
فارسى كتابى واحمد بن سهل بلخى نك تأليفى كه علماء رومدن شريف افندى مرحوم مدرس
ايكن غضنفر اغا سوقى ايله فاتح اكره سلطان محمد خانه تركى ترجمه ايلنوب فن ايله علاقه سى
اولدوغى

اولدوغى بلدرمشدر وابو عبيد بكرى ومسعود وابن حوقل وابن سعيد مغربى كتابلرى
وحسين بن احمد مهلبى نك عزيز بالله فاطمى يه يازدوغى عزيزى واحمد عذرى وعبد الرحيم
مشهدى تأليفلرى اقاليم ومسالك الممالك كتابلرندندر معجم البلدان التيوز يكرمى التى ده
وفات ايدن ياقوت حموى تأليفى در صكره اختصار ايدوب اسمنه مراصد الاطلاع ديمشدر
اصل مجمى عبد المؤمن بن عبد الحق دخى اختصار ايدوب ديباجه سنده ديمشدر كه
بو كتابك وضعندن غرض امكنه اسماسنى تعريف ايكن حموى انلرى ذكرى ايله اكتفا ايتميوب
كتب لغات متكفل اولدوغى اشتقاق ومشتبه ومشكوك طول وعرض بلدى وانسابده
مذكور اولان رجالى ايراد اتمكله تطويله مؤدى اولوب اخبار وآثارده وارد اولان مواضع
اسملرنه اقتصار اولندى وجلال سيوطى دخى كتاب مزبورى مختصر قلمشدر مراصدك
مختارى درج اولندى مقدمه فرانسز فليوس قلو وريوس نام مصنفك قديم وجديد
كتابلرندن انتخاب ايدوب فن جغرافيايه مدخل قلدغى مختصردركه التى كتاب اوزره ترتيب
ايدوب ميلادك بيك التيوز اوتوز بش سالنده پارس شهرنده باصدرمشدر اول دخى ترجمه
وبو كتابه درج اولندى مناظر العوالم قضاتدن عاشق لقب محمد بن عمر تقويم البلدانه
حيات الحيوان ومرآت الزمان وغيريدن الحاقله بيك بشنده تركى ترجمه وروم ايلى
واناطولى ده كوردكى بلاد اخبارنى اكا ضميمه ايلمشدر واقعه مطابق فائدهٔ زائده سى
اخذ ونقل اولندى كتاب مزبور بياض اولنميوب مسوده ده قالمشدر منهاج الفاخر
فى علم البحر الزاخر سليمان بن احمد مهرينك يدى باب اوزره بر تأليفى در محيط شرقى سفرى
كتابلرندندر نزهة المشتاق فى اختراق الآفاق مسينه دن شريف محمد بن محمد ادريسى
تأليفى در يدى اقليمى اون قسم اوزره يازوب مسالك ممالك وبلادى تعيين ايلمشدر صكره بعض
مغاربه بو كتابى انتخابله منافعنى طى ايليوب باصمه مخبط نسخه لر منتشر اولمشدر بوندن
دخى بعض فوائد اخذ اولندى هفت اقليم امين محمد رازينك اقاليم سبعه اوزره مرتب
فارسى كتابى در بيك اون حدودنده تأليف ايدوب هر بلدك شعراسنى واكابرنى دخى
يازمشدر بلاد شرق احوالندن وقوفى اولدوغى محللر نقل اولندى وحمد الله مستوفى نك
نزهه سى دخى اقاليم ذكرنى متضمن اولمغله بلاد شرق احوالى انلردن تصحيح اولندى امر ثانى
موضوع فن اولان جغرافيا معناسى بياننده در فليوس مقدمه سنده ايدر جغرافيا جمله
كرهٔ ارضك رسوم ونقوشندن بحث ايدر بر علمدر بزه معلوم اولدوغى جهتدن يعنى علمز
احاطه ايتدوكى قدر فقير ايدر بو تعريف دورى مشتملدر كرهٔ ارض وما احوالندن بحث ايدر
اول احوال عارضه كره اوزرنده نقوش ورسوم وحدود ومسافات اولدوغى جهتدن
ديمك كرك ايدى وبو لفظ لغت يونانى ده ايكى لفظدن مركبدر برى جيا يعنى ارض
وبرى غرافودن مشتق اولان غرافيادر كتابت ويازمق معناسنه اول لسان قاعده سنجه
تركيبنده جه اوغرافيا اولور ولكن غلط مشهور اولى اولمغين تلفظنده دخى نوعا خفت

کورنمکله بزبوکتابده لفظ مزبورك وسائر اسماء معربه نك املاسنده معربنه تابع اولدق وجزء
کلدن منفصل وانك تحتنده داخل اولدوغی کبی جغرافیادخی قوسموغرافیادن منفصل در
لسان یونانده قوسموس عالمه دیرلر غرافو ایله ترکیب اولنوب عالم اجسام رسمنه علم قلنمشدر
وبونك علمی افلاك وعناصرك مجموعی رسومندن وحرکاتندن بحث ایدر علم هیئتدر پس بو علم
جغرافیا علم هیئت تحتنده داخل وانك فرعی اولور وکذلك دریا رسمی معناسنه اولان
هیدوغرافیادخی انك تحتنده در وجغرافیا تحتنده برفرع دخی خوروغرافیاوار در برمخصوص
ولایت واولکه معناسنه اولان خوروس ایله غرافودن ترکیب اولنوب برولایت رسمنه علم
اولنمشدر جغرافیا کلدن برجزء واندن منفصل در کذلك بوکلدن برجزء دخی منفصل
اولور که اکا طوپوغرافیا دیرلر برمخصوص شهر ویاقصبه ویاقریه رسمی معناسنه
طوپوس مکان مخصوص در ترکیبنده طوپوغرافیا اولور بو دورت قسمك اوچی قوسموغرافیا
تحتنده وبری برینك تحتنده مندرج وداخل در لکن تفصیل جهتی ایله بری برندن منفصل
اولورو بونلرك هر برنده نیجه کتب تدوین اولنمشدر مجموعنی برکتابه درج دخی قابل لکن تطویله
مؤدی اولدوغندن افراد بالتدوین ایدیلر بو جهان نماده طوپوغرافیا وخوروغرفیا بعض
مرتبه جغرافیا ضمننده بولنمق قابلدر تذییل الطابع مرقوم فلیپوس جغرافیایی تعریفدن
صکره مقدمه سی ذیلنده بوکونه بسط کلام ایدرکه بزم تعریفمز تعریف لفظیدر تعریف
حقیقی دکلدر پس بادئ نظرده طالب فن اولان مبتدیلره شبهه ویا تردد طاری اولمدن
تحاشی ایچون بومحلده برمقدار تفصیل لازمدر بناء علی هذا فن جغرافیایی مطالعه وتتبع
ایدن متقدمین ومتأخرینك تدقیق وتحقیقلری مقتضاسنجه غایتنه نظر ایله فن جغرافیا
ایکی قسمه منقسم اولور قسم اول ماتماتیقا یعنی جغرافیای ریاضیه وقسم ثانی هشتوریقا یعنی
جغرافیای تاریخیه در جغرافیای ریاضیه کرهٔ ارضك عظمنی ووضعنی ودوایرینی
وسائر اقسام واجزاسنی قوانین هندسیه اوزره تعداد وتعیین وبیان ایدر برعلم نظریدر
انجق غفلت اولنمیه که بومحلده کرهٔ ارض تعبیری عناصر چهارکانه دن یکانه اولان عنصر
خاکه تخصیص اولنماز زیرا بوفنده کرهٔ ارض علی الاطلاق یاد اولندقده عنصر تراب وعنصر
ما وعنصر هوادن عبارت اولان کره مراد اولنور زیرا بوقسمك موضوع تامی ارض وما وارض
ومایی محیط اولوب بونلره مجاور اولان طبقهٔ هوادر که حکمای یونان فن اصطلاحاتنده بوکا
آتموسفرا تسمیه ایدرلر وعناصر مرقومه قسم مزبورك موضوع مادیسی در موضوع صوریسی
ایسه کرهٔ ارضك عظمی وضعی دوایری منطقه لری اقالیمی وسائر تقدر وتعدادا اولنور
اقسام واجزاسیدر وبوکونه تعیین وتقدر ومعرفت اقسام واجزادن حاصل اولان منافع
بوقسمك موضوع صوریسی متعلقاتندندر پس جغرافیا نیجه اجزایی حاوی معنای کل
اولوب بووجه ایله اولان تقسیم وتعریفدن تحتنده داخل اولان اجزا ظاهر وباهر اولور
اولا هیدوغرافیا که دریای محیط ومیاه سائره نك رسومی معرفتیدر ثانیا اتموسفرا که
هوانك

هوانك رسومی معرفتیدر وبونك تحتنده انه موغرافیا واردر که اصطلاحات فنده عالمده تکون
ایدن روزکارلرك عددی ومواسم وحسوم وطوفانات وفورطنه واعتدال هوانك علم ومعرفتی
رسومندن عبارتدر ثالثا خوروغرافیا که مخصوص براولکه ویا برمملکتی رسم وتصویر ایلمکدر
اسپانیه وفرانچه وسائرلر کبی رابعا طوپوغرافیا مخصوص بریرك رسمیدر بلده قریه قلعه
ناحیه وبونلرده موجود باغ وباغچه تارلا مرعی منابع انهار معادن اسواق اورمان نیستان عمارت
بحیره کبی که قوانین هندسیه وحسابیه ایله رسم وتعیین اولنور پس جغرافیا بوجمله برله
هیئت ارضی رسم وبیان ایتمك علمی اولور قوسموغرافیا ایسه بوندن اعمدر علم جغرافیا وعلم
هیئت افلاك ونجوم دخی بونك تحتنده داخلدر جغرافیانك قسم ثانیسی که جغرافیای تاریخیه
نامیله مصطلح قلنمشلردر منافع متنوعه یی احتوا برله بقاء نوع بشره باعث اولوب کرهٔ ارضده
واقع مواضعی علی الانفراد رسم وتعیین وبیان ایدر برعلم حقیقیدر یعنی وجه ارضده واقع
براری وبحار وجزایر وانهار وجبال وتلال وخلیج وبوغاز ووادی وصحرا وبلاد ومنابع وسائرکونا
کون منافعی متضمن محللرك فردافردا رسم ومعرفتی که اصطلاحات فنده مواضع منفرده علمی
رسومیله تعبیر اولنوب قسم ثانینك موضوع مادیسی بونلردر وبو علمك غایتی که مسافرت
تجارت مکاتبه مجاهده مصالحه محادده بابنده سهولت ونوع بشرك تمدن واجتماع وسائر امور
وخصوصلرنده منافع عظیمه لری حصولیدر بوقسمك موضوع صوریسی متعلقاتندندر
تتمه کم بوندن صکره متن کتابده بومعنا نوعا تفصیل اولنور وبعض کتب جدیده لرده جغرافیا
اوچ قسمه تقسیم اولنوب قسم ثالثی پولتقا لفظیله تعبیر ایلمشلر سیاسیه معناسنه که بو
قسم روی ارضی دولتلره وسلطنت وحکومتلره یعنی پادشاهلره وملوك وسلاطین وسائر
حکامه توزیع وتقسیم ایدوب بووجه ایله رسم وتصویر وتعیین وتعریفدن عبارت اولمشن
اولور تم تذییل الطابع امر ثالث بوفنك غایتی وفائده سی ذکرنده در خصوص مذکوره
دیباجهٔ کتابده اجمالا اشارت اولندوغندن غیری اطلسده ایدر تمدن واجتماع ناسده
غایت نافع ومفید اولان علوملك بری علم جوغرافیادر که اعیان دولت وارکان سلطنته بونك
علمی جمله دن اهم والزم در بعض حکما بوعلمی سائر علوم عقلیه دن ترجیح وتفصیل ایلدی
زیرا بوندن بی خبر اولان مؤلفات مطالعه ایدرکن بوخصوصلرده اعمی واصم مثابه سنده اولور
وحدود ممالکده نزاع واقع اولسه بوفن اول مشکلی حل ایدر ومعاملهٔ جزئیه ده دخی بو علمك
نفعی ومدخلی مقرردر وبو برفن عجیبدر که خاطره خطور ایلمین امور غریبه بونده مسطور اولمغله
آدمی مجرب روزکار وواقف احوال دار ودیار ایدر زیرا جمله اقالیم وبلدانی وانلرده اولان نوادری
تفصیل اوزره بلدرر خصوصا فی زماننا که اطراف واکناف جهان کمیلرله کشف وبیان
اولنوب روی زمینده بلاد وانهار وجزایر وصحرا وکوهسار وعدا یروهیشه زار یرلو یرنده رسم
اولنوب اطوال وعروض بلاد دقایق ودرجات ایله صحتی اوزره اثبات والماطه اولندوغندن
ماعدا هراقلیم خلقنك سفر وحضرده وقایع غریبه سی وقوعی اوزره بیان اولنمشدر پس

بوفنی سیاست بابنده جمله دن انفع اولوروبوفنی بلوب احاطه ایدن کمسه غایت عزیز ومعدود
دیه کدن صکره بر قاچ مصنف ذکر ایدوب بعده کرهٔ ارض احوالنی بیان فصلنده دیمشدر
بوفنی غایت لازم اولدوغی اول جهتدن درکه کواکبك شرق وغرب وسائر جهاتی ولیل ونهارك
اختلافی وصیف وشتانك سببی وعالم کون وفساده وقوعه کلن حوادثك موقعی احسن
وجهله بونده معلوم اولور وبوفنك لزومنك خارجده مثالی بودرکه بر واسع دارك مالکی اولان کمسه
اول سرایك ایچنده جمله بیوت وحجرات واخور ومطبخ ومخزن وروزن وسائر حالاته واقف
اولسه اما سرای شهرك نه سمتنده درونه محله ده در بلمزسه شهرده بعض فتنه وحریق واقع
اولدقده اول خانه صاحبی کندی دارنه قرب وبعدنی بلیوب امورنی تدارکده تقصیر
ایدر پس آکاه ارك طشره سنی ومحله سنی وهمجوارنی بلکه اباعد واجانبی بلمك دخی مهم اولور
وبالجمله قوسموغرافیا وجغرافیا علمی تمدن واجتماع بشری نظامی لوازمندن اولوب
برکمسه که انك رسوم وقواعدین بیلوب استحصاله قادر اوله هزار تعب ومشقت التزامی ایله
نیجه بیك بیل سفر وسیاحت ایدنلر تحصیل اتدوکی وقوفدن زیاده علم تحصیل ایتمش
اولور وبونك طریقی فکر صائب وذهن ثاقب ایله بوفنك کتابلرنه مطالعه واهل ایله مذاکره در
شول شرطله که اولا صحایف عامه یی کوروب حفظ اتدکدن صکره صحایف آتیه ده
رسوم جزئیه یی کوروهر صحیفه جزئیاتی کلیاتنه الحاق ایلیه یعنی بوتفصیل فلان اجمال
سابقك تفصیلی دردیو تعیین ایده تمام مقاصد فنه واصل اولمش اولور وصحایف عامه دن
مراد اول کلان بش رسمدر بری کرهٔ ارض وماوابکنجی اوروپا اوچنجی آسیا دوردنجی افریقا بشنجی
آمریقا صحیفه لریدر امر رابع عالم اجسامك استداره سنده وارضك کری اولمسنده در
تمهید اثبات کریت عناصر وافلاك ایچون سوق اولنان ادله دن قطع نظر بومقامده
واجبدر که امر مزبور مسلم اوله زیرا بوفن قواعدی جمله اول اصل اوزره بنا اولنور برغیری حاله
سبیل ومجال یوقدر وبورأی فلسفی شرعه مخالف ظن اولنور سه دفع خلجان وحصول
اطمینان ایچون مظهر فیض لایزالی امام غزالی تهافت فلاسفه ده یازدغی بعبارته بومحله
ایراد وترجمه اولنور که دیمشدر لیعلم ان الخلاف بینهم وبین غیرهم من الفرق ثلثة اقسام
معلوم اولسونکه حکما ایله فرق انام بیننده اولان خلاف اوچ قسمدر قسم یرجع النزاع فیه
الی لفظ مجرد کتسمیتهم صانع العالم جوهرا مع تفسیرهم الجوهر بانه الموجود لا فی موضوع
ای القائم بنفسه الذی لا یحتاج الی مقوم برقسمده نزاع مجرد لفظه راجع اولور مثلا انلر صانع
عالمه جوهر دیوب جوهری موضوعده دکل یعنی مکاندن منزه موجود قائم بالذات ایله تفسیر
اتدکلری کبی القسم الثانی مالا یصدم مذهبهم فیه اصلا من اصول الدین ولیس من
ضرورة تصدیق الانبیاء منازعتهم فیه قسم ثانی مذهبلری اصول دیندن براصله معارضه
ایلمین اموردر پس انلرله انده نزاع اثبات تصدیقی ضروریتندن دکلدر یعنی تصدیق انلری
تکذیب وعکس اقتضا ایلمز کقولهم ان خسوف القمر عبارة عن انمحاء ضوء القمر
بتوسط

بتوسط الارض بینه وبین الشمس من حیث انه یقتبس نوره من الشمس والارض کرة والسماء
محیط بها من الجوانب فاذا وقع القمر فی ظل الارض انقطع عنه نور الشمس مثلا خسوف قمر
کرهٔ ارض جرم شمس ایله جرم قمر میاننه توسط اتمکله قمرك نوری زوالندن عبارتدر زیرا قمر
نوری کونشدن اخذ ایدر ارض ایسه کره در وسما جمله جانبدن زمینی احاطه اتمشدر قچان قمر
ظل ارضده واقع اولسه نور شمس اندن منقطع اولور دیدکلری کبی وکقولهم ان کسوف الشمس
معناه وقوف جرم القمر بین الناظر وبین الشمس وذلك عند اجتماعهما فی العقدتین علی
دقیقة واحدة ودخی معنای کسوف شمس زمیندن آفتابه نظر ایدن شخص ایله شمس
میاننده جرم قمرك وقوعی وحیلولتی درو بوحال شمس ایله قمرك رأس وذنب عقده لرنده دقیقهٔ
واحده اوزره اجتماعی وقتنده اولور دیدکلری کبی وهذا الفن ایضا لسنا نخوض فی ابطاله اذلا
یتعلق به غرض ومن ظن ان المناظرة فی ابطال هذا من الدین فقد جنی علی الدین وضعف
امره ذکر اولنان کلاملری دخی نزاع لفظی کبی ابطاله مقید اولمازز زیرا ابطال ممکن ولازم دکلدر
شول کمسنه که بومقوله یی ابطاله منا ظره لوازم دینیه دن ظن ایلیه امر دینی تضعیف
وتوهین وجنایت علی الدین ایتمش اولور فان هذه الامور تقوم علیها براهین هندسیة
حسابیة لا تبقی معها ریبة فمن یطلع علیها ویحقق ادلتها ویخبر بسببها عن وقت الکونین
وقدرهما ومدة بقائهما الی الانجلاء اذا قیل له ان هذا علی خلاف الشرع لم یسترب فیه وانما
یسترب فی الشرع زیرا امور مذکوره وقوعنه براهین هندسیه وحسابیه دلالت ایدر برکمسه که
آکا مطلع اولوب تحقیقنه قادر اوله سببندن ووقتندن وقدرندن ومدت بقاسندن خبر
ویره آکا دینلسه که بوشرعه مخالفدر اول یقین اوزره استدلال اتدیکی امرده شبهه ایلمز بلکه
شرعده اشتکال ایدرکه یقیننه مخالف شرع نیجه اولور دیو توجیهه باشلر وضرر الشرع ممن
ینصره لا بطریقه اکثر من ضرره ممن یطعن فیه بطریقته وهو کما قیل عدو عاقل خیر من صدیق
جاهل شرعه یولیله طعن ایدنلر ضررندن یولسز نصرت ایدنلرك ضرری اکثردر نتکه عدو
عاقل صدیق جاهلدن اولیدر دیمشلر بوندن صکره امام خسوف وکسوف حدیثنی نقل
ایدوب آخرنده دیرکه فان قیل روی انه قال فی آخر الحدیث ولکن الله اذا تجلی بشیء خضع له
فیدل علی ان الخسوف خضوع بسبب التجلی قلنا هذه الزیادة لم یصح نقلها فیجب تکذیب
ناقلها وانما المراد ما ذکرناه کیف ولو کان صحیحا لکان تأویله اهون من مکابرة فی امور قطعیة فکم
من ظواهر اولت بالادلة القطعیة لا تنتهی الی هذا الحد اکر دینلسه که آخر حدیثده بیورلدغی
اوزره خسوف تجلی الهی سببی ایله خضوعدر دیرلرسه که بوزیاده نك نقلی صحیح دکلدر صحیح
اولدوغی تقدیرده دخی امور قطعیه ده مکابره دن تأویلی اهون درچوق ظواهر ادله وضوحده
بوحده منتهی اولمیان امور قطعیه مقابلنده تأویل اولنمشدر فکیف که نقلی صحیح اولمیه واعظم
ما یفرح به الملحدة ان یصرح ناصر الشرع بان هذا وامثاله علی خلاف الشرع فیسهل
علیه طریق ابطال الشرع ملاحده یی اشاد ایده جك مسرور ایدن امورك اعظمی ناصر شرع

بونك امثالنی شرعه مخالفدر دیو تصدیع اتمسی در زیرا من بعد شرعی ابطال طریقی امر سهل
اولور وهذا الان البحث فی العالم عن کونه حادثا او قدیما ثم اذا ثبت حدوثه فسواء کان کرة
او بسیطا وسواء کانت السموات وما تحتها ثلثة عشر طبقة کما قالوه او اقل او اکثر فالمقصود
کونه من فعل الله فقط کیف ما کان امور مذکوره یه تسلیم لازم اولمق انکیچوندر که بحث عالمك
حدوث وقدمنده در حدوث ثابت اولدقدن صکره کری اولسون بسیط اولسون طبقات
افلاك وعناصر اقل اولسون اکثر اولسون ضرر یوقدر مقصود نیچه اولورسه فعل باری ایله
وجوده کلدوکیدر بوندن صکره اوچنجی قسم اولدر که انده نزاع اصول دیندن بر اصله متعلق
اوله حدوث عالم وصفات صانع وحشر اجسادکبی انلرله بو ماده لرده بحث الزامی ایله بحث
وکلاملرینی ابطال لازم دردیو تهافت اولنده بسط مقدمه ایلمشدر بو مقامده امامك کلامنی
نقل و ترجمه ایلدك تا که ورع باردا صحابی امور آتیه یی شرعه مخالفدر دیو ردا تمکله مردود
اولور اقناعیات قبیلندن صانمیه لر تحقیق تمهیددن صکره فن اربابنك استدلال تحقیقنه
شروع ایدلم اطلسك یدنجی فصلنده مسطور اولان اموری ذکر ایدوب بعده سوق ادله
مسلکنه کیدهلم صاحب اطلس ایدرلاتن دلنده عالمه موندش دیرلر زیرا کمال لطافت وحسن
ترتیب اوزره خلق اولنمشدر پلینیوس کتاب طبیعینك ایکنجی مقاله سنده دیمشدر امور عالم
بری برینه مربوط ونفس عالم بری برنی محیط کرات در وعالمك هیئت طبیعی سی شکل
مستدیر اوزره اولمقدر کره ٔ عالم دینلوب وکری الشکل تصویر ایدن عقلا آثاردن قطع نظر
اقتضاء طبیعته راجع نیچه دلایل ایله بو دعوا اثبات اولنمشدر جمله دن نه طرفنه نظر اولنسه
شکل محدب کورینور وهر قطعه بر قوس ایدوکی قانون فکر ونظر و تجربه ٔ بشر ایله بیلنوب
شکل مستدیر اوسع اشکال اولدوغندن غیری ارض وسماده مشاهده اولنان احوال شکل
مستدیردن غیریده اولمق محالدر دینلدی کره ٔ ارضی مسطح ظن ایدوب بسیط اولمق
فکرن ایدنلر اضحوکه ٔ عقلا وسردفتر اغبیادر پس ارض وبحار وجبال وانهار اختلاف اشکالی
ایله مجموعی برکره اولوب مقام استدلالده ارسطو اجسام ثقیله نك مرکز ارضه هر جانبدن
میلینی بو خصوصده دلیل قطعی طوتدی وغیری اهل فن دیدیلر ظل ارض ایله قمر منخسف
اولمق ووجه ارضده سیاحلرك حرکتی ایله مواضع طول وارض متغیر اولدوغی دلایل
استدلال اولوب آنته سی وپریه سی وآنتی پودس وجودی بوندن لازم کلمشدر کذلك پریه سی
وانفسی وآتروسی دخی مقرردر و بوالفاظك معناسی دوایر بحثنده بیان اولنور بو مقامده
اطلس سیاقی تمام اولدی بزم هیئت کتابلرنده مذکور اولان ادله دندر کواکب ثابته قطب
حولنده دوایر متوازیه اوزره دونوب قطبه قریب موضعده مدار اصغر اوزره ابدی الظهور اولمسی
ودائره ٔ افقه مماس کورینن ثابته دن منطقه یه وارنجه بحسب البعد زمان خفانك تزایدی تابر
حده وارنجه که زمان ظهور وخفا برابر اولا بعده خفا رتوب زمان ظهور تدریجله اکسله حتی اوبر
قطب قریننده ابدی الخفا حاصل اوله وطلوع ایدن کوکبك افقدن نصف نهاره وارنجه تدریجله
ارتفاع

کوکبك اجزاسی شیئا فشیئا طلوع ایدوب کیدر واول منوال اوزره طلوعی تمامنه سنی ودورنسنده
کوکبك مقداری مساوی اولوب افقدن طلوع ایدرکن عظیم کورنمه سی زیرا ارضدن مرتفع
ومتراکم اولان ابخره اقتضا ایدرکه وراسنده شیء کندی قدرندن زائد کورنسه مثلا براوزم
دانه سی صوایچنده بیوك کورینور ودائما روی زمیندن سمانك نصفی یاخود نصفنه قریبی
کورنمه سی وکوکبك اهل مشرق اوزرینه اهل مغربدن مقدم طلوعی وغروبده عکسی وشمال
طرفنه کیدنه قطب وکواکب شمالیه نك ازدیاد ارتفاعی وکواکب جنوبیه نك ازدیاد انحطاطی
وجنوبه سیر ایدنه بو امورك عکسی وانحداب میاه بحار ستر اتدیکی اسافل جبالك توجه
ایدنه اولا اعالیسی کورینوب قریب اولدقچه اسفلی کورنمك ومدت ظهور کوکبده زمان
ارتفاع وانحطاط مساوی اولمق وشمسك معدل اوزرنده ایکن زمان ظهور وخفاسی مساوی
اولدقده طلوع وغروب ایدیجك ظلی خط مستقیم اوزره بری برینه مطابق ومقابل اولمق
وبونك امثالی استدارهٔ ارض وسمایه نیچه دلایل واردر تذییل الطابع خسوف قمر کره ٔ
ارض جرم شمس ایله جرم قمرك مابیننه توسط ایتمکله قمرك نوری زوالندن عبارت ایدوکی
آنفا متن کتابده بیان اولنوب وقت انخسافده صفحهٔ قمرده دائره شکلنده ظاهر ونمایان اولان
ظلمت کره ٔ ارضك ظلیدر ودایره شکلنده نمایان اولدوغی ارضك کریتنه یقینا دلیلدر
دیمشلر واکر ارض کری اولمیوب هیئت اخراده واقع مثلا مثلث ویامربع ویا مسدس الشکل
اولمق فرض اولنسه صفحهٔ قمرده وقت بدرده انخساف تقریبیله ظاهر اولان ظل ارض دخی
دائره شکلنده ظهور ایتمیوب اول دخی مثلث ویا مربع ویا مسدس الشکل کورنمك اقتضا
ایدردی که بو جمله تجربه ومشاهده نك خلافیدر وبو دخی بلینمیدر که جسم مضیء مستدیره
حائل اولان جسم کثیف مستدیر جرمده جسم مضیء یه مساوی اولنسه حائلدن حاصل اولان
ظل اسطوانی اولوب ظلك غلظتی طائلا ما طال مساوی اولور وجسم مضیدن جسم کثیف
جرمده زیاده اولورسه انك ظلی مخروطی ناقص اولوب ممتد اولدقچه اتساع اوزره اولور واکر
جسم مضی جسم کثیفدن جرمده اعظم اولورسه جرم شمس ایله جرم ارض کبی انك ظلی
مخروطی الشکل اولوب ممتد اولدقچه تضایق اوزره متناهی اولورکه بو جمله نك اشکالی
بالاده صحیفهٔ اشکال هندسیه ده رسم وتصویر اولنمشدر وکذلك حوادث فلکیه امکنهٔ
متعدده ده ارصاد اولنوب وقت سحرده جانب شرقده واقع اولان خسوف وکسوف اهالی ٔ غربه
کورنمز ووقت عشاده غربده واقع اولان خسوف وکسوف اهالی ٔ شرقه کورنمز وسط سماده
واقع اولان خسوف وکسوف تحت الارض مقابله ده ساکن اولنلره کورنمز وتحت الارض وسط
سماده واقع اولان خسوف وکسوف فوق الارض مقابله ده ساکن اولانلره کورنمز فعلی هذا
فوق الارض وسط سماده واقع اولان خسوف غرب اهالیسنه شرق اهالیسندن مقدم
کورینور وشرقیلرك طلوع وغروبی غربیلرك طلوع وغروبندن مقدم اولورکه
بو احوال کره نك غیریده اولمق احتمالی یوقدر وبو جمله دن قطع نظر هندسی شرقی وغربیه

بحر محیط ایله سفر وشرقاً وغرباً دریای مرقوم ایله کشت وگذار امکانی ظاهر اولوب غربدن
کیدوب شرقدن طولاً شوب کلن سفینه‌لر احوالی استدارهٔ ارض دعواسنی اثبات
واستحکامنه دائر سوق اولنان بالجمله براهین وادله‌نك خاتمه‌سی اولوب باب منازعه‌یی سد
ایتمشدر تم تذییل الطابع قاعدهٔ استداره‌یه مبنی فنك مسائل غریبه‌سی واردرهم
سؤال وهم استغراب اولنور اولی یوم واحد اوچ شخصه نسبت مغایر اولمق مثلا بر موضعدن
اوچ شخصك بری شرقه وبری غربه کیدوب بری یرنده اوتورسه اول کیدنلر خط مستقیم
اوزره حرکت متساویه ایله یوروب شرقی غربدن وغربی شرقدن کلوب بر کونده اول شخص
یاننده جمع اولسه‌لر اول کون واقفه نسبت جمعه اولسه غربی‌یه نسبت خمیس وشرقی‌یه
نسبت سبت اولور سری بودرکه غربینك ایام سیری یدی کون اولسه مسیر شمسه موافق
کتمکله شرقینك وقت غروبندن بونك وقت غروبی صکره اولور مثلا سبع دور قدر مؤخر
اوله‌رق بو تفاوتدن یدی کونده برکون وبر کیجه نقصانی حاصل اولوب اکا نسبت اول کون خمیس
دوشر کذلك شرقینك سیری مسیر شمسه مخالف اولمغله غربینك عکسی سبع دور مقدم
غروب ایدوب یدی کونده اجزاء تقدم اجتماعندن برکون بر کیجه حاصل اولور ویوم مزبور اکا
نسبت سبت دوشر ایکنجی بودرکه وجه ارضده بر بئر عمیق واوزرنده بر مناره اولسه قویی دبنده
بر کاسه‌یی طولدروب اول صویی رأس مناره‌ده کیرو اول کاسه‌یه قوسه‌لر ملیوب زیاده کلور زیرا
دائره مرکزدن بعید اولدقچه قوسنك انحدابی قلیل اولور عنصر اجزاسی نه حیزده
اولورسه کره‌دن بر قطعه‌در کاسه اغزنده واقع دائره قوسی اشاغده منحنی ورأس مناره‌ده اکا
نسبت مستقیم اولمغه قریبدر اول اجلدن بر فضله لازم کلور اوچنجی بودرکه بر مناره
شرفه‌سنده ایکی یردن بر حجر القا اولنسه مابین مسقط حجر مسافه‌ده کمتردر مثلا شرفه‌نك
بر کنارندن بر کناری ایکی ذراع اولسه مابین المسقط ایکیدن اقل کلور کذلك ایکی دیوارك
سقف واساس محللرندن بعدی مساوی دکلدر زیرا ایکی شاقولك مبدأ ومنتهاسی بر اولماز
کتدکچه تقارب مرکز ارضده تلاقی‌یه منتهی اولسه کرکدر تنبیه بو مسایل مستغربه
تصحیحنه بر قید لازمدر ذکر اولنان مناره ودیوار غایت یوکسك وبئر زیاده عمیق کرکدرکه
قدر محسوس تفاوت ظاهر اوله لاحقه بوندن اقدم بو مسائله مشاکل اوچ مسئله خاطره
خطور ایدوب مسائل فقهیه‌یه ارجاع ایله شیخ الاسلام بهایی افندی‌دن استفتا ایتمشیدم
جواب صادر اولمغله فیض اقدس جانبنه توجه وشرحنه متعلق عالم معنادن وارد اولان
مزایا ایله تفکه اولنوب اسمنه الالهام المقدس من الفیض الاقدس دیمشیدم مسئلهٔ اولی
زید انکلیس کمیلری ایله عرض تسعینه واردقده التی آی کوندز والتی آی کیجه اولمغله مدت
مذکوره‌ده اوقات خمسه صلاتنی وصوم رمضانی نه وجهله ادا ایدر مسئلهٔ ثانیه زید عمرو
ایله اشراطدن اولان طلوع الشمس من المغرب مسئله‌سنده مباحثه ایدوب زید بو مسئله‌یی
قواعد هیئته تطبیق ممکندر دیسه عمرو انکار ایلسه زید تقی الدین راصد قولنجه منطقة البروج
میل

میلی کلی‌دن یکوب تدریجله زمان مدیده افق استوایه منطبق اولور سائر سیارات
منطقه‌لری دخی انك کبی منطبق اولمغله محل غروبدن طلوع ایتمش اولور دیو وجه توفیقی
بویله بیان ایلسه عمرو انکارنده مصر اولوب بر وجهله توفیق ممکن دکلدر اکر ممکن اولورسه
طلاق ثلاثه ایله عورتم مطلقه اولسون دیسه طلاق واقع اولورمی مسئلهٔ ثالثه زید
مکه شهرندن غیری یرده بر مکان واردرکه اول مکانده جهات اربعه قبله‌در دیسه عمرو انکار
ایدوب نفی واثباته عتق رقبه تعلیق ایلسه‌لر قنقیسینك واقع اولور بو اوچ سؤالك جوابنه
تعرض اولنیوب شرحی ایله اکتفا اولنمشدر مراد ایدن شرحن کوره بونده ادنی ملابسه ایله
ذکر اولندی امر خامس اجمال حال افلاك وعناصرده‌در چون سابقا اشارت اولنمشیدی
عالم اجسام بری برینی محیط کرات وعناصر اوزرنده افلاك بصل مثال طبقات اولوب مجموعی
بر طوب شکلنه کرمشدر وسطنده بر نقطه‌که مرکز ارض ومرکز عالمدر جمیع جهتدن تحت
حقیقی اولدر وفلك اعظم جمله‌یی محیط اولمغله فوق حقیقی ومحدد جهاتدر نجومدن معرا
اولمغله فلك اطلس دخی دیرلر برکون بر کیجه‌ده شرقدن غربه دورہ‌سنی تمام ایدر وایچنده
اولان افلاکی دوندرر طلوع وغروب یومی انك حرکتی ایله‌در قطبلری قطب عالم ومنطقه‌سی
معدل النهار تسمیه اولنور اندن اشاغی فلك البروج وفلك ثوابتدر اون ایکی برج انك
منطقه‌سنده تقسیم اولنوب ثوابت یلدزلری جمله انده اثبات اولنمشدر غربدن شرقه حرکت
ایدوب التمش التی سنهٔ شمسیه‌ده بر درجه قطع ایدر ویدی سیاره‌دن غیری جمله کوربنن
کواکب بو فلکده‌در بعده فلك زحل غربدن شرقه دونوب یکرمی طقوز ییل بش ای التی
کونده دوره‌سنی تمام ایدر بعده فلك مشتری غربدن شرقه اون ایکی سنه‌ده بر دور تمام ایدر
بعده فلك مریخ دخی انك کبی دونوب بر ییل اون آی یکرمی ایکی کونده بر دوره قطع ایدر بعده
فلك شمس غربدن شرقه تقریبا اوچیوز التمش بش وربع کونده دوره‌سنی تمام ایدر ودورده بجی
اولمق قطعی دکلدر بعده فلك زهره سنهٔ شمسیه‌ده بر دفعه بعده فلك عطارد دخی
انك کبی بر سنه‌ده وفلك قمر یکرمی سکز کونده جمله غربدن شرقه حرکت ایدرلر بونلرك
تفصیل احوالی هیئت کتابلرنده مذکوردر پس فلك قمر بر مجوف کره‌درکه عناصر اربعه انك
ایچنده واقع اولوب ارض ایله مائی کرهٔ هوا احاطه ایدوب هوایی دخی کرهٔ نار محیط اولمشدر
عنصر تراب ثقیل مطلق اولمغله تحت حقیقی ده مرکز عالمه منطبق دوشمشدر بو ترتیب اوزره
تذییل الطابع اول مبدئ بدایع الصنایع جناب حکیم خلاقك اذن وارادت علیه‌سیله
جمیع اجرام افلاك واجسام عناصر اوراق کلم مثال بربرینك درونده حال کرات عدیده
اولوب علی الترتیب کبراسی صغراسنی محیط ومحدق وجمیع جهاتدن مماس ومنطبق
جمله‌سی کرهٔ واحده شکلنه کیروب عالم جسمانی قوت وقدرت قادر مطلق ایله بو نظام
بدیع الانتظام حکمت ارتسام اوزره طرح وتأسیس اولندوغنده ارباب فن هیئت واصحاب علم
حکمت باجمعهم متفقلردر لکن بویله بر هیکل غریب الترکیب وعجیب الشکلك اجزاسنی

تشریحنده یعنی هیئت عالمی تفصیل وبیاننده بسط کلام وتمهید مرام ایلدکلرنده کاه اجرام
مرقومه‌نك عددلرنده وکاه کیفیت اوضاع وترتیبلرنده وکاه حرکات وسکناتلرنده وبونلره
متعلق امور وخصوص سائره‌یی تحریر وبیاننده اختلافدن خالی اولمیوب منهاج مختلفه‌یه
سالك اولدیلر پس علم هیئت وحکمت ظهور ایلدوکی زماندن تا بو زمانه کلنجه حکماء
فیثاغورسیین وانلره تابع بعض متأخرینك وجمهور حکماء مشائیین وانلره تابع اکثر
هیویونك هیئت عالم احوالنه دائر امارات وادله‌لری اوج نوع شکل وصورتدن نتیجه ویروب
وهر شکل وصورتك زیر نقاب حجابنده مستور ومتواری شاهد معنای دلارام مقصود
شرح وبیانیله ظاهر وهویدا اولدقده لاجرم هر نوعدن جلوه‌کر میدان شرح وبیان اولان
شکل وصورت عالمه قوانین حکمت وهیئت اوزره مشاطهٔ براهین وادلهٔ قویه ایله مزین
اولان دیدار صورت دلربایه ناسدن بربلوك طائفه فریفته اولوب روایات ودرایات مختلفهٔ
جمهور حکمابو کونه اختلاف فیله اوج مذهب مستقله افراغ وعالم جسمانینك یعنی کرهٔ عالمك
تفصیلی ورسم وتصویر وتسطیحی مذاهب ثلاثه عنوانیله اشتهار بولدی مذهب اول
سردفتر حکما اولان ارسطونك واکا تابع رئیس علم هیئت اولان بطلمیوس مذهبلریدر
مذهب ثانی حکمای متقدمیندن فیثاغورس وافلاطون ومتأخریندن صاحب رصد
قوپرنقوش نام حکیم مذهبلریدر مذهب ثالث بونلردن متأخر وصاحب رصد تیقهوبراهه
نام حکیمك مذهبیدر علمالاتین رأی اول اوزره اولان هیئته هیئت قدیمه ورأی ثانی وثالث
اوزره اولانه هیئت جدیده دیرلر انجق غفلت اولنمیه که احوال مرقومه‌یه اعتماد واعتقاد
امور دینیه ولوازم اعتقادیه‌دن اولمیوب کرهٔ عالم هر نه شکل وصورتده اولورسه اولسون
واجرام واجسام ترکیبی هر نه کیفیتده بولنورسه بولنسون وبوچرخ فلك هر نه تقریب
ایله دونرسه دونسون عالمك جمیع اجزاسیله حدوثی انکاره مجال اولمدوغنه وبو هیکل
بدیع الشکل صانع پرکمال جناب متعالك صنعی ایدوکندن غیری‌یه طریق محال اولمدوغنه
اعتقاد واعتماد لوازم دینیه‌دن ایدوکی متن کتابده شرح وبیان اولندی واکرچه امر مزبورده
مذهب اول مرجح وجمله‌یه مرغوب ومقبول ومعتبر ومذهب ثانی وثالث مردود ودائرهٔ
رغبت واعتباردن مطروددر مع هذا اینه هر شکل وصورتده صور اجرام عالیات واشکال
اجسام سفلیات الخلاصه وجه تفاصیل کائنات هر حالده که عین اعتبار وچشم تأمل واختبار
ایله نظر اولنسه بو بارکاه الهی وکارکاه صنع نامتناهیده اولقدر دقایق اسرار وحقایق اوضاع
واطوار مشاهده اولنور که بنان بیان عد واحصاسنده قاصر ولسان تقریر استقصاسنده
عاجز ومتحیردر بناء علی هذا مذاهب ثلاثه اربابنك احواللرینی تفصیله وبراهین وادله‌لرینی
نقل وتحریره اکرچه بو محلده وسعت یوق لکن اشبو کتاب مستطاب جهان‌نما اسمیله مسمی
قلنمغه حسب حالنه موافقتی التزام ایچون بو تماشاکاه فسیحة الفضای جهانده هر کسك
بلدوغن کوردوکن بیلمك واشتمك ارباب استقصانك مقتضای رشد کاملی العیار واقتضای
طبع

طبع معارف ارتساملری اولمغله بو بابده فرق ثلاثه‌نك اجمال حالی ایراد اولندقده هر برینك
وأینه کون احوال جهان تصوریني وکرهٔ عالم تخیلنی تسهیل وتهوین ایچون اقوال وارالرینه
مطابق اشکال وصوردخی الحاق اولندی مذهب اول معلم اول ارسطوتلسك واکا تابع
بطلمیوس وانلره تابع اولنلرك مذهبیدرکه حکمای اسلامك دخی اکثری حکیم
مرقومك فلسفیاتده رأینی اخذ وقبول ایلمشلردر پس حکیم دانای مرقومك رأی رزین اصابت
قرینی اوزره اجرام اثیریه یعنی افلاك کلیه متن کتابده تعداد اولندوغنه مطابق طقوزه منحصر
اولوب بو جمیع اجرام عالیات وعناصر سفلیاتك حاق وسطنده برجزء متوهم واردرکه اول
جزء متوهم مرکز عالم وزیر پای جمیع اممدر وبو طقوز عدد سماواتك اکبر واعظمی فلك
اطلسدرکه محدد جهات ومعین ازمان واوقاتدر فلك مرقوم افلاك سائره‌یی قبضهٔ حکومت
وزیردست مکنته الوب یکرمی دورت ساعتده برکره جمیع کواکب نیرات وثابتات وسیاراتله
شرقدن غربه دور ایدر پس دائما غروب وطلوع که لیل ونهار وروز روشن وشب تارده واقع
اولورانك حرکتنه منوط ومربوطدر وبو افلاك تسعه‌نك فلك اخیری فلك قمردرکه کائنات
جوی وعالم کون وفسادی جمیع جهاتدن محیطدر وکرات چهارکانهٔ عناصرانك درونده
مرتبه سنجه قرار وثبات بولمشدر وعلی کل حال جانب محیط جهت فوق وجانب مرکز جهت
تحت اولوب بسیط ارض وماده یعنی روی کرهٔ ارض وماده سائر وماشی اولان اشخاصك
سرلری فلك قمر سمتنه وپالری مرکز عالم جهتنه واقع اولدوغی مقرردر وبو مذهب اربابی
امور مرقومه‌ده اتحاد واتفاقدن صکره بعض امورده اختلاف ایدوب اولا بعض افلاکك
اوضاع وترتیبنی تقدیم وتأخیر ایله بری برلرینه مخالفت ایتدیلرکه اختلافلری کتب هیئتده
مسطوردر ثانیا افلاکك عددلرنده اختلاف ایدوب اکثر متقدمین وانلردن ارسطو دخی
افلاکی سکز عدده حصر ایدوب محرك اول فلك البروج یعنی فلك ثوابتدر دیدیلر وبعضیلر
رصد ایله فلکیاتده طقوز حرکت حس ایدوب افلاکی طقوزدر دیوب فلك اطلسی
محرك اول تعیین ایتدیلر اکثر اسلامیان رصدلری دخی بوکا مطابق کلوب طقوز فلکدن
تفصیله قائل اولمیوب زیاده‌یه دخی تجاوز ایتمدیلر بعده طول زمان ومرور ادوار ایله جانب بجانب
وصدلر بنا والاتتدارك اولنوب امر ارصادده زیاده اهتمام ایتدیلر مع هذا میل کلی‌یی حقیقتی
اوزره تعیینده موافقت وبو امرده حقیقت میسر اولمیوب بو مذهبك بعض رجالی بوکا ذاهب
اولدیلرکه فلك البروجك حرکت ثانیه‌سندن صکره بینه شرقدن غربه وغربدن شرقه کاه
اقبال وکاه ادبار ایله‌رك برغریب الطور حرکتی اولاوینه شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله تزلزل
واضطراب ایله رعشه آمیز برعجیب حرکتی دخی اولورکه بو حرکتلر میل کلیده مجربلری اولان
اختلافك سببی اولمش اوله پس فلك البروجك فوقنده بو ایکی حرکته باعث وبادی اولور ایکی
عدد فلك دخی اقرار ایدوب والات رصدیه‌لری مقتضاسنجه بو فلکلر مضی وشفاف اولوب
کمال صفوتلرندن ناشی بونلری کاه بلوری وکاه جمدی وکاه آبی اسمیله تسمیه ایتدیلر ومحرك

اول اولان فلك اطلسى بونلرك مافوقنده فرض ايدوب عدد سماوات كليه حكماى مرقومون عندنده احدى عشره يه بالغ اولدقده اصحاب اديان وارباب ايمان اولان سعادتمندانه بو مسافرخانهٔ دار فناى دنياده مدت اقامتلرينى تكميل ايدوب داربقاى آخرته انتقاللرنده من فضل الله تعالى كندولرينه جاى مجازات ومحل مكافات اولور بر مقام پر نظام جنت احتشام مهيا ومقرر ومحقق اولمغله متكلمون نصارا مافوق سماء حادى عشرده بويله بر فلك عظيم الشان فرض ايدوب نامنه فلك اهل ايمان وقرارگاه سعادتمندان تسميه ايدوب طبقات سماوات بونلرك عندنده عدد اثنى عشره ده قرار داده اولدى ثالثا خلا وملاء امرنده اختلاف ايدوب اگرچه كليات وجزئيات سماوات خلالنده فضله وياخود خلا اولمدوغنده اتفاق ايدوب سنى طريقلرى بطلميوسه جملة تابع اولديلر لكن ماوراء سماواتده بحثى متواتر اولان خلا وملاء امرنده كه آنافساغوراس وبعض حكماء اوائل بو خلايى ماددهدن مجرد بر بعد موجود بمكله ومتكلمون اسلاميون بعد موهوم ايله تفسير ايتمشلردر اختلاف ايدوب بعضلرى ملاء وخلا امتناعنى براهين حكميه ايله اثبات صددنده اولمشلر وبعضلر ماوراء سماوات مرقومه يه آلات رصديه تأثيرى وعقول بشرك حدتى نافذ اولمازيه حال ايله مجهول اولان شيئدن بحث ومجهولاته وضع نام وشان قدم وبقانك امتدادى مقدارندن بحث كبى مكابره وجربزهدن غيرى يه مؤدى اولمازديو بو بابده سكوتى ترجيح ايتمشلردر پس افلاك كليه يى طقوزه حصر ايدنلرك رأيى مرغوب وبو رأى حكماى اسلام عندنده دخى پسنديده ومقبول وآراى سائره مردود وعند العقلا متروك ايدوكى محلنده تفصيل اوزره شرح وبيان اولنمشدر انجق على كل حال مجرد افلاك كليه تعيينى احوال سموات ضبطنه وفا ايتميوب ارباب حكمت وقتاكه سبعهٔ سياره يه عارض اولان امورى مشاهده يعنى كواكب مرقومهده گاه استقامت وگاه اقامت گاه سرعت وگاه بطو وگاه رجعت وگاه شمس كبى ميل كليدن عبارت اولان ايكى انقلاب نقطهلرى بينلرينه سيرى تخصيص وگاه سيارات سائره كبى ايكى انقلاب نقطهلرينى شمال وجنوبه عظيم مسافه تجاوز ايله دور وسير وضيالرى گاه زياده وگاه نقصان وبوكونه حالات ايله گاه ارضه قريب وگاه ارضدن بعيد واحوال خسوف وكسوف دخى مطرد اولميوب گاه كلى وگاه جزئى الحاصل سماواتده بوكونه امور مختلفهيى نظرده معاينه وملاحظه ايلدكلرنده اسباب وعللنى شرح وبيانده وتقويم وتعديل وتنظيم وتسويهده افلاك كليه درونلرنده يعنى متحد المركز ايكى سطح متوازيلرى بيننده واقع ثخنلرنده ارضى شامل وغير شامل مركزلرى وقطبلرى متحد ومختلف وغلظت ورقتده متساوى وغير متساوى نيجه نيجه اجزا فرض ايتمكه محتاج اولديلر وبونلره افلاك جزئيه وافلاك ثانيه ديديلر بو بابده رأى بطلميوسى حكماى اسلام دخى ترجيح ايلمشلر ايله فن هيئت طالبلرينه تخيل اجزاى افلاك آسان اولمق ايچون حكيم مزبورك رأيينه مطابق اجزا افلاك بو محلده اجمالا تعداد وتعيين اولندقده بونابلده تواردايدن معقولات محسوس اولمق وتصورات وتخيلات صفحهٔ بياننده

تجسم

تجسم ايدوب بالمعاينه ديدهٔ غرور بينشه يه تماشاگاه مرام اولمق ايچون افلاك كليه اجزاسنك اشكال وصورى رسم وتصوير اولندى وتعداد وترتيب افلاكده متن كتابه موافقت اولنوب اجزاء افلاك كليه اجمالى دخى اول ترتيب اوزره ايراد واعلىدن ادنى يه وبالادن سفلى يه تنزل طريقى مراعات اولندى فعلى هذا فلك اعلى كه فلك تاسع وفلك الافلاك وفلك اعظم وفلك اطلس وغير نام وشان وعنوانيله شهرتياب اولمشدركتب هيئتده تفصيل وآنفا اجمالا اشارت اولندوغى اوزره مركزى مركز عالم وقطبى قطب عالم ايكى سطح متوازى برله محاط بر جرم كريدر جميع اجرام واجسامى احاطه برله عالم جسمانى كندويه نهايت بولمشدر سطح مقعرى جوفنده اولان فلك ثوابتك سطح محدبنه مماس لكن ماوراى سماواتده خلا وملاء امتناعى فرض اولنمغله سطح محدبى بر شيئه تماسدن برى ونقوش كواكب ونجومدن دخى عارى اولدى فلك مرقوم بوكونه وسعت وعظمت ايله مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ايله درونده اولان افلاكى جملة ونارى وهوانك بر جزئنى دوندروب يكرمى دورت ساعتده دورينى تمام ايدر فلك مرقوم ثخننده اجزا يعنى افلاك جزئيه فرض اولنمغه احتياج اولميوب انجق دوائر عظامدن معدل النهار دائرهسى بونك محيطنده ايكى قطب منتصفنده فرض اولنمشدر بعده فلك ثامن كه فلك ثوابت وفلك البروج ناميله مشهوردر فلك اعظمك جوفنده قرار وثبات ايله معمور ومركزى مركز عالم وقطبى قطب عالمدن بر جانبه مائل ايكى سطح متوازى ايله محاط بر جرم كريدر سطح محدبى فوقنده اولان فلك اعظمك سطح مقعرينه مماس وسطح مقعرى جوفنده اولان فلك زحلك سطح محدبنه مماسدر كواكب ثابتهٔ نامعدوده ونامحصوره ايله محلى ومزين وتصاوير مخيلهٔ بروج اثنا عشر ايله منقش وملوندر ومحرك كل اولان فلك الافلاك كبى مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ومرافقت ايله يكرمى دورت ساعت زماننده دورينى تمام ايلديكندن غيرى حركت ذاتيه ايله قطب عالمدن غيرى قطب اوزره ومعدلدن مائل منطقه اوزره غربدن شرقه دونر وآهسته آهسته حركت ايله ثخننده مركوز ثوابتى وثخننده موجود بالجمله افلاكى اول جانبه آلوب كيدر بعضيلرك رأيى اوزره قرق بيك وبطلميوس قولى اوزره اوتوز التى بيك سنهٔ شمسيهده دورينى تمام ايدر حتى بعض حكما بو دورك مدتنه بطلميوس سنهسى ديوب مدت مرقومه تمامنده امور عالم با تقدير خداى لم يزل سرتاپا تجدد ايدر ديمشلر فلك مرقومك ثخننده افلاك جزئيه فرضنه حاجت مس ايتميوب انجق دوائر عظامدن منطقة البروج دائرهسى فلك مرقومك محيطنده فرض اولنوب اشكال بروج اثنا عشر بو منطقهنك نفسنده تعيين اولنمشدر يعنى بروجدن هر برنده فلك مزبورك اول مقدار حصهسنده رصد اولنان كواكبك مجموعهٔ هيئتى بر شكله مشابه مشاهده ايدوب اول بروجك اسماسنه وجه تسميه اولنمشدر مثلا برج حمل فلك مزبورك ساحهسنده بر حصه در كه اول حصه داخلنده رصد اولنان كواكب بر خط ايله برى برلرينه وصل اولنسه اندن شكل حمل ظاهر اولور باقيسى دخى بوكا قياس اولنه وفلك مرقومك تماما

مسافهٔ فسیحة الفضا سنده کتب ازیاج وکتب صور کواکب ناطق اولدوغی اوزره قدمانك
رصدلری مقتضاسنجه بیك یکرمی ایکی کوکبی محتوی ذی الروح وغیری یه مشابه قرق سکز
صورت تخییل اولنمشدرکه اوچیوز قرق التی مرصوده یی اشتمال برله اون ایکیسی معلوم
ومشهور اولان بروج اثنا عشر اسمیله تسمیه ایلمشلردر وصور مرقومه‌نك یکرمی بری منطقه‌نك
جانب شمالنده واقع اولوب کواکب مرصوده‌دن اوچیوز التمش کوکب صور مرقومه‌ده ضبط
اولنمشدر واون بش صورت منطقه‌نك جانب جنوبنده واقع اولوب کواکب مرصوده‌دن
اوچیوز اون التی کوکب بونلرك ساحه سنده تعیین اولنمشدر انجق خفی اولمیه که فلك مرقومك
ساحه سنده ارصاد قدما مقتضاسنجه کرك صور وکرك کواکب تعدادی اولندیغی اوزره‌در
لکن ینکی دنیا ظهور ایدوب غربدن شرقه وشرقدن غربه مرور وعبور امکانی حصول پذیر
اولدقده بحر محیط جنوبی ایله خط استوا ماوراسیله هند وچینه کشت وگذار ایدن
سفینه‌لر ایله حکمای غربیه‌دن علم رصد ماهرلرینك بعضیلری اقطار شرقیه‌یه سفر
وسیاحت واول اکنافی سیر وتماشا ایلدکلرنده کوردیلر که قطب سهیل اقطارنده نیجه کواکب
واردرکه قدما رصدلرنده وکتب صور کواکبده نام ونشانلری معدوم ودفاتر ازیاجدن خارج قالمشدر
پس اول قطرده مجددا طقسان کوکب رصد ایدوب ضبط وزیجلرینه قید ایدوب
کواکب مرقومه مواقعندن تشاکل ایدن اشکالی اون ایکی صورته تشبیه ایدوب حالا
کواکب مرصوده عددی سحابیدن غیری بیك یوز اون ایکی‌یه وصور کواکب التمش صورته
بالغ اولوب بو زمانده تصنیع وتسطیح اولنان کراة مجسمهٔ افلاکه بو جمله صور کواکبی شمول برله
تصویر اولنه کلمشلردر اسلامیان زیجلرینه مدخل اولمق ایچون صور کواکب مرقومه بو محلده
تمامیله ذکر اولندی منطقة البروجده واقع اولان صور کواکب اسماسی بونلردر حمل ثور جوزا که
توأمان دخی دیرلر سرطان اسد سنبله که عذرا دخی دیرلر میزان عقرب قوس که
رامی دخی دیرلر جدی دلو که ساکب الما دخی دیرلر حوت که سمکتان دخی دیرلر منطقة البروجك
شمالنده واقع اولان صور کواکب بونلردر دب اصغر دب اکبر تنین قیفاوس
عواکه صیاح دخی دیرلر جاثی علی رکبتیه سلیاق طائر که دجاجه‌در ذات الکرسی
برشاوش که حامل رأس الغول‌در ممسك الاعنه حوا که حیه‌یه تمسك ایتمشدر
حیة الحوا سهم عقاب که نسر طائر دخی دیرلر دلفین قطعة الفرس فرس ثانی
مرأة مسلسله مثلث منطقه‌نك جنوبنده واقع اولان صور کواکب بونلردر قیطس
جبار که جوزا دخی دیرلر نهر ارنب کلب اصغر کلب اکبر سفینه شجاع باطیه
غراب قیطورس سبع مجمره اکلیل جنوبی حوت جنوبی رصد جدید ایله
بولنان اون ایکی صورت بونلردر عنقا غرنوق غلام هندی طاوس هندی
نحل هندی مثلث جنوبی کلب بحری ذبابه حوت ذو الجناح اژدها غراب البین
حمامهٔ نوح فلك ثوابتك مشتملاتی بروجه اجمال تعدادی وکیفیت احوالی اجمالا ایراد اولندی
وبالمعاینه معلوم

وبالمعاینه معلوم اولمق ایچون فلك مرقوم اشکال بروج وصور کواکبیله بو محلده
رسم وتصویر اولندی بعد هذا افلاك کواکب هفتگانهٔ سیاره‌نك هیئاتی وکیفیت
احوالی اجمالا ایراد اولنور پس سبعهٔ سیارهٔ مرقومه سماواتی جمله سندن فلك سابع که
فلك زحلدر فلك شمسك فوقنده اولوب افلاك علویین عنوانیله شهرتیاب اولان افلاك
ثلاثه‌نك اعلاسی واعظمیدر وکوکب زحل کیوان لقبیله ملقب اولوب اهل نجوم بوکا نحس
اکبر برهندو پیکر دردیمشلر نتکیم مشتری‌یه سعادتگستره سعد اکبر ومریخ احمر جلاد
منظره نحس اصغر دیمشلردر ومنظرکاه بانوی سما زهرهٔ زهرا ودبیر سما عطارد خوب سیما
فلك شمسك تحتنده قرارداده اولمغله سفلیین اسمیله تسمیه اولنوب علویین وسفلیین
جمله‌سنه نام دیگر ایله خمسهٔ متحیره دیمشلردر وکذلك شمس منیره نیر اعظم وقمر خوب
منظره نیر اصغر دینلوب بو جمله‌نك زمره سی سبعهٔ سیاره نامیله مشهور اولمشدر افلاك
مرقومه هیئاتنی تسطیح وتصویره وشرح وبیانه شروعدن مقدم جملهٔ سیارات احوالنه
شامل قوانین هیئتدن بعض قانونك ذکری تقدیم اولنمق لازمدر قانون اول هر کره که
ایکی سطح متوازی ایله محاط اوله یعنی سطحین بیننده واقع اولان بعد فی جمیع الجهات مساوی
اولوب فلکك بعض جزئی اغلظ وبعضیسی ارق اولمغله مختلف اولمیه فلاجرم بو وجه اوزره
متشابه الثخن اولان ایکی سطحك مرکزی کره‌نك مرکزیدر ومرکز کره مرکز عالمدر قانون ثانی
هر فلك مجسم که ارضه شامل اولوب ارضی محیط اوله ذکراتی فلك ممثل فلك حامل وفلك
مائل کبی فلاجرم اول فلکك ایکی سطحی متوازی اولور یعنی فلك تدویر که افلاك سیاره‌ده
ومذهب مختارده فلك شمسك غیریسنده اثبات اولنمشدر ارضه شامل اولمدوغندن غیری
سطح مقعرینه اعتبار اولنمغله تعریفدن خارجدر وبزمانحن فیه‌مزه رجوع ایدوب دیرزکه زحل
ایچون ارباب هیئت اوچ عدد فلك اثبات ایدوب اولکی فلك که فلك کلیدر مرکزده منطقه‌ده
قطبلرنده حرکنده فلك البروجه مشابه اولدوغی ایچون ممثل دیدیلر ایکنجی فلك خارج
المرکزدرکه ممثلك تحتنده واقع اولوب تدویری متحمل اولدوغی ایچون حامل دیدیلر اوچنجی
فلك تدویردر کوکب زحل بونك جرمنده مرکوز اولوب معادوران ایلدوکی ایچون تدویر
دیدیلر فعلی هذا زحلك فلك ممثلی که فلك کلیدر ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کریدر
سطح اعلاسی فوقنده اولان فلك ثوابتك سطح مقعرینه وسطح ادنی سی تحتنده اولان فلك
مشتری‌نك سطح محدبینه مماسدر فلك مرقوم فوقنده وتحتنده معدود افلاك کلیهٔ سائره کبی
اولا فلك اعظمك حرکتنه تابع اولوب حرکت اولی ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه
حرکت ایدر ثانیا فلك ثامنك حرکت ذاتیه سنه تابع اولوب غربدن شرقه کیدر ثالثا بالاده
مذکور رأی مردود اوزره فلك ثامنك عرضا اضطراب وتزلزل ایله واقع رعشه آمیز حرکتی
تأثیریله متأثر اولوب شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله رعشان ولرزان تزلزل ایدر دیرلر کیف
ما کان حرکات مرقومه‌نك جمله سی طبیعی وذاتی اولمیوب افلاك سائره حرکاتندن

ناشی حرکت بالعرضدر لکن هر فلکك حرکت مخصوصه ایله دخی حرکتی مقرر وکندویه مخصوص
محور وقطبلر اوزرنده دوران ایدوب دورنی تمام ایتمك محقق اولمغله فلك زحل دخی حرکت
ذاتیه سیله غربدن شرقه حرکت وعند الحساب مدت معلومة المقدارده دورینی تمام ایدر
فلا جرم فلك مرقومك تحتنده اولان کرات افلاك دخی بالعرض وبالذات حرکت شرقیه
وغربیه ایله متصفلردر لکن کواکب هفت کانهٔ سیاره یه عارض اولان اقامت واستقامت
ورجعت وبطء وسرعت وارضه قربیت وبعدیت وسائر مجرد بحسب الرؤیه رونما اولان
امور مختلفه نك تنظیم وتسویه امری افلاك کلیه نك ثخون ودرونلرنده مختلفة الاطوار والادوار
افلاك ثانیه یعنی افلاك جزئیه اثباتنی اقتضا ایتمکله مرآت هیئتلری صور مختلفه کوستردی
وبو محلده تسطیح وتصویر برلری امرنده مهما امکن حسب حاللرینه موافقت اولندی فعلی هذا
زحلك حسن حالی وجودت نظامیچون فلك کلیسنك جرم داخلنده یعنی ایکی سطح متوازی ایله
محاط ثخنی درونده حامل نامیله فلك ثانی تقدیر ایتدیلر لکن غفلت اولنمیه که بو افلاك جزئیه
حقیقتده حس اولنمیوب نظرده دخی معلوم اولماز مجرد فلکلرده کورینن احوال مختلفه
تسویه سیچون فرض اولنوب کویا که اجزاء مرقومه مقام اعضاده حسن ترکیب بدن کلیٔ فلك
ایچون تقدیر اولنمشدر پس زحل ایچون تعیین اولنان فلك ثانی ارضه شامل ومرکزی مرکز
کره یعنی مرکز عالمدن خارج ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کریدر واول کره نك سطح محدبی
فلك اولك سطح محدبی ایله بر محلده یعنی قابل اشارت حسیه اولوب تجزی قبول ایتمز بنهاده
مشترکه اوج اسمیله مسمی بر نقطه ده تماس ایتمشلردر که مرکز عالمه نسبت ابعد نقاطدر
وکوکب اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت بعد وعلوده واصل اولمش اولور
وکذلك فلك مرقومك سطح مقعری فلك اولك سطح مقعرینه مماسدر بر نقطهٔ مشترکه ده که
آکا حضیض دیرلر بنابران که مرکز عالمه نسبت اقرب نقاطدر وکوکب اول نقطه یه موافات
ایلدکده مرکز ارضدن غایت قرب وتسفلده اولمش اولور پس وجه محرر اوزره فلك اولدن
اشبو حامل اسمی ایله مسمی فلك ثانی افراز اولنوب بوکونه صورته افراغ اولندقده بالضرور
مختلفة الثخن ایکی کره باقی قالور که بری فلك ثانی یی حاوی وبری فلك ثانیدن محوید رکرهٔ حاویه
رقتی اوج جانبنه وغلظتی حضیض جانبنه در محویه نك غلظت ورقتی بونك خلافنه در وبو ایکی بله
کره نك فلکی تتمه مدخلی اولدوغی ایچون ایکسنه دخی متمم دیرلرینه تنظیم وتسویهٔ
احوال کواکبه بو مقدار کفایت ایتمیوب شمسده خارج مرکز ایله اکتفا ولکن سیارات سائره ده
ارضه غیر شامل افلاك صغار اثبات ایدوب انلره افلاك تداویر تسمیه ایتدیلر پس فلك
تدویر فلك کلیٔ زحلده مثلا ارضه غیر شامل بر فلك صغیردر وخارج مرکز اولوب کندوسنی
حامل اولان فلکك جرمنده مرکوز وبرحیثیت ایله مغرقدر که تدویرك قطری حاملك
ایکی سطحنه مساوی یعنی تدویرك سطحی حاملك ایکی سطحنه طابق النعل بالنعل مماس
اولمشدر وکوکب دخی سطح واحد ایله محاط بر جرم کری ومصمتدر وفلك تدویرینك جرمنده
مرکوزدر

مرکوزدر وبرحیثیتله مغرقدر که کوکبك سطحی تدویرك ایکی قطبی منتصفنده واقع بر نقطهٔ
مشترکه ده تدویرك سطحنه مماس اولمشدر یعنی کوکب تمامه جرم تدویرده واقع اولوب
سطحی سطحنه تماس ایتمشدر چون فلك زحلك اجمال حالی ایراد وترتیب اجزا وکیفیت
شکل وهیئتی اشارت اولندی فلك مشتری وفلك مریخ وفلك زهره نك دخی هیئتی
من کل الوجوه فلك زحله مشابه اولوب بونلرك هر بری ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم
کریدر فلا جرم هر برینك سطح محدبی فوقنده اولان فلکك سطح مقعرینه وسطح مقعری
تحتنده اولان سمانك سطح محدبینه مماس اولوب بو وجهله اولان سطحینك مرکزی مرکز
کره در واول دخی مرکز عالمدر وافلاك مرقومه نك ثخون ودرونلرنده فلك زحلده سبقت ایدن
سباق وسیاق اوزره ممثل وحامل وتدویر اثبات اولنوب بالرؤیه صورت اختلافده تشکل
ایدن حاللری بو طریقله نظام پذیر اولمشدر بو جمله افلاك حرکت اولی ایله شرقدن غربه
وحرکت ثانیه ایله غربدن شرقه دوران وعلی قول حرکت عرضیه ایله دخی رعشان ولرزان
اولدقلرندن غیری هر برینك حرکت مخصوصه سی اولوب قدر وجهتی واسباب وعللی کتب هیئتده
بیان ومدت دورانی متن کتابده اجمالا اشارت وعیان اولنمشدر افلاك چهارکانهٔ مرقومه نك
هیئاتی طرز واحد اوزره واقع اولوب بینلرنده مغایرت بولنمدوغی اجلدن جمله نك احوالی
مشاهده اولنمق ایچون برینك هیئتن رسم وتسطیح ایله اکتفا اولندی بعد ذلك فلك رابع که
فلك شمسدر اجمالا بیان اولنوب نیر اعظم اولان افتاب عالمتاب بالجمله کواکبك اشهری
وانوری اولوب لیالی وایام وشهور وسنون واعوام بونك حرکتیله حسن نظامه افراغ اولنوب
هفت کانهٔ سیاره نك سلك سطور پر نظامی خلالنده کویا نوردن بر فانوس زیر وبالایه ضیا پاش
اولمق ایچون مقام وسط کندویه آرامکاه اولمشدر فلکی دخی سیارات سائره افلاکندن
ابسط اولمغله ممثل وخارج المرکز نامنده ایکی فلك اثباتیله بالجمله احوالی منضبط اولمشدر
پس علی الاطلاق فلك شمس مرکزی مرکز عالم یعنی فلك اعظم وارضه شامل ایکی سطح
متوازی ایله محاط بر جرم کریدر سطح محدبی فوقنده اولان فلك مریخك سطح مقعرینه وسطح
مقعری تحتنده اولان فلك زهره نك سطح محدبینه مماسدر فلك مرقوم مرکزده ومنطقه ده
وقطبلرده فلك البروجه مشابه اولدوغیچون ممثل دیدیلر لکن ارباب رصد حرکت شمسده
کاه سرعت وکاه بطء معاینه وجرم شمسی دخی کاه کمتر وکاه بزرکتر مشاهده ایتملریله مرکز
ارضدن کاه دورتر وکاه نزدیکتر بولنمق اقتضاسی سبب اختلاف عد اولنمغله بوکونه عقدهٔ
مشکلبندی حل ایچون فلك ممثل ثخننده خارج المرکز بر فلك اثبات ایتدیلر وبو فلك ثانی فلك
اولك ثخننده ارضه شاملی مرکزی مرکز عالمدن خارج ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم
کریدر سطح محدبی فلك ممثلك سطح محدبینه مماسدر بر نقطهٔ مشترکه ده که آکا اوج دیرلر مرکز
عالمدن ابعد نقاطدر وشمس اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت بعده واصل
اولمش اولور وفلك مرقومك سطح مقعری فلك اولك سطح مقعرینه بر نقطهٔ مشترکه ده تماس

ایتمشدرکه اول نقطه یه حضیض دیرلر مرکز عالمه نسبت اقرب نقاط در وشمس اول نقطه یه
مصادفت ایلدکده مرکز ارضدن غایت قریب وتسفلده بولنمش اولور وجه محرر اوزره فلک
ممثل جرمندن خارج المرکز افراز اولنوب بوکونه صورته افراغ اولندقده بالضروره ایکی کره
باقی قالورکه ایکیسنک دخی سطحلری متوازی اولمیوب بعض جزئی اغلظ وبعضی ارق اولور
وبو ایکی کره نک فلک ثانی یه انضمامیله فلک اول تمام اولوب فلک واحد حکمنه کیردوکی ایچون
بونلره متمم دیرلر شمس ایسه سطح واحد ایله محاط برجرم کری مصمتدر خارج المرکز جرمنده
ایکی قطبک منتصفنده مرکوز وبرحیثیت ایله مغرقدرکه جرم شمسک قطری خارج المرکزک
ثخننه مساوی اولوب شمسک محیطی خارج المرکزک محیطلریله ایکی نقطهٔ مشترکده ده
تماس ایتمشلردر بعد هذا افلاک زهره درکه قول اصح اوزره ثالث نه افلاکدر وفلک شمسک تحتنده
ایدوکی ادلهٔ قویه ایله اثبات اولنمشدر فلک مرقومک شکل وهیئتی من کل الوجوه علویین
افلاکنه مشابه اولمغله مشابهتلرینه قیاس ایله بالجمله احوالی اوچ عدد افلاک تقدیریله ضبط
ونظام ماهو المرامه افراغ اولنمشدر پس فلک اولی فلک البروجه مشابه اولان ممثلدرکه
فلک کلیسیدر فلک مرقوم ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم
کریدر سطح محدبی علی قول صحیح فوقنده اولان فلک شمسک سطح مقعرینه وسطح مقعری
تحتنده اولان فلک عطاردک سطح محدبینه مماسدر فلک ثانیسی فلک اولک یعنی ممثلک
ثخننده مرکزی مرکز عالمدن برجانبه میل وخروج ایله تقدیر اولنان فلک حاملدر فلک ثالثی
فلک حاملک جرمنده مرکوز وسطحی سطحلرینه مماس فلک تدویردرکه کوکب زهره فلک
مرقومک ثخننده مرکوزدر فلک مرقومک حسب حالی ووضع وهیئتی امثالی اولان علویین
اشکالندن ظاهر وبدید اولمغله تفصیل حالی طی اولنوب دیکران ایچون وضع اولنان شکل
ایله اکتفا اولنمشدر بعد هذا افلاک ثانی که فلک عطارددر فلک مرقومک وضع وهیئتی اجزا
جهتیله افلاک سائره یه نوعا مخالف اولمغله تفصیل حالی وتسطیح جسم وهیئتی افرادبالبیان
قلنوب اهل هیئت وارباب حکمت عطارد ایچون ارضه شامل اوچ عدد فلک کبیر وارضه غیر
شامل برفلک صغیر اثبات ایدوب بحسب الرؤیه اختلاف آلود احوالی افلاک چهارکانهٔ
مرقومه تعیینیله حسن نظام وصورت انتظام کوستروب مربوط ومضبوط اولدی فلک اولی
فلک ممثلدرکه قطبنده منطقه ده حرکتنده فلک البروجه مماثل واکا مشابه اولدوغی ایچون ممثل
دیمشلردر فلک مرقوم ممثلات سائره کبی ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی
برله محاط برجرم کریدر سطح اعلاسی فوقنده اولان فلک زهره نک سطح اسفلنه وسطح
اسفلی تحتنده اولان فلک قمرک سطح اعلی سنه مماسدر بعده فلک مدیردرکه ذکری آتی ایکی
فلک خارج المرکزک اولی وثانی یی حاوی وافلاک چهارکانهٔ عطاردک ایکنجیسیدر فلک مرقوم
مارالذکر خارج المرکز ثانی محوینک مرکزینی ادار ایتدوکی ایچون کندوسنه مدیر دیدیلر ورسم
مشروح وطرز وطور معهود اوزره خارجة المراکز اولان افلاک سائره ممثلاتک ثخننده بایکیو
اولدقلری کبی

کبی اشبو فلک مدیر دخی ممثلنک ثخنی داخلنده مقام طوتمشدر وبرحیثیت ایله که مدیرک سطح
محدبی ممثلک سطح محدبینه اوج ایله مسمی وتجزی قبول ایتمز قابل اشارت حسیه بنهماده
مشترکه برنقطه ده تماس ایتمشلردر فلک مدیر مرقومک سطح مقعری ممثل سابق البیانک سطح
مقعرینه قابل اشارت جسیه تجزی قبول ایتمز بنهماده مشترکه حضیض نامیله مسمی بر
نقطه ده تماس ایتمشدر فلک مرقومک مرکزی محلنده بیان اولندوغی وجه اوزره مرکز عالمدن
خارجدر بعد هذا ایکی خارج المرکزک ثانیسی یعنی عطاردک فلک ثالثی که خارج اول اولوب حامل
مرکز تدویر اولان فلک مدیری محویدر ومدیر ممثلنک ثخننده اولدوغی وجه اوزره بودخی
مدیرک جرمنده مرکوزدر وحاملک سطح محدبی مدیرک سطح محدبینه اوج ایله مسمی نقطه ده
مماسدر حاملک سطح مقعری مدیرک سطح مقعرینه حضیض تعبیر اولنور نقطه ده
مماسدر وحاملک مرکزی مدیرک مرکزندن خارجدرکه مقدار میل وخروج محلنده بیان
اولنمشدر بعد هذا افلاک تدویردرکه عطاردک فلک رابعیدر وفلک تدویر ارضه غیر شامل
برفلک صغیردر وحاملک ثخننده یعنی ایکی سطحی میاننده برطرز ایله مرکوزدرکه تدویرک
قطری حاملک ثخننه مساوی اولوب تدویرک سطحی حاملک سطحنه زیر وبالاده مماس
اولمشدر وکوکب عطاردکه برجرم کری مصمتدر رسم معدود ومرار اشرح واشارت
اولندوغی طرز وطور معهود اوزره تدویرک ثخننده مرکوزدر فعلی هذا افلاک عطارد بوکونه وضع
وترتیب وتجزیه برله برشکل وهیئته افراغ اولنوب صورت تمام اولدقده فلک عطارده
اوج وایکی حضیض ظهور ایدرکه بری ممثلدن جزء کبی اولدوغی ایچون اوج ممثلی وبری
مدیردن جزء کبی اولدوغی ایچون اوج مدیری دیرلر وحضیض ممثلی ومدیری دخی بوکا قیاس
اوزره در وکذلک ایکی خارج المرکزک دورت متمماتی اولوب اثنان للمدیر من الممثل واثنان
للحامل من المدیر دیرلر بعد هذا افلاک اول که فلک قمردر فلک مرقومک دخی فلک کلیسی اجزای
مختلفه یه تجزی تقریبیله شکل وهیئتی امثالی اولان سیارهٔ سائره افلاکنه نوعا مغایر شکل
وصورتده رونما اولمغله تحریر وتسطیحی افرادبالبیان قلندی پس فلک قمر دخی دورت عدد
فلکه مشتمل اولوب ایکی اولکیلرک مرکزی مرکز عالمدر واوچنجیسی خارج المرکزدر
وتدویری حاملدر دوردنجی فلک تدویردر پس کرهٔ عالم ایله متحد المرکز اولان ایکی
فلکک اولی که ثانی یی محیط در محیطنده موجود نقطهٔ جوزهردن وفلک البروجه مشابهتدن
جوزهر وممثل ناملریله شهرتیاب اولمشدر فلک مرقومک سطح محدبی فوقنده اولان
فلک عطاردک سطح مقعرینه وسطح مقعری کندو افلاکندن فلک ثانینک محدبنه مماسدر
ایکی اولکیلرک ثانیسی که محاطدر منطقه سی منطقة البروجدن وممثل دائره سیندن برجانبه
میل ایتدوکی ایچون فلک مائل اسمیله تسمیه اولنمشدر وبو فلک مائل جوزهرک جوفنده یعنی
سطح ادناسنک داخلنده قرار ایدوب سطح محدبی فلک اولک مقعرینه سطح مقعری عناصر
اربعه دن کرهٔ ناره مماسدر فلک ثالثی فلک حاملدرکه رسم معهود اوزره مائلک ثخننده در

ومركزی مركز عالمدن خارجدر فلك رابعی تدویردركه فلك حاملك جرمنده مركوزدر وكوكب
قمردخی برجرم كری مصمت اولوب كواكب سائرهٔ سیاره كبی رسم سابق اوزره ثخن تدویرده
مركوزدر فعلی هذا ممثل ومائل وحامل وتدویر دورت عدد افلاك كیله فلك قمر متهیئ
اولدوغی هیئت ظاهر اولوب مجسمات رسم وتسطیح اولنه كلدوكی وجه اوزره بالمعاینه محسوس
ومشهود اولمق ایچون هیئت فلك قمر بو محلده رسم وتصویر اولندی پس علمای هیئتدن
مذهب اوله تابع اولان اصحاب تجسیم افلاك ذكرنده مسائلی دلائلدن تجریده تحاول برله وجه
محرر اوزره افلاكی اجسامیله ذكره محتاج اولدیلر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت مجسمه
دیدیلر وتقریر اولندوغی اوزره عدد افلاك یكرمی دورت اولمق اوزره تعیین واعتبار
ایلدیلر كه انلر فلك اعظم فلك ثوابت وشمسك ایكی فلكی علوییلرك وزهره نك اوچر عطارد
وقمرك دوردر فلكلریدر كه اشكال وصوری بالاده رسم وتصویر اولندی اما صاحب مجسطی
وانك توابعی وجمهور مهندسین افلاك ذكرنده دوائر ایله اكتفا ایدوب احوال فلكیاتده
اقامت دلائل واجرای براهین ایچون بو مقدار كافید ردیمشلردر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت
غیر مجسمه دینلوب فلك تاسع ایله فلك ثامن ایچون ایكی دائرهٔ متقاطعتین ذكر ایتمشلردر كه
انلر اول فلكلرك منطقه لریدر وشمس ایچون دخی ایكی دائره ذكر ایتمشلردر كه بری ممثل وبری
خارج المركزدن عبارتدر وانلر بر نقطه ده تماس ایتمشلردر كه اول اوجدر وبو اول رأیله دركه
شمس ایچون تدویر اولمیه اما تدویره قائل اولانلر اوچ دائره ذكر ایدرلر بری حامل
موافق المركز وبری دخی حامل خارج المركزدر كه بونلر متقاطعلردر وبری دخی دائرهٔ تدویردر
اول دخی شول وجهله دركه مركزی محیط حامله منطبق ومحیطی خارج المركزه مماسدر
وكواكب علویه وزهره نك هر بری ایچون بشر دائره ذكر ایتمشلردر كه انلر دائرهٔ ممثل ومائل
وحامل ومعدل المسیردر واول حامل ایله متقاطعدر وبری دخی دائرهٔ تدویردر كه مركزی
حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون دورت دائره ذكر ایتمشلردر بری ممثل وبری مائلدر كه
انلر متقاطعلردر وبری دخی حاملدر كه نقطهٔ اوجده مائله مماسدر وبری دخی دائرهٔ تدویردر
واول شول وجهله دركه مركزی حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون جمهور حامل مركز حامل
ذكر ایتمامشلردر زیرا كه مائل حكمنده در اما بعضیلر ذكر ایتمشلردر وعطارد ایچون التی
دائره ذكر ایتمشلردر انلر ممثل ومائل وحامل ومعدل المسیر وتدویر وحامل مركز حاملدر
مدیری ذكر ایتمامشلردر زیرا كه حامل مركز حامل انك قائم مقامیدر وبعضیلر انی دخی
ذكر ایتمشلردر شول وجهله كه مائله مماسدر پس جمهور مهندسین یاننده كه افلاك ذكرنده
دوائر اوزرینه اقتصار ایتمشلردر واتوز دورت فلكدر شمس ایچون تدویر اولمادیغی تقدیرجه
والا اوتوز بش اولور اما قمر ایچون حامل مركز حامل وعطارد ایچون مدیر ذكر ایدنلر یاننده
اوتوز یدی اولور ومجسمه یاننده ایكی اصل اوزرینه دخی یعنی شمس ایچون كرك تدویر اولسون
كرك اولماسون یكرمی دورتدر ولكن حركات ضبطی ایچون مجسمه دخی بنه بعض افلاكه
محتاج

محتاج اولورلر چونكه اصحاب تجسیمك رأیلرینه كوره اشكال افلاك ایراد اولندی افلاكك بسط
اولنمسی ایچون دوائر اوزره اقتصار ایدنلره كوره دخی مهندسلرك رسم ایلدكلری صور افلاك
بو محلده ضم والحاق اولندی مذهب ثانی سابقا تقریر واجمالا اشارت وتحریر اولندوغی
اوزره علم حكمت اربابی وفن هیئت اصحابی اولان حكمای پیشین وپسین دقت ایله كرات
اجرام اثیریه واجسام عنصریه دن مؤلف وملفف طوب عالمك هیئتنی وكیفیت ترتیب
واوضاعنی وحركات وسكناتلری احوالنی كشف وبیان ایلدكلرنده مذاهب مختلفه یه
ذهاب ایله فرق ثلاثه یه متفرق اولمشلردی مذهب اولی اختیار ایدن فرقه نك هیئت عالمه
دائر رأی رزین اصابت قرینلری تنقیح اولنوب ثبت سلك سطور قلندی مذهب ثانیه
میل ورغبت ایدن فرقهٔ حكما شمس منیر مركز جمیع اولمق اوزره حاق وسط عالمی قرارگاه
ایدینوب ارض ایچون حول شمسده دوران وحركت وسماواتده آرام وسكونت وقوعی ظنیله
دعوالرینه استحكام ورأیلرینه نظام سوداسیله بو وادیده تكاپو وبو طریقده جست وجو برله
كرهٔ عالمك حاوی اولدوغی اجرام علویه واجسام سفلیه نك كیفیت احوالنه دائر اقوال و
آرالرینی افراغ ایلدكلری صورت بودركه ذكر اولنور ولكن غفلت اولنمیه كه امر مزبور امور
اعتقادیه دن ولوازم خلقیه دن اولمدوغی مراراوكرارا اشارت وبو محلده ایراد اولنمق لازمهٔ
حالدن اولمیوب بلكه مستدرك ومستهجن عد اولنور ایكن مجرد فرقهٔ مرقومه نك رأیی اجمالا
تنقیح وتقریر وقید تحریر اولنوب اقوال وآرالرینی تفهیم وظاهرده ارائت ومشاهده ملاحظه لریله
اجرام واجسامك كیفیتلرینه دائر طرح وتسطیح ایلدكلری صور واشكال دخی الحاق اولندی
تاكه میدان بی پایان فضل عرفان شجیعلری وصحرای فسیحت الفضای علوم ومعارف
آشنالری الحاصل ارباب كمال ودقت واصحـــاب حمیت وغیرت اولان فضلای عصر
ومد الاطلاع بو رأیه اعتراض وحكیمانه وضع وحركت برله سوق براهین واضحه واحضار ادلهٔ
قویه برله بنای آرای نافرجاملرینی هدمه همت بیوروب كاركاه خارج سطورده وسعت اوزره
بو مطلوبك حصولنه وسیله اولمق امیدیله ترك اولنان بیاض یرلره محل بمحل حاشیه لر یازوب
مذهب اوله شهرت وتقویت وبو كتاب مستطابه زیب وزینت ویره لر واكرچه بو مذهب
عاطله حكمای اسلام جانبلریندن دخی اعتراض بر وقتده خالی اولمیوب قول ناشایسته لری
نه وجهله منع ورد وسندلری نه شكل وصورت ایله ابطال اولندیغی كتب هیئتده مسطور
ومصرحدر ولكن هرچندكه عاطل وباطل ایسه ده مذهب قدیم ورأی عتیق حكما اولمغله
هر عصر وزمانده مائل وراغبی وحارس وحامیسی بولنوب بو رأی تأیید سوداسی وتقویه
هواسی غیرتیله كتب ورسائل وافره دخی تألیف وتدوین اولنمشدر انجق اول كتبك فحواسی
بو محلده تقریر وتحریر اولنمق تطویل بلا طائله مؤدی اولمغله تفصیلدن كف زبان قلم
قلنوب اجمال واقتصار اوزره ایرادی مراد اولنمغله بو مطلوبه وصوله كفایت ایدرما مولیله ملل
مسیحیه حكماسی میاننده قریب العهد اولان پورقو چیوش نام حكیم ومصنف علم حكمتده

متقدمین ومتأخرینك رأیلرینی حاوی اولمق ایچون جمع وتألیف ایلدوكی كتابك جلد ثالثنك
باب ثالثنده عالم جسمانینك كیفیت احوالنه شامل مذاهب ثلاثه اصحابنك اقوال وآرالرینی
تلخیص ایدوب اولا قدیم الایامدن تا زمانمزه كلنجه بو مذهب عاطللك مائللری وبو طرز
وطور ناهموارك قائللری كیملر ایدوكنی اشارت وبیان ثانیا مذهب مزبوره كوره هیئت عالم
وترتیب اجرام واجسام وكیفیت حركت وسكونت بحثلرینه دائر رأیلرینی تنقیح وتبیین
وظاهرده تفهیم ایچون هیئت عالمك اشكالنی رأیلرینه مطابق رسم وتصویر ثالثا بو مذهب
اربابینك اقوال وآرالرینی اعطال وابطال ایچون مخالفلری جانبندن وقوع بولان اعتراض وسوق
اولنان ادله واسوله واجوبه‌یی جمع ایتمكله بو محلده كتاب مزبورك باب ثالثی ترجمه اولنوب
اشكالی دخی نقل اولندی یكه عبارتك مآل ومفادی بودر تا زمان قدیمدن بو وقته كلنجه سالك
سنین وازمنه‌ده منسلك قرونك جمله‌سنده حركت ارضه قائل اولان رأیك قائلی منقطع
ومعدوم اولمیوب هر آنده روی زمینده میدان انامده بو مذهب حمایه ایدیجیدن خالی
اولمامشدر دیو معتبراتده مسطور ومصرحدر حتی سردفتر طائفهٔ مشائین اولان
ارسطوطالس كتب مفصله‌سنده تحقیقانه روایت ایتمشدر كه اولا فیثاغورس واتباعی بو رأیه
ذاهب اولوب رأیلرینه كوره ناردن عبارت اولان آفتاب عالمتابی جملهٔ عناصرك اكملی
وجمیع اجرام واجسامك مركزی اولمق اوزره تا حاق وسط عالمده محاط وساكن وضع وارضی
انك حولنده كویا سیاره‌دن برینی حركت ایتدرمشلردر وخفی اولمیه كه بو قولینه
ارسطوطالسك فیثاغورس ایله اتباعندن روایت ایلدوكی اخر قولنه كه اجرام اثیریه حركت
ایدرلر وحركتلریله بك زباندن جاری بر نغمهٔ موزونه ودورانده مطرد الاطوار بر منظوم اهنك
احداث ایدرلر سوزیدر متناقض ومخالف دكلدر زیرا فیثاغورس ایله اتباعنك عندنده
ارض دخی سیاره‌دن معدود بر كوكب وامثالی كبی صاحب حركت اولمغله افلاك سائره معینله
كندویه مخصوص حركتلرده حسن نظام وترتیب با انتظامی محكم حفظ ایدردیمك اولور
وبو محلده بك زبان افلاكدن صادر اولان نغمهٔ موزونه ودورانده حاصل مطرد ومنظوم
اهنك مجرد حركتده حسن نظام وترتیبك حفظندن كنایه‌در ارشمیدسك روایتنه كوره
ارستارخوس نام حكیم دخی حركت ارضده فیثاغورسه موافقت ایتمشدر وپولتارخوسك
روایتنه كوره دیكر ارستارخوس نام حكیم قلهآنتس شامی نام حكیم حقنده زعم ایلدیكه حكیم
مزبور دخی بو رأیه ذاهب اولوب نظر بر له مشاهده قلدوغی اوضاع وعلائم سماویه‌دن
فلكیاتك سكونیه وارضك بر آرقوری دائره اوزره دوراندن غیری كندو محوری اوزره دخی
حركت ایلدوكنه ذاهب اولمش اوله حتی حكیم مرقومك حقنده طائفهٔ یونانیدن بر بلوك ناس
بو كونه سوء ظن ایله دین وآیین مسیحیانه مخالفت ایتدی وخوارج نصارادن اولدی دیو
طعن وتشنیع ایتدیلر وشعرای لاتین بو ماده‌یه دائر ظریفانه ابیات واشعار انشاد ومضامیننده
ارضی ناسزا ایله همدم وخرامان اولمامش رفقالریله سیر وسفره عزیمت وهنوز عشاقلك
نیل

نیل دراغوشنه میل ورغبت ایتمامش مقام بكارتده ثابت قدم ومكان عفتده راسخ القدم بر
باكرهٔ مخدره‌یه تشبیه ایدوب بو كونه مذاق ومزایا بر له حكیم مرقومی هجو ایدوب طعن
طاشلرین اوردیلر بو سببدن دركه ساده دل اولان عوام ناسك عقل وادراكنه مخالف
وكوردیكنه مغایر ارضك دائرهٔ مستدیره اوزره شمسك حولنده حركتنه قائل اولنلره اجناس
ناس كمال برودت وبغض وخشونت ایدوب بو مقوله‌لره معتزلهٔ دین وخوارج آیین نصاری
دیرلردی لكن بو جمله بر له متأخرینك ایامنه كلنجه‌یه دكین تعداد اولنقدن بیرون قدما
بو رأیه تابع اولوب پولتارخوس نام مورخك تصریح ایلدوكی اوزره افلاطون دخی اواخر
عمرنده بو رأیه قائل اولمشدر حتی بعضیلری صوامع وبیوت طرح وتأسیس ایلدكلرنده
رأیلرینه كوره هیئت عالم ترتیبنه تقلید بر له ضیاء ناردن ابنیه‌نی تماما انارت ایتمك ایچون
وسط بیوت وصوامعده وضع بر له نار وچراغ ایقاد واشعال ایتمشلردر فعلی هذا تطاول
ادوار وكر ودهور واعصار بر له امر ارصاد متوالی اولوب احوال فلكیات ضبطنه تقید
با خصوص زمان متأخرینده قوانین وآلات رصدیه‌یه زیاده سیله اهتمام وتجاریب ومشاهدات
بر له ضبط احوال افلاك نظام بولور اولدقچه بو رأی جدید بر مرتبه‌ده رواج بولدیكه اكابر
وهاینبدن ملل نصارامیانه غایت ایله معتبر ومشهور وعلمیله معروف قردنال قوزانی نام
راهب بو رأیه میل كوستروب تتبع وكمال تعصب وتصلب ایله متصف ایكن توفیقی اهتمامی
ملتزم اولدی بعده چوق پكمیوب دیارلهده تماما ریاضیاته نظر ایله زمانینك اعلم واكملی اولان
قوپرنقوش نام راهب دامن غیرتی درمیان ایدوب میلادك بیك بشیوز سنه‌سی تاریخندن
بیك بشیوز اوتوز سنه‌سنه كلنجه اوتوز سنه مدت زمانده آلات رصدیه وقواعد هیئته تطبیق
ایلدركه بو رأیك استحكامنه جد واهتمام ایله صرف مكنت ایتمكله اول زماندن بو آنه كلنجه‌یه
دكین مذهب مذكور كندوسنه نسبت اولنوب میان انامده قوپرنقوش هیئتی دیمكله شهرت
بولمشدر وبلاد اوروپاده اولان متأخرینك اكثری قبول ایتمشدر با خصوص كه متأخرین
مذكورینك اشهری واشبهی اولان قارتزیوس نام حكیم فلسفهٔ جدیده‌سنده اختراع ایلدكی
بعض قواعد جدیده وجیه‌سیله بو رأیه تقویت ویردوكندن اوتری كندوسنه نسبت
اولنوب خلق اراسنده قارتزیوس هیئتی عنوانیله دخی شایع اولمشدر معلوم اوله كه بو هیئت
جدیده‌نك نمونه‌سی اوله‌جق مرتبه‌ده تحریر وتنقیحی دخی بو یله‌در یعنی مقدما ذكر اولندوغی
اوزره شمس منیر كویا بر كوكب ثابت تا حاق وسط عالمده مركز اولمق اوزره
محاط وضع اولنور بعده شمسه قریب اولوب جرم شمسی حاوی اولان فلك ویا تعبیرلرینه كوره
دائرهٔ عطارد دائره‌سیدركه كوكب عطارد شمسك حولنده سیر ودور ایدوب دائره‌سنی
تماما اوچ آیده قطع ایدر بعده عطاردك دائره‌سنی احاطه ایدن زهره دائره‌سیدركه كوكب
مرقوم دائرهٔ مرقومه‌یی سكز آی تمامنده قطع ایدر بعده زهره دائره‌سنی احاطه ایدر
بر دائرهٔ واسعه اثبات اولنوب ارض عنصر ما وهوا ایله محاط اولوب كوكب مثللو اوله

دائرهٔ عظیمه یی تماما بر سنه ده طی ایدر و بو محلده بینه دائرهٔ عظیمهٔ مرقومه داخلنده ارضك
جرمی حولنده قمر دائره سی تعیین اولنوب قمر دخی ارضی کند و سنه مرکز ایدنوب مثلا فلکده
تدویرده کوکبك وضع وحرکتی ماندی قمر دخی ارضك حولنده سیر ودور ایدوب کندو
دائره سنی بر آیده قطع ایدر بعده مریخ دائره سی ارضك دائرهٔ عظیمه سنی محیط اولوب
کوکب مریخ ایکی سنه یه قریب زمانده کندو دائره سنده دورینی تکمیل ایدر بعده دائره
مریخی احاطه ایدن دائرهٔ مشتری در که کوکب مشتری کندو سنه مخصوص دائره یی
اون ایکی سنه ده قطع ایدر بعده دائرهٔ مشتری یی محیط اولان زحل دائره سیدر
و کوکب زحل کندو دائره سنی اوتوز سنه ده قطع ایدر و بونلردن غیری دائرهٔ عظیمهٔ ارضده
ذکر اولندوغی وجه او زره قمر ارضی مرکز ایدنوب حولنده دور ایلدوکی کبی دورت کوکب
مشتری یی وبش کوکب زحلی مرکز ایدنوب دوردی مشتری اطرافنده وبشی زحل حولنده
جولان ودوران ایدرلر کواکب مرقومه متأخرین زماننده رصد اولنوب اسماء جدیده ایله
تسمیه و بونلره قمرجکلر لفظنی دخی اطلاق ایلمشلردر بو جمله دن صکره دائرهٔ مرقومه نك
جمله سنی احاطه ایلین فلك و یاخود تعبیرلرینه کوره دائرهٔ ثوابتدر دائرهٔ مرقومه نك
تخنی واسع الفضاسی لا یعد ولا یحصی کواکب ثابته ایله مزین اولوب قارتربوشك رأینه کوره
ثوابت مرقومه دن هر بری عظیم الجرم بر شمس منیر ماندی تصور اولنوب بو رأی جدیده
کوره مرکز عالمده موضوع و محاط افتاب عالمتاب بیاننده ذکری سبقت ایلدوکی طور و
وطرز او زره ثوابتدن هر برینك جرمی حولنده نیجه نیجه کواکب جولان ودوران او زره اولدقلری
خیال اولنسه جائزدر رأی مرقومه کوره هیئت عالمك تخیلی ایچون وضع اولنان شکل بو محلده
رسم اولندی خفی اولمیه که بو رأی جدیده کوره اولا ارض کندو دائرهٔ عظیمه سنده
غربدن شرقه حرکت و دائرة البروجی بر یوم ترتیب او زره قطع ایدرك سیر ودور ایدر و سنه
تماماده دورینی تمام ایدر ثانیا ارض غربدن شرقه حرکت سنویه ایله حرکت ایلدیکندن
ماعدا کندو محوری او زرنده حرکت ودور ایدوب بهر یوم دورینی تمام ایدر و تبدل لیل ونهار
راست ارضك بو حرکتنه لازم کلور فعلی هذا ارض حرکت یومیه ایله غربدن شرقه
حرکت ایدر اولمغله بزه نسبت شمس و بالجمله کواکب حرکت یومیه ایله شرقدن غربه حرکت
ایدر کورینور ارضك بو کونه حرکتلرینه مثال بودر که صحیحة الاستدارة بر کرهٔ مجسمه بر صحرای
مستوی السطحده القا اولنوب مدحرجه فرض اولنسه کرهٔ مرقومه سطح مذکورك طولا
میدانتی تماما طی ایدنجیه دکن کندو محوری او زره دوالنوب دوردن خالی اولمدوغی کبی ارض
دخی کندو دائرهٔ عظیمه سنده غربدن شرقه حرکت و سیر ایله دائرة البروجك میدانتی
تمامیله قطع ایدنجه یه دك کندو محوری او زره و مرکزی حولنده مدام دونوب دور ایتمکده در
ایدی ارض بروج ایله شمس میاننده واقع اولوب بروجدن برینه محاذات ایتدکده البتده
اول وقتده شمس اول برجك مقابلی اولان برجده کورینور مثلا ارض حمل ایله شمسك بیننده

واقع

واقع اولوب حمله محاذاتده ایکن البتده اول حینده شمس حملك مقابلی اولان میزانده کورینور
وکذلك ارض سرطانده اولدقده یعنی سرطانه محاذی اولدقده البتده اول وقتده شمس
سرطانك مقابلی اولان جدی ده کورینور والحاصل ارض بروج شمالیه نك برینه محاذات
ایدر اولنجه البتده اول اثناده شمس دخی بروج شمالیه نك مقابلی اولان بروج جنوبیه نك
برینده کورینور و عکسی دخی بو کا قیاس ایله معلوم اولور و شمسك بروج شمالیه ده زیاده جه
مکث ایلمه سی ارضك بروج جنوبیه ده زیاده جه مکث ایلمه سندندر زیرا ارض بروج
جنوبیه ده حرکت ایدر اولدقده مرکزندن خروج ایلیوب دائره سنی توسیع ایتمکله
بالضروره جنوبده حرکت ایدرکن زیاده جه اکلنمك اقتضا ایدر غفلت اولنمیه که بو رأیه
کوره ارضك محوری کندی نفسنه و دائرهٔ معدل النهارك یعنی عالمك محورینه موازی وضع
اولنور زیرا اکر دائرهٔ بروجك محورینه موازات ایدیدی دائما هر یرده لیل ونهار
مساوی اولوب اصلا هیچ بر وقتده و هیچ بر یرده فصول اربعه نك تبدل و تعاقبی بولنمزدی ولکن
چونکه ارضك محوری محور عالمه موازی اولدیغی حیثیتله دائرهٔ بروجك محورندن یکرمی
اوچ بچق درجه تباعد ایلر و بروجك سطحنه بروجهله میل ایدر که انکله التمش التی درجه
اوتوز دقیقه زاویه سنی احداث ایلر و چونکه محور عالمه اولان موازاتنی دائما حفظ ایده رك
هر آنده فلکك بر معین و مخصوص و محسوس اولان طرفنه متوجه اولهرق تحویل ایلر البتده
اقتضا ایدرکه ارض حرکهٔ سنویه سیله شمسك اطرافنی دور ایدر اولدقجه فصولك تعاقبی
ازمنهٔ معینه ده رجعت و عودت ایده که بونلر ینه قوپرنقوسك رأیی او زره اختراع اولنان
کرهٔ مجسمه ده معاینه اولنور و اشبو شکل مسطحده دخی فی الجمله تخیل اولنه بیلور
فرض ایدرزکه کرهٔ ثوابت ب ج د ی دائره سی اولسون و ارضك حرکهٔ سنویه سیله
قطع ایلدوکی دائرهٔ عظیمه سی و ك آ هـ دائره سی اولسون و بو دائره نك تا حاق وسطنده
شمس وضع اولنسون ایمدی دیرزکه مثلا فصل صیف ایرشدکده یعنی شمس سرطانده
کورینوب و ارض سرطانك مقابلی اولان جدی یه محاذات ایلدکده ارض ك نقطه سنده وضع
اولنوب انك یعنی ارضك محوری اولان س م خطی محور عالمه موازی اولور و یکرمی اوچ
درجه و اوتوز دقیقه محور بروجدن تباعد ایلیوب ارضك دائرهٔ سنویه سینك سطحنه
التمش یدی بچق درجه سنده کی ب ك هـ زاویه سی عندنده میل ایدر و بو صورتده شعاع شمس
ارضه عمود اولمق او زره واصل اولور یعنی مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایلین شعاع سطح
ارضه دائرهٔ معدل النهار ارضی ده واصل اولمیوب بلکه مدار سرطانده یکرمی اوج درجه
واوتوز دقیقه معدل النهاردن قطب شمالی جانبنه طوغری بعید اولمق او زره واصل اولور
و بوئله اولنجه قطب شمالی طرفنده واقع اولان نصف کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب جنوبی
طرفنی تمامه ترك ایدر و بعده ارض فصل خزانك ابتداسنده آ نقطه سنه انتقال ایلر
و بو تقدیرجه دخی س م خطی که محور ارضدر کندی نفسنه و محور عالمه موازات

اوزره قالور و بو وقتده ارض حمله محاذی اولوب شمس میزانده کورنکله مرکز شمسدن مرکز
ارضه خروج ایلین شعاع که محور عالمه عمود اولور سطح ارضه دائرهٔ معدل النهارك اول میزان
اعتبار اولنان نقطه سنده واصل اولور وایکی بیله قطبلك طرفلرنده اولان ایکی بیله نصفه
کرهٔ ارضه مساوات اوزره منبسط اولور وبعده اول فصل شتا ایرشوب ارض م
نقطه سنه وارد قلده بو حینده دخی س م محورنك موازاتی کما کان علی حاله باقی قالوب شعاع
شمس مدارجدی ارضی ده عمودا سطح ارضه واصل اولمغله قطب جنوبی طرفنده کی نصف
کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب شمالی جانبنده واقع اولان نصف آخرنی ترك ایلر وبعده اول
فصل بهارده ارض حرکت سنویه سیله و نقطه سنه وارد قلده یعنی اول میزانه واصل اولدقده
شمسك اول وقتده حملده کورینور مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایدن شعاع سطح ارضه
معدل النهارك ابتداء حملده واقع اولان نقطه سنده واصل اولوب بو صورتده دخی ایکی بیله
قطبلك طرفلرینه مساوات اوزره نور پاش اولور ولکن چونکه بو تقدیرجه ارضك منور
اولان طرفی شمسه ناظر اولور البته بزلره که خارج شکل مرسومده واقع اولمشز درظاهر
ونمایان اولماز پس قوپرنقوش هیئتنه کوره تبدل واختلاف امتداد لیل ونهار وتفرق
وتعاقب فصول اربعه اشبو تفصیل اولنان طریق ایله در خفی اولمیه که چونکه ارضك
دائرهٔ سنویه سنه موازی اولان دائرهٔ ثوابتك مثلا ب ج قطعه سی ویاخود د ی
قطعه سی بیزه بغایت بعید اولدوغندن بر نقطه قدر کورینور البته لازم کلورکه محور ارض
کندی دائرهٔ عظیمه سنك هر قنغی نقطه سنده بولنورسه عالمك یعنی دائرهٔ ثوابتك دائما
بعینه بر نقطه سنه متوجه اوله وقطب ارضی نك ارتفاعی ویوکسکلکی دائما بعینه بر جانبه
وفوق رأسمزده اولان بعینه بر کوکبه وبر مقداره نظر ایله ظاهر اوله هر نقدر که ارض فی الحقیقه
دائرهٔ بروجده یعنی کندی دائرهٔ عظیمه سنده کی حرکت سنویه سیله کاه اوکوکبه وکاه بو کوکبه
وکاه جنوبه وکاه شماله زیاده قریب اولورسه ده حال بوکه بیزدن پك بعید اولان دائرهٔ ثوابته
قیاس ایله دائرهٔ عظیمهٔ ارض که انی ارض حرکت سنویه سیله رسم ایلر بر نقطه قدر کلور وقوت
وقدرت الهیه ده نهایت تعیین ایلمکه اجتسار ایلین کمسنه لرك عندنده امر مزبور زیاده سیله
بعید وغریب ایسه ده امعان نظر برله ملاحظه اولنسه فی نفس الامر مستبعد دکلدر وغفلت
اولنمیه که بو رأیك اقتضاسی اولان حرکت ارضی استبعاد ایلیوب قبول ایتمینلره فکر وملاحظه
ایلمك لابد ولازمدرکه بطلمیوس رأینه کوره دخی بوندن زیاده نیجه امور مستبعده لازم
کلورکه جمله دن بری محرك اولك یعنی فلك اطلسك کمال وسعت وعظمتیله اول عجیب وغریب
سرعتیدرکه انکله هر یوم شرقدن غربه اولان دورنی تکمیل ایدر و بری دخی فلك اطلسك
یکرمی دورت ساعت مدتیله دورنده محاط اولان افلاکك حرکتلری وحرکتلرنده اولان
سرعتلریدرکه هر بری فلك اطلسه مخالفت ایدرك کندی مقتضای طبیعتلریله غربدن شرقه
حرکت ایلرکن ینه فلك اطلسه متابعتله هر یوم شرقدن غربه حرکت ایدرلر وبرآتیلان
تفنكك

تفنكك قورشننده بولنان سرعتدن بو حرکتلرده کی سرعت اوچ یوز بیك ویاخود دورت
یوز بیك قات زیاده وشدیددر امدی بو رأیه ذهاب ایدنلر دیرلرکه شکلی کوری اولمغله حرکته
زیاده سیله مستعد اولان جرم صغیر ارضك شمس اطرافنی دور ایلمه سی قنی چوق مرتبه
آسانراول جرمی کبیر اولوب سطح محدبنك شکلی هنوز دخی معلوم اولمیان فلك اطلسك
وسائر افلاکك ینه کندولرینه نسبتله بر حبه وبر نقطه قدر اولان ارضك حولنده طیران
ایتمارندن خفی اولمیه که بو رأیه ذهاب ایدنلرکه دیرلر ارض کندی دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سنده
حرکت ایدر اولدقچه محوری دائما موازات مذکوره سنی حفظ ایلر اویله دیمك دکلدرکه محور
ارض اصلا بر وقتده وهیچ بر وجهله وضعنی تبدیل ایلمیه زیرا بو رأی صاحبلری عندنده محور
ارض دخی برکونه بغایت بطی اولان حرکتله متصف اولورکه یکرمی بش بیك سکز یوز
اون التی سنهٔ قبطیه ده قطب دائرهٔ بروج حولنده بر دائره رسم ایدرکه نصف قطری یکرمی
اوچ درجه وقرق دقیقه اولور وارضك بو حرکتندن بالضروره لازم کلورکه دائرهٔ بروج ایله
دائرهٔ معدل النهارك محل تقاطعلری که نقطهٔ مساوات لیل ونهاردر توالی بروجك خلافنجه
یعنی شرقدن غربه اولورجه سنه انتقال ایلیه وبوندن اوتوری بو حرکته تقدم مساوات
لیل ونهار اسمنی ویرمشلردر وارضك بو حرکتندن نشأت ایتمشدر کواکب ثابتهنك
توالی بروجه کوره یعنی غربدن شرقه اولان حرکتلرینك ظهوری ونقطهٔ مساوات لیل ونهاردن
شرقه طوغری اولان اختلافات بعدلرینك اشکاره اولمه سی وبو دخی معلوم اوله که محور ارضك
بو حرکتی نسق واحد اوزره اولمیوب مشوش بولنمشدر زیرا تموقهاردهنك کوندن بطلمیوسه
کلنجیه دك کواکب ثابتهنك حرکتلری ترتیب بر وجه کوره اولمق اوزره هر یوز سنه ده بر درجه
قدر مشاهده اولنمشدر و بطلمیوسدن البانکنیه کلنجیه دك هر التمش التی سنه ده بر درجه
مقداری معاینه اولنمشدر وشمدی بو وقتده تیقهونك رصدینه کوره هر یتمش سنه ده
بر درجه اولورکه بو تقدیرجه یولیانوستك سنه سیله یکرمی بش بیك سکز یوز اون التی سنه ده
دورینی تماما تکمیل ایدر ور یجیولشك رصدینه کوره هر یتمش ایکی سنه ده بر درجه
اولورکه بو صورتده کینه یولیانوستك سنه سیله یکرمی بش بیك طقوز یوز یکرمی سنه ده
ادارهسنی اتمام ایلر امدی حد ذاتلرنده کواکب ثابتهنك ثبات وسکونلری علی حاله طورکن
دخی ینه بادی رأیه نظرا یله اولان حرکتلرینك مشوش واقع اولمسیچون قوپرنقوش حقیقة
تشویش ولا مساواتی اشبو تقدیم مساوات لیل ونهار تسمیه اولنان حرکتده تخییل ایتمشدرکه
بو تشویش ولا مساوات بیك یدی یوز اون یدی سنهٔ قبطیه ده تمام اولورو لکن چونکه
نیجیس و الفونیس نام راصدان دائرهٔ بروجده میل کلی نك تشویش واختلالینی دخی
مشاهده ایلدیلرکه بو تشویش واختلال تقدم مساوات لیل ونهارك تشویشی زمانینك
ضعفنده یعنی اوچ بیك دورت یوز اوتوز دورت سنهٔ قبطیه ده تمام اولور قوپرنقوش بو مشکلی
تسهیل ایچون ارضك قطبلرینك حرکتلرنده تشویش واختلالی تعیین ایلدی و بو بله

تخییل ایدرزکه محور ارض شمالدن جنوبه وینه جنوبدن شماله یالکز یکرمی دورت دقیقه وشرقدن غربه وینه غربدن شرقه ایکیشر درجه ویکرمیشر دقیقه حرکت ایدر واویله که محور ارضك اوجی بومقوله بوکوك وصارمشق حرکتله بر بوکوك وصارمشق دائره یی احداث ایلر تقدم مساوات لیل ونهارك تشویشی زماننك ضعفنده ودائرهٔ بروجده واقع اولان میل کلیه‌کی تشویشك برمدتنده اشبو اعدادك ترتیبی اوزره ١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ که شکلدن معاینه اولنور وبویله اولنجه محور ارض یکرمی بش بیك سکز یوز اون التی سنه ده ترتیب بروجك خلافی اوزره حرکت ودورا یتمکله اشبو بیضی قطعه دن وبلکه دخی زیاده دن مرکب اولان دائرهٔ قطب دائرهٔ بروج حولنده تمام ارسم اولنور

وبو دخی معلوم اوله که کواکب سیاره ده واقع اولان اقامت واستقامت ورجعتی بورأیه کوره بطلمیوسك تعیین ایلدوکی تدویره محتاج اولمقسزین بغایت سهولتله فهم وتخییل ممکندر زیرا ذکر اولنان اقامت واستقامت ورجعت همان انجق بزم رؤیتمزه کوره اولوب امور محققهٔ خارجیه دن دکلدر شوکا بناء که همان انجق برده بولنوب کواکب مذکوره یه نظر ایدر اولدوغمزده بیزه کورنورکه کاه اقامتله وکاه استقامتله وکاهیجه دخی رجعتله متصف اولهلر والا فرضا مرکزا اولان شمسده بولنورا اولیدق قطعا کوزمزه بومقوله خیالات کورنمزدی زیرا مقدما تصویر اولندوغی کبی عطارد ایله زهره شمسك حولنده کی دائره لرینی ارضدن اول قطع ایدرلر وارض دخی حول شمسده اولان دائرهٔ سنویه سنی کواکب ثلاثهٔ اخردن یعنی مریخ ومشتری وزحلدن مقدم طی ایلر وبوسببدندرکه عطارد ایله زهره کاهیجه شمس ایله ارض آره سنده وارض ینه شمس ایله کواکب ثلاثه میاننده واقع اولورلر امدی فرض ایدرزکه شمس آ نقطه سنده اولسون وارضك دائرهٔ سنویه سی ب ه ع ح ت ل دائره سی اولسون مثلا دائرهٔ مریخ دخی ط د ق ر ی پ دائره سی اولسون که مریخ بودائره نك برقوسنی قطع ایدنجیه دك ارض کندی دائره سنده اولان دورینی تمام ایدر وبوندن صکره دائرهٔ ثوابت م ف لا ن دائره سی اولسون پس امدی دیرزکه ارض ل نقطه سنده وکوکب یعنی مریخ ط نقطه سنده اولدقلرنده اول وقتده کوکب یعنی مریخ دائرهٔ ثوابتدن م نقطه سنده کورینور وبعده ارض ل نقطه سندن ب نقطه سنه وکوکب دخی ط نقطه سندن د نقطه سنه انتقال ایتسونلر اویله که ارض کوکب ایله شمس اراسندن قریب اولمق اوزره انتقال ایدروبو وقتده کوکب فلك ثوابتدن لا نقطه سنده مرئی اولور امدی چونکه بوصورتده ترتیب بروجه کوره اولان حرکتنك م نقطه سندن لا نقطه سنه تعجیل ایله سی مشاهده اولنور استقامت دینلور وبعده چونکه ارض ب نقطه سندن ه وکوکب د نقطه سندن ق نقطه سنه واروب کوکب بوحینده دخی لا نقطه سنده محسوس اولور اقامت اولی حاصل اولور وبعده ارض ع نقطه سنه وکوکب ر نقطه سنه وارراولدقلرنده که کوکب بووقتده ف نقطه سنده معاینه اولنور وبوسببدن

وبوسببدن

وبوسببدن ناشی ترتیب بروجك خلافنجه رجعت ایتمش کورنور البتده بوصورتده اولان حرکتنه رجعت تسمیه اولنور وبعده ارض ح نقطه سنه وکوکب ی نقطه سنه واصل اولدقلرنده که بوحینده دخی کوکب ف نقطه سنده مبصر اولور اقامت ثانیه حاصل اولور وبعده ارض ت نقطه سنه وکوکب دخی پ نقطه سنه انتقال ایلدکلرنده که بوحالده کوکب ن نقطه سنده کورینوروترتیب بروجه کوره حرکت ایدر استقامت دینلور

فعلی هذا کواکب ثلثهٔ علویه نك اقامت واستقامت ورجعتلری یعنی سکون واقبال وادبارلری بومنوال اوزره در شمسدن صکره باقی قالان ایکی کوکب سفلی نك یعنی عطارد ایله زهره نك دخی اقامت واستقامت ورجعتلرینی بوباپجه تصویر ایدرزکه چونکه بوایکی کوکب یعنی عطارد ایله زهره شمسه ارضدن زیاده قریبدرلر البتده ارضدن اسرع اولمق اوزره کندی دائره لرینی قطع ایلدکلرندن ارض ایله شمس آره سنه توسط ایدوب کاه اقامت وکاه استقامت وکاهیجه دخی رجعت ایدرلر کورنور امدی فرض ایده لم که ارض کندی دائره سنده کی ت ب ح د ی ف قوسنی قطع ایدراولنجیه دك مثلا عطارد کندی لا ل م ن ط دائره سنی تمامیله طی ایلر پس امدی دیرزکه ارض ت نقطه سنده وکوکب یعنی عطارد لا نقطه سنده اولنجه البتده کندوسی یعنی عطارد دائرهٔ ثوابتدن ه نقطه سنده کورنور وبعده ارض ب نقطه سنه وکوکب یعنی عطارد ل نقطه سنه وارد قلرنده بووقتده کوکب دائرهٔ ثوابتدن پ نقطه سنده مرئی اولور وچونکه بوصورتده ترتیب بروجه کوره حرکت ایدرالبتده بوحرکتنه استقامت دینلور ولکن چونکه کوکب م نقطه سنه وارض ح نقطه سنه وارد قلرنده دخی ینه کوکب پ نقطه سنده مبصر اولور البتده بوحالده اقامت اولی حاصل اولور وبعده ارض د نقطه سنه وکوکب ن نقطه سنه وارر اولدقلرنده که کوکب بوحینده ق نقطه سنده مشاهده اولنور البتده بووقتده ترتیب بروجك خلافنجه رجعت ایدر وبعده ارض ی نقطه سنه وکوکب ط نقطه سنه واصل اولنجه دخی چونکه کوکب ینه ق نقطه سنده محسوس اولور اقامت ثانیه حاصل اولور وبعده ارض ف نقطه سنه وکوکب لا نقطه سنه ایرشنجه که بوحالده کوکبك کندوسی ع نقطه سنده کورنور البتده چونکه بواثناده دخی ترتیب بروجه کوره حرکت ایلر استقامت ایدر خفی اولمیه که بوتفصیلی که عطارد حقنده تصویر ایلدك بعینه زهره حقنده دخی جریان ایدر شوقدر واردرکه بوتبدلات زهره ده سیره جك یعنی بطیجه واقع اولور چونکه زهره عطاردن متزاید زمانده کندی دائره سنده دور ایلر ومعلوم اوله که بوقدرجه تفصیل که بوقرودن بومحله کلنجیه دك تحریر وتقریر ایلدك بورأی جدیده بلکه پك قدیمه نمونه اولمغه کفایت ایدر اولمغله تقریر وتنقیحندن بومقامده ختم کلام ایلمکی مناسب کوروب شمدن صکره بومذهبه توجه ایدن اسوله واجوبه یی تحریر وتقریر ایتمکه شروع ایدرزکه اولا بویله اعتراض اولنمشدرکه بورأی جدید تعبیر اولنان تخیلات کتب سماویه نك قتی چوق منطوقاتنه مخالفدر

وهر شيئه كمال وشاني بو ايله اوله اصلا بر وجهله كندوسنه رغبت والتفات اولنمغه شايسته
وحقيق دكلدر امدي بو رأى جديد تعبير اولنان تخيلاته دخي اصلا بر وجهله رغبت والتفات
اولنمق لايق وسزا دكلدر جوابني دخي كبراده ترديد ايدهرك بويله ويرمشلردركه نفس الامرده
اولمق اوزره رغبت والتفات اولنمغه شايسته وحقيق دكلدر دينلورسه هرنه قدركه مسلم
اولورسه ده قطعا فائدهسي يوقدر و فرضي اولدوغي اعتبار ايله ده اصلا رغبت والتفاته
سزا دكلدر دينلورسه ممنوعدر وقارتزيوس صغراده دخي تكلم ايدرك بو منوال اوزره جواب
ايتمشدركه ارض بو مذهب جديده كوره دخي حد ذاتنده حركت ايله متصف اولميوب حقيقة
متحرك اولان كندوسني يعني ارضي احاطه ايلين اول مادهٔ لينهدن اولان كردابيدر وبلكه
بنه قارتزيوسك اثبات ايلدوكي بعضي قواعدك اقتضاسنجه بوقوپرنقوش رأيندن زياده
بطلميوسك رأيي اوزره دخي ارضه حركت ايلمك لازم كلور زيرا قارتزيوسك عندنده ارض اول
كردابي اولان مادهٔ لينهنك اجزاء معينهسي ميانندهدائما محاط اولوب همان داخل سفينه
اولان كمسنهنك سفينه ايچنده ساكن اولدوغي كبي ارض دخي ذكر اولنان مادهٔ لينهنك اجزاء
معينهسي ايچنده دائما ساكن اولور اما بطلميوسه كوره چونكه ارضي احاطه ايدن
هوانك جزءلري هر آنده انك يعني ارضك حولنده تجدد وتبدل ايدرك دور ايلرلر البته بنه
قارتزيوسك حركت حقنده سرد ايلدوكي تعريفه كوره ارض دخي حركت ايلمك لازم كلور
و بوندن غيري بر دخي بو طرزه جواب ويرلمشدركه امور دينيه وخلقيه يه متعلق اولمدقلري
تقديرده مجرد رؤيته كوره فتى چوق احكام كتب سماويه ده ايراد اولنمشدر ازجمله مقالات
تورانده قمره بيوك چراغ تسميه اولندوغي واردر مع هذا كه واقعه نظر ايدلدوكده قمر كواكب
سائرهدن اصغر اولدوغندن غيري نوري دخي شمسدن اخذ ايلر و بر دخي ارض دائما
ساكندر حكمي كه مجلدات تورانده تصريح اولنمشدر مقصود اولان معنا ايله حق وكرچكدر
زيرا بو سوزك اول محلده اولي بويلهدركه نكونك بري كيدر و بري كلور بويله اولنجه تمام كلام
نكونك بري كيدر و بري كلور وارض دائما ساكندر بو سبكه افراغ اولنوب سباق وسياق
قرينهسيله ارض دائما ساكندر ديمك ارض دائما بعينه باقي قالوب من حيث المجموع تبدل
وانقلابدن مبرادر هرنه قدركه بعضا كندوسنده في الجمله كون وفساد واقع اولورسه ده
ديمكدر و بو معنايه ارجاع اولنور حضرت داود عليه السلامك تمللنش يعني ارض
كندي سكوني اوزرينه يعني پكلكي وصلابتي اوزرينه تمكن عبراني لسانجه اولان شرحلرده بيان
اولنمشدر وياخود محكملكي اوزرينه تمكن اسكي ترجمهده واقع اولمشدر زيرا ارض مجموع اعتباريله
اصلا نه طاغلور ونه هبا اولور ونه كيتمه بر دورلو فسادي قبول ايلر و بونلره حضرت
ايوب عليه السلامك اول كه تحريك ايدر ارضي كندي مكانندن وانك يعني ارضك ديركلري
سلكنور و صرصلنور بو سوزينه كه جناب باري تعالى حضرتلرينك حقنده سويلنمشدر
استناد ايله ارضك مركز عالمده تخلنوب دائما سكونت اوزره اولمسني انكار ايدنلرده واردر
ويوندن صكره

ويوندن صكره ينه قوانين رصديه وهيئته تشبث اولنرق بو طرزه دخي اعتراضلر اولنمشدركه
اكر ارض مركز عالمدن بعيد اولوب كندي دائرهٔ عظيمهٔ سنويهسنده حركت ايديدي مثلا
قطب شماليننك يوكسكلكي هر زمان بر اسلوب اوزره اولمزدي ونيه مزده كي كوكبلر دائما ظاهر
اولمزلردي و هر وقتده فلكك بر معين نصفي منظورمز اولمزدي و بوندن غيري اوج ايله حضيض
دخي متعين اولمزلردي كه بو اسلوبده واقع اولان ملازمهلرك بيان واثبات اولنمالري
قواعد مناظر وهندسهدن نبذه دار اولنلره مخفي دكلدر جوابلري دخي بو قالبه افراغ
اولنمشدركه ارض منوال محرر اوزره حركت ايدر اولدوغي تقديرده ينه قطب شماليننك
يوكسكلكي هر زمان بر اسلوب اوزره اولور ونيه مزدكي كوكبلر دائما ظاهر اولورلر وكرهٔ
فلكك بر معين نصفي يعني بروج ستهٔ معينهسي تماميله هر وقتده منظورمز اولور شو قدر
واردركه دائما ارضك بر معين قطعه سنده ثبات واقامت اولمز شرطيدر چونكه مقدما
ديدوكمز كبي فلك ثوابت بيزدن اوقدر بعيددركه انك ياننده ارضك دائرهٔ عظيمهٔ سنويهسي
بر نقطه قدر كورنور و چونكه محور ارض محور عالم ايله دائما موازيدر وخفي اولميهكه ذكر
اولنان احكام ثلثه يه دائما ارضك بر معين قطعه سنده ثبات واقامت اولمزي شرط ايلدك
شويله بناءكه قطب شماليننك يوكسكلكي كه دائما برنهج اوزره در بيزم رؤيتمزه كوره در وارضك
دائما بر معين برنده اولدوغمز زمانده در يعني بر معين افق وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ معينهيي
غايب وتبديل ايلمدوكمز وقتده در زيرا مثلا شمالدن جنوبه طوغري وياخود بالعكس كرهٔ
ارض اوزرنده حركت ايليوب مكان معينمزي وافق معينمزي وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ
معينهيي تبديل ايدر اولدوغمزده البته اول وقتده بيزه فلكك بر باشقه قطعهسي ظاهر
اولوركه مقدما اني اصلا كورمزدك ومقدما كورر اولدوغمز قطعهسي شمدي بيزه
بالكليه مختفي اولور وقطب مذكورك يوكسكلكي ونيه مزده كي كوكبلر دخي متبدل اولورلر
و بوندن صكره اوج ايله حضيضك متعين اولمامرينك لزوميله اولان سؤاله دخي بويلهجه
مقابله اولنمشدركه ارض دائرهٔ عظيمهٔ سنويهسنده حركت ايتكن دخي شمسدن بعيد اولمق
وضعني بولنجه اوج حاصل اولور و ينه شمسه قريب اولمق وضعنه ايردكده حضيض پيدا اولور
و بو بعينه بطلميوسك رأيي كبيدر شو قدر واردركه بطلميوسه كوره بعيد وقريب اولمق
وضعنه ايرمك حركت شمسدن اولور بو رأيه كوره ايسه حركت ارضدندر و بوندن صكره
ينه دونوب بو اجوبهنك مبنيسي اولان مقدمه يه اعتراض ايدر ايسلك كه فلك ثوابتك
بزدن تا اوقدردك بعيد اولمهسي كه ياننده دائرهٔ عظيمهٔ سنويهٔ ارض بر نقطه قدر كورنه
اينانلميه جق مرتبهده مستبعددر بو دخي جواب ايدرمكه چونكه ذكر اولنان استبعاد ايله
اينانلمق بر سند قوي يه مستند دكلدر و مع هذا كه ذكر اولنان صغرا ايله مقصود اصابتمز
اولان نظام احوال فلك حاصل اوليور بو مقوله فنلرده او مقوله استبعاد واينانمق يك چوقده
ضرر ايتمز و بعده قواعد طبيعياته دخي استناد اولنهرق بو سياق اوزره اعتراضلر اولنمشدركه

اسفل امکنه مرکز عالمدر واسفل امکنه ده ینه اثقل اجسام که ارضدر ساکن طورملودر
و بوندن غیری اکر ارض متحرك اولیدی البته حس اولنوردی والبته ابنیه واشجار دخی
ییقلوب باش اشغه اولورلردی واجسام ثقیله یوقرودن اشغه عموداً نزول ایده مز اولورلردی
چونکه استقامتله کندوسنه واره جق اولدقلری نقطه سطح ارض ایله معاً حرکتده اولور
وقوشلر هوا یوزنده طیران ایتکن چونکه ارض لانه لرنی الوب بیله سنجه کوتورر ارتق بر دخی
لانه لرنی نه وجهله بوله بیلورلردی و بوندن غیری مثلا غرب جانبنه طوغری آتیلوپ مدحرج
اولان برخمپاره نك حرکتی شرق طرفنه طوغری آتیلوب مدحرج اولدوغی وقتده اولان
حرکتندن پك چوق زیاده سریع اولوردی چونکه غربه کیدرکن غربدن شرقه کلن ارضك
سطحی اکا یعنی غربه کیدن خمپاره یه قرشو کلکله خمپاره نك سطح ارضدن طی ایلدوکی قتی
چوق اولورکه بوحال ذکر اولنان خمپاره نك شرقه طوغری کیتمه سنده یوقدر و بو اسئوله نك
فردا فردا جوابلری دخی بویله درکه ارض اسفل امکنه می دردکلیدر هنوز دخی مثبت و مبین
دکلدر وارسطونك فلکیات طبیعیه ده بو مطلبی اثبات ایتمك ایچون کتوردوکی دلیلی غاللئس
نام هیوی زیاده ذم وقدح ایلمشدرکه اول مذموم ومقدوح اولان دلیلك تحریر وتنقیحی
بویله درلاجرم ثقیللر مرکز عالمه کوتوریلوب خفیفلر اندن یعنی مرکز عالمدن تبعید اولنورلر
اما ثقیللر ایسه مرکز ارضه قصد ایدوب خفیفلر اندن یعنی مرکز ارضدن فرار واجتناب
ایدرلر امدی مرکز ارض مرکز عالمدر و بو دلیلك ردی وقدحی دخی بو طرزه درکه بو دلیلده کی
کبرا که مقدم ذکر اولنان مقدمه در یا ابطال اولنور ویاخود هیچ اولمزسه کندوسنده شك
وتردد اولنور زیرا کرچه کوریورزکه بعضی ثقیللر مرکز ارضه حرکت ایدیورلر لکن مرکز عالمه
کوتورونملری هنوز دخی نه بداهتله معلومدر ونه کینه ارسطودن مبین ومثبت اولمشدر
وبلکه جزوجه تأمل اولنجه بو دلیلده یعنی بو کبراده مصادره اولدوغی آشکاره اولور و بوندن
غیری ارضك طبیعتنه نظر اولندقده سائر کواکبدن اثقل اولمه سی هنوز دخی بیلنمشدر
وکیف که نه مثلا قمر ارضه مستند اولور ونه کینه ارض قمره نه بو اجسامك بعضیسنه کندی
ذات وطبیعی اعتباریله اعلی دینلور ونه کینه اسفل بلکه اعلی واسفل اولملری بیربره قیاس
ایله در واکرچه احجار عظیمه وانلره مانند اولان بعضی اجسام ثقیله ارضدن مفارقت
ایتدکلری وقتده ینه اکا یعنی ارضه عودت و رجوع ایدرلرسه ده ولکن بتون کرهٔ ارض همانا
برجسم ثقیل کبی کندی محلندن قلدامز اولملق لازم کلمز و بوندن صکره ینه دیرزکه برارض ایله
بیله اول ذکری سبقت ایدن ماده لینه نك ایچنده محاط اولوب صو کوتوردوکی کبی ارض ایله
معاً حرکت ایدر او غمزدن اوتوری حرکت ارضی حس ایده مز و ابنیه واشجارك منهدم
اولمدقلرینك سببی دخی بوندن معلوم اولور بلکه بو دلیلدن بونلرك قیام وثباتی لازم کلور
وینه دیرزکه ارض ساکن اولسون ویاخود ماده لینه ایله متحرك اولسون قطعا بر مانع ومزاحم
یوقدر برجسم ثقیلك یوقرودن اشغه طوغری عموداً نزول ایلمه سنه چونکه اومقوله جسم
ثقیل

ثقیل نازلك نزول دینلن حرکتندن غیری اول ماده لینه مذکوره نك حرکتندن دخی
حصه دار اولمه سی محقق ومقرردر و بو بعینه اول طاش کبی درکه سفینه نك سرننك
تپه سندن دیبنه طوغری آتلمشدرکه بو مقوله طاشك یوقرودن اشغه آتلدوغی حالده
سره نك دیبنه دوشمه سی تجربه ایله بیلنمشدر سفینه یورر اولسون ساکن اولسون و بوکا دخی
بعینه سبب طاشك نزول دینلن حرکتندن غیری سفینه نك حرکتندن دخی حصه دار
اولمه سیدر وبلکه بو خصوصده طوغروسی بودرکه نه جسم ثقیلك ونه کینه طاشك نزول
دینلن حرکتی قطعا مستقیم دکلدر بلکه براکری خطی رسم ایده رك حاصل اولور هرنه قدرکه
بیزم رؤیتمزه کوره که سفینه ایچنده یوز عموداً تخییل اولنور رسه ده و بو بعینه بوکا بکزرکه برکمسنه
برسفینه نك کورته سندن سره نك دیبنه برکره جکی آتدقده طوغری حرکتله نزل ایتدوکنی
مشاهده ایدر ولکن خارج سفینه دن یعنی کنار دریادن نظر ایدنلره انده یعنی اوکره جکده
ایکی حرکت محسوس اولورکه بریسیله عموداً نزول ایدر و بریسیله دخی سفینه نك حرکتنه
مشایعت ایلر اویله که اول کره جکك ذکر اولنان ایکی حرکتله براکری خطی رسم ایلدوکنی
تخییل ایدرلر و بویله اولنجه همان دریاده صونك حرکتندن بالقلرك حصه دار اولدقلری کبی
قوشلر دخی هوانك حرکتندن حصه دار اولملریله لانه لرندن آیرلوب مباعدت ایتملری لازم
کلمز وغربه طوغری آتیلان خمپاره نك حرکتی اسرع اولماز چونکه اوصورتده خمپاره دخی
ارضه مشایعتله غربدن شرقه حرکت ایدر مذهب ثالث تیقهو براهئوش نام حکیم واکا
تابع اولنلرك مذهبیدر حکیم مرقومك هیئت عالم کیفیتنه دائر رأی سقامت آلودی کتاب
مرقومك باب رابعنده تلخیص اولندوغی اوزره بو محلده ثبت سلك سطور قلنمق ایچون عبارت
کتاب ترجمه ومآل ومفادی اجمالا نقل وتحریر اولندی فحوای عبارت بودر بطلمیوس هیئتی
دلائل ومشاهداته مخالف قوپرنقوش هیئتی ایسه نظر جلی یه ونفس الامره مغایر اولمق
زعمیله حکیم مرقوم ثالث مذاهب الثلاثه اولمق اوزره ایکی اولکی سقیمدن مصنع برمذهب
مستقیم انشا و پیدا ایتمك سوداسیله هیئت عالم بیانتی برکونه شکل وصورته افراغ
ایدوب رأی مرقوم کندوسنه نسبت اولنمغله تیقهو براهئوش هیئتی نامیله شیوع بولدی
حکیم مرقوم اولا بطلمیوسه موافقت ایدوب ارضی مرکز عالمده ثابت قلدی ثانیا قوپرنقوشه
موافقت برله شمسی جملهٔ سیارات حرکتلرینك مرکزی اولمق اوزره تعیین ایتدی انجق قمری
استثنا ایدوب ارضك حولنده حرکت ایدر دیدی پس رأی مرقومه کوره حول ارضده
متحرك اولوب ارضی کندولرینه مرکز ایدینلر اولا قمردرکه جمله دن ارضه قریب اولوب برآیده
دورینی تمام ایدر ثانیا شمسدرکه قمردن ابعد وکویا ابعد اوسطده اولوب سنه تمامنده دورینی
تمام ایدر ثالثا فلك ثوابتدرکه غایت بعد ایله ابعد وآهسته سیر ایله یکرمی بش بیك یلده
دورینی تمام ایدر شمس حولنده ایسه سیاره دن بش کوکب کندولرینه مخصوص حرکت ایله
سیر ودور ایدوب عطارد اوچ سنه ده زهره سکز سنه ده مریخ ایکی سنه ده فعلی هذا مشتری

وزحل مدت معلومة المقدارده دورلرینی تمام ایدرلر بونظام اوزرەکه شمس حرکت
سنویه ایله دائرة البروجی طی ایتدکجه کواکب مرقومه یی بیله الوب کیدر وعطارد وزهره
شمسك حولنده واقع حرکتلرینه نسبت ارضه شامل اولمزلر ولکن مریخ ومشتری وزحل
کندی دورلریله ارضه شامل اولورلر حتی مریخ ب نقطه سنده بولندوغی زمانده شمسدن
زیاده ارضه قریب حاصل ایدرنته کم بو محلده الحاق اولنان شکلدن بو جملەنك تخیلی ممکندر
خفی اولمیه که حکیم مرقوم حرکت یومیه اسبابنی بردرلو ذکر و یاد ایتمامکله رأینه تابع اولنلر
لاجرم فلك ثوابت مافوقنده حرکت یومیه ایله بو هیکل عالمی شرقدن غربه ادار ایدیجی
بر محرك اثباتنه محتاج اولورلریاخود رأیلرینه کوره محرکات ثلاثهٔ مرقومه یعنی قمر وشمس
وفلك ثوابت حرکت بطیه ایله توالی بروج اوزره غربدن شرقه حرکت ایلدکلرندن غیری
هر یوم دائرهٔ معدل النهاره موازات ایدەرك شرقدن غربه حرکت ایدرلردیه لربوندن غیری
خیال ایدەرلرکه سیارەدن بش کوکب کندولرینه مخصوص حرکتلرندن غیری که شمسه
مرافقت ایله ترتیب بر وجه موافق غربدن شرقه حرکت ایدرلردی بنه حرکت یومیه ایله
دائرهٔ معدله متوازی سطح مستوی اوزره رأیلرنده قائم مقام محرك اول اولان شمسك نحو بکیله
شرقدن غربه کیدەلر و بو جمله برله بنه دائرهٔ عظیمه لرینك محوری کند وتفسنه موازاتی دائما
حفظ ایلیه امر مزبورا کرچه من کل الوجوه محالاتدن عد اولنماز ولکن دشوار الحصول
ایدوکی دخی ذهن مستقیمه پوشیده اولماز وغفلت اولنمیه که طبایع فلکیاتده یعنی مادهٔ
افلاکده جمهور حکما اختلاف ایدوب رأی بطلیموسه یعنی مذهب اوله راغب اولنلر اجرام
اثیریه ماده سی اجسام مصمته یعنی جحم وصلابت وصفوت وشفت اوزره اولوب فلکلرده
نمو وتبدل وتخلخل وتکاثف وخرق والتیام اولمیوب وحرکتلرنده تشدد وتضعف ورجوع
ووقوف وحیزلرندن خروجی قبول ایتمزلر مذهب ثانی وثالث اربابی سماوات موادندن جحم
وصلابتی سلب ایدوب طبایع افلاك مایعه ولینه وخرق والتیام قبول ایدر اجرامدر دیدیلر
حتی صاحب رأی ثالث تیقهو براهیوش ممالك شمالیه دن معدودا نیا اولکه سنده بحر بالطقده
هوەنانام جزیرەده صوبد قوس تعبیر اولنور بوغازده متصرف اولدوغی اورانبورك نام قلعهٔ
رفیع البنیانده تاریخ میلادك بیك التی یوز سنه لری اوائلی اثناسنده رصد بنا ایدوب مادهٔ
سماوات لینه ومایعه اولمق اوزره تخیل حتی ذوات اذناب سطوح افلاکده سیر ایدرلر دیو دلیل
اقامت ایتمش وعطارد ایله زهره شمسك کاه فوقنده وکاه تحتنده بولندقلرینه ذاهب اولمش
وغفلت اولنمیه که بو رأیه کوره عدد سماوات اوچه منحصردر اولی که جمله یی محیطدر
امپیره یوم دیدکلری بدرکه اعتقادلرنده اهل سعادت اولنلرك مکانیدر ایکنجی فلك ثوابتدر
اوچنجی فلك سیاراتدرکه بو فلکی کواکبك حرکات مختلفه سنه کوره و بینلرنده تفاوت اوزره
واقع ابعاده نسبت دوائره تقسیم ایدرلر و بعضیلری فلك ثوابت مافوقنده محرك کل بر فلك
اثبات ایدوب بونلره کوره افلاك کلیه عددی دورت اولور وکذلك صاحب رأی ثانی
قوپرنقوش

قوپرنقوش هیئتنده دخی عدد افلاك اوچه منحصر اولور اولی جملهٔ سیارات وعناصردن
عبارت اولان هیئت مذکورەدر ایکنجی بزه کورینوب مشاهده قلدیغمز فلك ثوابتدر اوچنجی
فلك ثوابتك تحتی مسافه سی هرنه دکلو بی حد و بی پایان وسعت اوزره فرض اولنور ایسه ده
ماوراسنده فلك مرقومی محیط بر فلك عظیم الشان خیال اولنوب اهل سعادته آرامکاه تعیین
اولنور بوندن صکره باب مرقومده رأی مرقومه کوره تعاقب وتعاکس فصول سنه علی
وکواکبه عارض اولان اقامت واستقامت و رجعت وسائر بونك امثالی کیفیت اسبابی بیان
اولنمش ایکن اقتصار ایچون ترك اولنوب تخیلی اشکاله حواله و نیچه نیچه اسوله واجوبه ایراد اولنوب
نقل وتحریری تطویله مؤدی اولماق ایچون بو مقدار ایله اکتفا و ترجمه ده تعامل ناسده جریان
ایدن القاب واملا اختیار اولندی و بو محلده شاعر بلیغ فصیح اللسانك بیت حدیث از مطرب
ومی کو و راز دهر کمتر جو که کس نکشود و نکشاید بحکمت این معمارا بیت کمسه حل ایلمدی
مشکل راز فلکی وارایسه عقد ثریایی قودی نقطهٔ شك قولیله هیئت عالم بحثنده ختم
کلام و دقایق وحقایق اسرار نامتناهی یی حاوی مجرد صنع جناب حضرت باری اشبو عالم
جسمانی نك کیفیتی علمنده دریای بی پایان حکمته بوندن زیاده توغلدن کف عنان عزیمت اولندی
تم تذییل الطابع امر سادس دوائر واقطاب بیاننده در جغرافیالر کره اوزرنده دوائر مختلفه
واقطاب اثبات ایدرلر ارض وافلاك اموری بونلرله ضبط اولنور اولا کره ده محور فرض اولنور
اول بر خطدن عبارتدر که مرکزه اوغرایه وکره یاخود دائرەنك بر طرفندن بر طرفنه منتهی
اوله بوکا قطر دخی دیرلر یونانده دیامتر بو معنایه در واول خطك ایکی طرفی قطبیدرکره انك
اوزرنده دونر یونانیلر اکا پولوس دیرلر دونمك معناسنه پولیودن مشتقدر افلاك وارضك بو ایکی
قطبلك بری شمالی در یونانده اکا ارکتکوس دیرلر آیو معناسنه آرکتکودن مشتقدر زیرا انده
دب اصغر شکلی واردر بو قطبه مقابل اولان جنوبی دریونانیلر اکا آنتارکتکوس دیرلر آنتی ضد
ومقابل معناسنه در و بونلرك لاتین ده غیری اسملری دخی واردرکه اطلسده بو وجهله مذکوردر
قطب شمالی یه بوریالیش وآکولوناریس دخی دیرلر بوریاش وآکولونامر و زکار اول سمتدن
اسد و کیچون وشیمتر یونالیش دخی دیرلر زیرا دبك یدی یلدزی اولان تریونیش انك حولنده
دور ایدر وقطب جنوبیه اوسترالیس ونوسیوس دیرلر زیرا آوستر یاخود نوتوس نام روزکار
اول سمتدن اسر و مریدیونالیش دخی دیرلر اصطلاحا جنوبی معناسنه مریدیش دن اخذ ایدرلر
دائره بر خط ویا سطح درکه وسطنده نقطه دن محیطه اخراج اولنان خطوط متساویه اوله
واول نقطه یه مرکز محیط ومرکز دائره ومرکز کره دیرلر بودخی ایکی قسمدر اوزرنده واقع اولدوغی
کره یی تنصیف ایدرسه عظیمه تنصیف ایتمزسه صغیره دیرلر پس کرهٔ ارض اوزرنده سکز
دائره تعیین اولنمشدر دوردی عظیمه دوردی صغیره در اول دورت عظیمه دائرهٔ استوا
ودائرهٔ نصف النهار ودائرهٔ بروج ودائرهٔ افق در دورت دوائر صغار ایکی انقلاب مداری
وایکی قطب مداری بو سکز دوائرك بشی متوازیه یعنی ارالرنده بعد مساوی اولوب منحرفه در

وبونلردن ایکیسی یعنی دائرهٔ نصف نهار ایله دائرهٔ افق کره اوزرنده رسم اولنمیوب منفصل
ومتحرك وضع اولنور باقیسی کره اوزرنده مرسوم وثابتدر پس بونلری بر بر بیان لازمدر
دائرهٔ افق بو بر دائرهٔ عظیمه درکه عالمك کورینور قسمنی کورنمز قسمندن فصل وتحدید ایدر
اول اجلدن حد ایدیجی معناسنه یونانده اکاهوریزون ولاتنجه ترمینا تور وفینیتنش دیرلر
کره نك تحتانیسی وفوقانیسی انکله بیلنور بو دخی بر قاچ قسمدر بری افق حقیقی که کره یی تنصیف
ایدر بری افق حسی که امکنه سکانلرینه کوره مختلف اولور بری دخی افق مستقیمدر
خط استوا افقی که انده طلوع وغروب استقامت اوزره در بری دخی افق مائل که مستقیمدن
غیریسی جمله آفاق مائله در یعنی قطبلردن بر جانبه میل ایدر وطلوع وغروب انلرك اکثرنده
استقامت اوزره دکلدر افق حسی قطرینك ارضده مسافه سی یوزسکسن استاد یوم یعنی
یکرمی ایکی بیك بشیوز ادمدرکه جرمانیا میلی ایله بش میل وخمسهٔ اثمان میلدن زیاده
دکلدر دیو تخمین اولنور دائرهٔ افقك ایکی قطبی واردر بری سمت رأسدرکه فرنك مهندسلری
بونی تخفیفله زنت دیرلر و بری سمت قدمدر اکا نادیر دیرلر بونلرك هر بری آتی یوداسه
نسبت علی العکسدر یعنی بزم سمت قدممز طبانه مقابللرك سمت رأسی دوشر
دائرهٔ استوا کرهٔ ارضده بر عظیمه درکه فلك اعظم منطقه سی اولان معدل نهار دائره سی
سطحنده واقع اولوب شمس سنه ده ایکی دفعه کندی حرکتی ایله اوزرینه کلدکده اکثر
معموره ده لیل ونهار مساوی اولمغله استوایه منسوبدر یونان اکا ایسی مرنوس ولاتن
اکوا تور دیرلر معدل معناسنه اول وقت شمسك فلکده ایکی اعتدال نقطه لرینه کلدیکی
زمانلردرکه بری اول حمل وبری اول میزاندر واول ایکی نقطهٔ اعتداله اکونوقسیالیس دیرلر پس
متوازی دوایرك عظیمه سیدر ایکی قطبدن بعدی برابر اولوب کرهٔ ارضی جنوبی وشمالی
ایکی قسم متساوی یه تقسیم ایدر دائرة البروج ایله ایکی محلدن تقاطع اوزره رسم اولنور
اول تقاطع محلی ایکی نقطهٔ اعتدال مقامنده در انلره اکونوقسیالیس دیرلر وکیجلر بو دائره یه
مطلق لینیا یعنی خط دیرلر دائرهٔ بروج کرهٔ ارضده رسم اولنان عظیمه نك بری دخی بودر
بوکا منطقة البروج دخی دیرلر یونانده اسمی زودیاکوس در معدل له تقاطع ایدوب ایکی انقلاب
نقطه لرینه اچیلوب بر جانبه میل ایلمشدر اول میله میل کلی دیرلر یکرمی اوچ بوچق درجه
قدر جنوبه وشماله مائلدر قطبلری دخی قطب عالمدن بو قدر بر جانبه دوشر بو دائره یی اون ایکی
قسمه تقسیم ایدوب هر برینه بر برج دیدیلر التیسی شمالده حمل ثور جوزا سرطان اسد
سنبله التیسی جنوبده میزان عقرب قوس جدی دلو حوت زیرا فلك البروجده اشکال
کواکبدن بو دائره اوزرنده ذکر اولنان حیوانات اشکالی واقع اولمشدر انکیچون یونان حیوانی
معناسنه اولان زودیادن اسمنی مشتق قلدی ولاتنده سیغنی فر دیرلر علامت کتوریجی
معناسنه زیرا بروجك هر بری سیغنم یعنی علامتدر واسماء بروجی بر بیته درج ایدرلر اول
بیت بودر سثونت آریش تاوروش جمینی قانسر لیو ویرغو لیبرا اسقور پیوش

آرسی تننش قاپرآنقون پیسچش بو بیتك مصراع اولی بروج شمالیه اسماسی مصراع ثانی
بروج جنوبیه اسماسیدر کوه واو معناسنه عطف ایچوندر ولاتنده آریش حمل تاوروش
ثور جمینی جوزا قانسر سرطان لیو اسد ویرغو سنبله لیبرا میزان اسقورپیوش عقرب
آرسی تننش قوس که ساجیتاریوش دخی دیرلر قاپرجدی آنقون دلو که قواریوس دخی دیرلر
پیسچش حوت اسملریدر وهر برج اوتوز درجه یه وهر درجه التمش دقیقه یه وهر دقیقه
التمش ثانیه یه قسمت اولنوب دائره اوچیوز التمش درجه قلنمشدر جمله احوال کره بونکله
حساب اولنور دائرهٔ نصف نهار بر عظیمهٔ متحرکه درکه ایکی قطب عالمدن ومتعین سمت
رأسدن مرور ایدوب دائرهٔ استوا ایله تقاطع وکرهٔ ارضی تنصیف ایدر بری شرقی بری
غربی دوشر نصف لیل ونصف نهار بونکله بیلنور ودائرهٔ استوا اجزاسندن هر برجزئه
بر نصف نهار اعتباری ممکندر بوکا یونانده مریم ومرینوس ولاتنده تنصیف ایدیجی معناسنه
مریدیانوش دیرلر امادوائر صغیره که دائرهٔ استوایه متوازیه در انلرك ایکیسی مدار
قطب بروجدر بری دائرهٔ انقلاب صیفی که مدار رأس سرطاندر وبری دائرهٔ انقلاب شتوی که
مدار رأس جدیدر لاتنده بونلره سولستسیالیس دیرلر کونش طورمق معناسنه
سولستیسیومدن مشتق قلدیلر زیرا شمس انده کلدکجه لیل ونهار برز برقرار اولمغله کانه
طورر وبو دائره یی تجاوز ایتمیوب برینه واصل اولدقجه رجوع ایتمکله یونان بو دائره لره
تروپیکوس دیرلر رجوع معناسنه اولان تروپوسدن اخذ ایدرلر دائرهٔ مدار قطب
بروج شمالیه یه یونان ارکتکوس تسمیه ایدرلر زیرا دب اصغرك ایقلری کویا که انی رسم ایدر
ارتقوس آیو معناسنه در لاتنده شیمتر بیونالیش تسمیه اولنور زیرا دب اصغر یدی
یلدزدن عبارتدر لفظ مزبور قطبی یدی یاصچیلر معناسنه در کذلك اول سمتك اسمی ایله
بوریالیش وآکولوناریش دخی تسمیه ایدرلر دائرهٔ قطب بروج جنوبی یه انتارتکوس دیرلر
ارتیکوسك مقابلی معناسنه وبو دائره تحت الافق بزه ابدی الخفا اولمغله اوسترینوش یاخود
اوستریالیس ومریدی یونالیش دخی دیرلر امر سابع بو دائره لر ایله ارضك انقسامیدر
ذکر اولنان دورت دوائر صغار که ایکی قطب وایکی انقلاب مدارلریدر جمله ارضی بش قسم
ایدر جغرافیلر بونلره منطقه معناسنه زونه دیرلر هر بری ایکی کوچك دائره اراسنده یاخود
بر دائره وسطنده واقع اولان مسافه دن عبارتدر بو بش قسمك بری مدار شمس التنده اولمغله
منطقهٔ محترقه درکه بو معنایه اکا توریدا دیرلر متقدمین شدت حرارتدن مسکون دکل ظن
ایدرلردی وبو ایکی انقلاب اراسی اولان فرق یدی درجه مسافه در خط استوا اورته سندن
بحر وایکیسنه منطقهٔ بارده دیرلر زیرا مسیر شمسدن بعید اولمغله شدت برددن متقدمین
ظنی اوزره غیر مسکوندر و بونلر مدار قطبین اورته سنده اولان یکرمی اوچ درجه مدور
مسافه در بو مسافه لر دخی کندی قطبلری ودائره لری اسمیله تسمیه اولنور وایکیسنه دخی
منطقهٔ معتدله دیرلر حرارت وبرودتده معتدل اولمغله بونلر مسکونه در شمالیسی سرطان

انقلابی ایله ارکتکوس تحدید ایدر جنوبیسنی جدی انقلابی ایله انتارکتکوس تحدید ایدر وهر برینك
عرض مسافه سی قرق اوچ درجه درو بو منـــاطق سکانی ظل ووضع جهتی ایله بری برندن
ممتازلردر ظله نسبت منطقهٔ بارده سکاننه پریسی دیرلر زیرا انلرك ظلی دکرمن کبی سطح افقده
دونر منطقهٔ معتدله سکاننك اسمی اتروسی درزیرا انلرك نصف نهارده ظلی برجانبه دوشر
منطقهٔ حاره سکاننه انفیسی دیرلر زیرا بونلرك نصف نهارده ظلی کاه جنوبه وکاه شماله دوشر
ووضع جهتندن دخی اوچ قسمه تقسیم اولنورلر برقسمی پریه سی دربونلر برمدارده وبرعرضده
دیزلنلردر ابتداء طولدن آخره وارنجه ایکنجی انتیسیدر بونلر خط استوادن ایکی طرفه
علی السویه بعید اولان عرضلرده وبرطولده دیزلنلردر اوچنجی انتی پوداسدر بونلر خط
استوانك ایکی طرفنده برابر عرضلرده بری سمت رأس بری سمت قدمده اولنلردر بوالتی قسم
دائره دن ملاحظه اولنه امرثامن عرض دائره لرنده واقلیمده در جغرافیلر کرهٔ ارضی
اختلاف لیل ونهار اعتباری ایله برنیجه قسم ایدوب هربرینه اقلیم دیدیلر اسلامیان اقلیمی
ایکی قسم قلوب برقسمنه اقلیم عرفی دیدیلر روم وشام کبی نتکم تقویم البلدان صاحبی
یکرمی سکز اقلیم عرفی ذکرایدر لکن سائر جغرافیلر انجق اقلیم حقیقی یازوب انلری اقسام
ثلثهٔ کلیه جزئیاتندن قلدیلر زیرا ادنی اعتبار ایله هرقسم نیجه اقسامه منقسم اولور
وهربرنده ولایت واقلیم دیمکه صالح نیجه اقسام واردر بوتقدیرجه مضبوط ومطرد اولمـاز
واول اقلیم اعتباراتنده یکی بعض محلده نیجه تفصیللر واردرکه بعد الوقوف نیجه اقلیم اولمق مقرردر
مزبور رمالك المؤیدك عدم وقوف اعتذاری سبق ایتمشیدی پس بوکتابده انکیچون اقلیم
عرفی اعتبار ایتمدك زیرا برحد حقیقی ایله محدود دکلدرکیمی مدور وکیمی مقوس وکیمی
مستطیل واقع اولدوغندن غیری نیجه بوز اقلیم ذکری لازم کلور انجق انلری ولایتلر
بیانی محللرینه حواله ایلدك بومحلده اقلیم حقیقی تقسیمنی ذکرایدرز اهل فن انلری بووجهله تقسیم
ایلدیلرکه خط استوا التنده ساکن اولنلره نسبت لیل ونهار مدام اون ایکیشر ســاعتدر
بعده بلده قطب شمالی وقطب جنوبی سمتنه بعید اولدقجه اختلاف لیل ونهارا کاکوره زیاده
اولور پس بودائرهٔ استوایه موازی عرض دائره لری فرض اولنوب هرایکیسی اراسنده
براقلیم دیدیلر بوتقدیرجه اقلیم ایکی دائره اراسنده واقع اولان مسافه در شول شرطله که
انده اطول نهار خط استوا طرفنده اولاندن نصف ساعت زیاده اوله پس اقلیم لفظی اول
مسافه یه دلالت ایدر لکن کاه دائره یه دخی اطلاق ایدرلر وبوتقسیم ایله بلادك مواضعی
وطبایعی واختلاف لیل ونهاری اجمالا معلوم اولورز برابر عرضده اولان بلاد امورمذکوره ده
مشارکدر وهراقلیمده اوچر دائره فرض اولنور بری ابتدا بری وسط بری اخر
وبودائره لره یونانده پارالل دیرلر بطلیوس واتباعی یکرمی بردوائر شمالیه ویدی اقلیم تعیین
ایلدیلر جمله متقدمین اقالمی یدی یه حصر ایدوب باقیسنك مسکونی آزاولمق ظنی ایله
الل عرضندن اوته اقلیم اعتبــار ایتمدیلر اسلامیان دخی انلره تابع اولوب مبلغ علمتری

قدمایه تقلیددن تجاوز ایتمدی لکن متأخر جغرافیلر یدنجی اقلیمدن اوته یرلر مسکون
اولدوغن بیلوب التمش یدی عرضه وارنجه تقسیم ویکرمی دورت اقلیم تعیین ایتدیلر
بزبوکتابده انلرك رأینی قبول ایتدك اقلیم اول ابتداسی عند البعض خط استوادن فرض
اولنوب لکن اول سمتلرك اکثری دریا اولمغله جمهور قتنده اقلیم اولك مبدئی اون ایکی درجه
وقرق دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر اول محلك اطول نهاری اون ایکی ساعت وقرق بش
دقیقه اولور وسطی بالاتفاق اون التی درجه واتوز یدی دقیقه عرضدرکه اطول نهاری اون اوچ
ساعتده واردر بوکتب اسلامیه ده تصریح اتدیلر لکن هراقلیمده بچوق ساعت تفاوت شرطنه
مخالفدر اول اجلدن سائر ذکراتدکلری امور مضحکه دخی طرح اولندی زیرا خط مفروض ایله
تحدید اولنان حدودده تعدادانهار وجبال وممالك صحیح اولورامور دن دکلدر وبو بابده طول
وعرض قاعده سنه اعتماد احساب اولنور ظن ایلمك فن ایله آشنا اولمقدن ناشیدر بوکتابده
حدود اقالیم جدولله بیانه حواله اولنوب هربرنده ذکرایله تطویل التزام اولنمدی پس بواقلیم
بعض جزایر محیط شرقی یه ونیل ایچنده مروانام شهره اوغرار ایکنجی اقلیم بعض سواحل
بلاد هند وجزیرة العرب وافریقیا جنوبندن بحر غربه وارر اوچنجی اقلیم بعض بلاد چین
وهند وسند وافریقیا سواحل شمـالیسندن بحر دوردنجی اقلیم بعض چین وهند وختا
وتبت وخراسان وجبل وفارس وروم وبعض غالیایه واسپانیایه اوغرار بشنجی اقلیم
اکثر ماوراءالنهر وترکستان وروم وغالیا واتالیا واسپانیایه اوغرار دوردنجی بشنجی اقلیم
اعدل اقالیم درآب وهواسنك لطافتندن اکثر خلقی قوای ظاهریه وباطنیه ده حسن وجمالده
اعتدال اوزره اولور التنجی اقلیم بعض اسپانیا وغالیایه وجرمانیایه وروميه وقره دکزه
وترکستانه اوغرار بحر بودخی اعتدالدن خارج دکلدر یدنجی اقلیم بلادله وروس وترکستان
شمالندن بحر بونك نهایتی عرض اللی درجه ویکرمی دقیقه واطول نهار اون التی ساعت وربع
اولدوغی محلدر بومتقدمین تعیین ایتدیلر وبعضلر دخی یدنجی اقلیمك اخری اول محلدرکه
عمارت آنده نهایت بوله واول جانب شمالده جزیرهٔ تولی دردیدیلر جزیرهٔ مزبوره التمش اوچ
عرضنده اولوب اطول نهاری یکرمی ســاعت اولمق اوزره قرار ویردیلر لکن مجسطی ده
صقالبه دن برقوم التمش دورت عرضنده ساکن اولدقلری مذکوردر بطلیوس جغرافیاسنده
التمش التی عرض دخی فی الجمله معمور اولمق مسطوردر متأخرین کتابلرنده یتمش عرض
بیله مسکون یازلوب ترجمه اولنان اطلس وغیریده دخی زیاده معمور یرلر رسم اولنمشدر
نتکه تفصیلی کلجکدر متأخرین رأیی اوزره سکزنجی اقلیم وتنان برغادن طقوزنجی اقلیم
روستوقیومدن اوننجی اقلیم هیبرنیادن اون برنجی اقلیم نوروجیــا قلعه سی اولان
بوهوسدن اون ایکنجی اقلیم غوسیادن اون اوچنجی اقلیم نوروجیاده برج شهرندن
اون دوردنجی اقلیم فیناشهری اولان ویبورجیومدن اون بشنجی اقلیم سودیا شهری اولان
آروسیادن بخوب آخر اقلیملر نوروجیا وسودیا وروسیا شهرلرندن وآخر اطه لرك اوزرندن

مساوی بعد ایله مرور ایدرلر پس خط استوادن اطول نهاری یکرمی دورت ساعت اولدوغی یره دك یکرمی دورت اقلیم اولمق متعین دراندن اوته قطبیه وارنجه اقلیم تقسیم اولندوغی معلوم اولمدی زیرا اول حددن اوته نصف ساعت تفاوت قاعده سی رعایت اولنمق ممکن دکل زیرا اطول نهار هفته وشهر تفاوتی ایله التی آیه منتهی اولور زیرا قطبده نصف کره تحت الافق ونصفی فوق الافق واقع اولمغله حرکت کواکب رحویه در بعض براقلیمده اطول نهار استعلامی لازم کلسه قاچنجی اقلیم ایسه نصف عددینی خط استوا نهاری او زرینه ضم ایله حاصل اولور مثلا بشنجی اقلیمده ایکی بچوغی اون ایکی او زرینه زیاده ایلدك اون دورت بچق اولدی و بونکله اطول نهاردن بلد قاچنجی اقلیمه دوشدوغی دخی معلوم اولور مثلا بر بلدك اطول نهاری اون بش ساعت اولسه اون ایکی ساعتی کیدردك واوچی تضعیف ایتدك التنجی اقلیم حاصل اولدی اکر اوچی تربیع ایتسك دوائر متوازیه عددی ظهور ایدر مثلا التی اقلیمك اون ایکی دائره سی اولور خط استوادن شمال طرفنه اقلیمده حال نیجه ایسه متأخرین قتنده جنوب طرفنده دخی اول منوال او زره در یعنی انده دخی یکرمی دورت اقلیم تقسیم اولنمشدر زیرا ایکی دنیانك نصفی جنوبی واقع اولمشدر لکن مصنفلر اقالیم جنوبییه مخصوص اسامی تعیین ایتمدیلر بلکه شمالده اناره مقابل اولان اقلیملر اسملریله ذکر ایدرلر آتی مروه کبی یعنی یونانده مقابل معنا سنه اتی لفظنی مروه یه اضافتله مروه نك مقابلی دیرلر نهایت بونلری دخی اوغرادوغی یرلر اسمیله تسمیه ایلمك ممکندر مثلا اقلیم اول جبل قمره مرور ایدر ونیل منبعندن بحر ایکنجی اقلیم انقلاب شتوی التندن بحر وقوربیتش بورنه اوغرار آخرلر دخی کذلك اما متقدمین جنوب جانبنده قلت عمران وتفریق بلدان سببیله آنده اقالیم اعتبار ایتمدیلر بطلیوس جغرافیاسنده اون عرضنه دك بعض بلدان اولدوغی یازیلوب باقیسی ذکر اولنمدی صکره کشف اولنوب اوتوز عرضنده نیجه ممالك بولندی خصوصا امریقانك جنوبیسی صکره ظهور ایلمکله اول سمتده دخی تقسیم اقالیم متعین اولدی پس هر اقلیمك عرضی واطول نهاری ومسافه سی بیانی ایچون بر جدول وضع اولندی تا که سهولتله وقت حاجتده معلوم اوله جدول اول عدد اقلیمدر جدول ثانی ده دوائر متوازیه عددی ثالثده اطول نهار رابع ده عرض خامس ده مسافه عددی یازلمشدر درجه ودقایقه دخی اشارت اولنمشدر وجدولده اقلیم اولك مبدئی اولان اولکی دائره دورت درجه اون سکز دقیقه عرضدن فرض اولنمشدرکه انده اطول نهار اون بش دقیقه تفاوت ایدر امر تاسع طول وعرض ایله کره ارضك انقسامنده در جغرافیا اربابی کره ارضده اون سکز دائره نصف النهار وایکی طرفه سکز ز دائره عرض رسم وفرض ایلدیلر سابقا ذکر اولندوغی او زره هر دائره اوچیوز درجه یه تقسیم اولنمشدر پس نصف النهار دائره لری طول درجه سنی وخط استوایه موازی ایکی جانبندن طقوزر دائره عرض درجه سنی تعیین ایدر هر ایکی دائره اراسی حساب سطرنجی وضرب ایله اون درجه

درجه مسافه در وابتداء عرض بالاتفاق خط استوادن ایکی طرفه فرض اولنوب بری عرض شمالی و بری عرض جنوبی در اما ابتداء طولده اختلاف اولندی بطلیموس وغیری یونانیلر بزم کتابلرده جزایر خالدات وکندی کتابلرنده قناریا دیمکله معروف اولان فورتوناتا اطه لرینك نصف نهاری دائره سنی ابتداء طول تعیین ایلدیلر زیرا کندی سمتلرنده غربدن شرقه عمارتك مبدئی اول زمان محل مزبور ایدی صکره بعض متأخرین واسپانیا رئیسلری ابتداء طولی فلمنك اطه لرندن ازورس نام جزایردن طوتوب دیدیلر که پوسله ده اولان ابره اول اطه لرده برجانبه میلسز طوغری نقطه شماله توجه ایدر اسپانیا اورته سنده طلیطله سمتلرنده دخی رقاص طوغری نقطه شماله توجه ایدوب غیری یرلرده بر مقدار منحرف طورر وبو کیجه آلات رصدیه ایله تجربه اولنمشدر و بعضیلر ابتداء طولی سواحل غربیه دن اعتبار ایتدیلر ایکی حدك ماببنی اون درجه در اطوال بلادده اولان تفاوتلر اکثر بو اعتبارلره مبنیدر وحکماء شرق کندی سمتلرنده انتهاء سواحل شرقیه ده لکك درنام محلدن مبداء طول اثبات ایتدیلر بو رأی جمهور استعمالنه مطابق دکلدر وایکی مبداء میانی تقریبا یوز یتمش درجه اولور که ربع معمورك مسافه امتدادی در ومیانده خط استوا او زره بر مقام فرض اولنوب اکا قبة الارض دیدیلر واول محل ارین اسمیله کتب اسلامیه ده مذکور واطلس وغیریده غیر مسطوردر بعضیلر بو قبة الارض طقسان طول اوتوز اوچ عرضده فرض اولنور دیدیلر بونك اثباتی برامر لازم اولمامغله جغرافیا اربابی بوکا التفات وذکرینه دخی تنزل ایتمدیلر پس اصطلاح فن جغرافیاده طول بلد جزایر خالدات نصف نهاری دائره سیله معدل نهار تقاطعی نقطه سندن بلد مفروض نصف نهاری تقاطعنك نقطه سی بیننده معدلدن واقع اولان قوسدر وعرض بلد نقطه سمت رأس بلد ایله معدل نهار بیننده بلد مذکورك نصف نهاری دائره سندن بر قوسدر وبو عرض بلد کرك جنوبی وکرك شمالی سمتنده اولان قطبك ارتفاعنه وخلاف سمتی قطبنك خفاسنه مساوی اولور وبو طول وعرض تعیینی ایله روی زمینده واقع اولان بلاد ومواضعك امکنه سی وجهتی و بری برینه نسبتی وبعدی وقربی تقریبا معلوم اولور مثلا استانبولك طولی اللی بش وعرضی قرق بر درجه ودمشقك طولی یتمش وعرضی اوتوز اوچ درجه در دینلدکده دمشق استانبولك شرق وجنوب طرفنده اولمق لازم کلور زیرا طولی اندن زیاده وعرضی اندن کمتردر اما ایکیسی اراسنده بعد مقدار مسافه در استعلام قاعده سی بودرکه اولا نظر اولنور ایکیسنك عرضی بر وطولی مغایر ایسه تفاوت مابین الطولین بعد مابین در استانبول ایله ازنکمید کبی واکر طولده متفق وعرضده مختلف ایسه بو صورتده تفاوت مابین العرضین بعد مابین اولور استانبول ایله بروسه کبی واکر ایکیسی دخی مختلف ایسه بو صورتده بعد مابین بر مثلث قائم الزاویه وتری اولور واول زاویه نك بر ضلعی دائره نصف نهاردن بر قوس و بر ضلعی

دائرهٔ عرض بلد مطلوبدن برقوسدر و وتر اولان ضلع ایکی بلدك نقطهٔ سمت رأسنه
مرور ایدن دائره دن برقوس واقع اولور بو اوچ ضلعدن ایکی ضلعك مقداری بزه معلومدرکه
اول طول وعرض تفاوتلریدر بو معلوم ایله اول وتر اولان ضلع مجهول مقدارنی استعلامه
بر طریق بودرکه ایکی ضلع معلومك مربعی جمع ومجموعك جذری اخذ اولنه حاصل عدد
مطلوب اولور مثلا دمشق ایله قسطنطنیه ده تفاوت مابین الطولین اون بش و تفاوت
مابین العرضین سکزدر ایکیسنك مجموع مربعی ایکیوز سکسن طقوز اولور عدد مزبورك جذر
تقریبیسی اون التی در پس ایکی شهرك میاننده بعد مسافه اون التی درجه اولور باقیسی
دخی بوکا قیاس اولنه معنای مذکور دائره ده محسوس وظاهردر تتمه خصوص مذکور
کتب اسلامیه ده مسطور اولان رسم بسیز طول وعرض ترکیبلرینه کوره در اما اطلس وغیری
فرنکی جغرافیا کتابلرنده صحایف کلیه و جزئیه ده رسم و تقسیم اولنوب درجات طول وعرض
صحایف اشکال بلادکه اکا قارتی و تابولا دیرلر کنارلرنده رقم ایله عدد اقسام تعیین اولنمشدر اکثر
درجات عرض یمین ایله یسارده و درجات طول زیر و بالایه دوشر و هر بری اجمال وتفصیل
حسبی ایله کاه التیشر و کاه اونر دقایقه تقسیم قلنمشدر بر بلدك طول وعرضی و یری برندن
بعدی پرکال ایله انلردن معلوم اولور بوندن غیری هر صحیفه مسافه سنه کوره میل حسابیله
تقسیم اولنمش مقیاس واردر اکا اسقاله دیرلر اکثر یا بعد مابینی پرکال ایله اول مقیاسه کورە
اولچلوب قیاس اولنور بو جمله کتاب اطلس ترجمه سنده تحصیل اوزره یازیلوب بو کتابده
جمله اشکالی نقل التزام اولنمغله بعض تطویل ترك وطی اولندی زیرا نقل اشکال التزام
ایلسك بر نسخه دن بر نسخه یه نقل عمل کثیر وبو دیارلرده باصمه استعمال اولنمغله بر صحیفه سنی
بله رسم امر عسیر در لابد یازلدقده یرلری آچق قالوب کتاب ناقص اولمق لازم کلور اکا بناء
بعض اشکال عامه نقلی ایله اکتفا اولنوب انلرده دخی مسطور اولان مشهور ومعظم
شهرلرك طول وعرضی ترکیبه النوب اشکاله حواله ورسمه موقوف قلنمدی تاکه لازم کلوب
شکلدن تجرید اولنورسه کتاب افاده ده مستقل اولوب ناقص قالمیه زیرا رسوم واشکالی
یرلو یرنده صحیح اوزره نقل و تحریره قادر نساخ نادر بلکه بو دیارلرده معدوم واولنلرك دخی حالی
معلومدر لکن بو کتاب جلیل القدری یازان ویزدران اخواندن مأمولدرکه مشتمل اولدوغی
صور واشکالی یرلو یرنده نقل و تحریره همت ایده لر تاکه لباسدن عاری قالمش وحوشه
وقو یروغی وقنادی یولنمش قوشه دونمیه زیرا بوفنك اشکال محسنات لازمه سندندر وهر بار
معقول محسوس ایله تفهیم اولنه کلمشدر لکن بو صور واشکالی بیهوده نقش صانن جهلا کتابی
یازوب شکلنی قصد اطی ایدرسه نه چاره حق بلا ویره عمری کونی طی اولنه تنبیه بجال طول
وعرض چون هر موضعك محلنی استعلامده طول وعرض قاعده سنی فرض اقتضا اتدی فن
اربابی الات رصدیه ایله وکاه ظن وتخمین ایله اطوال وعروض بلادی تتبع واستقرا ایندیلر
عرض بلد وطول بلد ربع واسطرلاب وخسوف کسوف وقتلری ایله معلوم اولورکه طریقی
اول

اول آلتلر رساله لرنده وزیجلرده مبینه در و بو بابده تقریب فائده سنی تحقیق فائده سنی مقامنه
قائمدر دیو عقلا رمز واشارت ایتمشلردر جغرافیاده بطلمیوس یازدوغی بلادك طول
وعرضنی مهما امکن تعیین ایتدی اسلامیان دخی بعض مرتبه زیجلرده واقالیم کتابلرنده نقل
ایلدیلر و بو ماده ده مستقل کتاب دخی تدوین اولندی لکن ابو الریحان بیرونی قانون مسعودی ده
یازدوغی اوزره اکثری مختل ومشوش اولوب کیمی اصلاح اولندقدن صکره اکثری تقریب
افاده سندن خالی دکلدر بو حالی اوزره نقلی اولنه کلوب اطلس وغیری متأخر جغرافیالرده
و ما یاموند الرده مهما امکن تصحیح اولنمق دعواسن اتدیلر لکن حقیر تقویم البلدانده ذکر اولنان
اطوال وعروض بلادده کوره بر خریطه رسم ایلیوب بلادی نقل محلنده اکثرینك بعد
مشرقین کبی فسادی ظاهر اولمغله ابو الریحانك اصلاح دعواسنی تسلیم ایتمك لازم کلدی
و اطلس وغیری فرنکی جغرافیالرده دخی اطوال وعروض بری برینه مطابق بولنمدوغندن
غیری نیجه متعین یرلر ترجمه اولندقده مخالف ظهور ایتمکله انلرك دخی ماهیتی بیلندی جمله دن
بری اکثر کره وجغرافیاده شهر مز اولان قسطنطنیه یی قرق اوچ قرق بش عرضنده یازارلر
لکن تقریبا قرق بر درجه اولدوغی آلات رصدیه دلالتی ایله ثابتدر پس طول وعرض امورنده
تحقیق دعواسی صحیح اولمیوب انجق تقریب افاده سی تسلیم اولنورسه بقاذکر اولنان سکز
طول وعرض دائره لرینك رسمی بودر امرعاشر احوال مسافه وآلات مساحه ده در
مقدمه ده مذکوردرکه رومانیلر ارضك مسافه سنی خطوه ایله که خطوه ذراع خیاط مقداری
تقدیر اولنور مساحه ایدوب بیك آدم یره بر ملیو وملیار دیدیلر وهر ملیوده بر رطاش دیکوب
ولایتلری مسافه سنی اول طاشلرله معلوم ایدنیلر صکره کلنلر ملیو اسمنی طاشه نقل ایدوب
اونجی ملیوده یرینه اونجی طاشده دیرلردی پس میل لفظی بوندن قالدی چونکه هر
دائره اوچیوز التمش درجه یه وهر درجه التمش دقیقه یه قسمت اولنمشدر کرهٔ ارضده بر درجه
مسافه سی قاچ میل یر اولور تعیین ایچون قدمادن بطلمیوس تدمر صحراسنده قیاس
ومساحه ایدوب بر درجه یری التمش التی میل وثلثان میل بولدی بو قیاس بو طریقله
اولدی که مزبور صحراده بر یره نصب علامت ایدوب ایکی طائفه خط مستقیم اوزره نقطهٔ
شمال وجنوبه کیدوب کیجه قطب شمالی اول علامت محلنده اولدقلری ارتفاعدن بر درجه
تفاوت اتدیکی یرده طوروب آنده دخی نصب علامت اتدیلر و ایکی علامت مابیننی ایکی
طرفدن اولچوب بر بنی بر مقدار زیاده بولوب احتیاطا اقلی اخذ اتدیلر زیرا اقل اکثرده
داخلدر بو مقدار کلدی وعدد مذکوری اوچیوز التمشه ضرب ایله بتون دورهواندن قطره
و نصف قطره و شکسنزکره مسافه سنه علم حاصل اتدیلر و بو قیاس صحیح میدر دیو آل
عباسدن مأمون خلیفه امتحان مراد ایلدی عصرنده بولنان اهل وقوفدن علی بن عیسی
وغیری بر طائفه ایله مأمور اولوب سنجار صحراسنده وجه مشروح اوزره قیاس ومساحه
ایلدیلر بونلرك قیاسنده بر درجه اللی التی میل وثلثان میل کلدی و تفاوتی عملده مسامحه یه

حمل ایلدیلر حالا عمل کبیر وقد مارأیی اوزره درکبیر ومقدمه ده ایدر یونان کندی مسافه سنی
استادیوم ایله قیاس ایدرلردی و یوزیکرمی بش آدمه براستادیوم دیرلردی بوتقدیرجه
سکزاستادیوم بر رومانی ملیر اولور وفرس قومی فرسنك ایله قیاس اتدیلر وهر بر
فرسنك اوتوز استادیوم در ومصر سکانی اسکنی استعمال اتدیلر وبونك مقدارنده اختلاف
اولندی بعضیلر التمش استادیوم وبعضلر قرق وبعضیلر یکرمی استادیوم طوتدیلر حالا نمچه
ودانیاو نوروجیاواسوچ وانکلیزواسقوتیاوله وچه وایتالیاخلقی ملیر لفظنی استعمال
ایدرلر لکن اسپانیاوفرانسا لوقه استعمال ایدرلر اسپانیاقومی اکالغاس و فرانسا لیوس
دیرلر روس ومسقو کندی مسافه لرنده ورست نام مقیاس استعمال ایدرلر بودخی معلوم
اولا که ذکر اولنان اقوامدن برقوم بوقدرکه کندی مسافه لرینك مقیاسی براولوب ارالرنده
اختلاف اوزان اولمیه مثلا جرمانیا یعنی نمچه نك مختلف اولکه لرنده مختلف میللر استعمال
ایدرلر کیمی بیوك وکیمی کوچك وکیمی وسط کذلك اسپانیاوفرانساوآخرطوایفده کرك
لوقه کرك میل مختلف اولور پس بو بابده اتفاق طمع اولنمیه واختلاف صورتنده ذکر اولنان
قیاسات ایله مقدمه واطلسده مذکور اولدوغی اوزره بر غرادوش یعنی بر درجه مسافه سی
التمش بیك آدم وهر آدم دورد قدم وهر قدم اون التیشر برمقدر که بر درجه دورتیوز
سکسن استادیوم وجرمانیانك بیوك میلی ایله اون میل واورته میلی ایله اون ایکی میل
وکوچك میلی ایله که استعمال اتدکلری عادت میلی در اون بش میل در فلمنك واسوچ
مهندسلری دخی بوجرمانیامیلنی استعمال ایدرلر وغالیا یعنی فرانسانك مطلق لوقه سی ایله
یکرمی بش میل وبیوك میلی ایله یکرمی میل در وایتالیامیلی ایله التمش میل در وانکلیز میلی ایله
دخی التمش میل دردیدی وانکلیز لوقه سی ایله یکرمی لوقه در واسپانیا لوقه سی ایله اون یدی
بوچق لوقه در و یکرمی ساعتلك یول در پس جرمانیانك کوچك میلی ایله کره ارضك دوری
بش بیك دورتیوز میل اولوب قطری بیك یدیبوز اون سکز میل واون برجزءك ایکیسی
مقداری دردیو تعیین اتدیلر اما اسلام مهندسلری قتنده بر درجه مسافه سی سابقا ذکر
اولندوغی اوزره التمش التی و ثلثان میل ومتأخرین رأیی اوزره اون میل اکسك ویکرمی
ایکی فرسخ وتسع فرسخ وهر فرسخ بالاتفاق اوچ میل درمیل دخی قدماء مهندسین ذراعی
ایله اوچ بیك ذراع ومتأخرین ذراع ایله دورت بیك ذراعدر ذراع دخی قدما ذراعی اوتوز
ایکی پرمق ومتأخرین ذراعی یکرمی دورت پرمق اولوب متأخرین ذراعی قدما ذراعنك
ثلاثه ارباعی و برمیل بالاتفاق طقسان التی بیك پرمق اولور وهر پرمق التیشر
معتدل اربه نك بطنی ظهرینه ملاصق اولوب طوردوغی بر مقدار ایدر ومتأخرین رأیی اوزره
عدد دور یکرمی ایکی و تسع فرسخه ضرب اولنسه سکز بیك فرسخ اولور ومیل حسابی
ایله یکرمی دورت بیك میل وقطری یدی بیك التیوز اوتوز التی میل در و بر منزل مسافه ایام
بهارده سیر وسط ایله تقریبا یکرمی دورت میل درکه سکز فرسخ اولور ومسافهٔ فرسخ
حرکت

حرکت بطیئه ایله برساعت قدر زمانده قطع اولنور اکثر ملوك اسلامیه سلفده یوللر
اوزره هر دورت فرسخ محله برید تسمیه ایدوب آنلره قومشلر ایدی استعجال ایله کوندردکلری
اول آنلره نوبت کیدرلر وکونده بوقدر برید قطع ایدرلردی حالا اندن اولاق تعبیر اولنور اکثر
مسافه تعیینی اعتباری قالمشدر ودریاده التمش میل بر مجرا تسمیه اولنوب اعتدال هواده
سیر وسط ایله انجق قطع اولنور زیاده موافق روزکار منزللرینه حد بوقدر وبوجمله
جدول مقیاسده درج اولندی تذییل الطابع در تفصیل مقیاس بر و بحر ومقدار مسافه
کرهٔ ارض وما خفی اولمیه که متن کتابده اشارت اولندوغی اوزره هر عصرك خلقی
وهر بلدك اهلی مسافهٔ بر و بحری بلمك ایچون مختلف مقیاس استعمال ایده کلمشلردر
وعنصر تراب ومامن حیث المجموع کره یعنی بر مدور طوب شکلنده اولوب طولا وعرضا یعنی
کرك غربدن شرقه وکرك شمالدن جنوبه اعتبار ایله وسطنده قوشاق مثللو فرض اولنان
دائره اوچیوز التمش درجهٔ متساویه یه تقسیم اولنمق اصحاب هیئت عندنده متفق علیه در
ولکن بر درجه مسافه فرسخ ومیل ومرحله وساعت وسائر مقیاسك اختلافی سببیله
متنازع فیه اولمشدر مهندسین متقدمیندن بطلمیوس واکا تابع اولنلرك مساحتی اوزره
بر درجه ارض یکرمی ایکی فرسخ وتسع فرسخدر وفرسخ اوچ میلدر ومیل اوچ بیك ذراعدر
و ذراع اوتوز ایکی برمقدر و برمق بطن بطنینه ملاصق التیشر معتدل اربه مقداریدر
بوتقدیرجه بر درجه ارض التمش التی میل وثلثان میل اولور وفرسخ حساب ذراع ایله
طقوز بیك ذراع اولوب حرکت بطیئه ایله بر درجه ارض تقریبا اوچ مرحله اولور ومرحله
سکز فرسخدر وفرسخ حرکت بطیئه ایله برساعتده قطع اولنوب برکونده قطع اولنان مسافه
تقریبا یکرمی دورت میل اولور وبحرده اکرچه زیاده موافق روزکاره حد وقرار یوقدر
ولکن اعتدال سیر ایله برکونده انجق التمش میل مقداری مسافه قطع اولنوب بحریون
عندنده بر مجری تعبیر اولنور واکثری عمل اکرچه متقدمین اعتباری اوزره در ولکن
سهو وغفلت اولنمامق ایچون متأخرینك دخی اعتباری بو محلده ذکر وبیان اولنمق مناسب
کورلدی پس متأخرین مساحتی اوزره بر درجه ارض اون طقوز فرسخدن تسع فرسخ
نقصاندر و بوتقدیرجه درجه التی التی میل وثلثان میل در ومیل دورت بیك ذراع و ذراع
یکرمی دورت اصبع در واصبع بطن بطنینه منضم اولمش التی دانه معتدل اربه مقداریدر
ومتقدمین ایله متأخرین بیننده فراسخده واقع تفاوت اختلاف اوچ فرسخدر واامیالده
واقع اختلاف مابین اون میل در وبو اختلاف حقیقی اولمیوب لفظیدر زیرا مقدار میل ایکی
اعتبارده دخی شئ واحد اولوب انجق ذراع متقدمینه کوره اوتوز ایکی اصبع ومتأخرینه کوره
یکرمی دورت اصبع اولوب تفاوت مابین سکز اصبع اولور وفرسخ رأی اوله کوره طقوز بیك
ذراع ورأی ثانیه کوره اون ایکی بیك ذراع اولوب مقدار میل ایکی قولده دخی ثلث فرسخدر
واصبع دخی التیشر دانه معتدل اربه مقداریدر کذلك منازل ومراحلده دخی اختلاف جاری

جاری اولوب اکر مشی بطی اوزره اولورسه کاربان وعسکر سیری کبی معتدل تعبیر اولنوب
بردرجه ارض اوچ مرحله اعتبار اولنور مثلا برکونده استانبولدن بیوك چکمجه یه وارمق
کبی واکر سیر بوندن سریع اولورسه سیر متوسط تعبیر اولنوب بردرجه ایکی مرحله اولور
سوار مجردك استانبولدن برکونده سلوریه وارمسی کبی و بوندن دخی اسرع اولوب
بردرجه ارض برکونده قطع اولنوب استانبولدن برکونده چورلیه وارمق کبی اولور قسم اولده
ثلث درجه وقسم ثانیده نصف درجه وقسم ثالثده بردرجه قطع اولنمش اولور وهر عصرك
وبلدك اهلی بردورلو مقیاس استعمال ایده کلدکلرینه بناء زمانه خلقینك بعضیلری اق
دکز وقره دکزده اکرچه درجات حسابندن غافل ولکن اول مقدار مسافه یی کاه یوز وکاه
التمش میل عد ایدرلر ومنجمون وجغرافیون بردرجه یی یکرمی ساعت وقوم فارس قدیم
یکرمی فرسنك واهل مغرب یکرمی فرسخ واهل هرمز یوز میل واهالیٔ هند شرقیدن گجرات
ودکن خلقی اوتوز میل وکمبایت شرقی اهالیسی یوز میل اعتبار وجملهٔ ملل نصارانك مقیاسنده
اعتبارلری اختلاف اوزره اولوب بالجمله صحایف جغرافیالرنده اختلاف بیان وعملده سهولت
وغفلت وخطادن تحاشی ایچون مختلف مقیاس وضع ایده کلمشلردر پس ضابطهٔ
مرقومه یه صرف ذهن ایدن ارباب البابه تراب وماءدن عبارت اولن اشبو طوب زمینی دائرا
مادار سیر ودور نه مقدار زمانه محتاج ایدوکی ظاهر ونمایان اولور مثلا استانبول شهری
بومرادك تمشیتنه مبدأ فرض اولنوب برکمسنه طوب زمینی طولا سیر ودور ایلمك نیتیله
استانبولدن حرکت وغربه عزیمت ایله فرنکستاندن ویکی دنیادن مرور ایدوب سیر شمسه
تابع اولارق هنده واصل اولور فعلی هذا هنددن وعجمدن مرور ایله استانبوله کلوب
واصل اولور ویو کمسنه یه نسبت غربدن کیدوب شرقدن کلمش اولور وکذلك طوب
زمینی عرضا سیر ودور ایتمك مراد ایدن کمسنه استانبولدن چقوب شماله عزیمت ایله مسقو
دیارندن واول جانبده اقصای معموره وکشف جدید اولان نوه زمله یرلرندن چکوب قطب
شمالیدن مرور وبزه نسبت طبان طبانه وتحت الارض سیر ایدرك قطب جنوبی یه واصل
واندن اقلیم افریقا وحبش واق دکز ایله استانبوله واصل اولور ویو کمسنه شمالدن کیدوب
جنوبدن کلمش اولور وطوب زمینی طولا وعرضا بوکونه سیر ودور مقتضای ضابطه اوزره
مشی معتدل ایله اولورسه تمامادورت بیك سکسن قوناق اولور ومشی سوار مجردك سیری
کبی سریع اولورسه یدی یوز یکرمی قوناق اولور ومنزل ایله سیر اولنسه اوچیوز التمش کونده
تماما طوب زمینی برمقتضای فن جغرافیا خط مستقیم اوزره دائرا مادار سیر ودور اولنمق
امکانی درکاردر امر حادی عشر جهات اربعه وروزکارلر ذکرنده در کون طوغدوغی
سمته مشرق ولاتنده اوریئنس دیرلر باتدوغی یره مغرب ولاتنده اوکسی دنس دیرلر وآفاق
مائله سکانه کون کونش اوته طرفه سیرنده میل ادوکی یره جنوب ولاتنده مری دیش
دیرلر اول طرفك مقابلنه شمال ولاتنده سپتنتریو دیرلر بو دورت سمت ارا سنده دورت
سمت دخی

سمت دخی وضع اولنور شمال ایله شرق اراسنه اوریئنس استی وش دیرلر مشرق صیفی
معناسنه جنوب ایله شرق اراسنه اوریئنس هیبرنوش دیرلر مشرق شتوی معناسنه وشمال
ایله غرب اراسنه اوکسی دنتس استی وش دیرلر مغرب صیفی معناسنه وجنوب ایله
غرب اراسنه اوکسی دنتس هیبرنوش دیرلر مغرب شتوی معناسنه پس دنیانك دورت
سمتنه دورت باش روزکار تعیین واراری تقسیم ایدرلر اما قدیم وحادث مصنفلر بو تقسیم
وتعیینده اختلاف ایدوب هر سمتك خلقی بردورلو تقسیم واخر اصطلاح وضع ایلدی
جزبو مقامده واصل اولدوغمز مرتبه اقوامك اصطلاح وتقسیملرینی بر دائره ده رسم ایلدك
اولا جهات دائره سی رسم اولنوب تقسیم اولنمشدر ایکنجی دائره ایچ دکزده سفر ایدن
قدماء روم ویونان ولاتن تقسیمیدرلا تنده مطلق روزکاره وتوش دیرلر شمالدن اسنه آکولو
جنوبدن اسنه آوشتر شرقدن اسنه ئو ینشولا نوش غربدن اسنه فاوونیوش دیرلر جهات
اربعه ده اصول ریاح بونلردر بونلرك اراسنده ایکیشر واوچر ویدیشر فروع واردر هر قومك
اصطلاحنه واستعمالنه کوره دائره لرده بیان اولنمشدر پس بو ایکنجی دائره یی ذکر اولنان
طوائف اون ایکی یه تقسیم ایدوب ایچ دکزده وطشره اوقیانوسده سفر ایتسه لر استعمال
ایدوب لکن اوقیانوسه کیدن اوروپا خلقی جرمانیا لغتنه وآخر طوائف کندی
لغتلرینه دوندروب تقسیمی دخی اکا اویدررلر ایکنجی دائره لاتینلرك اوچنجی دائره رومانیلرك
وایتالیا خلقینك استعمالیدر بونلر دائره یی اون التی قسم ایدرلر دوردنجی دائره بحر اوقیانوسده
سفر ایدن جرمانیلر وسائر اوروپا خلقینك تقسیمی اوزره اوتوز ایکی قسم ومجموعی
اضافت وترکیب ایله دورت اسمدر دائره ده اولدوغی اسلوب اوزره بشنجی دائره بحر محیط
شرقیده سفر ایدن هندیلرك وسائر اسلامیانك تقسیمیدر بونلرك اقسامی بریعنی اوتوز
ایکی قسم واسماسی مغایر در ترتیب اوزره اما اهل اسلامدن داخل دکزده سفر ایدنلر
اوتوز ایکی قسمی اون اسم ایله تسمیه ایدوب شماله یلدز جنوبه قبله شرقه کون طوغوسی
غربه باطی شرق ایله شمال اراسنه پویراز شرق ایله جنوب اراسنه کشیشلمه جنوب ایله
غرب اراسنه لودوس غرب ایله شمال اراسنه قره یل وبونلرك هر ایکیسی اراسنه اورته
وهر بری ایله اورته اراسنه کرته دیرلر وکرته لری هر برینه اضافتله اوتوز ایکی قسمی
استعمال ایدرلر مثلا کون طوغوسنك پویرازدن یکا کرته سی دیرلر باقیسی دخی بو اسلوب
اوزره وکرته نك اصلی یونانده ربع معناسنه اولان قارته لفظیدر اکثری مربع رسم اولنان
صحیفه لره انکیچون قارتی دیرلر خارتی انك تحریفی در ونصف کرته یه لازم کلدکده یونلق
مزه کرته دیرلر اما محیط شرقیده سفر ایدن اهل هند وسند وچین وفارس بو اوتوز ایکی
قسمی اون بش مطلع وایکی قطب جمله اون یدی اسم ایله ومطالعك مقابلنی مغیب ایله
تسمیه ایدوب قطبلره قطب جاه وقطب سهیل وبو اوتوز ایکی قسمده هر برینه خن دیرلر ذکر
اولنان اون یدی اسم کواکب ثابته اسماسندن اون یدی کوکبك اسملریدر نقطهٔ

شمالدن شرقه بو ترتيب اوزره اعتبار اولنمشدر قطب جاه مغرب كاه در قطب شمالی قربنده
اولان يلدزه اعجام كاه واهل مغرب سميا واهل هيئت جدی ديرلر بعده مطلع فرقدين
مطلع نعش مطلع ناقه كه بوكا سنام وذات الكرسی وكف الخضيب ديرلر مطلع عيوق مطلع
واقع كه نسر واقعدر مطلع سماك كه سماك رامح در مطلع ثريا مطلع طائر كه نسر طاير در بوكا
مطلع اصلی دخی ديرلر كون طوغوسی اولدوغيچون مطلع جوزا مطلع نير كه شعرای يمانيه در
مطلع عقرب بعض نسخه ده قلب واقع اولمشدر مراد قلب عقربدر مطلع حمارين كه اولنه
معقل ايكنجی يه ظليم ديرلر فارسيلر دخی تسميه ايدرلر مطلع سهيل مطلع سلبار كه اكا محنث
دخی ديرلر زيرا بر قبيله انك طلوعنی سهيل درظنی ايله بحث اتدكده خلا فی ظاهر اولمق حنث
لازم كلوب بو تقريبله محنث تسميه اتديلر قطب سهيل كه قطب جنوبيدر قربنده سهيل نام
مشهور كوكب اولمغله قطب اكا مضاف اولدی نصف غربی دخی ذكر اولنان كواكب
مغيبی ايله تسميه اولندی قطب سهيلدن صكره مغيب حمارين مغيب عقرب مغيب
اكليل مغيب نير مغيب جوزا مغيب طاير بوكا مغيب اصلی دخی ديرلر مغيب ثريا
مغيب سماك مغيب واقع مغيب عيوق مغيب ناقه مغيب نعش مغيب فرقدين
بو اوتوز ايكی خنك اراسنه نصف خن ونصف خن ماييننه ربع خن ديرلر وبو اقسامی بوكواكبه
اضافت مجرد ادنی تقريبله تسميه قبيلندن اولوب حقيقتده مطالع ومغارب اول سمتلر اولمق
لازم دكلدر زيرا استعمال وقتنده طلوع وغروب كواكب اعتبار اولنمز كه محله موافقت
رعايت اولنه وبو اصطلاح اول سمته مخصوص اولدوغی انكيچوندر كه بريده فرقدين
ونعش ابدی الظهور وسهيل وسلبار وحمارين ابدی الخفادر پس روم اسلوبی ضبطه اقرب
وهند اصطلاحی تعبير وتلفظه انسبدر زيرا انلرك اون اسمی وار وبونلرك اون يدی لكن
كرته لری تلفظده صعوبت واردر مثلا كون طوغوسنك يوقاروسنده بكا كرته سنه ديمدن
مطلع ثريا اوزرينه ديمك اساندر تتمه بو طائفه مسافه ده دائره يی ايكيوز اونه تقسيم ايدوب
هر برينه اصبع وترقه دخی ديرلر واصبعی دخی سكز قسم قلوب هر برينه زام ديرلر زام دخی ايكی در
بری عرفی بری اصطلاحی زام عرفی اول ديارده ربع ليل ويا ربع نهاره ديرلر كه اوچ ساعت
زمانيه در وقره ده بر كون بر كيجه لك مسافه نك سكز جزءنده بر بنی مشی ايله قطعه دخی ديرلر
وزام اصطلاحی اصبعك سكز بلوكندن بر بلوكيدر كه كوكبك بر اصبع ارتفاعی ويا انحطاطی
مسافه سنك سكز جزءنده برينك زمانی اولور مثلا شمال اوزره بوروننسه كوكب جدی سكز
زامده بر اصبع مرتفع اولور واول قدر زمانده قوی وضعيف روزكار ايله سفينه سيرينه دخی
اطلاق ايدرلر معتدل روزكار ايله بر زام عرفيده بر زام اصطلاحی قدر حركت ايدر كه اول اون
بش ميل قدردر تقريبا هر ساعتده بش ميل دوشر بو تقديرده اصبع بر درجه وخمسه
اسباع درجه اولور كه درجه اصبعك اون ايكی قسمندن يدی قسميدر ودورت زام وثلثان
زام بر درجه اولور وبر زام اون دورت وربع ميلدر تمام دورت بيك التيوز سكسن زام اولور

ويومتأخرين

ويومتأخرين حسابيدر اما قدما دائره يی ايكی يوز يكرمی دورت اصبع طوتوب اكا كوره
اخنانی تقسيم ايلمشلردر انلرك رأينه كوره هر خنك مابينی يدی اصبع اولور متأخرين رأيی اوزره التی
بوچق ونصف ثمن اصبعدر بو رأی جدی ارتفاعی ايله امتحان اولنوب قياسه موافق كلمكله
رأی قدما ترك اولنمشدر امر ثانی عشر رسم قارتی قواعدنده درخفی اولميه كه سابقا ذكر
اولندوغی اوزره فن جغرافيانك ايكی قسمی خوروغرافيا وطوپوغرافيا رسملرندن غيری
بر قسم دخی واردر كه انده رسمدن مقصود احوال دريادر واكا هيدروغرافيا ديرلر پس اقسام
دورده منحصر اولوب انلرك هر برنده ايكيشر اسلوب اختيار اولنمشدر بری اجمال وبری
تفصيل حاله راجع اولور اول اجمالی جغرافيادر كه اكثر فرنكی طوپلرده نقش وتصوير اولنوب
اطلس وغيری فرنكی جغرافيا كتابلرنده وبزم ترجمه مزده ايكی دائره ده وبعضيلرنده بر مبسوط
دائره ده كوسترلمشدر وبو دائره يی فن اربابی بر منديل كبی مسطح دری يا كاغده نقش ايدوب
اكا ماپاموند ديرلر كه ماپاموندانك غلطيدر ماپا منديل وموند منقش ومزين معناسنه لفظ
يونانيدر ايكنجی رسم تفصيلی جغرافيادر چون احوال مباحث جغرافيايه رسم اجمالی وفا
ايتميوب هر بر ديارى بر صحيفه ده رسم لازم كلدی وكره لر وكتابلر اولنده مرسوم اولان رسم
اجمالينك اقسامی صحيفه صحيفه رسم وتفصيل اولندی اطلسده اولان يوز اللی قدر صحيفه
وبو ترجمه صحيفه لری كبی پس بو صحيفه لره كتاب اطلس مؤلفی كاه قارتی وكاه تابولا تسميه
ايلدی اكثر بونلر مربع واقع اولدوغندن زيرا لفظ مزبور لسان يونانده ربع معناسنه در دورت
قسم دخی خوروغرافيا وطوپوغرافيا رسملرينك مجملی ومفصلی اولوب يدنجی وسكزنجی
اسلوب اجمال وتفصيل اوزره رسم اولنان دريا قارتيلريدر كه تحريف ايله انلره خارتی ديرلر
وعامه ماپاموندايه دخی خارتی لفظن اطلاق ايدرلر بو دريايه مخصوص اولان قارتيلرده
طول وعرض تعيينی واعتباری لازم اولمامغله يازلماز انجق اصلی اولان سكز روزكار سياه ايله
وايكيسی اورته لری يشل ايله وكرته لری قزل ايله چزيلوب سرخ نقطه لر صغاره وسياه
نقطه لر دوكنديلره وشكل صليب درياده كورينن طاشلره وكارده واقع شكافلر اقرصولره
اشارت اولوب كارده مشهور شهرلر اسمی سرخله وسائر مواضع سياه ايله يازيلوب بحرهندده
اولان خارتيلرده مشرق اماميه وشمال يسار كه اولور بحر مغربده مغرب اماميه شمال
يمينكه اولور نه سمتدن خروج ايدرسه اكا كوره وضع اولنور واكثر خارتيلره بر مدور اغاج
ميخلر شمال طرفنه كلجك اوجی مغاير اولور وبيچه سنده پوسله شكلی يازيلوب شماله سياه
علامت ايدرلر سائر جهات انكله متميز اولور پوسله بر مدور رقعه اوزرينه اوتوز ايكی روزكار
چزلمش وحقه ايچنه قونمشدر اول تقسيملرده سياه ايله نقطهٔ شماله اشارت واردر اول حقه يه
بت ابره ديرلر ابره نك اوجی مقناطيسك شمال كوزی ايله صوواريلمشدر ميل اوزرينه قونوب اوزری
سرچه ايله قپانور كه روزكار كيمينه مزبور حقه نك شمال نقطه سی خارتی نك شمال نقطه سنه مطابق
قونيور وابره شماله مقابل قرار اتدكده جهات اربعه وروزكارلر بونكله معلوم اولور وبودخی معلومدر كه

مقناطيس ايله تربيه اولنان ابره نقطه‌ٔ شمالدن يدى درجه شرقه توجه ايدر طوغرى قطبه
توجه ايدر دينلر غلط سويلرلر المان و فرنكستاندن كلن قبله نمالر تجربه اولنوب جمله بويله
بولنمشدر اكرچه آق دكزك مسافه سى از اولمغله تفاوتى معلوم اولماز لكن بحر محيط انكنلرنده تفاوت
فاحشدر بيلمينلر افندى يدن صادور و خارشلرده بر جانبدن يا ايكى جانبدن بر مقدار خطى نقطه ايله
تقسيم ايدوب مقدار ميلى كوسترلر هر ايكى نقطه اراسى اون ميل اولوب اللى ميلده بر علامت
قورلر و بر محلدن بر محله نقدر ميلدر بلمك مراد اولنسه پركار ايله اولچيلور و نه بر محلدن بر محله
نه روزكار او زرينه واريلور بلمك مراد اولنسه پركارك بر اوجنى ايكى محلك اوزرنده فرض اولنان
خطه موازى روزكار اوزرينه قويوب يوروديلرنه محله واصل اولورسه اول روزكار ايله كيديلور
دومنى انك اوز رينه قورلر و انكنده نيجه كون نيجه كيجه كاروجزيره كورنمسه روزكار ينه كوره كمى
هر ساعتده نقدر ميل حركت ايدرسه كه اول تجربه ايله معلومدر آكا كوره كونده بر كره ويا ايكى
كره كرتر يعنى حساب ايدوب قياس ايله مسافه يى معلوم ايدينورلر اقنديى واختلاف
حركات بله محسوب اولمق شرطدر محيط معلمرينك قدماسى برى برندن متفاوت اصبعنه
كوره طقوز لوح استعمال ايدرلردى حالا متأخرين تخمينا اوج دورت قارش برلوح استعمال
ايدرلر وانلر طريقنه ديره ديرلر بونلره لازمدر كه طريقلر مواسمى وسفاين يوكنك مقدارين
ومد وجزر احوالين و طوفانلر زمانن بيله لر و خارتى ده رياح وجزاير برلو برنده اولمق لازمدر
وصحتى انكله معلوم اولور كه دائره سنده اولان اوتوز ايكى يوسله شكلنك مركزلرى مابينى مساوى
اوله و زواياى رياح دخى مساوى اوله بوندن صكره رئيسلرك آلتلرى و برى برينه مخالف
استعماللرى وطريق بحرده شروط وقيودى واردر تفصيلى تطويله مؤدى اولمغله
بومقداره اقتصار اولندى بعده بونوع مجمل خارتيلرده اكثر اون ميل يره غالبا اوج نقطه قدر
محل دوشوب كارلرده اون ميلدن اقل مواضع احوالنى ونيجه محذورلرى بيان ممكن اولمغله
بونوع دخى بسط وتوسيع اقتضا ايدوب سكز قسم اوزره جزاير وكنارلرى سمت سمت بر بر
صحيفه ده رسم ايدرلر وانده قيا ميل ايله ليمانلر وكنارلر احوالى مفصل بيان اولنوب كوسترلور
تجربه ديدى رئيس وبعض فرنكى طشره دريا كنارى يه قبيلدندر آق دكزده سفر ايدنلر
اكثر تجربه يى مطالعه ايدرلر و بو جمله خارق عادة يه قريب امور غريبه دن ايديكى ظاهردر
قچان ابره يه خلل كلسه بر مكانده ثابت اولمز اول زمان مقناطيسك شمال جانبنده اولان
كوزنجى ايله نيجه كره اوردقده چوقطاوى كبى طاولنور اكنه نك شمال طرفى اوجنى محكم
سوررلر صحت بولور و مقناطيسى قرمزى جوقه ايچنده صرمساق وصوغان رايحه سندن
حفظ ايدرلر اكر عملى باطل اولسه تازه يكى قانى ايله ياسركه ايله محكم اصلدرلر قچن زيت
سورسه لر حديدى اندن قچاركى قانى ايله اصلنسه كيرو جذب ايدر مجربدر مقناطيس
بطن زمينده ايدى شمال كوزى ارضك قطب شماليسنه وجنوب كوزى قطب
جنوبيسنه ناظر دراخراج اولندقده قول اصح اوزره ينه بوكونه طورينى حفظ ايدرديرلر

تذييل

تذييل الطابع خفى اوليه كه جناب خداى متعال حضرتلرينك آيات باهره‌ٔ نامحصور
والطاف عميمه‌ٔ مالانهايه لرندن مجرد منافع عباد ايچون احسان وعنايت بيورلمش انعم بى
نهايه دن برى سنك مقناطيسدر كه اهالئ اسلامه قبله نما ودرياى بى پاياه توغل ايدن
ارباب كشتى يه رهنما اولوب جمهور حكماى پيشين و پسين كمال سعى ودقت برله برسنك
پاره سنك حقيقتى اوزره كنهنى فهم وادراكده وكيفيت احوالنى كشف وبياننده الى الآن عاجز
وفرومانده قالمشلردر بعض كتب لاتينيه ده تحرير اولندوغى اوزره حجر مرقوم ابتدا
اناطوليه ده مغنيسا طاغلرنده ظهور ايدوب مقناطيس لفظى مغنيسا لفظندن تعريب
وياتحريف وياخود واجدينك اسميله تسميه اولنمش اوله حجر مرقومك حديدى جذب وجر
ايلمك خاصه سى و بوكونه خاصه دن حديد و پولادى حصه دار قلمق عادتى اكرچه قدمايه
معلوم اولمش ايدى لكن خاصه‌ٔ ثالثه سى كه عقول بشر فهم وادراكنده عاجز وقاصر برسر
خفيدر يعنى بر پاره مقناطيس جوف هواده معلق على حاله ترك اولنسه وياخود برظرف
ايچنه وضع اولنوب اول ظرف بر حوضه وياصو ايله مملو طشته قونلوب صو يوزنده على حاله
ترك اولنسه البته مقناطيس كند وطبعنده مكتومه خاصه سيله اول يرك نصف نهار
دائره سنه موازات ايدوب قطب شماليسى يعنى شمال كوزى تعبير اولنور جانبى كره‌ٔ ارضك
قطب شماليسى جانبنه طوغريلوب توجه ايلمك امر مقرردر نتكم حالا استعمال اولنان پوصله لر
ابره لرنده بو حالت مشاهده اولنور مقناطيسك قطبه توجهى خاصه سندن اهالئ غرب
اوائلده غافل اولوب بعد زمان اطلاع حاصل ايلدكلرنده كمال استغراب برله خيال ايلديلر كه
قشر بيضه ده اولان صار وماندى ماده‌ٔ مقناطيس دخى جوف ارضده تراب ايله مستور
ومتوارى بر كره جك اوله واول خيال ايلدكلرى مقناطيس كره سنك كره‌ٔ ارض كبى وآكا
منطبق ويا متوازى قطبلرى اولوب كره‌ٔ مقناطيس اوزرنده دخى نصف نهار ومعدل النهار
وارضه قياس دوائر سائره فرض اولنوب احوال مقناطيس بونكله ضبط اولنمق اقتضا ايدر
اوله پس خاصه‌ٔ مرقومه يه اطلاعدن صكره تاريخ ميلادك بيك دورتيوز ايكنجى سنه سنده
ايتاليا اولكه سنده انابولى ناحيه سنه تابع امالفيش شهرنده برشخص ظهور ايدوب
پوصله يى ايجاد ايلدى ودرياده كشت وكذاره راغب اصحاب كشتى يه اهدا ايدوب بوروزكار
عالمده بر يادكار قودى كيندى منوال محرر اوزره مقناطيس قطبلرينك ارضك قطبلرينه
توجهى معرفتى فعلى هذا پوصله نك ايجادى وابره سنك فيض مقناطيس ايله جانب شماله
مسارعتى علمى اهالئ غربه اكرچه دورتيوز سنه بوندن اقدم مستور ايدى لكن غربدنه
شرقه سير وسفر ايدن سياحلرك تحريراتنه كوره ممالك چين اهاليسنه خواص مقناطيس
قديمدن برو معلوم و مقناطيس ايله مصنوع آلات استعمالى مشهور ومتواتردر حتى
سياحلر روايتى اوزره خاتان چينه قوچين چينه ممالكى خاقانى جانبندن ايلچيلر كوندريلوب
اداى مراسم رسالتلرندن صكره عودت ايندرلمك اثناسنده خاقان جانبندن ايلچيلره

و یریلان هدایای بهیهٔ سائره برله برمجوهر خیره نامه وجهات اربعه واسمار وزکار نقش اولنمش یوسله اهدا اولنوب ایلچیلرك کیده جك ولایتلری چینك جنوبنده واقع اولمغله اشبو یوسله ولایتکزه طوغری کتمك ده سزه دلیل اولور رهبره حاجت یوقدر دیو خاقان چین طرفندن ایلچیلره مقامه مناسب ملاطفه وظرافت معامله سی اولنمشدر دیو نقل اولنور وایکی بیك بش یوز سنه دن بر وخواص مقناطیسه اهالئ چین واقفلر در دیو تحریر اولنور پس آنفا تقریر اولندوغی اوزره حکمای غربیه خواص مقناطیسه اطلاع حاصل ایلدکلرنده اسبـــاب توجهی تتبع اندیشه سنه دوشوب مقناطیسی و یاخود مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره یی قطب شمالی جانبنه جذب ایدوب توجه ایتدرن قطب یلدزی در و بعضلر قطب جوارنده سمانك برقطعه سیدر بعضلر کرهٔ ارضك ایکی بیله قطبی محضی مقناطیسدن عبارتدر و بعضی صوفیلر ایسه برحکمت خدادرکه ارادت علیه انی اظهار ایدوب کمال قدرتن بیان وقللردن استغرب اولنمسنی مراد ایدوب حقیقتنده سرنی اخفا ایلدی دیدیلر بعض متأخرین ایسه مقتضای طبایع اشیاده واقع اسباب خواصه نظر ایله بو حالت هوانك اثریدر دیدیلر وبعضیلر مجرد ارضك فیضی واثری وجنوبدن شماله جداول وعروق ماندی جوف ارضده ممتد وفرض اولنان کرهٔ مقناطیس کبی بعض اسباب ارضیه دردیدیلر واکثر بوکا ذاهب اولدیلر انجق غفلت اولنمیه که ابره نك راست نقطهٔ شماله توجهی بعضی امکنه یه مخصوص اولوب بعض امکنه ده نقطهٔ شمالدن برمقدار غربه و بعضیلرده شرقه مایل اولوب ومیل وحرکتنده دخی مطرد الحال اولمیوب گاه سرعت وگاه بطو وگاه اقبال وگاه رجعت وگاه سکونت اوزره اولدوغی امتداد زمانیله تجربه وضبط اولنمغله ساکن اولدوغمز استانبولده دخی متن کتابده اشارت اولندیغی اوزره نقطهٔ شمالدن شرقه مائل ایدوکی نمایان اولدقده جوامع ومساجد بنا اولنوب محراب تعیین اولنمق امر واجب الاهتمامنده ابره یه استناد کفایت ایتمیوب ربع واسطرلاب وسائر آلات رصدیهٔ مجربه برله عملده دقت اولنمقده غفلت اولنمامق ایچون بوکونه بسط کلام اولندی غریبه بیلك یوز قرق سنه سی اثناسنده روم ایلی حصاری جوارنده بیلك باغچه سی نام محلده مرحوم قپودان مصطفی پاشانك بنا ایلدوکی مسجد شریفك محرابی تعیینده اختلاف اولنوب ارباب معارف نیجه یوسله لر وربع واسطرلاب وسائر آلات رصدیه احضار ایتدکده الات رصدیه به یوسله احوالی مطابق کلمیوب بینلرنده تفاوت فاحش ظاهر اولمغله یوسله یه اعتبار اولنمیوب آلات مرقومه نك اقتضا سنه کوره ارتفاع عملیله مسجد شریفه محراب تعیین اولندی بعده اصحاب غیرت جنبشه کلوب کمال تحری واستقرا برله جهاتی ضبط وبرطولی عظیم ابره یی حاوی قبله نمــا یاپلوب امتحان اولندقده ابره نك نقطهٔ شمــالدن خلاف مسموع اون بریچق درجه غربه میلی مشاهده اولندی والله اعلم بالصواب والیه مرجع والمآب تم تذییل الطابع

امر ثالث

امر ثالث عشر بو فنك صعوبتنده واصلاح واعانت اهل وقوفه احتیاجنده در معلوم اوله که ذکر اولنان رسملردن هر بری صحتی اوزره رسم وتصویر اولنمه ده صعوبت مقرر وبری واقعه مطابق تحریر حدود بحری تصویردن صعبتردر زیرا جمله اوضاع بلادی وقوعی اوزره یرلو یرنده قوندوروب خالستر نقل ایلمك مقدور بشر دکل مرتبه سنده در توركی وفارسی وعربی کتابلرك بعضنده عرب وعجم مقلدلری بو احوالی سـائر نقش وتصویره قیاس ایله تلویث ایتدکلری اوراق طورسون باصمه فرنکی جغرافیــالرده رسم اولنان بلاد وممالك اکثر مختلدر خصوصا ممالك اسلامیه وافریقیا وآسیا صحیفه لرنده غلطات قتی چوقدر روم وشام وحجاز وعراق وجبل واذربیجان ده بو فقیر کزوب رأی العین مشاهده ایتدیکم یرلرده ایتدکلری رسمی مخالف کوروب انلره دخی عظیم سوء ظن حاصل اولمشدر لکن اول قدر غلطات ایله کیرو ترجیح اولنور زیرا بو بابده معذورلردر تتکه اطلس مؤلفی مواضع متعدده ده اعتذار ایدوب بولدوغمز خوروغرافیالری جمع ایلدك ونیجه سنك خوروغرافیاسنه واصل اولمیوب اسکی کتابلرده بولدوغمزی یازدق اول دیارلر خلقی دخی کندی بلادینك خوروغرافیاسنی یازوب الحاق ایدرسه عظیم منتدر دیمشدر اول اجلدن اسلام مؤلفلری رسوم واشکالی ترك ایدوب اسما واوصاف ذکری ایله اکتفا ایتدیلر لکن انلرده دخی خبط دن سلامت وهر برده غرضه اصابت میسر اولمیوب اوهامدن ناشی ظن وتخمین ایله نیجه غلط فاحش ارتکاب ایتدیلر جمله دن تاریخده کعب شامخ وقدم راسخ صاحبی امام مسعودی مروج الذهب ده ازاق دکزینك جانب شمالنده بعض اجزاسی قطب شمالی تحتنده واصلدر وخلیج قسطنطنیه بو بحردن منفجر اولور وقرنده تولیه نام بر مدینه وار در دیو غوت دکزی دیدکلری بحر ورنکی صانمشدر روایتی وردی خربده ده محیط غربیدن بر خلیج منفجر اولوب ارض صقالبه ظهرنه مرور ایدوب مسافهٔ شهرین ممتد اولور وقسطنطنیه اوکندن بحر رومه دوکلور دیو خبط اتمشلردر ونهر جیحون بحر جرجانه اقارکن ابن حوقل خوارزم کولنه دوکلور دیوب نیلك منبعی خط استوادن اون درجه جنوبده ایکن سیوطی وغیری اوچ نیلاق بولدروب بحری شق ایدرکلور دیو نیجه مستحیلات یازدیلر مناظر العوالم مؤلفی دیار رومی کزوب یازمق صددنده ایکن ادرنه صوینی تونجه ومریچ قره دکزه اقر دیوب چشمه سافر جزیره سنه مقابل ایکن ردوس قارشیسی اولمق دعوا ایلدی کنه الاخبار صاحبی عالی شریف ادریسی نك مسالك ممالك ده نزهة المشتاق نام کتابنی ادریس پیغمبره اسناد ایدوب یکی دنیا کتابنك مصنفی بحر ورنکی یازدوغی یرده صاحب تحفه نك علی ساحله امة طوال کماة عبارتنی ساحلنده برقوم اولورکه طویل القد وشجیعلردر معناسنه ایکن ساحلنده اولان قومك طول قامتلری کماة یعنی مانتر قدردر دیو خبط ایلدی پس بوکتابده واقع اولان خلل وزلله دخی اعتراض غیوراردوسهو وغفلتدن عدم سلامته منزبورلر کلامی شاهد درع کفی المرء نبلا ان یعد معایبه ذیل بوفنه فی الجمله بعض تواریخ خلطی انکیچوندرکه علم تاریخه

نمك علوم دیرلر و محلنده اهل فن احوال سلطنت واخلاقی ایراد ایدرلر صاحب اطلس قرق
طقوزنجی فصلنده غالیا بیاننه بر مقدمه بسط ایدوب دیمشدرکه دنیایه یالکز کندی نفعمز
ایچون کلمدك بلکه حق تعالی بزدن کندی قوللارینه ایصال نفع ایلمك امرایدروهرکس
مقدوری قدر ایصال نفعه سعی ایلمك کرك بزم دخی مقدور مزبو جغرافیا فننی خلقه تعلیمدر
وجغرافیانك تواریخ حفظنه امدادی و فائده سی بیانه محتاج اولمدوغندن غیری تواریخدن
فضیلتی آکاوقوف ایله تدبیر سلطنت آسان اولدوغیدر زیرا فن جغرافیاده یالکز احوال بلاد
یازلیوب بلکه سکاننك آیین وارکان وتدبیر امور دولت و دیوانی احوالی بیله بیان اولنمق بوفنك
وظیفه سی اولدوغی جهتدن تاریخه تفوقی وار در ترجیح اولنورزیرا بر مصور تصویرده یالکز
تکمیل اعضایه مشغول اولوب سایر تناسب و محسنات اوضاع و اطوار رعایت ایتمسه
کالی تقصیر ایتدیکی کبی جغرافیا صاحبی دخی یالکز مکان بیانه مشغول اولوب سکانی
امورینه وسائر نوادر ذکرینه مقید اولمسه بر عریان میتی تصویر ایدن مصورە دونراوله
اجلدن بزهر ولایتده اولان حکومتلر ترتیبنی وسائر امر غربینی تقدیم ایدوب صحایف اوللرنده
بر مقدمه قلدق تاکه تمدن احوالنه وامور عامه معرفتنه مایل اولانلر کتابمزدن منتفع اوله لر
کرچه بزم تألیفمزك قصور و نقصانی و بعض سهو و غلطی اولورسه عجب اولماز زیرا جمله ممالك
احوالی وتدبیر سلطنت ودیوانی کتابلرده یازلمامشدرانجق تواریخده بولدوغمز مرتبه یازوب
بوشکله قودق اکر بر کمسنه ولایتی امورنده سهو و غلط کوررسه آکاه ایلسون وقصوری
بلدرسن اول محلی اصلاح و اکا تعظیم ایله دعاو ثنا ایده لم و هرکس کندی دیاری احوالنی
تصحیح ایله مقید اولوب یازسه جغرافیا طالبلرینه اندن زیاده نفع حاصل اولوردی دیمشدر
فقیرایدر مصنف مزبورك ممالك عثمانیه وآیین دیوانیه ده واقع اولان خلللری اصل ترجمه ده
کندی تحریری اوزره یازیلوب بوکتابده ممکن اولدوغی مرتبه اصلاح وتفصیل اوزره نقل اولندی
سائر افریقا و اسیا مما لکنده دخی اول دیار خلقنك اثارندن نیجه مواضع غلطلری مهما امکن
تصحیح اولنمق مأمولدر امر رابع عشر بو کتابده ذکر اولنان ممالك و اقالیم وبلادك فصللری
فهرسنده درکه حروف اوزره ترتیب اولنوب فصللر عددی رقم ایله اشارت و تعیین اولندی
و بوفهرس اجمالی دیراولکه وممکلت کتابك قاچنجی فصلنده در لازم کلسه بوندن معلوم اولور
لکن بر شهر و بلدنه مملکتده در لازم کلسه کتاب آخرنده اولان فهرس مفصله مراجعت اولنه
انده اولکه لر و اسماء بلاد حروف اوزره مرتبدر حرف الالف ابروزو آفریقیا البیون البانیا
الساسیا اماریقا امایقاجنوبی اماریقاشمالی انقونا اندلس انکلیا اقسامی ایله
اژکاونیچو آکوتانیا آربلانتا آرتزیا ارغونیا آوستوریا آسیا آسیامینور ابوراقوم
امدن ایپیروس جزیره در اوروپا ایسلاندیا ایستریا ایتالیا اینسولا آنوس
اینسولا صانئی اینسولا مارغریتا اینسولا پرنسیپس اینسولا صانتی توما اولدمبورج
اوربیس تره اووه ریسل اوکسونیوم اسقرپانتو اسقلاوونیا اغریبوز اسکوب
انتاکیه

انطاکیه اینه بختی آمد اولونه اتنه البصان استانبول اسکندریه اوخری انطالیه
ازورنیق اصفهان آلاجه حصار اصطخر اوسترغون اکره ازاق اناطولی
اوستونی بلغراد آیدین اسپارتا انقره اخسیکث اقشهر ادرنه اقسرای اناپولی
ایچ ایل ارزنجان اداته اخسخه ارغنی اربل اقچه قلعه اران اتاق ارمینیا
اکل اردبیلی اردهان ازنکمید اولنی ازنیق ارض روم اسروشنه اسپیر اسفراین
اماسیه اشبومه ارجیش اوزی اقکرمان اذربیجان اسپانیا اسوچ اشبلیه
اردل ایران افلاق حرف البا یاربار یا بازبلیا باواریا بالجیقا بری بسقایا
بوهمیا بوزوسیا بوسنا پولونیا برابانسیا براندبورك براسیلیا برمن برزغویا
برتانیا برتانیا بروِنسویك بلغاریا بورغوندیا کبیر بورغوندیا صغیر باتاویا
پالاتینا توشرن پارما پدمونسیوم پلوپونزوس پوسیقوم یعنی فرس پرووبا
پیقاردیا پکنو پلنسیا پولونیا پاسلیسیا پومرانیا بیهق پورتوغالیا بیکند
پرووِنسیا بیضا پولیا بصره بروسا بسطام برزین بعلبك پوژغه برغمه
بودین برشلونه بجوی بچ بولی باب الابواب بکشهری بطلیوس بیره جك
بالس پرنك بلخ پالو بابل پاسین باجه باتوم بیروت بوزاوق بامیان
بایزید بانیاس بتلیس پراغ بغداد بادیس بحرین بجایه بدخشان
بخارا بغدان حرف التاء تاتاریا تاورقا تره جنوبی تره دپیاری تره دلاورده
تره دیپوترانتا تره سنکا توسیا توران ترول تونس ترانسلوانیا تراوبلا
تبت تورینجیا توقات تونوس تفلیس ترحاله تلمسان تکه تهامه
تبریز تدمر تاهرت ترجیل تعز تورتوم تستر تکریت ترمذ
ترکستان حرف الجیم چریغو چین جلدریا جنویز جیان جرمانیا جنوه
جرمانیا تحتانی جرمانیا فوقانی جزایر جبله جاوه چمشکزك جام چپاقچور
جنابه چرمك جفار جزیره جده چلدر جربه چورم جرجان جوازر
جند جزیره العرب جیل جزایر بحر روم جزایر محیط شرقی جزیر محیط غربی
حرف الحا حبش حمید حمص حما حجاز حلب حسن منصور خابور حلوان
حزو حوران حصن کیفا حله حران حرف الخاء خان بالق خربرت حنص
خوزستان خجند خراسان خوی خوارزم ختلان ختا وختن خلاط
حرف الدال دانیا دالماسیا دلونیه دوقه کین دیاربکر دوزبکی دونه
درتنك دکن دیلم دارابجرد دامغان دبیل داللی دمشق دمیاط دنقله
دهستان دهلك دینور دیو حرف الراء رومانیا رودوس روماندیولا روسیا
روم ایلی راهو بجه رقه روها رحبه زماهیه روان رشید رمله رودبار
روما ری حرف الزاء زاستینوس زلاندیا زودفانیا زوربخغو زبید زابل

زيتون زيلع حرف السين سالزبورج سموجيسيا ساتورين سردينيا
ساقسونيا فوقانى ساقسونيا تحتانى سقوسيا سقرپانتو سقلاونيا
سجيليا سلاريا سپولقانوز سونت غوريا سوتسيا سيوپلا سراغوسا
سلستره سلانيك سمندره سرم سكسار سكتوار سكدين سلطان اوكى
سيس سلميه سورك سعرد سنجار سروج سيواس سماوات سميساط
سند سجستان سامرا سامسون سبارسبته سجلماسه سد يأجوج
سرخس سرنديب سغد سفاله سقطرة سلا سلماس سمرقند سمنان
ساقز سواكن سوس سويس سيراف سيرجان سيدى شهرى
سيروز حرف الشين شمونطرنه شام شوبك شروان شاش شاطبه
شبام شبورقان شجر شماخى شريش شعب بوان شنترين شنبياقو
شهرزور شهرستان شيراز شيرز حرف الصاد صاروحان صعده صعيد
صغانيان صفاقس صفد صقليه صنعا صوفيا صور صيدا صين
صولنق صغمان حرف الطاء طاران طالقان طامان طائف طبرستان
طبريه طبس طخارستان طرابزون طرابلوس طرطوشه طركونه
طليطله طمشوار طنجه طور طوس طيبه حرف الظاء ظفار حرف العين
عدن عراق عرفات عسقلان عكا علايا عماديه عموريه عجلون
عادالجواز عينتاب عراق عجم عراق عرب حرف الغين غاليا غارينسى
غروسيا غروآنلانديا غانه غرب غرناتا غزنه غزه غزنين غلاتا غور
حرف الفاء فس فيونيا فلاندريا فرانسيا فوروم جولى فرانقونيا
فره اتوم ماجلانقوم فريزيا فريسلانديا فريبولى فلورينه فاراب فارس
فراوه فرغان فسطاط فرنتن فلبه فلسطين فيروزاباد فيوم فلمنك
حرف القاف قامپانيا قامپانياروما قانديا قارنيولا قاستليا قتالونيا
قلاوا قوبا قولونى قونجى ركنوم قورفو قورسقا قرتيا قرواسيا
قبرس قادس قادسيه قاشان قاشغر قامرون قاهره قراقوم
قرسى قرامان قيرشهرى قرطاجنه قرطبه قرق كليسا قره حصار
قره حصار شرقى قريم قرون قزوين قسطمونى قسطنطنيه قسطنطنيه
قرب قشمير قطيف قلابريا قلوزيا قم قمار قناريا قنوج
قندهار قوص قونيا قوهستان قروان قيساريه حرف الكاف
كوبينا كوبنانسيس كويبس قوا كابل كات كازرون كاشان كاشغر
كجرات كالاكوت كانقرى كرش كرك كركان كرمان كلوار كرميان
كش كفه كليس كلبولى كنبايت كنجه كوادر كوتاهيه كوستنديل
كوكيان

كوكبان كوفه كيغى كيمان كيلان حرف اللام لاسيوم لجيو لمانوس
لاور ليوناس ليتوونيا ليوونيا لوتارنجيا لونياردیا لونى تنبورج لار
لارجان لارنده لاهجان لوهور لاهور حرف الميم مانتوا ماقدونيا
ماروقى ركنوم مارقتاروما يزينا مارسيا مديولانوم مكه ملمبورك ميلوبا
ميسا ميتلنه مولوكه مومونيا مونفرات موراويا موريا موسقوبا
مورس المريا مرسيا مراكش مغرب اوسط مغرب اقصى مورا مهاج
منتشا معره مفارقين ملاذكر ماچين مارسليه ماردين مازندران
مالتا مالقا مايورقا مينورقا ماوراءنهر متون مداين مدين محله
مدينه مراغه مرعش مرمرا مزيد مروالرود مروالشاهجان مزستره
مانيه مصر مصيصه مصطكى مغنيسا مكران مكناسه مكه
ملطيه مناستر منصوره منيبار منيه موصل مولتان موقان مهديه
مهراج ميمند ميافارقين حرف النون نامور ناتوليا نياپولى نغروپونتى
نورمانديا نوروجيا نوازملا نابلس نخجوان نخشب نسا نصيبين
نوبه نوقان نهاوند نهلوان نيسابور نيقيا نيل نيكبولى نوغراد نيكده
نهروان حرف الواو والنسيا والزيا ورونا وين ستن سيا ويرجينيا
وونهينيا وقونيا والدك ولاقيا وستاليا ويجت ويفليس ويندروم
ويتامبرج واراد واسط وان ودين والجترين ولوالج وهران ويزه
حرف الهاء هاتونيا هاسيا هلوسيا هيرنيا هيشپانيا نووا هشپانيولا
هولانديا هولساسيا هونغاريا هجر هراة هرسك هرقله هرمان هرمز
هراراسب هكار همدان هيت هند داخل هند غربى حرف اليا
ياماقا ياپونيا يارس يوليا يوريا يثرب يزد يمامه يانينا الباب الاول
جهان نمانك باب اولى مقاصد فنده در وبونده نيچه فصول ايراد ورقم ايله تعداد اولنور
فصل آ در رسم كره ارض وكره مامقدمه برايله بحرك يرى بربندن امتيازى سببنده در
خفى دكلدركه عناصر اربعه دن عنصر مابرجوهر بسيط وباردورطب وثقيله مضاف اولمغله
حيز طبيعيسى تحت الهوافوق التراب اولوب كره ارضى جمله ستر ايدوب جوفنه الموق
مقتضاى طبيعتى ايكن ستر اتميوب ارضك بعض يرلرى مكشوف قالدوغنك حكمتنده بعض
اهل هيئت عنايت الهيه يه نسبت ايدوب حيوانات بريه نك خلقتنه و روى زمينده بقاء
نسل وتعيشنه ارادت عليه الهيه تعلق ايلدى ظاهرده سببى معلوم دكل ديديلر
و بعضيلودخى تسليم ايدوب لكن عالم اسبابده هر شيئك سببى اولوب سبب بولندن وجوده
كلمك عادت الهيه در پس بحر زمينى كليتله ستر اتمدوكنك سببى بودركه شمسك فلكى
خارج المركزى حسبى ايله اوجى وحضيضى حالا بروج جنوبيه دن اواخر قوسده در

شمس سيرنده حضيضه واردقده مركز عالمه قريب اولوب حرارتي زياده تأثير ايدر ودائما
بروج جنوبيه ده اولدقجه ارضه قريب وشماليه ده اوجده اولدقجه ارضدن بعيددر پس
شدت حرارت عنصر مائي تسخين ايدوب حركته كتورر زيرا آب قچان برعظيم تابه نك بر
كنارنده قاينسه حركته كلوب سائر يردن صولر اول محله كيدر دريادخي جنوب سمتنده
شدت تأثير افتابدن حركت واضطرابه كلوب بحار سائر اقطاردن اول جانبه چكلوب
ارضك شمال سمتلري اچق قالدي ديرلر لكن عند التحقيق سبب حرارت وبرودت
بعد وقرب شمس اولميوب بلكه مقابلهٔ شعاع شمس شدت حرارته وانحراف شعاع
حرارت خفتنه سبب اولمق كوزنور زيرا مقابله ده انعكاس مضاعف اولور مرايئ محرقه ده
ثابت اولدوغي اوزره وبرايله بحر ايكيسنده كرهٔ واحده اولدقدن صكره مرور ايام ايله هبوب رياح
وجري سيول ارضك مكشوف يرلرينه تأثير ايدوب وهاد واغوار حادث اولدي بحر حركت
اتدكجه مواضع هاويه يه نزول وخلال جبال وتلاله حلول ايليوب ارض مكشوفه جا بجا دريا
حادث اولدي لكن بوخصوص انكشافه سبب اولمسنه نظر واردر زيرا ايكي دنيانك نصف
مكشوفي حضيض شمس التنده در غايتي جذب كلي دكل ايسه اكثري دركيك اولور
مقصد فصل كرهٔ ارض برجسم بسيط بارد يابس دركه حيز طبيعيسي تحت العناصردر
برودت ويبوسي علت غلظ وتماسك اولمغله ظهري حيواناته مقر وبطني نبات ومعدنه
منشأ در جمهور عقلا نيجه دلايل ايله كري اولمه سن اثبات ايدوب ديديلركه روي زمين ده
ايكي بجق فرسخدن زياده مرتفع جبل اولمدوغي بلنمشدر پس ارتفاع اعظم جبالك قطر ارضه
نسبتي سبع عرض شعيره نك ذراعه نسبتي كبي در طاغلر ارضك كري اولمسنه مانع اولماز
غايت عظمندن مسطح كورنور علوم حكميه دن بي بهره اولانلرك عقلي كوزي كوردوكي يردن
تجاوز ايتميوب اولدوغي مكاني دوز كورمكله مجموعني دوز صانورلرظني واقعه مطابق دكلدر
وكرهٔ ارضك وسطنده برنقطهٔ موهومه واردركه مركز عالم وتحت حقيقي اول نقطه در جمله
جهاتدن جسم ثقيل اكا ميل وتوجه ايدوب مانع مرتفع اولدقجه واروب اني بولور وجميع
جهاتدن ارضك سمايه بعدي مساوي اولدوغي حالده اجرام ثقيله بري برني يا تدافع ويا
مركزك جذبي طريقيله وسط عناصرده طورر واصل عنصر تراب مركز جانبنده اولان
عنصر خالص دركه ملون دكلدر بعده طبقهٔ طينيه بعده طبقيهٔ مخالطه دركم معدن ونبات
بو طبقه ده تكون ايدر وبونلر بري برني محيط در بعضيلر بوجمله طبقه لري يدي اعتبار
ايدوب ومن الارض مثلهن نظم كريمنك فحواسنه موافق قلمشلر وبعضيلر اقاليم سبعه يه حمل
ايلمشلر وابن عباسدن منقول اولان اوكوز وبالق قصه سي ثبوت تقديرنده برج ثور وبرج
حوت ايله توجيه اولنور زيرا اصحاب كرامك امور مذكوره دن بومقوله تعبيرلري غالبا
صدر اسلامده امردين هنوز رسوخ واستحكام بولمدن اراء فلاسفه يه خلق دوشوب
دين اسلام قواعدني ضبط وروايتدن قالمسنلر ديو امور دينيه دن اولمين سؤاله كلوا الناس
على قدر

على قدر عقولهم فحواسنجه اسلوب حكيم اوزره جواب ويررلردي انبيا واصحاب كرام مصالحي
خلقه امور دينيه تعليمي اولوب حقايق اشيايباني انلرك وظيفه سي اولمامغله اختلاف
تشكلات قمردن سؤال اولندقلرنده قل هي مواقيت للناس والحج بيورلدي تا كه خلق
انلردن سؤال ايده جكلري نه زيبا لر وامور دينيه دن اولمين احوالي انلردن سؤال ايليه لر
زيرا القاح وتأبير قصه سنده حضرت رسول عليه السلام انتم اعلم بامور دنياكم بيوردبلر
بعده نصير طوسي وغيري اهل هيئت ديديلر معدل ايله دائرهٔ افق تقاطعندن كرهٔ
ارضده دورت قسم حاصل اولور ربع معمور ربعين شماليننك لا على التعيين بري در
وارباع باقيه نك حالي مجهول ومستور ياماء بحر ايله بالكليه مغمور در فقير ايدر متأخرين
اوقيانوسه سفر ايدوب ارباع باقيه حالني كشف واثبات ايلديلر وقدمايه معلوم اولمين يرلر
بولنوب بيلندي وحالا ارضك يارز يرلري وقوعي اوزره رسم اولنوب معموري ربعه حصر
اتمكه مجال قالمدي پس مركز دوائر عناصر وافلاكه جذب ويا دفع طريقيله واقف
اولان كرهٔ خاكك عنصر مادن جابجا بارز وظاهر يرلري متأخرين اهل جغرافيا رسم
وامضا اتدكلري اوزره ايكي دائره ده سرخ وزرد ايله ملون اولان مواضعدر رنك اصفر
قره وخرده احمر قطعه لري جزاير وسائر بياض يرلري دريا اولمق اقتضا ايدر وايكي دائره يي
تنصيف ايدن خط دائرهٔ استوادر وايكي جانبنده ايكيشر سرخ دائره مدار رأس سرطان
ورأس جدي دركه غايت ميل وميل كليه علامت وشمسك جنوب وشماله مداري
غايتنه اشارتدر خط استوادن ايكي طرفه يكرمي اوچبچوق درجه عرضه وارر التي آي
شماله دوراير بوطرف صيف اوته طرفي شتا اولور التي آي دخي بروج جنوبيه ده
سير ايدر اول زمان شتا بري طرفده عكس اقتضا ايدر وقطبه قريب سرخ دائرهٔ صغيره
مدار قطب بروجه اشارتدر باقي دوائر شطرنجي مقدما ذكر اولندوغي اوزره طول
وعرض دائره لريدر قطبه قريب موضعك مسافه سي منطقه قربنه نسبت اقل اولور
غايتي بورسمده خط استوايه قريب يرلرك قصر مسافه سي تسطيح كره دن لازم كلمشدر
زيرا بوايكي دائره كره نك سطح ظاهري رسميدركويا كه منطقه محلندن كسيلوب باصدرلمش
يومري ايكن دوز اولمشدر اطرافي برزاچيلوب يابلمق شرطيله بوتقديرجه اول نصف
كره اوزرنده مسطور اولان حدود ورسوم عيني ايله مسطحده كوستر لملك مهما امكن بومرتبه
اولور كا هو حقه ممكن دكلدر اول اجلدن اهل فن تدقيق لازم كلدكده ذات الكرسي يه
مراجعت ايدرلر وبررسم دخي اوتوز التي قوسي ايكي جانبه بسط اتمكدر كويا طوپي
نصفنه دك ياروب بعده باصدرمق كبي لكن اول قسم ده اختلال وفرق فاحش اولدوغي
جهتدن متأخرين ايكي دائره رسمني ترجيح اتديلر پس كرهٔ ارضك ايكي قطبلري
عرض تسعين دركه انلرده التي آي كوندز والتي آي كيجه اولمغله ظلمات اسكندر ديدكلري
شمال طرفنده اولان التي آي كيجه دن عبارتدر والا دائما ظلمات محلي اهل فن قتنده

ثابت دكلدروسدپا جوج دخی عرض تسعینه قریب محللرده اولملق لازمدرلكن اهل فن هنوز
محلنی كشف وتعیین ایلمدیلرو بوسدك احوالنی بزختاو تركستان فصللرنده تفصیل اوزره
بیان ایده رز انشاءالله تعالی ذكر مسافهٔ كره قیاس بطلمیوس مقتضاسنجه منطقهٔ
كره یكرمی دورت بیك میل وقطری یدی بیك التیوزاوتوزالتی میل ومساحهٔ جمیع سطح
ایكیوزاوج كره یوزبیك والتمش اوج بیك التیوزاوتوزالتی فرسخ تقریبی در جمشید كاشی
سلم السماده بوقیاس اوزره ابعاد اجرامی حساب ایدوب نصف قطرارضی مقیاس و ذراع
اولمق اوزره فلك قمر مقعرنیك مركز عالمدن بعدی اوتوزایكی نصف قطرارض واللی
التی دقیقه سی واللی طقوزثانیه سی قدر اولدوغن وسائرابعاد مقادیری براهین هندسیه ایله
اثبات ایلمشدر نصف قطرارض بوندن طرح اولندقده فرق بربیك التیوزالتمش دورت
فرسخ باقی قلورکه بین السماء والارض در كرچه امور مذكوره علوم ریاضیه دن بی بهره اولانه
كوزه بعید كورنور لكن نفسنده محقق وثابت علوم یقینیه قواعدینه مبنی مسئله در غایتی
قیاس قدما ایله قیاس مأمون اختلافی كاهی حسابه خلل ویررو بو قیاس مأمونه
امتحاندن صكره كیروامتحان اولندی یكی دنیافتحندن صكره اوچ سفینه غربه كیدوب
اوچ سنه قدر زمانده شرقدن كلدی حساب واقعه مطابق بولندی بعض كتب قدیمه ده
مسافهٔ ارض بشیوزییللق یول ویرایله كوكك اراسی بشیوزییللق یول یازیلوب سماواتده
بومفهومی مشتمل حدیث دخی روایت اولنمشدرلكن مراد معنای كثرتدر تعیین عدد دكلدر
زیرا خمسین سبعین وخمسمایه وسبعمایه مقام كثرتده استعمال اولنور ان تستغفر لهم
سبعین مرة نظم كریمنده تعیین عدد مراد اولنمدوغی كبی بونده دخی مراد دكلدر والاحساب
قطعی یه مخالف اولوردیوكرهٔ زمین رسمنده دایرهٔ ثانیه ده مرسومه اولان یرلركه وسعت اكناف
ربع مسكونه معادل وكثرت عمارتده قطر معمورغالب كلمسه باری مماثل برعالم جدیددركه
امور غریبه واحوال عجیبه سی حضرت حكیم خلاقك كمال قدرتنی تحقیق واثار حكمت
ایاتنی تصدیق ایدوب ساحهٔ سماحتنك كمال وسعتی افاده ومستمعان عبرت بینك یقیننی
زیاده ایدرمع ذلك كثیر اقدمینی وزبراولیش اناك خبرندن تهی اولوب دورادمدن بری كورلمش
واشیدلمش دكل وابتداء عالمدن اول انه كلنجه اول سمتلره كیدلمش دكل ایكن با تقدیر حق مجید
ظاهرویدید اولوب یكی دنیاد یمكله شهرت بولدی وهند غربی و هند جدید اسمیله تسمیه
اولندی نتكه امارقا فصلنده بیان اولنور فصل ۲ در احوال بحار چون كرهٔ ارض ایله كرهٔ ما
اجمالا ذكر اولندی بو فصلده كرهٔ ما احوالنی اجمال اوزره بیاندن صكره مقاصد فن
اولان اقسام ارض بیاننه شروع ایده رز و بو فصلده بز سابقا اسپانیا ممالكندن اولان قوینبریا
اقادمیاسنك حكمت ارسطو شرحندن متهیور ایعنی كائنات جو وعناصر كتابنك
سكزنجی مقاله سنی ترجمه اتمش ایدك انك مآلنی ذكر وایراد و نتیجه ابحاث ضمننده اهل فن كلامنی
نقل وبیانی مراد ایدرز بحث اول تكون بحرده در حكماء متقدمین دریالرك اصلنده وتكوننده

چوق

چوق اختلاف اتدیلر ارسطالیس بو كتابك اولنده انلرك اقوالنی نقل ایلمشدر دیوجنس
وغیری ظن ایلدیلر كه ترابی صو احاطهٔ تامه ایله احاطه ایدردی بر زماندن صكره كنشك
شعاعی حرارتی تأثیر ایدوب اكثری تحلیل اولندی و باقی قلانی قابل تحلیل اولمامغله
بحر كثیف قالدی وارضك بعض یرلری اچلدی انكساغورس وغیری ظن ایلدیلر كه دریا
ترابك بر نوع دری اوله ارض حرارت شمسله قزدقجه چقه زیرادر یاطوزلو دركبی
لكن بورأی مردود در حق بودركه سایر عناصر ایله بله خلق اولنه و بونك طوزلی اولمسی
تأثیر شمس ایله محرق اولان چوراق یرلروكوكورد وكبریت معدنلری اجزاسی
اختلاطندن ولطیفی متحلل اولوب كندی كثافتندندر اكر حلاوتی تصور اولنسه طوله
مكثدن قوقوب بدرایحه سنی روزكار اطراف ارضه سوروب جوهر هوایی افساد ایدر
وحیوانات بریه هلاكنه سبب اولوردی بحث ثانی دریانك وضعی خصوصنده در
قدماء رومانیان و یونان مصنفلری ظن ایلدیلر كه بحر ترابدن مرتفع اوله لكن نفس الامرده
تراب دریادن بر مقدار مرتفعدر نتكه اول عصر مصنفلری بو دعوایی دلیل ایله اثبات
ایلدكلری كتاب مذكورده مسطوردر بحث ثالث تقسیم بحارده در هیدروغرافیا اربابی
یعنی دریالر رسمنك اهلی جمله بحاری بش قسم قلدیلر ا اوقیانوس كه مطلق بحر محیط در ۲
بحر روم ۳ بحر احمر ۴ بحر فارس ٥ بحر جرجان و بعض متأخرین یدی قسم قلوب ٦
بحر المان ۷ بحر نبطش كه اسلامیانك بعضلری اناره تابع اولدیلر بز بو مقامده تسلیم طریقی
ایله یدی قسمی بر بر اجمالا ذكر ایدرز قسم اول اوقیانوس در لفظ مز بور لاتینده الفاظ
مختلفه ایله تعبیر اولنور اوقیانوز واوسیانوز ووقیتانوس جمله سی مطلق بحر معناسنه در
و بو لفظ زمان قدیمده معبود اعتقاد اولنور بر شخصك اسمی اولوب عموم اوزره بحری
غایت شهرتندن انك اسمیله تسمیه ایلدیلر و بونك یونان كتابلرنده مفصل حكایه سی
وارد رمقدمه صاحبی ایدر اراضی اراسنده تقدر بحار وار ایسه جمله سنه اوقیانوس دیرلر
وصكره اماكن مختلفه یه كوره مختلف در باره تقسیم اولنور اولا جهاتك دورت جهاتنه نسبت
دورت قسمدر محیط شرقی محیط غربی محیط جنوبی محیط شمالی وبونلرك هر بری كنارلرنده
اولان ولایتلر اسمنه نسبت واضافتله تسمیه اولنور اولا محیط شمالی سالماسیا كنارلرنده
سالماتیكوس و سیتیا كنارلرنده سیتیكوس یعنی تاتاردكزی وشمالك آخر سواحلنده ساكن
اولان طائفه یه نسبتله هیپربوریوس دیرلر واول سمتلره مستولی اولان كوكب باردزحله
نسبتله قیرونیوم دكزی واماالقیوم دخی دیرلر طوكمش دكز معناسنه واول سمتده التی
آی كیجه اولوب برودت وظلماندن واولود كزی معناسنه موری ماروساد خی دیرلر محیط شرقی
اولاقنا یاكنارلرنده شیرقه اولكه سنه نسبتله سریكوس دیرلر بعده چین دكزی كه اكاستیس
اوقیانوس دیرلر بعده جزایر محیط شرقی دكزی كه هباریس پلاكوس دیرلر ولازار نام
شخص كشف اتمكله اكا نسبت ایدرلر محیط جنوبی هند اوكنده بحر هنده اوقیانوس هندیكوس

دیرلر وغنجس تسمیه اتدکلری هند ارماغی دوکلدوکی یره غنجتیکوس دیرلرکه بنکاله
کورفزی در و بحر هند لانتخیدال دخی تسمیه اولنور و بحر فارس اوکلرینه که ارض کرمان
و فرس کنارلریدر فرس دکزی معناسنه مارپرسیقوم دیرلر و جزیرة العرب کنارلرینه
متصل دکزه ارابیقوم دیرلر بعضه جزیره عرب کنارلرینه وافردوکند پلراو لمغله اسیروم
دیدکلرندن غیری مادغاشقار دخی تسمیه ایدرلر و محیط جنوبی نک بونصفی که جمله هند
دکزیدر غانجتکوس و پرسیکوس وارابیکوس وآسیاروم اسملری ایله متمیز اولور و بوناسپرانسادیمکله معروف ومشهوردر بورودن او قیانوس جنوبی نک برقسمی ابتدا ایدر
غرب جانبنه طوغری اول قسمه او قیانوس اتیوپیکوس یعنی حبش دکزی دیرلر و بحر
ارماغنک اغزنه دک بو اسمله تسمیه اولنور و کاه بعض متأخرین جنوب سمتلرینه مان
دلسورد دیرلر سلامت بحری معناسنه و بو اطلاق طرف شرقدن مغالیان بوغازینه
وار بجه ممتد اولان محیطده استعمال اولنور محیط غربی او لا افریقیا غربیسنده سواحلنده
واقع طاغلر که اطلس اسمی ایله مسمی درو انلره موریتانیا طاغلری دیرلر بحر ارماغندن
اسپانیانک روقایه بورننه وار بجه اوقیانوس اتلانتکوس دیرلر اطلس دکزی معناسنه
واول بورندن غالیا سلطنتنک سلتیقا او لکه سندن لغور نام بورننه دک اوقیانوس
غالیکوس دیرلر غالیا دکزی معناسنه و بو اراده اسپانیانک او لکه لرندن قانتابریایه
اوغرادوغیچون اوقیانوس قانتابریکوس دخی دیرلر بعده غالیا او لکه سی اکوتانیایه
واروب آنده اوقیانوس اکوتانیکوس دیرلر و بو ارالقده برتانیا ایله غالیا ماببیننده اولدوغندن
برتانیکوس و هیبرنیا ایله سقوسیا که سلفده آکا قله دونیا دیرلردی کنارینه نسبتله
قله دونیوس دیدیلر بعده برتانیادن دانیا او لکه سی اولان جوسیایه وار بجه اوقیانوس
جرمانیکوس تسمیه اتدیلر متقدمین جمله اوقیانوسی بو اسملر ایله تمییز و تقسیم اتدیلر که حالا
اکثری باقی و مستعملدر تقسیم دیکر صکره متأخرین بعید یرلره کیدوب یکیدن کشف
اتدکلری اوقیانوسه اسامیٔ جدیده وضع اتدیلر انلرک رأیی اوزره جمله اوقیانوس اوچ قسمدر
اولی آسیا و آمه‌ریقا و ماجلانیقا ارا سنده اولان دریالردر آسیانیا قومی آکا ماردل زور دیرلر
جنوب دکزی معناسنه و غایت سکون اوزره اولدوغندن مار پاسفیقوم دخی دیرلر
ثانی امریقا و اوروپا و افریقا ارا سنده خط استوایه وار بجه ممتد اولان دریادر آکا ماردل
نورت دیرلر شمال دکزی معناسنه ثالث خط استوادن جنوبه امریقا و افریقیا و ماجلانیقا
مابیننده اولان بحردر آکا مارده اتیوپیا دیرلر حبش دکزی معناسنه و افریقیا و آسیا و ارض
جنوبی ارا سنده شرقه دوکلن دریایه مارده اینده یا دیرلر هند دکزی معناسنه تقسیم
بحار متقدمین ربع مسکون قدیم خلالنده بش بیوک قطعه تعیین ایلدیلر کمی خلیجده
داخل اولور کمی سینوس دریعنی بوغازسز قطعه در اولی پلینوس کتابنده قودانوس
کورفزی نامیله مسطور اولان سوه و یا دکزی در ثانی مدترانیوم دیدکلری ایچ دکز در
ثالث

ثالث سینوس پرسیکوس دیدکلری بحر فارسدر رابع مار روبروم دیدکلری بحر قلزم در
خامس قاسپیوم دیدکلری طبرستان و جرجان دکزی درو بو نلری منفرداذکر و بیان
ایدرز بو ترتیب اوزره بحر الامان بزم هیئت و اقالیم کتابلرنده بحر ورنک یازیلور علامهٔ
شیرازی تحفه ده علی ساحله امة طوال کماة دیمشدر و ورنک ایله اسوج قومنی مراد
ایلمشدر یکی دنیا تاریخنی یازان بو کلامی بو بحرک کنارنده بر قوم اولور که طول قامتلری
کماة یعنی ماننز قدر دیمکله ترجمه ایلدی طویل القد و شجیع و بهادر معناسنی قیوب خلاف
سو یلدی حالا اهالی لسانند بالتقوم دکزی دیمکله معروفدر و بو بحری پومرانیا و دانیا
واسوه و یاولیوونیا و پروسیا او لکه لری احاطه ایدر جرمانیادن المانیا او لکه سی دخی
بو کاقریب اولمغله بزم دیارلرده آکا اضافتله مشهوردر و بونک شکلی و مسافه سی رسمدن
معلوم اولور بحر روم سبتنه بوغازندن شام سواحلنه وار بجه ممتد اولوب اوروپا و افریقیا
ارا سنده کیردیکی ایچون داخل دکز معناسنه مدیترانیوم دیرلر بزم دیارده اق دکز دیمکله
مشهوردر بونک دخی اوغرادوغی و لایتلره کوره اقسام مختلفه سی واردر هر بری
سواحلنه اضافتله تسمیه اولنور پس بحر مزبور اولا اوقیانوسدن ایریلوب سبتنه
بوغازندن داخل اولور متقدمین ظنی اوزره اسپانیا بورنی اولان قالیس و افریقیادن موریتانیا
طاغی آپیلا ارا سنی یاروب دوکلمش اوله مزبور بوغاز خارجنده غادس نام اطه یه نسبتله
بوغازده اولان دریایه غادی تانوم دیرلر و بو بوغازه هرکولس بوغازی و ایکی طرفنده
طاغلره هرکولس عمودلری تسمیه ایدرلر مزبور سلفده بر عظیم الشان پادشاه اولوب
یونان کتابلرنده آکا منسوب نیچه حکایه لر یازلمشدر و بو دکزک سواحل جنوبیه سی افریقیا
کنارلری و سواحل شمالیه سی اوروپا کنارلری و سواحل شرقیه سی آسیا کنارلریدر
بز بوغازدن داخل اولوب اوروپا کنارلرینی ترتیب اوزره قطعه قطعه اسملری ایله بیان ایده لم
اسپانیا دکزی اسپانیانک سواحل جنوبیه سنده اولان قطعه در بوکا ایبریقوم یا خود
اسپانیقوم ماره دیرلر و اول سمتلرده بالیارس دیدکلری یابسه منورقه اطه لری اطرافنه
بالیاریقوم دکزی تسمیه ایدرلر فرانسا دکزی ناربونا او لکه سنه قرشو غالیکوس
سینوس ولیغونا او لکه سنده جنوبزه قرشو لیغوستیکوس تسمیه اولنور روما دکزی
جنوبزدن سیچلیایه یعنی مسینه اطه سنه کلنجه اتالیا کنارلرینه قرشو توسکوس تسمیه
اولنور یونان آکا تیره نوم لاتن انفروم دیرلردی و بو اورتالقده قورسیقا اطرافنه
قورسیقوم ماره و سردینیا اطرافنه سردورم مار تسمیه ایدرلر بعده مسینه دکزی سیچلیادن
کریده وار بجه دکزه سیکولوم اندن قبرسه وار بجه کریددکزینه قره تیقوم و قبرس دن
آسیا طپراغنه وار بجه سیپریوم دیرلر سیچلیا و ایتالیا و غرسیا ارا سنده واقع دریایه
یونان دکزی معناسنه یونیوم مار دیرلر و نبدیک کورفزی بو یونان دکزینک برقسمی در
ایتالیا ایله ایلریقوم یعنی ارنودوبوسنه کنارلری ارا سنده واقع اولمشدر بدیوزمیل قدر غربیه

وشماله ممتد اولور آکا آدریاتیقوم دیرلر سلفده آدریا نام شهره نسبتله مشهور اولوب حالا
اول اسمله قالمشدر وایتالیانك غربیسنده اولانه اینفروم یعنی اشاغی دکز وشرقیسنده
اولان وندیك كورفزی دکزینه یوقاری دریا معناسنه سوپروم دخی دیرلر بو كورفز
دکزینك دخی اقسامی واردر ارنودو بوسنه کنارلرینه ایلریقوم ماره دیرلر وبونی دخی ایکی
قسم ایدرلر ارنودا ولکه سی اولان دالماسیا دکزینه دالماتیقوم واشاغیسنه لیبورنیا یه
نسبتله لیبورنیقوم دیرلر وندیك كورفزی ایله سجلیا اراسنه اوزونیوم دکزی دیرلر زیرا
سلفده ایتالیانك بو کنارلری اوزونیا دیمکله معروف ایدی صکره ادریاتیقوم بوکا غلبه
ایلیوب اول اسم قلدی بعده موره دکزی قورونه نسبتله قورنتیاکوس تسمیه اولنور
اطه لر اراسی که روم ایلی واناطولی وکرید اورته سنده اولان دکزدر آکا اجه یوم ماره دیرلردی
صکره آرکی پلغوس وایچنده اولان اطه لره آرکی پل اطه لری دیدیلر بونك هر اطه یه
نسبتله قطعه لرینك اسماء مختلفه سی واردر بوغاز آسیا ایله اوروپا اراسنده بو دریا بر بوغازدن
چقوب کیر واچیلور بو بوغازه هلس پونس دیرلر فرس پادشاهی اردشیر بونك اوزرینه
کمی ایله کوپری یاپوب یونانه لشکر چکرمش ایدی اورادن اچلدوغی یره پروپونتس
دیرلر که بحر قسطنطنیه در بعده بوندن بر بوغاز دخی آیریلوب شماله کیدر آکا بوسفوروس
تراسیوس دیرلر که استانبول بوغازیدر اردشیرك باباسی داریوس اول محلدن کوپری
یاپوب عسکر چکرمش ایدی قره دکز مذکور بوغازدن دریا تکرار آچلوب پونتوس
اوکسینوس تسمیه اولنور بحر ازاق که آکا میوتیس کولی دیرلر بر بوغازدن بو دریایه
متصلدر آکا حالا کرش وتامان بوغازی دیرلر اسم قدیمی بوسفوروس سیمریوس در
ومزبور دکزه تن صویی دیدکلری تانایس ارماغی دوکلوب اسیا ایله اوروپایی فصل ایدر
یعنی آسیا کنارلرنده اجه اوس دکزندن صکره قارپایه متصل اولان دریایه قارپوم ورودس
دکزینه اوریوم وپانفلیا اوکنده پانفلیوم وکلیکیا یعنی سلفکه اوکنده کلیکیوم سوریا یعنی
شام سواحلنده سوریوم وقبرس اطه سی اوکنده قبریوم وپالستینا یعنی فلسطین اوکنده
پالستینوم وازیتوس یعنی مصر سواحلنده ازیپسیاقوم ولیبیا یعنی افریقیا اوکلرنده
لیبیقوم یاخود افریقوم نومیدیا اوکنده نومیدیقوم مورتانیا یعنی جزایر وغیری اوکلرنده
مورتیانیقوم اسملری ایله تسمیه اولنور بحر مذکورك یعنی خاصة اق دکزك مسافات سواحلی
اسلامکشتیبانلری قیاسی اوزره اون اوچ بیك اللی یدی میلدر ومرجان بو بحره
مخصوصدر دیرلر اما بحر قلزم که مکه دکزیدر شرقیسی جزیرة العرب اولغله آکا سینوس
ارابیکوس دیرلر وکتب قدیمه ده بحر احمر یازلغله ماره روبروم وماره روسو تسمیه ایدرلر
قزل دکز معناسنه وماردیمقا دخی دیرلر مکه دکزی معناسنه بحر مذکورك حمرتنده
اقوال واردر بعضلر کونشك شعاعی عکسندن قزل کورینور وبعضلر طپراغنك
قزللغندن احمر کورینور دیدیلر ویونانیلر آکا اریتریوم ماره دیرلردی احمر معناسنه
اریترانام

اریترانام پادشاه اسمنه نسبتنی ظن ایدرلردی نتکه سولینوس عجایب مخلوقات کتابنك
قرق بشنجی بابنده ایدر بو دریا اول دیار پادشاهلرندن پرسه اوس واندرومادس
اوغلی اریترانام پادشاه اسمیله آروتره اوس تسمیه اولندی ودخی دیمشدر بو دریا کنارنده
بر بیکار وار ایدی که صویندن ایچن قیونلرك یوسنی قزارردی لکن بو دریاده سفر ایدن
پورتقال طائفه سی بو دریانك لونی قزل کوروب صوینی چکدیلرسه بر صولر کبی بولوب
بلدیلرکه بونك لونی کنشدن ودیبنده اولان قزل قومدندر بحر مذکور سقطره اوکندن
ابتدا ایدوب سویسده منتهی اولور اوزونلغی تقریبا اوچیوز اللی فرسخدر
بحر فارس بوکا سینوس پرسیقوس دیرلر فرس کورفزی معناسنه شرقیسی بلاد
فارس اولغله آکا نسبت ایدرلر وماره پرسیقوم دخی دیرلر بونك امتدادی جنوبدن شماله
وغربه تقریبا ایکیوز سکسن فرسخدر بحر خزر که بحر شروان وجرجاندر آکا قاسپیوس
یاخود هرقانوس دیرلر اطرافنده ساکن ایکی طائفه اسمیله تسمیه ایدرلر متقدمین
بو دکزی شمال جانبنده اوقیانوسه متصل ظن ایدرلردی نهایت ارسطالیس وغیری
بو رأیه قائل اولمیوب اصلا اتصالی یوقدر دیدی بطلمیوس دخی آکا ذاهب اولوب
قاسپیوم دکزی هر طرفدن ترابله احاطه اولنوب صودن بر جزیره شکلنده کیرمشدر
اول اجلدن آکا کول دیمك اولیدر دیدی متأخرین دخی آکا تابع اولدیلر حالا ماره سالا
دیرلر وکنارنده اولان بر شهره نسبت ایدرلر وبعضلر تحت التراب اوقیانوسه بوندن
منفذ اولمق تجویز ایلدی لکن ثابت دکلدر وبعضلر قاسپی وایرقانی بو بحرك کنارنده طاغلردر
دیدی وبونك اطرافی اون ایکی کونده طولاشیلور دیو تحریر اتدیلر بو مقامده
دریالر ذکری انجامه ایردی بوندن صکره کلهجك صحیفه لرده باقی امور جزئیه مناسبتله
بیان اولنور حالا بحرك اخر بحثلرینه شروع ایدلم بحث رابع دریانك حرکات
مختلفه سنده در چون عنصر ثقیله مضاف اولدوغی جهتدن مقتضای طبیعتی تراب کبی
مرکز جانبنه حرکتدر اول حرکت طبیعیه دن غیری بر قاچ حرکت ایله دخی متحرکدر اولا
حرکت اولی حرکت طبیعیهٔ سفلیه در حرکت ثانیه روزکار تحریکی ایله اولان حرکتدر
حرکت ثالثه شرقدن غربه حرکتیدر بحریلر قتنده مجرب وثابتدر که مد وجزردن غیری بحر
اوقیانوسك شرقدن غربه اقندیسی واردر اسپانیادن غربه یکی دنیایه بر آیده وارلر
واوچ دورت آیده انجق کلورلر وپورتقال طائفه سی افریقیا سواحلندن هند شرقی یه
کیدرکن وکلورکن بو حرکتی مشاهده ایدرلر زیرا بونا اسپرانسه بورنی یچدکدن صکره
نقدر موافق روزکار اولورسه کمینك شرقه کتمسی بطی اولور غربه کتمسندن وبو حرکت
آق دکزده دخی مشاهده اولنمشدر اسپانیادن شام سواحلنه کیدنلر کیدرکن کیج واروب
دوندکده تیز کلورلر وبو حرکتك سببی فلك اعظمك حرکت یومیه سی ظن اولنور زیرا
اوقیانوسه فلك اعظم مخفی جهة تأثیر ایدوب سائر افلاکی دوندوردیکی کبی دریایی دخی دوندورر

و بونلر انك حركتنه تابع اولالر حركت اربعه شمالدن جنوبه حركتيدر بو حركتي دخي بحريلر
تجربه سي ايله ثابت اولمشدر ارسطو سماعياتك ايكنجي كتابنك اولكي بابنده ايدر بو حركتنك
سببي شماله ترابك برزار تفاعيدركه دريا اول سمتلردن الحق يرلره اقار و اول طرفده نيچه انهار واردر
انلر دخي دريالرك اقماسنه امداد ايدر نتكه تن صوبي ازاق دكزينه وطونه صوبي وسائر انهار قره
دكزه دوكلور شارح كتاب مزبور البرتوس ايدر اول سمتلر كنشدن بعيد وبرودت اوزره اولمغله انده
وافر صولر تكون ايدر وجنوبه اقار بعضلر بو علته اعتراض ايدوب ديديلركه جنوب سمتي
شمالدن ابرددر و بو خصوصي اول سمته سفر ايدنلر مشاهده ايله نقل ايدرلركه اورالرك بردينه تحمل
اولنماز زيرا اول سمتك كواكبي آز و خرده در شعاعي شدت بردي دفع و تسخينده تأثير ايلمز
بو تقديرده انده دخي وافر صولر تكون ايليوب شماله اقمق كرك ايدي لكن نيفوس شارح
البرتوس شارحه نصرت ايدوب ديدي كه بواقنديلك سببي يالكز صولرك تكوني دكلدر
بلكه جنوب طرفي انكبه در بعضيلر ديديلر ارسطو بو حركتي اوقيانوسه نسبت ايتميوب
ايچ دكزه تخصيص ايلدي زيرا انده في اظهردر ازاق دكزي قره دكزه وقره دكز استانبول
بوغازندن اق دكزه اقار لكن سائر دريالرده اوقدر ظاهر دكلدر اكر جملهده اشتراك دعوا
اولنورسه نيچه مشكللر كورينور اول اجلدن شارحلر ارسطو بو كلامي نقل ايلدي كندي
رأيي دكلدر ديو توجيه ايدرلر حركت خامسه حركت رحويه در و بو حركت ايچ دكزده
خصوصا دريا تيقومده يعني ونديك دكزنده تجربه واثبات اولنمشدر ديو نقل ايدرلر لكن
بو حركتنك سببي كيرو شرقدن غربه اولان حركت سببيدر زيرا آق دكز كنارلري طـــار
اولدوغندن غيري نيچه بورونلر وكورفزلردن خالي دكلدر پس شرقدن غربه
حركت ايدركن اول اكري كنارلره اوغرايوب ضرورى كير و دونر وسواحلده حركت
رحويه اولور حركت سادسه مد وجزر حركتيدر و بونك عموم اوزره اسمي استوسدر
بو حركت ايله دريا صولري تردد اوزره سواحله كلور وكيدر و بونك سببنك كشفي وتحقيقي
فلاسفه يه مشكل اولوب چوق زحمت ويردي بز دخي بو مقامده يازدقلربني اجمالا ذكر ايدهلم
بحث خامس دريانك مد وجزري مختلف اولدوغنده در و بو مد وجزر زمان ومكان حسبي ايله
مختلف اولور اولا دريانك بعض سمتنده مد وجزر يا هيچ يوقدر ياخود قتي ازحس اولنور
مثلا جنوه وايتاليا اوكلرنده وفرانسا كنارلرنده وبارشلونه اوكنده ويكي دنيادن مكشيقو
كنارنده وقويه قرينده اولان اطهلرده بر مرتبه ازمشاهده اولنوركه يوق مثابه سنده در و آخر
سمتلرده عظيمه اولور مثلا هند دريالرنده هند ارماغي اغزنده وغوت دكزنده وفلانديا
و برتانيا و پورتقال دكزنده و بحر احمرده زياده مد وجزر واردر وقياس اوزره اوقيانوس مد
وجزري سائردن ارتقدر و مد وجزر حركتي سواحل بحرده زياده مشاهده اولنور كناردن
بعيد اوتهلرده اولدوغندن دريايه دوكلن ارماقلره نسبت دخي اختلاف اوزره در مثلا
پورتقال دياري ارماقلري مد زماننده يوقاري دونرلر افريقادن اطلس ولايتلرينك ارماقلري
دونمزلر

دونمزلر انكليز اطهسنده تاميزش نام نهر كيرو الكلي ميل قدر كير و دونر كيدر و اسپانياده
بتيس نهري دخي اوقدر دونر اما زمان حسبي ايله اختلاف مد وجزر هر يرده بر وقتده
اولميوب پرتقال اوقيانوسنده وآخر يرلرده اكثرا التي ساعت مد و التي ساعت جزر ايدر لكن
اكوتانيا سواحلنده اوقيانوس يدي ساعت قدر غاروننا ارماغي اغزينه كيروب بش ساعت
قدر دونر جزر ايدر و حبش كينه ياسي قرينده دورت ساعت مد و سكز ساعت جزر ايدر
و بو كينه ياسواحلنده مدك هجومي بر مرتبه دركه هر بركمي اوچ لنكر ايله انجق ضبط اولنور
والا قرايه اوروب هلاك ايدر و هند ارماغي اغزنده اولان قامبايا سواحلنده دريا ايكي ساعتده اوتوز
فرسنخ يري اورتوب ايكي ساعتده كيرو اچار و بر مرتبه سرعتله هجوم ايدركه انده بولنان حيوانات
بريه قاچمغله قورتلامز و كميلر اول محلده طورامز انجق يريرچقورلره قازيلوب جزر زماننده انده
ياتورلر پس معلوم اولديكه بو مد وجزر بعض يرلرده بطي و بعض يرلرده سريع در و سائر يرلرك
مد وجزري دخي بر ساعتده باشليوب كير و بر ساعتده تمام اولورز دكلدر زيرا هر كون بر ساعت
قدر تأخير ايدر مثلا بر يرده بر كون اوله زماني ابتدا ايتسه ايرته سي بر ساعت صكره باشلر
بحث سادس مد وجزرك علت فاعليه سنده در بو خصوصده حكما اختلاف ايدوب علت
واحده اوزرينه اتفاقلري ميسر اولمدي وفرقه فرقه اولديلر بر كروه ظن ايلديلركه بو عالم
شهادتك كليتي عناصردن مركب عقل و روح ايله قائم بر حيوان اولوب متأخرين اوقيانوس
قعرنده اولا و تنفس ايتديكه مد وجزر وجوده كله و بعضلر اوقيانوس ايچنده واطرافنده اولان
ارواح تنفسندن اولور ديدي افلاطون ظن ايلدي كه دريا دبنده مغارلر واردر ارواح
انلري اچار قپارا چلدقجه صو كيروب جزر اولور قپاندقجه مد ايدر و بعض حكما ظن ايلديكه
تراب حركت سنويه ايله حركت ايده و قمرك حركتي تراب حركتنه مصادف اولمغله دريا ايله سما
اراسنده مصادمهدن بر روزكار ظهور ايده و تو نله دريا اندن حركته كله شارح ايدر بو خصوصده
ارسطونك رأيي نه ايدوكي صريحا معلوم دكلدر نهايت ارسطودن حركت مد وجزري كونشه
اسناد منقولدر يعني كونش حركت اتدكجه رياحي نيچه تحريك ايدرسه دريايي دخي تحريك ايدر
زيرا رياح شديد اولدقجه دريا قبارر و ضعيف اولدقجه اشاغي قورر و بعضلر سبب مد
وجزر بعض كنارلرك اچاقلغي در التيشر ساعتده دريا برالحق ساحله دوكلور وانده صو
چوغالوب اوته مقابلي اولان كنار اچق و الحق قلدقده كيرو اول طرفه دونر بو اسلوب اوزره
دوردائمه درديدبلر و بعضلر بونك سببي صولردن چقان بخاردر ديو دريايي برحمايه مبتلا
حيوانه تشبيه ايلديلر قچان بخار مجتمع اولوب خروج ايتسه مد واقع اولور فارغ اولدقده
جزر ايدر نتكه محمومده بعض متعين اوقاتده اخلاط رديه جمع اولوب غلبه ايتدكده متحرك
اولور و تب رجله منحل اولدقده سكون بولور بو طريقله ابحره نوبتلري دائما دريايي تحريكده در
ديديلر بحث سابع سبب مد وجزرك تيموغره مسند دردينلرك رأيي بياننده در كرچه حكما
اراسنده ذكر اولندوغي اوزره بو خصوصده اختلاف واقع اولدي لكن انلرك اكثري مد وجزري

سببنی قمره اسناد ایدرلر و بو مذهب مشهور و رأی جمهور شکلنده در و جمله دن قبوله احری
اولور شول شرطله که خصوص مزبور یالکز قمره مسند اولمیوب شمسک تأثیری دخی بیله
اوله نور قمر شمسدن مستفاد اولدوغی جهتدن و بو حرکت مد و جزری فلکیات تأثیرندن
غیره اسناد ایدنلرک رأیی ضعیف و عامیانه و دلایل واهیه و سوزلری افسانه در زیرا هر کون
تجربه و امتحان ایله مشاهده ایدرز که بو حرکت مد و جزر غالبا قمرک حرکت یومیه سنه تابعدر و
بر قاج وجهله اولا قمرک حرکت یومیه سی افلاکک دورت نقطه لرینه کوره نیجه دورده منقسم
ایسه دریا دخی هر نهار طبیعی ده دورت کره متحرک اولور یعنی ایکی کره مد و ایکی کره جزر ایدر
یعنی قمر هر بلدک افقنه و نصف نهارینه کوره شرقدن افقه چقدوغی کبی مد باشلر نصف
نهار دائرسنه کلنجه بعده نصف نهار دائره سنی کچدیکی کبی مد تمام اولور جزر باشلر تکرار
افق غربی دن سمت قدمده نصف لیل دائره سنه وارنجه مد ایدر اندن افق شرقی یه وارنجه
کیرو جزر اولور و بو قاعده کلیتله برقرار اولمیوب بر از اختلاف اوزره اولور سه مانع دکلدر
زیرا اسیا قامد و جزرک اختلاف احوالنه تنبیه اولنمش ایدی و قمر دخی هر بار اون ایکی ساعت
تحت الافق سیر ایلرکه التی ساعت مد و التی ساعت جزر هر زمان و هر یرده مطرد اولمق لازم
کله وجه ثانی بودر که قمرک کونشه انظار مختلفه سنه کوره مد کاه آز و کاه چوق اولور مثلا
مقابله و بدر ده عظیم مد اولور و اجتماع و هلالده غایت ضعیف اولور بعده قمرک نوری زیاده
اولدقجه مد دخی تزاید بولور اول اجلدن بعض مصنفلر اوقیانوس قمرک یولداشیدر زیرا
قمر ایله همحال اولوب انک قوتی ایله قوی و ضعفی ایله ضعیف اولمسی شاهددر دیو تحریر
ایدر ودخی هر کون در یا بر ساعت مدینی تأخیر ایدر مثلا بو کون اول ساعتده اولسه
یارین ایکنجی ساعتده باشلر زیرا قمرک ایکی طلوعنک ماببنی یکرمی بش ساعت اولمغه قریبدر
و قمرک بعض منازلنده ایام شتاده اتدیکی مد ایام صیفده اتدیکندن زایددر سببی بودر که
شمس شتاده بروج مائیه یه اوغرامغله قمری تقویت ایدر و تأثیرنی آرتورر و قمرک اجسام
رطبه ده تأثیری زیاده در اول اجلدن قمره مؤنث بالطبع دیرلر و اطبا امراض بلغمیه یی
قمره اسناد ایدرلر و رطوبتی غالب اولان دماغ و امزجه قمرک تغییرینه تابع اولوب رطب
علتلرک بحرانی اوقاتی قمر احوالنه قیاس ایله تجربه و اثبات اولنمشدر و قمرک سائر کواکبه
انظاری ایله دخی دریا متأثر اولور مثلا قمر زهره یه بر مناسب نظر ایله ناظر اولوب رطب
منزله اوغراسه مد حددن تجاوز ایدر و اکر مریخه ناظر اولوب یابس منزلده بولنسه مد
ضعیف اولور و قمرک اولدوغی بروجه دخی بو بابده اعتبار واردر زیرا قمر بروج مستقیم الطلوعده
اولدوغی زمان دریا مدی ممتد اولور و بروج معوجة الطلوعده بر ز ناقص اولور اما قمرک عرضی
اولدوغی ایامده ازمنهٔ مد و جزر متساویه در بعده مد و جزرک سببی قمردر دینلر تأثیری
جهتنده اختلاف اتدیلر ابن رشد قمرک حرکتی و شعاعی تأثیره علت اولدوغی تعیین اتدی
و دیدی که بو ایکی امر ایله دریاده ابخره پیدا اولوب قبارر و مد اولور رجحان بونلر اولمسه
تأثیر

تأثیر اشاغی قور لکن قوانتار نوس و غیری قمرک بو ایکی حالنه قوت ثالثه اثبات ایلدی
و دیدی که اکر بو تأثیر ایکی امره منحصر اولسه قمرک اقترانی زمانده و تحت الافق اولدوغی
زمانده مد اولمامق لازم کلوردی زیرا شعاعی بحره واصل دکلدر امدی بر تأثیر خفی دخی
کرکدر که اول زمانلرده قمردن اجساد رطبه متأثر اولوب مد و جزر واقع اوله و بو مقوله
تأثیر خفی ارسطونک سماعیاتنده تفصیل اولنمشدر و بو مد و جزر حقیقتده ماء بحرک
تخلخل و ذبولی میدر دکلمیدر اختلاف اولندی قوانتار نوس تخلخل و ذبوله ذاهب اولوب
دیدی که صولر قابارب متخلخل اولمسه در حال نداندن حاصل اولور و جزر زماننده یره اقار
کیدر لکن جمهور تخلخل و ذبول مذهبی قبول اتمیوب دیدیلر مقناطیس دمری تحریک
اتدیکی کبی قمر دخی بر مخفی کیفیت ایله دریایه تأثیر ایدر و چکر و انظار مختلفه سنه و قربنه
و شعاعنک منفرجه و حاده و قایمهٔ زوایا سنه کوره صولری قالدروب کاه سواحله چکر و کاه
ترک ایدر صولر کندی ثقلتی ایله الحاق یرلره دونوب کیدر و مدده کورینن صونک کثرتی
دریانک بی پایان مسافه سندن کلوب جزر اولدوغی زمان کیرو اورایه کیدر تخلخل
و ذبول لازم کلمز پس بو رأی صوابه اقربدر و بو دخی ثابتدر که دریانک بعض سمتلری قمرک
نورندن زیاده متأثر اولوب آخر یرلردن زیاده مد ایدر بونک سببی مقابلهٔ انعکاس
شعاعدر یاخود اخر مخفی تأثیردر مثلا قمر شمالی ایکن سواحل شمالیه نک مدی زیاده
اولور جنوبی ایکن سواحل جنوبیه نک مدی زیاده اولور لکن هر یرده مطرد دکلدر
بحث ثامن ذکر اولنان رأیده واقع اولان شبهه لر وواردا اولان سؤاللره جوابده سؤال اول
مد و جزر چونکه تأثیر قمردندر انهارده و کوللرده نیچون اولمز الجواب اسباب طبیعیه
هر موضعه تأثیر ایلمز بلکه تأثیره مستعد موضعه تأثیر ایدر مثلا مقناطیس هر جسمی
کندویه جلب ایلمز پس هر صونک تأثیر قمری قبوله استعدادی یوقدر بلکه دریانک
هر صویی دخی مستعد دکلدر نیجه دلائل ایله که بعض مرتبه ذکر اولناجقدر سؤال ثانی
دریایه اقان انهارک بعضلری مد اولدقده چکلوب بعضلری چکلمدیکی ندندر الجواب
بعض ارماقلر انکیچون کیرو دونمز که انده دریانک مدی قوی دکلدر یاخود نهرک جریانی
قوی و سریعدر مده غلبه ایدر سؤال ثالث زمان مد و جزر هر یرده نیچون مساوی اولماز
الجواب بعض یرده مد و جزرک زمانی انکیچون قلیل و بعض یرده کثیر و بعض یرده
مد سریع و جزر بطی اولور که یرلرک وضعی مختلفدر و بعض سواحل دوز و بعضیسی
مرتفع و منخفضدر و نیجه سنده بوغازلر و کورفزلر واردر بو جمله صونک حرکتنی یا تعویق
ایدر یا تعجیلنه سبب اولور و روزکارلرک هبوبی و اجرام علویه نک تأثیری بو بابده
مشترکدر سؤال رابع بعض دریالرک مد و جزری قلیل و بعضنک هیچ اولمدوغی نیچوندر
الجواب متأخرین فلاسفه دن بعضلری بو سؤالک جوابنده دیدیلر که ایچ دکزلرک بعض
سمتلری مثلا ازاق دکزی و قره دکز مد و جزر ایلمز یاخود حس اولنمز زیرا شمالدن جنوبه

اقان صولرك هجومنی انی منع ایدرواوقیانوسك بعض سمتلرنده شرقدن غربه دوكلن صولرك
كثرتندن وسرعتندن مدوجزر واقع اولیوب انجق دریا شرقدن غربه حركت ایدر
لكن بو جواب مقنع دكلدر زیرا ایچ دكزك شمال طرفنه مدی اولمدوغی تقدیرده شرقه
وياغربه اولمق كرك ایدی وچونكه اوقیانوس قمرك حركتنه تابعدر هر یرده شرقدن غربه
حركت اتمك كرك ایدی بونك جوابنده دیمك معقول كوربنورکه اول یرلرك قمرك تأثیرنی
قبولده طبیعتی اختلاف اوزره اولمغله اثر دخی مختلف ظهور ایدر نیچه یرلرده حاصل
اولاجق قدر متأثر اولمـاز ونیچه یرلر زیاده متأثر اولورنتكه شمسك شعاعی كرچه
هر یرده یغمور ماده سی اولان ابخره یی تحریكده مؤثردر لكن بعض یرلرده تأثیر زیاده
وابخره چوق اولور اكا كوره یغمور وافر یغار بعض یرده از اولور وبعض یرده ابخره دن هیچ
یغمور یغماز پس عناصرك ومركباتك طبایعی واستعدادی واجرام اثیریه تأثیرنه انقیادی
نسق واحد اوزره اولمدوغندن غیری سایر كواكب دخی بعض امورده تأثیر ایدوب شمس
وقمر تأثیرنی یاتقویت ایدر ویاتضعیف قلارواوقیانوس اختلاف جهاته حركت
اتدوكنك سببی قمرك عرضه كوره اختلاف حركاتیدر نتكه سابقـاً ذكر اولندی
سؤال خامس بعض یرلرده قویولر واردركه تحت الارض بحره منفذی اولمغله صولری
طاشار وچكلورلكن بعضیسنك زمانی مدوجزر زماننه مطابق دكلدر مد زماننده چكلور
جزر زماننده ارتار نتكه اسپـانیاده وار در الجواب دریامدی ایله طولان قویلرك
دریادن منفذی وامدادی اولدوغی حالده منفذ دخی واسع ویولنده مـانع مرتفعدر
اماجزر زماننده طولان قویلرك دخی منفذی وار لكن تنك وناهموار اولمغله مدك امدادی
قویه واصل النجه جزر زمانی كلوب امر برعكس اولور سؤال سادس اغریبوز اطه سی
بوغازنده كوپری التنده بركون برکیجه یدی كره مدوجزر واقع اولدوغی ندندر الجواب
ارسطو بو مشكلی حله عظیم تقید اتمش ایدی حتی یونان كتابلرنده بر خبر غیر واقع دخی
یازرلركه بالاخره بونك حقیقتنه واقف اولامیوب المندن كندویی اول محلده دریایه القا
ایلیه ودیه كه بن سنی ادراك ایده مدم سن بنی ادراك ایله لكن بعض متأخرین تحریری اوزره
بو بوغاز متعین اوقاتده یدی كره واروب كلمز بلكه اسن روزكارلره تابع اولوب مختلف
یللر اوكنجه یللر وكیرو دونر ویدی كره مدوجزر ایلدیكی تقدیرده سببی بو اولهكه اجه یوم
دكزینك ایچریسندن حركت ایدن امواج اطه لر ارا سنده مضطرب اولوب دونركاه
بر جانبه وكاه بر جانبه اقار یاخود اول بوغازك وضعی وموقعی بو حركتی اقتضا ایدر جائزكه
بعض قعرنده مغاره لر اولوب دریا حركتنده هجوم ایله طولوب اوته طرفنده یول
بولمامغله كیرو دونر جائزكه اختلاف حركات اندن صدور ایدر اولهنتكه كرداب محلنده
حركت دوریه یه سبب بودر دیرلر پس بوجمله مدوجزر احوالنك اكثرنده طبیعتك علل
مخفیه واسباب مجهوله سنه التجا ایتمك اولی اولوب عقل بشر احاطه اتدیكی قدر یازدقلری
بودركه

بودركه نقل اولندی بحث تاسع مدوجزر حركتنك علت غائیه سنده در چون طبیعت
ادنی شیئنده بیهوده وعبث بر اثر قومدوغی ارسطونك فلكیات كتابنده سكزنجی بابنك
اللنجی جمله سنده تعلیم اولنمشدر بو عنصرك مدام حركتی دخی بی معنی اولمیوب تحتنده نیچه
فواید واردر اولادریا حركتله متعفن اولماز زیرا حركت عفونتی دفع ایدر اول جهتدن كه
عفونت حرارت غریبه دن اولور وحركتدن صادر اولان تبدیل هوا بو حرارتك تأثیرنی
منع ایدر مثلا كونشه قارشی بركمسنه یوروب كتسه بو امری تجربه وامتحان ایله
تصدیق ایدر زیرا كونشه قارشی اوتوران قدر شمس حرارتندن متأثر اولمازمكر كه غایت
سرعتله یوروب حرارت بدن حرارت شمسه منضم اوله وسرعت حركتدن زیاده
حرارت لازم كلوب بدنی احاطه ایدن هوانك تبدیلی تبریدده تأثیردن قله ثانیـاً فائده سی
بو حركتله میاه بحر تنقیه اولندوغیدر زیرا ماء راكد اكثر ملوث وفاسددر ومتحركك دریاده
قاذورات طورمیوب اكثر كناره چقار ودریا كندویه القا اولنان جیفه لری بو حركتله دفع
ایدوب طشره اتار وكندوینی تنقیه وتطهیر ایدر وتازه لشلر اولادریادنه چوكوب صكره
یوزه چقدوغی ارسطونك سماع كتابنده بیان اولنمشدر ثالثاً بومدوجزرك دریاده سفر
ایدنلره كلی امدادی واردر زیرا بعض اسكله لرا ولوركه مد صرانده دخول ممكن دكلدر وجزر
زماننده سهولتله چقار بحث عاشر بر ایله بحرك تبادلنده در ارسطو بونا لیفك كتاب اولنك
اون دوردنجی بابنده ایدر ترابده مرور زمانله صولردن عظیم تغیر حاصل اولور براقاج وجهله
اولا ترابك بعض یرلری ستوره ویابس ایكن دریادن اعتداله كلور وبالعكس بو جهتدن تراب
حیواناته بكزر انلركبی كاه تازه لنر كاه قوجار وثانیا بعض یرلر اچق ایكن دریا ایله اورتولور وكاه
دریا التنده مستور اولان یرلر اچیلور زیرا دریانك حركتی اجرام فلكیه قوتندن وتأثیرندن
صادر اولمغله كاه فورتنه وطوفان تحریك ایدن انظار كواكب بونك حركتنه موافق بولنمغله
دریا حدندن زیاده طغیان ایدر وسواحلی یقوب كاه براولكه یی باصار واوتر وكندویه
مخصوص ایدر وكاه بر اخر كناردن چكلوب یری اچار كویا كه بنی آدمه اول یرلری باغشلر نتكه
دلوس ورودوس نام اطه لر دریا التندن اچق قالدقلرینی نقل ایدرلر وجزیره انافیسا
واق دكز بوغازی ایله لموس یعنی لیمن اطه سی ارا سنده بنا نام جزیره والونه وسقلاوس
اطه لرندن اولان تراو ترازیا ویرا بحردن اچلمشلردر وثالثا قره یه متصل اولان بعض یرلر
مرور ایامله جزیره اولدی مثلا سچلیا ایتالیادن وقبرس سوریادن واوبه یا نام جزیره
یعنی اغریبوز بهاوسیادن وزی بیقوم نام جزیره بیثینیادن منقطع اولوب طوفانیله قره دن
ایرلدیلر وبالعكس نیچه اخر اطه لری بیوك قره یه متصل قلدی وقرننده اولان اولكه لره
الحاق ایلدی انتس سا اطه سنی لسبوسه وزفیریوم اطه سنی قارناسوسه واتوزا اطه سنی
مینی دوسه ودرومیسقوم وپرنس اطه لرینی میله نوسه ونارته كوزا اطه سنی پارتینوم
بورنینه الحاق ایلدوكی كبی ورابعادریا كویا كه بو ویردیكی یرلره مكافات قصد ایدوب بعض

شهرلری وجزیره لری اورتدی ازاق دکزی اطرافنده اولان بیرا شهری وانت سیشا
شهری کبی وقوروننکور قرنده اولان الیسس شهری وتور شهری کبی بوجمله باصلوب
دریا التنده قالمشدر وبعضلر ظن ایدرلر که سبته بوغازندن بری اولان ابح دکزك یری
سابقا قره ایدی اوقیانوسك طغیانی ایدوب هرکولس سبته بوغازنده اولان یولی اچوب
لااولدوغی یری باصدی ودخی اتلاس دکزی کنارلرنده سلفده براطه وار ایدی که
خاقیر یقیادن بیوك ایدی برتاریخده اوقیانوس طغیان ایدوب جمله سنی باصدی اول اجلدن
الامر بقایی کشف ایدن قرستوفولوس دریالری یوقلوکن اورانك دریاسنی بالچقلی واوتلی
بولدی وبو دلالت ایدرکه صکره باصمش اولمه نهایت اتلاس دکزی باصدوغی اطه نك
واسع دکزی صکره داخل اولدوغنك اصلی یوق افسانه درلاحقه بحث عاشر تاریخ هند
غربی دن منقولدر امام رازی مباحث مشرقیه ده دیمشدر اشبه بودر که ربع معمور
سوالف دهورده ماء بحر ایله مغمور ومستور اوله وظن مذکوری محققدر که اکثر احجاری
کسمر ایلسك اجزاء حیوانات مائیه ظهور ایدر زیرا تحت مادن باز اولان طینلرج تاب افتاب
ایله منحجر اولمشدر فقیر ایدر اجزاء حیوانات مائیه ظهوری ارضك بحر ایله مستور اولمسنه
دلالت ایتمز زیرا ارضده واجزاسنده اول مقوله حیوانات تکونی جائز وواقعدر ومسعودی
مروجده نقل ایدرکه بحار مرور ادوار ایله حرکت وانتقالده درلکن کثرت میاه وکمال
سعتندن نقل وحرکتی معلوم اولمیوب مساکن قدیمه سنده ساکن ظن اولنور حضرت
ابوبکر صدیق خلافتنده خالد بن ولید حیره فتحنه عزم ایدوب نجفه واردی اهل حیره دن
عبد المسیح نام بر پیر کوروب اندن اخبار عجیبه استماع ایلدی جمله دن بری بن یتشدم مکه
بحرفارس محل نزولکه حلول ایدوب امواج بحر تحت اقدامکی ضرب ایدردی وسفاین بحر
متاع سند وهند ایله بو موضعه کلوب کیدردی مسعودی ایدر حالا بحر ایله حیره نك
مابینی نیچه مرحله در وحالا نجفه واران کلام مزبورك صدقنی بیلور وکبیر واخر محلده دیمشدر
احمد بن طولون بر پیر ایله بولوشوب اول پیر خبر ویردی که زمان سابقده بحیرهٔ دمیاطك
یری ماء بحردن بری ایدی اندن بحره برکونده واریلوردی وعریش مصر ایله جزیره
قبرس میاننده بر یول وار ایدی که اهل عریش قره دن قبرسه کیدرلردی وسبته بوغازنده
احجاردن مبنی اون ایکی میل بر متین کوپری وار ایدی که اهل اندلس جانب غربیه واهل
غرب جانب اندلسه گچرلردی وماء بحر اول جسرك التندن اقاردی مرور ایام ایله بحر
اورتوب کنارلرینی باصدی حالا بحرك صفاسی زمانده جسر مزبور کورینوردی
قلیسیانوس قیصر جلوسندن ایکیوز اللی بر ییل مرور ایتدکده دمیاط سمتنده اولان بحر
حالا بحیرهٔ تنیس ودمیاط اسمیله معروف یره یوروب الحاقده بولنان قریه لری
ومزارعی باصدی بعده یونانیون ماتیز ایدا اولوب محل مزبورك مرتفع برنده انجق برایکی
قریه قالدی وکبیر ومسعودی مروج الذهب اوائلنده دیمشدر اول ملوك هند برهمن
اکبر درکه

اکبر درکه علم حکمتی اول اظهار ایلمش وحرکات افلاك وکواکبی شو بیلمشدر وکواکبك عالم
سفلیه تأثیرنی یازوب سمید اولی اثبات ایلمشدر وسند وهند نام برکتابده بوجمله یی تحریر
ایدوب دیمشدر که اوج شمس هر برجده اوچ بیك بیل سیر ایدوب اوتوز التی بیك بیلده
دورنی تمام ایدر چونکه اوج شمس بروج جنوبیه یه انتقال ایده عمارت دخی اول طرفه
انتقال ایدوب عامر غامر وغامر عامر اولور وزعم ایلمشدر که هردورده بر کره عالمه فنا طاری
اولوب بر عالم آخر ظهور ایدر فقیر ایدر حضیض شمس بحری جذب ایلمك بوقاعده یه بنا در
چونکه انتقال اوج وحضیض تدریجی در عامر غامر اولمق وعالم آخر ظهور ایلمك دخی تدریجی
اولور دفعی دکلدر رسالتقا ذکر اولنان تبادل بر وبحر که تفصیل اوزره بیان اولندی یالکز حرکت
اوج وحضیضه بنا اولنمق اولمز غایتی بو حرکتك دخی بعض انتقالده مدخلی اوله نصیر طوسی
تذکره ده دیمشدر بعض ناس دیمشلر مادامکه حضیض شمس بروج جنوبیه ده در ناحیه
جنوب شمالدن احر اولوب حرارت رطوباتی جذب ایدر وبالضروره عنصر آب نصف
جنوبی یه منجذب اولور وداعما عمارت ارض انتقال اوج شمس ایله فرض اولنوب بروج
جنوبیه یه حلول اتدکده عمارت دخی اول طرفه واقع اولور اما بوکلامك ایچون دلیل صریح وبرهان
صحیح یوقدر وشمالده واقع اولان بحار حکم مزبورك خلافنی اظهار ایدر شارح تذکره مولانا
نظام حرکت اوج وحضیض ایله انتقال بحره قایل اولمیوب حضیض شدت حرارت اقتضا
اتدیکی تقدیرده بروج شمالیه یه کلسه علی کل حال ربع مسکون مغمور اولمدن قالور
وجنوبده حالا مکشوف اولان مواضع مسکون اولور دیمشدر لکن بوجمله یه نیچه سؤاللر
وارد اولور ونیچه اعتراضلر کورینور جمله سنی ذکر تطویله مؤدی اولمق خوفندن ترك اولندی
بحث حادی عشر جزئی وکلی طوفانلر ذکرنده در انبیاء سالفه کتابلرنده نعم الهیه تعداد صددنده
قره لردن دریایه واقع اولان سدلر ایله دریالرك هجومی وطغیانی دفع اولنمق نعمتی مذکوردر
صحف ایوبك اوتوز سکزنجی بابنده حق تعالی ایوبه خطاب ایدوب دیرکه نزدریایی سدلر ایله قپادق
وحدود تعیین ایلدك واکادیدك که بوندن اوته کچرسن وبونده قبارمش طلازلریکی قرارسن
وبوزارسن ودخی زبورك یوزدردنجی زبورده مسطوردرکه یاربسن دریایه حد قودك اندن تعدی
اتمز وکچوب قره یی اورتمز لکن عصیان بنی آدم واخر علل کون وفساد عالمدن کاه اولورکه
دریا قره یه یایلوب بعض ولایتلری غرق ایدر نتکه زمان سابقده دفعاتله واقع اولدی اولاجمله
بردوس نام مورخ تاریخنده مسطوردر طوفان نوحدن اول انوش بن شیث عصرنده بر طوفان
اولدی که ارضك ثلثی اول طوفانده هلاك اولدی ونیچه قدیم مصنفلر بوندن غیری نیچه طوفانلر
یازارلر اما طوفان عام که حضرت نوح علیه السلام زماننده واقع اولمشدر کتب منزله دن
توراتك خلیقه کتابنك یدنجی بابنده وقرآن عظیمك نیچه محلنده مذکور وقدماء مورخین
اثرلرنده مسطوردر وبو طوفانك عمومی قوم فرسدن غیری ملل وادیان اصحابی قتنده ثابتدر
یعنی بو طوفان خصوصنده بعض مشکل سؤاللر کورینور که حله محتاجدر اولا قوت طبیعت

واسباب طبيعيه تأثيري ايله دريا بو قدر طوفان اتمك ممكن ميدر ابن سينا و بعض منجمين بعض
متقدمينه تبعيتله امكانه ذاهب اولديلر انلردن اول سنقه يو بحثي يازوب ديديكه كاه
عالمده بو طوفان عام واقع اولور وامور طبيعيه مقتضاسيله قانون اوزره ظهور ايدر لكن
بو خصوص مشكوكدر كه مجرد در ياقوتي بوكا كفايت ايدرمي ياخود على التوالي يغمورلرز ولي
وانهار جاريه نك طغياني اكا امداد ايلمك لازمميدر بعضه كندي ديمشدر خصوص مذكور قوة
واحده دن صدور ايلمك لازمدر كل اسباب متعدده اجتماعي ايله وامور مذكوره نك امداديله
ظهور ايليسون ثالثا ذكر اولنان طوفان عام امور طبيعيه تأثيري ايله ظهور اتمسي جائز
ميدر ردكليدر بر طائفه اثبات فريق اخر انكار ايلدي وارسطودخي بو تأليفك اولكي كتابنك
اون دوردنجي بابنده اكا ذاهب اولدي وديديكه مبدأ اول عز وجل اسباب طبيعيه يه اول
قدر رخصت ويرمز كه اقتضاسي زماننده عالمك نظامني بوزوب مسكن انساني تخريب ايليه
اول اجلدن نظام عالمك دوامنه ارادت عليه سي تعلق ايدوب عناصري اضداد ايله
تعديل اتدي پس هر عنصر حرارت و رطوبت و برودت ويبوست كيفيتلري ايله
كندويه ضد اولان عنصرك هجوم وطغياني يادفع ايدر ياضعيف قلار مثلا اتش حرارتيله
صويي وصو برودتيله اتشي كندويدن منع ايدر وانلردن ماعدا عالم افلاكك تأثيري شدتني
تعديل ايچون اجسام عنصريه يه خواص طبيعيه ويرديكه انلر ايله لابس سلاح كبي قوي
اولوب تأثير افلاكي بر دفع ايليه اكثريا انلره تابع ايسه ده في الجمله مخالفت بولنه وافلاكده دخي
كواكبي كواكبه ضد ايلدي تاكه بركوكبك شدت تأثيرني ضدي يابالكليه منع ايليه ياخود
اعتداله كتوره بوكا كوره طوفان كلي مجرد قوت طبيعتدن صادر اوليوب واجب قديمك ارادتي
وامريله صادر اولور رابعا كتاب خليقه نك بر محلنده سمانك قپولري وسدلري اچلدي وقره يه
يغمورلر ياغدي كلامنك توجيهنده قدمادن مفسرلر ظن اتديلر كه فلك ثوابت اوزرنده مياه
حقيقي اوله وسماوات قپولري اچلوب نازل اوله ومتأخرين رأي صحيح اوزره بو محلي تفسير
ايدوب ديديلر كه انده لفظ سما هوا معناسنه در كل ما علاك فهو سماء وقپولري اچلق
بولتلرك انفتاح وانقباضندن عبارتدر رابعا طوفان عامدن صكره بو قدر صولر نيجه اولدي
ز زامر تفع طاغلردن نيجه مرتبه يوقاري چقمشيدي بونك جوابنده ديرلركه صولرك بعضيسي
ترابك متخلخل يرلرينه ومجوف غارلره كيروب نيجه سي دخي خارق عاده اجراء يه دونوب هوايه
مبدل اولدي و بو دريالرانده قالدي ديدكلري ثابت ومحقق دكلدر بحث ثاني عشر
دريالرك باقي اوصاف واخبارنده در طعم ماء بحر جمله دريالرك صويي اجي در لكن جرمانيانك
سواحل شماليه سنده اوقيانوس طتلي ايچلمك مرتبه سنده در اطلس مؤلفي ايدر بونك سببي
بودر كه سارماسيا طاغلرندن وافر طتلو صولر كلوب بودكزه اقار واول سمتلردن كونش بعيد
اولمغله تأثيري ضعيفدر صونك اجزاء لطيفه سني جذب ايلمز بو كلام شمس صونك اجزاء
لطفه سني جذب ايدر دينلر رأيي اوزره در لكن سمت شمالده امالقيوم وقرونيوم دكزلرينك

صويي اجي اولدوغي بو علتي منع ايدر پس سبب انجق سارماسيا طاغلرندن اقان انهار
وارمش قارصولاريدر خاصه بحر شيرين و بودخي ثابتدر بحر مذكورده سفينه لر
كتوردوكي يوكك سائر دريالرده تحملندن اقل اولور زيرا اجي صويك جوهري كثيف
اولدوغندن قوي دركميلر انده زياده يوك كتوررلر اما طتلو صوده اول قدر يوك كتورمز
باتار ودخي بو طتلو درياده سياحت اتمك آساندر اجي صودن زيرا اجزاء لطيفه يي خرق ايله
حركت سهلدر اجزاء كثيفه يي يارمه ده تعب واردر وبو درياده سفر ايدنلره زياده
استفراغ وقئ عارض اولور وسائر دريالردن زيرا بونك امواجي سائر دكزلر امواجندن
عظيمدر بعض زمانلرده قباروب اسمانه چقار وكاه چكلوب قعر زمينه اينر عمق بحار اسپانيا
واتلاس اوقيانوسنك عمقني تفتيش وامتحان حد امكاندن كچمك مرتبه سنده در اوچيوز
دورتيوز قولاج بولس يعني اسقانديل ايله دبنه ايرملك اولماز وجرمانيا دكزينك عمقي
اكثر يرلرده التمش ذراع انجق اولور غايت درين يري يوز ذراعدن زياده دكلدر لكن
نوروجيانك بعض سواحلنده دريا بر مرتبه درين اولور كه دبي معلوم اولماز مسافات اوقيانوس
هند غربي تاريخنده مسطوردر كه اسپانيادن يوقاتان ناحيه سي بش بيك التيوز ميلدر
واسپانيادن سانلوقه ليماندن سكز كونده ياأون كونده قناريا اطه لرينه وارلر كه بيك
ميلدر ويكرمي درجه عرضده در قناريادن اسپانيوله جزيره سنه اوچ بيك سكزيوز ميلدر
ديز كيدلسه اوتوز كونده وارلر اندن يكي اسپانيا ايكي بيك دورتيوز ميلدر يوقاتان
ناحيه سي بيك دورتيوز ميلدر واسپانيادن مغليان بوغازي اون التي بيك ميلدر يشل
بورون قناريادن ايكي بيك ميلدر ويشل بوروندن صانتاغوستين بورني ايكي بيك ميلدر
قناريادن صالوب ذكر اولنان ايكي بوروندن برينه دوشرلر اسپانيوله دن يوقاتان سكزيوز
ميلدر باقي مسافه لر لازم كلدكده طول وعرض حسابي اوزره بركالله محللرندن اخذ اولنه
بحث ثالث عشر اوقيانوس سفرلري ذكرنده در مقدمه صاحبي ايدر اوقيانوسده
متقدمين نه زمانده سفر اتمكه باشلدقلرين بيان آسان دكلدر اماريقا ارضي قوم يونانه و
اربسيلره معلوم اولدغي وتونس اهاليسي اول سمته سفر ايلدكلري محللرنده ذكر اولنور
بو عصره قريب زمانلرده كره ارضك جمله سي كمي ايله برقاچ كره دوراولنمشدر سابقا اقسام
اوليه ارضدن قسم امريقا يونان وروم خلقنك قدماسنه معلوم دكل ايدي بعده بعض مرتبه
معلوم ايدنلر بلنيوس ايكنجي كتابك التمش يدنجي بابنده كره ارضك دولاشلدوغني يازوب
ديركه سبته بورننده واقع غادس دن باشليوب اسپانيا وغاليا كنارلريني تفتيش ايدرك
جمله غربي بولدلر واوقيانوس شمالينك اكثري واغوستوس قيصر زماننده كشف
اولوب دونماسي جرمانيا دكزنده سيمبريا بورنينه وارمش ايدي وطوكش تاتادكزي حدودنه
واصل اولمش ايدي وكيرو پلنيوس اول محلده ايدر بيوك الكسندر يعني اسكندر يوناني
فتوحاتي اوقيانوس جنوبي وشرقي كنارلرينه واصل اولوب عرب دكزينه ايردي وانده

جولیوس قیصر زماننده غرق و هلاك اولان اسپانیول کمیلرینك آثاری و علامتی بولندی
و بوندن معلوم اولدی که متقدمین اوقیانوس غربیدن محیط شرقی یه سفر اتمش اوله لر
و تونس خلقی اشتهارده و قوننده ایکن هانو نام کسه سبته بوغازنده غادس دن قالقوب افریقیا
سواحلنی طولا شوب عرب دکزی حدودنه واصل اولدی و بو سفرك احوالنی تحریر ایلدی
و اول عصرده هملقون نام کسه اوروپا دریالرینك کشفنه تعیین اولنمش ایدی و مزبور
پلینیوس تحریر ایدر که اودوکینسوس نام بر کسنه مصر پادشاهی لاتروس دن قچوب عرب
دکزی بوغازندن غادسه کلدی و بوندن نیچه زمان اول سلیوس نام مصنف اسپانیادن
محیط شرقی ایله حبش سمتنه کتمش ادملری کوردم دیو نقل ایدر قورنلیوس نام مصنف
شمال سمتندن سفر خصوصنده یازار که سوه و یا پادشاهی بر عصرده غالیا قونسولنه بر قاج
نفر اسیر هندیلر هبه ایلدی و بونلر هندن تجارت ایچون دریایه کیروب فورتنه انلری
جرمانیا دکزینه کتورمشیدی لکن بو عصرده هولاندیا و انکلیا خلقی بو سمتلردن نیچه کره
یول ارادیلر نتیجه یوق اولدی مقدمه سیاقی بو محله کلنجه دربوندن صکره پورتقالك هند شرقی
سفرینی نقل ایده لم سفر هند شرقی اسلامیاندن نصیر و غیری اوقیانوس غربینك
اوقیانوس شرقی یه اتصالنده تردد ایدوب بعضلری جانب شمالدن اتصال حالی مشتبه
لکن سمت جنوبدن متعین دردیلر مسعودی تنبیه ده بطلمیوس و غیریدن اول طرفك
اتصالنی نقل ایلدی پیری رئیس بحریه اولنده ایدر پورتقال قرالی مقدما اقطار ارضه علم
حاصل ایدوب بحریلری کتوردی و هند احوالنی سؤال ایلدی هر بری کوردکاری یردن خبر
ویردیلر و انلره کمیلر ویروب بر رسمته کوندردی بعضیسی قره لره و لاینته واروب کیرو کلنجه
مزبور قرال انتقال ایلدی صکره کلنلر مقید اولمیوب امر مزبور مبهم قالمشیدی قرق سنه
مرورندن صکره اول سمته کیدن رئیسلرك بری ملك پورتقاله کلوب سرکذشتنی
سویلدی و هند یولندن خبر ویروب حالا کتمك بابنده استمداد ایلدی قرال دخی
مرادی اوزره امداد ایدوب اول جانبه کوندردی رئیس مزبور بر موافق روزکار ایله
صالوب خط استوایی کچدی و امید بورنی معناسنه قاو پونا اسپرانسه یه واروب واصل
اولدی مزبور بورنی سابقا میل بمیل ارایوب طقوز ییلده بولمشلر ایدی کنارجه
هر سنه بیك میل یر کیدوب بر علامت نصب ایدرلر و کناردن ایرلمزلردی بوروندن
اوزرینه بر عمود ایله صلیب قیوب بو دفعه اول علامتی واروب بولدیلر محل مزبورك دریایه
اقار صولری چوق و قره سنده منبع نیله وارنجه شنلك یوق ارسلان یتاغی
خالی یرلردر کنارلرده جابجا زنکیلر اولور ملکنه مانی قونقود یرلر دیو یازمشدر
لکن اطلسده اول یرلرك معمور اولدیغی مسطوردر و خصوص مزبوری تحقیق کیجی
وظیفه سی اولمامغله پیری رئیس معذوردر اندن کچوب جزیرهٔ قمر اوکنه واروب
یوللری تجربه و تحقیق اتدکدن صکره کیرو پورتقاله کلدیلر بوندن اقدم
یدی

یدی پاره سفینه کیدوب هنده یول بولمیوب فورتنه ده التیسی غرق اولوب بری کلمشیدی
صکره بو بابده دقت و اهتمام ایله یوللری ضبط و تعیین ایتدیلر و غربدن کیدوب
شرقدن کلدیلر ملاقایه و مقدشویه و انتلیایه مستولی اولوب من بعد سفری مقرر قلدیلر
اول بهارده اسپانیادن چیقوب یدی یوز میل باطی ولودوسه کیدوب مادره نام جزیره یه وارر لر
اندن صولانوب بیك ایکی یوز میل دخی قبله اوزرینه کیدوب یشل بورون سمتلروکی محلدن
دورت یوز میل باطی یه سکز جزیره واردر آکا واروب صولانورلر و ایکی یوز میل دخی لودوسه
کیدوب بقاملق معناسنه ترهبرازیل نام کنارلره وارر لر اندن انکنه صالوب کاه لودوسه
کاه قبله یه یوروب خط استوادن جنوبه اللی بش درجه عرضه وارنجه کیدرلر اندن اوته
روزکار و فورتنه قوی در کیدلمز بعده دونوب ایکی میل شرقه طوغری کیدرلر حبش
یقاسی صوله کلدکده ارتفاع الوب شماله دونورلر التی بیك میل دخی کیدوب هنده وارر لر خط
استوا التی پچمبچه دریا خوفندن امن بوقدر و مقدشو یه اوغرایوب باب مندب اوکندن
بحرلرو بو مرتبه طولاشمغه سبب زیرا مقدما باد غربی ایله پورتقالدن هنده کیدنلر کاه
قره لر کنارینه دوشوب حرارتدن روزکار منقطع اولمغله انده قالوب چوق زحمت چکدیلر
وشدت حردن اکثر کمی خلقی قرلدی زیرا بو زکون اصلا روزکار اسمیوب کیجه کیروچه
یغاردی و کردباد چوق اولوب یلکنلری پارلردی و کاه باد شرقی قارشلیوب جانب غربه
دوندررردی اول اجلدن انکین یولنی بولوب سلامتله کیدر اولدیلر و دونشده شرقی ایله
کلوب متصل حبش کنارنده یوررلردی بو منوال اوزره پورتقالدن هنده طوغری یول ایله
اون دورت بیك میلدر و کاهی جانب جنوبه کیدوب ارض ذهب کنارلرینه دوشرلر حتی
بر پورتقال کمیسی مخالف روزکار ایله بحر چینك جنوبنه کیدوب یکرمی بش کونده
بر کناره واردی و کوردوکی عجایباتی نقل ایلدی نتکه محلنده بیان اولنور پیری کلامنك مآلی
تمام اولدی تذییل هند غربی مورخی ایدر اوایل قرن عاشردن بری پورتقال کمیلری
غربدن محیط شرقی یه سفر ایدوب اکثر سواحل سند و هنده واردیلر حسن اتفاق
ولطف تدبیر ایله اول ولایتلرك بندرلرینی الوب مستولی اولدیلر اکر بو زمان دخی بونلره
ارخاء عنان اولنورسه بحر قلزمه یول بولوب سواحل حجاز و یمنی الورلر فقیر ایدر پورتقال
و قلمنك کمیلری نیچه زماندر بحر قلزمه داخل و سواحل یمن و حجازه واصل اولوب
اول سمتلرده کزرلر و فرصت بولدقچه تجار کمیلرینی الوب اول یوللری کسرلر لکن
بندرجاه ده قلعه بنا و محافظلر قویمغله طشره چقوب فساده اقدام ایده مزلر و کمیلرینی قیوب
برایکی میل قره جانبنه کیده مزلر اما دریاده فساد و خسارتلری مقرر و قره ده
اولان اعدادن انلرك ضرری اکثردر بیك اوتوز التی تاریخنده فلاندرا بورتونلری
هنددن کلن تجار کمیلرینی الوب التی کره یوز بیك غروش ضرر ایلدکلرینی یمن
والیسی حیدر پاشا عرض و اهالی یمن محضر ایلدیلر صکره یدی بورتی هنددن

يمن سمتنه كلن بازركانلرك اون دورت پارچه كميلريني باصوب الديلر مالني غارت واصحابني
اسير اتدكدن صكره مخا اسكله سنه كلوب انكليز كميلري ايله لنكر انداز اولديلر ونيجه
بونك امثالي هر سال وقوعه كلمه دن خالي دكلدر لكن دفعنه مجال يوقدر وبنه مورخ
مزبور ايدر امر غريبدر كه بر بولك طائفهٔ پرنكبت بو وجهله قوي همت اولوب غربدن
شرقه كيدهلر وشدايد روزكار وبليات بحاره تحمل ايدهلر ديار روم انلره نسبت نصف طريقده
واقع ايكن اول ديارك فتحنه قصد اولنميه ونواحئ مزبورهنك تسخيرينه سلاطين
عثمانيه دن طالب بولنميه مع ذلك اول طرفه سير وكذار منافع بيشماري مشتمل اولوب
اسباب رغبت حد و عددن بيروندر اكر ديار مصريه ده سويسدن دونما ترتيب
اولنوب عسكر كوندرلسه بر امير صاحب تدبير از مدتده اول بلادي ضبط وتسخير ايدردي
وكفار اول اقطاردن مطرود اولورردي فقير ايدرم مقدما ملوك كجراتدن بهادرشاه مرحوم
سلطان سليمان خانه شكايتنامه كوندروب استمداد اتمكله سويسده دونما ترتيب اولنوب
مصر بكلربكيسي سليمان پاشا طقوز يوز قرق حدودنده اول سمته كوندرلمش ايدي اتوزدن
زياده قدرغه ايله واروب بيهوده تعبدن غيري سفري نتيجه پذير اولميوب كيرو كلدي
وطقوز يوز اللي طقوزده بحريه صاحبي پيري رئيس قپودان نصب اولنوب يكرمي بش
قطعه قدرغه ايله اول سمته تكرار كوندرلمش ايدي هرمز بوغازنده يتمش قدر كفار كميسنه
مصادف اولوب جنك اتدي وغالب كلوب كفاري حصارلرينه قاچردي بر مدت محاصرهدن
صكره بصره يه واروب واليسي اولان قباد پاشادن استمداد ايلدي دونما خلقينك
تعديسي پاشا ايله برودته سبب اولوب سوء قصد مقرر اولدقده رئيس مزبور اوچ قدرغه ايله
سويسه فرار ايلدي كفاردن مال الوب خيانت و بصره يي غارت اتمشدر ديو قباد پاشا
عرض اتمكله قتلنه حكم وارد اولوب ديوان مصرده بوني اورلدي طقوز يوز التمش بر تاريخنده
مرحوم سلطان سليمان خان نخجوان سفرينه كيدركن بصره ده قلان قدرغهلري سويسه
ايصال ايچون سيدي علي زاده يي قپودان نصب ايدوب قرهدن كوندرمش ايدي
مزبور دخي واروب اول كميلري قالدروب كيدركن هرمز بوغازنده كفار كميلرينه راست
كلوب محكم جنك اتدي وايريلوب يولنه كتدي ناكاه بر مخالف روزكار چقوب كميلري
پراكنده ايلدي اوچ پارهسني كفار الوب التيسي ايله بندر صورت ليمانينه دوشدي
كفار ليمان اغزني الوب دورت آي محاصره ايلدي بالاخره دريادن كتمكه مجال اولميوب
قپودان مزبور كميلري بوزدي طوپلري قلعه يه قويوب كندي قرهدن كلدي
كندي واول سفرده كوردوكي شدايد ومحنتي يازوب بر كتاب اتدي وباشنه سيدي
علي حاللري كلمك ضرب مثلي آندن قالدي پس مورخ مزبورك ترغيب اتديكي امور
بو دولت عليهنك قوتي زماننده تجربه اولنوب كورلدي تكرار تجربه ندامته مؤدي اولمق
مقرردر عصرمزده ظهور ايدن كريد سفرلري بو ماده ده شاهد يتر كتاب مزبور بين الناس

مرغوب

مرغوب ومشهور اولمغله جابجا انده مذكور اولان جوابله تعرض اولنمق لا بأس وبو بابده
لسان قلم معذوردر ذكر اولنان سفرلردن غيري هند غربي يه قولونك سفري ودنيايي دور
ايدن مغليانك سفري وقطب شمالي التنه كيدنلرك سفري صحيفهلري ذيلنده ايراد
اولنور بو مقامده بو قدر ايله اكتفا اولنه بحث رابع عشر مواسم اسفار بحار ومحذورات
بياننده دركرچه بو بحثلرك جغرافيايه مناسبتي قليل وهيدروغرافيا يعني فن دريا
مباحثندن اولمغله بو فنده داخلدر لكن بو فصل بتمامه دريايه مخصوص اولمغله تتميم فوائد
ايچون دريا احوالنك اكثري اجمال اوزره نقل اختيار اولندي اولا محيط شرقيده كزن
اهل هندك اصطلاحنده بهار رومده مد ومصرده اردب ديدكلريدر هنددن بهار كميلري
كلدي ديمك يوكلي كميلر ديمكدر اردويه خارج معناسنه دكلدر پس درياده سفر ايدن كندوكي
يولي وطريقلري مواسمي وكميلرك بهارين وهر كمينك يوكينه كوره يوريمهسني والات واسبابني
علمي ومد وجزر احوالني واوقاتني بيله مثلا هر آيك اولندن نصفنه دك جزر يوما فيوما زياده
اولور نصفندن اخرينه دك مد زياده اولور حتي هندده كوجرات توابعندن شط سورت
وبروج وكنبايهده اولان موسم كميلرينه آيك اخري اولمينجه اول بوغازلردن چيقوب سفر
ايتمك ال ويرمز وبونده مد بر مرتبه قوي اولور كه محكم روزكار مقابل كمي دمر اوزرنده ايكن
سورر كتورر وبحرده مسافه ايكي نوعدر بري حسابي وبري مجرب يعني تجربهٔ مشيله
معلوم اولور ثانيا وقوع اختلاف مقرردر نيجه اموردن مثلا قوت وضعف ريح وتفاوت سير
سفينه يا يوكك ثقلي وخفتندن ويا كمينك سريع وبطي حركتندن يا مد وجزردن يا دريا
غايت شور اولمدن زيرا شوره درياده سفينه بطيء الحركهدر مثلا قره دكزده سفينهنك سيري
اق دكزدن زياده اولور زيرا اق دكز قره دكزدن نيجه مرتبه شوره در وبحر هند واوقيانوس
غربي ده اق دكزدن نقصان اوزره اولور بونك تحقيقي وعلتي بيان اولندي بو سببلردن تجربه
ضعيف حساب قوي در واصول رياح دخي معلوم اوله ريح ايسه هواي متحركدر زيرا مروحه
ايله هوايي تحريك ايدن ريح حادث اولور هر بار تموج وحركت شديد اولدقچه ريح قوي اولور
وبونك تولدي اسبابنك بري بردر زيرا كنارلردن اسن روزكارلر جميعا كيجهدن ابتدا ايدر
ودريادن اولان اكثر كوندز اسر كيجه ساكن اولور زيرا كنارلر كيجه بارد ودريا حاردر بهارده
امر برعكس اولور اول اجلدن كه انعكاس شعاع ايله تراب كوندز حار اولور خصوصا
قومسال يرلرك كيجه برودتي ارض جبليهدن اقوي در وبغمورلي يرك برودتي يغمورسز
يردن زياده اولور وتولد رياح دخي اكا كورهدر وهواده سحاب اولسه اكثر انده ريح موجوددر
خصوصا كه حركت اوزره اوله اصول رياح عرب قتنده دوردر شمال جنوب دبور قبول
بونلرك مابيننه نكبا ديرلر اما هند درياسنده سفر ايدنلر بونلري كواكب اسميله تسميه
ايدرلر نتكه سابقا ذكر اولندي واول رياح ايچون بحر مسلوكده حدلر تعيين اولنمشدر اول
وسط ونهايت كه انلره مواسم ديرلر سفر اولنجق وقتلر معناسنه جمهور اول وقتلرك ابتدا

وانتهاسنی نوروز یزدجردی ایله تعیین ایدرلردی لکن انك کبیسه سنی اولمغله صکره نوروز
جلالی حسابی ایله عمل ایدراولدیلر وهرعدد که فی اولسه مثلا فی اون نوروز دینلسه
بردن اونه وارنجه در ابتداسی انك ایچنه دیمکدر اما بحرداون بش نوروز دینلسه انجق
اول کون مراداولنور وموسم دخی ایکی نوعدر زیرا اق ذکرده واسع بولرده سکز روزکار
اسراون التی دخی استعمال اولنور امابحر محیط واسع اولمغله انجق ایکی روزکار اسر التی ای
مشرقی التی ای غربی غربی یه بحریلر ریح کوس وشرقی یه ریح ازیب وصبا دخی دیرلر
نوع اول ایکی قسمدر نوع اولدن قسم اول که اکا رأس الریح وموسم زنتونی دیرلر بونلردر اولا
کوجرات وکنکن ومنیبار موسم عدن نوروزك اوچیوز التمشنه یعنی کلجك نوروزدن بش
کون مقدم اولورا کرریح ازیب ساکن اولورسه زیرا عدن منبع ریح ازیبدر حتی بعض
اوقاتده نوروزك اوتوزبشنه قریب انجق ساکن اولور نوروزك اون بشنده چیقوب قرق
بشی اولنجه شحره وارلسه کوجراته وکنکنه سفر اولنور امامنیباره اولماز زیرا انده مطر وخطر
زیاده در وموسم شحر اعلاسی اون بش نوروز وکنکنه بش نوروز ومنیباره اوچیوز التمش
نوروزدر وموسم ظفار اوچیوز اوتوز نوروزدر وظفار منبع ریح غربی اولمغله اول وقتده جمیع
هنده سفر جائزدر وموسم سواحلی بحراته یکرمی بش نوروزده ومشقاصه وشحره وعدنه
اوتوز بش نوروزده در مواسم اسفار تحت الریحدن مراد هند وچینك شرقیلری
طرفیدرکه ریح صبا اول جانبدن اسمکله انك تحتی دیمکدر مثلا ملاقه وسمطره وتناصره
وبنکاله ومرطبانه وجمیع بنادر هند وچینه موسم بحرات اوچیوز التمش نوروزدر وموسم
اعلاسی اون بش نوروزدر وموسم کنکن نوروزك بشی یاخود اولیدر قرق بشنه دك
وموسم اعلاسی یکرمی بش یا اون بشیدر وموسم منیبار نوروزك یکرمی بشیدر واول یرلره
موسم شحر نوروزك اوچیوز قرقنجی کونیدر فرتکه وارنجه آولامه روزکارله کیدرلر انده ریح
غربی موجوددر وموسم فرتك وظفار دخی بومنوال اوزره در وموسم مسکت اوچیوز التمش
نوروزده در وشحر ومشقاصه موسم زیلع وعدن وبربرینك اعلاسی نوروزك سکسن
بشنده اولور صکره خیر یوقدر وهرمزه موسم عدن نوروزك اللی بش والتمش بشنده جائزدر
صکره خیر یوقدر قسم ثانی که اخر کوسدر اولا منیبار وکنکن وبحرات وهرمزه موسم بندر
جاه وسواکن نوروزك یوز قرق بشنده اولور وموسم زیلع وبربری نوروزك یوز اللی بشنده در
موسم عدنی دخی اوبله در بش کون قدر صکره دخی اولور وموسم شحر نوروزك یوز التمش
بشنده در وموسم مشقاص وظفار یوز التمش التیسنده در وهرمزه موسم فرتك وعدن
نوروزك یوز اللی بشنده دروذکر اولنان یرلره موسم قلهات ومسکت یوز التمش التی نوروزده
اولور ونوروزك قرق بشنه واللی بشنه دك جمیع بنادر هنده سفر جائزدر مواسم اسفار
تحت الریح اول وقتده برعربدن وبنادر هنددن چینه وجزایرینه سفر اولنور اولا ملاقا
وسمطره وتناصره ومرتبان وبنکاله وسائرنده رچینه موسم عدن وشحر ومشقاص یوز قرق

بش

بش نوروزده در وموسم کنکن یوز التمشنده در وموسم منیبار یوز سکسن بش نوروزده در
وهرمزه موسم سواحلی یوز التمش بش نوروزده درودیب جزیره لرینه موسم مقدشی
وسواحلی یوز سکسن بش نوروزده در وبرعربه یوز طقسان نوروزده در مواسم نوع ثانی که ریح
شرقیدر اولا جمله جزایر وبنادر برعربه مواسم بحرات نوروزك ایکیوز بشندن بشنه یا اونه در
ومسکت وقلهات وهرمزه یکرمی بش نوروزه دك جائز صکره خیر یوقدر موسم هندك
احسنی نوروزك اوچیوز اوتوزندن اوچیوز قرقنه دك اولور زیرا اول زمانده طوفان یوقدر موسم
کنکن نوروزك ایکیوز اون بشندن کلجك نوروزك بشنه دکدر صکره خیر یوقدر اما
هرمزه اون بش نوروزه دك جائزدر موسم هرمز نوروزك ایکیوز بشندن اوچیواوتوزینه دکدر
کنارندن کیدیلورسه امادریادن اوچیوز اوتوزدن اوچیوز التمش بشنه دك جائزدر وسواحله
موسم بحرات اول ریح ازیبدن که نوروزك ایکیوز بشیدر اوچیوز یکرمیسنه دکدر صکره خیر
یوقدر مواسم تحت الریح عدنه ومکه یه وهرمزه وبرعرب وقرینه موسم بنکاله نوروزك ایکیوز
سکسنندن اوچیوز اونه وارنجه در اما جزیرهٔ سیلانه اوچیوز اوتوز نوروزه دکدر موسم
ملاقه ومرطبان بوذکر اولنان یرلره نوروزك ایکیوز سکسنندن اوچیوز اوتوزینه دکدر
موسم سمطره ایکیوز التمش نوروزدن اوچیوز یکرمیسنه وبنکاله یه نوروزك اوچیوز اوتوزندن
کلجك نوروزك اون بشینه دکدر صکره خیر یوقدر موسم جزردیب نوروزك ایکیوز قرقندن
اوچیوز اللیسنه دکدر اما بحراته وکنکنه التمشه واروز موسم دیول سند نوروزك ایکیوز
قرقندن اوچیوز اوتوزینه دکدر صکره خیر یوقدر جزیرة القمره دخی اویله در موسم کنبوا
سفاله یه نوروزك ایکیوز قرقندن ایکیوز طقسانینه دکدر اما سفاله دن کلوایه نوروزك
یکرمی بشندن اللی بشنه دك کیدیلور تنبیه بو علم بحرك اصلی مجربات ومعقولاتدر
اما طریق ومواسم محض تجربه دن حاصل اولمشدر تصور احوال کواکب وقواعد حسابیه
صرف عقلی اولوب قیاسات ومسافات ایکیسندن مرکبدر وهر مکانك علمی اول یر
خلقندن معلوم ایدنمك اخردن اخذ کبی دکلدر اما آخر که اهل تجربه اوله اول اولیدر اکر
صاحب مکانك معرفتی آز اولورسه محققدن اخذ متعین اولور محذورات وبودریاده سفر
ایدنلر یانسنه اون محذورثابتدر انی دخی ضبط ایدرلر مثلا ازمنه وامکنهٔ مخصوصه ده مخصوص
سمتلو کورنمك کبی وبحر احمرده کیدرکن نومده غفلت وقرب کناردن غفلت کبی وجمیع
سفرده خصوصا روزکار قوی اولدقده الات سفینه یوقلمدن غفلت کبی وکیجه وبولتلی
ویغمورلی زمانده یلکنی کوچلك ایلمه دن ولطفله طوتمه دن غفلت کبی ودائرهٔ نجم الزوجدن
غفلت کبی دائرهٔ نجم الزوج که هندیلر اکا کوکب جوکی ومنجمان شرق شکریلدزی دیرلر بر
کوکب موهوم ومتخیلدر ایام شهورتورك که شمسله قمرك اجتماعی وقتندندر غربی دن کاه بر
کون کاه ایکی کون مقدم اولور برنده اون برنده یکرمی برنده جانب مشرقده واوج ایکیسنده
شرق وجنوب میانسنده اوچ اوچده جنوبده اوچ دورتده لدوشده اوچ بشده مغربده اوچ

التی ده قره یله اوچ یدیده شماله اوچ سکزده پویرازده اوچ طقوزده تحت الافق اوچ اونده فوق الافق اولور اول کونی بحریلر اول اولدوغی طرفه سفر ایتمزلر ما بینلرنده غایت مشهور ومعتبر در رجال الغیب دائره سی کبی اندن غیری ایام سنه تحسلرنده وقمر عقربده ایکن وطریقهٔ محترقه ده ایکن یعنی قمر میزانک اون طقوزندن عقربک دوردینه وارنجه سفری یردن وبعضلر بحردن دخی منع ایدرلر اما سفر بحر مبارکدر دیو منجمان عرب تقویملرنده مسطوردر وساعات ایامی دخی کوزدوب ساعت شمس وزحل ومریخ ده سفر ایتمزلر ساعت مشتری وزهره وعطارد وقمرده سفر ایدرلر بعده محیط شرقی ده طوفانات تجربه بشدر طوفان داما نی هند ده یوز یتمش بش نوروزده اولورکه اول اول مطر فیل در طوفان احیمر ارض احقافده نواحی مدرکه دن شحره دک وکاه عدنه دک کلور اولی ایکیوز اون بش نوروزدن ابتدا ایدر مقدم وموخر دخی اولور ومطلع عقربدن کلور طوفان اربعین بحر هرمزده ایکیوز سکسن نوروزده اولور طوفان بنات که ریح شتا دیمکله معروفدر ویلدز ایله قره یل اورته سندن کلورکه مغیب بنات در مصیره دن عدن قرنه دک یعنی جمیع بر عربه دک اولور ابتداسی نوروزک ایکیوز سکسنندن در اوچیوزنده تمام اولور طوفان تسعینی ارض هند ده ودریاده ابتداسی نوروزک اوچیوز اون ویکرمیسنده دروکاردن کلور بو طوفان ارض احقافده دخی اولور وبو نوروزک اللی بشنده تحت الریحه یعنی چینده دخی اولور بوجمله دن اقوی در تمه بحریلر میاننده مشهوردرکه فجر ثانی ده طلوع ایدن کواکبدن هریلدزکه عظیم اوله طلوعی زماننده اول ارض ده واقع اولان روزکار قوی اولور وروم بحریلری قتنده مشهور فورتنه لرک اولی که عربی ای باشنه مصادف اوله اول شدت اوزره اولور واکثر فورتنه لرک شدتی تجربه ایله ثابتدرکه یکرمی دورت ساعتدن زیاده اولمیوب کاه ساکن وکاه متبدل اولور ودخی تجربه اولنمشدرکه قمر بروج برجنده اولسه اول کون عظیم فورتنه ایدر مائی برجه واردقده یغمور یغار ترابی برجده هوا معتدل وساکن اولور ناری ده لطیف هوا ایدر وکون طوغوسی و پویراز وشمال وقره یل ایله اولان فورتنه لرک اولندن وباطی ولدوس وجنوب ایله اولنلرک صوکندن احترازایدرلر زیرا شدت اوزره دروریلدز طلوعنده دریایه سفر ایتمیوب غروبنه توقف ایدرلر وروزکار دورایتسه لدوسدن قبله یه ترتیب اوزره کیدر وپویرازدن شماله وقره یله دورایدر وقیش کیجه لرینک اچقلغنه اعتماد وپاز کوننک بولوطندن خوف ایتمزلر و پوروتسه یعنی ماتم زماننده غروبده افق غربی حمرت اوزره اولسه ایرته سی روزکار قوی اولور وکورفز روزکارلری ماتم ایامنده نصف نهاردن صکره انبات ایدر یعنی ایچری آلور وبعض زمانده بولت روزکارک خلافنه حرکت ایدر وشدتندن کیر وکیدر وروزکار خلل کلمز اول اجلدن بولت یلکنه کیرمز دیرلر محیط وبحرینه نک مآلی بومقامده تمام اولدی دخی تفصیل مراد ایدن اصلنه مراجعت ایلیه بحث خامس عشر دریانک مدحنده اخر مباحثنده صاحب اطلس ایدر منافع بحر بیشماردر خصوصا بو عنصرک طبیعتی باقی عناصر طبایعدن

صنعتنده زیاده مهارت صاحبی در زیر ارض وهواده اولان حیوانات امثالن جمله تولید وتربیه ایتدکلدن صکره انده نیجه حیوانات عجیبه وغریبه اصنافی دخی تکون ایدرکه باقی عنصرلرده اول انواعک امثالی تکون ایتمز انواع مفردات حیوانات بریه دن غیری هیئت ترکیبیه یه دخی تقلید ایدوب انلو شخصه سوار بحری ایله وصنف بشره بنات بحر وراهب بحری ایله تنظیر ایتمشدر وبو جمله اختلاف اشخاص واصنافی سمک انواعنده کسترمشدر و نباتاته دخی تمثیل قصد ایدوب مرجان کبی نبات جوهری انبات وعنبر ولؤلؤ وسایر جواهر تربیه سی ایله مهارتن انبات ایدر بو جمله کمال قدرت صانع حکیمه دلیل واسباب عادیه اعتبارینه سنبیلدر دریا خصوصنده کلام انجامه ایردی من بعد موضع فن اولان مباحث ارضه شروع اولنه فصل ٣ در اقسام اجمالیهٔ ارض اطلسده ایدر قدما کرهٔ ارضی کاه ایکی قسمه وکاه اوچ قسمه تقسیم ایدوب یکی دنیا ظهور ایتدن اول بواوچ قسم اعتباری اشتهارده ایدی یکی دنیا ظهور ایتدن صکره متأخرین اول اقلیمی قسم رابع قلدیلر میرقاتور کرهٔ ارضی اولا اوچ قسمه تقسیم ایتدی بری ربع مسکون بری امار یقا یعنی هند غربی بری ماجلانیقا یعنی ارض جنوبیه امابز کرهٔ ارضی بش قسم قلدق اول اوروپا ثانی آسیا ثالث افریقا رابع امار یقا خامس ماجلانیقا امابو کتابده ذکر اولنان بش قسمه پولوس ارتیقوس دیدکلری قطب شمالی تحتنده عرض تسعین ارضنی دخی الحاق ایدوب التی قسم قلدق وبونلری بر فصلده بیان ایدرز بعده صاحب مقدمه ایدر کرهٔ ارضک جمله سی اوقیانوس تقسیم ایتدیکی اوچ قسمه منقسم اولور وانلر میرقاتور ذکر ایتدیکی اقسامدر اولا ربع مسکون که بزم مسکنمز واکثری قدیمدن معلوممزدر اوقیانوسک نه مقوله اقسامیله محدود اولدوغی فصل بحرده بیان اولنمش ایدی اعادیه حاجت یوقدر وبوقسم دخی هر عصرده اوچ قسمه تقسیم اولنه کلمشدر انلر اوروپا آسیا افریقا قسملریدر وبو تقسیم نوح اولادی زماندن بری معتبر درظن اولنور ودیرلرکه سام آسیاده حام افریقاده یافث اوروپاده ساکن ایدی نهایت بو اقسام ثلثه حدودی مرور دهور ایله ظهور ایدن طوایفه نسبت تبدیل وتغییر اولنوب جغرافیا اصحابی کندیلرک مرادی اوزره حدود مختلفه ایله تحدید وتقسیم ایلدیلر دنیانک اورته عصرلرنده کلن مصنفلرک بعضی ربع مسکونی ایکی قسم قلوب آسیا واوروپایه حصر ایلدیلر افریقایی اوروپادن طوتدیلر وظن ایتدیلرکه اوقیانوس سبته بوغازندن طاغلری یاروب شامه طوغری هجوم ایتمکله افریقا اوروپادن آیریله وبعضلری افریقایی آسیادن عد ایتدیلر واخر مصنفلر دورت قسم ایدوب اوروپا واسیا وازینوس وافریقایه منقسم قلدیلر بوتقسیملر حدودی ایله اسکی مصنفلرک کتابلرنده تفصیل اوزره تحریر اولنمشدر بونلرده دخی هر برینک حدودی واقع اولان اختلافات ایله اجمالا بیان اولنور ان شاالله تعالی فصل ٤ در قسم اوروپا اولا بو قسمک اسمنی بعده حدودنی بعده اقسامنی بیان ایده لم وجه تسمیه قسم مزبور اوروپا اسمی ایله تسمیه وجهنده اختلاف اولندی هرودوتوس نام مورخ قدیم وجه تسمیه

معلوم دكلدر ديدی بعضلر زيدورش نام مورخدن نقل ايلدی كه سلفده سواحل شام
و مغربه مالك اولوب صور شهرنی دارملك ايدن آجنور نام پادشاهك آوروپا نام
بر جميله دختری وار ايدی زعملرنجه چوپيتر نام معبودی اكا تعشق ايدوب اوكوز صورتنه
كيردی وقزی صيد ادن قبرسه ياخود كريده جزيره سنه كتوردی بو قسم اول قز اسميله تسميه اولندی
وآخر روايتلرده بر كيمسه قزی سرقه ايدوب اوكوز هيئتنده بر كمی يه قويه كتوردی ياخود اوكوز
صورتی اول كمينك قچنده تصوير اولنمش اوله ياخود تاوروس يعنی اوكوز نام كريدلی بر شخص
صورده مستولی اولوب خلقی ايله اول قزی اسير ايدوب اوروپايه كتوردوكی باعث تسميه اوله
ياخود بر زمان سنجاغنده اوكوز صورتی نقش اولنمش اوروپا نام بر عسكر كلوب بو اقليمه
مستولی اولمغله انلردن تسميه اولنه ياخود بو اقليمك لطافت وطراوتنی اول قزك جمالنه تشبيه
ايدوب اوروپا ديه لر ياخود اوروپا بوديارلره مالك اولان عظيم الشان پادشاه اسمی اوله اقليم
انك اسميله اشتهار بوله زيرا اورب نام كمسنه بو برلره حكم ايلديكی تواريخ قديمه ده مسطوردر
ولفظ مزبور يونانی در دينلری بكان نام مورخ ردايدوب يونانده اول بويرلرده ساكن اولان سمير
نام قوم لقبی ايله تسميه اولندی لغتلرنده اوراپوروب كثرت ناس معناسنه اولوب معنای
تركيب خلقی چوق ايو يراولوردیدی بو عصرده آكا روم وفرنكستان ديرلر حدود اوروپا
بطلميوس وقدماء مورخين بو اقليمی دوردنجی اقليمه اون برنجی مدار دن يدنجی اقليم اخرنده
يكرمی برنجی مداره وارنجه اوتوز التی عرضدن اللی دورت عرضنه دك واون يدی طولدن
التمش دورده منتهی اولنجه تحديد ايلدی لكن صكره يتمش ايكی عرضنه ارنجه معمور يرلر
كشف اولنمغله عرض مزبور اول جانبده حد اولمق لازم كلدی وطولی اكر اسپانيانك تسما
ونساپورندن تن صوينه وارنجه اعتبار اولنورسه اون يدی درجه طولدن يتمش بر درجه
طوله منتهی اولور اما جهات اربعه ده حدودی تفصيل اوزره بيان اولندقده دينلر كه حد
جنوبيسی سبته بوغازندن سچليا اطه سنك اودی سيا نام جنوبی بورندن وموره اطه سنك
مانيا بورنی درحد شماليسی يتمش بر بچوق درجه ده اخر عمارت اولان وارديوس بورنی در
حد غربيسی بحر اوقيانوس ايله محدود اولوب شمال جانبنی دخی مزبور بحر احاطه ايدر حد
شرقيسنده اختلاف اولنوب جمهور اهل فن قتنده تن صوينی ديدكلری تانايس ارماغنك
منبعندن بحر شماله چكلن خط مفروض در لكن بعضلر بو حد مفروض درمتعين دكلدر ديديلر
افلاطون وارسطو و بونلرك اتباعی نهر اتل ديدكلری فازيس ارماغی ايله قره دكز وشروان
دكزی اراسنده اولان يرلری حد فاصل طوتديلر اوراهام اورتليوآق دكز وقره دكز وازاق دكزی
وتن صوينی ومنبعندن شماله چكلن خطی تعيين اتدی صاحب اطلس ايدر بطلميوس تعيين
اتديكی منبعدن شماله چقان خطی بز معتبر طتوب ديرزكه ازاق دكزندن تامان
بوغازندن وقره دكزدن استانبول بوغازندن واق دكز بوغازندن واطه لر اراسندن
افريقايه منتهی اولان مواضع حد فاصل درامامقدمه صاحبی ايدرتن ارماغی حد در
دينلر

دينلر بونك باشنی اوقيانوس شمالی قربنده ريفه طاغلرنده تعيين ايلديلر بونده خطا واردر
وايكی دكز اراسنده اولان قره يی حد طوطنلر زعم ايلديكه قاسپيوم دكزی يعنی بحر شروان
اوقيانوس شماليه متصل اوله بو غير واقعدر بهر حال جانب شمالده اوبيوس ارماغی اغزينه
ممتد اولان سواحل اوروپانك بر قسمی اولان سارماسيايه منسوب ايكن حددن خارج
قلور پس افرادی جامع بر حد حقيقی تعيين ايدوب ديمك كركدركه آق دكز وقره دكز وازق
دكزی بوغازلرندن تن ارماغنه بر خط چكله وصويك اقنديسنه يوقاری ايكی نهرك بری برينه
قريب اولدوغی يرده اوبيوس ارماغی اوزرندن اوقيانوسه وارنجه چكلن خط حد فاصل اولور
مسافه اوروپانك شرقدن غربه امتدادی اسپانيانك وين سن بورنندن اوبيوس ارماغی
اغزينه دك جرمانيا ميلی ايله تقريبا طقوز يوز ميلدر واعرض مواضعی موره ده مانيا بورنندن
نورت كنت ديمكله معروف اسقنديا بورنه وارنجه ميل مزبور ايله بشيوز اللی ميلدر
تقسيم بو اقاليم سلفده ولايات مختلفه يه تقسيم اولنمش ايديكه انلرك اساميسی حالا مشهوردر
و بونلردر اسپانيا غاليا جرمانيا و يندليسيا رسيا ايتاليا نوريقوم پانونيا
ايلليريقوم اپيروس غرسيا ماسه دونيا تراسيا مزيا داسيا سارماسيا
واوقيانوسك بيوك اطه لرندن برتانيا كه انكليادر هيبرنيا تولهكه اسلانديادر فرسلانديا
وبيچ ادكز اطه لرندن ايكی باليارس كه ميورقا مينورقادر سچليا ساردينيا قورسقا
مالتا كرتا اوبه يا يعنی اغريبوز وآخر خرده جزيره لر وحالا وافر سلطنت
وحكومته تقسيم اولنور انلرك معتبرلری بونلردر اسپانيا غاليا يعنی فرانسا انكليا
انكليسدر سقوسنيا انكليسده بر سلطنتدر هيبرنيا نوروجيا سوديا دانيا
جرمانيا كه حالا روما سلطنتيدر پولونيا يعنی له بوهميا يعنی چه هونغاريا يعنی ماجر
واسقلاونيا يعنی ارنود قوروآسيا يعنی خروات دالماسيا يعنی بوسنه سروبيا يعنی سرف
بلغاريا يعنی روم ايلی ترانسلوانيا يعنی اردل كوچك تاتاريا يعنی قريم ياخود پره قوب
وناپولی وسچليا وبونده بر باش دوقالق وار دراوستوريا واوچ بيوك دوقالق موسقوويا ولينوانيا
وتوسيا بو ذكر اولنان اقسام اطلسده ومقدمه ده مذكور وارباب فن بيننده مشهور اولانلردر
اما زومانيادن هونغاريايه وارنجه فتوحات اسلاميه دن صكره اعتبار اولنان مملكتلر
وحكومتلر محلی كلدكده ذكر و بيان اولنور انشا الله تعالی تشبيه استرابو نام مورخ
اوروپا شكلنی بر آورته تشبيه ايدوب ديدی كه باشی اسپانيا بوينی فرانسا كوده سی
جرمانيا صاغ الی ايتاليا صول الی دانيا وسوديا وقويروغی رومانيادر بعض اسلاميان
كتابلرنده ربع مسكون بر طيره تشبيه اولنوب متقدمين قويروغی اسپانيادر
ديديلر وصكره كثرت عمارتنه نظر ايدوب طيری طاوس دردیكله توجيه اتديلر
لكن ربع مسكونی طيره تشبيه غايت بعيد وغير وجيه بی معنی تشبيه در توصيف ومدح
اطلس صاحبی ايدر اوروپا ديارلرينك هواسی خوب ولطيف اولمغله اكثر خلقی زنده وتندرست

درست اولور کرچه بو قسم سائر اقسامك اصغری در لکن کثرت عمارت وآب وهواسنك اعتدال ولطافت ومحصولنك وفرت ومأکولنك لذت ومسکنلرنده زینت وبهجت وخلقنك حسن وصنعتنك مهارت جهتندن سائر اقسامك احسنی واکبری دردیو یلینوس تحقیق ایلمشدر فی الحقیقه باقی اقسام وسعتی ایله بو دکلو معمور وابادان دکلدر کرچه بونك دخی التمش عرضندن اوته شدت بردن خرابه یرلروار در لکن اکثر یری صوق عمارت ومحل حرائت وزراعتدر اول سلقنك خرابه ظن اولنان مواضعده دخی یر یر شهرلر وقلعه لر اولوب بالکلیه خالی قالمامشدر و بونك اشجار ونباتاتنی وانواع متاع ومحصولاتنی قیاسه کلمز مصنف بو مقامده بزبو اقلیمك مجبوری امداحی یوزدیو مبالغه یه باشلیوب دیمشدر ماقدونیا اسکندر کبی بر اراظهار ایلدی ایتالیا اول افرینش دن بری اشرف رومیانی تربیه اتمشدر وحالا رومك سلطنت عظمی سی محلی وقوة قاهره اصحابی جارث ممالك مهیب وشجیع دلاورلر مأواسیدر فقیر ایدر بو وصف دولت علیهٔ عثمانیه یه صادق وانلرك ملك روم مقر سلطنتی اولمغله اوزره یا مدحیه لایقدر ودامیانوس نام مصنف اسپانیاده عد اتدیکی اون دورت پادشاهلق یری وسائر ممالك ایله جمله یکرمی طقوز پادشاهلق یری احاطه اتمکله اوروپانك سائر اقسامه تفوقی واردر وانك فخر ایده جك نیجه حاللری مقرردر جمله دن قسطنطینیه نك عظمت وشوکتی و روما خلقنك کثرتی وندك مالنك وفرتی واناپولینك مالدار بکلری ونندرجهان اولان جنویزك کثرت تجاری وزینت اسواق وبازاری میلانك هواسنك لطافتی وبحر الرینك طراوتی وسائر اولکه لرك امور عجیبه واحوال غریبه سی حیرت افزای سیاحان جهاندر انجق نمونه ایچون مقدارشمه ذکر اولندی محسود اقالیم اولمغه بودکلو کفایت ایدر و باقی اقسام بوکا نظیر اولمق دکل بوندن صکره ذکره بیله لیاقتلری یوقدر انجق انلر حقنده سکوت اولنور و وکیر ودیمشدر بو اقلیمك اثار قدیمه وابنیهٔ عظیمه سی وفرتندن غیری حظوظ انسانیه ولذائذ روحانیه ونفسانیه سی وقوت حرب وضربی وحسن تدبیر اصحابی عقلاسی وذوفنون حکما وعلماسی قیاسه کلمز و بو اوروپا صنایع وعلومی بر مرتبه تربیه وحفظ ایدرکه نیجه علوم غریبه وصنایع عجیبه اصحابنی کوستر مکله کویا که علم وصنعت مادری اولمشدر و با لجمله بو اقلیمك ذکر جمیلنی احاطه ممکن دکلدر بر مقدار خلقنك عیوبنی دخی ذکر ایده لم ذم فرنقونیا خلقی اکثر احمق وشدید وبی حیا اولور باواریا قومی مسرف واکول ولجوج ودل ازاردر سودیا اهالیسی خفیف و پرکوی واوکونکن اولور تور بنجیا لوسوء ظن اصحابی ناپاك قوم دردائما چکشوب دوکشورلر ساقسونیا خلقی ایکی یوزلو منافق حیله باز معاندلردر فلمنك طائفه سی ضعیف وجبان ونازك واتلودر دیو مصنف کندی قومنی مدح ایدر لکن فلمنك اتلوسی کبی مردار کاوشك کافر اتلوسی اولمازدیرلر ایتالیا خلقی متکبر کینجی وامور غریبه اختراع ایدیجیدر اسپانیا قومی متعظم ومدبر وغاصب وسارق طائفه در فرانسانارك وصبرسز وزیاده متهور سمیری خلقی

قباشرو

قباشریر قبیح الوجه فتان طائفه دزله و روس وتاتار اکول وسارق ومتکبر قوم درچه قومی انسانیتسز وغارتکر اولورلر ارنودو بوسنه شریر ومتلون وغوغاجی طائفه در ماجاریه مذهب باطله طاپجی اکثی قومدر رومیلر منحوس مسکین طائفه در و هر قومك بر نسبتی واردر مثلا لهکو یروسی چه راهبی جنوب عسکری سوید یا راهبه سی ایتالیا تقواسی روس دینی المان اوروجی فرانسز عهدی جمله بی فائده در یعنی فائده سز بیهوده دیجك یرلرده بونلرك منسوباتی ایله ضرب مثل ایدرلر و بو طوائف اخلاقنك غالبی ذکر اتدوکی اوزره اولمق سببی مثلثات فصلنده بیان اولنور صاحب اطلس باقی اقسامی بر ردرلو شرح ایلمشدر لکن بز بو کتابده ترتیبنی تغییر ایلدك انهار وجبال اطلسده ایدر اوروپاده خاصه لوصولر و نیجه کوللر وانهار عظیمه واردرکه هر بری نیجه دیار حصارمثابه سنده اولوب ایچنده لطیف و لذیذ بالقلر صید اولنور و بو اقلیمك عظیم طاغلرندن بری پره نه طاغلریدرکه فرانسه ایله اسپانیا اراسنی فصل ایدر و بری دخی الپس تسمیه اولنور بو طاغلر فرانسا ایله ایتالیا اراسنده در اوزرندن قار اکسك اولماز و بونلرده یر یر اورمانلر واردرکه ایچی کونا کون وحوش ایله مالامالدر انجق ارسلان وقپلان قسمی یرتجی جانور اولماز و بویرلرك اکثری صیدکاه در فصل ده در بیان آفریقا صاحب اطلس بو اقلیمك وجه تسمیه سنده ایدر تقیاس نام مورخ قدیم قولنجه هرکولس ایله بو اقلیمه سفر ایدن سرداریا مدارا آفروس نامیله آفر تسمیه اولندی مورخ یهودیوسف قولنجه حضرت ابراهیم ذریتندن آفر نام شخص اسمی ایله مسمی در مورخ لاتن قسوس قولنجه لسان یونانده شدت برد معناسنه اولان فریق لفظی اولنه الف نافیه کتوریلوب اقلیم انقلابین اراسنده اولمغله انده شدت برد یوق معناسنی مشعر اسمیله تسمیه اولندی اماعربلر بو اقلیم کندی یرلرندن ایرلمغله فرقدن مشتق قلدیلر وآفریق نام بر پادشاه اسمیله دخی تسمیه اولندوغن روایت اتدیلر و یونان قومی بو اقلیمه لیبیا دیرلر وایاقوس نام بر پادشاهك لیبیا نام دختری اسمیله تسمیه اولندوغن روایت ایدرلر یاخود لیبیس نام روزکار اول سمتدن اسمکله لیبیا تسمیه اولندی دیرلر انبیاء سالفه کتابلرنده فزیا نامیله مسطوردر وهندیلر بوکا بزقت دیرلر حدودی بو اقلیمك حد شمالیسی سبته بوغازندن شرقه ایچ دکز یعنی بحر روم وشام دراول اجلدن بو بحره افریقوم ولیبی قوم دیرلر حد شرقیسی ارض عرب که جزیرة العرب در یاخود بحر احمر که بحر قلزم دیرلر متقدمیندن بعضیلر بونك حد شرقیسنی نیل ارماغندن طوتوب مصر اولکه سنك بر قسمنی اسیایه ادخال ایلدیلر لکن جمهور مذهبی اوزره عرب دکزی حد شرقیدر حد جنوبیسی بحر حبش دیدکلری اتیوپیا دکزی وحد غربیسی محیط غربی دیدکلری اوقیانوس اتلانتقوسدر مسافه بونك طولی سبته بوغازندن بونه اسپرانسه بورنینه وارنجه یدی بیوز جرمانیا میلیدر وعرضی قاپو ورده دیمکله معروف بروندن عرب دکزی اغزینه قریب زیلع بورنینه دك ذکر اولنان میل ایله بشیوز اللی میل وچوره سی تقریبا اوچ بیك اوتوز

میلدر اقالیم مزبوره سوئیس ایله عرض اراسنده یکرمی بش میل جرمانی قره دن بر بوغاز ایله
آسیا اقلیمنه متصلدر اول اجلدن بو کا بیوك یتین سوله دیرلر قره یه متصل جزیره معناسنه
باقی اطرافنی جمله دریا احاطه ایدر و خط استوا بو اقلیمی تنصیفه قریب اولوب ایکی انقلاب
مداری او زرندن مرور ایدر و ایکی طرفی اول مدارلردن چوق اون درجه دن زیاده جنوبه
و شماله ممتد اولور کرچه بونك شرقدن غربه امتدادی او روپادن آز در اما جنوبدن شماله
عرضی آنك ضعفی قدر اولور و بونك ایچنده دریا لرکیروب بعض مسافه سنی ستر اتممشدر
لکن اوروپا کبی جمله یری معمور دکلدر تقسیم مقدمه ده ایدر متقدمین بو اقلیمك ایچ
دکزه یقین سمتلرینی یازوب ایچریسنی صریحا بلمدیلر و نیل صوینك اوته سنی و قمر طاغلرینی
کشفه قادر اولمدیلر صاحب اطلس تحریری او زره رومانیلر بو اقلیمی التی قسم قلدیلر
١ نومیدیا ٢ قرطاغو یعنی تونس ٣ پراشیو ٤ تری پولیش یعنی طرابلوس ٥ مورتانیا که
قیصره منسوبدر ٦ موری تانیا دیکر و بطلمیوس دوردنجی مقاله اولنده اون ایکی
اولکه سنی ذکر ایلدی ١ مورتانیا تانجی تانا ٢ مورتانیا قیصوری ٣ نومیدیا ٤ نفس آفریقا
٥ سیرانایقا ٦ دماریقا ٧ نفس لیبیا ٨ یوقاری ازبتوس ٩ اشاغی اجبتوس یعنی مصر
١٠ داخل لیبیا ١١ اتیوپیا یعنی حبش ١٢ ایچ اتیوپیا اما آفریقا مورخی لیوکه بو اقلیمك
حد شرقیسنی نیلدن اعتبار ایدنلردندر دورت قسم طوتوب ١ بربریا ٢ نومیدیا ٣ لیبیا
٤ نغریتا یعنی بلاد سودان اقسامنه تقسیم ایلمشدر لکن مصر بوندن خارج قالمغله معتبر
دکلدر مقدمه صاحبی ایدر سلفده بو اقالیم بو ولایتلره تقسیم اولنمش ایدی ١ ازبتوس ٢
سیره نایقا ٣ کوچك آفریقا ٤ تروقلودینا ٥ غارامانتس ٦ نومیدیا ٧ ماوری تانیا
٨ ژتولیا ٩ ایچ لیبیا ١٠ ارابیا تروقلودینا ١١ اتیوپیا و حالا یدی ولایته تقسیم اولنور ١
ازبتوس ٢ بارباریا ٣ بلاد الجرید ٤ بربه سارا ٥ نیغریتا یعنی قره لر ٦ ایچ اتیوپیا که
حبشیلر سلطنتیدر ٧ دیش اتیوپیا توصیف افریقانك اکثری بریه و ترابی قومسال
و شوره یرلر اولوب متعدد انهاردن غیری صولری آزدر لکن معمور اولان یرلری غایت
محصولدار در بر نیه بو زویر خصوصا مورتانیا محصولی عجایبدندر خوشه لری بر زراع
او زم اصمه لری اولور و بو اقلیمده موزی حیوانات و یرتجی جانورلر چوق اولوب بعض انظار
فلکیه تأثیرندن بوننده عظیم الجثه فیللر و مهیب اژدرلر نکون ایدر که کاه سایر حیوانات اکل ایدر
شیر و بیان جاموسی و هردوس نقلی اوزره یوسنوزلی حمار و چقال ایله قوردن متولد تورس
دیرلر بر نوع حیوان و اورن و بیان قوچی و قنفذ کبیر و قپلان و دوه قوشی و انواع حیوانات
خصوصا بوینوزلی ییلان اولور و بو جمله یه فائق بر نوع حیوان صغیر با مر الله مسلطدر
جمله سی اندن حذر ایدرلر انجق بو دیارلرده خوك و کیك اولمز دیومورخ مزبوردن نقل ایدر
و صل دیدکلری حیوانکه کوزی انسان کوزینه راست کلمه سی مهلکدر دیرلر بعضیلر بونی
افسانه در دیدی لکن لیوپا پا عصرنده رومه ده لوقیا کلیسیاسی سمتنده بر کمرك التنی بر صل
ینتاق

ینتاق ایدی مکله نفسنك عفونتندن رومه ده عظیم وبا ظهوره آمدیکنی یازارلر و بو کابکزر کونا کون
حیوانات بو اقلیمده دورمه سنه سبب بونك قلت میاهی و شدت حرسی دردیرلر زیرا حرارت
و یبوست حیواناتك کثرت ازدواجنی اقتضا ایدوب انواع حیوانات وجوده کلور انهار و جبال
افریقاده عظیم کوللر واردر مشهورلری زنبره نام غدیردر که اطرافنی اللی میل احاطه ایدر
نهر نیل و نهر زایره و نهر قوا ما جمله بو کولدن اقار انلردن غیری نهر آسود و نهر سناغا
و نهر تامبرا و سیبی ریتوس بو جمله نیل کبی طاشوب اوغرادوغی یرلری سقی ایدرلر و بونده عظیم
طاغلر واردر جمله دن بیوکی اطلس طاغی در جبل مزبورك یر پارچه لری ریکستانده افلاکه
چیکلوب کتمشدر اول اجلدن اکا عمود سماوات دیدیلر ابتداسی غربده اوقیانوس کنارندن
شرقه انحراف و اعوجاج ایله ممتد اولوب مصر حدنه وارر روانه دور بو طاغك اکثر یری
صعب سنکستان اولمغله دکه یردن آشلماز و غایت ارتفاعندن نصف اعلاسی دائما قارلی
و صوغوق و اشاغیسی اورمانلی کثیر الینابیعدر کاهی شمال بلی بو طاغلرده زیاده اسوب یقاردن
عظیم الجثه قارلری قوپاردوکرا لتنده بیچه اشجار عظیمه و حیوانات باصدروب هلاك ایدر
و بحره قریب برنده ارسلان طاغی معناسنه سی مارا لیونا دیرلر بر طاغ واردر اوزری هر بار
سحاب ایله مستور اولوب دریادن چکن کشتیلر اندن عظیم هولناك اصوات اشیدرلر
اما جبل قمرکه متقدمین بیننده دخی معلوم ایدی انقلاب شتوی التنده واقع اولوب
غایت صعب و مرتفعدر اننده انسان بری ساکن اولور و انکرتده عریض و عمیق
وادیلر واردر و وان قوله مملکتنده بر قاج طاغلر دخی اولوب انلرده وافر معدن سیم
بولنور و اول طاغلرده قانتا برس دیرلر جزایر افریقا اطرافنده اولان مشهور
اطه لردن اطلس اوقیانوسنده مبارك لیمان اطه سی و مادرا و قناریا و پرید ایعنی
پشل برون و غیریدر باقی اوقیانوسنده اولان جزایر بونلردر صانته انتون
و صانته و نیسیسی و صانته لوسیا و صانته یقوله و طوزله اطه سی و بولاویستا
و صانته جاقوبی و ماجو و اتش اطه سی و بحر حبشده سلطان اطه سی و صانته
توما و صانته لورنسی و غیری فصل ٦ در قسم اسیا بو اقلیمك وجه تسمیه سنده
صاحب اطلس ایدر واروقولنجه یافث بن نوح زوجه سی آسیا اسمیله تسمیه اولندی
و بعضیلر دیرلر که لیدوس اوغلی آسیوس اسمندن مشتق قلندی و بر روایتده
مزبور آسیوس حالا اسکی اسنا بولق دیدکلری تروپا شهرنده عبده اصنام زماننده
بلادیوم نام مشهور صنمك واضعی ایدی اولا شهر مزبورانك اسمیله تسمیه اولوب صکره
جمله اقلیمه آسیا دیدیلر و اصلده آسیا اناطولی ولایتلرینه مخصوص ایدی کیده رك تعمیم اولوب
جزء اسمی کله اطلاق اولندی و اناطولی یه آسیا مینور یعنی کوچك آسیا دیدیلر و بو اقلیم
انبیاء سالفه کتابلرنده سیما نامیله مذکوردر حدود بو اقلیمك حد شرقیسی بحر شرقی
و حد شمالیسی اوقیانوس شمالی که اکا اوقیانوس سنی کوس درلر تاتار دکزی معناسنه وحد

جنوبی یعنی هند دکزی وحد غربی یعنی عرب دکزی که بحر قلزم دروایح دکزایله انک ماییننده
اولان سویس بوغازی و بحر روم واستانبول بوغازی و قره دکز وازاق دکزی وتن صویی
واویوس دیدکلری نهر درمسافه بونک طولی بعضلر قولنده اللی ایکی درجه طولدن یوز
طقسان التی طولنه وارر لکن مبرقاتور رسمنده اللی یدی درجه طولده آسیامینور کنارلرندن
یوز یتمش سکز درجه یه منتهی اولور مقدمه ده ایدر بونک طولی هلس پونتوسدن یعنی
آق دکز بوغازندن هندک آخر حدی اولان ملاقا بورننه وار نجه بیک اوچیوز جرمانیامیلی در
و عرضی عرب دکزی اغزندن اینان دیمکله معروف بوغازده اولان تابن بورننه وارنجه بیک
ایکیوز جرمانیامیلی در وبو غرب جانبندن اوروپایه متصل بلکه متداخلدر زیرا آسیا
طوایفندن اولان تاتارلر اوروپا کنارلرنده اولوب اوروپا طوایفندن اولان سارماته لر دخی
آسیا کنارلرنده ساکن اولورلر وقدمادن پلنیوس واسترابو تحدید ایدی اوزره جمله ولایات
شرقیهٔ مصر آسیاده داخل اولور زیرا انلر واتباعی حد غربی نیلدن طوتدیلر لکن جمهور
رأیی بونک خلافیدر تقسیم مقدمه ده ایدر آسیایی سلف ایکی قسم قلدیلر بیوک آسیا
کوچک آسیا بیوک اسیانک ولایتلری بونلردر سارماسیا آسیاتیقا سریقا چینا
هندیا وهند اطه لری وجدروزیا قارمانیا درانجیانا اراقوسیا سوغدیانا پاروتا رمیسس
باقتریانا هیرقانیا مارجیانا پارتیا سوزیانا مدیا البانیا ایبریا قولخیس ارمینیا
مزوپوتامیا آسوریا بابلونیا ارابیا سوریا پالستینا فنیکه کلیکیا قاپادوسیا
غالاسیا پونتوس بیتنیا پانفلیا لیکیا قبرس اطه سی کوچک آسیا ولایتلری بونلردر
فریجیا منزیالیدیا قاریا یولیس یونیا دوریس ردوس اطه سی لکن شمدی جمله
آسیا مخصوص بش قسمه تقسیم اولور تاتار یاچینا هند یا واطه لری سرفرسلطنتی تورک
سلطنتی اطلسده ایدر آسیانک قسم اولنده محمدیلر حکم ایدر ایکنجی قسمی ماسقوبکی
حکمنده در اوچنجی قسمی خاقان کبیر مملکتی دردوردنجی قسمی صوفی شاه عجم حکمنده در بشنجی
قسمی هند داخل وهند خارج در بو قسمه نیچه بکلر حکم ایدرلر التنجی قسمی مملکت چین در
یدنجی قسمی هند دکزنده ومحیط شرقیده منتشر اطه لرکه مشهورلری بونلر درسیلان
تاپروبانا ایکی جاوه که پورتقال بونلری یقیننده کشف ایلدی بورینو سلیباس پلوهان
میندناو جیلولو یاپونیا یکی کینیا که یقیننده کشف اولندی و بونک جزیره اولدغنده
شبهه واردر زیرا جنوب طرفی هنوز معلوم دکلدر قدمادن استرابو وآریانوس امثالی
مصنفلر بو اسیایی وجوه مختلفه اوزره تقسیم اتدیلر بطلمیوس دخی قرق یدی قسم قلوب
ولایتلرینی جغرافیا کتابنک بشنجی التنجی یدنجی کتابنده رسم ایلدی فقیر ایدر آسیا بو کتابده حالا
اسلامیان بیننده وکتابلرنده مشهور اولان اقسامه نیچه تقسیم اولندوغی تفصیل اوزره
فصللرنده ذکر اولنوب انلکون شرحلری یازیلور توصیف اطلسده ایدر اسیانک
بعض یرلری معتدل وهواسی خوب ولطیفدر اما جنوب وشمال طرفلری ماربوس قولنجه
برودت

برودت وحرارتدن اعتدال اوزره اولمیوب خلقنک امزجه سنی مختلف واخلاقی بددر
و بو دیارلرک کثرت نعم و رفاهیتی بو مرتبه دَرکه سکانی ایله بو بابده ضرب مثل اولنور زیرا
اسیا ترابی غایت منبت ومحصولداراولمغله مأکولاتی چوق معادن ومتاع و روایح طیبه
قسمنه نهایت یوق مرعالری واسع ادویه وعقاقیر انواعی وافر ولایتلر در خلقنک عقلی ومالی
وقوت وقدرتی کماله اولوب انسان اول بونده خلق اولندی واولادندن کلان انبیا بو اقلیمده
نشأت اتدی صنایع وعلوم اختراعی وشریعت وضعی بونده اولوب بنی آدمک کباری
صغارینه ابتدا بونده حکم ایلدی وبونده انواع حیوانات بریه واردر خصوصا دوه وفیل
چوق اولور جبال وانهار اسیانک عظیم طاغلری واردر جمله دن بری تاوروس نام جبلدر که
شرقدن غربه اسیایی ایکی شق ایدر واندە طوایف مختلفه ساکن اولور جبل مزبور
هندسرقیسندن مرور ایدوب بربلوکی شماله و بربلوکی غرب وجنوب سمتنه کیدر
قره دکز واق دکز کنارلرندن اعوجاج ایله یکوبر بغه طاغلرنه وارر وجبل مذکورک موضع
مدیده حسبی ایله اسماء مختلفه سی واردر بو ابتداسندن انتهاسنه وارنجه صاحب اطلس
ذکرایدر لکن غیر معروف اولمغله طی اولندی جمله سی اون دورت اسمدر و بونلرک اراسنه
باب دیرلر پورته آرمینیا پورته قاسپیا یعنی دمرقپو و پورته سلیسیا وغیری دیو
تعیین دن صکره دیمشدر که اکثر مواضعنده بو جبالک عرضی اوچ بیک استاد یوم وطولی
آسیا طولی قدر قرق بش بیک استادیوم در ردوس کنارندن چینه منتهی اولور وبو اقلیمده
عظیم کوللر وکول کبی بر بحر وار در که محیطه اتصالی یوقدر انهارینک اشهری توراتده
مذکور اولان تکریز یعنی دجله وفرات ونهر اردن وجیحون وهند ارماغی وغنجا س که
چین حدودنده اولان نهر کبیردر وغیر ذلک آثار قدیمه بو اقلیمده قدما آثارندن ابنیهٔ
عجیبه وهیاکل غریبه واردر و عجایب دنیادن اولان یدی بنانک اوچی بونده در انلرک بری
صور بابل ایکنجیسی هیکل دیانا اوچنجیسی قبر موزولوس که ایاثولوغده در دوردنجیسی
منارهٔ اسکندریه بشنجی رودوسک قلوسوسوزی التنجی اهرام مصر یدنجی هیکل چوپیتر که
ارناودلقده در بونلر جمله خراب اولوب انجق اهرام مصر قالدی و بونلر محلنده مذکوردر
صاحب اطلس ایدر قدسده حضرت سلیمان بنا اتدیکی هیکل عظیم دخی بو یدی یه
الحاق اولنمغه مستحقدر فقیر ایدر کتب اسلامیه ده طاق کسری وقصر خورنق امثالی دخی
نیچه ابنیه واردر که روم یان میاننده اشتهار بولمامشدر آثار دخی محللرنده ذکر اولنور
آسیا احوالنده اجمالا بو قدر بیان وافیدر فصل ۷ در بیان آماریقا یعنی یکی دنیا
بو فصلده برقاچ تعلیم ذکر اولنور تعلیم اول بو اقلیم عند السلف معلوم و یا مجهول
اولمسنده در مقدمه صاحبی ایدر قدیم الایامده بو اقلیم اوروپا اهالیسنه معلوم
اولدوغنی افلاطون وتیودوروس کلامندن نقل طریقی ایله اثبات ممکندر افلاطون
تیمه اوس نام کتابنده مصر کاهنلری میلاد عیسی علیه السلام دن التیوز سنه مقدم

حیاتنده اولان اتنه لوسولونه حکایت ایتدکلری مسطوردر دیمشلرکه سبته بوغازینك
قارشوسنده افریقا ایله آسیادن بیوك براطه وار ایدی اسمی اتلانتیس ایدی لکن
صکره بر عظیم زلزله سببی ایله برکون و بر کیجه ده جمله صو باصوب اورتدی وسبته
بوغازندن اول زمانده کیملر چکمز اولدی زیرا چامور ایله طولمش ایدی صکره اچلدی
دیودورس بشنجی کتابنده یازارکه فینقیا اهالیسی قدیم ایامده سبته خارجنده افریقا سواحلنی
کزرکن عظیم روزکار چقوب بونلری اوقیانوسك بعید سمتلرینه کتوردی نیجه ایام
شدید فورتنه ایله دریاده مضطرب اولدقدن صکره افریقا غربنده بر عظیم اطه یه
یناشدیلرکه منظری مفرح وچمنزار و پر اشجار میوه دار وکمی کتور نهرلری وار ایدی
ومکلف بنالر ایله معموربرلکوردیلر امدی حقیقتده بو اطه امریقادن غیری دکلدر
زیرا بو تعریف وتوصیف جمله انده موجوددر وعقل تجویز اتمزکه مصر کاهنلری واسترابو
نقلی اوزره بونك حقنده برکتاب تألیف ایدن سولون تیودوروس بونی بی معنی سویلیوب
کذب اختراع ایلیه لر وبعضلر قولی اوزره تألیفی ارسطویه واخرلر قولنجه ینوفراستوسه
اسناد اولنان کوچك جغرافیاده اوروپا وآفریقیا وآسیادن غیری بیوك اطه لر
وار ایدی دیکله امریقایه اشارت ایدرلر ودیودوروس بشنجی کتابده ایدرتونس اهالیسی
اوروپا خلقنی بو اطه یه دخولدن منع ایدرلردی صکره رومانیلر تونس سلطنتنی
بوزوب اول سمته دخی تونسلی وارمدن قالدی رومانیلرك ابتدا سلطنتندن بری
اول سمتلر مجهول قالدی اما صاحب اطلس ایدر بو دیارلرك عمارتی نه زماندن ایدوکی معلوم
اولمیوب حقیقت حالی بلنمدی بعضیلر رومانیلرك بر زمان اول دیاره واردقلرینی ذکر
ایدرلر اما قسیروس نام مصنف بو قولی محکم رد ایلیوب اثباتی قابل دکل بر دعوادر
دیدی وشعراء سلفدن سنقه شاعر مذیه نام برساحره مدحنده دیدیکی قصیده ده
بو یرلری اشعار ایدر ابیات ایله استشهاد اولنماز زیرا شعرك مبناسی تخیلات
وتوهماتدر تعلیم ثانی بو اقلیمك برقاج اسمیله تسمیه سی سببنده در اولا جنویزدن
قرستو قولیس قولونبوس کندی سعی وقستلا پادشاهنك امدادی ایله
میلادك بیك دورت یوز طقسان ایکی سالنده کشفنه کیدوب بونك کبی بر امر
عظیمه اقدام اتدی واسپانیوله جزیره سنی وبونك بعض کنارلرینی کشف ایدوب
اسمنی هند غربی دیدیلر زیرا بعض احوالده هند شرقیه مشابه ومشارکدر ایکیسنك دخی
اکثر خلقی عریان کزرلر وآیینلری بری برینه بکزر وهند شرقی آسیاده کشف اولندوغی
زمان بودخی کشف اولندی غیریلر اکا نووس اوربیس یعنی یکی دنیا دیدیلر زیرا وسعتده
اقسامك مجموعنه قریب ایدی قولندن بش ییل صکره ایتالیا اولکه سنده فلورنسیا نام شهرده
ساکن وسپوسیوس قومندن امریکوس نام قپودان پورتقال قرالی امانول امدادی ایله بو
ایشه تکرار مباشرت ایدوب خادسدن یلکن اچدی وخط استوایی چکوب یکی دنیانك سواحل
شرقیه سندن

شرقیه سندن پاریا وبراصیلیا اولکه لرینی کشف ایلدی اول اجلدن بو اقلیمك جمله سی انك
اسمیله امریقا تسمیه اولندی بونلردن صکره اسپانیول وفرانسز وانکلیسدن نیجه کمسه لر
واروب هر بری بر ولایت کشف ایلدی وکندی لسانلری واسملری ایله اول کشف ایتدکلری
ولایتی تسمیه ایلدیلر لکن امریکوس قپودان عملنك اثری جمله اقلیم انك اسمیله تسمیه اولنمق اولدی
تعلیم ثالث بو اقلیمك حدودنده در بو ارضك هر طرفدن بحر اوقیانوس احاطه ایدر الا بر جانبی
معلوم دکلدر حد شرقیسی ماردل نورت دیمکله معروف اولان اوقیانوس اتلانتکوس یعنی
شمال دکزی و بحر اطلس حد جنوبیسی اللی درجه عرض جنوبیده ماجلان بوغازیکه
امریقا ایله ارض جنوبی اراسنی بو بوغاز فصل ایدر حد غربیسی ماردل زور دیمکله معروف
اولان اوقیانوس پاسفیکوس یعنی بحر سلیم ایله محدود اولوب حد شمالیسی التمش یدی
درجه عرضدن اوته اراضیء مجهوله در هنوز کشف اولنمامشدر مقدمه ده ایدرطو کشی
دکز ایله محدود اولمق ظن اولنور زیرا تحت القطب بونك مقابلی اولان آسیا واوروپا بودریا ایله
محدوددر تعلیم رابع بو ارضك مسافه سنده در اطلسده ایدر امریقا شمالدن جنوبه ممتد ایکی
جزیرهء عظیمه شکلنده اولوب اورته سندن بری برینه برانجه بوغاز ایله متصلدر شمالیسنه
امریقا سپتنتریونالیس جنوبیسنه امریقا مریدیونالیس دیرلر سواحلنك دوری قیاس
صحیح ایله تقریبا اوتوز ایکی بیك میلدر وجمله کنارلری کشتی ایله کزیلوب یوقلنمش ومساحه
اولنمشدر الا شمال طرفی قالمشدر مقدمه ده ایدر آفریقاده بحر ار ماغنك اغزندن غرب
وشمال سمتنه اوچیوز اوتوز جرمانیا میلی قطع اولندقده بو ارضك کنارلری کورینور وسعتده
ربع مسکوندن زیاده دکل ایسه یاری اکا مساویدر اکر اطه لره نسبت بعد نه اعتبار
اولنورسه آفریقیادن اوروپایه یقیندر زیرا بو نیا ایله قانادا مابینی ایکیوز میلدر وبونك زیاده
اوزونلغی آنیان بوغازندن ماجلان بورنینه دك ایکی بیك دورت یوز جرمانیا میلیدر وزیاده عرضی
اینان بوغازی قربنده اولان فورتونا بورنندن یکی فرانسده برتون بورنینه دك بیك اوچیوز
میلدر تعلیم خامس بو اقلیمك تقسیمنده در مقدمه ده ایدر جمله امریقا ایکی قسمه تقسیم
اولنور بری شمالیکه مکسیقانا بری جنوبیکه پرویانادر بونك اکثری خط استوادن
جنوبه واقع اولمشدر شمالیکه باش شهری مکسیقا اسمیله مسمی در اقسامی بونلردر نووا
اسپانیا نیقراغا جوقطان فلوریدا اپالکن نورومیغا نووا فرانسا تره لابورا توریس
یعنی اسك چکیجی یری رنجیر یری استوت لاندیا وطرف غربیسنده اینان
بوغازی یاننده ایکی مملکت واردر کووی ویرا وانیان که بوغاز انکله تسمیه اولنمشدر
وامریقا جنوبیکه براولکه سی اسمیله پرویانا تسمیه اولنمشدر بونك ممالکی چوق
اولوب لکن هنوز جمله سی النمامشدر فتح اولنان ولایتلری بونلردر قستلا آروپا بوغوتا
اپروبا پلویا یانا شیله چیقا برازلیا قاریبانا بویانا بو جمله اوقیانوس سواحلنده در
ایچری قره ده اماروتس اولکه سی پاغوان پیقولا موقسوس اورام قارقاس

وبو ولايتلك ايكى معظم شهرى واردركه نوادر دهر دندر شمالى ده مكنسقو وجنوبى ده قوسقو
بو جمله اشاغى بسط محلنده تفصيل اولنور ان شاالله تعالى وبو اقليمه تابع بر قاچ پاره جزيره لر
واردر اسپانيوله قوباشما يقا انلردندر تعليم سادس بو اقليمك جبال وانهار وبعض اثار واخبارنده در
صاحب اطلس ايدر بو نلردن اقدم بو يرلرده بغداى تمر واوزم حاصل اولمازدى ميس ديرلر
بر جنس ميوه صو بنى شراب يرينه استعمال ايدرلردى وعادت اوزره ذراعت اولنيوب بر چقوره
اوچ دورت دانه تخم براغوب اوزرلرون اندن بر قاچ ساق هر ساقده اوچ دورت خوشه وهر برنده
يوز قدر دانه اولورانى يرلردى وقصابى نام بر نوع اتمك كه چوقه ديرلر شلغم قدر بركوكدن
دوكوب ايدرلر وقامش مثال ايچى طولى بر نوع نبات اولور اكن زماننده بتر قطعه قطعه كسرلر
ويره كومرلر لازم اولدقچه چقار وب دوكوب صقارلر صو يى زهر دركنديني اتمك ايدرلر ايكى
كون كچسه طاش كبى اولور حاجت مقدارى اخراج ايدرلر زياده سى طشره ده بوزولور
وبونده كراس مثالى ايكى دورلو ميوه واردر برينه بطاطاس وبرينه هاياس ديرلر ايرى وطتلودر
ديكوب التى آى دن صكره ميوه سن يرلر طعمنده بر مقدار حلاوت واردر لكن چوق يمز
خوش خوردكلدر وبو ديار خلقنك غداسى قنى آزاولوب طعاملرى ياوان ومولدز ياحدر
وبو اقليمده بيان اوزومى انجلرى وافر اولور دانه سى سياه بيان اريكنه بكزر لكن قبوغى قالن
وجكردكلى درو زيتون اغاجلرى دخى اولور لكن رايحه سى وطعمى بد در يمز جنسا ن بكزر
وهووى ديرلر بر نوع شجر كه عربيسى دلب در وصنوبر ومامى وغواتاوانى نام اشجار چوقدر
ودخى نباتات قسمندن قصب سكر و پنبه وكتان وافر اولور وساير نباتات وانواع عطريات
وجواهر قسمندن الماس ولؤلؤ ومعادن سيم وزر بى نهايه در حيوانات سابقا انده بقر واسب
وخروقا تروكجى وكلب يوغيدى صكره كتوردبلر اهالئ مملكت اول امردن اتلو كوردكلرنده
عظيم قورقوب فرار ايلديلر زيرا ات كوردكلرى يوغيدى وصاحب اطلس نقلى اوزره بوندن
اقدم اولرنده وبرده فاره ندر يلمزلردى فلمنكدن آنورس نام شهردن بر كمى واروب مغاليان بوغازنى
كچوب بركاره يناشدقده مز بور كمى دن قاره يه فاره چقوب اوره دى وبر مرتبه چوغالدى كه اول
اراضى يه مستولى اولدى فقير ايدر زهر برده كه عفونت اولهفاره تولدى مقرر در عفونتسز برابسه
جمعيتنده متصور دكلدر مكر كه خاصه اوله وبو ديارده نيجه مختلف حيوانلر واردر كه كيمى
معلوم مدرجمله دن بر نوع بورتى وكوده سى تلكى يه مشابه ميمون اياقلى براسه قولاقلى حيوان
اولور كه قارننده تو ربه كبى ظرفى واردر بره كنسه ياوريسنى ايچنه قوركتورر بر نوع حيوان
دخى اولور كه اهالئ مملكت اكا قاشقوى ديرلر سياه خنزير بر شكلنده تويلى دردريسى غايت برك
كوزلرى كوچك اشك قولاقلى يارق درنقلى فيل خورطومى كبى كوچك خورطومى واراوازى
بر مرتبه مهيب وشديد دركه اكثر دن چاغرسه ادمى صاغر ايدر لكن اتى غايت لذيذدر
وبونلردن غيرى خنازير بريه وكوهى قبيلانلر چوق اولور وغايت يرتجى دراسد دخى وفرت اوزره
لكن اول برك ارسلانى غايت قورقاقدر انسان كورسه فرار ايدر طاوس وكلاك وبيان طاوغى
وبوديار

كلامنى فهم ايتمزلردى اما اشارت ايله مقصودلرينى ادا ايدرلردى پس قولون قاسيقدن
رجا ايلديكه اول جزيره ده بر قلعه بنا ايدوب قومندن بر ادم قويه انلرك لسانى اوكرنه لر
قاسيق رضا ويروب معاونت ايلدى تمام اولدقده قولون كندى قومندن اوتوز سكز كمسنه
قودى وايكى كشى يه جزيره متاعندن تحميل ايدوب اهل جزيره دن اون نفر آدم الدى
وينه اسپانيايه دونوب اللى كونده پالوس شهرينه كلدى كه ابتداء سفردن كامل بر سنه
كچمش ايدى وبرسالونادده اسپانيا پادشاهنه واروب پيشكشلرينى چكدى واول جزيره نك
اوصاف واخبارنى بيان ايدوب متاعنى عرض ايلدى هدايای قولون اوتوز عدد طوطى كه
بعضيسى سرا پا سرخ وبعضيسى صارى وبعضيسى الوان مختلفه ايله منقش وملون وبر قاچ
خرده طوشان كه قولاغى قو يروغى فاره مثال و رنكلرى سنجابى وغاليپاوس نام بر نوع مرغكه
طاوسه بكزر واصول نباتدن بر كوكه سكر كبى لذيذ وبهار قسمندن طعمى دارچينى يه مشابه
بر نوع اوت ايدى اسپانيا پادشاهى بو قصه دن مسرور اولوب قولونه چوق رعايت ايلدى
واول ولايتك حكومتنى اكا ويروب من بعد تحصيل اتدوكى مالك ايكى عشرين الوق وبيك
يتميوز ادم اون يدى پاره كشتى ايله تكرار كتمك ايچون امر ويردى سفر ثانى قولون قپودان
مزبور اسپانياده هند غربى بندرى اولان سويليا نام شهره كلوب مهمات كوردى
وتاريخ ميلادك بيك دورتيوز طقسان دورت سنه لرنده غادس ليماندن چقوب قناريا
جزيره لرينه كلدى وبر موافق روزكار ايله غرب وجنوب سمتنه بيش بيك ايكيوز سكسن
ميل كيدوب يكرمى اوچنجى كوننده دومنيقه جزيره سنه كلدى كه قنابيله جزيره لرندندر
سكانى مردم خوارلردر اندن دونوب بر جزيره يه دخى كلدى كه سر تا سر دوزيرلرو سايه دار
درختلر ولطيف اقر صولر اولوب لكن كمسنه كورميوب ادنى غاليته قودبلر وبرازكيدوب
قنابيله جزيره سنه كلديلر كه جمله دن عظيم ايدى بر نهر جارى اوزرنده بر قريه سى واز سكانى
مردم خوار ايدى خوف ايدوب اطرافه طاغلديلر ارباب كشتى هجوم ايدوب اون شخص
طوتديلر واوتوز عدد محبوس عورت واوغلانلر الديلر كه نسمين ايچون بسلرلردى
ووافر طوطى صيد ايدوب ينه اسپانيوله جزيره سنه توجه اتديلر و يولده بجد
جزيره لر كوروب كچديلر واسپانيوله جزيره سنه كلوب سابقا بنا تدكلرى قلعه بى خراب
اولمش بولديلر وقودقلرى اشخاصدن كمسنه كورمديلر اهل جزيره دن سؤال اتديلر
انلر ديديكه بو جزيره ده بر قاسيق واردر كه جمله دن اولودر بر طائفه ايله كلوب قلعه يى
تخريب واصحابنى قتل اتدى قولون انلرله مدارا ايدوب بد سوز سويلمدى وجزيره ده بر ايو ليمان
بولوب چقدى وبر قلعه بنا ايدوب اسپانيا حاكمى عورتنك ادى ايله ايزابلا تسميه اتدى زيرا
اول عورت قولونه چوق معاونت اتمشيدى واول ناحيه قومى ايله حسن معامله ايدوب
بى نهايه مال تحصيل اتدى واون يدى پاره سفينه دن اون ايكيسنى مال واسبابيله
طولدوروب ينه اسپانيايه كوندردى بيك دورت يوز طقسان دورتده ينه غاليس

ودیار قوشلرینه بکزر انواع طیور چوق قدر کلیجك امارتقانك مبسوط رسملرنده بعض
مرتبه ذکر اولنور جبـــال بو اقلیمده عظیم طاغلر واردر بری غایت مرتفع اولوب قله سندن
هر بار آتش چقار و علوی اطرافنه کیجه یوز میل قدر یردن کورنور و براهب ایچنده التون
معدنی اولمق زعمی ایله زنجیرلی بردمور بقراج الوب دورت کیسه کتدیلر ومنفذدن بقراجی
صارقتدقده فی الحال اریوب تکرار قالن زنجیر ایله تجربه اتیدی مجال اولمیوب انی دخی ارتدی
انهار بو دیارك انهاری چوق قدر لکن جمله دن معتبری ایکی نهردر برینه مارانیوم واوردلیانا دیرلر
وبرینه دخی ارجنته اوس یعنی کمش ارماغی دیرلر و اسپانیوللر یوو پلا تا تسمیه ایدرلر اثار
بو اولکه ده معظم شهرلر و مکلف یاپلمش یوللر و مزین و منقش و مقرنس سرایلر و قصرلر
و ملوکی بستانلر واردر و برملوکی خزینه که بونلرك کیفیتی استاغیده وصف اولنجقدر بو مقام
محل اجمال ورسم کلی اولمغله بو مقدار کفـــایت ایدر بوندن صکره دیار مزبوره مسیحیانك
اتدکلری اسفاری ذکر ایدهلم تا که بو کتاب اول بابده دخی وافی اوله تعلیم سابع امارتقا جانبنه
متأخرینك کتدیکی قولون و مغلیان وغیری اتدیکی سفرلر بیانندهدرکه یکی دنیا تاریخندن
تلخیص طریقیله نقل اولنور سفر اول قولون شخص مزبور بحرده بعد سفر ایدوب اطراف
واکنافه وقوف حاصل اتمش تصویر خرایط وتحریر جرایدیله شهرت بولمش ایدی دیارهنده
سفر قصدیله خارج سمتنه یه چقوب مادره نام جزیره ده توطن اتدی تا که اول جزیره یه
بر سفینه دوشدی که شدایدبحردن خلقی قرلمش انجق رئیس ایله برایکی شخص قالمش قولون
رئیسی خانه سنه الوب ضیافت ور رئیس دخی سرکذشتنی حکایت ایلدی واینده یکه تجارت
ایچون سواحل مغربه سفر اتمش ایدك ناکاه روزکار مخالف اولوب یوزی اوقیانوس انکننه غربه
طوغری کتوردی قضایه رضا وروب روزکاراوکنه دوشوب کتدك ونیچه جزایر و سواحله
کذر ایتدك آخر روزکار ینه مساعد اولوب سفینه مزی بو طرفه دوندردی اما بحر هولناك
شدایدی اکثر ارباب کشتی یی کرداب هلاکه کوندردی حالا کوررسنکه بنم دخی حالم مکدر
و رئیس مزبور دخی برایکی کون صاغ اولوب کتدی اما بو قصه کتدیکجه قولونك درونده یراتدی
اول سمتلری کشف سوداسنه دوشدی لکن سفینه ترتیبنه قادر اولمیوب پورتقال قرالنه
عرضحال ایتدی و امداد استدی قرال اول سمته جای معمور یوقدر بو کلام فکر بی انجام
و سودای خامدن ناشیدر دیو التفات اتمدی اما صاحب اطلس بورأیه قایل اولمیوب دیمشدرکه
بعض حسودلر قولون کندی رأیی ایله بو ایشه اقدام اتمدی مقدما اول سمتلره سفر اتمش
بر اسپانیول کیجیسندن خبردار اولوب کتمشدی پس مورخ مزبورك نقل اتدیکی کلام حساددر
دیدیکندن قولون اول سمته مستقل کندی رأیی ایله کتدیکنی اشعار ایدر بعده انکلیا
بکنه واروب قصد مزبورده معاونت طلب ایلدی اول دخی رد ایله جواب وروب لکن قولونه
هرکز یأس کلمدی و قصد مزبوردن دونمدی بالاخره اسپانیا ملکنه واروب اراغوناده دینه
کیردی و بر نیچه دفعه عرضحال وروب غرضنی سنویلدی مزبور غرناتا قلعه سنه سفر اوزره

ینه غالسن لیمانینه کلدیلر و قولون جزیره اورته سنده بر قلعه دخی بنا ایدوب آدینی صانتا توما
قودی اول نواحی ده اون درهم چکر التون قطعه لری چوق بولنوردی قرنداشی بر مقدار
ادم ایله انده قویوب ینه ساحله لندی و بش پاره سفینه طونادوب اطرافی کشفنه کتدی
اسپانیوله جزیره سنك اطرافنی کزوب جانب غربیه صالدی سکسن میل یر دخی کیدوب
بر جزیرهٔ عظیمه کوروب ادنی قوبه قودی واندن جنوبه سفر ایدوب بر جزیرهٔ عظیمه دخی
کوروب ادنی شمایقه قودی وانده چقوب خلقی ایله جنك ایلدی بعد الصلح جانب غربیه
کیدوب یتمش کوده سکز یوز سکسن میل یر کزوب بعض نواحیده محکم افندی یه راست
کلدیلر که بر کونده انجق بر میل یر کندیلر و بعده جزیره چقوب بر ساحله ایردیلر انده بر قوم کوروب
حسن معامله اتدیلر و خبر وردیلر که ساحل مزبور بر بر عظیمه متصلدر که غایتی معلوم دکلدر
اندن ینه اسپانیوله یه کلدیلر و قولون نیچه مدت انده ساکن اولوب اهل جزیره نك بعضیله
مدارات و بعضنی ضرب دستله تسخیر ایدوب بی نهایه التون دوشردی وقرنداشی
جزیره ده قویوب کندیسی بیك دورتیوز طقسان بشده ینه اسپانیایه کلوب قراله هدایاسنی
عرض ایتدی یوز اللیشر درهم و ایکیشریوز درهم التون قطعه لری و عنبر خام و بقم ولوك و پنبه دنه
استانمش کبه لر و کچه لر کتوردی و سیاتدیکی جزایر و سواحلدن خبر وردی سفر ثالث قولون
ینه بیك دورتیوز طقسان سکز تاریخ میلادده قولون سکز پاره کشتی ایله سانلوقه دن چقوب
هند جدید سمتنه توجه ایتدی سابقا برادری اسپـــانیوله ده برایکی حصار یاپوب برایکی
قالیته ایله قسم غربیسنه واروب قاسیقنی خراجه کسدی قولون دخی مادره جزیره سنه کلوب
بش پاره سفینه یی اسپانیوله جزیره سنه کوندردی واوچ پاره کشتی ایله کندی خط استوا
اوسننه صالوب اسپریه جزیره لرینه کلدیکه هند جدیدك پشل بورن معناسنه قپوورده
دیدکلری کوشه سی قربنده اون اوچ خرابه جزیره در اندن چقوب خط استوا سمتنه یوز سکسن
میل دخی کیدوب خط استوایه بش درجه قلدقده لیما نلغه دوشوب عظیم اسی چکدیلر
فوچیلر بیلك چنبرلری طاغلوب صولری دوکلدی وانبارده بغدای یانغه باشلدی دریایه
دوکدیلر وارقلدی که شدت حرارتدن جمله سی هلاك اوله لر اون یدنجی کون بر مقدار شرقی
روزکار بولوب مغربه توجه اتدیلر بر زمان کیدوب ساحل دریاده عظیم طاغلر کوروب بر لیمانه
کیردیلر انده چوق بلا چکمکله ادنی اژدراغزی قودیلر قره یه چقوب لطیف مقاملر موزون
درختلر صفابخش صولر خوشبو چچکلر وخوش الحان قوشلر کوردیلر و اول محله پاریا
دیدیلر برایکی کون انده اقامت ایدوب مقام مزبورده ایکی قطبی دخی غایب بولوب آلات
رصدیه ایله امتحان اتدیلر و کرهٔ ارض و ماینك تام الاستداره بولمیوب امر و دشکلنده تصویر
اتدیلر که صاپی پاریا اوله و حکایت اتدیلر که مقام مزبورك کیجه لری قتی روشن ایدی
فقیر ایدر بو کلامده نظر واردر زیرا کرهٔ ارض و ما مخروطی الشکل اولدوغی تقدیرده
رأس مخروطی که امرودك صاپی مقامنده در خط استواقریننده پاریا اولیجق اول محلدن
ایکی

ایدی فتح میسر اولدقده امن اذه وعده اتدی وحصار مزبوری اسلامیاندن الوب اندلسده اهل
اسلام حکامنك علاقه سی قالمادقدن صکره شهره قریب صانتقه نام محله کلدکده قولون
ایله جمع اولدی ووعد سابقنه وفا اوزن الی بیك التون عطا ایلدی و برامو ویردیکه واردیغی یرده
معاونت ایده لرشول شرطله که نقد رمال ومتــــاع تحصیل ایدرسه عشرینی قولون الوب
باقیسنی کتوره قولون التونی الوب پالوس شهرینه کلدی واوچ سفینه ترتیب ایدوب
هر برینه قرق نفر ادم قودی حتی کندی اختیاری ایله قتی آزادم بو سفره رضــا ویروب
اکثریا مجرماوی خواه وناخواه کمیلره قویوب لوازم و بر مقدار متاع تجــارت الدی
ومیلادك بیك دورتیوز طقسان ایکی سالنده که هجرتك طقوزیوز اوچ سنه سید رخارج
صبته ده غادس لیماندن صالدی بر موافق روزکار ایله قنار یا جزیره لرینه واروب مهماتنی
الدقدن صکره بادبان اچوب راست جانب غربه صــالدی ودائما مدار سرطاندن یکرمی
درجه شماله یعنی قرق اوچ عرضی مدارنده کیدردی زیرا ایکی جانبنده حرارت وبرودت
التنه دوشمدن حذر ایدوب متصل ربع واسطر لاب ایله مسقط شمسی کوزدردی بو اسلوب
اوزره اوتوز اوچ کون سیر ایدوب تمام اوچ بیك سکز یوز میل قنار یادن بعید اولدیلر و نیجه دفعه
ندامت کلوب رجوعه قصد اتدیلر وسفینه لر خلقی بزی کرداب بلایه اوغراتدك جمله مز بو
بحر بی پایانده کم نام اولورز دیو قولونی قتله هجوم اتدکلرنده جواب ویردی که سزك خلاصکز بحر
علمنی بیلورو الت فلکیه قوللنر ادم ایله اولور امانی قتل ایدرسکز جمله کز دریاده قالوب
هلاك اولورسزدیو کاه وعد وکاه وعید ایله تسکین ایدردی ناکاه برجزیرهٔ خالیه کوردیلر که
اشجار عالیه وانهار جاریه سی وار ایدی بر مقدار جانلری راحت بولدی والتی کون دخی کیدوب
التی جزیره دخی کوردیلر که جمله دن ایکیسی بیوك ایدی اول ایکی جزیره نك ینوکنه اسپانیولا
وصغیرینه جنوه تسمیه ایلدیلر اندن کچوب سکز یوز میل دخی قاره ییل اوزرینه کیدوب
بر ســاحله ایردیلر و نیجه کون اول طرفلرده سیر ایدوب بلدیلر که جزیره دکلدر بنه
اسپانیوله جزیره سنه کلدیلر و چقارکن کمینك برینی طاشه چالوب دلدیلر زورقلر ایله
یوکن آلوب قاره یه ادم چقاردیلر و کوردیلر که بر قوم یو نلری کوروب فرار ایدرلرشوب
برزن طوتدیلر قولون اکارعــــایت ایدوب بعض هدایا ویردی لکن لسانی فهم ایده میوب
اشارتله تفهیم اتدی که قومنی کتوره پس زن قومنه واروب تحف و هدایاسن
عرض ایلدی وانلردن سزه ضرر یوقدر دیو سویلدی ایچلرندن بر قوم کشتی یاننه
کلوب سیم و زرو میوه ونان وانواع طیور واصنــــاف حیوان کتوروب مرادلوی اوزره بیع
وشرایه باشلدیلر خرده اسبابه قتی میل ایدوب سوزن ومنکوش مقوله سنه رغبت
کوستردیلر وهر برینی نیجه اغری التونه الوب شاد اولورلردی بر قاچ کون بو اسلوب اوزره
کلوب کتدیلر وخیلی معامله اتدیلر بعده حاکملری که قاسیق نامیله مدعو در بر طائفه ایله کلدی
وقولونه بولشدی ومتاع جزیره دن چوق هدیه کتوردی اکرچه ایکی طائفه بری برینك
کلامنی

ایکی قطب غایب اولماز بلکه ایکیسی دخی کورنمك لازم کلور زیرا افق حسی افق حقیقی تحتنده
واقع اولور اما پاریا امرودك چکی محلی کبی بر چقور یر اولمغله ایکی قطب دخی غایب بولنوب
کورنمدی دیسه صحیح اولوردی لکن بوندن کرهٔ ارض ومائك مخروطی الشکل اولمه سی لازم
کلمز اکا حکم ندندر خط استوا التنده اولان چقورلردن جمله با قلسه ایکی قطب غایب کورینور
وبالجمله بو کلام قواعد فن هیئتدن بیخبر جاهل سوزی در کرهٔ ارضك تام الاستداره اولمه سی
کری اولمسنه خلل ویرمز زیرا اعظم جبالك ارتفاعی قطر ارضه نسبت لاشیٔ در انکیچون که
براریه عرضنك یدی بلوکده بر بلوکنك بر ذراعه نسبتی کبی اولمغله قدر محسوسی اولدوغی
برهانیله بیان اولنمشدر و نیجه لرقتی روشن اولمق بعض عوارض حسیبله کاهی اکثر یرلرده اولور
قولون اندن دخی کچوب بر نهر عظیم کوردی که یوز اون ایکی میل عرضی واوتوز قولاج عمقی واردی
ودریا ایله جمع اولدوغی محلده عظیم موجلر ومهیب صدالر پیدا اولوردی انده دخی چوق الم
چکوب غرب ایله جنوب اراسنده بر مقامه واردیلرکه دریا یوزی جمله چایر چمن ایدی بیك
بلا ایله کچوب شمال طرفنه توجه اتدیلر وسنهٔ مزبوره ده کیرو اسپانیوله یه کلدیلر وکوردیلر که
اسپانیا قومندن چوق کمسه هلاك اولمش بو سببدن که انلر اول دیار خلقنی اسیر کبی متصل
استخدام ایدرلر و معادن قازدررلردی انلر دخی ذراعتدن فراغت ایدوب نیجه سی آخر یره
کتمکله کلی قحط اولدوغندن ماعدا اطرافدن هندیلر کلوب محاربه ایدوب طرفیندن
چوق کمسه دوشمش ایدی قولون واردقدن صکره دخی اون بش قاسیق جمع اولوب اتفاقله
عسکر چکدیلر و اسپانیو للرله محکم جنك ایدوب اخر منهزم اولدیلر اول اجلدن که انلر جمله
عریان ایدی وجزیره ده معدن حدید اولمامغله سلاحلری یوغیدی اسپانیوللك اکثری
زره پوش و توفنك انداز و تیغ زن اولمغله اول طائفه نك اکثرینی قاچدن کوروب قاسقلرینی
اسیر اتدیلر بعده قولون قرنداشی ایله بر خصوصده نزاع ایدوب قومی ایکی فرقه اولدی بر برینی
اسپانیا حاکمنه عرض اتدیلر اولدخی ایکیسنی بله عزل ایلدی اوچ ییل قدر کلوب اسپانیاده
معزول اوتوردی بعض بکلر شفاعتی ایله ینه نصب وارسال اولندی سفر رابع قولون میلادك
بیك بشیوز ایکیسنده قولون دورت پاره کشتی ایله ینه هند جدیده سفر اتدی اسپانیوله
جزیره سنه واصل اولدقده جزیرهٔ مزبوره حاکمی قولونی جزیره یه قومدی و هر نه قدر که
سویلدی ایشتمدی قولونده انلر له مقاتله یه قدرت یوغیدی حیله سمتنه سالك اولوب
اهل جزیره یه ایندی سز بزه جفا اتدیککز ایچون ربکز سزه غضب اتمشدر علامتی بودرکه
یارین کنش قرارسه کرکدر مکر اول ایرته کسوف مقرر اولوب قولون انی تقویمدن بلمش ایدی
اهل جزیره وهمه دوشوب صباحه منتظر اولدیلر اول زمانده کسوف واقع اولمغله اهل جزیره
کلی خوفه دوشوب قولونه کلدیلر نیجه هدایا کتوروب صلح ایلدیلر پس قولون جزیرهٔ
مزبوره نك بر ناحیه سنده بر عظیم لیمان پیدا ایدوب ادینی صانته لوریا قودی و بر ییل انده
اکلنوب ینه اسپانیایه کلدی ومن بعد سفر نصیب اولمیوب بیك بشیوز التی سنه سنده شراب

مرکی نوش ایلدی اسپانیولا خلقی اشکال شیاطینه اصنامه عبادت ایدرلردی وانلرله
مخالطه ایدن ارواح خبیثه خبر ویرمشلر ایدی که یقینده بودیاره برقوم کله واکثریکزی هلاك
ایدوب بودیاری سزك الکزدن اله اول قوم بوخبری متضمن ترانه لر یغلیوب جمعیتلرنده اوقورلر
واغلرلردی سکسن ییل قدر زمان مرور ایدیجك زبور بلا باشلرینه اوشدی قوم اسپانیول
یکرمی ییلده اول یرلرك اکثرینی ضبط ایدوب قرق بیکدن زیاده سنی اسیر ونیچه یوز بیکنی
طعمه شمشیر اتدیلر سفر مغلیان قپودان بجانب غرب وآمدنش ازشرق ممالك پورتقالدن
برشخص قورسان که نامنه فردناندوس موغلیان دیرلردی بعض فلاسفه دن خبردار
اولمشدی که محیط غربی دن مالوقا جزیره لرینه وصول ممکندر بوسببدن دائما اندیشه ده
ایدی و پورتقال قرالنه عرضحال ایدوب بوفکرنی سویلدی وامداد رجا ایلدی قرال مزبور اکا
التفات اتمیوب اسپانیا طاکمنه وارد قده بش پاره سفینه وایکیوز صولتاد وسائر لوازم ایله
امداد ایدوب تاریخ میلادك بیك بشیوز اون طقوزنده سویلیادن چقدی وبرموافق
روزکار ایله اتکنه صالدی نیچه کون مسقط شمشه کیدوب صانتاغوستین بورننه واصل
اولدی اندن جنوب وغرب ماییننه کیدوب محکم شتایه طوتلدی برغیر معروف مقامده
یکرمی کون آرام ایدوب اول ناحیه قومی ایله مدارا اوزره اولدی زیرا انلر اون اوچر شبر دراز
قد زنکیلر ایدی تیروکمان وحربه قوللنورلر ایدی برینی تنها بولوب سکز کیمسه بند اتمکه قادر
اولمدیلر وبرینی حیله ایله کشتی یه دعوت ایدیب دمره اوردیلر من بعد طعام یمیوب هلاك
اولدی اندن کوچوب قرق میل قدر کتدکلرنده برعظیم صقرقه پیدا اولوب کمیلرك برینی
اشخاص واثقالی ایله جذب ایدوب برکوهك قله سنه براقدی کشتی خرد اولوب اکثر اصحابی
قورتلدی اندن یوزیکرمی میل دخی کیدوب عورت بورنی دیمکله معروف موضعه واردیلر اندن
سبته بوغازی کبی برمضیقه ایردیلر حالا آکا مغلیان بوغازی دیرلر طولی دورتیوز قرق میل
وعرضنك اقلی طقوز میلدر پس اول بوغازدن چکوب ینه جانب غربه کتدیلر که برا عتبار ایله
شرقدر تا که انبغنه نام جزیره یه کلوب برقایق زورق کوردیلر چکوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
قربنده اولان جزایر خلقی کلوب مغلیان ایله دوستلق اتدیلر الا که جزیرهٔ ماغوتان خلقی کلوب
انقیاد اتمدی بوسببدن مغلیان برمقدار عسکرله واروب جنك ایلدی واثناء جنکده برقاچ
یولداشی ایله مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسنه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن برمقدار
سکر و قرنفل ودارچینی یوکلدوب جزایر مالوقه خبرینی الوب کتدیلر و نیچه مدت سیر ایدوب
نیچه جزایره اوغرادیلر تا که بورنای نام بر جزیرهٔ عظیمه یه واردیلر اهلی جمله سودان ایدی ملکنه
بولوشوب هدیه ویردیلر و مالوقه اردلرنده قالمغله دونوب کتدیلر وزمبو بون جزیره سنه کلوب
اندن چوق لؤلؤ بولدیلر که اکثری بیضه قدر ایدی اندن کچوب میلادك بیك بشیوز یکرمی برنده
جزایر کثیرهٔ مالوقه دن تیدوری نام جزیره یه کلدیلر حاکمی عربدن منصور نام برشخص ایدی
کلوب برسفینه یه چقدی اوکنه هدایا قودیلر واسپانیا کمندن عرض محبت اتدیلر منصور
انلره

انلره التفات ایدوب تجارته اذن ویردی اسپانیوللر بش آی اول جزیره ده تجارت اتدیلر برتوربه
قرنفله اوتوز ذراع بز یا اون ذراع قرمزی چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ اتمشلر ایدی
سائر جزایردن دخی بوق طائفه کلوب معامله ایا چدیلر وبعد قرنفل ودارچینی وطوطی و بر
نوع عسلده که اندنی سکره بکزر تحمیل ایدوب کتدیلر سفینه لرك بری یولده قالوب بری باستیان
نام رئیس ایله بیك بشیوز یکرمی ایکی سنه سنده سانلوقه لیمانه کلدی جمله مدت سفرلری
اوچ ییلدن اون دورت کون ناقص اولدی و بو مدتده اللی بیك میل مسافه قطع ایتدیلر بوقصه دن
اسپانیا قرالی قتی حظ ایلدی بعض مدجالردن منقولدر که مغلیان کیسنه بر ترسانه یاپوب
قرمزی چوقه ایله اورتدی وکرهٔ ارضی تمام سیر و سفر ایله دور ایدوب دورآدمدن بری اولمامش
برایش اشلدی دیو زیارت ایدرلردی ملك پورتقال بوقصه دن پرملال اولوب سابقا مغلیان
کلامنه اعتماد اتمدوکنه کلی ندامت کلدی و یولده قلان کشتی یه ادم کوندروب باصدردی
ورئیسنی سرسرنه آصدردی بوسببدن ایکی فرقه اراسنه خلاف وشقاق دوشوب
صلح اولنجه نیچه جنکلر اتدیلر ذکر سفر کشتی اسکندر بعض کتب اسلامیه ده مسطوردر که
اسکندر بو بحرك سواحلنه وقوف ایچون برسفینه ترتیب ایدوب امر ایلدیکه بحر مزبورده
بر ییل قدر سفر ایده لر سواحلنده اولان طوایف وامم احوالنی بیلوب کله لر پس ارباب کشتی
بوهوا ایله نیچه روزکار سیر و سفر ایتدیلر سطح ما و قبهٔ سمادن غیری نسنه کورمیوب طرف آخره
وصولدن مأیوس اولدیلر وصدد رجوعده برکشتی کوروب یاننه واردیلر اولدخی آلات ورجال ایله
مشحون ایدی لکن ایکی طائفه بری برینك کلامنی فهمه قادر اولمیوب قوم اسکندر انلره برزن
ویروب اندن بدل برار الدیلر و رجوع ایدوب کلدیلر ماجرایی اسکندره بلدردیلر مردمزبوری
برزنه تزویج ایدوب ایکیسندن برغلام حاصل اولدقده پدر و مادر لساننی فهم ایدردی ترجمان
اولوب پدرندن دیدی که سواحل بحردن برجهتده حاکم اولان ملك اسکندردن اعظمدر آیا
وجه ارضده تسخیره قابل دیار و بندن غیری برشهریار وارمیدر دیو استخبار ایچون
برسفینه ترتیب ایدوب بزی کوندردی نیچه مدت کزوب کشتی اسکندره ملاقی
اولدق خریدة العجایبده بوقصه سمرقندیدن نقل وحکایت و بحر شرواندهٔ اولمق اوزره
روایت اولنوب مورخ هندجدید خبر مزبوری بحر مذکورده اولمق صحیح دکلدر
زیرا اول بحرك حدود ومسافاتی جمله معلومدر لایق بودرکه قصهٔ مزبوره بحر اوقیانوسه
نسبت اولنه وکشتی مزبوره هندجدیددن کله دیو اعتراض ایدوب بعض اهل وقوف دخی
هندجدیددن کلمك بله صحیح اولماز زیرا اسپانیا طائفه سی اول دیاره وارمزدن اول کمی
یوغیدی انجق یالی لرده بعض قریب یرلره وارمق ایچون صال استعمال ایدرلردی
اسپانیوللر بیوك کمی ایله وارد قده یکی دنیا خلقی کوروب بادیهٔ نظرده بالق ظن
ایلدیلر دیو اعتراض اتدی فقیرایدر شارح هیئت قاضی زاده تحریری اوزره ظاهر
بودرکه بوبر اصلی یوق حکایات موضوعه قبیلندن اوله و بو خصوصی مؤید ومصدق

اول قصه ده نیچه حالات واردر که ارباب بصیرت نظرندن دور دکلدر زیرا اسکندردن مراد
اکر بانیٔ سد اولان ذوالقرنین ایسه که اسکندر نامی خلط وتغلیط طریقیله اکا اطلاق اولمشدر
انك عصری عصر حضرت ابراهیم اولمغله امد مدید وعهد بعید مرور ایدوب اول زماندن
خبر ویرر کتب منزله دن غیری تاریخ وسیر قالمامشدر که ترجمه اولنه واسلام کتابلرینه
اندن نقل طریقیله یازیله واکر اسکندردن مراد ماقادونیا پادشاهی وارسطونك شاکردی
بیوك الکسندر ایسه انك جانب غربه سیر وسفری یوقدر سفر وسیرت ونقل
وحرکتی وقوعی اوزره یونانی تاریخندن ترجمه ایلدك آق دکزدن کمی
کوندردوکی دخی تواریخ وجغرافیا کتابلرنده یازلمیوب انجق بو قصه اکاذیب جهالدن
برخبر کاذب ایدوکنی اعلام ایچون تحریر اولندی باقی اوقیانوس سفرلری
تفصیل محللرنده کشف اولنان ممالك احوالی ایله بیان اولنور فصل ٨ دربیان
عرض تسعین کتاب اطلس ترتیبی اوزره دورت رسم کلیدن صکره قطب شمالیدن
عبارت اولان عرض تسعین واطرافنده اولان نواحی ذکرینه شروع ایدهلم زیرا ایکی
قطب احوالی دخی اول دورت رسملره ارداف اولنمق مناسبدر تاکه کرهٔ ارضك جمله
اجمال حالی اعلام اولنمش اوله پس بوقطب شمالی یه لاتنده پولوس ارتیکوس دیرلر
صاحب اطلس ایدر اقسام اربعهٔ کلیه رسملرندن صکره سلطان مهندسین
اولان بطلمیوس جغرافیاسنه اویوب قطب شمالی تحتندن ونواحیسندن باشلدق
تاکه اعلادن اسفله تدریجله تنزل ایدوب شرق وغربی جنوب وشمالی دور واحاطه
ایلیه وزوبو عمل بزه وکافه یه مفید اولمق بابنده تکریدن توفیق وعنایت اومارز بومقامده سابقا
بیان اولنان قطب ومحور وجنوب وشمال تعریفلرین ایدوب قطب شمالی بزه دائما کورینور
و قطب جنوبی کورنمز قطب شمالی اطرافنده اولان ولایتلر بونلردر دیو تفصیله شروع ایدر
غروانلاند یا فریسلاند یا نوواز نبلا غروانلاند یا کسر عین معجمه و ضم راء مهمله وفتح الف
وسکون نون وفتح لام وسکون نون وکسر دال مهمله ایله فلمنك خلقی لغتنده بهجت وطراوت
اشجار ونبات معناسنه اندن اولان اشجار ونبات لطافتندن بو اسمله تسمیه اولندی وبو اول
ناحیه ده بر جزیره درکه هنوز هر یری کشف ومعلوم اولمامشدر مدار قطب بروج ایله قطب
شمالی اراسنه دوشوب جنوب طرفنده آخر حدی التمش بش عرض درشمالده کاری یتمش
یدی درجه عرضه منتهی اولور میلادك بیك درتیوز سکسن تاریخنده بواطه اطرافنه واروب
عظیم فورتنه لره طوتلوب بحرده نیچه زمان یوارلنان نیقولا قپودان قولنجه بومحلك قیشی
طقوز آی ممتد اولوب جمله یو مدتده دائما قار یغار اصلا یغمور یغمازو قیش ابتداسنده یاغان
اخرینه قالوب منحل اولماز لکن بو قدر کثرتله نازل اولان برف اوتلوق وعلف قسمنه ضرر ویرمز
اول اجلدن چایر محصولی بیحد اولوب صاغلور حیوانات دخی وفرت اوزره سوری سوری
کزوب قاری اشرلر و چایری یرلر اهالیٔ مملکت انلرك سودندن بر مرتبه محصول الورلرکه
اسکله

اسکله ودریا کنارلرنده باغ وبنا یرینه لری یرپه لرکبی کورینور اطراف اکنافدن کاوب
اوجوزبها ایله کتوررلر وبو جزیره ده بزه معلوم اولان ایکی مسکن درکه جزیره خلقی انلرده
ساکن اولورلر برینه الباد برلر قرینده سانتوما راهب خانه سی وار در وبری دخی بر مناستر درکه
قرینده اولان طاغدن چحلیه طاغی کبی دائما آتش چقار ودبنده اولان بیکاردن لاینقطع
اسی صو اقار بو صونك حرارتندن مناسترك اوطه لری حمام کبید رغیری آتش استعمال
اتمیوب طعاملرین اول صوده طبخ ایدرلر وبو مناسترك بناسی طوقوس دیرلر برنوع
حجردندر که سحق اولنسه قوم اولور وحجر مزبور اتش منفذندن طشره آتلان طاشدر
وبوکر مایه نك صویی اطرافنده ومجراسنده اولان یرلری وباغچه لری اسیدوب چچکلر
ونباتات بتورر هر بار انواع ازهار ایله اول یرمزین اولوب تبسم ایدر وبوکا قریب اولان دکزك
اوزری اصلا طوکمیوب یوزنده کمیلر کزر وبالقلر بو زوبو جزیره ده صو حیواناتی بار دیرلردن
قاچوب بو محله شولقدر چوق کلوب اوشرلرکه اطرافدن خلق کلوب صید ایدرلر
وانکله ذخیره لنورلر بوغرواناند یابی ماری یبروم یعنی تنبل دکز بالاریعنی اکثر اطرافنی
احاطه ایدر وبو دکزه قلاسیالی وقون کرینوم یعنی بوزلی وطوکمش دکز دیرلر فرسلاند یا
کسرفا وراء مهمله وسکون سین مهمله ایله بر جزیرهٔ عظیمه درکه قدمانك معلومی دکل ایدی
بونك هواسی غایت بد وونخامت اوزره در نباتات تمزوبری ذراعت قبول اتمز ارضی یابسدر
خلقی سر جمله بالق ایله تعیش ایدرلر بونك باش قصبه سی جزیره اسمیله مسمی اولوب
نوروجیا ملکنك حکمنده محکومدر خلقی دکزدن کوناکون سمك صید ایدوب کنارلره یغارلر
اطرافدن کمیلر کلوب بیوك بیوك کتوروب کیدرلر بو جزیره بحرینه ایتاربوم دیرلر زیرا غرب طرفی
برمرتبه دوکندیاودرکه سفینه حرکتی ممکن دکلدر اول اجلدن بو واسطه یه سکانی ایقاریا تسمیه
ایدرلر جزیرهٔ مزبوره بو عصرلره قریب زمانده انکلیس سعی ایله کشف اولندی اما نووازنبلا
ضم نون وفتح واو وزاء معجمه ایله یتمش التی درجه عرضنده بر جزیره در هنوب عواصفدن
هواسی غایت شدید البرد اولمغله مسکون دکلدر برودتنه تحمل اولنماز واننده اشجار ونبات
بتمز قورد وآیو دلکو کبی ات یجی حیواندن غیری تعیش اتمز وسمت شمالده بو مقوله حیوانات
قتی چوقدر وبونده بحری جانورلردن برنوع جانور اولورکه اکا وال روسخن دیرلر اوکوزدن بیوك اغزی
ارسلان اغزینه بکزر دریسی توکلی خنزیر توکی کبی ودورت ایاقلی اوست چکه سنده
ایکی بیوك بیاض دیشلری طشره چقمشدر فیل دشی کبی وانکله قیمتده بردر وبو جزیره ده
اوچ فرسنوم یعنی بوغاز واردر بری ویغاس بوغازی که غربدن شرقه صلیب زاویه سی دیمکله
معروف زاویه یه وارنجه ممتد اولور بو بوغازك جنوب طرفی سواحلنه انکلیسدن کوللم
بارنت نام قپودان واروب سمیوتا دیمکله معروف بیابان ادملری بولوب حکایت ایلدی که بونلرك
لباسی حیوانات پوستندن وکهنه اورمانلقده ساکن ادملر ثیابنه بکزر لکن بونلر اولقدر
وحشی اولمیوب فی الجمله ادراکدن حصه دار قصیر القامه عریض الوجه صغار العیون

ایقلوی اکری وقصه سریع الحرکه یوکرك وقوی اشخاصدن یره کبی قالغرلر وزنجیفیروس
دیرلر بر نوع حیوان پوستنی کیوب اور تنورلر و بونلرك عربه لری اولوب بر ویا ایکی زنجیفیروس
قوشارلر بر ایکی ادمی غایت سرعتله بر مرتبه چکوب کتورر که بودیارلرك اتی قوشمغله اکا یتشمه منی
ایکنجی قور بیسر بوغازی درکه مارتین قور بیسر نام قپودان اسمیله تسمیه اولنمشدر مزبور
قپودان میلادك بیك بش یوز یتمش یدی تاریخنده اول سمتلردن چین وختا سمتلرینه کچمك
ایچون یول ارارکن مزبور بوغازه واروب انده وافر جزایر کوردی واول جزیره لرك سکانی
منی ادم ایدی لکن اخلاق بهایمه و وحوش مثال بر قوم اولوب بالق وسائر جانورلر اتنی چیك یرلر
وصید ایتدکلری وحوشك پوستنی کیرلر و بهایم کبی اوت اوتلایوب قوناورلر کوچرلر واوبالرینی بالنه
دیرلر بر نوع بالق دریسی ایله اورترلر مزبور بالق دریاده اغزندن بر کوندر بوینی یوقاری صوور ییوك
حیوانلر و اول محللرده هوا دائما قره بولوط وشدید البرد اولوب اچقلق میسر دکلدر و بو دیار
قوردینه بکزر کوپکلری پوینه دغه قوشوب یوکلرینی بوز اوزرنده چکدررلر سلاحلری
اوق ویای وصپان طاشی در اول یرلرده شجر تمز و بونلر یری سوروب اکین اکمزلر خدایی نه
میترسه انی یرلر واکثر تعیشلری صید ایله درکیك وفرت اوزن اولمغله صید ایدرلر وسائر
بهایمك استی قانی ایچرلر بولمدقلری تقدیرده اغزلرینه بوز الوب بلارلر وشدت برددن صولر
طوکوب یرلری منجمد اولمغله اقر صولری یوقدر قار و بوزی اکا بدل استعمال ایدرلر و بو طائفه
شدید وطاش دوکن وشجیع اولوب وحوش ایله جنك ایدرلر خصوصا صید طیورده
مهارتلری واردر اغاچ قبوغندن یاپلمش بر نوع زورق ایدرلرکه انجق بر ادم اوتوروب بر کورك
ایله کزر و بر النده طوزاق ایله قوش اولارو بو نوع زورقك برینی نمونه ایچون انکلیسه کتوردیلر
اوچنجی داویس بوغازی در انکلیسدن جوان داویس نام قپودان اسمیله تسمیه اولندی
قپودان مزبور بیك بشیوز سکسن بش تاریخنده امریقا سواحلنی وغروانلاندیا سواحلنی
طولاشوب چینه کتمکه یول ارارکن بو بوغازی بولدی اللی اوچ درجه طولدن حرکت
ایدوب یتمش بش درجه یه دك واردی صحیفه ده رسم اولنان دورت بوغازکه واردر بوسقود
شهرندن یعقوب نام مصنفك سیاحتنامه سندن اخذ اولندی مزبوردن منقولدرکه
انکلیس رهبانلرندن اولوب اوکسونیا شهرندن بر مهندس کمسه قطبه یقین یرلری کشف
ایلیوب عرض تسعینه کتدی اسطرلاب ایله ارتفاع الوب قطب سمت رأسه کلدیکی یری
قیاس و بو وجهله اثبات ایلدی ومیرقاتور مزبور یعقوبدن روایت ایدرکه بو دورت بوغاز
ایچنده بر عظیم کرداب واردر صو دورت طرفدن ایچری کردابه بر مرتبه جریان ایدرکه انده
کیرن کمیلر شدید روزکار قوتی ایله کیرو دونمکه امکان یوقدر مع ذلك اول محللرده یل دکرمنی
دوندرمکه کفایت ایدر روزکار اسمز لکن بو روایت لوقیانوس نام قپودانك روایتنه مخالفدر
وسائر اول محله سفر ایدنلر بو مقوله بوغاز کورمدك دیرلر و فلمنك قومی سکسن بر درجه
عرضه وارنجه اول اطرافی کشف ایدوب جمله دریا کوردیلر اما تحت القطب اولان
عرض

عرض تسعینی جولیوش تماالبحر نام مصنف کتابنك اوتوزیدنجی بابنده بویله تحقیق ایدرکه
شمال دکزندن چینه وارنجه سفر ممکنمیدر دکلمیدر ایکی طرفك دلیللری موجبنجه اختلاف
اولنمق اقتضا ایتدی بعضیلر ممکندر و سفر مراد اولندقده دوینه نام نهرك بوغازندن چقلوب
وتاتار ولایتنك زاویه شرقیه سنه واریله زاویه انحرافنده شمالی روزکار غرب روزکارینه
تبدیل اولنوب شرق یولینه کیدیله دیدیلر لکن بو کلام اصحابی اول دکزك وسواحلنك
روزکارلری کیفیتن بلمدیلر زیرا انده شرق وغرب روزکاری شولقدر خفیف اسرکه بری برندن
فرق اولنماز وشمال روزکاری بر مرتبه شدید درکه انده همان حکم ایدر و یوراز اوزری اولان
یرلرده اون ایه دك ممتد اولان برد شدیددن دریا یوزی طاش دونمش قالدرم مثالدر
ودکزك دوکندوسی غایت چوقدر اطول نهار یکرمی دورت ساعت اولدوغی کبی کارلرك
ایام صیفده صباح طومان وپوس در اویله یه کلدکدن صکره ایکی ساعت انجق اچیلوب
کیرو اول حالت عود ایدر اوته سی قطبه وارنجه بو حال اوزره درپس بو سمتلرك یولی اول اجلدن
مسدود و خطرناکدر که هر یوزلر منحل اولدقده جزیره مثال پارچه لر تصادم ایده رك کیدر
فلمنکدن بر قوم بیك بشیوز طقسان دورت تاریخنده اول سمته سفر ایدوب شمال دکزندن
یکی دنیانك سواحل شرقیه سنه کچمك ایچون کیتدیلر لکن بوزدن وکیجه شدت برددن
عظیم زحمت چکدیلر بو سببلردن کولیلم نام قپودان ناصو بوغازندن چین دیارینه سفر ممکن
دکلدر دیدی و بونی بیهوده سویلدی بلکه بعد الکشف قیاس صحیح ایله بوقلیوب بلدیکه
بو دکزك اوته سی محیط شرقی یه متصل اولمیوب قطب اطرافنده سواحل دور ایدر دونوب
کیرو غربه کیدروبکی دنیا سواحلنه چیقاروبونکله استدلال ایتدی که اکر اوته سی
بحره متصل اولسه انده دخی مد وجزر اولوردی لکن بوقدر انجق غدیر مثال دکز قولاغیدر
دیو قطع ایلدی لکن بعضلر بوکا تسلیم ایتمیوب نوواز نبلانك طرف شمالنده بو سفرك یولی
بولنمغه عظیم امید واردر چونکه هر بار چین سفری ایچون یکی دونمالر تدارك اولنمدن خالی
دکلدر بالاخره نتیجه پذیر اولوردی بو خلقی عزیمته ترغیب ایدرلر اما هنوز بر طرفه جزم حاصل
اولمامشدر میرقاتور ایدر بزم کمیلمز طولده سکسن بر درجه یه واروب عظیم بوز پاره لرندن
وکیجه یه قالدقلرندن چقامیوب کچمك ممکن اولمدی کیرو دونوب یتمش التی درجه یه کلدیلر
بیك بشیوز طقسان یدی تاریخنده تشرین ثانینك دوردنجی کوننده شمس غروب ایدوب
کیجه اولدی کانون ثانینك یکرمی دوردنجی کوننده کیرو طلوع ایلدی ایکی ایه قریب کیجه ده
نوواز نبلا کنارنه چیقوب اوتاپدیلر حزیرانك اون دوردنجی کوننه وارنجه ایچنده اولوب
شدت برددن حرکت ایده مدیلر اون اوچ ای قدر شنلکدن ایریلوب امور معیشتدن دور
ولوازم بشریه دن مهجور بردکلو خطرناك یرلرده کزوب قطب شمالی یتمش التی درجه مرتفع
اولنجه کیتدیلر و طشره چقدقلرنده اطرافنی قار الوب اون ایه قریب زمان قار ایچنده محبوس
طوردیلر اول اثناده عظیم ومهیب برنجی ایولر ووحشی دریا جانورلری هجوم ایتدکچه بونلر

مدافعه وجنك ايله قورونورلرايدى بالآخره كيلرينى براغوب اوسئى آچق صندال ايله
كلوب چقديلر بونلردن اول اول سمتنه كمسه وارمش دكل ايدى وبونلرك سفرى ضرب
مثل اولان ارغنوتا سفرينى اونتدردى اولشه جيا ارغنوته ديكه بونلر لايق اولدى ديو
تمدح ايدرلر فصل ٩ درذكر قطب جنوبى طقوزنجى فصل كرهٔ ارضك قطب جنوبى
سمتى ذكرنده دربعض كتب اسلاميه ده بو سمتده اولان قره يه ارض ذهب تسميه ايدرلر مقدمه
صاحبى ايدر بوارضى ماجلانيقا وارض جنوبيهٔ غير معلومه ديكله جغرافيا اربابى وصف
وتسميه ايدرلر لكن بونك سواحلندن غيرى بوانه دك بريرى كشف اولنوب بلنمدى وبونك
وسعتى سائر ايكى قسمه قريبدر ماجلانيقا انكيچون ديرلركه يكى دنيا طرفنده اولان كنارلرينى
ايند اماجلانوس قپودان كشف وبيان ايلدى لورونسوايدر بونك كنارلرندن يوز قرق درجه
طول واون بش درجه عرض جنوبيده واقع بربورونده لافاق اولكه سى كشف اولندى بونك
خلقى بياضدرلر لكن شولقدر وحشى درلركه بيكانه ايله الفت وتجارته مجاللرى يوقدر بعاوه دن
كاهى آكاكيلر واردر لكن انلرى يناشدرمزلر ميكائيل لوپس نام قپودان ميلادك بيك بشيوز
التمش بش سالنده يكى اسپانياده اولان ناتى ويتانام اسكله دن چيقوب بو اولكه يى كشف
ايلدى وانده اولان مال والتونى پرومالنه غالبدر ديدى پيرى رئيس بحريه اولنده پورتقال
كميسى مخالف روزكار ايله بحر چينك جنوبنه كيدوب يكرمى بش كونده بركناره واردى
ونيجه عريان ادم كوروب بونلر سلاح استعمال ايدراوقلرا تورلردى اوقلرى قمشدن ويكانى
بالق كموكندن ايدى صور عجيبه وهيئت غريبه ده كمى بوينوزلى وكمى نيمتن قوش كبى اوتر
وبعضيسى النده بركوزلى وكمى فيل كوشلو وبعضيسنك باشى كوكسنده كلب كبى قويروغى
وارديو حكايت ايندوكنى نقل ايدرلر لكن وقوعنده نظر واردر فى الحقيقه دريانى ايق التنه الوب
اكثر مواضع دنيايى كزنلر بو بيوك جزيره نك كيفيت حالنى بله ميوب مسكونه ميدر دكميدر
هنوز تحقيق ايتمديلر وسواحلنده بحره دوكلور بر نهر تصوير اولنميوب يبوست زمين بونك
عدم عمارتنه علت اولمق بعيد دكلدر لكن بردى شديد اولوب برى طرفدن زياده انده شتا
وسرما اولدوغنى بعض مرتبه تحرير ايدرلر مغليان بوغازنده بو خصوصه تنبيه اولنشدر
وصورتى بودر فصل ١٠ در ذكر نسبت ممالك وجهات بمثلثات بروج وسيارات حكماء
اسلام عالم كون وفساده جارى اولان احوال وآثار فى الحقيقه اثر فاعل مختار اولدوغنى
اثبات ايدوب ديديلركه اجرام اثيريه واوضاع فلكيه عالم عناصرده بامر الله تأثير ايدرومؤثر
حقيقى انجق جناب بارى وانلر سببدرومواليد وعناصرك خصوصا كرهٔ خاكك نجوم وافلاكه
ارتباط وانتسابى واردر اقاليم سبعه ترتيبى اوزره سياراته منسوب اولدوغندن غيرى ممالك
وبلداندن هربرى ايله اون ايكى برج اراسنده علاقه وارتباط ثابتدر ونوع علاقه بلادك
مثلثات بروجه نسبتى درومثلثات بروج اولدركه سكزنجى فلك منطقه سى كه دائرة البروجدر
اون ايكى قسم قلنوب هر برينه بربرج دينلمشدرنتكه سابقا مقدمه ده بيان اولندى مثلثات
اخذنده

اخذنده توالىٔ بروجدن هراوج برجك دوردنجيسى اعتبار اولنور مثلا حمل اسد قوس
ثور سنبله جدى جوزا ميزان دلو سرطان عقرب حوت بونلردن متساوى الاضلاع دورت
مثلث حاصل اولور مثلث اول بروج مذكره ونارى وشمالى درجهاتدن شمال ايله دبور مابينى بوكا
منسوبدر بروج مذكورك بيوت شمس ومشترى ومريخ اولمغله بومثلثه مدبرى كوندز شمس
وكيجه مشتريدر مثلث ثانى بروج مؤنثه وترابى وجنوبى درجنوب ايله صبا اراسى بوكا منسوبدر
مثلث ثالث بروج مذكره وهوائى دربيت زحل وعطارد اولمغله مدبرى كوندز زحل كيجه
عطارددر شمال ايله صبا اراسى بوكا منسوب اولور مثلث رابع بروج مؤنثه ومائى وبيت زهره
وقمردر جنوب ايله دبور مابينى بوكا منسوب اولور مدبرى كوندز زهره وكيجه قمردر كذلك ربع
مسكونى دخى مثلثات بروجه مشاكل دورت قسم اعتبار ايدوب هر برينى برينه منسوب
قلديلر قسم اول اوروپا غرب وشمال مابينى اولمغله مثلث اوله منسوبدر وبونده ساكن اولان
طوائف وامم مثلث اولده اولان رياست سببى ايله اكثر امرده جرى وسركشلردر غالبا
استعمال سلاح وسياسته مائل وتعب ومشقته متحمل نظيف وظريف اولورلر چون كيجه
ومريخ تدبيرده مشتركدر ومثلثك اجزاء متقدمه سى مذكر واجزاء متأخره سى مؤنثدر
بوقوم اكثريا عورتلرى امرنده تغافل اوزره اولوب غيوردكللردر وذكوره نسواندن ارتق رغبت
ايدرلر خصوصا انكليز وجرمانيا يعنى نمچه برج حمل ومريخه مشاكلدر اول اجلدن سكانى وحشى
ومتهور اولوب اخلاقى سباع اخلاقنه بكزر وبلاد ايتاليا يعنى روما اولكه لرى وبلاد غاليا يعنى
فرانسا ولايتلرى سجليا اطه سى اسد برجنه وشمسه منسوبدر اول اجلدن اكثر سكانى اصحاب
سياست واهل رياست اولمق اوزره در وبلاد اسپانيا وپورتقال قوس ايله مشترى يه منسوبدر
اول اجلدن اكثر سكانى صف دل نظيف وخلوق اولور بونلردن صكره وسط مسكونه
قريب اولان بلاد ماقادونيا يعنى روم ايلى وبلاد تراسيا يعنى استانبول اطرافى وكريد وقبرس
وآسياى صغرى سواحلى يعنى اناطولى وقره دكز واق دكز نهايتلرى اراسى كرچه مثلث
اول بلادى حدودنده داخلدر لكن مثلث ثانى يه مشاكل طوتلوب بونلر تدبيرنده زهره
وعطارد مشترك اولمغله سكانى اكثر صورت وسيرتده معتدل وبرى برينه قريب صحيح المزاج
اصحاب سياست واهل رياست شدت وحربته مائل اولورلر صاحب مثلثه مريخ ومشترى
اولمغله تعلم علم ايدرلر جهاد وموسيقى يى سورلر ونظيف اولورلر مدبرى زهره اولمغله غريب
دوستلردر خاصه ماقادونيا وقسطنطنيه جدى ايله زحله مشاكلدر اول اجلدن كبارى
ملك ورياست اصحابى اولور قسم ثانى اسيادر بونك بلادى مثلث ثانى يه نسبت اولنور چون
بومثلثه نك مدبرى كوندز زهره وزحلدر سكانى بو ايكى كوكبه عظيم اعتبار ايدرلر زهره يه
مشاكله مقتضاسنجه بونلرده رقص وحركت وجماع نسوانه حرص عظيم وعدم ستر ووقاحت
وذكوره عدم رغبت ولباس وبساطلرنده نقش وزينته ميل ومحبت وبدنلرى تدبيرنده
رفاهيت واكثر احوالده نسوانه مشابهت اوزره اولوب مزاج وطبيعتلرنده غلبهٔ حرارت

مقرردر لكن زحل تدبيرده مشترك اولمق اقتضا ايدركه نفسلرى مؤثر وقوى حربله
شديد علوهمم اصحابى اولهلر بو اقليمك مثلثه مشاكلهٔ كليه سى حكمى بودر لكن اجزاسنك
دخى على الانفراد نسبتلرى حكمى بو وجه اوزره دركه بلاد عجم ثور و زهره يه منسوبه
اولدغيچون خلقى اكثر منقش لباس كيرحتى قيصلرى بله ساده دكلدر بابل وجزيره
يعنى فرات ايله دجله اراسى وبغداد اولكه سى سنبله وعطارده منسوب اولمغله خلقنك
اصحاب رصد واهل علم چوقدر هند وسند جدى وزحله مشاكل اولمغله اكثر خلقى بد اخلاق
وكريه المنظر وسنخ آلود كنود وعنود اولورلر ووسط مسكون اولان بلاد ايدوميا يعنى قدس
سواحلى وبلاد سوريا يعنى شام مملكتى وجزيرة العرب حجاز ويمن مثلث اوله مشاكلدر
بونلرك مدبرى مشترى ومريخ وعطارد اولمغله سكانى اكثر ارباب تغلب واهل تجارت اولورلر
مكر وخدعه و جبن وامورده تهاون انلرك شانندندر وعربستانك معمور يرلرى قوس ايله
مشترى يه منسوب اولمغله اول ديارلر اكثر خصب ورخا اوزره در قسم ثالث سقمونيا
تسميه اولنان شرق وشمال طرفيدر بو قسم مثلث ثالثه نسبت اولنور اكثر بلاد تركستان
وكرجستان وديلم وماوراء النهر وختا وختن بو حصه يه دوشر بونك مدبرى زحل ومشترى
اولمغله اكثر خلقى حكيم مشرب واهل عفت وطهارة اولوب خاصة بلاد آذربيجان جوزا
وعطارده منسوب اولمغله خلقى اكثر حركت وشرت وخباثت اوزره در ماوراء النهر سمتلرى دلو
وزحله منسوب اولمغله اكثر خلقى وحشى وغدار اولور سايرى دخى انلك كبيدر قسم رابع افريقادر
بونك غرب وجنوب جانبى اولان ليبيا واراضىٔ مصريه اولان اتيوپيا ومغرب ديدكلرى
موريتانيا مثلث رابعه منسوبدر چون بو مثلثك تدبيرنده كيچه مريخ و زهره مشتركدر
خلقنك ملوكى اموردينه عورتلرى مداخله دن خالى دكلدر رجال ونسا اكثر امورده اختلاط
اوزره اولوب بر عورتى بر قاچ كمسنه تزوج ايدر روارلرى زى نسادمزين كزرلر اكثرى كاهن اولور
خاصة بحر روم سواحلى افريقيا سرطان وقمره منسوب اولمغله اكثر اهلى اصحاب تجارتدر رودتارلرى
خصب ورخا اوزره در ومغرب اقصى سمتلرى عقرب ومريخه منسوب اولمغله خلقنك
خلقلرى سباع اخلاقنه بكزر وحشيلردر اكثريا مشاجره وخصومتدن خالى اولمزلر وبرى
برلرينى قتلدن تحاشى اتمزلر صعيد وحبش ممالكى تدبيرنده زحل ومشترى وعطارد مشترك
اولمغله اول ديار خلقى آيين مختلفه اوزره اولوب موتالرينى تعظيم ايدرلر وخارجدن كلن حكامه
متابعت ايدوب جماعه منهمك اولورلر وبونلر نفوس ضعيفه اصحابى جبان وذليل قومدر بلاد
اسكندريه ومصر جوزا وعطارده منسوب اولمغله اكثر خلقى فهم وادراك اصحابى اولوب
اسرار مكتومه استخراجنه وتعلم علومه ميل ايدرلر حبش ديارلرى وسطى دلو وزحله منسوب
اولمغله خلقى اكل لحم وسمكه مائلدر عيش وعشرتلرى بهايم مثال اولور بو محله كلنجه
مقالات اربعه ده بطلميوس كلامنك خلاصه سيدر بر وجه منسوب اولان بلاد مفرداتى
دخى كتاب مزبوردن وبعض معتبرات كتب نجومدن نقل وانتخاب اولندى حمل بلادى
فارس

ورس آذربيجان فلسطين وقره دكز كنارنده اولان شهرلر وسمرقند وجرجان وكابل وانطاكيه
وطوس وانكلترا اطه سى وغاليا وجرمانيا واسوچ ولايتلريدر ثور بلادى قبرس
وبحر رومده اولان جزاير صغار وكردستان وكرجستان وهمدان وحلوان ودياربكر
وغزه وقيساريه وطرسوس ومسينه اطه سى وروس ولهولايتلريدر جوزا بلادى
مصر وطرابلس غرب وبرقه وحمص وحران وكيلان ومازندران وقزوين
وكرمان وتستر ومرو وسردينيا وفلاندرا وقرطبه وارمينيهٔ كبرى ولايتلريدر
سرطان بلادى افريقا وفس وجزاير وتونس وقدس وچين وتركستان
وغرناطه وقسطنطنيه ووندیك وجنوه ولايتلريدر اسد بلادى شام وملطيه
ورها ونصيبين وسند ودمورقپو وپوليا وروما وقسطنطنيهٔ غرب وپراغا
ولايتلريدر سنبله بلادى موصل وجزيره وفرات صويى ايله اق دكز اراسنده
اناطولى ولايتى وبغداد اطرافى بابل ودار ملك حبش وصنعا وسوس اقصى
وطنجه وجزيرة الخضرا وكريت ولايتلريدر ميزان بلادى مكه ومدينه وبلخ
وبعلبك ولايتلريدر عقرب بلادى حجاز وقيروان وبصره ونهروان وتبريز
وحلب ورى وزنكستان وجزاير غرب وطربزون وفاس واماسيه در قوس
بلادى اسپانيا واصفهان وقهستان وصور ورقه وسنجار وبغداد وبوسنه
وبودين وموره ولايتلريدر جدى بلادى حبش وهند وسند وقومس
وغور وكابل وعمان واهواز ومكران وماقادونيا وبلغار ومسقو ولايتلريدر
دلو بلادى چركس وروس وزنكبار وكردستان وحبش اورته لرى وفرغانه
ورأس العين وسلطانيه وغزنين وتاتار ونوغاى وباديهٔ عرب ولايتلريدر حوت
بلادى طبرستان وسمنان وپورتقال ويمن وصعيد ومصر واسكندريه اطرافى
وجزيره لريدر فصل ١١ در بيان سكان جهان باعتبار اديان فصل مزبور كتابه
اطلس ترجمه سى اولان لوامع النورك يوزاللى التنجى فصلى در مناسبتله بو محله يازلدى
نهايت ميرقاتور اطلس ده كندى دياتى مقتضاسنجه طرح وتقسيم اتمشدر بز بو كتابده
مقتضاى اسلام اوزره تحرير اتدك مزبور ديمشدر دنيانك قره ودريا سفرلرندن بزه
معلوم اولدى كه نوع بشردن هر صنف كندى زعمنجه بر معبوده عبادت ايدر وهيچ بر يبانى
و وحشى قوم يوقدر كه انك بر معبودى اولميه سلفده يازيلنلر طورسون بز سيا حتمزده
نره يه وارد قايسه خلقنى بر دورلو معبوده طپاركوردك سلفده قدماء اجپسيانه
يعنى مصر قومى اوكوزه واته وبلانه وتمساحه واتمجه يه وكوبكه وقورده وكدى يه
وبوق بوجكنه طاپوب بوكا بكزر رجانورلرى معبود يرينه قورلردى قدماء سوريانه
يعنى شام اهاليسى بر بالغه عبادت ايدرلردى اول بالق كتب قدسيه ده داغون اسميله
مذكوردر صور وصيدا خلقى بعل نام پوته طاپدیلر دمياط اهاليسى صوغان وصرمسغى

معبود اتخاذ اتدیلر فرس قومی کونشه وآتشه عبادت ایدوب یونانیلر ورومانیلر بو بابده
جنوب وادیلرینك قنغی سمتنه سالك اولدیلر جنس بشره نافع ومصدر خیر وشر ملاحظه
اتدکلرینی صنایع وطبایع آثارندن کوردکلرینی فی الحال معبود ایدینورلردی بونلردن صکره معبود
جنسندن بری عبادتندن مبادا ترك واهمال اولنمش اوله دیو اهتماماً عموم اوزره جمله مجهول
معبودلره بر معبد بنا ایدوب قپوسی اوزرینه بو معبد آسیا واوروپا وافریقانك معبودلری نیتنه
وسائر نامعلوم برلرك مجهول معبودلری نیتنه یاپلدی دیو یازوب انده دخی عبادت اتدیلر لکن بو جمله
باطللر ونکری براولدوغی کبی عبادتنك دخی طریقی بردر وبو طریق عقلله بلنمز تکرینك ارادتنه
کوره اولور براکندی ذاتنی ونه کیفیتله عبادت اولنه جغنی کندی بیلوب پیغمبرلر واسطه سیله
تعلیم ایدر اول طریق ایله عبادت ایدن معبود حقه عبادت اتمش اولور پس احتمالات
عقلیه ایله جنس بشر عابدلری تقسیمنده دینلورکه معبود یا حقیقی یا غیر حقیقی اوله معبود غیر
حقیقی ماسوی الله در معبود حقیقی دخی یا شرعله عبادت اولنه یا عقلله عبادت اولنه پس
اقسام اوچه منحصر اولدی بو اوچ قسمك اولی معبود بالحقه شرعله عبادت ایدنلردر انلر
مسکننه شکل هلالی ورأس علم ایله علامت وضع اولندی عقلله عبادت ایدنلر نصارادر انلرك
مسکننه شکل صلیب ایله اشارت قلندی معبود غیر حقیقی یه طپان عبده اصنام وکواکب
وعبده ارواح در انلرك مکانلرینه اوق دمرنی شکلی علامت وضع اولندی بو علامتلردن سکان
ارضك ادیانی حسبی ایله مکانلری بلنمش اولور بو دخی امور کلیه فندن اولمغله سائر فصول
اوزرینه تقدیم اولندی بونلردن صکره باقی جزئیاتی شرحه شروع اولنور تنبیه معلوم اوله که
اطلس وغیری کتب جغرافیا اصحابی اکثر اوروپا دیارندن اولمغله کتابلرنده کلیاتدن صکره اوروپا
اقسامنی بیانه باشلیوب اول بابده کمال تفصیل وآسیا وافریقایی کتاب آخرنده اجمال وتقلیل
ایدوب کویاکه همان کندی دیارلری احوالنی تحریر التزام ایلیوب باقیسنی ترك اتمشلر نفسنده
اول دیارلر مسافه بعیده اولمغله تفصیل احوالنه واقف اولمیوب یازدقلری دخی خبط
وخللدن خالی اولمامشدر اوراهام اورتولیو اقسام کلیه دن صکره امریقا تفصیلنی
اجمالندن فصل اتمیوب اولا انك اقسامی شرحنی اوروپا اقسامندن مقدم کتوردی
امریقا بیانی تمامندن صکره اوروپایی بعده آسیا وافریقایی یازوب ثلث اخیر کتابی قدیم
جغرافیالر رسمنه مخصوص قلدی وانلردن چوق فواید درج ایلدی میرقاتور اطلسنده رسوم
کلیه دن صکره اوروپا تفصیلنه باشلیوب افریقیا وآسیا بیانندن صکره برقاچ صحیفه ده
آمریقایی تفصیل وشرح ایلیوب قدیم جغرافیا رسملرندن یدی رسم نقلی ایله کتابی تمام اتدی
ترجمه سنده لوامع النور بزانك ترتیبی اوزره یازدق لکن بو کتابده انلره تقلید ترك اولنوب
ترتیبده طرز آخر اختیاری رواکورلدی اولا آسیا شرقیسندن باشلنوب بعده افریقیا
واوروپا وآمریقا صحیفه لری بو ترتیب اوزره تفصیل اولنمق تصمیم اولنوب آسیا ممالکی رسملرینه
کتب مشارقه دن چوق فواید یازلدی پس بو کتابده ممالك روی زمین بیانی فلك اعظم
حرکتنه

حرکتنه تابع اولوب حرکت کل حرکت اولی یه تبعیتله نقل وحرکت ایدرك ابتداء جزایر
شرقیه دن انتهاء سواحل غربیه امریقایه منتهی اولور ان شاالله تعالی کمال کرم الهی دن
متوقعدرکه بو طریقده توفیقی رفیق ایلیوب اتمامنه ایرشدره فصل ۱۲ در جزیره یاپونیا
جزیره مزبوره چین دریاسنده ابتداء جزایر شرقیه در اسمنده هاپون وچاپون ویاپان ویاپن
لفظلری استعمال اولنور سلفده اکا خریسه درلردی میرقاتور اکا النوئلی اوروپا معناسنه
اوروپاخرسونتو اسمنی اطلاق ایدر بو جزیره بحر شرقی ده حد غربیسی یوز اللمش اوچ
درجه طولدن بحر چین وحد شرقیسی یوز یتمش التی درجه طولده براقدر پا معناسنه نادره
ورمیلو کنارلری وحد جنوبیسی اوتوز بر درجه عرضده سیام اوقیانوسی وحد شمالیسی اوتوز یدی
درجه عرضده لونزا کورول وآنیا اولکه سی کنارلری اولوب کندیسی شرقدن غربه جرمانیا
میلی ایله یوز اللی میل ممتد والتمش میل قدر عریض بر جزیره کبیره اولوب لوزنسو بونك
طولنی بیك التیوز میل عرضی طولنك ثلثی قدر دردی بو بحر ایلدی طرف غربیسنه ملاصق
شکلنده بو حدود ایچره جنوبدن شماله ممتد طولانی اقسین نام جزیره دخی واردر بو جزیره نك
طولی التمش میل وعرضی اوتوز میل اولوب ایکیسی اورته سنده طولی اوتوز میل وعرضی بش
میل اقسیقوقم نام بر جزیره دخی واقع اولمشدر بو اوچ اطه دن غیری اطرافنده اون بش
قدر وسط جزیره که کیمی معمور کیمی خرابه در انلردن بعض بو جزیره لردر جزیره فراندو وسط
بر جزیره در باشی شهری بو اسمله تسمیه اولنور جزیره یاقاسوما جزیره آس یاس جزیره سیژی
جزیره آیرا جزیره تکودی جزیره یانوس سوما جزیره قانسونغا جزیره قانفا جزیره
غوتو بعض راهبلر نقل ایدر بو جزیره ده کوپکه بکزر بر جانور واردر سنلری برحله وارد قده
میل طبیعی ایله دریایه آتلوب قلیج بالغی کبی بر بالق اولورلر جزیره هیو جزیره میاجیما جزیره
لونزا جاپانك شمالنده در خلقی مالاقایه کلورلر بونلرك مجموعی چین کنارلرندن اوچیوز میل قدر
بعیددر پس بو یاپون اطه سی توابعی ایله التمش دورت حکومته تقسیم اولنور کیمی سلطنتدر
باش مملکتی میاقودر ایکنجی اطه طقوز حکومتدر معتبرلری ووسوکن وفنایوره که بو جن سلطنتنه
تابعدر اوچنجی اطه نك دورت حکومتی واردر احوال سلطنت بو جزیره سلطنتی اوچ کیمسه یه
موقوف اولوب انلر دار الملك جزیره اولان میاقو نام شهرده اوتورورلر تدبیر امور جمهور جمله
انلرك الندهدر انلرك بیوکنه زازو دیرلر پاپا کبی احوال دینیه مسلطدر عزل ونصب
ایدروکندینك بر اهل ودانا خلیفه سی واردر بو زازونك آیینی بودرکه طپراقدن یاپلمش
اوانی استعمال ایدر هرآیده هلالدن بدره دك اوروج طوترا اوروجی عظیم پرهیزدر اول زمانده
اقارکیر وعورتنه وارمز بونك عورتی برو حسیب نسیب اولمق کرکدر بدردن صکره
افطار ایدوب قرمزیلر کیر عیش وعشرت ایدر شکاره دخی کیدر چپلاق ایاغی ایله ترابه
طوقنمق بو کا جرم عظیمدر بوندن اوتری معزول ایدرلر بونك خاصی یوق توابع وخرجی
چوق قدر لکن جاپان بکلری انك جمله لوازمنی وسعت اوزره کورورلر کیچه کندی وجودی

محافظه سنی بر مخصوص صنفه امر لمنجه یاتمز اول اجلدن بونك هر سنه کون باشنه بر صنفی
واردر دورایدر ایکنجیسنده و واو دیرلر خلاقلك مناصب ومراتبی پایه لرینی کورر عزل ونصب بوکا
مفوضدر جاپان خلقی قدر دنیاده بر پایه یه اعتبار ایدر قوم یوقدر وبئس مزبور هر کسك
پایه سنی استحقاقنه کوره تعیین ایدوب بر علامت ویران مهر برینه استعمال ایدرلر جمله
اطه بکلرینك ایلچیلری بونك یاننده اوتوروب التفاتنه مظهر اولمق ایچون وافر هدیه لر کتورورلر
بو هدیه لردن اکا مال فراوان حاصل اولورلر لکن خاص وظیفه سی آزدر بو اولدیکدن
صکره برینه اوغلی یاخود بر آخر قریبی یکر بو منصب موروثدر اوچنجیسنه کوهاقاما دیرلر سفر
وحضر وجنك وصلح تدبیرینه موکلدر جمله جاپان بکلری بوکا اطاعت ایدرلر بکلر اون دورت
مستقل ومکلف بیوك سکه صاحبی بکلردر بونلره تابع بعض خرده بکلر وحاکملر دخی واردر
بری اطاعتدن خروج ایتسه سایرلری جمع اولوب حقندن کلورلر بوایون دوردك دخی اوجی
پاشی وغوبج بکلری در سلطنت تدبیری مدیردن خالی اولدقده بونلر امور جمهوری کوررلر
بوکوهاقامانك طفره سی واحتشامی بر مرتبه درکه اوروپا قراللرینه بکزر ایچ اوغلانلری
اکثر بکزاده در وسراینده کندی خدمتنه معین بر کروه عسکر متعیندر سابقا بر کوهاقاما تنصر
ایدوب سایر بکلر انی اولدردیلر ویرینه یکن نصارایی قتل ایلدی سایر خلق بش
مرتبه یه منقسمدر اولی مرتبهٔ حکامدر که بکلربکی وبك مقامنده انلرك باشنه مطلق
تونوس واشاغیلرینه فلان تونس دیرلر ایکنجی مرتبهٔ اصحاب امور دینیه در بونلر باشلرینی
وصقاللرینی جمله تراش ایدوب رهبانیت اوزره یکنزلر تزوج اتمزلر ومالنه بکلری کبی جنك
ایله رهبانیتی جمع ایدرلر وبونلرك جمله سنه بونزی دیرلر وافر مختلف مذهبلری ومکاتب
آقادمیالری واردر بونلر اکثر قیانو ماشهرنده رئیسلری ایله ساکن اولوب تعلیم وتعلم ایدرلر
اکثری برهمن رأیی اوزرینه در ومعبدلرنده اولان تصویرلر دخی برهمن تصویرلرینه مشابهدر
باشر مدرسه لری باندو نام شهرده در جاپان خلقی اکثر تحصیل ایچون انده جمع اولوب
تدریجله بو نزیلر درجه سنه وارورلر بو مرتبه ارالرنده غایت مرغوب ومعتبردر بونلرك
عظیم اوقافی اولمغله مالدارلردر بونلر حقنده نقل ایدرلر که بعض بو نزیلر اولدکده بر روزکار
چقوب جنازه سنی هوایه کتوررکیدر کورنمز اولور ظاهرا بو دخی اکاذیبدندر لکن شیخ
شفا آخرنده دیدیکی کبی سن اشندیکك خوارق فسحهٔ امکانده ترك ایله ضرور
کورمزسن اوچنجی مرتبه شهرك اعیان واکابری مرتبه سیدر بونلرك ایکی مرتبه سی
واردر بری عابدلر بری اعیان بلاد ایکیسی دخی مرتبه لرنده اولنجه برقراردر نقدر فقیر
اولورسه پایه سندن انمز ونقدر غنی اولورسه یوقاری پایه یه واصل اولمز اکابری
حرب زماننده جنك امورینه امداد ایدرلر دردنجی مرتبه تجار واهل صنایع مرتبه سیدر
بشنجی مرتبه رعایا واکنجیلر مرتبه سیدر بو مراتب اصحابنی محافظه ده عظیم
اهتمام ایدرلر احوال سیاست بودر یارده مجرمی نفی ویا قتل ایدرلر نفی دن خفیف
جزا یوقدر

جزا یوقدر سارقی عربه ایله کزدروب تشهیر اتدکدنصکره خارج شهرده صلب ایدرلر
سایر مجرملك خبری یوق غافل ایکن بوینی اوررلر وقاتلی کندی الیله اولدررلر
دعوالری اوزاتمیوب تیز فصل ایدرلر وبونلر تاتار عادتی اوزره باش شهرلر طشره سنده
محافظه عسکرین اسکان ایدوب شهر ایچنه قومزلر احوال دیانت بونلر اکثر
عبدهٔ اصنامدر امور اخرویه ده فوتوقی نام پوتلره تضرع ایدرلر صحت واولاد وارزاق
طلبی امورنده قامیسی نام خرده صنملره مراجعت ایدرلر وجمله صنملرینك باشی ایکی
بیوك پوتدر برینه آمید وبرینه زاقا دیرلر بو نزیلرك لاف وکذافی بودرکه مزبور
زاقا بر کیمسه ایدی طوغدوغی زمان وآفریلانلر هواده او چوب ایاغنه کلدیلر سجده
اتدیلر بیودکده بونلره بر کتاب ویردی که ایچنده نیجه وصایا یازلمش ایدی آمیدا دخی
ارالرنده صاحب شرع اولمق زعم ایدرلر وخلق بونلره اعتقادده بر مرتبه افراط اوزره درکه
جنته کیتمك ایچون بونلری ولینه کندیلرینی اولدوررلر کاه دریایه اتارلر کاه برقیادن
اوچارلر مغاره یه کیروب اچلقدن اولنجه چقمزلر احوال علم ومعرفت بودیار
خلقنده قوابل واذکیا واردر جمله صنایع ادبیه وحرفیه بونلرده موجوددر نیجه یرلرده
مدرسه لر وبانو اوم شهرنده بر مشهور آقادمیا واردرکه انده طلبه نك باشی معلمی ککه
بو نزیلردندر عظیم دارات وشانله اوتوروب مناصب علمیه توجیه ایدر وبو تقوم نام
شهرده جزوینا دیمکله معروف رهبانلرك بر آقادمیاسی واردر انده بو جزیره اهالیسی
پورتقال دیلنی اوکرنورلر اوروپادن وارنلر دخی جزیره خلقنك لسانی تعلم
ایدرلر بونلرك لساننده غایت اختلاف واردر جمله نك دیلی بر لکن لغات والفاظ
وحروفی مغایردر بر معناده نیجه الفاظ استعمال ایدرلر اکابر وفقیر وار وعورت وصبیان
لغتلری واستعماللری مخصوص وممتازدر کتابتده دخی نظم ونثر وکتاب ومکتوب
قلملری وحروفی باشقه مخصوصدر وبر نوع لغت وقلم واردرکه بر حرف بر جمله یه دلالت
ایدر وبالجمله بو جزیره لغتنی بیلنلر سائر السنه دن ترجیح ایدرلر لکن تعلمی کوچدر
عظیم مشقتله زمان مدیدده تحصیل اولنور وبونلر حروفی یوقارودن اشاغی یازوب یمین
ویسار سطرلرینه تعجب ایدرلر فرنکی کتابلری باصارلر کندی کتابلرنده دخی باصمه استعمال ایدرلر
لکن بونلر انجق چین وهند خلقنی کورمکله دنیایی چاپون وچین وهنده تقسیم ایدوب اندن
غیری ولایت یوق صانورلر وبونلر اسکی مصریلیلر کبی رموز حروفن استعمال ایدرلر
بو حروف لغته دلالت اتمز انجق معنایه دلالت ایدر بش بیك قدر حرفدر جاپان وچین علماسی
ارالرنده معهوددر عامه فهم اتمزلر زیرا ضبطی مشکلدر انلر ایچون حروف تهجی واردر وهیچ
بر قوم حرفنه بکزمز احوال صنعت وتجارت بونلرك هر صنعتده مهارتلری عجایبدندر پورتقال
طائفه سنك تجارتله اطه یه عظیم سفری وترددی واردر وافر انجو وآخر ذی قیمت جواهر والتون
متاعلرینی تبدیل ایله وافر مال تحصیل ایدرلر احوال حرب وشجاعت بو جزیره خلقی اکثر

شجیع وجنکه مائل اولوب انواع سلاح استعمال ایدرلر اول اجلدن ارالرنده دراز قد وجسیم
اولق عظیم معتبردر عسکریسی اکثر بونوعدن اولوب التمش یاشنه وارنجه جنك بعده تقاعد
ایدرلر و بونلر صقاللرینی بر زفر قوب تراش اتمزلر باقی اخلاق وعادات بوجزیره خلقنك
بیوکلری واکابرلری اکسه لرنده بر زیرجم قور او اسطی باشنك یاربسنی یولار اوغلانجقلر باشنك
اوکنی یولار و جمله سی یانده بری برینك پرچمنه ال ایله طوقنمق عظیم عیب وعاردر جمله سی
قیللرینی جنبستره ایله یولارلر و بونلر اق ومشکل وجمیل اولور دوشك کبی قبا و پاك
حصیرلر ایله اوزرینی دوشیوب انك اوزرنده اوتورورلر ویاترلر باشلری التنی طاش ویا
اودون ایله قباردرلر و بونلر اچلغه وصوسزلغه واسیه واوبقوسزلغه عظیم صبروتحمل
ایدرلر طوغان اوغلانجقلری شدت برد ده بیله ارماقلره صوقوب ییقارلر ثمه دن
گسدکدن صکره انالرندن ایروب صعب یرلرده مشقتله بیودرلروشکاره الشدررلر لکن
فقردن زیاده منفوردر وکریه نسنه کورمزلر اول اجلدن اکثر قاریلر اوغللری فقیر اولوب
اکابر خدمتنه وارمسن دیه قتل ایدرلر عورتلر ایبکدن قماشلر کیرو باشدن ایاغه دك
اورتونورلر پاپوجلری بغدای صاپندن مصنع اورلمش در ارلری عظیم طفره ایله ملبس
ومسلح کزرلر و بونلر چین خلقی کبی نظافت وطهارت ایله عظیم مقیدلردر قاز تاوق
وسائر انسی حیوانلری بله اولرنده تلوث ایدردیو قومزلر جمله صحراده کزدررلر
وطعاملرنده دیز اوزره اوتوروب ایکی چتال چوبوق ایله الوب یرلراللرینی بولاشدرمزلر
و بساطلری کرلنمك ایچون پاپوجلرینی طشره ده چقاروب زیاده اهتمام ایدرلردریا
کنارلرنده وشهرلرده الحق حاللو اولانلر سبزوات و پرنج و بالق ایله گچنورلر اکابری اکثر
شکاراتی یرلر بالغه دخی مایللردر مکلف ضیافتلر ایدرلر هر بردرلو طعامه سفره یی بوزوب
دکشدیررلر و هرکسك اوکنه بورارد و ایاصنوبر اغاجندن یاپلمش طباق قویوب هرطعامده
انی دخی تبدیل ایدرلر وطعاملری اوزرینه التون براده سی صاچرلر وطباقلر اوزرینه
طعامی بیغوب یریرلر ایچون سرونه دافلری دیکرلر و بشمش قوشلرك برونلرینی و ایاقلرینی
التون ورق یاپشدرمغله تزیین ایدوب غایت ذی قیمت طباقلره قورلر و بونلر اوزوم تربیه سنی
وشراب استخراجنی بلمیوب پرنجدن بوزه کبی برنوع عرق وشراب استعمال ایدوب بری بری
نسقنه ایچوب اوضاع غریبه کوسترلر و مسافره رعایت ایدرلر و بونلر برجنس اسی شربتله
غایت مشغوللردر اول شربت انلرك صحت بدنن زمان مدید حفظ ایدر بوندن غیری شراب
بلمزلر صونی قیناد وب ایچنه قیا یا خود خیام دیرلر برنوع اوتك غبارنی قورلر و کمال رعایة کندی
اللری ایله پشوررلر و اول مصاحبت ایچون هراوده برکوچك اوطه واردر بر مسافر کلسه البته
اکا فنجان ایله ویررلر اول اجلدن مکلف آلات واسباب ابریقلر و فنجانلر وتسیلر
اتمشلردر جمله سی حاللو حالنجه بو شربتخانه آلتی ایله افتخار ایدرلر و بونلرك فقراسی ساده یاغ برینه
قدرغه بالغی یاغنی استعمال ایدوب موم یرینه چرب و بعض یرلرده صمان صاپی یقارلر
احوال

احوال بلاد بوجزیره نك بیوك مکلف شهرلری ومنتظم شهرلری واردر اکثر وسطنه واقع
اولمشدر دارملکی میاقو نام شهردر برکولك کنار شمالی سنده اوتوز درجه عرض و یوزالتمش
طقوز درجه طولده واقع اولمشدر سلفده چوره سی یکرمی برمیل غایت بیوك شهر ایدی
اهالی بلاد فتنه لرندن وجنکلرندن اکثری خراب اولوب ثلثدن ازی قالدی لکن بو باقی
غایت معموردر حالا پادشاهی انده اوتورر و باش محکمه سی انده اولوب اوچ کسه محکمه یه
مؤکلدر اوشاقایا برمعتبر ومعاف شهر اولوب خلقی اغنیا و مالدار و مجمع تجاردر انده اولان
بازرکانلرك فقیری بیك غروش سرمایه صاحبی وسط الحالی اوتوز بیك التون سرمایه صاحبی
اولوب بیوکلری مالی بی حسابدر اوچ بیك قدر عسکر بو شهرك طشره سنده اوتوروب دائما
شهری محافظه ایدرلر لازم کلدکجه شهره برر ایکیشر کیروب کزوب طشره کیدرلر بو نغوم
براولکه نك دارملکی و باش شهری بیوك شهر اولوب برمناسب یره دوشمشدر نصارا بونده
چوقدر مدرسه سنده جاپان دلنی وجاپان خلقی لاتن و پورتقال لسانتی تعلم ایدرلر و دریا کنارنده
برایو اسکله سی واردر قویا اهالی بیننده قونبوداسی دیمکله معروف صنمه مخصوص برشهر
اولمغله جمله بکلر واعیان انده دفن اولنورلر اکر دفن میسر اولمزسه یاری بردیشنی چقاروب
بعید یردن دفن ایچون انده کتورررلر اکابناء که برکسه برجزوی انده دفن اولنسه آخرتده حسن
حال ایله حشر اولنه و اول قونبوداسی استعمال اتدکلری حروفك واضعی اولمق زعم ایدرلر
و دیرلر که مهدی منتظر کبی هنوز اولمدی برقبر قازدروب ایچنه کیردی وغایب اولدی کیرو
چقار و اول قبر اوزرینه برعظیم معبد بنا اولنوب بونزیلر کروهی ازدهام ایله خدمتنه رغبت
واعتکاف وعبادت ایدرلر فیونغومیاقودن اون سکز فرسخ یرده برشهردر بیك بشیوز
طقسان التی تاریخ میلادده زلزله دن برقسمی یره کچوب باقیسی دخی فتنه لرده احراق وتخریب
اولنوب از قالدی امانغوزاکی بربیوك معتبر شهردر اطه اورتاسنده واقع اولمشدر رودوسیکن
وفونالوم وتوسا مشهور ومعتبر شهرلردر باقیلری لورنسو کتابنده بونلردر قونغوسنما
دریا کنارینه قریب برشهردر ابتدا بونك خلقی تنصر اتمکه باشلدی قاقاتا برعظیم
بندردر دوقه سودا و بونغو اطرافنده زواو ومانفساتی و بونجن وچیقون
و بوامی وتاینثو ودوخی وریما وقیانو یاما اکثر بو ولایتلرك بونزیلری بونده
ساکن اولورلر اول اجلدن مشهور شهردر نارا بو شهر اوچ نسنه ایله مشهوردر
بری توجدن یاپلمش بر پاغو دیعنی صنم که بیوکلکده رودوس قولو سوزنه غالبدر
بری دخی مونس کیکلری چوقدر خلقی انلره طپارلر بری دخی شهر کنارنده بر بیوك کولدر که
ایچنده اولان بی حد بالقلری یوتلره وقف ایلیوب هرکون پرنج ایله بسلرلر صیدی ممنوعدر
نغزو وتونوقاتو واو وباد ومینی وقاواچی توسون طائفه سنك باش شهریدرباند و بونزیلرك
باش مدرسه سی انده در آکوتیا تجارمجمعی برمشهور شهردر لکن جزیره شمالنده اولمغله بردی
زیاده شدت اوزره اولور بوجزیره نك وافر اسکله لری واردر جمله دن اوخینو قاماتوس نام

اسکله سی مشهور لیمان اولوب هر زمان انده وافر کمیلر جمع اولور احوال ابنیه بو جزیره نك
مکلف معبدلری ارککك ودیشی رهبانلر ایچون باشقه مناسترلری ومعظم ومزین سرایلری
چوقدر پاولوس نقلی اوزره پادشاه سراینك سقفی قورشون یرینه التون تخته لر ایله
اورتلمشدر کذلك طایش اولرینك توانلری التون صفحه لر قبلو مرصع ومقرنس در
بو عصر لرده اول دیار پادشاهی اولان تایقو برغریب ومکلف سرای بنا ایدوب تاتامیس
معروف بر نوع مزین ذی قیمت بیك حصیر ایله اورتمشدر اول حصیرلرك سچاقلری حریر
والتون ایله اشلنمش وهر حصیرك طولی سکز قارش وعرضی دورت قارش ایدی
وکراسته سی غایت ذی قیمت اغاجدن صنایع عجیبه ایله یاپلمش ایدی وا بحریسنده اولان
تکلف وزینت تعبیر اولنور دکل ایدی وبو سرایك قصری اوکنده انواع لعب ایچون میدان
وتماشاگاه ایکی طرفی بری برندن منفصل یوکسك قله لرکه هر بری اوچر دورددر طبقه بنا
اولنمش ایدی وبوکا بکزر اندنجه مکلف بنالر چوقدر لکن بو جزیره ده زلزله اکسك اولمغله
اکثر بناسی اغاجدندر وجا بجا مکلف طاش بنالر دخی واردر انهار وجبال بونك بر قاچ نهر
صغیری بعض یرلرده نافع ایلجه لری واردر ومیاقو شهری کنارنده بر بیوك بالقلی کول واقع اولمشدر
اکثر اطرافی بو تزیلر یا صحه سیدرو بر یرده مرتفع طاغلری وافردر جمله دن ایکیسی مشهور وغایت
مرتفع اولوب برینك دپه سندن مدام آتشلر چقاروانده شیطان برمنور بولت ایچنده بعض
ریاضتکش عبده اصنامه کورینور زواروب اوکنده تضرع ونیاز ایدرلر وبرینه قججیه نوباماد یرلر
برقاچ فرسخ یولنلردن یوکسکدر آب وهوا ونباتات ومحصولات وحیوانات بو جزیره نك
آب وهواسی خوب وصحیحدر لکن بردی شدید اولور یری او قدر منبت ومحصولدار
دکلدر ایلوله پرنج پحرلر واکثر اکابری اریه وپرنج اوندن طوزسز اتمك یرلر
وبعض یرده ایارده بغدای پحرلر وانی برجنس بوتچا ایدرلر لکن برنده انواع معادن چوقدر
خصوصا التون وکومش معدنلری وفرت اوزره اولمغله دنیانك متاعی کندویه چکر میوه دار
اشجاری سائر دیار کبیدر نهایت یر برعظیم اردج اغجلری غایت اوزون ویوغون اولور
کمی سر نلرینی وبیوك بنالردر کلربنی اندن ایدرلر غریبه میوه لرنده برجنس یمش اولورکه
خرمایه بکزر واغاجنك برغریب طبیعتی واردر رطوبت سو مزصویه طوقنسه فی الحال
بوروشور صولارکویا که سمدرانی بو طریقله اصلاح ایدرلرکه قوپاروب کونشده قورودرلر وبری
چقوروب قوری قوم ودوکلمش دمر یوقی دوکرلر وانی دیکرلر فوری تازه لنور ویپراق
ویرر اولکی لطافتی بولور ویوداقلری قرلسه دمور چویلر ایله میخلرلر کالاول طوتار
وبو جزیره نك حیواناتی کرك انسی کرك وحشی جمله صحرالرده سوری سوری کزرلر قیون
خنزیر طاوق وقازو قورد وطوشان وکیك وانواع طیور خصوصا دراج وکوکرجن وبلدرجن
وسائری حددر تمه سلفده بو جزیره نك دایر نامیر پادشاهی وار ایدی امن وفراغ
امتدادی ایله عیش وعشرته دوشوب انسانیتدن چقدی بکلر اکا سرفرو اتمیوب هرکس

کندی

کندی اولکه سنی ضبط اتدی بعده کوبی دیمکله معروف ایکی باش حاکم بونی اورته دن قالدروب
بربنی دخی قتل اتمکله بریسی تغلب وتفرد طریقیله سلطنتی ضبط ایلدی حالا اکا تیقوساما
دیرلر بو جزیره یی بعض پورتقالیزکشف اتدك دیرلر لکن انتونیوس یکی دنیایی کشف
ایدنلرك بیانده یازارکه آنتونیوش مورا وفرانسس کوس وغیری قپو دانلر میلادك بیك
بشیوز قرق ایکی سنه سنده دودراشهرندن چینه سفر ایدرکن برشدید روزکار بونلری
یاپون اطه سنه اتدی بو سببدن انی کشف اتدیلر وماقه اوس نام مصنف بونك احوالی
تفصیل اوزره یازوب اورتلیوس ومیرقاتور اندن نقل اتدیلر وبو محله ایکیسنك نقلندن
ترجمه اولندی فصل ١٣ ١ دررسم کینه یا خط استوادن اون درجه عرض جنوبی یه وارنجه
ویوز التمش طولندن ایکیوز اون طولنه منتهی اولنجه بعض کنارلر واطه لر کشف اولنوب
اسمنه یکی کینه یادینلدی زیرا افریقیاده اولان کینه یایه سواحلده وآب وهواده تمام مرتبه
مشابه بولدیلر وبو کنارلرك جنوب طرفی ارض جنوبی یه متصلمیدر یا خود بشقه
اطه میدر هنوز معلوم اولمیوب انجق بوقدر کشف اتدیلر اطلسده بونك احوالنه تعرض
اولنمیوب کتاب اطلسی تکمیل ایدن بودوکوس تجدید اتدیکی بیوك کره ارض که میلادك
بیك التیوز اون اوچ سنه سنده قلمنکده رسم اولنمشدر کتابخانه حقیرده موجود اولمغله اندن
اخذ ونقل اولندی کتاب اطلس وبعض قدیم کره لر رسمنده ظن وتخمینه بناء طرف جنوبیسی
ارض جنوبی یه متصل رسم اولنمشدر لکن عند التحقیق معلوم دکلدر لو رنسوایدر بو یکی
کینه یایه بعضلر طوطی ولایتی دیرلر اهالیسی جمله سیاه وزکی در یوته طپارلر ولایتلرنده
وافر التون اولور دمره تبدیل ایدرلر بو اولکه قارشی ساحلدن ایکی بیك میل قدر بعیددر
ویله لو نیس اسپانیول میلادك بیك بشیوز قرق بشنده یکی اسپانیادن ملوکه اطه لرینی
کشفه ارسال اولنوب بو اولکه یی کشف ایلدی سکز ییل بوندن مقدم فراندوس غاله کوس
پرو اولکه سندن قالقوب بو اولکه دن شرقه تره غالقابی کشف ایلدی ارض غالیقا
معناسنه خلقی بو کا بیوك قپی معناسنه قایله قودیرلر غایت واسع اولکه در اون بش درجه
عرض جنوبی ده واقع اولوب هواسی معتدل ویری محصولداردر انده وافر التون وجواهر
وطیب بولنور اول اجلدن اسپانیوللر حضرت سلیمان التون کتوردیکی اطه بودر دیرلر
وبو اولکه جنوبنده آتش طپراغنه متصل اولدوغن تحقیق ایدرلر خلقی غایت وحشی ومردم
خواردر کیمسه ایله الفت اتمزلر وبدنلرینی الاجه نقش ایدرلر ودریلری قالین درعریان کزرلر
بو اولکه صان جاقومو وصان پترو ونولو تیانام اطه لرو قاندلاره دوکندیلری واردر پورتقال
بو اسملر ایله تسمیه ایلدی اهالی قتنده اخر اسملر ایله مشهوردر فصل ١٤ درجزایر چین وهند
اون دوردنجی فصل محیط شرقی جزیره لری بیاننده در سواحل چین ده کناره قریب طولانی
الشکل قورپانام جزیره دن غیری وسابقا ذکر اولنان هاپون وکینه یا اطه لرندن غیری
کتاب اطلسده اون ایکی متعین جزیره واردرکه اطرافنده خرده جزایر ایله رسم

كليسى ايكى صحيفه دن اخذ و بو صحيفه ده درج اولنوب صكره كلن تفصيله مدخل قلندى مرقاتور
واور توليو جغرافيا رنده بو بابده اول مرتبه شرح و بيان اولمغله ورسملرى دخى بو رسمه مقصور
اولمغله قاستيليادن جاقو نام مصنفك بيك بشيوز التمش ايكى ميلادده رسم اتديكى
آسيانك اوچنجى قسمى رسمندن بر مرتبه بسط و تفصيل و سائر كتب اسلاميه دن بو جزيره لر
اخبارينك قصورينى تكميل اتدك بو اثناده رسملرك برى برينه نوعا مغايرتى واقع اولورسه
بعيد دكلدر زيرا مفصل هر برده مجمله موافق و برى برينه كليتله مطابق دوشمك امر عسير
و نادر در خصوصا رساملرى مغاير اولهم رحال كرك تفصيل و كرك اجمال وجود خارجى يه
مطابقتدن قطع نظر تقريبدن خالى دكلدر لورنسو ايدر بو جزاير شرقيه سينغاپوار بورننك
اوته سنده آسيانك شرق و جنوب طرفنده خط استوانك ايكى جانبنده وافر در بريره كاسه
اوروپادن واسع اولوردى بو جمله ده كرچه التون اولور لكن اول سمته سفر ايدن تجار التونه
تنزل اتميوب كميلرينى ذى قيمت طيب و بهار ايله يوكلدرلر و بونلرى جانب شرقدن اولا
انتونيوس دبريو نام پورتقال قپودانى كشف ايلدى صكره جانب غربدن فرديناندوس
ماغليان كندى جزاير مزبوره خط استوا و مدار شمس التنده اولمغله خلقى اكثر ضعيف المزاج
و قصير القامه و عقل و ادراكلرى مغشوش و متلون اولوب زحمته تحمل اتمزلر بعض
جزيره خلقى سياه چرده و بعضى اق و بعضيسى مؤدب اولورلباس كيرو بعض جزيره خلقى
وحشى در عريان كزر بعضلرى مسلم و كيمى نصرانى و چوغى آيين قديملرى اوزره پوت
پرستدر بو جملهنك رعاياسى بكلرينه غايت مطيع اولوب كوردكلرنده كوزلرينى يوموب
سجده يه وارر لر شمس و قمر و سائر كواكب اسميله تسميه ايدوب الوهيتى اعتقادنده اولورلر
قليل العقل طائفه در مرقاتور رسمندن اخذ اولنان اون ايكى جزيره لر بونلردر ١ منسس
٢ لوقوينا ٣ قالاميانس ٤ مندناوه ٥ سيرام ٦ جيلولو ٧ سله بس ٨ بورنوى ٩ تيمور
جاوه ١٠ سومطرا ١١ سيلان ١٢ جزيرهٔ منسس يوز التمش درجه طول و ايكى بچوق درجه
عرض جنوبى ده دورى يوز جرمانيا ميلنه قريب چاركوشه بر جزيره در بكى كينه يه بو رسمه اون
ميل قدر قريب اولوب اسپانيادن منسس بكى كشف ايتمكله اكامنسو بدر جزيرهٔ لوقوينا
ضم لام و قاف ايله يوز اللى بش درجه طولده و اون درجه عرضدن يكرمى درجه عرض
آخرينه وارنجه ممتد بر جزيرهٔ طويله در چين شرقيسنه واقع اولوب ما بينى التمش جرمانيا
ميلى قدردر بو جزيره ده اوچ شهر و قلعه واردر لورنسو ايدر بوكا اكينه اطه لرى ديرلر وافر
جزاير در لكن اينيسى باش جزيره در برينه بيوك لكونيا و برينه كوچك لكونيا ديرلر بيوك لكونياده
وافر التون و كثرتله قماش و حرير اولور نيچه ذى قيمت متاعلرى خلقى هند سواحلنه كتورلر
و بونلر غايت منتظم طائفه و چين خلقندن انسانيتلو درلر بونلرى بياض اولوب
كندى ولايتلرينى محافظه ايدرلر بيكانه قوماز لر بو اطه لرك سينك شهرندن غيرى
شهرى معلوم دكلدر بو شهر دريا كنارنده بربند رو شهر در مقدما بو جزيره خلقى بهار
المغه

المغه هرسنه مالاقايه كلورلردى لكن پورتقال مستولى اولالى كلمز اولديلر چينه
واروب قانتاشهرندن الورلر پورتقال دخى اورايه كتورر جاقو رسمنده بو جزيره فلپينا اسميله
مسطور اولوب كنار شرقيسنده اولان خرده جزايره دخى فلپينا اطه لرى ديرلر ديو يازلمشدر
تاريخ هجرتدن بيك اون حدودنده پروده مشيقوطا كمى اسپانيول بحر سوردن سواحل
چينه واروب بو جزيره يه مستولى اولدى لورونسو ايدر بو جزيره لر اسپانيا پادشاهى ايكنجى
فلپوس زماننده كشف اولنوب اكا نسبتله فلپينا دينلدى حالا اسپانيوللر النده در و بوكا خلقى
جزيرهٔ تنداى ديرلر شهرلرى سيداى كه طرف شمالنده در جاقو موا كا قانغوديمشدر پاغانس
وسطنده واقع اولوب جاقو اكا سيابو تسميه ايلمشدر رمان وسطنده جنوبه دوشوب جاقو
رسمنده پولو يازلمشدر جزيرهٔ قالاميانس يوز اللى اوچ درجه طول اون بر درجه عرضده بر
طولانى جزيره در چين ده قامپادن شرقه اللى ميلدن زياده واقع اولمشدر بونكله ساحل
اراسنده مثلث الشكل بر وافر دوكندى واردر طقسان جرمانيا ميلى اوزونلغى واوتوز ميل
قاعده سى بوقدر مسافه اراسنده بعض يوللر واردر چيندن بو جزيره يه واطرافنده اولان
جزايره سفينه اول يوللردن كچر و بو جزيره جاقو رسمنده مربع الشكله قريب و پالوهن
اسميله مسطوردر واوچ شهرى يازلمشدر برى پولو و برى وسطنده پالاهن و برى قرازان
و بو جزيره نك جنوبى بورنوى اطه سى اولوب اراسى اوتوز جرمانيا ميلى در جزيرهٔ سيرام
يوز التمش بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبى ده بكى كينه يه قريب شرقدن
غربه انحراف ايله ممتد طولانى الشكل بر جزيره در اطلسده پاپواس سيرام اطه سى يازيلوب
كاشفى اسميله تسميه اولنمشدر لكن جاقو رسمنده اول محلده جزيره رسم اولنميوب فلپينا
اطه سنك غربنده پاپواس ناميله مثلث الشكل بر جزيره يازلمشدر غالبا اول دخى بو كاشفه
اسميله تسميه اولنوب بونى صكره كشف ايتمشدر فصل ١٥ در جزيرهٔ جيلولو و ملوكه اون
بشنجى فصل جزاير محيط شرقى دن ژيلولو و مالوقا جزيره لرى بياننده در اما جيلولو كسر جيم
صغيره و ضم لام ايله جيلولو و ژيلولو دخى ديرلر يوز التمش درجه طولده خط استوا تنصيف
ايدر مساحهٔ دورى ايكيوز جرمانيا ميلنه قريب بر جزيرهٔ عظيمه در شرقيسى سيرام شمالى
مندناو غربى سله بس جنوبى سنا اون اطه لر ايدر اطلسده ايدر اول ديار خلقى دلور ديرلر
بر قاج اطه واردر بو جزيره انلرك برى در هواسى غايت كرم و سرد و بيوك محصولى پرنجدر زياده
وافر اولور ساغو ديرلر بر نوع اغاجك اوزينى اتمك ايدرلر واول اغاجك عصاره سنى شراب
يرينه ايچرلر و بونده بر نوع يبانى تاوق وفرت اوزره اولور كه بوديار تاوقلرينه بكزر مزبوره
كنارلرنده قبلى بغاپى حد درانلرك اتى بوزاغى اتمك طعمنه بكزر بو جزيره خلقى ادم اتى يرلر
مرحمتسز ناتراش طائفه در لكن لورونسو ايدر اهاليسى محمديلردر هند جديد تاريخنده ايدر
كشتىٔ مغليان جلولر جزيره سنه واروب انده اسپانيادن بر طائفه بولدبلر مقدما كلوب
بو جزيره ده بر محكم قلعه بنا ايتمشلر پس ارباب جزيره اصحاب سفينه يه لازم اولاندن ماعدا

بکرمی قنطار قرنفل ویردیلر تقویم البلدانده بوجزیره یوزیتمش طولده سیلی اسمیله یازیلوب
بعض کتبده سیلا نامیله مسطور اولمشدر نهایة الاربده ایدر بوسیلا التی جزیره در علوییوندن
برقوم بنی امیه دن فرار وانده قرار ایلدیلر وشهرلری یونتکال وسوبا وغونتو ومالیقی ویاکور
وسیام متا کارس جمله التی بلد در دیو مخالف طول وعرض ایله ذکر ایدرلر اما جزایر مالوقاکه
آکا جزایر ملوك وملوقا وملوکه ومالوکه دخی دیرلر خط استوا التنده یوزاللی بش درجه
طولده برقاچ خرده جزیره لردر جیلولونك کنار غربیسی قربنده انکله سلهپس اطه سی اراسنه
واقع اولمشدر اطلسده ایدر بو اسم خاصة بش جزیره یه اطلاق اولنور بری ترناته در تارانتا
وترنیاتی دخی دیرلر بو جمله نك بیوکی وباشیدر وبری تیودور نام جزیره در تیدوری و تیدوره
دخی دیرلر وبری موتیر در موتیل وموثل وماتیل دخی دیرلر وبری ماخیان در ماکیان وماکره
دخی دیرلر وبری باخیان در باخیون و بوقیان دخی دیرلر جمله سی یکرمی بش میل مسافه
ایچنده اولوب بیوکی التی میل کوجله چویرر بونلردن معتبر تیدورا و ترناته در ترناته نك
ایکی ایو اسکله سی واردر کشتی مغلیان تیدوری یه وارد قده حاکمی عربدن منصور نام بر
شخص ایدی برزورق ایله کیلره کلوب اکننه بر پیرهن کیوب میانه کمر قوشانمش وباشنه
برمندیلی اسکوف کبی بوکوب صارمش یالن ایاق کزر برسفینه یه چیقوب اوتوردی برصاری
قدیفه قبا کیدردیلر واوکنه برقاچ ذراع چوقه واطلس واپنجه بز وبرقاچ میناقدح
وسبحه وآیینه وسکین ومقراص قودیلر اسپانیاحاکمندن سلام دکروب تجارته اذن طلب
ایتدیلر منصور دخی انلره ملاطفت کوستروب بیع وشرایه اذن ویردی قوم مغلیان بش
آی انده طوروب تجارت ایتدیلر بر طوبره قرنفله اوتوز ذراع کتان بزی یا اون ذراع قرمزی
چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ ایتمشلر ایدی واطرافدن دخی چوق طائفه کلوب
معامله ایدرلردی آب وهوا بونلرك هواسی غایت بدو ناخوشدر لکن تجار کثرت ربحی اجلندن
کلوب کیدوب اوتوررلر صباحلرده هوا یوس واولیه دك حرارت مشتد اولور اوله دنصکره
برزروزکار چیقوب غروب اولنجه اسر نباتات ومحصولات بوجزیره لرك ترابی غایت
یبوست اوزره اولمغله نازل اولان امطار بی پایانی سونکر کبی یودوب دریایه اقتماز لکن انواع
طیب وبهار قسمی اولان ادویهٔ حاره یی وفرت اوزره انبات ایدر بوجزیره لر اول جهتدن مشهور
آفاقدر بونلرده جوزبوا ومصطکی وعود وصندال وزعفران وبوروقرنفل ودارچینی تربیه سنی
بی حد بتر وجمله سنده اولور اما دارچینی ماتیلده چوقدر شجر مزبورك شکلی درخت انار
کبی در لکن یپراغی دفنه یپراغنه ومیوه سی دفنه میوه سنه بکزر قشری حرارت شمس ایله
متفرق اولوب صویلور جمع ایدوب کونشه قورلر یابس اولور ودرخت مزبورك اوراقندن
برصو ودهن چیقرلر که لطف رایحه وکثرت نفعده کلابدن ذی قیمت راجحدر شجر قرنفل
ترناته وموتیرده چوق بتر اکثر قیالرده اولور اشجاری عظیمه در ورقی دفنه ورقنه بکزر
وقشری شجر زیتون قشری کبی در دورد یجی سنه ده میوه ویرر اولا تورنج چچکی کبی ازهاری
اولور

اولور دوکلدکدنصکره میوه سی تدریجله اکثر باشی شکلنده بتر وعنب آسا خوشه خوشه
صالنور اولا یشل بعده بیاض اولور وتمام رسیده اولیجق سرخ وقوروداقده سیاه اولور جمع
ایدرلر تقویت ایچون اب دریا ایله صولازلر بعده جاهلرده در مخزن ایدرلر ویلده ایکی محصول
الورلر وبو قرنفل اغجلری شولقدر صیق بتر که یرینه کونش طوقونمز اعلاسی مرتفع یرلرده
بیدا اولانلردر وزیرلرده بتنك اولقدر ثمره سی ظهور ایتمز وبعض صعب سنکستانده رسیده
اولوب دوکلدکدنصکره باران زمانده سیل اندروب جمع ایدرلر زیرا صعود ممکن دکلدر
وبو اشجاری اهالی جزایر ارالرنده حصه لشمشلردر انکله کچنورلر زیرا سائر لوازم معاش غیری
دیارلردن کلوب بونکله استبدال ایدرلر عودك درختی درخت انار قدر وورقی ورق ریحان
کبی در وسنکستانده بتن عود جمله دن ارطب وسائر یرلرده اولاندن اطیب در ودرخت
مزبوردن بعضنك ورقی ورق شفتالو وبعضنك ورق امرود کبی اولور جوزبوا اشجاری دخی
بیوك اولور ثمری تازه ورطب ایکن قشرندن اخراج اولنسه مصطکی کبیدر وبوجزیره لرده
برنوع عسل اولور که لذتی سکره قریبدر حیوانات بو اطه لرده طوطی وافردر خصوصا مرغ
هما که آکا انکری قوشی معناسنه ماناقودیاتی ومانقودیاتا دخی دیرلر کاهی کوکدن دوشر
وجثه سی حقیر ولحمی حجمی صغیر وکردن ومنقاری دراز صقصغان قدر باشی پرستو باشنه
بکزر ریاصی وقویروغی ایکی چتال واوزون ایقلری یوق برمرغ خفیفدر دائما جو هواده اوچار
تعیش ایدر باشی اوزرنده توکاری شولقدر اینجه قیل کبیدر که کوجله فرق اولنور وبیان اوردکی
کبی سبزه لونیدر لکن بونك یشلوکی اچق وزمرد آسالامع در وبوغازی التنده اولان یشل
اچق کیتدکجه قارنی التی اچق یشل صاری یه مائلدر وبوینك اوستی صق خفیف توکلر
ورنکی سیاه فام در قویروغنه وارنجه توکلری تدریجله بیوك ولونی کیتدکجه اچق اولوب
قنادلری اچلدقده برقارشدن ارتق اوزار قنادلری التی چمشیر رنکدر واوزری سیاه واق قاریشق
رنکدر ریلکلری بری برینه ملاصق اولمیوب اچلدقده ایرو طورر بو قوش بین الناس مرغوب
ومعتبردر اطلسده مرغ مزبور وجه مشروح اوزره مسطور اولوب هند غربی تاریخنده ایاغی
برقارش واردر وجناحی یریله یوقدر اما هر زمان هوا اوزره طوروب مادامکه حی در زمینه اینمز
وکاهی قرنفل ودارچینی اشجارینه قونب انلرك اوراقنی اکل ایلر وروزکارسا کن اولدقچه قونب
اوتورروبنه یادوزان اولدقده قالقوب کیدر ریشلری لطیفدر زیبا سورغوجلری اولوب
ولحمی بعض امراضه نافعدر دیو یازار لکن قنادی یوغیکن اوچمق وهر زمان هواده طورمق
جائزدکلدر وایقلری واردر دیدوکی غلطدر رفقیر مرغ مزبوری کورمك واقع اولدی کتاب
اطلسده توصیف اولندوغی اوزره در احوال دیانت بوجزیره لرك خلقی اکثر بت پرستدر
وشمس پرستدر کمی قمره طپارو بونلر سلطنتی کوندز شمسه وکیجه قمره تخصیص ایدرلر وماه
ماده وافتاب نردر دیرلر سائر کواکب ایکیسندن وجوده کلوب انلر ابوین مقامنده اولدوغنی
ظن واعتقاد ایدرلر وجمله کواکبی معبود بیلوب تیرینده غیریسی خرده معبودلردر دیرلر

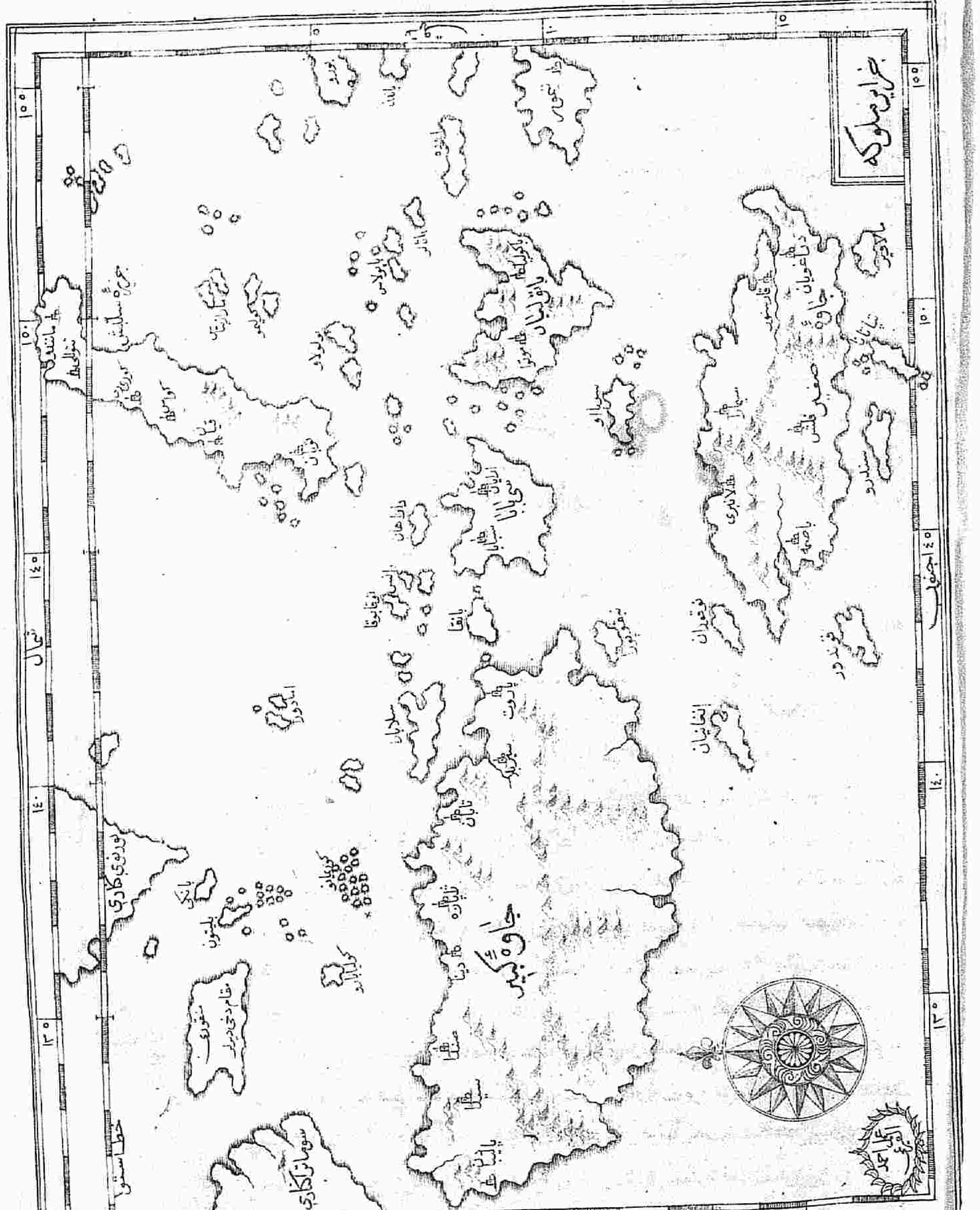

كون طوغركن مخصوص ابيات واشعار ايله اني سلاملرلر كيجه قمره دخي تكريم محبت ايدرلر اولادوارزاق وسائر حاجاتني انلره عرض ايدوب تضرع ونياز ايله ميسر ايله ديو يالواررلر كشف اولندقدنصكره ترناته ده پورتقال قرالي برحاكم نصب ايليوب برمكاف مناستر ياپدردي واوقاف تعيين ايتدي اندن رهبانلر اوتوروب خلقي اضلال وتنصره دعوت اوزره اولديلر كمي تنصر ايدوب كمي اسكي ديني اوزره قالدي اخلاق وعادات بونلر مرحمته وعدله مائللردر جنك سومزلر ومصالحه رغبت ايدرلر بو جزيره لرده امر معاش لوازمني اكثر بازركانلردن تحصيل ايدوب محصول ايله پخنورلردار چيني قرنفل امثالي اشيايي تجاره ويروب كندي يارينه مهم اولاني الورلر وبو جزيره لر بهاركاني اولمغله اقطار ارضدن كميلر واروب اكا انواع متاع كتوررلر خصوصا سفاين اسپانيا وپورتقال هرسال كيدوب كلمده در بو جزاير ملوكه خلقي عقول قاصره اصحابي متلون جنك جوي طائفه در بلا سبب يري برلر ايله جنك ايدرلر وفاله غايت اعتبارلري واردر تجارت بلمزلر وانيمز لر كميلري جمله كوركلي وخرده در واكن بلمزلر غايت قلت ومضايقه اوزره پخنورلر بولري منبتدرلكن اكين زحمتندن قچارلر ذكر كاشف ملوقا سابقا بحر اوقيانوسه سفر ايدن قپودانلر ذكر اولنوب غربدن كيدوب شرقدن كلن مغليان قپودان سفري هند جديد تاريخندن اجمالا ذكر وبيان اولنمش ايدي بو محلده اطلس صاحبي مبرقاتوراني بركونه دخي تفصيل ايدوب فائده دن خالي اولمامغله كبر ونقل واعاده اولندي لوامع النورك يوز قرق بدنجي فصلنده مسطور در كه پورتقال واسپانيول طوايفي نوبت بنوبت يكي دنيايي كشف ايتدكجه هر طائفه كشف ايتدوكي مملكتي كندي پادشاهي ممالكنه ضم والحاق ايتمكه وبو يوزدن خذ متنده بولنمغه سعي ايدردي اول اجلدن ارالرنده نزاع واقع اولوب التنجي الكسندر پاپا بونلر بري برينه مانع اولوب مصالحتدن قالمسونلر ديو يكي دنيايي مابينلرنده تقسيم ايلدي وبعض شروط ايله قوانين قوروب حكم ايتدي كه اسپريدس ديمكله معروف اولان اطه لردن شرق سمتنه نه بولنورسه پورتقال طائفه سنك اوله واورادن اشاغي غرب سمتنه نه كشف اولنورسه اسپانيا خلقنك اوله بو كا بناء اسپانيوللر مزبور اطه لردن سفره باشليوب امريقايي كشف ايلديلر وپورتقال دخي اورادن شرق سمتنه كيدوب نيجه اولكه لري بولوب الديلر ومرور ايامله كار وكسبه طمع ايدرك اسپانيوللره تعيين اولنان قسمه كاهي ال اوزاتمغه باشلديلر صكره كروبر معركه خصوصنده نزاع واقع اولدي پورتقال قپودانلرندن فرديناندوس ماجلانوس اسپانيا طرفني طوتوب حكم وفصل ايلدي وديدي كه پاپا تقسيمي اوزره ملوكا اطه لري اسپانيانكدر وبونك حكمنه باعث بو اولدي كه پورتقال قرالي امانول بوكا خدمتي مقابله سنده وعد ايتدكي وظيفه يي مرادي اوزره ويرمز ايدي پس ميلادك بيك بشيوز اون طقوزنده اسپانيا پادشاهي بشنجي قارولوس ايپراتورن كلوب انك امري ايله غرب يولندن مزبور اطه لري كشفه كيتدي اولا اسپانيادن جنوب سمتنه صالوب عرض جنوبي اللي ايكي درجه اولنجه كيتدي اندن غربه

دونوب

دونوب افق تحتانی ده بحر بی پایانی کچوب شرقه قصد اتدیکی ملوکه اطه‌لرینه بالآخره
کشتیلر واصل اولدی کندی اننه جنکده دوشوب یولداشلری فوق الافق آسیا وافریقا
سواحلنی کچوب اسپانیایه کلدیلر غریب جرأت واقدام ایله بو سفرده جمله دنیایی طولاشدیلر که
اول زمانه دک نوع بشردن برکسنه بو جرأتی اتمامش ایدی لکن کمیلرک کیمی غرق وکیمی کرفتار
اولوب انجق برکمی قالمش ایدی سلامتله اسپانیایه واصل اولوب وافرطیب ولؤلؤ کتوردیکه
بعضلری کوکرجن یمرطه‌سی قدر کیمی تاوق یمرطه‌سی قدر وقاز یمرطه‌سی قدر وار ایدی پس
بو کمیجیلر ایدی ذکر ومدحه ارغنوته کمیجیلرندن زیاده سزاوار اولدی زیرا انلر یونانیدن قالقوب
قره دکزی طولاشوب کلمکله سفر بعید ایچون ضرب مثل اولدیلر بونلر ایسه بتون دنیایی
طولاشدیلر و بونلرک کمیسی صورکوا کبه‌ده اولان شکل سفینه ایله مناظره ایدرسه روادر اول
اجلدن بو سفینه معزز ومکرم اولوب زیارتکاه قالمشدر پس مزبور قپودان غرب سمتندن
کیدوب مغلیان بوغازندن بحر سوردن بو واسطه‌لره واصل اولمغله پورتقال اندن ال چکمش ایدی
لکن کرو کشتیلری واروب کلمه‌دن خالی دکلدر زیرا شرق یولی انلره یوزقریبدر

فصل ١٦

در بیان وندناو وغیری اون التنجی فصل جزایر محیط شرقیدن وندناو ومات وسبوت
وسناون ویاندن وسجنس وغیری اول اطرافده اولان جزایر شرقیات وجنوبیات بیاننده در
اماوندناو فتح واوایله اطلسده مرسوم اولدوغی اوزره یوزاللی بر درجه طول اون درجه عرضده
مثلث الشکل بر جزیرهٔ عظیمه اولوب جرمانیا میلی ایله دوری ایکیوز میله قریبدر بوکا
میندانا ودخی دیرلر او زرنده دورت شهری واردر بری منداناو بری بوران که بو زیردخی دیرلر
بری مالاقابری قانولاباکه قاتالودخی دیرلر بونک خلقی سیه چرده‌لر و یوزلری وصاچلری اوزون
ورق خرمادن زیبا حصیرلر نسج ایدرلرکه ایراقدن کورن التون صنور واول حصیرلردن
دونلر بنه ستره ایدرلر عریان ویالک ایاق کزرلر نسالری حسنالردر و بونلرک بیوک کشتیلری
وتیغ اهنلری وطوپلری ویاروتلری واردر واغزتوفنکی ایله مسموم فندقلر اتارلرکه نره‌یه
طوقنسه هلاک ایدر بنبه‌دن جبه‌لر کیوب بکلری باشنه التون مجوهر استفان طاقنورلر
وبو جزیره‌لرده التون معدنلری چوقدر ونان وارز بی‌نهایه درلورنسوایدر بونده اسپانیوللرک
بعض قلعه‌لری واردر اهالیسی طوپ وتفنک استعمال ایدرلر وبو جزیره‌ده دارچین حاصل اولور
لکن بونده اولان سیلان دارچینندن غیری برنوعدرکه بونک طعمی طتلو اولور وساقزلودر
میلادک بیک بشیوز یکرمی یدیسنده قورتوزنام قپودان سوقی ایله اسپانیاطا کمی سایه پترو
نام شخصه اوچ پاره کشتی ویروب بحرسوره کوندردی تا که تمام کشف ایلیه مزبور دخی بیک
دورتیوز میل کیدوب مزبور جزیره‌یه واردی ونیچه جزیره‌لر کوردی که جمله‌دن ایکیسی
بیوک ایدی بری منداناوبری بسایه ایدی اندن کیدوب ناتی نام جزیره‌یه کلدی که انده
پرتقالک بر محکم قلعه‌سی وار ایدی جزیرهٔ مزبوره یوزقرق بش درجه طول بش درجه
عرضده در جاقور سمتنده تمامی یازلمشدر سبوت یوزاللی طقوز درجه طول طقوز

درجه عرضده برجزیره درجاقو زیوت یازار هند غربی تاریخنده مسطور اولدوغی اوزره مغلیان
قپودان بوغازدن چکوب محیط شرقی جزیره لرینی کشفه کتدکده اولا انبغنه جزیره سنه کلوب
چوق بیاض مرجانلر بولدیلر وبرقاچ زورق کوردیلرکه اصحابنك مولری درازودند انلری سیاه وسرخ
ولباسلری ورق خرمادن ایدی شرقدن کلورزدیلر اندن چکوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
امیرنه امان دیرلردی وبوکا قریب جزایر کثیره وارایدی سبوت جزیره سی بر بیوك اطه درانده
التون معدنلری وسکروزنجبیل اولور خلقی اعلا بیاض چینی لردوزرلرکه ایچنه مسموم طعام
قونسه کمال لطافتندن فی الحال شکست اولور مزبورچینی نك ترابنی اللی سنه دن زیاده تربیه
ایدرلرو بومقوله یه ملوك رغبت اتمکله سائرناس اراسنده دخی بوسببدن مرغوب وذی قیمتدر
حتی رغبتك سببی خصوص مذکر اولدوغنی بلمیوب مجرد خطائی فنجان وکاسه وطبق انواعنی
ذاتنده ذی قیمت صانوب تقلید ایله اضعاف مضاعف بهالره بیع وشرا ایدرلر بونلری تغلیط ایدن
اول لطیف اوانیلرك سمومه عدم تحملی دراول نوع ایسه بودیارلره کلمك ممنوعدر دیرلر و بو چینی
احوالی چین دیارلری فصلنده تفصیل اولنور قوم مزبور رعریان کزوب حاکملری بلنه تنوره
طوتار وباشنه منقش عرقیه کیرو قیمتی طاشلردن خاتملر طاقنور وجمله سی زیت ایله ادهان ایدب
ارقه نام شکل امرودده برمیوه ایله دهانلرینی ودندانلرینی سرخ ایدرلر ومجلسلرنده برکاسه یه
صوطولدوروب اوزون قشلرله ایچرلر نبات و بوجزیره ده برنج وطاری چوقدر امایمزلر
خورمادن اتمك ایدوب قورودرلر انی برلر وبرنجدن شراب ایدرلر ودرخت خرمایی دلوب هر
صباح انك صونی ایچرلر و بونده قوقوس نام بطیخ مثال طویل وعریض برمیوه اولورکه پیاز
آسا اورقلری قات قات درقشری یابس قبق کبی دراحراق ایدوب رمادی ایله امراضه علاج
ایدرلر وچاق وسطنده لیف کبی برنسنه واردراندن لطیف رسنلر اولور ومیوهٔ مزبورنك درختی
خرما کبیدر خوشهٔ انکور کبی بار ویرر وسحر مزبورك کوکنی حرق ایدوب شیشه یه چکرلر
وقرع انبیق ایله آبنی الورلر انواع امراضه دوادر حیوان وبوجزیره اطرافنده ماهیلر واردرکه
کاهی مرغ مثال طیران ایدوب بره دوشرونده بحره کیرر بو جزیره قربنده اولان اطه لر اصحابی
کلوب مغالیله بولشدیلرالا که ماغوتان سیلا پو نام جزیره اون التی میل سبوتدن بعیددر
مانتان وماتان دخی دیرلر خلقی کلوب انقیاد اتمدی مغلیان برمقدار آدمله واروب انلرله جنك
ایلدی واثناء جنکده مقتول اولدی باقی قلان یوزاون بش کمسه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن
برمقدار بهار تحمیل ایدوب ینه جانب غربه کتدیلر ویونای نام جزیره یه واردیلر جزیرهٔ بوقانور
بونك خلقی علم سحره غایت مشغوللردر بو پرتقال تحقیقی اوزره بونلرك بعضیسی اختفا ایدر
ودشمنلری انلردن غایت قورقر زیرا بونلر کورنمیوب استدکلرینی قتل ایدرلر وکمسه انلره ظفر
بولامز اول اجلدن اهالی جزایر انلره شیاطین انس معناسنه اورانی سنکوی دیرلر وجزیره ده
یا بودیمالوقو دیرلر برنوع ذی قیمت شجر اولور انواع امراضه دوادر بونك قربنده جزیرهٔ فانغی وجزیرهٔ
جوکی وجزیرهٔ جوغاما وجزیرهٔ بورو وجزیرهٔ لوماتولا نام اطه لر واردر سلفده بونلرك مخصوص
بکی

بکی یوغیدی هر برنده سلطان بداری دیمکله معروف برربکس وارایدی انجق کندی قبیله سنه
حکم ایدردی صکره پورتقال مستولی اولوب بونلری کندیلرینه محکوم قلدیلر بو اطه لرده
وافرجوز بوا اولور جزیرهٔ اوده که ایبوندن دخی دیرلر یوز اللی اوچ درجه طول بش درجه
عرض جنوبی ده برجزیرهٔ مستطیله در بونده وافر دارچینی اولور جزیرهٔ زولوناقی بوکا سولاتقا
دخی دیرلر یوز اللی دورت درجه طول والتی درجه عرض جنوبی ده واقع اولمشدر جزیرهٔ
مسالوه بوکا مالوا دخی دیرلر تیمور اطه سنك کنار شمالیسنه قریب بوایکی جزیره اهالیسی
غایت وحشی طائفه در میلادك بیك بشیوز سکسن برسالنده پرودن صالوب بوجزیره لره
کشف ایچون کلدیلر کرچه مال ومتاعی چوغیدی لکن خلقی وحشی وبد اخلاق اولمغله
طورمدیلر جزیرهٔ آنتوکنو جزیرهٔ موداپو نلر دخی مالو اقربنده در بونده صاغو دیرلر برجنس
نباتدن سوماترا خلقی عادتی اوزره اتمك ایدرلر وانده ایری ولطیف تاوقلر اولور لکن روم
وهند تاوقلرینه بکزمز بیضه لری ایری واتی دراج کبی لذیذ اولور بو جزیره لرك خلقی
یوزلرینی الاجه نقش ایدرلر دللری مختلف ووحشیلردر معتبر شهرلری رااووسکوتیا وتولون در
بونلرده اکثر نصارا اولور جزیرهٔ سنا اون اطلسده یوز التمش درجه طول وبش درجه
عرض جنوبی ده برجزیرهٔ مستطیله در لورنسو اکاسینیاغو تسمیه ایدر بونك قربنده جزیرهٔ
سوبندی که جونبید دخی دیرلر وجزیرهٔ جواغانا یوز التمش طولنه وارنجه بش التی عرض
جنوبی ده وجزیرهٔ جلاقیو وجزیرهٔ بوتاهو راکه بوتابور دخی دیرلر وجزیرهٔ آنبونه یوز اللی
بش درجه طولده ایکی ایله بش درجه عرض جنوبی اراسنده اولوب بونلرك اهالیسی
جمله قورسانلر وجیلولونك کنار جنوبیسنه قریب تیورو جزیرهٔ قاراو جزیرهٔ قاسابون
که قازابون دخی دیرلر وجزیرهٔ انبسالاو دبنونه وجزیرهٔ قالاریری وجزیرهٔ بادیا یوز اللی
دورت درجه طولدن اللی سکز طولنه وارنجه وایکی درجه ایله بش درجه عرض جنوبی
اراسنده واقع اولمش خرده جزیره لردر بعده ونداوجنوبنده جزیرهٔ چی پنیا جزیرهٔ مونوربیا
جزیرهٔ قایاغان جزیرهٔ باتاچینا جزیرهٔ غارغوس که قاریوس دخی دیرلر جزیرهٔ داغار الله داغو
ادا دخی دیرلر جزیرهٔ بانکیرا که سانکیر دخی دیرلر جزیرهٔ اداپواس که اقلا پواس دخی دیرلر بعده
جلولو شمالنده اولان خرده جزیره لر بونلردر جزیرهٔ سلبه لورنسو بوکا جزیرهٔ چلبی تسمیه
ایدوب دیمشدرکه بونك خلقی قورسانلق ایدر وحشی طائفه ومردم خوارلردر عادتلری
بودرکه ارکن اولانلر النه برچوق الوب ارعورتك برینی تصرف ایدرالنده چوق
بولغیسه اری شکایت ایلمك جائزدر چوق بولندوغی تقدیرده شکایت ایدرسه قتل اولنور
جزیرهٔ ساغو یناجزیرهٔ زبون که زولو دخی دیرلر بونلرك خلقی تنصر ایلدی جزیرهٔ
سلانوجزیرهٔ سارانفانی که سارانفام دخی دیرلر جزیرهٔ زولوجزیرهٔ پاویلوغان که پانی لوغون
دخی دیرلر جزیرهٔ بوهال که بوسول دخی دیرلر جزیرهٔ قاندیفارا جزیرهٔ چیبوقوکه پیوقوا
دخی دیرلر جزیرهٔ بوتوان بوندن ماعدا اندودیمکله معروف برمشهور شهر واردرخلقنك

یوزی تنصر ایلدی جزیرهٔ قالاغان که قالوغان دخی دیرلر جزیرهٔ چیم یو یون که همبو یوك دخی
دیرلر یوز اللی التی درجه طول اون بش درجه عرض ضلعنده بر جزیره در بونده بر عجب اغاج اولور که
یپراغی قوپدقدن صکره ذی روح کبی حرکت ایدرلر اورتسوا ایدر بو عجب دکلدر زیرا بعض طاشلر که
استرودینه و تروقیته طاشلری کبی که آردج عصاره سیله اصلنمش مرمر اوزرینه قونسه بری
طوغری یورور بری اکری حرکت ایدر جزیرهٔ زانبو تا جزیرهٔ چیپانا که زیپانا دخی دیرلر جزیره
قبایو جزیرهٔ قفا قاجزیرهٔ کوبالو جزیرهٔ قبای جزیرهٔ لیپانا جزیرهٔ قاوی جزیرهٔ نوارا جزیرهٔ
تیقوالو جزیره پولو جزیرهٔ تراجزیرهٔ جلا جزیرهٔ مسارا که مسانا دخی دیرلر جزیرهٔ
قاتیغان جزیرهٔ هیپوس سونا که خیبت دخی دیرلر جزیرهٔ هوموکه هومانو دخی دیرلر جزیرهٔ
لوسون جزیرهٔ ایرا یعنی سلطان اطه سی بونك خلقی بغدای صاپندن بر جنس لباس
ایدرلر که ایرافدن النوذلی لباس کبی کورینور جزیرهٔ لباسه که الحاق دوکندیلر در جزیرهٔ
ایربلو کود و کندیلری لورساج کوزوکی معناسنه جزیره ابجاردینی که لاردینی دخی دیرلر بستانلر
معناسنه جزیرهٔ لدواسورل لا ایکی قزقرنداش معناسنه جزیرهٔ قوراللی یعنی مرجان
دوکندیلری جزیرهٔ زامال جزیرهٔ لااوروتی خرسز اطه لری معناسنه بونلرك خلقی
چیلاق کزر قورصانلق ایدرلر اولری چرکین عورتلری کوزلدر بارقه دیرلر بر نوع شایقه لری اولور
غایت سرعتله دریاده کزرلر آزدینه واوکنه چکرلر جزیرهٔ سان لازرو بونده عجایبدن بیوك قدرغه
بالقلری اولور کمیلره چوق زیان ایدر بر جنس کوچك قوش بونك عدوسیدر آکا لانس دیرلر
چقدیغی کبی یورندن کیدر یورکنی یرهلاك ایدر و بو جانور بونك خوفندن چوقلق باش کوسترمز
جزیرهٔ لوزون النون کنز تیله مشهور بر جزیره در بونك مانلا نام بر شهری واردر اسپانیوللر
واردر جزیرهٔ آرازیقاکدارلزدیقس دخی دیرلر جزیرهٔ مثلثه الك یانمده وندناوشرقنده بری برینه
قریب جزیره لردر بو جزیره لر جمله لورنسو کاپندن نقل اولنوب چوغی رسمه مطابق بولندی
اما انبون جزیره لری یوز اللی بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبی ده یازلمشدر
اطلسده ایدرجورده سی بشیوز میل بر جزیره در و بونك اسمی اطرافنده قریب اولان اطه لره
دخی اطلاق اولنور آب وهواسی غایتله سردوستوره در و بونك خلقی مردم خوار قورصانلردر
جزیرهٔ سله بس اطلس رسمی اوزره یوز اللی درجه طولده خط استوادن التی درجه عرض
جنوبی یه وارنجه ممتد و بر طرفی ایکی درجه شماله بر اوزون جزیره اولوب دورت شهری متعین در
تتوللی و کوزین ری وقیان و توباز جاقور سمتنده بونك التی شهری یازلمشدر رواسملری مغایردر بونك
اطرافنده اولان خرده اطه لره دخی بونك اسمی اطلاق اولنور جزیرهٔ باندن اطلسده مسطور
اولدوغی اوزره یدی جزیرهٔ صغیره در ملوکه اطه لرینك جنوبنده عرض جنوبی تقریبا
یدی درجه اولدوغی یرده یاخود دورت درجه ایله بش ارا سنده اثبات اولنمشدر باندن
جزیره سا یرندن بیوجك اولمغله بونك اسمی سایره دخی اطلاق اولنور انلر میرا وسولا رجیوم
وآی وروم وذیرا وکونیات نام اطه لردر و بو کونیات جمله دن کوچك اولوب مدام
یرندن

یوندن آتش چقمغله خرابه در و بوکا ولکان دخی دیرلر جاقور سمتنده یوز اللی التی درجه طولده
واون بش درجه عرضده برولکان دخی رسم اولنمشدر بو جزیره لرده کوندز دخان و کیچه
نار اکسك دکلدر نباتات باندن جزیره لرنده سرا پا بقام بتر و صندل و عود اغاجی و ساقز اغاجی
چوقدر و جوز بوا اغاجلری وافر اولور شجر منزبور بیوك قوبی کولکه لی اغاجدر صنوبر
و بلوط اغاجنه بکزر یپراغی شفتالو یپراغنه چیچکی بیان کولنه بکزر بو جوزك اوچ قات
بوغی واردر اوستی قالین اورته سی مشبك که آکا بسباسه و اسپانیوللر ماسیس
دیرلر اوچنجی انجه زار کبی در شجر بقم غرس اولنوب خرنوب مثال میوه ویرر لکن اکل اولنمز
و بو اطه لرده ایکی نوع زنجبیل اولور بری بری و بری بستانی بستانیسی ایودر بونك زعفران کبی
اوتی اولور و بو جزیره لرده دارچینی دخی اولور خصوصا قوقنوس یوالرنده وافر بولنور
زیرا مرغ منزبور حار المزاج اولمغله بوکا مائلدر جمع ایدر و بو قوش آتشی دراسی جزیره لرده
تعیش ایدر و آتشدن الم چکمز جزیرهٔ تیمور یوز اللی بش درجه طول واون درجه عرض
جنوبی ده بر جزیرهٔ متوسطه در بونده آق و صاری صندل وافر اولور خلقی دمره دکشرلر
محیط ده ایدر جاوه جنوبنده جزایر کثیره واردر انلره تیمور اطه لری دیرلر اورتسوا ایدر
جزیرهٔ باسایره وجزیره موتیقاو تیمور اطه لرینه چین و عرب و پورتقال تجاری کلوب بیاض
صندل الورلر زیرا بونلرده صندل اورمانلری واردر شجر صندل بر جنس اغاجدرکه چچکلری
لاژوردی اولور و میوه سی کراسه بکزر لکن طاتسزدر دیرلر که بو جزیره خلقی بعض معهوده
دعالر اوقیوب یوا غاجلری یارارلر و بعض ارواح بونلره کورینوب آتیه دن خبر ویرر تیمور
اطه سنك شهرلری بونلردر منا پوتومیا و مرواجیو و قامن بوندن وافر صندل یوکلدرلر
و بو شهرلر اسمی ایله صندللك ایوسی بلینور کمیلر کلدکده اربابی قنغی اسکله دن قالقدقلرین
خبر الوب آکا کوره رغبت ایدرلر جزیرهٔ جاوهٔ کبیر بو جزیرهٔ عظیمه در حد غربیسی یوز او توز
سکز درجه طولده و کنار شرقیسی یوز قرق یدی درجه طولده شرقدن غربه ممتد اولوب
حد شمالیسی بش درجه عرض جنوبی ده در بو طرفدن غربه انحرافله سوماتره یه اراده قرق
بش میل بوغاز واردر حد جنوبیسی رسم اطلسده مبهم اولدوغی عدم کشفه دلالت ایدر لکن
جاقور سمتنده اون ایکی درجه عرض جنوبی ده معین در واوزنلوغی بشیوز میلدر احوال ریاست
ودیانت بو جزیره نك بکلری متعدد و دینلری مختلفدر جمله نك باشی جزیره اورته سنده
دار الملك اولان منا پغا شهرنده او تورر باشنده مجوهر و مرصع تاج و اکننده دیباج کیربت
پوستدر سلفده سایری دخی عبدهٔ اصنام و بوکا تابع ایدی صکره سواحلده ایکی بیك
و برقاچ پاره شهر خلقی اسلامه کلوب بوندن آیرلدیلر بو جزیره خلقی اعتبارات باطله یه مائللردر
احوال معرفت وحرب بونلر غایت زکی و هر صنعته قابل اولورلر کو یا که هر بری نظام عالم
ایچون خلق اولنمشدر بنوب اغده و شهرلر تحصین ایدوب سلاح قوللنمده وطوب توفنك
استعمالنده دیار شرقك خلقنه غالبلردر اوق و یای ترکیب ایدرکن استادلری انظارکوا کبی

کوزدرلر واول وقتده یا پدقلری اوقك جرحی علاج پذیر اولماز البته مهلکدر وبونلر شیشی
کبی طوغری اوزون خنجرلر طاقنورلر وانلره قاریزی دیرلر اخلاق وعادات جاوه لولر عرض
احتشام وداراته مائل اولوب حریردن منقش ومکلف لباسلر کیرلر صقاللرینی وباشلرینك
اوکنی تراش ایدوب اکسه ده برزصاچ قورلر اکثر متکبر ومتعظم اولوب کمسه یه سرفرو اتمزلر
اسیر الدقده اول مالکن صکره کندوبی قتل ایدرلر غایت وهام ومعاندقومدر وبونلرك
اکابری شکاره مشغوللردر قوجیلره بنزر طیورکلابله صید ایدرلر پیاده وسوار کزرلر
وعورتلری سائر جزایر قاریلرندن کوزل ومزین اولور بونلرك یالی خلقی اکثر قورسانلر کمیلری
چین طرزنده اولوب هندیلر قاعده سی اوزره سفر ایدرلر وفرنکلرك بالیستره آلتی کبی ایکی
تختهدن مرکب برآلت قوللنورلر وخارتی استعمال ایدرلر لکن دوایر وروزکارلر تقسیمن اول
مرتبه دقت اوزره ایده مزلر رسملری قبادر احوال بلاد جاوه نك جمله بندرلری شرق وشماله در
جنوب طرفنده اسکله ولیمان یوقدر قطبدن کلن شدید روزکار وفورتنه دن اول طرفده کمی
یاتمغه مجال اولمز وبو جزیره بی مرتفع طاغلر اورته سندن ایکی شق ایدوب ایکی طرفك
خلقی بری برندن امینلر درشمال طرفنه دوشن طاغه جبل سنده دیرلر سنده یاری ولایتی
انك شمالنده درمغا پغا جزیره وسطنده دارملك برغایت خرم ولطیف شهردر پالیبان برمشهور
بندر وشهردر هند وچین کمیلری کلوب بونده یاتروبوکا بندرجاوه دیرلر سینغا پوراتك
مخصوص بندری ایدی صکره مالاقا بندری آچلوب بو برمقدار اشاغی قودی لکن مسلمانلر
کروزواج وبره بلر ودیما وکیند ابووجاپارا نجارمجی مشهور شهرلردر وتمر نام شهر محمد یلر
شهری وتختکاهدر وسیرللاو پاروت واغا چین وورو بالهوبندن مشهور شهرلردندر
ومخصوص حاکملری واردر جزیره نك جنوب طرفنه شاندی دیرلر شمال طرفنده اولان بندرلرك
بری بندرجرشیك وبندرسوربای وبندرلاشم درو بعض نسخه ده بونك بلادندن پالمه وپامتم
وسوند قلابه واماپه واوداواقود وساجه ولیاپووبتوم وسدان وجیسه وپرکوان
وپراتفه نام شهرلربدی درجه عرض جنوبی دن طقوز درجه یه وارنجه بو ترتیب اوزره
یازلمشدر اسمنده تعددو اختلاف وقوعی تحقیقه مانعدر نبات وحیوان ومحصولات
جاوه اطه سی سائر جزایردن محصولدار در اکثر هندیلر وسائر جزایر خلقی برنوع وات مقوله
سنی بوندن کوتورلر التون وجواهر وانواع طیب کانی درحصالبان بوکا نسبت اولنور لبان
جاوی دیرلر سنك زیره مشهوردر ادویه دندر وقابال دیرلر برنوع حیوان صید ایدرلر که کملرینك
خاصه سی امساك دم اولدوغی جهتدن ذی قیمتدر وغانداد یرلر برنوع حیوان دخی اولور که
بوینوزی معتبردر وپاسادیرلر برنوع جانورك قارنندن خرزه کبی برمعتبر طاش
چیقر صید ایدرلر ومتاعلری اکثر دارچین والتون وحریردن وپنبه دن انواع اقمشه
خصوصا زربفتی عجایبدر سلفده مشهور اولان فرنجیاز بفتنك عتیقندن ایورك
اولور سابقا جاوه پادشاهی پورتقال سرعسکری اولان الفونسزه بربیوك چارشب
کوندرمش

کوندرمش ایدیکه اوزرنده بوجزیره نك معتبر شهرلری وناذر حیواناتی واشجاری وانهاری
وکندی ایلدیکی جنکلر برمرتبه تدقیق اوزره نقش وتصویر اولنمش ایدیکه فلاندر اخلقی
تصویرده ماهر ایکن اکا تقلیده قادر اولمدیلر الفونس چارشبی پورتقال قرالنه کوندروب غایتله
مقبوله کجدی اما جاوه صغیره که اکا انبابادخی دیرلر اطلسده ذکر اولنیوب جاقورسمنده یوزقرق
بش درجه طولدن یوزاللی بش درجه طوله وارنجه شرقدن غربه ممتد واون اوچ درجه
عرض جنوبیدن اون یدی درجه یه منتهی اولنجه برجزیره عظیمه طویله درجاوه کبیرك
نصفی قدر واندن شرق وجنوبه اراسی بر مسافه در بلاد بوجزیره نك شهرلری بونلردر لانبری
وسامارا وقانفور ودراغویان وفلك وباضمه نام شهرلردر بوجزیره ده وافر کافور بولنور اهل
جزیره کافور اسمنی شجره اطلاق ایدرلر بونك سایه سی چنار اغاجی سایه سندن نافعدر
لورنسو ایدرجاوه نك جنوبنده برقاج جزیره لر واردر صکره کشف اولندی اول اطه لر بونلردر
جزیره انقمن پورتقال بونك جمله سنی هنوز کشف ایده مدی آویادات روایتی اوزره
بوجزیره خلقی عریان کزرلر غایت وحشی ومردم خوار طائفه درجاقورسمنده بوجزیره یوزقرق
درجه طول اون بش درجه عرض جنوبی ده انقامان اسمیله مسطوردر محیط ده اندمان
اسمی ایله یازیلوب ایکی جزیره در دینلمش بری اندمان کبیر بری اندمان صغیر کبیرك
طرف جنوبیسی ایله صغیرك طرف شمالیسی ماببیننده بوغازه بیرون شیرودیرلر طرف
شرقنده کنا کل تسمیه اولنور بریوفقه یرواردر ما بین بش میلدر جزیره مالایوت غایت
مشهور بندردرجاویلر جنوبیه کیدرکن بوکا اوغرارلر جزیره مزبوره یوزاللی ایکی درجه
طول واون التی درجه عرض جنوبی ده مالاویر اسمیله یازیلوب جاوه صغیر کنارینه قریب
رسم اولنمشدر جزیره بنتان یوزقرق طقوز درجه طول اون یدی درجه عرض جنوبی ده
پتانا اسمیله مسطور برجزیره صغیره طویله در بودخی جاوه صغیر جنوبنده کناره قریب
دوشر جزیره سوند یوزقرق یدی درجه طول واون یدی درجه عرض جنوبی ده
شتندرو اسمیله مسطور اولوب بونك اوکی صیغ اولمغله کمیجیلر یکرکن دومنی قالدررلر بو اوچ
جزیره کوچك جاوه کنار جنوبیسنده غربدن شرقه دیزلمشدر جزیره نوقو یزیوزقرق
دورت درجه طول واون درجه عرض جنوبی ده بیوك جاوه نك کنار شرقیسنه قریب
برجزیره صغیره درجاقورسمنده نیقوپورا اسمیله مسطوردر جزیره نوسرپانا یوزقرق دورت
درجه طول واون اوچ درجه عرض جنوبی ده نوقوران اسمیله مسطور برجزیره صغیره در
ایکی جاوه اراسنه دوشر بعده لورنسو بوجاوه اطه لرینك شمال وشرقنده نیجه جزایر ذکر
ایدرکه کیمی سابقا بیان اولندی باقیسی دخی بونلردر جزیره سابا اوجاقورسمنده یوزقرق
طقوز درجه طول واون ایکی درجه عرض جنوبی ده سوبا اواسمیله مسطور برجزیره
صغیره درجزیره باتولیار یوزاللی بردرجه طول واون درجه عرض جنوبیده مثلث الشکل
برجزیره متوسطه درجاقورسمنده بونك ایکی شهری واردر بری باکولیار وبری مونوا جزیره

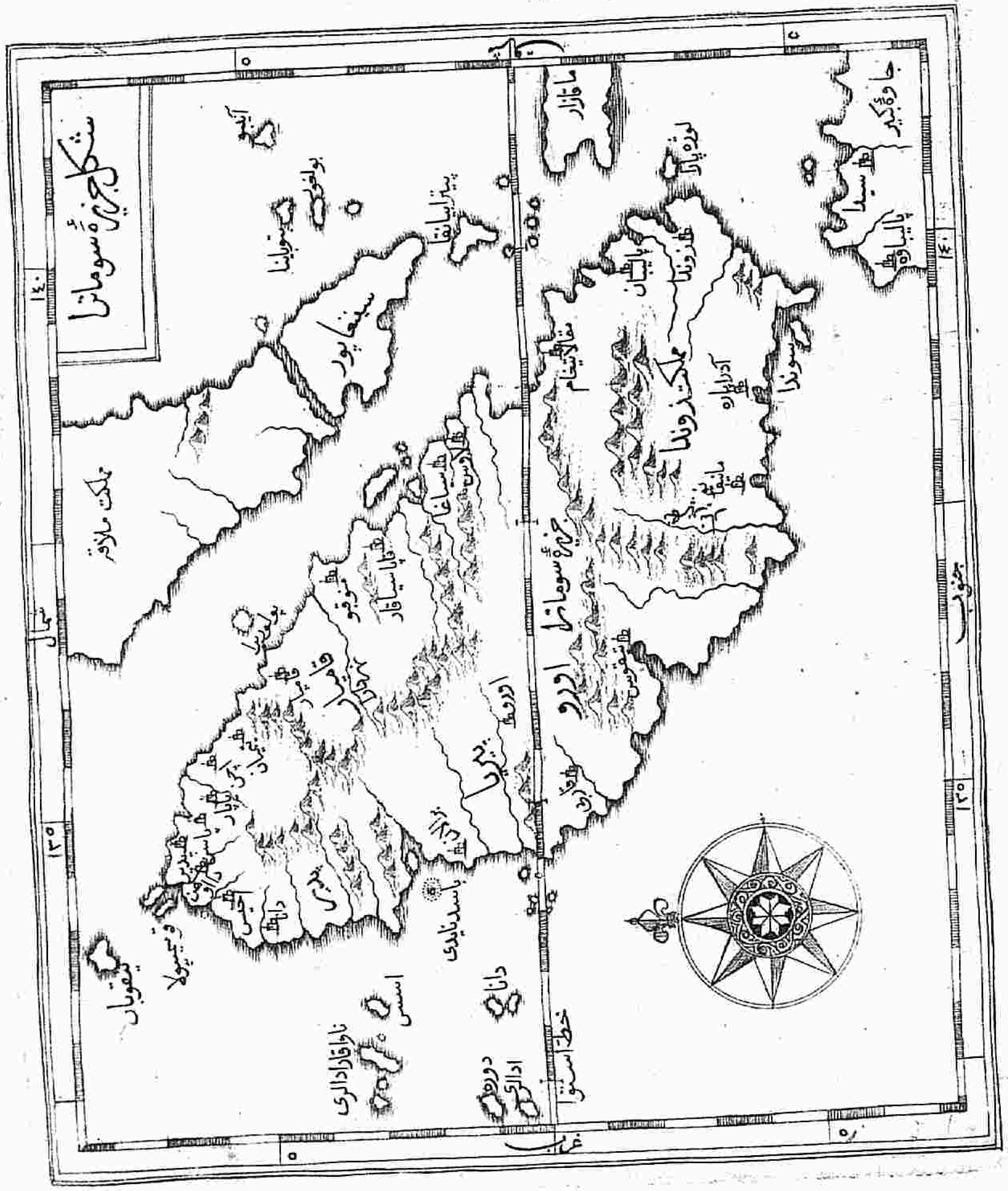

سی بابیوز قرق طقوز درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده ارام اسمیله مسطور بیوك جزیره در
بونك ایكی شهری واردر بری ارایان و بری صبابا ایكیسی كنار شمالیسنده واقع اولمشدر جزیرهٔ
مزبوره یه زمبوبون دخی دیرلر بورنوی ایله مالوقا اراسنده در كشتیٔ مغلیان بونده كلوب چوق
لؤلؤ بولدیلر اكثری كوكرجین یمرطه سی قدر و بعض طاوق یمرطه سی قدر ایدی و بعض
اصداف دن اون بروقیه برندن بكرمی وقیه لحم چقدی اما صدف مزبورلو لؤدن خالی ایدی جزیرهٔ
كوئیناپا یوز قرق دورت درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه ایله ارام اراسنده
پانقانا میله مسطور در جزیرهٔ مدانا پانقا ایله ارام اراسنده مدان نامیله مسطور بر جزیرهٔ
صغیره در جزیرهٔ نوقاپوقا یوز قرق دورت درجه طول التی درجه عرض جنوبیده بر جزیرهٔ
صغیره در جزیرهٔ داریاهامه یوز قرق التی درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده ارام
اطه سنك كنار شمالیسنه قریب داراهان اسمیله مسطور در جزیرهٔ سالاپارا یوز قرق اوچ
درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه نك شرق وشمال كنارنده قریب
مثلث الشكل بر جزیره در سلاپارا دخی دیرلر جزیرهٔ امادورا یوز قرق دورت درجه طول
ودورت درجه عرض جنوبیده اوچ كوچك جزیره در بیوك جاوه شمالنده دور جزیرهٔ
قوریمانو یوز اوتوز طقوز درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده اون بش قدر خرده
جزیره لردر جزیرهٔ قولیتابار و یوز اوتوز بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبیده
كوریمانو اطه لری غربنده مربع الشكل بر جزیره در كولیابارو دخی دیرلر جزیرهٔ پلیتونا یوز
اوتوز التی درجه طول ودورت درجه عرض جنوبیده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ كوریماتا
یوز اوتوز یدی درجه طول وایكی بوچق درجه عرض جنوبیده بر جزیرهٔ صغیره اولوب
بونكله بورنوی اطه سنك كنار جنوبیسی بر بوغاز در جزیرهٔ ماقازار یوز اوتوز بش درجه طول
وایكی بوچق عرض جنوبیده بر جزیرهٔ متوسطه در بوكا مقاصر دخی دیرلر سوماتره ایله
بورنوی اراسنده دوشمشلر در نسوایدر بونك خلقی بت پرستدر بیانجیلری جزیره ده قومزلو
مؤدب ومالدارقوم در معتبر شهرلری پورینالو ومالاقادو وسی دروم بر بیوك كول كنارنده
بنا اولنمش معمور شهر در مشهور متاعی التون ولاتدیرلر بر نوع منوش ذی قیمت بوبادر جزیره نك
باش حاكمی اندا اوتوررسائر بكلر اكا اطاعت ایدرلراندن صكره سوپاندخی معمور شهر در
بونك دخی باشقه حاكمی واردر جزیرهٔ ماربزونت یوز اللی بر درجه طول واوچ درجه عرض
جنوبیده بس اطه سنك كار شرقیسنه قریب ایكی كوچك اطه در مارزیناس اسمیله
مسطور در جزیرهٔ پولالاو یوز اللی درجه طول وبش درجه عرضده بسك كنار
جنوبیسنه قریب بر جزیرهٔ صغیره در پولولا و دخی دیرلر جزیرهٔ پاپولاس یوز قرق بش
درجه طول والتی بچوق درجه عرض ده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ تنه توم بو دخی انك
قربنده بر كوچك اطه در یوز قرق بش درجه طول ده عد اولنور جزیرهٔ سلاقو
یوز قرق بش درجه طول وبر بچوق درجه عرض جنوبی ده بر جزیرهٔ صغیره در سولاقو
دخی دیرلر

دیرلر بوایکی جزیره ملوکه اطه لرینه وریدر باقیسی انده ذکر اولندی فصل ١٧ در بیان
سوماترا اون یدنجی فصل محیط شرقی جزایرندن سوماترا و باقی جزایر صغار هند بیاننده در
اما جزیرهٔ سوماترا ضم سین مهمله ایله یوز او توز دورت درجه طولدن یوز قرق دورت درجه
طوله وارنجه و بش درجه عرضدن بش عرض جنوبی یه منتهی اولنجه بر جزیرهٔ عظیمه
طویله در خط استوا بونی تنصیف قریبدر لورنسو ایدر بعض متأخر جغرافیلر مز بور اطه
تا پروبانا دیدکاری اطه دردیو غلطه دوشدیلر لکن بطلمیوس انی غیری یرده تعیین اتمشدر
و متقدمینک بو اطه یی بحارک غلط نقلی ایله بیوکلکی یه متصلدر دیو آوریا کورسونسوس تسمیه
ایلدیلر و بونک التونی وافر اولدوغندن آوریا یعنی التونلی دیدیلر لکن مز بور بر بوغاز ایله
سیام مملکتندن منفصلدر و بو بوغاز تنک اولدوغندن متصل ظن ایلدیلر و اول بوغاز
خطرناک اولوب اندن کچمکه کیمسه اقدام ایلمز هندده ساکن اولان عربلر کاهی اول بوغازه
اوغرایوب نیجه کره کمیلر اغاج بودقلری و کوکلری اراسنده قالوب چوق زحمت چکدیلر بو جزیره
شکل بیضیه یه قریب اولوب طولا و عرضا چوق مسافه طوتر طولی التیوز میل و اورته سنک
عرضی دورتیوز میلدن زیاده در اولی جانب شمالنده جبل لامری در و اخری جنوبنده
نیکوترمن تسمیه اولنور تقسیم بو جزیره التی سلطنته تقسیم اولنور ١ قامپار ٢ پازن ٣ داکن که
پدیر دخی دیرلر ٤ اوروه ٥ سوند ٦ ماننقا او جاقور سمتنده بیریا اسمیله بر مملکت دخی واردر
پلادیو جزیره نک شهرلری بو ثلاثدر غومو سیپلا و داکن که آچن و اکام دخی دیرلر و پازن
بر مشهور بندر و مجمع تجاردر چین و عربستاندن انده وافر کمیلر کلور و میان که تانیام دخی
دیرلر و قامپا که کونیار دخی دیرلر پولودن نام کوچک اطه بونک قارشیسنده در و منو قبو که
مناکو نا دخی دیرلر قاپاسیا قارکه بونک او کنده قانادوس نام بر جزیرهٔ صغیره واردر او کی
دوکندیلر در و سیانا سابا که جاقور سمتنده لاوس یازلمشدر قالاتیغان و دلینغا که
سمتنده پالیان نامیله در و سوند اکه اسیدا دخی دیرلر بو جزیره بر بورنده در جمله بو شهرلر
کنار شرقیده یازلمشدر کنار غربیسنده اندراپارا و مانقاو بو کامانی قانو دخی دیرلر و تیقوس
و اورو و برالان و دانا و اخیس و داوهن و پدیر که پادر دخی دیرلر پاس یا پار کنار شرقی یه
متصل اولور و دراغید ا نام بر شهر دخی وسطنده واقع اولمشدر بو جزیره نک بندرلری
محیط ده مسطور اولدوغی اوزره بندر لامری که طرف شمالنده در بندر سوماتره که
پازان در بندر مندره بو دخی لامری یه قریب جانب شرقنده بندر جدید و معموردر و حاکمی
عبدالله مشهوردر بندر قیصوره که قامپار در کافور قیصوری بوکا منسوبدر بندر
منقابو که جانب غربنده در بندر فلوبنج جانب شرقنده در و بو سوماترا ظهرنده مردم
خوارلر واردر انلره بطیخ دیرلر اهالی انلردن کلی حذر ایدرلر و بالجمله طول و عرضی
متعین یکرمی ایکی پاره شهری واردر انهار و جبال بو جزیره نک وافر انهاری واردر
بری داراکه اغزی دوکندیلو در بری دخی نهر پرینار در غرب و جنوبه اقار بونلردن

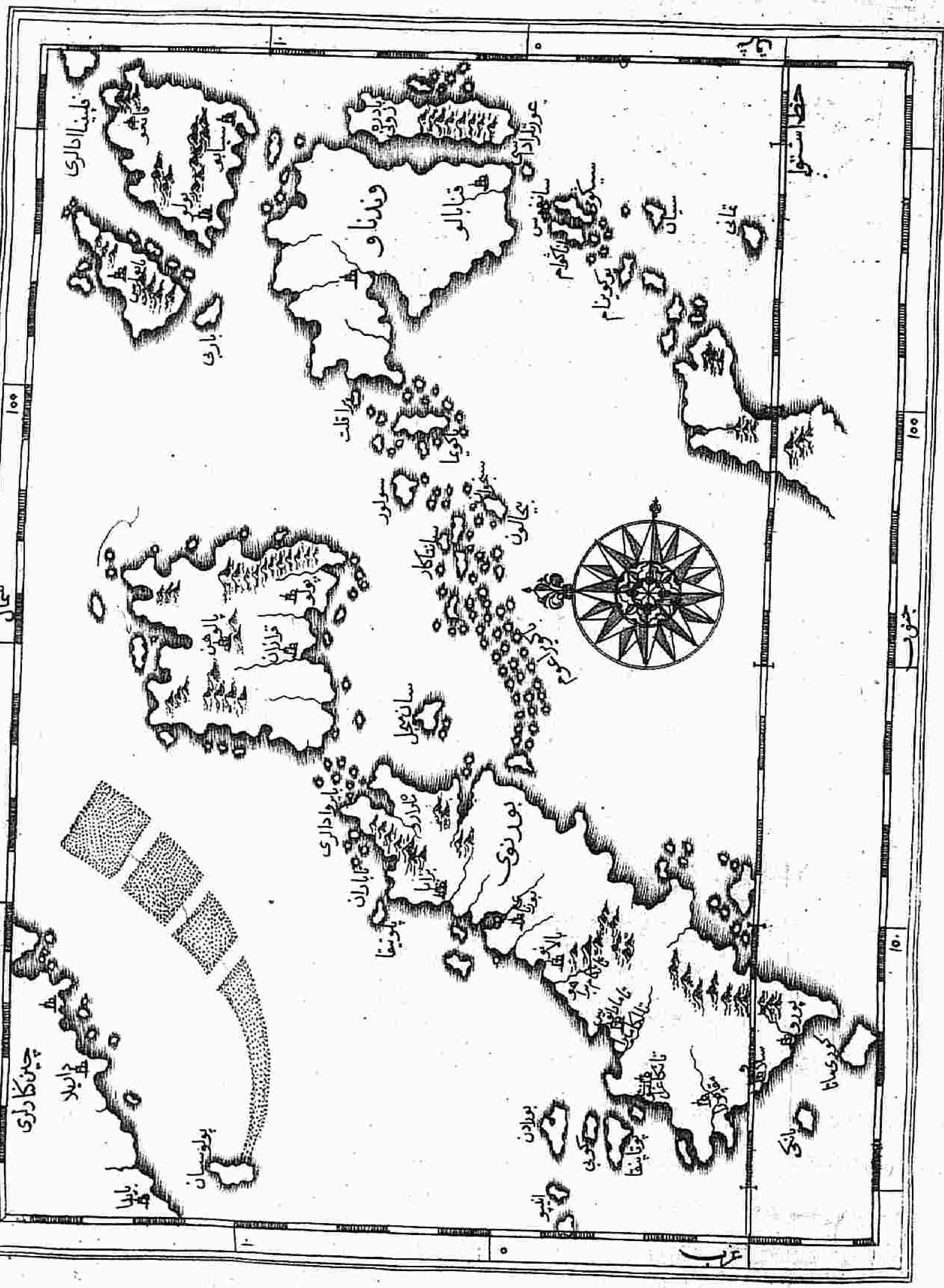

غیری اون طقوز خرده جدوللردخی واردرو طاغلری یبروافر اولوب مشهوری
شمال طرفنده جبل لامریدر نبات وحیوان ومحصولات محیطده ایدربو جزیره منبت
عودوقلفل ودارفلفل وکافوردر حریردخی حاصل اولور التون معدنلری وجابجا نیز
بولنورزباد یعنی غالیه مشك انده وافردر شجرکافور عظیم اولورکه هر شجرك ظلی
نیچه یبی مسافه یی ستر ایدر قچنکه درخت مزبورك اعلاسنی تقرایدرلرماءکافوراقوب
واسلفنی خدش اتسه لر صمغ مثال کافورچقار وکافورالندقدن صکره بواغاج
قورورلورنسوایدربو جزیره محصولدار ولایتدرانده وافرالتون ولوك ابنجوبن دیرلو
برغایت معتبر طیب اولوربادم اغاجنه بکزر برجنس اغاجدن دوشررلروکوکوبه
دیرلربرجنس دارووبیر وعود اغاجی وافربولنور لکن قامپاده اولن عود بوندن ایودر
وبو جزیره خلقی حریری بعض اغجلردن دوشررلر لکن بونلر ایپکی اوقدر ایو دکلدر
وسانغودیرلربرجنس نبات واردرکه غایت چوق اولوراغاجنك اوزنی برنوع اتمك ایدرلرکه
اریه اتمکنه بکزر وقوقو دیرلر برنوع شجرك یوداغنی یارارلربرغایت لذیذ صویی آقار
شراب یرینه استعمال ایدروبازن شهرنه دللی دن وافرافیون کلوزبنکاله اهالیسی
کتوررلر مسلمانلره صاتوب انکله تجارت ایدرلرعدندن غرب کیلری کلوب بوندن
وافربهاروافیون یوکلدوب کتوررلر وبوشهر اطرافنده برجنس قوش اولورکه اکا بوری
دیرلر طوطی قدردر الوان مختلفه ایله منقش ولطیف منظر وحوش اوازدر سو بلراول
اجلدن ذی قیمتدر هر بری یوزغروشه صاتلور وانده خالص صندل لدن الواح اولوکه
چینیلر وفرس قونی هر برتخته سنی یوزغروشه الوب ولایتلرینه کتوررلروچین
خلقی دبوری سوند اشهرندن یوکلدوب واسیرلری دخی انده دوشرب چینه کتوررلر
وماسانسا شهری التون کانیدرکتب سماویه ده حضرت سلیمان علیه السلام هرسنه
دریای قلزمدن هند جزیره سنه دوننما سنی کوندروب وافرالتون وطیب وبهار کتوردیکی
مسطوردر بحسب القراین بزه معلوم اولدیکه اول جزیره بودردیولورنسوجزم ایلدی
احوال دیانت وحرب بوجزیره خلقنك دینلری مختلف در سواحل بحر سکانی اهل اسلام در
اورته لرنده عبده اصنام اولوروبونلرك جمله سی جنکجی اولوب محمد یلر مسموم اوق ویای قیللنورلر
وقبره استعمال ایدرلر لکن اهالیسی وغیری تورکدن جنك صنعتنی اوکرندیلر زیرا اول
سمته پورتقال مستولی اولمغله انلردن استمداد ایدوب کتوردیلر ونیچه کره مغلوب
اولدیلر پورتقال جنکاری اراسنده بوغلبه مشهوردرکه میلادك بیك بشیوز تمش
طقوزسنه سنده منلو یمس نام پورتقال اون ایکی کمی ایله بوجزیره خلقنك یوزقدرقدرغه سنی
بوزدی تمه بوسوماترا طه سنك اطرافنده وافرجزایروار در جزیره ٔ دوره خط استوالتنده
یوزاوتوز درجه طولده بوایکی خرده جزیره در جزیره ٔ دانا یوزاوتوزایکی بوجق طولده خط
استوا النده برجزیره ٔ صغیره در جزیره ٔ آسسی یوز اتوزدورت درجه طول واوچ بوجق
عرضده

عرضده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ ناواقارا بوزاوتوز اوچ درجه طول واوچ بچق عرضده
برجزیرهٔ متوسطه در بونك كنارلری الحاق واورته سی كندیجه مرتفع طاغدر بوجزیرهنك بارو
نام برمعتبر شهری واردر التون ایله غایت محصولدار در جزیرهٔ اوروجزیرهٔ حم جزیرهٔ اندراجیدا
بونك اهالیسنك اكثری مردمخوارلردر بوجزیرهلر اورتسو كتابندن یازلدی اما محیطده
مسطوردركه ظهر جزیرهٔ سوماترانك مغرب جانبنده واقع جزیرهلر واردر انلره میقاماروس
دیرلر خلقی مردمخوارلردر وانده سباع كبی ادملر اولورانده نصكره ایكی جزیره دخی عظیم طاغلردر
انلره اندرسا بوردیرلر ظهر سماتره ایله ارالری بوزاون دورت میلدر انده نصكره جانب جنوبده
متهاری نام برجزیره واردر بونلردن اوته جنوبده واقع اطه لر دخی واردركه انلره دخی میقاماروس
دیرلر ایكیسی عظیم طاغلردر وطرف شمالیسنده اوقاف جزیرهلر وطرف شرقیسنده اولان
دوكندی اطه لره فلوبانیق دیرلر كوجرانده اولان تلاجیایه مشابه اولمغله همندیلر اكا دخی
تلاجیادیرلر واول موضعدن كلی حذر ایله كحرلرجامس فلهدن قنصونه یولی اوزره در سوماتره
كناری جانبنه میل ایله كیدرلر فصل ١٨ دربیان بورنوی اوندن سكزنجی فصل چین جزیرهلرندن
بورنوی وپولوهون وغیری اطه لر بیاننده در اما جزیرهٔ بورنوی كه بانك ضمی وفتحیله بورینوبرینو
دخی دیرلر بوزقرق بش درجه طولدن یوزاللی بر درجه طولهوارنجه وایكی درجه عرض
جنوبیدن یدی درجه عرض شمالیه منتهی اولنجه برجزیرهٔ عظیمهدر میرقاتور ایدر بوجزیره
بطلمیوس جغرافیاسنده بنه فوزتونه اسمیله مسطوراولیب جنوب طرفی خط استوایی كچوب
شمال جانبی چین اوكنه كلمشدر بعضلر بونك دوری اوچ آیلق مسافه وبعضلر ایكی بیك ایكیوز
میلدر دیرلر بلاد بوجزیره برقاچ حكومته تقسیم اولنوردار ملكی بورینو نام شهركه یوزاللی
درجه طول وبش درجه عرضده جزیرهنك كنار غربی وشمالی سنده ونه یك شهری
كبی دریا سازلغنده اولری اخشابدن مكلف بنا اولنمش بربیوك شهردر سكانی یكرمی
بش بیك قدر اولور اكثری مسلم در باقی شهری بونلردر قابوراكه تیاپورادخی دیرلر
كنار غربی سندهدر تامیاو وتماراتوس ومالانوكه لاوودخی دیرلر تامنكركه
تانكامیرا دخی دیرلر بوكاورد وپكاسیركه بزاپادخی دیرلر بازاغان تانكام براهه دخی
دیرلر قانسراكه سلا ودخی دیرلر اطلس وغیریده مسطوردر احوال سلطنت
ودیانت بوجزیرهنك برقاچ بكلری واردر كیمی مسلم كیمی بوت پرستدر جملهنك باشی بورنه
شهرنده اوتورر عظیم دارات واحتشام صاحبی در اتباعی اكثر قماش وزربفت وجوهر كسوه
كیرلر بیچ خدامی محبوبه قزلر درسیم وفغفوری اوانی ایله مكلف سماطلری چكلور وعسكری
دائما شهری محافظه ایدرلر جنك اولسه اینده پادشاهلری مباشرت ایدر وكیمسه انكله
طولوشب سوباشمك ممنوعدر لازم كلدكده ترجمان برقامش ایله كلن ایلچیلرك مرادینی اعلام
ایدر وبونك منشوری برنوع بیراق اوزرینه یازیلوب مسالانو شهرینك دخی مخصوص
حاكمی واردر وبوجزیره خلقنك چوغی متدیندر كللر در جنان وجحیم عذاب وتنعیم

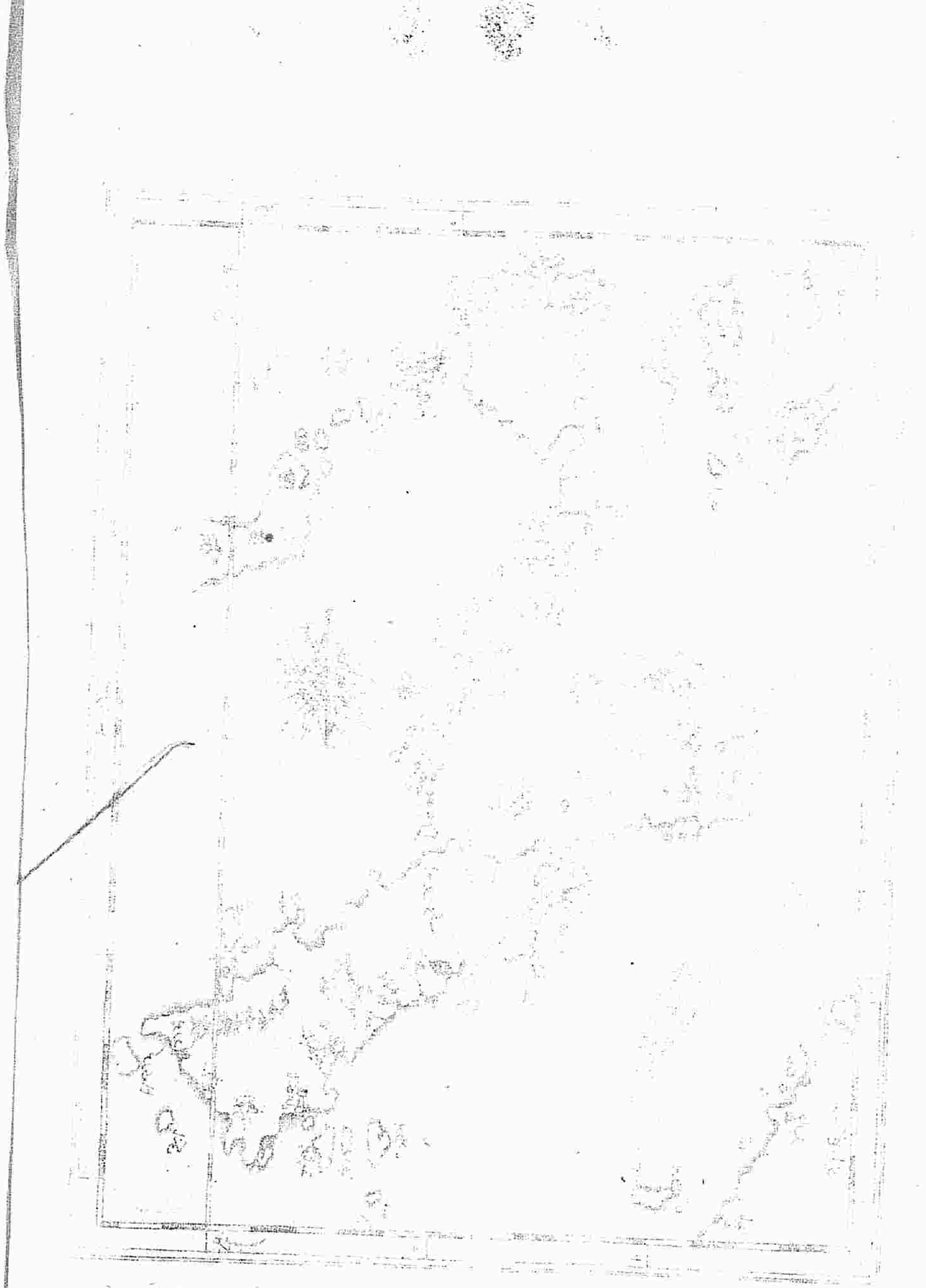

بلنزلر اخلاق وعاداتی بونلرك بعضی ملبس وكیمی عریان كزرلر وباشلرینه عرقیه كیرلر بونلر
عبیدن چوق كسبه وارده رسنتلنورلر وكابدن خبیرلردر لكن كاغد یازمزلر بری برینه الفت اوزره
اولوب جنك وجدالی سومزلر بكلری بشكاره چقار وقطعا كمسیه یه سو بلنزلو رنسو ایدر
بونلرك بیع وشراسنی دخی فی الله درقول ایله دكلدرمتاعلرینی بر یره قورلر تحملی قدر اروب
رضا ایله تالدرلر وبونلرك معامله سی بغایت صداقت اوزره اولوب حیله بلزلر وخیانت اتمزلر
فقیر ایدرغالبا پورتقال وغیری تجار وارد قده معامله لازم كلوب بری برینك لسانینی فهم اتمكله
وجه مشروح اوزره معامله لازم كلور والا كندی جنسلری ایله سویلشمك وترجمان بولنیوب
دائما بویله قالمق بعید دراسلامیانك اقالیم كتابلرنده اكثر جزایر محیط شرقیده قرنفل بویله بیع
اولنور دیو مسطوردر لكن منشاء غلط بواولمق كرك وبو جزیره خلقی آینه وكان بزی
وحدید وزیوه یه زیاده رغبت ایدرلر نباتات وحیوانات بونده دوه وفیل وجاموس وكوچك
ایلر وكچی اولور لكن حمار جدا یوقدرلو رنسو قولنجه هماقوشی دخی بولنور ودفنه مثـال
بر شجر بتر كه هر قچان ورقی زمینه دوشسه فی الحال جی اولوب حیه مثال سعی وحركت ایدر
پرنج ودارچین وقرنقیل وزنجبیل وكافور واغاریقون بی حد در جواهر قسمندن الماس دخی
اولور سائر مال ومتاعی وافردر تتمه تاریخ هند غربی ده ایدرکشتی مغلیان سبو تدن
قالقوب بوجزیره یه كلدیلر كه خلقی جمله سودان ایدی برقاچ شخص كمی دن چقوب بر زجوقه
وسوزن وآیینه الوب اهل جزیره دن نیجه كمسنه انلری قارشولیوب شهره ایلتدیلر وكیجه
ضیافت ایدوب صباح هر برینی برفیله بندردیلر وپادشاهلرینك سراینه ایلتدیلر اولا مسلح
طائفه وثانیا منقش قطیفه لو ومجوهر خنجرلو وقیمتی خاتملو اشخاس كوردیلر بعده بر بیوك
سرایه كلدیلر كه دورت دیواری سراسر قاشلر ایله اورتلمش وبر طرفده مشبك پنجره لی
وارایدی مقابله سنه واروب تا پوقلدیلر واسپانیا حاكمنك سلامنی دكروب عرض محبت
وسزكله حسن معامله طلب ایدردیدیلر ترجمان بوخبری بردراز قرغو ایله ایچری وزیره
اول دخی ایچری بكنه سویلدی وكیرو قرغو ایله ترجمانه وبونلره خبر كلدیكه مسافه بعیده دن
كلمش سزمرادیكزنه ایسه كورك وبو ولایتدن نه استرسكز آلك اسپانیوللرهدایاسنی قبول
ایدوب هر برینك اوموزینه برمذهب دستمال آصوب وهر برینه برمقدار سكر نحود وقرنفل
ودارچینی ویردیلر وسرایدن چقاروب بر راته بندردیلر وخانه كتخدایه ایلتدیلر واون
ایكی ففغوری بیوك طبقلرله انواع اطعمه كتوردیلر انواع حیواناتدن چورمه لر وسركه
ولیمونله مربا قاورمه لر ومسمن ایلقلر كبابی وبورکلر وماهیچه لر ونا معلوم میوه لر
كتوردیلر كیجه سیم شمعدانلر ایله بال مومل یاقوب قنادیل ایله سقف خانه یی زین ایتدیلر
وچوق ملبس خدمتكارلر اایاغن طورردی صباح ینه فیلره بندروب شهری كزدردیلر
وایكی فیل یوكی اطعمه واشربه وزنجبیل وقرنفل ویروب ساحل دریایه ایندردیلر ومالوقه
جزیره لرینك یولنی كوستروب اردكزده قالمشدر دیو ینه جانب شرقه كوندردیلر جزیره بورنوی
اطرافنده

اطرافنده خرده جزیره لروار در اسملری ایله معلوم اولان بونلردر جزیره جوبی كه كوبی دخی دیرلر
جزیره بورا اون جزیره نو پالاشی موپولاسی دخی دیرلر جزیره پولو تیقا جزیره تاباران
جزیره بایروكار شمالی ده خرده جزیره لردر جزیره سان میچل سان میكائیل دخی دیرلر جزیره
سانتا كارا بورنوی شرقیسنده در جزیره سان جوان جزیره تاریوما كه تا كوماد خی دیرلر جزیره
پراچل كه پراقلت دخی دیرلر جزیره سولور بونلر وندناو قربنده در بوسولورده وافر كیربت اولور
چین ومالاقایه كتوروب تجارت ایدرلر جزیره تیجای كه بانكی دخی دیرلر جزیره تا بوغود مر
معدنی ایله محصولدار در اول اجلدن انده وافر تجار جمع اولورلر نسو بویله دیمشدر و بعض
اقالیم كتابلرنده چیندن جنوب طرفنده غور اسمیله بر بیوك اطه یازارلر حدید غوری معدنی
انده در حاكمی اهل چین ایله دائما قتال اوزره در و بونده اوزون بونوزلی صغرلر اولور دیرلر لكن
بونك رسمنده مكانی معلوم اولمدی جزیره دونه جاقو رسمنده عرزنلر اطه سی معناسنه پادریم
دونی نامیله مرسوم جزیره طویله در بونكله وندناو اراسی بر طار بوغاز اولوب بعض كتب
اقالیمده جزیرة النسا یازیلان غالبا بوندن غلطدر دیرلر كه مزبور اطه بحر چینده بر جزیره در
سكانی سر جمله زنلر اول اطه ده حاصل اولور برنوع یمشدن حامل اولوب قزطوغررلر
ایجلرنده ذكوردن كمسه قوما یوب وارانی اولدوررلر دیو مسطوردر لكن بو دخی عقلا مستحیل
كبیدر فصل ٩١ در جزیره سیلاندن وغیری اون طقوزنجی فصل آخر جزایر هنددن
سیلان وباقی جزیره لر بیانندهدر اما سیلان سین وزا ایله زیلان دخی دیرلر فرس وترك وعرب
آكا سرندیب وسرندیل دیرلر هند پلوسنكا دیب وهیرنا دیرلر اطلسده مسطور اولدوغی اوزره
بطلمیوس جغرافیاسنده تاپرو پانا یاخود پانی جریس اسمیله مذكور اولان اطه لرك
قنقیسیدر اختلاف اولندی اورتولیو اولی ومیرتا تو زثانی یی ترجیح اتدی حدود
بوجزیره یوزیكرمی بردرجه طول دن یكرمی اوج طولنه وارنجه والتی عرضندن اونه
منتهی اولنجه شكل مربعه قریب برجزیره اولوب هند جنوبنده قوموری بورنندن آز
مسـافه ایله منفصل در لورنسو ایدر بونك طولی ایكی یوز اللی میل وچورهسی
بیك میل در میرقاتور ایدر دوری ایكیوز قرق فرسخ وبعضلر قولنجه طقوزیوز بـا
یدی یوز میلدر وطولی ایكیوز قرق میل یاخود ایكیوز اللی میل وعرضی یوز قرق میلدر
تقسیم واحوال سلطنت میرقاتور ایدر سلفده بو اطه نك جمله سنه بر مستقل پادشـاه
حكم ایدردی صكره حیله ایله قتل اولنوب بكلری ما بیننده مملكتی اولشدیلر حالا
طقوز حاكمی وار در باش حاكمی قولموخی نام شهرده اوتورر سائر بكلری اكـا
سال بسال هدیه وخراج ارسال ایدرلر اول طقوز بكلر القـابیله بونلردر ١ قولموخی
پادشـاهی ٢ پاناسا پنیان ٣ تریكی نامال ٤ پاتی قولون ٥ ویلاس ٦
تانا ناتا ٧ لاولا ٨ غاله ٩ قانده باش بكلری جلوس اتدكده برفیله بنوب
شهری طولاشر وباشنه یاقوت ایله مرصع بر تاج كیر كه انك نظیری نادر در جوانس

مسالك الممالكده نقل ایدرکه ارپو نام برجراح بیوك بکی قتل ایلیوب رأی وتدبیر صاحبی
اولمغله ولایتی ضبط اتدی سینغالیلر خوفندن مطیع اولدیلر پورتقال النده اولان قولونبو
نام قلعه یی محاصره اتدی امداد کلمکله الامدی احوال دیانت وحروب وصنعت بوجزیره
سواحلنده ساکن اولنلر اکثر مسلم درلر ایچروده اولنلر مجوس و بت پرستدر یقین زمانلرده
پورتقال دخی واروب مستولی اولدی ودارملکی قربنده برقلعه بنا اتدی وخلقنك برازی
تنصر اتدیلر بت پرستلره سین غالی دیرلر اکثر انلر درازقدو بیاض وکبس واکول اولورلر
اول اجلدن جبان وضعیفلردر طوب وتوفنك وقلج یرینه قامش ایله قنی نادر دوکوشرلر
وحیاکتده بونلر احذق ناسدر وهر صنعتده مهارتلری واردر التون وکومش ودمر وعاجدن
غایت پاك اینجه ایشلر لر دموردن توفنك قونداغی غرایبدن ایدرلر تصویرده دخی مهارتلری
واردر اطلسده مسطوردرکه بوجزیره ده براچاق مصور برمصلوب تصویر اتدیکه
اوزونلغی برقولاج وارایدی وباش راهبه هبه ایلدی پاپاس دخی برصندوقه قویوب اسپانیا
قرالنه کوندردی انده اچوب کوردیلر بومصلوبك حالنی حکایتده برمرتبه یه وارمشدرکه
اوروپا مصورلری بوقدر تشبیه بلیغه قادر دکلدر دیو اتفاق اتدیلر وغایت
مقبوله چوب خزینه یه کیردی وبوجزیره خلقی لهو ولعب صنعتی ایله مشهورلردر هند
وچینی کزوب غریب اویونلر اوینارلر اخلاق وعادات بونلرك لباسلری انجق کوبکندن
اشاغیدر یوقاریسنی اورتمزلر وباشلرینه براینجه بزاورترلر واستعمال اتدکلری اکثری ایبك وپنبه
قماشلردر قولقلرینی التون وجواهر ایله تزیین ایدرلر ومرصع قوشقلر قوشانرلر آب وهوا
بوجزیره کرچه خط استوایه قریبدر لکن هواسی دیارشرق هواسندن ایودر اول اجلدن
نیچه طوایف بوکا آدم جنتی دردیلر زیرا انده یازحرارتی وقیش برودتی کمال اعتدال اوزره
اولوب ارضی مدام چچکلر ایله مزین وارماقلر اطرافی چایر وچمن در نبات وحیوان ومحصول
بونك ترابی غایت منبت ومحصولدار در اشجاری هر زمان میوه ویرر تورنج لیمون انار اغاچ
قاونی وخرما وسائر فواکه اولور اوزم اولماز خرمادن شراب ایدرلر بوخرمانك میوه سنه
قوکوندیرلر اغاجی کمی یاپوب یپراغندن حصیر مثال یلکن ولیفندن کوب هالات
ایدرلر وکمی تخته لرینی خرما لیفی ایله بغلیوب دمر چوی قاقمزلر نهایت بونده پرنج ازاولور
انی مالابار ملکندن کتورلر نهار قسمندن دارچینی وقرنفل و بورونار جیل وعود
وانواع عطر ودابه المسك اولور بوجزیره نك دارچینی ایو وچوق قدر اورمانلری انك
اغاجی ایله مالامالدر التون وکومش وسائر معدنلر واردر لکن ملوککی افتخار ایچون
انلری قوریوب قازدرمزلر جواهر قسمندن یاقوت وپیروزه وسیلانی دیدکلری
سنبلی رنك جوهر والتون رنکنده کهربا کبی برجنس جوهر والماس کانی دردریاسنده
لؤلؤ وافردر کان وکبریت وسائر متاعی بی حددر حیوانات قسمندن کیك وارنب وخوك و
آخر شکار جانورلری چوقدر خصوصا فیل بونده وافر اولور وبونك فیلی سائر دیار فیللرندن ایو
وبیوك

وبیوك ومعتبردر بوجانور قره جانورلرینك اعظمی اولوب ایاقلری مستدیر طوقوز کوزلی
قلقان قولاقلی دربورننده اوزون مجوف خرطومی واردرکه اکل وشربی خصوصنده انسان
الکی کبی در دریسی غایت قالین اولمغله حیوانات نیشندن المچکمز ولونی اکثر کوچل
وبوزدر بیاضی ذی قیمت ونادر اولور وبوجانور بالطبع وحشی در بوجزیره وسائر اولدوغی
یرلرده یبانیسی سوری یله کزوب یری بریندن ایرلمزلر صید اولندقدن صکره اچلق ایله
ازرمسانده مونس اولور وشولقدر تعلیم قبول ایدرکه بعض مرتبه ده کویاکه عاقل دو
خدامنك اشارتنی فهم ایدر ومطیع اولور بونك دیشی سی ایکی سنه کبه کزر وطوغرنده
بوکره طوغرر وایکیوز سنه یاشارجنکه ایودر لکن آتشدن قورقار بوجزیره ده فیللری
اوچرلر هر برقارش ایچون متعین بهاواردر بیوکنك اکا کوره قیمتی زیاده اولور وبودخی
تجربه اولنمشدرکه آخر دیار فیللری بوجزیره فیلنه برکونه تعظیم وتکریم ایدر وبوارکك
فیللرك اغزنده ایکی دیش بتر عظیم بیوك اولور اکاعاج دیرلر دیشیلرینك اولقدر بیوك اولمز
وزنله بیع اولنور وبوحیوان بطی الحرکه کورینور لکن یورودکده پیاده بونك اردنجه سکرتسه
یتشه مز وغیور اولوب کاه غیرتندن اکلی ونومی ترك ایدر اطلسده قرستوفوروس نام کیمسه دن
برحکایه نقل اولنور رمز بوردیرکه قوشین شهرنده کوردم که برفیله صاحبی معتاد اوزره یم
ویرمیوب فیل اظهار شکوا اتدکده صاحبی یم یدوکی لکنی کوستردیکه دلنمش یم استرسك
بونی قزانجی یه کوتور یماسن دیو اشارت ایلدی فیل لکنی الوب قزانجی یه کلدی قزانجی
لطیفه قصدیله برایکی چکج اوروب ویردی خرطوم ایله اوه کتوردکده صاحبی بکنمیوب
ازارایندی وکروکوندردی بوکره دخی الداروب ویردکده صویه باتردی کوردیکه دلکدرلسان
حالیله خلقه شکایت وقزانجی یه هجوم ایدوب اولدوره یازدی خلق اوشوب قورتاردیلر
ویمایوب ویردی کتورب صویله امتحان اتدکدن صکره اوه کتدی بونفسنده واقع ایسه بوحیوانك
زکاسنه دلالت ایدر وبونده زرافه اولور بودخی برغریب حیواندر اوك ایقلری یوکسك اردایقلری
الچق بوینی اوزون الاجه بنك بنك در وبونده کوبل دیرلر برجنس جانور دخی اولور که سکسره بکزر
حیه نك غایت عدوسیدر دوکشوربلان انی صوقسه پورتقال دنجه بروا سمر بنته رادید کلری
اوتی یولوب یمکله دفع ایدر وبوجزیره قوشلرینك توکی الاجه کوناکون رنکلر ایله منقش
ولطیف المنظر در بونك سببی حرارتدر دیرلر لکن خاصه اولدوغی ظاهر در بلاد بوجزیره نك
باش شهری قول موخی در سیلان دخی دیرلر شمال سمتنده هنده قارشی بوغازده واقع اولوب
قربنده مغاص لؤلؤ واردر بویقینلرده پورتقال انك قربنده برقلعه یاپدیلر نسوقولونبو
نامیله برشهر یازوب برمعتبر شهردر ایواسکله سی واردر اهالیسی برپاغودك یعنی
صنمك دیشنه طپارلردی پورتقال انی الوب خلقی استرداد ایچون وافر التون عرض
اتدیلر ویرمیوب سحق اتدردی وپادشاهلرك بیوکی انده اوتوروب سائر الی
بکلردن خراج الوردیکندن بوقولونو اطلسده مذکور اولان قول موخی اولمق

کورینور باقی شهرلری بونلردر بلی تونه و بیبابلیغان وغاناقور وابونك یاننده نوقورا اطه لری
واردر کوچك جزیره لردر وجنوما قوتان و ناپاتانا و تریقالامات وماخی اطلسده
ولان قول باغی جائزدرکه بواوله و بونك قارشی سنده چینه پاتان اطه سی اولور سکانی
مسیحیلردر پورتقال انلری هندده نارسینغاپادشاهی خوفندن دوشرب بوجزیره ده
اسکان ایلدی بوجزیره نك رأس اولی شماله در اکامراشی دیرلر ورأس جنوبنه دنوردیرلر
اطرافی طوطا جام وبندرغالی وبالی جام ودنه ردن صکره مکاتم ورأس کادی وترکاملی
ومراشی وبثلم ومنادر وکدرملی ومندم وبرولی دربنادر مشهوره سندن بندرکلنبو
طرف غربده برعظیم بندردر بندربرولی دخی غربده مشهور بندردر بندرغالی کمیلره
جمله دن موافق اولوب غرب وجنوبده رأس جزیره ده دربندربلی جام جزیره نك جنوب
جانبنده بربندری دربنادر صغاری ایسه وافردر انلره سفاین داخل اولماز بعض نسخه ده
بوجزیره نك شهرلری بو اسمله مسطوردر قالیتور وغرمالیه ویسقاریه وحاناالثی عرضندن
سکز عرضنه وارنجه جبال بوجزیره نك اکثر طاغلری جنوب طرفنده اولوب وسطنه قریب
یرده برمرتفع طاغ واردرانده برقیا اوزرنده آدم قدمنك اثری اولمغله دیرلرکه حضرت ادم بوجبل
اوزرینه ایندی که اکاجبل راهون دیرلر واثرانك قدمی اثردر اول اثرك طولی ایکی قارشدن
زیاده درلکن بت پرستلر کندیلرك زعمنجه پیغمبرلری اولان سورغومویان نام کیمسه نك قدمی
اثریدر دیرلر واصنامه عبادت آیینی چاپان و چین خلقنه اول تعلیم اتمش اوله و بوموضع
قدم برعظیم زیارتکاهدر هرطائفه دن بی حد خلق هند و چین و آخر دیاردن کلوب جمع
اولورلر وطاغ دیبنده اولان کوله ییقانورلر بوزعم ایله هرکیم بوندن یونوب قدمی زیارت ایدرسه
جمله کناهلری عفو اولنه و بوطاغك قله سنده ایکی مکلف تربه واردر آدم وحوا تربه سیدر
دیو اعتقاد ایدرلر واهل جزیره انده اولان غاره اعتکافه کیدرلر بونلره بعض درجه لو
وزنجیرلر ایله چیقیلور و بوجبل نیچه کونلك مسافه دن کورینور هندیلر اعتقادنده
جنت آدم بوجزیره در وانده خلق اولندی جبل مزبورك اطرافی اشجار عظیمه اورمانلری چوق
وسازلق وبتاقلقلر در اراسنده اری یلانلر اولورلر نسوایدر بوجزیره ده اولان
عجایباتك بری آروتان دیمکله معروف نهرده برجنس بالقدر که اکا ال ایله یاپشن
محموم اولوب صالیویر دکده فی الحال قورتیلور جزایر فال سیلان غربیسنده یوز
اون بش درجه طول خط استوادن یدی درجه عرضه وارنجه شرق جنوبدن غرب شماله
ممتد اوچ سطر جزیره لردر هر سطرنده جزایر معلومه واردر غرب طرفنده انکنه اولان
جانبك اولی که جانب شمالده در فال کبیر معناسنه اکا بلی فنیش دیرلر اندن جنوبه
شریافنیش یعنی فال صغیر بعده بتز بعده اکنی وکل فتر وبنجارم وکل فثی وبقرا
فنی وبلی فتی نام جزیره لر وسطر وسطانیده شتلاکم وکنج منجلم وامیتی وفتی وکورنام
جزیره لر وسطر بریده کانی واندرو اوکفینی وملکی نام جزیره لر واردر و بونلرك اکثری
دوکندی در

دوکندی در باقی جزایر بو محله کلنجه کشف اولنوب تعیین محل قلنان جزیره لر فرنکی
جغرافیالر وکره لر رسمنه تطبیق ومحلنی تحقیق ایله یازلدی کتب اسلامیه ده مذکور اولان
جزیره لرك بعضیسی موافق بولنمغله ضمنا کلاملری درج ونقل اولندی چوغی جزایر غیر
معلومه اولمغله بومحلده اجمالا انلرك دخی اسماسی یازلدی تاکه غفلت ایله کچلدی صنلمیه
جزیرهٔ صنف تقویمده جزایر چیندن طولی ایکوز میل شرقدن غربه ممتد برجزیره در عودك
ایوسی بوندن کلور قماربونك غربنده دردیو یازر قماردن مراد سوماتره در قمبار اولکه سی اسمیله
تسمیه ایدرلر و بوصنفه صنجی دخی یازارلر جاوه اولمق جائزدر جزیرهٔ صند ابولات سرندیبدن
شرقه طولی ایکیوز میل برجزیره در انده ساج ومثلث الشکل عنب اولور دیرلر جزیرهٔ کله
تقویمده هند ایله چین اورته سنده برجزیره در طولی سکزیوز میل دیو یازار وقیصور بونك
شهرلرندندر دیمکله سوماتره ایدوکی متعین اولور جزیرهٔ لنجالوس بحر هندده خط استوایه
قریبدر دیرلر کافله لنکالوس دخی یازرلر جزیرهٔ مهراج تقویمده یوز قرق یدی درجه طولده
بربیوك جزیره در جزیرهٔ سریره دخی دیرلر دیو یازر ابن سعید جزایر کثیره درومهراج ملوکنك
لقبی اولمق دعوا ایدر تاریخ هند جدیدده ملك مزبورك ملکنه نهایت وجنودینه حد وغایت
یوقدر و برکشتیٔ تیزرو برله نیچه ییل سیر اولنسه انك جزایرینی طواف ممکن دکلدر دیو لاف
وکذاف نقل اولنمشدر بومقوله سوزلر کذب صریح اولدوغنده شبهه یوقدر جزایر ذنب
محیط ده ایدر بری برینه قریب جزیره لردر هربری کورینورالا هدمثی دن سویدو یه دك
مابین واسعدر محل وفونیغار وکمیل وادوانلودن امابونلرك جنوب جانبنده اخری تحقیق
اولنمیوب بعضیلر کثرتدن کنایه اون بیك واردر دیرلر جزایر بحی اندراوی اون بش جزیره در
مابینلرنده بوغازوصونك اقلی اوچ قولاچدر جزیرهٔ کری ناك یاری جزیرهٔ کشفلا اندراوی
سابقی ایله ایکیسنك اراسی دورت میل قدردر جزیرهٔ منجل فوره جزیرهٔ سرجل جزیرهٔ
جامس قله جزیرهٔ اندرمندا جزیرهٔ زانج تقویمده راء مهمله ایله بحر هند ایله چین اراسنده
برعظیم جزیره در دیو یازر تاریخ هند جدیده جزایر هندك جمله سنه زانجات دیرلر زیرا اکثر
نارجیل دیدکلری که زانج دربو جزیره لردن جلب اولنوردیو نقل ایدر جزیرهٔ رامنی ابن سعید
بونك دوری سکزیوز فرسخدر دیدوکندن جاوه سوماتره بورنوی اطه لرینك بری اولمق
فهم اولنور ومسعودی ایدر سرندیبه قریب بیك قدر جزیره واردر جمله سنه رامین دیرلر
جزیرهٔ انقوجه بحر چینده دورتیوز میل احاطه ایدر براوزون جزیره در دیو عنقوجه
والموجه اسملری ایله یازارلر غالبا لوقونیا جزیره سیدر جزیرهٔ واقواق جزایر چیندن جبل
اصطیفون وراسنده ساحله قریب در دیو یازارلر ودیرلرکه بونده برنوع درخت واردر اکا شجر
وقواق دیرلر یپراغی انجیر یپراغنه بکزر آذر آینده خرما چچکی کبی چچك ویروب اندن ایکی انسان
ایاغی چیقر تدریجله نیسان آخرینه وارنجه تمام بدن انسان ظاهر اولوب خوشه مثال
حسناجاریه لر صاچندن اصلور طورر حزیران چکدکده نصکره دوشمکه باشلیوب نصف

مشهوره دك تمام دوشر ودوشديكجه واق واق ديوابكى اوچ دفعه چاغرر واولور كيدر بونلرك
بر ننده كمك بوقدر تاريخ هند غربى ده بوجزيره رامينى جزيره سنه متصل برجزيره در وبونده
نيچه معادن واشجار اولور ولكن مسكون دكلدر احيانا شدت روزكارله بعض كمى واصل اولور
وبو جاريه لرك نسوان كبى سودى وفرجى محققدر كاه بعض ناس انلر ايله مجامعت ايدوب
رايحهٔ طيبه ولذت عظيمه بولورلر فقير ايدر بوجزيره هنوز كشف اولنميوب وقوعى بانمشدر
امابعض اوصافى ايله اصلى يوق وقواق نامه حكايه لرى قبيلندن اولدوغى ترجيح اولنور
كرچه افاعيل طبيعت وتلاعب امزجه وكيفيتدن بومقوله نسنه لر صدورى بعيد
دكلدر زيرا شكل انسانده نبات واردر ونباتدن حيوان تولدى واقع ومقرردر مواليد ثلاثه
بعض امتزاجات ايله يرى برندن صدور ايده كلمشدر فن اكثير وعلم فلاحت وقاعدهٔ حكمتدن
بهره دار اولنلر بوامورى انكار ايلمز جائزدركه بوشجرك اصلى مادهٔ انسان ونباتدن مركب
برشى اوله بوندن قطع نظر اسرار خواص طبيعت ورموز قواعد حكمته واقف برحكيم بو
معارف ايكى نوعك مادهٔ اصليه سنى تأليف وتركيب ايله ايكيسندن مركب برنوع اخر
وجودينه باعث اولمق حد امكاندن خارج دكلدر جزيرهٔ القرود دورى التيوز ميل بر
جزيره در سكانى سرا پا ميمونلر اولوب ايچلرنده بنى ادم يوقدر ديو ابن اثر وابن وردى نقل ايدرلر
جزيرهٔ البيمان خلقى نصارى وبهادر اولوب قاج باش كسرسه اوقدر عورت الور جزيرهٔ الرخ
فارسى لغتلرنده ختو ديدكلرى اون بيك قولاج قنادلى معدوم الجسم قوش بونده در ديرلر
جزيرهٔ برطاييل قلقان يوزلى ادملرى اولوب كيجه قرنفل يغنلرينى متاع يغنلرينه تبديل
ايدرلر وبونده برطاغدن دائما طبل اوازى كلمكله دجال انده اوله جزيرهٔ محترقه اوتوز بيلده
بركوكب بونك سمت رأسنه كلدكده جمله نبات وجزيره يانه جزيرهٔ عود برذراع بوبلى غرانيق
طائفه سى بونده اوله بيلده برباشلرينه قمشلر اوشه جزيرهٔ سكسر خلقى كلب باشلى قايش
بالدر اوله ادملك اموزينه بنه لر جزيرهٔ صيدون بوصيدون برساحر ملك اوله مرمردرك
اوزرنده جزيره ده برقصر يا پوب حضرت سليمان اكا غزا ايده وجنكده دوشره لر جزيرهٔ
سلاهط انده برنوع ميوه اولا كه يينك عقلى كيده جزيرهٔ مسكونه خلقى اوچ اى غائب التى اى
اشكاره اوله جزيرة القصر بونده بلوردن برقصر اوله اكا توجه ايده نه سستلك عارض اولوب
دوشه وجزيره اوتندن يسه ايو اوله وجزيرهٔ اطوران خلقى بهايم باشلو اوله جزيرهٔ تمساح
خلقى كلب كبى قويروقلى اوله جزيرهٔ سحاب اوزرنده دائما براق بولوط طوره جزيرهٔ ملاتى
پادشاهنك اق فيللرى اوله جزيرهٔ خالوس خلقى عريان مردم خوار اوله وطيراغى كومش
برجبل اوله جزيرة القطريه خلقى نصارى اوله جزيرهٔ السلاسى انده طوغان وشاهين
چوق اوله جزيرهٔ يسفهان جزيرهٔ حيران خلقى قصير القامه طويل اللحيه اوله جزيرهٔ
سعالى ارى عورتى بلورسز از وديشلرى طشره برطائفه اوله جزيرهٔ تنين انده براژدر
ظهور ايدوب اسكندر باقر او كوز ايله هلاك ايليه جزيرهٔ صوصاق طاشدن برشهرى اوله
خلقنك

خلقنك اوازى اشيديلوب كندى كورنميه جزيرهٔ قلهات خلقى سكسر اوله جزيرهٔ توريه
اطرافنده طاغ كبى دريا جانورلرى كزه جزيرهٔ لاقه كثرت ماردن خراب اوله عودينك رايحه سى
طشره كتور مينجه چقميه بونلرك اكثرى اكاذيب اقليميان قبيلندن اولوب عجايب المخلوقات
يازنلر مجرد استغراب اولنسون ديو امور مستحيله ذكر ايدوب بى بصيرت مؤلفلر
دخى واقع ظن ايله كتابلرنده نقل ايلديلر بو مقامده حقيقت حالى اعلام ايچون ذكر اولندى
محيط شرقى جزيره لرينك كشف اولنانى مقدما تفصيل اوزره يازيلوب نامعلوم ومبهم
اولنلر دخى اجمالا ايراد اولنمغله بو بابده استيعاب حاصل اولدى كنارلره قريب بعض خرده
جزيره لر دخى قالدى انلر سائر ممالك بيانى ضمننده ايراد اولنور من بعد آسيا قسمنك بيوك
قره سنه چين اقليمندن بدا ايده لم فصل ٢٠ دربيان اقليم چين وماچين يكرمنجى فصل
اقليم چين بياننده در محيط شرقى سواحلنده چين اول اقليمدر عرفيه دن تعريب ايدوب صين
دخى ديرلر وچين بن يافث اسميله تسميه اولندوغنى روايت ايدرلر قدماء يونان اكا سينا
ويرلوسى تامن وبعض متأخرين مانجى ديرلر بو اقليم آسيا اقليملرينك اشبعى در حدود چينى
شرقنده ايكى بيك ميل قدر اوقيانوس احاطه ايدر غربنده داماذى طاغلرى كه اردى
تبت وبعض ممالك هند در قرب محيطه وارنجه جنوبنده اوقيانوس ايله هندك سيام اولكه سى
شمالنده ختاى وتاتارستاندن عظيم طاغلر ايله منفصل ومحدوددر جهت شمالنده اوچيوز
ميل جرمانى ديواركه بواوتورو قوران طاغلرينك كدكلرنده تاتار هجومنى دفع ايچون بنا
اولنمشدر مسافه لور ونسوا ايدر چين وسطنده عرض اوتوز ايكى درجه واخرنده قرق التى
درجه در ويوز التمش درجه طولدن التمش التى درجه يه منتهى اولور لكن اطلسده وكره ده
رسم بوقوله مغاير در انلرده دخى اختلاف اوزره تقريبا يوز اوتوز بش درجه طولدن يوز اللى بش
درجه طوله وارنجه ويكرمى درجه عرضدن اللى دورت درجه عرضه منتهى اولنجه رسم
اولنمشدر پس جنوبدن شماله امتدادى دورتيوز اللى ميل جرمانى وشرقدن غربه عرضى
ايكيوز تيمش ميل جرمانى اولور فلپوس قولنجه طولى التيوز ميل جرمانى وعرضى
اوچيور ميل جرمانى اولور وبو جمله تقريبى در واقليم چينك شكلى مثلث دكل مربعه
اقربدر تقسيم چين اقليمى اون اوچ حكومته بعضلر قولنجه اون بش حكومته تقسيم
اولنور سلفده بونلرك بر مخصوص حاكمى وار ايدى حالا جمله سى برسلطنت اولوب بر پادشاه
حكمنده در ديو لورونسو تحرير ايدر لكن اقسامنى بيان ايتمز وفارسى قانون نامه كه غالبا
تجاردن برى يازوب سلطان سليم ثانى يه ويرمشدر چين ايله ختاى ايكيسى برمملكت اولمق
اوزره مجموعنى اون ايكى قسمدر ديو تحرير ايدر لكن چين وختاى هر برى حدود معينه ايله
مستقل برسلطنت ومملكت اولدوغى كره لرده مرسوم وجغرافيا كتابلرنده مسطوردر اول
اجلدن بو مقامده اول شخص مجهولك اكثرى لاف وكذاف اولان كلامنه التفات واعتبار
اولنميوب اقليم ختايه مناسب بعض حكايه لرى انده يازلدى وچين اقليمى تقسيمنى

تحریر اولندی احوال سلطنت لورونسوایدر چین پادشاهی شرق پادشاهلرینك
بیوکیدراکثر زماننده دنیانك نام شهرده اوتورر چوق عسکره وخزینه یه مالکدر قره ده
خطای خانی ایله ودریاده چاپان پادشاهی ایله اکثر جنك ایدر وسائر پادشاهلردن
مالداردر یالکز قانتا مملکتندن التیوز بیك وقیه کومش محصول سنوی کتوررلر ایبك
عشرندن وطوزکمرکی محصوللندن النان مال عسکر مواجبنه کفایت ایدر منقولدرکه
قچن بو پادشاهك موین وتیبور اوبار مابکاری ایله دورت ای قدر محاربه سی اولدی اول
مدتده ایکیوزکره یوزبیك التون خرج ایتمشدی رومانك اسکی پادشاهلری هیئتنده تاج
کیروجلوس ایدرزینت وایینی انلر طرزنده ایدی حالا عظمت ودارانده انلردن چوق مرتبه
زیاده در لکن بو پادشاه خلقه کورنمز سرای خدامی بله کورمزلر انجق مصحبتی زوجه سی ایله در
حرمنده نیجه یوز جواری اوزرلرنده ضابط خادملر ایله خدمت ایدوب طعامنی دولابدن
زوجه سنه ویررلر اول دخی کندی چاشنکیرلك ایدوب اری اوکنه قور مع هذا بونك مملکتنده
بر معلومی اولدوغی ایش اشلنمز هر برده جاسوسلری واردر وزیری دورتدر چین خلقی انلره
قولاوی دیرلر وبونلر عثمانیان وزراسنه بکزرلر لکن بونلر عارف وامورده واختیار اولمق
شرطدر طغراده بو کلماتی یازرلر کوك تکریسی استینه صلح ویرر هر کیمکه صاحی آرارآنی
بولور وپادشاه مهرینك نقشی بر ییلان صورتی درسرایی غایت مکلف اولوب اوطه لری
التون وکومش وجواهرله مزیندروکندی محافظه سنه مخصوص مهیب درازقد طاغستان
عسکری واردر الاجه لباس کیرلر اوزون عریض قابجلر کتوررلرکه تختهپاره سنه بکزر
چین خلقی بونلره آلیمینی دیرلر انلرك ایچنده اوچیوزی عفریت مثال عجیبه قیافت
اشخاصدر وبو پادشاه چین مغول جنسی در خلقنه غایت مسلط اولوب برکیمسه امرینه
مخالفته قادردکلدر خلقك دینی ادا ایدر ومحبوسلری چیقارر عسکرینه عظیم ویرکولر
ویروب احسانلر ایدر قزقرنداشنی تزوج اسکیدن عادتدر وکندی قرینی شجاعتله مشهور
اولنلره ویرروتاتار خوفندن سرحدلری مضبوطدر خارجدن کیمسه داخل اولامز
الا که النده پادشاه مهری ایله اذن کاغدی اوله بریردن ایلچی کلسه سرحدده اوتوروب
حاکمی پادشاهه عرض ایدر خبر کلنجه بونك خرجنی کوررلر اذن اولدقده یاننه وافر
ادم قوشوب تختروان ایله تختکاهه کوندرر نیجه معتبر کیمسه پیشکش ایله استقبال
ایدرلر ونکریمله کتوررلر پادشاهه بولشمق ایچون اکا برکون تعیین اولنور اول کون دیوانه
واروب تشریفاتی بونك اوکنه دوشر پادشاه اوتوردوغی جام اوکنه ایله در واول
محل مقام فغفوردر دیو کوسترر دخی دیزچوکوب دورت کره اللرین کوکه قالدررسو
کاتبی کلوب بونك کلامنی وتقریرینی تحریر ایدوب تبلیغ مرام تمام اولدقدن صکره
قالقوب آردین کیدر بو چین پادشاهی عظمته واعتبارات باطله یه غایت
مائلدرکندویه ابن الله دیدوررو مملکتنده کندودن غیری مستقل حاکم
اولدوغنه

اولدوغنه رضاویرمز انجق برقایم مقامی واردر اکا توتان دیرلر خلقك جمله دعوالرینی دکلیوب
فصل ایدر وسائر مهماتی کورر یلده برکون مجلس عام ودیوان ایدر اوتهیره برچوب براغرلر
کلوب سلام ویرنلر فرمانله اول چوپه بورنیشه اوررلر بعده اول چوب برغریب هیئتده
کیررکه قصد اتسه لر اولماز احوال سیاست چینیلرك سیاستی وجزاسی شدت
اوزره در یانلرنده سرقه دن بیوك جرم یوقدر اکثر قاتل وسارقی حبس مدید وجوع ایله
اولدوررلر وقتلنه حکم اولنان مجرمی درحال قتل ایتمیوب سوروندررلر اکثری حبس
وزنجیرده اولوروکیمی دوکمك ایله اولدررلر قایشدن انی بش برمق برجنس قرباجلری واردر
اصلدرلر ایکی جلادالی باغلی مجرمی انکله دوکر هر ضربنده قان چقراللی التمش ضربده
جانی دخی چقر کیدر هرسنه برایکی بیك مجرمی بوضربله اولدوررلر وهرشهرده اون
بیك قدر محبوس مجرم بولنور احوال دیانت بو چین مملکتی رسوم وقانون کافری ایله ضبط
اولندوغندن پادشاهلری انك اوزرینه در اما طلسمده مسطوردرکه اهل چین اعتقادنده
مخلوقات سفلیه نك خلقی وتدبیری علویاته خصوصا افلاکه منوطدر بونلر کوکلری
معبود دیلورلر وتهجی نك اول حرفی ایله اکا اشارت ایدوب شمس وقمر وسائر کواکبه طپارلر
وشیطانی شکل قبیحده تصویر ایدوب اکا دخی عبادت وسجده ایدرلر وضرری طوقنمسن
دیو مدارا ایدرز دیرلر ونسوایدر بونلرك اکثری بت پرستدر ارالرنده کوکه ویلدزه وآتشه
طپار واردرکیمی کندیلرك مشهورده لاورلرینه عبادت ایدر مختلف ادیان اصحابی در اکثر ایینلری
آیین مجوسدر حیضده عورته وارررلر وغسل ایتمزلر احوال علم ومعرفت چینیلر شریعت
علمنه زیاده مشغوللردر وحاکملری اکثر شریعت علماسندن اولور انلره لوته یئی دیرلر علم
نجومه وحکمت وهندسه یه مائللردر بونلر ممالك مسافه سنی وبعدنی درجات افلاك ایله
وسائر خلقك مقیاسلری ایله مساحه وقیاس ایتمزلر بلکه برآدم صوتی ایشیدلدیکی
یره لی دیرلر میل وفرسخ یرینه بونی استعمال ایدرلر وحرف یرینه معانی ایچون موضوع بش
بیکدن زیاده رموز اشکالی واردر علماسی انی استعمال ایدر بونك مفهومی قوشین چین
اولکه سی وچاپان علماسی ارالرنده معلوم ومعهوددر بری برلرینك لسانتی بلمزلرسه ده
بو رموز ایله مکتوبلشرلر زیرا الفاظه دلالت ایتمز معنایه دلالت ایدر لغت علمنه موقوف
دکلدر بونلر ساعت استعمال ایدر وباصمه قوللنیرلر لکن بر صحیفه اوزرینه قازوب باصارلر
حروفی یرلشدروب باصمق بلمزلر اوروپا باصمه سی کبی قولای دکلدر احوال صنعت وتجارت
چین خلقی اکثر پیشه کر وهنرور اولوب یا تلرنده بطالتدن نامعقول نسنه اولمز اول
اجلدن دیارلری بر مرتبه معموردرکه طاغده وصحراده عمارت وذراعتدن خالی یر بولنماز
وانواع الات یاپمغه غایت قابل ومستعدلردر وبونلرك عملی برمرتبه محکم ومتیندرکه
هر ایشلرینی کورن پسند ایدر وخلقی صنوربونلر صنعت خصوصنده سائر دیارلر خلقنی
اعمی طوتوب رومیلری یك چشم عد ایدرلر کتاب باصمق وطوب دوکمك صنعتی بونلر ارالرنده

قدیمدندر اولنی بلنزلر وبودیارده تجارت غایت معتبر ومشهور کاردر طیب وحریر وبویوز
وزعفران وسائر بهار تاجرلری اقطار ارضدن کلوب کیدرلر وبونلر اکثر صنعتی ایو تتبع
ایدرلر خصوصا نقش وتصویرده خرده کیرلك مهارتی بونلرکدر وبو صنعت ارالرنده
قدیمدن عد اولنور نقل ایدرلر که نقاش مانی چینه واروب آب وهواسنی لطیف کوردی
خلقنك شکل وشمایلنی بکنوب صنعت نقشه میللرینی کوردی وبو صنعت ایله کندویه
وام ایلیوب انلره برکتاب دزودی جمله مانوی اولدیلر واندن بر حکایه نقل ایدرلر که اوائل
حالنده نقش وتصویر ایله اشتهار بولوب چین استادلری بونی امتحان ایچون برچشمه تصویر
اتدیلر والنه بردستی ویروب صویه کوندردیلر مانی واروب کوردی قضیه یه واقف
اولدقده قلمی چقاروب برمرده کلب تصویر اتدی وکلوب چشمه نك آبی لطیف لکن بو سلك
مرده برافمشلر صوالمدم دیدی واروب کوردیلر قلملرین براغوب سز مانی اولمیه سز
دیو ایاغنه دوشدیلر تبسم اتدی وندن باد بکزدیدی بونلر هر بزمز صنعت نقش وتصویرده
بی نظیرایز لکن بو سلك مرده یی چشمه دن قالدرمغه قادر دکلز مانی ایندی اول صورتی
انکشت ایله چکرم وبونلره طریقنی کوستروب اظهار مهارت ایندی بوندن صکره جمله سی
قبول وتسلیم اتدیلر صکره کاری بر مرتبه رواج بولدی که اهالی چین نبوتنه ذاهب
اولدیلر حالا اول قوم میاننده وضع اتدیکی ایین معتبر ومعمول به در ذکر عمل فغفوری اطلسده
مذکوردرکه فغفوری ماده سی صدف ومرطه قبوغی وبعض اجزاء ترابیه درمحکم سحق
وتخمیر ایدوب طپراغه کومرلر سکسن یوز ییل یاتدقدن صکره چقاروب اشلرلر وبو طین
اولاده میراث قالور اکثر عمله کلن مایه اجداد درکه احفاد نوبتنده اشلنوب قانونلری
اوزره نقدر طین عتیق چقارسه یرینه اوقدر طین جدید قونور قانون نامه ده ایدر اصل
فغفوری برغایت لطیف آق طاشدرکه لطافتنه نظیر یوقدر اول طاشی سحق ایدرلر والکدن
کچوررلر یکپاره طاشدن بری برینه متصل اوچ حوض وبری برینه منفذی واردر حوض اوله
اوتی دوکوب صو ایله حل ایدرلر وصوینی ایکنجی حوضه اقیدرلر انده دخی برزمان حل
اتدکدن صکره صوینی اوچنجی حوضه اقیدرلر وصولری چکلوب طین قالور دفن ایدرلر
وزمان مدیددن صکره قوللنورلر حوض اولك ایشی الچاق وسطك وسط اوچنجینك
اعلا اولور قیش فصلنده اتدکلری فغفوریلرك اوزرینه اول فصلده اولان چچکلری تصویر ایدرلر
وسائر فصولده دخی نه کونه ازهار وارایسه مناسب اشکال ایله نقش ایدرلر ذکر اولنان اوانیلرك
اعلاسنی اوزدانه اوزدانه ایدوب آهن خطاییدن حلقه لر قورلر سربمهر یوزبیك درهمه
صتارلر شکسته وصحیح نه چقرسه مشتری طالعنه راضی اولور ودستکه پادشاهی
اعلاسی در بو نوعك اشاغی دبننده علامتی واردر وبعض فغفوری اوارکه یرنده بیك درهمه
صاتلور انك کبیلری سائر دیارده چقرمزلر وبعض جنسی التونله برابر وزن ایدرلر وفغفوریده
اوچ خاصیت واردرکه یشمدن غیری هیچ برجوهرده یوقدر بری بودرکه ایچنه هرنه قونسه

دردی

دردی اشاغه چوکوب صاف ایلر ایکنجی بوکه اسکیمز اوچنجی الماسدن غیری هیچ نسنه تأثیر
ایدوب خراشیده اتمز الماسی اینکله تجربه ایدرلر اندن طعام یمك وشراب ایچمك عقلی زیاده
ایدر مفرح روحدر نقدر قالك اولور اتدکلری نقش کوزکسه انشه یاچراغه یا کونشه
طوتسه لر نقشی ظاهر اولورلر رسم وایدر چین خلقی غایت ازکیادر بونلرك صنعتی فعلنه
مشابه اولوب جرمانیاده وفلاندرا زاده غریب کورنور احوال حرب وشجاعت چین خلقی
اولقدر شجیع دکللردر صنعت وتجارتی شجاعتدن وصلحی جنکدن ترجیح ایدرلر لکن ارالرنده
سلاح وطوب وتفنك استعمال اولنور وعسکریسی تاتار ایله وبعض جزایر شرقیه خلقی ایله
دائما قتال اوزره دردریاده دخی کمیلری واردر هندستانه وملاقه اطه لرینه سفر ایدرلر اخلاق
وعادات اهل چین اکثر قلمنك کبیدردراز قد وخفیف اللحیه وکوزلری کوچك اولوردلری
عجمه دلنه بکزر اکثر صحیح المزاج اولمغله چوق یشارلر ونیز قوجامزلر اطلسده ایدر چینیلرك اکثر
یوزی عریض وبورنی افطس اولور صقاللرینی تراش ایدرلر ارالرنده حسنداراری دخی واردر
خط استوایه قریب اولانلری قره یغز وبعید اولانلری کندم کوندروکندی آیینلری اوزره
غایت مؤدب کچنورلر وسائر خلق جهان انلره ادبسز ووحشی کورینور وبونلرك عورتلری حسنا
اولور وبوزلرین اوزرلر باشلرین اچوب صاچدن صاچلرینه طراقلر طاقرلر برعورتك
باشنده کاه یکرمی طراق اولور ارلری غایت غیور دردطشره یالکز عورت چقارمزلر وهرکس
نقدر دلرسه اولنور هر عورتی براوده اسکان ایدر اولی اولوب زنا ایدرسه قتل اولنور فاحشه
قسمنی شهرده قومیوب طشره ده اسکان ایدرلر بونلر یانلرینه لواطه عیب دکلدر غلمان
ارالرنده هندیلرك زانیه عورتلری کبی مبذول دارلری کلاه کبی باشلرینه برکسوه کیرلر ومیته اکل
ایدرلر استنجا اتمزلر طعاملری اکثر پرنجدر وشرابلرینی دخی پرنجدن ایدرلر دوکونلری یکی
آیده اکثر یا مارت آیینك غره سنده اولور رایند اءسا للری دخی اولدر وبیراملری مکلفدر
نیجه کون پیاپی ضیافتلر ایدوب چنکیلری وسازنده لری وقصه خونلری مجلسنه کتورلر
وبونلری یمه ایچمه ده منهمکلردر وکندی اولکه سندن چقمق نادر واقع اولور
بیکانه دخی اذنسز ولایتلرینه کیرمز چین اکابرلری عظیم معتبر طائفه در بونلرك پایه لری
ومرتبه لری یا زلمق لازم کلسه فرق اولنور کبارلری التونله وسطی کومش ایله ادنا بی
لاژوردوسائر الوان ایله رتبه سنه کوره یازارلر ومتقدمین طرزنده نیچه لعبلری
واردرمیتلرینی برتخت اوزره اوتوردرلر وبر قاچ کون اوکنده ضیافتلر ایدرلر وانواع
حیوانات ایله مصورپیچه ثوبلری اوکنده یاقرلر بوزعمله که اول یانان حیوانات بونکله بله
حشر اولوب خدمت ایده لر بعده اقرباسی ودوستلری جمع اولوب انکله وداعلشرلر
کافور وصبر وبعض خوش بوی اشجارایله انی یقارلر وبونلر بحر علمی بیلوب
یوك کمیلر ایله کزرلر لکن اوقیانوس قورتنه سی شدتندن وقدرغه بالغی کثرتندن کمیلرینی
غایت قالن تختهلردن ایدرلر دورت بش قارش قالن اولور التون وکومش کندی اولکه لرنده

ازدر لكن چاپان اطه‌سندن واهركلور ووزن ايله خرجنورلر و بعض كتبده مسطوردركه اهل
چين قبايل عرب كبي شعوب وقبايلدر نسبلرينى ضبط ايدرلر حتى برشخص اللى اتايه چقنجه
جدنى تعداد ايدر وهر نخذ نخذندن غيرى نخذدن تزوج اتمز تا كه نسل امورينه خلل
كلميه و بونلرك رجال ونساسى ديباج وحرير كيورلر فقرا وعبيدى الحاق حرير كيوب كزرلر
اولرى واسع ومجلسلرى تمثاللر واوانيلر ايله مزيندر نظافت ثياب ولطـــافت مكان ايله
مباهات ايدرلر ظريف طائفه‌در مماللك و بلاد چين اطلسده مسطور اولدوغى اوزره
چينك ايكيوز اللى مشهور شهرلرى واردر انلرك هر برى اسمنك آخرنده شهر معناسنه فو
لفظى يازيلور رقانتون فوكبى قريه لرى ايسه بى حسابدر انلرك اسمى آخرنده كوى معناسنه
جو لفظى يازيلور وشهرلرك اكثرى كمى كوتورر انهار كنارنده در هر برينك واسع وعميق
خندكلر ايله متين حصارى واردر و بو اقاليم خصوصا دريا كنارلرى شولقدر معموردركه هر ايكى
شهر ميانه ايكى اوچ ميل قدر مسافه انجق بولنور فلبوس ايدر چين نيچه حكوماته تقسيم
اولنور سواحل بحرده قانتان وقوكوم وخيكيام ونانكوى وقسانتوم وپاكين وايچروده
اولنلر قسياس وقانسى وسانتى وسوختام وهوانوم وجوانا وفوقام وسوينـــام
وكويخن وكوانتى وقوچين چيناوقوانسى دردوار ملكى خصوصنده اختلاف واردر بعضلر اكا
پاكين و بعضلر قسانتوم وكيمى بوكا كنسه ديرلر مملكت قانتا چينك جنوبنده بغوم ملكى ايله
همسنوربر ولايتدر دارملكى قندا نام شهر قانتا صويى اغزنده يوزقرق بش درجه طول
يكرمى ايكى درجه عرضده واقع اولمشدر فغفور چين سلفده بونده اولوردى پاى تخت قديمدر
بوكا نمطاى دخى ديرلر فلبوس ايدر بونك دائره سى اوچ ميل جرمانى در نانتو قانتا قربنده
برشهر عظيم دربو اسمله تسميه اولنور بر نهراوزرنده بنا اولنمش بندر مشهوراولمغله اطرافدن
بينده بشيوز كاه بيك قدر كميلر كلوب جمع اولور نحاس وشب ودارچين وابيك ومسك وراونى
متاعلر بين الور لر و بو شهرده فاخر قاپچلر اشلنور اكا قريب سواحلده نانتو و براكى وماتان
نام شهرلر واقع اولمشدر وايچرده معتبر شهرلردن سينكوماتو بيوك بندر وتجارت يريدر
چاپان وهنددن بوكا چوق تجار كلور لكن شهره كيرميوب طشره ده اوتورر لر قانون چين
بويله در وشهرمزبور جاقو رسمنده نهر برقلان كنارنده قريبدر بو اولكه اوكنده كنارده
ايمان نام جزيره انجق شكاركاهى در وجزيرۀ پيغاما وجزيرۀ سانقوان كه بعضلر اكا دماغـــا
ديرلر تجارتله مشهوراطه‌در انده پورتقال طائفه سى مسكن ايدينوب چينه كيرمكه
فرصت كوزدرلر لكن چينيلر بيكانه خلقى ولايتلرينه قومزلر مملكت فوكين سواحل چينده
قانتايه متصل مملكتدر دارملكى فوكينيا كه فوكيان دخى ديرلر يوز اللى بردرجه طول
يكرمى بش درجه عرضده كمى كوتورر بر نهر كبير اوزرنده واقع اولمشدر بو شهرك يوللرى
ومحلاتى قاعدۀ هندسيه ايله طرح اولنوب اسواق وخانه لرنده كمال تناسب وتساوى
رعايت اولنمشدر نهر مزبور شهرك اكثرينى احاطه ايدر اوزرنده افنديه قرشى
طوز

طوزو بهاريوكى ايله وافركميلر كلور رقانون نامه در قوكنسى يازيلن قسم بودر اطلس وكمخاو كتاندن
نازك قوماشلر وسائر ملبوساتدن چينه نسبت اولنان متاعلر انده اولور بوكا قريب دريا
كنارنده چين شبو نام شهر برجزيره كبى يرده در پورتقال هر سنه هنددن اكاوارر
چيندن بهار يوكلدرلر فغفور چين دخى متاع صاتلمق ايچون انلره مسامحه ايليوب برمسكن
تعيين ايتدى انك قربنده چينقو نام شهركه اطلسده شيشو يازلمشدر يوز اللى اوچ طول
يكرمى بش عرضده دوشر قانالاكه فوتالا دخى ديرلر ماتان ارماغى اوزرنده دريادن ايچرى در
مهارى كه جاقور سمنده مسورو يازلمشدر فوكيان نهرى اوزرنده ايچرده درتيزاروكه
ناغارى دخى ديرلر قانتوايه واران نهر اوزرنده در بو اولكه اوكنده جزيرۀ آغوداو جزيرۀ بوغاتره
كنارى قريب كوچك اطه لردر مملكت ككيان كه قوقيان دخى ديرلر اطلسده شكويام يازلمشدر
چين سواحلنده جنوبدن شمـــاله اوچنجى مملكتدر دارملكى قوقيان يوزاللى اوچ درجه
طول اوتوز بر درجه عرضده دريا كنارنده قرامان نام رماغك اغزنده واقع اولمشدر بونك قربنده
اولان شهرلر بونلردر نيمبو نهر مزبور بحره دوكلدوكى يرده اطلس رسمى اوزره آشيو نام
جزيره ده بر بندر شهردر ليامپو دخى ديرلر ابيك و فغفورى متاعى بوندن يوكلدرلر اطلسده
جوا نس ياريوسدن نقل ايدر كه بو شهرده اوچ آى قدر زمانده كميلره يوزالتمش اللى
بيك تمان ابيك يوكلندبلر شهر مزبوردن شماله سواحلده آغونا راوتار تاهو نام شهرلر
وايچرده طـــاغلر اراسنده سيكو پاودو يتون وساجانفو نام شهرلر وار در بوكا سيجانفو
دخى ديرلر كويان كولنه قريب طاغلر ايچنده برشهر در سبارسا كه سابارزا دخى ديرلر اقيو رومراين
نهرنه آقار بر نهر اوزرنده در اسقـــا باناحقيانه اقار بر نهراوزرنده در كليم اطلسده
كولانسيم يازلمش برمعظم ومعتبر شهر در كنارده جزيره پيلغو بر كوچك اطه در آغونارا
اوكنده دوشر بونلردن شماله مملكت نانقى كه اطلسده نام كوبى نامله يوزاللى اوچ درجه
طول اوتوز سكز عرضده مسطوردر دارملكى محل مزبورده نانقى اسميله مشهور برنهر
اوزرنده بنا اولنمش بلده در اكا نانقين دخى ديرلر ايچرده اولان شهرلرك بيوكى ومكانى در
فغفور چينك برسرايى دخى انده اولور و كنارده ارجيس ساراكه جاقور سمنده آسيسرا
يازلمشدر نانقين ارماغى كورفزنده بونكله آس بيسيا نام شهر كنار بحرده واقع اولمشدر
بونلرده پتورى ديرلر برطائفه اولور كه انلرك اكثرى جوجه وشرير وحيله كار
قومدر نانقين دن جنوبه آغوتارا ارماغى اوزرنده پاغر قاكه پراغرافا دخى ديرلر وقرا قارن كه
قوراقانو دخى ديرلر ايكى شهردر وبونلر جنوبنده وانى نام شهر طاغ دبنده واقع اولمشدر
بو اولكه كنارنده جزيره اسپيلو بر كوچك اطه در مملكت زيتون كه اطلسده قسامتون
اسميله وجاقور سمنده كساتنون ناميله مسطوردر نانقين شمالنده كنار بحرده بر ديار مشهوردر
بونك طـــاغلرنده وارضنده اشجار زيتون بى حد اولمغله زيتون اولكه سى تسميه اولنور
دارملكى زيتون نام شهركه اطلسده سامتون اسميله مسطور و يوز اللى دورت درجه طول

وقرق ایکی درجه عرضده موضوعدر ومزکوردر شهر مزبور اسکندریه دن زیاده بندر
مشهور اولوب هند وخطای دن وافر کمیلر گلور وایپك وشکر چوق گلدکلرنده بوديارده سابقا
شکری عسل گبی طوتارلر ایله صتارلر تنقیه وعقد اتمزلردی صکره اوگرندیلر بوزیتون
شهری بحردن نصف مرحله ایچرودر اوکنده طنلوصودن لیمانی واردر کمیلر اکا داخل اولور
خلقی اول صودن وقیولردن ایچرلر بوندن خان بالغ اوتوز مرحله در وبونك نهری بعض
اقلیم کابلرنده نهر حمدان یازیلور وزیتون خلقی میتی صندل یابقم اغاجی ایله قدر نلرنده
کوره یاقوب کولنی برکیسه ایچنه قیوب نهر حمدانه اتارلر یلده برکره بوخصوص ایچون
نهر مزبورك کنارنده وافر خلق جمع اولور وبوديارده بر نوع شجر واردر که میوه سنك
طعمی مختلفدر مبالغه دن کنایه یوزدرلو طعمی واردر دیرلر غریبه برخبر اسانی تجارتله
زیتون شهرینه واروب نواحیسنده کوردی که خلق چفت سورلر شمس اسد برجنده ایکن
زمانی دکل ایدی بوزمانده نه اکرسز دیدی آهن اکرزدیو جواب ویردیلر لطیفه صانیدی
دهقان اصلنی بیان ایدوب دیدیکه آفتاب کندی خانه سنده ایکن هواکرم اولور بوز مین
معدن آهندر شکافلر ایدر حرارت شمس تأثیری ایله اجزاء آهن شکافلر اشاغیسنه دوکلوب
جمع اولور وکیجه طوکوب بکشر آفتاب برج عقربه وارنجه طوروب هر شکافده وافر
آهن یغیلور اول زمان هرکس کندی تارله سنه واروب دوشرر زیتون اطرافنده اولان
شهرلر بونلردر برمالو رنسو کاینده برمن یازلمشدر سینادیا زیتون کورفزندن جنوبه
کنارده ایکی شهردر وابحرده تانجیو نهر زیتون اوزرنده در وزنجیو کاطلسده سی شوایازلمشدر
زیتون شمالنده دریا کنارندن برمرحله ایچری برنهر اوزرنده واقع اولمشدر تنزو زیتون
جنوبنده بحردن ایکی مرحله ایچری برنهر اوزرنده واقع برشهردر نهر مزبور اوزرنده تنزودن
یوقاری اوتر نام شهر طاغلر دبنده در ابرا غانا زیتون غربنده طاغلر اراسنده برشهردر بونك
نهری نهر زیتونه دوکلور زیتون اوکنده کناره قریب جزیره راانجیا واردر جاقور سمتنده جزیره مزبوره
برکوچك اطه رسم اولنمشدر لکن متأخرکره لرده واطلسده قور یانامیله شکل هلالیده
برجزیره طویله رسم اولنمشدرکه جنوبدن شماله ممتد طرف شمالیسی کنسه اوکنده قره یه
متصل اولمغه قریبدر وطرف جنوبیسی ناتعین اوکنی چکر بیوك امتدادی اون بش درجه دن
ارتجقدر جزیره مزبوره اطلس رسمنده یوز اللی یدی درجه طولده اوتوز دورت درجه
عرضدن اللی درجه عرضه وارر بعض کره وپاپامونته ده بونك برایکی شهری یازلمشدر
قوری وتوقسام وشنشوانار دندرو بوجزیره مشرق چینده تنزونا میله مشهور اولوب
تزوی خطایی دیدکلری طیب بنده اولور دینلمشدر لکن تنزو بیوك قره ده ایدوکی ذکر
اولندی فلبوس ایدر قور یاچین اوکنده برمعتبر جزیره در اهالیسی توکافاولی دیرلر
طولی ایکی یوز اوتوز جرمانیا میلی وعرضی اللی میلدر بونده نیچه حکومت واردر مملکت
کونیسای که خنسای دخی دیرلر چین شمالنده برمشهور وعظیم ولایت بندر دار ملکی
کونسه

کونسه نام شهر اطلس رقمی اوزره یوز اللی بش درجه طول واللی درجه عرضده
بوشهر عظیم وپای تخت اقالیم در بونك چورهسی یوزمیل قدر اولوب خطایدن کلور پولیسا نقوم
نام نهر کبیر دریایه دوکلدیکی یرده وندیك شهری کبی صوایچنده واقع اولمشدر وبونده شولقدر
کوپریلر واردر که حسابه کلمز لطیف ومکلف شهردر اول اجلدن چین خلقی اکا کوك شهری
معناسنه کونیساد یرلر لوازم بشریه دن اولان جمیع اشیا انده موجوددر مکلف باغچه لری
ولطیف بیکارلری وکولنده بی حد مرغ آبی وبالق شکارلری وصفه کلمز بوشهر خلقی
بونلری لوتره دیرلر قرغه کبی برجنس مونس قوش ایله صید ایدرلر بوقوشلری الوب
قایغه کبیرلر بالق ویا مرغ کوردکلری کبی بونلری صالارلر صوایچنه طالوب
فی الحال چقارر و بوشهردار ملك اولمغله اکثر چین پادشاهی بونده اوتورر اقطار ارضدن
بوکا تجار کیلری کلوب تجارت ایدرلر فلبوس ایدر شهر مزبور تاتار وخطای سنورنده
شمال جانبنده اولدیغنه جمله مصنفلر متفقلردر چین پادشاهی تختی وخاقان ختای تختی
اولدیق روایت اولنور بونك چورهسی یوز اتالیان میلی در وطاشدن یاپلمش برقاچ یوز
کوپروسی واردر برمرتبه که بیوك یلکن اچوب التندن کچر وشهرك ایچیسنده
بربیوك کول واردر چورهسی یدی میل احاطه ایدر ایچنده ایکی اطه اوزرنده پادشاه
ایچون برمعظم سرای بنا اولنمشدر وشهرك محافظه سی ایچون مدام اوتوز بیك
عسکر انده طورر دیو مارکوس دن نقل اولندی لکن بواوصافه عقل سلیم تسلیم ایلمز
وبعضلر دیرلرکه مارکوس دن صکره بوشهر خراب اولنوب بوحال اوزره قالمشدر
تقویم دخی خنسانك براسمی دخی خانقو اولدیق اوزره یازیلوب بحردن نصف مرحله
ایچری مسافه طول وعرضی برمرحله قدر اولندن آخرینه دك سوقی ممتد
ویوللری طاش ایله دوشنمش اولرینك بناسی احشابدن طبقه طبقه عالی سرایلردر
مسعودی مروج الذهبده دیمشدر بلده مزبوره دجله دن اعظم برنهر اوزرنده واقع
اولوب خلقی اهل اسلام ویهود ونصاری ومجوس وسائر اصناف مخلوطدر وبحر ایله
بوشهرك اراسی التی یدی منزل اولمغله کمیلر نهره کیروب شهر اوکنه وارلر بوکلام کرچه
ابوالفدانك قانونده یوزالتمش درجه طول واون دورت درجه عرضده یازمسیله
مؤکددر لکن ابن سعید برنهر منصوبنده بندر اعظمدر انده فواکه کثیره اولور
وقصب السکر بتر دیدیکی کلام مؤیدیدر ییدا یدر شهر مزبورده برنج وبقول وحبوبات
انواعی چوقدر نقش وتصویر اکثر خلقنك صنعتیدر وبالجمله کتب اقالیمده خانجو
وخانکو وخانقو اسملری ایله شهر یازیلوب ظن وهمدن ناشی چوق تفصیلر اولنمشدر
اعتماد جائز اولمامغله نقل رواکورلمدی خنسا اطرافنده اولان بلاددن بری اونکوین
شهری دربربیوك کول اغزنده واقع اولمشدرکه اول غدیر دریایه متصلدر
بری دخی آوتنك نام شهر دربودخی دریا کنارنده کنسه جنوبنده در اطرافنده

بجد سکر قامشی بتر خوان که جوان دخی دیرلر جاقور سمته خینام یازلمشدر اللی درجه عرضدن
اوته واقع کورفز بونک اسمیله تسمیه اولنور واهل چین تاتار خوفندن انی عظیم محافظه ایدرلر
جنجیو ایچره کنسه نهری اوزرنده برشهردر جانزو دخی دیرلر انده علم طبک اشتهاری
ورواجی واردر اهل چین عظیم تقید ایله انکله اول فنه شغل ایدرلر نیجه کویی ایچری نهر
زیاو زاوزرنده در سنکیفو نهر حمدان اوزرنده در قاینجیو بودخی نهر مزبور اوزرنده در
قانیزو دخی دیرلر بونلرده برندن برینه صو اوزرنده کمی ایله کزمک ممکندر زیرا جنکیز خانلرندن
قوبلای قاان بو اولکه یه مستولی اولدقده بر نهر عظیم کتورمشدر دیو لورنسو تحریر ایدر
تاپنزو کنسه نهری اغزنده دریا کنارنده برشهردر سینزو کنسه شمالنده کنارده بودخی
برشهردر پانجی شمالده سرحد چین ده برشهردر بونلردن اوته خطای ممالکندن آیتسا
اولکه سی چین حدودندن خارجده در سواحل چین وقربنده اولان بلاد بو محله کلنجه یازیلوب
بوندن صکره ایچری ممالک خصوصنده تفصیله مجال یوقدر انجق اسملری رسمده اطلسدن
نقل ایله اکتفا اولندی لورنسو انلردن قونغو وکوبن چین واوزنان وسیخیما وقاداسلی
وشیانسو وکوبانس وسانسی نام شهرلری یازار و بونلرک هربرنده برمخصوص توتان واردر دیر توتان
دیو چین خلقی لسانلرنده حاکمه دیرلر وسانسی ده سابقا بر عظیم طوفان اولوب کوکدن
آتش یاغدی واول طوفانک بقیه سی اول شهر قربنده بر غدیر عظیم اولمشدر حالا باقیدر دیو
اهل چیندن لورنسو نقل ایلدی اطلس رسمنده ایچروده اولان ممالک بونلردر هونان او
وسانسی وجونا وقوقام وقوانسی وکوشو وسو نام وقوشین شینا بونلرک شهرلری
اسماسی رسمده مسطوردر احوال ابنیه اهل چین هرشهر وحصارلرینی متین سورلر
وخندقلر ایله تحصین ایدرلر واطرافنه صولر اقیدرلر خصوصا شمال طرفنده اولان عظیم
طاغلر اراسنی بشیوز میل قدر یرده ختای تاتارلرینی منع ایچون قلعه لر وسورلر ایله سد
ایلمشلردر اطلسده مسطور و چین مورخلرندن نقلیله مذکوردر که اهل چین تاریخ کتابه
کلنجه طقسان اوچ ییل قدر زمان تاتاردن رنج بی پایان کوروب بالآخره ترینزو نام چین
پادشاهی عظیم رأی وتدبیر ایله تاتارالندن خلاص بولدقدن صکره بو دیواری بنا
اتدردی واقلیم چینی جمله محکم مسور قلدی و بر عسکر قویوب محافظه اربابی تعیین ایلدی
چین شهرلرینک حصار قپولری غایت مکلف و یوللری پرسه وهندسه ایله طرح اولنمش
طوغری وواسع در هر یولنده اون بش آتلو همرکاب کیدرلر و یوللرده یر یر صولر اوزره
کوپریلر واردر بو رتقالدن منقولدر که فوکش نام شهرده مرمردن بنا اولنمش بر متین
ومصنع ومکلف قلعه کورمشلر که قرق درک اوزرنده طورر هر درکک ارتفاعی قرق
قارش وانلکی اون ایکیشر قارشدر اثر مزبور اوزره پا آثارینه غالبدر دیرلر وچینک
شهرلرنده وقریه لرنده مکلف معبدلر چوقدر لکن اولرینک بناسی اکثر اخشابدندر ذکر انهار
وغدیر چینک کمی کوتورر صولری وکوللری وافردر اول اجلدن بو دیارده صفاین بی حدر کشتی

خلقی

خلقی جمله بلاد چین خلقی قدر تخمین اولنور قره ده ساکن اولانلره کمیده ساکن اولانلر غالب
دکل ایسه باری متساوی یدر و بو صولر شهرلری ونواحیسنی سقی ایدوب خلقه عظیم فائده ایدر
مشهورلری بونلردر نهر تانتا نهر عظیمدر چین جنوبنده کولدن چقوب قانتا شهری قربنده
دریایه دوکلور ایچنده نیجه اطه لر واوزرنده شهرلر واردر نهر نانتو بیوک صودر قانتا صوینه قریب
یردن بحر ایچنده وافر چمنزار اطه لر واردر اطرافنده اولان خلقک قازلری واوردکلری انده اوتلر
نهر برقلان بر واسع نهردر موین کولندن چقوب قانتا نهرینه دوکلور سینکوما تو نهری دخی
بوکا قریبدر نهر قراماران خطای ولایتندن کلوب خیا اونام بیوک کولدن چقوب کچیاننده
اوقیانوسه دوکلور نهر عظیمدر نیمپو قربنده بو صو غایت واسع اولور بر کوله دونر و بوکا
قوروموران دخی دیرلر نهر زیتون زیاون دخی دیرلر کتب اسلامیه ده نهر حمدان یازیلور
ختای دن کلوب تاجه شهرنده ایکی بولنور فرع اعظمی شرقه کیدوب بر عظیم کوله
دوکلور که بو طرفندن چقوب کتدکچه واسع اولور روزینو نده دریایه دوکلور اعظم انهار
چین درا وزرنده چوق شهرلر واردر نهر پولیسا نقو ختای دن کلوب بر کوله اوغرار اندن
چقوب کنسه شهرنده دریایه دوکلور اغزی غایت واسع سازلقدر کوله بکزر و کنسه شهری
بونک اغزنده در چین ده التی بحیره یعنی کول واردر بری غدیر هیلام که قوشین چینا قربنده در
غدیر چین بونک دریایه اتصالی واردر و بر نهر داخل اولوب ایکی ایاغی دریایه اقر موین
مملکتی بونک اطرافنده در غدیر کویان شی وسط اقلیمه قریب بر غدیر کبیر در اورته سنده
بر بیوک جزیره وکویان شی نام بلده واردر بوکا اوچ نهر داخل اولوب دورت یردن ایاغی
دریایه اقار هر بری انهار عظیمه در غدیر قوقوام کویان شی غربنده در بونک ایکی یردن
ایاغی کویان شی کولنه متصل اولور بونک دخی اورته سنده بر اطه واردر غدیر شین فو
وسط اقلیمده در بوکا دخی وافر خرده انهار اقوب ایکی اوچ یردن نهرلر چقار غدیر سانسی
چینک غرب وشمالنده بر بیوک کولدر میلادک بیک بشیوز اللی یدی سنه سنده واقع اولان
طوفاندن حاصل اولدی نیجه قصبه لر وقریه لردن غیری یدی بیوک شهری باصوب جمله
خلقنی غرق وهلاک ایلدی حالا بر عظیم کولدر جبال چینک اطرافنی احاطه ایدن عظیم
طاغلردن غیری سواحل شمالیه سی عظیم طاغستانلردر اورته ده دخی یر یر بعض خرده
طاغلر واردر اکثری اورمانلیدر آب وهوا چینک اکثر صولری لطیف ولذیذ وهواسی
خوب ومعتدلدر ترابی منبت ومحصولدار در وهواسی صحیح اولدوغندن انده اعمی وعلیل
نادر کورینور نبات وحیوان ومحصولات بو دیارلرک صولی یرنده پرنج اکیلوب سنده
دورت کره بجیلور وقورو یرلری سائر حبوبات تارله لریدر وادیلری وطاغلری اکثر
صنوبر اشجاری و بستانلری انواع اشجار میوه دار ایله مالامال اولوب انجق چین
وهندده اوزم وانجیر نادر اولور واکثر طاغلری وصحرالری توت اشجاری درکه
ایپک محصولی ایچون انلری قورودلر کتان دخی وافر اولور ارضنده التون

کومش ونحاس وحدید معدنلری واردر جواهر ولؤلؤ ومسك وسکر خصوصا راوند
بودیار متاعندندر و بونده بر نوع اغاج اولور که چینیلر آکا لام بالام و بو یرده چوب چینی دیرلر
انواع اورام واسقامه نافع ادویه دندر بو اغاجك کوکی بیاض وثقیل و یکدر وچینك معتبر
متاعی حریر وقماش وراوند ومسك وانجودر حریری غایت وفرت اوزره اولور
یالکز لیامپو شهرندن اوچ آی قدر زمانده یوز التمش التی بیك بطمان ابیك چقدوغی
تواتر ایله منقولدر و باقری دخی کمیلر ایله هند وسنده کیدر قرنفلی دخی واردر لکن ملوکه
اطه لری قرنفلی کبی ایو دکلدر ودواب ومواشی وشکار جانورلری سمور وقاقم وانواع طیور
وافر اولور صولی یر اولمغله اوردکك انده وفرتی واردر سائر صو قوشلری دخی بیحد دریالکز
قانتا شهرنده اون ایکی بیك قدری برکونده صید اولنور وچین خلقی مصرلو کبی
ایکی اوچ بیك یمرطه یی یازن کبره یه کومرلر بر زمانده یاوریاری چقار وقیش
فصلنده قامشدن سپده قویوب التنه معتدل آتش یقارلر بو طریقله دخی
یاوری چقارلر و بونك صولرنده کوللرنده دریا سنده بالق بی حددر احوال ملوك
اقلیم چین ملوکنك احوالنه کتب اسلامیه ده ظفر میسر اولمیوب انجق
اخبار الدول نام تاریخده نوشروان زمانه دك التی نفر کیمسه یازلمشدر اول دخی
اصلی یوق اخبار کاذبه قبیلندن اولدوغی سیاقندن ظاهر اولمغله نقل جائز
کورلمدی بوندن صکره ظفر میسر اولورسه کاره الحاق اولنه ترجمه اتدیکمز فرنکی
تاریخلرده دخی مذکور دکلدر بو اقلیمك اکثر احوالی رومده خواب وخیال مثابه
سنده اولوب خلط طریقیله قانون نامه ده مسطور اولانك خلاصه سنی بوندنصکره کلن
فصلده نقل ایدرز مراد ایدن واقف اوله تتمه بعض کتبده چینك امور غریبه سندن بر ایکی
نادره ذکر اولنمش جمله دن بو چرخ که متحرکسز مراد اولندیغی قدر دونر وطورر وچین قریه لرندن
بر قریه ده بر غدیر واردر که یلده بر کره اهلی کلوب برانی غدیره قورلر وطشره چقمدن منع ایدرلر
ات صوده اولدقچه یغمور یغار کفایت مقداری اولدقده انی چقاررلر و بوغزلیوب اتنی طاغه
براغرلر قوشلر برکیدر وچینده بر اسیاب واردر که اشاغی طاشی دونر یوقاری طاشی طورر وکپکسز
اون اوکودر فصل ٢١ در بیان اقالیم ختای یکرمی برنجی فصل آسیا اقسامندن قسم ختای
بیاننده در تعریف ختای قتای وخطای وختا دخی دیرلر اورنسوقونجه بو اقلیم کوك اسمیله تسمیه
اولنمشدر اسم قدیمی سرقه ایدی بعضیلر کوتای لفظندن تحریف اولندی دیدیلر
ولفظ مزبور مهبط انوار الهیه معناسنه در سبی دن صکره بنی اسرائیلك اون سبطی انده
کلوب تمکن اتدکلرندن بو اسمله تسمیه اولنه حدود شرقده اوقیانوس شرقی وچین جنوبنده
هندوغانجس ارماغی وچین طاغلری وحصارلری شمالده جوزاو طوکش دکز
وغربنده غالاسیا که کشمیر وختن ولایتلری در صاحب اطلس بونك حد غربیسنی آسیا
غربیسی ایله تحدید ایلیوب جمله ترکستان وماوراء النهری بو رسمده درج وغایت اجمال
اوزره

اوزره ذکر ایلدی لکن بز بو فصلده ختایی یازوب ترکستان وماوراء النهری مستقل فصللرده
کتوررز دك مسافه اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طولدن یوز التمش طوله وارنجه واللی
درجه عرضدن یتمشه منتهی اولنجه رسم اولنمشدر فلبوس ایدر بو ختای اولکه سنك
ابتداسی خالی تاتار سنورلرنده نوروسی طاغلرندن آنیان بوزنه دك ممتد اولور طولی
تقریبا التیوز جرمانیا میلیدر تقسیم فلبوس ایدر بو ختای سرقه دیدیکلری اسکی تاتارستان
اولوب تاتار قومی اراسنده بیوك سلطنتدر و بو تاتارستان عتیق اقسامی بونلردر خطای
وتانقوت وتاینغو وتندوك وقامول وقیار وقیام وقاراختای وبتر بونلر اسکی سرقه یی
وایماوس طاغی واراسنده اولان تاتارستانك اکثرینی وایماوس غربیسنده اولان
تاتارستانك برقسمنی مشتملدر احوال سلطنت ختای بو مقامده بز قانون نامه وروزنامهٔ ختای
ترجمه سنك خلاصه سنی نقل ایدرز قانون نامه برفارسی کتابدر که یکرمی باب اوزره سلطان
سلیم قدیم عصرنده یازوب صکره ترجمه اولنمشدر روزنامه بر رساله در که تیمور اوغلی
شاهرخ میرزا خراسانده پادشاه ایکن سکز یوز یکرمی ایکی سنه سنده اعیان دولتندن
شادی خواجه یی ختای خاننه ایلچی کوندروب ارباب معارفدن خواجه غیاث الدین
نقاشی بیله قوشدی وفرمان ایتدی که هراتدن چقوب کلنجه کوردوکی اموری
ووقایعی یازه مزبور دخی مأمور اولدوغی اوزره یازوب اوچ سنه دن صکره کلدکده عرض
ایلدی اول امور معروضه حبیب السیرده مطلع السعدیندن نقل طریقیله مسطور
و بو خلالده ترجمه طریقیله مذکوردر قوانین ختای قانون نامه نك اون اوچنجی بابنده یازارکه
ختای قانونلرینی وضعه سبب سلفده ضرورت حسبی ایله خاندان خاقاندن لوزی نام
بر عورت ختای خانی اولوب ضبط ممالك ایچون وضع قوانین لازم کلمکله عصرنده برچین
کزین نام بر حکیم ذوفنون عورتك عجزنی کوروب کندویی عرض ایلدی عورت دخی آکا
وزارت ویروب حکیم مزبور تدبیر امورده قواعد حکمت وعقل وفراست ایله مشغول
اولوب قانونلر وضع اتدی وبر دفتر یازوب وصیت اتدی که ملك خطایی ضبط مراد ایدن
اول دفترده مسطور اولان قوانین ایله عمل ایلیه بعده اول قانونلر دستور عمل اولوب نیجه
بیك ییلدر اجرا اولنور تغییر وتبدیل اتمزلر مخالفت ارالرنده عظیم جرم وتهمتدر اکر خاقان
دخی اولورسه قانون اوزره معزول ایدرلر وکناه انلر یاننده ترك قانوندر شویله که اوچ کناه صادر
اوله پادشاهلقدن دوشوب اولادی دخی مجرم اولور وسلطنت نسلندن کیدر فقیر
ایدر صکره جنکزخان وضع اتدیکی قوانین که یاسا تعبیر اولنور عموم اوزره تاتارستان وختایده
ساکن عبدهٔ اصنام اراسنده مقبول ومعتبردر اکثر انکله عمل ایدرلر قانون خاقان اولا
خاقان اولان ایچلرنده اعلم خاندن اولمق کرکدر بری وفات اتسه یاخود قانونه مخالفت ایله
معزول اولسه اولاددن مستحق برینه کچر ومعزولك اولاد انسابنده شأمت واردر وارکان
دولته انتقامدن وغرضدن خالی اولماز دیو جمله توابع ولواحقی ایله برحصاره

قورلرلوازمنی مستوفا تعیین ایدر کیمسه انلرله بولشمق ممنوعدر خاقان ختای دارملکی خان
بالیق نام شهر عظیمدر سرایی ودیوانی انده طورر وسائر ممالك ختای جمله اون ایکی دیوان در
دارملك دیوانخانه سی کبی هر برنده دیوانخانه لر واردر طقوز وزیر صاحب تدبیر اوتوروب
نه اولورسه خاقانه عرض ایدرلر وخاقانك امرا ووزرایه ظاهرا مکالمه سی یوقدر مکرکه
بر امر مهم اوله عرضلر ومکتوبلری خادملر تلخیص ایدرلر علامت قبول سرخ خطدر
وخاقانك اوقاتی اوچ قسمه منقسمدر بری عیش ونوشه بری خواب وراحته بری امور
مملکت ضبطی ایچون خط ونشانه بونك وقتی کلدکده تأخیره مجال یوقدر اوچ آیده اوچ
کره ترکله معزول اولورلر لورنسو ایدر ختای خانی جمله تاتار خانلرینك بیوکیدر اکا
اولوغ خان دیرلر مسقولر قرازقا تایسکی اطلاق ایدرلر ختای قیصری معناسنه بونك رعایاسی
اکا شول مرتبه اعتبار ایدرلرکه الّنی یودوغی صویی الوب ارالرنده تبرکا یوزلرینی بومغله کناهری
مغفرت اولنور اعتقادنده در وبوخاقانك مخصوص لسانی واردر ترجمانله سویلشور
ارثله باباسی یرینه جلوس ایدر خاقان وفات اتدکده یدی معتبر قبایلك اکابری وزیر
اور دوسنده جمع اولوب ماتم ایچون جمله سی بیاض قفتانلر کیرلر دعا وثنادن صکره سرای
اورته سنه برسیاه کیچه دوشیوب یکی خاقانی کتورررلر اوتورر جنکیز آیینی اوزره نصب
وبیعت ایدرلر ودیرلرکه یوقاری کونشه باق ولایزال تکری یه اعتراف ایله سن انك ظلی سن
کندی تدبیرکی انك مرادینه اویدر تاکه جنتده سنك نصیبك بوندن زیاده اوله خلافنی
ایدرسك دنیاده دخی سائرلری کبی جزاکی بولورسن بوسیاه کیچه دن غیری سکانسنه
قالمز صکره هرکس قرمزی لباس کیوب باشلرینه برصورغوج صوقربعده شهرك
قاضیسی اکا تاج کیدررو قاریسنه دخی تاج کیدوروب خاقانه اتدکلری قدر اکا دخی تعظیم
واعتبار ایدرلر بعده جمله بکلر خاقان حضورینه کلوب اوچ کره دیزچوکرلر وبیعت ایدوب
ایاغنی اوپرلر وهر بری عظیم پیشکشلر وهدیه لر کتوررر جمله سی عادتلری طقوز عددا اولوب
زیرا تاتارلر بوعددایله تیمن اتمشلر درجنکیز تکری یه کوتده طقوز دیزچوکردی وجمله
کلیسا رده زنجفره ایله بویامش تخته لر اوزرنده التون حروفله بونك اسمنی یازارلر واکا ابن الله
دیرلر وسوزینی شریعت مقامنه قیوب عظیم اعتبار ایدرلر وخاقان رعایاسنه ویکلرینه نادر
کورینور وصف سرای ودیوانخانه بوسرای اطلسده وصف اولندوغی اوزره مربع الشکل
هرضلعی برمیل ودیوارینك ارتفاعی اون ایکی ذراعدر طشره سنی اغاردب قرمزی
لونله منقش اتمشلر ودورت کوشه سنده برعظیم مرتفع قصره مشابه قله لر واورته لرنده
دخی انلره کبی برر قله جمله سکز قصری مشتمل اولوب بونلرك هربری طوب وتوفنك
وتیغ وکمان وسائر ادوات جنك انواعندن برر نوعه مخزن دربو مربع دیوارك اورته سنده
ایچ قلعه کبی برسرای دخی بنا اولنمشدر حرم سرای خاص خاقانی اولدر بونك فوقانیسی
یوق لکن فرشی اون قدمه زمیندن مرتفعدر وبوسرایك سقفی غایت مرتفع
وانواع

وانواع صنایع بدایع ایله مقرنس ومنقش ومذهبدر ودیوارلری التون کومش صحفه لرله مزین
وسلفده پکین چنکلر ووقایع غریبه بر صنعت عجیبه ایله مصور اولوب کورنلر حیران قالور
قانون نامه ده مسطور اولدوغی اوزره سرای خاقان بری بری ایچره یدی حصاردر هر برنده
باغ وبستان وبتخانه ودیوانخانه وشکارستانلر بنا اولنمشدر تخت خاقان قزل التوندن اولوب
برصورت اژدرانی احاطه اتمشدر اون ایکی دیوانخانه برطرفنده خادملر وبرطرفنده قزلر
طوررباشلرینه مرصع تاجلر قویوب زربفت لباسلر ویشمدن مرصع کمرلر قوشانورلر
هروزیرك حضورنده بردختر وایکی خادم اوتوروب قفالرنده اغالر وقزلر صف صف اولوب
طوررلر وبویدی سرایك خدامی هر بری برخصوصه موکلدر اولنده باغلر وبستانلر اموری
کوریلور ایکنجیده کلن شکوی قصه لری وعرضلر ومکتوبلر ایصال اولنور اوچنجیده اول
مکتوبلر خاقانه تلخیص اولنور دوردنجیده دیوانخانه لر خدامی اموری کوریلور بشنجی ده
خزاین ودفاتر ملك ختای کورینور وانده جمع وصرف اولنور ارسلان خانه لردخی انده در
التنجی ده اون ایکی بیك مکانلری واردر یدنجی ده خاقانك عیالی وخاصکیلری اولور وبوسرایده
خاقاندن غیری رجالدن کیمسه یوقدر وبوسرایك دورت جانبنده قپولری واردر وهر قپوسنده
یدی موقف بنا اولوب هر بری بر امر ایچون تعیین قلنمشدر برنده اون ایکی قسم ممالك محصولی
کلوب تسلیم اولنور وبرقپودن کلن قصه لرك جوابی چقار وبونده کوس عدل قونمشدر
وبرقپودن خاقان پیلده بربا ایکی کره انواع تجمل ایله چقار ودیوانخانه لری کوروب کرواندنی
ایچری رجوع ایدر وبونك قپولری پولاد ختاییدن دوکلمشدر ایچ سرایك عجیب قپولری واوزرنده
ونکارنك فانوسلر وسنجقلر واردر اول فانوسلر یناروقت نصف اللیلده جمله اهل دیوان حاضر
اولورلر زیرا کاهی خاقان صبح کاذبدن اول چقار برمتعین کمسه حاضر اولمزسه بعد العزل
بند وحبسه مستحق اولور چون خاقان هیبت ایله تخت اژدرها پیکر اوزرنده اوتورر قپولردن
امرا واعیان ولشکر وایلچیلره اجازت اولوب کروه کروه متعین مکانلرینه واروب طوررلر
تبت وقلماق وهند وچین خلقی جنس جنس غریب لباسلر وطرزلر ایله طوررلر وخاقانك صاغ
طرفنده وزرا وامرا واهل علم وسائر صاحب لشکری وصول جانبنده اعیان اهل
قلم وصاحب رقم اوتورر وخاقانك تختی اردنده سرای خادملری وقزلر طوررر وکیمسه نك
زهره سی یوقدرکه خاقانه ودائره سنده اولنه نظر ایده بیله وامراء ختایدن منصب طالبی
اولان واطرافدن کلن ایلچیلر خاقان اوکنده طوروب کندیلرینی عرض ایدرلر وکاه اولورکه
خاقان اوچنجی دربنده ده تخت قوروب ذکر اولنان وزرا وامرا وایلچیلر انده طوررلر اکر
خاقان برآیده ایکی کره دیوانه چقمسه معافدر اکر اوچ کره ترك ایلسه کناهکار اولور
اوچ کناه ده خاقانلقدن دوشر کناه یانلرنده قانونه مخالفتدر خان بالقده جزئی کلی جمله
امور خاقانه عرض اولنور غیری شهرلرده حکومت ایدن خادملر امر جزوی اولسه حکم یدرلر
کلی اولسه خاقانه عرض لازمدر خاقان طشره کتمك مراد اتسه شهر خلقی جمله دکانلرك

قپانوب پنهان اولورلر ونسوایدرکه بو سلطنت ایچون ایکی دیوان واردر هر برنده عاقل
وامور دیده اون ایکی وزیر اوتورر بری جنك احوالنی کوررکه تای دیرلر بری سیاست امورنی
کوررکه اکا سپنك دیرلر و بونلره نیچه بیوك مجوهر و مرصع تاجلو ملبس بکلر ملازمت ایدرلر
غیاث الدین نقلی اوزره بودرکاهك قپوسی اوکی یدیوز قدم طولی سنك تراشیده دوشنوب
ایکی طرفنده بشر فیل بغلو درقپودن قصر داخلی ده اولان سریر خاقانی کورینور بو سریرك
ارتفاعی اوچ ذراعدر اوزرنده سکسن ذراع مرتفع درکلر ایله التمش ذراع طولی و قرق ذراع
عرضی صاری اطلسدن منقش و مصنع برسایه بان قوریلوب بودرکلر اوکنده اوچ
قپو قونمشدر اورته قپو یمین و یسار قپولردن بیوك و مخصوص ممر خاقاندر سائر خلق
طرفیندن کلورکیدر قصر سلطانی بو در وازه لره و سایه بانه مشرفدر و بو قپولر اوزرنده
بر ناقوس کبیر آصلوب دیوان عام کونی برقاج کیمسه چقوب منتظر طوررلر دیوانه مأمور
نیچه بیك آدم صباح نمازی وقتنده کلوب یرلو یرنده اراستۀ صفوف ایدرلر ایکی بیك قدر
مغنی و مطرب سازنده و کوینده زمره سی دخی بر طرفده ایاغ اوزره طوررلر و عسکری دن ایکی
بیك قدر نفر تیغ عریان و تبر ایله دیزیلوب اظهار شوکت ایدرلر و بو دیوان واسع الفضادر
اطرافنده ایوانلر و صفه لر و یر بر عظیم ستونلر اوزره طاقلر ایله احاطه اولنوب یوللری جمله
یونمه طاشدن دوشنمشدر دیوان عامده برمثلث سریر کتوروب قورارلر اوزرنده التوندن
بر تخت قورلر آفتاب طلوع اتدکده حرم سرایك قپوسی پرده سنی ایکی خواجۀ سرای ایکی
طرفدن رفع ایدوب خاقان چقار بالای قصرده طوران اشخاص طبل و ناقوس چالمغه اغاز
ایدوب اوچ در وازه کشاده اولور و اولا امراء تومان بعده هزاره و صده کروه کروه سکردوب ترتیب
اوزره صاغ و صول صف بغلیوب طورزلر بونلرك هر برینك النده طولی ذراع و عرضی ربع ذراع
تخته لر وادر اکا نظر ایدرلر غیری یره نکاه اتمزلر ترك ادبدر قانون نامه ده اول تخته لر فیل دیشندن
مرکب منقش امرا اردنده جبه پوشان و نیزه داران خاموش اولوب طوررلر خاقان بش پایه
سیم نردباندن تخته چقوب اوتورر ایکی دختر قمر پیکر که صاچنی باشنه طولامش یوزی
و کردنی اچق ابری انجو کوپه لر ایله اراسته ایکی طرفنده طوروب کاغد و قلم طوترلر خاقان
امر ایدرسه قلمه کتوروب ایچرده عرض ایدرلر اکر بر حکم تغییری مناسب ایسه خط کوندررر
امرا اکا کوره عمل ایدرلر خاقان تخته اوتوردقدن صکره عرض اولناجق احوالنه ایسه عرض
اولنور ایلچی واریسه اوکنه کتوروب اون بش ذراع قدر یرده طورغورلر امرانك بری دیز
چوکوب ایلچیلر احوالنی متضمن صحیفه یی خاقانه اوقور بعده ایلچیلره تعلیم ایدرلر اوچ
کره طپوقلوب براوپرلر و کتوردکلری نامه لری صاری اطلس کیسه لرله ایکی اللرینه
الوب یوقاری قالدوررلر اهل ختای قانونی بودرکه هر شیء که خاقانه متعلق صاری رنکلو
شیء ایچینه قونور بعض امرا الوب سرای خواجه سنه تسلیم ایدر اول دخی خاقان النه ویرر
آچوب ملاحظه اتدکدن صکره کرو خواجه یه ویروب تختدن اینر برصندلی اوزرینه اوتوروب
اوچ

اوچ بیك قدر جامه و ایکی بیك قدر قبا کتوررلر اعیان و ارکان و فرزندانه کیدررلر کدن صکره
ایلچیلرك باشنی اوکنه کتوررو بر ز سؤال جوابدن صکره وارك طعاملنك دیو کوندررو
دیوانخانه فضاسنده هرکشی ایچون بر صندلی و بشخون قویوب ضیافت ایدرلر بعده
یامخانه یه کوندررلر ضیافت ایلچیان خواجه غیاثدن منقولدرکه ضیافت ایچون سرایه
واردقلرنده ازدحام خلایق اولکیدن زیاده ایدی سرایك فضای اولنی و ثانیسنی یکدیلرکه
تختکاه خاقان ثانیده ایدی بر سیم قپودان ایچری کیروب بر صحنه ایردیلرکه واسع و لطیف ایدی
سنك تراشیده فرشلر اورته سنده طولی التمش ذراع قدر برعالی سایه بان التنده برمکلف
تخت قورلمش ادم بوینندن مرتفع اوچ طرفندن سیم نردبانلری وار ایکی خواجۀ سرا تخته
یقین طوررو بر کوچك تخت دخی اول بیوك تختك پایه سنده صندلی کبی قونمش کوشه لری
و پایه لری غایت مصنع صاغ و صول متعین بکلر مسلح طوررلر و برکوشه ده بر بیوك خیمه
التنده سازنده کروهی صف بغلمشلر سرسسنا زنده صندلیده اوتوررو تخت اوکنده یدی
چتر هفت رنك قورلمش اطرافنده ییکی بیك قدر سلحدار و حرم سرای قپوسی اوکنده
برمکلف حریردن ایپلرینی ایکی طرفدن ایکی خواجه سرا طوتوب طوررلر خاقان کلدیکی کبی
پرده یی قالدروب سازنده لر یکباره تحریك اوتار ایدوب خاقان تختنه قرار ایدیجك جمله خاموش
اولدیلر خاقان اول زمان دایمنك خان ایدی صقالی اورته سنده بربلوك قل غایت دراز او جنده
اوج دورت حلقه بغلنمش ایدی باشی اوزره اون ذراع قدر مرتفع صاری اطلس پرده که دورت
اژدر بر برینه حمله ایدر تصویر اولنمش ایدی اوکنه واروب بش کره یراوپدیلر و فضای اوله
واروب طعام کلدی یدیلر خاقانك مطبخی هفت چتر ملون قرینده صاری اطلس حولی ایچنده
ترتیب اولنمش ایدی تعظیم اتدکلری کیمسه لر اوکنه اوچر طبق قیوب خوان سالاران مدام
اطعمه و اشربه چکمکده اولدیلر نیچه مطرب و سازنده لر نغمات ده ایدی بعده پسران و دختران
حسنداررقص و لعبه اغاز ایدوب صحن فضاده نیچه بیك یرنده طعام ریزه یی اوشوب یدیلر
کیمسه انلره تعرض اتمزدی بو صحبت و ضیافت صباحدن اخشامه دك ممتد اولدی بعده دست
آخر کردۀ مجلس پرده سی چالنوب خلق کروه کروه طاغلدی قانون سرسال جدید و عید
محرمك یکرمی یدنجی کونی خاقان عسکری طونانوب ایرته سی که یکی ییل باشیدر کیجه
خلایق بیوت و اسواقی ورکا کینی فانوسلر و مشعللرله تزیین ایدوب کیجه یی کوندوزه دوندردیلر
و خاقان سرایندن چقوب شوکت و دارا تله کندی اوردوسنه کلور و هیچ فرد بیاض جامه
کیمز زیرا ختا ییلر اراسنده بیاض جامه ماتم لباسیدر یکی اوردو بر عالی عمارت
ایدیکه اون طقوز سنه ده تمام اولمش ایدی قپوسندن عمارت انتها سنه وارنجه بیك
طقوز یوز یکرمی بش قدم اولوب جمله یونمه طاشدن و چینی طوغله دن یاپلمشدر ختای
و چین و قلماق و تبتدن یوز بیك قدر کیمسه کلوب انده جمع اولورلر و خاقان طرفندن امرایه
و اعیانه عظیم ضیافتلر اولور و کیجه انده شیچراغ یاقرلر شیچراغ صحن سرایده اغاجدن یاپلمش

کوه مثال برقلعه درطشره سی سرا پا سر و بوداقلری ایله قبلو اولوب نیجه یوز بیك قندیل
دیزلمش وفتیللر بربرندن بربنه وصل اولنمشدر اشاغیدن بری یاندقده فی الحال جمله یه واصل
اولور خواجه غیاث ایدر اول سال ختای منجملری حکم ایلمش ایدیکه خاقان بوساله آتشدن
ضرر کوره لاجرم شبچراغی یاقدیلر لکن صکره سرایه یلدرم اینوب جمله سنی برباد ایندی
پس خاقان یدی کون براردوده طوروب عیش وعشرت ایدر بخششلر و یروب قوللر آزاد
ایدر و برمجرم اول کونلرده مؤاخذه اولنماز وعیدلری دخی یپل یاشیدر تحصیل اموال حسابی
اول زمانده تمام اولور برآی مقداری روز وشب سوز وسازله متصل عیش ونوشه مشغول
اولورلر قانون حکم عام فجبان برخصوص ایچون اطرافه احکام خاقانیه ارسالی لازم کلسه
دیوان اولور تخت قورولوب خاقان اوتوردقده خلایق باش یره قورلار و برصندلی کتورروب
تخت اوکنده اوچ کشی اوزرینه چقار خاقان حکمنی ایکیسی طتوب بری بلند آواز ایله اوقور
جمله خلق ایشیدرلر بعده برصاری اغاج باشنه بند اولنمش حریر ایله چکوب یوقاری بغلرلر
خلق وسازنده لر کیروکالاول طورروحکمی صورتنی پاتخانه دن اطراف وا کنافه کوندررلر
خواجه غیاث ایدر اول سالده اوقودقلری صفرآینده ایدی بوآیك اوننده شبچراغ خاقاندن
اوچ ییل کچوب برشبچراغ آخرموسمی کلدی قوللر وکناهکارلر و باقی داران دیوان آزاد اولدقلن
جرمندن غیریسنی خاقان باغشلدی دیو یازلمش ایدی قانون شکار خاقان شکاره کتدکچه
ختا بیلر بر بشیوز قدم طول وعرضده پلانقه لر یاپشلرانده قونارلر اول محوطه اورته سنده
ایکی مربع چترکه هر بری یکرمی یشر ذراعدر دوردرکی قورولور اطرافنده صاری زرفشان
اطلسدن خیمه لر وسایه بانلر ده خواص خاقان نزول ایدر خواجه غیاث ایدر خاقان
شکارده کتوردیکمز آتدن دوشمکله بزه غضب ایلمش اوکنه کتوردیلر الوغ بك کوندردیکی
شکلی سیاه اته بنمش وصقالنی سیاه اطلس غلافه قویوب قرمزی زربفت کیمش وزربفت
عباپی او رتنمش صولنده صاغنده امراء شکار اردنده یدی کوچك اوستی اورتلمش محفه ده
قزلرکه نوکرلر اوموزلرنده کتوررلر و بربیوك محفه دخی بنمش کیمسه او موزنه المش چکرلر
وجمله خلق براوق آتمی یمین ویساورایرافدن کیدرلر مولانا یوسف قاضی که اون ایکی دیوان
خاقانینك بری بونك ضبطنده ایدی بری خاقاندن شفاعت ایدوب یانمزه کلدی وحق تعالی سزه
غریبلره رحم ایلدی خاقان کاه ناکرده کزی عفو ایتدی دیدی خاقان یقین کلدکده باش یره
قودق سوار اولك دیدی وشادی خواجه یی یانه کتوروب پادشاهلره کوندریلن تحفه
وهدیه ایو کرکدر تا که باعث ازدیاد محبت اوله بوسزك کتوردککز آت غایت یاشلی وسرکشدر
دیدکده شادی خواجه جواب و یردی که بوآت حضرت صاحبقران امیر تیمور
یادکاریدر سلطان شاهرخ سزی تعظیم ملاحظه سیله کوندردی خاقان
بوعذری مقبول طتوب طورنه آونه مشغول اولدی واول دیارلرده ایو آتلر مقبول ونادر
اولمغله قره یوسفدن بزه ایو آت کتورن سزدیو آدملر تعیین ایتدی و خان با لغه دوندی
قانون

قانون عبادت خاقانك خان بالغده برمخصوص معبدی واردر ییلده برکره زندانیلردن قتله
مستحق اولانی کورمك ایچون اول معبده واررواندهبرصورت یوقدر انجق بعض خطوط
ونقوش ایله دیوارلری منقشدر بر کون اول صائم اولوب تخت روانه اوتورر نیجه بیك لشکر
آهن پوش تیغ بردوش تخت روانی کتوررلر واردقده خاقان سرو پابرهنه تختدن اینوب
قپوده سجده ایدر و سلام ایله داخل اولوب برایاغ اوزره طورر الهی سن دانا وبیناسن بکا
پادشاهلق ویردك و بو خلقك قتلنی بنم امرمه حواله ایلدك بن کندی عقلم قدر احتیاط ایله
اجرا ایتدم باقیسنی سن بیلورسن دیو ناله ونیاز ایدوب اخشام اولدقده باشنی سجده یه قور
وچیقار افطار ایدر سرا ینه کیدر اوکنجه فیل قطارلری والتونلی عربه لر وسازنده لر تخت
روان اطرافنده بالا راق کیدرلر وخادمان مسلماندن انجق ایکی کمسه اته بنوب باقی امرا جمله
پیاده یوررلر قانون سفر خاقان بر یره سفر وحرکت اتسه یا اته بنر یاخود تخت روانده
اوتوروب خاصکیلری کتوررلر اطرافنده سازنده کروهی نواخت ایدرك بله کیدرلر دورت
بیك قدر دراز قدعادیلرکه پیاده یوررکن باشلری سوار برابردر جمله زرلند وجوشن ایله مرصع
خودلری کیوب بیك نفری تخته پاره کبی تیغ عریان وبیك نفری یوکرز کرانی اوموزلرنده کتوررلر
قلج کتورن اوکجه کیدر طپوز کتورن کیروده یوریبکی صاغده بیکی صولده مسلح ومنقش سنجاقلر
اوموزلرنده پالانلرینه رنکارنك فانوسلر اصوب انواع هیبت ایله وشوکت ایله الای قورارلر وامراء
ختای که بریره سفر ایدرلرسه قدر عالیمقدار میر معظم وسردار اولورسه هر مرحله ده جمله تنعم
وتجملی خاقان طرفندن مهیادر وهر کز امراء ختا اته بنمزلر و بو کلرینی عربه یه یوکلتمزلر آت
وقاطر قلتندن دکل لکن قانونلری بودرکه کندیلری محفه یه کیروب اللی قدر قوی هیکل
وتوانا کمسه لر نوبتله کتوررلر قوشیلن عسکرك بعضی التون یالدزلی وکومش قابلی کورزلر ایله
اوکنجه آهسته آهسته یوررلر وکمی سیم وزرلند ودعظیم قابجلری عریان اوموزلرنده کتوررلر
وبرکروه دخی رنکارنك سنجقلره ملون فانوسلر اصوب کیجه ایریشو رسه فانوسلری یاقرلر
بو حشمت ایله محفه یی منزل بمنزل کتوروب سائر رخت و بختی صندوقلر ایله ایکیشر کمسه
چوب اوزرینه اصوب اوکنجه کتوررلر وهر منزلده امیرك رتبه سنه کوره خوابکاه لوازمی ملون
اطلس پرده لر واسباب عیش وعشرت ولوازم خدم وحشم جمله اماده در اول شهرك اعیانی
آکاکلوب اکرام ایله سلام و یررلر وهر منزله کلدکده اهلنه منصب ونه مصلحت ایچون
کلدیکنی اوکنده اولانه اعلام ایدرانلر دخی حدنه کوره احترام ایدرلر بواسلوب اوزره خان بالغه
برفرسنخ قریب کلدکده اول شوکتی کیدوب جمله اسباب ورختنی کر ایله عربه لره یوکلدوب
کندی اجرتله آت یاقتره بنوب شهره کلور وقانون اوزره یکه سوار اولوب شهره کیرر قانون
پای پای انواع نقوش ایله مزین برلوحه در بعض مصالح کلیه ایچون سرایدن چیقان خدامك
اول لوح اوزرینه احکام واوامردن یازارلر برکون اول لوك پایی چیقار واول کون شهر خلقی
سك ومرغ وخوك امثالی حیواناتی باغلیوب سوقاقلری پاك ایدرلر ودکانلر تزیین اولنور

وبو ياي صاحبلري مملكت ضبطنه قادر ومحتشم خادملر دراندره تعيين اولنان خدام بركون
اول سرايدن چيقوب زربفت وملون اطلسلر كيوب اسلوب سابق اوزره انواع سلاح
ايله آلاي دوزوب سراي قپوسنده خادم تخت روانه بنر عسكري داراتله اوكنجه كيدوب تخت
رواني كتوررلر بركسه نك سك ومرغي طشره ده بولنور سه صاحبينه تمش چوب اورولوب
حبس ايدرلر وبو خادم هر قصبه وشهره كه وارر اعياني چيقوب احترام ايله قوندررلر اول
خادملرك امر ونهي جاريدر پايلري كندودن ايكي اوچ منزل مقدم وارر
شهرلر خلقي حاضر اولورلر ونج اموري دوزلدوب مفسدلري قرار ايدر بو شهره وارد قده
مظلوملر كلسون ديو ندا اولنور كليني قانون اوزره كناهكار اولور بعده شهري تفتيش ايدوب
كندودن اول كلن مفتشدن بو زمانه كلنجه وقايعي كورر ظلم اولمش ايسه عدل ايدر ومخفي
جاسوسلري واردر احوالي تجسس واعلام ايدرلر اول دخي خاقانه جمله اموري يازوب
بلدررر بو جهتدن ممالك ختا معمور وآباداندر اول خادملرك اكثري مسلمان وخاقان يانده
مقربلردر بو مقوله حكومتدن عظيم تجمل ايله كاوب كيرو سرايه كيروب مالنه متصرف
اولور وحجر يشمدن بر مرصع كمر قوشاق قوشانوب خاقانك اوغلي مثابه سنده خاص
خادملردن اولور قانون مراتب امرا وخواص امرادن اون نفر كمسه يه بر باش واردر اكا
شيجن ديرلر واون بيك لشكر سردارينه حوحو وبكرمي بيك عسكر سردارينه بان سمزن
واوتوزبيك عسكر اولور سه سمزن وقرق بيك لشكر باشنه بان دنين واللي بيك
سپاه سردارينه دنين ديرلر جنك كونده اللي بيك عسكرك اوچ امير معظمي اولور
اولكيسنه طي كن ايكنجي سنه دوتانك اوچنجي سنه دنين ديرلر طي كن خاقان سرايندن چقمه
بر خادمدر اوغلي مثابه سنده خاقانك وكيل مطلقيدر جمله شهر ضبطي اكا مفوضدر
سائر اون ايكي ديوانك دخي بر طي كني اولور دوتانك ديوانده بر مير محتشم دركه جمله امراء اهل
قلمك مقدميدر خزاين ضبطي ايراد ومصرف حسابي اكا مفوضدر بو ايكي رتبه صاحبي
خادملردن اولور زيرا بونلر اختياري ايله آلت تناسلني كسوب سراي خاقانده استقامتله
خدمت ايتدكلري ايچون بو رتبه يه نائل اولورلر وفوت اولدقده اولادي اولمامغله مالري
كيرو خزينه يه قالور بودوتا علم حسابده ماهر اولمق لازمدر اوزرينه كير وطواشي دن بر
ناظر واردر لكن حاكمدكلدر دنين اللي بيك عسكرك ضابطيدر اولادو انسابي واردر فوت
اولدقده اوغللرينه مراتب ويريلور رئيس اون ايكي ديوان ممالك خطاده بو ترتيب مقرردر
قوانين عسكر علامات ومراتب لشكر ختاي بودركه هر اون نفرك بر توغي وبر خيمه سي اولور
وهر اوتوز نفرك اوچ توغ بر سنجاغي اولور وهر بيك كمسه سردارينه بر قزل توغ وايكي كوس
ايكي سورنا ايكي نفير وايكي سنج تعيين اولنور اللي بيك عسكره بش بيك توغ وايكي بيك
سنجاق وبيك طوب واللي بيك توفنك ويريلور وهر ديوانده بو اللي شر بيك عسكر بو ترتيب
اوزره مقرردر ديرلر خدمه دن غيري بونلر خاقان خزينه سندن علوفه وتيمار الورلر شهرلرده

حفظ وحراست ايچون قونيلن عسكر جبه وجوشن طوب وتوفنك وسائر اسباب حربله
آراسته طوروب هر نفره آيده اوتوز مد پرنج وبر مد بغداي وبكرمي درهم كومش ويررلر واتلري
بازار ومحله لرده آشكاره طويله ايله باغليوب ميريدن علفلنور بربينك اتي تلف اولسه يوز چوب
اوريلور ويره دخي ويريلور خان بالغدن غيري شهرلرده نقدر علوفه الور لشكر وار ايسه
هر صباح ايله اهنه مستغرق اسباب حربله مزين اولوب شهرك ديوان ميدانه
كلوب ايكي صف اولوب طوررلر ايكي دشمن بربريله نيجه مقابله ومقاتله ايدرسه بونلر دخي
قارشي قارشي يه حمله لر ايدوب آتدن يقرلر وباغلرلر همان قتله قصد ايتمزلر چابك سوار ودلاور
اولانه ترقيلر ومرتبه لر ويررلر حرب تمام اولدقده نصكره اسيرلرك بندين كسيدروب
بو ما بينده شكسته وزخمدار اولمدن قاچمزلر بو اسلوب اوزره اولان حرب وقتالي اويون عد
ايدرلر زخمدار اولنلر ايو اولنجه كليوب بعده كيررلر وضابطلرينك ضبط وربطي بر مرتبه دركه بر
ساعتده اللي بيك عسكري مكمل ومسلح چيقارمغه قادر اولورلر وبونلرده يواندن كلدكده
سلاحلرني چيقاروب ساده لباس ايله بكلري قپوسنده روز وشب تعيين اولندقلري
خدمتي كوررلر وخان بالغده هر سحر ديوان خاقانه حاضر اولورلر وبلا عذر بركون تركه قادر
دكللردر وممالك ختايده هيچ بر شهر يوقدركه كيمنده بش بيك كيمنده اون بيك يكرمي بيك
اللي بيك قدر وارنجه عسكر اولميه بونلره سير وشكاره كيتمك مطلقا قانونلرنده يوقدر ولشكر
ختاي اعدا ايله جنك ايلمك نادر واقع اولور اما عسكر وسردارلريني بي كار قومازلر البته بر ايشه
قوشارلر يا شهر يا ميل يا حصار ياپدررلر هيچ اولمزسه شهرلرك وحصارلرك اطرافنه خندق
قازدررلر عسكري قيدوبي كار اوليجق چوق فتنه آشكار اولور ديرلر اورونسو ايدر خاقانك
محافظه سنده دائما اون ايكي بيك تاتار موجوددر انلره كويستيان ديرلر وسائر اولكه لرك باش
شهرلري طشره سنده خيمه لرده محافظه عسكري قونوب اوتوررلر قانون حرب جنكده
قاعده لري بودركه اعدا ايه بر منزل قريب اولدقده عربه لريني اطرافه ديزوب اوكنه بر ساعتده
خندق قازرلر وخنكلري غايت كراندر وعساكر اوكنه طويله چكوب اللرنده تفنكلر حاضر
طوررلر اولا طوپلريني آتارلر بعده الي يدي يوزبيك تفنكه آتش ايدرلر وبونلرك انهزامي قوندقلري
وكوچدكلري زمانده اولور خصم اول زمان هجوم ايدوب عربه لريني اوكلرينه ويانلرينه چكمكه
قالمزسه ظفر بولورنتكه امراء قالماقدن اسن تيشي نام دلير التمش بيك قدر عسكرله هجرتك
سكز يوز اللي دوردنده خاقان ختاي چين خوارك اوزرينه كلوب بو طريقله بوزدي اسير ايتدي
بو حربدن نصكره خاقان كندي حربه حاضر اولميوب لازم اولان يره عسكر كوندررر وختاييلر
يانده قاچمق ايله اولمك بر در اكر يوزبيك نفر حربده قاچسه جمله سنك قانون اوزره بوينی اورلمق
لازم كلور وولايتلرندن برحصه يقدري دشمنه ويرمزلر مكر تمام عسكر هلاك اوله وبالطبع
ختاييلر جنكه مائل دكللردر ضروري دشمن ظاهر اولسه مال ويروب صلح ايدرلر اول اجلدن
ولايتلري معموردر قانون وظايف مملكت ختايده اولان جمله خلق اكر عسكري

واکر شهری در اسم ورقمی ایله دفترلرنده قید اولنوب خارج ازدفتر کمسه یوقدر وهر برینك
حالنه کوره تعیینلری واردر ماه بماه یا سالیانه ویریلور امرا وسائر ارباب مناصبك مرتبه سنه
کوره خدمتلرینه ادملر تعیین اولنور بیوك شهرك بکی وبکرمی اوتوز بیك عسکرك سرداری
معزول اولسه یانلرنده انجق کندویه متعلق دورت بش کمسه قالور جمله خلق خاقانی
اولمغله بکلر وسردارلره مخصوص ادم از بولنور اول اجلدن کمسه عصیان وخروج ایده مز
قانون سکه ختاییلر اقچه وپول برینه اول مقدارده مربع کاغدلر کسوب اوزرینه سکه مثاله
مهر اوروب خرج ایدرلر وبوکا چاو جنکیزی دیرلر وبوکا رغبت واعتبار اتمیه نك حقندن کلورلر
خالص التون وکومشه سکه اورمیوب مقراضله پاره پاره کسرلر وزنله مبادله ومعامله ایدرلر
واون درهم کومشه برسیر دیرلر بر درهم کومشه تیمش پول دیرلر وبر پوله بر کاسه طعام النور
اوجوزلقدر اول دیارك اری وعورتی جمله صراف ومبصرلردر ما بینلرنده صرف اولنان اقچه
انواعنك قدر ومراتبن بیلورلر قانون ذخایر وارزاق هر شهر طرفنده ضمان واودونی پشته
پشته بیغارلر اوزرنده قوش مثال بر شکل علامت قورلر بعید یردن کورینور حاجتی اولان
کلوب الور اودون وضمان یعنی التی ایده بر تمام اولور عسکری اتلرینه ویریلوب برینه
جدیدی یغیلور وسائر اینده ورونده یه هفته ده بر ویریلور پرنج وبغدای واریه وسائر حبوبات
وفواکه تر وخشك هر شهرده انبار خاقانی ده جمع اولنمشدر لشکریانه هر ایده بر ذخیره وایکی
کونده بر فواکه ویریلور وایلچی نامیله کلن تجار اوچ یللق ذخیره وفواکه خشك انواعندن
ویریلور در انبار ایندکلری ذخایر التی ایده بر تمام اولور وبرینه جدیدنی قورلر وهیچ شهر وحصار
یوقدرکه یوز مخزنلر اولمیه وبو جمع اولنان مال وذخایر مجرملر جریمه سندن حاصل اولور قانون
خدام سرای خاقانی ده ساکن اولان خداملر وقزلر طبقه طبقه ترقی ایدرلر جمله
خادمان یدی بیك وبکر قزلر اون ایکی بیك درانلردن اوچ بیك دختر نوبت ایله خاقانه خدمت
ایدرلر دورت بش ییلده بر خادملر ولایتی کزوب کوزل قزلر جمع ایدرلر وکتوردکلرینی خاقانك
والده سنه یا قرینه سنه عرض ایدرلر مقبوله کچمینی انعام واحسان ایله مکانلرینه کوندررلر
کذلك سرایده پسیر اولان خاتونلری دخی حالنه کوره انعام ایله یوللرلر وبو سرایده خادملره
جمله دن ارتق رعایت واردر بو جهتدن مملکتنده صاحب جمال اولادی اولان طفل ایکن خادم
ایدر اولا واروب بکلرینه بادروب اجازت نامه الدقدنصکره الت رجلیتنی کسوب
بکلری حضورنده پره براغر تیمار ایدوب صحت بولدقده اجازت نامه ایله سرایه واروب باش
خادمه عرض ایدر وخدمته اجازت الور نیچه زمان بیرون سرایده اولنلره خدمت ایدوب
استحقاقله ایچری کیرور ونیچه مدت قطع مراتب ایدرك استعدادی وار ایسه طبقه اولی
وغیری ده اولانك بری محلول اولدقده برینه کچر اول طبقه خادملری خاقانی باغلر وبوستانلر
امورینه موکلدر ایکنجی طبقه خادملری شکوا قصه لرینی واطرافدن کلن مکتوبلری
وعرضلری ایچری کتوروب جوابنی چیقاررلر اوچنجی طبقه خادملری ایچرده دیوانخانه
قزلری

قزلری ایله اوتوروب کلن قصه لری ومکتوبلری ترجمه وتلخیص ایدوب قزل ایله خاقانه
کوندروب کلدکده نشان ایلکدزو خاقان اول خطلره باقوب مفهومی معلوم اولدقده مقبولی
اولان اوزرینه سرخ خط چکر که علامت قبولدر مقبولی اولمیانه خط چکمز وچقدقده
کیسه‌لیوب یرلرینه دیوانخانه دن کلدیسه ایصال ایدر بو طبقه اصحابی ایکنجیدن
معتبردر دوردنجی طبقه خادملری سرای قزلرینك وخادملر بیك دفتری وعددی امورینی
کورورلر اون ایکی دیوانخانه نك بر طرفنده خادمان معتبر وبر طرفنده دختران سعد اختر طورمق
مقرردر بشنجی طبقه خادملری خاقان خزینه سنده اولان جواهر وسیم وزر واقمشه متنوعه
وامتعه دفترینی حفظ وبونلری حراست ایچون موکلردر التنجی طبقه خادملری اون ایکی
بکلر امورینه موکلدر یدنجی طبقه ده خاقانك خاصکیلری وعیالی واردر قانون پاسبان یدی
قات حصار سرای بیرونده بیك پاسبانخانه واردر هر برنده اون نفر اوتوروب کیجه کوندز
حفظ وحراست ایدرلر سلاحلر ومشعللر ایله کیجه کزرلر وبر وضع اتدکلری چاکلره چوب
اوروب تحریك ایدرلر حصار اوزرنده دخی معین طبللر واردر چالنور یول باشلرنده عسس
خانه لر ترتیب اولنمشدر هر بری چاکلرینك معین صدالری واردر نوبت بنوبت چوبلر ایله
اوروب چالارلر قانون طبل وکوس دوردنجی قپو بالاسنده اللی نفر آدمله بر رئیس معتبر
واردرکه کوسلر چالار وکنبد مانند سقفدن زنجیر ایله معلق بر چاك واردر انی چالمق ایچون
دورتیوز خادم تعیین اولنمشدر بر بیوك سرن کبی درکی قرق آدم مقداری بر چکوب کوس
چلانلر نوبتلرینی تمام اتدکده اول چوبی برندن بوشاندوروب زوریله چاکه طوقندقده بر صیدا
پیدا اولور که خانبالغ خلقی جمله ایشیدوب بیلورلر که خاقان چقمشدر خاقان اول
اژدها پیکر تخته اوتوردقده بر دخی چالنوب اول قپولر یکبارن آچلور وخاقان اطرافنده انواع
نایلر وسازلر چالنور واول اوازه لر اشتماسندکریه آوازی کبی بر کریه طبل چالنورکه استماع ایدن
سائر سازلر ذوقنی اونودر وبونکله دفع غرور وتنبیه قصد ایدرلر وبو سازلر سرای خاقانه
مخصوص واول قپولرك هر برنده کوس عدل وضع اولنمشدر هر برینك موکلی واردر
بر کیمسه یه ظلم اولسه دیزچکوب اول بابده اولان کوسه بر ضرب اورر ایکنجی دربندده اولان
پاسبان اشیدوب یانمده اولان کوسه اورر یدنجی کوس که خاقان حضورنده در چالندقده
اول مظلومی کتوروب حالن تفحص ایدرلر وخادملر یازوب خاقانه بلدررلر شکوا
هر کیمدن ایسه قانون اوزره جزاسی ویریلور کیمسه یه اصلا میل ومحابا یوقدر بو کوس
عدل اورلدقده امرانك عقلی کیدر وکیمی خوفندن هلاك اولور زیرا امرادن ظلم
کوردکلری زمانده اوریلور نم حقم عدل اوزره کورمدی دیمك اولور قانون شهزاده کان
خطانك اکثر شهرلرنده پادشاه زاده لر ایچون مزین سرایلر ترتیب اولنوب دیوارلرینك
یوزلرینی رنکارنك سرخ وسفید وزرد وسبز فغفوری چینی دن وجاملرینی زبرجددن
ایدرلر واول شهرك خراباتی حاصلنی اول شهزاده یه تعیین ایدرلر وبعض شهزاده لر واردرکه

قفوندن زنجیرلك ایدرپدری برکاه ایله خاقانلقدن دوشوب اولادندن سلطنت منقطع
اولمشدر لازم کلسه سرایلرده محصول خراباتله پکنن شهزاده لرك اعلیٰ کتوروب خاقان
ایدرلر خاقانك ولی عهدی اولان اوغلی سرایك اوچنجی قپوسنده اولور باشقه دیوانخاسی واردر
ییلده اوچکره امرا وارکان انك دیوانه حاضر اولوب باباسی دیوانی کبی دیوان ایدرلر قانون
مهر ممالك اون ایکی دیوانك هر برنده یشب سفیددن ال ایاسی قدر بر مهر اولور اوزرنده
آژدها صورتی نقش اولنمشدر سرخ رنکله باصلور کاغدلری انجه حریر اولمغین اون عدده
قدر آتی بو مهردن نشان ایدرلر لورنسو ایدر خاقانك منشوری بر بیته سیم وزردن صفحه لری
واردرکه ارسلان یاطوغان یاکونش قازلمشدر ویربلن کیمسه بت پرست ایسه ناغای
تام صنمك اسمی یازیلورا کر محمدی یا یهودی ایسه تکری اسمی یازیلور نصرانی ایسه مسیح اسمی
یازیلوب بوندن صاحبینك حالی ومرادی معلوم اولور قانون دیوان امرا هر شهرك امراسنك
مرتبه سنه کوره خاقان طرفندن دیوانخانه بنا اولنمشدر علی الصباح اول شهرده
اولان اعیان جمع اولوب امور کورورلر و هر دیوانخانه ده اوچ مدبر واردر بری حاکم شهر و بری
امین و بری جمیع اموال دیوانیه نك قبض وصرفنه مؤکلدر و هر بری اول برینه ناظر اولوب
خوف ایدرلر و اون ایکی قسم دیوانك هر برینك مهر و خطی برکونه در بیرون سرای خاقانده
هر قسم ایچون بر مکان واردرکه هر برنده بر دختر حاکمه و ایکی جانبنده ایکی خادم اوتوروب
صاغ طرفنده اوتوران خادم امین صولده کی دفترلر ناظری دیوانلردن کلن عرضلری
مکتوبلری وسائر اموری کورورلر قانون وزرا بیرون سراینده اولان دیوانخانه لرك ضبط
و ربطی التی وزیر الندهدر بری ضابط قانون ممالك ختای در بری ضابط سیم وزر و قماشهای
ممالکدر و بری برنج و بغدای واریه وسائر فواکه یابسه واودون وصمان امورنی کورر
و بری ضابط عساکردر و بری ولایتلرده بنا اولنان حصار وغیری ابنیه امورنی کورر و بری
خبسه اولان خلق احوالنه مؤکلدر ییلده بربونلر کندولره متعلق اموری دفتر ایدوب
ایچری دیوانخانه لرحکامنه کوندررلر انلر دخی اجمال اوزره یازوب خاقانه عرض ایدرلر
قانون قضاة و فتواخانه مفتیلری بیرو قانون شناس و اعلم ناس اولمق شرطدر جمله مناصبی
دوراتدکدن صکره فتوا مقامنه کلور زندان قربنده عظیم مکلف باغلو باغچه لو دیوانخانه سی
واردر عظیم احتشام ایله اوتوروب محبوسلر امورنی و دعوالرینی کوروب قانون اوزره
فتوا ویرر وفصل ایدر قانونلرده حبس و قتلدن عظیم امر یوقدر بوبابده کلی دقت
واهتمام ایدرلر قتل وسائر جرایمی یازوب سرایه کوندررخاقان معلومی اولدقده موجب
قانون اجرا اولنور قانون حبس و زندان مجرمسان خان بالغده ایکی زندان واردر
برینه شینبو و برینه مکبو دیرلر ایکنجی زندانك محنت وعقوبتی آغردر اندن زنده خلاص
نادر اولور اولکی خفیف العقوبه در اکثر اندن سلامتله چیقرلر و هر برنده عورتلر
ایچون باشقه مکان واردر سائر شهرلرده دخی زندانلر و هر بری اوکنده دیوانخانه لر اولوب

مجرم کلدکده کناهی اثبات اولنوب یازیلور و خاقانه عرض اولنور بعده امر یله قید و بنده
چکوب حبس ایدرلر خان بالغ زندانلرینك اون ایکی دیوان زندانی ایچون مخصوص
مکانلری واردر اوکنده بر دیوانخانه بنا اولنمشدر اوچ میر محتشم اوتوروب کلن کناهکارلرك اسم
و رسمنی و جرمنی و حدنی و قنغی دیواندن کلدیکنی و عمرنی تاریخیله یازارلر و جرمنه کوره
معین طبقه لرنده حبس ایدرلر اول اوچ کمسه نك بری صدرده اوتوروب دکلر ایکیسی یاننده
اوتوروب یازار امراء زندان هر کون صباح دیوان خاقانده مصلحتلرین کوردکدنصکره
دیوانخانه لرینه واروب احوال مجرمانی کورلر جرمنه کوره جزا ایدرلر قانونده اهل زندان
خصوصی سائر امور مملکتدن مقدمدر خاقان متصل بو طرفه نکرانده در و بونلرك اکل
وشربی میریدن و یرلور کونده برکره طعام ایکی کره قضاء حاجته رخصت ویرلور
قانون سیاست و جریمه لورنسو ایدر ختاییلرك سیاست و حکومتی شدیددر استویسی
حکمانك رأیی اوزره بونلر یاننده جمله جرایم برابردر لکن قانون نامه ده مسطوردرکه مجرملرك
کیمنی شکنجه ایدوب کیمنه چوب اوررلر وسائر ولایتلرده اولان سیاستلر خلافی کیمنك
کردانینه قورشوندن طوق ثقیل یکوروب بعضنك بوغازینه جنازه مثال تخته لر
یکوروب ایقلرینه قورشوندن آغر بوقاغیلر اوررلر و کیمنی صاچندن آصوب اللرینی
آتشه وقزمش کوبلره قورلر و بعضیلری تخته لره زنجیرلر ایله محکم بند ایدرلر و کیمنی چارمیخه
چکرلر کیمنی صیق صندوقه یه قورلر اناز پدر و مادرینی قتل ایدنلر در بعده بند و عقوبتدن
خلاص بولانلری بازار باشلرینه وسائر کذرکاهه ایلدوب بونلرینه آغر بند و تخته
و کیمنك اللرنه ایاغنه بوقاغی سیاستلرینی خلقه اظهار ایدوب آخرنده هر برینك
کوتنه یوز عصا اوررلر عورت ایسه طونی اوزرینه اوررلر و جریمه ایچون کناهلرینه
کوره برنچه مد برنج یا بغدای یا طاری تحمیل ایدرلر فقیر ایسه اجرتسز نیچه ییل فیلبانلق
یا پاسبانلق و یا غیری خدمت اتدررلر مدتی تمام اولدقده عرض حالنی حاکم اولانلره کوستروب
سیاستنه یوز عصا دخی اوروب آزاد خطی ویررلر واسلوب اوزره جزادنصکره چارشولرده اولان
مسخانه لر اوکنده اول مجرملری کروه کروه چقاروب جرمنه کوره تشهیر ایدرلر
و بو علامت خلاص اولمغه مسرور اولورلر قانون قتل وقصاص واجب القتل مجرملر
تفتیشی ایچون خاقان ییلده برکره دیوان ایدوب اول خونیلری اونر جلادلرینی طوتوب
ادی ایله حضورینه کتوروب کناهلرینه اعتراف ایدرلر و خاقان بیلورز اعتقادنده اولمغله
انکار ایلمزلر خاقان دخی بو اعتقاد سیاست بابنده انفعدر دیو سکوت ایدر خصوصا اون
ایکی محکمه ده اوچ سنه یه دك هر آی اقرارلری خاقانه عرض اولنمشدر بعده قتللرینه حکم
ایدر و نیچه بیك قاتللرك باشلرینه قزل علملر ایله علامت ایدرلر کروه کروه سرای خاقاندن چقوب
قتلکاهده قتل ایدرلر و مقتوللر باشنی اسم و رسمی و تحتیله بر صندوقه قویوب اوتوز
ییله دك ضبط ایدرلر جائزکه متعلقاتدن بری کلوب ناحق یره قتل اولندی

دیو دعوی ایلمیه اول زمان خاقان امریله بولنوب مدعیلر تخت ایله الزام اولنورلر بعده چقاروب
صوویه دوکرلر رجال ونساندن بری بریله جنك ایدوب بری اسه دوکوشنك قوم وقبیله سندن
اون نفر کسه بونلری نه زنجیرا اورولوب بله حبس اولنور وقتاکه قصاصندن صکره خاقان
معبدینه کیدرنتکه سابقابیان اولندی قانون سرقه اطلسه مذکوردر سارق آز نسنه
سرقه ایلسه یدی دن یوزه وارنجه تحملنه کوره ضرب ایدرلر آت یا برذی قیمت نسنه
اوغورلسه قارنسه قلج یاتروب قتل ایدرلر اکر ابتدا سرقه اتدیکنك طقوز ضعفنی ویرسه
خلاص اولور قادر اولمزسه اولدوررلر لکن ایکنجی دفعه قتلدن قورتلمز ویر اوغل یا باسنه
مخالفت ایلسه بونك ایچون مخصوص برحاکم واردر زمان مدید حبسدن صکره بو زینه
برطمغه اوروب اطلاق ایدرلر قانون خراباتیان خطا شهرلرینك هر برنده فاحشه عورتلر
ایچون بشقه محله لر واردر اقلی بشیوز اودر بیك دخی اولور اکثری مجرم بکلر واعیان
قزلری درکه بابالری قانونه مخالفتله مجرم ومحبوس ومقتول اولوب اوغللری ادنی پایه ده
عسکری اولور عورتلری وقزلری خراباته سوریلور من بعد بری برینی کورمزلر وانك
اولادو انسابی کم نام اولورکیدر اول جرمك بری بو خرابات فواحشی ایله علاقه ایلمکدر
ویغمور یاغمیوب استسقا لازم کلسه بو فاحشه لر ایدرهر ولایتده یغان یغمور وقار مقداری
وزراعت امری خاقانه عرض اولنور بر یرده که یغمور یاغمدی دیو عرض اولنه استسقا
ایدك دیو خط کلور استسقایری اولان ولایت کلیساسنه بو عورتلر توابع ولواحقه
وداع ایدوب کیدرلر استسقادن صکره باران نازل اولمسه اول دخی واجب القتلدر دیو
بو عورتلرك مقدارنی استرسه ولایت حاکمی قتل ایدر یر اخر اباته سوردکلرنده
استسقالری قبول اولمزسه قتل شرط قلنمشدر وانلره بر زمان کلیساده وقفدن انسز
طعام ویروب پرهیز اتدررلر بوتکله تصفیه حاصل اولور صنورلر بعده سازنده وخوننده لری
اوتروب انواع سوز وسازله اصولله اغاز ایدرلر رقاصلری دخی قات قات لنجه اوینایوب
بعده کروه کروه قالقوب صنم اوکنده ناله وزاری ایدرلر برمرتبه که تا وهاب بی علت اول
دردمندلرك حالنه مرحمت ودعوتلرینه اجابت قلوب گاه برمرتبه باران نازل اولور که
نیچه یرلری سیل الور حکمت شناسان ختای خراباتلری بو یوزدن قتلله قورقودوب
بیم جان ایله درونی ناله ودعاوا ستسقا اتدکلرنده حق مستعان انلرك ناداناق ایله اتدکلری
گناهه باقمیوب باران احسان ایدر وسعت رحمت الهیه یه بناء فقهاء اسلام دخی کفارك
استسقاسنی تجویز ایلدی دیو اسلوب مشروح اوزره وضع ایلدیلر وگاه یغمور
یاغمیوب قحطلق اولورسه انلرك بعضیسن اولدوروب افنا ایدرلر وخراباتده اول عورتلر
اولادی ایچون معلم خانه لر بنا اولنمشدر قزلرینه سازنده لك وخوننده لك
واوغللرینه رقص وانواع لهو ولعب تعلیم ایدرلر وبو عورتلر ساز وسوز صراخیلر ایله رقص
کنان بازارلرده کزرلر خاقاندن علوفه یین انلر له صحبت وعشرت ایدن مزلرا کرطوتلورسه
اولدوررلر

اولدوررلر انلره وارانك اکثری اهل حرف وتجاردر نیچه لر مالنی اول خراباتده چورودورلر
اکر فقیر اولوب جر ایدرسه زجرا کیمسنه انازه برحبه ویرمز اچلقدن هلاك اولورکیدر
واول مقوله یی اولدکلری دریایه آترلر وبو خراباتیلرك عجایب وغریب لعبلری واردر دیشلری
وسنبازدر صور عجیبه کیوب اوضاع غریبه کوستررلر قانون اولاق ویامخانه یام اولاقدر
استعجال ایله بریره خبر ونامه ایلتمك ایچون بعض منازلده اتلر وقاترلر بسلرلر اول منازله
یامخانه دیرلر مملکت ختای ده آینده ورونده ایچون مکلف یامخانه لر واردر اول دیاره واران
تاجرلری ایلچی نامیله اول منازله قوندوررلر اسباب ومتاعلری عربه سی ایچون باشقه
محللر واردر اندررلر یامخانه نك هر خانه سنده مکلف اطلس وکمخادوشکلر یصدقلر وسائر
مهمات مهیادر اطرافنده خرده نوکر حجره لری یاپلمشدر هرکون اون کشی یه برقیون
وبرقاز وایکی مرغ وایکی بطمان بغدای وبرکاسه برنج وایکی طبق حلوا وبرظرف عسل
وسائر بقول متنوعه وبرقاج خذمتکار تعیین اولنمشدر قانون آینده ورونده وتجار
ختای ملکنه قره طرفندن واران ایلچی رسمنده وارر والا تاجر وغیری کیمسه یی کرمکه
قومزلر تجار سرحده یقین کلدکده اونر نفر یازیلوب بو طرفدن ایلتدکلری متاعك بعضنی
خاقانه پیشکش ایدرلر انلری خود مطلقا خاقان الور متاعلری دفتر اولنوب هر اون
کیمسه یه برمکان تعیین اولنور اون یا یکرمی نفری خان بالغه کوندررلر باقیسی اون مرحله
بریده کنجو نام شهرده یامخانه سنه قونوب اوتورر اسباب معاشلری خاقان طرفندن
ویریلور بش کشی یه کونده برقیون وبرشنك برنج وسائر لوازم تعیین اولنور متاعلرنده خاقانه
مناسب اولان النوب پیشکشلرینك بهاسی دخی باتمام ویریلور ونقدر طوررسه رعایت
اولنوب کتدکلری زمانده خاقان طرفندن نیچه احسانلر اولنور وجمیع اسبابلری ویریلوب
انجق آدم باشنه قرقر درهم کمش خراج النور بر قافله یوز ایکیوز آدمله ایلچی نامنه تجار کلسه
عربه لر وخدام وسائر لوازم تعیین اولنور بو جهتدن نقل ایدرلرکه سائر امتعه دن غیری خان
بالغه چیندن هرکون یالکز بیك عربه حریر کلور اکثر الماس وصوف واسکرلت چوقه ویشب
ومرجان وارسلان وپارس وفیل وبارکیر کتوررلر وتازی اتلرك یاننه یوز منزل قدر
یردن تعظیم ایچون ادملر قوشوب صاحبلری ایله خاقانه کوندررلر وهراته اون ایکی
خذمتکار تعیین ایدرلر التیسی منقش فنرلری نیزه لره بغلیوب یانجه کیدر اوچی اوکنجه
اوچی اردنجه یوررلر وارسلانه اون ات قدر اعتبار اولنور قره قولق نصف ارسلان
قدردر هدیه سی ارسلان اولانه اوتوز صندق مال ویریلور اطلس کمخا وسائر لباس
سائری ایچون دخی بو قیاس اوزره احسان اولنور وادملرك هر برینه پیشکش بهاسندن
غیری بربیوك قماش وبری بری اوزرینه اوچ خلعت کیدررلر حتی خف وموزه
بله درجریمه مسافران مسافرلره حبسدن غیری سیاست یوقدر بر مسافر قتل
ویا غیری جرم اتسه متاع دنیادن نسنه یه مالك دکلدر ودفترلرینه یازارلر وحبس

ایدرلر ومسافرلر انلر یانندہ صحرایی وروستایی عد اولنوب کندولرك قومی کبی
ادب وحرمت وقانونلرینه رعایت طمع اتمزلر قانون ایلچیان ختای ده هر طائفه نك
ترجمانلری وار در مسلمانلرك مصالحی ایچون مخصوص بیدی میر معتبر تعیین
اولنمشدر ایلچیلره اجازت وقتی کلدکده هر قومك ترجمانی خاقان حضورینه کلوب عرض
ایدر خواجه غیاث ایدر سرحد ختای اولان دربند سکجویه اون قوناق قالدقده
ختاییلردن بر بلوك استقبال ایدوب ایلچیلری وعددنی یازدیلر وبر مرغزارده که
عالی صفه وارایدی سایه بان قوروب ضیافت اتدیلر چینی طبقلرله خشك وترمیوه‌لر
کتوردیلر وبیله کیدن بازرکانلری ایلچینك نوکری یازدیلر بعده حاکم سرحد بونلری
کندی یوردینه ایلتدی یورت ختاییلرده بر بلوك خیام درکه مربع طناب طنابه قونارلر
ودورت طرفه بر یول قورلر اورته واسع فضادر وسطنده بر عالی صفه اوزرنده
ایکی درکلی چرکه قورلمش اتکلری قالقوب صاغ صول صندلیلر قونمش ایلچیلری صولده
اوتورتدیلر زیرا امراء ختای صوله ارتق تعظیم ایدرلر وهرکس اوکنه طعام کتوردیلر بعده
سازنده لر وقاصلر کلوب صاحب جمال غلمان کوسترنده انجو لرله دختر مثال
طوردیلر ودور دروازه ده جبه پوش عسکر صف بغلیوب اللرنده نیزه دیزلدیلر
بعده شربه اغاز اولندی حاکم دیوان اللنده کاسه وبرصندوقه ایچنده نخل بند بیله کزدروب
هرکسه که کاسه ویره اندن برشاخچه یی باشنه قوردی واو یونجیلر مقوی کاغددن
اشکال غریبه دوزوب اصول ختای اوزره رقص ایلدیلر وبعض غلمان طبقلرده فندق
وعناب وشاه بلوط مقشر وصوغان وصرمساق پرورده لری طوغرنمش
خربزه وهندوانه یی کزدروب برینه کاسه ویرلسه اردنجه بوطبق صونردی اول
کون صباحدن اخشامه دك مجلس عشرت ممتد اولوب ایرته سی کوچلدی بیابانده
قطع منازل ایدرك قراول نام قلعه یه اندن سکجویه واردی وشهر قپوسنده
یامخانه یه نزول اتدیلر ختاییلر بونلرك عددی دکلو لوازمن کوردیلر هر بری
ایچون بر رحریر جامه خواب وخذ متکار کتوردیلر وبوندن دار الملکه وارنجه بو اسلوب
اوزره کندیلر هر یامده یوزاللی ات وخرو عربه ایلچیلر ایچون مهیادر انلر خذ متنده
اولان خدامه قودیرلر دراز کوشلری ضبط ایدنه الوفود یرلر عربه چیلره جینفو
دیرلر هر عربه ده اون ایکی کیمسه خدمت ایدرایپلر ایله اوموزلرنده چکرلر انجو کویه او یسرلر
پرچملرینی باشلرینه طاقلا یوب ایلچیلری بریامدن بریامه کتورورلر هر شهرده عالی
ضیافتلر اولور ایلچیلر ضیافت خانه‌لری مخصوصدر آکاروسون دیرلر هر روسونك
اوکی دار الملك سمتنه‌در و برتخت قونوب پرده آصلمشدر برشخص اول تخت یاننده
طورر ایلچیلر اوکنده دوشنمش کیچه اوزره اوتوررلر تخت یاننده طوران ختای
دلنجه اوچ نوبت چاغرر وایلچیلر که سرحده کلدیلر باشلرینی یره قورلر وایلچیلره دخی
سجده

سجده تکلیف ایدرلر وایلچیلر کتوردوکی هدیه یی قمچو نام مشهوره ایلتدیلر سابقا
ذکر اولندوغی اوزره خان بالغه واروب خاقان تختی اوکنه ایردیلر اول زمان
یدییوز قدر قاچقن قول ومجرملر کتورلمش ایدی بعضیلرینک بوینلرنده ایکی چتال اغاج
وکیمی اوزون دلکلی تخته یه باشلری کچوب دیزلمش ایدی خاقان بونلرك کیمنی زندانه
کوندروب بر بلوکنی قتله فرمان ایتدی بعده امرانك بری دیز چوکوب ایلچیلر
احوالنی متضمن صحیفه یی اوقودی ترجمانلر کلوب دیدیلر که پادشاه اوکنده طاپو
قیلك اوچ کره باشکزی یره قوك ایلچیلر ایکی قات اولدیلر لکن اللرینی یره
قومدیلر بعده مکتوبلری صاری اطلس کیسه لرله اللرینه الوب یوقاری قالدردیلر النوب
خاقانه ویردیلر بعده ایلچیلری فضای اوله کتوروب هرکس اوکنه خوان وصندلی
قودیلر بعد الطعام یامخانه یه واردیلر بعده کیده جکلری زماننده شقاول کلوب
بوکون خاقان سزه انعام ویره جکدر دیو دعوت ایتدی پای تخته واردیلر کوردیلر که
خاقان اوتورمش اوکنده شیرلر یعنی خوانچه سنیلری طورر اشارت ایتدی بونلری
ایلچیلر اوکنه قودیلر که هر برنده بر زنقره و بکرمی اوتوز اطلس ختایی وقلای وچاوکندولرینه
وعورتلرینه دخی باشقه تعیین اولنمش الوب کتدیلر خاقان جانبندن انعام اولنسان
التون وکومش وسائر اشیا هر جنسك غایت اعلاسندن ویریلور احوال دیانت ختاییلر
دیرلرکه شاکمونی پیغمبر ایدی کلوب خلقی حقه دعوت اتدی دیو نیجه خارق عادات حکایات
نقل ایدرلر وزمانی هجرتدن اوچ بیك سنه مقدم ایدی دیرلر خاقان سلفنده اکثر خدا پرست
وحکیم مذهب اولوب بت پرستلك کارجاهلاندر دیو کتابلرنده یازلدوغی اوزره اعتقاد ایدرلر
وحضرت محمد علیه السلامه شین چین یعنی افضل خلق دیرلر واسلامه واهلنه محبت
ایدرلر دیارلرنده اوقات خمسه اذانلری اوقنور مسلمانلر عمامه کیوب جماعتله نماز قلارلر برکون
امراسی جمع اولوب دیدیلر که اهل اسلامدن نیجه بیك خانه بزمله مخلوطدر بونلری کیدرلم مال
ویرمزلر که نفعی اوله خاقان دیدی بزم اجدادیمز بوامرده هیچ تصرف اتمدیلر بز نیجه ایدرز و بزم
حکممز بونلرك ظاهرلرینه درحالا بونلردن بر منکر ظاهر دکل باطنلرنده نه مصلحتمز وار در
واهل ختانك دین یانده مشربلری وسعت اوزره اولمغین اصلا تعصب وخصومت بلمزلر
هرکس نه مذهبده اولورسه اولسون همان امور دنیویه ده اجتهادلری قانون
ضبطی دراول اجلدن خلقنك کیمی بت پرست وآفتاب وماه پرست وکاوپرست ونصاری
ویهوددن دخی زمان سابقده اول دیاره واروب نیجه طوایف توطن اتمشلردر وهر طائفه
ایچون خاقان طرفندن معبدلر بنا اولنمشدر یالکز خانبالغده مسلمانلر ایچون
دورت جامع وار درلور نسو ایدر ختای خانی مبتدع نصرانیدر نهایت محمدیلر
آکا بت پرستدر دیو انکار ایدرلر وخلقنك اکثری مسیحی ونسطوری وبرصنفی بت پرستدر
ایکی مبدأ اعتقاد ایدرلر برینه خالق الارواح دیرلر آکا کونلك یاقوب عبادت ایدرلر

واندن عقل وفهم طلب ایدرلر و برینه ثاغای وخالق الاجسام دیرلر سیم و زردن بوکا هیکل
یاپوب طپارلر واندن ماله متعلق امور طلب ایدرلر ونه استرلرسه اول جنسدن قربان ایدرلر
اطلسنه ایدر ختاییلرك اکثری میلادك بیك ایکیوز قرق التی سنه سنده محمد شریعتنی
قبول اتدیلر قانون نامه روایتی اوزره طقوز یوز حدودنده دین طای خان اسلامه کلوب
سرای خلقی دخی مسلمان اولدیلر وجمله جهله ختا خاقان پرستدر چونکه اول مسلم
اولدوغی شایع اولدی اکثری دخی اسلامه کلدی وختانك جهلاسی خاقانه الوهیت
اعتقاد ایدرلر وکندیلرینه کورنمز اوچیوز معبود واردر زعم ایدرلر بری کورینور اول خاقاندر
و بو اوچیوزی بر معبود حقیقی خلق اتمشدر دیرلر و بونلر جمله جرایم خاقانك معلومی اعتقاد
ایدوب انکار اینه منزلر خاقان دخی بو اعتقاد سیاست ملکه انفعدر دیو سکوت ایدر روشاکونی
زمانندن بری بر عظیم کلیسا بنا اولنمش ختای خلقی اطرافدن عظیم ریاضتلر ایله کلوب انی
زیارت وطواف ایدرلر کلیسا قربنده بر بلند طاغ واردر اورته سنده بر بیوك میخ قاقلوب
ایپ بغلنمشدر بر کیمسه که ریاضتی کماله یره بلنی اول ایپه بغلیوب یاپشوب میخه چقار
اوتورر واپی چوزوب براغور اکر قرق کون وکیجه اویومیوب وخوف ایتمیوب اوتورو
بیلورسه کثرت ریاضتدن اوچمغه قدرت کلوب طاغ اوزرینه چقاراندن نره یه دلرسه
کیدر اکر اویویوب یا کوزی قرارردوشرسه هلاك اولور اول مقوله مرتاضلر دری کمك
قالوب اکل وشربلری بعض ادویه در صویله قینادوب ایچرلر و بونلر حبس نفسه
اوکرنورلر کیمی اوچ کون اوچ کیجه ده بر کره نفس ویرر احوال علم ومعرفت اهل ختاده
لطف طبع اصحابی چوقدر وعلم نجومه یانلرنده غایت معتبردر اول علمك ماهرلرندن
دورت کیمسه خاقان سراینك اولکی طبقه لرنده اهل وعیالی ایله باشقه مکانلرده انواع
عزت وحرمت ایله ساکن اولوب طشره چقمزلر جمله مهمانلری خاقان طرفندن کوریلور
نوروزده هر بری بر تقویم چقاروب خاقانه عرض ایدرلر خاقان سائر علمایه ویروب امر
ایدرکه اول دورت تقویم احکامنده متفق علیه اولانلردن بر نسخه اختیار ایده لر وکاتبلر صورتنی
یازارلر هر کاتب اون ورقی بری برینه اوزرینه قویوب بر جنس کتابت ایدرلر که کاغد حریردن غایت
دقیق اولمغله بر دفعه ده اون ورقه بیله یازیلوب اون صورت حاصل اولور لکن انجق
بریوز بیدر یوزنا سخدن بیك تقویم حاصل اولوب اون کشی یه حاکم اولانلره بر تقویم ویرلمك
معتاددر اقالیمه منتشر اولورو ختاییلر وقت وساعتلرین غایت حفظ ایدرلر نصیحت
وسیاست عام ایچون عبرتلر ایدوب شعر ومعما ولغزه مشغول اولورلر و بونلرك
مخصوص کتابتی وقرق دورت حرفی واردر چاپان وچین خلقی ایله بعضیسنده
مشترکدر وعبادتلرنده مخصوص لسان استعمال ایدرلر احوال صنعت ختاییلر
اکثر هر صنعتده قابل وماهردر خصوصا نقش وتصویرده اهل چیندن
قالمزلر اکابر اولرینك سقف وجداری سراپا مصور ومنقشدر وبونلر دکرمن طاشلری ایله
نقاش

نقاش دوزرلر وطب صنعتنده دخی مهارتلری واردر کندیلردن غیری خلقی اعمی مسلبه سنده
طوتارلر احوال حرب ختاییلر اکثر امر حربده چاپکلردر سرحدلرندن دار ملکه
وارنجه هر منزلده میللر ودیده بانلر واردر دشمن ظهور اتسه کوندز دخان وکیجه آتش
ایله بر آیلق یوله بر کونده اعلام ایدرلر دشمن شرق طرفندن ایسه بر آتش شمالدن
ایسه ایکی جنوبدن اوچ غربدن دورت آتش ایله بلدریب میللری دائما نوبتله حراست
ایدرلر وجرسلر آصلمشدر متصل چالارلر واول میللرك نردبانلری ایپدن اولوب دشمن کلسه
یوقاری چکرلر صولری وازقلری والات حربی مهیادر بندق برینه اوق آترلر دمرنلری
زهر آلوددر وختاییلرك بیوکی کوچکی باروت ترکیبنده ماهر آتش بازلق عامدر جمله سی
طوب توفنك اتمق بیلورلر اخلاق وعادات اهل ختای کیمسه یه تعصب ایله
ضرر قصدین اتمیوب همان حکمت اوزره مملکتلرین حفظ وضبط اتمکه سعی ایدرلر
واکثری کندی مملکتلرندن غیری ولایته کتمکله سائر عالمی خالی وصحرا عد ایدرلر زیرا صلح
طریقی ایله خاقانه کلن خلقك اکثری صحرانشین درو هر طائفه که توطن ایچون ولایتلرینه
کله انلردن مال المزلر قانونلرنده مست لایعقل اولنجه ایچمك کناه عظیمدر طعام اثناسنده
برایکی پیاله تجرع ایدرلر وهرکس مرتبه سنه کوره سمور وآخر کورکلر واوزون لباسلر کیرلر
چونکه ختای تا تارستان اقلیمندندر خلقی اکثر اورته بویلو عریض وملحم یوزلو چقور کوزلو
صقالدن غیری بدنلرنده قل نادر اولور چوغی انی دخی تراش ایدرلر بدنلری قوی
عقللری وافر درعو رنلری سروقد سرخ وسفید ونرکس چشم اولور واصلا انلرده قره
یاغز وصاری وکوك کوزلی کیمسه یوقدر ارلری آچلغه وتعبه تحمل ایدرلر صوسزلقده
بندکلری آتلرك طمارلرندن قان اقیدوب ایچرلر اکثر عوامی مدنس وناساز طائفه در
حق شریعت بلمزلر سلاحلرینه وقوتلرینه طیانورلر چوغی صحرانشین اولوب اوبالر ایله
قونارکوچر ونیچه سی عربه لر اوزرنده ساکن اولوب دوزیرلرده عربلره یلکن قوروب کمی
کبی یورودرلر وغایت سرعت اوزره حرکت ایدر وقطب شمال یلدزی ایله سفر ایدرلر
وبونلر ارasında نقد نادر اولوب متاعی متاعه تبدیل ایدرلر غلیظ ییجکلر خصوصا یاری
پشمش ات ویینریوب قمسراق سودی ایچرلر وقمزدیرلر سوددن بر نوع مسکر ایدرلر بیاض
شرابه بکزر نهایت غایت طاتسزدر وطاریدن بوزه پشررلر وبونلر ال یومق واسباب
یومغی بلمزلر غایت ناپاك قومدرو ختای شهرلرنده طوب اوینامق وصورت بازلقلر ایلمك معتبر
هنردر خرابانی قرلرینك اکثری جانبازلق لعبی اوکرنورلر موتی لرینی تجهیزده آیینلری بودرکه
اکابرلر ایچون بر طاغ واردر انده ایلدوب معین مغاره یه قورلر وعورتلرك دخی مخصوص
مغاره سی واردر واتنی اول طاغه ضالیوبرلر کندی باشنه اوتلار کزرمز بعد کیمسه تعرض اتمز
اول سردابه غایت واسعدر چوق دخترلر وخواجه سرایلر بشر ییللق قوت ایله انده ساکن
اولورلر قوتلری تمام اولدقده انلر دخی اولورو بو ختای مملکتی صوغوق اولمغله نیچه طرزنده

صوبالری واردر ایچنده طاش یقارلر واکثر پرنج وطاری یرلر قچان قحط واقع اولسه فرمان الله
هرکس ذخیره سندن کندو یه کفایت قدرینی الیقویوب باقیسنی خلقه بیع ایدر بونکله
اولمزسه فقرایه میری انباردن جرایه تعیین اولنور بعده ولایته امر اکید در هر کیمکه یوزمن
غله کتوره اکا اون نفر سردارلغی ویریلور بو اسلوب اوزره اطرافدن بیحد غله کلور وشهره
آتش دوشسه اوچ وجهله دفع ایدرلر بری بوکه پاسبانلر روزشب بکلمه ده در آتش کوردکده
سویندررلر وهر کیجه هرا وجه وافر صو حاضردر اهمال ایده نك واوی یانانك اولاد
وانسابیله کندوبی آتشه یقارلر وبری آتش خوفندن هر محله وبازاری بری برندن منفصل
یاپمشلردر اولاشمز ودکر منلرینك التنه طاش قویوب اوزرینه قومزلر برکمسه اوزرینه
قوسه قانونه مخالفت اتدی دیو قتل ایدرلر احوال بلاد ختای قانون نامه ده
وخواجه غیاث روزنامه سنده بلاد ختای اون ایکی قسم یازیلوب قانونده ذکر اولنان
اقسام چین بلادینی دخی مشتملدر بو تقسیم قاعده فنه مخالف اولمغله ذکری مناسب
کورلمدی سابقا میرقاتور وفلبوس تقسیملرنده عموم اوزره تاتارستان ختایه وغیره
شاملدر بز بو مقامده حدودی بیان اولنان ختای اولکه سنك شهرلرینی یازوب بعده
سائر اولکه لری اکا ضمیمه قلارز زیرا اطلس رسمنده اولان صحیفه انلره دخی مشتملدر
امدی ختای مملکتنك اکثری دوز اوالر اولوب طاغلری ازدر جابجا کوللر وصولر
واردر دارملکی خان بالغ نام شهر عظیمدر لفظ مزبور غوری لغتی اولوب اهلی ختای
اکا پای تخت معناسنه دیو دیرلر سلفده قدما اکا ایسدوم سرقه دیرلردی یوز
اللی دورت درجه بش دقیقه طول واللی التی بوچق عرضده واقع اولمشدر دیرلرکه
شهر مزبور ایکیدر بری قدیم وبری حادث جدیدینی آل جنکیزدن قوبلای قاآن بن
تولی قاآن بنا ایلمشدر حبیب السیرده مسطور اولدوغی اوزره چون مزبور قوبلای هجرتك
التیوز اللی سکزنده قرا قرمده برادری منکو قاآن یرینه چقوب خاقان اولدی برقاچ
نوبت چینه لشکر کوندروب غارت اتدکدن صکره ختای خانلرینك مقر ملکی
اولان جنکدو نام شهر قربنده پولیس نام نهر اوزرنده خان بالغ شهری بناسنی امر اتدی
هر رکنی دورد فرسخ مربع طرح اتدیلر وقرق منزل بندر چین وهند اولان زیتون
شهرینه اقان نهره بو شهردن بر نهر حفرینی فرمان اتدی تاکه میان شهردن آقوب بحر
هند وچیندن کیلر کله بو منوال اوزره آز زمانده خان بالغ عمارتی غایته ایروب دار ملك ختای
اولدی والتیوز طقسان اوچده قوبلای دنیادن کندی حالا خاقان کبیر تختی درو کبیر و کتاب
مزبور آخرنده دیمشدر خان بالغده نهر مزبورك عرضی اوتوز ذراعدر کناریله کیدن یول دار
ملك ماچینه منتهی اولور وقرق منزل تمام سنك ایله دوشنمشدر واپکی طرفنده درختیده و
وغیری اشجار سایه دار دیکلوب یولجیلر کولکه سنده کیدروایکی طرفنده قریه لر وخانلر
بتخانه لر بری برینه متصلدر بو اسلوب اوزره راه مزبور اقصای چینه واصل اولور وسرای
خاقان

خاقان شهرك اورته سنده در وکوك طاق دیرلر قاآنك انده برقصری واردر شماده بونك
صولری منجمد اولور وبونده جمله فواکه بولنور الا عنب قلتدر اوزره در قانون نامه ده مسطوردرکه
طرف شمالده بر نهر شهرا یچینه اوغرار اهل ختای اول ارماغی قعرندن قازوب اوتوز دکرمن
یوریدر بر حرق اتمشلردر خاقان سرایی اولان یدی حصاری واطرافنی دوروسیرایدوب
خانه لرینه اوغرار بعده شهردن چیقوب جوانبنده اولان باغ وبستانلری سقی ایدر واقار
کیدر بو شهرده اودون یرینه بر نوع سیاه طاش یاقرلر اطلسده ایدر شهر مزبوره
پولیس سانکوس نام نهر کارنده چون سی اتالیان میلی ایله یکرمی دورت میلدر اون ایکی
قپوسی وهر برینك اوکنده بر روار وشی واردر جواهر والتون وکومش بری بندر شهردر
محل مزبور قلماق طائفه سنك کذرکاهی اولمغله اهل ختای بناسنی صوق اتدیلر سکز
یوز قرقده بر دفعه دخی بنا اولندی هر طائفه ایچون مخصوص محله لر وهر برینك علامتلری
واردر یالکز مسلمانلر ایچون دورت جامع بنا اولنمشدر نقل ایدرلرکه بو شهره اطرافدن انواع
متاع کلور یالکز چیندن هر کون بیك یوك قدر ایپك کلور جنکیزیلر غارت اتدکلری
اکثر آسیا مالنی بو شهره کتوروب یغماغله عظیم مالدار اولمشدر نفسنده شهر مزبور وسعت
فضا ولطافت آب وهوا ایله روح افزادر وبر معظم کوپروسی واردرکه دنیاده نظیری
یوقدر خواجه غیاث ایدر سرحد ختای اولان سکجودن خان بالغه طقسان
طقوز یام درکه بونلرك هر بری بر شهره قریبدر وهر ایکی یام اراسی برقاچ قرغو
وکی وفودر قرغو برقله خانه دن عبارتدرکه التمش ذراع مرتفع بنا اولنوب اوزرنده دائما
ایکی دیده بان اوتورر بونلر بری برندن کوروبجك قدر یرده در لشکر بیکانه ظهوری
کبی برحال اولسه فی الحال قرغوده کیجه آتش کوندز دخان ایدرلر بری برینه اولاشور برکونده
وبر کیجه ده خبر دار الملکه واصل اولورکه اوچ آیلق یولدر اجمال حال معلوم اولدقده صکره
کی وفو خلقندن مکتوبلر له تفصیل واعلام اولنور فو برقاچ خانه دن عبارتدرکه برجماعت
انده ساکن اولوب بر مکتوب یا خبر کلدکده کندولره کلنه آخره اولاشدررمغه مأمورلردر کی دخی
انلك کبی درکی وفودن هر بری اون مره درکه هر اون التی مره بر فرسخ شرعیدر کی وفو
اصحابی مسکنلرنده اوتوروب اکرلر بحرلر هر بری برقریه کبیدر خواجه غیاث
روایتنده مذکور اولان بلاد بونلردرکه دیمشدر صفرك اوننده سمرقنددن چیقوب
جماذی الاولی التیسنده چلکاء یلدوزه کلندیکه کونش سرطانده ایکن بیابانده صوایکی
پرمق بوز طوتمش ایدی اکثر اوقاتده یاران وچه یاغاردی اواخر جماذی الاخره ده طرقان
نام شهره کلندی بونك خلقی اکثر بت پرستدر بیوك بتخانه لری واردر برینك
صفه سنده بر عظیم صنم قومشلر صورت شاکمونی در دیدیلر رجبك بشنده
قراخواجه یه واریلوب یکرمی برنده قامل نام شهره قوندی بو شهرده
سید فخر الدینك بر عالی مکلف مسجدی وار ایدی قربنده بر بیوك بتخانه بنا اولنمش

ایچنده واطرافنده خرده و بزرك و افرا صنام وارقپو سنده ایكی دیو صورتی قو مشلر كه بری
برینه حمله ایدرلر منكلی تیمور نام بو شهرك بر حاكمی وار ایدی اندن كوچلوب یكرمی بش
مرحله دخی بیابانده كیدلدی و بو صحرا لرده كاو قطاس یر لردی قطع منازل ایدرك
قراول نام قلعه یه كلندی كه طاغلر ارا سنده برغایت متین حصاردر انجق بر یولی واردر
اندن سرحد ختای ده سكجو نام شهر عظیمه وارلدی بو شهرك مربع متساوی الاضلاع
بر محكم ومتین سوری واردر ایچنده عریض بازارلری واللیشر ذراع عریض یوللری
صولانمش سپورلمش ایدی اكثرخانه لرنده خوك اهلی كزوب قصاب دكانلرنده
قیون اتی ایله طوكوز اتی آصلمش صاتلور ایدی دورت مكلف چارشو باشنده بر
اغاجدن طاق ومزین منقش دروازه لر كه اوزری مقرنس سقفلرله تزیین اولنمش و بو شهر
سورینك خندكنده هر یكرمی قدم یرده او سنی اورتولی برج بنا اولنوب دورت
كنده بر قپو بری برینه مقابل قونمشدر میان شهردن هر دروازه چوق مسافه در
لكن یوللر طوغری ولغندن كر وقپولر كورینور وهر قپو اوزرنده ایكی طبقه كوشك
واردر و بونده متعدد بتخانه لر كه هر بری اون جریب قدر واسعدر جمله صنملری اغاجدن
یونلوب فرشی تخته دوشه لیدر اول بتخانه لرده صاحب جمال پسرلر عشرت
صلا ایدرلر تقویمده سوكجو بردوز یرده یوزیدی درجه طول قرق درجه عرضده حمص
قدر بر شهردر اطرافنده طاغلردن كلور انهار صغاری و بستانلری واردر بو نكله
خانجو اراسی دورت مرحله در دیو یازر سكجودن اون یامده قمجو نام شهره وارلدی كه
سكجودن بیوكدر و سرحد حاكملرینك بیوكی بونده اوتوررانلره دانكیجی دیرلر بونده بر
بتخانه وایچنده قامتی اللی ذراع برصنم واردر ایاغی طقوز ذراع و باشنك دوری
یكرمی بر ذراعدر باشی اوزرنده خرده صنملر ترتیب اتمشلر بتخانه نك صورت بخشلری
صنعتله انی چكرلر حركتده كلور كویا كه زنده در و بتخانه دیوارلرنده آخر صورتلر یازلمش
وزربفت پرده لر آصلوب مطلا كرسیلر وشمعدانلر وصندلیلر وچینیلر ایله تزیین
اولنمش ایدی بو شهرده غرایبدن چرخ فلك دیرلر دوری یكرمی ذراع وارتفاعی
اون ایكی ذراع اغاجدن بوتمه مقرنس ومصنع برقصر مثمن وار دركه دو نرالتی
بر متین سردابه در زمیندن بالایه وارنجه آهنین كرسی اوزرنده بر میل نصب
اولنمشدر تحریك اولندقده قصر مزبور اول میل اوزرنده سهولتله دونر و بو كوشك
بر قاچ طبقه اولوب هر برنده نیچه منظره لر واردر هر طرفه مقرنس ختایی ایوانلردر
و دیوار سقفنده انواع صور غریبه نقش و تصویر اولنمشدر اشاغی طبقه ده
صورت دیوان اعیان وار كان و پادشاه تخت اوزرنده اوتورر صاغ وصول خدام
وعسكر طورر یازلمشدر ومادهٔ قصر كرچه اغاجدر لكن بر مرتبه تذهیب اولنمشدر كه
كورن طلای مجسم صنور اندن كوچوب شواللك دوردنده نهر قرامو ران كنارینه وارلدی كه
جیحون

جیحون قدر بر نهردر یكرمی اوچ كمی دن اوزرنده بر جسر بغلنمش ایكی طرفدن ایكی میل
آهنین اوزره قالین زنجیرلرله بند اولنمش ایدی او ته طرفنده نام شهر عظیم كه كثرت عمارت ایله
مزین ومعمور ایدی و بونده بر عظیم بتخانه بنا اولنمش كه سرحد ختای ده انك مثلی كورلمدی
واوچ خرابات محله سی وار ایدی كه هر برنده نیچه دختران صاحب جمال اوتورراندن دخی
كچوب بر قاچ نهر عبور اولندی وذی القعده یكرمیسنده صدین فو نام شهره وارلدی شهر
مزبور غایت معظم ایدی بیوك بتخانه سنده بت هزاردست دیرلر بر اغجدن دوكلمش التون
یالدزلو بر عظیم صنم كورلدی كه قدی اللی ذراع وهر عضو ونده بر ودست هر دستك كفنده
بر كوزه یاپلمش اهل ختانك مشهور صنملرندن ایدی بر عالی وبدیع عمارتده طاشدن
ایكی كرسی اوزرنده نصب اولنمش اطرافنده عالی رواقلر ومنظره لر طبقه طبقه بنا اولنمش
بر طبقه بونك طپوغنه بری دیزینه انجق اریشوب بری دخی زانوسنی تجاوز ایدر باشنك
اوستی بر طاق مقرنس ومصنع اولوب بو طبقه لرك داخلندن و خارجندن طولاشیلور
ایدی صنم مزبورك هر بر ایاغی اون ذراع مرتفع وجمله سنه یوز بیك خروار بنج صرف اولدوغی
مشهوردر اول بتخانه ده بوندن غیری خرده اصنام دخی وافر اولوب رنك آمیز الوانله هر بری
ملون دیزلمشدر دیوارلرنده طاغلر وانواع اشجار وحیوانات نقش اولنوب صور تكرلكن
كماله ایركورنلرك هر بری براثر قو مشلر كه كورنلر حیران قالور و بو شهرده دخی بر چرخ فلك
وار ایدی كه قمجو شهرنده اولان قصردن بو معظم ومكلف ایدی خواجه غیاث روایتی بو مقامده
تمام اولدی قانون نامه ده یازیلن ختای شهرلری بونلردردی تنك خان بالغه قریب بر شهردر
كومش معدنی چوق قماش وسائر متاع كانیدر بونده اودون یرینه سیاه طاش یاقرلر خان بالغده
دخی اویله در سالارفو ختانك دوردنجی قسمی اولان هیزادن عدالنو بو شهردر انده قرنفل
وفلفل وبلیله اولور لكن طوز نادر وذی قیمتدر روانسی وواندون نهایت انقطاع ارضده اونه
ایكنجی قسمده دریای مشرق كنارنده ایكی شهر معظمدر بیوكلكی خان بالغ قدر اكثر محصولی
شكردر اوچ دهمه بر رطل عراقی شكر ویررلر كنجان فو بر شهر عظیمدر اوتوز بیك قدر
مسلمان انده ساكن اولور ریش بالق ختای شهرلرندن بر شهردر المالق تنكی دن یكرمی
مرحله یرده بر شهردر كنجك تنكی دن بر فرسخ یرده بر شهردر قاینید و بر مشهور شهردر بونده
اغاج قبوغندن غایت انیجه نیچه دوزرلر ختای اولكه سی سلفده بو متاعله مشهور ایدی دیو
فلبوس تحریر ایدرلكن لورنسو حربردن انیجه والادر دیو یازار وختای اولكه سنده بیقوندل
و یازاریفو وسیندیفو واخیلوفو و قچانفو نام شهرلری ذكر ایدوب بونلرده واقر طبیب اولور
بعده روسین و تاقان وبانقوتیا نام شهرلر یازار و بو یانقو تیا شكاریری اولملغله اكثر خاقان انده كلوب
اوتورر بعده كوداغای و یاین فو وجنید و و تایفو وكونزا افو واوغونت كه بو اولكه نك باش
شهری در آب وهواسی ایو اولملغله عورتلری حسنا اولور خاقانه هر سنه بو اولكه دن
كوزل قزلر دوشرلر وسند یچین نام شهرده سلاحلك اعلاسی اشلنور جبه خانه

خاقان کارخانه سی بیلده در تانیغو ختای اولکه لرندن براولکه وواسع محصولداراولایتدر
قلبوس ایدر تاتارلر ارا سنده سلاح کارخانه سی اولمق ابله مشهوردر بلکه سلفده
پلبنیوس.ه ولایتك دمرنتی سائربرلر دمرندن ترجیح ایدردی وسیانغا نور ایوشکاریری
اولمغله خاقان هر سنه ایکی آی قدر انده اوتوررلردن قره بیل سمتنه سایندو نام
مشهردخی ایوشکار یریدر لکن قیش وبردی شدید اولور وپالیسانغو ولورین ویونس
وقلمغو وقالقان وپایدا وارقانارا وپارات برکول کارنده در ودانغو وغونزاکه حالا انده
باغ دیکرلر ختانك غیری برنده باغ یوقدرخانبالقدن چیقلوب اوقیانوس اوزرنده
قازار دین نام شهردریا کارنده در وافرکیلرنهره داخل اولوب اوکنه کلورلر وخاقان اکثر
بونده شکار ایدرقارادین دن شماله ستین کوی وچانقو وقارلی وباسقول وتایدو وچیور زاهی
بری براولکه نك باش شهریدر ختای بلادی خصوصنده جمله یازدقلری بومقدار در که
نقل اولندی بوندن صکره اطرافنده بعض تاتارستان اولکه لری بیاننه شروع
اولنور قلماق ختای شمالنده براولکه در خلقی کفار تاتاردن برطائفه اولوب اکثر سمور
کیبرلر قیشده کورکی ایچینه دندور وب یازین طشره سنی کیرلر بستر وبالینلری قیون
دریسیدر قمیصلرینی دخی قیون یوکندن اکررلر واکنه یانلرنده غایت معتبردر وقیمتلودر
براکنه یی برقیونه بیع ایدرلر اوقلرینك بیکانی اغاچدندر واتلرینك نعل ومیخی ویمك
پشردکلری قابی بله اغاچدن ایدرلر زیرا ولایتلرنده دمرمعدنی یوقدر واغاچدن چوملکه
ات قیوب اوزرینه صودوکرلر وطاشلری قزدرب ایچنه براغورلر حرارتندن ات پشر
اول طعامه ترکی چوش دیرلر بونلرده ات ودوه وقیون وسائرلرها یمك حسابی یوقدر
اکثر یدکلری آهو وصحرایی آت ودوه درونلرك ارضی غایت دوزولطیف صحرالر اولمغله
پرشنلك اکندن یوزقرق شنك غله حاصل اولور ختاییلر بونلرك انجق یرلرینه طمع
ایدرلر وایکی اوج بیلده برقلماق خلقی ایله جنك ایدوب برمقدار یرلرینی الوب بعد زمان
شهر وحصار یاپارلر ملك ختایك اون اوچنجی قسمی قلماق دیارندن الندقلری یرلردر
قرافریم صحرای قلماقده بربیوك بلده در خاقان ختای حکمنده اولوب اکثر عسکری
بونده اوتورر خلقی صنایع عجیبه اصحابی در ایو قماشلر طقورلر محبوب ومحبوبه سی
چوقدر لکن بونلر ستاره پرستدر قلای وتقره ومس وسائرمعادن بونك قربنده وافراولور
راوند طاغلرنده قیمتسزدر آب وهواسی لطیف ختایه قریب برشهر قدیمدر بونده دیوارلری
سنك مقناطیسدن بر بتخانه واردر برصنم حدید وسطنده طورردیو بعض کتبده مسطوردر
قلبوس ایدر ختایدن اوقیانوس شمالی یه وارنجه وآنیان بوغازینه دك براولکه ممتد اولوب
اسکی تاتارستان دیدکلری یرلردر تاتار اسمی ابتدا انده ظهور ایلدی انك صحراسنده
وافر اولکه لر واوردولر واردر لکن اسماسی یقین اوزره معلوم دکلدر لورنسو ایدر
تاتارستان اولکه لرینك بری قرازان دربونك خلقی طاغلر اراسنده اولوب خاقانه مطیع دکللردر
غایت

غایت سمردو وحشی طائفه در دشمن المه کیروب صاغ کیرمملك ایچون یانلرنده مدام زهرکتوررلر
وصلحه راضی دکللردر قرابان بربیوك توزلی کوللك اورتاسنده در قاریلری دیشلرینی التون ایله
یالدزلرلر وطوغردقده زجرا ارلرینی دوشکده بیله یاتردرلر و بواولکه ده التون چوقدر
خلقی احمق ووحشی طائفه در تندوق ختای شمالنده براولکه در تاتارلر اکا مستولی اولمزدن
مقدم مخصوص پادشاهی وار ایدی خلقنده نسطوری نصاری وافردر قلبوس ایدر تاندوق
اولکه سی سلفده پرتی جن سلطنتی دیمکله مشهور ایدی صکره غلط ایدوب بو اسمی حبشی
پادشاهنه طاقدیلر تانغوت قلبوس بونی دخی براولکه اولمق اوزره یازاروبیك بیل مقدم باصمه
صنعتی بونده اختراع اولندوغنی ذکر ایدر آنیا اولکه سی لورنسو قولنجه ختای شرق وشمالنده
بربیوك اولکه واراسی بوغازدر باش شهری آنیان تسمیه اولنور لکن متأخر صاحب اطلس
وغیری بواولکه یی یازمدیلر واول سمتده لیمانقونام براطه دخی ذکر ایدر خلقی شجیع ووحشی
مردم خوارلردر مخصوص لسانلری اولوب یرلری التون ایله محصولداردر باش شهری
دون تسمیه اولنور تاتارلر بوکا چوق قصد ایلیوب قادر اولمدیلر بونده غاروف دیرلر برجنس
طاش اولور قان اقماسنی کسرد یولو رنسو تحریر ایلدی لکن بوجزیره نك جدید رسملرده
اثری یوقدر بونلردن صکره صحراده تاتارلرك وافراوردولری اولوب خالی تاتارستانده نیچه
اولور لرسه دشت قپچاغه وارنجه الثی ایلق مسافه که بیابان تبت وختایدر طولا وعرضا
جنکیزیان وغیری قبایل تاتار مسکنلری اولوب خیمه لر ایله قونرکوچر طوایفدر یریر صولر
وکوللر وسازلقلر اولمغله یازین اکثر برمقامده آرام ایدرلر وقیش صولرك جله سی طوکوب
استدکلری یره کیدرلر و بیوك کلبلره بوز اوزرنده عربه لر چکدررلر و یوللرده
قوناق بقوناق کاربان سرایلر واردر طوشان وسمور وکون تجارتی ایچون بازرکانلر سفر
ایدرلر احوال ابنیه اقالیم ختایده وافر معتبر بنالر واردر خصوصا قاانك خانبالقده بیوك
ومکلف سرایی وقیاندو شهرنده قوبلای خان مرمر وسنك تراشیده ایله بنا اتدیکی
التونلی ومزین ومکلف سرایکه بونلرك دیوارلری اوزرندن پرتاو اوقی اشماز وقپولری
پولاددن ختاییدندر قانون نامه ده مسطوردر که ختاییلر دیار قلمقدن چوره بریره قصد
ایده لر بی حد عربه لره قازمه کورك وسائربنا آلاتی یوکلدوب عسکر ایله کیدرلر ومراد
اتدکلری یره واروب برشهر ویا برحصاری ایکی اوچ کونده یاپقدن بنا ایدوب اطرافنه خندق قازوب
کسوب قپولر قورلر ایچنده چارسو وبازار ودیوانخانه وبتخانه ویامخانه یاپوب خلقله
طولدوررلر وعسکرك قاعده سی برمنزله کلسه لر اطرافنی حصار یاخود خندق کسمکدر هیچ
اولمازسه طاشلر یغوب دیوار مثال ایدرلر اول منزلی بی نشان قومزلر هولناك وادیلرده
شهرلر یاپمق و برایکی آیلق یرده خندق قازوب کسمك انلرك کاریدر دریا طرفنده الثی ایلق مسافه
هرمنزلده شهر وحصار یاپمشلردر احوال انهار وجبال ختای مملکتی اکثر دوزصولی
یرلردر غرب طرفنده ایماوس طاغلری جنوبدن شماله ممتد اولور غیری طاغلری

واو رمانلری آزدر معتبر انهاری لو رنسوقو نجه بو نلر در نهر قار و موران کول کبی بر نهر عمیق
وواسعدر غایت وسعتندن او زرنده کو پری یوقدر اوقیانوسه دوکلور قرایان کولی بر بیوك
وطوزلی کولدر بونده وافر استردیه و بالق اولور بوکا قرایم کولی دخی دیرلر قارایم اولکه سنده دو
چورسی یوز میلدر نهر قویانتو عریض و عمیق نهر در عرضی التی سکز واون میل قدر اولور
طولی بوز مرحله یه قریبدر وافر بالغی چقار پولی سانغیس نهر عظیم در خان بالقدن کچوب
اوقیانوسه دوکلور اوزرنده یوکلو کمیلر یورر قانبلو کولی قانبلو اولکه سنده بر بیوك کولدر
بونده انجو غایت چوق اولور لکن صیدی ممنوعدر انجق خاقان طرفندن اذن ایله صید
اولنور احوال آب و هوا بو اقلیمك هواسی اعتدالدن خارج عجایبدندر یاز کونلرنده مهیب رعدلر
اولور که نیجه لر خوفندن اولورلر که بر عظیم حرارت بصردر عقب برودت ظهور ایدوب
قار یغار و اکثر روزکار بر مرتبه شدیدر اسر که اتلو یی طورغورر ییقار و اغاجلری کوکندن
دو بر رصیفنده صوق صوق یغمورلر یاغوب بری کوجله اصلا رقیشنده هیچ یاغمز لکن
اصلا طاعون اولماز و اوجوزلقدر احوال حیوانات ختای اقلیمنده حیوانات قسمندن
صغر و کچی و خنزیر و بارکیر چوقدر خاقانك بر لکز او ن بیك قدر صاغلو رقسراغی واردر
سودینی ایچرلر اون بیك قدر شکار طوغانلری بسلیوب طیورده دراج و طورنه صید
ایدرلر خاقان سرایننده ارسلان و ببر و پلنك و پارس و سیاه کوش و فیل و سائر درنده
جانورلر بسلنور خصوصا تبت کو پکلری که هر بری هیبت و صولتنده ارسلانه برابر کلوب
جنك ایدر و سرخ پای سرخ منقار زاغ بالخیلر و اوردکلر و طوطی و قمری و عندلیب
وسائر غریب الوان الله مرغان قفسلری سراسر ایله پوشیده طورر لر و ختای بریه سنده
قوطاس اوکوزلری وافر اولور بو اوکوز بر مرتبه جسیم و قویدر که اتلو یی اکر او زرندن
قاپوب بوینوزی او زرنده بر زمان طوترو بونك قویروغی معتبردر آت بوینینه طاقرلر بیاض
ولطیف اولور ولو رنسو ایدر یانقو شاده مارین کو زاخ دیرلر بر نوع جانور اولور بوزی قره بوزینه
بکزر کوده سی ارسلان کوده سی و قویروغی ایکی چتال عقرب قویروغی کبیدر اکا
ایر شمبنجه کسه یی انجمز و اطلسده مسطوردر که کوه لینفودیکله معروف شهرده بر نوع طاوق
اولور که توکلری سیاه کدی توکی کبیدر لکن غایت چوق یمرطه ویرر احوال نباتات و محصولات
بودیارده التون کومش معدنلری واردر و بر نوع سیاه طاش معدنی واردر که اودون یرینه
یقارلر و یری منبتدر انواع غلات و حبوبات خصوصا پرنج چوق اولور حریر و زنجبیل
ودارچین و بو برو قرنفل و راوند و سکر و مسك و چام ساقزی محصولی وافردر و بونده
خیاقباد یرلر بر نوع کوك اولور که انواع امراضه دوادر ختای اکابری بر یره کتندکده بیله
کوتورر لر و طشره دیار خلقنه بیع اتمزلر راوند و آخر ادویه رواجنه کساد
کلمسون دیو ممنوعدر و بو دیارلرده انجق اوزوم نادر اولور سائر فواکه وافردر قانون
نامه ده ایدر مسافرلردن منقولدر که یوز کون قدر ولایت ختانك ایچنه کتدك

طاغ

طاغ و صحراسی بالتمام مزرعه لر کوردك حتی طاشلق قومسال یرلره بله عربه لر ایله طپراق
کتوروب اکمشلر اول اجلدن بونلرك حیواناتی اوده بسلنور و یوللرك ایکی جانبنده متصل
اغاجلر دیکلمش ایدی و اول ولایتده اوج نسنه واردر که دنیاده اکا نظیر اولمازبری عنابدر که
تفاح قدر اولور و لذیذدر و ایکی درلو چچك واردر بری خشخاش بری نیلوفر هر بری
صورتده کوچك صحن قدر هر برینك یوز یپراغی واردر نکلری عجایبدندر و بر امر غریب
دخی صاحب اطلس تحریری اوزره زاول هن تاتارلری اولکه سنده بر جنس تخم اولور که
قاون چکردکنه بکزر لکن اندن کوچك و اوزنجه در اکرلر قوزی معناسنه بورانس
دیرلر بو نوع نباتی بتر شکل و هیئتنده عینی ایله قوزی یه مشابه در اوج قدم قدر مرتفع
اولور ایاقلری باشی و قوللری و طرنقلری جمله قوزیدر انجق بو بینوز یرنده مخصوص نوکلر
بتر و دریسی غایت نازك و لطیف اولور اول دیار اکابری آنی باشلرینه کلاه ایدرلر و بری
برلرینه هدیه کوندورلر معتبردر و دیرلر که بونك ایچی پنکج انی کبی در بر برینی کسد کلرنده
غایت لذیذ قانی آقار و کوکی یردن چقارلسه قوزی کو بکنه دك قالقار و بو قوزی
اطرافنده بتن اوتلاری اوتلایوب سمرکوزللنور و اوتلاق تمام دوکندکده کندی دخی صواوبه
دوشر اولور و قصدا اوتلاری یولسه لر کیرو او یله درمن بعد یشامز و بوکا قورد و سائر
جانورلر هجوم ایدرلر و بالجمله بو نوع افاعیل غریبه یی عالم طبیعتدن اولمغله استغراب
اولنور لکن نفسنده نباتدن حیوان صدوری جائز و واقع در مسالك ختای بو اقلیمك
جانب غربیدن اوچ یولی واردر بری کشمیر یولی و بری ختن یولی بری مغولستان یولیدر
ختن و کشمیر یولی آبادان اولوب صویی و علفی وافردر انجق آخرنده اون بش کونلك یولده
صو و علف نادردر اما هر منزلده ادم بوبی قدر حفر اولنسه صو چقار و بعض محلده بر ذراع
حفر بله کفایت ایدر اما مغول و چغتای یولی واسع و لطیف یولدر تیمور اول یولدن کتمك
قصد ایدوب هر منزلده بر قلعه و هر برنده نیجه بیك عسکر مهیا اولمق امر اتدی تا که
بونلر زراعت ایله غله جمع ایده لر لکن کتمك میسر اولمیوب یولده وفات اتدی سرحد ختای دن
کنار جیحونه کلنجه اوج آیلق یولدر دربند سکجویه وارنجه هر کون بر منزل متعین در آندن
اوچ آیه دخی ختایك انتهاء شرقیسنه واریلور هر منزلده متعدد دیده بانلر و بریاخانه
بنا اولنمشدر نتکه ذکر اولندی و مملکت داخلنده مسافر کیجه صحراده قالمق اولماز هر منزل
بر شهر و یاخود بر حصار اولوب خاقان طرفندن کاربان سرایلر بنا اولنمشدر قوناقلره وافر
نعمت چکلور دار الملك اولان خان بالقدن خنسا یه بر و بحر یولی قرقر کونلك مسافه و نیجه
دخی قرق منزلدر احوال ملوك ختای اقلیمنده سلفده ترك بن یافث اولادندن و تاتار قبایلندن
نیجه خانلر حکم ایلیوب جنکیز خان ظهور ایدنجه سوردیلر بعده جنکیز اولادی مغولستاندن
ختایه مستولی اولوب اسکی خاقان خاندانی سوبندوروب ضبط اتدیلر و بر زمان قالماق خانلری
مسلط اولوب ختاییلر انده سرفرو ایلدیکیر و سلفده خاقان اولانلر اولادینه رجوع ایدوب

خانيت وحكومت انلرده قرار ايلدى جنكيزدن صكره التى نفر اولادى قراقريم والوغ يورت
ديدكلرى اولكه ده خانلق ايلديلر انلرك احوالى فذلكه ده مسطور وباقى خانلر غيرى ذكر و در

فصل ٢٢ درا قليم هنديكرمى ايكنجى فصل هند اقليمى بياننده دراطلسده بوكا هند شرقى
معناسنه ايندياوريئتاليس ديو يازر آسيانك بويك قسمى ومعتبر ولايتى اولوب نهر عظيمك
اسمى ايله تسميه اولندوغنى ذكر ايدر جمله اول ارماغه واقليمه هند ديرلر حدود اقليم
مزبور غربده هند ارماغى وشمالنده تاوروس طاغلرى وشرقنده اوقيانوس شرقى وداماز ى
طاغلرى وجنوبده هند اوقيانوسى ايله محدود اولوب بودر يابى قوجا قليوب ايكى
يوينو زكبى بورنلرى طشره چقمشدر مسافه بو بر واسع اقليمدر اهل فن ثقاتدن روايتله
ديرلركه حد غربى دن شرقيسنه الغار ايله النمش كونده انجق واريلور وسواحلى دخى
موافق روزكار ايله اولقدر زمانده كوجله طولاشيلور فلبوس ايدر بو اقليمك طولى
هند ارماغى منبعندن مالاقه بورنه دك تقريبا التيوز جرمانيا ميلى اولوب اعرض
مواضعى دامازى طاغلرندن قومور بورنه دك دورتيوز اللى جرمانيا ميلى در اطلس رسمى
اوزره يوز اون درجه طولدن يوزقرق بش درجه طوله وارر وخط استوادن اوتوزبش
درجه عرضه منتهى اولور پس بلاد هند چيندن اوسع درلكن چين هنددن معموردر
ديرلر تقسيم بطلميوس واتباعى بو اقليمى غانج ارماغى ايله ايكى قسم قلديلر برى غربى
برى شرقى غربى يه هند داخل معناسنه هند اينترا غانجن وشرقى يه طشره هند
معناسنه هند اكسترا غانجن ديرلردى يعنى برى يانندهكى اوته يانندهكى وفرس
وسائر طوايفك هندستان ديدكلرى هند داخلدر بعض كتب انبياده بو قسم هولا
ياخود هولات واولات يازيلوب اوبر قسمى قدما اراسنده سريا ديمكله معروف ايدى
هنديلر اكا ماكن ياخود ماجن ديدكلرينى ماريوس يازوب مير قاتور واتباعى چينه
دخى ماچن ديدكلرينى روايت ايلدى بو قسم غربى هند ارماغى ايله غانج ارماغى اورتاسنده
اولمغله يونان فرات ايله دجله اراسنده اولان بلاده ايكى ارماق اراسنده اولان اولكه
معناسنه مزو پوتاميا ديدكلرى كبى بوكا دخى مقلدلر بيوك مزو پوتاميا ديديلر نفسنده
بو اولكه ايكى ارماق ايله اوقيانوس اراسنده شكل معينه قريب بدرلور نسو تحريرى اوزره
زاويهٔ شماليه سى ايكى ارماغك منبعندن قامورى بورنه وارنجه طولى طقوز
يوز ميل قدر وايكى نهر اغزلرى اراسى ايكيوز ميل قدردر متأخرين قوقازوز ديدكلرى
طاغلرك برشعبه سى اولان غانس طاغى شمالدن جنوبه چكلوب بو قسمى اورتاسندن
ايكى بولك ايدر وقو مورى بورننده منتهى اولور قامبايا ودكن مملكتى وقانارا
وما لاوار اولكه لرى بو طاغلرك غربنه دوشر ونارسينغا و ريسان مملكتى
شرقنه دوشر مولتان وديللى وقوسبتير وخيتور مملكتى وسطنه واقع اولور
فلبوس ايدر هندك تقسيم جديدى واردر سلفده بونك رسم اجماليسى معلوم اولمدى بزمله
هند

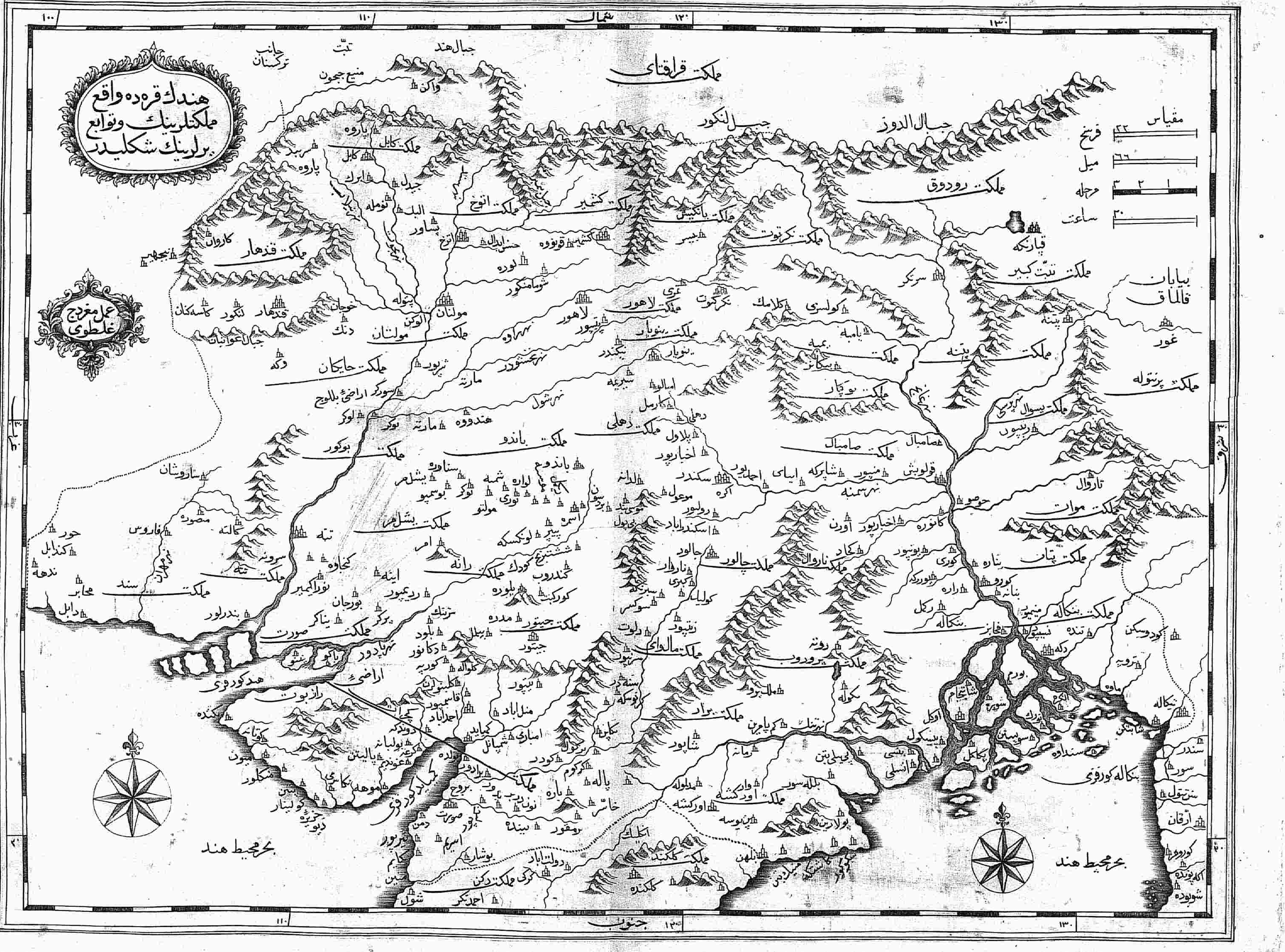

هندك قره ده واقع
مملكتلرينك وتوابع
برلرينك شكليدر
شمال
جنوب
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
بحر محيط هند
بحر محيط هند
بنكاله كورفزى
هند كورفزى
مملكت قره قتاى
جبال الدوز
مملكت قندهار
مملكت كابل
مملكت كشمير
مملكت لاهور
مملكت دهلى
مملكت مولتان
مملكت سند
مملكت بنكاله
مملكت تبت كبير
مملكت جيتور
مملكت مالواى
مملكت چالور
مملكت دكن
مملكت صورت

هند اراسنده اولان طوایفك وحشیتندن اورایه سفر ممكن اولمیوب دریا یولی دخی اچلمیوب
اوروپا خلقی بو اقلیمی بلمشلر ایدی انجق اسكی مصنفلر آثاردن بونك خبرینی اشیدرلردی
آخر غاسقوغامادیمكله معروف پورتقال میلادك بیك دورتیوز طقسان یدی تاریخنده
اسپانیادن یلكن آچوب بونه اسپرانسابورنني كچوب جمله افریقیایی طولاشدقدنصكره
سواحل هنده واصل اولدی و پورتقال قرالنه خبر كتوروب صكره پورتقال
كمیلر كوندردی وهند سواحلنی زورایله الدی محافظه ایچون نیچه قلعه لر بنا اتدردی وانده
برقائم مقام نصب ایدوب پورتقال واسپانیولدن غیری كیمسه یی چوق زمان هنده
قومادیلر بو یقینلرده فلمنك طائفه سی دخی اول سمتلرده كزمكه باشلدی اول زمان هندی
كشف ایلدیلر وحالا حدود واقسامی اولكی كبی دكلدر سلفده ایكی قسم قلوب بكرمی یدی
سلطنته بولندوكن نقل ایدرلردی اتراك كیمی كوچك حكومتلر ایدی لكن متأخرین
جمله هندی طقوز مملكته تقسیم ایلدیلر اول اقسام بونلردر ١ قامپایا ٢ نارسینغه
٣ مالابار ٤ اوریقا ٥ بنكاله ٦ سیان ٧ پغو ٨ قامبویا ٩ هند شمالی كه جمله
هندك اوچنجی قسمی در فلبوس بو تقسیمی وجه مشروح اوزره یازوب هر برینك شهرلرینی
فی الجمله مجمل ذكر ایلدی میرقاتور اطلسنده انجق ایكی قسمی یازوب ایكی اوچ شهر
ذكری ایله تقصیر اتدی لورنسو دخی ایكی قسمده طقوز سلطنت تحریر ایدوب برمقدار
تفصیله ذاهب اولدی غانج شرقیسنده بنكاله واراقان و پغو وسیام وقانبویا اولكه لرینی
یازوب شمال قره جانبنده قیانتای وبارما وماچین وموین وقایم مملكتلرینی ذكر ایلدی
تقویم البلدانده بعض مسافریندن نقل ایدركه هند اوچ قسمدر غربیسی كجرات كه جزرات
دخی دیرلر شرقیسی منیبار شمالیسی معبر لكن بو تقسیم اهل فن بیننده معمول به دكلدر
فقیر بو اوچ مصنفك كلامنی طقوز اقسامده تلخیص وسائر كتب اسلامیه فوایدنی
الحاق ایله اقسامی تسعه یه تخصیص اتدم قسم اول قامپایا كه كجرات سلطنتی در لورنسو
قامپایایی كجرات سلطنتنده درج ایدر فلبوس كوجراتی قامپایا سلطنتندن براولكه
یازار مز بو رایدر قامپایا مملكتی هندك صاغ قولنده یعنی غربی بورننده هند ارماغنك
اغزی اوزرنده در طولی تقریبا یوز اللمش جرمانیا میلی وانلكی دخی اكا قریبدر
باش شهری قامپایا كه مملكت انك اسمیله تسمیه اولنمشدر هندیلر اكا كنبایت دیرلر
میوه كلكده و زینتده جمله شهرلرینك كزیده سیدر اول اجلدن اكا هند قاهره سی
دیرلر تجار مجمعی بندر شهردر بونك بر كورفزی واردر قامپایا كورفزی دیرلر
دریانك انده مدی زیاده اولمغله محل خطردر كاه اوچ میل قدر دریا جزر ایدر بیوك
قیالر صودن ظاهر اولور وچوق كمیلر هلاك ایدر اول اجلدن كشتیبانلر دیو شهرندن ماهر
دومنجیلر الوب كلورلر قامپایا اوچ میل قدر ایچری قره ده بر ارماق اوزرنده لطیف
شهردر انده اولان مالدار تجار بر شهرده یوقدر و بو شهره اطرافدن وافر بهار ومتاع كلور

خصوصا ارونغالا شمندن شولقدر عاج کلورکه وصف اولنماز مع ذلك جمله سی بو شهرده خرج
ایدرلر زیرا بو شهر خلقی اکثر مکلف وطغره لو دراوطه لرینی عاج ایله تزیین ایدرلر فقیرلر ایدر
شهر مزبور یوز اون بش طول یکرمی دورت عرضده در بوندن اوچ منزل احمد اباد شماله
وبروج جنوبه دوشر بناسی طوغله وبیاض مرمردر قلت اوزره بستانلری واردر وبونك
قاترلری مشهوردر وبو ولایتلرده اوچ دل سویلنور عربی ومخصوص ولایتلی لسانی
خلقی دخی قارشقدر احمد آباد دار ملك کجراتدر کنبایتدن اوچ مرحله شرق وشماله دوشر
سوادی چوق معمور ولطیف شهردر اسواقی سائر هند شهرلری بازارکاهی کبی ضیق
وملوث اولمیوب غایت واسع وپاك ودکانلری ایکیشر اوچر طبقه مزین وفرحناکدر
خلقی اکثر خوب واوضاع واطواری مرغوب اولوب بت پرست ومسلم مخلوطدر هفت
اقالیم صاحبی طبقات اکبریدن نقل ایدرکه ملوك کجراتدن احمد شاه بن سلطان محمد بن
مظفر اساول نام قصبه نك آب وهواسنی بکنوب اکابر شیوخدن شیخ احمد کهتو بله
محل مزبورده بر شهر بناسنی مشاوره اتدکده معقول کوروب سکز یوز اون اوچ ذی القعده سنده
باشلیوب هندارماغی کنارنده مساجد واسواق ومحلاتی مشتمل بر سور عظیم طرح ایلدی
بعده بو دولتك طقوزنجی پادشاهی سلطان محمود ثانی نو بتنده احمد آباده اون کروه
قریب یرده محمد آباد نام شهر بنا اولنوب احمد آباددن اکا کلنجه ایکی طرف بازار ودکاکین
یاپلدی صکره کند یکجه شنلکی ارتوب ایکیسی بر شهر کبی اولدی بو شهرلرك عورتلری اکثر
کوزل وبیاض وعاشق پرست اولورلر صورت احمد آباددن بش مرحله جنوبه دریا
کنارنده کجرات بندری بر حصن حصین وشهر متیندر طبقات اکبریده مسطور
اولدوغی اوزره سلطان محمود کجراتی اعیان دولتندن سفر اغا نام کیمسه که خداوند خان
عنوانیله مشهور ایدی هجرتك طقوز یوز قرق یدی سالنده پورتقال استیلاسنی دفع
ایچون بو حصاری بنا ایلدی کفار کمیلر ایله کلوب طوپلر حواله ایلدیلر چوق جنکلر اولوب
مغلوب ومنکسر کندیلر وبالاخره اطاعت یوزندن وافر مال عرض اتدیلرکه حصار بناسندن
فراغت اولنه ممکن اولمدی اون بش ذراع عرض ویکرمی ذراع ارتفاع ایله محکم ومتین بنا
اولندی بر مرتبه که هر پرسنکی قلاب آهنین ایله بری برینه بند ایدوب کندلدیلر سراپا
یکپاره حجردن یونلمش حصاره دوندی سور مزبور حالا بندر هند در تجار کمیلری بحر قلزم
وفارسدن اکا واروب لنکر انداز اولورلر ومتاع هندی اندن الورلر بروج فتح با وسکون
را ایله کنبایت کورفزی شرقیسنده بر مشهور اسکله وبندر شهردر کنبایت ایله صورت
میاننه دوشر بوندن صورت ایکی مرحله جنوبه وکنبایت اوچ مرحله شماله دردر بوکنبایت
کورفزی اغزنده بر جزیره ده اطلس رسمی اوزره یوز اون بردرجه طول یکرمی بردرجه
عرضده بر بندر وحصاردر کنبایت بونك شرقنده اولوب بر جنوبی وبر شرقی یه بونك
دبندری واربر شرقیده نوه نکرکه کنبایتدن ایکی مرحله در بر جنوبیده کوکلی بندری دوشمشدر
پورتقال

پورتقال هندده واردوغی اثنالرده اوائلنده حیله ایله بو حصاری بنا اتدی وعسکر قودی اهالی
بلاد غفلت ایدوب بعد التمام بلدیلر وچوق جنکلر اتدیلر مفید اولمدی حالا پورتقال
دار ملکی در کمیلری واررکلور بندر شهردر تقویمده ایدر بونك صویی امطاردندر سومنات
کنار بحرده دیو ایله منکلور اراسنده مابین بر مرحله بر شهر مشهوردر هفت اقلیمده مسطور
اولدوغی اوزره بونك بر عظیم بتخانه سی وار ایدی ایچنده زرین صنملر ومنات دیدکلری بیوك صنم که
حضرت ختم انبیا علیه السلام ظهورنده کعبه دن قالدروب هنده کوتوردیلر وانکیچون بو بتخانه یی
یاپدیلر شهره دخی بو جهتدن سومنات تسمیه اتدیلر وبو صنم حقنده براهمه نك چوق لاف
وکذافی واردر سلطان محمود غزنوی درت یوز اون التی سنه سنده عسکری ایله هند وسند
بیابانینی کچوب بو شهره غزا ایلدی حین محاصره ده عظیم جنکلر اولوب نیچه بیك هندی قلیجدن
کچدی بالاخره فتح میسر اولدقده غزاة مسلمین بتخانه یه توجه اتدیلر هندیلر صنمی قالدروب
فریاد وفغان ایله چیقوب اللی بیك قدر کافر صنم اوکنده نفسلرینی فدا ایلدیلر سلطان محمود
بتخانه یه کیروب طویل وعریض اللی التی درك اوزرنده بر عظیم بنا کوردیکه اول ستونلرك هر بری
جواهر ایله مرصع ومزین ایدی وصنم مزبور حجردن اولوب مجوهر ومرصع بش ذراع قدی
وار ایدی سلطان محمود کرز ایله انی کسر ایلیوب بر پاره سنی غزنه یه کتوروب جامعنده فرش ایلدی
حالا موجوددر بو بتخانه ده اوچیوز سازنده و بشیوز رقاص جاریه اکثری اکابر قزلری اولوب
نفسلرینی منات خدمتنه وقف ایلمشلر ایدی اطرافنده اولان قریه لر اکثر بونك وقفی اولوب
نیچه بیك براهمه اطرافنده معتکف وعبادته مشغول ایدیلر بونلرك احوالی وآیین باطللری
بعض تواریخده مسطوردر براهل وقوفدن مرویدرکه بوندن غیری بر سومنات دخی واردر
مولتان ولایتندن عد اولنورانکله کشمیر مابیننده دوشر کوه کاف صغیر ایله یاخود غین ایله غوا
واطلس رسمنده غوغا هندارماغی اطه سنده دیوه قریب پورتقالك بر عظیم بندر
شهریدر مکلف ومعظم بنالری ومتین حصاری وار در دمن فتح دال ومیم ایله دو
داما اون دخی دیرلر دیو قارشیسنده بیوك قراده پورتقالك بر قلعه سیدر اسپانیول
عسکری بو قلعه لری محافظه ایدر بروجدن بر مرحله جنوبه دوشر کنار بحرده در
پتن فتح باء صغیره ایله پچن دخی دیرلر احمدنکره اوچ مرحله یرده بر شهر مشهوردر قلعه در
بونك خلقی اکثر استاد نشاجلردر کنبایتدن لاهور یولی اوزره در شیخ فرید شکر
کنج بو شهردن ایدی دبال پور پتندن بر مرحله شرق وشماله بربلده در دیبال پور
دخی دیرلر لاهوردن غرب وجنوبه کنبایت یولی اوزره در مابین قرق اوچ میلدر
چوهیر بوکا چهنی دخی دیرلر لاهوردن یکرمی بش میل غرب وجنوبه
بربلده در بخاریلردن بر جماعت انده ساکن اولورلر دبال پور بوندن اون سکز
میلده رمنکلور کنار بحرده دیودن غربه ایکی مرحله یرده بر بندر شهردر بوندن
سومنات بر مرحله شرقه دوشر حبیب السیرده منکلور بیجا نکر سرحدنده

بر بندر اولمق اوزره بازار و بو شهره ایکی فرسخ قریب مربع بر بتخانه وار در که هر ضلعی
اون ذراع وارتفاعی بش ذراع جمله دیواری توج صفحه لرله قبلو در ایچنده دورت
صفه سی واردر قپو اوکنده اولان صفه ده صورت آدمی ده آلتوندن بر صنم که
کوزلری یاقوتدن ترکیب اولنمشدر استادی غایت دقتله اظهار مهارت ایلمشدر
چامپر منکلوردن ایکی مرحله غربنده برشهر واسکله در بحر هند کنارنده بحرات
اولکه سنک غربدن اولی در بوندن اشاغی غربه دورت مرحله ده سند بندری اولان
لاهری یه واریلور حالا چامپر بلم مهر ورکدخی دیرلر ولایتی بلاد رازبوت ذکر
اولنور و چامپر قربنده رکدبر اسکله در بونلر جمله یوز بش درجه طول و یکرمی
درجه عرض محللرینه دوشر ترار کسرتا ایله احمد آباددن دورت مرحله شرقه
لاهور یولی اوزره شهردر ناحیه سی دخی واردر سرخیج فتح سین وکسر خا ایله
احمد آباددن شرق وشماله اون مرحله یرده برشهردر لورنسو ایدر شهرمنبور
باکوس نام سردار مرون طاغی اوزرنده بنا ایلدیکی نیرا شهری در نهلواره
سلفنده بحرات دارملکی ایدی کنار بحردن اوچ مرحله بعید دوزیرده برشهر مشهوردر
نهروان دخی دیرلر کنبایت بونک اسکله سیدر بلده منبورک محلاتی صولر و بستانلر
ایچنده متفرقدر تانه سرکه چانا وتها نیسیر دخی دیرلر احمد آباددن شرقه
ایکی مرحله یرده برشهر و بندردر تجار جمع اولور واکثر خلقی کفار در هفت
اقلیمده مسطوردر بو شهر کرچه بر مختصر شهردر لکن غایت معمور اولوب
مدقق نساجلری مفاریق اقسامنی ایو نسج ایدرلر واندہ سابقا بر بتخانه
وار ایدی هندیلر انده جکرسوم دیرلر بر صنم عظیم اعتقاد اتمشلر ایدی سلطان محمود غزنوی
دورتیوز ایکی تاریخنده اکا غزا ایدوب بتخانه یی ییقدی وصنمی غزنین ده جامع اشکی
قلدی عنصری بو قصه یی بر قصیده سنده ذکر ایدر و بو شهرده کرجهیت دیرلر بر حوض
واردر معبد براهمه در هندیلر و زخسوف کسوفده غسل اتمکه اطراف واکنافدن اول
حوضه کلورلر وایچنه سیم وزر و جواهر نثار ایدرلر بوز عمله که بری برینه یتمش عوض میسر اوله
طباشیر بونک صحراسنده اولور ودرخت آبنوس وبقم چوقدر طباشیری بوطریقله
اخذ ایدرلر که بو شهر وادیسنک ساز لغنده اونر قارش طولی قامش بتر و بیلده
بر کره باد سموم وحرارت شمسدن یانوب بیخی طباشیر اولور دوشرلر وکاه
اول قصبستانه حیوانا تدن نه واقع اولسه یانوب کمکلری بله قالمزانی دخی
طباشیر دیو صتارلر سکوان تانه سردن بر مرحله شرقده برشهردر جالور احمد
آباددن سکز مرحله لاهور یولی اوزرنده ناکور ایله نهلوار ارا سنده بر بلده متوسطه در قامبائل
قلبوس ولورنسو قولنجه بودخی بحرات اولکه سنک معظم شهرلرندن دارملک اولمق اوزره در
یدی حصار ایله محصور بر مرتفع یرده بنا اولنمشدر لکن غیری کتابلرده بو اسمله شهر کورلمدی
سنده

سنده قاندائل وار در محلنده ذکر اولنور بونلردن غیری کوجرات بلادندن چاپانو
و پروده وراد هانر وکرای ودهونکا ودهندوکاوقپرورنج ونوساری والی لانی ولال پرولا پهوری
نام شهرلر بعض اهل وقوف تحریرنده مسطوردر لورنسو کتابنده کوسیانا وخرورا
وقورینار وموردافاواوموها وتالایا وغوندین وماکیغان وغاندر ویاروق که باربانه نام
نهر اغزنده در وتایه تن وربنو ونوسقاری وغاندوین ومایمن وکلماین وبازاین بودخی پورتقال
ضبطنده در بر بوغازده واقع اولوب هرسنه وافر مال تحصیل ایدرلر ودوندن وآسیو
نام شهرلر ذکر اولنمشدر سندابور تانه سردن اوچ مرحله دریادن برکو رفز کنارنده
آخر بحرات برشهردر سندان دخی دیرلر بونکله منصوره اراسی اون بش فرسخ اولوب
قط وقنا وحیزران یری در سفالة الهند که سوفاره دخی دیرلر سندابوردن بش
مرحله یرده براسکله در بونلردن صکره ماهوده ومندری وکولم ومغبر نام
شهرلر وار در واچری طاغلر اراسنده رجبوت طائفه سی اولور انلرک شهرلری
قردی ووامستا وآرا وآرجنتو در دیو بازر مملکت دکن بو مملکتی فلبوس قامبایا
اولکه سندن یازوب سلفده جمله سلطنت دکن اسمیله تسمیه اولنوردی دیدی لورنسو
باشقه سلطنت عد ایلیوب سلف تحریری اوزره اوچ قسم قلدی لکن بعض شهرلری
ذکر اولنمشدر و دیمشدر که دکن لفظنک معناسی ولدزنادر زیرا بو ولایتلری فتحه کلن دیلم
طوایفی ایله خلقی قاریشوب مخلوط اولدیلر و بو مملکتک مسافه سی بات ارماغی اغزندن
الیغا ارماغنه دک ایکیوز اللی میلدر وغات طاغی بونک اورته سنده اولمغله برقسمی
طاغده وایکیسی ایکی طرفنده واقع اولمشدر جمله سی بحرات جنوبنه دوشر هفت اقلیم
صاحبی ایدر دکن مملکتی اوچیوز التمش قدر قلعه یی مشتملدر احمد نکر دارملک دکن در
آمد نکر دخی دیرلر یوز اون بش درجه طول یکرمی درجه عرضده واقع اولمشدر آب وهوا
کوه وصحرا حسبی ایله دکن شهرلری اراسنده مستثنی در شهرک کنارنده بر متین حصاری
واردر که بر طریقله اکا ظفر میسر دکلدر بر قاچ قنات جاریه بو شهری تمام سقی ایدر
بو طرفنده بر مفرح باغ ارم مانند مسیره سی واردر صحننده بر عظیم برکه وعمارت عالیه بنا
اولنمشدر حبیب السیر روایتی اوزره دارالملک بیجانکر نام شهردر نتکه ذکر اولنور دولت آباد
احمد نکردن غربه بر مرحله یرده برشهر معظم ومشهوردر بروجدن اوچ مرحله شرقه
دوشر لطیف کاغدی وقماشی اولور سلفده بو شهره دیو کیر دیرلردی قبل الاسلام همیشه
دارملک ایدی خلقی اکثر نساج اولوب بو صنعتی کماله ایرکورمشلردر و بو شهرک قلعه سی
امهات قلاع دنیادندر دیو هفت اقلیمده مسطوردر چیول کنار بحرده دکن بندری واسکله سی
مشهور برشهردر آمد نکردن یدی مرحله ده واریلور جوز برآب خوشکوار واثمار حلاوت آثاری
مشتمل برشهردر متین قلعه سی دخی واردر قدرآباد چیولدن ایکی مرحله شرقده برشهردر پرنده
احمد نکردن شرق وشماله دوشر برشهردر بوندن لاهوره اوچ مرحله در سولاپور پرنده دن بر مرحله

شرقنده بوشهردرحرج قدرآباددن برمرحله شرقه برشهردر رسول بريونده دن برمرحله
شرقه برشهردر ور اسن سولاپوردن برمرحله شماله دوشر برشهردر بدربیدر دخی دیرلر
احمدنكردن طقسان فرسخ غربه برشهر قديمدر پتن بوندن ایکی مرحله غربه دوشر
مصر قدر برشهر اولوب باغی باغچه سی واردر صویی قیولردندر لورنسو ایدر بوشهر
دكن سلطنتنك تختی در سلفده پادشاهلر انده اوتوررلردی ماهور طاغنده برقلعه درکولی
كنده بدردن اوج مرحله شرقه دارملك برشهردر قطب الملك تختی ایدی آمدنكردن كوچكدر
ماينی يوز سكزفرسخدر ران تمور طاغنده برمعظم ومتین قلعه در احمدآباددن اكره يولی
اوزره اكره دن سكز مرحله غربه دوشر داناصانكا ولایتی سرحدی اولان هندون
نام شهر بونك اوج مرحله شرقنده در نیسا احمدنكرايله دولت اباداراسنده بر مرحله
يوده برشهردر بيجابور دكن شهرلرندن اولوب عادل خانك تختی ایدی بیجانكركوه دن
بش مرحله شرقه دكن بلادندن برشهردر بونكله كوه اراسی طاغلردر حبیب السیرده
مسطوراولدوغی اوزره بوشهرك بری برینی محیط یدی قات حصاری واردر حصار اول
خارجنده التی ذراع قدر يردن طولانی طاشلرك نصفی زمینده ونصفی آدم بوینجه طشره ده
يری برینه متصل نصب اولنوب محكم دیكلمشدرتاكه پیاده وسوارحصار جانبنه یكمیه لر
و بو قلعه لرك محكم واستوار قپولری وار درحصار میانی سرای پادشاهدركه اكا كریاس
دیرلر حصار اول ایله ثانی وثالث میانی مزرعه لروباغات ونیچه عماراتدر حصار
ثالثدن سابعه وارنجه بیحد دكاكین واسواق اولوب قصرسلطانی یه دورت بازاركاه متصلدر
هر برینك رفیع طاقلری ورواقلری وكشاده یرلری بنا اولنمشدر وبوشهرك لطیف
وخوشبوی كلی اولور سوقنده جوهر فروشلر چوقدر یاقوت والماس وانجو وزمرد
بیع ایدرلر قصرك صاغ طرفنده برغایت عالی وواسع دیوانخانه قرق درك اوزرنده
بنا اولنمشدر و بوشهرك خلقی حتی اهل سوق بله قولقلرینه جواهر كوپه لر طاقوب
بوينلرینی مرصع قلاده لر ایله تزيين ايدرلر وپارمقلرینه ذی قیمت يوزكلر طقارلر مزبور
دیوانخانه نك يمینی ضربخانه وانك برابری شحنه كاه وضربخانه اردی خرابات در
بوخرابات طولی يوزذراع وعرضی اون بش ذراع بربازاركاه كبی يردر حجره لر وصفه لر اوكی
اچق سقف مكلف ستونلر ايله بنا اولنمشدر هرصباح سپورب صولارلروهر حجره
اوكنده صندلیلر قونب قچیكان خرده سال صاحب جمال زروزیوره مستغرق یكجوب
اوتورر اوكنده برقاج جاریه لر طورر عیش وعشرته صلا ایدرلر استین واروب مرادی
اوزره عالم ایدر بلكام اسدخان تختی ایدی برمستقل مملكت بونكله معروفدر ایلچ پور
عماد الملك مملكتندندر بونلردن غیری دكنه تابع سنكهیل وبراروایر واوناو
پوناوچكنوسويوه وسرول وكحل وسند هوری وبالاپور نام شهرلر وعادل خان مملكتندن ستاره
وچیندن ومندن وكبهج واوزپور نام شهرلروأردر لورنسو كتابنده اولان بعض شهرلری
بونلردر

بونلردر قااول دریاكنارنده برمعتبرشهردرحالا پورتقال ضبط ایدر قاتاپورا وقاراپاتن بودخی
كنار بحرده دركوا اطلس رسمنده يوزاون بش طول اون التی عرضده دریا كنارنده براولكه دن
بربندردرلورنسو ايدر پورتقال قپودانی آلفونسزالوب ضبط ايلدی بركوچك اطه
اورته سنده واقع اولمشدر هواسی لطیف تجارتكاه اولمغله پورتقال قائم مقامی انده اوتورر
ملوكا اطه لرندن وسائر بندرلردن متاعك انواعی كلوب اطرافه كیدر وهندستان بكلرينك
انده برآدمیسی اوتورور دریاسفری ايچون حاكمنه مراجعت ایدرلر مطلق هند دریاسنده
سفر مراد ایدن بوندن اذن كاغدی ويورتقال بیراغی الوردیو لورنسو تحریر ایدر لكن
حالا مسموعدركه فلمنك وانكلیز اول سمتلره واروب پورتقالك اول مرتبه استقلالی قالمدی
وسابقا اسپانیا پورتقاله مستولی اولوب الدقده بوقائم مقام كیروحالی اوزره قالمشدر
اندن غیری بو شهرده برباش پیسقوپوس واردر شرقده اولان سائر پیسقوپوسلر اكا
تابعلردر و بونده برقاچ مدرسه لرواردر السنهٔ مختلفه وعلوم حكمیه ونصرانیه تعلیم
اولنور وپورتقال دونماسی انده قشلار كاهی قلیون وقدرغه وآخر كمیلر ايكیوزدن
متجاوز اولور وبوغایت متین ومحكم بنالری كوزل ومكلف شهردر بوندن جنوبه كنارده
سنیتافورا الیغا ارماغی اغزنده در بونك اوكنده بش پاره خرده اطه اولمغله انلره هند
لسانده بش اطه معناسنه آركن دیوادیرلر دا ناجر براولكه نك كزیده شهریدر مفرج
باغچه لری اولمغله حاكمی انده اوتورر ليسپور بونك قربنده بعض معدنلر واردر بش سنه ده
برقازارلر الماس چیقر بونلردن غیری دخی نیچه شهرلر ذكرایدر لكن مشهوردكلدر
قسم ثانی نارسینغا اولكه سیدر فلبوس ایدر براولكه هندك غربی بوینوزنده اولوب
شرق وغرب دریاسی بونك ایكی جانبنی احاطه ایدر اوزنلوغی قامبایاوارقشا
سنورلرندن قوموری بورننه دك تقریبا يوزاللی میل جرمانی در وزیاده اتلی يری
ایكی دریا اراسنده طقسان میلدر وبراولكه نك ایكی دار ملكی واردر بری نارسینغاكه
اولكه بونك اسمیله تسمیه اولندی يوزيكرمی درجه طول اون بش درجه عرضده واقع
اولمشدر بری دخی بیسناغار ایكی دریا اورته سنده قره ده در براولكه نك دارملكی
اطرافی دورت میل برشهرمعظم اولوب ناغوندی ار مساغی اوزرنده واقع اولمشدر
بیجانكردخی دیرلر مكلف سرایلری ومعبدلری واردر طاغلرندن وافرجواهر
چیقوب طرف میریدن صاتلور وبیحد تجار كلوب جوهر فرشلر متاع ایله
تبدیل ایدرلر بو شهرده آت معتبر اولمغله آت كتورندن كمرك المازلر وبوشهرك
مالدار فاحشه لری واردر بر مرتبه كه كاه كندی مالندن برفاحشه برقاچ بیك
عسكرینك علوفه سن ویروب جنكه كوندرر وجنكلرده زانیه لر بیله بولنوب
عشاقنی جنكه ترغیب ایدرلر دیو لورنسو تحریر ایلمشدر بونلردن غیری فلبوس براولكه ده
اونور وباته قالا ومانغالور كه پورتقال ضبطنده در وقولماندل وماليابور نام

نام شهر لری بازار بومالیاپورده نصارای هند ساکن اولور وطوماس حوارینك تربه سی
اندهدر دیو تحریر ایدرلر رنسوایدر اول اجلدن بوشهره سانتومیو دخی دیرلر پورتقال
بوشهری سابقا تجدید ایلیوب طرزلری اوزره مکلف سرایلر یاپدیلر ومخصوص عسکر قودیلر
اوچ سنه ده برقاچ لدرب غیری عسکر کتورر لر هر نفره آینده اوچ غروش و برمقدار بو بر
وظیفه ویررلر که لربونه ده اول بوبر بکرمی غروشدن زیاده ایدراسکی مصنفلرك بوشهر
حقنده چوق حکایه لری واردر جمله دن سانتوما کلیساسنده بر آیینه که تروپا آیینه سی
کبی دنیاده اولان اشیا انده کورونوردی لکن پورتقال وارد قده بوآیینه یی بولمدیلر
انجق برصلیب اوزره یازلمش که توماس مسیح طرفندن بوسمته ارسال اولنوب انجیلی
تبلیغ ایلدی و برکون نمازده ایکن بر برهمن انی قتل اتدی مزبور رلو رنسو کابنده بوشهر لر
نارسینغایه تابع قنارا اولکه سنك اولمق اوزره دریا کنارنده در اونوردخی پورتقال ضبطنده
اولوب هرسنه وافر پرنج کمیلری کاورو باتاقا لا تجارتله مشهور برشهردر پورتقاله
خراج ویررلر اندن پرنج وآخر متاع هند اولکه لرینه توزیع اولنور بعده باندورو وپراشقه لورو
وباتقانور دریا کنارنده در وقادرنات ومانجنا وقره ده غارزوپان اولکه سی مخصوص حاکمی
واردر لکن نارسینغابکنه تابعدر وبغایور نام شهرلر یازلمشدر بعض اهل وقوف تحریرنده
یازلمشکه سانتومیو یالی ده نکه بتن دن ایکی مرحله شماله در لیمانی اولمامغله کمی
بعید یرده طوروب کوچك صندللر ایله متاعلرینی طاشرلر پالیقات یوز یکرمی
دورت بوچق طولده سانتومیودن یدی فرسخ شماله بر بوشهردر ماهر نقاشلری واردر
پالیون کناربحر دن ایکی مرحله ایچری یوزیکرمی اوچ بوچق طول اون بش عرضده برشهر
معظم واسکله سی پالیاتادر بونده عجیب اسباب وآلات بولنور نقاشلری سر
مددر بیرامی قماشلر والاجه لر وقوشقار طلقور لر و بونده برانجه کوك ایلاك کبی اوت اولور
چایه دیرلر قرمزی زبت ایله بونی قارشدروب بویارلر لطیف قرمزی رنك اولور هرکز بوزلمز
اما آزوذی قیمتدر غیری یره کتمز پنته پولی پالیه بیوك شهردر پالیاقاتدن ایکی مرحله
شماله دوشر خوب یردر انواع متاعی چقار وچایه بویاسی بونده دخی اولور غواندی
تاغوندی صوینك اغزنده پنته پولی دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر برشهردر بناکت
نهر مز بورك براغزنده دریا کنارنده واقع اولمشدر اندن کچیك کارده قالیغانه واریلور
قسم ثالث مالابار مملکتیدر منیبار دخی دیرلر قوموری بورنك زاویه سنده ونهایتنده در
اوزونلغی یتمش میل جرمانی وعرضی قرق بش میل جرمانیدر بو اولکه هندك غایت
معمور یری اولوب آب وهواسی لطیف صولری بول نخلستانی وافردر خلقی اکثر
خرمایرلر وسائر میوه سی دخی ایو اولور بو مملکتك دارملکی قالیکوت نام شهر عظیمدر
اطلس رسمی اوزره یوزاون التی درجه طول واون اوچ درجه عرضده دریا کنارنده واقع
اولمشدر قلبوس تحریری اوزره بونك ملکنه ساموری دیرلر بیوك بك معناسنه

وبوشهر

وبوشهر واسعدر لکن بنالری اولقدر مرتفع دکلدر سلفده پورتقال ایله بونده چوق
جنکلر اولوب اول جهتدن براز خرابه یوزطوتدی وبونده پت پرستلر چوقدر شکل قبیحده
شیطانی تصویر وصورتندن امین اولمق ایچون عبادت ایدرلر تقویمده کله اسمیله یازیلوب
خلقی هندیلر ومسلم وفرس مخلوطدر بونده قلای معدنی وکافور وخیزران اولور دیو
مسطوردر تیاتروم کابنده ایدر سلفده بوشهر سمیلا دیمکله معروف ایدی هندك
معتبر شهرلرندندر حصاری یوق واچریسنك نیچه یرلری خالی در اولری سیرك وبری
بریندن بعید طاشدن بنادر درونی صور غریبه ایله منقش ومصور اولور اوزرینی خرما
پیراغیله اورترلر قپولری غایت بیوك ومصنعدر اوکنی برده یوار ایله چوبرلر وافر کوللر
وصولر واردر خلقی اکثر ضویه کیررلر پادشاهلری پت پرستدر رعایاسی عظیم انقیاد
ایدرلر سرایدن چقدقده مجوهر مرصع تخت روان ایچنه کیروب آدملر اومو زنده
کتوررلر سازنده لر وایوبخیلر اطرافن احاطه ایدر اعیان دولتی اردنجه کیدرلر برالنده
قلج وبرالنده قالقان ایله یورمك عادتلریدر وتخت روان اوزرنده برچتر کتوریلور بوشهرده
غایت مالدار بازرکانلر چوقدر انواع طیب وحریر وزربفت قماشلر ونحاس وقلایدن
دوکمه وانیلر انده چوقدر قانولوز برمعتبر شهردر قالی کوتدن چوق بعید دکلدر
ایو متاعی وتفارقی چوقدر پورتقالك انده برمتین قلعه سی اولوب خلقی پوته وکنشه
وایروصغرلره عبادت ایدرلر بهاروزنجبیل ایله محصولداردر مخصوص حاکمی وارلکن پورتقاله
محکومدر وسواحلده قاله که قلبوس قولنجه بازار بونده پورتقالك برقلعه سی واردر ناوود
مخصوص بکی واردر مسیحیدر وبالیانور وغرانغانور که غرانغانور دخی دیرلر قوچین هندك
مشهور شهرلرندندر قالکوت شهرنی صکره بوکا نقل ایلدی مالا وارك بهار محصولنی
کمیلر بونده یوکلدرلر اکثرنی پورتقال الور بوشهرك قارشوسنده وایبن نام برجزیره
واردر حاکمی عبده اصنام رئیسی اولمغله هندیلر واروب قربان الی کیدرلر وبوجزیره یه
عظیم اعتبار ایدرلر بورقا مخصوص حاکمی وپورتقالك انده دخی برمتین قلعه سی واردر
ترانغانور وقوموری بورنی که مقدما قوری دیمکله معروف ایدی انده نصرانی هندیلر
چوقدر لکن نسطوریلردر طاغلرده ساکن اولورلر بغداد پاتریارقاسی بونلره هرسنه
پاپاسلر کوندرر وایچری قره ده وسپوروقور قوران وقوتوغانو وریه لینو وترانکالور
وپاراپوران ویالوت لورنسو ایدر بو مملکت قارشیسنده مالدیو راطه لری واردر بی نهایه خرده
جزیره لر اولوب برقاچ بیك جزیره در لر لکن جمله سی کوچك واکثر ایچلرنده
مالدیو اوقندالوس نام ایکی بیوجك جزیره پورتقال ضبطنده در انلرده وافر بالق
چقوب اطرافه کیدر بونجق وصدف دوشرب نیچه یرلرده سکه برینه استعمال
ایدرلر ونیسواحلده وافر عنبر بولنور وراطه لر خلقنك کمیلری اغاچدن چوبلر ایله یاپلمشدر
زیرا دمیر انده نادر اولور فقیر ایدر بو جزیره لره قال جزیره لری دیرلر ذکری سبق ایلمشدر

قسم رابع اوریقسا مملکتی در نارسینغا واکره دیاری ایله بنکاله مملکتی اراسنده غانج کورفزی
کنارنده ممتد بر ولایت اولوب باش شهری اوریکسادر اوریشادخی دیرلر لکن دار ملکی راماباد
تسمیه اولنور غانغا ارماغی کنارنده در انده وافر تجار کلوب عاج وجوا هرالورلر اوریقسا
اطلسنده یوز یکرمی بش درجه طول یکرمی درجه عرضده یازلمشدر وبر قاچ شهرلر دخی
مسطور در لورنسو کتابنده بو اولکه یه اوریستان تسمیه ایدوب دیمشدر که بونك
کنارلری عظیم فورتنه لودر واسکله لری ازاولمغله چوقلق معمور اولمیوب لکن ایچریسی
غایت معمور در سواحلنده پناقوت وقالیغان وباسانا پتن وقالینه پتن وناشنجه پتن
وپولورو وپناجیات وسقوغورابورنی انده وافر خرما اولمغله خرمابورنی دخی دیرلر اوریسان
دیمکله معروف کوچك کورفزاندن یاشلو وغانغا نام بیوك نهر اغزینه واصل اولور
هفت اقلیم ده بو اولکه اوریسه اسمیله مسطور اولوب اوچ دورت لك روسه محصولدار در
ایکی حکومته منقسم اولور وبو ولایتده فیل شکاری چوقدر خلقی آهن قلم ایله اغاج
یپراغی اوزرینه یازارلر وبو دیارلره حالا اوغانیان مستولی اولمشدر واودیسه یه کچینی
دخی دیرلر بونك اعمالندن پرسوتم نام موضعده بر بتخانه واردرکه دریا کنارنده بنا اولنمشدر
انده حجکات دیرلر بر بیوك صنم واردر هندیلر اراسنده بو صنمك مناقبی چوقدر مانیغاپتن
اوریسادن سکز مرحله شرقه دکز کنارنده بر بندر شهردر جوز هندی ودار فلفل
وسکرولك وبرنج یری درسائر یرلره بوندن کتورر لر بوندن بنکاله یه وارنجه شرق وشماله
کیدیلور یوز قرق ایکی طول یکرمی عرضده در پیپلی اوریشا مملکتندن یالی ده بر بندر شهردر
مانیقاپتن دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر انده بولنان بونده دخی بولنور پولاری
اوریسادن یکرمی بو عرضده بر بندر در پیپلی دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر
ماسولی پتن کنار بحرده یوز یکرمی یجق درجه طول اون التی بوچق عرضده دار الملك
قطب الملك بر بیوك شهر در اقمشه ومتاع ومنقش اسبابی چوق اولور مانیغاپتن
بوندن سکز مرحله شرق وشماله دوشر بوندن غیری سائر اوریسا شهرلری سکانی
اکثر کفار در قسم خامس بنکاله مملکتی در بو اولکه بنکاله شهری اسمیله تسمیه اولندی
غانج وآخر ار ماقلرك اغزنده واطرافنده طولی یوز اللی میل جرمانی وعرضی یتمش
میل جرمانی در بنکاله شهری ایسه یوز اوتوز بش درجه طول یکرمی اوچ درجه
عرضده قوسین ارماغنك براطه سنده بنا اولنمشدر بر مشهور بندر شهر در بنغالا دخی
دیرلر خلقی مالدار وتجارتله مشهور در وبزلرك انواعی طوقنور وایومربا لر بو اولکه ده اولور
بو شهرك هندیلر اراسنده اسمی چاتیکون اولوب اکا صاتیغان دخی دیرلر بعضلر چاتیکون
بیوك بنکاله وصاتیغان کوچك بندری در ایکیسنك اراسی یوز فرسخ یردر دیدی لورنسو ایدر
صاتیغان غانج ارماغی اغزنده تجارتله مشهور بر شهر در دریا کنارله یولی صعب ودوکندیدرکید نلو
دریا یه صالارلر وقره دن دخی زحمتلو در یولاری صاتیغاندن اوچ مرحله یرده دریا کنارنده
بر شهر در

بر شهردر هفت اقلیم صاحبی ایدر بنکاله هواسی غایت معتدل اولوب برنج وشکر وحریر وفلفل
وسائر میوه سی چوقدر کوله دیرلر بر جنس میوه اولور که نارنجه بکزراندن لذیذ در ولنکن
دیرلر بر جنس میوه دخی اناره بکزر واکثر بو یرلر یغمورلودر کثرت امطاردن قره سی دخی
دریا کبی اولوب خلقنك مدار نقل وحرکتی جمله کشتی در وصنعت نسجی بونلر غایت
ایو تتبع ایدوب اینجه بزلر ودلبندلر طقورلر که یکرمی یدی ذراعی آوجه صغار وکیر و
مزبور دیمشدر مجموع ولایت بنکاله نك طولی اوچیوز کروه وعرضی ایکیوز اللمش
کروه درکه هر کروه بر میلدر وبو جمله یکرمی ایکی تومانه تقسیم اولنور تومان ادینز بونك
محصولی بش لك وطقسان یدی بیك بشیوز یتمش اوچ دینار در بونك بعض برکاتنده
ابریشم حاصل اولور تومان شریف آباد تومان مدان بونك منسوباتنده هیربور نام
الماس کانی وار در وبو تومان مضافاتنده عملی ملح اولور بو یرك کیاهی سبز ایکن یاقوب
کولنی قاینادرلر طوز اولور ساتیکانون که هندك بنادر مشهوره سندندر بو تومندن
عد اولنور انده خاصه وصحن وسائر اقمشه انواعی اولور صحن چوتار قسمندن بر جنس
معتبر قماشدر بوشره چاتکام دخی دیرلر لکن بعض اهل وقوف انی دهلی اعمالندن
عد ایلدی تومان سلیمان اباد صحن سلیمان بادی بونده اولور مشهوردر محمود آباد دیو بونك
مضافاتندندر فلفل درازو محمودی فیللر بونده وافر اولور سنارکانون بو تومنك اوچ لك
واوچ بیك اوچ دینار محصولی وار در ارضنده پرنجدن غیری نسنه اولماز لکن متاع
قسمندن خاصه وململ وتنك وکنکه جل قماشلری ایله مشهور در تومان سری هست
بونك خلقی اکثر تجار در تومان جنت آباد چوتار اموتی بو تومننده اولور کورکه
سلفده دار الملك بنکاله ایدی بو تومن داخلنده در بوکورك حصاری هند قلاعنده بر معتبر
حصار در غربیسی نهر غانج شرق وشمال وجنوب طرفلری یدی قات خندق کسلمش
صو ایله طلودر هر برینك اراسی نیم کروه یعنی بوچق میل مسافه وهر خندقك عرضی
تخمینا اوچ طناب وعمقی بر مرتبه درکه فیل کچمز شهر مزبور بیوك بنکاله دیدکلری
چاتیکوندن شماله کانك صوی کناریله سکز مرحله یرده در بنکاله حاکمی انده اوتورر
جلال الدین اکبر اولادنه تابعدر کوده کات سرحد ولایت کوچ ذر بونده برنج وحریر
وفوفل اولور تومان باریك آباد بونده شکر وفوفل وفلفل در ازاین اولور متاعندن
خاصه وموءمنی وصحن مشهوردر خصوصا خاصه شهبار پوری بو تومن خاصه سیدر
لورنسو ایدر بنکالا بلکتنك دریا طرفی بر مقدار تنك لکن ایچریسی واسعدر شکر
وبرنج ولحم خصوصنده سائر بلاد هنددن ایودر انده التی قارلین ایله بر اوکوز النور
وبر چوال برنج بر قارلینه در قاتیغان شهری شواحل بحرده غانج ارماغی اغزلرندن
بر اغزده بنا اولنمشدر انده پورتقالك برفاتوریاسی یعنی تجارت ایچون بر سکناسی واردر
دخی ایچرورده اوررو بر معظم شهر اولوب غانج ارماغندن بر بیوك کول کنارنده بنا اولنمشدر

مكلف سرايلري واردر خلقي مسلم وبت پرستدر حاكمي سراينده التون كمش لاژوردلي
تصويرلر ايله مزين در بعده سرنوون وماراز يانام شهر ايكيسي دخي غانج كارنده تجارتله
مشهوردر سيم وزر وعود اغاجي كتوررلر چيندن بونلره چوق تجار كلور ولايتلي دخي اكثر
تجاردر بونده سمندر وقوشي اولور هنديلر اكا ققنوس ديرلر وبونك حقنده چوق حكايتلر
ايدرلر وبو برقوشدر ديو متقدمين يازديلر لكن امور طبيعيه فانيه اولمغله تناسل لازم
اولوب حيواناتده نوع شخصه منحصر اولمق يوقدر بنكاله كورفزي لورنسو ايدر
متقدمين بو كورفزك احوالنه اول قدر مطلع اولميوب بنا ايلمديلر بز برمقدار تفصيل
ايدرز بو كورفز هنديلر اراسنده ديبا ناكون ديمكله معروفدر غانج كورفزي دخي
ديرلر اوقيانوسدن ايكي قره اراسنه داخل اولور وهندي ايكي بولك ايدر ايكي بورون
اراسنده مسافه سكز يوز ميلدن زياده در صكره شماله كتدكجه طارالر غانج ارماغي
اغزنده نهايت بولور اول اغز يكرمي ايكي درجه عرضنده در بحر مزبور شكل مثلثده
واوك زاويه سي كبي اولور سفاين تجار بو كورفزده چوق سفر ايدرلر بنكاله ويغو وسيام
خلقندن ماعدا فرس وعرب وچين وجاوه خلقي ويورتقال انده اكسك دكلدر
بونده وافر انجو چقار وكميلر انده كاهي بنات البحر ديدكلري بالغي كوررلر يوزي عورت
اشاغيسي بالقدر بو كورفزك كار شرقيسنده اسكله لري ازدر اكثر معموري سواحل
غربيه در قيموري بورندن صكره كولين اولكه سنده مايبور وتريقابور وماناتقورت
وقانامريا وتريمي پاتام وتالاپات وساتقومريا وساندراپاتان كه اكا مادرس پاتان
دخي ديرلر وملياپور كه انده خواريوندن سانتوما ياتر پورتقالك اكا عظيم اعتباري
واردر ننكه ذكر اولندي وبتته پولي وغواندي واري كه ناغوندي ارماغي اغزنده در
وپالياقات واوريسا مملكتندن بناكوت قاليغان وياساناپاتام واوساپاتام وقاليته ياتن
وباسنكه وبونور نام شهرلر بعده بنكاله اولكه سي واراقان ويغو وسيام ومالاقا
اولكه لري بو كورفزك كار شرقيسني احاطه ايدر بنكاله دن اوته كارده لورنسو اراقان
اولكه سي يازار بونك ايچ يسي واسع وتركه سي وافر خلقي نازك ومحتلودر شهرلري
اراقان كه دار ملكدر اراخان دخي ديرلر برمتين قلعه سي واردر وباقالا وكوبدا وسروا
وقوسنار اوايچرده آواكه انده وافر جواهر ومسك اولور بر نوع جانوري صيد ايدوب اتي
دريسي ايچنده دوكرلر برمرتبه ككالري بله خرد اولور ومتعفن اولدقده تربيه ايدرلر
لحمي كيدرك اعلا مسك اولور بوجانور طوشان كبي در وبوديارده چوق قدرلو غلا بجقلري
خاوبه لرينه كش زبللر آصوب عريان كزرلر بوردكه غريب صيد الرييد اولور وبونك آتلري
وفيللري چوق قدر فلبوس آوا اولكه سي يغويه تابع يازار قسم سادس يغو مملكتي مستقل
سلطنتدر دار ملكي يغو نام شهر اسميله تسميه اولندي شهر مزبور اطلس رسمنده يوز اوتوز التي
درجه طول اون يدي درجه عرضده براطه ده بنا اولنمش برمكلف وواسع حصار ايله محصور
شهردر

شهردر لطيف بنالري ومكلف سرايلري واردر اولري غريب صنعتله قامشدن ياپلمشدر يارمايا
پادشاهي سابقا اكا مستولي اولدقده برسراي بنا اتدرمش ايديكه دنياده نظيري يوغيدي
شرق پادشاهلرينك عظيم وقعه لري نيجه حيوانات واشجار انده تصوير اولنمش ايدي برمرتبه كه
كورنلر مخلوق صانورلردي بو مملكت نفراس بورنندن اوچيوز ميل جنوبه ممتد اولوب شرقي
منان ارماغيله محدوددر تركه وبرنج ايله هندك آخر اقسامنه غلبه ايدر روانده ياقوت معدني
واردر اول اجلدن يغو كورفزي كه برقاچ انهار فنا تناي كولندن اكا دوكلور بري نهر يغو وبري نهر
مارتبان در مارتبان نهر مزبور اغزنده بارما ولاينندن بر بيوك شهر مشهور وبندردر انده
ذي قيمت ومكلف طبقلر واوانيلر اشلنوب اطراف واكنافه كيدر لكن بونك كاري چين
وختاي فغفوريسي كبي خالص ومصور دكلدر انجق متين ومحكم اولور شهر مزبور بنكاله دن
جنوبه دوشر دريا كارنده در اوكنده بحرك مد وجزري شديد اولوب كميلري هلاك ايدر
مرتباندن يغو اوچ مرحله شرق وجنوبه دوشر نهر مزبور مرتبان جنوبنده دريايه دوكلور
ومامرنبان ايله بنكاله اراسنده برشهردر بونك دخي قربنده برصو كلوب دكزه دوكلور
بو اولكه ده اولان باقي شهرلر لورنسو تحريري اوزره بونلردر واغارون وتراغان وتاواس
وقوسمين وسيريان وكون بوكا طوغون دخي ديرلر برمشهور واربلاسي يعني معبدي
واردر برمرتبه مرتفعدر كه مصر اهراملرندن جمله ولايت نيچه كورواورسه بونلردن دخي اكثر
يغو اولكه سي كوربنور ويغو خلقي بوكا عظيم اعتبار ايدوب بعيد يرلردن زيارته كلورلر
ساولاس يغو كورفزنده برشهردر سلفده سابار يقود يرلردي قسم سابع سيام مملكتيدر آخري
ميم ونونله استعمال اولنور فلبوس قولنجه بو برواسع سلطنتدر طولي اوچيوز ميل وعرضي
يوز التمش ميل جرماني اولوب جنوبده مالاقا بوزنه وارركه هندك شرقي بورنوزيدر لورنسو
ايدر سيام ديمكله معروف نهر اسميله تسميه اولندي غانج اغزي يانلرندن سينغاپوره وارنجه
حصه لري ممتد اولور دار ملكي سيام نام شهر يوز قرق درجه طول اون بش درجه عرضده مزبور
كولدن سيان كورفزينه دوكلن منان نام نهرك مصبنده برشهر واسع ومعظمدر سواحل بحرده
اولان شهرلري تناصري تجارتله مشهور بر شهر كبيردر نيل كبي برصو شهرك اورته سندن كچر
يغموري چوق ير اولمغله اكثر بو شهر قحط درولونغوره وتوزان وپدان وپرامالاقا برون نهاينده بر
شهردر سابقا الفونسو پورتقال بو شهري المشيدي بربيوك اولكه باش شهري اولوب سواحلنده
ايكيوز التمش ميل قدر يري واردر واطرافنده اطه لر چوق قدر شهر مزبور شرقك مركزي كبي
كذركاهده اولمغله اطرافدن تجار كميلري اوغرايوب انواع متاع كتوررلر بو شهرك سكه سي ونقدي
مقدما قلاي ايدي صكره التون وكومش سكه لنور اولدي بو شهر بر قريه متصل اطه
اكا التون اطه سي ديرلر طيب ايله مشهوردر بند روچورن سي دورت جرمانيا ميلي يردر لورنسو
مزبوره وندده سينغاپورا نام شهر يازار قسم ثامن قامبويا مملكتيدر كه بوكا كنبايت شرقي ديرلر
باش شهري اسميله تسميه اولندي شهر مزبور اطلس رسمنده يوز قرق اوچ درجه طول

اون اوچ درجه عرضده بر شهر معظمدر تجار کلوب سیم و زر و صندل اغاجی ایله عظیم تجارت
ایدرلر بونك دار ملکی فلبوس قولنجه دیام بعضیلر قتنده اودیادیمکله معروفدر اما قامبو یا
کورفزی که ملاقا بورنندن شرقه چین ایله هند اراسنده زوایه در مسافه ده بنکاله کورفزی
قدر یوق لکن بونك فورتنه و مخالف روزکاری چوقدر وانده بر روزکار بر مرتبه شدید
اسر که کمیلر اکا تحمل ایلمز بعضیسنی هوایه قالدرر بونك سواحلنده اولان شهرلر بونلردر
پان پورتفال سلفده بونی تخریب اتمش ایدی و پونتی قان وقالانتا و یاقان ولوغور
وکوی ویه پرین و بامبلا قوت سیام نهری اغزنده در وسیری وزاقوبدرا وتاورنا
وپولا قاندور قامبو یابو رنی قربنده براطه درکه مذکور روزکارانده شدید اسر و باددان وبایا
بر بیوك و معمور شهردر واریلا کارده برشهردر بو قامبا یاولایتی شرقنده قوستین چینا
اولکه سی اطلس رسمنده چین سرحدنده رسم اولنوب لورنسو بو محلده قامبایاده یازاروانده
بر قاچ شهر لر ذکر ایدوب دیرکه بونك کارلری غایت خطرناکدر انده چوق کمیلر هلاك اولورلر لکن
بازرکانلر کرو طورمیوب کلورلر زیرا انده بر سفر چینك التی سفرندن فائده لودر و بو اولکه اوکنده
بر قاچ اطه لر یازار که اکثری چین اقلیمندن کنسه اولکه سی اوکنه واقع اولمشدر قسم تاسع
هندك قسم شمالیسیدر فلبوس ایدر بو قسمك سلطنتنه سلفده بیوك مغول دیرلردی
بو اولکه هندك اوچنجی قسمی اولوب دار ملکی دللیدر قامبایا و نارسینغا مملکتلری سنورلرنده
واقع اولمشدر معتبر شهرلری ماندو وسانغا وملتان وکته یوردر فقیر ایدر ترجمه
اولنان فرنکی کتابلر نقلی بو محلده تمام اولوب بوندن صکره الحاقات ذکر اولنور پس بو طقوزنجی
قسم هندك واسع اولکه سی و حالا هند پادشاهی اولان تیمور سلسله سنك محل سلطنتی
و مملکتدر سایر ملوك هند اکا اطاعت ایدرلر دار ملکی برقاج شهر معظمدر بری لاهوردر
یوز یکرمی اوچ درجه طول اوتوز بر بچق درجه عرضده بر شهر عظیم و پای تخت قدیمدر
دوزیرده نهر هند کنارنده اون ایکی قپولی ایکی قات قلعه سی واردر اکثر سوادشهر
خارج سورده واقع سرای سلطانی داخلده بنا اولنمشدر جامعلری حماملری چوق لکن
قورشون اورتولی سقفی یوقدر اکثر اولرینك سقفی ترابدر و بنالرنده جام نادر اولور
سرای بناسی مکلف و مزین اولوب دیواری سرا پا آیینه لر بر مصنع اوطه سی واردر که
هر برنده بر آدم نیجه د ورلو شکلده کورینور و بو شهرك روزکاری شدید و امطاری
کثیردر تقویمده بونك اسمی لوهور یازیلوب لهاوردخی دیرلر هفت اقلیمده ایدر حالا شهر
مزبور بر مرتبه شن و معموردر که کثرت امتعه وسائر لوازم ضروریه ایله ربع مسکون
شهرلرینه غالبدر و بونك خلقی هر صنعتده مهارت اصحابی اولوب هر کاری
ایو تتبع ایدرلر میوه فصلنده اوزم و خربزه اولقدر اولور که کسه باقمز و سنه ده ایکی کره
هندوانه بتشر و بو شهرك ایام صیفنده قار و بوزی وافردر بوندن صکره لاهور مضافاتندن
تکرکوت نام کوهستاندر که بر صعب و مرتفع قلعه سی واردر کوه مزبور دامننده کنبد

ایچنده

ایچنده بر ساده سنك پاره واردر هندیلر اول طاشه عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده ایکی دفعه نیجه
بیك آدم سر و پا برهنه زیارت و طواف ایدرلر طوافدن فارغ اولدقدن صکره حاجتی اولان
کندی دلندن بر قطعه کسوب اول مکانده اشکنده دفن ایدر و حاجتنی عرض و نیاز اتدکدن صکره
بونك توجه تام و خلوصندن حاجتی روا اولوب لسانی اوکولور بونکر کوتدن اقصای
ولایت بنکاله اولان کوچ اولکه سنه وارنجه زمین دارلر واردر که هر برینك اوچر دوردر منزل
مسافه تصرفلرنده اولوب دین و لسانده اهل هند کبیدر سیهرند که سرهند و چهند دخی
دیرلر لاهوردن یوز یکرمی میل شرقه بر شهردر جالنتردن دهلی یولی اوزره دوشر بوندن
دهلی دخی یوز یکرمی میلدر سابقا سامانه اولکه سندن ایدی سلطان فیروزشاه بیور
اللی اوچ سنه سنده آیروب سرکار قلدی وانده بر حصار استوار بنا ایدوب اسمنه
فیروزآباد دیدی حالا نزهت و صفا و باغات دلکشا ایله مشهور اولوب سکانده اوقو ربازار
ارباب معارف و ماهر مصور چوقدر رسما ناسیهرنددن اوچ مرحله غربه بر شهردر ریانی پت اول
حوالیده معروف شهردر خلقی اکثر استاد مجاقجی اولورلر مصنع مجاقلر اشلورلر سلطان پور
لاهوردن اوتوز میل شرق و جنوبه بر شهردر جالنتر لاهوردن دهلی یولی اوزره قرق ایکی
میل یرده بر شهردر یوللك شمالنه دوشر سلطان پور بونکله لاهور اراسنده در سیالکوت
لاهوردن دورت مرحله شماله بر معظم شهر و قلعه در نهر چنهاوك کنار شرقیسنه دوشر
سودره کوپره سیالکوتدن بر مرحله غربده نهر مزبور کنارنده ایکی شهر ایدی صکره
کوپره خراب اولوب بر قریه قدر قالدی لکن سودره حالا معمور شهردر هزاره نهر مزبور
غربیسنده سودره دن بر مرحله غربه بر شهردر هزاره و خراران دخی دیرلر لاهوردن دورت بش
مرحله غرب و شماله کابل یولی اوزره واقع اولمشدر باحسن نهری شرق و شمالدن کلوب
بونك کنارندن بحر و هزاره فرحاله ولایتنده اولان هزاره نك غیریدر جندنوت لاهورك غرب
و شمالنده چنهاو کنارنده بر شهردر چینوت دیرلر بر طاغك دبنده قندهار یولی اوزره در
هزاره دن ایکی مرحله غربه دوشر چندالیوت دخی دیرلر سیور چندنوتدن اوچ مرحله
غربه نهر چنهاو کنارنده اولوب اصل اسمی شوردر غلط ایدوب سیور دیرلر و بونك
شرقیسنده ایکی مرحله یرده و بهت صوبی چنهاوه قاریشر و غربنده نصف مرحله
یرده نهر راوی دخی چنهاوه قاریشر و بو شور مولتانه تابع بر قصبه در قلعه سی دخی
واردر باغچه لرنده خرما انار تورنج اولور قشاو خشاب دخی دیرلر لاهوردن غرب و شماله
جهینکوت یولی اوزره اون مرحله یرده بر شهردر بوندن جهینکوته اوچ کونده وارلور
لاهوردن کابل یولی اوزره غرب و شماله نهر بهت کنارنده خشاب ایله لاهور اراسنده
بر بلده در قصور لاهوردن ایکی مرحله جنوبه سلطان پور قربنده بر بلده در مملکت دهلی
کجرات شرقیسنده بر واسع مملکتدر دار ملکی دللی اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طول
و یکرمی درجه عرضده بر دوزیرده شهر عظیم و دار ملکدر تقویم البلدانده کسر دال

وسکون لام مشدده ایله دلی ضبط اولنمشدر اوچی دخی لغتدر ودیمشدرکه بونك یری
طاشلی قومسال یر اولوب برفرسخ قرنندن فرات قدر برنهرکبیر آقار وبونکله بحر اراسی
مسافهٔ بعیده در لاهوردن شرق وجنوبه اون بش مرحله یردر وبوشهر جامعنك منارهٔ
اسکندریه کبی بحر احمردن بنا اولنمش برمنارهٔ غریبه سی واردر اشاغیسی واسع کثیر الاضلاع
اولوب اوچیوز التمش درجه ایله چیقلور بوشهرك طوغله دن بنا اولنمش سوری واردر
اطرافنده قلت اوزره بستانلری واوزم باغلری اولوب اکثر اهلی مسلماندر هفت اقلیمده ایدر
دهلی لطافت آب وهوا ونزاهت باغ وصحرا ایله جمله هند شهرلرندن مستثنی در تواریخ
هندده مسطوردرکه سلفده بوشهر غایت معمور ایدی صکره نوعا خراب اولدی اوچیوز
دورت سنه سنه کیرو معمور اولوب اوچیوز سنه یه قریب زمان کفار هند ضبطنده قالدی
بشیوز سکسن سکزده سلطـــان قطب الدین ایبك انی فتح ایتدی اول زماندن بری
اهل اسلام النده در ودهلیٔ قدیم طالا خرابه در انجق عمارتندن ذکر اولنان مسجد ومناره
قالمشدرکه جامع بیلك درك اوزرنده ومناره نك دوری سکسن قدم وارتفاعی یوز اوتوز
ذراعدر اما دهلیٔ نو ذکر اولنان شهر قدیمدن برفرسخ یرده آب جون کنارنده هجرتك
التیوز سکسن سکز سالنده سلطان جلال الدین خلجی فرمانیله بنا اولنوب لطافت آب
وهواده غـــایتدر بونك اطرافنده جنت آسا مسیره لر وباغچه لر وعالی بنالر واردرکه
وصف اولنمز جمله دن همایون پادشاه مرقدی برلطیف عمارت وعالی بنادر بیردن شهرده
فیروزشاه شکارگاهی دیمکله معروف برعمارت واردر میاننده اوتوز ذراع مرتفع برعظیم
عمودکه اوچ ذراع قطری واریکپاره طاشدر دیرلرکه اوتوز ذراع دخی یره کومولیدر بوقدر
عظیم الجرم طاشك نصب ورفعی محالاتدن کورینور بوشهرده آنك کبی عجایبات
چوقدر وبونك خلقنده ارباب معارفدن چوق کیمسه کلمشدر نظام اولیا ومیرخسرو کبی
اکره دهلی دن شرق وجنوبه سکسن میل یرده بربلدهٔ عظیمه ودار ملك در طبقات
اکبری دن منقولدرکه سلفده اکره بیانه مضافاتندن ایدی سلطان اسکندر بونك
معمور اولمسنه سعی ایدوب صکره شیرخان وسلیمخان دخی بذل مقدور ایلدیلر تمام مرتبه
معمور ومعظم شهر اولدی جلال الدین اکبر زماننده عمارت ارم آسا وباغات روح افزاسی
کماله یروب رونق ورواجی بولدی زیرا آب جون بوشهرك میانندن چکوب ایکی طرفی عالی
قصرلر وسرایلر وباغچه لرکه هربری روضهٔ رضوان کبی دلکشا اولوب عرصهٔ فردوسه
دوندی وبوشهرك برحصاری واردرکه مثلی بنا اولنمش وکورلمش دکلدر اول عمارت رفیع منزلت
غایته ایرنجه دورت ییل چکوب مال قارون خرج اولنمشدر ایکی طرفی نهره اولاشوب
سنك تراشیده آهن بندلر وکندلر ایله وصل وترکیب اولنوب یکپاره بحردن کسلمشه
دونمشدر بو استحکامله زینت ولطافتی برمرتبه درکه سیرنه قناعت کلمز بوشهرده دخی
نیچه ارباب معارف وفضلا کلمشدر جمله دن تاریخ اکبرنامه صاحبی ابوالفضل بن شیخ مبارك
وشیخ

وشیخ ابوالفیض که فیضی هندی مخلصی ایله مشهوردر بی نقط تفسیری وموارد الکلمی
ودیوانی واردر ووحشی صاحب دیواندر لکنهو اکره دن شرقه برشهر مختصردر لکلو دخی
دیرلر هواسی لطیف یردر خلقی اکثر کمانکر اولوب ایو یایلر پیارلر حصار اکره دن شرق
وشماله برشهر عظیمدر هانسی حصار جوارنده برقلعه استواردر سلفده نامدار شهر ایدی
پروزه حصار قرینده بودخی بربلده در تیره مل دهلی دن غرب وشماله اوچ مرحله یرده
برشهردر پت پرستلرك بوکا عظیم اعتباری واردر قدس کبی وافر اوقاف تعیین اولنمشدر
کالبی اول حوالی ده برسرکار یعنی حکومتدر شهری آب جون کنارنده اولوب اول محالك
نباتی مشهوردر بونلردن غیری دهلی اطرافنده شهرلردن چانه پر وجاجمو وسرمندل
وبالیر وکدارا وشقریز ویورب وچیلندهر وچزورلا وبروال وتریات ومالنیر نام
شهرلر واردر ذکر ممالك وبلاد متفرقهٔ هند اقالیم هندك شمال طرفلرنده وایحریسنده
بعض ممالك وشهرلرکه برقسمنه دخولی معلوم اولمیه بوندن صکره بیان ایدرز ولایت رانا
صانکا بومملکت کجرات ودولت آباد ولاهور اراسنده اولان کافر ولایتی در پادشاهنه
رانا صانکا دیرلر دار ملکی چوتپور نام شهردر چودپور واودیپور واوده دخی دیرلر اکره دن غربه
دوشر یقین در شهر مزبور برپابس طاغده اولوب قلعه سی واردر بوندن احمد آباد اون
مرحله در لورنسو کنارنده بوشهر خیتور ومملکت سائر اسمیله مسطوردر دردنتا پور برپابس
یرده صویی عمیق قیولردن چقار بربلده در یاغوری دخی نادر یغار سائر ولایت رانا صانکا
دخی بویله در چیتور اودیپوردن دورت مرحله یرده برشهر وناحیه در وبوندن احمد آباده
اوچ کونده واریلور دانه پور دخی بواولکه دندر سید پور پتن دن اون مرحله شرقده
برشهردر کولی سید پوردن اون مرحله شمالده برشهردر تاکور چوتپوردن اون مرحله
شماله ولاهوردن دورت منزل غربه دوشر برشهردر خلقی ایو چوقه طوقورلر بونده اولان
سقرلاط سائر هند شهرلرنده اولاندن راجح در جالور تاکوردن ایکی مرحله غرب
وجنوبده برشهردر سروهی چوتپوردن اون مرحله جنوبده برشهردر ولایت قنوج
نونك فتحی وضمی ایله مخفف ومشدد تقویمده مسطور اولدوغی اوزره جهت شرقده اقصای
هنددن برولایت وبلده در مصر هند اعتبار اولنور جوهرفروشلرك انده اوچیوز قدر
دکانی واردر التون معدنی چقار نهر کنك بونك شرقیسنده قرق فرسخ یردن آقار یوز قرق
درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده یازیلوب بحردن بعید اکثر بلادی جبالده
وخلقی عموم اوزره عبدهٔ اصنام در پادشـــاهنه نوده دیرلر سلطان محمودك غزاسی بوکا
منتهی اولمشدر هفت اقلیمده بوشهری کوچ اسمیله یازوب بنکاله دن شرق وشماله
واقع اولمشدر حد شمالیسی سرحد ختایه منتهی اولور دائما بوکا تجار واروب کلمه ده در
وبرحدی دخی کونکات درکه سرحد ختایده اکاتشام دیرلر سرحد ختادن کوچ ولایتنه دك
یکرمی مرحله در کوچ ولایتنك محصولی حریر وفلفل واسب در هندده بوولایته تانکهن

دیرلر وبو ولایتده برغار واردرکه آنی نام دومنزلی دردر بو هندیلرآکا عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده
برکون انده جمعیت وعید اولور اول کونده بولنان حیواناتك هر سمتندن قربان ایدرلر
وبهوکیان دخی کندی نفسلرینی فدا وقربان ایدرلر انلر برجماعتدرکه کندیلرینی آنی
بولنه فدا ایه نذر ایدوب بزی آنی طلب ایلدی دیرلر واول کوندن صکره سال آینده ده کیرو
اول کون قتل اولنجه نه استرسه اشلمك آکا مباح اولور زعم ایدوب زن ودختردن
هرکیمکله استرسه صحبت ایدر منع یوقدر ولایت ننلنکانه دکن اولکه سنه ملا صق قرا
ونواحیء مشتمل برمعمور ولایتدر دیو هفت اقالیم صاحبی ذکر ایدر سلفده دائما رای هند
معتبر لرندن بری بو مملکتده فرمان فرما اوله کلمش ایدی دار ملکی کلکنده در باغلری
چوق اسواق وعماراتی خوب ولطیف شهردر بهمنی ترك تختی ایدی سلطان محمود غالبا
قنوج غزاسنده فتح اتدیکی کالنجر قلعه سی که مهره دخی تسمیه اولنور بو اولکه دن اولمق
واردر بوکا کالنجر دخی دیرلر طاغده برشهر دروولایتدر شیرشاه انده اولوردی اکره دن
شماله وشرقه اون بش مرحله یرده در جلال الدین اکبر آکا غزا ایدوب الدی وتخریب اتدی
وشیرشاه طوب اتارکن تلف اولوب جلال الدین صکره شهری کیرو معمور قلدی
روی تازا کره سمتنده طاغده برشهردر بونه سلطان محمود قنوج غزاسنده اوزرینه اوغرایوب
بکی اسلامه کلدی برشهردر منج اول حوالی ده براهمه قلعه سیدر سلطان محمود فتح
اتمش ایدی متهوره برعظیم بتخانه یی مشتمل شهردر سلطان محمود الوب بتخانه یی تخریب
اتدی کوالبار ولایت ننداده برقلعه در سلطان مزبورانی فتح اتمشدر لکنهوت بنکاله
سمتنده برشهردر ولایت یوتوال یوتوهال دخی دیرلر حاکمنك اسم جنسی ککرانه دخی
مضاف اولور لاهوردن غرب وشماله هند وسند وکشمیر اراسنده دوشر اراسی التی یدی
مرحله بر ولایتدر حکامی مغول طائفه سندن ککران تسمیه اولنور دار ملکی فرحاله یوز
یکرمی ایکی درجه طول اتوز اوچ بوچق درجه عرضده برشهردر فرهاله دخی دیرلر وبهت
صوینك غربیسنده واقع اولمشدر بوندن لاهوره یدی کونده واریلور رهتاس فرهاله دن
بربوچق منزل جنوبه صوان صوینك کنارنده برشهر وحصاردر سوکره قرحاله دن
اوچ بوچق مرحله غرب وجنوبه برشهردر نیلاب ایله فرحاله اراسنه دوشر واول پندی
فرحاله دن دورت مرحله غرب وجنوبه نهر وبهت غربنده برشهردر نیلاب بوندن اوچ
مرحله شرقه دوشر دمتور فرحاله دن دورت مرحله شماله برکوجك شهردر سکانی
اکثر ترکان اولوب طاغستان پرنجی وحنطه سی وعسلی چوق یردر نیلاب ایله
پکلی اراسنه دوشر پکلی فرحاله دن غرب وشماله یوزاون بچق درجه طول اوتوز دورت
بوچق درجه عرضده طاغده برشهر مشهوردر دمتور ایله کشمیر اراسنه دوشر ایوپرنجی
واناری اولور سکانی ترکاندر بو یونلر بنه التون حلقه لر طاقرلر هزاره صوبی بونك قربندن
بکجر ونهر سند شرقیسنده دردمتوربوندن بش مرحله شرقه دوشر هزاره بابا حسن

صوبی

صوبی سند صوینه قارشدوغی یرك شمالنده پکلی دن دورت مرحله غرب وجنوبه
دوشر برشهردر مارکلی هزاره دن ایکی مرحله شرقه سند صوینه نصف مرحله قریب
یرده برشهردر نیلاب راول پندی دن اوچ مرحله غربه برعظیم طاغ دبنده یوز اون درجه طول
اوتوز ایکی بوچق عرضده بر بلده ٔ متوسطه در نهر مهران دیدکلری سند صوبی بو طاغدن
چقار وجنوبه اقار بوندن لاهور وکابل وکشمیر اوتوز مرحله مسافه دربونلردن ماعدا
هندك غرب وشمال طرفنده مولتان وقندهار وکابل واشناغر وخواست وتبت وکشمیر
ولایتلری هند وسند وکرمان وخراسان اراسنده اولوب هند حدندن خارج اولمغله
برر فصلده انلر دخی بیان اولنا جقدر بوندن صکره هندك باقی اوصاف احوالنی ذکر ایده رز
احوال سلطنت وریاست سلفده ملوك هند دولتلرنده خلقی یدی مرتبه قلمشلر ایدی
فلاسفه اکنجیلر چوبانلر اهل حرف عسکر قضاة مدبر امور دولت وبونلرك قانونلری
مقدما یازلمش دکل ایدی صکره تدوین اتدیلر فلبوس ایدر هند ده اوچ بیوك
سلطنت واردر قامبایانار سینغا بنکا لا لورنسو ایدر دنیاده موجود اولان دورت طائفه
هندده جمع اولمشدر یهود ونصارا عبده ٔ اصنام ومحمدیلر سلفده بونلر ازایدی تجارت ایله
تردد ایدرك اکثر بت پرستلری کندولره دوندوردیلر وبونلرك پادشاهی بیوك دولتدر
قامبایا ودکن ومولتان وقوسبتیر ودهلی یه حکم ایدر بنکاله پادشاهلری سلفده
حبشیلر ایدی مصرده چراکسه اولدوغی کبی بونلرك دخی خدامی جمله زیلع دن
کلوب کیدرك حاکم اولور اهل اسلامدر بونك اولکه سنده ات نادر اولمغله تجارات
کتورمنجه تجارت ایده مز وبونك احتشامی برمرتبه درکه آوانیسی وسائر الاتی التون
کومش وجوهر مرصع اولوب اتباعنك آغر وظیفه لری واردر یالکز امامنه اون ایکی
بیك غرش سالیانه ویرر وخدمتنده بیوك بکلر چوقدر انلره لاسقاری دیرلر تیپورا
پادشاهی بوکا خراج ویرر قالو رواو ریقان واراقان حاکملرینك پایتختلری شهرنده
اوتورر وبو پادشاه موسیقی یه زیاده مائلدر مجلسنده قامبا یانار سینغا وکندی سلطنتی
موسیقیلرینی استعمال ایدر بوندن غیری اکثر ملوك هند عسکره وظیفه ویرمزلر
سفر اولدقجه دعوت ایدرلر کندی نفقه لری ایله کلورلر بجرات پادشاهی بر توانکر
پادشاهدر اوتوز بیك قدر عسکره وفیللره مالکدر دریا طرفنده پورتقال ایله جنك
وجدال اوزره در لکن قره دن برجبوت طائفه سی هجوم ایدوب مضطر اولمغله اکثر
سواحلی پورتقال الدی وصلح اولدی وافر خدامی واسیرلری وار در سائر پادشاهلر
آیینی اوزره عسکرینك چوغی قول جنسی درودکن اولکه سی برقاچ قسم اولوب هر برینك
عظیم محتشم بکلری واردر وظیفه لری ولایتی محافظه وسنه ده بردفعه دکن پادشاهنه
کلمکدر بیدر شهرنده برر سرایلری وار در اوغللری رهن شکلنده انده اوتورر بونلر پادشاه
حضورنه کلدکده اللرینی دیز ینه قیوب باشن اکرلر رکوع ایدر کبی سلام ویرب

كيروچكيلورايكى دفعه بويله ايدربو پادشاهك حكومتنه چوقلق مدخلى يوق جمله بكلرالننه درلكن كيرواندن خوف ايدرلر بونك قپوسى انلردن مكلف وذيشان اولوب خدامى مجوهر ومرصع لباسلو كيرلر وكندى ولايتى عورتلرينك كوزللرينى انتخاب ايدوب سراينه الور اول مملكتده تاتاركبى برقوم واردر اكاونه زارى ديرلر ولايتى غارت ايدوب الدقلرى غنايمك برحصه سنى پادشاهه ويررلر حبيب السير ده بيجانكر دارملك دكن اولمق اوزره نقل اولنوب بونك سرايى يدى قات حصارك ميانه سيدر قصر سلطانى يميننده قرق درك اوزرنده برعالى وواسع ديوانخانه بنا اولنمشدر اوتوز ذراع طولى التى ذراع عرضنده ادم بوينجه برصفه واردركه اوزرنده كتاب اوتورردفترخانه در وقرق ستون ميانده خواجهٔ سراى مسند حكومتده استقلال اوزره اوتورر اكاوهانك ديرلر يساوللر عصايله اوكنده ديزيلوب طوررلر حاجتى اولان برمحقر تحفه ايله كلوب يوزى يره قورعرضحال ايدراول دخى قانون عدل اوزره حكم ايدرونافذ اولوروناهك ديواندن قالقيجق برقاچ چترملوندن ايچرى كيدرايكى طرفنده مداحان دعا ايدرلر ديوانخانه دن پادشــاه اوكنه وارنجه يدى قپوجى اوتورر هر برنده بربلوك ملازم واردر حاجتلرين عرض ايدرلر يدنجى قپودن تنها كيروب ملك ومال مهياتنى پادشاهه عرض ايدروفى الحال چقارسرايك صول جانبى ضربخانه در انده اوچ نوع التون كسيلوربرى مغشوش كه اكادرهه ديرلر برمثقاله قريبدربرى لنك نصفى دراكا پرتاب ديرلوبرى درهه نك عشريدر اكافنم ديرلر اكثر رايج اولان بودرو سدس فنمى پاك كمشدن ايدرلر واكا تارديرلر بودخى رايج دروثلث تارى باقردن ايدرلر اكا چتل ديرلر جمله ممالكدن برزمان معين ده التون قسمنى ضربخانه يه كتوررلروعسكرى هردورت آيده برضربخانه دن علوفه الور بركسه نك علوفه سى ولايتدن حواله اولنمازميندهخزينه لر حفراولنمشدر طلا ونقره ايله مالامالدر وضربخانه برابرنده شحنه كاه واردركه اون ايكى بيك عسس انده اولوب هركون انلرك وظيفه سى اون ايكى بيك فنم دركه خرابات محصولندن الورلرخرابات ضربخانه اردنده برمحلدر كمال الدين عبدالرزاق مطلع السعدينده ايدرچون سكزيوز قرق سكز محرمنده خاقان سعيد طرفندن رسالتله بيجانكره واردق پادشاه چهل ستونده عظمتله اوتوروب يمين ويسارملبس ومجوهركسوه لوعسكر طوررراى درشاهواردن قلاده بويننده زينتونى اطلس كيمش اوزون بويلى لاغراندام مطبوع صورت ايدى صول طرفنده طوردق خوش وقتزكه بيوك پادشاهزه ايلچى كوندردى ديدى برطبق ايچى طولى نقره وطلا كتور ديلراول زمان بو پادشاهك يديوزعورتى وارايدى ايكى عورت برخانه ده اوليوب اون ياشنده اوغلان حرمه كيرمزدى مملكتنده بردختر جميله خبرى مسموع اولسه باباسى اناسى ايله كتوررلردى قزى سرايه الوب والدينى وافررعايتله كوندررردى سلاطين بيجانكر بيلده بركره پادشاهانه سور ترتيب ايدرلر

واكا

واكا مساوى ديرلر جمله تحت حكمنده اولان سردارلر وحاكملر كلوب بيك قدر مسلح فيللرى تختلر وصندوقه لرايله آراسته ايدرلر بازيكران اوزرلرنده اوتورب واون كون متواليا رجب آينك ايام بيضنده برواسع فضاده كه غايت بديع مقامدر قونارلر اول فضاده چارطاقلر بغلنمشدر اوچر دوردر طبقه صور مجسم ايله مصور وحوش وطيور ونباتات ايله مزين ومنقش در اوزرلرنده صاحب جمال جاريه لر اوتوروب قرق ستون اوزره سراى نه طاق پادشاه ايچون بنا اولنمشدر اورته سى واسع ميداندر انده مطربان كلعذار ودختران خرشيدرخسار رقص وتغنى ايدوب بازيكرلر انواع صنعتلر ولعبده مهارتلر كوسترلر ومعلم فيللر سازنده ومطربانك اصولنى كوزدوب خرطومى ايله مناسب حركتلر ايدر وانواع شيوه لر كوسترر ومنيبار حاكمى دخى مستقل اولكه سنك پادشاهيدر الى التنده بكلر واردر بونك حضورنده برشمعدان اوزرنده شبچراغ كبى بر ياقوت احمر دائما طورر واطرافه ضيابخش اولور بونكله حكومت اربابنك عقلى بونك كبى شعله دار كرك ديمكله تنبيه مراد ايدرلر نارسينقـــا ملكى دخى بيوك پادشاهدر وبت پرستلر اكاراخو ديرلر الى التنده بيجه بيوك بكلر واردركه سنوى يوز بيك ايكيوز بيك التون محصول الوب بونك قپوسنده طوررلر بو پادشاه اولكه سنده اولان اكابر قزلرينك كوزلنى سرايه الوب ولايت حكامندن شكايت اولنسه برمخصوص اوطه يه كتوروب كندى اليله دوكر بعده برزربفت خلعت كيدرر وبونك ياننده وافر برهمن عسكرى واردر انلر بوقپوده معتبردر وبا برى ديرلر برجنس عسكرى واردركه اولا ماتراق او يناررلر اول بابده مهارتدن صكره بونلرك بلنه برقرمزى قنلى قايچ قوشادوب ضغرلرى و برهمنلرى رعايته وجنكده نفسى فدا اتمكه پادشاه اوكنده نذر وييمين ايدوب بوزمره يه الحاق اولنورلر وبونلرك عورتلرى كنديلر ايله براهمه ارا سنده مشتركدر اولادى بونلردن وارث اولماز اولادعامه درانجق انالرى معلوم اولوب پادشاه بونلره نصف غروش مشاهره ويرربوطائفه ميدان جنكنده وقايچ اوينده ماهرلردر قرق بيك قدر اولورلر وعورتلردن اوتورى بربرلرينى ميدانه اوقيوب دوكشورلر بو پادشاه تجاردن آغركمرك الوب بكلرى ادنى جرمله اولدورر وماللرينى الور ومالى چوغالسه كرفت ايدر ومغول پادشاهى هندده بيوك سلطنتدر انده اولان سائر مجدى پادشاهلر اكا اطاعت ايدرلر دكن وقامبايا وماردووسانغا پادشاهلرى سلفده بونك طرفندن نصب اولنوردى اكثر يشل باش تاتارلر يعنى اوزبك وصوفيلر يعنى قزلباش ايله جنك ايدر وافراتلر وفيللر وهجنلر بسلر چوق عسكره وخزينه يه مالكدر كاهى بنكاله وبدخشان ملوكى ايله دخى دوكشور بونك علمى يشل زمين اوزره بيــاض خطلردر عسكرى فارسى سوبلر وجنكجى اولوب انواع سلاح قوللنرلر وبونلر اوغانيان در هرطائفه دن جمع اولمشلر درطوب وتفنك استعمال ايدرلر لورنسه وكندى زماننده بونلرك اول مرتبه استقلالى يوقدر ديمشدر لكن بوعصرلرده سائر ملوك اطرافه تغلب

ایدوب اولکه لرینی هندك طقوز بیچ قسمنه ضم ایلدی بنکاله ومنیبار ودکن وکجرات وکشمیر
و برهان پر اولکه لرینی کندویه تابع قلدی انجق چین حدودنده بعض ممالك کفار هند
وسواحلده پورتقال اطاعت اوزره دکللر درکیرو لورنسو ایدر سیام پادشاهی سائر هند
ملوکنك مالداری درقره ده اوچ بیك فیلی ودریاده کندی دللر نجه یرآی دیمکله معروف
وافر دونما کیملری وار در روم قدر غه لرینه بکزر مزبور پادشاه پورتقال قرالی ایله صلح
اوزره اولوب هر سنه هدیه لشرلر محمدیلر ما لاقانی المازدن اول بونك حکمنده ایدی
صکره انلر النلدن دخی پورتقال الوب بونکله بارسندی احوال ملوك ذکر اولنان اولکه لرده
اسلامدن اول کچن ملوك وحکامك احوالی مطلقا معلوم اولمیوب انجق اول طرفه
سفر ایدن اسکندر یونانی عصرنده رای هند یازیلوب انك دخی احوالی تحقیق اولنمامشدر
پلنیوس ایدر هندیلر قوم قدیم اولوب بر تاریخده کندی اولکه لرندن چقمدیلر دیرلرکه
پادشاهلرینك اولی لیبر بابادر صکره فرس قومی مستولی اولوب هند ارماغی
ایله غانج اورتاسنده اولان ممالکی الدیلر فرسدن صکره اسکندر هند پادشاهی پوری
یوز دی وغانقا ریده قومنك پادشاهنه تعرض اتمدی صکره هر مملکته بر پادشاه
اولوب نیچه زمان سوردیلر لیبردن اسکندره کلنجه یوز اللی اوچ پادشاه وایکی بیك دورتیوز
اوچ سنه کچوب استرا بوقولنجه هرکولس واسکندر ومزبورلیبردن غیری هندیلره
کیمسنه غالب اولمدی سیروس وسمیرامیس کرچه بونلرله جنك ایلدی لکن ظفر بولمدیلر
مسعودی مروج الذهبده اول ملوك هند البهر اکبردر دیو یازارکه مزبورلیبردر صکره
قاهود ودامان وفور کداسکندر ایله محاربه ایلدی ووابشلیم که کتاب کلیله ودمنه
واضعی در وکورش نام پادشاهلری ذکر ایدر لکن علی سبیل التحقیق دکلدر وبعض
تواریخده حجاج فارس مملکتنده ایکن طقسان دورت سنه سنده محمد بن قاسم ثقفی یی
سردار ایدوب هنده کوندردیکی و بعض بلادی فتح وغارت اتدیکی مسطور در فتح
اسلامیدن صکره بعض ملوك اسلامیه کتب تواریخده ذکر اولنوب اکثر حکامی سائر
عبده اصنام ملوکی یازلمامغله انلردن دم اورمغه مجال یوقدر پس هنده ملوك اسلامیه دن
اول غزا ایدن ناصر الدین سبکتکین اولوب صکره اوغلی سلطان محمود غزنوی اوچ
یوز طقسان ایکی تاریخ هجری ده هنده یورویوب نیچه فتوحات اتدی وسکز دفعه لشکر
چکوب هند داخلنه کیردی قنوج وسومناتی الدی صکره اولادندن سلطان
مسعود واوغلی سلطان ابراهیم واوغلی بهرامشاه سفرلر ایدوب طرفلرندن هندك قسم
شمالیسنه نواب نصب ایدرلردی صکره بونك اوغلی خسرو شاه سکز سنه لاهور ده
مستقل سلطنت سوردی بشیوز اللی بشده وفات اتدکدن صکره اوغلی خسرو
ملکشاه یرینه کچوب عیش وعشرته مایل اولمغله غزنه یه مستولی اولان غوریلردن
شهاب الدین محمد یوریوب هندی مزبورلردن الدی بشیوز تمش طقوز ده غزنویلر
منقرض

منقرض اولوب هند تصرفی غوریلره دکدی مزبور شهاب الدینه هندده نیچه فتوحات
میسر اولوب بشیوز طقسان حدودنده کندی خواص خدامندن قطب الدین ایبك
نام غلامی لاهورده والی نصب ایلیوب کندی غزنه یه کندی التیوز یدیده قطب انتقال
ایدنجه هندده مستقل حکومت سوروب نیچه غزالر ایلدی کندودن صکره آرام
شاه نام کوچك اوغلی حکومتدن عاجز اولمغله دولت ایلتمشیه ظهور ایلدی اعیان
دولت قطب امرا سندن ایلتمش لقبی ایله ملقب شمس الدین محمدی والی قلدیلر
یکرمی التی سنه دهلی ده سلطنت سوروب نیچه غزالر ایلدی التیوز اوتوز اوچده
دنیادن کیدوب اوغلی فیروز شاه یرینه کچدی لهوولعبه مشغول اولمغله امرا بونك
همشیره سی سلطان رضیه یی تخته کچوردیلر مردانه لباسله اوتوروب حکومت اتدی
صکره امرا ایلتمش اوغلی بهرامشاهی اجلاس اتدیلر ایکی ییل سوروب قتل اولندی
بعده فیروز شاه اوغلی مسعودی تخته کچوردیلر مسلك عدله سلوك اتدی ودورت سنه
سلطنتدن صکره خلع اولنوب شمس الدین اوغلی ناصر الدین محمود یرینه کچدی
عادل عاقل پادشاه طبقات ناصری انك نامنه تألیف اولنوب یکرمی سنه یه قریب
دهلی ده سلطنت سوردی صکره ایلتمشیه فرعی اولان دولت اولوغ خان ظهور ایلدی قچان که
ناصر الدین دهلی ده تمکن اتدی بنده ودامادی اولان غیاث الدین بلبانی وزیر ایدوب
الوغ خان لقبی ایله ملقب قلدی وامور سلطنتی اکا صمرلیوب کندی سنه ده ایکی
مصحف یازار وکندی قوتنه صرف ایدردی التیوز اللی حدنده انتقال ایدوب وارث
سلطنت قالمدی الوغ خان مستقل پادشاه اولدی عاقل وعادل ایدی بیوك اوغلی
سلطان محمد قاآن ولی عهدی اولوب ملتانی ضبط ایلدی دیکر اوغلی ناصر الدین
بقراخانی لکنهوت والیسی قلدی مغل امرا سندن ایتمور عظیم لشکر ایله محمد قاآن
اوزرینه کلوب لاهور ایله دیبال پر اراسنده بوزدی محمد جنکده شهید اولمغله باباسی
غمندن مریض اولوب یکرمی سال حکومتدن صکره وفات اتدی بقراخان اوغلی
معز الدین کیقباد جدی یرینه کچوب عیش وعشرته مشغول اولدی باباسی ایشیدوب
لکهنوتدن قالقدی آب سرو کنارنده ملاقات اتدی که قران السعدین نام کتاب منظومی
میرخسرو دهلوی آستانه ده یازلمشدر بعده اکا وافر نصح وپند اتدی لکن سودمند اولمیوب
کثرت شرب لقوه وفالجه مؤدی اولدی امرا اوغلی شمس الدین صبی ایکن یرینه
کچوردیلر اوچ ییل باباسی وایکی آی کندی حکومت اتدکدن صکره ملك فیروز خلجی
یدنده مقتول اولوب دولت خلجیه ظهور اتدی بعض امرا شمس الدین حالنی کوروب
نواب اطرافدن جلال الدین فیروز خلجی ایله خبرلشوب دعوت اتدیلر التیوز سکسن
طقوز سنه سنده امراء خلج ایله کلوب مملکتی ضبط اتدی ودهلی نوی یاپدی یدی
ییل سلطنت سوروب عظیم فتحلر اتدی صکره برادرزاده سی ودامادی علاء الدین

اکره والیسی ایدی کندو یه عصیان ایدوب فیروز دفعنه کتدی التیوز طقسان
یشنده نهر کنك کنارینه واروب علاءالدین استعفا اتدی کورشدیلر اول اثناده اجلاف
سامانه‌دن محمود سالم جلال الدین فیروزی قتل ایلدی علاءالدین یرینه کچوب دهلی‌یه
واردی فیروز اوغلی ابراهیم کوچك ایدی کوزینه میل چکوب یکرمی سنه سلطنت
سوردی عظیم غزالر ایدوب چوق مملکت الدی نائب مملکتی کافور هزاردیناری یه اموری
تسلیم ایدوب اوغلی حضرخانی ولی عهدی قلدی ویدی یوز یکرمی بشده وفات اتدی
حضرخان معزول ومحبوس بولنمغله دیکر اوغلی شهاب الدین یرینه کچدی هنوز
طفل ایدی اتباعی خضر کوزینه میل چکدیلر میر خسرو بونك حقنده بر کتاب دیمشدر
ایکی آیدن صکره برادری قطب الدین مبارکشاه تخته کچرلدی دورت ییل دورت آی
پادشاه اولوب زن لباسن کیرو امرایی استهزا ایدردی خواص غلماندن خسروخانی
التفاتله والی قلمش ایدی استقلال بولوب هوادارلرینه قطبی قتل اتدردی خسرو یرینه
کچوب سلطان ناصرالدین ایله ملقب اولدی علاءالدین اوغلی فرید خان ومنکوخانی بو
اولدردی امرادن غازی ملك انتقام ایچون دهلی‌یه واروب بوزدی خسروی کرفتار
ایدوب پاره پاره قلدی دولت خلجیه بونده آخر اولوب دولت تغلقشاه ظهور اتدی
بو تغلقشاه مزبور ملك غازی مبارکشاه در ترکلر اکا قتلقشاه دیرلردی کثرت استعمال ایله
تغلق اولدی یدی یوز یکرمیده چون خسروی برطرف ایدوب علاءالدین اولادندن
کیمسه قالمدی دهلی‌ده جلوس اتدی عاقل وعادل پادشاه اولدی لکنهوته غزا ایدوب
بنکاله حاکمی منقاد قلدی اوغلی غیاث الدین محمدی ولی عهد ایدوب تغلق آباد قربنده
بر قصر بنا اتمشدی ضیافتده ایکن دیواری یقلوب التنده قالدی دورت ییل حکومتدن
صکره اوغلی یرینه کچوب سلطان محمد تغلق شاه ایله ملقب اولدی اوضاع عجیبه واحوال
غریبه‌سی وافراط سخاسی خلقی تنفیر وتعجیز ایدوب یکرمی یدی ییل حکومتدن
صکره یدی یوز اللی ایکیده وفات اتدی پدرینك قرنداشی اوغلی فیروزشاه بونك وصیتی ایله
یرینه کچوب فیروزآبادی بنا اتدی ونیجه نهرلر قازدروب شهرلر تجدید وتعمیر اتدکدن
صکره یدی یوز سکسن یدی‌ده پیر اولوب اوغلی محمد خانی وکیل مطلق قلدی اوتوز
سکز ییل سلطنت ایدوب وفات اتدی کثیر الآثار سلاطیندن کبارندن معدوددر اوغلی محمد خان
مفسدلر اغواسیله پدرینه قرشو قیوب فرار اتمشدی یرینه غیاث الدین تغلق
شاه بن فتح خان بن فیروزشاه جلوس ایدوب عیشه مستغرق اولدی برادری ظفر
خان اوغلی ابوبکر خروج ایدوب امرا اکا تابع اولدیلر غیاث قتل اولنوب مدتی
اللی اوچ کون اولدی سلطان ابوبکر یرینه کچدی عمی سلطان محمد بن فیروز نکرکوتدن
عسکر ایله دهلی‌یه کلوب بوزلدی کیرو عسکر جمع ایدوب تکرار بوزلمش ایکن بعض
امرانی مخفی طلب اتدیلر ابوبکر بر بچوق ییل حکومتدن صکره فرار ایدب یدی یوز طقسان
ایکیده

ایکیده محمدشاه دهلی‌ده جلوس اتدی ابوبکری حبسه قویوب انده وفات اتدی التی بچوق
ییل سلطنت سوروب محمدشاه دخی وفات اتدی امرا اوغلی علاءالدین اسکندرشاهی
یرینه کچوروب بر آیدن صکره اول دخی مرحوم اولوب محمدشاهك کوچك اوغلی محمودشاهی
پادشاه اتدیلر امرانك هر برینی بر تازه القابله ملقب قلدی خواجه جهان ملك الشرق
لقبی ایله ملقب اولوب قنوجدن بهار ولایتنه وارنجه اکا ویرلدی جونبوری دار ملك
ایدوب ولایتی قبضهٔ تصرفنه الدی انك سلسله‌سندن برقاچ نفر سلطنت سوردیلر
کندودن صکره مقرب خان ولی عهدی اولدی امرا هر ولایتده استقلال اوزره اولوب
اوچ سنه مرور اتدکده تیمور ظهور ایلدی فیروزآباده کلدی سلطان محمود منهزم کجراته
فرار ایدوب ایکی آی دهلی خراب قالدی تیمور حضرخانی ملتانه نصب ایلمیشدی
سلطان محمود قنوجه کیدوب سکز یوز دورتده انده وفات اتدی مدتی یکرمی سنه
اولدی وبو سلسله انده منقرض اولوب دولت حضرخانیه ظهور ایلدی ملتانده
حضرخان خطبه وسکه‌یی تیمور واوغلی شاهرخ نامنه ایدوب یدی ییل والی اولدی
سکز یوز یکرمی دورتده انتقال ایلدی صکره اوغلی سلطان مبارکشاه یرینه کچدی
زماننده امرا وملوك حرکته کلوب چوق جنکلر اولدی وزیری کمال الدین عذریله آب
جون کنارنده بنا اتدیکی شهرده سکز یوز اوتوز یدی‌ده مقتول اولدی اون اوچ ییل
سلطنت سوردی اوغلی سلطان محمد یرینه کچوب زماننده ملوك اطراف اطاعتدن
قالوب استقلال علمن قالدردیلر امرا سندن ملك بهلول لاهور ودیبال یور حکومتنی
ویرمشیدی ایکی ییل سلطنتدن صکره سکز یوز قرق یدی‌ده وفات ایدوب اوغلی
علاءالدین یرینه کچوب عشرته مشغول اولدی یدی ییل سلطنت سوروب وفات اتدی
ملك بهلول یرینه پادشاه اولوب عدل مسلکنه سلوك اتدی شرق ملوکندن محمود
شاه ومحمدشاه وسلطان حسین ایله جنکلر ایدوب غالب کلدی اوتوز سکز ییل
سلطنت سوروب سکز یوز طقسان دورتده وفات اتدی اوغلی نظام خان یرینه کچوب
دهلی‌ده جلوس ایلدی سلطان اسکندر لقبی ایله ملقب اولدی لکنهوت پادشاهی
سلطان حسین بنکاله پادشاهی علاءالدین ایله دوکشوب غالب کلدی یکرمی سکز ییل
پادشاه اولوب طقوز یوز یکرمی دورتده وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان ابراهیم یرینه
کچوب برادری جلال خانه جونبور حکومتنی ویردی عصیان اتمکله یاننده اولان بش
برادرینی حبسه قودی جلال خان اوتوز بیك سوار ایله اکره‌یه کلوب کرفتاری ومقتول
اولدی یدی سنه سلطنت سوردکدن صکره امرا بوندن اعراض ایدوب لاهور حاکمی
دولت خان کابله واروب تیمور احفادندن بابر میرزایی هنده تحریك اتدی یولده کندی وفات
ایدوب بابر پادشاهی بانی پت حوالیسنده سلطان ابراهیم ایله دوکشوب بوزدی امرادن
برجمع ایله سلطان ابراهیم دوشوب اوغانیان طبقه‌سی انده تمام اولدی دولت تیمور ظهور

ایلدی ظهیر الدین محمد بابر بن میرزا عمر شیخ ماوراء نهرده اورنك دولتی غلبه ایدوب مزبور
کابله کلمش قندهاری المش ایدی طقوز یوز اوتوزده هنده ظفر بولوب نیجه خزاین ودفاین
الدی اوغلی محمد همایون میرزایی اکرهیه والی قلدی مزبور راناسانکا ایله دوکشوب غالب
کلدی مردانه لك ایله مشهور اولوب طقوز یوز اوتوز یدیده بابر میرزا وفات اتدکده یرینه
کچوب پادشاه اولدی خیر الملوك تاریخ جلوسیدر و برادرلری میرزا کامران ومیرزا عسکری
ومیرزا هندال یور مملکتنه والی اولدیلر بجرات پادشاهی بهادر مخالفت کوسترمکله اوزرینه
واروب بوزدی مملکتی امرایه توزیع اتدی وبنکاله ملکی شیرخان اظهار عصیان اتمکله
طقوز یوز قرق یدی سنه سنده اوزرینه واروب منهزم رجوع اتدی قندهاردن هراته واروب
شاه طهماس ایله ملاقات اتدی شاه لوازم تعظیمی یرینه کتوروب عسکرله امداد اتدی
قندهاره کوندردی مزبور دار ملکنی متغلبه الندن الوب شیرخان ایله مصالحه ایلدی
وبرادرلرینی دفع ایدوب طقوز یوز التمش ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اهل معرفت
عالم پادشاه ایدی بیوك اوغلی جلال الدین اکبر محمد یرینه کچوب شیرخان اولادنی قهر ایلدی
وکجراته مستولی اولدی کشمیری الوب بیك اون ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اوغلی
سلطان سلیم جلوس ایدوب یکرمی بیل پادشاه اولدی آصف خان نام بر عاقل وزیری
وار ایدی بیك اوتوز ایکیده سلیم شاه وفات ایدوب اوغلی خرم شاه یرینه کچدی شاه
جهان ایله ملقب اولوب عاقل وعادل قویدی اکثر ممالك هندی واوزبکی تسخیر ایلدی
حالا اقلیم هندده فرمان فرمادر دولت شیرخانیه بو شیرخان که نامی فرید در سور
طائفه سندن اولوب جدی ابراهیم هنده کلوب امرا خدمتنده اولدی باباسی حسن دخی
جونبور اقطاعی طوتاردی اون ایکی اوغلی ایچلرنده فرید پدرنه انجنوب جونبورده
عربیت و تواریخ کوروب دولت خان یانه واردی باباسی اولدکده اقطاعنی الوب بهادرخان
یانته واردی که سلقده سلطان محمد ایله ملقب دربرکون شکارده بونك اوکنه بر ارسلان
کلوب فرید قلیچ ایله ارسلانی هلاك اتدی وشیر لقبی ایله ملقب اولدی صکره سلطان محمد
اندن اعراض ایدوب بعض اقطاعنی برادرلرینه ویردی اولدخی بابر امراسندن سلطان
جنیده واروب مغل عسکری ایله محمد خان اوزرینه کلدی مزبور دخی رهناس طاغلرینه
کیروب شیر بونك مملکتنی ضبط ایلدی وبرقاچ ایام بابر قپوسنه واروب امتزاج ایدهمیوب
کیرو سلطان محمد خدمتنه کلوب اوغلی جلال خانه اتالق اولدی اول اثناده محمد وفات
ایدوب جلال یرینه کچدی شیر بونك والده سنی الوب استقلال اوزره حاکم اولدی بنکاله
پادشاهی ابراهیم خان اوزرینه کلمشیدی شیر غالب اولوب فیللرینی وطوپلرینی الوب بنکاله یه
مستولی اولدی وچوق قلعه لر فتح اتدی بالاخره کالنجر قلعه سنی محاصره اوزره ایکن
باروت طوتشوب قلعه فتحی ایله موتی بر کونده واقع اولدی اون بش بیل امارت وبش
بیل سلطنت سوردی طقوز یوز اللی بشده امرا جلال خانی پادشاه اتدیلر واسلام شاه
لقبی

لقبی ایله ملقب قلدیلر صکره سلیم خان دیمکله مشهور اولدی طقوز بیل سلطنت
سوروب وفات اتدکده اوغلی فیروزخان یرینه کچدی صبی اولمغله شیرخانك برادری نظام
خان اوغلی مبارزخان اوچنجی کونی فیروزی قتل ایدوب سریر ایالته متمکن اولدی سلطان
محمد عادل دیمکله ملقب قلدیلر اوچ سنه سوروب ارباب خلاف ایله جنك وجدال
ایدرك بالاخره نواحی جنارده بهادرخان دفعنه واروب مقتول اولدی وبو سلسله بونده
نهایت بولدی سلاطین بجرات چون فیروز شاهدن صکره امراء اطراف استقلال
سمتنه سالك اولدیلر بجراتده مظفرشاه والی ایدی یدییوز یتمش اوچده مستقل
ضبط ایلدی صکره اوغلی محمد شاه یرینه کچوب بر روایتده بونك اوغلی سلطان احمد پادشاه
اولدی وسکز یوز اون اوچده احمد آبادی بنا اتدی وفاتندن صکره اوغلی سلطان محمود
یرینه کچدی بودخی انتقال ایدوب اوغلی مظفر بعده بونك اوغلی اسکندر پادشاه اولدیلر
یدی آیدن صکره وزیری خروج ایدوب اولدردی اوغلی محمود شاه یرینه کچوب صغیر اولمغله
عماد الملك امور کوررردی امراء دهلی حاکمی ابراهیم خان وزیری بهادرخانی دعوت اتدیلر
کلوب محمود شاهی اولدوروب پادشاه اولدی پورتقال بوکا مدارا ایدردی بالاخره کوه
قپودانی حیله ایله بهادری قتل ایلدی صکره اوغلی شاه لطیف پادشاه اولمشیدی
وزیری دریاخان سلطان محمودی حبسدن چقاروب بیعت اتدی طقوز یوز التمش برده
مقتول اولنجه سوروب بعده اهل بیتندن احمد شاه یرینه کچدی لکن چوق کچمیوب
وفات اتدی بوندن صکره جنابی شیرخانی مزبور سلطان محمود اولادندن اولمق اوزره یازار
لکن صحیح سابقا ذکر اولنان بدر ملوك دکن وکلبرجه سلاطین دهلی دن دکن مملکتنه
مستولی اولان حسن کاکودرکه سلطان علاء الدین خلجی ایله ملقب ایدی دولت آباد
دیمکله معروف اولان دیوکیری مضافاتی ایله سلطان محمد متعلقاتندن مزبور حسن
دورتیوز قرق سکزده الوب مستقل پادشاه اولدی سلسله سی کلبرکه ویبدر واحمد
نکر شهرلرنده اوتوروب سلطنت سوردیلر مزبور حسن نسبی بهمن بن اسفندیاره چقمغله
بونلره سلاطین بهمنیه دخی دیرلر یکرمی بر بیل حکومتدن صکره انتقال ایدوب اوغلی
سلطان محمد یرینه کچوب اون سکز بیل پادشاه اولدی وفات ایدوب اوغلی مجاهد شاهه
بیعت اتدیلر بر بیلدن صکره عمیسی اوغلی داودخان بونی قتل ایدوب یرینه کچدی بر آیدن
صکره امرا ایدنده مقتول اولوب سلطنت محمود بن حسن شاهه دکدی اون طقوز بیل
سوروب اوغلی سلطان غیاث الدین بونك وفاتندن صکره پادشاه اولدی یدییوز
طقسانده بر غلامی غدری ایله کوزینه میل چکلوب سلطان شمس الدین یرینه کچدی برادرلری
فیروزخان واحمد خان بونك اوزرینه کلوب بوزدیلر فیروزخان تخته کچوب شمس الدینی اله
کتوردی وقتل اتدی مدتی اللی یدی کون اولدی فیروزشاه عاقل وعادل قپوب
بجانکری الدی یکرمی بش بیل حکومتدن صکره وفات ایدوب اوغلی حسین کوچك

اولمغله خانلر خانی احمد خان یرینه کچدی کهرك حاکمی سلطان هوشنکی بوزوب اون ایکی
سال سلطنتدن صکره وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان علاء الدین احمد شاه یرینه
کچوب عدل وداد مسلکنه سالك اولدی برهانپور حاکمی نصیرخان دکنه عسکر چکمشیدی
بوزدی وعصرنده بعض مظالم واقع اولوب بر قاچ بیك ادم قتل اولندی دورت ییله قریب
پادشاه اولوب سکز یوز التمش ایکی ده وفات اتدکده یرینه اوغلی همایون پادشاه کچدی
اوچ ییل حکومتدن صکره اول دخی دنیادن کیدیجك سکز یاشنده نظام شاه نام
بر اوغلنی پادشاه اتدیلر اودیسه کفاری فرصت بولوب یورودیلر اهل دکن دفع ایدوب
چون سلطان محمود خلجی بو طفلك سلطنتندن آگاه اولدی عسکر ایله دکنه کلوب
دوکشدکده غالب کلدی سکز یوز التمش یدی ده نظام وفات ایدوب برادری محمد شاه
یرینه کچدی وسلطان احمد شکری دیمکله ملقب اولدی وزارتی محمود کیلانی یه ویروب
وزیر مزبور خواجه جهان دیمکله اشتهار بولدی کیدرك محسود مقربان اولوب اودیسه
حاکمنه مزبور طرفندن مکتوب دوزمکله متهم قلوب اول پیر عاقل وفاضلی قتل اتدردیلر
بعده هر بری رایت خلافی قالدروب اوچ آیدن صکره سلطان محمد وفات اتدی مدتی
اون طقوز ییل اولوب اوغلی سلطان محمود یرینه کچدی عیش ونوشه دوشوب امراهر
قطرده استقلال دعواسنده اولدیلر ودکن مملکتنی ارالرنده قسمت اتدیلر اوتوز یدی
سلطنت سلطان محمودنامنه ایدی طقوز یوز یکرمی دورتده وفات اتدی عصرنده اسمعیل
عادل خان وقطب الملك وعماد الملك بن عماد الدین که دریا خاندرو ملك احمد نظام الملك
ممالکه مستولی اولمشلر ایدی بوندن صکره دولت بهمنیه انقراضه یوز طوتوب دکن
ملکی آخره نقل ایلدی برقاچ نفر دخی اسم سلطنت ایله موسوم اولمق مراد اتدیلر لکن
میسر اولمدی دولت نظامیه ذکر اولنان متغلبه دن ملك احمد نظام الملك دولت آباد
وغیری ده اون ایکی ییل بر روایتده اون طقوز ییل مستقل پادشاه اولوب وفات اتدکدن
صکره اوغلی نظام الملك برهان شاه یدی یاشنده یرینه کچدی عزیز الملك نام کمسنه امور
مستولی اولوب امور جمهوری قبضهٔ تصرفنه الدی امرا عماد الملکی اوزرینه تحریك اتدیلر
عماد بوزلدی صکره عزیز کوزینه میل چکدیلر صکره شاه طاهر وزیر اولوب برهانی
امامیه مذهبنه دوندردی آخر برهانپور قربنده کجرات پادشاهی بهادر ایله ملاقی اولدی
نظام بوزولوب مریض اولدی اللی بش ییل سلطنتدن صکره وفات ایدیجك ایکی
اوغلی عبد القادر ومیران شاه حسین بری برینه کیروب خلق ایکی فرقه اولدی بالاخره
شاه حسین غالب کلوب دکن سلطنتی انده قرار اتدی اون ایکی ییل سوروب افراط
شربدن علیل اولوب وفات اتدی اوغلی مرتضی نظام شاه یرینه کچوب یدی سنه والده سی
همایون شاه اموری کوردی وملوك اطراف ایله نیچه جنکلر ایلدی آخر مرتضی بونی حبس
ایلیوب خواجه میرکی جنکیزخان ایله ملقب قلدی وامور ری آکا تفویض ایلدی جنکیز
آکا

آکا چوق خدمتلر ایدوب دولتنی منتظم قلدی مرتضی نظام یکرمی دورت ییل سوروب
طقوز یوز طقسان التی ده اوغلی شاه حسین تغلبا یرینه کچوب پدرینی قتل اتدی باباسنك
وزیری میرزا خان بو کابیعت کوستروب قلعه یه کیردی وشاه حسینی حبس ایلدی
وعمی زاده سی اسمعیل بن برهانی پادشاه اتمك استدی اهل دکن غلوا یدوب قلعه یی
قوشاتدیلر میرزا خان شاه حسینك باشنی کسوب قلعه دن اشاغی اتدی دکنیلر حصاری
آتشه اوروب اچنده اولان مفسدلری قتل عام ایلدیلر شاه حسینك حکومتی اون سکز
آی اولدی بو فتنه ده فضلادن چوق کیمسه دوشدی سلطنت اسمعیل شاه قرار ایدوب
بر بچوق ییل پادشاه اولدی و بو وقعه طقوز یوز طقسان طقوزده ظهور اتدی ملوك
تلنکانه ودولت قطبیه سلاطین بهمنیه پریشانلغنده سلطان علی قطب الملك بو مملکتی
ضبط ایدوب پادشاه اولمشیدی بدخوی اولمغله برهمدانی یدنده مقتول اولدی بیوك
اوغلی جمشید یرینه کچوب کوچك برادری قطب الملك ابراهیم فرار اتدی یدی سنه جمشید
حکومت سوردکدن صکره برادری ابراهیم پادشاه اولدی و اوتوز دورت ییل سوروب
عجم شاهلری ایله هم مشرب اولدی طقوز یوز التمش طقوزده وفات ایدوب اوغلی محمد قلی قطب
شاه یرینه کچدی ملوك خلج وراوده بونلر غوریلر فروعندندر اخلاج غوردن بر فوج سلطان
شهاب الدین ایله سابقا هنده کلمش ایدیلر اچلرنده محمد بختیار غایت قوی هیکل وزورمند
اولوب هندیلر جنکنده غالب کلدی فیللری بوزوب اوده ولنکوتی یه مستولی اولدی خطبه
وسکه یی کندی نامنه ایلدی صکره ثبته واروب بوزلدی التیوز ایکی سنه سنده وفات
ایدوب اتباعندن محمد شیران یرینه کچدی هندیلر جنکنده اول دخی دوشوب سلطان
قطب الدین فرمانیله علاء الدین مهران نصب اولندی احمق وسفاك اولمغله قتل اولنوب
حسام الدین عوض یرینه کچدی التیوز یکرمی دورتده ملك ناصر الدین محمود جنکنده
اول دخی قتل اولنوب دولتلری آخر اولدی تواریخ اسلامیه ده ذکر اولنان ملوك هند
احوالی اجمال اوزره بو مرتبه در احوال دیانت هندده جمله ملل وادیان اصحابی واردر یهود
ونصاری ومجوس ومسلم وعبدهٔ اصنام وعبدهٔ کواکب وعبدهٔ نباتات وحیوانات
وعبدهٔ عناصر وعبدهٔ افلاك طقسان قدر اصناف کثیره عد اولنور ومذاهب باطله
اربابی فرق سکزه چقار غرب وشمال سکاننك اکثری مسلم جنوب چوغی تناسخی در
بعضلر مسواکسز وغسلسز طعام یمزلر لکن جنابتدن غسل اتمزلر مشرق وجنوب
طرفنك سکانی اکثر عبدهٔ اصنام وبراهمه درو ارالرنده اختلاف چوقدر محمد یوسف هروی که
هندی کزوب کوردوکی امور غریبه یی بازمشدر ایدر که چون کالبی حدودنه ایرشدم
بر جماعت کوردم که باشلری آچق ساچلری طاغنق هم جادهٔ اسلامه کیدرلر کاه صنمه
عبادت ایدرلر زناربلرنده تسبیح الله بری برلرینه انجنسه لر اولرینی آتشه یقارلر و بابالرین اوغوللری
اولدورورلر مسلم ونصاری ویهوددن غیری هندیلر قتنده زنا مباحدر بر عورتك متعددداری

اولورعبدهٔ اصنامك امورديفيه سی جمله براهمه النادر بونلر حضرت ابراهیم علیه السلام
اولادینه منسوب یچنورلر نیچه فرق ومذاهب اصحاب اولمدیله اهل نجوم بونلری قمره منسوب
طوتر بونلرك اختلافی حكمانك امور طبیعیه ده اختلافندن زیاده در بعضلری كیچه
اوكوزه وفیله عبادت ایدر كیمی شمس پرست وستاره پرستدر فرس قدیم كبی جمله اشیا
شمسدن صادر اولدی دیرلر وكیمی قدمای یونان كبی عناصره وكندیلرك یچمش دلاورلرینه
طپارلر بجرات سمتنده اولان مشركارك اشبهی فیثاغورس رأینه تبع اولوب مانویلر
قاعده سینه رعایت ایدر و بونلره باتیساری دیرلر قتل انلر قتنده جرم عظیمدر قارنجه دخی
اولورسه بونلر انواع طیب ایله بخورلنوب برعورت الورلر وبایی مباح كوررلر اكثری
صایمدر كیچه بر پاره شكر بیوب سودا پچرلر وقارنجه یی شكر شربتی ایله بسلرلر كندودن
صكرهماللرینی صویه احتیاج یرینه وصیت ایدرلر وآبدونی دیرلر بر طائفه واردر برمدت
هرنسنه دن پرهیز ایدرلر صكره جمله فسق فجوری اشلرلر كیمی خالقی اثبات ورسلی نفی
ایدر وكیمی فرقه فرقه معبودلره طپار وكیمی نفسنه تعب ویرمیوب جمله سنی سلب وانكار
ایدر عبادت قیدنده اولماز یغو كفاری نصاری كبی برتكری یه طپوب اوچ مساوی
صورتله تصویر ایدرلر واكا سان رویی دیرلر اوچنه برتكری معناسنه بونلرك درویشلرینه
دولیسی دیرلر مناسترلری واردر چاك چالنور مخصوص لسان ایله عبادت ایدرلر اودیسه
اولكه سینده پرسوم نام موضعده بر بتخانه واردر حكایات دیرلر انده بر بیوك معتبر صنم قونمشدر
هندیلر اولندكده عورتنی اولا اوچ كون اول صنم خدمتنه قیوب بكارتنی ازاله اولنمش
بولنورسه مسرور اولورلر والا شوم عد ایدرلر هندیلر اول بتخانه ده سینه لرینی چاك
وبدنلرین زخمناك ایدوب مجروح یرلری اول صنمه سوررلر اوكولور مؤمن وكافر صنم مزبور
اوكنده ترك ادب ایاسه هلاك اولور هفت اقلیمده مسطوردر كه مولانا لطف الله نیسابوری
بحر و بر سیاحی اولوب برجماعت ایله اول بتخانه یه واردقده براهمه مراعات ادب شرطیله بونلری
ایچری قودی بری قصدا صنم طرفنه توكردكده فی الحال روحی قبض اولندی مولانا ایدر
بومعنادن بزغایت منفعل ومتأثر اولدق زیرا برصنم باطلدن بویله كبی تأثیر عظیم سری
ندر دیو افكار له خوابه واروب رؤیاده بومشكلك حلنه بشارت واقع اولوب برشخص
دیدی كه صنم مزبورك تأثیری اول جهتدن اولور كه نیچه بیللر توجه نفوس انسانیه انك
جانبنه اولمغله اراده تعلق بیدا اتمشدر ومرنفوس اولدوغندن اول اثر ظهور ایدر احوال علم
ومعرفت هندك علما وحكماسی اكسك دكلدر انلر یانمده هند مبداء حكمت اولوب اول
حكما اولان برهمن اكبر حكمتی اظهار وآلات حربی اختراع اتدی صور افلاك وبروجی
سند وهند یعنی دهر دهورنام بركتابده یازوب مبدء اولی اثبات اتدی ومدار كردش
روزكار دورت دور اوزره دردیدی دور اولك مدتی اون یدی للك و یكرمی سكز بیك سال
ایكنجی دور مدتی اون ایكی للك وطقسان التی بیك سال اوچنجی دور سكز للك والتمش دورت
بیك

بیك سال دوردنجی دورده عمر طبیعی آدمیان یوز ییل اوچنجی ده بیك ییل ایكنجی ده اون بیك
ییل اولده برلك اولدی دیو یازمشدر صكره كلن براهمه وسوفسطا علم نجوم وطب وحكمت ایله
مقید اولوب علم حسابده تفرد اتدیلر روم وعرب انلردن اخذ اتدی علم سحر وافسون
ونیرنجات وطلسمی بونلر وضع ایلدی كاهنلری ضمیر كویلقده بی نظیردر صولدن صاغه یازارلر
وخطلری ایكی نوعدر بری دمر قلم ایله جوز هندی یپراغی اوزرینه دركه برك مزبور ایكی
ذراع قدر اوزون اولور لكن قلیل البقادر برنوعی سیاه كاغد اوزرینه برجنس بیاض سنك
نرمی قلم كبی یونوب یازارلر بیاض خطی چقار واصلا محو قبول اتمز دكن كاتبلری انی
استعمال ایدرلر وبونلرك حرفی عربی حرفه بكزردللری مختلفدر تطیر وفاله عظیم اعتبار
ایدوب علم نجوم وسحری سایردن مقدم طوتارلر وعلم طب دخی بكلرینك قانونی اوزره
واجبا تدندر لكن بونلر طبده یونان وعرب متانتنه واصل اولامزلر احوال سیاست
هندیلر اراسنده دعوا ونزاع نادر واقع اولور شاهد وحجته محتاج دكلردر مجرد سوزه اعتماد
ایدرلر بركیمسه یلان شهادت اتسه پارمقلرینك اوجندن بر بغومنی كسرور بركیمسه بر آخرك
عضوینی ازاله ایلسه ضماندن غیری النی كسرلر وبر اهل صنعتك النی وكوزونی مجروح ایدن
قتل اولنور احوال صنعت وتجارت هندیلر اراسنده اهل صنعت غایت معتبردر جمله
ارباب صنایع معاف ومسلم اولدقلرندن غیری میریدن انلره ذخیره ویریلور وهندك
نیچه یرلرنده تجارت اشتهارده در خصوصا طیب وبهار وجواهر وحریر وبنبه وسائر
متاع اطراف واكنافه هنددن كیدر احوال حرب وشجاعت هندیلر اكثر شجیع وقلیل المرحمه
طائفه در جنكده فیللر كتوروب اوزرنده طوپلر توفنكلر اتارلر اتلولری نادردر بوجنكده
كاه اوتوز بیك فیل سوررلر اخلاق وعادات هندیلر اكثر سیاه چرده ووسط القامه ونحیفه
وطویل اللحیه اولورلر غم وغصه بلمزلر كیمنك صقالی كوبكندن اشاغی صارقار اولدكده
تراش ایدرلر واوزون ساچ قورلر اكابری جواهر ایله كندوینی تزیین ایدوب مختلف لباسلر
كیروسطی بزوچوقه كیوب ادناسی حیوانات دریسی وقوشلر پوستی كیر بعضلر اودوینی
اورتوب چپلاق كزر عورتلری انجق طون كیرارلرنده نسبه واصله غایت اعتبار
واردر استدكلری قدر عورت الورلر هر برینك مهری ایكی اوكوزدر واكثر عورتلری
فاحشه كندیلری حیله كار قوم اولوب بر آیده قرار اتمزلر لكن بكلرینه غایت مطیع طائفه در
یدكلری اكثر برنج در حیوانی باشنه اورمغله اولدروب یرلر بوغازلمزلر اری عورتنی قولا غنه
كوپه وقولنه بله زك طقار وكفار ارسنده برعورتك متعددی اری اولور هر بری اول عورتك
لوازمنی كوروب اوقاتی ارالرنده تقسیم ایدرلر وهر برینك نشانی واردر بری كلدكده قپویه
نشانی دیكوب ایچری كیرر بری دخی كلسه نشانی كوروب كیدر وبونلرك اولادی بابالرنده
وارث اولماز لكن قز قرنداش اوغلی وارث اولور زیرا اولاد عامه در وسائر كفار هند اراسنده
زنامباح در الا مسلمانلر ایله قاریشن هندیلرده دكل وكندی قز قرنداشنی وكندی قزینی

وحاله سنی وعمه سنی تزوج ایدر وبونلر یاننده صغر اولدرملك ویمكدن بیوك جرم یوقدر
بركیمسه كه صغر اولدورن یاخود بیه قتل ایدرلر وصغر تزكی یوزلرنه كوزلرنه سوررلر
مسعودی قولنجه بونلر اراسنده ضرطه عیب دكل سعال عیب در حبس ریحی جائز كورمزلر وهندیلر
غایت تن پرورلكده منهمك طائفه در فسق وفجوری جمله مباح كوررلر اشربه ومعاجینه
رغبت ایدرلر ومسافری رعایتده قصور اتمزلر ولایتلرنده مسافر آب وعلف كتورمكه
محتاج دكلدر هر منزلده جمله لوازمی موجود بولور ونه كونه لذت استرسه منع یوقدر
اودیسه اولكه سنده اوغانیان استیلا سندن اول مكنه نام بر مالدار وار ایدی دورتیوز
عورتی برراوده اسكان ایدوب لوازمنی كورمش ومسافره وقف ایلمش ایدی اوزلرینه
بروظیفه دارقیوب برغریب كلدكده غسل اتدرر وكیدرر واول منزللرك برینه قورعورتله
خلوت اتدرردی صباح خرج راه ویروب یوللر وبوحالی جملهٔ خیراتدن وآخرته منسوباتدن
عد ایدرردی وهندیلر كفاری موتاسنی احراق ایدوب قبر بلمزلر سندده مجاور اولانلر مخفی
احراق ودفن ایدر سیام مملكتنده عورتك اری اولدكده یساركن مزین وملبس آتشه
كیروب بله ینارلر وبرهمن بوطریقله یانان عورت طوغری جنته كیدر دیو ترغیب ایدرلر
كاه برآدمك وافر عورتی اولوب جمله سی بله ینار واول كیزمده نزاع ایدرلر احوال ابنیه هندك
اكثر اولری اغاجدن وطوپراقدن یاپلوب خرما یپراغیله اورتولور لكن اكابر سرایلری
سلفده معظم بنا اولوب اسكی مصر ویونان قومنك بنالرندن مكلف اولدوغنه آثاری
دلالت ایدر آب وهوا هندده ملایم وشدید روزكارلر خصوصا شرقی یللر غایت صاغ اسر
نهایت ولایت واسع اولمغله هواسی هر یرده بر دكلدر خط استوایه قریب یرلری اسی وبعض
یرلری فی الجمله معتدل وشمال سمتی باردر بعض یرلرنده سنه ده ایكی حصاد وایكی یاز اولور
ایكیسی اورتاسنده اتزیا دیمكله معروف روزكارك هبوبی حرارتی تعدیل ایدوب برنوع
قیش اولور وجمله اهویه سنی ضررسز اولوب ایازده یاتانره بله كیجه بر ثقلت عارض اولمز
صولاری لطافتنه غایت یوقدر احوال انهار هندك واسع انهاری واردر بعض اهل فن
بو اقلیمك التمش قدر نهرنی تعیین ایدر كه بونلرا كثر نیل كبی هنكام صیفده طاشوب سقی
اراضی اتمكله ولایتك محصولدارلغنه باعث اولور مشهورلری بونلردر نهر هند قدماء اهل
هند بونهره آیندروس اندوس دیرلردی كه غربیسنده اولان مملكت اول اجلدن سند تسمیه
اولندی وآیندردن هند مشتق قلندی نهر مزبور طوایف مختلفه قتنده نیچه اسملرله
تسمیه اولنور وكتب اسلامیه ده نهر مهران یازیلوب بعضلر كابنده دویل وقارشد دخی
دینلمشدر منبعی نهر غانج منبعنه یقین یرده جبل نوغراقوت اتكندن چقوب طقوز یوز
میل قدر شمالدن جنوبه جریان ایدر منبعی بعض اهل وقوف تحریری اوزره كشمیر طاغلری
جنوبنده یوز طقوز بچوق درجه طول او توزبش درجه عرضده در آشناغر شرقندن
چقوب روبندی یاننده كابل صوبی ایله جمع اولور اندن شرق وجنوبه كیدوب هزاره صوبی
قاریشر

قاریشر نیلابك غرب شمال طرفندن غرب وجنوبه دونر ایكی مرحله ده جهینكوت نام
جبل عظیم دبندن چقوب ایكی مرحله ده چوپاره یه وبعده ایكیشر مرحله ده پیلوپوته
ودیرهٔ اسمعیل خانه ودیرهٔ فتحی خانه بعده دورتده سیت پوره واروب اندن نهر چنهاو یله
اجتماع محلنی چر ونهر ویاه ایله مجتمع اولوب اون مرحله قدر برده كوفدی وباولایه اندن
بر منزل بعیدده متیله نام قلعه یه اندن بش مرحله ده بكره وبشده سهوانه وبشده تكرچچه
واروب ایكی مرحله ده دخی ایكی بیوك اغزدن دریایه دوكلور بوسیاق شیخ علم الدین تقریری
روایتی در بعضلر درلركه نهر مزبور تكرتته دن شمالده اوج بلوك اولوب بری تته غربیسندن
چرلاهری بندرینانده دكزه قاریشر بری لاهری دن بر مرحله شرقه رانی پر نام قصبه اولوب
یاننده دوكلور ونهر مزبور جمله قرق ایكی مرحله مسافه قطع ایدر بونك زیاده عرضی اللی
استادیوم وعمقی اون بش آدم اولوب ایچنده وافر یرتجی جانورلر تمساح وكلرا اولور بو تمساح
انسان اتنه مایلدر وسن وقوفی یوقدر آخر عمرینه دك بیور نهر مزبورك صوبی آخر
دریادن كلن حیواناتك لونی بوزار وبونهره یكرمی قدر نهر قاریشر بعض اهل وقوف ایدر
جبال كشمیردن بش نهر چقاربری ویاه دیمكله معروفدر شرق وجنوبه اقوب لاهورك
شرق وجنوبندن چقوب اوچچه یاننده نهر هنده دوكلور ایكنجیسی نهر راوی در سمت لاهوره
جنوبه آقوب غربه دونر سیورالتنده نهر هنده دوكلور اوچنجی نهر چنهاو كه غرب وجنوبه
آقوب مولتان یاننده نهر سنده دوكلور دوردنجی نهر ویهت در بهرا یاننده نهر مزبوره قاریشور
بشنجی نهر راوی درانلرك بیوكی نهر چنهاودر كه نهر چندرپاك دخی دیرلر لاهورك شرق
وشمالندن كشمیر طاغلرندن كلوب سیالكوت شمالنه وسودره یه وكوپره یه اوغرار غربه طوغری
هزاره یه كیدر وچند پوته وار رسپوردن یوقاری ویرته نام نهر بوكا قاریشر اندن اوچچه
وسیت پور اراسنده یوزالتی طول ویكرمی طقوز عرضده نهر سنده قاریشر غایت سریع السیردر
نهر مزبور اوزرنده كشمیردن لاهور یولی اوزره اوغراندن ایكی كوپری واردر بری بونك كنارنده
یاهودیرلر عظیم عالی درختلر شاخنه بغلو دورت رسیماندر كه پوغونلغی قول قدر صویوزندن
اوج ذراع یوقاری كریلوب محكم بند اولنمشدر اول ایپلره زینه دیرلر صوچكلدكده اشاغی
تازقلوه كررلر طغیان اتسه یوقاری اغاجه قالدررلر اول محلده صونك عرضی یوز ذراع
مسافه در اول دورت ایپدن یوقاری ایكی ایپ دخی بند اولنمشدر یولجیلر پیاده اول
ایپلری طتوب دورت اورغان اوزرنده كه عرضی نصف ذراعدر یوروب چرلر واتلری
كوپری قربنده یلدروب چرلر جمیع زمانده ایاقدن اتدمجد یوقلر جسر مزبورك بری
دخی راه كیرده دركنه فرده اولور برنوع علفدن بوكلمش یتمش سكسن ذراع ایپلری كنار
نهرده درخته محكم بند ایدرلر اون بش قارش قدر صویوزندن مرتفع اولور وبربچوق
ذراع طولی وربع ذراع عرضی برابی پرچتال اغاجك باشنه بند ایدوب اول كریلن ایپه
چررلر خلقه كبی آصلور طورر چكمك مراد ایدن چتاله كیروب ایپك اوزرنده اوتورر ویراوزون

ایپ دخی اول چتال اغاجه باغلی وبراوجی بری کناردە درچکرلر کنار وارر
یوشالدقدە کروچکرلر اول اوتوراجق ایپك وهر برینك مخصوص اسملری واردر بو اسلوب
اوزره برابیدن چتال کبی دخی کشمیرك برنل یولندە دمکند نام قریه دە دراندەبهارده آت گچمکه
امکان یوقدر صیفدە اتك بو ینبه وقوبروغنه برایپ بغلیوب ایکی طرفدن چکرك گچرلر بو نهر
چنهاوه دوکلان انهـــاردن نهرویهت یوزاون ایکی بچوق طول اوتوز بش عرضدە کشمیر
طاغلرندن چقوب غربه اقارقرحالیه وبهرایه اوغرار اندن صوان صویی قارشدوغی یره
کلوب بهراوه وارر شورە دن برمرحله شرقدە مولتاندن اوچ مرحله یوقارده نهرچنهاوه
قاریشر بردخی نهرراوی درلاهورك شرق وشمالندن کلوب لاهوره اوغرار اندن غرب
وشمال اراسندە مولتانك شمالندن گچوب التندە یوزیدی بچوق طول یکرمی طقوز بچوق
عرضدە چنهاوصوینه قاریشر نهرویان لاهورك شرق طرفندن کلوب جنوبندن
گچر غرب وشماله میتاله اوچه التندە ومیتاله اوستندە نهرمهرانه قاریشر لونسوا یدر نهر
مولتانه ایداسیس دیرلر اکا یدی نهر قاریشرواول برینه هپازیس دیرلر اسکندر سفرینك
نهــایتی در نهرضوات یوزاون دورت درجه طول اوتوز بش درجه عرضدن کلوب
قرحال ایله راول بندی اراسندە نهرویهته قاریشر نهرغانج که هندك شرقیسندە نهر
هندقدر بونهر عظیمدر کانك وکنك دخی دیرلر کاف صیغرا یله کتب قدسیه ده فیزوم
اسمیله مسطوراولان نهر بودر ظن اولنور مرقاتور ایدر حالا غانجه نهرقانتا اوم دیرلر تبت
وتاتارستان طاغلرندن چقوب جنوبه اقاروبنکاله کورفزنده برایکی اغزدن دکزه دوکلور
تنك یری ایکی میل جرمانی در واسعی بش میله وارر وزیاده عمقی یوزقدمدر پس نهر
هندن بیوك اولور لکن لونسوایدر متقدمین ظن اتدیکی قدر بیوك دکلدر و یکرمی
قدم نهردخی بوکا قاریشوب اون ایکی میلدن زیاده انلی اولمازو زیاده عمقی سکز قولاجدر
بنکاله اولکه سندن اوروشهرنی بیوك کمیلر گچوب دخی اوته کیدرلر بونك جریانی ملایمدر
کرچه منبعندن عظیم صیت وصدا ایله چقوب اوچرم قیالردن دوکلور اوایه کلدکدە
ابتدا برکولدە جمع اولور اندن چقوب ملایم اقار صویی غایت لطیف ولذیذ خوش
رایحه لوونافعدر نیل صوینه بکزر ایکی کنارنده وافر موز اغاجلری اولور ایچندە تمساح وطکوز
بالغی دیدکلری دلفین اولور وپلنیوس نقلی اوزره اوچیوزقدمدن اوزون یلان بالغی اولور
هندیلر اعتبار ایدوب پریخ دوکرلر مبارك بالقدر دیرلر وبونهره دخی عظیم اعتقادلری واردر
بعیدیردن غسله کلورلر قدرتی اولمیان صوینی کتوردر نارسینغا پادشاهی هرهفته اندن
صوکتوردوب یونورو بوغسل موجب مغفرتدر زعم ایدرلر وکنارنده امینلر اوتوروب
هندیلردن وافر مال تحصیل ایدرلر وجابجا بتخانه لر ومقاملر واردر هندیلر انده معتکف
اولوب کیمی بونهره طپاروکیمی نفسنی فدا ایدوب کتورر ایچنه اتاردیرلر که بونهره قاذورات دن
برشی القا اولنسه هوا قرآروب ریاح وامطار ظاهر اولور سلطان محمود قنوج غزاسندە بونی
تجربه

تجربه ایدوب صحیح بولدی دیو عتبی ذکر ایدر قنوج بونهرك ایکی ذراعی اراسندە در بونهر
اوزرنده قلاع ومدن براهمه بری برینه متصلدر نهرغانغا برنهر کبیردن شمالدن جنوبه
اقوب اودیسه کورفزنه دوکلور برهمنلر بو ارماغه دخی غانج قدر اعتبار ایدرلر بوکا دخی برقاج
نهر قاریشر پاله وقرو سیاروبنور نام صولر قارشدقدن صکره غانغا اسمیله اکلوب اعتبار
بولورو بوصولر جمله غات طاغندن چیقوب اولکه یی سقی ایدرلر نهرناغوندی نارسینغا
اولکه سندە برنهر کبیردر غات طاغلرندن چیقوب شرق وجنوبه اقارکتدکجه بیوك اولور
نارسینغا اولکه سنی اکثر سقی ایدر وبیسنا غارشهرلرینه اوغرایوب دکزه دوکلور
بونلردن غیری نهرماندونا نهرخابریس نهر قانپو نهر میقون که منون دخی دیرلر بونلر جمله
برکولدن چیقوب پغووسیام ده بحره دوکلور هر بری بیوك صولردر غدیر هندده برقاج واسع
کوللر واردر بیوکی خیاسی کولی در چوره سی دورتیوز میل احاطه ایدر و بحردن بشیوز میل
بعیددر ذکر اولنان انهار بوندن چقاربری دخی کین کوی که وسعتی برمیل قدر اسکندر
تاریخندە مسطوردر اطرافی صق اورمــان اولوب اسکندر عسکری صوسزلقدن
بوکا لمش ایکن بونده حیات بولدیلر احوال جبال هندك شمال طرفی عظیم طاغلردر انلره
فرنك پاروپامیزوس ونوغروقوت وقاوقازوز اسملرینی اطلاق ایدر ایچندە دخی وافر
طاغلر واردر هر بری اشجاردن ونباتاتدن خالی دکلدر انلره غات طاغلری دیرلر سولینوس
تحریری اوزره هند اورمانلرینك اغاجی برمرتبه مرتفعدر اوق آشرمق ممکن دکلدر بوطاغلر
ختای نهایتنه وارر هنددن گچدکدە کابل وبدخشان وخراسانه کیدر کشمیر وتبت بوطاغلر
ایچندەدر وانهار هند اکثر بوطاغلردن اقار احوال نباتات ومحصولات هندده انواع غلات
وحبوبات خصوصا ارپه وپرنج وشکر قامشی وافر اولور میوه انواعی دخی چوقدر بونلردن
غیری بو برکوتالك مرقرنفل زنجبیل وجنوب سمتندە دارچینی وسنبل ونیل وهلیله وبلیله
ونارجیل وبلادور وصندل وسائر معتبر ادویه مضرونافع اوتلر وکوکلر واغاجلر بی حددر
سولینوس قولنجه هند بوستانلرنده انجیر اغاجی اولور که الّی آدم انجق قوجاقلر وکولکه سی
ایکی استادیوم یری طوتار یپراقلری قلقان کبی عریض ومیوه سی غایت لذیذدر
وسازلقلرنده برمرتبه ایری قامش بتر که ایکی بوغوم اراسنی کسوب برقایق کبی استعمال
ایدرلر آبنوس اغاجی ایسه هندە مخصوصدر واوچرم قیالر اراسندە جوز بوا اشجاری بتر
وبحر اتده قسط حقیقی اولور که اکا یوقو ردیرلر دهلی ولایتندە برجنس میوه اولور که طبیعت
قوتی ایله ارککلی ودیشیلی در خلق اکا اعتبار ایدرلر ذی قیمتدر وبحراتده تاری دیرلر براغاج
واردر بوداغن کسوب کوزه اصارلر صویی برجنس شراب اولور ایچرلر وطلا باراولکه سندە
برجنس ینبه اولور که ایپ برینه انی بوکرلر انده کندر اولماز یپراغندن اولر اورتوب اوانی یپارلر
معدنیات قسمندن سیم وزرمعدنلری وافردر لکن التون ونحاس ودمروقورشون معدنلری
وجودنده اختلاف اولندی دیودوروس وجودینه وپلنیوس عدمنه ذاهبدر جواهر

قسمندن انجو والماس والتون رنكلي قمرزو پرازنام جوهرو ياقوت احمر چوقدر وايپكي غايت وافر
اولور واصناف عطر وعاج وعنبر بري درخصوصا مالابار سواحلنده عنبر چوق بولنور وبونك
ماهيتنده وحقيقتنده چوق سوز واردرلو رنسو برجنس ساقردر كه دريادنده بتر ديدكاري
معقولدر. بو يازارلكن برنوع اورونك شمع عسلي اولمق دخي معقول كورينور وبونك اوچ نوعي
واردر بري بياض بري سنجابي بري سيــــاه اقي جمله دن معتبر در احوال حيوانات هندك
جانورلري سائربرلرحواناتندن بيوك اولور خصوصا فيل غايت چوق اولور سوري سوري
كزرو بيوكي ارتفاعنده طقوز ذراعه وارر بعض يرده اون اون بردخي اولور بيوكنه ملوك رغبت
ايدوب الورلر ذي قيمتدر بهاسي بيوكلكنه كوره دروبونلرا كثرانسي اولوب فرمان بردرويريه ده
فيل قدر اورتلر واردركه فيللر ايله جنك ايدر وهندك حياتي چوقدر هنديلر اني كباب
ايدوب يبلان بالغي كبي يرلر وبرنوع بيوك قارنجه اولوركه بو برينكجمه پكزراني دخي بيرايله
يرلر بعض كتابده ايدر دهلي بياباننده ربكستان واردركه قرنجه لري سك مثالدر اول
ربكستانده تبر اولور لكن ذكر اولنان قارنجه لردن ياقلاشلماز انجق شمس دائرهٔ نصف
نهاري يانصف ليله واردقده اينلرينه كيررلر ظرفلر كتوروب عجله ايله واروب تبر طولدوررلر
وهندك كلابي بيوك وشجيع اولور ارسلان ايله دوكشوز بونلردن غيري بير وكركدن
وبياض ميمونلر وبوقلمون ديدكلري حيوان كه غد اسي هوادر ديرلر وطيور قسمنك انواعي الاجه
طوطيلر والوان مختلفه ده قوشلر كه سائر ديارده نظيري يوقدر وطاوس وغيري طيور بي
نهايه در هندك خواصندن بري بودركه انده خنزير اولمازو مالا واراولكه سنده آت بو ثمازاطرافدن
كتورررلر سيام شرقيسنده اورمانلو طاغلرده بيرچوقدر وماريقي ديرلر برنوع حيوان اولوركه
يوزي قزيو زينه بكزر قويروغي عقرب قويروغي كوده سي ارسلان كبي درو قبلان دخي وافردر
كجرات صحرالرنده يريه ده كركدن وافردر صباح صوايچمكه كوللره كلوب انده بيوك بلانلر
چوق اولمغله انلنده اولان بو بنوزي ايله صويي قارشدوروب عفونت ومضرتني دفع ايدر
اول بو بنوزك خاصه سيدر وبوجانور فيله عدو وسائرجانورلره مجبدر مانندو اولكه سنده
وافربيوك دوه كبي اوركلو صغرلر اولور دوه كبي چوكر يوك يوكلدرلر وهنديلر خصوصا براهمه
مطلق صغره تعظيم ايدوب ذبح واكلني حرام بيلورلر مبارك حيوانـدر ديو اولدقده دفن ايدرلر
دهلي ده پاسه ديرلر صاري كچي قدر برنوع حيوان اولوركه قارندن پا نزهر ديرلر معروف حجر چقار
بوطاشك خاصه سي سمومي وعفونتي دفع ايدروبونك خاصه سي نوعيه اولوب عناصر
كيفيتندن دكلدر سولينوس ايدر هند درياسنده قدرغه بالقلري اولور كه طولي دورت
دونومدن زياده در وفيسه تره ديرلر برنوع بالق كه حددن افزون جسيم وطويل اولوب
برعمود رفيع كبي كميلر سرني بوينجه قالقوب برمرتبه صواوفورر كه غالبا كميلري غرق
ايدر ودهلي ده برجنس قيون اولوركه التي قويروغي وار بري موضع معهودده بري كوكسنده
ايكيسي اموزلرنده ايكيسي بوطلرنده وبالجمله هندك عجايبا تنه نهايت يوقدر مسالك ممالك هند

دارملك كجرات اولان احمد آباد دن كنبايت جنوب وغربه اوچ مرحله وبروج جنوبه التي
مرحله وسرخيج شرق وشماله اون مرحله درو پتن دن لاهور شرق وشماله دوشراولا
ديبال پوربرمرحله اندن چوهبر برمرحله اندن لاهور ايكي مرحله درو پتن دن سيدپور شرقه
اون مرحله وسرخيج جنوبه اون مرحله در و منكلوردن زكد غربه برمرحله جامهور ايكي
مرحله لاهوري دورت مرحله منكلوردن سومنات شرقه برمرحله احمد آباددن جالور
سكزمرحله جالوردن لاهوره التي مرحله در ودكن تختي احمدنكردن كولي اون سكزمنزل
ودولت آبادغربه اوچ منزل اندن بروج غربه اوچ منزل احمد نكردن بندرجولي يدي
منزل وقدر آباد بش منزل واحمد آباد شرق وشماله يكرمي منزل وبيجانكر شرق وجنوبه
اون منزلدر واكره دن ران تمورغربه سكزمنزل اندن هندون شرقه اوچ منزلدر وبدردن
كولي كنده شرقه اوچ منزل سروهي شماله اون بش منزل وكولي كنددن سيدپور جنوبه
اون منزل درصاتيغا ندن پولاري اوچ منزل و كور شماله سكزمنزلدر ولاهوردن
كابل غرب وشماله اوتوز منزل ودهلي شرق وجنوبه اون بش منزل ونيلاب اون بش
منزل وملتان غربه يكرمي بش منزل وسلطان پور اوچ منزل اندن مــاچيوان برمنزل
اندن سهيرندالتي منزل اندن پايل ايكي منزل اندن تنيسر ايكي منزل اندن كتيل واندن
ياني پت ايكيشر منزل اندن دهلي اوچ منزل در سلطان پوردن جالنترد هلي. دولي اوزره
برمنزل در ولاهوردن چهني غرب وجنوبه ايكي منزل اندن ديبال پوربوچق منزل اندن
پتن برمنزل دپبال پوردن ملتان سكزمنزل ولاهوردن خشاب غرب وشماله اون منزل اندن
چهينكوت اوچ منزل لاهوردن هزاره بش منزل كابل يوليدر هزاره دن خشاب اوچ منزل
ودهلي دن لاهور غرب وشماله اون بش منزل واكره شرق وجنوبه سكز منزل دهلي دن
تاكورغربه اون بش منزل وپاني پت دورت منزل اندن تانيسراوچ منزل اندن كتيل دورت
منزل اندن ماليربش منزل اندن سماتا بش منزل اندن ترهاده دورت منزل اندن سلطان
پوربرمنزل اندن لاهور ايكي منزل وجونپوردن احمد آباد اون منزل وچيتور دورت منزل
ولاله پور غربه يدي منزل وسيدپوردن كولي شماله اون منزل و پتن غربه اون منزلدر
وفرحاله دن راول پندي غرب وجنوبه دورت منزل ودمتور غرب وشماله اوچ منزل ونيلاب
بش منزل وسوكره اوچ بوچق منزل اندن نيلاب بربوچق منزل ورهتاسدن راول
پندي شرق وشماله اوچ منزل راول پندي نيلابدن شرقه اوچ منزل و پكلي دمتوردن
شرقه بش منزل وهزاره پكلي دن غرب وجنوبه دورت منزل ومار كلي هزاره دن شرقه
اوچ منزل ونيلابدن غربه بربوچق منزل پكلي دن صوات غرب وشماله يدي منزل واشناغردن
شرقه دورت منزل ونارسينغاده ماسولي پتن دن كندپولي اوچ فرسخ اندن كولي
اوچ فرسخ اندن پدر اون بش فرسخ اندن احمد نكربش فرسخ پدردن احمد نكربش
منزل اندن بروج برمنزل غربه در تمه احسن التقاسيم ده هند ايله چين فرقني بويله يازاركه

اهل چین اوطی وهندیلر زانی دز چینیلرا کثر صقالسز کوسه اولور هندیلر اوزون صقاللی در وهندیلر حیضده عورته وارمازلر چینیلر وارر وهندیلر مسواك وغسل استعمال ایدرلر چینیلر ایتمز بلاد هند چین دن اوسع در لکن چین هند دن معمور در ایکیسنده بیله نخل یعنی خرما یوقدر هند احوالنده بومقدار کفایت ایدر من بعد غرب وشمال سنورلرنده اولان مملکتلری بیان ایده لم انشاء الله تعالی فصل ٢٣ در اقلیم سند کسر سین ایله سند بن حام اسمندن مأخوذ اولوب نهر هند بو اسمله تسمیه اولندوغی واندن نهر مزبور نواحی سنه سند دینلدیکی بعض کتبده مسطور واهل فن لسانلرنده شایع ومشهوردر حدودی غربده حدود مکران وصحراء سجستان جنوبده بحر محیط شرقده بلاد کجرات وشمالده تبت وکشمیر وکابل ولایتلری در تقویمده بلاد مکران وطوران وند هه سنده منضم وحدودنده داخلدر دیو یازار بز بو فصلده کاوه وند هه وسند مملکتلرینی ذکر ایدرز اطلسده وسائر ترجمه ایتدیکمز کتابلرده بو اقلیمه تعرض اولنمیوب هند ضمننده برایکی سوز ایله کچمشلر در زیرا بو سمتلرده وقوفلری بوقدر اولا بلاد سندك اکثری نهر مهران غربیسنده واقع اولمشدر مشهورلری بونلردر دابول دیبول دخی دیرلر یوز بر بوچق درجه طول یکرمی ایکی بوچوق عرضده دریا کنارنده سلفده مشهور بندر شهر ایدی نهر سند بونك کنار شرقیسنه دوشر حالا برکوچك خرابه شهر در صونك اغزنده بر دیلك اوزرنه واقع اولوب غایت شدید الحرارة یردر بوشهر کیدرك جمله خراب اولوب دیبول اسمی ناحیه سنه اطلاق اولنور اولدی وسند بندری حالا دیبولدن ایکی مرحله شرقده لاهری نام بندردر شهر مزبور یوز ایکی بچوق طول ویکرمی ایکی بچوق درجه عرضده سند صوینك بر بولکی دکزه دوکلدوکی یرك شرقنده برشهر وبندردر تته غربیسنده نکین بلوك بونك جنوب طرفندن بحر ودریانك مدوجزری شهر اوکنه واروب صوی کاه اجی اولور منصوره یوز بش بوچق طول یکرمی بش بوچق عرضده بر بیوك شهردر نهر مهران دن بر خلیج بونی احاطه ایدر شهر اورته سنده جزیره کبی در وبوکا نهوان دخی دیرلر منصوره تسمیه سنه سبب عزیزی ده مسطور اولدوغی اوزره خلفاء عباسیه دن ابو جعفر المنصور عصرنده هزار مرد لقبی ایله ملقب عمر بن حفص مهلبی بنا ایلدیکی اوله سلفده بونك باشقه ملکی وار ایدی هند پادشاهلری اسلوبنده کوشوارها قنردی ونقدرایجی قاهری ایدی که بری اللی اقچه چکر صدر اسلامده فتح اولندی اکثر خلقی مسلم در ومنصوره نامیله مصر وخوارزم وافریقیه ویمنده شهرلر وار در محللرنده ذکر اولنور مولتان یوز یدی بچوق طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده برشهر مشهوردر نهر جنهاو بونك جنوبنده بر ساعتلك یردن کچوب غربه اوچه یه کیدر وبوشهرك واسع نواحیسی وار در غربده حد مکرانه وجنوبده منصوره یه وارر وبوندن غزنه یوز التمش فرسخ شماله دوشر اورنسو ایدر بوشهرك عورتلری فارس وجنکجی اولورلر وبوشهری بعضلر هند دن قانونده ابوریحان سنددن عد ایلدی بر حصار استواری وار در اطرافی نصف فرسخ قدر باغ وباغچه وبی نظیر

وبی نظیر قصرلر وسرایلر دز ملوکی انده اولور بارجان یوز اون دورت بچوق طول واوتوز درجه یکرمی دقیقه عرضده سند صوینی غربیسنده قندهار یولی اوزره مولتانه تابع قصبه وقلعه در بوندن سیت یوره یدی مرحله ما بینی بیابانلر وغرب وشماله ملاع تته نام طائفه یرلرنه طقوز مرحله طاغلر وبیابانلردر اول طاغلرده بارجان طائفه سی اولور بیرون یوز دورت درجه طول ویکرمی بش عرضده سند اسکله لرندن بر بلده در دیبل ایله منصوره اراسنه دوشر بوندن منصوره یکرمی بش فرسخدر چهینکوت جینکوت وچنکوج دخی دیرلر یوز طقوز بچوق درجه طول واوتوز ایکی درجه عرضده نهر سند کنارنده برشهر عظیمك واول ولایتك اسمیدر شهر مزبور نهرك ایکی طرفنه بیله واقع اولوب اورته سندن نهر کچر ونهرك ایکی طرفی عظیم طاغلردر شهر مزبوردن نیلابه وارنجه بش مرحله ممتد اولور بو ولایت براوجو زلق مملکتدر شهر مزبور بر بندر مشهوردر اولوب کابل ونیلاب وبوشهر ساج ایاغی دوشمشدر جنکوت بونلردن جنوبه واقع اولور بو چهینکوت طاغلرنده اوغانیان ساکن اولورلر انلره اوان دخی دیرلر چوپاره نهر سند کنارنده بر جبل عظیم زیلنده بلاد اوغانیاندن بر بلده قدیمه در چهینکوتدن ایکی مرحله اشاغی دوشر خانه پر چوپاره دن ایکی مرحله اشاغی نهر سند کنارنده برشهردر پیلوتو خانه پردن ایکی مرحله اشاغی بر جبل عظیمده نخلستانی وباغلری چوق شهردر نهر سند بوکا قریب یردن کچر دیره اسمعیل خان نهر سند کنارنده دوز یرده بر بلده در پیلوتودن ایکی مرحله اشاغی دوشر دیره فتحی خان نهر مزبور کنارنده بر دوز یرده اندن ایکی مرحله اشاغی بر بلده در سیت پور یوز یدی درجه طول یکرمی طقوز بچق عرضده نهر سند کنارنده بر بلده در دیره فتحی دن اوچ دورت مرحله اشاغی دوشر نهر مزبور شهرك جنوب طرفندن کچر اوچه یوز یدی درجه طول اوتوز درجه عرضده نهر سندك شرق وجنوبنده سیت پوره قارشو برشهردر بوندن مولتان اوچ مرحله شرقه دوشر وطرف جنوبنده نصف مرحله یرده نهر چنهاو ربا وه صوبی ایله براولدقدنصکره نهر سنده قاریشور باولا بالا واوبسا ولادخی دیرلر یوز التی درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده اول بلاد مولتان بر بلده در سند صوبی ایله مولتان اراسنه دوشر اوچه یه اوچ مرحله یرده در نهر مزبور راکا او غرار متیله یوز التی بچق درجه طول ویکرمی سکز بوچق عرضده نهر سندك کنار غربیسنده باولادن بر مرحله بعید یرده بر بلده در بکر یوز بش بوچق درجه طول یکرمی سکز عرضده بر دیه نك اوزرنده برشهر وپای تخت ولایتدر سند ملوکی انده اوتورر سند صوبی ایکی بولنوب بو طاغی احاطه ایدر بو محلك کنار جنوبیسنده لوهری نام برشهر وقلعه واقع اولوب کنار شمالیسنه سکر نام بلده وقلعه بنا اولنمشدر نکر بکردن دورت فرسخ یرده برشهردر سیهوان یوز دورت بوچق طول یکرمی التی بوچق عرضده سند صوبی کنارنده برشهردر نهر بونك جنوبندن کچر بکردن بش مرحله اشاغیدر نهر بونی کچدکدن صکره غربه جریان ایدر دیبو دیبل ونکر تته شهرلری بوندن اوتر

مرحله یردر ذکر تتانکر چحادخی دیرلر یوز ایکی بوچق درجه طول بکرمی دورت بچق
عرضده سند صویی ایکی بولك اولدوغی یرده جزیره کبی برشهردر نهر غربی برمرحله کیدوب
لاهری قربنده دکزه دوکلور شرقی دخی اولقدر کیدر بو شهرك برمتین قلعه سی واردر بعض
اهل وقوف دیرلرکه شهرك آدی تته در ولنکر کار بحرده بر بچوق مرحله یرده شهرك بندریدر
آزور یوز بش بوچق درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده نهر مهران کنارنده برشهردر
بوندن منصوره اوتوز فرسخ تخمین اولنور صالح آباد نهر سند کنارنده سیهواندن یدی
مرحله اشاغی برشهردر راهمی سند صویی کنارنده تکرتنه دن برمرحله شمالده دوشر
برقصبه در سدوسان یوز دورت درجه طول اوتوز سکز عرضده براوجوزلق بلده در نهر
مهران غربیسنده دوشر درهیله طول مزبورده ویکرمی التی بوچق عرضده بربلده در بوناقاد
سند سرحدنده دیول یولی اوزره کیجدن سکز مرحله یرده برقصبه در مکران جانبنه دوشر
اتح یوزالتی بوچق درجه طول یکرمی طقوز عرضده بربلده در کهندی کندی دخی دیرلر
بالایه برمرحله یرده برقصبه در بوندن یکره دورت کونده واریلور سربل یوز اوچ درجه
طول یکرمی بش عرضده بربلده در آنری یوز بش بوچق طول یکرمی یدی بوچق عرضده
مهران شرقیسنده منصوره دن ملتانه کیدر یول اوزره دوشر بربلده در بوندن منصوره
قرق میل ونهر مهران برمقدار بعیددر قالری یوز بش بوچق طول یکرمی التی عرضده
مهران کناردن شرقده منصوره وملتان یولی اوزره بربلده در برمرحله سی مهران غربیسنده
دوشر ومهران بونك غربنده چوق کچمیوب ایکی بولنور چوغی غربه منصوره سمتنه کیدر
بری دخی شمال وغربه میلله منصوره دن اون ایکی میل اشاغی کیرو او برقسمه قاریشر
جام راو ربام راور دخی دیرلر کندکوله دن ایکی مرحله شرقده دوشر وبوندن یکلو بحی هند
کنارنده اوچ مرحله شرقده در کندکوله بوکا جام مهر دخی دیرلر لاهری دن ایکی مرحله شرقده
دوشر بربندر شهر وبلاد مهر سلطاننك تختیدر چند اور نهر ملتان شرقیسنده برفرسخ
یرده بر کوچك شهردر بسمند بو دخی انك قربنده ایکی قات حصارلو برشهر صغیردر
ایکیسی دخی نهردن بر رفرسخ بعید وصویی قویلردندر بونلردن غیری بیبی پور ومبارك پور
وهرو ولفکر ونجسو سند شهرلرندن معدوددر ولایت طوران سند سرحدنده برناحیه
اولوب قصبه سی قزدار یوز بر درجه طول واوتوز بر بوچق عرضده دوز یرده واقع اولمش
یرد په اوزرنده در بوندن ملتـــان یکرمی مرحله قدر و بست سکسن فرسخ تخمین
اولنور ونفس طوران بر کوچك شهر کبران وپر نعمتدر ولایت ندهه طوران ومکران
ومولتان ومنصوره اورته سنده واقع دوزاووادده برناحیهٔ منبسطه در نهر مهران غربیسنده
دوشر اکثر خلقی کوچر اولی وبادیه قومیدر دوه وقیون یری اولوب بحتی دیدکلری
دوه لر بونده ینشر بوناحیه نك قصبه سی قندابیلدر طقســـان بش طول یکرمی
سکز عرضده واقع اولمشدر خلقی دخی اهل بادیه طورنه کیروب تجارت ایدرلر وبودیار
خلقی

خلقی چوق طائفه در نهر مهران کنارینه یایلوب سازدن اولر یاپمشلردر قامهل که تامهل
دخی دیرلر وسدوسان وصیمون وکسمانه دیرلر دورت یان شهرلری واردر جمعه سی
قلتو رخلقی مسلم در بونلرده حبوبات دن اکثر پرنج چوق اولور انکبین وجوز هندی وموز
چوق بولنور کسمانه یه تانیه دخی دیرلر قامهل ایله بونك اراسی بیابان در صیمون برمعمور
ناحیه وخلقی مسلم ایله مجوسی قاریشقدرلباس کیمزلر انجق ازار طوتارلر اراسابیل وقندابیل
ایسه ایکی بیوك شهرلر اولور اراسی ایکی مرحله ودر یا نصف فرسخ قریبدر کیرکانان
دخی بر بیوك شهردر بیابان کنارنده راهوق وکلوان قلیل الماء ایکی ناحیه در ناحیهٔ کلوه
سند ومکران اراسنده بر ولایتدر اقر صویی واردر خلقنه بلوج دیرلر بر اهل فســـاد
طائفه درحاکملری کندیلردن اولور نفس کلوه یوز ایکی بوچق درجه طول یکرمی
طقوز عرضده بر بیوك شهردر اطرافنده قلت اوزره باغی باغچه سی اولور اندن کیج اون
مرحله وسند صویی اون مرحله وقندهار یکرمی مرحله در بوناحیه نك برقصبه سی دخی
پروم یوز بر بچق طول یکرمی سکز بچق عرضده صو کنارنده باغی باغچه سی وار برشهر
اکنی یواولور بوندن کلوه اون مرحله در بری دخی سیوه یوز بچق درجه طول یکرمی
یدی بچق عرضده برقصبه در بونك باغچه لری نادرلر اولور کیج بش مرحله وکلوه دورت کونلك
یولدر کلوه صویی نفره سمتندن کلوب غرب وجنوبه اقار کلوه وپروم وسیوه ه اوغرایوب هند
دکزینه دوکلور ذکر بعض اوصاف واحوال سند بو دیارلر خلقی دخی هندیلر کبی کیمی
ستـــاده پرست ومجوس ومسلم مخلوطدر اغنیاسی وتجاری چوق اولوب ارالرنده زنا
ولواطه عیب دکلدر بلکه انکله مشغول اولمیانی تعییب ایدرلر کاهنلری چوقدر انواع
عقاقیر وادویهٔ حاره بولنور وا یومتاع ولطیف لباسی ومحصولات وافردر ابن خردادبه
قولنجه عمران بن موسی البرمکی التزامنده محصول سند اون یوك ایدی صکره نوابه
سلاطین وخلفا تصرفلرنده کاه زیاده ونقصان اوزره اولوب حالا هند پادشـــاهی
طرفندن ضبط اولنور بوسندده بطیحه لر وسازلقلر چوقدر خلقی اکثر اوردك بالق
صیدی ایله تعیش ایدرلر وعربه منسابهلر در نتکه مکرانیلر کرده مشابه قومدر مسالك سند
دیبلدن منصوره التی منزل وبتروندن دورت منزل وبندر لاهوردن شرقه ایکی منزل وبوتافاد
ایکی منزل وسیهوان اون منزل وکیرو منصوره دن مولتان اون ایکی منزل وطوران
اون بش منزل ونهر مهران کچیلوب حدود ندهه سکز منزل وبیرون اون بش فرسخ
وملتاندن غزنه یوزالتمش فرسخ وطوران یکرمی منزل ولاهوراون بر منزل وسیت پور
اوچ منزل ولاهوردن سیالکوت دورت منزل وتته بر منزل وطوراندن بست سکسن
فرسخ وندههدن تیز اون بش منزل وسیهواندن دیول اون منزل وتته اون بش منزل ودرهیله
غرب وجنوبه ایکی منزل ویکرشرق وشمالده اوچ منزل سیالکوتدن سودن بر منزل
واهمیدن چاچه ایکی منزل ودرهیله شرق وشمـــالده بش منزل ویکرتته جنوبه اون

منزل جند نوتلنن هزاره ایکی منزل جهینکوتدن نیلاب بش منزل وکابل بش منزل وبالادن کهندی بر منزل ومتیله اوچ منزل اندن اتم ایکی بچق منزل وسیت پراوچ منزل واتم دن بتی پر ایکی بچق منزل وسیت پر ایکی منزل ودیودن منکلو ر ایکی منزل وجامهر ایکی منزل ولاهری دورت منزل وکیجدن بوناقاد سکز منزلدر بو اقلیمك انهار وجبال واخلاق رجالی وسائر احوالی هند فصلنده مرور ایدن تفصیله قیاس ایله اکتفا اولندی فصل ٢٤

در مملکت مکران ضم میم وسکون کاف وفتح راء مهمله ایله سند غربیسنده بر مملکتدر حدودی غربیده کرمان شرقده سند جنوبده محیط شرقی کنارلری شمالده اشنــاغر وخواست وزابلستان ایله محدوددر ابن حوقل ایدر بو بر ناحیهٔ عریضة الاکناف اولوب اکثری بریه و صحرادر اکنلوری آزاولمغله قحط ومضایقه‌دن خالی اولماز خلقی اکراده مشابهدر فارسی سویلرلر دراعه کیوب دستار صارنرلر وارالرنده تجار چوقدر بعض اهلی وقوفدن مرویدرکه بونلر حنفی المذهب وپادشاهلری عبد القادر کیلانی نسلندن شیخ صحیح النسب اولوب یقینلرده سید حسین قادری انده علم افراز حکومت ایدی بو ولایت نیچه شهر وقلاعی مشتمل مملکتدر شهرلری ودار ملکی کیه نام شهر طقسان التی درجه طول یکرمی یدی بچق عرضده طاغ ایچنده جنوب وشمال طـــاغلر بیوك شهردر سنرباردن کلن صونك بری بوکا اغرایوب شرقیسندن بحر بوندن هرمزه اون مرحله غربیه وکیچ اون مرحله شرقه دوشر کیچ طقســـان سکز بچق درجه طول یکرمی یدی بچق درجه عرضده حلبدن بیوك برشهر ومتین حصـــاردر قلعه‌نك بر طرفندن نهرنك صویی بحر وبر جانبی بر جبل عسیر المروردر بو شهرك جانب شمالی طـــاغلر وجنوبی بحر هنده وارنجه اون قوناق قدر بریه‌در دیزك طقسان یدی بچق طول ویکرمی طقوز بچق عرضده برشهردر نهر عاصی قدر بر صو شمالدن کلوب بوکا اوغرار بوندن کیه اون مرحله غرب وجنوبه وجال اوچ مرحله شرقه دوشر جال طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی طقوز بچق عرضده برشهر وقلعه‌در بر نهر کبیر بونك غرب وشمالندن کلوب شمال طرفندن بحر وپنج پور شمالنده هند دریاسنه دوکلور قندهار بوندن سکز مرحله جنوبه دوشر پنپور طقسان التی درجه طول یکرمی یدی بچق درجه عرضده برشهردر بر نهر عظیم بونك شمالندن بحر ماکشید صوینه دوکلور پنجپور طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی التی بچق عرضده برشهردر دیزکدن کلن صو بونك شمالندن کچوب بش مرحله‌ده مـــاکشیده وار ر بوندن کیچ بش مرحله‌در ناووك طقسان طقوز طول واوتوز عرضده بر شهردر جنوبندن بر نهر کلوب بوکا اوغرار وسرباز صوینه قاریشر کشلك طقسان التی طول ویکرمی سکز بچق عرضده بر قلعه‌در دیزك وپنپور میانه دوشر وسرباز ناحیه‌سندن معدوددر بر نهر بونك شرقندن کلوب جنوبه کیدر وسورینکو ر صوینه قاریشر مند طقسان التی طول ویکرمی التی بچق عرضده

قلعه‌لو

قلعه لو برشهردر کیچ ایله کیه اراسنه دوشر ونهرنك صویی بونك یانندن بحر مستقل بکی واردر پیشین طقسان التی بوچق طول ویکرمی یدی عرضده برشهردر مند غربنه دوشر وبوندن کیچ بش مرحله‌در قصرکند طقسان التی طول ویکرمی التی بچق عرضده پیشین وکه اراسنده برشهردر کورکس نام نهر بونکله کیه اراسندن بحر پیروز آباد طقســـان التی بچق طول یکرمی یدی بچق عرضده برشهردر قصرکند ایله کیه اراسنه دوشر کورکس صویی بونك شرقندن بحر سرباز کیه وکیچ شمالنده طاغده قریه‌لری وقلاعی مشتمل صولری چوق بر ناحیه‌در وبر نهر کبیری واردر ماکشید دیرلر قبله وجنوبه اقار اسپکه طقسان التی بچق طول یکرمی سکز بچق عرضده سرباز ناحیه‌سنده برشهر وقلعه‌در ناحیه بکی بونده اوتورر بر ضعیف اقار صویی واردر شمالدن کلور وکاهی کسیلور بوندن کیه دورت مرحله جنوبه‌در بنوس طقسان التی طول ویکرمی سکز عرضده سرباز ناحیه‌سنده بر قصبه‌در اسپکه ایله کیه اراسنه دوشر دمشك طقسان بش بچق طول یکرمی سکز عرضده طاغده برشهر وسرحد قزلباشدر بوندن بنوس یکرمی طقوز بچق مرحله شرقه دوشر سپاوند طقسان سکز طول اون طقوز بچق عرضده بربلده‌در مکراندن عد اولنور نهر سورینکورمنابعی اولان جبـــال بونك شمال سمتنه دوشر تیز هرمزدن سکز منزل قره‌ده ودریادن دورت مرحله یره‌ده بر بندردر تقویمده مکران قصبه‌سی ومهران کنارنده‌در دیو یازار لکن یرلولر مهراندن چوق بعید دردیرلر نهر کورکس ونهر کورنك بونك یاننده ایکیسی بر اولوب بحره دوکلور بونلردن غیری کیجدن دبوله کیدر یول اوزره بلب وملان وشیر آباد وخشك آباد وسرنکین وللین ارالری بر مرحله قصبه‌لر وجمله‌سی کیجه تابعدر صولری پکارلر وقیولردن اولوب مزرعه وباغچه قسمی یوقدر انهار مکران نهرنهنك نیل قدر بر نهر کبیردر غزنه واروب سمتندن ویدخشاندن کلوب کیجك شرق وجنوبندن بحر دارن جنوبندن منده واروب اندن جنوبه دونرکوادر نام اسکله غربیسنده ایکی منزل یرده دکزه دوکلور اول محله دستیاری دیرلر نهر کورکنك ناوك سمتندن کلوب پیروز آباد شرقندن بحر پیشین غربندن مرور ایدوب غرب وجنوبه وارر اول محلده سورینکور تسمیه اولنور وخیلی کیدوب کورکس صویی ایله براولور وتیز یاننده بحره دوکلور بر روایتده کشلك صویی دخی بوکا قاریشوب خدار وپیشین اراسنده هرمز دکزینه قاریشور نهر کورکس سپاوند شرقیسندن کلوب دیزك وکشلك وپنپور وکیه یانلرندن بحر قصرکند غربنه اوغرایوب سورنکوره قاریشر وتیز یاننده هرمز دکزینه دوکلور نهر ماکشید غزنه سمتندن کلوب ناوك وجال وپنجپوره اوغرار شرقندن کچوب کیچ غربیسندن بر مرحله یره مرور ایدر رواژن یاننده نهرنك صوینه قاریشر مسالك مکران کیجدن کیه غربه اون منزل وجال شماله سکز منزل کیه‌دن هرمز غربه اون منزل دیزکدن جال شرقه اوچ منزل وکیه غرب وجنوبه اون منزل جالدن قندهار غرب وشماله اون منزل وپنج پور شرقه دورت منزل وسجستان شماله سکز منزل

پنبوردن دیزك شرق وجنوبه اون منزل وجنال غربه دورت منزل بنجوردن ناووك
دورت منزل اندن جال بش منزل دیزكدن كوشك اوچ منزل اندن پنبور دورت منزل
كیجدن مند بش منزل اندن كیه بش منزل كیجدن پیشین بش منزل پیشیندن مند اوچ
منزل كیه دن قصر كند بر منزل اندن پیشین ایكی منزل قصركنددن فیروز اباد شماله بش
منزل اندن كیه بش منزل كنددن اسپكه شماله دورت منزل اندن كیج اون ایكی
منزل اسپكه دن پنوس جنوبه ایكی منزل اندن كیه ایكی منزل پنوسدن دمشك غربه
ایكی منزل اندن هرمز اون منزل كیجدن دابول یدی منزل باقی احوال معلوم دكلدر

فصل ٢٥ در اقلیم زابلستان وخواست وآشناغز بو فصلده برقاج اولكه درج اولندی
امازابلستان كه فرس قومی آكا باختر زمین دیرلر اطرافنی طاغلر احاطه ایتمش برطولانی
ولایتدر حدودی شرقده برشاور وبعض بلاد هند غربده كوهستان وهزاره شمالده
ولایت قندز واندزكه كوه هندوكش بو طرفده فاصل واقع اولمشدر جنوبده افغانستاندن
قرمل وغیری یرلر ایله محدوددر دارملكی كابل یوزبش بچق درجه طول او توز اوچ بچق درجه
عرضده بر نهرك كنارنده باغلی باغچه لی بر شهر لطیفدر بر صعب ومتین حصاری واردر انجق
بریردن صعود اولنور خلقی مسلم وكفار هند ویهود مخلوطدر سلفده هندیلر اراسنده بو شهره
عظیم اعتبار وار ایدی پادشاهلری بونده جلوس ایدوب تاج كیمدكجه پادشاه اولمازدی
اطرافی قارلی طاغلر وهواسی كرم وسرد اولمغله خرما حاصل اولمازلكن برنده پنبه وزعفران
بتر طاغلرنده دمر معدنی وعقاقیر وعود اولور لكن هلیلج كابلی هندن اولا بونده كلوب
صاتلمغله بوكا منسوبدر والا بو ولایتده اولمازسلفده محصول كابل اون بش یوك درهم ایدی
طقسان بیك دخی بهارندن النوردی اطرافنده ناحیه لری وبری برینه متصل كویلری
وقلاعی چوقدر هفت اقلیمده ایدر كابل اون دورت تومندر بیوكی تومن نیكناردركه انده پنج
وكندم ونارنج ولیمون ونیشكر ابو وافر اولور تومن علی سنك بونك وسطندن بر نهر كچر
ناحیه سنده معمور قریه لری واردر ابو یربجی اولور وبو یرلر خلقی لسانلرنده كاف یرینه غین
استعمال ایدر اول اجلدن بو ولایته لمغان دیرلر شمالی هندوكشه اولاشر هندوكش
كابلدن التی مرحله قارلی طاغ باشنده بر قلعه در اندن خنجانه اوچ كونده واریلور خنجان
طاغنده میوه لو یرلانه دراندن ایكی كونده غوره آشیلور تومن دره نور بونك شرابی مشهوردر
تومن كز نور كل سرحد كافرستانده دربونده سرحد سواد ونجور وارنجه رسم بویله دركه
برعورت جرمله متهمه اولسه انی بر تخته اوزرینه قورلر دورت طرفدن قالدررلر اكر اندن
بر كمالك صادر اولمش ایسه قیاسلرنده ثقیل كلور والا خفیفه كلور تومن بجاو بونك
طاغلرنده انار چوقدر وچلغوزه دونكه اول یرلو آكا ضحك دیرلر بر نوع اغاجدر موم كبی ضیا
ویرر وبونك طاغلرنده بر نوع تلكی اولور ایكی الی وكوكسی اورته سنده پراسه قنادی كبی
دریدن قنادلری اولور اوچار شكلنده پرتاب ایدر آكا روباه پران دیرلر تومن غوربند بونك
كدیكندن

كدیكندن غوره آشیلور اول اجلدن غوربند دیرلر بونده نقره ولاجورد معدنی واردر اما غمله
كلمز غوربند ایله آب باران اراسنده ایكی مرغزار واردركه فصل بهارده نضارت ونزاهتده
جنت نشاندر انده خوشبوی لاله لر اولور آكا لاله كل دیرلر بوندن غیری كابلده استالف
واسترغیج ایكی موضع لطیفدركه اوچنجیسی یوقدر میرزا اولوغ بك ابوسعید بو ایكی موضعك
برینه سمرقند وبرینه خراسان دیر ایدی لنك بر فرسخ قربنده بر دره واردركه خواجه سرباران
دیرلر بر مفرح مسیره در انده بر چشمه اطرافی چنار وبللوط اشجاری وارغوانزاردر صاری
قرمزی ارغوانی اولور لطیف صیدكاه مسیره در كابل صغری كابلدن نصف مرحله
شرقده بر قلعه وقریه در بامیان یوزدورت بچق درجه طول او توز بش بچق عرضده طاغ
اوزرنده بر شهر صغیر ومتین قلعه در واسع نواحیسی واردر خراسان ایله غور اراسنده دوشر
بلخدن اون مرحله در بونك قربندن بر نهر كچوب غرجستانه وارر غزنه دن كاور وجیحونه
قاریشور باغی باغچه سی یوقدر میوه سی اطرافدن كلور نزهه ده ایدر بامیانك هواسی سرددر
عهد خروج مغولده بامكان بن جغتای انده قتل اولنمغله جنكیز بالكلیه تخریب وموسی بالق
تسمیه ایتدی وكمسه انده منزل بنا ایتمیه دیو حكم ایلدی صكره كبیر و معمور اولدی بونك
ناحیه سنده كویلر چوقدر وبرقاج قصبه لری واردر پنجهیر بامیان ناحیه سنده طاغ
اوزرنده بر شهر وسطدر هواسی لطیف وحاصل غله وبراز میوه در طاغلرنده كمش معدنی
اولور بغجو روسكاوند والحرا بامیان ناحیه سنده واقع قصبه لردندر صاحب نزهه بامیانی
بلخ مضافاتندن عد ایلدی لكن براز مسافه بعید وغزنه وكابله قریبدر مملكت خواست
وغزنه كابل جوارنده بر واسع ولایتدر حدودی جنوبده ولایت آشناغز وغربده قندهار
وسجستان شرقده كابل شمالده بدخشان وبلخ ایله محدوددر آشناغز ایله بونك اراسنی
طاغلر فصل ایدر دارملكی غزنه یوزدورت بچق درجه طول او توز اوچ درجه عرضده بر شهر
مشهور وپای تخت معمور غزنین دخی دیرلر بر نهر بونك كنارندن كچوب كابل صوینه قاریشور
سلفده بر كوچك شهر ایدی امیر سبكتكین واوغلی سلطان محمود تجدید وتوسیع
ایلدیلر بردی شدید اولمغله باغ باغچه یری دكلدر صكره جنكیز فترتلرنده غارت وتخریب
اولندی صحت هوا ولطافت ما ایله مشهور كوهی شهردر خلقی اكثر معمر وصحیح المزاج
اولور ارضنده هب بتر زحیات وعقارب وسائر حشرات تولد ایتمز بونك میوه سی آز اولدوغی
ایلوكنه دلالت ایدر دیدیلر زیرا ایشی كثرتی امراض وفترته مقارن اوله كلمشدر غزنویان
دولتی عصرنده بو شهرك عمارتی بر مرتبه ایدی كه ایكی بیك قدر مسجد ومدرسه تحریر
اولنمش ایدی وصیادلری روزمره اون بیك قدر سنرچه بیع ایدرلردی دیو تاریخ مباركشاهی
صاحبی عجایب عالم كتابندن نقل ایدر واقعات بابری ده اول زمان غزنین وقندهاره
زابلستان دیرلردی دیو فرخی شاعر كلامیله استدلال ایدر بو شهرده نیجه فضلا كلمش
ایدی جمله دن شیخ ابوالمجد محمد بن آدم كه حكیم سنائی دیمكله مشهور وحدیقه صاحبی در

وشیخ رضی الدین علی لالا ویعقوب چرخی که مشایخ کباردندر کلا لکو یوزالتی درجه طول
اوتوز اوچ بچق عرضده بر قصبه در کابلدن بر مرحله شرق وجنوبه دوشر خوشی کابلدن اوچ
مرحله یرده بر قصبه در پتن خوشی دن بر مرحله یرده بر بیوك شهردر کابلدن غربه دوشر
میرسکانه پتن دن بر مرحله غربه دوشر ربی کابلدن سکز مرحله شرقه دوشر بر قصبه در
مردحل وپوصوخل وسنخل وشابلکر ارالری یارمشر منزل غربدن شرقه دوشر قصبه لردر
نورزهٔ شابلکردن بر مرحله شرقه بر قصبه در ملیزه نورزهٔ دن بر مرحله شرقه بر قصبه در
تادوزهٔ ملیزهٔ دن نصف مرحله شرقه بر قصبه در شابلکر ایله نورزهٔ اراسنده دوشر کردیز
کابلدن ایکی مرحله جنوبه آب دلن کنارنده بر بیوك شهردر یوز بش بچق طول واوتوز ایکی
بچق عرضده واقع اولمشدر وردك کابلدن بش مرحله غربه بر قصبه در دیکان وردکدن
بر مرحله غربه بر قصبه در خوست خاست دخی دیرلر یوز اوج درجه طول اوتوز التی بوچق
عرضده اندرابه ایله طخارستان اراسنده بلخ اعمالندن بر ولایتدر قتیبه واردقده ملك ترك آنی
پناه ایدنمشیدی دیو تقویم صاحبی ذکر ایدر نغر یوز التی بچق طول اوتوز ایکی بوچق
عرضده کابلدن بش مرحله جنوبه دوشر بر بیوك شهردر شامل صویی کنارنده واقع
اولمشدر پالیتر کابلدن اوچ مرحله غربه دلن صویی اوزرنده بر شهردر اورکون نغرك غرب
وشمال طرفنده اراسی ایکی مرحله یوزدورت بچق طول اوتوز ایکی بچق عرضده بر شهردر
ناحیه سی وقریه لری وار غزنه یه تابعدر بوندن غزنه یه اوچ کونده وارلیور بونك غربی اون
ایکی مرحله قندهاره وارنجه چول وخرابه در معمور یری یوقدر فیروزکوه هراة ایله غزنینك
اورته سنده بر محکم قلعه در حکام غزنویانك دار ملکی ایدی هواسی سرده مایل وصویی
چشمه ومصانعدندر میمند غزنه قربنده بر قصبهٔ صغیره در سلطان محمود وزیری ابوالحسن علی
بن احمد المیمندی بوندن ظهور ایلدی خرماسی چوق اسی یردر سائر میوه سی
دخی وافر اولور صویی چایدر پنتپل طاغلری جنوبنه دوشر مملکت آشناغر خواست
ونغر شمالنده بر ولایتدر حدودی جنوبده سند شمالده کشمیر شرقده هند طاغلری غربده
کابل ناحیه لری ایله محدوددر قصبه لری وشهرلری بونلردر دواوه میسانی دواو
دخی دیرلر غربدن پنجکوره صویی وشرقده کوبر طاغلریدن کلن صو مجتمع اولدوغی یرده یوز
سکز بچق طول واوتوزدورت عرضده بر بیوك شهردر کابل صویی دخی آنده جمع اولوب
دوئبدی یه کیدرلر آشناغر بر شهر عظیمدر هزاره صویی سنده قارشدوغی یرده یوز
طقوز درجه طول اوتوزدورت ادرجه عرضده واقع اولمشدر نیلاب نیدی منزل غربه
وشماله دوشر بو ولایت بونك اسمیله تسمیه ومشهور اولدی پیجاور پیشه وردخی دیرلر یوزیدی
بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده بر شهر عظیمدر دواوه دن بر مرحله غربه دوشر
بونك صویی غربدن کلوب دواوه صوینه دوکلور صوات ضم صاد ایله آشناغر ناحیه سنك
اسمیدر نهر هزاره سند صوینه دوکلدیکی یرده در بجو خان اوغلی ابراهیم خان انده یقین
زمانلره

زمانلرده علم افراز امارت ایدی بجو آشناغردن بر ناحیه در کابل صویی که نهر هزاره در
سند صوینه قارشدیغی یرده سواتدن ایکی مرحله جنوبه دوشر وبوندن کابل اون
مرحله غربه در مقام آشناغردن غرب وشماله بر مرحله یرده ناحیه وقرادر یوز سکز بوچق
طول اوتوز دورت بوچق عرضده واقع اولور پنجکوره آشناغردن اوچ مرحله یرده
یوز طقوز درجه طول اوتوزدورت بوچق عرضده بر بلده در بونك صویی باجوره آقار باجور
یوز طقوزدن ارتجق طول اوتوزدورت بوچق عرضده پیشه وردن شرق وشماله اوچ
مرحله ده بر شهردر نکرها یوز التی بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده کابلدن اوچ
مرحله شرقه بر جبل رفیعك غربی اتکنده بر شهردر اول طاغه کوه سفید دیرلر صولری
هبدی خاص نام کولده جمع اولور مبارك صودر دیو زیارت ایدرلر کنر آشناغردن اون ایکی
مرحله غرب وشماله طاغده بر ولایتدر نهر سند اندن کلور خلقی مسلم وکافر قاریشقدر
انهار بو اولکه لرده بر قاچ نهر واردر بری نهر کابل که اوزرنده کثرتدن عبارت هزار شهر وقصبه
اولمغله هزاره دخی دیرلر شمالدن جنوبه آقر کابلدن شرق وجنوبه دونوب دورت مرحله ده
نکرهاره ایکی ده پیشه وره ایکی ده دواوه واروب انك جنوبنده پنجکوره صویی ایله سواط
صویی جمع اولدقدن صکره کابل صوینه قاریشر نهر دلن غزنه دن کلوب کابلدن ایکی
مرحله یرده کردیزه اوغرار واندن بوقازی سابل صویی ایله بر اولوب نغر نام بلده یه اوغرار
وملیزه دن اون ایکی مرحله ده جنکوج یاننده سند صوینه دوکلور بوکا نهر سابل دخی دیرلر
مسالك کابل وغزنه کابلدن بلخ قافله سیریله آغرقو ناقلر اون بش منزل ولاهور شرق و
جنوبه اوتوز منزلکه نیلاب یوز فرسخ اندن لاهور یوز فرسخدر غزنه دن بامیان شماله
قرق بش فرسخ وبیست یوزقرق فرسخ وکابل شرقه اوچ منزل غزنه غربنده قندهار یولی
اوزره خوشی و پتن ومیرسکانه واوردك بر منزل جمله غربه در بوندن صکره چوله کیریلور
اون بش کونده قندهاره وارلیور کابلدن بجو شرقه اون منزل وهند وکش التی منزل اندن
ختیبان اوچ منزل اندن غور ایکی منزل غوردن میمند چولدر اوچ منزل اندن بلخ ایکی منزل
اراده قریه لر واردر کابلدن غزنه غربه اوچ منزل وکلا لکو ایکی منزل اندن خوشی بر منزل
کابلدن ربی شرقه سکز منزل اندن مردحل وپوصوخل وسنخل وشابلکر شرقه
بچو غر منزل جمله شرقه اندن نورزهٔ وملیزهٔ ونغره بر منزل ملیزه دن جنکوج اون ایکی
منزل اندن تادوزهٔ شرقه بچق منزل کابلدن کردیز جنوبه ایکی منزل ووردك غربه بش
منزل اندن غزنه ایکی منزل وردکدن دیکان غربه بر منزل کابلدن نغر جنوبه بش منزل
کردیزدن نغر شرقه اوچ منزل کابلدن پالیتر اوچ منزل نغردن اورکون غرب وشماله ایکی
منزل وغزنه دن اورکون غربه اوچ منزل آشناغردن نیلاب شرق وجنوبه یدی منزل
وسوات ایکی منزل دواوه دن پیجاور بر منزل سواتدن بجو جنوبه ایکی منزل ومقام جنوبه
ایکی منزل آشناغردن مقام غرب وشماله بر منزل بجودن کابل غربه اون منزل آشناغردن

پنجکوره اوچ منزل مقامدن پنج کوره برچق منزل پیشه وردن باجور غرب و شماله اوچ
منزل دواوه دن باجور شرق و شماله بر منزل پنجکوره دن باجور غربه بر منزل اسناغردن
باجور اوچ منزل کابلدن نکرهار شرقه اوچ منزل پیشه وردن غربه ایکی منزل اسناغردن
نکرهار ایکی منزل فصل ٢٦ در مملکت کشمیر وتبت اما کشمیر کسر کاف و قافله اصلنده هند
وسند واتراکدن متولد بر طائفه اسمی ایدی صکره ساکن اولدقلری یره اسم اولدی
اطرافی حصار کبی طاغلر ایله احاطه اولنمش دوردنجی اقلیمدن بر طولانی ولایتدر حدودی
جنوبنده هنددن دهلی ولاهور شمالنده بدخشان وبعض خراسان شرقنده اراضی تبت غربنده
اوغانیان منازلی اولان اراضی ایله محدوددر مسافه طولی غربدن شرقه قرق فرسخه
قریبدر عرضی جنوبدن شماله یکرمی فرسخ قدر بو جمله دوز صحرا اولوب ایکی بیک قدر
قریه یی اوتوز ایکی پرکنه یی مشتملدر بو صحرا الریاض وحیاض وازهار وانهار واشجار ایله بر مرتبه
لطیف ومزیندر که جمله سی کویا بر حدیقهٔ جنت آسا مفرح ودلکشادر لطافت آب وهواسی
سبب اولوب خلقنك خوبلری حسن رخسار ولطف شمایلده ضرب مثل اولملرینه
باعث اولمشدر بو ولایتك طاغ وصحراسنده یوز بیك قدر مزروع قریه اولدوغی زبانزدهٔ
خلایقدر جمله انواع فواکه وثمار غایت لطیف وبی شمار اولور کرچه هواسی بر مقدار برودت
اوزره اولمغله کرمسیر یرلر میوه سندن نارنج ولیمون وخرما حاصل اولماز لکن یقین یرلردن
وافر کلور بو اقلیمك دار ملکی سری نکر نام شهر یوز اون بوچق درجه طول او توزیدی عرضده
واقع اولمشدر اول ولایت حکامنك تختکاهی بر شهر مشهوردر دجله قدر بر نهر بو شهرك
میاندن جری وبو شهرده یالکز ایکی بیك خانه شال باف خانه لری دیدرکه روی زمینده اول
صنعت مهارتی انلره مخصوص اولمشدر اهل کشمیر اول جهتدن اکثر شال کیرلر وشال کشمیری
مشهور آفاقدر وبونك خلقی کرچه لطافت آب وهوا وطراوت کوه وصحرا سببیله اکثر نغمات
وغنایه مایللردر لکن لباس وطعام جهتنده غایت بی تکلف کچینورلر اکثر یدکاری برنجدر
انی دخی کیجه قالمه یرلر لکن سرتاسر اول دیار موزون موضع باده وچنك وچغانه وچاپکاه
سماع وترانه اولوب لاله لری کل رخاندن نشان ویرر محصولی اولقدر اولور که یالکز هنده
سنده دورتیوز بطمان زعفران کتورر لر اورنسو ایدر بو ولایت خلقی اکثر بوت پرستدر
سحره زیاده مقید اولورلر وانده سحر تعلیم اولنور یوغی دیرلر بر طائفه اصلی بو ولایتدندر که
بونلر عفت وعبادت اوزره اولوب رهبان طرزنده هندستانده کزرلر غارلره کیروب روحانیات
ایله مشغول اولورلر وبونلر پرهیز اوزره اولمغله بعضلری ایکیوز ییل یاشار نهر کشمیر دجله
قدر بر نهردر جمله سی طاغ دیبنده بر منبعدن چقوب شهرك اورته سندن کچر اوز رنده
اللی قدر کپری واردر دیدیسی یالکز نکر شهرنده در انی کچدکدن صکره اوغرا دوغی
یرلر اسمیله تسمیه اولنور آب دندان وآب حمدکبی بونلری کچوب مولتاندن بوقاری آب چنهاوه
قاریشور جبال کشمیر طاغلری ولایت اطرافنده کویا برنا اولنمش سور کبی اولوب انك سببیله
اهالیسی

اهالیسی جنکیزیان وغیری اهل طغیان تعرضندن دائما سلامت اوزره درز یرا بو طاغلردن
کشمیره انجق اوچ دربند وارد ربری دربند خراسان که غایت صعب وتنکدر یوکلی حیوان
کچرملك میسر اولماز لازم کلدکده پیاده اشخاص ممکن اولدوغی مرتبه اثقالی یوکلنوب
کتوررلر ایکنجی هند دربندیدر بو دخی صعوبت وتنکیده دربند خراسانه بکزر اوچنجی
دربند تبت دربو تك یولی کرچه بر مقدار آسان تردر لکن برقاچ منزلده زهرناك علفدن
غیری نسنه بولنماز چارپا قسمی اول یولدن سلامتله چقمق نادر واقع اولور مسالك کشمیر
کشمیردن لاهوره اون اوچ یول واردر اول راه کهتواربو یول اوچ شعبه در شعبهٔ اولی ایکیوز کروه
وشعبهٔ ثانیه ایکیوز التمش کروه وشعبهٔ ثالثه ایکیوز اللی سکز کروهدر هندیلر میله کروه
دیرلر بز بو کروهلر عددنه رقم ایله اشارت ایلدك شعبهٔ اولی کشمیردن شرق وجنوبه ده
پنپور که زعفران زاردر ٧ آب دت کنارنده ونت پور ٦ نهر مزبور رهطاس نواحی سنده نیلابه وارر
کرونهر مزبور کنارنده وجیلارو نام قریه ٧ ارکامو نام قریه ٦ ده کهن بونك شرقنده بر کروه بر ده
بر غریب حوض واردر یدیشر ذراع مربع وعمقی برکان قدنجه سنك تراشیده ایله بنا اولنمشدر
هر سنه شمس جوزایه تحویل وقتندن یکرمی کونه دك هر کون طلوع آفتاب وقتنده
حوض دیبندن صو چقمغه باشلیوب نصف نهارده تمام طولار وایکی دکرمن یوریدر
صو اطراقه اقار نصف نهاردن صکره چکلمکه باشلر وقت عصرده تمام صودن اثر قالمیوب
نصف ساعتدن صکره کیرو جوشه کلوب نصف اللیلده تمام طولوب طشره اقار کیرو
چکلور صباح کیرو اوسلوب سابق اوزره اقوب یکرمی کون کچدکده اصلا صو چقمز اولور
سال آینده یه دك حوض سوسز طورر وبو حوضك دیبنده دورت دلك واردر که صولر اندن
کلور کیدر هر برینك مخصوص اسملری واردر صو چکلور کن اوچ دورت دانه طین دن
مختلف الشکل حبه لری برکیسه یه بر بر اول دلکلر نامیله القا ایلسه صو اول حبه لری اول
تعیین اولنان دلکلره کتورر کیدر براسمه تعیین اولنان حبه اخر دلکه کتمز هفت اقلیمده
بر حوض دخی سند براری نام موضعده کشمیرك امور غریبه سندندر دیو یازار حوض
مذکور سنك تراشیده دن اصلا منفذی یوقدر روزنه سی کورنمز چون آفتاب ثوره کلە
هر کون طلوعدن مقدم اثر ترشح ظاهر اولوب کیدرك صو اقمغه باشلر بش التی ساعتدن
صکره چکلمکه یوز طوتوب هیچ قالمز بو تقدیرجه حوض سابق اولدوغی متعیندر انجق
منفذ اختلافی واردر کهندن کتل پایی یه سرای ملو ٨ کرنار ١٠ کهتوار داخلنده دره ده دروبولی
تماما انشدر اندن دره اورتاسنده ده چاترو ١٠ ده چنکلستان ١٢ آروار ماغی ملردن
بوکا کلورو سنقی ایدراندن کنارنهر جندرباك ٨ هندیلر اکا جنهاو دیرلر انده ایپدن کوپری
واردر کچیلوب نهر کنارنده شهر کهتوار ١٠ بونك باشقه حاکمی واردر بوما بین ده خانلر بنا
اولنمشدر اندن واوریحاجی نام قلعه ٧ طاغ باشنده یای بسنتو نام قلعه ٨ بونك حاکمنه
نکردیرلر کهتوارحاکمنه عدودراندن دمانسند ونام قریه مستقل حاکمی واردر انودیرلراندن

بدرکاه نام قصبه ۰ ۲ حاکمی برعورتدر یولنك نصفنه کلنجه بسنو حاکمی حکمنده معموردر
اندن یول ایکی ایریلوب بری باندروان کیدر کوه بلال اتکنه وارنجه دوز صحرالردر ۱۰ کوه بلال
یوقوشی ۷ باندروان دك انش ۱۰ باندروار قصبه در مستقل حاکمی واردر مان کوت
نام قلعه ۱۰ مستقل حاکمی وار درسامبو نام کوچك قصبه ۱۰ اندن سنکرثو ۱۵ هند
داخلنده بر قریه درکاونی سرای ۱۰ ده کنپن ۵ لاهورا شعبهٔ ثانیه بدرکاهدن کلیان ۱۰
کوه بلال اتکی که خلقی زلال دیرلر ۴ قلهٔ کوه ۱۰ بچل نام قصبهٔ صغیره ۶ طاغ اتکنده در
راجپند حکومتنه تابع ده لالر ۲ کون که باندروار قصبه سیدر ۱۵ شعبهٔ ثالثه بچلدن
بر یول دخی راجپند حکومتنه تابع ده چندنی ۲۰ یول چنکلستاندر اندن قصبهٔ جانکنو
۸ حاکمی پادشاه هند خدامندندر یولی سراپادر ۱ بچندن کیدیلور بوسرام حکومتنه
تابع ده دنسال ۱۰ بن نام قصبهٔ صغیره ۵ سیالکوت ۱ لاهور ۳۵ ایکنجی یول راه
کمبر دورت شعبه در اولی یوزسکسن دورت کروه ثانی وثالث ایکی اکسك رابع برار تقدو
وجبلارودن دهلو کبون ۴ بردپه باشنده قریه درده دوروه چاکبر داخلنده ده کبر ۴ کوه
تندوك دامننده ده چون ۲ قله سنده راند سنك ۵ بوندن یول ایکی اولور بری صاغنده
ده پیرستان یولی ۱۵ بو یول اتلو یولی دروبوکا شالوت دیرلر لکن قیشین قاردن قیانور بری
صولنده کوه منبورك برجانبنده هویه دیرلر بر پیچه مغانلر ۵ بو یول صعب پیاده یولیدر
نصف راهده طاغ باشنه چیقلور کاهی مخالف روزکار اسوب اولر کبی برف قطعه سنی طاغدن
اوچورر مخاطره در قیش یولی دکلدر اندن ککجاده ۳ بردوز یرده درده پیرستان ۵
کوه سنون کمرنده جانب جنوبه دوشرده هاله ۴ قبح سیه قیونلری یرلرده کنوت ۸
کوه همپردن قله سنك جنوبنده دراسم قدیمی ده سیوا یدی مستقل حاکمی واردر
اندن کوه دار اقله سی جنوبنده ده ندرهت ۵ نهر چندریاك کنارنده ده چوك ۳ یولی جمله
طاغلردر راجپنده تابع ده کندفر ۲ بونده ایپدن کوپری ایله نهره کچیلور تنکه سابقا
ذکر اولندی کوه دکو کمرنده کاوکل نام موضع ۵ کاو درخت مخصوص اسمی درکل ایسه
مطلق درخت وجه تسمیه بودرکه سابقا حاکم کشمیر سلطان اسکندر اوغلی ادم خان
باباسندن رنجیده اولوب بو محله کلدککده النده درخت مزبوردن بر میخ وار ایدی یره
دیکوب برمدتدن صکره طوتدی بر درخت عظیم اولدی کوه دکو بالاسنده راجپنده
تابع ده بتوت ۴ کوه مزبور کمرنده راجپنده تابع ده کلا ۸ قصبهٔ چلی که بچل دخی دیرلر ۴ باقیسی
ذکر اولندی اوچنجی یول راه کتروادر بوکاراه پانهال دخی دیرلر لوکبوندن یول ایکی اولور
بری دوروپونك غربیسندن ده کتر ویه کیدر ۳ کوه کازنا ردامننده ده منزمو ۱۵ زکات الدقاری
بردرکوه مزبور قله سنده سوکتل ۴ دامن کوه ده ده نوکام ۴ بوقریه طاغ جنوبنه دوشر
اندن براوق اتمی هند جانبنه راسد نام موضعده بر ذراع قدی و بر بچق ذراع قطری کبودرنك
بر مدور طاشی دیکلمشدر اسمنه شترد یرلر طوغریلق معناسنه طوغریلق طاشی دائما

کشمیرده

کشمیرده عادتدرکه راست ودروغ امرنده ایکی کیمسه نزاع اتسه بو طاشه واررلر وجنوبی
طرفنده طورور دعواسنده صادق اولان طاشك اوستندن شماله صچرار یچر کاذب
اولان یچمزدیرلر کشمیر حاکمی میرزا حیدر خلقی بوندن منع اتمشیدی ممنوع اولمدیلر ده چرل
۲ ده ارزن کوت ۴ بو ایکی قریه پانهال قریه لرندندر پانهاله تابع ده چتل واس ۲ یول
اورتاسنده دیونارد یولر بردن واردر کوه ماچیل کمرنده جانب جنوبه ده لودو ۴ ده پاینتال
۴ بو یولده ایکی دره واردر اولکیسنه نیله آرد ایکنجیه کودهلا رود یرلرده راك ۴ بو ایکی
قریه زلت تو داخلنده اولوب مستقل حاکمی واردر یولنك اورته سنده اکرو نام برکوچك
طاغ واوزرنده بتخانه بنا اولنمشدر اندن کنار چنهاو تمام انشدر ایکی کروه دخی کنارده
کوه کنك یوقوشنه چیقلور بو یچدن آت اشك یچمزسر کوه ده ده کنك ۲ ده کوتر ۲
کمر کوه ده تختمله تابع ده کترو ۳ دامن کوه لودرك ده تختمله تابع ده شدنوکه هند جانبنه
دوشر ۵ ده پوچی پوتی دخی دیرلر یولی تمام انشدر ۳ کوه دکو بالاسنده ده چلهن
۴ بونلر جمله تختمله تابعدر ده مهر ۲ ده نورو ۴ کوه کینیکلو دامننده در هند جانبنه
دوشر قصبهٔ کرمز ۳ محل حکومت تختملدر جانکنو داخلنده ده مهال ۳ ولایت جمو
داخلنده ده دانیال ۴ بونك یولی اورتاسنده چیدك نام برکوچك طاغ واردر قصبهٔ
جمو ۷ یولنده کاجد ادد یرلر برجبل واردر توهی صوبی یچلوب ده بن ۴ شهر سیالکوت
۱۰ بو یول یوزقرق کروه دراوچنجی یول راه برنل درونت پوردن یول ایکی اولوب بری
وجیلارویه کیدر بری آب وت کارنده ده نانیویه ۵ ده کدونی ۳ صو کنارنده وغله مجعیدر
ده هابلشی ۳ ده جوکام ۴ ده واسنك کند ۳ واسك بوقریه اورته سنده برچشمه در
نازین صوبی غایت بارد اولور وقیشین قورور بوقریه کوه سندر دامننده در بوکویدن یول
ایکی اولور بری شرقی که پیاده یولیدر سندربار طاغنه یوقاری ده مهریه وار ر ۱۰ قریهٔ
مزبوره اول طاغك جنوبنده در بریول دخی غربیه واندن سیك طاغ سمتنه کیدر بواتلو یولیدر
اول طاغ قله سنده برسرای ۶ ده مهر ۶ بونلر پرکنهٔ برنل داخلنده در ده ورنکه ۵ دره تر
دیرلر بردره اورته سنده در کوه سندربار بودره شرقنه دوشر وکوه پتر دره غربنده در بونلر
یوکسك طاغلر دردره دن کرصوبی اقار وایکی کره کچیلور آت یچرده چردنو ۴ بو ایکی قریه
جاکپور داخلنده در موضع پنار ۴ دره اورتاسنده منزلکاه قافله در ده دیمندل ۵ قصبهٔ
ممرکوت ۶ اصل برنل بودر قلعه سی واردر ده دمکند ۳ چنهاو کنارنده در بونده ایپدن
چتال اغاچ ایله کچیلور ده تنکهر ۳ هند جانبنده نهر کنارنده در ا یوبرنجی وانلری اولور ده کرتن
۵ کوه ماه باشنده در بونده شال طوقورلر ده پوتی پوچی دخی دیرلر ۴ بوقریه لر
تختمله متعلقدر بو یول یوزقرق برکروه اولور دردنجی یول راه داندوار راه منکار دخی دیرلر
بو یولدن آت کیدر وجیلارودن صکره سابقا ذکر اولنان ایکی یولدن غیری ایکی یول دخی
واردر بری شرقی که ده زندن کلر ۵ دیوسر ۴ بودیوسر پرکنه سندن پهال نام قریه ده

پربیکار واردرکه عمقی قامت انسان قدر طول وعرضی یوز ذراعدر بردکرمن دونر صو چقوب
آقار بر کمسه نك حاجتی اولسه بریکی چوملکه برمقدار پرنج وصو قویوب اغزنی دری ایله
محکم بند ایدرلر واول کمسه نك نامیله صویه آتارلر بر زماندن صکره چقارا کر پرنج اعتدال
اوزره پشدی ایسه تفأل ایدرلر اول شخصك اول سنه حالی خوش اولور دیو لوالاخلافی
اعتقاد ایدرلر ده داندوار ٤ ده مهو ٧ بریول دخی مغربیدر وجبکاروردن ده کدونی ٣
ده کلاه کام ٥ دیوسره تابعدر کتل زرمرك دامننده ده تاکوه ده بارنهار ٥ ابو یول تمام
طاغلر دراتلو کیدر اندن ذه له ٥ بردن ده در ده شاره ده کیل ٧ یولی ناهموار در نصفنده
توش نام بر نهر واردر چنهاوه آقار بونهردن دخی یازین ایپ وچتال اغاج ایله پچیلور اما
حریفه پیاده پچرده جان ٣ چنهاو کنارنده ده چابکاری ٤ بوندن یول ایکی اولور بری مشرقی
اول موضعدن کمی ایله پچیلوب ده شلال ٤ بردیه باشنده درده انبار ٣ جمله انشدر وبونلر
لال دیوه تابع قریه لردر دامکر ٧ لاله تابع کوچك قصبه در قلعه سی واردر بری دخی غربیکه
چنهاو کناریله غربه کیدر کناده ده کیلو ٧ کشمیر جانبنده راندن کمی ایله پچیلوب دامکر ٥
ده چیرار ٧ سیالکوت ٨ بو طریق یوز قرق بر کروه در بشنجی یول راه میم اندر کشمیردن
چانپور بونده غرایبدن بر بید سرنکون واردر که آکا کشمیر خلقی برن دیرلر بش ذراع ساقی
واردر ایکی قوجاق پتشمز دوری دورت ذراغه قریبدر واوتوز ذراع ارتفاعی واردر بوداقلری
اکری بره انمکه ایکی ذراع قالمامشدر وباشنده چوق بوداقلری وارمد دوری اللی ذراعه
قریبدر دیرلر که بر کمسه بونك بر بوداغنی تحریك انسه جمله شعب واعضائی حرکته کلور
شجر مزبور نهر وت کنارنده ایکی دیه نك اورتاسنده درو بونك شعبه لری بری برینه متصل
ونازکدر پرکنهٔ دچن پاره ده بونك کبی درخت چوق اولور بوداغی چوق اولانك حرکتی
زیاده در زیرا ارلرنده اولان هوا حرکته امداد ایدر ده رامو ٧ ده میم اندر ٨ ده منترکامه
ها کواس ٥ ده بادرنده ٥ ده دولو ٢ ککرو ٥ ده کبله ٥ ایکی طریقك بری یوز یکرمی بر
کروه بری برا کسکدر التنجی یول راه سدوردره رامودن یول ایکی اولور بری میم اندره کیدر
بری غربیدر ده وردح ٧ جمالنکر خرابه قریه در ه قلهٔ کوه برزل ٥ ادامننده ده بدل ١٢
ده سرال ٥ اذه پونی ٥ ابو یولك بعید یرده قریه لر واردر دارمی نام بر طاغ پچیلور ده کلت ٧
بوندن یول ایکی اولور بری شرقه کیدر قصبهٔ میناور ٦ موضع سکیتن ٥ چهناو
کمی ایله پچیلوب هننده داخل اولور ٤ ده چك ١ سیالکوت ٤ بری مغربیدر بهلول پور ٧
کوچك قصبه در سیالکوت ٧ بومیانده چهناو کمی ایله پچیلور ایکیسی دخی آت یولیدر بری
یوز یکرمی التی کروه بری براکسکدر التنجی یول راه هیرپور چانپوردن ده خانپور ٢ ده
زور ٣ ده هیرپور ٤ بدیال طاغنه قریبدر دامن کوه پتمرن نام طاشدن خانه
بوندن بر یول مغربیدر صاغ طاغه یوقاری کیدر پچیلویه وارنجه بر کروه اندن انشدر طاغ
کمرنده کیدیلور واشاغی انجه اوچ کروه بساتره طاشدن یاپلش خانه در اندن ایکی کروه
دخی

دخی انشده کیدیلور که آکا زنارانشی دیرلر اندن بر کروه ده کمر کوهه کلنور نار برار نام موضع ١ یولی
غایت تنکدر آتی ایکی کمسه بری بیدر بری سور ردوند نام سرای ٣ پیرپنجال ٢ یوقوش
باشنده درکوکی ٣ ١ نش نهایتنده درقیش یولی دکلدر کیدنلر کوتنه پوست بغلیوب
صیر یلوزابنر لکن خطر درده پشنه ١ بیرم کله ٥ برقاج پاره قریه در کمرك الور لربر کوچك
نهری واردر طغیان ایتدکده اون سکز کره پچیلور یازین یکرمی یدی کره پچیلور عرضی اوچ
دورت ذراع وعمقی ایکی ذراعدر ده کنوانی ٤ قصبهٔ تنو ٣ ده بزت ٣ راجوبرل ٤
بری دخی شرقیدر پمرن دن کاملنوکوت بریکسك طاغده خرابه قلعه در کوه هستونز ٣
ده کندیار ٣ منزل کارباندراندن یول ایکی اولور بری شرقه کیدر پکمز پل نام خرابه قلعه ٥ ١
صیلکه ده کلانیدر ١٠ راجوبری ٨ ده سنك پور ٧ کارنکوت ٥ نوشهر ٦ ده موجوال ٥
ده بدو ٣ بنیر ٧ ده دترکو ٧ چنهاو کنارنده ده کاتهال ١٠ ده پیرکانی ٧ ککر
جمه نام قلعه ٨ ده سینسر ٦ شیوکر ٧ ده پنیاله ٣ سرای بحر ٦ بری غربه کیدر کند
یاردن پیرپنجال ٣ ستونز بولندن فیل وات ودوه کیدراو براندن کنزیدنجی یول راه جرهارودر
کشمیردن ده سبك ٧ ده سورش ٥ ده پیهن ٣ کوه چرهارو انکنده در وکمر کوه ده یار
حرك بام ییلاق ٥ طاغ باشنده کنزول نام خرابه قلعه ٥ بوندن اشاغی انیلور هوین نام مغارهٔ
عظیمه که بیك ادم الور ٣ طاغدن ایکی کروه بعید صحراده ده کاترود ٧ ده سهرن
٥ مست پل خانه قدر بر طاشدر ٤ کوه بلر اورته سنده هستالوت ٧ ده برت ٤ براجوبری
٧ بو یول جمله یوز اللی بش کروه در یازن اتلو کیدر قیشده کثرت برف وشدت روزکاردن
آشلماز سکزنجی یول راه جیل درشهردن ده کله نهامو ٧ ده لولبور ٥ ده بیروزپور ٦
کوه چیل دامننده قریه ١ کمر کوه برذلل نام برسنکدن خانه ٧ اوچ کروه دن کیدیلور
دورنده بالایه چیقیلور اندن طاغ باشنده سرپل ٨ کمرکوه ده شادج ١٠ ده کاترو
٥ بو یول یوز التمش طقوز کروه در طقوزنجی یول راه بد سنکر شهردن ده پتن ١٠ ده اشکو ٧
ده پچهامو ٨ ده کنتمل ٤ بر طرفی طاغ بر طرفی نهر بهت دراندن ده ماهورو
٧ بو یول غایت طاردر کمرکوه دن پچر دورت کروه اتی ایکی کمسه بری یدر بری
اردندن سورر ده شاهکوت ٥ ده أر ١ بوندن کوه بد سنکره کیدیلور
جنوبی دامننده هالن ١٠ ده دیوکار ٨ ده پرونج ٨ بوندن یول ایکی یول
اولور بری صوله کیدر سهرن ٧ بری صاغنده ده کیلهبرو ٧ قصبهٔ باهورو ١٠ ده پاهولن
١٠ قصبهٔ سلطانپور ١٠ ده جلم ٧ نهر جلم کنارنده در صو کمی ایله پچیلوب ده خواصپور ٨
چنهاو کنارنده ده کاتهال ٧ ده پیرکانی ٧ پرونجه دك آت وفیل ودوه کیدر اندن
اوته انجق آت کیدر راه اول یوز طقسان دورت کروه راه ثانی یوز یتمش سکز
کروه در طقوزنجی یول راه پکلی پتندن باریله ١٢ یولده آب وت پچیلور کیدن جسری واردر
ده تمل ٨ ده دوارکنتل ٦ صاغ طرفی طاغ بر طرفی آب وت درده دیو ١٠ یولدن صپادر

ده دنكوت ٥ بو يولده كوه كوارم چكيلوردن بل نام دروازه ٨ بو طرفى طاغ بر طرفى آب دت اولدوغى يرده اغاچدن دردة پولياس ٣ قصبهٔ نكرى ٥ حاكمى كشميره تابعدر ده نوپور ٤ ده وار ٥ پيدرنك نام بر نهر عظيم كارنده دركاكلرله چكيلور كشميريلر آكا شراه ديرلر ايكى طرفدن ايپلر بغليوب چكرلر آت وآدم بنوب چكرده نيسمك ١٥ بو يول اورته سنده كوه شنكروار درانده نصكره كسنه ديرلر برصو چكيلور قصبهٔ پكلى ١٥ ده مانكل قلعه سى واردر ٦ قصبهٔ شاخرخ سلطان ٨ ده چكركام ٥ ده هزاره ٨ سراى مادوسنك ٧ سراى خربزه ديمكله مشهوردر قصبهٔ راولپندى ٦ ده هاتيه ٧ رهطاس ٦ ده جلم ٣ جمله سى ايكيوز دورت كروه در بو يولدن جمله حيوانات كيدر اونجى راه كرنودريتن دن قصبهٔ سپور ١٠ ده پترو ٨ ده تراهكام ٨ ده تبهندو ٣ كوه زردامننده درده تنكدار ١٥ ده اچربل ١٠ قصبهٔ هبنك ١٢ پكلى بو يولدن انجق پياده كيدر ايكيوز اون التى كروه در ملوك كشمير هفت اقليمده ايدر سلفده كشمير هنديلر ضبطنده ايدى التى يوزاللى دورت تاريخ هجرى ده سلطان ناصر الدين بن شمس الدين كه پادشاه دهلى ايدى بو ديارده شعاير اسلاميه يى شايع قلدى وزين حسن نام كمسه والى اولوب اولادندن اون نفر يوز التمش سال مستقل ضبط ايلديلر وسلطنت سوردیلر انلرك برى سلطان زين العابدين ايدى كه اللى ايكى ييل پادشاه اولدى كشمير هيچ بر عصرده انك زمانى كبى معمور اولمش دكل ايدى مزبورك كفر واسلامه نظرى اولميوب انجق يانده مرد عارف وهنرمند معتبر ايدى اطراف جوانبدن ارباب معارف وهر صنعتك ماهرلرينى طلب ايدر كتوررعايت ايله اول ديارده اسكان ايدردى نه دينده اولورسه تعرض ايتمزدى اول اجلدن بعضيلر مزبورى ديو جوكيان اوزره دردیلر انك وفاتندن نصكره يرلودن برجماعت حكومتده اولديلر تاكه طقوزيوز طقسانده شاه نصر رفنه كيردى امامير زاحيدر هند تاريخنده ايدر شمس الدين زى قلندريله كشميره كلوب اول زمان برزن انده حكومت ايدردى شمس الدين عورتك خدمتنده اولدى كيدرك كامران اولوب عورتى الدى وخلقى كندويه تابع قلوب جلوس ايتدى صكره اوغلى علاء الدين بعده سلطان قطب الدين واوغلى سلطان اسكندر ترتيب اوزره پادشاهلق سوردیلر بو اسكندر دين اسلامه رواج ويروب اكثر بتخانه لرى ييقدى اندن نصكره زين العابدين اولوب كشميرى معمور قلدى بعده اول ديار چكيلردن برقاچ كمسه دخى حكومت سوروب اول طبقه دن يوسف خان نوبتنده شاه عجم تسخير ايلدى يوسف خان تابع اولوب نيچه ييللرانك طرفندن خانلق اتدى شعر وموسيقى ده مهارتى وار ايدى بونده نيچه شعرا وفضلا كلمشدر مملكت تبت تاء مضمومه وفتح باء مشدده ايله تقويمده مذكور اولدوغى اوزره سكر وزننده در لكن مسعودى ثاء مثلثه ايله يازار خراسان جوارنده بر واسع ولطيف ولايتدر حدودى شرقده چين طاغلرى جنوبنده كشمير وهند غربده خراسان بلادى شمالده ختا وختن صحرالرى ايله محدوددر مشهور شهرى غنج ابن سعيد قولنجه يوز اوتوز درجه طول

طول قرق بوچق درجه عرضده طاغ باشنده برشهر مشهور ومعمور در حصارينك بر قپوسى واردر برى دخى قصر ضحك بو طاغده يوز يكرمى بش بوچق طول اوتوز سكز بوچق عرضده واقع اولمشدر بو جبالك شرقنده جنوبدن شماله التى مرحله قدر ممتد وعرضى اوچ بوچق منزل بر صحراوار در كه اطرافنى جبل سنبل خلقه كبى احاطه اتمشدر بو طاغلرده مسك كيكلرى سنبل اوتلاز صولارى هر طرفدن صحرايه اقار وسطنده مجتمع اولور لطيف ولذيذ صودر آكا بركهٔ تبت ديرلر اول محل يوز يكرمى التى درجه طول وقرق بر عرضده واقع اولمشدر تبت خلقى چينيلر كبى افطس ومدور يوزلو اولور فضه وحديد وجواهر مسك وقپلان پوستى ايله تجارت ايدرلر مسعودى ايدر تبتك خواصى غرايبدندر آب وهواسى صحيح ولطيف ترابى محصولدار اولوب انواع ثمارى وازهارى حددن بيروندر ابدى سكانى غمندر بلزلر وانلره وهم وحزن عارض اولماق يوبوك خاصه سيدر جمله سى ضاحك ومسرور رقة طبع صاحبى بشوش اولوب انواع رقص وملاهى استعمال ايدرلر حتى ميتلرينى بيله ساز وسوز ايله قالدوررلر وبالجمله بو ولايتده حيوان ناطق وصامته طبيعت دم غالب اولوب حكمتى اجرا ايدرلور نسو ايدر بو اولكه ده عظيم قامشلر اولور اورمانلى چوقدر يرتجى حيواناتى وافر اولور اول اجلدن يوللرى مخاطره در لكن هر سنه تجار سفر ايدوب مرجان الى كيدرلر زيرا انده اقچه يرينه مرجان يحر ومسك الوب اندن عظيم فائده ايدرلر آهوى مسك برحيوان غزال كبى درباشى طكوز باشنه بكزر اغزنده فيل كبى ايكى ديشى بتر وطشره چقار بونلرى سورى ايله بسلرلر هر سنه قارنلرنده بر ورم پيدا اولوب آى ارتدقچه زياده اولور نضج بولدقده غايت بكيشر بعض قپاره سوروب ور منى دشر اندن اقان قانى مسك اولور ايوسى ضيا رمترقد ر ديرلر بونلر سنبل هندى يمكله مسكى غايت فايق اولور انكيچون يعيد يرلردن تجار كلور كيدر وبونده دارچين وقرنفل دخى حاصل اولور لكن ملوكه بهارى كبى معتبر دكلدر وطشره كتمز وبو يرخلقى انى بهار ايله تربيه ايدوب چيكيرلر وعورتلر بينك قوشاغى كندبلر چزملك جرمدر وصقال قومزلر جمله تراش ايدرلر وبولار لرحبيب السير ده تبت طاغلرندن برطاغ يازاركه انده آتش ياقسه لر البته صو چقوب آتشى سوينددورر حتى بعض ملوك تجربه ايچون وافر نفط وكوكرت يغدروب آتش ويردكده بروافر صو چقوب سويندر دى ياقمق ممكن اولمدى فصل ٢٧ در مملكت سجستان سيستان معربى در خراسان ايله كرمان وسند اراسنده برواسع ولايتدر حدودى شرقده اوغانستان هند ومكران شمالده بعض هند غزنه وغور غربده كرمان وخراسان جنوبده مفازهٔ كرمان ايله محدوددر سلفده برمرتبه معمور ايدى كه بر جريب زمينى باوجود قلت آب بيك دينار ضا تلوردى واول زمان غور واسفرار بو اولكه ده داخل ايدى صكره خراب اولوب انلر ايرلدى بو ولايتك دار ملكى ذرنج نام شهر طقسان

یدی درجه طول اوتوز ایکی بوچق عرضده بر بیوك شهردر اسم ولایت بوكا دخی اطلاق اولنور خراسان ومكران وكرمان وهند آراسنده دوشر سلفده رام شهر تختگاه ایدی خراب اولوب یرینه ذرنج یاپلدی بونك حصاری وواروشی وار درخندق كندن صو قایناو سائر صولر دخی انده جمع اولوب طولار واروشنك دخی اطرافی دیوار وخندقدر بو حصارك بش قپوسی آچیلور دمر قپو بوایكیسندن كیدن پارس یولنه كیدر بری دخی كركونه قپوسی خراسان یولنه در دوردنجی قپو بوایكیسندن یكنیكی بست جانبنه آچلور بشنجی دروازهٔ طعام بوجمله دمردندر واروشك دخی اون اوچ دروازه سی وار در پارس طرفنده دروازهٔ میتادر وازهٔ كركان در وازهٔ اشرك در وازهٔ درسارا دروازهٔ شعیب دروازهٔ خویك دروازهٔ درپنیكی دروازهٔ كركونه دروازهٔ اسپر دروازهٔ غنجوه دروازهٔ رستستان دروازهٔ زنكبار بونلر جمله طوپراقدندر مساجد وجوامعی وافر اولوب اسواقی بول ومعموردر یعقوب بن لیثك انده برسوقی وار در مكه یه وجامعنه وقف ایلمشدر بوشهرده متعدد نهرلر آقار بری دروازهٔ كهندن وبری دروازهٔ نودن كیرر اوچ صوبر مسجد اوكنده جمع اولوب دكرمن یوریدر و برحوض عظیمه داخل اولور كه اندن شهرك خانه لرینه توزیع اولنور وباغچه لرینی سقی ایدر واروشده بونلردن غیری بیوك نهرلر آقاركه ایچری كیرن آنلرك شعبه سیدر وبوشهرده دروازهٔ پارسدن دروازهٔ میناییه وارنجه متصل ومتد برچارسو واردر بر فرسخ قدر ممتد اولور وبوشهرك هواسی خاردر صوغوق وشدید روزكاری اكسك اولماز وقیش قاریغماز وبونك بناسی اكثر كرپچدر آغاجی نادر اولور بوكا منسوب اولانلردن بری صاحب مذهب محمد بن كرام در سجستانك باقی شهرلری بونلردر رخج ضم راء مهمله وفتح خاء معجمه مشدده ایله یوز اوچ درجه طول اوتوز ایكی درجه عرضده بر بیوك شهر وناحیه در نهرهند مند بونك حدودندن كچر بغجوان بونك قصبه لرندندر بست طقسان سكز بوچق طول اوتوز ایكی بوچق عرضده نهر هندمند كنارنده برشهر مشهوردر سجستانده ذرنجدن صكره بوندن معمور شهر یوقدر هواسی لطیف عراق هواسنه وصویی فرات صوینه بكزر خلقی دخی اهل عراق طوری اوزره در نعمتی فراوان میوه سی چوق خصوصا خرماسی اجاصی غایت ایو اولور اوزومی دخی وافردر جوامع ومساجدی ونهر مز بوراوزرنده كیلرله جسری واردر فضلادن ابوالفتح بوشهره نسبت اولنور قرنین ذرنجدن بر مرحله شرق وشماله بر كوچك قصبه در یسته كیدركن صوله دوشر خواش یوز بوچق درجه طول اوتوز ایكی بوچق عرضده قرنیندن بیوك قصبه درانده بسته كیدركن بر مرحله صوله دوشر آقار صویی وخرمالغی واردر حصن الطاق خواشه نصف مرحله قریب یرده بر بلدهٔ صغیره در اماباغ وراغی وقراسی چوقدر سیستانه نعمت ومیوه خصوصا انكوراندن منتشر اولور حصاری بر مرتفع طاغده در نهرلر احاطه متین صعب قلعه در اول دیار ملوكی خزینه سنی انده حفظ ایدرلر بروجهله تسخیری

قابل

قابل دكلدر دیرلر درغش هندمند كنارنده سجستان نواحیسندن دوار نام ناحیه ده بر قصبه در دوار ناحیه سی بستدن ایكی مرحله یرده بلاد رستم ایدی كیكاوس اكا تملیك اتمشیدی داوردخی دیرلر سلاطین غورجدی اولان سوری نك دار ملكی ایدی قندهار مضافدر سروان بستدن ایكی مرحله یرده بر بلدهٔ صغیره در اوزمی ومیوه سی اولور قندهار یوز درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده ذرنجدن اون مرحله شرقده برشهر وحصاردر تقویمده اسكندر بنا اتدیكی حصارلردن یازر بونهر بونك غرب طرفنده اولان طاغدن كلوب جنوبنه مرور وحصاری دور ایدر خلقی چوق واسع شهردر میان قلعه ده سنك خارادن بر چاه عمیق واردر هر بار صو بندن چكسه لر اغاج پاره لری واوثلر چقار بو دلالت ایدركه خارجدن منفذی اوله حصارمز بور عجم شاهلری ایله هند پادشاهی اراسنده سرحد اولمغله اكثر محاصره وجنكدن خالی دكلدر فراه قندهاردن غرب وشماله یدی مرحله یرده طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز دورت درجه عرضده بر بیوك قصبه در التمش پاره قریه سی ومزارع ونخلستانی واردر یانندن برنهر آقار اوزرنده بر عظیم قنطره بنا اولنمشدر بر فرسخ قریب یرده برطاغ واردركه اكامارندكی دیرلر طاشدن یونلمش بر طاغدن دائما آب ترشح ایدر خلق انده زیارته واروب دعا ایدرلر و حاجتلرین سویلرلر اگر قطرات زیاده جه اولورسه حاجت روا اولوردیو مسرور كیدرلر والا نا امید اولورلر بوشهره منسوب اولانلرك بری نصاب صبیان صاحبی ابو نصردر نه بندان فراه دن التی مرحله قریه طاغده بر قلعه در وقصبه در آقار صویی فراه دن كلور قصر والیٔ ولایت اوتورر برشهر در سفنجای قصردن بیوك برشهر در ما بین رخج ناحیه سنده بر قصبه در رودان فرومنده قریب برشهر صغیردر آب روانی ومزارع فراوانی واردر خلج نام محالك خلقی بر قوم دركه قدیم الزماندن بوولایته كلوب هند ایله نواحی سیستان اراسنده آرام ایدیلر شكل وطورلری تركمان طائفه سنه بكزر زبان تركی سویلرلر پته اوغان طائفه سندن قوتركوچرا اولی بر طائفه در اولورینه ملك پته دیرلر داغلرده اولوب دوه وقیون وصغر بسلرلر مكانلرینی سیت یردن غرب وشماله اون بش مرحله وقندهاردن شرق وجنوبه یدی مرحله دربونلر سیستان حاكمنه تابعلردر سرخ سره وبركوویرر لر اوصاف واحوال سیستان خراج سجستان سلفده التمش یدی یوك ایدی صكره بعض بلاد زدافر اولنوب طقوز یوكه اندی سرتاسر ودوز قومسال یرلر اولوب انجق نام شهری قربنده بر طاغ واردر ارتفاعی ثلث فرسخ وبر جانبی صافی ریك رواندر اول سمتنده زیارتگاهلر واردر جمعه كیجه سی خلق واروب عظیم طبل ونقاره سسی اشیدرز دیرلر بو قصه تاریخ مبارکشاهی دن منقولدر سجستانده سرد وتند روزكارلر اسر وقاریغماز روزكار قومی بر یردن بریره هر بار نقل اتمه دركاهی بر محلی قومه باصدرر بعض حیله لر ایله قومی شهرلردن دفع ایدرلر بر دیوار كبی هولی چكوب دبنده بر یر كمرلر ودلكلر قورلر روزكار اول منفذلردن كیروب قومی

سیستان

دفع ایدر صحرالرنده اکثریا دکرمنلری ایله یلکنورلر ریاحی شدید مملکتدر وسیستان
ایله کرمان اراسی عظیم بنالری وقدیم آثاری مشتملدر وسیستان اوجوزلق ولایتدر اناری
اوزومی خرماسی چوق اولور خلقی اکثر غنا ویسار اوزره در صحرالرنده حلتیت وافر بولنور
و بونلر کدی کبی قنفذ بسلرلر براننده حیات چوقدر نهر هندمند انهار سجستانک بیوکیدر
غور شرقندن کلوب حدود رخجه وبسته اوغرار جنوبندن کچوب شرقدن غربه
اقار اعوجاج ایله ذرنج جنوبندن کچوب بحیرهٔ زره یه دوکلور دینلدی لکن بسته کلدکده
طاغلوب متفرق اولور چوق قریه لر سقی ایدر نهر طعام ونهر باسروز ونهر ستار وزآبرلر اولور
ذرنجه واران بو نهر ستار روزدر بستدن بر اول نهر ایله صو طغیاننده صندل ایله کلورلر ونهر
ملا وغیری نهرلر بوندن آیریلورلر نهر مزبور شدید الجریان اولوب اوزرنده چوق شهرلر
وقصبه لر واردر چوق هندیلر بونک کنارنده معتکف ومعذب اولورلر بوندن وافر انهار آیریلور
وچوق نهر دوکلور نه زیاده ونه ناقص اولور نهر فراه فراه طاغلرندن آقوب نه بندان
قلعه سنه وارر اندن جنوبه کیدر زره کولنه دوکلور بحیرهٔ زره سجستانده بر بیوک کولدر
طولی اوتوز فرسخ وعرضی بر مرحله قدر اورته سنده بر جزیره واردر مسکون ومزروعدر
بونک صویی لطیف اولمغله بی نظیر بالغی چقار وقامشی وافر اولور اطرافی جمله مزارع
وقرادر الا سجستانه ملاقی اولان طرفی خرابه وبیاباندر نهر هندمند وآب فراه بوکا دوکلور
مسالک سیستان ذرنجدن هراته کرکونه بر منزل بستره دورت فرسخ هندمنددن
بر شعبه یه یوله چیلوراندن جزیره بر منزل رودفراه کوپروسی بر منزل فراه بر منزل کوسان
سرحد سیستاندر خاسان وکاریز سری وسیاه کوه بر منزل درذرنجدن بسته رسوق
وسرورود حروری ورود دیشک اوزرنده آجر ایله بنا اولنمش بر کوپروسی واردر
رباط دهک رباط ارسون رباط کرور رباط هستان رباط عبدالله بست بر مرحله در
بستدن غزنه یه رباط فیروزمند رباط معون رباط کرورخج وکمینی آباد وخراسان ورباط
سرآب واونی ورباط جنکل آباد وده عوم ده خواست ده حوم وخوابسار بر منزلدر
سیستاندن بالینه راه بیابان زنجدن رباط سنکین رباط جنکی رباط یم سنجان
جمله اون دورت منزلدر سیستاندن کرمان وفارسه خاوران رباط واریک رباط قاضی
رباط کرابجان منزل سینج نواحی کرماندن جمله سکز مرحله در پس ذرنجدن
هراة الی منزل بستدن غزنه اون درت منزل فراهدن قندهاره بش منزل قندهاردن یکر
اون ایکی منزل وکیج جنوبه اون سکز منزل ومشهد یکرمی منزل وزرنج غربه اون منزل
وهزاره اون ایکی منزل وبهلواره بش منزل وفراهدن نیشابوره اون منزل وهراة بش
منزل وذرنجدن نه بندان شماله دورت منزل اندن خبیص غربه وجنوبه الی منزل
مسافه در ملوک سیستان بو اقالیم خلفاء راشدین عصرنده فتح اولنوب بنی امیه
وآل عباس طرفندن والیلر ضبط ایدرلردی درهم بن حسینن ولایتی نوبتنده لیث صفار ظهور

ایدوب

ایدوب توجه صفارکن درهمه انتساب اتدی وسر عسکر اولدی لیث وفاتندن اوغلی یعقوب
یرینه کچدی ایکیوز اوتوز یدیده درهم دخی وفات ایدوب اوغلی صالح حکومته قادر اولمغله
یعقوب اموری قبضهٔ تصرفنه الوب جلوس اتدی ومستقل پادشاه اولدی خراسانی
آل طاهردن الوب کرمان وفارسه دخی مستولی اولدی ایکیوز التمش بشده وفات ایدوب
برادری عمرو یرینه کچدی خلیفه یه اطاعت ایدوب منشور الدی قهستان وغزنه ومازندرانه
مستولی اولدی صکره مخالفت ایدوب بغدادی الملق دلدی امیر اسمعیل سامانی خلیفه
طرفندن اوزرینه کلوب بلخ ناحیه سنده بوزدی کرفتار اتدی ایکی سنه حبسدن صکره
ایکیوز سکسن طقوزده قتل اولندی یکرمی ایکی ییل پادشاهلق سوردی صکره اوغلنک
اوغلی طاهر بن محمد سیستانده جلوس ایدوب فارسه مستولی اولدی معتضد اکا امیر
پدری کبی کوندروب بوزدی لیث بن علی بن لیث طاهردن صکره پادشاه اولدی فارسه
لشکر چکدی صکره برادری معدل بن علی یرینه کچوب بر زمان سوردی بعده عمرو بن
یعقوب اوچیوزده پادشاه اولدی بعده احمد بن خلف یرینه کچدی هر انده عمر کچردی
خلف بن احمد پدری یرینه کچوب غایت فاضل وعاقل قویدی یوز جلدده بر تفسیر
تألیف اتدردی طقسان طقوزده وفات ایدوب اوغلی طاهر یرینه کچوب غایت فاضل
وعاقل قویدی پادشاهلق سوردی سرای طاهر اکا منسوبدر دورت یوز حدودنده منقرض
اولدیلر صکره غزنویلر وسلجوقیلر طرفندن حکام ضبطنه کیروب بالآخره عجم شاهلری
مستولی اولدی حالا قزلباش خانلری ضبطنده در قندهار نجه انلر حکم ایدرلر اوته سی
پادشاه هند تصرفنده در قندهارده ایکی طرف نزاع اوزره در کاه هندیلر الور کاه قزلباش
مستولی اولور فصل ۲۸ در مملکت بدخشان وغور وطخارستان اما بدخشان
نهر جیحون ایله نهر مرغاب اراسنده بر مملکتدر اسمی دار ملکی اولان بلده یه دخی اطلاق اولنور
حدودی جنوبده نهر مرغاب شمالده نهر جیحون شرقده ترکستان غربده بلخ وخراسان ایله
محدوددر شهر مزبور یوز اون بر درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده اثبات اولنمشدر
معمور رستاقی واردر یرلرکه بو حصاری جعفر دوانیقی قرق زبیلده بنا اتدردی شهر مزبورک
یانندن کچن نهر خرار مرغاب صوینه اقار اطرافی باغ وباغچه در طاغلرنده لعل ایله لاجوردی
مشهوردر مسکی دخی وافر اولور بونده پادزهر کبی حجر فتیله دیرلر بر نوع حجر واردر هفت اقلیم
صاحبی ایدر بدخشان اولکه سی انهار واشجار ومراتع چوق یرلردر خلقی اکثر اولوس
قومی قوناروکوچر اولی طائفه در ارالرنده ایوانلر قوپار آب وهواسی لطیف دشت
وصحراسی پرسبز ونظیف ولایتدر شاهان بدخشاندن شاه ناصر خسروک سلفنده بر حمامی
وار ایدی مربع جامه کننده یکرمی دورت قبو آچیلور وهر برندن بر حمامه کیریلوردی
جمله سنک ضیاسی بر جامدن وهر برنده نیچه مخصوص حالات وار ایدی لکن
خراب اولوب انجق اثری قالدی بونک طاغلرنده قویروغی حوتاز حیوان اولور

بدخشان قصبه‌لری بونلردر جرم قندسدن یدی مرحله شرقده بدخشان اعمالندن
برقصبه در شاه ناصرخسرو مزاری بونده ایدی قندس بدخشاندن یدی مرحله‌یرده
باغلی باغچه‌لی شهردر آقارصولری واردر بلخدن کابله کیدرکن برمقدار یولدن شرق
جانبنه دوشر و بوندن بلخ ایکی مرحله مابین صوسز چول و مفازه‌در خنجان کابل ایله
قندس اراسنده برقصبه‌در میوه‌سی بول نعمتی وافر طاغلر اراسنده بردره ایچنه دوشمشدر
اورته سندن بردره آقار کابل ایله بلخ اورته سنده یول اوزره هر بری آلتیشر منزلدر اندرآب
اندرآبه دخی دیرلر یوز اوچ بوچق درجه طول او توز بش بوچق عرضده غزنه ایله بلخ
اراسنه دوشر خنجان شمالنده ایکی ساعتلک یرده برقصبه‌در پنجهیر طاغی بونک قربنده
اولوب انده معدن فضه واردر حالا نعمتلو باغلو باغچه‌لو بربیوک قریه اولمشدر بونک صولری
خنجانه کیدر اشکمش قندسدن برمرحله جنوبه دوز یرده باغلی باغچه‌لی برقصبه‌در
چشمه‌لری آقار صولری لطیف و بارد اولوب شرقنده برطاغی دخی واردر غوری خنجان
شمالنده برقصبه و ناحیه‌در بوندن اوچ کونده چول کچیلوب میمنه‌یه واریلور میمنه‌دن
بلخ ایکی مرحله‌در مابین قریه‌لر و معموردر بونک باقی قصبه‌لری رستاق و قلعهٔ ظفر
و بغلام‌در اما طخارستان ضم طاء مهمله و خاء معجمه ایله بدخشاندن غرب سمتنه
دوشر بربیوک ناحیه‌در ابن حوقل بونی مضافات بلخدن عد ایلدی ترکستان ایله
سنورداشدر جیحون و مرغاب صولری بدخشاندن بوکا اوغرار برنیچه بلادی مشتملدر
مشهور شهری ولوالج یوز ایکی بوچق درجه طول او توز یدی بوچق عرضده برشهردر
ولوالش و ولج دخی دیرلر بلخدن یکرمی فرسخ یرده برسیاه طاشلی طاغ اوزرنده واقع
اولمشدر اول طاغی سکز فرسخ احاطه ایدر مملکت هیاطله‌در بوندن طالقان التی
فرسخ یردر طائقان طایقان و طابکان دخی دیرلر طقسان سکز درجه طول او توز یدی
بوچق عرضده نواحیٔ بلخده طخارستاندن بربلده‌در طاغلر اراسنده اولوب اوکندن
برنهر آقار باغی و باغچه‌سی و طاغنده قریه‌لری واردر اکثر خلقی حایکلردر میوه‌سی و غله‌سی
چوق معمور ولایتدر راوان و سمنجان که سهبان دخی دیرلر برکوچک شهردر طرف
شرقیسنده اوچ محله‌سی و محکم قلعه‌سی و وافر باغلر و آقار صولری وار در بونده اوزم
انجیر شفتالو فستق غایت خوب و وافر اولور دیو صاحب نزهة تحریر ایدر واسکلکند طاغلر
اراسنده برکوچک قصبه‌در هلبک بودخی طاغده برشهردر جمله مدن طخارستان دوز
یرلر اولوب انجق اسکلکند ایله هلبک طاغده واقع اولمشدر بو طاغلر رود خشاب ایله رود
بدخشان اراسنده‌در بوندن وافر صولر آقوب مداین اوکنده جمله‌سی جیحونه دوکلور
منک هلبکدن بیوک برشهردر پنجهیردن برنهر کچوب چاربانه اورته سندن فراوه‌یه
وهننه کیدر ذوالین و ذراب بو ایکی شهرلک آب روانی وافر و اشجاری متکاثردر وخش
بودخی طخارستان شهرلرندن یازلمش لکن بزماوراء نهرده ختلان شهرلرندن یازارز مملکت غور
شرقنده

شرقنده غرجستان و اوج طرفنده خراسان ایله محدود طاغستان برولایتدر سلفده عظیم معمور
قلعه‌لر و شهرلری قرا و ضیاعی مشتمل ایدی صکره برازخراب اولدی صعب قلعه‌لری
چوقدر اطرافی اهل اسلام و نفس غور جمله کافرستاندر خراسان لسانیله تکلم ایدرلر مسلمانی
قنی از دربو برلرک آب و هواسی لطیف میوه‌لری بی نظیر مزارع و مراتعی و کوموش معدنلری
وافردر بو طرفی غرجستانه بر طرفی هراته بو طرفی رباط کردانه منتهی اولور حدود بامیانه
خراساندن پنجهیره وارنجه طاغلری ممتددر نزهه‌ده ایدر غور بر ولایتدر شهرنه آهنکران
دیرلر طقسان طقوز درجه طول او توز بش درجه عرضده اللی پاره قریه‌یی مشتملدر
حاصل غله و برازمیوه اولوب خلقی بلاهته منسوبلردر و بعض کتبده بو مملکتک شهری غور
بدخشان اعمالندن اولوب هراة ایله غزنه اراسنه دوشر بر لطیف بلده‌در ناحیه سنه غوری
دیرلردار ملکی فیروزکوه بر صعب و متین قلعه و غور پادشاهلرینک تختی در پیروزکوه
معربی در بودیارک قلاع منیعه سندن بری دخی قلعهٔ چینارکه دنیاده نظیری نادر بر حصاردر
بری دخی کردکوه دررد فطقسان طقوز درجه طول او توز ایکی درجه عرضده غور قصبه‌لرندن
برقصبه‌در مسالک بدخشان و غور بدخشاندن بلخ اون اوج منزل و قندس یدی منزل
و طالقان یدی منزل و جرم یدی منزل قندسدن خنجان التی منزل و بلخ ایکی منزل
مابین چولدر و اندراب دورت منزل و اسکمش نام قریه برمنزل خنجاندن کابل التی منزل
و بلخ التی منزل و اندرآب شماله دورت ساعت طالقاندن ختلان دورت منزل و جرم دورت
منزل و قندس غربه یدی منزل مسافه‌در احوال ملوک شاهان بدخشان اسکندره
منسوب بحنورلردی نیچه ییللر حکومت اول سلسله‌ده ممتد اولوب کیمسه مزاحم اولمدی
جزئی خراج و باج ایله اول ولایت مرزبانلغی انلره مسلم ایدی سلطان ابوسعید کورکان
بدخشان اولکه سنه طمع ایدوب شاهلرینی استیصال قصدنده اولدی انلرک آخری
اولان سلطان محمدی اولادی ایله کرفتار و قتل ایلدی آخر کندی دخی اوزون حسن النده
مقتول اولدی بعده بدخشان حکومتی ملوک خراسان نوابنه متعلق اولوب بالاخره عجم
شاهلری پنجه سنه دوشدی ملوک غور اولاد ضحاکدن نام بسطام نام غور طاغلرینی
پناه ایدوب ساکن اولمش ایدی حضرت علی کرم الله وجهه خلافتنده بونک اعقابندن
تنسی نام کمسه اسلامه کلوب اول دیار حکومتنک منشورنی الدی که خط حضرت علی ایله
بهرامشاه زمانه کلنجه اللرنده باقی ایدی بو سلسله‌دن فولاد ابومسلم خروجنده حاکم ایدی
تختی هارون رشید زماننده وسوری صغاریه زماننده و اوغلی محمد سلطان محمود
عصرنده حکومت سوردی اوغلی ابوعلی و بونک برادرزاده‌سی محمد حاکم اولوب ابراهیم غزنوی
ایله جنگ ایلدی صکره قطب الدین حسن بن محمد بن ینه تحدی که جد سلاطین غوریه‌در
بونک اوغلی عزالدین حسینک یدی اوغلی قالدی ایکی فرقه اولدیلر بری اول طبقهٔ
غوریه‌ده قطب الدین محمد بن عزالدین حسین که ملک جبال دیمکله مشهور ایدی بهرامشاه

غزنوی دامادی اولوب واردقده تهمتله زهرلدی غوربلر ایله غزنویان بیننده اول عداوت
بو اولدی برادری سوری یرینه کچدی غزنه یه عسکر چکوب مغلوب اولدقده بهرامشاه
یشیوز قرق دورتده الهکتوروب قتل اتدی بهاالدین سام حسین یرینه کچدی برادرلری
انتقامی ایچون حرکت اوزره ایکن وفات اتدی علاالدین حسین جهانسوز پادشاه اولوب
غزنه یه واردی بهرامشاهی بوزوب بلند آوازه اولدی بو سلسله دن اول استقلال بولان
بودر غزنه و بعض خراسانی الدی یشیوز اللی التیده وفات ایدوب اوغلی سیف الدین
محمد یرینه کچدی ایکنجی سنه غزنه طائفه سی جنکنه کیدوب کندی قومی بیننده
مقتول اولدی غیاث الدین محمد عم زاده سندن صکره پادشاه اولوب خراسانی الدی
وعظیم الشان جهاندار ایدی چوق غزا ایلدی یشیوز طقسان طقوزده وفات ایدوب
برادری شهاب الدین محمد یرینه کچدی غزنه وهند وسند والیسی ایدی جلوسندن صکره
غور وخراسانی دخی ضبط ایلدی دفعاتله قطب محمد خوارزمشاه جنکنه کیدوب منصور
اولدی التیوز ایکیده لهاورده فدائیلر غدری ایله مقتول اولدی غیاث الدین محمود بن غیاث
محمد یرینه کچوب یدنجی یلده خوارزمیلر غدری ایله قتل اولندی اوغلی بهاالدین سام یرینه
کچمش ایدی خوارزمیلردن علاالدین اتسز غوره اوچ آیدن صکره لشکر چکوب فیروز
کوهی محاصره ایلدی الوب سامی برادری محمد ایله خوارزمه کوندردی فترت مغولده
جیحونه اتدیلر بو سلسله بونده منقرض اولدی طبقهٔ ثانیهٔ غوریان بامیانده حکومت
علمن قالدردیلر غیاث الدین برادر زاده لرینی پریشان اتمش ایدی انلردن ملك مسعود بن
فخرالدین پدری یرینه حاکم اولدی بعده برادری شمس الدین محمد یرینه کچدی فاضل ایدی
امام فخر رازی رسالهٔ بهائیه یی انك اوغلی اسمنه یازدی التیوز ایکیده وفات ایدوب اوغلی
بهاالدین سام یرینه کچدی غزنه یه واروب ایلدوز ایله جنك اتدی منهزم بامیانه کلدی
برادری جلال الدین حکومتی بونك الندن الوب یرینه کچدی آخر خوارزمیلر النده کرفتار
ومقتول اولوب منقرض اولدیلر ملوك کرت الغوریه بونلر غوربلرك اوچنجی طبقه سیدر
اولی شمس الدین محمد کهین که رکن الدین مرغنی نك دخترزاده سی ایدی اول ایسه
غیاث الدین محمد بن سام بنی اعمامندندر جنکیز ظهورنده رکن الدین خراسان والیسی
بولنوب انقیاد اتمکله غور حکومتنده قرار اتدی التیوز قرق دورتده مستقل اولدی خوش
طبع وعالی همت قویوب نیجه فتحلر اتدی یتمش التیده اجلی کلوب یرینه اوغل محمد کهین
کچدی یدیوز بشده جیسار غورده وفات ایدوب اوغلی فخرالدین پادشاه اولوب برسنه دن
زیاده سوردی اختیارالدین قلعه سنی بنا اتدی کرت نامه یی ربیعی شاعر بونك نامنه
نظم ایلمشدر صکره برادری غیاث الدین یرینه کچوب یدیوز یکرمی طقوزده وفات ایدنجه
سوردی خراسانده نیجه فتحلر ایلدی صکره اوغلی شمس الدین برسنه ودیکر اوغلی
حافظ الدین ایکی سنه حکومت ایدوب قتل اولندی بونك زماننده غوربلر امور مستولی اولدیلر
برادری

برادری معزالدین حسین یرینه کچوب متغلبه یی قهر ایلدی اوتوز طقوز ییل پادشاه
اولوب چوق اثرلر قودی عاقل وعادل ایدی مولانا سعدالدین پیرعلی یرینه کچوب بونك
عصرنده تیمور ظهور اتدی خراسانه مستولی اولوب الندن الدی یدیوز سکسن دورتده
مزبوری اولادی ایله ماوراء نهره نقل وحبس اتدی انده مقتول اولدیلر و بو طائفه دولتی
انکله منقرض اولدی صکره غور ملوك خراسان تصرفنه کیروب شاهلرده قرار اتدی
فصل ۲۹ در اقالیم کرمان وهرمز ولار یکرمی طقوزنجی فصل کرمان اقلیمنده وهرمز ولار
مملکتنده در اما کرمان فتح وکسر کافله ابن کلبی قولنجه یافث اولادندن کرمان بن فلوج
اسمیله تسمیه اولنمش بر اقلیم واسع ومعمور در حدودی جنوبده بحر فارس وغربده
بلاد فارس و بحر هرمز شرقده ارض مکران شمالده مفازهٔ خراساندر دیو تقویمده مسطوردر
لکن بعض اهل فن غربده فارس ولار جنوبده هرمز شرقده مفازهٔ مکران وشمالده مفازهٔ
سیستان ایله محدود اولدوغنی اثبات ایدرز یرالار وهرمز مستقل ولایت اعتبار اولنمشدر
مسافه سی طولا وعرضا یوزسکسن فرسخ تخمین اولنور معموریرلر لکن شهرلری پراکنده در
اکثر یری ساحل وشدید الحرارت اولوب ربع مقداری یایلا درسیرکاندن حد ود پارسه
یم شهرینه وارنجه آب وهواسی لطیف انهار واشجاری وافر جمله میوه انواعی متکاثر خرماسی
وانجیری چوق ومزارعی بسیار ومواشیسی وافر اولور توتیای کرمانی ایسمه مشهور در
اکاسره عصرنده کرماندن التیوز بوك محصول النوردی صکره برازاشاغی قودی کرمانك
دار ملکی کواشیر نام شهردرکه بردشیر دخی دیرلر طقسان بش درجه طول یکرمی طقوز
بوچق درجه عرضده برشهر درقلعه سی اردشیر بابك آثارندن اولمق اوزره یازارلر
واسمی دخی بوکا منسوبدر کستاسب دخی انده بر آتشکده بنا اتمشیدی سمط العلی ده
مسطوردرکه حجاج بونك فتحنه عسکر کوندروب میسر اولدی صکره عمر بن عبدالعزیز
عهدنده فتح اولندی وفرمان عمر ایله انده جامع عتیقی یاپدیلر امیر علی بن الیاس دخی
باغ سیرجانی وقلعهٔ کوهی بنا اتدی تورانشاه سلجوقی جامع تبریزی دیمکله مشهور جامعی
بنا اتدی اکابر صوفیه دن شاه شجاع کرمانی ونعمة الله ولی بو شهرده مدفوندر طقسان
بش بوچق طول اوتوز بوچق عرضده کواشیردن ایکی مرحله شرقه دوشر آب وهواسی
ناخوش برشهردر متین حصاری واردر اوچ یرده جمعه قلنور بازاری قربنده اولان مسجده
مسجد خوارج دیرلر بری دخی مسجد اهل سنتدر بر جامع دخی قلعه ایچنده اولوب صدقات
مسلمین انده محفوظدر جیرفت طول وعرضده مزبورلره متقاربدر مجمع تجاردر اوجوزلق
شهردر اسفی دخی دیرلر سیرجاندن شرقه دوشر ثلج وجوز وترنج بروقتده جمع اولور جمله
مراتع ومزارعی انهارله سقی اولنور فتح اسلامی ده بونك یری میشه زار ایدی عسکری
اسلام کسوب قریه لر اتدیلر هر بری سکانی اسمیله تسمیه اولندی بونك صویی
دیورودندر هواسی کرم وخرماسی وترنجی وافر یردر سیرجان طقسان ایکی بوچق

درجه طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده کرمان شهرلرینك اکبری بربلده در داخلنده
صو یوللری وار بنالری قباید ر قلت اخشابدن کارکیر ایدرلر جیرفتدن ایکی مرحله غربه
دوشر بونك برمحکم حصاری واردر هارون رشید ایامنده بنا اولنمشدر اسلامده کرمان
والیلری انده اوتورردی بوحصارك سکز قپوسی واردر باب بهیاباركه میدان قپوسیدر
باب مرضی باب میمند که غرب قپوسیدر مغرب طرفنه آچیلور بونك طشره سی
برخرابه قصردر قصر حاجب دیرلر بوشهرك دیوانی ومکلف اسواقی واردر خلقی اکثر
غنی ومالدار تجاردر عورتلری غایت کوزل اولور هواسی کرمه مایل حاصلی غله وپنبه
ومیوه وخرمادر بونك خلقی اکثری محدث ایدی قرا ونواحیسی قپولردن ایچرولر نرماشیر
طقسان اوچ درجه طول اوتوزبر درجه عرضده مفازه کنارنده برشهردر بمدن برمرحله
غربه دوشر تاریخ کرمانده اردشیر بن بابك بنا اتدی دیو یازار زرند سیرجاندن یکرمی طقوز
فرسخ یرده بربلده در بافد کرماندن برمنزل جنوبه سلفده بربلده خان ایدی حالا خرابه در
آقارصولری مزارع ومراعی وافر صیدگاه وچراگاه در خبیص طقسان اوچ درجه طول
اوتوزبر درجه عرضده کرمان ایله سجستان اراسنده مفازه کنارینه دوشر باغلی باغچه لی
خرما ومیوه وغله کانی هواسی کرم برشهردر طرف غربیسنده کوهدن برنهر بوشهره
کلوب باغلرینی سیراب ایدر سجستان بمدن شرقه اون کونلك مسافه در بونك
سوری ایچنه یغمور یاغمز خاصه در دیو نهایت الارب ده روایت اولنمشدر سیبنج نواحیء کرماندن
سجستان سرحدنده برشهردر عمرو بن لیث بنا ایلدی بوکا قنطرهء کرمان دیرلر کهوی
پوقدرجدر بوبله تسمیه اولنور ده سیف حبصدن برمرحله شماله باغلی باغچه لی برقریه در هرمز
هرموزدخی دیرلر طقسان ایکی درجه طول ویکرمی التی بوچق درجه عرضده کرمانه
اسکله سیدر خرماسی چوق شدید الحرارة یردر سابقا ساحلده ایدی تاتار خراب
اتدکده اهلی اوکنده اولان جزیره یه کچوب انده تمکن اتدیلر اول جزیره یه جرون
وزرون دیرلر اسکی هرمز غربیسنده بحر فارس بوغازندن ایچری قره دن اون ایکی
میل بعید واقع اولمشدر صویی عزیز در کومرو نام اسکله دن کتورلر زیرا جزیره ده
اولان صو آجیدر کیش جزیره سی بونك غربنده بحردن اوچ یلکندر بو هرمزك بازاری طوردر
ومجمع تجار بندر مشهوردر بوجزیره سوقنده عورت بازاری پسندیده واقع اولمشدر
وابتداء سوق ترك بازارینك باشیدر انده بالق کمکنك فقرا اتمدن طولی دورت ذراع برمیل
واردر اول بالغی قالقان مثللو برجانور اولدوروب طشره براقشدر دیرلر که انك یلانلکی
اینجه سوری قویروغی وار ایدی مزبور بالغك برطرفندن صوقوب برطرفندن
چقمش ایدی ترجمه اتدیکمز کتابلردن تیاتروم کتابنده جوانس ایدر انجو خصوصنده
هرمز قدر بر یوقدر طتلی صویی وذخیره سی قلت اوزره در لکن جمله لوازمی طشره دن
کتورلر بونك اطرافنده اوچ منزل قدر یرصید فارصید اولنور مغاص لؤلؤ دراندن چقان انجو سائر
یرلر

یرلر انجوسندن بیوك ولطیف دی قیمتدر میلاد عیسینك بیك بشیوز التی سنه سنده
فرانسس کوس وال بوکرك نام پورتقال قپودانی بوشهری الوب اهلنه اغر جزیه وضع اتدی
صکره عجم شاهلری کرمانه مستولی اولدقده پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط اتدی
کتاب مزبورده تصویر اولندوغی اوزره مکلف قلعه سی واردر هفت اقلیم صاحبی ایدر ابتدا
اردشیر بن بابك ساحلده اولان شهری یاپوب هرمز تسمیه ایلدی خلقی چون دزدان ومفسدان
تعدیسندن امین اولمدیلر اول دیارده کمی ملك قطب الدین بندرجرونی وطن اتخاذ ایدوب
سائر خلقی انده کوچدیلر اما مجمع الانسابده امیر محمود قوللرندن ایاز بندرجرونی دارملك
قلدی دیو یازار صکره سلطان شهاب الدین بن سفرشاه عصرنده فرنك الدی و بوطریقله
ظفر بولدی که مزبور شهاب الدین نوبتنده جور وستم مسلکنه سالك اولوب اعیاندن
درویش نورالدین نصیحت اتدکجه دکلدی پس خلقدن برطائفه کووه یه واروب
فرنکی دعوت اتدیلر انلر دخی جانه منت بیلوب کمیلر ایله کلدیلر وجزیره یه مستولی
اولوب اشکان قلعه بنا اتدیلر اهل هرمز جنکلر اتدیلر مفید اولمدی پس اطه دن علاقه نی
کسمدیلر بندر کشمیره کتدیلر اول زمان فرنك مصلحت وقت مقتضاسنجه هرمز پادشاهنه
ایلچی کوندروب صلح ایلدی شول شرطله النان کمرکك ربعی هرمزه کمنه وبریله اوچنی
فرنك اله بر زمان بونك اوزرینه طوردیلر هرمز وکرمان نواحیسنده طقسان بر وایکی اوچ
درجه طول ویکرمی یدی یکرمی سکز عرضده واقع اولان باقی قصبات وبلاد بونلردر
هرمزك وکرمو وکورستان وشحنب ودشتبر ومنوکان وکوجرد وروسانه
وبندر ابراهیمی وقریهء کوه مبارك وکت وجاشك وتنکه وتیس وماسکان وچکینو
وماهان روبار طقسان اوچ طول یکرمی طقوز عرضده بر صحرادر که عرب ساکن
اولور حاکم کرمانه کاه اطاعت وکاه عصیان ایدر دریای برشعب معموردر قریه لری
وبستانلری ومسیره لری واردر میناب طقسان اوچ درجه طول یکرمی سکز بوچق
عرضده بر بیوك شهردر لار ومکران ارسنه دوشر مابین اون مرحله در مملکت لار هرمزدن
غرب وشماله وشیرازدن اون مرحله جنوبه دوشر برمملکتدر مستقل ملکی واردر
حدودی غربنده بحر فارس سواحل وبنادری شمالنده فارس شرقنده بعض فارس وکرمان
جنوبنده بریهء هرمز وکرمان ایله محدوددر دار ملکی اولان لار طقسان بر درجه طول یکرمی
طقوز درجه عرضده هرمزدن شرق وشماله اون مرحله یرده برشهر معظمدر لارك هواسی
غایت کرم اولوب مردانه ایو دکلدر لکن عورتلره غایت موافقدر بونده لیمون وترنج وشکر
ونارنج اولور خلقی اکثر ضعیف ولاغر اندام وبد مزاج وتیراندازدر اما عورتلری غریب دوست
وخوش خلق وخوش صورت اولور وبونده رشته علتی چوقدر آب وهواسنك عفونتندن
اولور زیرا آقر صویی ازدر واسع وعمیق صو مخزنلری واردر قرق کون قدر انده یغمور یاغوب اطراف
وجوانبدن برکه لر طولر وآلتی آی قدر زمان شهرلو اول صودن ایچرلر و سبب مرض رشته

اولوردریایه بوندن یدی سکز کونلک وار یلوز توابعی بونلردر برکوزل معناسنه طقسان
برطول یکرمی سکز بوچق عرضده برکوزل شهردر بوندن لارایکی مرحله غرب وجنوبه
و رمایکان برمنزل شرقه دوشر رمایکان در پز و تارم قربنده ایکی ساعتلک یرده برشهردر
مرخ و پوهان دخی بوندن بر رجانبه دوشر پوهان طقسان ایکی یه قریب طول و یکرمی
طقوزه قریب عرضده برشهردر اما تارم و تزرك بونلردن طول وعرضده اون دقیقه زیاده لك
اوزره ایکی شهردر تزرك شرقی و تارم غربی ماینی نصف مرحله ایکیسی دخی در پز شرقنده
و تارم پوهان شمالنده بیوك شهردر طارم دخی دیرلر قلعه سی واردر تزرك یکن پوهـان
ایله تزرك تارم اراسنده در پین بینی دخی دیرلر رمایکاندن برمرحله جنوبه و کپهره دن شماله
دوشر برشهردر کپهره بیمندن غرب وجنوبه برمرحله یرده برشهردر بیمند طقسان
یچوغه قریب طول و یکرمی طقوز عرضده بر بلده در ذکار طقسان ایکی بچق طول اوتوز
عرضده بر بلده دردست کرد طول وعرضده سابقدن بردرجه نقصان اوزره بر بلده دو
کلکالاردن ایکی مرحله یرده انج ایله لار اراسنده برشهردر اقارصویی واردر خو ولارشر قیسنده
دست پر و بینی اراسنه دوشر طقسان ایکی طول یکرمی سکز بوچق عرضده برشهردر
سیرجاندن هرمزه کیدر یولده در خوش آباد خور طول وعرضنه متقارب سرحدلار
برشهردر تزرك و تارم و بینی اراسنده کرمان طرفنه دوشر روز مفازه کنارنده برشهردر
بونلردن غیری بعض اهل وقوف تحریرنده لار اولکه سنك برقاج پاره حصاری واردر قلعهٔ
مرجان قلعهٔ کرز قلعهٔ نوقلعهٔ میمون شهر بابابیرام انلردن در جزیرهٔ اندراوی بحر
فارسده لارك ایکی جزیره سی واردر بندرری اوکنه قریب یرده برجزیره که اسکی هرمز سمتنه
دوشر تقویمده دوری اون ایکی فرسخ برجزیره در قریه لری واردر مغاص لولو درقیس ایله
سیراف اراسنده دیه بازار بری دخی برجزیرهٔ صغیره در بونك شمـالنه دوشر ایکیسی
دخی کناره قریبدر جبال کرمان و هرمز ولارده نیجه طاغلر واردر جمله دن جبل قفص کرمانی
دیاربنك مشهور ومعمور طاغیدر جنوبی دریا شمالی حدود جیرفت و رودان و کوهستان
ابوغانم شرقی حواس و بیابان غربی حدود سیرجان و دیار بلوجدر بلوج برقوم وقبیله درکه
بو طاغلرك انکنده مغون ولاشکرد حدندن هرمز ناحیه سنه کلنجه ساکن اولورلر مزارع
و نخلستانی وافر مردم صحرانشین در روزکار ندکلو خرمادوشر رسه ارالرنده الملق عاردر
فقرادوشر ر و بونلر کسبه یی ابجنر لر لکن جبل قفص اهلی اکراد واشراردر بونلردن
هرکر وهك رئیسی واردر پیاده یوله اینرلر حد فارس و سیستانه وارنجه کزوب یول کسرلر
بونلرك اصلی عربدر جبال بارز کرمان یایلاقیدر و بونده کومش معدنی اولور جبل قفصده
دخی واردر اول اجلدن بونلره جبال معادن دیرلر ذهب و فضه و حدید کرمانی و نحاس و صفر
معدنلری اولور برقاج قطعه طاغلردرکه جیرفتدن دریای دیدکلری شعبه طغری ایکی
مرحله ممتد اولور اراده پرنعمت کویلر و مسیره لر چوقدر نهر دریای هنجاندن کاوب غایت

تند

تند و تیز اقار تخمینا یکرمی دکز من بور ودرو نحد و یرمز کرمانده بوندن غیری بیوك نهر یوقدر
برنده کمی یوریمز مسالك کرمان ولار سیرکاندن کاهویه ایکی منزل اندن حسن آباده
و رستاقه ایکیشر مرحله سیرکاندن دوردانه و همده دورت فرسخ همدن کردکانه ایکی
فرسخ کردکاندن اماسه برمرحله در سیرجاندن رباط مشر فانه ایکی مرحله اماسدن رودانه
برمرحله سیرجاندن بم یولیله شارستانه بر مرحله منازل بونلردر سیماب رود ١ بهـان ١
حبان ١ عبیوا ١ کرعون ١ راسن شارستان ١ اندن جیرفته صاغه دوربرقریهٔ کوز ١
جیرفت ١ سیرکاندن تاخت ٢ جیر ١ کوه نقره ١ سیرکاندن زرند ٢ وبردشیر ٢
خمرود ١ زرند بوندن بیابان برکری قوناقدر سیرکاندن نرماشیر ١ بهرج ١ جیرفت
فارس طرفنه دوشر ١ مغون ٢ ولاشکرد ١ سورقان ١ مورقان ١ جروان برفرسخ
کسمینان ١ روبین ١ نارم ١ جیرفتدن هرمزه لاشکرد ١ اندن صوله کومین ١ نهر
ربکان ١ میوه جان ١ هرمز ١ کاربحر ده اسکله سی ١ سیرجاندن شیرازالتمش دورت
فرسخ کوجرودن شیرجانه شمیل ١ دشت بر ١ خور ١ بینی ١ سیرجان ١ کوجرودنه
جیرفته جناب چکینوکه هرمزدندر ١ منوکان ١ روبار ١ جیرفت ١ هرمز اسکله سی کمرودن
لارشهری دورت بش منزل خرابه در جابجا خانلر و برکه لر واردر ولاردن کاردریام و هیچ نام قریه
١ نیمنده ١ کره ١ کیل ١ بونلر قریه لردر کازرون ١ کاربحر ٢ هرمزدن دبول سنده
بندرابرهیم ١ کوه مبارك ١ جاشك ١ نیز ٢ تنك ٢ یوزم ٢ کوادر ٦ کلمت ٣ یارو ٦ دبول ٦
برروایتده کوادردن دبول بش مرحله در احوال ملوك کرمان حضرت عمر رضی الله عنه
خلافتنده مجاشع بن مسعود السلمی سردار اولوب دار ملکی اولان سیرجانی الذی صکره
ربیع بن زیاد اطرافنی فتح ایلدی اهلی صلحدن صکره نقض عهد ایتمکله جیرفت سیفله
النوب اکثر خلقی کیملر ایله فرار ایتدیلر مجاشع اراضیٔ کرمانی عربه کسوب ویردی صکره
قطن بن قبیصه فارس و کرمانه والی اولوب بنی امیه عصرینه کلنجه حکومت ایتدی
انلرو آل عباس دولتنده والیلری ضبط ایدردی کاه ملوك اطراف دخل و تعرض اوزره اولوب
بالآخره سلجوقیلر النه کیردی دولت سلجوقیه قاروت بن جعفر بن میکائیل ابن سلجوق که
اصل اسمی احمد بربهـادر کمسه ایدی آلقاره ارسلان دخی دیرلردی دورتیوز اوتوزاوچ
صفرنده کرمان والیسی اولوب الب ارسلاندن صکره سلطنت علمن رفع ایلدی و مستقل
اولوب شیرازی دیلملر الندن الدی دورتیوز التمش بشده همدان اطرافنده سلطـان
ملکشاه ایله جنك ایدوب اوغللری ایله کرفتار و مقتول اولدی ملکشاه کرمانی برادری
تکشه ویرمش ایدی قاروت اوغلی سلطان شاه محبسدن فرار ایدوب کرمانه واردی باباسی
یرینه کچوب دورتیوز یتمش یدیده وفات ایدنجه سوردی مزبور کعبه یی بیاض کسوه ایله
اورتوب میزابی فضه دن ایتمش ایدی صکره برادری توران شاه یرینه کچوب ملکشـاه
زوجه سی ترکان خاتون مزبور اوزرینه عسکر کوندرمش ایدی جنکده مجروح اولوب

دورت يوز سكسن سكز ده وفات ايتدی يرينه اوغلی ايرانشاه بعده عمی زاده سی ارسلان
شاه بن كرمانشاه و بونك اوغلی مغيث الدين محمد بونك اوغلی محی الدين طغرل بعده
ارسلانشاه بن طغرل و برادری بهرامشاه بن طغرل و تورانشاه بن طغرل بو ترتيب اوزره
پادشاه اولديلر بونك عصرنده اوغوز طائفه سندن بش بيك خانه كرمانه كلوب مستولی
اولديلر تورانشاه قتل اولنوب بهرامشاه اوغلی محمد جلوس ايتمش ايدی تمكن بولميوب
سيستانه كيتدی و بشيوز سكسن اوچده انتقال ايدوب سلجوقيه دولتی كرمانده منقرض
اولدی حكام متفرقه سلجوقيلردن صكره غز طائفه سندن و امراء خوارزميانندن ملك
دينار و فرخشاه و نظام الدين محمود و عماد الدين محمد و بغايكتن و رضی الدين نيشابوری و اتابك
قصرة الدين و قوام الدين و اختيار الدين التيوز بكرمی سنه سنه كلنجه حكم ايلديلر صكره
قره ختاييلره انتقال ايلدی دولت آل براق قره ختاييلردن مزبور براق سلطان محمد
خوارزمشاهه كلوب حاجب بعده كرمانه والی و نائب اولمشيدی جنكيزخان غلبه سنده
استقلال اوزره ضبط ايليوب صكره بونك سلسله سندن قطب الدين محمد و مبارك خواجه
و سلطان حجاج و پادشاه خاتون و جلال الدين سيورغتمش و مظفر الدين محمد و قطب الدين
شاه جهان يدی يوز دورت سنه سنه كلنجه دولت سوروب جنكيزيان طرفندن سلطنت
آخره ويرلكله بونلر منقرض اولديلر بونلردن صكره كرمانده مستقل دولت ظهور ايتميوب
ملوك عراق و فرس طرفندن وكيللر تصرف ايده كلديكی حال عجم شاهلری ضبطنده در سلاطين
هرمز سلغده هرمز حكومتی كرمان پادشاهلرينه متعلق ايكن جنكيز فترتلرنده آل براق
استقلال اوزره قالميوب سلغريلر هرمز حكومتنی المش ايدی ركن الدين محمود قلهاتی
التيوز قرق بديده خروج ايدوب هرمزه و جزاير بحر فارسه مستولی اولدی كند ودن صكره
اوغلی نصرة و مسعود و غلامی آياز ضبط ايلديلر يدی يوز اون برده كردانشاه و اولادينه
دولت انتقال ايلدی تاريخ مزبورده آياز وفات ايدوب مزبور يرينه كچدی صكره اوغلی
قطب الدين تهمتن و تورانشاه و محمد شاه و سيف الدين فيروز شاه و تورانشاه
و شهاب الدين و سلغرشاه و تورانشاه و سلغرشاه بو ترتيب اوزره حكومت ايتديلر مزبور
سلغرزماننده پورتقال جزيره يه مستولی اولدی كه هجرتك طقوز يوز اون التنجی ييلیدر
صكره سلطان محمد والی اولوب پورتقال بونكله صلح ايلدی و اولادی بيك حدودينه
كلنجه حاكم نامنه كچنديلر صكره عجم شاهی اوله يره دخی مستولی اولدی و جزيره يی
پورتقال ايله اشتراك اوزره ضبط ايلدی سلاطين لار بونلر كيخسرو پهلوانلرندن
اولان كركين ميلاد اولاديدر ديو يازيلور انلردن اول اسلامه كلن جلال الدين
ايرج بن كركين در كه عمر بن عبد العزيز عصرنده اسلامی قبول ايلدی و سلسله سندن
قطب الدين مؤيد بشيوز طقسانده دورنده پادشاه اولوب وفاتندن صكره اولادی
بو ترتيب اوزره يرينه كچديلر مظفر الدين كالنجار مؤيد ثانی و علاء الملك و كالنجار ثانی و حاجی
سيفه

سيف الدين و حاجی علاء الملك و حاجی مبارز الدين و قطب الدين مينشر و جهانشاه و علاء الملك
و هرون و محمد و انوشروان كه شاه عادل ديمكله مشهور ايدی طقوز يوز قرق سكزده
پرمجنون شهيد ايتدی يرينه عمی زاده سی ابراهيم خان جلوس ايدوب بيك حدودينه كلنجه
سوردی صكره لار حكومتی دخی عجم شاهلرينه انتقال ايلدی فصل ٣٠ در اقليم فارس
او توزنجی فصل آسيانك مشهور اولكه سی اولان بلاد فارسه در بو اقليم فارس بن ناسور بن سام
اسميله تسميه اولندی و خی منقولدر پارسدن معربدر حدودی غربده خوزستان و بعض
سواحل بحر فارس جنوبده بحر فارس و هرمز شمالده بلاد جبل و خراسان ايله فارس اراسنده
اولان مفازه كه نهايتی اصفهان كنارلری در شرقده كرمان و سجستان بونك شكلی مربعه
قريبدر چوق شهرلری و قريه لری مشتمل اولوب بو كتابده انجق جمعه قلنوب شهر و قصبه اطلاق
اولنانلری يازلمشدر بو اقليمك مدحنده حمد الله ايدر اهل فارس حقنده حضرت رسول اكرم
بيورمشلردر ان الله اختار من خلقه من العرب قريشا و من العجم فارسا اول اجلدن اوراتك
خلقنه اخيار فارس ديرلر و معجم البلدانده ابعد الناس الى الاسلام الروم و لو كان الاسلام معلقا
بالثريا التناوله فارس حديثی دخی مرويدر تقسيم ديار فارس ايكی قسمدر جنوبيه و شماليه سی
كوهستاندر زهه ده بری و بحری ايكی قسم قلنوب ولايت بر سلفده بش كوره يه تقسيم اولنوردی
اردشير خوره ١ اصطخر ٢ دارابجرد ٣ شابور خوره ٤ قباد خوره ٥ بونلرك هر بری نيچه ولايت
و شهری مشتمل ايدی بو جمله نك مسافه عرضی يوز اللی فرسخ و طولی يزددن جوره وارنجه
اوچيوز يكرمی فرسخدر قبايل فارس اول ديار اصطلاحنده قبيله يه زم ديرلر بونلر دروزم جيلويه
بوكا زم ميجان دخی ديرلر زم احمد بن الليث زم لوايجان دخی تسميه اولنور زم احمد بن صالح
زم شهری بوكا زم بازيجان دخی ديرلر زم احمد بن حسين بوكا زم كاريان دخی ديرلر زم اردشير
فارسده كرد حومه لری چوقدر ديرلر كه بشيوز بيك قدر خانه دن زياده اهل خباوار در كه
قشلاق و يلاقه چراكاه ايله كوچرلر ايچلرنده توابع ولواحقی ايكيوز آدم اولور خانه چوقدر
ممالكی سلفده دار الملك فارس اصطخر اولمغله انك كورسی سائرلردن مقدم ايدی اما شمدی
شيراز دار الملك اولمغله حمد الله انك كوره سنی مقدم ذكر ايلدی كوره اردشير خوره اول اكاسره
اولان اردشير بن بابكه منسوبدر بو ناحيه ده واقع اولان شهرلر بونلردر شيراز پای تخت
اقليم فارس بر شهر معتبر و مشهوردر اولوب سكسن سكز بچوق درجه طول يكرمی طقوز
بچوق درجه عرضده صوی وافر باغی باغچه سی متكاثردر بناء اسلاميه در محمد حجاجك
ابن عمی محمد بن قاسم بن عقيل يتمش التی تاريخنده بنا ايتدی هر اوينك بستانی و اقار صوبی
واردر لكن يوللری تنك و ملوثدر عضد الدوله عصرنده بو شهر بر مرتبه معمور اولمشيدی كه
عسكری مكان بولميوب شهرك قبله طرفنده قنا خسرو كردنام بر قصبه احداث
ايدوب عسكری انده ساكن اولدی اول قصبه دن يكرمی بيك دينار محصول
النوردی اما شمدی خرابه در شيرازك اول زمانده سوری يوغيدی عضد الدوله

اوغلی صمصام الدوله دوری ایکی بیك بشیوز آدم بر بار وچکدی صکره سعد بن
زنکی تجدید ایدوب التیوز یکرمی حدودنده خرابه مشرف اولیجق شرف الدین محمود
شاه کیرو تجدید ایدوب برجلر اوزرینه طوغله دن دیده بانخانه لر یاپدی شیراز اون یدی
محله در وطقوز قپوسی واردر باب اصطخر باب دراك موسی باب بیضا باب کازرون باب
سلم باب قنا باب نو باب دولت باب سعادت احسن التقاسیمده سکز قپو یازار بو ترتیبه
اوزره باب اصطخر درب تستر در بند استانه درب غسان درب سلم درب کوار درب
مندر درب منهدر باب اصطخر مکه نك مناقبوسنه بکزر شهرك احسن مواضعی در
بو شهرك هواسی خوب وصویی لطیفدر اکثر اوقاتده اسواق ریاحین دن خالی دکلدر
محکم صو یوللرینك بری کاریز رکنا باددر رکن الدوله حسن بن بویه بنا ایلمشدر اندن غیری
برقاج قناة دخی واردر هر کز عمارته محتاج دکل متین بنالردر اکثری جویبدن کاوروم ارده کوه
دراکدن سیلاب کلوب ظاهر شهردن مرور ایدر و بحیره یه کیدر بو شهرك غله سی وسطدر
اکثر اوقاتده اسعار مأکولات یوقاری اولور میوه سندن مثقالی اوزومی غایت ایو نازکدر
و سرو اغاجی انده زیاده نمو ذ اروقوی اولور خلقی اکثر اسمر ولاغر سنی وشافعی ایدی
حالا اکثری شیعی در و شعرا اکثری غربادر سلفده بو شهردن چوق کبار ظهور ایلمشیدی
کاکبنا برج اولیا دیرلردی خصوصا جامع عتیق که عمرو بن لیث بناسیدر هر کز ولی دن
خالی اولمدی دیرلر مسجد سعد بن زنکی ومسجد سنقر وغیری جامعلر وخانقاهلری ومدارس
وعضد الدوله نك دار الشفاسی بونلر جمله بشیوز بقعه دن ارتقدر و بو شهرده مزارات
متبرکه دن قبر سیبویه نحوی و محمد بن موسی کاظم وقبر شیخ عبد الله خفیف که
اتابك زنکی عمارت اتمشدر شیخ روزجهان مزارلری مشهوردر شیرازك برقاج مسیره سی
واردر بری جعفر آباد ایله حافظ شیرازی مزاری اولان مصلی اراسی بری دخی مسیرهٔ
خاجان که شهردن کوه دراکه وارنجه ایکی فرسخده قریب باغ و باغچه در و شیرازدن اون
فرسخ یرده آب جاشت دیرلر برچشمه واردر صویی مسهل ودوادر کوز فصلنده برقاج بیك
آدم اول موضعه تفرجه واروب اوچ کون اوتوررلر وصویندن ایچرلر ایچرکن اسفلی یا اعلی دن
استفراغه نیت ایدرلر نیته کوره استفراغ واقع اولور اکر نیتسز ایچرلرسه عمل ایلمز و یورك
شیشوردکه انسانی هلاك ایدر امر غریبدر و بونك حقوق دیوانیه سی نزهه ده مسطور
اولدوغی اوزره دوز تیوز اللی بیك دینار دن و جمله فارس بوکا تابعدر بو کونك نزهه ده
مسطور اولان توابعی بونلردر سیف کادر یاده کرمسیر برقاج ناحیه در بعضنه سیف
ابی ربیره و بعضنه سیف عمان دیرلر اکثرنده عرب مقام طوتمشدر حاصلی غله وخرمادن
غیری نسنه دکلدر و بوکا سیف البحر دیرلر وحوز السیف دخی اول سمتده سیرافدن
اشاغی بر کوچك بلده در سکسن یدی بوچق طول و یکرمی طقوز عرضده دوشر اسمی
یردر بو شکامات اول حوالی ده برقاج ناحیه وقریه لردر شدید الحراره وغله سی وخرماسی
چوق

چوق اولور توج بناسی طمیندن برخرابه شهردر حالا عربلر اولور سلفده شهر عظیم ایدی
جنبله دن اون ایکی فرسخ یرده در توه وتوز دخی دیرلر خرماسی چوقدر ایوکتان بزی اولور
یانندن بر نهر اقار جیره هواسی معتدل برشهر وسطدر صویی لطیف زمینی منبت ساحل
و یایلا میوه سی اولور دیودر برمحکم قلعه سی واردر صحراسنده کوهی ودشتی نخجیرلر کثرتجه بر
بر کرمسیر ناحیه در خرماسی وافر اولور وخلقی سلاح دوزدر بونلردن غیری مرزدان
وداذن ودوان نام ناحیه لر کیمی کرمسیر و کیمی کوهستانده هواسی معتدل حاصلی غله
و پنبه ومیوه وچاتوك در سروستان شیرازدن اوچ مرحله یرده سکسن یدی درجه
طول و یکرمی طقوز بوچق عرضده بر بلدهٔ متوسطه در اقار صویی و بستانلری واردر
کوهجان ولایتنده کرمسیر یرده آب وهواسی مخالف خرماسی چوق وغله سی واقر اولور
سیراف کسر سین ایله سکسن طقوز درجه طول و یکرمی یدی درجه عرضده بلاد فارس
اسکله لرینك اعظمی ومشهوری بر بندر شهردر شیرازدن التمش اوچ فرسخ جنوبه دوشر
مفازهٔ جنوبیه بوکا منتهی اولور بونك زرعی ونه خرعی واردر یعنی اکنی و بساتین واشجاری
وصاغلو رحیواناتی یوقدر اطرافی ارض قفردر لکن اولری متین محکم ومکلف تجار
اولریدر بعض تاجر اولور که او توز بیك دینار دن زیاده مال خرج ایدوب مکلف زنکبار دن
کلمه ساج اغاجلری ایله خانه بنا ایدرلر صولری یغموردن صهریجلر در ایکی اوچ چشمه سی و
اوچ جامعی واردر اول چشمه لرك صویی شهره مشرف جم دیرلر بر طاغدن کلور و مزبور
طاغ دخی میوه لو یردر نحاتدن ابو سعید سیرافی بو شهره نسبت اولنور نجیرم کنار بحرده
سیرافه تابع بر بلده در اراسی اون اوچ فرسخ یازیلور صیمکان بر لطیف شهر و عجایبدن یردر
زیرا اورته سندن بر نهر اقار اوزرنده کوپروسی واردر بو کوپرودن یوقاریسی یایلادر جوز
وچنار امثالی اشجار اولور اشاغیسی کرمسیردر نارنج وترنج امثالی اغاجلر بتر شرابنه ایکی
اوچ مرتبه صو قاتلمینجه ایچلمز فیروزآباد شیرازك قربنده بر مشهور بلده در جور دخی دیرلر اسم
قدیمی جور ایدی که معرب کوردر عضد الدوله اکا صیده بینوب کتسه عضد کوره کتدی دیرلردی
کور ایسه قبر معناسنه در بونی کریه کوروب تغییر اتدی مدینهٔ ظفر معناسنه فیروزآباد اسمنی
قودی دیو تقویمده مسطوردر اما بعض نسخه ده فیروزشاه انی تجدید اتمکله اکا منسوب
اولدی و کورن اردشیره سلفده کوره فیروزآباد دیرلردی برشهر قدیمدر محکم سوری واردر
آب برازه دیرلر برصو طاغدن کلوب بونك کنارندن کچر چون اسکندر بوکا کلوب محاصره
ایلدی فتحدن عاجز اولوب صوینك ایاغنی طاغلر طرفندن بند ایلدی دریا کبی اولوب شهری
غرق اتدی صکره اردشیر یولنی اچوب صویی اقندی و برشهر مدور بنا اتدی طپراقدن
حصاری ودورت دروازه سی واردر باب مهر شرقی باب بهرام غربی باب هرمز جنوبی
باب اردشیر شمالی دوشر ایچنده اقار صولری چوق وهر قپودن بر فرسخ قدر مسافه باغ
و بستان تماشا کاهدر رماوردی لطیف ومشهور اولوب اطرافه کیدر بونکله شیراز اراسی

يكرمي دورت فرسخ يردرهواسي كرم ومتعفن در كازرين راء مهملهنك تقديمي وكسر زايله سكسن طقوز بچق طول ويكرمي سكز بچق عرضده بحره قريب بربلدهٔ صغيره دركهنه حصاره واروشي واردرهواسي كرم آب مكان كازرنده در بونك قربنده فيروزاباد بر كوچك شهردر هوسي اسي خرماسي وافر صويي نهرمز يردند ركوار بركوچك مفرح شهردر لكن هواسي كرمه مايل قريه لري ومزارعي غله سي وميوه سي چوق يردر اكثر حوايج شيرازه بوندن كلور لطيف اناري وبادامي اولور صحرا سنده نجيري فراوان ونهايت خلقي كثيف طبع اكثرا جلاف درخانه ستان ساحل دريادده طولي عرضي اوتوز فرسخ بيابان وصوسز يردر برقاچ پاره قريه يي مشتمل ترابي غايت منبت يردر اكر بهار وكوز فصلنده يغمور ياغرسه برمن تخم اكن بيك من محصول ويرر يغمزسه تخم بيله حاصل اولماز ميمند بوكوره ده بركوچك شهردر هواسي كرم غله وخرما وانكوري وهر ميوه سي وافر اولوب اكثر خلقي پيشه وردر شيرازدن جنوبه وجوردن ايكي مرحله مشرقه دوشر قلعهٔ نيو شيرازدن اوچ فرسخ شرق وجنوبه يالكز بر طاغك برحصاردر ايچنده برچشمه سي وپاي حصارده دخي برچشمه سي واردر حوالئ قلعه بركونلك يول معمور وعلفزاردر كورهٔ اصطخر براولكهٔ قديمه در نزهه ده ايدر اقليم فارسده اصطخردن اول هيچ عمارت يوغيدي طولا يزددن هزاردرخته وارنجه وعرضا فهستاندن سرده وارنجه بلاد بوكورهيه تابعدر اصطخر شهري سكسن سكز بچق درجه طول واوتوز درجه عرضده بردوزاوواده واقع بر بلدهٔ قديمه در سلفده دارملك فارس اولمغله انده قدما نك ابنيهٔ عظيمه اثاري هنوز باقي در اردشير دارملكي بوندن جوره نقل ايلدي ديرلركه بوني كيومرث اصطخر نام اوغلنه يايوب هوشنك زياده قلدي وجمشيد اتماما يرشدردي اون فرسخ عرضي واون دورت فرسخ طولي وارايدي ايچنده نيچه عمارت وزراعت وقريه لري واوچ محكم حصاركه هر بري برطاغ اوزرنده ايدي بري اصطخر وبري شكسته وبري شيكران تسميه اولنوب بونلره اوچ كنبد ديرلردي فارس نامه دن منقولدركه فارس ده بوندن قديم بنا يوقدر دره كبي بر زميني واردر بر طرفي صحرادر يغمور ياغدقده صوار كاردي عضد الدوله اول طرفي بند ايدوب اون يدي پايه برحوض عظيم ايدردي اوزريني ستونلر ايله مسقف اتدردي بويوركه نك صويي بيك آدمه يوسنه يتردي وبالجمله استحكامده بوشهر ضرب مثل اولوب اشتهار بولمش ايدي لكن حالا نه قلعه سي ونه واروشي واردر حصاركبي متين بنا لو اولور ودر واره لردر جمشيد اصطخرده پاي كوهده سياه سنك خارادن برسراي مربع طرح وبنا ايلدي برجانبي كوهه متصل واوچ طرفي صحرايه ناظر اولوب اوتوز ذراع مرتفع قلدي وايكي طرفدن نردبانله چيقلور ايدي بوبناده سنك سياهدن مدور ومربع ستونلركه هر بري يوزر بيك بطمان چكره براده سي امساك دم ايدر برمعتبر حجر ايدي صورت براق وجمشيد تصويراولنمش ايدي وطاغدن بركرمابه كلوب سنك تراشيده دلكندن اول سرايه اقار ايدي وطاغ باشنده عظيم مغاره لركه عوام اكا زندان باد ديرلردي ظهور اسلامده

اسلامده چون اهل اصطخر برقاچ دفعه نقض عهد ايتديلر مسلمانلر انلري قتل وشهري تخريب اتمشلر ايدي صمصام الدوله عهدنده قتلمش لشكر چكوب بقيه سني دخي خراب اتدي انجق برمختصر قصبه قالوب خرابه لرميانده عمارت جمشيدي توتياي هندي مثابه سنده اولدي حالا دركاركه اول عمارتدن قالمشدر قرق مناره ديرلر واول ستونلر حقنده سوز چوقدر كيمي هماي بنت بهمن خانه سي ايدي كيمي مسجد سليمان عليه السلام ايدي ديو نقل ايدر اول خانه صكره مسجد اولمق جائزدر غله سي واوزومي ايو اولور لطيف وشيرين الماسي مشهوردر نصفي لذيذ ونصفي مبخوش اولور لكن بونك هواسي وخامت اوزره در وصويي دخي برنيچ تارلا لرينه اوغرامغله صحيح دكلدر ابرقوه فتح همزه وبايله طاغ اوزرنده بر كوه معربي در ودركوه دخي ديرلر سكسن طقوز درجه طول اوتوز بر درجه عرضده يزده قريب بر بلده در بونده هيچ اشجار اولماز اما نعمتي فراواندر ديرلركه بونك سوري داخلنه مطر نازل اولماز الانادرا بنرا اكثر اطرافنه ياغار سلفده طاغ باشنده ايدي صكره اشاغي دوزده بنا اولنوب اسمي اكا اطلاق اولندي انكاريزدن وهواسي معتدلدر برنجي وغله وپنبه سي ايو اولور اونده يهود قومندن كيمسه قرق كوندن زياده طورامز طاووس الحرمين مزاري انده زيارتكاه اولوب اوزري سقف قبول اتمز اكثر برسايه بان دخي قورولسه يقيلور ديو حمد الله تحرير ايدر بونك توابعندن مراعه ده عظيم سرو اغاجلري اولور بر مرتبه كه كشمير وبلخ سرولرينه غالب درلر ايا برقوهك حقوق ديوانيه سي يوز قرق بيك دورتيوز دينار ايدي ناحيهٔ بردكون اصطرك اكثر نواحيسي درانده جمعه قلنور كته وميبد نام ايكي قصبه واردر مفازه كارنده دوشركته ميوه لو يردر اصفهانه بوندن ميوه كتورر لر وناحيهٔ خوما قانك قصبه سي مسكان تسميه اولنور اسفندان بركوچك شهردر حصاري واردر قربنده فهستان بر بيوك قريه وييلاق در طاغنده اولان عظيم ومحكم مغاره يي كاه پناه ايدر لر اقليد برشهر صغير ومعرب كليد در اتار صويي وحصاري واردر هواسي معتدل ميوه انواعي وغله سي وافر اولور سرمق جرمق دخي ديرلر معرب سورمه در اقليده قريب لكن اندن مفرح وشيرين برقصبه در مفازه كارنده ضياع وقرادن چوق توابعي واردر بيضا سكسن سكز درجه طول واوتوز درجه عرضده اصطخر ناحيه سنك اعظم شهري در شيرازدن سكز فرسخ بردوزاوواده واقع اولمشدر حصارينك بناسي كشتاسب بن لهراسب كياني يه نسبت اولنور بياض طاشدن ياپلغله بيضا ديرلر صاحب نزهه قولنجه ترابي بياض اولدوغندن ديرلر اسم قديمي شانك در هواسي معتدل آب رواني وغله سي وميوه سي وافر يردر طولا وعرضا اون فرسخ مسافه مرغزاري واردر شهردن اوچ فرسخ يرده لطيف صولري اقر چمنزار يرلردر هفت اقليمده بونك اوزومنك هردانه سي اون مثقال كلور لكن حالا خرابه يوز طوتمشدر ديو يازار بوشهردن نيچه فضلا ظهور اتدي قاضي ناصر الدين عبد الله بن محمد مفسر وحسين بن منصور

حلاج وغیری خیر یرآب روانی وافر غله وانکوری چوق وهواسی معتدل برکوچك شهردر
صویی رودکرم دن کلور حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك بشیوز دینار در حرما اول
حوالی ده برخوش هواسی معتدل اقار صولری میوه وغله سی وافر کوچك شهردر محکم قلعه سی
واردر بونك صویی آب کردن بند ایله آریلوب ناحیه سنی سقی ایدر حقوق دیوانیه سی
اللی ایکی بیك بشیوز دینار در حصار ینك صویی صهریجدر صاهة حاصلی غله ومیوه
برکوچك شهردر بونده معدن پولاد واردر کامفیروز صوکارنده برناحیه در عظیم اورمانلغی
وایچنده وافر ارسلانی واردر صوغوغی شدید اولور کمین وفارون ایکی شهردر آب روانی
واردر میوه وغله سی وافر هواسی معتدل یردر توابعی چوق وحدودنده تحجیربی حددر
مابین میان کوهستانده کوشك زر یولی اوزره هواسی معتدل یایلا برکوچك شهردر
غله سی ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثردزدان دربونك طاغی دبنده اسمعیل بن موسی
کاظم یاتر بو شهر مستقل برعمل مجرددر یزدخورکه یزددیرلر سکسن طقوز درجه طول
واوتوز ایکی درجه عرضده اصطخر ناحیه سندن مفازه انتهاسنده بربلدهٔ صغیره در
ترهه ده قریه یازار ویایلادر جوزدن وغله دن غیری نسنه اولمازدی یوزد شهرینی ذکر
اولنان طول وعرضده عراق عجمدن بر تومن عد ایدوب دیمشدر کتب قدیمه ده شهر
مزبور کرهٔ اصطخردن عد اولندی صولری قنواتدن هواسی معتدل شهردر میان شهردن
کاریزلر کچر خلق اندن حوضلر وسردابلره تمشار در حاصلی غله وپنبه ومیوه وابرشیم
اولوب ناری غایت خوب ومرغوبدر بو شهر خلقی اکثر سست طبع اولوب ایچلرنده
ازکیا آزدر حقوق دیوانیه سی توابعی ایله یکرمی بش تومن وبیك دینار اولور دیو تحریر ایده
تقویمده یزدخور شهر مزبور اولمق اوزره اصفهان ایله کرمان اراسنده دوشر باشقه
ولایتدر دیو ذکر ایدر هفت اقلیمده یزد عورتلری کوزل وصبیح اولور باغات دلفریب وعمارات
پرزینت وزیبی چوقدر خصوصا بفت که یزد مسیوه لرینك ایوسی درقوابلدن چوق کیمسه
کارکاه هرات ایله بقتی عیار ایدرلر اما هر برینك خاصه سی واردر که آخرده یوقدر یزددن
دورت فرسخ یرده ایکی جبل رفیع میاننده واقع اولوب لطیف عمارتلر وخوش آینده باغلری
وباغچه لری مشتملدر اورته سندن برنهر اقار لکن اکثر اوقاتده قورور اکر بونهر کسلمه سه
روی زمینده اول یره نظیر اولمازدی ونهر مزبورك ایکی طرفی ایکی محله در برینه کرمسیر وبرینه
سردسیر دیرلر آب وهواسنك تفاوتی برمرتبه در که کرمسیر محله نك مزروعاتی اول برندن
یکرمی کون مقدم ایریشور بو شهرك متاعی اکثرا قمشه واشربه در فضلادن شرف الدین
علی یزدی وقاضی کمال الدین میر حسین میبدی ومولانا عبدالله بو شهره منسوبلردر
کرهٔ دارابجرد داراب بن بهمن بن اسفندیارکیانی یه منسوبدر حالا شبانکاره دیدکلری ولایتك
اکثری بو کوره دن معدوددر اما شبانکاره حدودی کرمان وبحر فارسه اولاشر بر واسع
خطه در سلاجقه عهدنده حقوق دیوانیه سی ایکیوز تومن ایدی صکره یکرمی التی تومن
التی

التی تومن والتی توزبیك دینارایدی هفت اقلیم صاحبی ایدر فارس سلفده بش کوره ایدی
حالا اون بلوکدر اول بلوکلرك بیوکی شبانکاره بلوکیدر ودارملکی دارابکرددر دارابجردکه دار
ابکرد معربیدر طقسان بر درجه طول ویکرمی طقوز بچق درجه عرضده بر دوزاووا ده
بربلده وقلعه در وسط بلده قبه مثال بر دپه واقع اولوب قلعهٔ مدور اول دپه اوزرنده
یاپلمشدر شهر مزبور کویا که پرکار ایله چورلمش مدور ایدی وحصارك یرآب عظیم خندقی
وار ایدی صکره خراب ویکرارپنا اولندی دورت قپوسی واردر دوری برفرسخ تخمین
اولنور بو شهرك ایکی قپولی بدستانی واردر هواسی کرمسیردر غله ومیوه وخرماسی
اولور واطرافی اشجار سایه کستر وانهار روح پرور اولمغله سائر شهرلر اوزرینه راجحدر
قربنده اولان طاغلرده هفت رنك ملح معدنی وموميا وزيبق معدنلری واردر بوندن شیراز
اللی فرسخ یردر فارس فتحنه چوق سعی وکوشش ایدن دحیة الکلبی قبری بوشهرده در
بوموميا ذکر اولنان طاغده برشکافده حاصل اولور قطرات در غایت عزیز ونفیس دوا اولمغله
ملك روم طین مختوم ایله افتخار ایتدکلری کبی ملوك فرس دخی بوموميا ایله افتخار ایدرلر
سنه ده یکرمی مثقال انجق حاصل اولور اول دخی سلاطینه مخصوصدر هفت اقلیمده
مسطور اولدوغی اوزره بو معدن فریدون عهدنده بوطریق ایله بولندی که اول یرلی برصیاد
برکبش کوهی که شکسته ایدی اردنجه سوروب طاغ شکافنه کیردی متواری اولدی
اتفاق اول شکافدن صوطملردی کبش اندن ایچوب درست اولدی صباح صیادانی
صید ایدوب فریدونه کتوردی وصودن خبر ویردی فریدون برمرغك ایاغنی قیروب اول
صودن ایچردی ایو اولدقده حیز ضبطنه کتوردی بوزمانه کلنجه مضبوطدر برعملی موميا
دخی واردرکه برسرخ موی اوغلانی اوتوز یاشنه وارنجه محافظه ایدوب آدم صغاجق قدر بر
ظرف سنکین ایچی عسل ایله طولدروب مزبور شخصی عسله قورلر واغزینی محکم بند
ایدرلر بومدتده نصکره موميا اولور احسن التقاسیمده ایدر بو شهرك وسطنده قبهٔ موميا
وبردپه واردرکه مسجد وجامع وبعض اسواق اننده در قبهٔ موميانك قپوسی دمیردن اولوب
یکنجیلری واردر مهروماه ده عامل شهر وقاضی وعدول کلوب قپویی اچارلر برعریان کمسنه
کیروب چیقارر مجموعی رطله بالغ اولماز برظرفه قیوب مهرلرلر وولایت حاکمنه کوندررلر بوقسم
کانیدن یکدرجهرم سکسن طقوز طول ویکرمی سکز عرضده بربلده در بهمن بن اسفندیار
بنا ایلدی کاریزلرده آب روانی واردر غله ومیوه وپنبه سی اولور هواسی کرم یردر بوکا قریب
بش فرسخ یرده خرشه نام برمتین قلعه برکوه بلند اوزرنده واقع اولوب هواسی معتدل وکرمه
مائلدر حجاجك برادری طرفندن جهرم عاملی اولان خرشه بنا ایلمشدر صکره بو حصاره
اعتماد ایله عاصی اولدی قلعهٔ سمیران ابراهستان ولایتندن جریم ابی احمد ده برقلعه در
خلقی سلاح دوز ودزد اولوب پیاده یول کسرلر هواسی کرم وصویی صهریجدر مزبور ولایت
غله وخرمایی در لکن اردشیرخوره کوره سندن عد اولنور جویم ابی احمد واسع

اون فرسخ يرده جمله نخلستان اولوب اطرافنى طاغلر احاطه ايتمشدر وياننده نهر صغير
وبر جامعى واردر فسا بسادخى ديرلر فتحنا ايله ويا ايله وسين ايله استعمال ايدرلر سكسن طقوز
طول ويكرمى طقوز درجه عرضده دارابجرد ناحيه سنك اك بيوك شهرى شيراز قدر بر
بلده در بناسنك اكثرى اغاجلرى سرو اولوب هواسى كرم معتدلدر قار ايله جوز وترنج جمع
اولور شيرازدن يكرمى يدى فرسخ يرده واقع اولمشدر بيوك بناسى اولا طهمورثه صكره
كشتاسب كيانى يه وبهمنه نسبت اولنور اول مثلث ايدى آزادمردانى حجاج اميرى ايله
غيرى شكله قودى صكره خراب اولمشيدى اتابك جاولى تجديد ايتدى اعمال ونواحيسى
چوق صويى نهردكل قنواتده جاريدر بوكانسبتله فسوى ديرلر اهل فارس بساسيرى
استعمال ايدرلر ايچ معرب ايكدر نزهه ده شبانكاره دار الملكى اولمق اوزره مسطوردر طقسان
بر بچق طول يكرمى طقوز بچق درجه عرضده شيرازدن اوچ مرحله شرقه دوشر بر شهردر
بى نظير يايلرى اولور سلفده بو بر قريه ايدى سلجوقيلر عهدنده آل حسنويه انى طاغ باشنه
چيقاروب قلعه مثال ايتديلر علامه قاضى عضد الدين بو بلده دندر زركان بو قلعه
اشاغيسنده هواسى معتدل بر قصبه در لكن صويى ايودكلدر غله وپنبه وخرماسى ايو و وافر
اولور اصطهبانات بردرخت هواسى معتدل بر شهردر شبانكاريلردن اتابك جاولى يه كلنجه
صلاجقه خراب ايتمشلر ايدى صكره معمور اولدى ﭙرك طقسان درجه اللى دقيقه طول
و يكرمى طقوز بچق درجه عرضده بر شهردر نيريز ايله دارابجرد ارا سنه دوشر دارابجرده اوچ
فرسخ قريبدر ومحكم قلعه سى واردر غله سى وخرماسى وافر اولور وبو سرحد كرماندر
نيريز كسرنونله طقسان درجه طول ويكرمى طقوز بچق درجه عرضده حلب قدر بر شهر
كبير وقلعه در شيرازدن بش مرحله شرقه دوشر يزدن بش مرحله شماله در اشبه
متاعى پولاد وانواع سلاح وآلات حديد اولوب هواسى كرمه مائل وكشمشى چوقدر رحمد الله
لار اولكه سنى شبانكاره دن عد ايدوب اجمال اوزره يار مشدر بز مقدما مفصل بيان ايتمكله
اعاده يه حاجت يوقدر كره شابور خوره شابور بن اردشيره منسوبدر سابقا انك
بيوك شهرى شابور ايدى حالا كازرون در سكسن يدى بچق طول يكرمى طقوز بچق درجه
عرضده آب وهواسى صحيح ترابى منبت بر شهر عظيمدر بردوزاوواده اكثر دورى وجامعى
بر بوكسك ديه اوزرنده اسواق وقصور تجار اشاغيده واقع اولوب اندن دريايه ايكى كونده
واريلور بونك ابنيه سى طاش وكرج ايله در ابتدا اوچ قريه ايدى فيروز بن يزدكرد شهر
ايلدى واوغلى قباد عمارتن ارتردى حالا شهرلكى پراكنده ومتفرقدر لكن معتبر ومحكم
عالى كوشكلرى وسرايلرى واردركه هر برى بر قلعه يه بكزر هواسى كرم وصويى اوچ قريه يه
منسوب اوچ كاريزدندر ساحلى ميوه سنك انواعى نارنج وتورنج وليمون اولور وبر نوع خرماكبى
شتلان ديرلر دنياده نظيرى يوقدر پنبه وقماش وكتان بزى بوندن اطراف واكنافه كيدر
وچوق اولور اول اجلدن دمياط اعاجم ديرلر وبونده نيجه اكابر مزارلرى واردر نواحيسى وتوابعى
وافر

وافر شهردر بشاور اصلنده بناء شابور ايدى مرور ايامله تخفيف اولنوب بشاور دينلدى
سكسن يدى بچق درجه طول اوتوز درجه عرضده بر شهردر طهمورث بنا ايتمشدى اول
زمان اسمى دين دلا ايدى اسكندر يونانى فارسى الدقده بونى خراب ايدوب شابور بن
اردشير تكرار معمور قلدى وبناء شابور ديمكله مشهور اولدى شمالى مسدود هواسى كرم
اولمغله متعفن يردر ياننده بر نهر اقار حاصلى غله وبرنج ونارنج وتورنج وليمون امثالى دروبولرك
اثنده قيمتى يوقدر آينده وروندة اكل ايدر مشموماتدن نيلوفر وبنفشه وياسمن ونركس امثالى
چوقدر ابريشمى دخى وافر اولور بونك طشره سنده بر سنك سياه واردر هيكل آدمى ده
بيوك بعضيلر طلسمدر ديرلر ملوك انى معزز طتوب زيارت ايدرلر شهرستان احسن التقاسيمده
مسطور اولدوغى اوزره قصبه سابور اولوب سلفده بيوك شهر ايدى صكره براز خراب
اولدى لكن كثير الخير معدن اضداددر وافراد بر شهردر عيون جاريه وبستانلرى فراوان انواع
ميوه وغلاتى بى پايان ترنج وزيتون وخرماوينى جمع اولور بناسى طاش وكرج جامعى
خارج بلدده باغچه لر اورتاسنده واقع اولمشدر بو شهرك دورت قپوسى وار ايدى باب هرمز
باب بهرام باب شهر خند قندن بر نهر شهرى دور واحاطه ايدر اوزرندن جسر ايله كچيلوردى
وطرف بلدده بر قلعه دخى وار ايدى ذئب ديرلر بر طاغك اتكنده واقع اولوب ايكى دره سنده
باغچه لرى وقريه لرى دوشلمش ايدى خارج بلدده بر بيوك كپرى وار ايدى كازرونيلر بو شهره
مسلط اولوب تخريب ايتديلر جره كه كره دير لر شيراز قريبنده بر كوچك شهردر عمارت
عاليه جهاننده اولان بند امير بونكله شيراز ارا سنه دوشر خنجان بو كوره ده بر قلعه در
واروشى يوقدر عبد جان دست بارى دخى ديرلر بر كوچك هواسى كرم شهردر بر
چشمه سى وآچى قويولرى واردر خلقى اكثر كفشكر وچولها اولور ميان كوهستانده خشت
كمارخ نام ايكى شهر دخى واردر اقار صولرى وار خرمادن غيرى ميوه سى اولماز نوبندجان
نوبندكان دخى ديرلر سكسن يدى بچق درجه طول اوتوز بچق درجه عرضده بردوز اوواده بنا
اولنمش بر شهردر سلفده بيوك ايدى ايام فترتده خراب اولوب اتابك جاولى كبير و
معمور ايلدى هواسى كرمدر انواع ميوه ومشمومات اولور صويى قربنده اولان طاغلردن
كلور بونك نيجه ناحيه لرى وتوابعى واردر سهلى وجبلى وقلعه سپيد بو شهرك اشاغيسنده
بر فرسخ يرده در شعب بوان ديدكلرى الطف مسيره جهان نوبندجانه ايكى فرسخ
يرده بر مشهور واديدر بوان بن ايران بن اسود بن سامه نسبت اولنور
نزهه ده ايدر وادئ مزبور ايكى طاغك ميانده اوچ فرسخ ممتد اولور عرضى
نصف فرسخدر بوجمله يرى برينه متصل باغچه لر واقر صولر چمنزارلر اولوب هواسى
خوب ومنظرى لطيف ومرغوب ميوه دار اشجار ايله مزيندر اول واديك
اورته سندن بر نهر كبير جارى اولور اوزرنده بر بر قريه لر واردر لكن اشجار ملتفه دن
ايچنه وارمينجه كورنمز انلرك برينه كركان ديرلر ايكى طرفنده اولان طاغلر اكثر

اوقاتده قاردن خالی دکلدر وبووادی سراپا درختستان اولغله اکثر یوزی کورمز حکما
محاسن دنیادورتدر دیمشلر بری بووادی بری غوطهٔ دمشق بری سغد سمرقند بری نهر
ابله بررولایتده مرج سنددان بونلر جمله محالرنده ذکراولنور شاعر مشهور متنبی بومسیره یه
واروب شعرنده وصف ایلمشدر مغانی الشعب طیبا للمغانی بمنزلة الربیع من الزمـان
مطلعی ایله برقصیده دیمشدر لکن رومده خلیج قسطنطنیه یی بونلر کورمشدر والا جمله
سندن مقدم ذکر ایدرلردی کورهٔ قباد انوشروان پدری قبادبن فیروزه منسوبدر شهرلری
ارجان راء مفتوحهٔ مشدده یاخود مخففه وجیم وکاهی جیم یرینه غینله سکسن بش بوچق
درجه طول واوتوز بردرجه عرضده آخر حد فارس خوزستان طرفنده بر بلدهٔ کبیرهٔ
سهلیه وجبلیه وبریه وبحریه در یعنی بحره بر مرحله یرده نخلی وزیتونی اولور خرما واشجار
مثمره ایچنده غایب اولمش برشهردر بوشهرک یدی قپوسی وار دردرب اهواز درب
ریشهر درب شیراز درب رصافه درب میدان درب کیالین وبر لطیف جامعی موزون
مناره سی یانده سوقی وبزستانی وار دردورت قپولی وسوق حنطه سی مشهور معدن
تین وزیتون وفارسده خزینهٔ صابندر بونک قشلغی لطیف لکن یازهواسی برمقدار کرم
وصویی نهر طاب دنلرکه اول ولایت میانندن بحره اوزرنده برکوپری وار در بوکوپری
برطاق یوز التمش ذراع ارتفاعی اللی ذراعدر میوه انواعنک جمله سی بنده وافر اولور
خصوصا ملیسی ناری لطیفدر بونک خلقی اکثر دوه جی در قلعهٔ طنبور دیرلر بونک حدودنده
برقلعه ونیچه ناحیه لر وار درانده طریان نام قریه ده برقویی یازارلرکه بردکرمن دوندورر
صواغزندن چقوب اقار وهرکز عمقی معلوم اولمامشدر ری شهر سکسن یدی بوچق طول
ویکرمی طقوز بوچق عرضده فارس اسکله لرندن بوشهر وبندردر بناسی لهراسپ کیانی یه
نسبت اولنور صکره شاپور بن اردشیر تجدید ایلدی کنار دریاده هواسی غایت کرم بوشهر
وسطدر خرماسی وکتانی وافر اولور خلقی اکثر دریا تجاری در وبازده اکثر کوچرلر
مهرویان فارسلر ماه رویان دیرلر کنار بحرده سکسن التی درجه طول اوتوز درجه عرضده
ارجان اسکله سی برشهردر معمور سوقی وبرنهر صغیری وار در هواسی کرم ومتعفن در
لکن فارسدن خوزستان یولیله دریایه کیدن وبصره دن خوزستانه کیدن بوکا اوغرامغله
ایشلك بندر در خرمادن غیری میوه سی اولماز وحاصلی اکثر کیلردندر کتانی دخی چوق
اولور وبواسکله بحرده اول حد فارسدر بوندن حصن ابن عماره یه وارنجه یوز یتمش فرسخ کنار
سواحل بلاد فارسدر اندن منتهی اولور حصار مزبور طقسان بر بوچق درجه طول ویکرمی
طقوز بوچق عرضده برحصن متیندر کرمان جانبنه دوشر سیرافدن دریا کناریله جبال
منقطعه وصحرالر کچیلوب واریلور بوکا قلعهٔ دانبان وجلندی دخی دیرلر صکره خراب
اولمشدر نزهه ده فارسک سلفده التمش قدر قلعه سی قالدی دیو ذکر ایدرلر اولردن بعض
یازلدی باقیسی بونلردر قلعهٔ اسپید سعیداباد دخی دیرلر نوبند جاندن برفرسخ یرده در
حضرت

حضرت علی خلافتنده زیاد بن امیه والیٔ فارس اونده بونده اوتوردی قلعهٔ زیاد دخی
دیرلردی فارسنامه ده ایدر بوبرقدیم حصاردر نیچه ییللر خراب اولوب سلجوقیلر عهدنده
ابونصر دوانی عمارت ایلدی دوری یکرمی فرسخ برکوه اوزرنده در وبوطاغ برطاغه
متصل دکلدر انجق بریولی واردر طاغک دپه سی دوز وصولی چمنزار ومیوه دار یردر
وقیولرنده صویی یقین اولوب پیرامن کوه واسع میداندر قلعهٔ کاویان کوه طین اوزره
بنا اولنمشدر متین قلعه در قلعهٔ آباده هواسی معتدل صویی صهریجدن برکوچك قلعه در
وقلعهٔ خواذان فسا ولایتنده انک کبی برقلعه در قلعهٔ شهادة فیروزاباددن دورت فرسخ
یرده برعظیم طاغده آب وهواسی خوش غله سی چوق برقلعه در مسعودیلر بنا ایلدی
حمدالله کلامی بومقامه کلنجه بعض الحاقاتله در بعض نسخه ده فارسک تتماتی بونلردر
جنابه سکسن التی بوچق طول واوتوز عرضده فارس اسکله سی براوجوزلق بلده در
نهر سیرین دریایه دوکلدوکی یرده دوشر هواسی کرم وحالا اکثری خرابه در بوندن کازرون
یکرمی دورت فرسخ وشیرازقرق دورت فرسخدر بونک قربنده شتر نام برقریه وار در جنابه دن
برمرحله یرده در نهر طاب بونک قربنده دریایه دوکلور شیلان کنار بحرده برجبلک اوزرنده
قلعه وقریه اولوب بیدهان بوندن ایکی مرحله یردر بیدهان سکسن سکز بوچق طول
ویکرمی طقوز عرضده فارس اسکله لرندن برقصبه در کازروندن ایکی مرحله غرب
وجنوبه دیدن اوچ مرحله شرقه وسرحد فارس وهرمز اولان بهده نام اسکله وقریه دن
ایکی مرحله غربه دوشر کبیر ونزهه صاحبی ایدر فارسده چوق مرغزار وار در مشهورلری
بونلردر مرغزار کوشك زرد اون فرسخ طویل وبش فرسخ عریض برلطیف علفزار
خوبدر بیوك قریه لری ووافر چشمه لری وار هواسی سرددر مرغزار دشت رون یدی فرسخ
طویل بش فرسخ عریض برلطیف علفزاردر صولری وافر لکن هواسی کوشك زرددن
اشاغی اولوب رباط صلاح الدین وقل شهریاری بوصحرایه دوشمشدر مرغزار دشت
ارزن طولی ایکی فرسخ عرضی برفرسخ دربر بحیره کنارنده وبرجانبی اورمانلق وبریتیجه طورلر
یریدر مرغزار ارشکان کوارایله شیرازمیاننده طولی بش فرسخ وعرضی اوچ فرسخ
برعلفزار در اورته سندن صواقار بونک دخی قربی اورمانلق وجای شیران در مرغزار
سندان صولری چوق اطرافی معمور اون فرسخ طویل وعریض برخوش علفزار در
انجیر وقتنده اورته سنده بربحیره پیدا اولوب هنکام کرماده کیر وقورر بودخی
شعب بوادن کبی فارسده مشهور مسیره در مرغزار فالی ایدرآب کنارنده طولی اوچ
فرسخ عرضی برفرسخ برجای خرمدر کیاهی زمستانده چارپا قسمنه موافق تابستانده
مخالفدر مرغزار کالان سلیمان پیغمبر علیه السلام مادرینک قبری یانده دورت
فرسخ طویل وعریض برجای لطیفدر قبر مزبور برچارکوشه طاشدن بنا اولنمش برتربه در
مرغزار کام فیروز رود کنارنده برلطیف علفزار در لکن اورمانلغی معدن شیر اولمغله

مخوفدر مرغزار نرکس کازرون جوارنده خان آزاد قربنده اوچ فرسخ طویل ایکی فرسخ
عریض کیاهی جمله نرکس خدایی بومشهور یردر نرکس رایحه سندن آدم سرخوش
اولور باقی اوصاف واحوال فارس بو اقلیمك بعض یرلری بر مرتبه یایلادرکه شدت
بردن انده اشجار واثمار اولماز اصطخر وبیضا واطرافی کبی وبعض یرلرنده شدت حرارتدن
کوندز اویومق قابل اولماز نوبندجان وکازرون وسیراف وارجان کبی بو حدودك اورته لری
معتدلدر شیراز وشابور ناحیه لری کبی وجمله صنعنده ثلج موجوددر قریب وبعید یرلردن
کلور اکثر یری مشجره در میوه سی لذیذ ولطیف اولور خلقی نیچه اصنافدر مجوس
انده یهودن چوق وبر نصاری دخی واردر کازرونك اعوری شیرازك مفلوجی وافر اولور
سلفده اکثر اصحاب حدیث وحنفیه وبراز داوودیه فقهاسی معتزلی مذهب اولوب
صو احلنده شیعی چوغیدی حالا شاهلر النده اولمغله اکثری امامیه مذهبی اوزره در
یودیار خلقی نیروز ومهرجانده مجوس عادتنه تابع اولورلر کرمسیر یرلرینك آدمی غایت
نحیف وکندم کون وازصقاللو اولور وبونلرك اراسنده اوچ لسان جاری در فارسی
هرشهرده سویلنور وپهلوی که اکثر مکتوبلری انکله در بونك لغاتنی هر بری بلمز بری
دخی عربی در زی وطورلری بویله درکه حاکملری ایچنه قباواوزرنه یول ذراعه کیرکوچك
دستار صارنوب شمشیرین حمایل ایدر موزه لری تنك ساقدر قاضیلری باشلرینه
بر نوع کلاه کیرلر وطیلسان صارقدرلر اینجه کوکلکر کیوب ذراعه وموزه استعمال
اتمزلر فارس قومنك لطیف منزللری وفاخراولری اولور مهمان دوستلر غریب نوازلردر
آدب وحیا صاحبلریدر واکثر خلقی تجار اولوب جمع ماله غایت حریصلردر وخسیسلردر
متاعی ارجانك صابونی وبکمزی وزیت وانجیری وفوطه سی مهرویانك بالغی
وخرماسی وفوطه سی وکتان دارابجردك دوشمه لری وپردلری جهرمك بساطی
وکیچه لری شیرازك لباسی وپرده سی ودیباسی وحریر پرده لری ودوشمه لری وفوطه لری
ومندیللری واجامی وسابورك ادهان وازهاری وفواکهی وجورك کلابی اصطخرك
برنجی ومأکولاتی ودارابجردك مومیاسی وملح ملونی وقجقسز بالغی نیرین طاغلرینك
عتر روتی وصوپره سی وحجر مغنیسیاسی وحدید معدنلری واسفنداجی وجمله دوا
ایچون اولان یاغلر بو اقلیمده جمله دن یك اولور مکر روغن خیری وبنفشه کوفه
صنعتنده بونلرا یو اولور وبسا شهرینك جامه لری ودیبالری مشهوردر ویزد وابرقوه ده پنبه
وحریردن اعلا قماشلر اشلنور سیراف اسکله اولمغله عود وعنبر وکافور وجوهر
وخیزران وعاج وآبنوس وفلفل وصندل وانواع طیب وادویه چقوب اندن اطرافه
منتشر اولور فارسك خراجی سلفده اوچیوز اتوز بوك درهم ایدی فضل بن مروان
اوچیوز اللی یه التزام اتدی انهار وجبال فارسده نیچه انهار واردر احسن التقاسیمده ایدر
بحر سیرافده بر موضع واردر بعض ملاحلر قربه ایله طالوب طتلو صو چقررقعر بحرده
بر بیکاردر

بر بیکاردر قاینار دیرلر بونك کبی بر نوع دخی بحرین ده یازارلر نهر طاب لورستان طاغلرنده
چقر قرنبدن چقوب مس نام نهر بوکا قاریشور وارجان قرنبدن کچوب ری وخوزستان
اورته سنده اولان قبایلك مزارعن صووارر نهر مزبور ایکی ولایت میانی فاصلدر رشتر نام
قریه یاننده بحره دوکلور نهر عظیمدر پکچد و برمز آثار البلاد ده ایدر ارجانده بو نهر اوزرنده
بر قنطره عجیبه واردر بر کوزکمر ماپینی سکسن خطوه در التندن دوه اوزرنده رمح کسه
طوقنماز نهر دکان فارسده قریه شاد آفرین طاغندن چقوب روستای شاه دیدکلری
ناحیه یی صووارراندن جمرکان وکوماروکازرین صحرالرینه اوغرار بعض نواحی سیرافی
سقی ایدر واول اطراف طاغلرینك صوبی دخی بوکا قاریشور بحیوم ایله سیراف اراسنده
بحر فارسه دوکلور بو اقلیمده بوندن انفع ومجراسی معمور نهر یوقدر رودکان بونك اوزرنده
بر قریه در بو نهرك مسافه جریانی اللی بش فرسخ تخمین اولنمشدر نهر کر بو نهر
فارسده کلار طاغلرندن چقر شعب بوان ومابین صولری وسائر انهار صغار فارس ایله
جمع اولوب کام افروز ناحیه سنه اوغرار سکان طسوجی سیراب ایدوب بحیره بختکانه
دوکلور بو نهر بحیلدر بندسز یری سقی ایلمز بونك اوزرنده اولان بندلرك اولی بند رامجرددر
قدیم البنا اولوب اتابك فخر الدوله جاولی سلجوقی تجدید وفخرستان تسمیه اتدی
ایکنجی بند عضدی درکه دنیاده انك مثلی نادر بر بنادر کرمان علیایه بو بند صوویررونبلی
قصارکه کرمان سفلی انکله سقی اولنور بو دخی خلل پذیر اولمشیدی جاولی تجدید
اتدی نهر فیروزباد جبال حسناتدن چقوب فیروزآبادی سقی ایدر نهر ستاره کان ایله
جمع اولوب دریایه دوکلور طولی اون ایکی فرسخدر نهر نشاور جبال نشاوردن چقوب
نشاوری سقی ایدر ومابدستان اراسنده دریایه دوکلور طولی طقوز فرسخدر نهر فرواب
کوره جویندن فروات دیدکلری محلدن چقراندن اصطخرده خراسان کیروسی
التندن کچر رودنیزه اولاشر اول صو ناحیه ارجاندن چیقوب جیفان وجوری واردشیر
حرهیی سیراب ایدوب دریایه دوکلور نهر دیورود حدود کرماندن چقوب تیزاقار یکرمی
دکرمن دوندوره جك قدر اولوب دریایه دوکلور نهر شیرین کوه دیناردن چقوب
جنابه حدودنده دریایه دوکلور نهر عظیمدر کوجله کچیلور بونلردن غیری فارسده انهار
صغار چوقدر جبل سابور ابن حوقل ایدر عجایب فارسدن بری کوره سابور ناحیه سنده
اولان جبلدرکه انده ملوك عجم ومرزبانلری وسدنه نیوان اولولری صورتی تصویر اولنمشدر
جبل دراك شیرازه ایکی فرسخ یرده در شیرازك قاری اندن کلور جبل دارابجردك
آمیز طوز معدنلری بونده در بحیره بختکان بحیره عمرو دخی دیرلر اصطخر کوره
سنده نیریز کنارنده یکرمی فرسخ قدر طولانی بر طوزلی کولدر نهر کر فارس بو بحیره یه
دوکلور وبوندن شیراز ایکی فرسخدر بر جانبی حدود کرمانه وارر وصوینده طوز طوکار
بحیره دشت ارزن کوره سابورده دوری اون فرسخ طتلو کولدر که قورر شیرازك

بالغ بوکولدن چقار بو بحیره دن غیری کون شبانکاره ده بر بحیره دخی وار. درکازرینه قریبدر
اون فرسخ قدر دوری اولوب بونك دخی صویی طوزلو اما صیدی وافردر بونلردن
غیری دخی نیچه خرده کوللر واردر اما بحر فارس حد سنددن عمانه وارنجه شرقدن
غربه وعماندن بصره یه وارنجه جنوبیدن شماله ممتد اولوب ملك فارس بونك شرقیسیدر
بصره دن عمان اوچیوز فرسخدر اندن اوته مسقط وراس جمجمه دخی اللی فرسخ
بحر مزبورك جمله مسافهٔ طولی اولوز ساحل غربیسی عماندن بحرین وقطیف وعبادانه
وارر که نهر دجله مصبیدر اندن دونب سواحل شرقیه سی مهرویان وسیف بحر وسیراف
وحصن ابن عماره وهرمز بوغازینه اندن شرقه دونوب مکران سواحلنه اولاشر بو بحرده
جزیرهٔ قیس برجزیرهٔ قدیمه در سلفده بونك حکامی نام وکام صاحبی ایدی حتی ملك
فارسی توابعی قیسدن عد ایدرلردی ودولتخانه دیرلردی حقوق دیوانیه سی دورتیوز
طقسان بربیك اوچیوز دینار ایدی وسائر جزایر بحر فارس دخی اکا تابع اولوب
دورت فرسخ کناردن بعید سکسن سکز درجه طول یکرمی بش بوچق عرضده طولی
وعرضی دورت فرسخ غله سی وخرماسی وافر هواسی غایت کرم جزیره در صویی
امطاردن صهریجدر و بونك اطرافی مغاص لؤلؤدر جزیرهٔ بحرین کنار غربی یه قریب
اون فرسخ طولی بش فرسخ عرضی اقار صولو باغلی باغچه لی برجزیره در وافر قریه لری وار
کاه بلاد هجره وکاه فارسه تابع اولور اصل بحرین اول سواحلك اسمیدر بو جزیره اکا منسوبدر
سیدی علی زاده مرآت ممالکده ایدر ساحل بحرینده تخمینا سکز قولاج ودخی
زیاده بحریلر الدرنده طولم ایله دریایه طالوب دبندن طتلو صو چقاررلر ایام صیفده
بحرین تسمیه سنه سبب عد ایدرلر دیمشدر لکن وجه تسمیه جزیرة العربده بحرین فصلنده
بیان اولنا جقدر جزیرهٔ خارك جزیرهٔ محرم دخی دیرلر بحرین ساحلنه وعمانه قریب برفرسخ
طولی وعرضی برجزیرهٔ صغیره در اکنی وخرماسی ومیوه سی ایو اولور ومغاص
لؤلؤ بونده زیاده در سائر جزایره بونك انجوسی غالبدر سلفده قباد خوره کوره سنه تابع
ایدی کیش ایله بونك اراسی یکرمی بش فرسخ و بصره اوتوز بش فرسخدر ومحمد بن حنفیه
مزاری بونده زیارتکاهدر بونلردن غیری بعض خرده جزیره لر وهرمز قربنده برایکی جزیره
کیمی ذکر وکیمی ترك اولندی مسالك ممالك فارس شیرازدن اصفهان غرب وشماله
اون مرحله که یتمش ایکی فرسخدر وسیراف التمش فرسخ واصطخر اون ایکی فرسخ
وکازرون یکرمی ایکی فرسخ واول حدود خوزستان غربه التمش فرسخ وفسا یکرمی یدی
فرسخ ودارابجرد اللی فرسخ وتستر التی مرحله اندن دسبل ایکی مرحله اندن بیات
قلعه سی یدی مرحله در ویزددن کرمان شرق وجنوبه اون مرحله وشیراز غربه
وجنوبه اون مرحله قدر وکاشان بش برروایتده طقوز مرحله ودارابجرددن لار
جنوبه دورت مرحله سیرجان وشرقه اوچ مرحله ونیریز غربه دورت مرحله در وکازروندن
کنباوه

کنباوه بندری غربه دورت مرحله اندن ری شهر بندری شرقه برمرحله ودورق نام شهر
غربه اوچ مرحله اندن بصره برمرحله در وشیرازدن سروستان اوچ مرحله اندن جنابه
ایکی مرحله جمله قرق دورت فرسخ یردر وسیرافدن ناوبند ایکی مرحله اندن کیش
اوکنده اولان شیردون اون مرحله در وشیرازدن فیروزآباد یکرمی دورت فرسخ اندن
کازرون اون التی فرسخدر وشیرازدن غرب وجنوبه وارکان اوتوز دورت فرسخ که اندن
صوله شبانکاره شهری ایچ دورت فرسخدر وطغری هرمزه اللی طقوز فرسخ اولور وشیرازدن
کرمان طقسان بر فرسخ وابرقوه اوتوز طقوز فرسخ وابرقوه دن یزد یکرمی سکز فرسخ که
شیرازدن التمش سکز فرسخ اولور وشیرازدن نوبنجان یکرمی بش فرسخ واندن سرحد
خوزستان اوتوز یدی فرسخ که شیرازدن التمش ایکی فرسخ اولور وشیرازدن سرحد
کرمانه اصطخر یولی ایله اولا اصطخر اون ایکی فرسخ اندن زیاده آباد که خوزستان اعمالندندر
سکز فرسخ اندن رصدکاه کلودر سکز فرسخ اندن چرمابان نام قریه التی فرسخ اندنده
عبد الرحمن و بودی جان التی فرسخ اندن صاعل الکبری سکز فرسخ اندن رباط سرمقان که
حد کرماندر سکز فرسخ اندن بشت هم رباطنه طقوز فرسخ اندن سیرجان کرمان طقوز
فرسخ وبسادن کازرون اون فرسخ وجهرم اون فرسخ وشیرازدن بیضا سکز فرسخ ویزد
یتمش دورت فرسخ وتوج اوتوز فرسخ وجهرم اوتوز ایکی فرسخ جوردن کازرون اون التی
فرسخ وسیرافدن جهرم اون ایکی فرسخ وماهرویاندن حصن ابن عماره یوز التمش فرسخ که
فارسك اوزنلوغیدر وحد کرماندن حد اصفهانه وارنجه سنور رودندن انار
اون سکز فرسخ اندن مهرجرد وکثه بش فرسخ اندن میبد اون فرسخ اندن عقدا اون
فرسخ اندن نایین اون بش فرسخ اندن اصفهان قرق بش فرسخدر بو خراسان جانبنك
حدی جمله یوز یکرمی فرسخ اولور وخوزستان طرفنك ماهرویاندن حد اصفهانه بلاد
سابوره وارنجه التمش فرسخدر آتشکده های فارس بواقلیمك قومی سابقا جمیعا آتش
پرست مجوسیلر اولمغین بونده بر برآتشکده لر واردر اعتبار ایدرلر مشهورلری بونلردر کاریان
آتشکدهٔ فارس دیمکله مشهور بناء عظیمدر اوزرنده زبان پهلوی ایله بوکا اوتوز بیك دینار
خرج اولنمشدر دیو یازلمشدر کنبد کاوش شاپور قربنده در خیفه کازرونده در مسویان
شیرازده در احوال ملوك مملکت فارس قدیم الایامدن برو دار الملك پادشاهان
ایران دراکاسره دولتنك قدرت وشوکتی برمرتبه یه وارمش ایدی که اکثر ملوك ربع
مسکون انلره سر فرو ایدردی بونلر دورت طبقه اوزره در طبقهٔ اولی پیشدادیان
فارس قومی قتنده بونلر اقدم ملوك بنی آدمدر عدل وداد ودهش کارلری اولمغله
هر بری پیشداد دیمکله مشهور اولدی کیومرث بو طبقه نك اولیدر کلشاه لقبی ایله
ملقب ایدی فرس مذهبنده انسان اول یعنی آدم بودر اسلام مورخلری سام بن
نوح اولادندن یازارلر زیرا فرسدن غیری ملل وادیان اصحابی عموم طوفان اثبات

ایدوب فرس بابلدن اوته کچمدی دیرلر ودولتلری آدمدن بری ممتد اولمق زعم ایدرلر بوندن
صکره بوطبقه ده هوشنك بن سیامك وطهمورث سبط هوشنك وجمشید برادر
طهمورث وضحاك بن مرداس كه بیوراسب دیرلر وفریدون سبط جمشید كه كاوه
اهنكر ضحاكه خروج وقتل اتدكدن صكره مزبور یرینه كچدی ومنوچهر سبط فریدون كه
افراسیاب بن ترك ایله جنك ایدوب مغلوب اولمغله افراسیاب ایرانه تغلب اتدی
بعده منوچهر اخفادندن زو بن طهماسب انی بلاد تركه طرد ایدوب ایرانی افراسیاب
الندن الدی صكره اوغلی كرشاسب یرینه كچوب بو طبقه بونده آخر اولدی بونلرك
مدتنده ووقایعنده چوق اختلاف وار دراكثری لاف وكذاف قبیلندن اولمغله تكثیر
سواد اولنمدی بونلردن صكره طبقهٔ كیانیان ظهور اتدی بونلرك اسملری اولنده كی
لفظی اولمغله كیانیان دیرلر اولی كیقباد بن زاب بن زودر بونك زماننده جیحون ایران
توران اراسنده حد اولدی زوموتندن صكره افراسیاب كیرو ایرانه طمع ایدوب زال فریدون
اولادندن مزبوری تخته كچردی واوغلی رستم بونك پهلوانی ایدی افراسیاب باباسی
پشنك ایله صلح اتدی كیقباد وفاتندن صكره اوغلی كیكاوس یرینه كچدی جبار اولوب اولمنی
معناسنه نمرد لقبی ایله ملقب اولدی كثرت استعمال ایله نمرود دیدیلر اوغلی سیاوشی
افراسیاب جنكنه كوندروب انده صلحله قالدی وافراسیاب قزندن كیخسرو نام اوغلی اولوب
صكره افراسیاب غدری ایله قتل اولندی كیخسرو كیكاوسدن صكره پادشاه اولوب
افراسیابی قتل ایلدی بر مدتدن صكره فارغ اولوب كیقباد اخفادندن لهراسب یرینه كچدی
بخت نصر بونك طرفندن عراق حاكمی ایدی كشتاسب بن لهراسب بونك زماننده زردشت
حكیم ظهور ایدوب كشتاسبی مجوس دیننه قودی جمله فرس قومی مجوسی اولدیلر اوغلی
اسفندیاری ترك پادشاهی ارجاسب جنكنه كوندروب غالب اولدقده سلطنته راغب اولمش
ایدی سجستان والیسی رستم جنكنه كوندروب زاولستانده رستم انی حیله ایله قتل ایلدی
بهمن نام اوغلی كشتاسبدن صكره پادشاه اولوب كیا اردشیر ودراز دست لقبی ایله ملقب
اولدی یونان دیارینه عسكر چكوب چوق ولایت الدی قزی همای تزوج ایدوب اولدكدن
صكره حامل قالدی فرس قومی اتفاقیله پادشاه اولوب داراب بن بهمن طوغوب بیودكده
تخته كچدی صكره اوغلی دارا نوبتنده اسكندر یونانی ظهور ایدوب نصیبین ده جنك اولدی
دارا بوزولوب كندی اتباعی یدنده مقتول اولدی وكیانیان طبقه سی بونده
غایت بولدی طبقهٔ ثالثه ملوك طوایف واشكانیان اسكندر دارایه ظفر بولدقدن
صكره فرس مملكتنه وسائر دیار شرقه طقسان قدر ملوك طوایف نصب ایلیوب اشك بن
دارا فرس مملكتنه والی قلنمشیدی اول اجلدن بو طبقه اشكانیان تسمیه اولندی بوندن
صكره بشیوز ییل قدر بو سلسله سوردی اشك بن اشك وشابور اوغلی بهرام بهرام اوغلی
بلاش بلاش اوغلی هرمز ونرسی وبلاشان وجودو فیروز وخسرو واردوان اكبر واردوان
اصغر

اصغر ترتیبنده واسملرنده وزماننده اختلاف اوزره اسكندر تاریخنك بشیوز اون ایكی سنه كانجه
حكم ایلدیلر واردوان اصغرده بو طبقه دخی منقرض اولدی طبقهٔ رابعه ساسانیان
بونلره اكاسره دیرلر زیرا هر بری كسری لقبی ایله ملقبدر كه خسرو معربیدر ساسان بن بهمن
اولادندن اردشیر بن بابك اردوانیلره تغلب ایدوب فارس مملكتنی وسائر ممالكی ضبطنه
الدی وعظیم الشان پادشاه اولدی صكره اوغلی سابور یرینه كچوب قیصر رومدن خراج
الدی ویونان كتابلرینی فارسی یه ترجمه اتدردی بعده اوغلی هرمز وبهرام بن هرمز وبهرام
بن بهرام وبهرام ثالث ونرسی بن بهرام وهرمز بن نرسی واوغلی شابور ذو الاكتاف كه نقاش مانی
ومانویه بونك عصرنده ظهور اتدی قیصر روم ایله جنك ایدوب بوزلدی جولیوس
قیصر مداینه كلوب مقتول اولمغله صلح اتدیلر صكره سابور رومده اسیر اولوب
كیرو خلاص بولدی ایوان كسری بونك بناسیدر بعده برادری هرمز واوغلی سابور بن سابور
ودیكر اوغلی بهرام بن سابور ویزد جرد اثیم ابن سابور بعده اوغلی بهرام كور پادشاه
اولدی پهلوان وعادل وعیاش ایدی یزدجرد بن بهرام وهرمز بن جرد وفیروز بن یزدجرد
وبلاش بن فیروز وقباد بن فیروز وانوشروان بن قباد كه عادل لقبی ایله ملقبدر ظهور
اسلامده پادشاه ایدی قرق سكز ییل سوروب سكز یوز سكسن سكز اسكندریده انتقال
اتدی صكره اوغلی هرمز یرینه كچدی بهرام چوبین بونك سرعسكری ایدی پرویز بن هرمز كه
شیرینك خسروی در قصر شیرین بنا اتدی حضرتك دعوت نامه سنی یرتوب اوغلی
شیرویه یدنده مقتول اولدی اردشیر بن شیرویه باباسندن صكره پادشاه ایكن امرادن
شهریار دولته مستولی اولوب قتلندن صكره بوران بنت خسرو پرویز وقز قرنداشی
آزرمی رخت تخته كچوب اززمانده قتل اولندقدنصكره اردشیر اولادندن خسرو وانوشروان
اولادندن فیروز وفرخزاد التیشر آیده نصب وقتل اولنوب یزدجرد بن شهریاره كلدكده
دولتلری ضعیف وانقراض علایمی كورنمشیدی عمر فاروق رضی الله عنه خلافتنده مدینه دن
سعد بن ابی وقاص ایله عسكر اسلام كلوب یزدجرد سرعسكری رستم ایله دوكشوب فرس
لشكری منهزم ورستم مقتول اولوب یزدجرد فرار ایلدی وقتل اولندی تاریخ هجرتك اون
دوردنجی سالنده قادسیه جنكندن صكره ساسانیانك دولتی اخر اولوب من بعد ممالك فرس
وعراق حكام اسلام تصرفنه كیردی ال عمان بونلره ال جلندی دخی دیرلر بر دودمان
قدیمدر سواحل بحر فارسده حد كرمانه وارنجه ولایتلری واسع وقلعه لری استوار
برقومدر دیرلر كه قرآن عظیمده حضر ایله موسی پیغمبر علیه السلام قصه سنده
غصب سفینه ایدن ملك بونلردن ایدی وقدرت وعسكر صاحبی پادشاهلر اولوب
مسالكده مذكور اولدوغی اوزره ملوك اطرافه سرفرو اتمزلردی حتی بونلردن عبد الله بن
احمد الجلیدی ایله عمر بن اللیث ایكی ییل قدر جنك ایدوب ظفر بولمدی لكن بونلرك دولتی
واحوالی تاریخلرده كورلمدی فتح اسلامیدنصكره ملك فارس برزمان بنی امیه وآل عباس

طرفندن حکام النده اولدی وگاه بعض دولتلر ظهور ایدوب تغلب ایله ضبط ایدیلر انلرك
اولی دولت آل بویه در ابو شجاع بویه دیلمی بر شخص فقیر ایدی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد
خراسان حاکمی ماکان خدمتنده ایدیلر مرداویج دیلمی ماکانی بوزوب غالب اولدقده انك
یانه واردیلر بیوك برادرلری علی یه کرج حکومتنی ویروب عماد الدوله لقبی ایله ملقب قالدی
صکره مرداویج ایله ارالرنده وحشت پیدا اولوب طقوز یوز قدر عسکر ایله عباسیان
طرفندن اصفهان والیسی ابو بکر مظفر بن یاقوت اوزرینه واروب اون بیك قدر عسکرینه
غالب کلدی وشهرتی الوب بلند آوازه اولدی صکره زید بن علی نوبندجانی سوقیله ارجانه
واروب اوچیوز یکرمی سنه سنده شیرازه مستولی اولدی وتدریجله فارس مملکتنی ضبط
ایلدی یکرمی ایکیده برادری رکن الدوله حسنی کازرونه کوندروب تسخیر ایتدی یکرمی
التی ده بر برادری معز الدوله احمدی اهوازه کوندروب واسط وبصره یی ضبط ایتدردی
مقدما کرمان وسجستانی دخی المش ایدی معز الدوله صکره بغداده مستولی اولوب
عباسیان اموردن ال چکدیلر اوچیوز اللی التی ده معز وفات ایدوب رکن الدوله حسن
عراق عجمده والی ایدی اوچیوز اوتوز التی ده وفات ایتدی اوتوز سکزده عماد الدوله حیاتندن
مأیوس اولدقده برادرزاده سی عضد الدوله فنا خسرو بن رکن الدوله یی ولی عهد قلدی
باباسی وفاتندنصکره مستقل عظیم القدر جهاندار اولدی عراقی دخی ضبط ایلیوب
مدینهٔ منوره سورنی یاپدی وفارسده نیچه آثار خیر قیوب اوچیوز یتمش ایکیده وفات
ایتدی اوغلی صمصام الدوله ابو کالنجار مرزبان یرینه گچوب دورت ییل سوردی بعده بونك
برادری بها الدوله ابو نصر شهنشاه وبونك اوغلی سلطان الدوله ابو شجاع خسرو ودیکر اوغلی
قوام الدوله ابو الفوارس وعز الملوك ابو کالنجار مرزبان بن سلطان الدوله فارس وکرمانده علم
افراز سلطنت اولدیلر مزبور عز الملوك شیراز شهرینه اون ایکی قپولی بر سور عظیم بنا ایدوب
دورتیوز قرقده مرحوم اولدی یکرمی بش سنه فارس واهوازه حکم ایلدی اوغلی الملك العزیز
ابو منصور فلاستون پولادستون معربی در یرینه گچوب برادری الملك الرحیم ابو علی کیخسرو
بونکله نزاع اوزره اولمغین امیر فضلویه شبانکا فرصت بولوب خروج ایتدی دورتیوز قرق
سکزده ملك عزیزی طوتوب قلعه یه قودی وال بویه دولتی بوندن آخر اولوب شبانکاریلر
ظهور ایتدی دولت شبانکاره بونلرك نسلی اردشیره چقار امیر فضل بن حسن که فضلویه
دیمکله معروفدر پدری واجدادی سپهسالار فارس ایدی تاریخ مزبورده ابو منصوری حبس
ایدوب ملك فارسه مستولی اولدی دورتیوز التمش دورتده الب ارسلانك وزیری
نظام الملك اوزرینه کلوب بر طرف ایتدی بوندنصکره نظام الدین محمود بن
یحیی که قهنویه دیمکله معروفدر شبانکاره حاکمی اولدی ایجده دار الامارہ بنا ایتدی
بعده اوغلی امیر مبارز الدین بر ییل انك اوغلی نظام الدین ودیکر اوغلی ملك
مظفر محمد التیوز یکرمی دورتده حاکم اولوب غایت هنرمند وفضیلت پرور ایدی اللی
سکزده

سکزده هلاکو محاصره ایدوب شهید اولدی مغول دار الاماره یی خراب ایتدیلر صکره
اوغلی قطب الدین بر ییل وبرادرزاده سی نظام الدین اوچ سنه وبونك برادری نصرة الدین
ابراهیم ایکی سنه وملك جلال الدین اون یدی سنه وبهاء الدین اسمعیل یدی سنه حاکم
اولوب بونلردن صکره غیاث الدین ونظام الدین وار دشیر نزاع اوزره حکومت ایکن آل
مظفر بونلری بر طرف ایدوب مملکتنه مستولی اولدیلر دولت آل مظفر امیر مظفر پدری
غیاث الدین خراسانی ایدی کندی رشید وشجیع اولمغله یزد حاکمی آتابك یوسف شاه
یاننده طوروب ارغون خان اوردوسندن یساول خدمتن الدی وغازان خان هزاره
امارتنی ویروب یدیوز اون اوچده شبانکاره ده وفات ایتدی اوغلی امیر مبارز الدین محمد
ابو سعیده انتساب ایتدی ویزد حاکمی اولدی یدیوز اوتوز اوچده کرمانی الوب بعده فارسه
مستولی اولدی یدیوز التمشده اوغللری شاه شجاع ومحمود کوزینه میل چکدیلر جلال الدین
شاه شجاع یرینه گچدی سکسن التیده وفات ایدوب اوغلی زین العابدین والی اولدی
بونك نوبتنده تیمور فارسه مستولی اولوب شاه یحیی انك طرفندن فارس والیسی قالدی
بعده برادری شاه منصور خروج ایدوب فارسی مزبوردن المش ایدی تیمور کیرو
شیرازه کلوب مزبور جنکده مقتول اولدی وسائر مظفریلری جمله قیروب قتل عام ایتدی
یدیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر دولت اینجو یان جنکیز یان عصرنده اینجو لفظی
املاك خاصهٔ پادشاهی دن عبارت اولوب شرف الدین محمود شاه بن محمد شاه که ابناء
فارسدن ایدی سلطان ابو سعید دولتنده اول خدمته مؤکل اولوب بحد مال واملاك ایدندی
واول دولتده مرجع اولوب بر وبحر فارس وکرمان وشبانکاره یی ضبط ایلدی یدیوز اوتوز
التی ده ابو سعید وفاتندن صکره ارپاخان مزبوردن طغیان حس ایدوب اولدردی اوغلی
مسعود شاه رومه کتمش ایدی ارپاخان موتندن صکره شیرازه کلوب مستولی اولدی
التی یوز قرق اوچده مقتول اولوب برادری امیر شیخ ابو اسحاق یرینه گچدی بر مدت ضبط
ایتدکدن صکره مبارز الدین محمد مظفری فارسه مستولی مزبوری ازعاج وبر قاچ
دفعه جنکله یدیوز اللی دورتده محاصره وشیرازدن اخراج ایلدی بالآخره اللی سکزده
قتل اولنوب اینجو دولتی زواله ایردی دولت کاکویه دیلمیاندن مجد الدوله رستم مادری
سیده خاتون دایسی ابو جعفر محمد کاکویه اصفهان والیسی اولوب طغرل سلجوقی دورتیوز
قرق اوچده مزبورك اوغلی ابو منصور فرامرزی اصفهاندن چقاروب یزد حکومتنی
ویرمشیدی پس کاکویه دولتی عراق عجمدن فارسه انتقال ایلدی ابو کالیجار کرشاسف
ابن محمد کاکویه همدان حاکمی ایدی دورتیوز التمش یدی ده سلجوقیلر الوب مزبور شیرازه
واردی اهواز حاکمی قرق اوچده وفات ایتدی امیر علی بن فرامرز باباسندن صکره یزد حاکمی
اولوب بشیوز اوتوز التی ده قره ختاییلر جنکنده دوشدی سلطان سنجره اختصاصی
وار ایدی یزد حکومتنی قزلرندن نیابت طریقیله اتابکاندن سام بن وردانه ویردی مزبور

امیر علی نك نیجه آثاری وار ایدی جمله دن مشهد علی رضا یه بشیوز اون بش ده سور چكدی
دولت اتابكان یزد چون سام بن وردان امیر علی قرلرندن نیابت طریقیله یزد حاكمی اولدی
بر عالی مدرسه بنا ایلدی حلیم كمسه اولمغله حكومتی برادری عز الدین لنكره فراغت ایدوب
بشیوز طقسان ده دنیادن كندی لشكر جری و بهادر ایدی كاهی سلجوقیلر طرفندن شیراز
واصفهان والیسی اولدی التیوز دوزنده وفات ایدوب اوغلی وردان زور یرینه كچدی اون
ایكی ییل سوروب صكره برادری ابو منصور سپهسالار حاكم اولدی سلطان قطب الدین
خلج دیرلردی تارك دنیا اولوب التیوز اون التی ده وفات اتدی اوغلی محمود شاه یرینه كچوب
اون اوج سنه سوردی وفاتندن صكره اوغلی سلغرشاه والی اولوب سلغر آبادی یاپدی
بعده اوغلی طغی شاه یرینه كچوب التیوز تمشده انتقال اتدی صكره اوغلی علاء الدوله
جلوس اتدی التیوز تمش اوچده بر سیل عظیم كلوب یزدی خراب ایلدی شهرلی بر دیه
باشنه خانه‌لر یاپدیلر سرجم محله‌سی دیمكله مشهور اولدی حالا سرجم دیرلر برآی نصكره
علاء الدوله وفات ایدوب برادری یوسف شاه والی اولدی سیل خرابه‌لرینی و باروی
شهری تعمیره سعی اتدی لكن عیاش اولمغله حكومت ایده‌میوب سلطان غازان اوزرینه
عسكر كوندردی یوسف شاه سیستان طرفنه كیدوب حكومت یزد بونده آخر اولدی
ومغول دیوانی تصرفنه كیردی دولت سلغریه بونلره فارسی اتابكلری دیرلر مودود بن
سلغر اولادیدر اتراكدن سلغر قوم وقبیله‌سی ایله خراسانه كلوب ساكن اولمش ایدی آل
سلجوق دولتی ظهورنده انلره انتساب ایدوب حاجب اولدی قبیله‌سی فارسه واروب
كوه كیلویه ده یایلاروقشلاردی چون بشیوز اللی ایكی ده فارس والیسی یاوزانه
سلطان مسعوده عصیان ایدوب قتل اولندی سنقر بن مودودكه سلطان محمدك ولد
صغیرینی تربیه ایدر اتابكی ایدی فارس والیسی نصب اولندی اوچ سنه ضبط ایدوب
برادری تكله مكری ایله محبوس اولدی شیرازده بوسنقرك جامعی و رباطی واردر تكله دخی
بر خان بنا ایلمشدر سنقردن صكره برادری مظفر زنكی والی اولوب الب ارسلان لشكرینی
بوزدی و بشیوز تمشده وفات اتدی اوغلی مظفر تكله یرینه كچوب طقسانده وفات اتدی
شیرازده بازركان خانی یونكدر سنقر اوغلی طغرل بو تكله نزاع اوزره اولوب ارالرنده نیجه
جنكلر ظهور ایلدی وفارس مملكتی بونلر نزاعندن خراب اولمشیدی بالاخره طغرل كرفتار
اولوب طقسان طقوزده كوزینه میل چكلدی تكله وفاتندن صكره برادری مظفر
ابو شجاع سعد بن زنكی یرینه كچوب عدل وداد ایله فارس مملكتنی آباد ایلدی شیخ سعدی ذكر
ومدح اتدیكی اوزن عاقل وعادل پادشاه ایدی التیوز اون سكزده وفات ایدوب اوغلی
مظفر ابو بكر یرینه كچدی وباباسی مسلكنه سالك اولوب بو طبقه‌نك كامكاری قوبدی
التیوز اللی سكزده وفات ایدوب اوغلی مظفر سعد و بونك اوغلی محمد وعمی زاده‌سی محمد
شاه بر ایكیشر سنه حكم ایدوب التیوز التمشده مغول استیلاسیله رفع اولندیلر سعد بن

ابی

ابی بكر قزی انس خاتون برسنه انلر طرفندن نصب اولنوب اول دخی وفات ایدیجك بو
طبقه سلسله‌سی آخر اولوب فارس مملكتی مغول جانبندن ضبط اولندی صكره مظفریلر
الینه كیروب تیمور ظهور ایدنجه انلر حكمنده قالدی بعده اولاد تیمور توابعی ضبط ایلیوب
صكره شاهلر تصرفنه كیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده‌در فصل ۱۳ در مملكت خوزستان
ولرستان اوتوز برنجی فصل خوزستان بیاننده‌در لفظ خوز ضم خاء معجمه و زاء معجمه ایله
بر قومك اسمیدركه مسكنلرینه خوزستان واهوازدخی دیرلر زمینی دوز صحرا اقر صولری
وافر ولایتدر حدودی غربده عراق عربدن واسط جنوبده عباداندن مهروبانه ودورقه
وارنجه سواحل بحر وحدود فارس كه بو ضلع مقوسدر شمالده عراقدن صیمره وكرخ
ورود یاد وجبال لر حدود جیله وارنجه وشرقده فارس ایله اصفهان اراسنده اقان نهر تاب كه
بعض خوزستان صولری اكا قاریشوب مهروبانه قریب یرده دریایه دوكلور بو مملكت
فارس ایله بصره اراسنده دوشر اطرافی عراق عرب وكردستان ولرستان وفارسه اولاشر
حدودنده ماهرویاندن عباداندن حذاسنه وارنجه بحر فارسدن كرن دیلدن غیری دكز یوقدر
تستر وجندیسابوردن غیری طاغ وقوم سال یری اولمیوب اكثری ارض رخوه ومستویه‌در
اصلا قار و بوز اولمازلار الا رامهرمز سوادنده اولور وقویی صویی ایچمز لر دجله‌یه قریب یرلری
صولی وبعید یرلری خشك و هواسی كرمدر اكثر یرنده خرما بتر وامراضی چوق در امامیوه
وغله‌سی وافر اولور اطرافی جمله نیشكر مزارعیدر خصوصا عسكر مكرم وقومی عرب وعجم
دلن سویلر خاصه خوزی لسانن استعمال ایدرلر طورلری اهل عراق كبیدر اكثر بخیل وبدخو
صاری بكزلو ونحیف وخفیف اللحیه اولورلر اعتزال مذهبلك انده رواجی واردر یهود
ومجوس چوق نصارا ازدر اهواز خلقی اكثر شیعی وحنفی اولوب حمامده ستر عورت اتمزلر
برنج اتمكی یرلر بقره بینرلر بو مملكتك زهده مسطور اولدوغی اوزره اون ایكی پاره شهری واردر
حقوق دیوانیه‌سی خلفا زماننده اوچیوز تومندن زیاده ایدی صكره بر بوچق تومنه اندی
دار ملكی تستر نام شهردر ضم تاء مثناه وسین مهمله ساكنه وفتح ایله ششدر معربیدر عامه
شوستر دیرلر سكسن التی بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق درجه عرضده‌در هرمز بوراوزرنده
بر بلده قدیمه‌در قاموسده طوفاندن صكره بونك سوری یر یوزنده بنا اولنان سورلرك اولیدر
دیو یازر بلده مزبوره بر مرتفع یرده اولمغله شابور نهر مزبور اوزرینه بر عظیم سد بنا ایدوب
بر میل قدر صویی شهره قالدردی اول اجلدن اول بنده شادروان دیرلر حمد الله ایدر
بو شهری هوشنك بنا اتمشیدی خراب اولدقده اردشیر تجدید اتدی واسب شكلنده قلدی
شابور بو شهرك صوینه بر عظیم بند چكوب جوی دشت آبادی اول بنددن اجرا ایلدی
كه ولایت تستر مداری اولدر دشت اوزرینه در مسالك الممالكده اول بنددن محكم بند اولماز
دیمشدر لكن فارسده عضد الدوله بنا اتدیكی بند امیر بوندن اعظم ومستحكمدر بو شهرك
دورت دروازه‌سی وار در هواسی غایت كرم اولوب اكثر تابستانده باد سموم اسر اما صویی

غایت لطیف وهاضمدر اکابناء خلقی غلیظ یکلر برلرضرر اتمز پنبه ونیشکر وغله سی وافر
اولور وبونده ایو قماشلر ودیبالر طوقنور و برنوع برنج اولور که غایت خوشبوی در اکا
پنج انکشت دیرلر بونك قحطلغی شیرازك اوجوزلغندن یکدر خلقی اکثر سیاه چرده ولاغر
اولوب ایچلرنده مالداری ازدر بو شهرك مقابری وسط بلده ده وجامعی وسطی سوقده در
دورت شکارگاهی واردر بری رخش آباد که اون بش فرسخ طولی واون ایکی فرسخ عرضی
ایکنجی ورق که یکرمی فرسخ طول اون فرسخ عرضی اوچنجی مشهد کوفی که اون فرسخ ایله
التی فرسخدر دوردنجی جویزه که یکرمی فرسخ ایله اون ایکی فرسخدر خوب علفزارلردر نهایت
اسیسی غایتده اولمغله بهارك قرقی تحد کدن صکره غربا اقامته طاقت کتورمز وغله سی
شمس ثورده ایکن بچیلور رجوزایه وارنجه قالسه تلف اولور اهواز سکسن بش درجه طول
اوتوز ایکی درجه عرضده بربلدهٔ قدیمه در وناحیهٔ عظیمه در هرمزشهر وسوق اهواز دخی
دیرلر سلفده خوزستانك عتیق دارملکی ایدی بو شهر ایکی بولك ایدی بری جانب فارسی
بری جانب عراقی برجزیره کبی ایدی که نهر بونك شقی احاطه ایدر وایکیسی اورته سنده اجرا
ایله مبنی قنطرهٔ هندوان واکا مشرف بر مسجد لطیف وار ایدی عضد الدوله بنا اتمشیدی
بو نهرك اوزرنده دولابلر وساقیه لر قوریلوب شهرك حوضلرینه یوکسك یرلره صو
ایرشدررلردی بو نهرك اشاغی برنده صو ایرکلوب برکول کبی اولوب اوچ یره کیدر نیجه
مزارعی سقی ایدر اهوازده بو صولر اوزرنده بغداد کبی کمیلر کزوب اشاغیسندن بصره یه
وارنجه کیدر صولر اوزرنده وافر دکرمنلر واردر بوندن اصفهان سکسن فرسخ وعسکر مکرم
بر منزلدر بودیار خاصه سندن بری بوکه اصناف طیبك جمله سی انده وارسه رایحه سی کیدوب
شویله قالور وهواسی کثیف وطوباوی چوق حماسی دائما یردر خلقنك یوزنده حمرتدن
اثر کورنمز بلاد اهوازدن بونلردر عسکر مکرم اهوازدن اون فرسخ غربده خرده عقربی چوق
بر شهر اولوب سکر وفانید عسکری بوکا منسوبدر سلفده بر قریه ایدی حجاج کندی
طرفندن مکرم بن الغزری عسکر ایله خرداد بن فارس محاربه سنه کوندردکده قریهٔ
مذکوره یه قونوب برمدت انده اقامت اتمکله عسکر انده بنالر احداث اتدیلر صکره بر شهر
اولدی اهوازده بوندن غیری احداث اولنمش بلده یوقدر دیو صاحب تقویم تحریر ایدر لکن
نزهه ده بر بلدهٔ قدیمهٔ عظیمه در اولا طهمورث بعده شابور بنا اتدی خوزستانده بوندن
هواسی خوش بلده یوقدر دیو یازار وهفت اقلیمده بو شهر حالا خراب اولندوغی مسطوردر
بوندن تستر سکز فرسخدر رطیب سکسن دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده
واسط ایله اهواز اراسنده بر بلده در بوندن قرقوب نام قریه یدی فرسخ تخمین اولنور شارح
کشاف طیبی بو شهره منسوبدر سوس قرقوبه اون فرسخ یرده بر بلدهٔ قدیمه در قلعه سی
شابور بنا ایدوب رومدن سوردوکی خلقی بو بلده ساکن قلدی واسمنه شابور خوره دیدی
پیغمبرلرندن توزیع اولور وقبر دانیال غربیسنده در بخت نصر سبینده انده قالمشیدی دیرلر

حین

حین فتحده انده برتابوت بولنوب دانیال تابوتی اولمق اوزره قوم سوس توقیر ایدوب قحط
غلا زمانلرنده چیقاروب انکله استشفاع ایدرلردی ابوموسی الاشعری شهر اوکندن
کچن نهر کنارنده طاش وکرج ایله بر زیر زمین یاپدروب ایچنه قودی ونهر سوسی اوزرینه
اقندی بر پیغمبرك جسدی خلق الننده اولمسن دیو تعظیما ناپیدا اتدی بو شهر دخی حالا
خرابه در جندیسابور کندشابور معربیدر سکسن بش بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق
درجه عرضده خوزستان قاعده سی بر بلدهٔ حصینهٔ واسعه در شابور بن اردشیر یاپوب
ذو الاکتاف تجدید وزیاده ایلدی هواسی کرمسیردر نیشکری چوق اولور اکنی وخرماسی
دخی وافردر بوندن تستر سکز فرسخ وسوس التی فرسخدر جبا عسکر مکرمه سکز فرسخ
یرده خرماسی چوق بربلده در شکری دخی وافر اولور واسع ناحیه سی وانهاری وقریه لری
واردر معتزله کبارندن ابوعلی جبائی بوکا منسوبدر ضم جیم وفتح وبا مخففه ایله در مشدد دخی
استعمال اولنور رامهرمز سکسن التی درجه طول اوتوز بوچق عرضده هرمز بن شابور
بناسی بر شهر ونواحیٔ اهوازدن بر ناحیه در هواسی کرم غله وپنبه ونیشکری فراوان در
اولوب بوندن اهوازه اون طقوز فرسخ تخمین اولنور ولطیف قماشلر اشلنور وعضد الدوله بونك
سوقی ایچنده بر جامع لطیف بنا اتمشدر بو شهر خورمالو مخالوی باغچه لر اراسنده قالمشدر کورمی
سلمان فارسی وفضلادن بر جماعت بو شهره منسوبلردر رستاق الزط یعنی زوت یازاری
نواحیٔ اهوازدن رامهرمزه یدی فرسخ یرده بر ناحیه در هواسی غایت کرم لکن معمور یردر
هایزان اهواز نواحیسندندر معمور بر ناحیه در حومة البط وهایزان ایکیسی بر ارماق اوزرنده
هواسی لطیف یایلاق ناحیه لردر حوزه شابور ذو الاکتاف بناسی بر شهر وسط وکرمسیردر
لکن هواسی سائر خوزستان شهرلری هواسندن ایو اولوب غله وپنبه ونیشکری وافردر
نزهه ده اهوازدن غیری بو شهری یاستقه یازار دزفول سکسن دورت درجه طول اوتوز بر
بوچق درجه عرضده جندیسابور قربنده نهرك ایکی طرفنده بنا ایلدی ونهر اوزرینه قرق
ایکی کوز بر عظیم کوپری یاپدی اون بش ذراع عرضی وار ایدی پل آب یسك دیرلردی
شهر دخی اول کوپری اسمیله تسمیه اولندی شهرك اشاغیسنده بر بیوك اللی ذراع مرتفع
بر دولاب بنا اتدی که شهرك صولری اول دولابدن توزیع اولنور بو شهر حدودنده زرین
درخت دیرلر صارزی چیچکلی درختستان وار در شکوفه سی چوق اولور لکن ثمر ویرمز دستکرد
تقویمده دستوا یازار اهواز شهرلرندندر هواسی غایت کرم ومتعفن بر شهردر هرمز بن شابور
بناسیدر دیرلر طبراقدن محکم بر قلعه سی واردر سوق اربعا اهوازده متفرق اولان صولرك
شعبه سنده ایکی جانبه بنا اولنمش بر بلده در اورته سنده اغاجدن بر مرتفع کوپروسی
وار ایدی الثندن کمیلر کچردی بونك جانب عراقیسی جانب فارسیسندن معمور اولوب
جامعی دخی اول بولکه ده ایمش رمشرقان جوی دشت آباد اوزرنده سکسن بش طول
اوتوز بر عرضده بر شهر وسطدر واسع ناحیه سی واردر جمله کرمسیردر طرارك بر شهر وسطدر

وافر بشكرى اولور ساير يرلرده اولقدر وافر اولماز سنبيل ارجانه دورت فرسخ يرده خوزستان
نواحيسندن بر ناحيه در رجان سوس قربنده بر بلده در قباد بن فيروز زمننده خلقنى سوروب
فارس ايله اهواز اراسنده رجان نام شهرى ياپوب اسكان ايلديكى بعض كتبده مسطوردر
حصن مهدى نهر تستر بحر فارسه دوكلدوكى يرده سكسن دورت بچق درجه طول اوتوز
بوچق عرضده بر بلده در بحره قريب ثغر وبندر اولمغله حصارنى مهدى بنا ايدوب اكا
نسبتله مشهور اولدى خانلرى وصو كنارنده جامعى واردر نخيلى ومزارعى وافردر خوزستانه
صولرى اهوازدن دورقدن كلوب بونك ياننده مجتمع اولور وبحرك مد وجزرى ايله مد وجزر
ايدر بوندن سوق اربعا اون ايكى فرسخدر دورق فتح الله سكسن بش درجه طول اوتوز بچق
درجه عرضده اهواز بلادندن بر شهر صغير وقلعه در نهردن عراق جانبنه دوشر واسع سوقى
واردر فارس وكرمان حاجيلرك يولى بوكا اوغرار بوندن عسكر مكرم دورت مرحله تخمين
ولنور بندر ماجور بحر فارس كنارنده سكسن بش بچق درجه طول اوتوز بچق عرضده
دورقدن ايكى مرحله بر شهر در باسيان نهر تستر اوزرنده بر بلده متوسطه در باسان
دخى ديرلر بوندن حصن مهدى ايكى مرحله در قره دن ونهر ايله واريلور دورق دخى اويله در
متوث قرقوب ايله اهواز اراسنه دوشر بر بلده در كرخه بر بلده صغيره در يوم الاحدده
بازارى طورر حصينى وبستانى واردر بعضى نهر دجيل كنارنده بر شهر در ايكى محكم حصنى
واورته سنده نمازكاهى واردر انده لطيف پرده لر وصوفلر اشلنور ميازد كبرى وصغرى
ايكى معمور خرماسى چوق ناحيه لردر ايدج رامهرمز ناحيه سنده بر بلده صغيره در ثلجى
اولور اهوازه كتورلر شعب سلمان نهرندن ايچرلر بطيخى چوق وشمالنسى مسندود اولمغله
هواسى بدبردر لور تقويمده رستاق خوزستاندن يازار لكن تستر ايله اصفهان اراسنده
طولا وعرضا التى مرحله بر ناحيه وطاغلردر خلقى اكراد ومستقل حاكملرى واردر سلفده
خوزستاندن ايدى حالا افراز اولنمشدر لورستان ديرلر ايكى قسمدر برى كوچك
وبرى بيوك لور كوچك بر معتبر ولايتدر حقوق ديوانيه سنى اتابكلر زماننده يوز تومن
قدر ايدى لور بزرك دخى اكا قريبدر لوركان انده بر كوچك شهر اولوب هواسى بد صوبى
ناكوريده در انكورى چوق اولور سوق اسل اهواز ناحيه سندن بر ناحيه در بونك قربنده
بر طاغ واردر اندن دائم آتش چقوب كيجه اطرافنى روشن ايدر وكوندز دخان كورينور
اسمانه پيوسته اولور بعض نسخده بونلردن غيرى اهوازده كليوان اوم سامانان يازار حايزان
حومة البنان نام شهرلر يازلمشدر تفصيلى معلوم دكلدر انهار خوزستان صولرينك
اكثرنده كى يورر بيوكى نهر تستر در كوه زرد وجبال لوردن چقوب اوتوز فرسخده تستره
ايريشوب قريب المسافه اولمغله سرد كلور وصوبى لطيف وهاضمدر مثابور تستره ده
بو نهر اوزرنده بر شادروان يعنى بند ياپوب صوينى اوچ بولك قلدى وكرد اكرد تستره
كوروب دورت بلوكى غربيسندن وايكى بلوكى شرقيسندن جريان ايدوب حدود
عسكر

عسكر مكرمده ايكيسى متصل اولوب نهر دزفول ونهر كرچه دخى بوكا قارشدقدن
صكره اهوازى چوب نزهه ده مسطور اولدوغى اوزره شط العربه يعنى دجله يه دوكلور
طولى سكسن فرسخدر تقويمده نهر تستر حصن مهدى ياننده دريای فارسه دوكلور
ديديكى دخى بونده در زيرا احسن التقاسيمده مسطوردركه نهر اهواز ودجله بحره دوكلور
ايكيسنك اراسى چولدر سلفده اهوازدن نهر ايله بحره واروب دجله يه كيررلر وابله يه
كيدرلردى بو يول خطرناك اولمغله عضد الدوله نهر اهوازدن نهر دجله يه بر نهر عظيم اجرا ايتديكه
طولى دورت فرسخ ايدى حالا كميلر اندن كيدرلر پس بو نهر ايكى بولك اولوب برى دجله يه
وبرى دريايه دوكلور نهر دزفول لور بزرك طاغلرندن چقوب جنديسابور ودزفول ومشرقانى
چوب نهر تستره قاريشور طولى التمش فرسخدر نهر كرخه بوكا نهر سوس دخى ديرلر
لوكوه اروندن چقوب دينور وكولكو وسيلاخور وخرم آباد صولرى ايله جمع اولور
وحويزه ولايتنى چوب نهر دزفول وتستره قاريشوب شط العربه دوكلور طولى شط العربه
ايله يوز يكرمى فرسخدر نهر مشرقان نهر تسترك بر بلوكيدر تستردن عسكر مكرمه وارر
انده اوزرنده بر عظيم كوپرى واردر بو ارماقدن اهوازه كيدرلر التى فرسخ صو ايله كيديلور
بعده نهرك صوبى دوكنوب خرقى قالور ايكى فرسخ دخى قره دن كيدرلر بو نهر قصب السكر
مزارعنى سقى ايدرك تمام اولور خوزستانده بو نهر مجراسندن معمور ير يوقدر ديرلر كوه
زرده لورستانده در آب جوى سر دكه سرچشمه زندرود اصفهاندر ونهر تستر ناشى
بوندن چقسا رلور كوچكده هوبن كوه واردر انده مرقشيسا معدنى اولدوغنى حمد الله
تحرير ايدر مسافات مسالك خوزستان پارسدن عراقه ايكى يول واردر برى بصره دن
برى واسطدن بصره يولى ارجاندن اسله ايكى مرحله اندن ويران نام قريه بر مرحله اندن
دورق اندن باسيان بر مرحله اندن حصن مهدى ايكى مرحله بو ايكى مرحله ده صو ايله
دخى كيديلور دورقدن باسانه كلنجه نهر ايله كتمك آساندر حصن مهدى دن ايكى منزلده
شابه واريلور كنار دجله ده آخر حد خوزستاندر بونده دجله چيلور اما واسط يولى ارجاندن
بازار سنبيل بر مرحله اندن جنديسابور وقرقوب وطيب بر مرحله در اندن عمل واسطه
واريلور عسكردن اهواز بر مرحله اندن دورق اوچ مرحله وعسكردن واسطه بر يول
دخى واردر تستر اوزرينه كيديلور عسكردن ايدج دورت مرحله واهوازدن رامهرمز
اوچ مرحله بو اوچى مثلث دوشمشدر عسكردن سوق اربعا بر مرحله اندن حصن مهدى
بر مرحله سوسدن بصنى وبردون بر مرحله واندن متوث بر مرحله در تستردن عسكر
بر مرحله اهوازدن دورق دورت مرحله حصن مهدى دن ابله اون فرسخ دورقدن بصره
بر مرحله مسافه در احوال ملوك هفت اقاليمده مسطور اولدوغى اوزره خوزستان حضرت
عمر رضى الله تعالى عنه زماننده فتح اولندى اول زمان حاكمى اولان هرمزان صلح ايله مدينه يه
واروب اسلامه كلدى بر روايتده بو ديارلرك بعضى ابو موسى الاشعرى سعيى ايله تسخير اولندى

صکره بنی امیه وآل عباس عاملری حکم ایلدیلر و فارس وجبال مملکتلرنده ظهور ایدن
دولتلر دخی بونلرنده ضبط ایتدی ومخصوص برایکی دولت دخی خوزستانده ولورستانده
ظهور ایدوب مستقل اولدیلر انلرك بری لور بزرك دولتیدر بونلره آل فضلویه واتابکان
بزرك دخی دیرلر زیرا ولایت لورستان ایکی قسم قلنوب ایکی برادره اوچیوز تاریخنده
ویرلمش ایدی برینه لور بزرك و برینه لور کوچك دیدیلر لور بزرکده فتح الدین فضلویه که
کیخسرو نسلندندر ایدی شام غربیسنده ساکن اولوب اوغلی علی و بونك اوغلی ابراهیم
اتباعیله کوچوب میافارقینه کلوب التمش سنه انده اکلندیلر بونك اوغلی محمد آذربیجانه کلوب
قرق بش سال بعض اعمالده اولدی کندودن صکره اوغلی علی بش سنه سردارلق ایدوب
بشیوز سکسن دورتده مقتول اولدی اوغلی محمد اون ییل حاکم اولوب برادری هزاراسب
دار الخلافه ده ایدی اکثر املاك لورستانی اقطاع ویرلدی کلوب اوتوز دورت ییل حکومت
اتدی صکره عماد الدین ابو طاهر بن محمد یرینه کچدی التیوز بکرمی التیده وفات ایدنجه
سوردی بوندن صکره اوغلی نصرة الدین هزاراسب حاکم اولوب تکله بن زنکی عسکری ایله
جنك ایلدی غالب کلدی التیوز قرق التیده وفات ایدوب اوغلی مظفر الدین تکله یرینه
کچوب سعد بن زنکی یه غالب اولدی ولور کوچك حاکمی حسام الدین خلیل ایله دخی
دوکشوب بوزدی التیوز اللی التیده هلاکو قتل ایلدی برادری ارغون حاکم اولوب مغول
ایله مدارا اتدی بونك زماننده لورستان معمور اولوب اون بش سنه سوردکدن صکره
وفات اتدی اوغلی یوسف شاه حاکم اولوب شجیع وبهادر اولمغله آباقا ملکنی ابقا ایلدی التیوز
سکسنده کچوب اوغلی افراسیاب جلوس اتدی مغولهتی زنشی قویوب اوزرینه کلان
عسکری بوزدی بالاخره التیوز طقسانالتیده کرفتار ومقتول اولدی بعده برادری
نصرة الدین احمد حاکم اولوب حسن تدبیر ومدارا اتدی یدییوز اوتوز اوچده وفات ایدنجه
سوردی ملکی اوغلی یوسف شاهه وصیت اتمشیدی یکرمی اوچ ییل حکم ایتدکدن صکره
محمد مظفر کرفتار وحبس ایدوب اوغلی قالمامغله دولت بونده آخر اولدی اما لور کوچك که
آل خورشید واتابکان کوچك دخی دیرلر بونلر حقوق دیوانیه یی سلاطین عراقه ویروب
دار الخلافه طرفندن ضبط ایدرلردی جنکیزیاندن شجاع الدین خورشید بشیوز
سکسنده والی اولدی حسن سلوکله لورستانی تسخیر ایدوب التیوز یکرمی برده کچدی
برادر زاده سی سیف الدین رستم والی اولوب برادری ابو بکر بونی قتل اتدکدن صکره
برمدت حکم ایلدی عورتی زهرلیوب دیکر برادری کرشاسف یرینه کچدی بونك ابن عمی
خلیل بن بدر غالب کلوب مملکتی ضبط اتدی سامانشاه ایله دوکشوب التیوز قرقده
مقتول اولدی برادری مسعود یرینه کچوب اون سکز سنه حکم ایلدی عالم وفقیه ایدی
وفاتندن صکره برادرزاده سی شاه تاج الدین والی اولوب التیوز یتمش یدیده اتفاقله
ایلدی صکره ایکی اوغلی عز الدین حسین وفلك الدین حسن شرکت اوزره ضبط اتدیلر
التیوز

التیوز طقسان ایکیده متعاقبا وفات ایدوب برادری جمال الدین خضر برسنه والی اولدی
صیدده قتل اتدیلر احفاد بدردن حسام الدین عمر یرینه کچوب آز زمانده فارغ اولدی
صمصام الدین الیاسی قتل اتمشیدی غازان خان قصاص ایچون انی دخی قتل اتدی
عز الدین حسین اوغلی محمد والی اولوب یدییوز اون التیده وفات اتدی ابن عمی بدر الدین
مسعود یرینه کچوب بر زمان سوردی بعده زوجه سی دولت خاتون نصب اولنوب صکره
شوهرینك برادری حسینه ویرلدی اون دورت ییل سوروب اوغلی عز الدین محمود والی
اولدی یدییوز اللیده قتل اتدیلر اوغلی عز الدین یرینه کچوب عالیجاه اولدی یدییوز
طقسانده تیمور محاصره ایدوب چقاردی سمرقنده کوندردی اوغلی سیدی احمد نصب
اولنوب سکز یوز دورتده باباسی عصیان تهمتی ایله مقتول اولدی دریسی صویلدی صکره
اون دورتده اوغلی دخی قتل اتدیلر عز الدین شاه حسین والی اولوب اطرافه کافه پنجه اورمش
ایدی یتمش اوچده انی دخی قتل اتدیلر اوغلی شاه رستم یرینه کچوب شاه اسمعیله تابع اولدی
صکره اوغلی اوغوز حاکم اولوب طقوز یوز قرقده قتل اولندی برادری جهانکیر یرینه کچوب
قرق طقوزده اول دخی قتل اولندی اوغلی شاه رستم والی اولدی بغداد سفرلرنده حسین
خان حاکم لورستان ایدی دولت مشعشع درخوزستان موسی کاظم احفادندن سید
محمد بن سید فلاح که بغدادی ایدی شیخ احمد بن فهد شاکردی اولوب شیخك علوم
غریبه ده برکتابی وار ایدی مختصر ایکن بکا بی قراته القا ایدنسن دیو بعض خدامه وصیت
اتمشیدی سید محمد کتابه ظفر بولوب امور غریبه بولندن اجلاف اعرابی کندویه مرید
ایدندی کندیجه بوزرك تشعشعی زیاده اولوب باشلرینه خلق اوشدی یالك قلیچی قارینلرینه
طوتارلر ایکی قات اکیلوردی روز بروز اشتهار بولوب ظهور ایلدی تمام خوزستانی
قبضه تصرفنه الدی کندودن صکره اوغلی علی والی اولوب عراق عربی غارت اتدی
وروح علی بن ابی طالب کندویه حلول ایلدی زعمنده اولوب اتباعی بو اعتقاد اوزره
قالدیلر آخر کوه کیلویه حوالیسنده قتل اولنوب برادری سید محسن یرینه کچدی بونك
زماننده کار دولت رواج بولوب اتباعی الوهیت اعتقاد اتدیلر ارکان اسلامی قالدریب
راه زندقه یی طوتدیلر بوندن صکره اوغللری سید ایوب وسید علی والی اولوب شاه
اسمعیل بغداده وارد قده خوزستانی بونلر الندن الوب طقوز یوز اون دورتده ایکیسنی
دخی قتل ایلدی بعده سید فلاح بن محسن نصب اولندی صکره اوغلی سید بدران یرینه
کچوب شاهه انقیاد اتدی سجاد بن بدران والی اولدقده کبر واعراض ایلدی دولت رعناشیه
رعناش دزفول قریه لرندن برقریه در قوام الدین رعناشی سید محسن اولادینك معلمی
ایدی اوغللری شیخ محمد دزفول حاکمی اولوب اخر حاجی برادرزاده سی خلیل یدنده
مقتول اولدی خلیل اندن صکره یرینه کچوب سید بدران ایله نزاع اوزره اولدی شاه
همتنه دخی تهاون کوستردکله کوه کیلویه امراسی ایله بدرانی اوزرینه حواله ایلدی

شاه بو اثناده اولکله خلیل رهنما بولوب طقوز یوز قرق بشده وفات ایدنجه سوردی
اوغلی علی الدوله حاکم اولوب طرف خلافه دردی بو شاه طهماس طقوز یوز قرق طقوزده
دزفوله کلوب علاء الدوله بغداده فرار ایتدی غفاری بو طبقه بونده ختم اولدی دیو یازار
بو تقدیرجه جمله خوزستان ولورستان عجم شاهلری تصرفنده اولور فصل ٣٢ در اقلیم
جبل یعنی عراق عجم اوتوز ایکنجی فصل اقلیم جبل دیدکلری عراق عجم ممالکی بیاننده در عراق
کسر عین ایله یا کثیر الشجر معناسنه اوله یا خود ایران شهر معربی اوله مطلق ذکر اولنسه عراق
عرب یعنی بغداد اولکه سی مراد اولنور بو مملکت دخی اکا مجاور ومتصل اولمغله عراق عجم
دیدیلر حدودی غربیده بعض عراق عرب وآذربیجان جنوبیده خوزستان ولورستان
شرقیده مفازهٔ خراسان وفارس شمالیده اذربیجان ودیلم ایله محدوددر اطرافنده اقسامی
شمالده زنجان جنوبیده ابهر واصفهان شرقیده ری وقزوین همدان وسط دوشر سلفده
بونک دار ملکی اصفهان ایدی صکره همدان اولدی حالا قزوین در عجم شاهلرینک تختی
اعتبار اولنور حمد الله ایدر بو اقلیمک قرق پاره شهری واردر اکثرینک هواسی معتدل
و بردی کرم وسرددر طولی سفیدروددن یزده وارنجه یوز التمش فرسخ وعرضی کیلاناتدن
خوزستانه وارنجه یوز فرسخدر سلفده بونک دورت شهری غایت معتبر ایدی اصفهان
همدان قم ری حقوق دیوانیه سی سلجوقیلر عهدنده ایکی بیک بشیوز یکرمی تومن ایدی
دیو جدی امین الدین نصر مستوفی خطندن نقل ایدر اما شمدی اوج معظم شهری واردر
اصفهان قزوین همدان اما اصفهان سکسن بش درجه طول اوتوز اوج بوچق عرضده
الحاق طاغلر اراسنده بر شهر عظیم وقدیمدر اکاسره عسکرینک مجمعی اولمغله سپاهان
دیرلردی صکره اصفهان تعریب اولندی نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره اصلنده دورت
قریه ایدی کران وکوسک وجوباره ودشت نام مذرعه او قریه لرکه طهمورث وجمشیده
منسوب ایدی ابتدا کیقباد اولانی دار ملک ایدنمکله اطرافنه خلق کلوب تدریجله بیوک
شهر اولدی بختنصر بنی اسرائیلی سوردکده چوغی بو شهره کلوب آب وهواسنی بکنوب تمکن
ایتدیلر بر میل قدر یرده اولر بنا ایتدیلر حالا بوکا یهودیه دیرلر باشقه شهر کبیدر شهر قدیمه رکن
الدوله حسن بن بویه اون ایکی قپولی دوری یکرمی بر بیک ذراع بر بارو چکدی بو شهرک اون
ایکی محله سی واردر هر بری بر شهره بکزر اولرینک بناسی شام کبی طپراقدندر لکن طاشه بکزر
احسن التقاسیم صاحبی ایدر اسواقده بینک جامعنک یتمش ذراع مرتفع مناره سی واردر جمله ترابدن
بنا اولنمش اصلا بر یرینه خلل کلمشدر اسواقنک کمی اورتولو وبعضیسی مکشوفه در هواسی یازده
قیشده معتدل اولوب باران زلزله وصاعقه امثالی نسنه لر ومار کژدم کبی کزنده جانورلری از اولور
غله یی دفن اتسه لر قاچ سنه طورر بوزلمز امراض مزمنه ووباسی کمتر اولوب
خاکی مرده یی حفظ ایدر آب زنده رود بونک قبله جانبندن کلوب کنارندن کچر بر قاچ نهر شهره
ایچنه آیریلوب جاری اولورلر اندن غیری قویولری دورت بش ذراعدر وجمله قویی
صولری

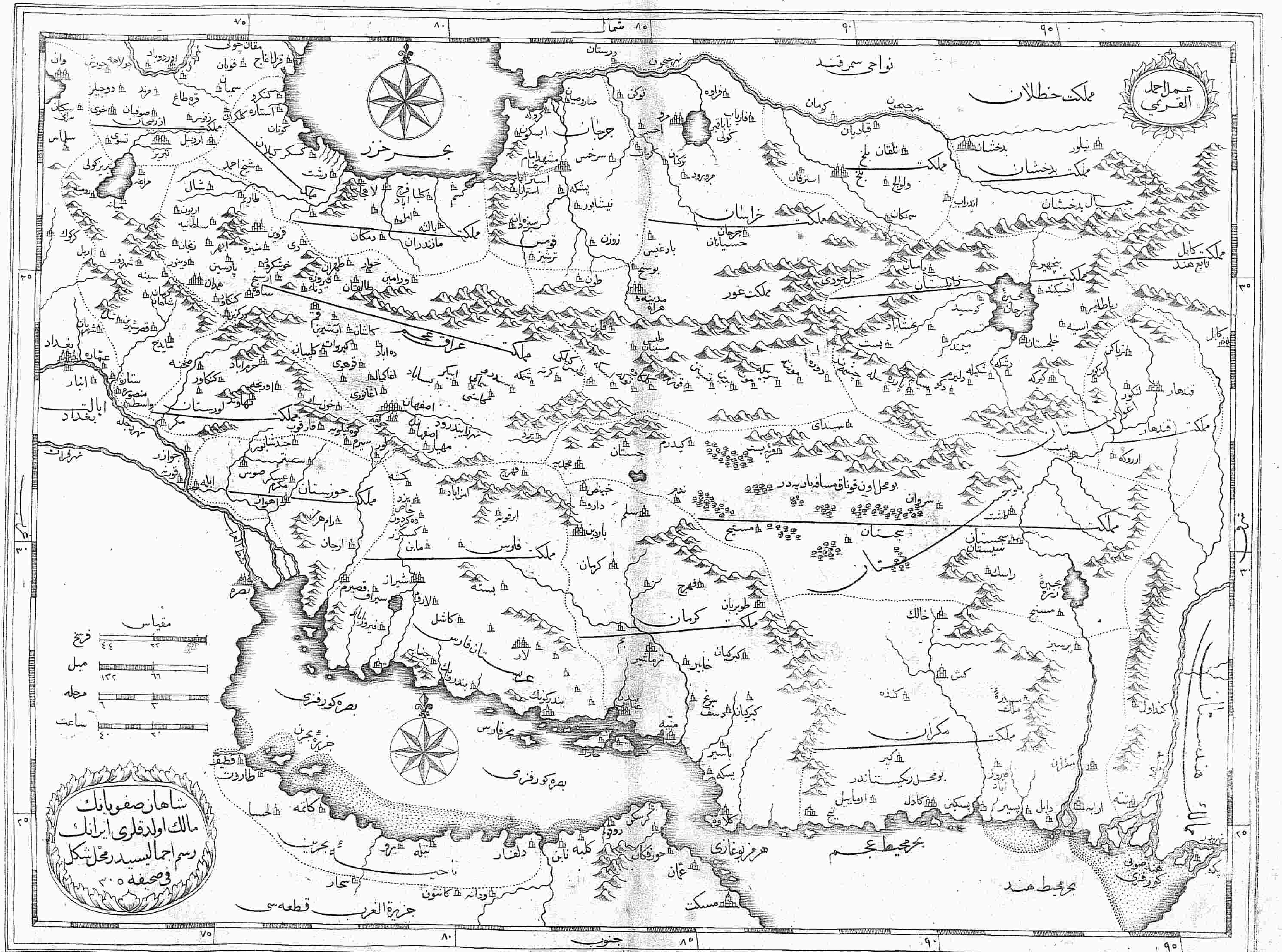

شاهان صفویانك
مالك اولدقلری ایرانك
رسم اجمالیسیدر محل شکل
فی صحیفه ۳۰۵
عمل احمد القریمی
شمال
جنوب
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
بحر خزر
بحر فارس
بحر محیط عجم
بحر محیط هند
جزیرة العرب قطعه‌سی
نواحی سمرقند
مملکت خطلان
مملکت بدخشان
مملکت خراسان
مملکت مازندران
مملکت غور
مملکت کابل
مملکت عراق عجم
مملکت لورستان
مملکت خوزستان
مملکت فارس
مملکت کرمان
مملکت سجستان
مملکت مکران
ایالت بغداد
بغداد
اصفهان
شیراز
بصره
هراة

صولری دخی طتلو چقوب اثار صودن چوق اشاغی دکلدرغله سی وضنائع
ارزاقی هربار وسطدر وهر تخم کی غیری یردن ایلتوب اکهلر اولکی یردن اکسلك کلمز الا
انارکه بونده ایواولماز بوحال دخی اصفهانك آب وهواسی ایلکنه دالدرز یرا انار متعفن هواده
ایو اولور مجربدر وهربار میوه نرخی بونده غایت ارزانیدر واکثر لطیف ونازك اولور خصوصا
خربزه وسیبی غایت شیرین وخوبدر رومه وهنده کیدر وعلف خوار حیواناتی ایو اولور
واسع اوتلاقلری وشکارکاهلری واردر مرغزار بلاسان بیوك مرغزاردر ایو باغلری
وباغچه لری خصوصا باغ نقش جهان که اشهر باغات ایراندر شهر مزبورده مدارس
وخانقاه وابنیۀ خیر جوامع ومساجد وافردر جمله دن سلطان محمد سلجوقی مدرسه سی که
بر عظیم صنم انك اشکی درهندیلر انی اغری التونه الیق استدیلر سلطان مزبور بر میوب
برای ناموس دین مدرسه یه اشك ایلدی بوشهر خلقنك اکثرلونی بیاض ومردانه در
اکثر اوقاتده مجادله ومحاربه وفتنه دن خالی اولمازلر مغول عصرنده شافعیلر ایله
حنفیلر که قدیم الایامدن تعصب جنکنده ایدیلر حنفیلر مغولی کتوروب شافعیلری
قتل عام اتدکلری روض المعطارده مذکوردر بونك آب وهواسی لطافتنه فتنه سنك
کدری مقابل دوشمشدر اول اجلدن کمال الدین اسمعیل اصفهانی خلقندن شکایت
صددنده بونظمی سویلدی تا در دشت هست جوبان نیست از کوشش وکشش چاره
ای خداوند آسمان وزمین پادشاهی فرست خونخواره تا در دشت را جو دشت کند
جوی خون راند او زجوباره عدد خلقشان بیفزاید هریکی را کند بصد پاره وحدیثده
عبد الله بن عبـــاس روایتی ایله یخرج الدجال من یهود الا اصفهان حتی یأتی الکوفه
وارد اولمشدر بوشهری کورنلر تقریرندن منقولدر که ایکی بولك شهردر بری جهودستان که
همدان دن بویکدر بری یه جولهالی دیرلر بغداد قدر وار اوله نهایت خانه لری سیرك وهر خانه نك
بر ایکیشر دونم باغچه سی واقار صویی ایچنده درویری شوره اولمغله تربیه سز نسنه
تیمز لکن بلاد جبالده بونك کبی نعمتی فراوان شهر یوقدر وجمله فارس وکوهستان
وخراسان وخوزستان بندری اولوب تجاری اول دیارلردن بونده جمع اولور بی نظیر بزلر
وقماشلر طوقنوب اطرافه کیدر کحل اصفهانی ایسه مشهوردر نهر زنده رود اوزرنده
الله وردی خان اون یدی کوزبر عظیم کوپری بنا اتمشدر هر بری اورته سنده بر قصر ونشمین
ایدوب شهرك تفرجکاهی اولمشدر شاه عباس کوردکده پسند ایدوب خان دخی هبه
ایلدی شاه اسمعیل انده حیوانات باشندن بر مناره یاپمشدر اصفهان میدانك طرف
جنوبنده مرقد هارون مشهور اولوب شاه عباس انده بر لطیف حمام بنا اتمشدر که نظیری
نادردر ونیچه عالی عمارتلر احداث ایلدیکی روایت اولنور اصفهانك حقوق دیوانیه سی
سلفده اوتوز بش تومن ایدی نواحیسی ایله اللی تومن اولوب یالکز شهردن یتمش یوك اقچه
خراج النوردی سکز ناحیه سی ودرتیوز اون بر پاره کویی وار ایدی بو ناحیه طولا وعرضا

سكسن فرسخ براولوب اون يدى بازارى طوقوز بيوك رستاقى واردر ناحيه‌لرى بونلردر ناحيهٔ
چى حوالىٔ شهردر يتمش بش پاره قريه‌در طهران ومازبانان وجاوان وشهرستان انلردندر و
بوشهرستانه شهر نو اصفهان ديرلر اسكندر يونانى وضع وفيروز ساسانى تجديد اتدى
ناحيهٔ مارين اللى سكز پاره قريه‌در بونك اكثر يرنده باغلرى برى برينه اولاشمغله جمله‌سى
برباغ كبى اولدى غنى شاعر بو بيتده اشعار ايدر مارين كه نسخهٔ ارمست آفتاب اندرو درم
درم است بوناحيه‌ده طهمورث برقلعه وبهمن برآتشكده بنا اتمشدر ناحيهٔ كرارج اوتوز
التى پاره قريه‌در اشكاوند وقيراوان بيوكلرى اولوب بوناحيه‌نك دخى باغلرى برى برينه
اولاشمشدر ناحيهٔ قهاب قرق پاره قريه‌در صويى كاريزلردن اقدكلرى وجه تسميه دخى
بودر ناحيهٔ برخوار اوتوزايكى پاره قريه‌در بيوكنه ويه حر ديرلر بونك دخى صولرى
كاريزدر سائر نواحى جمله زنده رودن اقرلر ويه حرده بهمن بن اسفنديارك برآتشكده‌سى
وارايدى شاه عباس عصرنه دك بوناحيه خلقى آتش پرست ايدى انلك زماننده مجوسيلق
آتشى قالدروب هنده كتديلر جلال الدين آتشى انلردن الوب خزينه‌يه قودى ناحيهٔ
انجان بكرمى پاره قريه‌در كوپان و دلنجان وكلى‌شاد و بيوكلرى ايدى ناحيهٔ براآن سكسن
پاره قريه‌در اشكشان ودبيرستان وفشاران وكوهان بيوكلرى ايدى ناحيهٔ رويدشتر
التمش پاره قريه‌در قصبهٔ فارفان وقورطان انلرك بيوكى ايدى ذكر اولنان سائر قريه‌لر دخى
قصبه كبى هر برى بيكر خانه‌يى واسواقى ومدارس وخانقاه ومساجد وحماملرى مشتمل
ايدى اصفهانه نيجه فضلا منسوبدر جمله‌دن علامه شمس الدين محمد بن محمودكه التيوز
سكسن سكزده وفات اتدى شارح تجريد واصفهانى قديدر وعلامهٔ مفسر شمس الدين
ابو الثنا محمود بن عبد الرحمن اصفهانى كه يديوز قرق طقوزده وفات اتدى شرح طوالع
وتفسير بونكدر وكمال الدين اسمعيل بن محمد كه التيوز اوتوزبشده وفات اتدى شاعر مشهوردر
رى فتح را وتشديد يا ايله سكسن يدى درجه طول اوتوزبش بوچق عرضده بر بلدهٔ قديمهٔ
عظيمه ايدى حالا خرابه كبيدر بوكا ام بلاد ايران وشيخ البلاد ديرلردى شماليسى بسته هواسى
كرمسير ومتعفن وصويى ناكوارنده وباسى چوق يردر بونك بناسى ملوك فرس قدماسنه
نسبت اولنور خراب اولمشيكن فريدون تجديد اتدى حضرت عمر خلافتنده قرظة
بن كعب انصارى ياخود نعيم بن مقرن فتح ايلدى عباسيلردن مهدى خليفه پدرى منصور
خلافتنده برقاچ سنه انده والى اولوب اقامت اتمكله بنا وتجديد اتدى ولدى رشيد انده
طوغوب بوشهره اول زمان مهديه ديديلر بغداددن صكره مشرقده بوندن معمور شهر
يوغدى بردفعه خلقى عصيان ايدوب يوز بيكدن زياده آدم قتل اولنمغله كرو خرابه
يوز طوتمش ايدى جنكيزيان فترتنده بالكليه خراب اولدى شيخ نجم الدين دايه مرصاد
معبادده ايدر شهر رى كه مولد مدراول فتنه‌ده بديوز بيك نفر قدر معتبر كمسه درجهٔ
شهادته ايردى غازان خان زماننده ملك فخر الدين بر زمعمور ايلدى لكن اولكى كبى دكلدر
سلقده

سلقده بونك سوادى بربوچق فرسخ قدر اولوب ايچندن ايكى نهر اقاردى بلم جانبندن كلور
برينه نهر موسى ديرلر وصو يوللرى وارايدى جبل دماونددن غرب وجنوبيه مفازه كنارنده
واقع اولمشدر صويى چوق اولدوغندن اشجار واثمارى وافر ينبه محصولى زياده در بونده
معروف محله‌لردن دهك نو وبصرآباد وساربانان ومشهور دروازهٔ مرسيان كه قزوين
سمتنه‌در دروازهٔ كوهك قسم سمتنه‌در دروازهٔ ساطر كوهستان عراق طرفنه‌در دروازهٔ
خراسان ودروازهٔ هشام قرمس سمتنه‌در معمور كاربان سرايلرى وبازارلرى چوق ايدى
هفت اقليم صاحبى كه رى شهرندندر ديمشدركه رى حالا دورت بلوك يازيلور سلقده
يازيلان اون بولكك باقيسى رستمدار الحاق اولنمشدر وزوديان اول قدر خير وبركت نصيب
اولمشدر كه تعبير اولنماز قرق ييل قدر شاهان عجم قزوينده اقامت اتديلر قزوينك اكثر
ضروريا تنه كفايت ايلدى وكاشان خلقنك غله واكثر لوازمى رى دندر كذلك رستمدار
وساوه وقم بوشهردن منفعت بخش اولورلر وميوه انواعى بونده غايت لطيف وفراوان
اولور خصوصا خربزه وانكور وانار ملسى وشفتالو وانجير وزردالو وامرود ينك نظيرى يوقدر
اول اجلدن فضل خريفنده سمه سى دخى چوقدر قبر امام محمد بن الحسن فقيه و قبر
كسائى مقرى بونده‌در بونك نسبتنده رازى ديرلر فضلادن نيجه وجود بوشهره منسوبلردر
جمله‌دن فريد دهر امام فخر الدين محمد بن عمر رازى كه التيوز التى‌ده وفات اتدى تفسير كبير
صاحبيدر وشافعى در وديكر فخر الدين احمد بن على حنفى كه اوچيوز تمشده وفات
اتدى احكام قرآن بونكدر وشارح شمسيه ومطالع قطب الدين محمد بن محمد تحتانى كه
التيوز يتمش ايكيده وفات اتدى وديرلركه لص حاذق بوشهره نسبت اولنور بونك نواحيسنده
قلعهٔ طبرك جانب شمالنده طاغ دبنده برقلعه‌در وولايت قصران كه اول طاغك اوكنده در
وبوولايت برقاچ پاره قصبه سزقريه‌لر اولوب بيوكى قصران ايله تسميه اولنمشدر انلرك
برى دخى فيروز رام كه فيروز ساسانى بنا اتمشدر حالا فيروزان ديرلر غله‌سى و پنبه‌سى وافر
اولور اكثر اوقاتده اوجوزلق و بوللق در ميوه قسمندن نار وامرود وعباسى وانكور
وشفتالو چوقدر نهايت كثرت اكلى حمادن خالى دكلدر بوديار خلقنك اكثرى شيعى در
رى ولايتنك حقوق ديوانيه‌سى اون بش تومن و بيك بشيوز دينار ايدى طهران هواسى
خوب برمعتبر قصبه‌در رامين سلقده برقريه ايدى صكره قصبه اولمشدر رامين احمد
رازى ايدر حالا رى دار الملكنك برى طهران و برى رامين در طهران شاه طهماسب فرمانيله
معمور اولوب اسواقى مزين ومحل اتديلر حالا جداول انهار واشجار سايه‌دار وباغات
جنت آثار ايله سائر شهر ودياردن مستثنى در بونك شمال طرفى سميران ديمكله معروف
كوهستان واديسى كه جنان قطعه‌لرندن برقطعه‌در سلقده اكا شمع ايران ديرلردى مضافاتنده
ميوه اقسامى لطيف اولور اكا قريب ايكى فرسخ يرده كند سلقان ديمكله معروف كوهستان
دخى انجلين كثرت آب روان ووفرت درختان وميوهٔ بى پايان ايله رشك ساز بوستان

جنانلر قوا کهنه امرود و شفتالوسی بر مرتبه خوب و لطیف اولور که کورنلر زبان کبی هر بار
اغزنده طوتمغه آرزو ایدر سکسن التی بوچق طول اتوز بش بوچق عرضده آب و هواسی
خوش ری دن ایو محصولی پنبه و غله و میوه خلقی شیعی در سلطانیه سکسن التی طول
اوتوز طقوز عرضده بر بلده محدثه در سابقا قزوین اتباعندن ایدی صکره دار الملك ایران
و باشقه بر تومان اعتبار اولنوب اون پاره شهر بوکا تابع قلندی تقویمده بو شهر اذربیجاندن
یازیلوب لکن حمد الله نزهه ده بو اولکه دن یازمغله اکا اتباع اولندی که دیمشدر بو شهرك
حصارنی ابتدا ارغون بن ابقا بنا ایلیوب اوغلی اولجایتو سلطان اتمامه ایرشدرمکله انك
نامیله مشهور اولدی قبری انده در یدی یوزده تمام اولدی بر دوزیرده صولری قنواتدن
مربع الشکل بر حصار در هر بورکی بشر یوز ذراع سنك تراشیده ایله یاپلمش دیواری عریضدر
اوزرنده دورت اتلو یان یانه کیدر جبال دیلمه بر مرحله قریب بساتین و اشجاری آزدر
لکن آب و هواسی لطیفدر اوچر دوردر ذراعدن صو چقار میوه سی اطرافدن کلور
علفزارلری وافر و شکارکاهی چوقدر بنا اولندقدن صکره اطرافدن خلق کلوب بر مرتبه
معمور اولدی که هر صنعت و ملت و مذهب اربابی طولدی اکثر فارسی سویلرلر حقوق
دیوانیه سی یکرمی اوتوز تومن اولور سلطان مزبورك تربه سی بر عظیم هرمان مصر کبی
قطری یوز ذراع و ارتفاعی یوز یکرمی ذراع بنادر بودکاوز بهت و تکلف ایله فرق کونده تمام
اتدیلر و پادشاه ممالك محروسه ده اولان اکابر فضلا و سادات و مشایخی دعوت و اول کنبد
عالی تحتنده عظیم ضیافت ایلیوب بر جانبنده شیخ صفی الدین اردبیلی و بر جانبنده شیخ
علی الدوله سمنانی اوتوردی علی الدوله طعامی ییوب صفی الدین میل ایلمدی بعد الفراغ
پادشاه دیدی ایکی عزیزك اولولغنده شك یوق بری طعامزی ییوب بری یمدوکنك حکمتی ندر
اکر حلال ایسه بری نیچون یمدی حرام ایسه بری نیچون یدی شیخ صفی ایتدی علی الدوله
حضرتلری بحردر بحرك هر ندن کر کسه پاکی یوقدر قبول ایدر شیخ علی الدوله ایتدی صفی
الدین حضرتلری شهبازدر شهباز هر طعمه یه قونمز بونلرك بری برینه ستایشی پادشاهه
غایت خوش کلدی کلی رعایتلر ایلدی قزوین سکسن بش درجه طول او توز یدی درجه
عرضده حالا دار الملك عراق عجم بو شهر معظمدر بونك فضایلنده چوق حدیث وارد اولمشدر
قزوین علماسندن امام رافعی بو شهر ایچون یازدیغی تدوین نام تاریخنده ایراد اتدوکی
احادیثدن بری اغزو قزوین فانه من اعلی باب الجنة حدیثی در بو جهتدن قزوینه باب
جنت دیرلر حمد الله قزوینی اولمغله بو شهری کزیده نام تاریخنده مفصل بیان ایدوب
نزهه ده اجمال اوزره ذکر ایدر ایکیسنك خلاصه سی بودر که شابور بن اردشیر چونکه قیصر
روم حبسندن رها بولدی و کلوب بو دیاره ایرشدی عسکرینه بو محلده ینشوب مبارك
عد ایلدی و نهر ابهر میانینده شابور نام شهری یاپدی که اول زمان انده بر کوچك
باغ و صومعه وار ایدی تدوینده مسطور اولدوغی اوزره حصار شهرستان قزوین بو شهر
مزبور

مزبور میانینده بر محله در و اول شهر تاریخ اسکندر رومینك دورت یوز التمش اوچنده بنا اولمشیدی
باروسنك اطلالی هنوز باقیه در و اول زمان شابور لشکرندن بر جمع دیلمیه لر شرنی دفع ایچون
انده محافظه ایدرلردی شابور عسکر چکوب انلر اوزرینه یوررودی دریا کنارینه وارنجه انلری
قتل عام اتدی اول جهتدن دیلمیلر ایله قزوینیلر اراسنده محکم عداوت پیدا اولدی اما
بعضلر ایدرلر اکاسره دن بری دیلمیلر ایله انده جنك ایدرکن کندی لشکری صفنده خلل کوردی
و اتباعندن برینه ان کشوین دیدی یعنی ان کنج نکر و لشکر راست کن اول بوجاغی کورخللی
دوزلت معناسنه چون اول جانبدن فتح میسر اولدی اول موضعده بر شهر یاپوب بو اسمیله
کشوین تسمیه اتدی و تعریب ایدوب قزوین دیدیلر حضرت عثمان خلافتنده ولید بن
عقبه که عراقین والیسی ایدی سعد بن العاصی بو ولایته کوندروب اوان حصارده اطرافنده
ساکن اولدیلر کیدرك خلق تمکن ایدوب بیودی عباسیاندن هادی بالله موسی انك
اطرافنده بر شهر دخی زیاده ایلدی که اکا مدینهٔ موسی دیدیلر اول شهر حالا محلهٔ ذوج
و جوسق دیدکلری یردر و غلامی مبارك ترکانی بر شهر دخی الحاق اتدی اکا مبارك آباد دیدیلر
هارون رشید خلافتنده بونك خلقی دیلمیلر تعدیسندن امین اولمق ایچون مداین ثلثه یی
و دیکر محلاتی محیط بر بارو بناسنی امر ایلدی و بر جامع بنا اتدی اول زمان بارویه رشید آباد
دیرلردی هارونك وفاتی اتمکله تمام اولمیوب صکره خلفا اهمال اتدیلر تا که داعی الی الحق
حسین بن زید قزوینه مستولی اولدی معتز خلیفه موسی بن بوقایی مزبوره دفعنه کوندردی
موسی اکا ظفر بولوب ایکیوز دورت سنه سنده تمام اتدی و بر شهر عظیم اولدی صکره
بر زخراب اولمشیدی فخر الدوله وزیری صاحب لقب اسمعیل بن عباد اوچیوز یتمش اوچده
فضایل قزوین حدیثلرینی کوروب تجدید ایدوب کندویه محلهٔ جوسقده صاحب آباد نام
منزلی یاپدردی دورتیوز اون برده سالار ابراهیم بن مرزبان دیلمی ایله اهل قزوین میانینده
اولان نزاع سببیله بارو بر زخراب اولمشیدی امیر ابو علی جعفری مرمات اتدی و بشیوز
یتمش ایکیده وزیر سلطان الب ارسلان صدر الدین محمد مراغی دخی تجدید بارو ایدوب
طوغله قله لر وندلر یاپدی صکره لشکر مغول بو بنایی دخی تخریب اتدی دوری اون بیك اوچیوز
قلاج ایدی ایکیوز اوتوز برجی و یدی قپوسی وار ایدی شهر قزوین طقوز محله اولوب
ایکیسی اورته ده و یدیسی بو قپولره منسوبدر بری شهرستان و بری سرخ قپولر ابهر و ارداق
و ری و دامغان و دستجرد و ذوج و جوسق حالا بارونك اثری بله قالمامشدر بو شهرك
هواسی معتدل و صولری قنواتدن باغی باغچه سی وافردر اوزمی و بادامی و فستقی چوق
اولور غرایبندندر که باغلری انجق ییلده بر کره صواریلور شاهنی اوزمی غایت لطیفدر
قاون قاربوز دخی ایو اولور اکثر اوقاتده غله سی و میوه سی اوجوز در شکارکاهی
و ایو علفزارلری وار در شتر قزوین سائر یرلر دوه سندن معتبر و قیمتلو اولور
و بو شهره اوچ فرسخ یرده بر چشمه وار در یازکونی کرم هواده بوز باغلر شهرك

بوزی دوکنسه اندن کتوردلر بوشهرک نهرلری برف و باراندن اولمغله کرماده از آقار کیمی شهره پنشمدن کسیلور وجمله سی بش نهردر بری درجه منسوب که شهراورته سندن آقار وکاه شهره اندن خوف واردر زیرا مجراسی اوله مشرف در اکثر شهرک باغلری بونده صو واریلور انلردن غیری التی کاریزی واردر انلردن بری کاریز خمارتاش عمادی که اکثر محلات قزوینه جریان ایدر بری دخی کاریز حاجی در هفت اقلیمده ایدر قزوین صولرینک ایوسی آب خمارتاش در بونا مله بر زاهد خمسمائه ده اول کاریزی یاپدی شاه طهماسب اوتوز ییل قدر بوشهری دارملك قلوب انك عصرنده عمارت غایته ایردی اسواق وحمامات وسائر تکلفات جمله یرنده اولوب شاه عباس بر کاریز دخی زیاده اتدی وصو کتوردی صویی حالا شهره و بازارده جریان ایدر قزوینیلر صحبت وهنکامه کیرلرکه ممتاز وعلم موسیقی دن اکثری باخبر وسرفراز اولورلر نتکه بعض شعرا دیمشدر شاه را باید که باشد چار صنف از چار شهر تا بود ممتاز دائم بر سر بر سروری از خراسان مطرب از قزوین انیس اصفهان عامل از تبریز مرد لشکری ومقابر قزوین داخل شهرده در زیرا سابقا خارج شهرستان مقابر ایدی صکره بارو چکلوب ایچری النددی مساجدی جامع کبیر مطلبی که شافعیه نك ایدی هر گوشه سی بر کیمسه یاپدی جامع حنفیه یی بشیوز قرق سکزده زاهد خمارتاش بنا اتدی مسجد توت که اول بتخانه ایدی محمد بن حجاج مسجد ایلدی شیعیلر عهد بنی امیه ده انده علی یه لعن اولنوردی دیو اول مسجدی سومزلر براء بن عازب و زید بن خلیل طائی بوشهری فتح اتدی حضرت عمر زماننده حصار شهرستان شابوری ایدی خلقی صلحله اسلام اظهار ایدوب کیرودوندیلر عبد الرحمن حارثی تکرار لشکر چکوب کلدکده مسخر ایلدی اول زمان صدقله مسلمان اولدیلر ارباب مذاهب دردیوب برازجهود دخی ساکن اولدی هرون شهره بارو چکدکده بعض همدانی وابهر وقامرانی ایله قزوینه الحاق ایدوب کون قلدی موسی بن بوقا رامنه و زهرا وخرقانین وطالقان کبی ناحیه لری الحاق اتدی جعفریان حکومتنده زنجان وطارمین ورودبادور رحمت آباد الحاق اولندی مغول تونینده افتخارلری ساوه چوهری مضاف قلدیلر سکز ناحیه سی واوچیوز یارقریه سی اولوب بش تومن شهردن و بش بوچق دخی ناحیه لردن محصول النوردی فضلادن نیچه کبار بوشهره منسوبلردر جمله دن ابن ماجه محدث وائمهٔ شافعیه دن امام رافعی ونجم الدین علی بن عمر کاتبی وذکریا بن محمد که عجایب المخلوقات صاحبی در ابهر سکسن دورت بوچق طول واوتوز یدی بوچق عرضده قزوینه اون ایکی فرسخ برده کیخسرو بناسی برشهردر طپراقدن قلعه سی وار ایدی اتابك انوشتکین اولادندن بهاء الدین حیدر آکا برقلعه دخی یاپدی وحیدریه تسمیه اتدی بوشهر باروسنك دوری بش بیك بشیوز قولاج ایدی بونك هواسی سرد وصویی شهر اسمیله بر نهردندر که سلطانیه حدودندن کلور وقزوین نواحیسنه کیدر وغله سی ومیوه سی چوق وایو اولور لکن اتمکی چندان ایو دکلدر پنبه سی دخی از اولور میوه سندن امرودی

امرودی وزردالوسی لطیفدر خلقی اکثر سیاه چرده وشافعی اولورلر ابو حامد ایدر بشیوز یکرمی دورتده ابهره واردم قاضیسی ابوالیسر عطا حکایت اتدی که بزم یرده اردشان دیرلر برقلعه وار درقربنده اولان جبلك اوزرنده برغارك اعلاسنده برداق اغزی قدر بردلکدن اشاغی برطوتام اغاج بودقلوی دوشر برکیمسه وارسه اول دلکك مقابلنده بولوراون بشدن زیاده واکسك دکل ونه جنس اغاجدر بیلنمز وباغلری دخی نندرمعلوم دکلدر قچان برینی حل اتسه لر تکرار عقبنده کیمسه قادر اولماز وقالدوروب مغارهدن طشره چقارسه لر برینه دخی دوشر اکر بیك کره السه لر بری دخی بولنمق مقرردر واول چبوقلرك برینی بکا ویردی دیو نقل ایدر بونك یکرمی بش پاره قریه سی وار ایدی حقوق دیوانیه سی برتومن ودورت بیك دینار ایدی فضلادن اثیر الدین مفضل بن عمر ابهری بوشهره منسوبدر زنجان فتح زا وسکون نونله سکسن دورت درجه طول اوتوزیدی بوچق عرضده شمال طرفنده عراق عجم نهایتی برشهردر ابهر بوندن شرق جنوبه دوشر بونك باروسنك دوری بش بیك قولاجه قریب اولوب بناسی اردشیره منسوب ایدی مغول استیلاسنده خراب اولدی حالا بر کوچك قصبه در بر نهر حدود سلطانیه دن کلوب یانندن اکر هواسی معتدلدر قیش فصلنده بوزی قویباره قویوب حفظ ایدرلر پنبه سی چوق وایو اولور میوه لرندن انجیری لطیفدر خلقی بیاض واکثر شیعی اولوب حقوق دیوانیه سی اون بیك دیناردر یوز پاره قریه سندن دخی یکرمی بیك دینار حاصل اولور ساوه یالوکنه تابعدر بوشهره منسوب اولانلردن شیخ اخی فرج وعز الدین که صاحب تصریفدر وصدر جهان وغیری مشهوردر رودبار قزویندن التمش فرسخ شمالده بر ولایتدر که نهر زندرود میانندن یکر بو ولایتده اللی پاره قدر محکم قلعه لر واردر انلرك اکبری الموت درکه یوز یتمش ییل قدر اسمعیلیلرك دارملکی اولدی سکسن دورت بوچق درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده درداعی الی الحق حسن بن زید باقری ایکیوز قرق التی سنه سنده بنا ایدوب دورتیوز سکسن اوچده حسن صباح آکا مستولی اولدی آکا سابقا الهالموت دیرلردی آشیانهٔ عقاب معناسنه التیوز اللی دورتده هلاکوخان فرمانیله تخریب اولندی بورودبار ولایتی یبر یابلا ومحصولدار در غله و پنبه ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثر باطنی در حقوق دیوانیه سی سکز بیك دینار قدر یاز یلور مشایخدن ابو علی رودباری بوولایته نسبت اولنور ساوه سکسن بش بوچق طول اوتوز بش عرضده ری دن اوتوز فرسخ غربه دوشر برشهردر لطیف چارشوسی واولری واردر سلفده بونك یری بحیره ایدی شب ولادت رسول علیه السلام ده صویی یره چکوب قورودی که مبشر اتدیلر پس اول کول یرینه برشهر یاپدیلر دیو حمد الله تحریر ایدر لکن هفت اقلیمده برشهر قدیمدر طهمورث بنا ایلدی بحیره کنار شهرده ایدی اول کیجه قورودی حالا علامتی ظاهردر دیو یازار باروسی یقلمشیدی وزیر خواجه ظهیر الدین علی تجدید ایدوب یوللرینی آجر ایله دوشدی اول بارونك دوری

سكز بيك ايكيوز ذراع ايدى صكره اوغلى شمس الدين صاحب نهره وارنجه اولان يرى
دخى دورت بيك ذراع يبار و چكوب اجرى الدى بونك هواسى كرمه مائل اما صحيد ر صويى
قنواتدن ومرد قان نهرندن كلور زمستانده بوزى قويباره قيوب حفظ ايدرلر خلقى اكثر
شيعى وشافعى درغله و پنبه وميوه سى وافر اولور لكن اوتى ارپه سنى حيوانات ه يرار دكلدر
حقوق ديوانيه سى ايكى بوچق تومندر دورت ناحيه و يوزبش پاره قريه بوكا تابع يازيلور
دورت بوچق تومن دخى كوپلردن النور شعرادن سلمان صاحب ديوان وقاضى
صدر الدين كه عروضى نظم ايلمشدر بوشهره نسبت اولنور آبه ساوه يه بش ميل قريب يرده
بربلده در آوه دخى ديرلر قزويندن اون التى فرسخدر سجاس وسهرورد سكسن ايكى
بوچق طول اوتوز يدى عرضده سلفده ايكى شهر ايدى فترت مغولده خراب اولوب
هر برى برقريه قدر قالدى يايلا ولايتدر حاصلى غله و برزميوه اولوب يوزقدر كوى
بوكا تابع يازيلور سلطانيه دن برمرحله جنوبه دوشر ارغون خان قبرى كوه سجاس ده ايدى
عادت مغول اوزره انده پنهان ايلمشلر ايدى صكره قبرى اظهار ايدوب اوزرينه تربه
وخانقاه ياپدى اول يره انجرود ديرلر انده بربيوك صحراى وار دركه صحننده بربيوك حوض
واقع اولمشدر عمقى بيلنمز ودائما ايكى يردن اياغى اقار بر اسياب ادار ايده جك قدر لكن
بند اتسه لر حوضك صويى برقرار طرروب زياده اولماز و اچلسه كيرو كالاول اقار و برزمانده
زياده اولوب اكسلديكى يوقدر دائما برقرار اولدوغى نوادردندر بوسبر ايى ابقاخان
بنا ايلدى اطرافى خوب علفزار در بوولاينك حقوق ديوانيه سى بربوچق تومن يازيلور
مشايخدن ابوالنجيب عبد القادر وشهاب الدين عمر بن محمد وشهاب الدين يحيى بن
حبش حكيم مقتول بوشهره منسوب يازيلور سرجهان سلطانيه دن بش فرسخ شرقده
طارمينه برابرطاغ اوزرنده برقلعه در اللى پاره قريه بوكا تابع و ناحيه اعتبار اولنور ردى
ميوكى ده قهو دكه مغول اكا صاين قلعه ديرلردى جنكيزيان فترتنده خراب اولوب سلطانيه
بناسنده كيرو يتنه كلدى يايلا يراولمغله حاصلى غله دربول اوزرى اولمغله حقوق
ديوانيه دن معاف يازيلور طارمين سلطانيه دن برمرحله شماله سكسن دورت درجه
طول اوتوز التى بوچق عرضده هواسى كرمسير ميوه لو يردر محصولى زياده اولور سلطانيه يه
اكثر ميوه اندن كلور خصوصا زيتونى غايت بى نظيردر سلفده انده فيروزآباد نام برشهر وار ايدى
طارم سفلى يرى دار الملك ايدى حالا خرابه در انجق طارم علياده برقصبه واردر يوز پاره
قريه اكا تابع يازيلور بوولايت بش عمله منقسمدر برى طارم عليا برى طارم سفلى كه قلعهٔ
شميران توابعى اللى پاره قريه در برى نسازر بيوك قريه در سكز پاره قريه اكا تابع يازيلور
اباد سفلى كه يكرمى بش پاره قريه در حقوق ديوانيه سى التى تومن ودورت بيك ديناردر
طالقان سكون لام له سكسن دورت بوچق طول اوتوز يدى بوچق عرضده بربلده وناحيه در
ايكى عظيم جبلك اورته سنده دوشر قزوين ايله ابهر ارا سنده كوهستانده هواسى سرد بردر
معتبر

معتبر قريه لرى نادر اولور حاصلى غله ويزجوزدر خلقى اكثر باطنيه يه مائل اولوب
حقوق ديوانيه سى بر تومندر كاغد كنان برشهر وسط ايدى نامنه خويج ديرلردى انده
ايو كاغد اشلنمكله كاغد كنان ديو مشهور اولدى هواسى سرد غله دن غيرى محصولى
يوق بربردر صويى طاغلردن كلور و سفيد رود ه اقار حالا برقريه قدر انجق قالمشدر سلفده
اوتوز بش پاره قريه بوكا تابع ايدى مغول فترتنده خراب اولدى صكره مغول سياكن
اولوب ذراعت اتمكله مغوليه ديديلر مزوقان ساوه ناحيه سنده برشهردر باروسنك دورى
اوچ بيك قولاج هواسى سرده مايل وصو يى بوشهره منسوب برنهردندر كه سامان
حدودندن كلور غله سى وانكورى ايو اولور حقوق ديوانيه سى بر تومن يازيلور قم سكسن
التى بوچق درجه طول واوتوز بش درجه عرضده بربلدهٔ قديمهٔ حصينه در باروسنك دورى
اون بيك قولاج ايدى ناحيه سى طولا وعرضا يوزر فرسخ اولان دورت شهر معظمك برى
يودر لكن حالا باروسى خراب اولوب كندى دخى از قالمشدر هواسى معتدل صويى
جريادقاندن كلور برنهردندر قويلرى برمقدار شوره چقار زمستانده قويلره بوز قورلر محصولى
غله رميوه درنار و فستق وفندق وانجير و خربزه و افرو پنبه سى چوق اولور وانده درخت
سرو ايو كلور خلقى شيعى وامامى متعصب قومدر دورت تومن حقوق ديوانيه سى وار در
تقويمده ايدر بونك باروسى سكسن اوچ تاريخنده عبد الرحمن بن اشعث عسكرى حجاج
جنكنده بوزلدقدن صكره عبد الله بن سعدان بنا اتدى اول زمان برى برينه قريب يدى
قريه ايدى رئيسلرنى قتل ايليوب بوزغون عسكر مستولى اولوب يابديلر اول قريه لر يدى
محله اولدى انلرك برى كميدان ايدى اختصار و تعريب ايدوب قم ديديلر قمده نازك وخفيف
كبود رنك بردا قلر اشلرلر خمسه صاحبى نظامى وخواجه مسعود بوشهردندر قايله
ساوه نك جنوبنده برغايت بلند طاغ وار در انده جاوشير و نيچه نافع اوتلر اولور كاشان
قافله تعريبنده قاشان ديرلر بايله دخى استعمال ايدرلر سكسن يدى درجه طول
اوتوز دورت بوچق عرضده قمدن كوچك واكا مضاف برشهردر هرون رشيد منكوحه سى
زبيده بنا اتدردى مفازه كنارنده در ظاهرنده طبراق قلعه سى وار اكا قين ديرلر هواسى
كرمسيردر صويى فيروزدن كلور برنهردن كاريزلردر زمستانده وافر بوز طوكار قويلرده
حفظ ايدرلر بوشهرك محصولى وسطدر خربزه وانكورى ايو اولور خلقى اكثر شيعى
وحكيم مشربدر جهال وبطال ايچلرنده كمتر اولوب حشراتدن عقربى چوق وقتالدر
اكثر مسافرى انجتمز بونك حقوق ديوانيه سى اون بر تومن و يدى بيك ديناردر فضلادن
عز الدين محمود شارح تائيه وعماد الدين يحيى شارح مفتاح وعبد الرزاق وغيرى
بوشهره منسوبلردر اردستان فتح همزه ودال له سكسن يدى بوچق طول اوتوز
اوچ بوچق درجه عرضده اصفهاندن اون سكز فرسخ يرده بريه كنارنده بر بلده واللى
پاره قريه در بهمن بن اسفنديار انده براتشكده بنا ايلدى بونك زمينى بياض قومسال اولمغله

محصولی ازدر لکن میوه‌سی ایواولور فضلادن مولانا محمد که نجوم ورمل وریاضیاتده مهارت تامه
صاحبیدر بوبلده‌یه نسبت اولنور جرباذقان درباپکان یاخود گلپایگان معربی در سکسن بش
بوچق طول اوتوز دورت بوچق عرضده کرج ایله همدان اراسنه دوشمش بر بلده در همای بنت
بهمن کیانی بنا اتدی دیرلر هواسی معتدل صویی بواسمله مسمی بر نهردندر غله‌سی ابو اولور
ناحیه‌سنده اللی پاره قریه واردر حقوق دیوانیه‌سی دورت تومن واون بیك دینار دردنجان
نام قریه که سلفده برشهر وسط ایدی حالا خرابه در بونك ناحیه‌سنده اولان قرادن ایدی
فراهان سکسن دورت بوچق درجه طول اوتوز دورت بچوق عرضده سلفده برشهر وسط
ایدی حالا خرابه در طهمورث بنا اتمشیدی دیرلر یکرمی پاره قریه‌سی واردر وبونده بر بحیره
واردر اطرافی لطیف شکارگاهدر بونك حقوق دیوانیه‌سی یدی بیك دینار اولور کرج
فتح کاف ورا ایله کره معربیدر فراهان طول وعرضنده طولی بر فرسنخ قدر متفرق قریه‌لرایکن
هارون رشید عصرنده ابو دلف قاسم بن عیسی بن ادریس عجلی اتباعی ایله نازل اولوب
سرای وقصر بنا اتدی اول اجلدن ابو دلفه اضافتله اشتهار بولوب بر بلدهٔ عظیمه اولدی
غله ومواشی یریدر بوندن همدان دورت مرحله واصفهان التمش فرسخدر بردی شدید
اولمغله میوه‌سی اطرافدن گلور نزهه‌ده ایدر بونك طرف شمالنده کوه راسمند دیرلر
بر طاغ واردر انکنده خسرو بیوك چشمه یایدی والتی فرسنخ طویل وعریض مرغزاری
واردر اکا قریب فرزین دیرلر بر محکم قلعه واقع اولمشدر بونك حقوق دیوانیه‌سی بر تومن
وبیك دینار ایدی کرم رود دخی اول حوالی‌ده در اکا آب کرم دخی دیرلر نطنز ایکی نونك
فتحی ایله اصفهان نواحیسنده یکرمی فرسنخ یرده برشهر وسط واوتوز پاره قریه‌یه قریبدر
حقوق دیوانیه‌سی اون تومن وایکی بیك بش یوز دینار ایدی بوولاینده بر قلعه واردر
بر عصرده وشق نام کمسنه اتده حاکم اولمغله اکا منسوب اولدی نوبهار دخی اصفهانه کیدر یول
اوزرنده بر بلده در خراسانده بر نوبهار دخی واردر زواره مفازه کنارنده بر بلده در رستم داستان
برادری بنا ایلدی دیرلر اوتوز پاره قریه توابعی وار حقوق دیوانیه‌سی سکز بیك دینار دربروجرد ضم با وکسر جیم ایله همداندن اون سکز فرسنخ یرده بر بلدهٔ کثیرة الاشجار
والانهاردر زعفرانی چوق ایکی جامعی وار بری جدید بری عتیق هواسی وسطدر صیمره
فتح صاد ومیم ایله سلفده بر کوچك بلده ایدی اکنی واشجاری ومیاهی وار کوهستانده واقع اولوب
اندن غیری یرده خرما اولمازدی حالا خرابه در همدان فتح ها ومیم ایله سکسن اوج بوچق
درجه طول واوتوز التی درجه عرضده کوه اروند ذیل شرقیسنده برشهر عظیم وسواد قدیمدر
اقار صولری چوق باغی وباغچه‌سی بستانلری وافر مزارع ومرعالری فراوان اوجوزلق یردر
نزهه‌ده ایدر بونك سلفده بر طپراق قلعه‌سی وار ایدی دوری اون ایکی بیك قولاج ایدی
خراب اولدی طبقاتده ذکر اولندوغی اوزره بو شهر سوادی اول زمان ایکی فرسنخ طوتاردی
بختنصر تخریب ایدوب صکره دارا بن دارا کیرو تجدید اتدی اسلامده بدیل بن ورقا هجرتك
بکرمی

یکرمی اوچ سالنده فتح اتدی اوچیوز یکرمی حدودنده مرداویج دیلمی والتیوز اون سکزده
جنکیز یان غارت وتخریب وخلقی قتل عام اتدیلر صکره کیرو تجدید اولندی اول زماندنبرو
بری معمور ومحل ملوك ومعدن فضلا اولمغله مشهوردر لکن بردی شدید اولور اول اجلدن
حقنده ابن خالویه همدانی دیمشدر م بلاد اذا ما الصیف اقبل جنة ٭ ولکنها عند الشتاء
جحیم بری دخی دیمشدر م همدان متلفة النفس ببردها والز مهریر وحرها اموتی
قلب الشتاء مصیفها وخریفها فکانما تموزها کانون بونك خلقی سلفده اکثر شیعی ومعتزلی
ایدی بدیع الزمان همدانی انلر وصفنده بو نظمی دیدی ٭ همدان لی بلد اقول بفضله لکنه
من اقبح البلدان صبیانه فی القبح مثل شیوخه وشیوخه فی العقل کالصبیان لکن
شهر مزبورك دشت وصحراسی سبزه زار وعیون انهار ایله روضهٔ جناندن نشانه درهر
غمکین که بوشهره کلسه البته سرور وحبور حاصل ایدر ویکباره غمی کیدر انکیچون لهو وطرب
بو دیار خلقنه غالبدر دیرلر سنه تسع وثلثین والف ده سردار اعظم خسرو پاشا ایله
راقم الحروف همدان غارتنده بیله اولوب بوشهری تفرج اتمشیدی ایکی اوچ منزل صحراسنه
داخل اولدقدن صکره باغی باغچه‌سی بری برینه متصل قریه‌لری ایچنده کیدیلوب شهر
کنارینه نزول اولندی ووصف اولنانده زیاده کورلدی لطافت آب وهوا ونضارت دشت
وصحراسنه اقار صولرینه چمنزار مسیره‌لرینه مکلف باغچه‌لرینه سوز یوقدر شهرك سوادی
متوسط بش التی بیك خانه قدر بر بر مساجد وجوامع وارلکن خرابه مشرف ومکلف دکل
زیرا افضیلر النده اولمغله اعتبار دن قالمش صوقی دورت طرفدن بر ریول کلوب شهر
اورته سنده بولشور اوستی اورتولی وبیاض صوالی پاك دکاکین در اولری جمله طپراقدن
تحتانی خانه‌لر نهایت ایچریسی مزین ومنقش بر بر عجم طرزی اوزن مصور سرایلر وار جنب
جنوبنده چوکان میدانی مرتفع میلر دیکلمش حمامی نادر خارج شهرده بر کوچك
کاشیلی حمام بنا اتمشلر قلتین ایله عجمانه لکن تنك سائر اولری وبنالری دخی اکثر
کوچك قپولی تنك وتار اکثر تجار خانه لرینه بکزر ابنیهٔ عظیمه واثار قدیمه‌دن نسنه
کورلمدی شهر خلقی سورلمش خالی ایدی عسکر عثمانیان انده اوچ کون اوتوروب اهجلرینی
کسوب شهره آتش ویردیلر سائر قریه‌لری دخی تخریب ایده‌رك درکزینه وبغداده کتدیلر
حمد الله ایدر بونك حقوق دیوانیه‌سی اون بوچق تومن وولایتی بش ناحیه ایدی ناحیهٔ
کزیوار حوالی شهردر ایکی فرسنخ یره دك یتمش بش پاره قریه‌یی مشتمل اولور شهرستان
وفخر آباد وقاسم آباد وکوشك باغ معظم اول قریه‌لرك اشهیدر خصوصا نامشا برود که
وشك انداز باغ جنان بر وادی در بو ناحیه‌دن محسوب اولور اون پاره قریه وباغچه‌لری
بری برینه متصل ایکی فرسنخ ممتد اولمشدر ارضنه کثرت اشجاردن کون طوقنماز ناحیهٔ
ازیاردین قرق پاره قریه دروا آباد وسیف آباد وکرد آباد معظم کویلرندن عد اولنور
ناحیهٔ شرامین قرق پاره قریه در ناحیهٔ اعلم اوتوز بش پاره قریه در ناحیهٔ سرد رود

ورهنه رود بکرمی بریان قریه در بو ناحیه لرك حقوق دیوانیه سی اون اوچ تومن زوالی بیك
دینار ایدی همدانه منسوب کباردن عین القضاة وخواجه یوسف وسید علی بن شهاب
وشیخ عطار وابو العلاء الحافظ وابو الحسین بن جهضم وغیری که بعضیسنك قبرلری زیارتگاهدر
اسدآباد سکسن اوچ درجه طول اوتوز بش درجه عرضده کوه الوندك غربیسنده همداندن
طقوز فرسخ عراق یولی اوزره بر کوچك شهردر هواسی معتدل صویی کوه اروندن قنواتله
کلور حاصلی پنبه وغله ومیوه واوزم خلقی سیاه چرده در اوتوز بش پاره قریه بوکا تابع یازیلور
حقوق دیوانیه سی بر تومن وبش بیك بشیوز دینار در همداندن دونوب بو بلده یه گلندن گچدك
دوز صحراده محل مرتفع اوزره طپراق بنالو بر قصبه ایدی اکین یری در خرقان قرق
پاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در قزوینك اون ایکی فرسخ شماله دوشر هواسی سردده مایل
صویی طاغدن کلور چشمه لر غله ومیوه یری اولوب آب اروان والیشار وکانجبین وترك والوه
وسیف آباد معظم قریه لریدر حقوق دیوانیه سی اون بیك دینار اولدوغی نزهه ده
مسطوردر ابو الحسن خرقانی بو دیاره نسبت اولنور بونده بر گرمابه واردر صویی اسی
طبخ بیضه ایدر دفع صداع وجربه مجربدر اوزرنده قبه وحیاض ومغتسللر بنا اولنمشدر
و برهم قریه سندن اقوب اوزرنده ذکر منار یوریدر درکزین سکسن بش بوچق طول
اوتوز التی بوچق عرضده همداندن ایکی مرحله شرقده ناحیهٔ اعلم ده سابقا بر قریه ایدی
صکره قصبه اولدی اقار صویی ووافر باغی باغچه سی غله وپنبه محصولی ایله غنی بردر
انکوری ومیوه سی ایو اولور نزهه ده بونك خلقی سنی شافعی مذهب پاك اعتقاد وشیخ الاسلام
شرف الدین درکزینی اتباعی اولوب حقوق دیوانیه سی بر تومن ایکی بیك دینار ایدی
زمینی مرتفعدر دیو یازار لکن همدان سفرنده قزوینه توجه اتمشیدك اوچ مرحله ده
بو قصبه یه واروب جمله دوز صحراده ذکر اولنان وصف ایله موصوف بر لطیف وشیرین
قصبه گوردك اورته سنده بر جامع جدید بنا اولنمش بونك اولری بناسنده حجر وطوغله
اکسك دکل ایدی باغی باغچه سی اطرافنده اولری صق ومجتمع ایدی تخریب اولنوب قزوین
یولنده عسکره وفا ایدر صوا ولمامغله بوندن بغداده عود اولندی سرخاب بوندن دورت
مرحله شرقده در سامان خرقان حوالیسنده بر بیوك قریه در هواسی سردده مایل
وصویی طاغدن کلوب آب مزدقانه وارر وساویه گیدر حاصلی غله وانکور و برنج
میوه در حقوق دیوانیه سی بیك ایکیوز دینار ایدی سرخاب سکسن یدی بوچق درجه
طول اوتوز التی بوچق عرضده بر ناحیه در بوندن قزوین بش مرحله وسمنان بر بچق
منزل شرقه دوشر نهاوند معرب نوح آونددر برلر سکسن اوچ بوچق درجه طول اوتوز
بش بوچق عرضده همداندن اون دورت فرسخ جنوبه بردیه اوزرنده هواسی معتدله
صویی لطیف کوه الونددن کلور باغی چوق غله سی ومیوه سی فراوان بر شهر وسطدر
پنبه سی آز اولور وسکانی اکراددر ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه یازیلور حقوق دیوانیه سی
اوچ

اوچ تومن ویدی بیك دینار اولوب اطرافنده صحرانشین اکراد چوقدر هر سال اون ایکی
بیك قیون انلردن جمع اولنور عمر بن الخطاب زماننده یا ساریة الجبل وقعه سی بونده
اولدی دیو روایت ایدرلر شهداء مسلمیندن بر جماعتك مقابری انده موجوددر وملوك
فرسك انده نیچه اثاری واردر نهایة الادب صاحبی نویری بونده بر حجر یازار که غایب وآبق
وسارق حالنی بلمك مراد ایدن واروب التنده اویور ونیجه ایسه دوشنده گوروب معلوم
ایدینور مختصر معجم صاحبی بونده قصب الذریره اولور طشره چقمدقجه رایحه ویرمز
عقبه سنی گچدکده قوقمغه باشلر دیو یازار دماوند ضم دال وسکون میم وگاهی میمدن
بدل نونله ویایله ری دن اون ایکی فرسخ شرق وشمالده دماوند طاغنك اتکنده بر بلدهٔ قدیمه
وناحیه در طبرستان جانبنده آخر حد عراق عجم اعتبار اولنور سلفده بو قصبه تخت ضحاك
وجمشید ایدی دیرلر قرق دورت پاره قریه واوچ قلعه یی مشتمل ناحیه سی واردر فیروز
کوه واستوناوند وگل خندان اول قلعه لردر اسمیدر بوندن آمل مازندرانه دورت کونده واریلور
جنوبیسی سمنان شرقیسی استرآباددر زرند زرنك معربی در سکسن اوچ بچق طول
اوتوز التی بچق عرضده اصفهان ناحیه سندن بر بلده در کرمانده بر زرند دخی واردر خان لنجان
اصفهان نواحیسنده بر قصبه در خوار ری نواحیسنده بر قصبه در سمنان جانبنه دوشر قریه لری
واردر صویی جبل دماونددن کلور رودراور نواحیٔ همدانده میاه وثماری چوق بر بلدهٔ
صغیره در وافر زعفرانی اولور ناحیه سنه دخی بو اسمی اطلاق ایدرلر رودکرد کرجدن
نصف فرسخ یرده بر کوچك قصبه در وزراء بودلفدن بری بنا ایلدی زعفران زاردر
قصر اللصوص اسدآباد قربنده اراسی یدی فرسخ بر بلده در کنکور دخی دیرلر عسکر
اسلام ابتدا نازل اولدقده اتلری اغرلنوب قصر لصوص تسمیه ایتدیلر بر متین حصار
ایدی دیو تقویمده مسطوردر دینور سکسن ایکی بچق درجه طول اوتوز التی درجه عرضده
همداندن اوچ مرحله غرب وشماله بر بلدهٔ کبیره در میاه وثماری چوق صحرالری یول
اوجوزلق یر وخلقی اکراددر سلفده بوندن اوتوز سکز بیك درهم خراج النوردی بونکله
همدان اراسی طاغلردر جنوبه وشماله ممتد اولو زاراده عقبه واردر اندن گچرلر ابن قتیبه
وابوحنیفه دینوری بو شهردندر قرمسین معربی کرمانشاهدر دینور قربنده همداندن
اوتوز فرسخ یرده طاغلر اراسنده عراق عجمك بر معتبر شهری در برنده اکثر زعفران بتر
قصر شیرین سکسن ایکی بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده قرمسینه قریب
بر خرابه شهردر خسرو ولك شیرینه نسبت اولنور ابنیهٔ عظیمه وآثار قدیمه سی چوق وهنوز
باقیدر همداندن بغداده گیدر یول اوزره اولمغله گیجه ایچندن مرور ایدوب ذکر اولنان اثاری
گوردك ماسیدان سیروان ناحیه سنده صیمره یه ایکی مرحله قریب یرده شعاب جبال
اراسنده بر بلده در اورته سندن صولر اقار سکسن اوچ درجه طول اوتوز اوچ بوچق درجه
عرضده یازارلر خصایص ومنسوبات قزوینك پایلری اصفهانك سرمه سی کهمدنی در

واقفالي ونمكسودي والباني ري قار بوزي وسفنالو سي دنور يوغور دي مشهوردر
احوال جبال وانهار بو اقليمده بر طاغلر واردر جمله دن كوه اروند كه الوند دخي ديرلر همدان
شهرندن بر فرسخ غربه دوري اوتوز فرسخ بر جبل عظيمدر هر باراوزرندن قارا كسيلك اولماز
وهر جانبه اندن وافر انهار اقار وبكرمي فرسخ قدر يردن بو جبل كورينور اطرافي جمله معمور
مسيره لردر اكا ابناء شاعرك بري ديمشدر   فصل بهار ودامن الوند ومالوند ساقي بيار باده
وبر بيش زهن خند بو طاغك براوجي آذربيجانه وبر طرفي عراقه كيدر اطرافي بوللو
بولك اولور نهايت همدان قربنده اولان قلعه سنه كوه الوند ديرلر كوه اشكهران اصفهان
ديارنده بر طاغدر عظيم يلانلري اولور ديو حمدالله تحرير ايدر كوه التز اصلي اعلى تودر
كثرت استعمال الله التز ديرلر ديدكلريني صاحب نزهه بكنميوب بلكه اصلي اسپيدر قزوينك
شمالنده بر بيوك مرتفع طاغدر ساير طاغلره متصل اولور قله سنك رودبار جانبنده قاري
واردر ديو تحرير ايدر   كوه بيستون اسد آباددن اشاغي بغداد يولي اوزرنده جبال
مشهوره دن غايت يوكسك قاره طاشلو بر طاغدر حمدالله اطرافي كردستان يازار جبل
مزبور روي هاموننده پيدا اولوب يكرمي فرسخ يردن كورينور دوري دخي يكرمي فرسخدر
صاحب نزهه ايدر التيوز اون برده الجايتو فرمانيله بز بو طاغك ارتفاعني الدق ذراع خيا طيله
دورت بيك سكز ذراع كلدي اكثرا قاته اوزرنده سحاب اكسك اولماز وبو طاغك شاهراه
دبندن بكر اول محل جانب جنوبي بو قاردن اشاغي ديوار كبي كويا كه يونلمشدر اول
اجلدن نظامي خسرو شيرين نظمنده ديمشدر خسرو كون فرهاده ديدي بزه بو طاغدن يول
ويرمز بر كذركاه ايله فرهاد دخي كسوب يول آچدي بو بر روايت مجهوله در ديو حمدالله
رد ايدر ونظامي بو كوهي مشاهده ايتميوب تسامع ايله يازدي حقيقتي اويله دكلدر ديو نفسنده
راقم الحروف دخي كورمك اولدي ردي يرنده در واول طاغك غربيسنده شبديز خسرو
ديرلر بر قاعه واردر طاشدن اويولمش يدي سكز ذراع طولا وعرضا بر صفه اوستي كمركي
طشره سنده بالاده ايكي طرفدن ايكي ملك صورتي طاشدن يونولمش ايچري ايوان
صدرنده ديواردن يونولمش آت اوزرنده جبه وجوشنلو بر آدم هيكلي كه خسرو صورتي اوله
بعض اعضاسي قريلوب آتنك دخي مرور ايامله زينتنه خلل كلمش وبو صفه اوكي بر واسع
صحراي بي پايان اولوب صفه دبندن ايكي اوچ دكرمن يوريدر عظيم سرد صو چقوب صحرايه
اقاروانده اولان مزارعي سقي ايدر لكن اغر صودر چوق ا ٬٬ چلمز وبو صفه قتي مرتفع دكلدر
فقير آتله صحرادن واروب اوزرينه بر قدمه دن چقمق واقع اولدي بيابانده خالي يرده در
كوه دماوند دنباوند دخي ديرلر ري شرقيسنده بر جبل مشهوردر وغايت مرتفعدر رتبه سي
قبه كبي اللي فرسخ يردن كورينور قله سي هركز برفدن خالي دكلدر واوزرينه صعود مشكلدر
زيرا ارتفاعي اوچ فرسخدر زياده صعبدر بونك ديه سنده يوز جريب قدر بر صحرا واردر
قومسال اورته سي غد بر مثالدر بونك يوقاريسنده اشجار اولمغله كوه اقرع دخي ديرلر
آدمي

ديرلر گل كبي اولدوغيچون بو قله ده بتمش قدر كوكورد قويولري واردر دائما بخاري چقار هواسي
آدمي بيهوش ايدر وبو طاغده بهمن چوق بولنور عجم دروغ كويلري ضحاك بو طاغده
محبوسدر ديرلر اصلي اولمق جائزدر كلدر مكر انده قتل اولنمش اوله بلاد جبالك بو طاغ نهايت
شرقيسي درودماوند بونك ذيلنده بر بلده قديمه اولمغله جبل اكا نسبت اولنور كوه راسمند
شهر كرج شمالنده بي ستون كبي روي هاموندن سوريلوب چقمشدر دوري اون فرسخ قدر
مرغزار كيتي كه عراق مرغزارلرينك مشهورلري در طولي التي فرسخ وعرضي اوچ فرسخ
بو طاغك شمالنده واقع اولمشدر ودامن كوهده خسروه منسوب چشمه بو مرغزاره اقار
كوه رامند قزوينندن غرب جانبنه خرقان شمالنده بر جبل مردم نشيندر اوزرنده قريه لر
ومزرعه لر وافردر اولقدر مرتفع دكلدر كوه كركس اصفهان ايله كوه دماوند ارا سنده
دوشر اطرافي بياباندر فيروزكوه ري وبسطام ودامغان وطبرستان ارا سنده دوبش
جبل الفار دخي ديرلر ونهاوند بو طاغدن بر شعبه در بونك اطرافي جمله معمور يرلردر
كوه ساوه بر مرحله ساوه دن خرقان جانبنده بر يوكسك طاغدر انده ايوان كبي بر غار واردر كه
انواع نقوش واشكال ايله منقش ونهايتنده بر حوض بالاسندن صو ايتر دوكلور خسته لره
شفادر ديو نقل ايدر كوه طبرك ري بوننده معدن نقره واردر اما حاصلي خرجنه وفا ايلمز
كوه نمك لان آوه ايله قم ارا سنده خاكدن بر مرتفع جبلدر اصلا بر طاغه متصل دكل وترابي
غايت شوره اولدوغندن اوزرنده برف قرار ايلمز وصو اقماز وبو قاربسنه چقمق ممكن
دكلدر اياق باتروري اوج فرسخدر اوچ فرسخ يردن كورينور نهر زندرود لور بزرك
طاغلرندن اولان كوه زرده جوي سرد حدودندن چقوب رودبار لورستاني بكر فيروزانه
واصفهانه كلور وروي دشتين ناحيه سنده زمين كاوخاني يه منتهي اولور طولي التمش
فرسخدر بو صوبك بر خاصه سي واردر بريني تمام بند اتسه لر يرندن كيرو اولقدر صو چقار كه
بر نهر اولور اقار اول اجلدن زاينده رود ديرلر واكين زماننده اصلا معطل قالميوب اكينلري
سقي ايدر اول اجلدن اكا زرين رود دخي ديرلر نهر سفيد رود كه تركان هولان ديرلر بش
پارمق طاغلرندن چقوب كردستاني بكر زنجان رود وبستر ود وميانجرود صولري وطوالس
وطارمين صولري بوكا قاريشر طارمين توابعندن پره ولايتنده شاهرود ايله جمع اولوب
كيلانده بحر خزره دوكلور طولي يوز يتمش فرسخدر سقي مزارعدن عاطل بر نهر اولوب
اداره سي دخي يوقدر نهر شاهرود رودبار قزوينده ايكي شعبه در بري طالقان قزوين
طاغندن چقار بري كوه شيردن چقوب ولايت رودبار الموتي بكر بره طارمين ناحيه سنده
سفيد روده قاريشر اول محله كلنجه اوتوز بش فرسخ راللي فرسخ دخي آذربيجانده كيدر
بونده سفيد رود كبي سقي واداره سي يوقدر نهر خوروز كوه دماوندن چقوب ري ولايتنه
دوكلور رقوهد حدودنده اني مقاسمه ايدرلر قرق نهره بولنور وبهارده فاضلي مفازه يه منتهي
اولور كرمرود طالقان قزوين طاغلرندن چقوب اوتوزبش فرسخ مفازه يه منتهي اولور قمرود

جرباذقانه کوه خانیساردن چقوب جرباذقان وقمی چکر طولی اوتوز بش فرسخدر مفازه یه
منتهی اولور کاوماساروه بعضیسی کوه اروندن چقار برشعبه سی اسدآباد ومامشاروه
وفریوار کربوه سندن کلور و برشعبه سی کوه راسمنددن وکرج ومرغزارکیسو طاغلرندن
کلوب همدان وساوه یی چکر آوه یه قریب یرده خواجه شمس الدین صاحب دیوان برسد
بنا ایلمشدر انکله بربحیره اولور بهارده فاضلی مفازه یه منتهی اولور تابستانده ساوه وآوه
صویی بو سد ایله حاصل اولان بحیره دندر طولی قرق فرسخ قدر اولور وزنه رودکبی بودخی
زاینده در زنجانرود سلطانیه حدودندن چقوب زنجان طاغلری صولری دخی بوکا قاریشور
ولایت زنجانی چکوب سفیدروده دوکلور طولی یکرمی فرسخدر ابهرود الله اکبر سلطانیه
حدودندن وکوه سراسد یعنی ارسلان باشی طاغندن چقوب ابهر وقزوینه سمتنه
کلور بهارده قزوین صولری ایله جمع اولوب مفازه یه کیدر طولی یکرمی فرسخدر بودخی
ابهر وقزوینده زنده رودکبی زاینده در یعنی بند اولنسه ارتار آب طارم طاغلرندن چقوب
سفیدروده اقار ومزارع طارمی سقی ایدر آب کاشان قهرطاغلرندن چقوب کاشانه کلور
بهارده اباغی مفازه یه کیدر اول ایامده کاهی سیل عظیم کلوب کاشانه اندن عظیم ضرر
اصابت ایدر اما تابستانده کاشانه ایرشیوب یوقاری قریه لرینی سقی ایدر آب مردقان
خرقان وهمداندن کلوب مردقانی چکر ساوه یه وارر سلفده بحیره سنه دوکلوردی
میلادی سوله بحیره قورویوب بو صویه یول یاپدیلر مفازه یه منتهی اولور طولی
یکرمی بش فرسخدر آب قزوین دورت صودر بهارده جاری اولوب باغلرینه کفایت
ایدر قوی کلمزسه بعض باغلری قوری قالور تابستانده قزوینه ایرشمز کردانرود
طالقان طاغلرندن چقوب قزوین ناحیه لرینه اوغرار بهارده مفازه یه کیدر یازده قزوینه
بله وارمز آب خرقان طاغلرندن چقوب بهارده خشک رودی چکر وصولر قاریشوب
مفازه یه منتهی اولور اما تابستانده خرقانی چکمز بو جمله مفازه یه واران انهارانده بیوه باتار
کیدر مسالك الممالك ومسافات عراق عجم سلطانیه دن دیه سکرآبادکه راه خراسان
اندن آبریلور ٢٤ اندن رباط حاجب ٦ اندن رباط واسق ٧ اندن ساوه ٥ کاشاندن
ده مهرود ٨ اندن ده اسطه ٦ اندن رباط مورجه خورد ٦ اندن ده سین ٢٠ اندن
اصفهان ٤ مابین یولی ایله اسطه دن مابین ١٢ اما شنالك یوقدر اندن سیله وار یلور
پس کاشاندن اصفهان ٨٤ ساوه دن ٦٤ سلطانیه دن یوز الی فرسخ اولور
سلطانیه دن تبریز ٢٢ مشرق وشماله دراسترآباد ٧٤ طارم ١٠ ری ٥٠ زنجان ٥
مجاس ٥ قزوین ١٩ قم ٤٥ کاشان ٩٤ همدان ٣٠ یزد ١٤ اصفهاندن ده اصفهانکه
٤ اندن ده مهیارکه فارس حدیدره اندن شهر قومسه ٦ اندن روزکان ٥ اندن
یزدخورد ٧ جمله ٢٦ فرسخ اولور وقیش یولی بند عضدیدن صوله یازیولی صاغه کوشك
زرده کیدر همداندن عراقه اسدآباد ٩ اندن قصر دزدان ٧ اندن قنطرة النعمان ٤
اندن

اندن بیستون ٢ اندن کرمانشاه ٨ اندن زبیدیه ٨ اندن قلعه مرج ٩ اندن حلوان ١٠
همداندن ساوه ٣٠ اندن ری شرقه ٣٠ جمله دوزدرطاغ یوقدر همداندن ده بارسین ١ اندن
اود ٨ اندن قزوین ٤ ١ قزویندن ابهر ١٢ اندن زنجان ١٥ همداندن مادران قلعه سی
٣ ١ اندن صحنه ٤ اندن دینور ٤ اندن شهرزور ٤ اندن حلوان ٤ همداندن رامن
٩ اندن وردکرد ٥ ١ اندن کرج ١٠ اندن برج ١٢ اندن جومنجان ١٠ اندن اصفهان ٢ بیاباندر
همداندن رودراورد ٧ اندن نهاوند ٩ اندن لاشتر ٩ اندن خواست ٢ ١ اندن لور ٣٠ بیاباندر
اندن اندامیش بر قصبه در کوپروسی وار ٣٠ اندن جندیسابور ٢ همداندن ساوه ٣٠ زنجان
٣٠ قمدن ساوه ١٢ قمدن کاشان ١٨ ریدن قزوین ٢٧ دینوردن صیمره ٣٠ دینوردن
صروان ٤ اندن صیمره ٧ اصفهاندن اردستان ٢٤ ایدج لر بزرك ٤٥ یزدجرد لر کوچك
٦٩ جرباذقان ٣١ ساوه ٦٤ قزوین ٩٢ قم ٥٢ کاشان مابین یولی ایله شمال وغربه ٣٢
نطنز ٢٠ مابین ٢٦ نهاوند ٨٤ شیروان غرب وجنوبه یدی مرحله ٢٧ اصفهاندن ری
شهرینه طوغری یول مفازه دن چکر صعبدر معمور یول قاشانه اوغرار اندن قم غربه
وشماله اندن ری شمال وشرقه مایلدر قزویندن ری ٣٠ سرغاب ٣٢ اردبیل ٥٦ تبریز ٨٠
ساوه ٣٤ ریدن کاشان ٢٤ قومس ٨ اندن دامغان ٦٤ ساوه دن قم ١٢ همداندن
زنجان ٣٠ سمنان ٣٢ قم ٤٠ جمله دوزدر ری ٤٠ درکزین ١٦ قمدن ری ١١ همدان ٤٠
قزوین غرب وشماله ٨٠ اسدآباددن دینور ٧ ١ اندن موصل ٤٠ اول نهر زاب ١٠ مراغه
٩ شهربان ٤٨ اندن بغداد ١٦ کاشاندن یزد ٧٣ قصر شیریندن قصر لصوص ٥
خانقین یدی حلوان ٥ شهرزور ٢٠ بغداد ٣ همدان ٨٥ دماونددن ری ١٢
آمل ٣٢ سمنان جنوبه ٦٤ استرآباد شرقه ٩٦ باقیلری بریرندن استخراج اولنه
احوال ملوك وحکام عراق عجم بودیارلر اسلامدن اول ملوك فرس هنکلری ضبطنده
اولوب انلرك مرزبانلری وعامللری الندن خلفاء راشدین عصرنده تدریجله الندی
واکثر حضرت عمر رضی الله عنه خلافتنده فتح اولندی ابوموسی الاشعری ونعمان بن مقرنکه
اصحاب کرامدن شرق سردارلری ایدی انلرك جانبندن عامللر ووالیلر ضبط ایدردی
بنی امیه عصرنده حجاج اتباعی متصرف اولدیلر آل عباس دولتنده برزمان انلرك عامللری
والی اولدی کاه بعض دولت ظهور ایدوب مستقل ضبط وحکومت ایتدیلر حکام قزوین
تاریخ کزیده ده مسطور اولدوغی اوزره اکاسره عهدنده انلرك بکلری قزوینه اولکه سنه
حکم ایدردی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه عهدنده ابودجانه انصاری وکثیر حارثی
والی اولدی زمان عثمان ذی النورینده ولید بن عقبه یه ویرلدی حضرت علی زماننده ربیع
بن خثیم کوفی وابو العریف همدانی وعبیده بن عمرو سلمانی وقرط بن ارطاه والی اولدیلر
بعده حجاج چونکه بنی امیه طرفندن اکثر ممالك ایران والیسی ایدی قزوین حکومتن
اوغلی محمده ویردی حجاجدن صکره یزید بن مهلب وقتیبه ونصر بن سیار حاکم قزوین اولدیلر

آل عباس دورنده عراق عجم برامکه یه ویرلدی انلردن صکره علی بن عیسی بن ماهان بعده
آل طاهر حکم ایلدیلر هرون رشید بو دیارلری دیلملردن حراست ایچون قزوینی حکام
عراق تصرفندن افراز ایلیوب حمد الله مستوفی نك اون دوردنجی جدی اولان فخر الدوله
منصور رکوفی که حر بن یزید ریاحی اعقابندن ایدی ویروب ایکی یوز اوچ سنه سنده لشکر
ایله قزوینه کوندردی مزبور اولادی که فخر الدوله لقبی ایله ملقبلر ایدی یکرمی ایکی ییل
قدر حکم ایلدیلر چونکه حسن بن زید علوی خروج ایدوب ایکیوز اللی برده اکثر
عراق عجمه مسلط اولدی ایکی سنه قدر اکا اطاعت اتدیلر معتز خلیفه حکمی ایله موسی
بن بوقا کلوب مزبوری طرح ایلدی و اوتوز سکز ییل والی اولدی بعده الیاس بن احمد سامانی
ایکی سنه ضبط ایلیوب ایکیوز طقسان دورتده حکم خلفا ایله ایالت حمد اللهك اون
ایکنجی فخر الدین ابو علی یه ویرلدی چونکه دیلملر اوچیوز یکرمی برده اکثر ایرانه
مستولی اولدیلر یوز ییل قدر زمان انلر حکم ایلدیلر و دورتیوز یکرمی برده سلطان محمود
غزنوی عراق عجمه مستولی اولوب حمد اللهك طقوزنجی جدی ابو نصر بن فخر الدوله یی
هنوز حد بلوغده ایکن قزوین والیسی قلوب استیفا منصبنی بله ویردی مستوفیلر بوکا
منسوب اولدیلر بعده ایالت حاکم قم حمزه بن یسعه و امیر ابو علی محمد جعفری یه ویریلوب
اننك اعقابی جعفریلر التمش ییل قدر حکم ایلدیلر که آخری فخر المعالی شرفشاه
بن احمد بن محمد جعفر بدر دورتیوز سکسن دورتده وفات اتدی بعده ملکشاه
سلجوقی نك غلامزاده سی عماد الدوله توران والیسی اولدی اولادیله کندی اللی بر ییل
حکومت سوروب اکثر اوقاتده کندیلری ملازم عتبهٔ سلطان اولوب قزوینده مهمات
ایالتی مملوکی زاهد خمارتاش کوروردی مزبورك قزوین و مکه ده اول جهتدن چوق اثر خیری
واردر زاهد بشیوز اوچده وفات اتدی بعده قزوینیلر مقتفی خلیفه دن والی استدیلر
اولدخی غلامی بزنقش بازداری کوندروب بشیوز اوتوز بشده تمکن اتدی یوز اون التی ییل
مملکت اعقابنده قالوب انلرك آخری ناصر الدین بن مظفر بن البارغون بن بزنقش بازدار
اولدی دولت مغوله منکوقاان حکمی ایله افتخار الدین محمد التیوز اللی برده حاکم اولوب کندی
و برادری امام الدین یحیی یکرمی یدی سال حکومت اتدیلر التیوز یتمش یدی ده
حسام الدین امیر عمر شیرازی والی اولوب بعده ابقا حکمی ایله خواجه فخر الدین مستوفی
حکم ایلدی صکره کیرو افتخاریلره ویریلوب الجایتونك آخر عهدینه وارنجه اکثر اوقاتده
افتخاریلر حاکم قزوین اولدیلر حمد الله کزیده ده کندی زمانه دك وجه مشروح اوزره
ذکر ایدوب سائر تاریخلردن مستفاد اولان دخی اجمالا بودر دولت دیلمیان بونلره آل بویه
دخی دیرلر اکثری فارس اقلیمنه حکم اتمکله انده یازلدی اول طبقه دن عراق عجمده مستقل
والی اولان بونلردر رکن الدوله حسن بن بویه اصفهانی دار ملك ایدوب سائر عراق عجمی
قبضهٔ تصرفنه الدی اوتوز ییل قدر حکم ایدوب سنی سکسندن متجاوز ایکن اوچیوز
التمش

التمش التی سنه سنده وفات اتدی اوغلی مؤید الدوله ابو نصر بویه یرینه کچوب جرجان
و طبرستانه دخی مستولی اولدی اوچیوز یتمش اوچده وفات ایدوب برادری فخر الدوله
علی خراساندن کلوب عراق عجمی ضبط اتیدی صاحب بن عباد بونك وزیری ایدی اوچیوز
سکسن بیده مزبور دخی ری ده انتقال ایلدی اوغلی مجد الدوله رستم یرینه کچوب
صغیر اولمغله والده سی سنده خاتون حکومت ایدردی دورتیوز اون طقوزده مزبور ده وفات
اتمکله نظام دولت مختل اولوب یکرمیده سلطان محمود غزنوی کلوب مملکته مستولی اولدی
اوغلی ابو دلف ایله رستمی طتوب خراسانه کوندردی و بو شعبه بونله منقرض اولدی بونك
برادری شمس الدوله دورتیوز اون حدودنده همدان حاکمی اولوب مستقل ضبط اتدی
ابن سینا مزبور شمس الدوله نك وزیری ایدی دولت کاکویه دیلمیلر لغتنده دایی یه کاکویه
دیرلر حسام الدین علاء الدوله محمد بن دوشمن زیاد که ابو جعفر کاکویه لقبی ایله
ملقب ایدی مجد الدوله رستم مادرینك قرنداشی اولمغله اوچیوز طقسان سکزده
اصفهانی بر وجه اقطاع الوب نیچه ییللر والی اولدی فضیلت پرورومدبر ایدی دورتیوز
اوتوز اوچده انتقال ایلدی اوغلی ظهیر الدین ابو منصور فرامرز یرینه کچوب برادرلری
کندویه مخالفت اتدیلر آخر طغرل سلجوقی اتارك تحریکی ایله اصفهانی محاصره ایدوب
قرق اوچده ابو منصوری اخراج ایلدی مقابله سنده یزد و ابر قوه حکومتنی ویروب بونلرك
حکومتی یزده انتقال ایلدی نتکه انده ذکر اولنمشدر دولت ملاحده بونلره اسمعیلیه و آل
صباح دخی دیرلر بونلرك اولی حسن بن علی که نسبی ملوك یمندن یوسف بن صباح حمیری یه
منتهی اولور وافر سیاحت ایدوب مصرده مستنصر علویه واروب دیار شرقده داعیسی
اولمق دلدی اذن الوب قزوین نواحیسنده قلعهٔ الموته کلدی بر طریقله قلعه یه کیروب
دورتیوز سکسن اوچده مستولی اولدی و خلقی فاطمیلره دعوت ایدوب کالیریازدی
زهد و ورع اظهار اتمکله تابع اولدیلر کیدرك اصفهان قربنده درکول و حصار خالنجان
و قلعهٔ طبس و کردکوه دامغان و غیری قلاعی الوب اتباعی ضبط ایلدیلر مزبور حسن
علوم ریاضیه و علوم غریبه بیلوردی بشیوز اون سکزده وفات ایدوب بزرك امیدی
وصی قلدی اون دورت ییل قدر سوروب بشیوز یکرمی اوچده مزبور دخی کیدوب اوغلی
کیا محمد یرینه کچدی بشیوز اللی بدیده وفات ایدوب اوغلی حسن قائم مقامی اولدی و اظهار
فساد ایلیوب خوند لقبی ایله ملقب قلندی بشیوز التمش برده بو دخی کیدوب اوغلی محمد
جلوس اتدی التیوز یدی سنه سنده وفات ایدنجه سوردی بعده اوغلی کیا خداوند حسن که
نو مسلم دیمکله معروفدر یرینه کچوب اباواجدادینك کتابلرینی یاقدی ظاهر شرعله عمل
ایدوب التیوز اون سکزده آخرته کتدی صکره اوغلی علاء الدین محمد جلوس ایدوب
اجدادی روشنه کندی اوغلی خاورشاه التیوز اللی اوچده یاترکن ان قتل ایلیوب یرینه
کچدی چوق کچمیوب هلاکو بونلرك قلعه لرنی الوب التیوز اللی بشده نصیر طوسی که مزبور

خاورشاهك وزيرى توسطى ايله قلعهٔ ميموندن چقوب مغول الننه مقتول اولدى
ونصير بوطريقله هلاكويه تقرب ايتدى ودولت صباحيه مزبورده منقرض اولوب كتدى
مزبورلرك ظهورنده ملوك اطراف وخلفاء عباسيه نيجه هجوملر ايدوب ظفر بولمشلر
ايدى بالآخره جنكزيلر استيصال ايدوب قلعه لرينى برباد وتخريب ايتديلر فصل ٣٣ در
اقليم خراسان وقهستان اوتوزاوچنجى فصل خراسان اقليمنده ومفازه سنده وقهستانده
بلادى بياننده در اما خراسان مشرق شمس معناسنه اولوب قدماء عجم آفتابه خور
وجانبه سان ديرلر تركيبده خراسان اولور اقليم مزبور وسط اقاليمده واقع اولمغله آب
وهواسى خوب خلقى معتدل المزاج عاقل ودانا وقوى وتوانا اولور پس خراسان
نيجه عظيم شهرلرى و بشيوزقدر قصبه لرى مشتمل براقليم معتبردر اولرى و يرلرى چوق
براولمغله حقنده نيجه اخبار وآثار وارد اولمشدر حدودى شرقده نواحىٔ سجستان وبعض
بلاد هند وشمالده بلاد ماوراءالنهر وتركستان غربده عراق عجم وبلاد جبل وطبرستان
ايله خراسان اراسنده اولان مفازه وچول وجنوبنده دخى فارس وكرمان ايله خراسان
ميانى فاصل اولان مفازه وچول ايله محدود اولوب شكلى تربيعه قريبدر نهايت ايكى
قول كبى برى مفازه وصحرايه ممتد اولمشدر برى هراة ايله غور اراسندن غزنه يه
اوزانور برى قومس ايله عراق قيصرندن كيدر ابن قرات ايدر خراسانك طولى
دامغاندن آموصوينه وعرضى زرنجدن جرجانه وارنجه در رحمه الله ايدر سلفده قهستان
وقومس ومازندران خراسان حدودنده ايدى دولت مغولده خراسان وقهستان وقومس
ومازندران وطبرستانى برر مملكت اعتبار ايتديلر لكن قومس ومازندران وطبرستان
باشقه مملكت اعتبار اولنور خراسانك معظم شهرلرى نيسابور وهراة وبلخ دربز بوفصلده
معين زمجى نك خراسان تاريخى انتخاب ونزهه وغيريدن باقى اوصاف واخبار بلادى
الحاق ايدرز بواقليم عظيمك دار ملكى سلفده نيسابور ايدى صكره هراة دار ملك اولدى هراة
فتح هاء مهمله وآخرى هاء ايله طلقستان بش بوچق درجه طول واوتوزدورت بوچق عرضده
برشهر عظيم وبندر قديمدر بردوز صحراده اطرافى باغ وباغچه اقار صولر اولوب داخلنده
دخى انهار جاريه اجرا اولنمشدر ايكى فرسخ يرده برچيلاق طاغ واقع اولوب اوزرنده سرشك
ديرلر بربيت نار واردر شهرك صوينى اندن كلوب شهره قريب كلدكده برقاچ بولك اولور
وهر بولكى برناحيه يى صوارر وبوطاغدن سياه دكرمن طاشلرى كسرلر غيرى نفعى يوقدر
بوشهرك حصارى وصويله دولمش خندكى وبش دروازه سى اولوب دروازهٔ باغ ديرلر
يا قيسى اغجدن يا پلمشدر رود الامان شهردن نصف فرسخ قدر منفصل خراسان آباد ده
واقع اولمشدر كه اول يرسلفده لشكرگاه ايدى وجامع كبيرى شهر كنارنده مصنع ومكلف
جامعدر سلطان غياث الدين محمد سام بشيوز طقسان بدى ده بنا ايلديكى خط كوفى ايله ايوان
مقصوره ده مسطور اولوب وضع غريب وطرح بديع ايله دوزلمش محكم ومبارك مقامدر
مولانا

مولانا سعد الدين كاشغرى دن منقولدر كه كرچه مسجد حرام حقنده نص وارد اولمشدر
والا بو مقام مباركك فيضى اندن كم دكلدر ديرلردى بش قپوسى واطرافنده دورت صفه سى
واردر سلفده شهرك بوندن غيرى بيوك جامعى يوغيدى صكره خارج شهرده كوهرشاد
خاتون شاهرخ سلطان عصرنده برمكلف جامع دخى بنا ايتدى قلعهٔ اختيار الدين هراة
شهرينك شمالنده برحصار متين ومحكم وقلل وبروجى متانتده علمدر بونك ايكى قپوسى
واردر برى شماله آت بازارينه آچيلور برى جنوبه طرف سوره دوشر قهندز هراة كه حالا
مصروخ ديرلر انك بانيسى بختنصر اولمق روايت ايدرلر وهراة بانى سنده چوق سوزوار در
ثريمان امراسندن هراة نام كمسنه بنا ايدوب صكره اسكندر تجديد ايليه ياخود هراة
شمالنده اولان قلعهٔ شميرانى شميره بنت جمان بن فريدون كه قومنك حاكمه سى ايدى
بنا ايليه وبوقومك اولادى منوچهر عهدنده چوغالوب قهندزى بنا ايده لر وملكلرى خوشه
اسميله تسميه ايليه لر ودورت طرفنه دورت قصر وجنوب وشماله بر دروازه قويه لر حصار
شميران ايچرده قاله ياخود بهمن بن اسفنديار زماننده قهندز توسيع اولنه اون ايكى بيك
يوز التمش اوچ ذراع ايده لر بر روايتده اول قصبهٔ اويه بنا اولنوب برزماندن صكره ايكى
برادركو اشاندن كوچوب ضياياتى مسكن ايده لر انلرك اعقابى بهمن بن اسفنديار دخترى وبلخ
ملكه سى شميره واروب حصار بناسنه اذن الوب انك اسميله تسميه ايليه لر دارا بن دارا
صكره قهندزى بنا ايليه صكره اسكندر كلوب قهندز اهلى تركلردن شكايت ايتمكله هراتى
پايه ايتك بن دارا توسيع ايلينه وبرروايتده ضحاك قرى هراة اولا اويه نى صكره هراتى بنا
ايده ياخود خواريون ويران ايكن تجديد ايده لر وبوخصوصده برر باعى ديمشلردر بهراسب
نهاد ست هرى را بنياد كشتاسب در و بناى ديكر بنهاد بهمن پس ازان عمارت ديكر كرد
اسكندر رومى ش همه داريدار حالا هراتك معمور اولان شهربندى شميران و قهندز جنوبيه
دوشر سلفده معز الدين حسين كرت اتلرى دخى برشهربند ايچنه المش ايدى حالا انك
بناسى اولان شهربند خرابه در وقلعهٔ اختيار الدين شهربند داخلنده شهرك شمالنه
متصلدر واول شهربندك بش دروازه سى واردر دروازهٔ ملك طرف شمالده ودروازهٔ
عراق غربده دروازهٔ فيروزآباد جنوبده درب خوش شرقده دروازهٔ قبچاق
شرق وشمالده اولوب هر دروازه يه اوچر قپو قونمشدر الا درب ملك كه انك ايكى قپوسى
واردر وشهربند ايچنده برر بازار قپولره نسبت ايله مشهوردر هر قپو چارسويه وارنجه ايكى
طرف بازاردر الا دروازهٔ قبچاق كه انك بازارى يوق چارسويه وارنجه خالىدر وبازار ملك
ياى حصاردن چارسويه وارر انلردن غيرى هر برينه موازى برر بازار دخى واردر
قپولرك طشره سى دخى سواد شهر تمام اولنجه بر فرسخ قدر بازاردر وهر محله ده انواع دكاكينى
مشتمل بزرك كوچك بازار مقرردر وبوشهربندى ايكى فصيل مشتملدر كه هر برينك اراسى
اون ذراع مسافه در برجى يوز قرق طقوز ودورى يدى بيك اوچيوز قدم وقطرى درب

ملكدن قيروزآباده ودرب خوشدن عراقه وارنجه بيك طقوزيوز قدم طول وعرضى مساويدر
وبوشهر بندك خندقى يكرمى ذراع عريض اولوب مسجد جامعى دروازهٔ خوش ايله قبچاق
ميانه دوشمشدر اول محلك آب وهواسى سائر يرلرك هواسندن لطيف ايدوكى امتحان ايله
ثابتدر والا مناسب بو ايدى كه شهرك وسطنده اوله وآب حوبجه جوار مسجددن اقار شهر
ايچنده اندن غيرى اقارمر يوقدر وشهرك باغى باغچه سى ازدر لكن اوچ دورت فرسخ قربنده
وافر باغ وباغچه واردر نخرى اوزومى وخربزه سى ايو اولور بقعه لرندن سلطان حسين
مدرسه سى وخانقاهى صر انجيل ده بى نظير بنادر وسلطان احمد ميرزا بنا اتديكى بقعه
درب قبچاق ايله دروازهٔ خوش اراسنده برج على اسد اوزرنده رفعت شان وعلو مكان ايله
مشهوردر بنادر وحسين كرت بنا اتديكى شهربند غايت وسعتلو اولوب انجيل كپروسى
باشندن دربند شيخ حرمه وملاسيان نواحيسندن خيمه دوزان كوپروسنه وارنجه طولى
وعرضى برفرسخ قدر ايدى وسعتندن ضبط ومحافظه سى متعذر دردى بوامير تيمور شهرى
الدقدن صكره تخريب اتدى صكره شهرك سوادى برمرتبه واسع اولدى كه اول حدودى
يكوب ايكى برادردن سندن مالان كپروسنه وارنجه عرضى ايكى فرسخ اولدى بالكه اوبه دن
كوسويه وارنجه اوتوز فرسخ عمارات وباغات وكويلر بربرينه متصل اولوب مجموعى
بو شهر حكمنه كيردى كورنلر ديرلركه مصر شهرى ربع هراه قدر انجق واردر نهايت مصرك
صباعى ارتقدر وهراتك صويى رود مالان ديكله مشهوردر كوپلر اراسنده اقوب ايكى
طرفنه مزارع وقراى سقى ايدر وبو قريه لرده بعض بيوك كويلر واردر كه قصبه كبيدر برى
زيارتكاه كه هميشه مجمع علما ومشايخ واوليا اولوب بيك قدر دكانى مشتمل چارشوسى واردر
انواع اشياى لنور سلطان حسين انده دخى برجامع بنا اتمشدر برى دخى سياوشاندر كه
بعض سنه لرده اوچ بيك يوك اوزومى چقار سائرى دخى بو قياسله در وشهرك توابعى اون
بلوكه منقسمدر ١ توران وتونيان ٢ قوردان وباشتان ٣ كمبراق ٤ سقر ٥ خيابان ٦
كذان ٧ انجيل ٨ انجبان ٩ ادوان وتيران ١٠ چون بو شهرك اطرافنده باغ وبستانى
وچمنزارلرى بحد در خصوصا مسيرهٔ كازركاه كه شهرك مرتبه اب جكان كوپروسى باشندن
نعمت آباد كوپروسنه وارنجه تمام باغ وباغچه مفرح يرلردر بو مسيره نك برطرفى طاغ
واوچ طرفى كشاده صحرا وعرصه سى هراتدن مرتفع واقع اولمشدر سلطان حسين انده
وافر ابنيه احداث ايدوب غايت معمور قلدى بو محلك عمارتى نهر انجيلدن كوه زنجيركاه
پايه وارر وايكى برادردن سنه متصل اولور وسلطان ابوسعيد كركوه زنجيركاهده اقان
رود باشاندن صو كتوروب نواحى كازركاه قربنده برفرسخ يرده چشمهٔ ماهيانى اجرا ايلدى
بونك اصلى كارزاركاهدر ايكيوز الى ده خوارج خروج ايدوب عبد الرحمن بن عبد الله
نيشابوردن هراته كلوب بونك صحراسنده عظيم جنك اولمغله كارزاركاه ديرلردى صكره
تخفيف اولندى اول معركه ده ايكى طرفدن دوشنلرى يدى قويى يه دفن اتديلر خلق
كلوب

كلوب خلفه لر ياپوب مسجد ورباط بنا اتديلر ونيره كاه صكره وفات ايدنلر حتى خواجه عبد الله
انصارى انده مدفون اولمغله اول مقام مبارك عد اولنوب زيارتكاه قلندى خيابان ايسه
بر موضع مباركدر لطافت آب وهوا وغرايب بنا ايله ممتاز اولوب انده نيجه كبار مزارى واردر
وشهرك مصلى سى انده درهرباز صغار وكبار اول يرى شريف ومتيمن عد ايدرلر وشهر
هراة حقنده بهترين خراساندر ديو حذيفه بن اليمان دن برحديث روايت ايدرلر خلقى
رقيق القلب وسلاح دوز وشجيع وسنى وعيار پيشه حسن الاخلاق ومحمود حالردر دائما
منبع علوم ومنشاء اهل فنون اولوب هر عصرده اندن نيجه كبار ظهور ايله كلمشدر
بو شهرك وصفنده بعض شعرا ديمشدر كه كر ترا پرسد كسى كز شهرها بهتر كدام در جواب
راست خواهى كفتن اوراكو هرى اين جهانرا همچو درياوان خراسان چون صدف
درميانى اين صدف شهر هرى چون جوهرى هراة مضافاتندن برى اوبه دركه نواحىٔ
شهردن روده متصل اولوب صفوت مياه ولطافت فواكه ايله برى برندن يك آب وهواسى
لطيف يرلردر بونده دامن كوه ده برلطيف كرمابه واردر كه صويى غايت حار اولمغله ايچنه
كيرلمك ممكن دكلدر قربنده اولان ماء بارد ايله خلط ايدرلر ومسافهٔ بعيده دن غسل ايچون
كلورلر بعض امراض واسقامه شفادر سلطان ابوسعيد بونك اوزرينه برمختصر عمارت
انشا اتمشيدى سلطان حسين مكاف بنالر باغلر باغچه لر ايله معمور قلدى انك قربنده
طاغدن سنك سفيد معدنى واردر مرمره بكزر اندن ستونلر والواح ومعابر وصندوقه لر
ايدرلر هراتده بو معدندن دوزلمش چوق اثر وار در جمله دن خواجه عبد الله انصارى
مرقدنده برلوحه متصل برميل كه سرمرقدده عجايبدندر اما رود كه اكثر هراته ميوه
اندن كلور خصوصا صاسيى غايت لذيذ وفاخر اولور اطرافنده قريه لر ومزرعه لر واقارصو
مسيره لر جمله دن برى روضهٔ چشت مزارات متبركه دندر مضافات هراتدن برى دخى
كوه پايهٔ شافلاندر كه غايت وسعتلو اولوب لطيف مزرعه لرى وقريه لرى مشتملدر
انده اولان قصباتدن برى كروجه نام كوچك بلده كه برطاغ باشنده واقع اولمش دكاكين
واسواقى مشتمل قصبه دربو ناحيه ده آهن واسرب معدنلرى اولور هراته آهن بوندن
كيدر وبونده سيب وزرد الو وامرود وشفتالو وافر اولور بركر مابه دخى بونده واردر كه چشمهٔ
سفيد كوه ديرلر صويى غايت نافعدر سلطان حسين بيقرا انده برعالى عمارت بنا ايلدى
اطراف واكنافدن خلق تفرجه كلورلر عليللر صويه كيروب شفا بولور اسفزار قديم
الايامدن باغچهٔ هراه ديمكله معروف برمعمور ولايت ايدى حوادث وفترات سببيله اكثرى
خرابه در تقويمده طقسان يدى بوچق درجه طول او توز دورت عرضده هراتدن شرقه برى
برينه قريب اقارصولى باغلى باغچه لى دورت بلدهٔ متقاربه دردر بو يازار نزهه ده ايدر بوشهر
وسطنده برقاج پاره قريه سى واردر اوزومى انارى وافر اولور هفت اقليمده حالا شيرزر ديمكله
مشهوردر سلفده حصار مظفر ديرلر برقلعه سى وار ايدى برسنك رفيعك اوزرنده بنا اولنمش

ایدی معین الدین ایدر زود اسفزار اول کوهك دبندن بچر جامع و حمامی ومکلف بنالری
وارایدی ووسط قلعه ده بر عذب وشیرین چشمه آقاردی صکره ناپید اتدیلر صونی اولمامغله
شنلکی قالمیوب خراب اولدی حالا حصاردیوارلری قالمشدر بو حصارك محاذی میان صحراده
کوه اوزره حصار شارستان دیرلر برخرابه حصاردخی واردر ایکیسی اراسندن رود اسفزار کچر
بو قلعه نك آب وهواسی لطیف مرغزار حرم رشك آنداز باغ ارم بر جای مأمن اولوب
مدور سنك اوزره بنا اولنمشیدی ومیان قلعه زمینی نرم اولوب بر ذراع قازلسه صو چقار
طشره سی دخی اویله اولمغله برمتین حصار ایدی وبعضلر اکا شهرستان بلقیس دیرلردی
فضلادن یاردن شرف الدین عبد القهار هراتدن بونده کلوب لطافت طلالوز لالنی کوروب
وصف حالنده بو مصراعی دیدی ع دارد نشانی از بهشت آب وهوای اسفزار بو برلو معین الدین
زمجی تاریخ مبارکشاهی صاحبیدر برمصراع دخی ضم ایلیوب ع اکنون زمین مقدمت دارد
بجنت افتخار دیدی وکیرود بمشدر بونك قصبه سنده اوچ بیك قدر دکان وارایدی وزاول
یلوکی که بو ناحیه بلوکلرندندر واوچ فرسخ عرصه سنده سکسن قدر کاریز آقار هر بری بر دکرمن
دوندورور هر برینك باشنده برمعمور قریه ویاقلعه مقر رایدی حالا اول قلعه لرك کیمی معمور
وکیمی خرابه در وبونده لطیف امرود اولور که خسروانی دیرلر بر یرده اکا نظیر یوقدر
وغرایب میوه دن برجنس عنابی واردر که چکرد کسز اوزم کبی چکردکی اولماز وبو عناب
بتون ولایتده همان بر درختده بر زین حکیم آثارندن اولان برزین آباد نام قریه ده در
وانکور صاحبی دیدکلری اوزومی برمرتبه لطیف اولور که یرکن الدن دوشسه پاره
پاره اولور وقصبهٔ اسفزارك انهار وقنواتی جمله غربدن شرقه آقار عبقله وجبران وفرنکان
نام بلوکلرنده مسجد لر وجامعلر واردر بو شنج وفوشنج و پوشنك دخی دیرلر معرب
هوشنك در طقسان بش درجه طول اوتوز دورت عرضده هراتدن غرب وشماله یدی
فرسخ بردوز یرده آقار صولی باغلی باغچه لی برشهردر نهر هراة بوکا اقوب اندن سرخسه
کیدر کاه اولور که اکا وارمدن دوکنور بونك حصاری وخندقی واوچ دروازه سی واردر
بونده اولان عرعر خراسانده بر یرده اولماز بلدهٔ مزبوره اقدم بلاد خراساندر پشنك
بن افراسیاب بنا اتمکله شهر پشنك دیرلردی صکره تعریب ایدوب شهر فشنج دیدیلر
کیده رك فوشنج ایله شهرت بولدی بعضلر انك بانیسی هوشنکدر دیدیلر ناحیه سی
واسع مزروعات ومحصولاتی چوق یردر میوه سی خصوصا اوزومی ایودر دیرلر که
بونده یوز دورلو اوزم اولور خرد کردو اوج وکوسویه بونك قصبه لرندندر دیرلر که
کهنه رباطی ومسجدی حضرت ابراهیم بناسیدر هر سال هراتدن زیارتنه
خلق کلور ومشهوردر که بر اهل منصب بونی زیارته کلسه البته معزول اولور اول
اجلدن شغل وعمل اصحابی کلمزلر اول رباط قربنده بر طاغ واردر انده بر سنك
اوزرنده اولان اثر قدم حضرت ابراهیم قدمی اثریدر دیرلر اول طاغك دبندن

نهر

نهر آقار خصوصا ایام بهارده غایت لطیف مسیره در کوسویه فوشنجدن غرب وشماله ایکی
مرحله یرده برمختصر قصبه در میان صحراده دورت کهنه دیوار بر حصاری وارایدی التیوز
طقسان بشده دوا خان اون بیك قدر مغول لشکری ایله کلدکده اهلی ایکیوز قدر کمسه
اتفاقله قارشو قویوب دوکشدیلر بر زمان محاصره وبیچه جنکلر ایله الا میوب مغلوب ومنکوب
کتدیکی غرایب واقعاتدندر دیرلر که جاماسب حکیم بونده مدفوندر قلبندان هراة
مضافاتندن برصحرای پر مزارع وزمین فراخ وواسعدر لطیف ووافر خربزه سی اولور که
بتون خراسانه کفایت ایدر اون من برخربزه و یکرمی من بر هندوانه سی بتشدیکی ثابتدر
بادغیس مالین قربنده هراته متصل طولی قرق فرسخ عرضی اوتوز فرسخ بر ناحیه در قصبه سنه
پاسین دیرلر سلفده دارملك هیاطله ایدی رو زکاری چوق یراولمغله بادخیز دیرلردی
تعریب ایدوب بادغیس دیدیلر طقسان بش بوچق طول اوتوز بش بوچق عرضده واقع
اولمشدر دهستان دخی انك قصبه لرندندر بو ولایتده طولی وعرضی بش فرسخ بر اورمان
واردر اشجاری اکثر فستق اشجاریدر خلقی دوشرب هراة وغیری شهرلره ایلدوب کار
ایدرلر ومجربدر که برکمسه آخرك جمع اتدیکی فستقی السه اشکنی طوکوز یرا کر خیانت
اتمزسه سالم چقار وبو ولایتك صولری چوق ومزارعی فراواندر سلطان حسین بیقرا
زماننده غایت معمور ایدی وبو نواحیده عجایب قلاع دنیادن قلعهٔ نرتو که سنك خارادن
طاغك قله سنده واقع اولمشدر برصعب ومتین حصاردر که نظیری نادر اولور انجق بر انبجه
یولی واردر بر آدم کیدر نصف فرسخ قدر یولدر باقیسی زمیندن پای حصاره وارنجه
بیك ذراع قدر سنك خارادر هیچ برعصرده ملوك وسلاطیندن کمسه اکا ظفر بولوب جنکله
المق اولمامشدر وغایت ارتفاعندن بونك کلی تموزده بتشر وهراة بنالرینه کراسته واودن
بو ولایتدن کلور واشجاری بناده تقدر طور رسه جوریمز وقوردیمز وآت وقیون ومواشی قسمی
بو ولایتده غایت وفرت اوزره اولوب اطرافه کیدر غله سی ومحصولی دخی اکا کوره درسنوی
قرق بیك یوك غله که هر یوکی یوز من در بالکز میری یه عاید اولور برنجدن غیری سائر
حبوباتدن برمن تخم اکلسه صوسز وزحمتسز یوز من ویرر بوخصوص زمینك قوتندن وآب
وهواسنك لطافتندن اولدوغنده شبهه یوقدر ناحیه نك اوچ سر کاری واردر بری لنکر امیر
غیاثدر که تیمور عصرنده احداث ایلدی حالا بر معمور قصبه در اوچیوز قدر دکانی وعماراتی وباغلری
واردر لطیف اوزومی وبرنوع خربزه سی اولور که باباشیخی دیمکله مشهوردر وجه تسمیهٔ بلده
بودر که میر غیاث هراتده بردلیر شریف زاده وحلوا فروش ایدی بازار خوشنده دکانی
وارایدی نهر انجیل کنارنده ساکن بابا اخی محمود جامی دیرلر برمجذوب درویش
جذبات روحانیه ایله مزبور میری چکوب کندویه مرید اتدی وتبدیل مکانه رخصت
ویروب نه یرده که آواز جرس اشیده سن انده لنکر انداز اول دیدی میر دخی محل مزبوره
واروب خالی ایکن نزول ایتدی ودرویشلری اوجاق حفر ایدرکن زمیندن صدای جرس

ایتشدوب انده لشکر اقامت طرح ایلدیلر حالا اول موضع رصد اول آستانه ده موجوددر
دیرلر کیلرك برقصبه اولوب سلاطین بقعه لر بنا ایلدیلر زیارتگاهدر ایکنجی سرکار چهل
دختران نام معمور قصبه در میر علیشیرك انده بر مكلف و عالی رباطی واردر و قرق قزلرانده
مشهور مزار و زیارتگاه اولوب انده حاجتلر وار دیو توسل ایدرلر و بو قصبه یاننده
بردن آقار که بهارده بحر ویرمز سلطان حسین بیقرا انك اوزرینه بر کار کبیر کوپری بنا ایلدی
و بری دخی جرلان نام سرکاردر که بر بیوك مزار و زیارتگاهدر اما کازرکه بادغیس اعمالندن
بر موضعدر صاحب ماه نخشب اولان حکم بن هشام اول موضعدن ایدی ابو مسلمك وزیری
اولوب صکره مهدی زمانندن خراسانده خروج اتدی آتش وکش نام قلعه لری الوب
دعوای الوهیت اتدی نخشبده بر چاهدن ماه اسابرنور چقار ردی قصه سی مشهوردر
یایلاق باباخاکی مواضع بادغیسی دن بر مرغزار لطیفدر که بهار فصلنده اکثر سلاطین و اکابر
هراتك انده تفرجه کیدرلر بو کامانند تحت ملك دیرلر نزهتگاه دخی واردر مراتع لطیف و مراتع
نظیف قبیلندن اولوب طاغلرنده برف اکسك دکلدر و بر مسیره دخی یایلاق هزارمیش که
فصل بهارده لاله زاری گلزار جناندن نمونه در کرخ هرات قربنده اولان نواحی دن بر ناحیه
و بلده در طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضه دوشر کروخ دخی دیرلر
طاغلر اراسنده بردن ده یکرمی فرسخ قدر طول و عرضی بر وادی جمله اشجار مشتبکه باغ
و بستاندر آب و هواسی خوش مزروعات و محصولاتی وافر بردر قبة الاسلام بلخ یوز بر
درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده طخارستان و بدخشان و بامیانه متصل اولور
نواحی و اعمالی مشتمل بر شهر قدیم و سواد عظیمدر شهرك سوادی طولا و عرضا نصف فرسخ
قدر اولوب اقرب جبالدن دورت فرسخ بعید یردوز واسع صحراده واقع اولمش دروها
دیرلر بو شهر بولكر بعضیدن اقوب دکرمنلر دوندورر و شهرك باغ و باغچه قوشاتمشدر
ترنج و نشکر و نیلوفر و خرما و غیری ساحل میوه لری وافر وانکوری و خربزه سی
لطیف اولور دورت تاوق بردوه یه یوکلدر سائر میوه انواعی دخی فراواندر نهر جیحون
بونك حد شرقیسندن بحر شهر یور قدیم الایامدن منشأ ملوك و موردا هل سلوك
اولوب هر عصرده کبارك خالی قالمش دکلدر ابراهیم بن ادهم و شقیق و آل برمك
بو شهردندر سلفده دخی معظم شهر ایدی بهار نام آتشکده سی که مجوسیلر اراسنده
غایت معتبر و مشهور اولوب اماکن بعیده دن کلورلردی بعض آثاری هنوز باقیدر مز بور
آتشکده برمکیلر اجدادینك وقفی ایدی که مزبورلر اردشیر عصرندن بر و اکاسره وزیرلری
ایدی بو سلسله دن جعفر و فضل و یحیی نام وزیرلر بنی امیه و آل عباس دولتنده مسند
وزارته کحیب طنطنهٔ سخا و کرم ایله طنین انداز جهان اولدیلر بلخی حضرت عثمان بن عفان
خلافتنده احنف بن قیس فتح ایلدی طپراقدن بر شهر بند ایله احاطه اولنوب التی دروازه
قونمشدر دروازهٔ نوبهار دروازهٔ رحیه دروازهٔ هندویان دروازهٔ جهودیان دروازهٔ ششمت
دروازهٔ

دروازهٔ یحیی و جامعی وسط شهرده در رود رهاس دروازهٔ نوبهاردن کچر و نواحیسنی سیراب
ایدر و هر دروازه سمتنده باغ و باغچه وافردر و بونده اشتر بختی اولور دیرلر که بونی کیومرث بنا ایدوب
طهمورث اتمامه ایرشدردی و لهراسب تجدید اتدی و باروچکدی سلطان ملکشاه رساله
سنه سنه دیشدر بونك خلقی اکثر غیر تسنن اولورلر هفت اقلیمده ایدر بونك صوینی کیکاوس
کتوروب عمارتنه سبب اولدی چونکه احنف قلعه سنی خراب اتمشیدی نصر بن سیار
تکرار تجدید اتدی و بونك قوللری اکثر هندی اولغله نامنه قلعهٔ هندوان دیدیلر جنکیزخانك
استیلاسنده شهر و قرادن بیك ایکیوز یرده جمعه قلنوردی خلقنك استقبال و اطاعتی
فائده ویرمیوب جمله تخریب اولندی ع همه بلخ را چون کف دست کرد عمارات عالیشی را بست
کرد صکره تدریجله کیرو معمور اولدی حالا متین حصاری واردر خندقی آب ایله مملودر
مضافات بلخدن اوچ فرسخ یرده واقع قریهٔ خوجهٔ خیرانده سکز یوز التمش بش سنه سنده
که میرزا بایسنقر بلخ والیسی ایدی بر قبر ظهور ایدوب اوزرنده یازلمش بولندی که هذا قبر
اسد الله علی بن ابی طالب پس اوزرینه بر عالی عمارت بنا اتدیلر دکاکین و حمام ایله بر قصبه
اولدی و نهر شاهی دیمکله معروف نهری اول مزاره واقف قلوب کیدرك بر مرتبه اشتهار
بولدی که مطاف و مجمع اهل بلخ اولدی شبرغان شبورقان دخی دیرلر بلخ نواحیسنده
یوز بوچق درجه طول اوتوز التی درجه عرضده بلخدن اون طقوز فرسخ یرده بر بلده و ناحیه در
آب و مزروعی و محصولی وافردر اقار صویی و بستانلری واردر لطیف خربزه سی اولور قورودرلر بونك
ناحیه سنه جوزجان و جوزجانان دخی دیرلر فاریاب و یهوده دخی بو ناحیه شهرلرندندر اندخود
بلخ نواحیسندن بر ناحیه در امیر تیمورك پیری سید جمال الدین برکه بونك مسکنی در تیمورك
مزبوره اعتقادی بر مرتبه ایدی که اولدکده ایاغی اوجنه دفن وصیت ایلدی زیرا ابتدا
نواحیٔ جیحونه کلدکده سید اکا نقاره و علم پیشکش و بر مشیدی تفأل ایدوب روز بروز دولتی
افزون اولدقچه سیده اعتقاد و رعایتی ارتردی و بو ولایتك اکثری حرمین اوقافی در هراة ایله
بلخ اراسنده واسع ولایتلر و ناحیه لر واردر سان و چهاریك و چچکتو و میمنه و قیصار و مرغاب
و مروچاق کبی بونلرك هر بری معمور قریه لری و واسع صحرالری و مرغزارلری واردر اکثر
خلقی قونار کوچر اولی صاحب رمه و قبیله در هراة خلقی بونلردن زیاده منتفع اولورلر
اغنام و مواشی و غله و برنج محصولی ایله غنی در مروشاهجان طقسان یدی درجه طول
اوتوز یدی درجه عرضده طاغلردن بعید دوز صحراده بر بلدهٔ قدیمه در ذو القرنین بناسیدر
دیرلر نزهه ده طهمورث بنا ایلدی و اسکندر رومی دارملك قلدی صکره ابو مسلم انده بر جامع
و یاننده عالی و مكلف دار الاماره یاپدی ارتفاعی اللی ذراع بر قبه و دورت طرفی بر رقبه اوزرلری
اوتوز ذراع قطری و طولی التمش ذراع ایوان بنا اتدی مأمون خلیفه خراسان والیسی
ایکن انده اوتوردی بعده بنی لیث و سامانیان و قیساندن چقربك و نبیره سی سلطان
سنجر و ملکشاه انده اولوب شهر اطرافنه دوری اون ایکی بیك اوچیوز قولاج بر باروچکدی

بونك هواسی متعفن در اول اجلدن خلقی علیل اولور خصوصا علت رشته چوقدر ایکی مروزوده دخی و
که اکا نهر مرغاب دخی دیرلر زمینی شوره اولمغله غله سی وجزیری وافر ومحصولی اردو
مزروع سال اولنه برینه یوز و بر میوه سندن اوزومی وخربزه وامرودی ایو اولور قروسی بعینه
یولره کیدر سلفده بوندن چوق کبار ظهور ایلمشیدی عهد اکاسره ده برزویه طبیب وبوزرجمهر
حکیم وبایزید مطرب کبی وابومسلم خراسانی وبریده بن الخطیب که صحابی در وبشر حافی
وعبد الله بن المبارك وعسجدی کبی معین الدین ایدر مرو ایکی بلده در بری کهنه که سلطان
ملکشاه بنا ایلدی وحالا ویراندر ومرقدی انده در غایت متین واستوار بنا ایدی بری دخی مرو
جدید در که میرزا سنجر بنا اتدی مقدما سنجر سلجوقی زماننده نوعا خراب اولمش ایدی صکره
تدریجله عمارتی یرینه کلدی چون جنکیز خان قتل وغارت باجدن فارغ اولدی اوغلی تولی
خانی التمش بیك قدر عسکر ایله مروه کوندروب محاصره ایلدی یکرمی ایکی کون جنکدن
صکره شهرلونك سردارلری اولان سلطان محمد خوارزمشاه امراسندن مجیر الملك بیقیاس
هدایا ایله چقوب اطاعت اتدی دورت کون خلقی صحرایه سوردیلر دورت یوز قدرینه امان
ویروب بقیه سنی مغول لشکرینه قسمت ایتدی هر برینه دوردر یوز نفر دوشوب قتل ایلدیلر
برقاج یوز بیك نفسی قتل ایلیوب انجق دورت کمسه قالدی دیو سید عز الدین نسابه دن
حبیب السیر صاحبی نقل ایدر وشهر سلطان شاهرخ زماننه کلنجه خراب قالوب اول عصرده
فی الجمله خلق جمع اولدی ومیرزا سنجرانی معمور قلمغه سعی ایدوب مرو جدیدی طرح اتدی
حالا کهنه وجدید ایکی بلده در نتکه میر علیشیر دیمشدر ملك دل پیر وجوان را هست ابادان
زعشق بانی مرو کهن سنجر ز توهم سنجر است مروك چوق توابعی واردر ماخان وتاختان کبی
مسالکده ایدر شهر قدیمك قهندزی طهمورثك وشهری اسکندرك در اوچ جامعی واردر بری
اول اسلامده یاپلمشدر بری دخی اسکی جامع بری دخی جامع ماهان در بازاری جامع عتیق اوکننده
ایدی چارشولرنده برقاج ارماق اقاردی که برینه رود هرمز قره و برینه رود ماهان که یکی جامع
اوکندن اقوب دار الاماره وزندان بونك اوزرنده ایدی بری رود رزیق که شهرك قپوسی اوکندن
اقوب صویی حوضلره تقسیم اولنوردی اسکی جامع بونهر اوزرنده ایدی واکثری محلات وشهر
بونهر اوزرنده ایدی وشهرك دورد دروازه سی وار ایدی دروازهٔ شارستان وجامع دروازهٔ
شیخان دروازهٔ بر دروازهٔ مشکان بو خراسان دروازه سی ایدی وسرای مأمون بونده ایدی
بو جمله انهار مرو الرود نام بر نهر کبیردن اولوب اکا نهر مرغاب دخی دیرلر دیه رونق نام قریه دن
هر بقعه یه بر نهر صغیر بخش اولنمشدر ودیرلر که اهل مرو کال بخل اوزره در دنیاده اولان
خروسلر برحبه بولسه طاوغی چاغرر مرو یکی چاغرمز دیو بعضلر اهل مرو بخلنه بونکله
استدلال ایلدی سرخس طقسان ایکی درجه طول اوتوز یدی وربع درجه عرضده نیسابور
ایله مرو اراسنده دوز یرده اطرافی قومسال بربلده در اقارصویی یوقدر هراة وقوشنج صوینك
فضله سی کاه قیش کونلری بوکا کلور نواحیسنده مرعالر چوقدر اکثر خلقنك مالی دوه در
نزهه د

نزهه ایدر بونك باروسنه دوری دوری بش بیك قولاج ایدی طبراقدن محکم بنا ایدی هفت
اقلیمده بونك قلعه سنی خراسانك معتبر قلعه لرندن یازار هواسی کرمسیردر انکوری
وخربزه سی اولو اولور اول زمان که محمد خان شیبانی خرسانی فتح ایلدی سرخسده یوز التمش
بیك خانه قلمه کلمشیدی شاه اسمعیل مقاتله ایچون اول جانبه عزم اتدکده محمد خان بونك
خلقنی ماوراء النهره سوردی اول اجلدن سرخس برزمان خرابه قالدی شاه طهماسب
زماننده کبیر ومعمور اولمغه باشلدی حالا عمارتی یرنده در بوشهرده مراقد کباردن مرقد
سعد الدین تفتازانی ومرقد شیخ ابو الفضل حسن مشهور مزاردر کبار حنفیه دن شمس
الائمه بوکا منسوبدر میهنه میهنه دخی دیرلر هراة ایله مرو اراسنده اولان ناحیه لردن خابران
ناحیه سنده برقصبه در ابیورد ایله سرخس اراسنه دوشر اسعد میهنی وشیخ ابو سعید
ابو الخیر مرقدی انده در عظیم زیارتکاه در خابران فتح بالیه یاخود واو ایله خاوران دخی دیرلر سرخس
ایله ابیورد اراسنده برمعمور ناحیه در که اندن نیجه کبار ظهور ایلمشدر ابو علی شاذان کبی
وشاعر انوری کبی که دیمشدر رشاد باش ای اب وخاك خاوران کز روی لطف همجواب بحر
وخاك کان کهر می پروری ابیورد باورد دخی دیرلر طقسان اوچ درجه طول اوتوز سکز درجه
عرضده میهنه قربنده کوفن دن الی فرسخ یرده بربلده در مرودن اوچ مرحله غربیه ونسادن
برمرحله شرقیه دوشر اب وهواسی بد یردر مشایخدن فضیل عیاض وافاضلدن مولانا
احمد بوشهره منسوبلردر کوفن طقسان اوچ درجه طول اوتوز التی بوچق درجه
عرضده بربلدهٔ اسلامیه در ابیورددن التی فرسخ یرده عبد الله ابن طاهر بنا ایلمشدر
نسا فتح نون وقصرله طقسان ایکی درجه وربع طول واوتوز طقوز درجه عرضده
صویی وبستانلری چوق ناحیه سی بیوك بربلده در چیغول دخی دیرلر ابیورددن برمرحله
شماله دوشر بونکله مرو اراسی مفازه در ونیسابور بونك غربی وجنوبنده در
هواسی بد یر اولمغله عرق مدینی علتی بونده چوق اولور دیو تقویمده ذکر ایدر لکن هفت
اقلیم صاحبی ایدر آب وهواحسبی ایله دلکشا یردر اون ایکی بیك چشمه سی اون ایکی
بیك چناری واون ایکی بیك ولیسی مشهور اولوب اول اجلدن نسایه کوچك شام
دیمشلردر ابو علی دقاق خانقاهی برابرنده دورت یوز پیر بزرکوار مزاری واردر دیرلر حفاظ
حدیثدن صاحب سنن امام احمد بوشهره منسوبدر طوس طقسان بر درجه طول
اوتوز التی درجه عرضده برقاج پاره قصبه یی مشتمل ناحیه در باش قصبه سنه طابران دیرلر
برقصبه سی دخی نوقان در که ایکیسنك اراسی الی فرسخدر اون ایکی امامك بری امام
علی بن موسی رضا ایکیوز اوچ سنه سنده طوسده وفات ایدوب توابع طوسده سناباد
نام قریه ده دفن اولنمشیدی صکره مشهد دیمکله معروف اولوب عظیم اشتهار بولدی
وصکره نواحی مرقدده اصحاب مکنت وارباب ریاست کندولره مراقد ومقابر یاپوب مکلف و
عالی بنالر ایله اراسته ایلدیلر وبرقصبه اولدی خصوصا عجم شاهلری عصرنده

اول مرقد برمرتبه اولدی که زرین وسیمین قنادیل وشمعدانلر ایله طولدی وطوس اسمنی
اوتوديلوب جمله ولايت مشهد دیمکله معروف اولدی سمعانی ایدر طوس ناحیه سی
بیك یان قریه یی مشتمل برناحیه در حضرت عثمان بن عفان زماننده بکرمی طقوز سنه سنده
فتح اولندی هرون رشید قبری دخی سنـــا باد ده در طوسده برنوع بیاض حجر اولورکه
اوانی دوزرلر نوقانده برام وفیروزه ودهنج معدنلری واردر امام غزالی قبری طابرانده در
ونصر الدین ونظام الملك وفردوسی بو دیاره منسوبدر رحمه الله ایدر بو دیاری اول جمشید
بنا ایتمشیدی خراب اولدقدن صکره طوس بن نوذر تجدید ایدوب کندی اسمیله تسمیه
ایتدی میوه سندن اوزمی وانجیری چوق وشیرین اولور حوالی طوسده مرغزار ایکان که
طولی اون ایکی فرسخ وعرضی بش فرسخ مشهور مرغزاردر چلهزار بونك ایله مشهد
اراسنده طقسان بر درجه اللی دقیقه طول اوتوزالتی بوچق عرضده برمنزلدر مشهددن
ایکی کونده واریلور خواف خاء معجمه ایله طقسان اوچ درجه طول اوتوزبش بوچق
درجه عرضده نیسابور نواحیسندن کویلری چوق برناحیه در سلامه وسنجان وزوزن
بونك قصبه لریدر مالك زوزنی اننده عالی عمارتلر بنا ایتمشدر انکور وخربزه وانار وانجیری
ایو اولور وابریشمی وافردر تقویمده زوزنی هراة ایله نیسابور بیننده طقسان اوچ درجه طول
اوتوزبش درجه عرضده قهستاندن بربیوك بلده یازار فضلادن شارح مفتاح زوزنی
ومشـــایخدن زین الدین خوافی وشاه سنجان خوافه منسوبلردر جشت فتح جیم وشین
معجمه ایله برقصبه در هری روده منسوب اللی پاره قریه سی واردر ومحصولاتی وافر ومیوه سی
فراوان یردر خصوصا بیاض الماسی غایت خوب اولور باخرز نیسابور ایله هراة اراسنده
اولان ناحیه لردندر مزارعی باغی باغچه سی وافر براولوب قصبه سنه مالین ویلان دخی
دیرلر سکسن التی درجه طول اوتوزدورت بوچق درجه عرضده قریه لری وافر یردر خربزه سی
وحلواسی مجوع خراسانده مشهوردر بوناحیه نك اکثر میوه سی هراته کیدر مشایخدن
سیف الدین باخرزی وابوسعید مالینی وزین الدین ابوبکر تایبادی که بونك قریه لرندن
برقریه یه منسوبدر ودمیه صـــاحبی باخرزی بوناحیه دندر زاوه هراته تابع برولایت
قصبه سیدر طبراقدن محکم قلعه سی واللی پاره کویی واردر بعضیسنك صولری قنواتدن
کیمی خرده نهر اولوب محصولی غله وپنبه وابریشمدر میوه سی فراوان انکوری بی پایان در
وبئس حیدریان شیخ قطب الدین انده یاتور زیارتکاهدر جام طقسان اوچ درجه طول
اوتوزالتی درجه عرضده باخرزدن ایکی مرحله شرق وجنوبه نیسابور نواحیسنده برمشهور
قصبه در ایکیوز قریه بوشهره تابع یازیلوب وافر باغی وباغچه سی وار میوه سی فراوان
یردر جمله صولری یرالتنده قنواتدن جاری اولور مولانا عبد الرحمن جامی بوشهردن اولوب
مشایخ کباردن زنده فیل لقب شیخ الاسلام احمد جامی نك مزاری انده مشهور زیارتکاهدر
جامك باباشیخی خربزه سی غایت لطیف اولور وجام قربنده پایه کوهده برچشمه واردر
قیش

قیش کونی صویی کرم وتابستانده غایت بارد اولوب طوکار نیسابور شابور ذو الاکتاف
بناسیدر سابقا یری قامشلق ایدی مزبور کسدروب بنا ایتدرمکله نی شابور دینلدی
زعمده ایدر طهمورث یاپوب خراب اولدقدن صکره اردشیر کرمان ایله سجستان
اراسنده نه شهرنی بنا ایتدی اوغلی شابور خراسان حاکمی ایکن اول شهری پدرندن
استدی ویرمدی شابور دخی غیرته کلوب بو شهری معمور قلدی ونه شابور تسمیه ایتدی
لغت فرس قدیمده نه لفظی شهر معناسنه ایدوکی تاریخ خراسانده مسطوردر طقسان
بردرجه طول اوتوزالتی بوچق درجه عرضده برشهر معظم ومشهور وبلد معموردر سوادی
هوز برده طولا وعرضا بر درفرسخ مسافه واقع اولمشدر عجم لسانده نشاور دیرلر سلفده
خراسان اقلیمنك قاعده سی ایدی اکثر صولری یرالتنده کاریزلر وهواسی صحیح اولوب
اکثر اوتی دیباس وترابی نقل ومحری پیروزه برمعتبر ولایتدر نهایه الارب ده مسطور اولدوغی
اوزره بونده برجنس ما کول طین اولورکه وجه ارضده غیری یرده یوقدر کاه رطلی بردیناره
صاتلور پیروزه معدنی دخی نیسابورك مخصوصیدر اسمعیل سامانی بوشهره داخل اولدقده
تحسین ایدوب اکر بونك یرالتنده اقان صولری طشره اقسه ویریوزنده اولان مزبله
وجیفه لری یرالتنده اولسه بوشهره نظیر اولمـــازدی دیدی اهلی دخی غریب دوست
اولمغله معیوبلردر نتکه مرادی دیمشدر لانتزلن بنیسـابور مقربا ان الغریب بنیسابور
مخذول بوشهر سلفده اولان اوصافی مسالکده مسطور اولدوغی اوزره بنالری جمیعا
بالچقدر ایکی قسم شهر ربضی ایله جمله معمور اولوب جوامع وزندان محبوسان ودار الامان
ربضده واقع اولمشدر زندان ایله سرای بینی ربع فرسخ قدر میدان لشکرکاه ایدی سرایی
عمرو بن لیث بنا ایلدی شـــارستانی دورت دروازه لو حصار اولوب انلره دروازۀ وزپول و
دروازۀ کوی معقلی دروازۀ قهندز پول تکین دیرلردی وقهندز شارستان طشره سنده
بنا اولنوب واروشنك دوری یری برینه متصل دروازه لو دیوار ایدی دروازه لری بونلردر
دروازۀ جنك که بلخ وماورا نهر طرفنه آچلور دروازۀ عقاب عراقه آچلور دروازۀ سربس
قهستـــان وفارسه آچلور وبوشهرك بازارلری ربضنده در معمور وممتد چارشولری واردر
جمله دن برینه بازار بزرك دیرلر مشرق سمتنه ممتد در کورستان حسینه نهایت بولور بونك
صول قولنه دوشن طرفی دخی سربل حسینه وارنجه ممتد بازاردر وچارشوسی کوچك میدان
حسینه قریبدر سرای واعمارت انده در بوشهرك صولری کاریزلردن اسواق وحمامات وخاناته
اوغرارلردن طشره چقوب باغ وبستانلری سقی ایدر وبیوك ارماغی دخی واردر که کوپلرینك
مزارعن سقی ایدر وبونده لطیف حریر قماشلر وانجه بزلر طوقنوب اطرافه کیدر لکن سکز
یوز اوتوز دنده بوشهرده خسف واقع اولوب اکثر یری کوجدوکی تواتر ایله شایعدر
حمد الله ایدر بونك باروسنك دوری اون بش قولاج مربع ومحلاتی رقعۀ شطرنج کبی
طولی وعرضی سکز قطعه ایدی شابور بونك عمارتنه زیاده سعی ایلوب اکاسره عصرنده

دار ملک خراسان ایدی طاهریانه گلنجه خراسان حاکملری انده اوتوردیلر صکره طاهریلر
بلخ ومروده اولدیلر بنی لیث بو شهری کیرو دار ملک قلدی التیوز بشنده زلزله دن خراب
اولیجق حوالیسنده برشهر دخی بنا ایدوب نامنه شادیاخ دیدیلر بونک باروسنک دوری
التی بیک طقوز یوز قولاج ایدی التیوز یتمش طقوزده اول دخی زلزله دن خراب اولدی
برکوشه سنده برشهر دخی بنا ایدیلر حالا اول شهر باقیدر بر طاغک اوکنده قبله جانبنده واقع
اولمشدر باروسنک دوری اون بش بیک قولاجدر صولری قبله طرفندن کاریز ایله کلور وآب
رود نیسابور شرقیسنده طاغدن کلور اول طاغ غایت بلند در شهردن ایکی فرسخ بعید
شرق طرفنده اولوب اول ایکی فرسخ یرده نهر مزبور اوزرنده قرق دکرمن دونر وغایت
شدید الجریاندر طاغدن بش فرسخ شمالنده انکنده چشمهٔ سبز دیرلر بر لطیف صو واردر
آبی سبز رنکدر امیر چوبان اول چشمه کنارنده برکوشک بنا ایلمشدر جمعه کیجه لری اول چشمه دن
هایل آواز اشیدیلور معین الدین ایدر سلفده بوکا ایرانشهری دیرلردی خراسان شهرلرینک
اعظمی ایدی بشیوز بشنده غزغدری ایله خراب اولدی بو سببدن که ایکی خدام بری
بریله برخربزه ایچون نزاع ایدوب هر بری کندی مخدومنه واردی ایکی امیر غیرت جاهلیه یی
چکوب دوکشدیلر بری ترک طائفه سندن اوغوز قومنی کتوروب بری سلطان سنجر طرفنی
طوتدی ایکی عسکر دوکشوب سنجر بوزلدی واوغوز قومی شهری خراب اتدیلر صکره
برز معمور اولمش ایدی جنکیز خان زماننده کیرو تخریب اولندی ابتدا جنکیز دامادی طغاجار
کلوب نهب وغارت ایدرکن اوق ایله اوروب قتل اولندی شرف الدین امیر مجلس
حکم سلطان جلال الدین ایله نیشابور حاکمی ایدی جنکیز خانک هجومنی مقرر بیلوب تدارک
کوردی وقتاکه تولی خان بن جنکیز مرو شهری تخریبندن فارغ اولدی بو شهره توجه
ایدوب آغر عسکر ایله کلدی جنکیز ایسه دامادی قانی ایچون نیسابور خلقنی قتل عام
فرمان اتمشیدی ربیع الآخرک نصفنده محاصره ایلدیلر شرف الدین هر قپویه
اون ایکیشر بیک مسلح عسکر قویوب سکز کون علی التوالی جنک اتدیلر طرفیندن
چوق کیمسه دوشدکدن صکره امیر مجلس ائمه واعیان ایله چقوب تولی خانه
واروب امان دیلدیلر تولی امان ویرمدی وبونلری الیقودی ایرته سی شهر اوکنه
ایلدوب قتل اتدیلر ومغول لشکری سیل کبی حصاره اقوب یکباره حمله ایلدیلر
ایرته سی صباح اولنجه ضرب وضرب اوزایوب خندقه کیردیلر وبرقاج یردن دیواری
دلوب اون بیک قدر مغول باروبه چقدیلر مسلمانلر مأیوس اولوب ماللری
وعیاللری اوزرنده اولنجه قتاله عزم اتدیلر وجنک ایتمکه طاقتلری قالمینجه
دوکشوب جمعه ایرته سی وقت زوالده آفتاب اعمار مسلمانان زواله ایروب مغول
عسکری دورت کون کیجه کوندز قتل ونهب وغارته قویولدیلر انجق دورت یاجی کیمسه
قالدی کدیلری کوپکلری بله اولدیردیلر باروسنی واولرینی جمله ییقوب یر ایله برابر ایلدیلر
اون کره

اون کره یوز بیکدن ارتوق آدم شهید اولدوغنی اون ایکی کونده حسابله بلدیلر اهل اسلام
بو واقعهٔ هایله استماعندن ماتم کربلایی تجدید اتدیلر حاصلی بو شهر اوچ کره زلزله دن
خراب اولدی وبشیوز بشنده بردفعه غز استیلاسی ایله بعده مغول تخریبی ایله خراب
اولوب کیرو تدریجله یرینه کلدی مشایخدن ابو حفص حداد وابو عثمان خیری وحمدون
قصار وابو علی دقاق وابو القاسم نصرآبادی وابو محمد مرتعش وابو حمزه وابو بکر فرا
وفرید الدین شیخ عطار ومحدثیندن امام مسلم وحاکم وسائر ائمه دن جوهری وثعلبی
وواحدی وثعالبی وشیخ رضی ونظام اعرج وعمر خیام وکاتبی شاعر ومیر حسین معمائی
ومحمد مؤمن بو شهر فضلاسندن عد اولنورلر سبزوار نیسابورک یکرمی فرسخ یرده بر ناحیه
وقصبه در سکسن سکز درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده واقع اولمشدر بوندن
اقدم ناحیه نک قصبه سی خسروجرد ایدی که قصبهٔ بیهقدر صکره سبزوار اولدی
بیهق مزبور ناحیه ده برقاج پاره قریه در بیوکی خسروجرد ایدی اندن کیچک سبزوار
قصبه سیدر دیو تقویمده ذکر ایدر نزهه ده دخی اویله یازار هواسی معتدل بازاری محکم وواسع
شهردر حاصلی غله وبرزمیوه وانکوردر قرق پاره قدر قریه بوکا تابع اولور جمله خلقی شیعی
وامامیدر تاریخ مبارکشاهی ده مسطوردر که سلطان محمد خوارزمشاه زماننده سبزوار خلقی
رفض ایله معاتب اولوب حضورینه واردیلر وانکار ایلدیلر پادشاه انلره ایتدی سوزکزده
صادق ایسه کز ایچکزدن برابو بکر آدلو کمسه کتورک بونلر خیلی تجسس ایدوب بولامدیلر
آخر ابو بکر آدلو کمسه بولوب کتوردیلر سلطان محمد ایتدی بو نه مرده ونه زنده در بونلر دیدیلر
پادشاهم معذور اولسون بزم ولایتمزده ابو بکر بوندن ایو اولماز مولانا ابن قصبه یی مثنویده
برخوش نظم ایلمشدر بو سبزوارک میدانی بر جای لطیفدر که جنت یا التنده یا اوستنده در
دیرلر حالا شهر اورته سنده میدان دیو سفید دیمکله مشهوردر امام بیهقی
ویمین الدین طغرایی وابن یمین وامیر شاهی بو دیارک کبار زمندن عد اولنورلر
ترشیز معین الدین خراسان شهرلرندن برشهر لطیف یازار حمدالله قهستاندن
عد ایدر خلقی جلادت وسفاکلکله معروف بر کوچک شهر وکرمسیردر بر متین
حصاری واردر بهمن بن اسفندیار بنا ایلمشدر صولری کاریزدن جاری اولور قریه لری وافردر
غلات ومحصولاتی وافردر میوه سی خصوصا انجیری واوزومی وملیسی ناری ایو اولور
حریر دخی جملهٔ محصولاتندندر بونک ناحیه سنده کشمیر نام بر بیوک قریه واردر انده
اصلا زلزله اولماز دیرلر وبو ترشیز توابعنده برقاج محکم قلعه لر واردر قلعهٔ منکال قلعهٔ
پردار قلعهٔ مجاهد آباد قلعهٔ آتشگاه بو ولایتک غله سی ومیوه سی نیسابور وسبزواره
کیدر جوین ضم جیم وفتح واو ایله معرب کوان در نیسابور ناحیه لرندن بر ناحیه در
قصبه سنه ازادوار دیرلر باغلی باغچه لی یردر بو ناحیه نک طولی اوج مرحله
وعرضی برمیل قدر اولوب طقسان ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده

دوشر نیسابورنواحیسندن برناحیه در قریه لری بری برینه متصل وصولری قنواتدن
بستانلری وافر بردر ائمۀ شافعیه دن امام قشیری وامام الحرمین وکباردن خواجه شمس الدین
محمد صاحب دیوان وعطاملك ومعین الدین بوناحیه یه منسوبلردر حمدالله ایدرخوجین
بوندن اقدم بیهق حدنه داخل ایدی حالا مستقل ولایتدر محرآباد که اول ناحیه قصبه لرندندر
برلطیف قصبه در انواع ثماری خصوصا انکوری وافر اولور شیخ سعدالدین حموی وشیخ
رضی الدین علی لالا انده مدفونلردر اسفراین طقسان بربوچق درجه طول واوتوزیدی
بوچق درجه عرضده نیسابور نواحیسندن بربلده در مهرجان دخی دیرلر کثرت نفعی
ولطافت آب وهواسی وطراوت چمنزاری جهتندن کسری مهرجان تسمیه ایلدی زیرا بونك
هر کونی سائر دیارلر مهرجانی کونی کبیدر دیدی مهرجان ایسه نوروز بهار فصلی الطف اوقات
فصولدر حمدالله ایدر اسفراین برشهر وسطدر مسجدنده توچدن بربیوك کاسه واردرکه
دوری اون ایکی ذراع خیاطی درایدن بیوك کاسه اشلندیکی معلوم دکلدر وبوقصبه نك
جانب شمالنده برمحکم حصاری واردر برنهر صغیر قلعه دیندن جاری اولور اللی پاره قدر قریه
بوکا تابع اولوب جوز اشجاری وغله وانکوری محصولی وافر النور ائمه دن ابواسحق اسفراینی
ومشایخدن نورالدین عبدالرحمن اسفراینی ومتأخرین دن عصام الدین وشیخ آذری
بوشهره منسوبلردر امیر احمد ایدر اسفراین غایت واسع ولطیف ولایتدر تمام ممالك
خراسانده اسفراین وقاین ایکی سرکاردرکه انلره ایر راولمازاما اسفراین آب وهوا لطافتی
جهتندن قاینه غالبدر میوه سی غایت خوب اولور خصوصا امرودی اطرافه ارمغان
کیدر وبونك غایت قدیم چنار اغاجلری واردر برلرکه چوغی نوشروان زماننده دیکلمشدر
جاجرم اسفراین قربنده طقسان بردرجه طول اوتوزیدی بوچق درجه عرضده برشهر
وسطدر نیسابور ایله جرجان اراسنه دوشر اطرافی ایکی مرحله یر زهرکیاه اولمغله لشکر
بیکانه دخولندن امین اولوب فترتلرده مصون ومحفوظ قالمشدر وبرحصاری واطرافنده
ناحیه سی واردر غله ومیوه ایله محصولداردر خبوشان نواحی نیسابوردن استوا ناحیه سنده
خراسانك معتبر قصبه لرندندر خوجان دخی دیرلر هلاکوخان تجدید ایدوب ارغون
خان شنلکنی زیاده قلدی آب وهواسی لطیف بردر غله سی ومیوه سی بولاولور ائمه دن نجم الدین
وابوالبرکات بوکا منسوبدر حمدالله نزهه ده کلات نام برقلعه ودبنده حرم نام برقصبه ومرینان
نام برشهر صغیر دخی یازار نیسابور اعمالندن اولمق اوزره بونلرك اقارصولری وباغلری وبرقاچ
پاره قریه توابعی واردردیر تتمه تقویمده وغیریده خراسانك باقی شهرلری بونلردر
دندانقان طقسان بش بوچق درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده مروشاهجاندن ایکی
مرحله سرخس یولی اوزره برقصبه در قطنی وحریری برمرتبه چوق اولورکه انکله مثل
ضرب ایدرلر سرمقان جرمقان دخی دیرلر اسفرار قربنده برقصبه در ترمذدن
التی مرحله جنوبه دوشر شرقه میله وصغانیان ایله بونك اراسی یکرمی ایکی فرسخدر
قرینتی

قرینتی مرورود واد بسنده برقصبه در بوکدین دخی دیرلر طقسان یدی درجه طول اوتوز سکز
درجه عرضده اولوب مرورود بوندن دورت مرحله در مروالرود طقسان دورت درجه
طول اوتوز سکز درجه عرضده مروشاهجاندن قرق فرسخ شماله باغلی باغچه لی آب وهواسی
لطیف برشهردر یانندن برنهر اقار اوزرنده شهرك بوستانلری وباغچه لری واردر سقی ایدر
وبونك غرب طرفی اوچ فرسخ برصحرادن یکیلوب طاغه وار یلور قصر احنف بوندن بلخ یولی
اوزره برمرحله یرده بوکا تابع اقارصولی باغلی یردر صاغان بونك قریه لرندن بربیوك قریه اولوب
چاغان لفظندن تعریب اولنمشدر وبونك غربیسی مفازه در امام صغانی بوقریه یه نسبت
اولنور فراوه طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوارزم جانبنه دوشر برقصبه در
رباط فراوه دیرلر مأمون خلافتنده عبدالله بن طاهر اوغوز قومنی دفع محافظه سی ایچون
بنا ایلمشدر قریه لردن آیرویرده انجق برچشمه سی وازاجق بستانلری واردر محدثیندن امام
فراوی بوکا نسبت اولنور سبزوار طقسان ایکی درجه طول اوتوزالتی درجه عرضده
بربلده در بوزجان طقسان اوچ درجه طول اوتوزالتی عرضده نیسابور اعمالندن دورت
مرحله یرده بربلده در هراة ایله نیسابور اراسنه دوشر بغشور افتح باوغیش ایله طقسان التی
بوچق درجه طول اوتوزالتی بوچق درجه عرضده مرو ایله هراة اراسنه دوشر بربلده در ترابی
هواسی صحیح مفازه ده صویی قویلردن اولوب قصبه سنه کون وبوکا نسبتده بغوی دیرلر
امام بغوی بوندندر کشمیهن طقسان یدی درجه طول اوتوزالتی بوچق عرضده مروشاهجان
اعمالندن برقریه کبیره در اندن بش فرسخ بعید مفازه کنارینه دوشر قوری اوزومی
مشهوردر اطرافه کیدر قبادیان نواحی بلخدن بستانلری چوق برناحیه در قوادیان دخی
دیرلر فاریاب باریاب معربیدر سکسن طقوز درجه طول اوتوزیدی بوچوق عرضده بلخ
نواحیسنده جوزجان ناحیه سنده بستانلری چوق بربلده در باخدن یکرمی ایکی فرسخ
مسافه یره دوشر بوکا نسبتده فریابی وفاریابی دیرلر ماوراءالنهر فارابندن فرق ایچون زم
تشدید میم ایله طقسان طقوز درجه طول اوتوزیدی بوچوق عرضده جیحون کنارنده
قریبسنده سرحد خراسان بربلده در اوجوزلق براولوب خلقی وقریه لر اهالیسی مواشی
بسلکله مقیدلردر دوه وقیون بویرده وافر اولور آمل شط بوندن غرب وشماله دوشر آمل
طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز سکز بوچوق درجه عرضده نهر جیحون کنار
قریبسنده ایکی میل یرده بخارا سمتنه دوشر بربلده در آمودخی دیرلر حالا نهر جیحون بوکا اضافتله
آموصویی دیمکله مشهوردر آمل شط دخی دیرلر جیحون بوندن یکوب غرب وشماله خوارزمه
کیدر غرجه نزهه ده طقسان طقوز درجه طول اوتوزالتی بوچوق درجه عرضده اللی پاره
قریه یی مشتمل برولایت اولمق اوزره یازارکه غرجستان دیدکلری ولایتدر محکم صعب
طاغلری وچوق عقبه لری ومتین حصارلری واردر المامرود انجیراناری ایواولور خلقی غلیظ
الطبع انتخاصدر کالف کنار جیحونده برکوچك قصبه در آب وهواسی خوب میوه سی فراوان

يازيلور جيحون بونڭ اوچ بيك قولاج عريض اولوز ديو حمد الله ذكر ايدر ومروشاهجان
بو احيسنده اسفوران ويسازان نام كوچك شهرلرى دخى يازار لكن تقويمده يوقدر مملكت
ن قهستا معرب كوهستاندر تقويمده مسطور اولدوغى اوزره نيسابور وهراة واصفهان
يزد ارسنده بر بيوك ناحيه اولوب قصبه لرى سيرك وبرى بربندن بعيد ارالرى مفازه درصولرى
برقاج كاريزواقنوتدندر خارجده اقار صويى يوقدر نزهه ده ايدر بونڭ حدودى مفازهٔ خراسان
وماوراء نهر وكابله اولاشر حقوق ديوانيه سى مملكت خراسانده داخلدر ودار ملكى
شهرستاندر تون وقاين وخوسف وجنابد ارمعظم بلادى عد اولنور ديمشدر شهرستان
فتح رايله طقسان بربوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خراسان ايله خوارزم
اراسنده نيسابورسترخدى بربلده در رباط شهرستان ديرلر مأمون خليفه عصرنده عبد الله
بن طاهر بنا ايلدى امام محمد شهرستانى بو بلده يه منسوب اولان فضلادندر قاين طقسان
دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده مفازه كنارنده قصبهٔ قهستاندر قريه لرى پريشان
صويى قنواتدن بستانلرى آزشهردر اصفهان ايله نيسابور ارسنده دوشر طبسه قريبدر
حمد الله ايدر بيوك شهر اولوب محكم حصارى واردر اكثر اولرنده سردابلر ايتمشلردر هواسى
معتدل وحاصلى غله وميوه در زعفرانى چوق يردر اكثر خلقى سپاه طائفه سى
اولوب سلاح قوللنورلر يازدن قرق كون چكدكده زراعت ايدرلر وافر حاصل ويرر اوتى
حيواناته غايت يارار تقويمده قهستان بوندن عبارتدر ديو يازار طبس فتح طايله خاور زمينده
قهستان بلادندن برى برينه قريب ايكى بلده درطقسان يدى بوچوق درجه طول اوتوز
اوچ درجه عرضده دوشر برينه طبس مينان ديرلر هواسى كرمسير آبى كاريزلردن بركوچك
شهردر غله سى يتمش كون صوايچر بونڭ اطرافنده يدى كونلك يول بوير واردركه انڭ
طيراغندن بورجق قدر بركيمسه يسه قتالدر فى الحال مرد اولور انڭ قربنده بر قويى واردركه
زمستانده اكاوافر صو اقار وتابستانده طاشوب مزارعى سقى ايدر وبرقويى دخى واردركه
ايچنده ماه شكلى كورولور برى دخى طبس كيلكى در مفازه كنارنده ترمذدن برمرحله غربه
نيشابور ايله اصفهان اراسى دوشر بركوچك شهردر ايكيسندن دخى وافر حرير جلب
ايدرلر بوندن يزديدى مرحله يردر بونڭ هواسى غايت كرم اولوب خرماسى وترنجى
چوق اولور خراسانده اندن غيرى يرده بوميوه لر اولوردكلدر بونڭ صويى برچشمه دندركه
ايكى دكرمن يورودر ومحكم حصارى واردر اطرافى علفزار دكلدر برقاچ پاره
كويى بوكا تابع اولور تون طقسان ايكى درجه طول اوتوز بش بوچوق عرضده قاين
قربنده مشهددن ايكى مرحله جنوبه كرمان يولى اوزره برشهر وقصبه در حمد الله
ايدر سلفده بربيوك شهر ايدى حالا وسطدر بوشهرى وضع ايدن بويله ايتمش ايديكه
حصارى اورته ده اطرافنى بازار احاطه ايدر واولرى دخى بازار اطرافنى وباغلرى
خانه لرى وتارله لرى باغلر احاطه ايدوب غله زار اطرافنه خندك وبندلر كسمشلر ايدى

يغموردن طولوب قورودقده خربزه اكرلر غايت ايو اولوردى بوشهرڭ هواسى معتدل
صولرى كاريزدر غله وميوه وابريشم محصولى وافر اولور نتيجه بودخى تون كبى برقصبه در
جنابد كنابد دخى ديرلر بركوچك شهردر بر محكم حصارى واردر قومدن بردپه باشنده ايكى
باغلر وقريه لردر صويى كاريزدندر دورت فرسخ يردن كلور جنوبدن شماله ايكى طرفنده
بر باشنده بونهايتنده بر قلعه بنا اولنمشدر برينه حواسر برينه درجان ديرلر بو ولايت
حاصلى غله وميوه درحريرى وافر اولور دشت بياض بر ولايتدر قصبه سنه فارس ديرلر
جنابد وتونه نسبت ييلاقدر جوز وبادم كبى ييلاقيشلرى اولور پيرچند برقصبه درزعفرانى
وافر وغله سى آز اولور برقاچ پاره قريه سى واردر ميوه داردر خوسف بركوچك شهردر
ياننده بر نهر اقار برقاچ قريه دخى بوكا تابعدر صويى كاريزدن ايچرلر زيركوه بر ولايتدر اوچ
قصبه سى وار برينه اسعدن برينه رابر برينه شارحت ديرلر غله سى حريرى پنبه سى
وافر اولور ميوه سى دخى چوقدر صويى كاريزلردندر قلعهٔ درة قاين قربنده بر محكم قلعه در
بالاسندن برچشمه اقار عنابى وافر اولور غله ايله محصولداردر لكن ميوه سى اوقدر دكلدر
مومنا باد برقاچ پاره قريه يى مشتمل بر ولايتدر محكم قلعه سى واردر ملاحده بنا ايلمش
ايدى غايت متين حصاردر بونلر نزهه ده مسطور اولان قهستان توابعى اون التى
ولايتدر تقويمده زوزن وانڭ قربنده نيابد نام بلدى قهستاندن يازار بونڭ صولرى
قناتدندر ديرلر لكن يززوزنى خواف اتباعندن يازان معين الدينه تابع اولدق زيرا اول
يرلودر ذكر مفازهٔ خراسان مسالك صاحبى ايدر بيابان خراسانڭ شرقيسى حدود
مكران وبر مقدارى حدود سيستان جنوبى كرمان وفارس وبر مقدارى اصفهان وشمالى
حدود خراسان وبر مقدارى سيستان وغربى حدود قومس ورى وقم وكاشان ايله
محدوددر پس بو مفازه اطرافنده كرماندن حبض وروذ وترماشير وقهستاندن
طبسين وقاين وقومسدن دامغان وسمنان وفارسدن ماپين ويزد وعراق عجمدن
اصفهان وقم وكاشان ورى نام شهرلر واردر حمد الله ايدر بوچول ومفازه نڭ ابتداسى
قزوين قريه لرندن سوهقان نام قريه دراندن هرمز اولوب حد هرموزه وكنار درياى عمانه
واررو كتد بجه عريض اولور جنوبى ساوه وقم وكاشان وزوارة وماپين ويزد وكرمان
ومكران سنورلرين يحوب دريايه منتهى اولور شمالى رى وقومس وخراسان
وقهستان وزوال وسيستان سنورلرينه اوغرايوب دريايه اولاشر اوچنجى اقليمدندر
طولى دورتيوز فرسخ مسافه اولور وعرضى برايكى فرسخدن باشليوب نهايتى كناردريادە
ايكيوز فرسخى بجر بومفازه سكانى كرچه سائر مفازات اسلام سكانندن ازدر لكن قطاع
طريق وحراميسى سائر مفازه لرە غالبدر صاحب مسالك ايدر بوقومڭ بنالو منزللرى نادر
اولوب باديه سكانى كبى خبايله قونركوچر اولوطائفه در وبوكا سالك اولان دليلسز كيتمك
ميسر دكلدر زيرا اطرافى مختلف اقاليمه پيوسته اولمغله مجمع اشراردر قچان براقليمڭ حدنده

قصادا بلهویه كاربان اورسه لر اقالیم آخر حدودینه تجار لر اوغرین یوللری وار در هر كس
بلمز وكاربان گتمز اواسه راه معروفدن كیدوب صو اولمیان یوله كیده مز امادزدانك كزلو
صولری ومخفی مجمع یرلری واردر الدقلری امتعه یی انده صقلارلر جمله دن بری كوه كركس دیدكلری
طاغدركه اطرافی بیابانه در ایكی فرسخ احاطه ایدر آب بیده دیرلر اول طاغك بر صویی واردر
وبو بیابانك هواسی لطیف جا بجا قریه لر واردر سیستان یولی اوزره سینج نام بر كوچك قصبه
دخی انلردن عد اولنور لكن كرمانه تابعدر واصفهاندن نیسابور یولی اوزره جرمق دیرلر اوچ پاره
قریه واردر جرمه معروفدر چشمه سی وخرما اغاچلری وذروع ومواشیسی واردر حمد الله
قولنجه طبس كیلكی وكهبانان واردر شهر بناتدیكی شهر بومفازه شهرلرندن عد
اولنور كارلرنده اولاندن غیری مسالك بیابان بو بیابانده معروف اولان یوللر بر قاج یولدر
بری اصفهاندن ری شهرینه بری كرماندن سیستانه وبری فارس وكرماندن خراسانه
جمله سكز یولدر راه اول ریدن اصفهانه كیدر اقرب طریق بودر دره ل ١ ایكی فرسخی
چولدر وبر بجیش نام محل ل ١ بونده صوقویولری وار صویی شوردر ویردن طشره بركه ده
یغمور صویی جمع اولور انده استعمال ایدرلر كاج ل ١ جمله بیابانده قم خ ٢ قریه
كراه ل ١ قاشان ل ٣ معموردر كاربیابانه كیدیلور رباط بدر ٣ اللی خانه یی مشتمل
حصاری واطرافنده مزارع ومراتعی واردر بوتولك بعضیسی چولدر رباط علی بن رستم ل
١ كاربیاندن كیدیلور بو چولك حدی كركس كوهنه متصل اولور وكوه مزبور
صوله قالور سیاه كوه صاغ قوله دوشر یول ایكیسی اراسندن چیقر مسایتی طقوز فرسخ
مسافه در رباط مزبورده حصار اولری نوبت ایله بكلرلر قربنده بر قریه وبر بركه واردر اندن
اصفهان ل ١ جمله اون منزل اولور راه ثانی مابین خراسانه كیدر مزرعه ل ١ چول
كنارنده اقار صویی واردر جرمه ل ٤ هر ایكی فرسخده برایكی كنبد وبر بركه واردر نوحانی ل ٣
هر اوچ دورت فرسخده بر كنبد وبر بركه واردر رباط حوزان ل ١ بردسیر ل ٢ نیسابور ل ٥ طبسه
اوچ فرسخ قریب یرده بر بیوك قریه واردر جمله یول اون یدی منزل اولور راه ثالث راه
شوردیمكله معروفدر كرماندن خراسانه كیدر شور بر مخصوص صونك ومنزلك
اسمیدر چولده كرمان حدنده در ل ١ چشمه معزل ل ١ بوندن صكره ارتق شنالك یوقدر منزل
عمر بن سرح ل ١ بونده قزل طپراقلو بر عظیم مغاك واردر نذل ل ١ بونده بر قاج كنبد بنا
اولنمش وبر صو قیوسی قازلنمشدر منزل ابونده بر حوض واردركه یغموردن طولار خراسان
یولی بوندن صاغ قوله كیدر درخنستان خادیرلركه بو اغاجلرده آدم صورتنده بتمش
بر نوع درخت اولور آب شور ل ١ بركه خ ٤ بو بركه دخی یغموردن طولار بیوك بركه در
راه رابع راه راوندر كرماندن سجستانه كیدر راون ل ١ كرمان حدنده در
بدجوی ل ١ برازاجق صویی اقار سود دوان ل ١ رباط ویرانه ل ١ بونده
حرامیلر اكسك دكلدر دیر برقان ل بر رباطدر بكرمی خانه یی وبر دكرمنی مشتمل اولوب
ضعیفجه

ضعیفجه صویی آقار اباغنده اكین اكرلر وخرما اغاچلری بتر كنبد لرخ ٣ صویی اقار
وخرما اغاچلری وارلكن مسكون دكلدر اكثر حرامیلر مجمعی در ترشك ل ١ بوزمینده ایكی
فرسخ یرده بر بركه وكنبد یاپلمشدر تیر شكنده بر لطیف صونك اسمیدر چورل ١ بست ل ٣
جمله یدی منزل اولور راه خامس راه خبیص دركرماندن قهستانه كیدر خبیص چول
كنارنده كرمان شهرلرندن بر شهردر دوارق ل ١ خرابه وبی آبدر شور ل ١ بر واسع صحرادر
اكثریا یغموردن سیل صولری بولنور كوه ارسل ل ١ بر كوچك طاغدر چولده واقع اولمش
حوض ل ١ بو یول مخوفدر رباط چشمه ل ٢ بو منزلده آقار صو واردر ایكیوز قدر نفر بكجیلری
بو مقامی محافظه ایدرلر بر مقدار مزرعه سی دخی واردر بوندن ایكی فرسخ قدر خراسان
طرفنه كیدلسه خرده وسیاه طاشلی بر زمینه وارلور دورت فرسخ طاشلقده كیدیلور
وبوندن خارج بعض یرلر خرده بیاض وبعض یرلر خرده وپشل طاشلیدر كوكور ل ١ بر معمور
قریه در كوهستان حدنده اندن خوست ل ٣ جمله طقوز منزل اولور راه سادس راه
یزددر خراسانه كیدر جیز ل ١ اقار صویی وبركه سی واردر لكن مسكون دكلدر حوان ل ١
چولدر لكن ایكیوز خانه یه قریب صحرانشین خركاهله قونارلر مواشی ومزرعه لری واردر
پل سیاه وسفید ل ١ شنلكی یوق بركه سی یغموردندر سباعید ل ١ دوز تیوز قدر خانه لو
اقار صولو بر قریه در پشت بادام ل ١ رباط محمد ل ١ ریك بیابان ل ١ بونده بر كاربان سرای وبر
حوض واردر یغموردن طولار لكن مسكون دكلدر رباط كوران ل ١ كارگیر متین بنادر بش الی
كیسه مقیم اولور اقار صویی واردر رباط كره ل ١ زاد آخرت ل ١ كاربان سرایی وقیوسی
واردر مسكون دكلدر اندن بستاداران ل ١ اوچیوز خانه لو اقار صولی بر قریه در مزارعی
وار صویی قنواتله كلور ده دیرل ١ بشیوز خانه لو بر قریه در اقار صویی ومزارعی وار
دادویه ل ١ بر كاربان سرایی وقیوسی وارلكن مسكون دكلدر رباط زنكی ل ١ بونده اوچ
دورت نفر مقیمدر اقار صویی واردر آستلشت ل ١ بركه سی وكاربان سرایی واقار صویی وار
مسكون دكلدر برسیر ل ١ حدود نیسابوردر اندن ایكی فرسخ مسافه ده بر حوض بنا اتمشلر
یانعده خانی واردر جمله اون التی منزل اولور راه سابع راه نودر نرماسیردن رستان ل ١
بر قریه در خرما اغاچلری وارچول كنارنده اندن اوته شنلك یوقدر چشمه سراب ل ١ ده
سلم ل ٣ بر قریه در بودورت مرحله جمله بیابانده اندن هراة ل ٢ بو یول سكز منزل اولور
راه ثامن سیستان یولیدر نرماسیردن حدود كرمانده سنیج ٥ سیستان ل ٧ بو یول
اون ایكی منزل اولور ذكر انهار وجبال خراسان بو اقلیمك انهار وجبالی ازدر مشهورلری
بونلردر نهر مرغاب بوكا آب زربق دخی دیرلر زیرا زربق نام قریه ده قسمت اولنور مرغاب
وبادغیس طاغلرندن چقوب مرو الروده كلور وبعض بلاد خراسانی كچوب بحر خزره دوكلور
آب سحر جبال سحردن چقوب نیسابوره كلور نواحیسنده بعض یرلری سقی ایدر
طولی اوچ فرسخدر آب شوره رود نیسابور ولایتی اورته سندن كچوب ایكی طرفنده اولان

طاغلرك صولری دخی آکا قارشمر وجمله ولایتك مزارعنی سقی ایدر آب دریاد که دریاهٔ
طاغندن چقوب بهارده فضله‌سی شوریه دوکلور آب خرو حدود نیشابورده طاغلردن
چقوب شوریه یه ریزان اولور کوه کابد و ربند ولایت قوهستانده ایکی کوهدر فردوسی
انلری ذکر ایدر کوه کلستان طوسده درانده ایوان کبی برغار ودهلیز وار درکه برمسافه
کتدکده آیدنلغه چقیلور برخیطره کیدرو برچشمه اقوب صوبی سنك اولور کوه شتان
حدود جاجرمده درانده برشکاف واردر که ایکی دکرمن دوندورر صو چقوب اقار مسالك
ممالك خراسان نیسابوردن هراته دیه تایباد خ ٧ بونده راه سرخس آیریلور صوله
کیدراندن رباط بدلبی خ ٥ دیه فرهاوان خ ٧ دیه سعید آباد خ ٧ دیه خسرو خ ٥
مشهرلوحکان خ ٧ بوندن قاین وسرخس وباخرز یوللری آیریلور دیه کلاباد خ ٦ کوشك
منصور خ ١ شهر فوشنج خ ٦ هراة خ ٨ جمله التمش سکز فرسخ اولور دامغان
هراتدن یوزقرق بش فرسخ اولور رامین یوزطقسان برفرسخ سلطانیه ایکیوزاللی برفرسخدر
نیسابوردن ترشیز قهستانه طریق رباط سدی خ ٥ رباط نورخا خ ٤ چاه سیاه خ ٤
دیه دانه خ ٥ بو منزلده یدی پاره معمور قریه واقار صولر واردر اندن دیه بمروخ ٤ ترشیز خ ٣
ترشیزدن تون خ ٢٥ وقاین خ ٣١ ومشهرلوحکان خ ٣٦ هراتدن مروه طریق سکاباد
خ ٥ بادغیس خ ٥ بعره شور خ ٨ تون خ ٥ مرغزاردن خ ٥ بوسرود خ ٥
مروالرود ٤ پس هراتدن مروالروداوتوزیدی فرسخ اولوراندن قصبهٔ احنف خ ٥ حوراب
خ ٤ اسدآباد خ ٦ فرشی خ ٧ حتاباد خ ٥ مهدی آباد خ ٧ فارس خ ٦ شهر مرو خ ٧
مروالروددن مروقرق سکز فرسخ اولور سرخسدن بلخ یولیله جیحونه حد ایرانه وارنجه
طریق رباط جعفری خ ١٠ میل عمری خ ٧ رباط بونعیمی خ ٧ آب شور خ ٥ بو مرحله
قومسال وبیاباندر اقارصو بولنماز آب شور وهند وخ ٥ مرالرود خ ٥ جمله اوتوزبش
فرسخ اولوراندن رباط سلطان خ ٧ دیه کوجاباد خ ٥ بو یولده صاغ قوله دوشر شهر
طالقان خ ٦ کوجاباددن آب کرم خ ٧ کبوترخانه خ ٥ مسجد رازان خ ٧ استانه خ ٧
شهرفاراب ایکی فرسخ بوندن صاغه دوشر استانه‌دن رباط کعب خ ٦ شهر شبورقان
خ ١٠ آستانه دن شبورقانه کلنجه اقارصو یوقدر شبورقاندن دیه سلبان خ ٤
شهر بلخ خ ٢ جمله مروالروددن بلخ التمش ایکی فرسخ اولور وسرخسدن یوزیدی
فرسخ اولور نیسابوردن یوزقرق فرسخ اولور دامغاندن ایکی یوزیکرمی دورت فرسخدر
وامیندن ایکی یوزیتمش سکز فرسخ اولور سلطانیه‌دن اوچیوزاوتوزدورت فرسخ اولور بلخدن
آسیاکرد خ ٦ اندن ترمد جیحون خ ٦ نیسابوردن حد قومسده اسدآباد قریه‌سی کردان
قریه‌سی یدی منزل اندن دامغان بش منزل نیسابوردن سرخس التی منزل اندن مروالتی
منزل اندن آمل که کنار جیحوندر التی منزل نیسابوردن اسفراین بش منزل نیسابوردن
پوشنك دورت مرحله اندن هری بر مرحله هراتدن اسفراین اوچ مرحله اندن دن ایکی منزل
قایندن

قایندن هری سکز مرحله مرودن هراة اون ایکی منزل مرودن باورد التی مرحله ونسا
دورت مرحله هراتدن مروالرود التی منزل هریدن سرخس بش منزل بلخدن کنار
جیحونه ایکی منزل بلخدن اندرابه طقوز مرحله بامیان اون مرحله اندن غزنه سکز مرحله
بلخدن بدخشان اون اوچ مرحله وخوارزم یکرمی بر مرحله در نیسابوردن یوزکان دورت
مرحله اندن مالن که مالن هری دکلدر بر منزل اندن جام بر مرحله اندن بشکان بر مرحله
اندن صوله زوزن بر مرحله اندن قاین اوچ مرحله اندن کیدرم تابع نیسابور بر مرحله اندن
ساینه ایکی مرحله نیسابوردن خسروکرد دورت مرحله نیسابوردن خاوران بر مرحله
اندن مهرجان ایکی مرحله اندن اسفراین ایکی مرحله بلخدن خلم ایکی منزل والین ایکی
منزل بلخدن بغلان التی مرحله وکه بر مرحله وشبورقان اوچ مرحله اندن فاراب اوچ مرحله
وطالقان اوچ مرحله اندن مروالرود اوچ مرحله در قایندن زوزن اوچ مرحله وطبسین
ایکی مرحله وچون بر منزل اندن خوست بر فرسخدر هراتدن نیسابور ومرو سجستان
اون بر منزلدر بلخدن فرغان اوتوز مرحله وری اوتوز منزل غربه وسجستان وکرمان
اوتوز مرحله جنوبه وخوارزم اوتوز مرحله شماله دوشر وکر وبلخدن مولتان اوتوز مرحله
وکابل یکرمی مرحله وبخارا اون ایکی منزلدر اراده شهر یوق کوپلر واردر بعضلر ایدر
بلخدن کابله طغری یول بش مرحله دراوچی چولدر وبلخدن شبورقان ایکی منزل
مرواون ایکی منزل ومرودن نیسابور وهراة وبخارا اون ایکیشر مرحله در سرخسدن
نسا شماله یکرمی سکز فرسخ ونیسابور بش منزل مرودن ابیورد غربه اوچ منزل اندن
نسا بر منزل نساء خوارزم شرقه سکز مرحله در طوسدن نیسابور ونسا ایکیشر مرحله
وجام اوچ مرحله غرب وشماله دوشر مروالروددن بخارا یدی منزل شرقه دوشر احوال ملوك
خراسان معین الدین سکزنجی روضه ده عبدالرحمن فامی کتابندن نقل ایدرکه سلفده
خراسان والیلری هراتده مقیم اولوب سائر بلادده توابع ونواب کوندررلردی هجرتك
یکرمی طقوزنجی سالنده هراة صلحله النوب مرودخی اول سالده اسلامیان الینه کیردی
بر سنه صکره نیسابور النوب عبدالله بن عامر خراسانه کلدکده انده مقیم اولدی وجنکله
فتح ایلدی خراسانك اکثر شهرلرینی مزبور عبدالله الوب صکره سعید بن عثمان بن
عفان والی اولدی ایکنجی دفعه عبدالله بن عامر کیرو خراسانه کلوب بر زمان حکم ایلدی
بعده حکم بن عمرو غفاری وعبد الله بن زیاد وعبدالرحمن بن زیاد وسالم بن زیاد وعبدالله
بن خازم سلمی قتیبه بن مسلم ایامنده اون سنه خراسانه حاکم اولدی بعده امیه بن عبدالله
قرشی دورت سنه واوغلی یزدویزدك برادری فضل بن مهلب حکم ایلدی بعده قتیبه بن
مسلم ایکی سنه حاکم اولوب طقسان التی تاریخنده قتل اتدیلر بعده وکیع بن اسود برآی
وکیرو یزید بن مهلب عامل عراق ایکن خراسانه کلوب برآی اوتوردی واوغلی مهلبی عامل
خراسان قلدی التی آیدن صکره عقبه بن الحواج حارثی کلوب بر ییل ایکی آی سوردی

عبد الرحمن بن نعيم ابادى يى يرينه قويوب كندى عمر بن عبد العزيزه كتدى بر ييل يدى
ايدنصكره سعيد بن عبد العزيز قرشى كلدى برسنه حكم ايلدى اسد بن عبد الله نجلى
اوچ سنه والى اولدى صكره حكم بن عوانه يى خليفه قلوب عراقه كتدى التى آيدن صكره
اسد كيرو كلوب بش آى متصرف اولدى بعده جنيد بن عبد الرحمن اوچ بوچق ييل
عامل اولوب صكره عماره يى ايكى آى يرينه خليفه قلدى وعاصم بن عبد الله عامرى
اوچ آى واسد بن عبد الله نجلى دورت سال جعفر بن حنظله ونصر بن سيار ليثى التى سال
عامل اولدى ابو مسلم خروج ايدوب دولت آل عباسه منتقل اولدى بنى اميه نك آخر
واليسى ابراهيم بن الحارث حنفى ايدى بعده نهار بن عبد الرحمن عامرى والى اولدى بنى اميه
واليلرى يتمش ايكى سنه حكم ايلديلر يوز يكرمى سكزده ابو مسلم عثمان كرمانى يى هراته
والى تعيين اتدى بعده ابو منصور بن طلحه الخزاعى وداود بن كراز باهلى والى اولوب يوز قرق
التى ده لعريان خروج ايلدى انلرك فتنه سى دفعندن صكره مشمرخ ضبى يوز التمش
دورتده هراته كلوب ضبط اتدى بعده جنان بن نعمان وهرون بن حميد وقطن بن محاربه
دهلى ويزيد بن جرير واسمعيل بن غزوان والى اولدى بونك زماننده يوز يتمش سكز سنه سنده
عظيم يوز كوستردى ومشمرخ اوچ كره عامل اولوب يوز طقسان برده رافع بن ليث كارى قوت
بولدى هرون رشيد انى اصلاح ايچون خراسانه كلوب طوسده وفات اتدى بعده محمد
بن شداد ايكيوز سنه سنده التى آى عامل اولوب بعده هرون بن حسين اوتوز يدى آى سوردى
بونك زماننده واقعۀ كارزكاه ظهورا تدى اندن صكره مزبور ابراهيم بن محمدى خليفه قلوب بعده
يعقوب بن عبد الله حاجب عامل اولدى والياس بن اسد سامانى وعزيز بن نوح وعبد الله
بن محمد معبدى ترتيب اوزره ضبط ايلديلر بونك عصرنده عظيم قحط اولدى ابراهيم ابن الحصين
ايكيوز يكرمى ايكيده والى ايكن مشرق جانبندن بر عظيم نجم ذو ذوابه كوروندى كه مثلى سبقت
اتمش ايدى عبد الله طاهر اول سالده وفات اتدى والى هراة جبريل بن عبد الله ايدى
بعده عباس بن عبد الله كلدى صكره وكيلى بن حسين وعزيز بن السرى ومحمد بن
نوح وحسين بن عبد الله والى اولوب ايكيوز اللى التى ده يعقوب بن ليث سيستاندن
كلوب داود بن منصور عادله ايالت هراتى ويردى داود اول سنه فات ايدوب
برادرى عباسى خليفه قلدى بعده عزيز بن السرى واضرم بن السيف اولدى صكره طاهر
بن حفص مستولى اولوب معمر بن مسلم جنكنه كتدى وكشته اولدى معمر بن مسلم
كلوب هراتى ضبط اتدى هرون عباسى خليفه قلدى بعده محمد والى اولوب ايكيوز التمشده
عمرو بن ليث كه برادرى يعقوب اهوازده وفات اتدى وعمرو قايم مقامى اولدى مزبور
دخى على بن حسن درهمى خليفه قلدى عمرو ايكيوز التمش يدى ده سيستانه كيدوب بحر بن
احنف بعده عمرو بن عماره ويوسف بن معبد والى اولديلر ناكاه رافع بن هرثمه مرودن هراته كلوب
يوسفى طوتدى وابو جعفر بن احمدى خليفه قلدى بعده شادان والئ خراسان اولديكه
نيسابورده

نيسابورده عمرو بن ليثك خليفه سى ايدى وعمرو ايكيوز سكسن يديده يابخه وار وب اسمعيل
بن سامانى النده مقتول اولدى دولت سامانيان وغيرى تاريخ مزبورده مسطوردركه سامانيان
طرفندن هراته كلن اول عامل ابو على حسن بن على مروالرودى ايدى كه ايكيوز سكسن
يديده كلدى اندن صكره سيمجور كلوب بعده اسمعيل بن محمد دهستانى خليفه سى اولدى
بعده رافع برادرى محمد بن هرثمه كلوب صكره احمد بن سهل كه نصر بن احمد طرفندن كلمشدى
هراتى يكرمى كون محاصره ايدوب اوچيوز التى سنه سنده صلحله الدى بعده ابو الفوارس
كلوب نيشابوره كتدى هراة خلقى عبد الرحمن بن محمدى امير اختيار اتديلر اون دورت
آى سوروب ابو منصور مهانى دخى بر ييل حكومت اتدى برادرى حسن يرينه كلدى
اندن صكره سيمجور اولدى ابو على قمى كلوب اهل هراة ابو عمرو سعيد بن عبد الله ضبى يى
امير اختيار ايلديلر ابو بكر طغار حاجب والى اولوب اوچيوز اون سكزده ابو ذكريا يحيى بن
احمد وايكى برادرى منصور وابراهيم بخاراده محبوس ايديلر چقوب ساسى يى هراته
كونديلر ابو بكر فرار اتدى بعده منصور بن على نصر بن احمد طرفندن نصب اولندى
صكره ساسى كيرو كلوب امير ابو ذكريا ايالتى قراتكينه ويردى اعيان بلددن اون دورت كيمسه يى
طوتوب قتل وخلقى ضبط اتدى ابو ذكريا كوچوب كتدكدن صكره نصر بن احمد كلوب
ايالتى سيمجوره ويردى وبرادرى اردنجه كتدى ابو ذكريا سمرقنددن كيرو هراته كلوب
قراتكينى كيرو نصب اتدى كوچدكده قراتكين فوشنجه واروب ابو بكر محمد بن مظفر وطغار
حاجب كلوب ابراهيم بن فارسى والى قلديلر اوچيوز يكرمى رمضاننده معزول ايدوب منصور
بن على يه ويرديلر مزبوردن صكره ابو العباس ابن الجراح وملكاتكين وابو جعفر عزيز وابراهيم
سيمجور والى اولديلر بارى ويران ايدوب نيسابوره كتدى اوچيوز اوتوز سكزده
عبد الرحيم مارقى مالان كيرو سنك جنوبى كمرلرينى يبقوب قرق برده ابن الجراح والى ايكن
كوهه كتدى امير ابو يحيى اسعد بن محمد سامانى كلوب اوچ كون قهندزى قپادى شميران
شحنه سى ايله جنك ايدوب خلقندن برجماعتى اولدردى واول سالده ابو على تولكى طحابى
ايدوب مسجدلرى ياقدى صكره ايالت هراة ابو الحسن محمد بن ابراهيم سيمجوره وابو منصور ابن
عبد الرزاقه ويريلوب بونلر زماننده دخى نيجه جنكلر وفتنه لر اولدى بعده الپ تكين وكيرو غارت
ابو الحسن سيمجور وابو الحسن فاريابى وطلحه بن محمد نسفى والى اولديلر اوچيوز اللى دورتده
فتنۀ قرامطه ظهور ايدوب رئيسلرى ابو الحسن داودى قتل اولندى بعده ابو الحسن مزنى
والى اولوب اوچ يوز التمشده ولايت سلطان محمود سبكتكينى يه متعلق اولدى وابو على
سيمجور كلدى بعده اوغلى ابو القاسم ويتمش برده ابو الحسن يتمش اوچده باتش حاجب
وكيرو ابو على سكسن برده لمنكو والى اولدى سكسن ايكيده نوح بن منصور وسبكتكين
كلوب ابو على ايله جنك ايلدى ابو على بوزولوب امير سبكتكين ولايته مستولى اولدى
سكسن سكزده بكتوزون طقسان التى ده تركان خانى كلوب چوق فساد اتدى سكزده

سلطان محمودا یله جنك ایدوب بوزلدی بوندن صکره مملکت سلطان محموده مسخر اولوب
اوغلی مسعود حکومت ایتدی دورت یوز یکرمی سکزده سلجوقیلر کلوب صلح ایله هراتی
الدیلر کیرو مسعود غلبه ایدوب آخر مودده بوزلدی غزنه یه کیدوب اوتوز ایکی ده مقتول
اولدی بو اثناده هراة حاکمی قالدی شیخ ابو محمد عصمی تغلب ایله ضبط ایلدی آخر شیران
کوتوالی ایله جنکه دوشوب برادری شیخ رافع یرینه کجدی بعده منصور بن اشعث انی قتل
ایدوب تغلبله والی اولدی سلجوقیلر کلوب کیدوب شهره ظفر بولامزلردی قحط
وغلادن خلقك چوغی طاغلوب قهندز وربض اول زمان خراب اولدی استیلاء
سلجوقیان بر خراسان صکره سلطنت معز الدوله موسی ده قرار ایدوب منصوری
اولدردی وشهری قبضه تصرفنه الدی بعده ابو شجاع الب ارسلان سلجوقی کلوب شهره
مستولی اولدی وزیری مشهور نظام الملك حسن تدبیرا یله ممالکی تسخیرا یلیوب معمور
قلدی الب ارسلان اوغلی شمس الدوله طغانشاهی هراته کوندروب بعده ظهیر الملك ابو منصور
سعید بن محمد نیسابوری والی اولدی الب ارسلان وفات ایدوب اوغلی ملکشاه یرینه کجدکده
ایالت کیرو برادری طغانشاهه ویرلدی مزبور طغان ظلم وطغیان مسلکنه سلوك اتمکله
ملکشاه انی قالدروب اصفهان قلعه سنه قودی امیر برسق والی اولوب صکره مؤید الملك
ابو بکر عبد الله بن نظام الملکه ویریلوب درت یوز سکسن بش رمضاننده نظام الملك شهید
اولنجه سوردی بعده ملکشاه دخی وفات ایدوب امور مملکت مختل اولدقده ملك ارسلان
هراته کلوب صکره امیر قول سارغ قبورث الب ارسلان او وزیری عماد الملك احمد بن
نظام الملك والی اولدیلر عماد برادری ملك ارغون ایله جنك ایدوب بوزلدی ایالت ارغونه
مسلم اولدی برمدتدن صکره کتدی قولی یدنده کشته اولوب ملکشاه اوغلی برکیارق
هراته کلدی امیر حبشی بی والی قلوب مزبور چوق فساد اتدی آخر سلطان سنجر بن
ملکشاه کلوب دیاری انك شرندن خلاص اتدی درت یوز طقسان اوچ شعباننده
حبشی ماجد هرات ایله اسفزار اراسنده بر بلوك اشرار ایله سلطان سنجر او زرینه کلوب
مغلوب ومقتول اولدی برکیارق ایله بولنوب عراقه کتدی بشیوز اون ایکی ده سلطان
غیاث الدین محمد وفات ایدوب سلطنت برادری سنجره مسخر اولدی پس ظهور اسلامدن
سلطان سنجر زمانه کلنجه خراسان تختی اولان هراة شهرینه اولا معاذیان حکم ایلدیکه
معاذ بن مسلم اولادیدر بعده طاهریان وسامانیان وسیمجوریان ومحمودیان وسلجوقیان
وخوارزمشاهیان بو ترتیب اوزره ضبط ایلدیلر بو اثناده سلاطین غور وملوك کرت
مستولی اولدی بو ایکی دولتك هراته اختصاصی سائردن زیاده وانلرك آثار خیری هنوز
باقیدر سلاطین غوریش تن ومدتلری التمش درت سالدر بونلری لکرمی سکز بجی
فصلده ذکر ایلدك بو محلده هرات والیلرینی اجمالا ایراد لا بأسدر وقتا که غزنه پادشاهی محمود بن
ابراهیم پادشاه اولدی حسین بن سام غورا مارتن ویروب مزبورك کاری بلند اولدی
چون

چون دولت غزنویان اخر اولدی علاء الدین حسن بن حسین بشیوز قرق بشده لشکر
چکوب هراتی الدی ودار ملك قلدی پادشاه کاردان ایدی التی ییل حکومتدن صکره
رحلت ایدوب اوغلی سیف الدین محمد یرینه کجدی سلطان سنجردن صکره بلخی الوب
عمی زاده سی محمده ویردی لشکر عراق اوزرینه کلوب بشیوز اللی سکزده جنك ایتدیلر
سیف الدین جنکده دوشوب عم زاده سی غیاث الدین محمد یرینه کجدی اوغوز لشکری ایله
عظیم جنکلر ایلدی وبرادری شهاب الدین ابو المظفری هراتده یرینه نصب ایدوب کندی
غزنه یه کتدی واندە تمکن ایتدی بعد زمان ملوك هنددن سنکین نام کیمسه اوزرینه
کلوب شهاب الدین اوتوز بیك عسکر ایله یوز بیك قدر هندیلری بوزدی سنکین نام
جنکده دوشوب اوغلی کوکاز خراجه کسلدی بو اثناده اوغوز قومی فرصت بولوب خراسانه
طمع ایلدیلر غیاث الدین برادری ایله کلوب نیسابوری محاصره وفتح ایتدی خراسان
کیرو انلره مسخر اولوب پهلوان محمد حرمکی والی نصب ایتدیلر بشیوز طقسان یدی ده
غیاث وفات ایدوب برادری شهاب الدین غزنه ده یرینه کچمکله سلطان محمد خوارزمشاه
مروه لشکر کوندروب عظیم جنکدن صکره محمد حرمك دوشوب سلطان محمد مروی
الدی شهاب الدین لشکر چکوب اوزرینه کلدکده بوزولوب غزنه یه وهنده کتدی
بعده ارایه مصالحون کیروب بلخ وهراة شهاب الدینك مرو ونیسابور خوارزمشاهك اولمق
اوزره صلح ایتدیلر بعد زمان شهاب فدائیلر غدری ایله شهید اولوب محمود بن سام یرینه
کجدکده جری اولمغله امر مملکته مستولی اولدیلر کندی هراتده قالوب یدی ییل حکومت
ایتدی التیوز اونده برکون خانه سنده مقتول بولندی بوندن صکره مملکت خوارزمیلره مسلم
اولوب سلطان جلال الدین طرفندن ملك شمس الدین محمد جوزجانی خراسان والیسی
نصب اولندی جنکیزخان ایله میانه لری بوزولوب عسکر مغول ماوراء النهری برباد ایتدکدن
صکره بری طرفه یوروییوب تولی بن جنکیز خراسانه کلدکده شمس الدین قارشی قویوب
حرب مهماتن کوردی وهراتده قپاندی اول زمان هراتده یوز طقسان بیك قدر جنکه قادر
کیمسنه وار ایدی طرفین جنکه اغاز ایدوب برکونده اوتوز بیك قدر معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مزبوردن صکره ابو العباس ابن الجراح وملکاتکین وابوجعفر عزیز وابراهیم
والی سیمجور اولدی یارینی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوجیوز اوتوز سکزده عبد الرحیم
مارق مالان کیرو سنك ادم دوشدی یدی کون علی التوالی جنکدن صکره مغول عسکری
غالب کلوب شمس الدین جنکده دوشدی شهرلونك اراسنه خلاف دوشوب جنك
وصلح بابنده ایکی فرقه اولدیلر بالاخره صلحله شهری ویردیلر کفار مغول تولی فرمانیله
خلقی دورت بلوك ایدوب هر برینی بر دروازه دن چقاروب قتل عام ایتدیلر هر بر طرفده
التی کره یوز بیك ادم قتل اولندی دیو سراج منهاج تاریخنده نقل ایدر اول کون اخشامه دك
تیغ خون اشام یوروییوب ارته سی رفع اولندی وایکیوز بیك کیمسه قدر قالدی انلردن

دخی جلال الدین اتباعنی قردیلر و شهر حکومتنی ملك ابوبکره و شیخلکنی منسکای نام
کیمسه یه ویروب دوندی وبووقعه التیوز اون یدی ده ظهوره کلدی بعده هرات خلقی
کیروتك طورمیوب مزبوراتی اولدردیلر واتباعنی قیروب ملك مبارز الدین سبزواری یی
حاکم نصب ایتدیلر جنکیزخان غضبه کلوب ایلجیکدای التمش بیك مغول عسکری ایله
اوزرلرینه کوندروب تنبیه ایتدی که بودفعه هراة خلقندن متنفس قومیه مزبور
دخی التیوز اون سکز شوالنده کلوب شهری محاصره ایلدی اللی بیك قدر پیاده وسوار
اطرافدن هراته کلوب الات حربله طولشلر ایدی چقوب عظیم جنکلر ایلدیلر اون
طقوز اواسطنه دك محاصره وجنك ممتد اولوب مغول عسکری کتدکجه قوتده
وخراسانیلر ضعفده اولیجق ارالرینه تفرقه دوشوب صلح وجنك بابنده نزاع ایتدیلر
بواثناده ایلجیکدای فرصت بولوب طپراق قله دن جمادی الاولی اوائلنده شهری الدی
وفرمان ایتدی که صغیر وکبیر وجوان وپیردن برکیمسه قومیوب قلیجدن کچورن مغول
کفاری اوشنوب خلقی قتل عام ایتدکدنصکره یدی کون دخی اوراده یقوب شهرك
جمله بنالرینی برباد ایتدیلر بودفعه اوج کره یوز بیك نفس قتل اولندی سکزکوندن
صکره کوچوب کتدیلر تکرار ایکی بیك اتلی دخی کوندروب مخفی وفراری وار ایسه اله
کتوروب اولدردیلر انجق اون التی کیمسه بعض صعب یره تحصن ایدوب قورتلدی
بعده کلوب نیجه زمان شهرده بونلر اولدی صکره تدریجله اون بریلده کیرو عمارته یوز
طوتدی استیلاء ملوك کرت بونلرك اولی ملك شمس الدین محمد کرت دریدری ابوبکر
کرت سلاطین غورعهدنده امیر سپهسالار ایدی سلطان شهاب الدینه قرابتی وار
ایدی جنکیزیاندن منکو قاآن خان اولدقده واروب هراة ونیمروزایالتی منشورین الدی
بعده ارغونه انتساب ایدوب سند صوینه وارنجه ممالکه والی اولدی نظم مصالح جمهورده
سعی مشکور اولوب ممالکده عدل اینتی اجرا ایلدی هلاکوخان خراسان وعراقه مستولی
اولدقده ملك شمس الدین برسبیله متنفر اولوب التیوز اللی سکزده اوزرینه کلن مغول
لشکری ایله حدود سیستانده جنك ایدوب بوزدی کیرو هراته کلوب ایلخان لشکری ایله تکرار
جنك ایتدی وغالب کلدی بعده ارسال رسل ایله اظهار انقیاد ایدرب عواطف ایلخانی یه
مظهر اولدی حدود باکوده برکه خان جنکنده دلاورلکی ابقا خانك معلومی اولیجق اکرام تاله
ایلدی اول جنکده اون یوده یارلتمشیدی التیوز یتمش بشده ابقاخان درکاهنه واروب سعایت
بدخواهان ایله درون ابقادن متغیر ایدی الیقویوب من بعد خراسانه کتمکه اذن ویرمدی
ورکون حمامده مسموم هند ولنه یدوروب یتمش التی شعبانینده تبریزده انتقال ایلدی اوغلی رکن
الدین کرت که ملك شمس الدین کهین دیرلردی یتمش یدیده یرینه کچوب هراته کلدی سکسنده
قندهار لشکری کچوب وافر مال الدی سکسن ایکی ده اوغلی علاء الدین یرینه قونوب کندی
خصارینه کتدی اوجده ارغون خان هراته کلوب علاء الدینه نوازش اتدی کیده رك اعداخوبه
علاء الدین

علاء الدین دخی پدری یاننه واردی خراسانیلر حالی مکدر اولوب اکثر کوچدیلر مغول
طائفه سندن نکودری اون بیك قدر لشکر ایله کلوب هراتی غارت وتخریب اتدی
هرمحله ده ایکی آدم انجق قالوب طقسانده غازان خان امیر نوروزی بش بیك اتلو ایله
خراسانه کوندردی ایکی سنه معاف اتدی آززمانده هرات کیرو معمور اولدی ملك
شمس الدینه مکتوب کوندروب ایالتنه دعوت اتدی شمس الدین اعتذار واستغفار ایدوب
اوغلی فخر الدین طلبی ایله کوندردی امیر نوروز اکا اکرام ایدوب هرات حکومتن اکا ویردی
غازان خان دخی خلعت ومنشور کوندروب طقسان التی ده نوروز غازاندن اعراض ایدوب
فخر الدین دخی انك جانبنده بولندی غازان اوزرلرینه عسکر کوندروب نیجه جنکلر اولدی
صکره فخر الدین نوروزدن دونوب طوتدردی قتلقشاهه کوندردی قتل ایدوب هراتدن
کوچدی التیوز طقسان سکزده امیر نکودراوچ بیك قدر آدم ایله عراقدن هراته کلدی
فخر الدین انلری هراتده اسکان ایلدی لکن انلر قوم سفاك بی باك اولمغله خلقه
تعدی اتدیلر غازان خانه شکواجیلر واروب برادری خدابنده یی اول قومه کوندردی مزبور
دخی مازندراندن قالقوب نیسابوردن فخر الدینه آدم کوندروب نکودریانن وسنجریانی
استدی عذروبهانه کوستر مکله هراته کلوب نیجه جنکلر ومحاصره لر اولوب باالاخره
اوتوز بیك دینار الوب دوندی کتدی فخر الدین التیوز طقسان طقوزده برج وبارو وخندکی
مرمات ایدوب حصاری استوار قلدی وپای حصارده عیدکاه ایچون برمیدانی دیوار ایله
چوبردی وایچردن دخی خندك کسوب محکم قلدی وبرخانقاه بنا ایدوب مسجدلری تجدید
اتدی پای حصارده بازار ملك دیمکله مشهور سوقی یاپدی یدیوز ایکی ده اولجایتو سلطان
بن ارغون برادری غازان یرینه کچوب فخر الدینی دعوت اتدی فخر الدین بهانه ایله وارمیوب
خدابنده دخی اون بیك سوار ایله امیر دانشمند بهادری اوزرینه کوندردی کلوب هراتی
محاصره ایلدی فخر الدین چقوب نیجه جنکلر اتدکدن صکره بهادر آدم کوندروب
بن اولجایتو حکمنه مخالفت ایدمم برقاج کون نام وس پادشاهی یه رعایة ملك اماغله کوهه
کیدوب براوغلنی یرنده قویسه جانبنه انفع ایدی دیمکله فخر الدین قبول ایدوب کتدی
جمال الدین محمد سامی اختیار الدین قلعه سنی محافظه یه قودی بهادر هراته کیروب حصارك
استحکامنی کوردی وجیه الدین اهل هراة طغیاننه باعث بو حصاردر دیمکله بردروازه یی
ییقدردی بعده محمد سام بهادری حصاره ضیافتنه دعوت ایدوب اول دخی محمدی ازاله
ایچون کیننده آدم قودی جمال الدین اکاه اولوب بهادر کلدکده اتباعی ایله قتل ایلدی بعده
اولادی کلوب هراتی محاصره ایلدی انلرله دخی دوکشوب غالب کلدی یدیوز التی ده
ملك فخر الدین وفات ایدوب برادری غیاث الدین محمد یرینه کچدی اولجایتو اوردوسنه
واروب مرعی اولدقدن صکره کلوب استقلال اوزره سند صوینه دن آب آمویه وارنجه
حکم ایلدی وجنکیزیاندن یونك کوردوکی رعایت و التفاتی برپادشاه کورمدی یدیوز اونده

شهزاده تیمور ماوراءالنهردن کلوب شیرغاندن مرغابه کلنجه اولجایتو وفاتنه دک مدارا ایله
کچندی ابوسعید جلوسندن صکره یدیبوز اون سکزده تیمور خراسانی الموق سوداسنه
دوشوب صکره برزمان جام ده ساکن اولدی یدیبوز اون طقوزده مبارکشاهی سردار
ایدوب هراة محاصره سنه کوندردی کندی دخی کلوب فیروز آباد دروازه سی اوکنده
اون سکز کون عظیم جنکلر اولوب تیمور عسکرندن قرق بیك قدر آدم دوشوب شهره
ظفر بولمایجق اطرافنی تخریب وغارت اتدی ومأیوس ومحروم کتدی وبالاخره یدیبوز
یکرمی ده مقتول اولدی غیاث هرات جامعنی تجدید ایدوب بر حمام وقصر وایکی کاربان
سرای ومعتدد خانقاه یاپوب وقفلر قودی یدیبوز یکرمی برده بجه کیدوب اوغلی
شمس الدین محمد یرینه قالدی کلدکدن صکره یکرمی طوزده وفات ایدوب شمس الدین
هراة حکومتنه مکین اولدی لکن مزبورده اول مرتبه استقلال اولمامغله برادری
معزالدین حسین مستولی اولوب هراتی ضبط ایلدی وسلطان ابوسعید وفاتندن صکره
اکثر دیاری قبضهٔ تصرفنه الوب پادشاه کامکار اولدی که سائر اقرانی کچدی امراء جنکیزیه دن
امیر غزغن بعض مفسدلر تحریکی ایله کلوب هراتی محاصره و قرق کون جنك ایدوب
بالاخره صلح ایله کتدی یدیبوز یتمش برده معزالدین وفات ایدوب اوغلی غیاث الدین پیرعلی
والی اولدی برادری ملك محمد ایله نزاع اوزره ایکن خواجه علی موئد سبزواری خروج ایدوب
نیسابور وسبزواری الدی غیاث الدین دفعاتله اوزرینه واروب چوق جنکلر ایلدی استیلاء
تیمور بر خراسان یدیبوز سکسن برده تیمور ایلچیسی کلوب مقدمایدری معز صداقتنه بناء
غیاث دخی تجدید موافقت اتدی یدیبوز سکسن ایکیده امیر تیمور باغ بیلاقنه کلوب غیاثی
یانه دعوت اتدی غیاث متردد اولوب بالاخره کلمیجک تیمور هراة اوزرینه توجه اتدی برادری
ملك محمد قارشو واروب عواطف کوردی تیمور اولاقوشنجه کلدکده خلقی چقوب
دوکشدیلر بر هفته مقاومتدن صکره شهر النوب تخریب وخلقی قتل اولندی بعده هراته
کلوب محاصره ایلدی ملك غیاث عیش وعشرته مقید ایکن نردبانلر ومنجنیقلر قوریلوب
جنکه آهنك اتدیلر اوچ کون کچدکده طشره شهر بندی بوزولوب ایکی بیك قدر نفری
تیمور اوکنه ایلتدیلر عفوایلدی شهرلوانی کوروب تیمور جانبنه میل ایلدیلر ارایه آدم
کیروب کوردیلر که جنك وعناد ایله خلاص ممکن دکل غیاث طشره چقوب استیمانله شهری
وبردی تیمور حکمیله شهرك باروی قدیمنی ییقدیلر بودکلو مکلف برجلر وآهنین قپولر خاکله
یکسان اولوب خندکی طولدی قپولری شهر سبزه نقل ایدوب خزاین ودفاینی
چقاردیلر وخلقدن مال امان جمع اولنوب اعیان کتخدالردن ایکیوز قدر کیمسه شهر سبزه
نقل اولندی وبو وقعه یدیبوز سکسن اوچ محرمنده واقع اولوب اول سنه غیاث کیرو خراسان
حکومتنه قالوب تیمور سمرقنده کتمش ایدی غیاث کیرو خلاف قدیمنه عود ایدوب تیمور
دخی ایکنجی دفعه خراسانه کلوب غیاثی اولادیله اخذ ایدوب ماوراءالنهره کتوردی وهراة
حکومتنی

حکومتنی اوغلی میرانشاهه وبردی سکسن بشده کیرو کلوب خراسانده غوریلرك بقایاسنی
استیصال اتدی غیاث دخی اولادی ایله اوزکندده محبوس ایکن قتل اولندی بو اثنالرده
خراسانده خاصة هراة واسفزارده غوریانك فتنه وفسادی برزمان ومکانده اولمش ایدی
جزالرین بولدیلر یاتلر نجه نیجه بیك بیکناه مسلمانلر دخی برباد اولدی انلرك سببیله
خراسان خراب اولمش ایدی یدیبوز طقسان طقوزده حکومتی شاهرخ بن تیمور
ویریلوب مزبور میرزا دولتنده تدریجله کیرو یرینه کلدی سکزیوز اللی ده سلطان شاهرخ
وفات ایدوب نبیره سی بابر میرزا خراسان ملکنی ضبط ایلدی التمش برده اولدخی انتقال
ایدیجك اوغللری شاه محمود ایله میرزا ابراهیم نزاع اوزره ایکن میرانشاه حفیدی ابوسعید
کلوب خراسان ملکنی اللرندن الوب هراتده تمکن اتدی التمش اوچده جهانشاه ایله جنك
بعده صلح ایلدی سکزیوز یتمش ایکی ده آذربیجان ملکنه طمع ایدوب اوزون حسن
اوزرینه کتدی وقره باغده منهزم وکرفتار شهید اولدی سلطان حسین منصور بن بیقرا
خوارزمده ایدی کلوب خراسانی ضبط ایلدی اوزون حسن ایله جنارانده دوکشوب
غالب کلدی وطقوز یوز اون برده وفات ایدنجه سلطنت سوروب دنیادن کتدی عاقل
وفاضل پادشاه ایدی سلطان شاهرخك وسلطان حسینك بلاد خراسانده خاصة
هراتده نیجه آثار خیری واردر مدارس ومساجد وخانات وحمامات کبی بونلر زماننده شهر
مزبور کالاول معمور اولمش ایدی مزبوردن صکره اوزبکیلردن محمد خان شیبانی خراسانه
مستولی اولوب حسین بیقرا اولادی بدیع الزمان وغیری الندن الوب ضبط اتمشیدی
اون التی ده شاه اسمعیل صفوی فارس وعراقی الدقدن صکره خراسانه هجوم ایدوب
محمد خان الندن الدی صکره اوزبك عسکری برایکی دفعه فرصت بولوب کیرو المشلر ایدی
ضبط میسر اولمیوب الان رافضیان النده قالدی رجال خراسان ارنلری افواه ده
مثل سائر بودیاردن قوپان اکابر سائره نسبت کثیر ووافردر ذکری سبق ایدن بلاده
منسوبلرك اشهری ایراد اولنمش ایدی خاصة هراته منسوب اولانلرك اشهری علمادن
هرویلر چوقدر شیخ الاسلام حفید تفتازانی کبی ومشایخدن شیخ الاسلام عبدالله
انصاری وجشتیاندن خواجکان وشعرادن حکیم ازرقی ومولانا سعید وركن صاین
ومولانا بناهی ومیر سید محمد جامه باف وغیری کبی فصل ٤ ٣ در مملکت قومس وطبرستان
ومازندران بو فصلده اوچ مملکت ذکر اولنور اما قومس معرب کومس در خراسان ایله
عراق عجم اراسنه دوشر بر قاج پاره شهری مشتمل مملکت ودار ملکی دامغان در سکسن
طقوز درجه طول واوتوز یدی عرضده نیسابوردن اوچ مرحله جنوبه مفازه کنارنده صویی
ازبر اوجوزلق یلده در نزهه ده یازیسی هوشنك ایدی باروسنك دوری سکز بیك قولاج
ایدی هواسی کرمه مائلدر ایوامرودی اولور دیمشدر وقریه لردن جهارویه حوالیسنده
صویی ازو صارمترق بر چشمه واردر که قازوراتدن برنسنه براقسه لر دامغانده بر عظیم

روزکار ظهور ایدوب اغچه لری قرار کجر آدم واروب یاك اتدکده ریح ساکن اولور کبار حنفیه دن
قاضی القضاة ابو عبد الله دامغانی بو شهره منسوبدر سمنان کسر سین مهمله ایله
سکسن یدی درجه طول اوتوز التی درجه عرضده قومس شهرلرندن بر شهردر مفازه کنارنده
دامغاندن کوچك بسطامدن بیوك بر شهردر ری ایله دامغان اراسنده دوشر صویی چایدن
هواسی معتدل یردر انار و فستق وانجیری غایت ایو اولور کبار مشایخدن شیخ علی الدوله
سمنانی بو شهره منسوبدر بوکا متصل سمنك نام بر بلده دخی واردر غربیه دوشر سمنانله
نیسابور اراسی اوچ مرحله در بونك قبله طرفنده سرخاب نام بر قصبه بر بوچق مرحله در
بسطام طقسان درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده قومس بلادندن هواسی معتدل
حاصلی غله ومیوه بر کوچك شهردر بوندن جرجانه ایکی کونده واریلور مشایخ کبارندن
بایزید بسطامی بو شهره نسبت اولنور و قبری دخی انده در اما طبرستان که تبرستان معربیدر
نزهه ده حمد الله قومس ایله برحده ادخال ایدوب خراسان وعراق عجم ومفازه ماژندرانه
متصلدر دیو قومس بلادندن غیری خوار وکرد کوه و فیروزکوه و دماوند و مریم
وخرقان نام قصبه لری بو حدده یازوب باقیسنی ماژندران اولکه سندن عد ایلمشدر
تقویم البلدانده ماژندران طبرستانك اسمی اولدوغنی مراصددن نقل اتمکله بز دخی
بو مقامده اکا تابع اولوب ماژندرانی باشقه ایراد ایلمدك وجه تسمیه بو دیارا کثر میشه زار
طاغستان اولمغله بر عسکر بالته لرله اورمانلغی قیروب چکمکله تبرستان دینله یاخود اعجام
کسیلوب برینه شهرلر بنا اولندوغی آلته منسوب اوله حدودی شرقنده خوارزم جنوبنده
خراسان شمالنده بحر شروان غربنده دیلم وکیلان درکیرو تقویمده طبرستان ایکی ناحیه یه
تقسیم اولنمشدر بری قومس که خراسانه متصلدر بری ماژندران که انك شمالیدر دیو یازار
بو تقسیمدن ظاهر اولور که یوقاروده ذکر اولناجق ماژندران شهرلری دخی کیرو دیمشدر
طبرستان غایت صعب طاغلر ایله احاطه اولنمش اوته سی دوز مملکتدر مسالکنده
طبرستان خلقی اکثر پیوسته ابرو یعنی اچق قاشلو وصاچلری چوق سریع الکلام اولور
غذالری و نانلری اکثر برنج وبالقدر سارمسقی سورلر نزهه ده ایدر ماژندران لواحقی ایله
یدی تومندر ١ بری جرجان که دار ملکی در ٢ برد مورستاق ٣ استرآباد ٤
آمل ورستمدار ٥ دهستان ٦ روعد ٧ ساستان جرجان که ضم جیم ایله
کرکان معربیدر طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده طاغه
قریب دوز یرده بر بلده مشهوره در هر بار انده امطار اکسك اولمیوب بر نهر کبیر طاغدن
کلوب کنارنه اوغرامغله هواسی حرارت ورطوبت اوزره در وباسی چوق غربایه
مخالف یردر اول اجلدن جرجان مقابر خراساندر دیرلر نهایت اشجار ونباتات
انده غایت قوی کلور سائر یرده اون ییللق شجر انده بر ییلده یتشر سهل و یایلا یمشی اولور
بر بلده بریه و بحریه و سهلیه وجبلیه در خرما واوزوم وعناب کبی غله و پنبه وابریشم یری در
کرماده

کرماده برفی طاغده زیاره وصتك دوری یدی بیك قولاج ایدی سلیمان بن عبد الملك زماننده
یزید بن مهلب فتح ایلدی آل بویه زمانینه کلنجه انده کثرت وتغلب وار ایدی انلر زماننده جنکلرده
مغلوب اولوب قرلدیلر مغول عهدنده خلقی قتل عام اولنوب کمسه قالمدی صکره کیرو
عمارته یوز طوتدی اکثر خلقی شیعی واهل کرم در فیروز ساسانی تورانیان ایله نزاع اوزره اولوب
ضررلرین دفع ایچون انده طولی اللی فرسخ بر دیوار چکمش و بو دیاری سد اتمشیدی اثار قدیمه دن
انده ایکی دکرمن طاشی واردر حجمی ایکی ذراعه قریب وقطری یکرمی ذراعدر محمد بن جعفر
صادق قبری انده زیارتکاهدر فحول محققیندن علامه شرف الدین سید شریف علی بن محمد
جرجانی بو شهره منسوب اولوب سکز یوز اون التی ده وفات اتمشدر وبو شهر جرجانك مستقل
تاریخی واردر آبسکون سکسن طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده بحر خزر کنارنده
طبرستان وجرجان اسکله سی بر قصبه در جرجاندن اوچ مرحله در نهری بوکا اقار آمل سکسن
یدی بوچق طول اوتوز یدی بوچق عرضده کنار بحرده بر بلده متوسطه در بوندن ساریه یه
ایکی کونده واریلور جانب شرقنده هم نام بلده که آخر حد طبرستاندر بش فرسخ وسالوس
اون ایکی فرسخ یردر حمد الله ایدر ظهمورث بناسی بر بیوك شهردر هواسی کرمه مائل
یایلا وساحل میوه لری حاصل اولور یردر لوز جوز انکور خرما تورنج لیمون کبی ومشموماتی
غایت خوب اولور ابو جعفر محمد بن جریر طبری بو شهردندر ماوراء نهرده بر آمل دخی
واردر اول اجلدن بوکا آمل طبرستان دیرلر اوتلاغی قیونه غایت یرار مسعودی مروجده
ایدر ترکستاندن کلور بر نهر عظیم بحره دوکلدوکی یرده د نهر بو شهری اوچ بلوك ایدر
یری اورته ده جزیره کبی دار ملك انده در وایکیسی ایکی طرفده برینه کیلر اوزرنده جسر
قورلمشدر مامطیر آمل ناحیه سنده بر بلده در اراسی التی فرسخ و بوندن ساریه دخی التی
فرسخدر هم آملدن بش فرسخ شرقنده آخر حد طبرستان بر قصبه وساری اسکله سیدر
عین الهیم دخی دیرلر ساری سکسن سکز درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده طهمورث
بناسی بر شهر وسطدر ساریه دخی دیرلر دوری تقریبا دورت بیك قولاج کلور میوه وغله
یریدر ونواحیسی چوقدر بوندن آمل ایکی مرحله واسترآباد دورت مرحله در سمنان
غربیسنه دوشر استرآباد همزه نك فتحی وکسری ایله وتانك کسری ایله ساریه وجرجان
اراسنده سکسن طقوز بوچق طول اوتوز سکز عرضده بر بلده در نزهه ده استارآباد نامیله
دریایه قریب آب وهواسی معتدل حاصلی ابریشم وغله ومیوه بر شهر وسط یازار بوندن
جرجان ایکی مرحله وساریه دورت مرحله وآمل اوتوز طقوز فرسخدر تقویمده استرابینسنك
اسمی اولمق اوزره یازار اما ظاهر بودر که قاتریری اولدوغندن اوله کبار نحاتدن شیخ رضی
بو شهره منسوبدر دهستان طقسان بر درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده جرجان ایله
خوارزم اراسنده آخر حد طبرستان بر بلده در اسلامده عبد الله بن طاهر بنا اتمشدر
قدیمدن قباد بن فیروزه منسوب هواسی کرم صویی چایدن میوه سی آز یردر

جربادقان در بایکان معربیدر سکسن طقوز بوچق طول او توز سکز عرضده جرجان ایله
استرآباد اراسنده دوشر بربلده در برجربادقان دخی عراق عجمده یازلدی بو اسمله ایکی شهردر
رستمدار نزهه ده یوز پاره قریه یی مشتمل بر ولایتدر اکثر ینك صویی شاه روددن
وهواسی کرمه مائل اولمق اوزره مسطوردر رویعد سکسن سکز درجه طول او توز بدی
درجه عرضده برشهر وسطدر رویان سکسن التی بوچق درجه طول او توز التی عرضده
طبرستان طاغلرنده بربیوك شهردر شارستان دخی دیرلر برصعب عقبه باشنده بنا
اولنمشدر وافر ناحیه لری وار بوندن بلاد دیلم وقزوینه حدی اون التی فرسخ یزدکباد
شافعیه دن صاحب البحر ابو الولید بو شهره منسوبدر ناقل سکسن یدی درجه طول او توز
التی بوچق عرضده آمل نواحیسنده صویی و چمنزاری چوق برقصبه در بوندن آمل دورت
فرسخ وسالوس بر مرحله در لارجان سکسن التی بوچق طول واو توز التی بوچق عرضده
طبرستاندن آمل ایله ری ارا سنده بربلده در هر بری اون بشر فرسخ مسافه دوشر کرشه
طقسان درجه طول قرق درجه عرضده جرجاندن شماله دورت مرحله یرده دکز
کنارنده برقصبه در فروه طقسان درجه طول قرق بر درجه عرضده کره دن بش مرحله
یرده برقصبه در تقویمده فراوه یازار خوارزمدن غرب وجنوبه دوشر دماوندی حمد الله
قومس وطبرستان حدنده ادخال ایدوب قصبه سنه پیشان دیرلر کیومرث بنا ایتدی در
صردر دیدی لکن بز عراق عجمده ذکر ایلدك ویمه کسر واو ایله سکسن یدی بوچق
درجه طول او توز التی بوچق عرضده دنباوند ناحیه سندن برقصبه در ری ایله طبرستان
ارا سنده دوشر هواسی سرد غله سی وصویی وافر بر در کرد کوه دامغاندن اوچ فرسخ یرده
منصور آباد رستاقی در زراعتی ومحصولی وافر اولور فیروزکوه دماوند دنبنده برقلعه در
هواسی سرد اولمغله اشجار بتمز آب خوار قلعه دبندن بحر غله سی محصولی وافر یر در خرقان
بسطامه تابع هواسی لطیف صویی وافر برقریه در مشایخدن ابو الحسن خرقانی انده
یاتور بونلردن غیری نزهه ده کبود جامه ونیم مردان وشهر آباد نام شهرلر طبرستاندن یازیلوب
کبود جامه غله سی وابریشمی وافر عریض ولایتدر ونیم مردان استرآباددن اوچ فرسخ یرده
برجزیره در شهر آباد سلفده برقصبه ایدی حالا خرابه دردیمشدر تقویمده سالوس جهت
قربده بحر کنارنده طبرستان شهرلرینك آخری در برصعب یرده واقع اولمشدر طبرستاندن
دیلمانه اندن کدیلور دیو یازار منسالکده سعید آباد رویان نواحیسنده بربلده در مهدی
عباسی نایبی سعید بن دعلج بنا اتمشدر دیو تحریر ایدر نهر جرجان مازندران طاغلرندن
چقوب یکی شهر درنه سندن بحر میدان سلطانه وجرجانه اوغرار بر زیرده مزرعه لری
سقی ایدر وابسکون اوکنده بحر خزره دوکلور بونك اکثر یری غایت عمیق وعاطلدر
کنارلری یاروتاق اولمغله کچمك عظیم مشکلدر بر کون اولمازکه انده آدم ویا حیوان بوغلمیه
بونهرك طولی تقریبا اللی فرسخدر احوال ملوك بو اقالیم اسلامدن اول ملوك فرس
حکمنده

حکمنده ایدی انوشروان بیوك برادری کیوشه و برمشیدی یدی ییل حکومتندن صکره
طغیان ایدوب برادری یدنده مقتول اولوب مز بورك حفیدی باوند ملوك فرس انقراضندن
صکره هجرتك قرق بشنده مملکت خلقی طلبی ایله والی اولدی بونك اولادی سلسله سنه
باوندیه دیرلر اوچیوز طقسان یدی تاریخنه کلنجه اون دورت نفر حکم ایلدی وملوك
مازندران اوچ طبقه اوزره اولوب قرق بش سنه سندن یدیوز اللی یه وارنجه حکم ایلدیلر
اراده علویلر وخلفانوابی حکومتی قاریشوب کاه بونلر منقرض اولوروکیرو ظهور
ایدردی وبونلر اکثر طبرستان طاغلرنده اولمغله ملوك جبال دخی دیرلر اول طبقه سی
ذکر اولنان تاریخده قابوس تسلطی ایله منقرض اولوب باوندیه نك طبقه ثانیه سی
درتیوز التمش التی ده ظهور ایلدی باوندیه اولادندن اصبهبد حسام الدوله شهریار بن
قارن خروج ایدوب ملك موروثی الدی واولادندن شمس الملوك رستمه وارنجه سکز نفر
حکم ایلیوب التیوز التی ده ابو الرضا حسین بن محمد علوی مز بورنه خروج وقتل اتمکله
بو طبقه مز بوره ده آخر اولدی طبقه ثالثه کیرو حسام الدوله سابق اولادندن حسام الدوله
اردشیر بن کیدخوار اولادی درمز بور التیوز اوتوز بشده ظهور ایدوب طبرستانه
مستولی اولدی ویدیوز اللی سنه سنه وارنجه سکز نفر حکم ایدیلر اخرلری فخر الدوله
حسن در تاریخ مز بورده کیا حسن جلاوی مز بوری قتل ایدوب مملکتنه مستولی اولدی
دولت جلاویه ظهور ایلدی بو سلسله دن دخی التی کمسنه طقوز یوز طقوزه وارنجه حکم
ایلیوب قزلباش ظهوری ایله منقرض اولدیلر وباوندیه عصرنده دولت علویه
طبرستانیه ایکیوز اللی تاریخنده ظهور ایدوب داعی کبیر حسن بن زید مازندرانه
مستولی اولدی اولادندن کمسه اوچیوز اون التی تاریخنه وارنجه حکم ایلیوب منقرض اولدیلر
اوچیوز اون بشده دولت زیادیه ظهور ایدوب اسفار بن شیرویه سر عسکری مرداویج بن زیاد
طبرستان وجرجانه مستولی اولدی اولادندن طقوز نفر درتیوز یتمش سنه سنه وارنجه ممالکی ضبط
وحکومت اتدیلر بونلردن شمس المعالی قابوس مشهور پادشاه ایدی وملوك دابویه که کاویان
اولادندن ایدیلر دابویه هجرتك قرق سنه سنده رستمداره مسلط اولوب بش نفر احفادی
یوز قرق سنه سنه وارنجه حکم ایلیوب منقرض اولدیلر وکیرو مز بور کاویان سلسله سندن
بادوسبان هجرتك قرقنده رویانه تمکن ایدوب رستمدار خلقی اکا تابع اولدیلر وسکز یوز
سکسن بر تاریخنه وارنجه اولادندن او توز بش نفر حکم ایلدیلر کاه شرفا بونلره شریك
اولدی صکره کاویان اعقابندن آل کیومرث ظهور ایدوب طالقانده قلعه نور
ورستمدارده بجوره مستولی اولدیلر بونلره ملوك بجور دخی دیرلر بونلر امامیه مذهبی اوزره
اولمغله شاه ظهوریله منقرض اولدیلر علویلردن دولت قوامیه که سید قوام الدین
مرعشی اولادندن اولوب یدیوز التمش تاریخنده آمل طبرستانده خروج ایلیوب مملکتی
الدی انده اولادندن یکرمی اوچ نفر طقوز یوز التمش طقوزه کلنجه حکومت اتدیلر وشاهلره

سعرقو وایمکله برزمه اولدیلر بعده شرفاء مازندران دیرلر وبونلره زوزافرونیه دولتی
برقاج زمان شریك اولدی انلر برقاج نفردر بوجمله نك تفصیلی فذلکه ده یازلمغله بونده
اجمالا نقل اولندی فصل ۳۰ دراقلیم خوارزم ودیلم وکیلان اوتوزبشنجی فصل دیلم
وکیلان وخوارزم مملکتلری ذکرنده در امادیلم فتح دال ایله امم سالفه دن برجیلك یعنی قبایلك
اسمیدرکه منزللرینه اول قوملك اسمی علم اولمشدر ابن اثیر جامع الاصولده بنی مضردن باسل
بن ضبه انده واروب تزوج ایدوب دیلم اندن وجوده کلدی ابودیلم اولدر دیمشدر کیلانك
ایسه کیل جمعی در تعریب ایدوب جیل دیرلر کسر جیم ایله بلاد دیلمه مجاور برنیجه
قریه یی مشتمل صقعك یعنی دیارك اسمیدر انده بر بیوك شهر یوقدر جیلان دخی دیرلر اول
اجلدن دیلم خدنه ادخال ایدرلر دیلم وکیلانك حدودی غربنده بعض آذربیجان وشرقنده ری
وطبرستان جنوبنده بعض آذربیجان وبلاد قزوین وشمالنده بحر خزر ایله محدوددر ابن
حوقل ایدر بلاد دیلم سهل وجبلدر دوزیرلری جیل وجیلان تسمیه اولنور که دیلم
طاغلرینك ایکی شمال جانبنده دریایه وارنجه بر قوناق عرضی دخی زیاده ونقصان اوزره طولی
دریا کناریله ممتد اینجه اوزون اوالردر کاه بعض یرلرده دریا طاغی دوکر وانجق بریول
قدر ضیق اولوب کچیلور اك واسع عرضی ایکی مرحله اولور بودیار خلقی اکثر نحیف
وسبکسر وناپاك اولوب لسانلری نه فارسی نه عربی بر مخصوص دیلدر سلفده مجوسی
ایدیلر صکره بعضیسی اسلامه کلدی حمد الله نزهه ده ایدر کیلان اون ایکی شهردر دریای
خزر کنارنده طولی سفید رودن موغانه وار عرضی دیلمیان طاغلرندن دریایه منتهی اولور
مغول زماننده حقوق دیوانیه سی ایکی تومن ایدی اعظم بلادی لاهجان در سکسن
دورت درجه طول اوتوز ایکی بوچوق عرضده دیلم طاغلری دبنده دوزیرده باغلو باغچه لو
اقارصولو بر بیوك شهردر دریادن ایکی مرحله بعید ودارملکدر لنکرو لاهجاندن برمرحله
شرقه دوشر دریا کنارنده بر اسکله وبندر قصبه در کاه یوز قدر سفینه لیمانه لنکر
براغور اصفهید سکسن بش درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده حاصلی غله وبرنج ومیوه
برشهر وسطدر ناحیه سنده یوز یاره قدر قریه سی واردر حقوق دیوانیه سی ایکی تومن
وطقوز بیك دینار در تولم تقریبا ذکر اولنان طول وعرضده دریا کنارنده طاغدن
ایکی مرحله بعید حاصلی غله وبرنج ونارنج وترنج دوزیرده ماسوله دن کلن نوخاله صویی
کنارنده برشهردر بودخی دارملکدر بك اوتورر ماسوله طاغ دبنده برقصبه در نوخاله
وخنده خاله صولری بونك شرق وجنوبندن کلوب تولم غربندن بحره وشرقندن کلن ماسوله
صویی ایله اول شهر اوکنده دکزه دوکلور قومن یومن معربی در تقریبا ذکر اولنان طول وعرضده
حاصلی غله وبرنج وابریشم بر بیوك شهردر واسع ناحیه سی واردر دکز ایله طاغ اوراسنه
دوشر بوندن ماسوله شرق وجنوبه برمرحله وتولم غرب وشماله برمرحله ودریا کنارنده
سالوس دخی برمرحله در خنده خاله ونوخاله صولری ایچندن بحره کالار تقریبا ذکر اولنان
طول

طول وعرضده اردبیله تابع جبل خلخال ناحیه سنده لاهجاندن شرق وجنوبه دوشر
بربلده در رشت یومندن برمرحله شرقه دوزیرده برقصبه در بوندن دریایه ایکی کونده
واریلور شفت سکسن بش بوچق طول اوتوز سکز عرضده رشتدن برمرحله شرقه طاغده
برکوچك شهردر بوندن دریایه برکونده واریلور بو ایکی شهرك هواسی کرم ومتعفن
وخلقی کوهی وبی تمیزدر لکن غله وبرنج وابریشم حاصل اولور کوتم شفتدن برمرحله شرقه
باغلی باغچه لی برشهر وسط ودار ملکدر دریادن برمنزل بعید یرده اولوب کیلان
حاکمی بونده اوتورر وبازاری طورر کوجستان کوتمدن برمرحله شرقه دریا کنارنده سرحد
کیلان ولاهجان بربندر واسکله اولمغله محصولی وافردر کرکان وطبرستان وشروانده
کمیلر کلور کیدر دولاب تولمدن ایکی مرحله غربه دریا کنارنده بر بیوك شهر ودار ملکدر
یکرمی بیك قدر خانه سی ووافر اقارصولری واردر ناحیه سنه کسکر دیرلر بوندن اردبیل
اوچ مرحله غربه وجبل دیلم برمرحله جنوبه دوشر قزل اغاج دخی غربنده بش مرحله در
لشنشاه لاهجان ایله حسنکاه اورته سنده دوزیرده باغلی باغچه لی اقار صولو
بر بیوك شهردر طاغدن برمرحله ودریادن برمرحله بعید دوشر وافر چنار اغجلری وار خلقی
اکثر عسکری وتجاردر پشیشا باغلی باغچه لی صویی چوق لشنشاهدن شرقه
برشهردر دریا ایله طاغ اورته سنده دوشر پرنج وغله یربد راکثر صولری شرقدن
کلور وخلقی اکثر عسکریدر حسنکاه لنکردن برمرحله شرقده دریا کنارنده باغلی
باغچه لی برشهر وسطدر برنهر کبیر شرق طرفنده طاغدن کلوب غربندن بحر
دکزه دوکلور طاغ بوندن اوچ مرحله در تنکالین تمجان دخی دیرلر پشیشادن
اوچ مرحله شرقده دریا کنارنده اقار صولو برشهردر اکثر خلقی شرفادر کرنجیان
کوبجان دخی دیرلر تنکالیندن ایکی مرحله شرق وشمالده طاغده برقصبه در نزهه ده اردشیر
بناسیدر دیو یازار رودبار تقویمده دیلم دارملکی اولمق اوزره طاغده برشهردر دیو ابن حوقلدن
نقل ایدر بغداد ومرو وطوس وشاش قریه لرندن بر قریه دخی رودبار تسمیه اولنمشدر
کوکه کوجسبانندن برمرحله شرقه دوزیرده برقصبه در کوجسبان شمالندن سفید رود نام
فراتدن بر بیوك نهر کلوب کوکه یه اوغرار ودکزه کیدر طاغ ودکز کوکه یه برر مرحله در
کیسم کوکه دن نصف مرحله شرقده طاغ اتکنده دوزیرده باغلی باغچه لی صولری چشمه لردن
برشهردر بودخی دار ملك عد اولنور وبازاری طورر دریادن ایکی مرحله بعیددر دلمان
کیسمدن ایکی مرحله شرقه طاغده باغلی باغچه لو بازارلو بیوك شهردر بوندن کنار دریا
دورت مرحله وقزوین دورت مرحله در لاهجان بونك ایکی منزل شرقنه دوشر خشکرو
کرنجیاندن برمرحله شرقه طاغده برقصبه در دریا کنارینه بوندن ایکی کونده واریلور
سفید رود کوکه ایله لاهجان اراسنده مابین برر مرحله باغلی باغچه لی بازارلی برشهردر
دریابوندن دخی ایکی مرحله بعیددر بعض اوصاف کیلان خواند امیر ایدر کیلان اطرافی

صعب سنكستان ميشه لو طاغلر وعقبه لر وصويي چوق بيكازلي صحرالردر واكثر اوقاتده
انده باران اكسك اولماز خلقنك طعامي اكثر بريج وبالق وقوش اتلريدر قيون اتي وياغلي
نسنه لر انده غايت مضردركه يغمور برقاچ كون وكيجه ياغوب خلق بيزار اولدقده اكر
كيجه تلكي سسني واردنجه كوپك سسني اشتسه لر مسرور اولورلر علامت انقطاع
باراندر البته ايرته سي آچلور ديو تجربه اتدكلريني قزويني تحرير ايدر ومملكت كيلان ايكي
قسمدر بري لاهجان وتوابعي وبري رشت وفومن وملحقاتيدر هر برينك باشقه حاكمي
واردر بونلرك توابعي وملحقاتي مخلوط يازلدي بيانه ظفر بولنمدي مملكت خوارزم تقويمده
خاء معجمه نك حركتني ضمه ايله فتحه بيننده والف الف صحيحه دكل برجنس الف مسترقه
ومختلسه در بو يله تلفظ ايدرلر ديو مراصددن نقل ايدر ابن الفرات وجه تسميه سنده معناي
خوارزم ارض هوان يعني خورلق يري در زيرا خلقي خورلق كورمنجه اطـــاعت اتمزلر
ديمشدر لكن زم قبيله معناسنه ايدوكي اقاليم فارس فصلنده كچمش ايدي هفت اقاليم
صاحبي سلفده ملوكدن بري برقومي بو بيابانه نفي ايدوب واردقلرنده خانه لر ياپوب تمكن
اتدكلر برزماندن صكره ملك مزبور منفيلري تفحص ايچون آدم كوندروب كلدكده كوردي كه
اولر بالمشلر واودنلر يغمشلر نهردن بالق اولايوب طبخ ايدرلر انلر لسانده خور لحم وذم
اودون معناسنه ايدي ات واودون يري انجق ديه رك تركيب اولنوب خوارزم دينلدي
بعده ملك مزبور انلره مرحمت ايدوب دور تيوز نفرك هر برينه بر تورك عورتي كوندردي
توالد وتناسل ايله براقاليم خلقي اولديلر بونلرك اكثري شجيع وجري اولوب اوتوز بيك قدر
اتلوبهـــادر عسكر چقاريردر بو مملكت خراساندن وما وراء نهردن منقطع اطرافي
مفازه براقاليم صغير وطولاني در معمور يرلرينك جيحون كنارنده وسعت وعرضي كركانجه
وارنجه كتدكجه زياده اولوب ايكي اوج فرسخ مسافه يه وارر غايتي طاغ دينده بر قريه كه
بش فرسخدر حدودي جنوبده خراسان غربده بعض بلاد اتراك وشرقده ماوراء نهر
وشمالده بلاد ترك ايله محدوددر نهر جيحون اوزرنده ايكي اطرافده آخر عمارتدر اندن اوته
نهر مزبور اوزرنده شنلك يوقدر و بو اقليمك هواسي غايت سرددر شدت برددن ال اياق
دوشر و نهر جيحون بونك حدودنده منجمد اولور دار ملكي كركانج كبري در اوركنج دخي
ديرلر طقسان دورت درجه طول قرق اوچدن اون دقيقه اكسك عرضده جيحونك
غرب جنوب كنارنده برشهر عظيم اولوب التيوز اون سنه سنه كلنجه غايت معمور ايدي تاتار
خراب ايليوب بعده في الجمله معمور اولدي حالا دار ملك وشهر خوارزم بودن عبارتدر
بوندن آمل اون ايكي مرحله وبحيره التي مرحله در كركنج صغري ذكر اولنان طول
وعرضده كبري دن اون ميل يرده جيحونك كنار غربيسنده برشهر وسطدر كركنج فسوي
وجرجانيه خوارزم ديرلر امهات بلاد جيحوندندر وبونك فضلنده نيچه حديث روايت
اولنوردي بو هفت اقليمده ذكر ايدر كات طقسان دورت درجه طول قرق بر بوچق عرضده
برشهر در

برشهر در سلفده خوارزم قاعده سي ايدي جيحونك كنار شرقيسنده اولمغله نهر بصوب
خراب اتمشيدي خلقي مرتفع يرده بنا اتديلر سلفده بونك قهندزي وجامعي وار ايدي سراي
خوارزمشاه جامعه قريب ايدي وجردور نام بر نهر صغير شهر ايچندن كچوب جيحونه
اقار وايكي طرفي چارشي بازار ايدي نهر جيحون شرقيسنده خوارزملك بوندن غيري شهري
وقصبه سي يوقدر فقهاء حنفيه دن معراج الدرايه صاحبي قوام الدين وايسا غوجي
شارحي حسام الدين ومغرب صاحبي ناصر الدين مطرزي وخواجه ابو الوفا وپهلوان
محمود بوريا ومولانا كمال الدين حسين وغيري بو شهره منسوبلردر زمخشر فتح زايله
تقريبا ذكر اولنان طول وعرضده بر بيوك قريه در صاحب الكشاف علامه جار الله
بو قريه دن ايدي بشيوز اوتوز سكز سنه سنده كركانجده وفات اتدي هزار اسب
طقسان بش درجه طول قرق بر درجه عرضده جيحونك كنار غربيسنده بر قلعه حصينه در
كاتدن التي فرسخ يره دوشر نهر جيحون ايچنده جزيره كبي واقع اولوب انجق بر يا پلمش يولي
واردر خوارزمشاهلردن اتسز بونده قپانوب لشكر مغول بش آي محاصره ايله الوب خلقي
قتل عام ايلدي درغان هزاراسبدن يكرمي دورت فرسخ مرو جانبنه آخر حد خوارزم
بر قصبه در خيوه جيحون شرقيسنده اوركانجدن بر مرحله يوقاري بر معمور قصبه در
جيحونك كنار غربيسنه دوشر بونلردن كات ايكي مرحله يوقاريدر وزير شهري خيوه
قرشوسنده بر قصبه در حيوق دخي ديرلر شيخ نجم الدين كبري مقامي اندهدر بعض
اوصـــاف خوارزم مسالكده ايدر خوارزم بر نعمتي چوق وميوه سي وافر يردر نهايت
جوز اولمازوانده لطيف كرباس اورواپنجه صوفلر وزيبا ديبالر اشلنور خلقي اكثر جوانمرد
وصاحب مروت تاجرلر واكثري اهل سفردر لسانلري خراسان خلقي لسانه مغاير
وطرز وطورلري دخي كندولره مخصوصدر و بو اقليم اوغوز وتورك بلادنه مجاور اولمغله
اكثر جنك وجدال اكسك اولميوب اكثر خلقي حرب وضرب امرنده ماهر شجيع ومرابط
قومدر لكن چوغي مذهب اعتزال اوزره ديرلر وبو ديارده زر وسيم وسائر معادن انواعي
اولور خراجي سلفده دورتيوز سكسن طقوز بيك درهم ايدي انهار خوارزم اقاليمنده اولان
انهارك چوغي نهر جيحوندن آيريلور وجيحوني بزكلجك ماوراء نهر فصلنده ذكر ايدرز
مسالكده ايدر خوارزمك يوقاري آمو طرفنده حد اولنه طاهريه ديرلر جيحون جنوبنده درندن
التي فرسخ يوقاري جيحوندن بر نهر آيريلور آقار كاوخواره ديرلر عرضي بش ذراع وعمقي ايكي آدم
بو يقجه در اوزرنده صندللر كزر وخوارزم قريه لري اكثر بونك كنارلرنده در ايكي فرسخدن
صكره بر نهر دخي آيريلور آقار رودكريه درلر قريه لرك بر مقدارين سقي ايدر بونك عرضي چوق
دكلدر و جيحون غربيسنده جيحوندن آيريلور نهرلر چوقدر رود هزار رودكرد اهواس رود اله
رود بوه رود حيره كبي بونلرك كيمنده زورقلر يورر وهر قريه نك بر ارمغي واردر جيحوندن اقوب
مزارعن سقي ايدر بحيره خوارزم كه تاتار اكاقره دكز واكوز صويي ديرلر رحمه الله ايدر بونك دوري

يوز فرسخدن زياده وصويى شورە دركركابخدن التى مرحله شماله دوشر وبحر خزر ايله
بونك اراسى يوز فرسخه قريب مسافه در بعض آب جيحون وآب شاش بو بحيره يه دوكلور
مسعودى مروج الذهبنده ايدر ربع مسكونده بوندن بيوك كول يوقدر ديو اقاليم اربابى
ذكر ايدرلر لكن فرنكى اجغرافيالرده رسمى كورلميوب ترجمه اولنان اطلسده بوكا تعرض
وبيان يازلمدى ظاهر بودركه انلرك بو قليمه وقوفى اولميه بهرحال غدير مزبور برغدير عظيم
اولوب شاش كبى نهر عظيم بوكا اقوب نه طعمى متغير اولور ونه ارتر اول اجلدن بعض عوام
بونك التنده بحر خزره منفذى واردر ديرلر بى معنى سوزدر زيرا داخل اولان نهرك اجزاء
لطيفه سى تحال وعنصره انقلا بله طاشمق لازم كلمز عوام علم طبيعى قانوننى بلمز ظاهرا
كور دوكى كبى صنور طلسم خوارزم قربنده برجبل عظيم كداوزرى قلعه لر وكويلر ايله
معمور در طاغ ايچنده برمرتفع ديه اوزرينه دورت قپولى بركنبد وقبه بنا اولنمش واول
ديه يى ماءراكد احاطه ايلمشدر قبه نك قپوسندن التون كلچه لرى بيغلمش كورينور
وصودن برطريقله عبور وقبه يه وصول ومرور ممكن دكلدر كمى وصال امثاليله هربار
تجربه ايدنلر غرق وهلاك اولدىلر مزبور صويه شجر وسائر خفيف اجرا مدن هرنه
قونسه فى الحال با تركيدر چقارمق دخى ممكن اولماز حتى سلطان محمود غزنوى خوارزمه
كلدكده طلسم مزبورى فتح مراد ايلدى اتراك ورعايا اوشوروب طاش واغاج كسدردى
وعسكرى ايله نيجه زمان چالشوب صويه دوكدىلر جمله محو اولوب اثر ظاهر اولمدى
ضرورى مأيوس اولوب فراغت اتدى ابوحامد اندلسى ايدربن اوچ دفعه خوارزمه سفر
ايدوب بو طلسمى كوردم مسالك خوارزم كركابخدن سمرقند اون مرحله ونسا
اون مرحله در بويول چول وقومسال اولوب ايكى اوچ قوناقده برصو بولنور وخراسان
شهرلرندن مرو يوزيكرمى دورت فرسخدر بو طريقله كركابخدن سوراوان التى فرسخ اندن
اندرابنان ايكى فرسخ اندن مارحسمين التى فرسخ اندن ديه ازرق يدى فرسخ اندن هزاراسب اون
فرسخ اندن سند بوراون فرسخ اندن رباط دهان شيدورت فرسخ محل مزبور ايكى طاغ اراسى
تنك واديدر نهر جيحون اندن عظيم صيت وصدا ايله كچراشيدنلرى مهابت اخذ ايدر اندن
شهر حفربند بش فرسخ اندن درعان يدى فرسخ آخر حد خوارزمدر اندن رباط بوداون فرسخ
اندن طاهرى اون فرسخ اندن سنك آباد التى فرسخ اندن رباط نوشا كر يدى فرسخ بومحلده
ايكى بيك قولاج قدر زمين ريك رواندر اندن چاه بيرون يدى فرسخ اندن رباط سوران
سكز فرسخ اندن ابدان كنج سكز فرسخ اندن ديه سقرى ايكى فرسخ اندن مرو بش فرسخدر
احوال ملوك ديلم مملكتنه منسوب اولوب اول ديار دن ظهور ايدن آل بويه دولتى در
اول اجلدن انلره ديالمه دخى ديرلر اولا ابوشجاع بويه ديلم خلقندن برشخص فقير الحال ايدى
بالق صيدى ايله كچنردى اوچ اوغلى على وحسن واحمد ملوك عراق نوابندن ماكان
خدمتنده اولوب مرادوبج ديلمى مزبوره غالب كلدكده آيريلوب مراد اوبج يانندە
واردىلر

واردىلر وقوت وقدرت صاحبى اولوب ايچلرندن عماد الدوله على اوچيوز يكرمى تاريخنده
ظهور ايدوب اصفهانى الدى كيدرك فارس وعراقه مستولى اولدى نتكه فارس اقليمنده ذكرى
اولنمشدر دور تيوز قرق سكز تاريخنه كلنجه بو سلسله دن اون سكز نفر فارس وعراق وديلم
وطبرستانه حكم ايلديلر اكثر ديار ديلمده بونلر طرفندن والى اوتوردى كندىلرى فارس
وعراقده اولديلر اما سلاطين كيلان ايكى طبقه در برقسمى ملوك لاهجان وبرطبقه سى
ملوك رشت در اولى على اصغر اولادندن كاركيا لقبى ايله ملقب برطائفه در فادر تيمور
ظهورى عصرنده انلردن مهدى كيا اهل كيلان طلبى ايله والى اولمشيدى اولادندن اون
نفر شاه طهماسب عصرينه كلنجه حكم ايلديلر ولاهجان توابعى ايله بونلرا لنده ايدى
قسم ثانى كه اسحق آوند اولادى در بونلره اميره وباج دولتى دخى ديرلر پيه پس وكسكر
وفومن ورشت بونلرك حكمنده ايدى علاء الدين وحسام الدين واميردواح
ومظفرخان بو ترتيبله بابالرندن حكومته وارث اولوب مظفرخان بغداد فتحنده
سلطان سليمانه كلمشيدى سنى اولمغله شاه عجم مزبورى ديارندن اخراج ايدوب
اولكه سنى سلاطين كيلانه ويردى آنلر اول شيعى ايدى صكره رافضى اولديلر
لكن شاه عباس انلرى دخى طرح ايليوب كيلانى الدى وكندى طرفندن والى وخان
نصب ايلدى اول سلسله دن خان احمد فرار ايدوب سلطان مرادخان زماننده دردولته
كلدى ودار السلطنه ده قرار ايليوب رومده قالدى شاه عباس نامه لرنده هربار مزبورك
طلبنى تكرار ايدردى مساعده رواكورلمدى دولت خوارزمشاهان بونلر بعض امراء
سلجوقيه قوللرندن انوشتكين اولادىدر وقتاكه داود بك سلاطين سلجوقيه دن بركيارق
امريله خوارزمه كلدى اتراك واليسنى قتل اتمشلر ايدى انوشتكين اوغلى قطب الدين محمدى
مصلحت كذار كوروب دورتيوز قرق سنه سنده خوارزمه والى نصب ايلدى وخوارزمشاه
لقبى ايله ملقب قلدى بعده سنجره دخى تقرب ايدوب مقرر نامه الدى وكتدكجه
دولت وشوكتى آرتوب اولادندن سكز نفر التيوز يكرمى سكز سنه سنه وارنجه ايران
وتورانك اكثرينى الوب پادشاهلق سورديلر وملوك اطراف ايله نيجه جنكلر ايلديلر
بالاخره جنكيز هجوميله مغول جنكنده بوزولوب دولتلرى برباد وكندىلرى منقرض
اولوب كتدى فصل ٣٦ در اقليم ماوراءالنهر او توزالتنجى فصل كتب اسلاميه ده ماوراءالنهر
ديمكله معروف اولان توران اقليمى بيانندە در ونهر دن مراد نهر جيحوندر كه شرقيسى
توران بريطرفى خراسان وايران يازيلور تقويمده ماوراءالنهر بلاد هياطله در توران جميع
ماوراءالنهرك اسميدر ديو قاموسدن نقل ايدر كمال پاشازاده توران تورجمعيدر تور بن
فريدون بو اقليمه والى اولدوغندن توران تسميه اولندى ديمشدر لكن نوادر اخبارده
عجم توركه تركان ديرلر تركستان شرقده اولمغله مشرق توران تسميه اولندى تحريف
تركاندر ديو يازار حدودى غربده خوارزم شرقده حدود هند جنوبده جيحون كه

اول حدبدخشاندن خوارزم حدینه وارنجه دریرانهر مزبور اعوجاج ایله شرقدن
قریه اقارشمالی حدود ترکستان ایله محدوددر بواقلیم ایکی نهرك وسطنده جیحون ایله
سیحون یعنی نهر شاش اراسنده واقع اولوب یدی تومنه منقسمدر هر تومندن
اون بیك قدر عسکر چقار واکثر ناحیه لری جیحون کنارنه دوشمشدر بخارادن سغده
وسمرقنده واسروشنه یه ممتد اولور سابقا ایلك خان زماننده دار ملکی مرغینان ایدی
صکره سمرقند اولدی سمرقند فتح سین ومیم ایله طقسان طقوز درجه اون التی دقیقه
طول واوتوز طقوز بوچق عرضده وادی صغد جنوبنده مزبور وادی یه مشرف محل
مرتفعده برشهر عظیم ومشهوردر بیوك سوری وخندقی واردر بر نهر شهرك ایچندن چقر
حصارینك دورت دروازه سی واردر دروازهٔ چین شرقده باب نوبهار غربده باب بخارا
شمالده باب کش جنوبده در محله لرنده وهر اوده صولر اقار سرطاق نام بری معمور بازار ومکلف
سوقدر بونك قهندزندن چقیلوب شهره باقلسه اکثری یشل اشجار کورینور بنالرینی
اورتمشدر وخندقی طلو صو در وارو شنك دخی مخصوص متعدد قپولری واردر درعید
آوردرانفسك درسرخس درافشینه درکوهك درروشنیك درديور درفرخنده کبی
وشهرك بناسی اغجدن وبالچقدندر اکثر خلقی اهل کمال وصاحب جمال اولور هفت
اقلیمده آثار بلاددن نقل ایدرکه بوشهری کیکاوس بن قباد بنا اتدی بعده اسکندر آکا محکم
سور چکدی روضة الصفا آخرنده یازارکه بوشهرك زمان سابقده دوری اللی بیك قولاج
مسافه قلعه سی وارایدی مرور ایامله ییقلوب جهان پهلوانی کرشاسب انده بولدوغی
دفینه ایله تکرار تجدید اتدی بعده کشتاسب کیانی معمور قلدی وماوراء نهر ایله
ترکستان میانه بر دیوار چکدی نوبت اسکندره کلیجك اول دخی توسیع وتجدید اتدی
تبابعهٔ یمندن شمر نام تبع تورانه سفر ایدوب بوشهری ویران قلدی اول زمانده شمر
تخریبی معناسنه شمر کند دیمکله مشهور اولمشیدی معربنده سمرقند دیدیلر بر روایتده
اول زمان سغد عظیم معمور ایدی مزبور شمر تخریب ایدوب بوشهری یاپمغله سمرقند
دیدیلر بوتقدیرده کند قریه معناسنه اولور لفظ ترکیبدر معنای اول قوپارمق معناسنه
کند لفظ فارسیدر قنالی زاده علی سمرکنت قریهٔ عظیمه معناسنه لفظ ترکیبدر اندن
معرب اولدوغی بعض اهل وقوفدن سمعله روایت ایدر ونمقمه تاتله کنت اقربدر
کنددن زیرا اول دیار بلادی اکثر کنته مضافدر تاشکنت کبی دیمشدر حبیب السیرده
ایدر ولید ابن عبد الملك عصرنده قتیبه بن مسلم حجاج طرفندن سمرقنده کلوب
بش آی محاصره دن صکره حاکمی هرسال معین مال ویرملك اوزره صلح ایله شهری
ویردی قتیبه انده مسجد بنا ایدوب بولدوغی اصنامی آتشه یاقدی اما واقدی
با بری ده یازارکه اهل سمرقند حضرت عثمان خلافتنده مسلمان اولدیلر وتابعیندن قثم
بن عباس اول ولایته مستولی اولدی که قبری سمرقندده در دروازهٔ آهنین کنارنده
شاه

شاه مزاری دیمکله مشهوردر امیر تیمور زماننده سمرقند برمرتبه معمور اولمشیدیکه
ایران وتوراننده آنك مثلی یوغیدی الغ بك زماننده دخی زیاده اولوب پادشاه مزبور وسط
شهرده برمدرسهٔ رفیعه وخانقاه وطشره ده رصدگاه بنا ایلیوب مشهور زیجی انده چقاردی
بوشهرك کنارنده کوهك دیرلر برجبل صغیره متصل اولور طاشلری اندن کتورلر وسوقاقلری
جمله طاش دوشنمشدر ونهری بتم وجغانیان طاغلرندن جانب جنوبدن کلور شهر ایچنده
جاری اولان صو یوللرینك اوقافی ومعاف قریه لری واردر نهر مزبور سمرقندده شرقه وغربه
متفرق اولوب نیچه ارماقلر ایریلور وهر بری بر وادی یی صیواب ایدر شویله که سمرقندك
اطرافنه یدی سکز کونلك یول کیدرسك جمیعا باغلی باغچه لو میوه سی وافر آب روانی چوق
کویلر وقصبه لر کورورسن وبر یوکسك یره چقوب بقسان جمله سبز درختستان کورر یاز کونلرنده
ارماقلرینك صویی ارتر عرجستان واسروشنه وسمرقند طاغلرینك قارلری اریوب سیللر
اولور وبوشهرك نواحیسی واردر بری بورمکه برناحیهٔ بی آبدر لکن معمور حبوبات ومواشیسی
چوق خلقی اغنیادر بری دخی بارکنت اسروشنه یه قریبدر اقارصویی وار لکن چراکاهی
یوق تنك یردر بری دخی روستای قوزع بارکنته متصلدر روستای باجر حدودی سمرقندده
طولی بر مرحله واسع ناحیه در روستای کیوربود دخی عظیم ناحیه ودرخستاندر روستای
ودان صحرا وطاغی مشتمل برناحیه درکش قربنده ایکیسنك دخی خلقی بکر بن وائل نسلندندر
بخنورلر وبونلره عباسیان دیرلر جمله سمرقند روستالری اون ایکیدر التیسی برجانبه دوشر
ارالری بر مرحله یاخود یارمشر مرحله در وشهر مزبورك اطرافنده لطیف مرغزارلر واردر
انلرك بری کان کل درکه سمرقند شرقیسنده دوشر آب رحمت دیمکله مشهور قره صو بونك
میانندن بچر بری دخی یورت خان درکه قره صودن چوبکان کله کیدر وصو بو محلی تمام احاطه
ایدر انجق ایکی اوچ یردن کچیلور بری دخی اولانك درکه بر کول کنارنده واقع اولمشدر اکثر میوه
سمرقندده خوب اولور متاعی مشهور کاغد وکاغده بکزر دری ونشادر وزیبق در خصوصا
سیب وامرود واناروا اوزم وخربزه غایت یری بریدن لطیفدر ونقشبندیه کبارندن خواجه احرار
عبید الله ونظام الدین احمد بن علی عروضی شاعر وفقهاء حنفیه دن ابو اللیث نصر
ومحققیندن صاحب الصحایف شمس الدین محمد وغیری دمشق سمرقند سمرقند
قریبسنده نصف مرحله یرده تیمور بناسی برشهر لطیفدر مروی درکه دمشق شامه نظیر
اولمق اوزره تیمور انده بر سور یاپوب معمور قلمشدر سغد ضم سین مهمله وسکون غین معجمه
ایله سمرقند قربنده برمشهور وادی ودنیانك دورت مسیره لرندن برمسیره در صاد
مهمله ایله صغد دخی دیرلر ابن حوقل بو مسیره یی سائره تفصیل ایلدی زیرا وادی سغد
حد بخارادن بتم حدینه وارنجه سکز مرحله قدر ممتد اولوب جمله اشجار مشتبکه وانهار
جاریه وچمنزارلردر نهایت صویی وافر اولمغله درختلری بلند اولمازو بو وادینك اورته سی
قریه لر باغچه بساتین ایکی جانبی مزارع وتارله لر اردی اوتلاقلر در اقارصولر کنارنده

چمنزاریر لرو باغچه لر ایچنده بی نظیر کوشکلر و حوضلر وبی مثل نشیمنگاهلر ایشلمشلر سکز
کونلک یول جمیعا میوه وباغ وبوستانلر بو مرتبه وسعت وبو طبقه ده لطافت نه رود ابله ده
ونه غوطهٔ دمشقده متصوردر وسغدک میوه لری سائر اماکندن لذیذ وخوشتر
اولور بیکند ونهر سغد اوزرنده بومحکث وکرمینه ودبوسیه وهجرود وکساسه وسبید رودکه
اندن سمرقنده واریلور بوجمله میانهٔ سغدده در سغد قصبه لریدر واول وادیٔ سغد سمرقنده
یکرمی فرسخدن ارتقدر وفی وادینک اورته سنده در دیمشدر بونک جمله صولری بتم
طاغلرندن کلور ونهری متشعب ومتفرق اولور هر بری بر روستاقی سقی ایدر کبار حنفیه دن
شیخ الاسلام علی سغدی بوقریه لرک برندندر فربر فتح فاو رایله طقسان التی بوچوق درجه
طول اوتوز طقوز درجه عرضده نهر جیحون کنارنده براوجوزلق معموربلده در بخارا ابتانبنه دوشر
وماوراءالنهردن خراسانه معبردر محدثیندن صحیح بخاری راویسی امام فربری بو بلده دندر
بخارا طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز طقوز بوچوق عرضده باغی باغچه سی وافر نواحی
وقریه لری معمور دوز یرده سغد سمرقندی غربیسنده برشهر مشهور وبندر معموردر لغت
مغانده مجمع علم معناسنه بخار لفظندن مشتق ایدوکی حبیب السیرده مسطوردر
سلفده اسمی محلث ایدی برکیمسه بونک قهندزندن چقوب اطرافه باقسه هر طرفنده
کوزاریمی بوسبزه زارکورر غایت لطیف یردر جمله صحراسی بربساط سبزکبی دوشنمشدر
میان سبزه زارده یر یر لطیف قصرلر وبنالر واردر قتی عالی وبی نظیر یاپلمشدر ذکر اولنان
بنالر بویر بخارلرینک مهارتنه دلالت ایدر سامانیان بناسی بر عظیم حصنی وبی نظیر اسواق
وجوامعی وسورینک یدی دروازه سی واردر واکثر نواحیسی جوانبنده دیوار بخارا داخلنده در
وحایط مزبور طولا وعرضا اون ایکی فرسخ یری احاطه ایدر ایچنده قطعا طاغ وبیابان یوق
جمله قریه لر ومزارع وباغ وبستانلردر طواویس وتورق وقرغانهٔ سفلی وبوم وروستا کاوحستوان
وفراوان سفلی وفراوان علیا واروان کبی هر بری برناحیه در خارجنده دخی برنیچه نواحی
واردرکه هر برنده انهاردن حرقلر کسلوب صولر اقتمشلردر روسای کرمنه ومناحس وفرغانهٔ
علیا ورستاق عرقید ناحیه لری کبی سغد سمرقندک صولری بخارایه کلوب عمودی شهر
ایچندن چقوب دکرمنلری دوندورر ومزرعه لرنی سقی ایدر جمله باغ وباغچه سی نهرلر
اوزرنده در اندن چقوب بیکنده وجیحونه کیدر اندن غیری متعدد انهاری واردر رود بزرک رودنوکند
رود ماکهان جویبار عارض رود نوبهار کبی ورود سغد عمودندن نیچه انهار ایریلوب قریه لره
کیدر ومزارعی سقی ایدر بری رود کافرکام درکه حرمشه وارنجه برناحیهٔ عظیمه یی سقی ایدر
ورود نوکند دخی برناحیه لکدر رود برجه رود بسته رود ارمینیه رود فراوان سفلی دخی برر
ایکیشر ناحیه یی سیراب ایدر و بخارانک اودونی طاغدن دکلدر جمله باغچه لردن کسیلور
ماوراءالنهرده بخارا میوه سندن لطیف میوه یوقدر وزمینی شول مرتبه منبتدرکه بر ایکی دونم
یرک محصولی برکیمسه نک اهل وعیالی ایله معیشتنه کفایت ایدر لکن خلقی چوق اولمغله
محصولی

محصولی وفا ایلمز اطرافدن غله کلمکه محتاجدر و بخارا خلقی زبان سغد سویلرلر اکثری
خوب وخوش خصلت اولورلر کلاه پوش وقبا پوشلردر اسواقدن غیری یرده بازارگاهلری
واردر اوقات معلومه ده جمعیت ایدرلر وقهندزی بن ایله مشهوردر دیرلرکه انده بغلنش علم
التنده جمع اولان عسکر منهزم اولمازو هیچ برپادشاهک جنازه سی طشره چقمیوب ایچنده
دفن اولنمشدر وقومی ملوک وحکامه مزید انقیاد اوزره دردیرلرکه بخارا وسمرقند وباخ زوایای
مثلث دوشوب ارالری یکرمی بش فرسخدر سمرقند وبخارادن شرق وشماله دوشر هفت
اقلیم صاحبی ایدر بخارایه اول اجلدن فاخره دیرلرکه قیامتده کثرت شهدا ایله فخر ابده جکدر
بوبلده دن اولقدر اولیا وعلما کلمشدرکه حد وحصری یوقدر یا الکز برعصرده دورت بیک فقیه
جمع اولمش ایدی که هر بری فتوایه قادر اصول وفروعده ماهر ایدی شیوخ حدیثدن امام
ابوعبدالله محمد بن اسمعیل که صحیح بخاری مؤلفی درو خاندان محبوبی که عمر بن مازه اولادی
صدر الشریعهٔ اول وثانی وبرهان الشریعه وتاج الشریعه اول سلسله دندر ومشایخ
نقشبندیه دن خواجه عبد الخالق وخواجه محمد بابا وسید امیر کلال وخواجه بهاء الدین
وخواجه علاء الدین عطار وخواجه حسن عطار وخواجه محمد پارسا واوغلی ابونصر پارسا
وسید برهان الدین خاوندشاه وامیر خواند محمد واوغلی خواند امیر وشعرادن ناصر وخواجه
عصمت ومولانا برندق وخیالی وسیفی وهاشمی بوشهره منسوبلردر بیکند طقسان سکز
درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده بخارادن برمرحله یرده بربلده در سوری تاتار خراب
ایلدی برلطیف جامعی واردر دیرلرکه بونک سلفده بیک رباطی وار ایدی بکی کند سکسن
سکز درجه طول قرق یدی درجه عرضده نهر شاش کنارنده بربلده در بخارادن شماله دوشر
مابینی یوز یکرمی بش فرسخدر نهر مزبوراندن چقوب ایکی مرحله ده خوارزم کولنه دوکلور
جند طقسان یدی درجه طول قرق یدی درجه عرضده سیحون کنارنده یکی کنده قریب
بربلده در طواویس طقسان یدی بوچق طول اوتوز سکز عرضده بخارا مضافاتندن
داخل حایطده بربلده در بخارا ایله اراسی یدی فرسخدر سلفده علماسی چوق معموربلده ایدی
قهندزی وشارستانی وار ایدی خراب اولدی ییل بازاری طورر موسم بوستانده ماوراء
نهر یلر کلوب تفرج ایدرلر باغ وبوستانی وافر یردر کرمینیه فتح کافله طواویسدن بیوک بخارا
ایله سمرقند اراسنده بربلده در چوق قریه لری واردر طواویسدن یدی فرسخ بعید دردبوسیه
فتح دال وضم باء مخففه ایله وادیٔ سغد جنوبنده خراسان یولی اوزره بربلدهٔ صغیره در
کرمینیه دن بش فرسخ یرده سمرقند ایله بخارا اراسنده دوشر قریه سی یوقدر فقهاء حنفیه دن
ابوزید عبدالله بن محمد دبوسی بوبلده یه نسبت اولنور نسف فتح نونله معرب نخشب در
سکسن سکز درجه طول اوتوز طقوز بوچوق عرضده بردوز واسع صحراده صولری وباغی
باغچه سی وافر بربلده در طاغلر بوندن کش سمتنده ایکی فرسخ بعید اولوب کش صولری
کلوب بونده جمع اولور نهر عظیم اولوب روستانلرینی صووارر وجیحونه کیدر جیحون ایله

بونك اراسی مغازه در خرابه قهندزی وربضی وربضنك دورت دروازه سی واردر دركش
در بخارا در سمرقند درغربی دار الامان سی نهر عظيمك كنارنده سربيل نام موضعده در نمازكاه
عيد دروازهٔ بخاراده وبازاری ربضنده در برقاج ناحيه سی وايكی قصبه سی واردر برينه بزده
وبرينه كشنه ديرلر كبار حنفيه دن حافظ الدين عبد الله محمد كه مدارك ومنار صاحبی در
وابو حفص عمر بن محمد كه متن عقايد وتيسير صاحبی در وابو المعين كه تبصره صاحبی در بو بلده يه
منسوبلودر بزده فتح بايله نسفدن التی فرسخ يرده طقسان طقوز بوچق درجه طول اوتوز
سكز بوچق عرضده برقلعه وقصبه در ديرلركه بونك بناسی افراسيابكدر فقهادن
شيخ الاسلام علی بزدوی وبرادری ابو اليسر كه علماء اصولدن اولوب متن مشهوری تأليفه
ايلمشدر بو بلده يه نسبت اولنور كش كافك فتحی وكسری ايله طقسان طقوز بوچوق عرضده
نسفه قريب بر بلدهٔ عظيمه در ديرلركه بونك وسعتی اوج فرسخ طول وعرضده واردر لكن نواحيسی
ايله جمله مسافه سی اولق كرك اوجوزلق ميوه سی بول يدر وميوه سی سائر بلاددن اول
يتشر لكن هواسی بد در سلفده بوكا شهر سبز ديرلردی سمرقند ايله اراسنده برطاغ واردر
بركونده آشلور بونك قهندزی وربضی وشارستانی واردر بازارلری ربضنده در بنالری
بالچق واغاج باغ وبوستانی وافر حبوباتی متكاثر يردر شارستانك دورت دروازه سی واردر
بری درآهنين ودر عبد الله ودر قصابان ودر شارستان بوكا باب تركستان دخی ديرلر برابر قريه
واردر خارجنده تركستان تسميه اولنور وبونك ايكی نهری واردر برينه نهر قصارين ديرلر
شهرستاندن چقار وبری نهراسور در ايكيسی دخی دروازه دن چكر وروستالرنده دخی برنيچه
رودلر واردر رودجاج رودحسك رودجوان كبی رودجاج سمرقنددن برفرسخ يرده در رودحسك
راه باغنده شهرده سكز فرسخ يرده جاريدر اشتيخن كسر همزه وتا وفتح خاء معجمه ايله سغد
سمرقنددن بربيوك قريه وناحيه در بوندن سمرقند يدی فرسخدر باغلی وباغچه لی
اوجوزلق براولوب ابن حوقل قولنجه قهندزی وبازاری وقريه لری واقارصولری
واردر علمادن برجماعت بوندن ظهور ايلدی وادیٔ سغد شمالنه دوشر كشانيه
ايله اراسی بش فرسخ يردر كشانيه طقسان سكز بوچق طول قرق
درجه عرضده بلاد سغد اورته سی وقلبی ايكی مرحله طولی برمرحله عرضی برناحيه
وقصبه در اشتيخندن بيوك وقريه لری انك قريه سندن چوق قدر لكن اشتيخنك
ارضی بش مرحله ممتد اولور ايكيسی دخی وادیٔ سغد شمالنه دوشر اربيجن
فتح همزه وكسر با ايله سغد بلاددندن كشانيه قربنده بربلده در خرابه يوز طوتدی
ديرلر زامين فتح زاء معجمه ايله طقسان طقوز بوچق درجه طول وقرق درجه عرضده
سمرقندن ايكی مرحله شرقه دوشر بربلده در سغددن فرغانه يولی اوزرينه دوشر اوكی صحرا
واردی اوسر وشنه طاغلويدر وافر ترنجبينی اولور اقارصولری باغی باغچه سی واردر
شاش معرب جاج در يوز بر بوچق درجه طول قرق ايكی درجه عرضده تقويمده مسطور
اولدوغی

اولدوغی اوزره سمرقنده تابع بربلدهٔ عظيمه در نهر سيحون وراسنه دوشر دوزيرده اولوبنك
ايچندن صولر اقارما وراء نهر شهرلرينك اشبهی وانزهی در اون بش قدر قصبه بونك
ناحيه سنده واقع اولمشدر بوندن فرغانه بش مرحله يروخجند دورت مرحله يريا زيلودر
مسالكده ايدر قصبهٔ شاش بنكث نصفی قدر بربلده اولوب باروسی وربضی واز دراقار
صولری باغ وبستانی وافر يردر جاج حدودی ايلاقه پيوسته اولور وبو نواحينك سكانی
غزو خلج طوايف مسلمين واهل جهاد اولوب اكثری چركه نشينلر در كيمسه يه انقياد
اتمزلر هفت اقليمده شاش قديم شهرلردندر بناكت دخی ديرلر حالا تاشكند ديمكله معروفدر
ديو بونلر جمله شاش اولمق اوزره بازار بعض اهل وقوف تحريرنده تاشكند يوز بردرجه طول
قرق بربوچق عرضده برشهر عظيمدر سمرقنددن يدی مرحله شرقه دوشر ختای يولی
اوزره درواندجان دخی يدی قوناقدر ديو مسطور كورلدی تقويمده دخی بنكث كسر با وسكون
نون وآخری ثا ايله قصبهٔ شاس در قهندزی وربضی وار درربضی دخی مسطوردر بوربضنك
خارجنده بر ربضی دخی واردر جمله سنده صولر اقار جامعی قهندز ديوارينه متصلدر ديو ابن
حوقلدن نقل ايدر مسالكده قهندزينك اوچ دروازه سی واردر باب ابو العباس باب كش
باب آهنين ودار الامان سی وجامعی ديوار قهندز اوزرينه دوشمشدر شارستان درونيسنده
انجق بربازاری واردر واوره سی ميداندر وسابلغ نام كوهدن وادی جاجه كلنجه بر ديوار
چكلمشدر آكا ديوار بن عبد الله بن حميد ديرلر ديو بازار تاشكند ايسه تقويمده مذكور دكلدر
وكبير وهفت اقاليم صاحبی ايدر كرچه بو شهر عمارت واسواق وسائر اوصافده اولقدر
دكل تكلفدن ساده در لكن زمينی اقارصولرو باغچه لر ايله مزين وچمنزاری وباغلری كل ولاله
وانواع ازهار ايله ملبسدر خصوصا هفت رنك لاله سی غيری يرده اولماز لاله زار تاشكند
وكل سرخ بخارا بين الجمهور مشهور اولمشدر بوولايتده برقويی واردركه صويی مسهلدر
واكر صويندن الوب برغيری يره كتورسه لربز كتدكده قانه دونر دخی اوزادقچه
سينك اولور واكر بربزی حيض قانيله آلوده ايدوب اول قيويه براقسه لر برصاعقه
پيدا اولور كه ابنيه يی خراب ايدر وبوديارده برچشمه واردركه صويی اتماز قچان روی
هواده سحاب ظاهر اولسه اقار شاش ديارينه كبار شافعيه دن محدث وفقيه امام
محمد بن علی بن اسمعيل كه قفال شاشی ديمكله معروفدر وابو بكر محمد بن احمد مستظهری
وفخر الدين بناكتی كه تاريخ صاحبی در ويدرشاش وفاضل تاشكندی وغيری منسوبلردر
تنكت ضم تا وفتح كافله شاش شهرلرندن برشهر درتنه دخی ديرلر تقويمده ابن
حوقلدن منقولدركه تنكت ايلاق قصبه سی اولوب قهندزی وربضی ودار الامارسی
واقار صولری واردر ايلاقك شنلكی وبستانلری واكنلری وادیٔ شاشه متصل
اولور ايلاق طاغلرنده معدن ذهب وفضه چوقدر صاحب مسالك ايدر تنه باغسز
وبستانسز برشهر در قهندزی وشارستانی وجامعی واردر خلقی اكثر حسن وجمال صاحبی

اهل مروت اولور اکثر خانه‌لری رود چاجدن زورقلر ایله کلور لکن تقویمده ابن حوقلدن
بساتین کثیره سی واردر دیواری سابلغ طاغندن وادی شاشه منتهی اولور تورکلر
شهره دخولنی منع ایدر و بونک باشقه برنهری واردر ایلاق صویی دیرلر بو روایت ایدرلر لکن
دیوارمز بورینا کتنده مذکور اولان درمشترکده ایلاق حدنو بخندن فرغانه‌یه وارنجه مجموعی
بلاد شاشک اسمی اولمق اوزره بازار ابن سیناشاکردی حکیم ایلاقی بو دیاره منسوبدر
اسفیجاب کسر همزه وسکون سین ایله یوز درجه طول قرق اوچ بوچق درجه عرضده ماوراء
نهرک ترکستان ثغورنده بربلدهٔ کبیره در ابن حوقل ایدر بونک برخرابه قهندزی وار
وربضی وشهری معمور در سوری بر فرسخ قدر ربضنی احاطه ایدر ایچنده آقار صولری
وبستانلری واردوز یره دوشمشدر مسالکده سورینک دورت قپوسی یازار دروازهٔ کوچک
دروازهٔ فرجان دروازهٔ شاکرانه دروازهٔ بخارا انلردر کبار حنفیه دن شارح مختصر
طحاوی شیخ الاسلام علی اسبیجابی بو بلده‌یه نسبت اولنور جنابی تاریخنده ایدر بو بلده‌یه
سیرام دخی دیرلر لکن غیری کتابلرده کورلمدی بو تقدیرجه مطول محشیسی علاء الدین
سیرامی دخی بو بلده دن اولور اسروشنه ضم همزه وسکون سین مهمله وضم را وفتح شین معجمه
ایله یوز بر درجه طول قرق بر بوچق درجه عرضده مراصد نقلی اوزره شین معجمه نک تقدیمی
ایله ماوراء النهرده سیحون ایله سمرقند اراسنده بلاد هیاطله دن بربلدهٔ عظیمه در سمرقند
ایله میانی یکرمی التی فرسخ تخمین اولنور تقویمده ابن حوقل روایتی ایله اسروشنه براقلیم
اسمیدر اکثر اطرافی طاغلر احاطه اتمشدر شرقنده بعض بلاد فرغانه غربنده حدود
سمرقند شمالنده شاش وبعض فرغانه جنوبنده بعض حدود کش وصغانیان ایله محدود
اولوب دورتیوز قدر حصنی بر قاج پایه شهری مشتمل ولایتدر مسالکده ایدر اسروشنه
خلقی لسانلرنده بومحکث تسمیه اولنور ناحیه لری بونلردر اوران بنامکث کوکب عرق ساباط
زامین دیزک بوشهر معمور شهردر بناسی جمله طین واغاج ایله یاپلمشدر شارستان
درونینک دیواری واردر ربضی دخی آخر دیوار محصوردر شارستاننک ایکی دروازه‌سی وار
بری دروازهٔ شارستان بری دروازهٔ بالائین درجامعی شارستانده دردکرمن بوریدر برنهر
ایچندن اقار واون قدر دکرمن دوندورر ایکی طرفی درختلر درو خندقلک ایچنه اقوب
سوری احاطه ایدر سرایلره وباغچه‌لره یایلوب مزارعنی سقی ایدرک اقارکیدر ربضنک
دورت قپوسی واردر باب زامن باب ابن شمند باب ابن حکمت باب کهلیان وبوناده انواع
معادن خصوصا زاج ونشادر واقر اولور معدن نشادر طاغده برغاردرکه اندن بخار چقار
کوندوز دخان کیجه آتش کبی کورینور اوزرینه دیوار وسقف یاپلوب برقپو قونمشدر بخار
منعقدی اولمامغله سقفنده بخاردن نشادر منجمد اولور صفحه صفحه یاپشور وقتنده
برچاپک کمسه اصلنمش کیجه کیوب سرعتله قپویی اچار واوکنده طورمیوب برطرفه پرتاب ایدر
زیرا بخار محبوس شدتله چقوب اوکنده بولنانی هلاک ایدر بخار رشدنی کچدکدن صکره
سقفی

سقفی یغوب نشادری الورلر وکر وبیارلر بخار محتبس اولمدقجه ضررلو دکلدر وجوهی
احتباسله حاصل اولور بو اسروشنه ده برنوع کل اولورکه آخر تابستانه دک باقی ویابس اردر
ساباط اسروشنه بلادندن یوز بر بوچق طول قرق بر بوچق درجه عرضده فرغانه دن
شاشه کیدر یول اوزرنده اسروشنه دن اوچ فرسخ یرده جنوبه شرق اراسنه دوشر
برقصبه در بلاش آبادن تعریب اولنوب ساباط دینلمشدر مداین کسری قربنده
عراقده برساباط دخی واردر اسبانیکث ضم الف وآخری ثاء مثلثه ایله اسفیجاب توابعندن
فاراب یولی اوزره برمرحله یرده بربلده در اسروشنه دن طقوز فرسخ شرقه دوشر شاوکث
فتح شین وآخری ثاء مثلثه ایله یوز بربوچق درجه طول قرق بر درجه عرضده بلاد شاشدن
بربلده در فرغانه یوز ایکی بوچق درجه طول قرق بر بوچق عرضده بر نیجه قصبات وقرایی
مشتمل ولایت اسمیدر هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره حدودی شرقنده کاشغر وغربنده
سمرقند وجنوبنده کوهستان وبدخشان شمالنده ترکستان طراز وغیری بلاددرکه تاتار
استیلاسندن خراب اولمشدر آب سیحون که اول دیارده نهر خجند دیمکله مشهوردر
بو ولایتک شرق وشمالندن کلوب اورته سندن کچر واقعات بابریده ایدر فرغانه ده
پیروج الصنم اولور دیرلر ماوراء النهر بلادنده بوندن واسع وقریه لری بیوک واوجوزلق یو
یوقدر اخسیکثده معدن سیم وزر وسوخ طاغلرنده زیبق رستای زرین ناحیه سنده
معدن زفت وکوه استرده چشمهٔ نفط ومعدن باقر واسرب وآهن جمله موجوددر
وپیروزه کانی در انوشروان بونی بنا ایدوب هر بیتدن قوم سورمش واسکان اتمش
ایدی واسمنه ازهرخانه دیمشیدی صکره فرغانه دیدیلر مناهج العباد صاحبی شیخ
سعد الدین وشارح طوالع عبدالله بن محمد عبیدی بو ولایته منسوبلردر وکیرو هفت
اقلیمده ایدر فرغانه دیارنده یدی بیوک وکوچک شهر واردر بشی نهرک جنوب طرفنده
ایکیسی شمال طرفنده در جنوبی شهرلری بونلردر اندجان فرغانه وسطنده حصاری غایت
متین ومحکم برشهردر قلعه ایچنده برقاج ارماق اقار غله سی ومیوه سی ایو اولور اما هواسی
بددر وکوزاغریسی چوغ اولور تقویمده معرب اندکان اولمق اوزره بازار مرغینان دن شرقه
کاشغر یولی اوزره مابین ایکی مرحله در بونک صویی جنوبدن کلور شهره اوغرار اوش
صوینه قاریشر اوش فتح همزه ایله اندجاندن شرق وجنوبه برقصبه وقلعه در اوچ
قپوسی اچلور بری درکاه بری در آب بری در مغکده آب وهواسی لطیف اطرافی چمنزار
یردر اقار صویی جنوب وشرقدن کلور شهردن کچوب بسی جهته کیدر یقول العبد
قصبه سی صاحبی سراج الدین بو بلده یه نسبت اولنور مرغینان فتح میم وکسر غین
معجمه ایله اندجان غربیسنده یدی فرسخ یرده برقصبه در نسا السفلی ناحیه سنه دوشر
شهر وقبا صوینک شرقنده نصف مرحله یرده وکاشغردن غرب وجنوبه در بونک صویی
شرق وجنوب طرفندن کلوب مرغینان جنوبندن کچر وشهر وقبا صوینه قاریشور

لطیف اناری وزردالوسی اولور فقهاء حنفیه دن امام ظهیر الدین علی بن عبدالعزیز
وامام فاضل صاحب الهدایه برهان الدین علی بن ابی بکر که بشیوز طقسان ایکی ده وفات
اتمشدر بو بلده یه منسوبلرك اشبهی در اسفره معرب اسپره در مرغینانك غرب
وجنوبه طقوز فرسخ یرده برطاغستانده بربلده در باغ و بستانی واقارصولری وافر یردر
سمرقنددن کاشغره کیدر یول اوزرنده دوشر صوبی جنوبدن کلور وشرقندن
دولاشوب شهر وقیایه کیدر خجند ضم خاء معجمه ایله نهر سیحون کنارنده یوز ایکی درجه
طول قرق درجه عرضده بر بیوك شهردر نهراندن پچوب فارابه کیدر واول نهره انده
شهر وقیا نهری دیرلر وشهر نهرك جنوب طرفنده در سمرقنددن کاشغر یولی اوزرنده
اولوب بوندن کاشغره اوتوز بش کونده واریلور وسمرقنددن اون مرحله قدردر هفت
اقلیمده ایدر خجند اندجاندن بش فرسخ غربده قلعه سی غایت متین شهردر میوه سی
خصوصا اناری وافر اولور لکن کوزاغریسی چوق اولور حتی سرچه قوشلرینك بله
کوزلری علیلدر وخجنه ناحیه سنده کندبادام دیرلر بر یر واردر دوز صحرادر انده دائما
روزکار اسر اول محله دشت درویش دیرلر زیرا بر زمان برقاچ درویشلر انده بادشدتنه
کرفتار اولوب بری برلرینه های درویش های درویش دیه رك اولدیلر کندیلر اکابر شعرادن
شیخ کمال الدین بو شهره منسوبدر نغمانه مذکور اولدوغی اوزره شاعرلکی ستر ایله تستر
ایدردی مرتب دیوانی واردر ومتأخریندن حرمینه خجندیلر چوقدر اخسیکث فتح همزه
وکسر سین وآخری ثاء مثلثه ایله یوز بر بوچوق درجه طول قرق ایکی درجه عرضده نهر
خجند کنار شمالنده طاغدن بر فرسخ بعید دوز یرده اول یدی شهرك بریدر هفت اقلیمده
یالکز اخسی اسمیله یازار فرغانه اولکه سنده اندجاندن کچیجك بو قدر واسع شهر یوقدر
واراسی اون فرسخ اولوب متین ومحکم قلعه سی واردر میرتیموری دیرلر بر جنس خربزه سی
اولور که سائر یرده یوقدر مسالکده ایدر اخسیکث فرغانه قصبه سیدر قهندزی وشارستانی
وربضی واردر دار الامانه سی قهندزده وجامعی شهرده وعید نمازکاهی کنار نهرده در شهرینك
بش قپوسی اچیلور باب زنجیر باب دقیقه باب کاشان باب آدینه باب ها به سار و ربضنده
اقارصولری وباغی باغچه سی چوقدر علماء حنفیه دن صاحب اصول اثیر الدین اخسیکثی
بو شهره نسبت اولنور کاسان سین مهمله ایله یوز بر بوچوق درجه طول قرق ایکی بوچوق عرضده
بلاد فرغانه دن بر بلده وناحیه در چوق قریه لری واردر یعقوبیه ولنجه سلفده فرغانه
دارملکی ومحاسن دنیادن ایدی تورك استیلاسی ایله خراب اولدی دیو مشترکده ذکر
ایدر اقالیم عراق عجمده بر کاسان دخی واردر محلنده مذکوردر نسا فتح نونله فرغانه بلادندن
ایکی بلده وناحیه در بری برینه متصل برینه نسا العلیا برینه نسا السفلی دیرلر دوز
اوتلی صولی یرده واقع اولمشدر نسا العلیاده عیون زفت و بر جنس سیاه طاش اولور که
کمورکبی یانار وکولی صابون یرینه استعمال اولنور بو طاشك اوچ وقیه سی بر درهمه صاتلور
بونلردن

بونلردن غیری خراسانده بر نسا دخی واردر مشهور اولان اولدر خواکند فرغانه نواحیسنده
بربلده در کاه قافله خواقند دخی دیرلر اسبیدبلان کسر همزه ایله تقویمده ابن حوقلدن
روایتله فرغانه شهری یازار طاغلرنده ذهب وفضه معدنی واردر قبا ضم قاف وقصر
ایله یوز ایکی درجه طول قرق ایکی بوچوق درجه عرضده فرغانه ناحیه لرندن بر ناحیه ده بلده در
شاش جانبنه دوشر اخسیکثه قریبدر خرابه قهندزی ومعمور ربضی وشهری واردر
وربضنی دخی بر سور احاطه اتمشدر وافر صولری وبستانلری واردر کندبادام یوز ایکی
بوچوق درجه طول قرق بوچوق درجه عرضده نهر سیحون کنار جنوبیسنده خجنددن بر مرحله
شماله دوشر خیسه کوز کند بادمدن بر مرحله غربده نهر مزبور کنارنده بر بلده در خجنددن
بر مرحله شماله دوشر اراسنده بر طاغ واردر وزامیندن بر مرحله شرقده در سوخ یوز
دورت درجه طول قرق بر بوچوق درجه عرضده بر بلده در طاغلرنده معدن زیبق اولور ترمذ
طقسان طقوز درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر بلدهٔ معظمه در
بیوت واسواقی جمله آجر ایله دوشنمشدر اطرافنده اك یقین طاغ بر مرحله اولوب قریه لری
وافر وناحیه سی بول یردر نهر صغانیان بونك کوبلرینی وناحیه سنی سقی ایدر نهر جیحونه
شهرك کنار غربیسندن بحر بالخ ایله بونك اراسی بر مرحله در انکچون بعضلر بونی
طخارستاندن عد ایدرلر لکن نهرك اوته طرفنده اولمغله ماوراء النهردن بر مشهور بندردر
قهندزی وشارستانی وربضی واردر جامعی شهرده بنالری بالجقدندر خلقی جیحوندن ایچرلر
مزارعنی رود جغانیان سقی ایدر حفاظ حدیثدن صاحب السنن امام ابو عیسی محمد
نوادر الاصول صاحبی حکیم ترمذی بو بلده یه منسوبدر جومنجان نواحیٔ ترمذدن
بر ناحیه در جومنکان دخی دیرلر واشجرد یوز ایکی درجه طول اوتوزسکز بوچوق عرضده
صغانیانه ملحق بر بلده در وافر زعفرانی اولور بوندن قلعهٔ راسب التی فرسخدر شبیله
اسروشنه بلادندن بر بلده در کبار مشایخدن شیخ شبلی بوکا نسبت اولنور صغانیان
یوز بوچوق درجه طول اوتوزسکز بوچوق عرضده اسروشنه جنوبنده بر بلده در جغانیان
دخی دیرلر بیوك ناحیه سی وقریه لری وقهندزی واردر صولری باغی باغچه سی وافر یردر
بونك نهرلری ترمذه اقار صاحب مشارق امام صغانی بو بلده یه منسوبدر شومان تقریبا
ذکر اولنان طول وعرضده صغانیان ناحیه سنده بر بلده در خرشکث فتح خاء معجمه
وراء مهمله وسکون شین معجمه ایله نهر شاش کنارنده بر بلده در نجانیکث فتح نون وجیم ایله
نواحیٔ سمرقندده سمعانی ظنی اوزره اسروشنه سمتنده در غیریلر اسروشنه اعمالندن
عد ایدرلر وذار فتح واو وذال معجمه وآخری راء مهمله ایله سمرقنده دورت فرسخ یرده بر بلده در
حصنی وجامعی واردر اوزکند فرغانه بلادندن یوز دورت بوچوق درجه طول قرق بوچوق
درجه عرضده بر بلده در اندجاندن ایکی مرحله شرقده واوشدن بر مرحله غربه دوشر
تعریب ایدوب اوزجند دیرلر قهندزی وشارستانی وایچنده اقار صوبی وباغ بستانی واردر

هواسی برمقدار کرمسیردر مشاهیر فقهادن صاحب الفتاوی امام قاضیخان حسن بن محمود
اوزجندی بو بلده یه نسبت اولنور مایمرغ ایکی میمك فتحی ایله نسفدن بخارایه کیدر
یول اوزره بر بیوك قریه و سمرقند قرینده بر قصبه در و جیحون کنارنده بر یره مایمرغ دیرلر فقهاء
حنفیه دن فخر الدین بن محمد بو کا منسوبدر خذیسر فتح خاء معجمه و ذال و سین مهمله و آخری
را ایله سمرقند سرحدنده اسروشنه اعمالندن بر ثغوردر مشهور رباطی واردر بسکث
فتح با و آخری ثاء مثلثه ایله بلاد شاشدن بر بلده در بارسفکث بودخی انك قرینده مدن
شاشدن بر بلده در بدحکث ضم با و فتح دال ایله بلاد شاشدن بر بلده در بعضلر اسفیجابدن
عد ایلدی تم ماوراء نهر ناحیه لرندن بر ناحیه در عظیم طاغلری و وافر قریه لری وار لکن هواسی
غایت برودت اوزره در شهر وقیا یوز درجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحونك
کنار شمالنده بر شهر در تاشکنددن ایکی مرحله جنوبه بخنددن بش مرحله غربه
و شماله دوشر نهر مز بور بو شهره اضافتله دخی ذکر اولنور ختلان ضم خاء معجمه و فتح تاء
مشدده ایله تقویمده بلخ شرقنده ماوراء نهردن بر ناحیه یازار ابن حوقل ختل ایله وخش
ایکی ناحیه در بری برینه متصل دیمشدر ختل قصبه سی هلاورد ولاوکند اولوب نهر
وخشاب ایله نهر بدخشان اراسنده دوشمشدر بو قصبه لرك صولری و اشجاری وافر
او جوزلق دوز یرده واقع اولمشدر وخش فتح واو و سکون خاء معجمه ایله نواحی بلخده
ختلاندن طاغ دیبنده بر بلده در ناحیه سنه وخشاب دیرلر بونده معادن سیم وزرچوقدر
درهلرنده تبر بولنور جمع ایدرلر بعضلر ختلان ایله وخش نهر جیحون جنوبنده اولمغله ماوراء
نهر بلادندن عدا تمزلر طخارستاندن طوترلر لکن اکثر ماوراء نهردن اولمق اوزره در
هلاورد یوز بر درجه طول اوتوز ایکی بوچق درجه عرضده ختل دیارینك قصبه سیدر
بو ناحیه ماوراء نهره متصل دوز یرده انهار و اشجاری وافر او جوزلق یردر انهار بو اقلیمده
اولان خرده انهاردن غیری ایکی نهر عظیم واردر بری جیحون بری سیحون اما جیحون بر نهر
عظیمدر که نهر بلخ و آب آمو و آب تبر دخی دیرلر ایران ایله تورانی فصل ایدر عمودی آب
خرناتدر بدخشان طاغلرندن چقوب غرب و شماله طوغری اقار قباد آباد ده برقاچ
نهر کلوب قاریشر حدود بلخده ترمذ دن یوقاری نهر وخش طخارستاندن کلوب
بو کا قاریشدقدن صکره اسم جیحون اطلاق اولنور یوقاریسنده جیحون دیمزلر ترمذده
جغانیان صولری قاریشراندن چقوب کالفه و قصبهٔ زمه و آمل شطه یعنی آمویه
اوغرار زمه کلنجه بریری سقی ایلمزانده بر مقدار منتفع اولورلر آموده دخی فی الجمله سقی
ایدر اصل نفعی خوارزم خلقنه درو بوندن بلخ و ترمذ ناحیه لرنده بعض انهار ایرلدقدن
صکره دهان شیر دیرلر ایکی طاغك اراسی بر تنك محلده مجتمع اولوب بحر که اول دره یوز ذراع
قدر انجق عریضدر رهراة توابعندن تومینه نام قریه یه اوغرار و خوارزمدن کرکانج اول بوغازه
قریبدر بوغازدن چقدقدن صکره ایکی فرسخ ریکستان واردر انده بنار کیدر و اوته سنده

كيرو

کیرو چقار خوارزم مملکتنه اوغرار و اول ریکستاندن چکمك ممکن دکلدر عظیم بتاقدر
و خوارزمده بو نهردن برقاج بیوك صولر آیریلور و وافر قریه لر مزارعنی سقی و بتون خوارزم
اولکه سنی سیراب ایدر نهر کاخوار و جوی هزاراسب و کردان جوی و کریه و نهر حره کبی
بونلرك هر برنده کمی یورر بونلرك کمی بحیرهٔ خوارزمه دوکلور اما عمود جیحون خوارزمی چقوب
عقبهٔ حلم که ترکلر آکا کرلاوه دیرلر و سنکستان دره در و تنکدر نهر مزبور اول عقبه دن
عظیم هولناك صدا ایله اقوب چقروصیتی ایکی فرسخ یرده اشیدیلور خوارزمدن التی مرحله
خاخال نام یرده حمد الله قولنجه بحر خزره دوکلور اول محلده انجق بالقچیلر ساکن اولور
اما صاحب مسالك و صاحب تقویم خوارزم کولنه دوکلور دیدیلر جائزدرکه بر شعبه سی
اول کوله اقه جمله مسافهٔ سیری تقریبا اوچیوز فرسخدر و ایام شتاده بر مرتبه طوکارکه
اوزرندن قافله چکر و برقاج ذراع یوزی دلوب قویی کبی صو چقاررلر نهر مزبورده اقان
صولرك بری نهر ماخس و بری نهر بوبان و نهر فارغی و نهر اندیجار و نهر وخشاب در قباد
آباد قربنده بونلر جمع اولوب جیحونه دوکلور اما نهر وخشاب ترکستاندن چقوب
زمین وخشه اوغرار بر طاغ دیبنده بنا اولنان جسرك التندن اقار اول کوپری ختلان ایله
حدود لشکر اراسنده در اندن بلخه وارر ترمذدن یوقاری جیحونه قاریشر جیحون اوزرنده
ماوراء نهردن اول کوره کوره ختلان و کوره وخش در بعض نواحی وجان و سقینه جمله
کافرستاندر ایو غلاملری و جاریه لری چقار اما سیحون که نهر شاش و نهر جاج و نهر بخند
و نهر شهر وقیا اسملری ایله مسمی در اول دیار خلقی کل زریون دخی دیرلر عمودی بلاد ترکستانده
منجتین طاغلرندن شرق و شمالندن کلوب اوزکنده و شاشه اوغرار فرغانه اولکه سی
اورته سندن چکر و شمالندن جنوبه اقوب حرساب و رود اوس امثالی نیچه صولر قاریشوب
جیحونك ثلثانی قدر بر عظیم نهر اولور اخسیکث و بخند و فاراب و ینکنده یی چکر فناکث که
شهر جنه دیرلر آکا وارر و اول محلدن چکیجك ترکستانده هفت اقلیم صاحبی نقل اوزره
ریکستانده منجذب اولور تقویمده و نزهه ده بنغی کنندن ایکی مرحله چکیجك خوارزم دکزینه
دوکلور دیر بودخی مسافه و وسعتجهتندن جیحون کبیدر و قیشده منجمد اولور اوزرندن
کاربان چکر و نهر مزبوره نیچه دیاری سقی ایدوب حد صبرانی چکدکدن صکره ایکی طرفنده
قونر کوچر اولی اوغوز طائفه سی ساکن اولور اکثری مسلماندر و بالجمله نهر جیحون
و نهر سیحون مصبنده نقل مختلف اولوب صاحب تقویم اقربی ابن حوقل تقلید روبوایکیسنی
دخی خوارزم کولنه دوکلور دیازار و جیحوندن طقسان بر طولده بر نهر آیریلوب بخند قربندن
چکر بحر احضره دوکلور دیو رسم معموردن نقل ایدر صاحب مسالك دخی سیحون و جیحون
خوارزم کولنه دوکلور و ایکیسنك دریایه واصل اولدوغی یرك مابینی اون ایکی کونلك
مسافه در دیو تعیینی تناقض اولور زیرا کولك مسافه سی آکا متحمل دکلدر صاحب نزهه
جیحون بحر خزره و سیحون کوله دوکلور دیدیکی صوابه اقرب کورینور و هفت

اقلیم روایتی اوزره نهر چاچ ریکستانه باتمق دخی جائز لکن جیحون وصفندن غلط اولمق
را بجه در نهر بوی نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره سغد وصغانیان طاغلرندن چقوب
بر بحیره اولور اندن چقوب بر قاج بیوك کلمز صولر قاریشوب ولایتی سقی ایدر واصلا چکد
ویرمز عمودی سغد وسمرقند وبخارایه اوغرار بو ولایتلرك شنلکی بو نهر ایله در دیمشدر
تنبیه معلوم اولا که سیحون جیحون نیل فرات انهار جنتدن اولوب اصولی سدرة المنتهی
التندن اقسمنه حدیث شریف صحیح وارد اولمشدر شارحلرك کیمی انهار مذکوره ایمان واسلامدن
مجاز اولمق اوزره معنا ویروب کیمی حقیقته حمل ایلمشدر قاضی عیاض مسلم شرحنده شق
اولی اختیار ایدوب انهار مذکوره اکثر بلاد اسلامیه ده اعظم انهار اولمغله شاربی اکثر اهل
اسلامدر انکله نشو ونما بولان ابدان مسلمانان اکثر اصحاب جناندن اولمغله کانه جنتدن
چقمش اوله یاخود اصلی سدره یرده اوله بو تقدیرده اشکال برطرف اولور وتوجیهه دخی
حاجت قالماز اما امام نووی حقیقته برکونه دخی حمل ایلیوب بو دورت نهرك اصلی سدره
التندن بطن زمینه نازل اوله ونه کیفیتله نازل اولدوغی بزه معلوم اولمیه بعده هر بری
بر جانبدن چقه ظاهر حدیث مقتضاسی بودر عقلا وشرعا بوکا مانع یوقدر دیمشدر لکن
عقلا مانع یوقدر دیدیکنه خصم تسلیم ایلمزدیرلر زیرا تکون انهارك سبب عقلیسی غیری
یوزدندر وبالجمله بحث مذکور بر مبحث طویل الذیل اولمغه متحملدر مراد ایدن اول
قپویه کشاد ویره جبال ومعادن ماوراء نهرده وافر طاغلر واردر اشبهی بونلردر جبل
ساروان سمرقند جنوبنده هواسی خوب ومعمور بر جبلدر انده زردکرد دیرلر بر معبد ترسا
واردر جبل اسفره شاش انتهاسنده بر طاغدر انده چشمهٔ نفط ومعدن آهن واردر وپیروزه
حاصل اولور جبل فرغانه بر بیوك طاغدر انده معادن زیبق ونحاس واسرب وذهب
ونفط وفیروزه ونشادر وزفت واردر وبر نوع طاش اولور که اودون یرینه یقارلر جبال
ورکه بخارایه قریب یردن ابتدا ایدوب سمرقند ایله کش اراسندن بحر اسروشنه یه
متصل اولور کیرو دونوب حد فرغانه یه اولاشر وچینه وار اسروشنه بیابانی حد فرغانه
وایلاقدن خرخیره وارنجه بو طاغ برابرنه واقع اولمشدر وبونده انواع معادن واردر وبر صو
واردر که ایام صیفده کارلری بوز طوطار وقشده ایلیجق اولور نباتات ومحصولات بو اقلیمك
معادنی ونباتی چوقدر ومیوه سی بر مرتبه وفرت اوزره اولور که سغد واسروشنه وفرغانه ده
حیواناته دوکرلر بر ایکی سنه اکین اولمسه اسفارینه تفاوت کلمز مروج ومراتعی انهار ومزارعی
فراوان یردر اول اجلدن چارپا قسمی انده غایت ایو اولور لکن اکثر غنمی ترکستاندن کلور
مشهور متاعی ابریشم وصوف وکاغد سمرقندی دریوست روباه وسمور وسنجاب چوق
اولور تبتدن مسك اولا بو دیاره کلوب اندن اطرافه کیدر فرغانه ایله ترکستان اراسنده
اولان طاغلرده صافی میوه اشجاری بتر وکیمسه احراز ایلمز وانواع ریاحین وازهار اولور
مطلقا ماوراء نهر طاغلرنده فستق چوق قدر سلفده خراج بخارا اون بر یوك سکسن طقوز
بیك

بیك ایکیوز درهم وخراج فرغانه یکرمی سکز بیك واسروشنه بش بیك وشاش التمش
بیك درهم مسیبیه که نحاسه شبیهدر خراج آمل ایکیوز طقسان اوچ بیك دورتیوز حاصل
کش یوز اون بر یوك بشیوز خراج فاراب اللی بش بیك محصول ترمذ ایکی بیك
واید بخند اون بیك درهم ایدی اخلاق رجال ماوراء نهر خلقی اکثر خیر وصلاحه
راغبلر جوانمرد ومهمان دوست اولورلر قونق اوزرینه جنك ایدرلر مؤلف مسالك
ایدر سغدده بر سرای کبی مهمانخانه کوردم قپوسنی اچوب قنادلرین دیواره میخلمشلر
دیدیلر که بو فلان کیمسه نك مهمان سرای در یوز ییلدن ارتقدر که قپوسی بویله کشاده
وایچنده زاد مسافر آماده در جائز که بر وقت مهمان کلوب قپوسن آچق بولمغله اخیره
کیده دیو میخلمشلردر اباعن جد بو سرایه قونان مهمانلره مزید احترام ایدرلر بو اقالیم خلقی
اکثر ماللرین وجوه خیره صرف ایدرلر بیابانده بر منزل یوقدر که انده بر رباط ویا بر مسافر
خانه بنا اولنمش اولمیه تواتره ایرمشدر که بو اقلیمده مسافرله طعامی وطوارلرینه علفی چقار اون
بیکه قریب عمارت ورباط واردر وماوراء نهر بلر اکثر دلاور وشجیع وامر حربده ماهر اولور
زیرا بونلرك اطرافی حربی در دائما غزا ایلرلر اسباب ضرب وحربده واستعمال سلاحه
بر مرتبه قوت وقدرتلری واردر که تعبیر اولنماز خصوصا چاچ وفرغانه قومنك یات ویراقلری
بر ولایت خلقنده یوقدر وپادشاهلرینه انقیادی زیاده در اول اجلدن ملوك پیشین
عسکرلرین ترکدن ایدرلردی مسالك ماوراء نهر سمرقندن باخه شهر سبزو قصبهٔ
شیخ صادق وقصبهٔ ده نو وقصبهٔ صفا وقصبهٔ بیاو ترمذ وبلخ بر مرحله در سمرقندن
اسروشنه ایکی مرحله وفرغانه اوتوز بش فرسخدر راه فرغانه جیحوندن ابتدا اولنسه
ترمذدن بیکند وطواویس وکرمینه ودبوسیه وسمرقند واثارکیت ورباط وسعد چاچ
یولی بو منزلدن ایریلور ومرزغد وزامین بناکث یولی بورادن ایریلور وساباط واوزکند
وساوکت وخجند وکند وسوخ ورستای وریزوامش وقبا واوش واوزکند بر مرحله در
راه چاچ سرحد اسلامه وارنجه اولا تارکیدن قطران دره وکیرو تارکیدن حرفان ودیزك
وشق حسین واستورکث وسکت ورباط ابو العباس بوکا یقردخی دیرلر وعرکز واسبیجاب
وباحکث جمله بر مرحله در اندن طرازه ایکی مرحله ارالقده شنلك یوقدر کنار جیحوندن
کیدیلورسه طرازه وارنجه یکرمی ایکی مرحله در وسمرقندن خوارزمه معموره دن
کیدیلورسه اون ایکی مرحله در آمودن ویزه ومردوین واسیاس ومغان وطاهریه وعانه
وجکربند وسد ووهزاراسب بر مرحله در راه بدخشان منکدن کوبری التی مرحله
اندن وخشاب وابرکند وهلاورد وهلیك ومنك ایکیشر مرحله در روستای منك کذرکاه
بدخشاندر مسافات ترمذدن حرمنکان ودارزنکی بر مرحله وجغانیان وجنکه وشومانه
ایکیشر مرحله اندن ایونان وپشکر وویل سنکین وکیرو ایونانندن ایلاق ودربند بر
مرحله اندن کاوکاند ایکی مرحله اندن جغانیان اوچ مرحله در مسافات بخارا بومحکندنه

بیکند بر مرحله و بخارا اوچ فرسخدر شهردن معکان بش وزنده دورت وطواویس دورت
وبدما محکث بر فرسخدر مسافات سغد وسمرقند سمرقنددن اثاربکث دورت اندن
ردعس دورت اندن بحیکث طقوز وسمرقنددن دوان ایکی اندن کیور محکث ایکی سمرقنددن
اسبیجریدی اندن کاسان بش وزرقان اوچ وکاساندن ارهجرا یکی فرسخدر مسافات
کش ونخشب مابینی اوچ مرحله کشدن جغانیان التی مرحله وبوکت بش مرحله
وسویه ایکی مرحله در نخشبدن کشته دورت فرسخ دروبزده التی فرسخدر مسافات
اسروشنه حرقانه دن درك بش فرسخ اندن زامین طقوز اندن ساباط اوچ فرسخدر
اسروشنه دن دعکث راه نخند اوزرنده اوچ فرسخ اندن نخند وعرق التی مرسخدر مسافات
شاش واسبیجاب بناکثدن حرسیکث برفرسخ اندن سورکت اوچ فرسخ اندن دهقانکت
ایکی اندن یارانکت براندن بنکث ایکی اندن جغرکت ایکی اندن فرنکت ایکی فرسخدر
وابروکت وکال وعدوال وکفرنه واجبورین برمرحله در رودایلاق ایله رودجاج اراسنده
بوکبك جانب غربیسنده بلخ ارمقلری طولا وعرضا بش فرسخدر حیابحکثدن رودجاج
ایکی فرسخ اندن بیکت اوچ اندن حدود سکنه برحابورکت اوچ حومانکت دورت
فرسخدر بیکند دن اسبیجاب دورت مرحله اندن بیکت ایکی مرحله سایکنددن فاراب
ایکی مرحله ساوغردن صیران برمرحله اخسیکثدن سیلاب برمرحله در اخسیکثدن
کاسان بش فرسخ وسرحد طقوز فرسخدر قبادن اسیقان اوچ فرسخ اندن کاررودیدی
فرسخ سرحددن مکاحس بش فرسخ واوال اون فرسخدر قبادن شهرمغان یدی فرسخدر
احوال ملوك ماوراءنهر سلفده کفار اتراك النده ایکن سعید بن عثمان بن عفان معاویه
خلافتنده عسکر اسلامله واروب بخارایی الدی سمرقنده واروب ظفر بولمدی صکره یزید
بن معاویه زماننده مسلم بن زیاد واروب فتح اتمشیکن خلقی کفر وعصیان اتدیلر ولید بن
عبدالملك ایامنده قتیبه بن مسلم باهلی لشکر چکوب تکرار فتح اتدی بنی امیه دولتنده
قتیبه دن صکره انلرك طرفندن نیجه ولاة حکم ایلیوب آل عباس اوائلنده ابومسلم رأیی
ایله حکام نصب اولندی مأمون خلیفه اولوب خراساندن عراقه کلدکده سامان اوغللرینی
خراسان عراقه کلدکده وماوراءنهر شهرلرینه والی قلمغله ایکیوز دورت سنه سنده دولت
آل سامان ظهور ایلدی طقوز نفر یوز طقسان بر سنه خراسان وماوراءنهره حکم ایلدیلر
تنکه شاعرلری عنصر دیمشدر نه تن بود زآل سامان مشهور گشته بامارة خراسان
مذکور اسمعیلی واحمدی ونصری دو نوح دو عبدالملك دو منصور بونلرك دارملکی
بخارا ایدی اوچیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر بونلردن صکره سلطان محمود
ماوراءنهره مستولی اولوب حاکم نصب ایلدی برزمان دخی آل سلجوق نوابی حکمنده
اولوب خوارزمیاندن علاءالدین محمد التیوز دورت تاریخنده ماوراءنهره مستولی
اولدقده آل عباس خطبه سنی خراسان وماوراءنهردن قطع ایلشیدی شیخ شهاب الدین
سهرردی

سهروردی ناصر خلیفه طرفندن رسالتله کلوب نصیحت اتدی مفید اولمدی ظهور
جنکیزخان التیوز اون التی ده اولوغ یورت خانی جنکیزخان طرفندن ماوراءنهره تجار کلوب
علاءالدین طرفندن بخارا حاکمی که کندی خالی ایدی غدر وحیف ایله تجاری قتل
ایلیوبماللرینی الدقده جنکیزخان مزبوری طلب ایدوب علاءالدین جنکیزك ایلچیسینی
قتل اید یجك جنکیز ماوراءنهره عسکر چکوب خوارزمشاه علاءالدین اوچ کون
دوکشوب جنکده مغلوب اولوب قزوینه کتدی اندن کیلان سمتنه واروب آبسکونده
وفات اتدی بو وقعه جنکیز ظهورینه سبب اولوب مزبورك انهزامندن صکره جنکیز بخارا
اوزرینه کلوب اوچ کون محاصره ایلدی ایچنده اللی بیك قدر عسکر قپانمش ایدی مغول
هجومنه طاقت کتورهمیوب وره ایله چقدیلر جمله سلاحلری وماللری النديقدن صکره
جنکیز قتل عام فرمان ایلدی مغول سل سیف ایدوب اهل بخارادن انجق برکسه قالنجه
قردیلر اول کمسه خراسانه واروب واقع حالی خبر ویردی التیوز اون یدی محرمنك
دوردنجی کونی بو وقعه ظهور ایدوب بخاراده متنفس قالمدی حتی کلابی وکدیلری بیله
قردیلر وشهری یاقوب ییقدیلر اندن کچوب سمرقنده کتدیلر خلقی قورشوجقوب امان طلب
اتدکلرنده سلاحلرینی وماللرینی الوب انلری دخی اهل بخارا کبی قتل عام اتدیلر وشهری
یاقوب ییقوب خراسانه کتدیلر التیوز یکرمی بر تاریخنده وارنجه التی بیك ایچنده ترکستان
وایران وتورانده جنکیزك قتل عامی بر مرتبه یه واردی که اول دیارلردن ذریت بنی آدم
منقطع اولمغه قریب اولمشیدی یکرمی برده رجوع ایدوب صکره اولادی کندی یرینه قائم
اولدیلر حکام چغتای جنکیز ظهورندن صکره توران ممالکی اوغلی چغتای حکمنه کیروب
سکز یوز التی تاریخنده تیمور ظهوری ایله بونلر منقرض اولنجه ذکر اولنان چغتای اولادندن
یکرمی طقوز نفر خانلر ممالك اولدیلر انلرك آخری محمود خاندرکه تیمور قتل ایلمشدر
دولت تیمور تیمور صاحب ظهوریدی یدیوز اوتوز التی شعبانننده کش قریه لرندن برقریه ده
تولد ایدوب یکرمی بش یاشنه واردقده ترکستان حاکمی امیر حسینك همشیره سی ترکان
خاتونی الوب داماد معناسنه کورکان دیمکله مشهور اولدی وامیر حسین دخی تیمور ایله
ارقه لنوب ماوراءنهری الدی صکره تیمور ایله میر مزبور اراسنده فتنه ظهور ایدوب
همشیره سی دخی اولمکله علاقه کسیلوب یدیوز یتمش برده هندوانه حصارنده اولادی ایله
تیمور النده مقتول اولوب ماوراءنهر حکومتی تیموره قالدی اعاظم ساداتدن سید برکه آکا طبل وعلم
ویروب تاریخ مزبورده پادشاه اولدی وسمرقندی دارملك قلوب نامنه خطبه اوقندی یتمش
اوچده خوارزمه مستولی اولدی یتمش یشده مغولستان تسخیرینه کیتدی سکسن ایکیده
ایران تسخیرینه مباشرت ایتدی دورتده مازندرانی الدی بشده سیستانه واروب اوغانیانه
غالب اولوب سکسن سکزده یورش سه ساله کتدی بو یورشده آذربیجان وشروان ودشت
قبچاق مملکتلرینی غارت وتسخیر اتدی طقسان اوچده دشت خانی توقتمش خان ایله برجنك

اتدی که عین زمان مثلنی کورممش ایدی تو قتمش اول جنکده بوزلدی طقسان دورتده یورش پنج ساله کتدی بو یورشده نهری کچوب مازندران وخراسان وعراق عجم وعراق عرب وجزیره وارمینیه اقلیملرینی غارت وتخریب اتدی وآخرنده غزنه وکابل وهندی تسخیر دنصکره سمرقنده رجوع اتدی التی آی اوتوروب سکز یوزایکی محرمنده یورش هفت ساله چقدی تکرار نهری کچوب خراسان وعراقه واروب سیواسه کلدی تخریب ایدوب قره باغده قشلادی سکز یوز دورتده یلدرم بایزید خانله چبق صحراسنده جنك ایدوب غالب کلدی وکرجستانه ده قشلادی بعده بغداده واروب تکرار الدی سکز یوز التیده کورجستانه مستولی اولدی سکز یوز یدیده نهری کچوب سمرقنده واروب برقاچ کون اقامتدن صکره شدت شتاده ختای سفرینه چقدی اترارده وارد قده اجل ایریشوب سنهٔ مزبوره شعبانینک اون یدنجی کونی وفات اتدی نعشنی سمرقنده کتوروب تربه سنده دفن اتدیلر بعده اولادندن میرزا بابره کلنجه یکری بر نفر ماوراء نهر وخراسانه مالك اولوب طقوز یوز اون یدی سنه سنه کلنجه حکومت اتدیلر انلردن سلطان شاهرخ وسلطان الوغ بك محمد وسلطان ابوسعید وسلطان حسین بایقرا نامدار پادشاهلر ایدی خصوصا الوغ بك که سمرقندده رصد بنا ایدوب زیج مشهوری علامه غیاث الدین جمشید کاشی وفاضل محقق قاضی زادهٔ رومی وعلامهٔ عصر علی قوشچی مباشرتی ایله یازوب وجوده کتوردی وپادشاهان اسلام اراسنده بو اثر جمیل ایله مشهور اولوب جمله یه تفوق اتدی وسلطان حسین دخی بر عاقل وفاضل پادشاه ایدی مجالس العشاق نام بر کتاب لطیف تألیف اتدی منلا جامی کبی کامل ندیمی ومیر علیشیر کبی فاضل وزیری وار ایدی تاریخ مزبورده دولت شیبکیه ظهور ایدوب اوزبك قومی ماوراء نهره مستولی اولمغله میرزا بابر غزنه وکابل سمتنه کیدوب انده تمکن اتمشیدی اولادی هنده مستولی اولوب ضبط اتدیلر حالا هند پادشاهی بو سلسله دندر اما شیبکیلر که اوزبکدر شیبان بن جوجی بن جنکیز اولادندن اولوب التنجی بطنده شیبك خاتون بن شاه بوداغه کلنجه خانلر دشتده تمکن ایتمشلردی مزبور شیبك طقوز یوز التی حدودنده بعض بلاد ترکستان وماوراء نهره کلوب مستولی اولدی ومیرزا بابر ایله برقاچ دفعه دوکشوب غالب کلدی وبالاخره بابر هنده کیدوب شیبك خان ممالکی ضبط ایلدی بعده نهری کچوب خراسانی دخی الدی بو اثناده شاه اسمعیل دخی ظهور ایدوب اذربیجان وعراقه مستولی اولمشیدی برقاچ دفعه خراسان اوزینه کلن قزلباشلری شیبك خان اوزبك عسکری ایله بوزوب قرمغله شاه اسمعیل انك خصم جانی اولوب طقوز یوز اون التیده مرو قربنده بر کون غافل باصوب شیبکی قتل وقفاسنی کاسه ایلدی وخراسانی اوزبکلردن الوب شیبکك عمی کوجکنجی خان ماوراء نهر حکومتنده قلدی بعده عبید الله خان وعبد المؤمن خان واسکندر خان ونیچه خانلر بو عصره کلنجه

حکم

حکم ایلدیلر حالا ماوراء نهر وترکستان انلر النده در قزلباش ایله دائما جنکدن خالی دکللردر

فصل ٣٧ در اقالیم ترکستان ودشت

اوتوزیدنجی فصل ترکستان ودشت اقلیمنده در بو بر اقلیم طویل وعریضدر حدودی شرقنده ختای سنورلری شمالنده دشت قبچاق ومسقو صحرالری دشت اقلیمنده در بو بر اقلیم طویل وعریضدر جنوبنده بدخشان وماوراء نهر وکشمیر وتبت سنورلری غربنده خوارزم وطاغستان ودشت قبچاقده تن صویی ایله محدوددر بلادی اکرچه آز وپریشان اولوب اکثر یری صحرادر لکن صحراسی دخی جمله شنلك ومسکون اولمغله کرو ممالك حکمنده اولور باش مملکتی کاشغردر که ترکستانده طویل وعریض اولکه در اند جاندن اون بش مرحله شرق وشماله دوشر حد شمالیسی مغولستان طاغلریدر ووافر انهار بو طاغلردن اینوب کاشغره اقار وحد جنوبیسی بعض بلاد شاش وبعض ریکستاندر وحد غربیسی ذکر اولنان طاغلردن منشعب اولور بر طولانی طاغدر وبو طاغدن صولر جانب مشرقه اقار وتمام ولایت کاشغر وختن بو طاغلك دامننده در وحد شرقی طرفاندن کچوب زمین قالماغه وارر شرقله بعض جنوبی واسع ریکستان وچنکلستان صحرای بی پایاندر مسافهٔ کاشغر شاشدن طرفانه وارنجه اوج آیلق یولدر قدیم الایام اول صحرالرده بلاد مسکونه وار ایدی انجق شمدی ایکیسنك نامی قالمشدر بری توب بری کنك تسمیه اولنور باقیسی ریکستانده پنهان اولوب قوم باصمش خراب اتمشدر وبو صحرالرده دشتی شتر اولور وصید ایدرلر ودار ملك کاشغر کوه غربی دامننده در کوه دن برقاچ نهر جاری اولوب مزارعنی سقی ایدر بینه تمن دیرلر سابقا بو نهر شهر کاشغره اوغرایوب وسطندن کچردی میرزا ابوبکر اول شهری خراب ایدوب نهرك بر طرفنه بنا اتدردی حالا نهر مزبور طرفنده کنارنده اقار تقویمده قافله کاشغر بر مدینهٔ عظیمه در وخلقی اهل اسلامدر اردوکند دخی تسمیه اولنوردیو قانون مسعودی دن نقل ایدر مشایخدن سعد الدین کاشغری بو دیاره منسوبدر یارکند یوز اون ایکی درجه قرق ایکی بوچق درجه عرضده پای تخت ولایت کاشغر بر بلده در سلفده بر شهر عظیم ایدی صکره تدریجله خرابه یوز طتوب وحوشه مسکن اولمشیدی میرزا ابوبکر آب وهواسی طبعنه موافق بولوب معمور قلدی ودار الملك اتخاذ اتدی صولر کتوروب عالی عمارتلر یاپدی وارتفاعی اوتوز ذراع بر حصار چویروب اطرافنده اون ایکی بیك قدر باغ احداث اتدی انهار واشجار وبساتین وازهار حسبیله کاشغرده یارکندده ایو بر بوقدر وصوبی الطف میاه در فصل بهارده ازالوب تموزده ارتر ومجراسنده سنك یشب حاصل اولور لکن هواسی صاف دکلدر وبالجمله مملکت کاشغرك آب وهواسی بارد وصحیح وخلقی تندرستدر وکرچه انده فواکه ومیوه وافر اولور لکن خستهلك آزدر ومیوه دن محصول ازاولور خلقی دورت قسمدر بری رعایادر قوچین که سپاهی دن عبارتدر بری ایماق دوردنجی مناصب شرعیه ومباشران اوقافدر یارکند دن لا خوف که

اوچ مرحله در تمام انهار واشجار وبساتینی درلندن یکجك ختن اون کونلك یولدر منازلدن غیری
اول مسافه ده شنلك یوق بیابانلر یکی حصار یوز اون بوچق درجه طول قرق ایکی
بوچق عرضده یارکند قربنده برقصبه در ختن تقویمده ضم خاء معجمه ایله اقصای
ترکستانده یوزکنددن اوته برقصبه در وافر انهاری وار در یوز اون التی درجه طول قرق
ایکی عرضده اولمق اوزره یازار هفت اقلیمده ایدر ختن جمله بلاد مشهوره دندر اما حالا خرابه
مشرفدر بونك اولکه سنده ایکی نهر آقار برینه بقرا تاش وبرینه یارونك تاش دیرلر بونلرك
مجراسنده سنك یشب اولور اهل ختن اکثری تجارت وکار ایدرلر واکثر متاعلری بز وابریشیم در
وبغدای دخی انده وافر اولور هفته ده برجمعه کونی یکرمی بیك قدر آدم اطرافه
واکنافدن کلوب بازار طورر عظیم جمعیت اولور یسی یوز بر درجه طول قرق اوچ درجه
عرضده دار ملك ترکستان برمشهور شهردر سلفده اوزبك خانلرینك تختی ایدی مشایخ
نقشبندیه دن خواجه احمد بو شهره منسوبدر سبرانیسی دن برمرحله غربیه برشهردر
اترار یسی دن برمرحله تاشکند جانبنه دوشر اوترار دخی دیرلر فقهاء حنفیه دن قوام الدین
بو بلده یه نسبت اولنور طرفان سمرقند دن ختا یولی اوزره بربلده در اندن جالش اون
سکز مرحله یرده مغولستان اورته سنده اولمق اوزره بعضلر کاشغر ایله ختن ارهسنده در دیرلر
بوندن ختایه یکرمی منزلدر تند و یوز اون دورت درجه طول اوتوز طقوز عرضده
بربلده در برساجان یوز اون دورت بوچق درجه طول وقرق بر درجه عرضده کاشغردن
شرقه بربلده در ابن سعید قولنجه ترکستانده اولان ایکی دار ملکك بری کاشغر وبری
بودر فضل بن یحیی البرمکی زماننده خلقی کفار اتراك ایدی صکره اسلامه کلدیلر وسلجوقیه
طائفه سنه مطیع اولدیلر بوندن اسلام دیاری ثبته اولاشر بغبوریه تقویمده ایکی
باء موحده نك ضمی وغین معجمه نك سکونی ایله یوز اون سکز طول قرق ایکی عرضده
بلاد ترکدن بربلده کبیره در شرقیسندن نهر یأجوج آقار وازکشیه شهری بوندن
شرق وجنوبه دوشر بغبور اصلده ملوك چین لقبی در دیو ابن سعید دن نقل ایدر
بو تقدیرده لفظ مزبور فغفور معربی اولور بلاساغون سیحون وراسنده کاشغره
قریب یوز بر درجه طول قرق یدی بوچق عرضده بربلده در چکل کسر جیم وکافله
طراز قربنده بلاد ترکدن بربلده در خلقی ارباب حسن وملاحتدن اولوب اصحاب نظم
میاننده بونلرك حسنی ضرب مثلدر سهیل وجوزا وبنات نعشه عبادت ایدرلر قزلرینی
وهمشیره لرینی تزوج ارالرنده ممنوع دکلدر خزر خا وایکی زاء معجمه فتحی ایله تقویمده مسطور
اولدوغی اوزره باب الابواب شمالنده بلاد ترکدن براقلیمدر قصبه سنه اتل دیرلر کسر
همزه و تا ایله اتل وزننده در شروان ذکری دیه کلری مشهور بحر خزر واکادوکلن برنهر عظیم
بو قصبه یه نسبت اولنور قصبه مزبوره نهرك ایکی طرفنده واقع اولوب نهر اورته سندن
بحر خلقی اکثر مسلم ونصاری وبرازی عبده اصنامدر بونلرك تورك دلندن غیری باشقه
لسانلری

لسانلری وار در صورت وشمائللری دخی مغایردر برصنفنه قراخزر دیرلر سیاه فام اولورلر
وبرصنفی بیاضدر اهل اوثان برینك اولادنی استرقاق وبیع ایدرلر پادشاهلری اتل جانب
غربیسنده مقام طوتمشدر اول طرفك عمارتی طولا برفرسخه قریبدر وابنیه سی اکثر
طاشدندر لکن اکثر قومی اخبیه ایله ساکن اولورلر اوچ یرده جامعی واردر بازار وحمامی ازدر
کنار آبدن دور موضعده پادشاه ایچون صافی کرمدن برعظیم قصر واردرکه اول دیارده
کرمدن بنا اکا منحصردر دوحصارینك دورت دروازه سی واردرکه بری نهره اچلور غربیسی
صحرا طرفنه اچلور بوملك صاحبی یهودی اولمق اوزره یازارلر اعیان دولتی یهوددن اولوب باقی
خدامی دورت بیکه قریب ملل مختلفه اصحابی درارالرنده تعظیم قصد اتدکلرینه سجده ایدرلر
اون ایکی بیك قدر عسکری وار وظیفه سز کندی کارلری ایله کچنورلر وطقوز
قاضیسی واردر هر بری برینه تابعدر اما طوایف مذکورهنك ایچنده مسلمانلر سائردن چوقدر
وهیچ روستایی یوقدر اطرافی یکرمی فرسخ یر زراعت ایدرلر وشهر مزبورك طرف شرقیسی
مسلمانلر وتجار مسکنیدر روسدن انده موم کتوررلر وخزر قومنك لسانی تورك لسانه بکزر
بردلدر غیری طائفه انی فهم ایده مز اسمید خزر شهرلرندن باغی بوستانی چوق ابنیه سی
اغاجدن برشهردر سکانی اکثر اهل اسلام اولوب مساجد بنا ایتمشلردر لکن ملکی یهودیدر
خزر وسریر حاکمنه منتسب کچنور بوندن سرحد سریر ایکی فرسخدر سریر حالا طاغستان
دیه کلوب دربند وشروان فصلنده بیان اولنور برطاس خزر نواحیسندن نهر اتل کنارنده
برناحیه در سکاننه دخی برطاس دیرلر ایکی صنف طائفه در بری اقصای خزرده باغاره قریب
یرده وبر قسمی ترك برابرنده ساکندر فاراب فتح فا وراء ایله ابن حوقل قولنجه نهر سیحون وراسنده
ترك بلادندن برمملکتدر طولی عرضی برایکی مرحله اغاجلی وادیده غربیسی مزارع ناحیه
وشهری بیوك شهردر اطراف وطرازو بایکی دخی دیرلر یوز درجه طول وقرق دورت بوچق
درجه عرضده واقع اولمشدر خلقی شافعی المذهب اولوب چوق علما ظهوره کلمشدر حکمادن
ابونصر فارابی وقانون الادب صاحبی بوبلده یه نسبت اولنور سلفده برشهر نامدار ایدی حالا
اوزبك عسکری خراب ایدوب انجق اطرافنده اولان نامله برمغاره مشهوردر شلج فتح شین
وسکون لام ایله طرازه دورت فرسخ یرده برقصبه در طرازه بکزر خلقی مسلماندر قراقوم رمل
اسود معناسنه تقویمده مسطور اولدوغی اوزره اقصای بلاد ترکده مملکت دار ملکی بربلده در
ابن سعید یوز اون التی بوچق درجه طول اوتوز بوچق عرضده تعیین ایدرلر لکن بو اسم سابقا
ختای فصلنده مذکور اولان قراقردن غلطدر وقلماق تاتارلرینك مسکنیدر خاوس
سین مهمله وصاد ایله یوز درجه طول قرق بر بوچق عرضده بربلده در کاشغر ایله سمرقند ارهسنده
دوشر بوندن خجند اون مرحله در اخسو یوز اون بوچق درجه طول قرق دورت درجه عرضده
یکی حصاردن یدی مرحله شماله کاشغر ویارکند پادشاهنك دار ملکی بربلده در سنجو یکی
حصاردن التی مرحله جنوبه بربلده در کسر سین وضم جیم ایله تبتدن اون ایکی مرحله بعیده

قریه دوشر کاشغردن دخی اوقدر مسافه شرقده ایکیسی اورته سنده دربندن کشمیراون بش
منزل جنوبه دوشر اورطاغ اقوام اوغوز قدماسنك یایلاقی برمشهور طاغدر کرطاغ
بودخی مزبورلرك قشلاغی اولوب ایکی عظیم طاغلر در اول حدودده اینانج دیرلر بر شهر واردر
اکا قریب قاری صیوم دیرلر بر شهر قدیم دخی واردر سکانی اکثر مسلمان اتراکدر محصولات
وخواص ترکستان کثرت خصایصنده هند کبی در مسك وسنجاب وسمور وقاقم وسیاه
تلکی و بیاض طوشان اولور و ترکستان خواصندن بری حجر مطردرکه مجملو اکا سنك
یه و ترکلر جده تاش دیرلر مسالك ترکستان سلفده ختندن خطایه اون دورت کونده
واریلور ایدی و بوماین نوعا شنلك ایدی خلق قافله یه محتاج اولمیوب برایکی نفر کیدر
ایدی حالا اول راه قلماق استیلاسی ایله بغلنوب منسد اولدی شمدی کندکلری یول یوز
منزلدر اولوغ بك ایلچیسی خواجه غیاث روایتی ایله اول طریق سمرقنددن ایکی ایده
چلکاه یلدوزه اوچنجی ای اواخرنده طرقان نام شهره اندن یکرمی مرحله ده قامل نام
شهره اندن یکرمی بش مرحله ده سرحد ختای اولان دربند سکجویه واریلور ماین
جمله بیاباندر و ترکستان دار ملکی اولان کاشغردن سمرقند اوتوز مرحله غربه ولاهور
یکرمی دورت مرحله جنوبه ویسی دن سمرقند اون یدی مرحله و بخارا یکرمی بش مرحله
و تاشکند طقوز یا اون مرحله در و تاشکنددن سمرقند غربه التی مرحله واند جان یدی
مرحله واندجاندن مغولستان سکز مرحله اندن طرقان اون مرحله در ذکر سکان
مفازهٔ ترکستان معلوم اولاکه کتب تواریخده یازلدوغی اوزره ترك بن یافث طوفاندن صکره
دیار شرقده تمکن ایدوب اولادی فرقه فرقه قبائل اولوب هر بری بر یری مسکن اتخاذ
ایدیلر واول یرلر انلرك اسمیله تسمیه اولنوب اکثری دشت ترکستانده قونر کوچر اولو
وخیام ایله آرام ایلدیلر ترکدن صکره نوبت النجه خانه دکوب مزبورك بطن واحددن ایکی
اوغلی اولدی بری مغول و بری تاتار تسمیه اولنوب جمله ممکلتی بو ایکی اوغلی بیننده تقسیم
ایلدی اول زمانده قبائل اتراکدن بو ایکی اویماق ظهور ایدوب مغول و تاتار اویماقلری
اشتهار بولدی تاتار تاتار اویماغندن سکز نفر رتبهٔ سلطنته عروج اتدیلر صکره منقرض
اولوب دولت مغول طبقه سنه قالدی دیو یازارلر اول سکز نفر بونلردر ١ تاتار بن النجه ٢
بوقاسی یالنجه ٤ اسلی ایلخان دخی دیرلر ٥ انسز ٦ اردو ٧ بایدو ٨ سونج مزبور سونج زمانده
مغول غالب کلوب مملکته مستولی اولدیلر تاتار دولتنه سونجده انقراض کلدی اما طبقهٔ
مغول طقوز نفردر بو جهتدن اقوام ترك طقوز عددی معتبر طوتارلر و بونلر بو ترتیب اوزره
یازلمشدر مغول بن النجه که نیجه قبائل واقوامه لفظ مزبور اسم جنس اولمشدر انلردن
اولینه دخی مجاز طریقیله اطلاق وتعمیم ایدوب ترك و تاتاره مغول دیرلر لکن حقیقتده
مغول ترکدن برصنف ایدی صکره چوغالب سائر اصنافه غالب اولدی
واکثر ولایتلری الوب شعبه لری اسمیله تسمیه ایلدیلر بونلردن اول تاتار غالب
اولمغله

اولمغله جمله سنه تاتار دیرلر دی حالا عربستان وهندستان وختای ده مغول قبایلنه
کیرو تاتار دیرلر بو مغولك دورت اوغلی وار ایدی قراخان اوغوزخان کرخان اورخان کندودن صکره
قراخان یرینه پکدی قراقومده اولوب اق تاق کرتاق نام موضعده ییلار وقشلاردی کافر
اولمغله اوغلی اوغوزخان خروج وقهر ایلیوب یرینه پکدی مؤمن ومدبر اولوب دولت
اتراك قانونلرینی وضع وقبایلی ضبط وتسخیر ایلدی ارتلاس وصیرمدن بخارایه وارنجه
الوب کندویه مخالفلری قیردی مزبور اوغوز ملوك فرسدن جمشیده نظیر در التمش یدی
ییل سلطنتن یازارلر ایغور وقانقلی وقپچاق وقارلق وخلج دیمکله معروف اقوام وقبایل
القابی مزبور اختراع ووضع ایلدی دیرلر ایغور حربده دوشمندن قاچوب کندویه کلن
برطائفه لقبی اولدی اولاشمق معناسنه قانقلی برجنکده الدیغی مال غنایمی عربه لره
یوکلدوب اوزرینه قودوغی آدملره دیدیلر قپچاق وقتاکه سلاطین اتراکدن ایت براق
ایله ترکستانده جنك ایدوب بوزلدی وکیدرکن یولده براغاج قوغوغنده کوردیکه
برعورت وضع حمل ایلمش اری معرکه ده دوشمش ایدی اوغوز خان شفقتندن اول طغلی
الوب اوغل ایدندی مزبور اوغلان بیودکده قبیله باشی اولوب قووق معناسنه اولان
قبق تصغیر قپچاق لفظی ومحل اسمی اول طائفه یه اطلاق اولدی ومشهور دمشت اکا دخی
اضافه قلندی قارلق ایسه یولده عسکردن برطائفه ثلج وباران علتی ایله قالوب بو لقب
ایله ملقب اولدیلر خلج تسخیر بلاد ایچون سفرنده برکسه عسکردن کیرو قالمیه دیو
تنبیه اتمش ایدی یولده اتفاق برعورت وضع حمل ایدوب اجلقدن قالیجق اوغوز اول ولدی
آلوب قال آج تسمیه ایلدی صکره قبیله باشی اولوب اندن خلج تحریفی اول قومه لقب قالدی
اولاد اوغوز مزبور اوغوزك التی اوغلی وار ایدی آی کون یلدز کوك تاق تنکز بونلر برکون
صیدده بریای ایله اوچ اوق بولوب باباسنه کلدیلرکه بینلرنده بونی تقسیم ایلیه مزبور دخی
یایی آی کون یلدزه ویردی اوچ پاره ایدوب حصه لشدیلر اوغوز انلره اول اجلدن
بوزوق لقبنی قودی واوقلری دخی باقیلره ویروب انلرك لقبنه اوچ اوق دیدی وبونلر بر نیچه
قبیله باشی اولدیلر بوزوقی ولی عهد قیلوب عسکرك میمنه سنی انلره تعیین اتدی اوچ اوقی
میسره ده انلره تابع قلدی والاتاقی انلره مکان تعیین اتدی اوغوز اولادندن بوزوق
بو جهتدن سائره تفوق ایدوب معتبر اولدیلر و بونلردن یکرمی دورت شعب وقبایل
ظهور ایلدی نیجه لری ماوراءالنهر وخراسانه پکدیلر وغیری شکله کیردیلر چنکیزیلر
وسلجوقیلر انلردن صدور ایلدی نتکه روضة الصفاده مسطوردر اوغوزدن صکره
آی کون یلدز پادشاه اولوب بعده منکلی بن یلدز و تنکز وایلخان بن تنکز ترتیب اوزره
والی اولدیلر بعض مورخلر ایدر اوغوزدن صکره ممالك ترکستان اوغوز اولادی النده قالوب
بیك ییل سوردی مزبور ایلخان تور بن فریدون ایله معاصر ایدی تور ترکستانه
مستولی ایلخان معرکه ده دوشدی اوغلی قیان قورتلوب ارکنه قون نام صحرایه دوشدی محل

مزبوری حصارکبی عظیم طاغلر احاطه ایتمشدر مزبور انده تحصن وتوطن ایدوب مرور
ایامله اولاد واتباعی چوغالوب اول محل تنك کلیجك بربلوکی منازل قدیمه یه واروب تاتار
الندن الدیلرکه انلره قوم قیات وقایی دیرلردی مذکورقیان اولادندن یلدز بن منکلی
انلرك سرداری ایدی مزبورك قزی جوینیه دختری الانقونك اوغلی بوزنجر قاآنی مغولستانه
پادشاه اتدیلر آل عباس ظهورنده حیاتده ایدی قوانین سلطنت مغولی وضع ایلدی
خطا بیلر ایله جنك ایدوب مظفر اولدی مغول طائفه سی اولوسی قبا یل خانلغی مزبور
الانقوا اولادنه حصر ایلیوب اول سلسله دن اولیانك خانلغی صحیح دکلدر اعتقادنده اولدیلر
حالا انك اوز رینه درحتی تیمور اول سلسله دن اولمامغله خانلق رتبه سنی بولدی ارالرنده معتبر
معنادر بعده مزبور بوزنجر اولادندن قاید و بوقا و بایسنقر و تومنه وقیلی وقاجولی
وبرتان وپیسوکا بهادر ترتیب اوزره خان اولدیلر مزبور پیسوکا یتمیوز ایکی ده وفات ایدوب
اوغلی جنکیز یرینه کچدی دارملکی قرا قورم که الوغ یورت دیرلرانده ایدی مغول خانلرینی
قهر ایدوب التیوز اون التی ده ایرانه کچدی ماوراء نهر وخراسانی تخریبدن صکره دونوب
التیوز یکرمی دورتده مرد اولدی حالا ارالرنده معتبر اولان یاساق قانونلرینی قورب ممالکی
دورت اوغلی تولی جوجی جغتای اوکتای اراسنده ترك ایلدی ایکی ییلدن صکره ایکیسی
تختی اوکتایه تسلیم ایلدیلر جغتای تورانده پادشاه اولوب کاشغر وبدخشان وبلخ وبعضیسی
خوارزم وغزنه یه اولادندن یکرمی طقوز نفر مالك اولوب حکم ایلدیلر سکزیوز التی ده تیمور
ظهوری ایله بونلر ه انقراض کلدی اوکتای اولادی دخی سکزیوز اوتوز حد ودینه کلنجه
جهان آرا ر واتبی اوزره اون طقوز نفر حکم ایلدیلر سکزیوز التی ده تیمور ظهوری ایله
بونلرکه ختای مملکتنه مستولی که ختاییلر غالب کلوب وقراقرمده قرار ایدرلردی تولی اولادی
ایسه اوغلی هلاکو استیلاسندن صکره اون یدی نفر یدیوز اللی دورده وارنجه ایرانه
حکم ایلدیلر وجوجی اولادندن برکه خان اوغللری دشت قپچاق وقرم دیارینه مستولی
اولوب انده قالدیلر حالا تاتار خانلری دولتی اول دیارده باقیدر بو سلسله دن غفاری اق
اورده کوك اورده خانلرینی یازارکوك اورده الوغ یورتك صاغ جانبنده اولان قبایل خانلغیدر
آق اورده الاطاغ حدودنده اولان الوس حکومتیدر بونلر طقوز یوز یتمش حدودینه
کلنجه باقی ایدی سلاطین خوارزم دخی بو سلسله دن اولمق اوزره یازیلور تفصیلی تواریخده در
بومقامده مقصود مسکنلرینه ذکر اولنمغله اجمال اوزره یازلدی شرف یزدی مقدمه ده دیمشدرکه
مسکن مغول طرف شرقده معموره دن بعید دوری یدی آیلق مسافه واسع یرلر
و صحرالردر شرقیسی سرحد ختایه متصل غربی ایغور شمالی اراضی قرا قره متصل
جنوبی تبت اقلیمی در بونلرك غالبا قوتی لحوم صید ولباسلری جلود سباعدر بعض
تواریخده قبایل اتراکدن صحرانشین وغیری طقوز قبیله یازیلور اعظمی اوغوز
قبیله سیدر وطن اصلیلری دیار ختای ایدی سلجوقیان بوقبیله دندر بری دخی قایی
قبیله

قبیله سیدرکه کثرتده اوغوزه غالبدر زمین ساریدن کلوب ارمینیه حدودنه یایلدیلر بری
خیر اخیر قبیله سی که مغسون نام بر شخصك لقبی ایله تسمیه اولنمشدر مسکنلری شمالده
بختال وکیماکه قریب ایدی بری دخی ضوبیج قبیله سی که مسکنلری جبل یونس دیمکله معروف
کوه بلنددر ترکستاندن خاقانه طغیان سببی ایله چقوب انده ساکن اولدیلر وطقوز شعبه یه
بولندیلر چکلی وهنلی اوچر شعبه در بری دخی کیماك قبیله سی صحرا نشین واکثری آتش
پرستدر میتلرین احراق ایدرلر ییلده برایکی کون صوملری اولور بونلرك اغنامی وافردر بری
دخی بختاکن قبیله سیدر بونلر بریرده قرار ایلمزاوتوز مرحله قدر یرلری واردر قوترکوچر
طائفه دربرطرفی دشت قپچاق غربی بلاد خزر وصقالبه دربختاکیانله دیار خزر مابینی عظیم
کوهستانه متصل بیابانلر انده اتراکدن طولاسی وغزنام ایکی طائفه ساکن اولور بختاکیانله
بونلر دائما قتالده در بری دخی محرقه در کوچر اولی طولا وعرضا یوز فرسخ یرده اولور
ایکی نهر عظیم اراسیدر بری اتل وبری تن صویی صقالبه وروس بونلرله دائما حربده در بونلر
اکثر غالب اولورلر الدقلری اسیری رومه کتوروب بیع ایدرلر بری دخی صقلاب درکه
بختاکیاندن اون بش مرحله مسافه ده درختستانده اولورلر اکثری آتش پرستدر زراعتلری
ارزن وشرابلری عسلدر سرد ارلرینه سربتاو وزیرلرینه سوبج دیرلر بری دخی روس اولمق
اوزره یازلمشدر لکن ظاهر بودرکه روس ترکدن دکلدر امافرنکی کتابلرده محل مذکوری
هرکونه دخی تفصیل وبیان اتمشلردر انلرك خلاصه سنی ذکر ایدهلم تاتارستان که تاتاریا
یازیلور یونان ولاتن قومی اکاسیتیا وعبرانیلر ماجوج دیرلر آسیا ایله اوروپایی فصل ایدن
تن ارماغی اوزرنده در اوچیوز ییل بوندن اقدم تاتار طائفه سی اول سمتلره مستولی اولمغله
تاتاریا دیدیلر جغرافیا اربابنك متأخرلری بونك حدودنی تحدید ده دیدیلرکه جنوبده
شروان دکزی وجیحون ارماغی ودالانکر ونوغر وقوت طاغلری غربده تن ارماغی
وقتای کولی شرقده خوتای اوقیانوسی که بونك جانب شمالیسنه دونر و ظلماته یعنی عرض
تسعینه ممتد اولور وارمنی مصنفلری بوکا عمیق آسیا دیدیلر التی آی طاغی بو مسافه یی
ایکی بلوك ایدوب اورته سندن بحر وجبل مزبور ایماوس طاغنك برشعبه سیدرکه
شماله طوغری نیچه شعبه لری اوقیانوسه منتهی اولور تقسیم متقدمین بو اقلیمی ایکی قسم
قلدیلر ایماوس طاغنك بریسی واورته سی لکن براوچ بلوکه تقسیم ایدرز بری سارماسیا که
اکا آسیا سارماسیاسی دیرلر وخالی صحرالردر ایکنجی چاغاتای اولکه سی که متقدمین اکا ایماوس
پریسنده اولان سیتیا دیدیلر ترکستان سلطنتی در اوچنجی سرقا ایله تانغوت اولکه سی که
ایماوس اورته سنده کی سیتیادر بطلیموس انی مجهول اولمق اوزره یازار تنبیه لورنسو وقلبوس
بوسمتلری وجه مشروح اوزره تحدید وتقسیم ایلیوب میرتا توردخی اطلسنده انلره تابع اولدی
لکن بو کتابده سرقا قسمی که ختای مملکتیدر مقدما ذکر اولنمشدر حالا اندن غیری وبوفصلده
یازیلان ترکستان شهرلرندن غیری اوچ قسمده نه یازلمش ایسه تلخیص ایدرلر سارماسیا که

آت وبياض يوكدن يابلمش كيچه لر و يزوب اقتضا اتدكه دورت بيك آتلو ايله سفره كيدر لورنسه وبويله تحرير ايلدى لكن مشهور بودركه نوغاى تاتارى قريم خانلرينه تابعدر وجاثركه سنور داش اولمغله مسقوه دخى ذكر اتدبكى اوزره مدارا ايليه كيرومز بورديمشدر بونلردن برمقدار شماله بولغار طائفه سى اولور بونلرك لسانى وآيينى روس كبى در فقير ايدر بوطائفه آل عباس عصرنده اسلامه كلديلر مسكنلرى خزر ايله روس بيننده در اطول نهارى وقتنده اون كون قدر عشانك وقتى بولنمز زيرا شفق غايب اولمدن فجر صادق طلوع ايدر اول اجلدن بونلر خوارزمه آدم كوندروب امام بقالى دن سوآل ايلديلركه ولا يتمزده شفق غائب اولمدن فجر طلوع ايدر صلوة عشايى بزه قضا لازم كلور مى امام بقالى عدم قضا ايله افتا ايلدى شمس الائمه حلوانى قضا لازم كلور ديجك مسئله ده اختلاف واقع اولوب ايكى امام كندى مدعاسنى اثبات وآخرى الزام لازم كلوب شمس الائمه يرشاكردنى خوارزمه كوندروب وار بقالى دن سؤال الزامى ايله سؤال ايله نه ديرسن مشول كيمسه حقنده كه صلوة خمسه نك برينى اسقــــاط ايله كافر اولميه كورنه جواب ويرر هنر يوردخى. كلوب جامع خوارزمده بقالى درسن ديركن سؤال ايدجك امام بقالى انتقال ايدوب ايندى ياسن نه ديرسن شول كيمسه حقنده كه ايكى اياغى طپوغندن كسلمش اوله انك ابدستنده قاچ فرض وار درسائل ايندى اوچ فرض واردر زيرا ابعك محلى يوقدر بقالى ديدى صلوة خمسه فرضى دخى بونك كبى درحريف ملزم اولوب اهل مجلس تحسين ايلديلر جواب مذكور شمس الائمه يه واصل اولدقده تسليم ايدوب قايل اولدى سؤال مذكورك باقى الجائى بزم اوچ مسئله رساله سنده مسطور در روض المعطار صاحبى ايدر بونلرك منازلى نهر اتل كنارنده در بشيوز قدر خانه اولور مسجدلرى وارد ركيرولورنسو ايدر بولغارقومندن شماله سيبريا اولكه سى دوشرا كثرى اورمانلقدر ونوغاى تاتارلرينك بعضى انده ساكن اولورلر وهم خانام برشهرلرى وارغايت معمور وتجارتله مشهوردر انده بعض جواهر بيع اولنور وبرجنس ميوه كه حيات ميوه سى ديرلر قلبى تقويت ايدر اكثر انى طعاملرينه قورلر ختاى تاتارلرى ومسقوانده جمع اولوب تجارت ايدرلر قانبالو يعنى خان بالقدن نيچه متـــاع كتورررلر مابين دورتيوز التمش فرسخدر وكسل ارماغى كنارنده چيانلو وكسللو تاتارلرى اولور مربع سكه ايدرلر مقدما ايماوس اردنده اولانلر كبى التون وكمشى وزن ايله خرجنورلردى فقير ايدر بونلر شبان بن جوجى وكشيلوخان اتباعى اولمق كرك كيرو لورنسو ايدر دخى شمالده قاسپيوم دكزندن چوق بعيد دكل يرده صحرالرده قزاق تاتارلرى اولور بلاد شماليه ده اولان طوايفك بهادرى دربونلر سحره وخرسزلغه غايت مايللر درختايه واران كلن مسقوو تاتاربازركانلرينى صويارلر فقير ايدر بوقزاق تن قازاغى واوزى قازاغى دكلدر انلر قريم قصلنده يازيلور كيرو لورنسو ديمشدر بونلرك شمالنده قناى كولى واقع اولمشدر غايت بيوك كولدر بر دريايه بكزر انده بعض كوچك اطه لر

خالى تاتارستاندر سائره نسبت بونك شنلكى ازدر حدودى شروان دكزى وتن ارماغى وختاى كولى ايله محدود اولوب التمش درجه طولدن يوز يكرمى طوله واللى بش درجه عرضدن التمش يدى عرضه منتهى اولور اكثرى دوزيرلر وصحرالردر سائر تكا بلرده دشت قپچاق ديمكله معروف اولان بريه بوندن عبارتدر حالا نوغاى تاتارلرى برى كنارنده قونركوچرلر لورنسو ايدر تاتاردن مقدم كومانى و پولوزى نام بعض طوايف بوحدودده اولورلردى حالا انلرك بقاياسى انده موجوددر وولغا وكسل وسور نام نهرلر بو اقليمدن بحر ترابى غايت منبتدر لكن تاتارلرا كثر جنك وشكار ايله مقيد اولوب فلاحت بلمزلر بعض يرلره طارى اكوب بعده محصول الورلر واتى برلردوه وآت وخرده مواشى قسمى حيوانات بونده غايت وفرت اوزره اولوب فرس ديارينه كيدر وخلقى كيچه دن اخبيه وچركه لرايله قونركوچر واكثرى عربه لرده ساكن اولوب دوزيرلرده يلكن ايله عربه لرى يوريدرلر كمى كبى قوللنوب استدكلرى يره كيدرلر ايچلرنده اولوس بكلرى واردراكثرى مسقوو دوقاسنه تابعدر وبونلر قبيله قبيله اولوب هرقبيله يه براوردو ديرلر وجا بجا قلعه لرى دخى واردر قازان اوردوسى ارالرنده معتبردر اوچ قبيله بو اوردويه تابع اولوب بونلرك خلقى سائر تاتارارسنده پياده جنكه كيدرلر وغايت تيرانداز لردر كوردكلرى نشان تخلف اتمز كرچه مسقوو بونلره حكم ايدر لكن سائر رعاياسى كبى دكلدر بونلرك ارسنده برقوم اعتبارات باطله وسحر ايله مقيد اولوب ريح ورعد وباران تحريك ايدر ومحركى بغلتمش كبى ساكن قلارلر بواوردودن اوتوز بيك قدر جنكجى چقار نهر اتل كنارنده قازان ديرلر برشهرلرى واردر مسقوودوقاسى جوانس انى فتح ايليوب ليوونيا اولكه سندن وافر آدم كتورروب انده قودى خان دخى ضرورى تابع اولوب اطاعت ايلدى آستراقان كه حالا اژدرهان ديدكلرى درلورنسو قولنجه قازاندن برز جنوبه باكو دكزينك قربنده در مسقوو دوقاسى دمتريوس بونى المشيدى برزمان مسقوو حكمنده قالدى وولغـــا ارماغنك كنارنده دربواوردودخى بوشهر اسميله تسميه اولندى بوندن يكيجك برمقدار قراده خاار وهولينا وقوندونى نام شهرلر وباكو دكزى كنارنده بعض شهرلر وبرنهر واردركه بايقو نهرى ديرلرباشى سيبريا اولكه سنده در انده صولاق ديرلر برنوع جانور اولوركه قيونه بكزر بويوزى ذى قيمتدر طبل آوازينه مائلدر راستندكده رقص ايدرك يانبه كلور تاتارلرانى طبل چالمغله صيد ايدرلر ونهر مزبور اغزينه قريب قامينه زارنام شهروار دركه زاولق تاتارلرينك خانلرى انده دفن اولنوردى يره قوب تاتارى انلره مستولى اولوب برباد اتديلر اندن كسل ارماغنه قريب يرده قتابوزى نام شهر وايچرده جانقو ارماغنك كنارنده سوانج نام شهر واردركه تاتارمستولى اولوب تخريب اتمزدن اول برمشهور ومعموريروكانيلرك تختكاهى ايدى نوغاى تاتارى انى تجديد ايلدى وخانلرى حالا انده اوتورر بونك حكمنده اوچ اورده واردر نهايت مسقوو وه خراجكذاردر هرسنه وافر آت

واردرکه تاتارلر ساکن اولوب مسقو ایله معامله ایدرلر اسله تن دیمکله معروف برجنس
عرابه لری واردرکه مونس کیکلر قوشوب بوزاوزرنده عظیم سرعتله چکدررلر و بوکولده وافر
بالق صید ایدرلر و قوشلری وافردر و بوکولك اورته سی التمش بش درجه عرضده اولوب
اوبی ارماغی اندن چقار و بوارماغك مسافه سی سکسن میلدن زیاده واسع اولمغله بعضلر
ظن ایدرلر که قاسپیوم دکزی برالتندن برمنفذ له اکا متصل اوله یاخود اوقیانوس شمالی یه
واصل اوله نتکه سلیمان پیغمبر علیه السلام جمله انهار حقنده بویله دیمشدر یعنی تحت الارض
یری برینه متصل اوله فقیر ایدر مزبور کول غدیر خوارزم نامی ایله کتب اسلامیه ده
مسطوردر تقویم البلدانده بحیرهٔ خوارزم وسطی طقسان درجه طول قرق اوچ درجه عرضده
اولمق اوزره رسم معموردن نقل ایدر نهر جیحون بونك شرق طرفندن کلوب جنوبنده
دوکلور دوری التیوز میل قدر یاخود یوز فرسخدر نهر شاش دخی بوکا دوکلور خوارزم بوندن
التی مرحله و بحر خزر یکرمی مرحله اولوب مروج ذهبده مسعودی دخی بومعنایی تحریر
ایلمشدر بونك کنارنده جعا عرنام برطاغ واردرکه زمستانده عظیم بوزلرطوکار ذکر اولنان
انهار خصوصا نهر جیحون مصبنده اولان اختلافی بز سابقا وماوراء نهر فصلنده ذکر
ایلدك لورنسو نهر اوبی دیدیکی اول نهردر و بالجمله بو بحیره قدما آثارنده مسطور و متأخرین
کتابلرنده خصوصــــا اطلسده غیر مذکوردر کیرولورنسو ایدر مزبور کولك کنارنده
قوسیتینا دیرلر برشهر واردر تاتار وروس بازرکانلری انده جمع اولورلر و بیوك بندردر بعده
باسغرد تاتارلری و تومن تاتارلری مسکنی واردرکه انلرك اوردوسی ختای خانه تابعدر ایماوس
طاغنك اوته سنده اولان ســــائر تاتارلر جمله اکا تابع اولدوغی کبی و بونلرك مسلمی تاتار
کفاری ایله جنك و نزاع خصوصنده جمله اولخانه مراجعت ایدرلر امانهر اتل که فتح همزه و تا ایله
یازیلور ادل و هدیل دخی دیرلر قدماء یونان ولاتین کتابلرنده راه اسمیله مسطوردر لورنسو
تحریری اوزره مسقو حدودنده فرنبو کولندن و بعضلر قولنجه وولغو کولندن چقوب
شرق وجنوبه اقارمنبعی تقریبا التمش دورت درجه عرضده و تمش درجه طولده اولمق
اوزره در روس و بلغار طاغلرندن التمش قدر نهر بوکا اقوب نهر عظیم اولور و اول نهرلرك بریندن
آسان اغله یکلمز دیرلر که وجه عرضده نیلدن صکره بوارماق اعظم انهاردر التیوز قدر فرسخ
مسافه سیر ایدوب اتل و قازان وغیری شهرلری یخوب اژدرهان دیدکلری استرا قان
قربنده برقاچ بیوك اغزدن بحر خزر و بحر شروان دیدکلری هیرقانوم دکزینه دوکلور
اون فرسخ قدر دریایه کیروب اقارکوربنور لونی و طعمی متغیر اولماز و بیوك کمیلری کوتورر
لکن بونهر قلیل النفعتدر یری سنی ایلمز ایام شتاده منجمد اولوب اوزرندن کچرلر بالغار و کیماك
طوایفی بونك کنارنده در بحره قریب یرده تن صوینه یقین کلوب کیرودونوب شرقه کیدر
و نهر تن ازاق دکزینه کلوب دوکلدوکی یردن اژدرهان اراسی خیلی مسافه اولور قصنهٔ
وصل نهرین سابقا سلطان سلیم خان ثانی زماننده قازان تاتاری در دولتنه مکتوب
کوندروب

کوندروب مسقودن شکایت وایکی نهرك اراسنی حفرو یری برینه اولاشدرمغله اول دیارلری
تسخیر تدبیرنی سوق اتدیلر قوجه محمد پاشا دخی دمرقپو و شروانده اولان عسکره کمیلر
ایله ذخیره و عسکر امدادی بوطریقله آســـان اولور وکیلان و طبرستان سواحلنه
سفاین یول بولوردی دیو بعض اهل وقوف ایله مشورتدن صکره شق ثانی دفتر داری
چرکس قاسم بکك اول سمتده وقوفی اولمغله کفه یالنز و یروب کوندردی مزبور دخی معتمد
آدملر ارســـال ایدوب محل مزبوری مساحه اتدردی مابین نهرین التی میل بولنمغله
در دولته عرض ایلدی وزیر اعظم دخی صرف مقدور ایدوب قازمه کورك و سائر مهمات
جنك ایله طقوز یوز یتمش التی سنه سنده قپودان موذن زاده علی پاشایی کوندروب
مکمل دونما کمیلری ایله ازاغه اندن قایقلر ایله محل مزبوره واروب قره دن تاتار خان دخی
کلوب حفره مباشرت اتدیلر اوچ ای قدر زمانده ثلثی قدر انجق کسیلوب ناکاه عسکر
ایچنده بو محلك قیشی زیاده اولور دیو برکفت وکو ظهور ایدوب قحط دخی بووهمه امداد
ایتمکله قازمه و کورك و سائر آوانی دوکوب کلدیلر کتدیلر بعضلر تاتار خانك بویول
اچلدیغی مرضیسی دکل ایدی عسکری تخویف سوزلری اندن ظهور اتدی دیرلر هرنه
اینسه بودکلو املك هبا اولدی زیرا مباشرلر بونك کبی کار عظیمه سرکارد کل ایدی هر ایشك
اری کرکدر بو مقوله اثره پادشاهلر بالذات مباشر اولسه انجق عهده سندن کله بیلور
نهر سقریه حفری دخی بونك کبی اولدوغی محلنده کلجکدر امـــا قسم ثانی که ایماوس
طاغلرندن اوته اولان تاتارستاندر لورنسو تحریری اوزره انلر مغول تاتارلری اولوب
آســیانك اکثرینه یایلدیلر نتکه ذکر اولندی و بونلر تاتارك اصلیدرکه تاتار نام ارماقدن
اسم اخذ اتدیلر و مونغال دیمکله معروف یرکه شمالك بربوجاغی ایدی انده ســـاکن ایدیلر
اندن صحرالره یایلدیلر و سنور داشلری ایله جنکلر ایدوب کاه غالب و کاه مغلوب اولدیلر
ارالرندن جنکیز ظهور ایدوب تاتارلرك صنمی نوغای ایله بر مخفی علاقم واردر دیو تاتاری
الدیوب کندویه تابع قلدی و سنورداشلرینه غالب اولوب تدریجله اکثر آسیایی تخریب
اتدی و اتباعی فرقه فرقه اولوب جنکیزدن صکره شوکتلری کندی انلردن بیتورسی
تاتارلرکه البانیا طاغلرنده تمکن و تنصر اتدیلر مسقو مذهبنده اولدیلر و ایماوس وراسنده
اولان تاتارلرك اکثری بوت پرستدر باقی احوال لرخنای فصلنده ذکر اولنمشدر ذکر اخلاق
واوصاف تاتار بو قوم بی نوع انسان میاننده پولاد نهادلر وآب و بادکبی طبیعتلری حرکته
معتــاد اهرمن قوت و دیو نژادلر انلری نه قوت استرنه زاد بستان نخجیر کاه ده نهال
ثمرلری نه بتوررسه انی بیرلر بیابانده یل کبی یلرلر نه کندولر یورولور نه انلری درلر بندکلری
اتلرنه نعل حاجت نه میخ یدکلری اتلرنه قزان کرکنه سیخ دریاده سباحت ایدرلر نه کمیجی
ازارلر نه کمی صحرالره سیاحت ایدرلر نه چول کتورررلر نه آتیمی کندولر کوهســـار کیرو دارك
قوردلری اما فیوت دریسی کیرلر قورد و قوشك طیور و حوشك بری سن آیرمزلر اولوسنی

هر بری سن یرلر بنیان اهرامان کبی بنیه لرینك دور زماندن دردمی یوق دهان صدف کبی فردیشی
دوکلمش وبرك خزان کبی بر یوزی زردی یوق مرور شهورله ای کون کبی کوزلرینك نوری
دوکلمز کرور دهورله چرخ کردون کبی بللری بوکلمز یوز یاشنده شمشیر کبی یالك یوزلولر یاشلری
تمش پیکان تیر کبی تیز کوزلولرع ریش نه پیرامن چاه زنخ سبزه لجابر دهد ازروی یخ ذقن کبی
کوزلری غایت کوچك قلقان کبی یوزلری قاتی بیوك آلنلری کوهسار صلابتده یالم قیا
باشلری صحرای مهابتده یوجه اوبك نتر بوکلا ملك موئیدی اترکوا الترك ماترکوکم حدیثی در
یعنی مادامکه انلر سزه قصد ایلمیه سز انلره قصد ایلمك لوزنسو ایدر بونلر اکثر اسمر اللون
حدید المنظر صقاللری آز یوزلری یاصی کوزلری کوچك اقو بامر حمنسز ووحشی طائفه در
لسانلری تورك دلنه بکزر آیینلری دخی انلره قریب در جمله عورتلری ایله جنکه کیدرلر
وغایت تیرانداز اولورلر آت اوزرنده اوق آتوب نشان اوررلر بیوك ارمقلری آتله چکرلر
کرچه بو آتلر اسلوبسز درلکن چوق طیانور وسریع الحرکه در بتون کون بنوب صحرایه
صلارلر یاز قیش بولدقلری اوت ایله چکنورلر ودوه یی آت کبی قوللنورلر بونلرك دوه لری
کوچك وسیاه بر غریب شکلدر بعد یاردوه لرینه بکزر مزو تاتارلر اکثرله ومسقو وچرکس
اولکه لرینی غارت ایدوب کاه برای مصلحت صلح اوزره اولورلر طکوزدن غیری حیوانانی
یرلر قسراق سودی ایچرلر وبلترا قان دیرلر بر جنس لذیذ کوك صوینی چقاروب اتمکله قارشدررلر
ومدونه شربتی ایچرلر سفرلرنده کاهی آتلرك طمرلرنی اچوب قانی صورارلر لباسلری
کجه در قیشن بعض پوست قاپلولر سیاستلری ترك طرزی اوزره دزدانیلری قتل ایدرلر وقاتللری
آورده دن نفی ایدرلر سارقی اکثر اشد عند الله اولدوررلر کرچه اکثری مسلم کچنورلر لکن خفیه
بت پرستارلرنده اکسك دکلدر باقی احوال قریم دیارنده ذکر اولنور اما یأجوج ومأجوج
وسد ذو القرنین قرآن عظیم الشانده مذکور اولوب مفسرلر یأجوج ومأجوج اصناف
قوم ترکدن اقصای معموره ده ساکن بر صنفدر قصیر القامه قولقلری بیوك وحشی انسان
شکلنده بهایم کبی اولوب مسکنلری منقطع ارض ترکده در بونلر توالد وتناسل ایله اول اطرافه
یایلوب صغمز اولدقده بری وسط معموره حدودینه یایلوب شانلرندن اولان فساد ایله
اول سمتلر خلقی امورنی افساد ایدیجك حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده بولنان ملوك
حمیر یعنی یمن پادشاهلرندن ذو القرنین حمیریکه شرق وغربه سیر وسفر اتدوکی نظم کریمده
مذکور وکتب معتبرهٔ تواریخده مسطوردر اول سمتلره واردقده اهالیسی اظهار تظلم
ایدوب اول قوم باغی ایله کندولر اراسنده حایل اولان طاغی برکدکدن چوب کلورلردی
ومحل دخول وخروج یأجوج ومأجوج آکا منحصر ایدی بر سد سدید بناسیله اول کدوکی
قپایوب دست تسلط واستیلاسنی دفع ذو القرنین کبی بر صاحب مکنت پادشاه همتنه
موقوف اولمغله جمیعا رجا وتمنا ایلدیلر که بو بنا ایله اول قومك یولنی کسوب بو دکاو ممالك خلقنی
انلر شرندن تخلیص ایله احیا وصحیفهٔ روزکاره ذکر جمیل ابقا ایلیه ذو القرنین دخی اسبابنه
موفق

موفق اولوب سد مشهوری تواریخ وتفاسیرده مسطور اولدیغی اوزره بنا ایلیوب یأجوج
ومأجوج سد اردنده قالدی الی ماشاء الله طوروب آخر زمانده سدی ییقوب چقاجقلرینه
دلیل وار در علوم شرعیه کتابلرنده مذکور اولان ادله نك مفهومی بودر کتب تواریخده
دخی بیچه واهی روایتلر نقل ایدرلر مثلا ذو القرنین اسکندر یونانی اولمق کبی وسد یأجوجه
وانق بالله عصرنده آدم وارمق کبی انلر متعدیه اولاجق نسنه دکلدر زیرا ذو القرنین
حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده اولوب مکهٔ مکرمه ده ملاقات ومعانقه ایلدکلری
احادیث نبویه ده مذکور وصحیحین ده مسطور در اسکندر یونانی ایسه متأخر اولوب
مولد ابراهیم علیه السلام ایله اسکندر یونانی نك دارایه غلبه سی که مبدأ تاریخ اسکندری در
اراده زمان بیك طقوز یوز اللی سکز سنه اثبات اولنمشدر ع ایها المنکح الثریا سهیلا
عمرك الله کیف یلتقیان نحو اسنجه جمله قرینه بولنماز وذو القرنین ملوك یمن القابندن
اولوب اسکندر کدلفظ یونانی ده ابو آدم معناسنه اولان الکسندر معربی اولسه کرك لقب
عربی وحمیری ایله اسم یونانی نك مناسبتی نه در مع ذلك اسکندر قرآنده مذکور دکلدر
نظم کریمده ذکر اولنان ذو القرنین در تفسیر کبیر صاحبی تخمینی اوزره خارجده اسکندر مشهور
اولمغله قرآنده مذکور اولان وصف ولقبی اول شهرت قرینه سیله اول اولمق کرك دیو ظن
ووهمله حمل ایلدیلر اصلنی تحقیق وملاحظه اتمدیلر حضرت ابراهیم زماننده کچن ملوك
ووقایع اخبارنی متضمن بر تاریخ قالمدی که مراجعتله حل شبهه ایده لر مرور دهور ایله
مأخذ قالمیجق آکا یاپشدیلر لکن عند التحقیق ذو القرنین اسکندر دکلدر اما موضع سد
ابن سعید کتابنده اقالیم خامسك جزء عاشرنده یازیلوب دیمشدر که اول جزءده اول کلن
حصین ذو القرنین در که سدی حفظ ایچون یوز التمش اوچ درجه طول قرق درجه
عرضده بنا ایلمشدر حصار مزبور شمالنده سدك قپوسی واقع اولمشدر وسد شمالندن
جنوبه ممتد یأجوج ومأجوج قومنی محیط اولان جبله متصلدر ونهر یأجوج ومأجوجك
منبعی اول جزءده واقع اولمشدر سد باشنده اولان طاغدن چقوب بحر محیطه اقار اوزرنده
اول طائفه نك مملکتی واقع اولوب سد بونلرك جانب غربنده قالمشدر دار ملکی
اولان یأجوج شهری که نهر مزبور مصبنده یوز التمش درجه طول وقرق اوچ بوچق درجه
عرضده ایدوکی بطلمیوس جغرافیاسنده مسطوردر دیو نقل اتدکدن صکره شرق
وجنوبنده مأجوج شهری اولور شهر مزبورك شمالنده یوز التمش بر درجه طول قرق ایکی
درجه عرضده دوشر بو ایکی شهرك شرقنده بحر محیط اولوب غیری عمارت یوقدر دیمشدر
فقیر ایدر مزبور ذکر اتدیکی طول وعرض چین وختا دیارلریدر سد یأجوج اول سمتلرده
اولمق صحیح اولملا زبر قاچ وجهله بریله قوم مزبورك مسکنی اعتدالدن بعید وعرض تسعینه
قریب کرك زیرا اوجه ارضده عرض زیاده اولدقچه اعتداله ضعف کلوب کتدکجه بالکلیه
اعتدالدن چقسه کرکدر حتی کتاب اولنده سبق اتدیکی اوزره عرض تسعینه قریب

يرلرك سكانى شكل انسانده وحوش كبيدر يأجوج ومأجوج وصفى انلره صادق اولور
امدى محل مزبور شرق وشمال سمتنده عرض تسعينه قريب يرده اولدوغى ظن اولنور
لكن ابن سعيد مغربى دن غيرى جغرافيا اربابى تعيين محل ايلمديلر بطلميوس جغرفياده
تعيين اتدى ديديكى مسلم دكلدر اصل يونانى جغرافياده اول مقوله نسنه يوقدر مكر
بغداده ترجمه ايدنلر قاتمش اوله ولاتين ويونان دلنجه جغرافيا يازانلرانلرك موضعنى تعيين
تكلفنده اولمازير ااول سمتلرانلرك كشف ايدوب يازدوغى يرلردن دكلدر شرق وشمال طرفى
هنوز مجهول الحال اولوب اطلسه يازلدوغى اوزره فيمابعد اول طرفدن شرقه كچمك اميدى
باقى در امدى اول مجهول يرده اولمق لازمدر مورخلرك يازدوغى قصه دخى برخبر واهى
ايسه ده بومدعايى تأييد ايدر قصه بودر كه ابن خرداد كه آل عباس وزراسندن ايدى
سلام ترجماندن روايت ايدر كه واثق بالله رؤياده سدى كوروب خبرنى تحقيق ايچون
منجميندن محمد بن موسى الخوارزمى يى ملك خزر طرخانه كوندردى ملك ارمينيه اسحق بن
اسرائيل تفليسدن صاحب سريره كوندروب اول دخى ملك لانه اول دخى طرخانه
اولاشدردى اندن اوته يكرمى التى كون كيدوب بر ارض منتنه يه واردى اون كون دخى
كيدوب خرابه شهرلره اوغرادى كه قوم يأجوج انلرى خراب اتمشيدى يكرمى يدى كون
دخى اول خرابه شهرلر ايچنده كيدوب سد بنا اولنان جبله واردى وقربنده برشهره
اوغرايوب اول شهرلرى وسدى كوردوكى اوزره نقل وروايت ايلدى ديو مزبور سلام
اسنادى ايله يازارلر اول واديننك عرضى يوز اللى ذراع اولوب كرمى كرپيج ارالرى نحاس طوكمش
اللى ذراع مرتفع برقپو شكلنده يابله بو قپونك عضاده سنى وكليدنى كورمش اوله واوزرى
يوز ذراع ديواز بنا اولنمش اوله دخى بوكابكزر نيچه واهى سوزلر ايله حاشيه لندرمشلر دروقوعى
تقديرنده اندلسنده اولمق زعمى فاسد اولور بهر حال سمت شرق وشماله در قاضى
بيضاوى تفسيرده سدينى جبلا ارمينيه وآذربيجان ايله تفسير ايلديكى روايته مبنى نقلدر
وقوعى لازم دكلدر واول طاغلرك يأجوج ومأجوج طاغلرينه اتصالنى ادعا ايله
روايتى توجيه ممكندر فصل ٣٨ در اقليم آذربيجان فتح الف مقصوره وسكون دال
معجمه وفتح راء مهمله وكسر باء موحده ايله اكثر واشهردر بعضلر مد همزه وفتح ذال وبا ايله
ضبط اتديلر لفظ مزبور آذربايكان معربى در صاحب تقويم ايدر بو برمشهور اقليمدر كه
فن اربابى انى وارمينيه واران مملكتنى اوچ اقليم ايكن برى برينه تداخلى جهتندن بر يرده
ذكر ايلديلر لكن بز اكا سمت شماله بحر قوم ساحلنده اولان بلادى ضم ايدر زديو توسيع
دائره ايلدى وتفصيله عدم وقوفدن اعتذار ايله بو سمتلرى دخى اجمال اوزره كچدى اما
فقير بو فصلده يالكز آذربيجانى يازوب او براقليملرى دخى بر بر فصلده ايراد ايلدم حدود
آذربيجان غربنده ارمينيه وديار بكر جنوبنده عراق عجم وشهرزور شرقنده بلاد ديلم
وطبرستان ومازندران شمالنده شروان وبحر خزردر اقسام حمد الله نزهه ده بو اقليمى
اون

اون تومنه تقسيم وبعض بلاده تعميم ايدوب يكرمى يدى پاره شهرى واردر اكثر يتك هواسى
صرده مائل وكمى معتدلدر اطرافى عراقه وموغان وكرجستان وارمن وكوردستانه پيوسته
اولور طولى ما كودن خلخاله وارنجه طقسان بش فرسخ وعرضى ماجروان دن كوه سبلانه
وارنجه اللى بش فرسخدر دارملكى سلفده مراغه ايدى حالا تبريزدر ديدى تبريز لبابده كسر
تا ايله مضبوطدر عامه توريز ديرلر سكسن سكز درجه طول اوتوز سكز بوچق عرضده
بر صحراى مديد الفضانك نهايتنده سهند نام طاغك ذيل غربيسنه قريب دوز يرده عدن
آسا باغچه لر ايچنده بر شهر مشهوردر نهر سرخاب ديدكلرى آب تلخى يانندن جريان ايدر حمد الله ايدر
بو شهرى هرون رشيد منكوحه سى زبيده يوز التمش بشده معمور قلمشيدى ايكيوز قرق
دورت سالنده زلزله دن خراب اولوب عباسيانندن متوكل خليفه انى كيرو تجديد
اتدرمشيدى دورت يوز اوتوز دورت صفرينك اون دوردنجى كونى بر عظيم زلزله دن
بالكليه خراب اولدى قاضى ركن الدين خوينى مجمع ارباب الممالك نام كتابنده يازركه اول زمان
ابو طاهر شيرازى ديمكله معروف منجم انده ايدى حكم ايلدى كه اول كيجه شهر زلزله دن
خراب اوله حكام مزبور سوزى ايله خلقى شهردن صحرايه چقارديلر حكمى راست كلوب
اول كيجه شهر كليتله خراب اولدى ايچنده بولنان قرق بيك قدر كمسنه زير خاكده
قالديلر خليفه جانبندن حاكم شهر اولان امير روادى دورتيوز اوتوز بشده منجم مذكور
اختيار يله طالع برج عقرب ايكن بناسنه مباشرت ايلدى ومنجم مذكور ديديكه من بعد
تبريز زلزله دن خراب اولمز نهايت سيلدن خوف واردر حمد الله ايدر فى الحقيقه اوچيوز
ييلدن متجاوزدر مزبورك حكمى راست كلدى كرچه نيچه زلزله لر اولدى اما شهرى خراب
ايلدى وصكره زيرزمينده قنوات وكاريزلر يابلوب چوق منافذ اخراج اولنمغله انجره
قوتنه فتور كلدى سلفده باروى تبريز التى بيك قولاج اولوب اون قپوسى وارايدى عهد
مغولده چونكه بو شهر دار ملك اولدى خلق طشره سنده اولر يابوب شهرى بيوتديلر هر
دروازه خارجى برشهر كبى اولوب غازان خان اول صكره يابلن خانه لر خارجندن بر باروچكوب
ايچرى الدى تمام مرتبه بنالر وباغلر ومحلات وليان كوه وسنجان اول بارو ايچنده
قالدى وبو بارونك دورى يكرمى بش بيك قولاج ايدى التى يردن قپو قومش ايدى اوجان
وشروان وسردرود وشام وسراو ودوبر وشهرك غرب جانبنده بارودن طشره شام نام
موضعده غازان خان بركوچك شهر وايچنده كندويه مدفن اولمغه برعالى عمارت يابديكه
انك مثلى تمام ايران زمينده يوغيدى شهرك شرق طرفنده وزير سعيد خواجه رشيد
وليان كوه نام موضعده داخل باروى غازانى ده بركوچك شهر يابوب نامنى رشيدى قودى
انده عالى عمارتلر بنا اتمشيدى واوغلى وزير غياث الدين محمد رشيدى اول بنالرى ارتروب
نيچه ابنيه عظيمه احداث اتدى ووزير خواجه تاج الدين عليشاه دخى طشره ده شهرك
غرب وجنوب طرفنده نيارميان محله سنده بر عظيم جامع بنا اتديكه صحنى ايكيوز اللى ذراع

ایدی وایوان کسرینڭ بیوك برصفه سی وارایدی حمدالله نزهه ده وجه مشرح اوزره
احوال قدیمه سنی تحریر اتدی اما حالا بو ذکر اولنان اوصاف اوزره دکلدر بیك قرق بش
سنه سنده مرحوم سلطان مراد خان ایله واروب اوچ کون اوتوروب تخریب اولندقده
کوردوکلر اوزره وصفی بودرکه اول یارولر ییقلوب اثری قالما مشدر نهایت بر عظیم بناالر
خراب اولوب اثری قالمشدر برعالی طاق کمر یکه غالبا خواجه علیشاه جامعی صفه سنڭ
ایوانی در وشام قزان دیدکلری عظیم بنالر غلطه قله سی کبی باغچه لر ایچنده مسافۀ بعیده دن
کورینور جانب شرقی جبل مزبور وجانب غرب وجنوب وشمالی برصحرای مدید الفضادرکه
تبریزکولنه منتهی اولور وصولری اول سمته اقار بر پرمکلف ومنقش خانه لری وباغ جنان
کبی صفا بخش باغچه لری طرف طرف کنارلر وقواقلر کوشه کوشه اقارصولر ونشیمنلر
پیدر بو باغچه لرڭ کثرتی و وسعتی برمرتبه درکه آل عثمان عسکری اوچ کون اشجارنی
قطعه مباشر اولوب ایچنه کیردیلر بودکلو بی پایان عسکر قطع شجر ایچون غایب اولوب
هشر بنی کسمدیلر کوچ اولدقده اشجارڭ سوادی کالاول کورینوردی و باغلرینڭ اوزومی
ایسه جکر دکسزتر ولطیف برمرتبه وفرت اوزره درکه عسکرڭ حیوانا تی بیله ییوب نقصان
پذیر اولمادی حمد الله تفربری اوزره غوطه تبریز تاسنح نسخۀ سغد سمرقند وغوطه
دمشق رشك انداز شعب بوان ومامشسانر ودهمدا ندر دیمکله سزادر و بوشهر
مشهورڭ مکلف کارکیر بنالو دکاکینی و واسع سوقی و بزستانی وابنیۀ سامیه دن عالی
بنالو جامعلری وکاشی ایله منقش منارهلری وخانقاهلری واردر جمله دن جامع سلطان
حسن که آق قیونلی پادشاهلرندن اوزون حسن بناسیدر بوتمه طاشدن قورشون
اورتولی استانبولڭ سلاطین جامعلری طرزنده متین ومکلف بنادر صفۀ محراب کارنده
طولی وعرضی برقاچ ذراع یکپاره بلغمی وتمام کارنصب اولنوب جامعه رونق ویرمشدر
حجر مزبور نوادر دهردن اولوب غیری جامعلرده انڭ مثلی کورلمشدر و بو جامعڭ جنوب طرفی
واسع میدان اولوب اکثر محلات واسواق اول میدانڭ جنوبنده وشرقنده واقع اولمشدر
و میدانڭ شرقنده جامعه متصل برمزین جامع دخی واردرکه شاه طهماسب بنا ایلمکله عسکر
ییقوب تخریب ایلمشلر وسلطان حسن جامعنڭ قپوسی اوزرنده جلی خط ایله طاشدن قازیلن
اسماء چهاریاری قزلباشلر بوزوب انجق اسم علی قالمش بوندن غیری شهر ایچنده جامع جهانشاه
قره قیونلی ملوکندن ایدی مکلف ومزین داخل وخارجی کاشی منارهسی کاشی قبلو برقبه
وبرمناره لو سلطان حسن جامعندن کوچك برلطیف جامعدر و زنلرینڭ مشبکی بلغمی
طاشدن غریب صنعتله اویولمشدر و شهرڭ خانه لری اکثر متفرق وطپراق بنادر حمدالله
تحریری اوزره بو شهرڭ اطرافنده کوه وصحراده یکرمی دورت پاره بیوك قریه لر واردرکه هربری
برقصبه یه بکزر انلرڭ دوردی شهرڭ غرب طرفنده در واول طرف کول کناریله اوچ
فرسخدن اون ایکی فرسخه وارنجه عرضی بش فرسخ بروادی ده اولوب اکثر تبریزڭ
غلات

غلات وحبوباتی اندن کلور میوه دار ومحصولدار یردر اوتوز پاره قریه یی مشتمل
اولور اکثری قصبه کبیدر شبستر ودامغان وکوزه کنان وصوفیان کبی برناحیه دخی کوه
سرخاب اردنده برفرسخ شماله در شهردن دورت فرسخ یره دوشر ایوغله سی اولور
بوناحیه قرق پاره قریه یی مشتملدر اندن غیری نمرود وبدوستان ناحیه لری شمال
طرفنده در بوناحیه لرڭ حقوق دیوانیه سی یکرمی یدی تومن وتمغای شهر ایله یوز اوتوز
بش تومن اولور دیمشدر امین احمد هفت اقلیمده ایدر اکثر میوۀ تبریز خوب ولطیف اولور
خصوصا سیب وامرود وزردالو واوزم که هرنقدر وصف اولنسه کنجایشی واردر
وآب مهران رود که کوه سهنددن کلوب یوز قدر کاریزه بولینور تبریزڭ باغ وباغچه لرینه
اقوب کفایت اتمز وخلقی اکثر سفید چهره وخوش صورت صاحب نخوت اولورلر
کاروکسبدن خالی دکللردر وجلا دثلوی دخی روایت اولنور نهایت اکثری بی وفا اولوب
صداقت کوزتمدکلرینه بناء دیمشلردر ع هرکز نشود بطبع تبریزی دوست مغزند همه
جهان وتبریزی پوست آنراکه بدوستی نیابی صادق یا تبریزی یا که تبریزی خوست تبریزیاندن
بری جوابنده بورباعی یی نظم ایلدی ع تبریز چوجنت است قومش زصفا چون آیینه اند
پاك از زنك جفسا کفتی که بدوستی نه صادق باشند ازآیینه جز عکس نکردد پیدا
روض اولمعطار صاحبی ایدر بودیار خلقی علم اشتغال ایله معروفلردر نتکه حافظ ابوطاهر
صلفی انلر حقنده دیمشدر ع دیارآذربیجان فی الشرق عندنا کاندلس فی الغرب فی النحو
والاداب فلست تری فی الدهر شخصا مقصرا من اهلها الا وقد جد فی الطلب بو شهره
فضلا وکباردن نیچه اخیار منسوبدر اول جمله دن شمس الدین محمد بن علی بن ملکدادکه
حضرت مولانانڭ مرشدی ایدی خوینده مدفوندر بونلرڭ شیخی ابوبکر سله باف تبریزی
ایدی بعضلر شیخ رکن الدین سجاسی مریدی در دیرلر التیوز قرق ایکیده قونیه یه
کلوب مولانا ایله صحبت اتدی وقرق بشنده دنیادن کتدی کیمی قونیه ده مدفوندر دیرلر
بری دخی شیخ محمود شبستری که کلشن راز صاحبی در یدییوز یکرمی ده وفات اتدی
بری سید قاسم انوار در صفی الدین اردبیلی خلفا سندن اولوب سیراب تبریزده تمکن
اتمشیدی شیخ صفی اوغلی صدرالدین موسی دن دخی اخذ طریقت اتمشیدی سکزیوز
اوتوزیدی ده خرجرد جامنده وفات اتدی مشهور دیوانی واردر بری دخی خواجه همام که
شعروانشاده ماهر ایدی جغمینی یه شرحی واردر شیخ سعدی ایله معاصر اولوب ارالرنده
بعض لطایف کچمشدر وقطب الدین عتیقی واوغلی جلال الدین فضل ایله مشهورلردر
ومهر مشتری صاحبی مولانا محمد عصار وفضل وکمال ایله مشهور مولانا محمد حنفی که
شارح ادابدر و دستور سعید خواجه رشید واوغلی خواجه غیاث الدین که فضلاء
وزرادن ایدیلر وشمس الدین عبیدی که مطالعه واقلیدسه شرحی واردر وقبلة الکتاب
میرعلی که خط تعلیقده استاددر ومولانا میرڭ وکمال الدین چلبی بك که میرزاجان

شاکردی درۀ تقدمیشدن امین الدین محمد بن مظفر که التیوزیکرمی برده وفات اتمشلر
وادبادن شارح دیوان متنبی ابوذکریا یحیی بن علی که خطیب تبریزی دیمکله مشهوردر
یدیوز ایکیده وفات ایلدی بو جمله تبریز شهرینه منسوبلردر اوجان تبریزدن سکز فرسخ
برده سکسن بر بوچق طول اوتوزیدی بوچق عرضده بر قصبه درسوقی واقارصولری واردر
حمدالله ایدر دفاتر قدیمه ده ناحیهٔ مهرانرود توابعندن یازلدیغی یرده دکلدر سلفده
طاش وکرج ایله یاپلمش باروسنی غازان خان بنا اتدردی بیك قولاج دوزی وارایدی
بونك هواسی سرددر وصویی کوه سهنددن کلور میوه وپنبه اولماز حاصلی غله وتقولدر
خلقی مسلم ونصرانی حقوق دیوانیه سی اون بیك دینار در غازان خان بونك محصولنی
کندی تربه سنه وقف ایلمشیدی اردبیل فتح همزه ایله سکسن طقوز درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده کوه سیلان شرقیسنده کیخسرو کیانی بناسی هواسی سرد
صویی مزبور طاغدن کلور صاف ولطیف وهاضم اولمغله خلقی اکوللردر واکثری شیخ
صفی الدین مریدلریدر ویوزیان قریه بو شهره تابعدر کیخسرو زماننده کوه سیلان
دیه سنده بر قلعه سی وارایدی حالا خرابه دراردبیلك حقوق دیوانیه سی التمش بیك
دینار ایدی ابو حامد اندلسی ایدر اردبیلده بر سیاه طاش کوردم پولاد صداسی کبی صدا ویرر
صغر بوبرکی شکلنده مصیقل وایکی بطماندن زیاده چکر قچان اردبیلده یغمور یاغمسه
اول حجری عربه اوستنه قویوب شهره کتورلر فی الحال یغمور یغار وطشره چقمینجه ساکن
اولماز وبو شهرك سائر یرلردن قاره سی زیاده چوقدر اول اجلدن آوجی کدیلری بیع ایدرلر
هفت اقالیمده ایدر بو شهرك اسواقی نظیف وحماملری لطیف اشجاری وانهاری وافردر
نهایت میوه سی از اولور الماالمرودن غیری نسنه اولماز نهایت تبریز وطالش قریب اولمغله
انلردن کلور خاندان صفویه اردبیل شیخ صفی الدین اسحق بن جبریل بن صالح بن
قطب الدین مرقدی اولمغله اشتهار بولوب خصوصا شاهلر ظهورندن صکره اعتباری
ارتمشدر بر مرتبه که مجرم واجب القتل نه مرتبه جرم عظیم صاحبی اولوب اول کورخانه یه
التجا ایلسه دست مخط شاهیدن خلاص مقرردر شیخ صفی نك سلسلهٔ نسبی یکرمی
برنجی درجه ده امام موسی کاظمه منتهی اولوب کابراعن کابر سلسله سی صوفیون
اکابری درکندی شیرازده شیخ ابو عبدالله خفیف وشیخ سعدی ایله صحبت ایدوب
صکره زاهد کیلانیدن تکمیل طریقت ایله اردبیلده سجادهٔ خلافته چکوب اشتهار بولدی
یدی یوز اوتوزبشده وفات ایدوب زاویه سنده دفن اولندی صکره اولادندن ظهور ایدن
شاهلردخی یاننه دفن اولنوب زاویه یی ومرقدی سیم قپولر والتون قنادیل ایله تزیین
اتدیلر بر عظیم آستانه اولدی لکن اولادی کندی مسلکنی قویوب رفض والحاد مسلکنه کتدیلر
دولت دنیا ایچون طریقت ومشیخت وسنتی قودیلر بدعت اختیار اتدیلر حالا اقالیم انلر
النده درومشایخدن شیخ ابوذرعه وفضلادن مولانا حسین که جلال دوانی شاکردی
اولوب

اولوب طقوزیوز اللی بشده وفات اتمشدر وشرح جدیده حاشیه سی واردر اردبیل شهرینه
نسبتله مشهورلردر خلخال اردبیل قربنده ایکی مرحله یرده کیلان سمتنده سابقا
بر شهر وسط ایدی صکره بر قریه قالدی بونك طاغلری ایچنده دورت ناحیه سی واردر اسد و
خانده میل وسنجرو زنجلاباد بو نلرك حکامی سلفده فیروزآباده اوتورردی اول خراب
اولدقدن صکره خلخال تخت اولدی اول نواحیده بر دره ایچنده بر چشمه واردرکه تابستانده
صویی بوز طوکر وبر طرفنده بر چشمه دخی واردرکه صو یننده بر طه پشر وخلخاله بر فرسخ
قریب یرده بر طاغ واردرکه دیوار بکز ربو قاریسی تقریبا اون بش ذراع طشره چقمشدر
اول مخرجه دن ایکی دکرمن یورید ر صوا قوب خلخاله کلور اکنلرینی وباغچه سنی
صووارر واول سمتلر لطیف علفزار در شکاری وافر وسمز اولور خلخالك حقوق دیوانیه سی
اوتوز بیك دینار در مولانا حسین خلخالی که اثبات واجب وتهذیب حاشیه لرینی یازمشدر
وتلخیص مفتاح شارحی بو قریه یه نسبت اولنور دارمرز یوزیان قریه یی مشتمل بر ناحیه در
حقوق دیوانیه سی یکرمی طقوز بیك دینار در شاه رود اکا متصل بر ناحیه در اوتوز پاره قریه یی
مشتمل اولور هواسی کرمه مائل ومعتدلدر غله سی ایو اولور اما میوه سی آز و محصولی
اون بیك دینار در مشکین سکسن ایکی بوچق درجه طول اوتوزیدی بوچق درجه عرضده
بر تومان زیدی ناحیه وقصبه بوکا تابع یازیلور کوه سیلانك جنوب طرفنده دوشمکله
هواسی عفونته مائلدر صولری اول طاغدن کلور غله ومیوه سی چوق اولور حقوق
دیوانیه سی بش بیك ایکیوز دینار در بوکا اول دراوی دیرلردی مشکین کروجی اورایه
حاکم اولیجق انکله معروف ومشهور اولدی اناد وارجاق کوه سیلانك قبله جانبنده ایکی
قصبه در اناد فیروز ساسانی بنا ایلدی ارجاق ایسه اوغلی قباد بنا ایلمشیدر هواسی سرد
ومعتدل اولوب صویی کوه مزبوردن اقار باغلری وافر اوزومی وجوزی متکاثر اولور
اهر اول حوالیده بر کوچك قصبه در هواسی سرد وصویی اشکنبر طاغندن وعیون
وقنواتدن حاصلی غله وبر زمینوه در یکرمی پاره قریه بوکا تابع اولوب جمله محصولی اون بش
بیك دینار مقطوعدر خیار کوه سیلان قبله سنده بر قصبه در هواسی کرمه مائل وصویی
اول طاغدن اقار غله سی وافر وباغلری نادر اولوب خلقی اکثر موزه کردر حقوق دیوانیه سی
اون بیك دینار در درآورد زمان سابقده قصبه ایدی حالا بر ولایت وقشلادر غله سی
وپنبه سی وچلتوکی اولور کابرکوهستانده اورمانلق ایچنده بر قصبه در محکم قلعه سی واردر
یانندن بر نهر اقار هواسی معتدل غله ومیوه ایله محصولدار کیلان فصلون اللی پاره طالش
قریه لرینی مشتمل بر ناحیه در خلقی انسانیتدن بی بهره حاصلی غله وپنبه وچلتوکدر
مراد نعیم اوتوز پاره قریه یی مشتمل ناحیه در غله وانکور وسائر میوه ایله محصولداردر
بعض مواضعی ارس کنارنه دوشر حقوق دیوانیه سی سکز بیك یدی یوز دینار در نودز
طاغ باشنده بر خرابه قلعه در اقار صویی وبرقاج پاره قریه توابعی واردر حاکمی هول نام

شبستر

قریه ده اوتورر هواسی کرمه مایلدر باغلری چوق غله وپنبه وپرنجی وافر اولور محصولی
اون بش بیك دینار در بافت میان میشه زارده یکرمی پاره قریه قدر بر ناحیه در حاصلی غله
وبرزمیوه وهواسی کرمدر بوندن دورت بیك دینار محصول النور خوی یتمش طقوز
بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده بر قصبه در دوز یرده هواسی کرمه مائل
وصویی سلماس طاغلرندن کلور ارس اوزرنده وافر باغلری واردر باغچلرنده غایت لطیف
امرودی اولورکه غیری یرده اولماز خلقی سفید چهره وخوب صورت وختایی نژاددر
اول اجلدن خویه ترکستان ایران دیرلر التمش پاره کویی وطپراقدن پلنقه سی واردر
حقوق دیوانیه سی اللی اوج بیك دینار یازیلور بوندن مرند شرق وجنوبه وسلماس غربه
وجنوبه در حمدالله ایدر تومان خوی دورت شهر در نفس خوی وسلماس وارمینه
واشنویه سلماس یتمش طقوز درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده تبریزدن غربه
اخر حد اذربیجان بر شهر در خواجه علیشاه تبریزی باروسنی یاپمش ایدی کیرو خراب
اولدی هواسی سرده مائل صویی کردستان طاغلرندن کلور وتبریز کولنه دوکلور وافر
باغلری واردر ابو اوزومی اولور غله سی وحبوباتی دخی وافردر حقوق دیوانیه سی اوتوز
طقوز بیك دینار یازیلور بو قصبه نك شرق طرفی تبریز کولیدر غرب طرفی قوصقون
قران دیدکلری یوقشلر وان وکردستان طاغلریدر اول طاغلر سنوردر ارمیه ضم همزه
وفتح یاء مخففه ایله یتمش طقوز بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده تبریز کولی
کنارنده سلماسدن جنوبه دوشر بر قصبه در هواسی کرم ومتعفن صولری طاغلردن
کلور باغلری وافر اوزومی وامرودی وزردالوسی غایت لطیف اولور یوز یکرمی پاره قریه
بوکا تابع اولوب حقوق دیوانیه سی یتمش دورت بیك التون یازیلور فاضل محقق قاضی
سراج الدین ارموی بو شهره منسوبدر سلطان مرادخان دیاربکرده قتل ایتدیکی رومیه
شیخی محمود افندی بو شهره نسبت اولنمغله رومیه شیخی دیرلردی والدی واجدادی قصبه
مزبورده مشایخ نقشبندیه دن ایدی اشنویه میان کوهستانده ارمیه دن بر مرحله
غرب وجنوبه دوشر بر قصبه در هواسی ارمیه دن ایو وصویی لطیفدر غله وحبوبات واوزومی
وافر اولور التمش پاره قریه بوکا تابع اولوب اون طقوز بیك دینار محصول میری ویررلر
سراه سراو دخی دیرلر تبریز ایله اردبیل میانده بر واسع صحراده کوه سیلانك شرق وجنوب
طرفنده بر قصبه در حمدالله قولنجه باشقه تومن اعتبار اولنور هواسی سرد وحاصلی
حبوباتدر اوزوم ومیوه نادر اولور بوکا منسوب بر نهر جبل مزبوردن کلوب قصبه یه
مرور ایدر وتبریز کولنه اقار بو محلك خلقی سفید چهره واکول اولورلر دورت ناحیه
ویوز پاره قریه بو تومنه تابع یازیلوب مجموعی سکسن بر بیك دینار محصول ویررلر اردبیل سفرنده
تاتارخان بونك صحراسنده دوکشوب سرخ سوره مغلوب اولمشیدی اول دورت ناحیه نك
بری ورزند در بو زند دخی دیرلر اردبیله یکرمی فرسخ یرده واقع اولمشدر میانج

معرب

معرب میانه در مراغه یه ایکی مرحله یرده سلفده بر بلده ایدی حالا بر قریه قدر در هواسی
کرم صولی وسنکی وافر یردر کرم رود هواسی میانجدن خوشتر یوز پاره قریه یی مشتمل
ولایتدر غله وانکور ومیوه وبرنج وپنبه سی اولور صویی طاغلردن کلوب فضله سی
سفید روده اولاشور حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك سکز یوز دینار در مراغه فتح میم
وغین ایله سکسن بش درجه طول اوتوز سکز بوچق درجه عرضده تبریزدن یدی فرسخ
غرب وجنوبه دوشر بر شهر در سلفده بر قریه ایدی مروان بن محمد الاموی عسکر
اسلام ایله واردقده اورلاغنده دابه لرینی قویی ویروب انده تمرغ ایدیجك یعنی حیوانات
یاتوب چایر چمن یوارلندقلری اول یری بکنوب یاپدقلری شهره وجه تسمیه اولدی
صکره حصارنی ابن ابی الساج تخریب اتدی لطیف باغلو باغچه لو اقار صولو پاك ونظیف
قصبه در خارجنده بر دپه وار در علامه نصیر طوسی انده التی یوز اللی یدیده رصدگاه
بنا اتمشیدی زیج الخانی اول رصدده یازلدی حالا اثری باقیدر دیرلر حمدالله ایدر مراغه نك
هواسی معتدل وعفونته مایلدر اول اجلدن که کوه سهند بونك شمالنی سد
اتمشدر باغلری چوق وصویی وافر اولوب رود صافی سهنددن کلوب بوکا اوغرار وتبریز
کولنه کیدر حاصلی غله وپنبه ومیوه در اکثر اوقاتده انکورانده وافر اولور التی ناحیه بوکا تابعدر
باشقه تومان اعتبار اولنوب یوز سکسن بش بیك بشیوز دینار حقوق دیوانیه سی یازیلور
خلقی سپید چهره وترك وش در دکر رصد نصیر صفدی وافی بالوفیاتده تحریر ایدرکه
خواجه نصیر وقتا که مراغه ده رصده مباشرت مراد ایلدی مصارفنی هلاکویه
عرض ایدیجك استکثار ایدوب بو علم نجومك فائده سی ندرکه بو قدر کلی مال صرف اولنه
دیدی نصیر تفهیم ایچون ایتدی سنده بر تمثیل ایده یم امر ایلکز بر کیمسه بر طشت کبیری طاغه
کوتوروب شول یوکسك یردن اشاغی براقسن اما کیمسه طویماسن دیدیکی کبی کوتوروب
براغیجق غافل عسکرك ایچنه بونك صیت وصداسندن بر ولوله کیردی نصیر وهلاکو
اصلنی بیلورلردی مقید اولمدیلر نصیر ایتدی اشته علم نجومك فائده سی بویله در
حوادثه وقوف حاصل اولوب غافل چکدیکی اضطراب والمی خبیر چکمز واکا کوره دپرنور
هلاکو قایل اولوب مباشرت اتدیلر ورصد بناسی ایچون قتی چوق مال ویردی فراغندن
صکره یالکز آلاتك مرمات خرجی یکرمی بیك دینار اولدی تسوی فتح تا وضم سین ایله
سلماس قربنده بر کوچك قصبه در صویی طاغلردن کلوب تبریز کولنه اقار حاصلی
غله وبرزمیوه در میری یه یکرمی بش بیك دینار محصول ویررلر دهخوارقان هواسی معتدل
بر کوچك قصبه در صویی کوه سهنددن کلور وافر باغلری واردر اوزومی بی قیاس اولور
غله وپنبه ومیوه ایله محصولداردر یکرمی پاره قریه سی اولوب یکرمی اوچ بیك اوچیوز دینار
حقوق دیوانیه سی یازیلور نیلان بر کوچك قصبه در چوق باغلری ووافر غله وپنبه سی
اولور صویی برود جفت دن ویکارلردن خلقی ترکدر اون بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر مرند

سكسن التى بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوى ايله تبريز اراسنده بر بلده در
تبريزدن اون دورت فرسخ غرب وشماله دوشر هواسى معتدل صويى غرب طرفنده
طاغدن كلور لطيف نهردر باغچه لرى وميوه سى وافر خصوصا شفتالو وقايسى غايت فاخر
اولور غله وسائر حبوبات ايله محصولداردر باشقه بر تومن اعتبار اولنور بيوزيان قريه سى
واردر حقوق ديوانيه سى يكرمى دورت بيك ديناردر درباز تبريز شمالنده اللى پاره قريه دن
زياده بر ناحيه در هواسى معتدل وكرمه مايل صويى طاغلردن واصلدر فضله سى ارسه
اقار غله وپنبه وميوه سى چوق اولور اطرافه كيدر حقوق ديوانيه سى قرق بيك سكز يوز
ديناردر زنوز بر قصبه در باغلرى چوق حاصلى غله وميوه وانكوردر خصوصا بياض الماكه
قيلى ديرلر غايت خوب اولور اوچ بيك دينار حقوق ديوانيه ويرر كركر نهر ارس قربنده
بر قصبه در ميوه وغله وپنبه سى اولور واول حدودده ضياء الملك نخجوانى نهر مزبور اوزرينه
بر عظيم كوپرى ياپمشدر رابغيه خبر كبار نلندر اخبان باقر معدنى اولمغله اكا كارخانه دخى ديرلر
اردوباد نهر ارس كنارنده بر لطيف قصبه در باغى باغچه سى وافر غله وميوه سى متكاثر
اولوب صويى قبان طاغلردن كلوب باغچه لرينى سقى اتدكدن صكره فضله سى ارسه
دوكلور هرخانه سنده اقار صويى مقرردر خلقى عجايب بنالر ايله مقيد اولوب مكلف خانه لر بنا ايلر
اول اجلدن ديمشلردر اردوباد اهلى خانه پرست وتبريزيان زن پرست وسكان نخجوان
زر پرستدر بونك امرودى خصوصا سيب سلطانيسى كه موسمنده مناسب اشعار ونقوش
ازهار ايله اوزرين قيليوب سهيل طلوعنده آچق يرلرى خط سرخله مخطوط ومنقوش
اولور اطراف واكافه هديه كوندررلر ماكويه بر طاغك شكافنده بر قلعه در النجه بر قريه سى
واردر اول طاغ قريه يه نصف نهاردك سايه بان اولور كون كورمز تقويمده يتمش دورت
بوچق طول اوتوز طقوز بوچق عرضده شروانه قريب دربند خرزان بر بلده در ديه يازار خوانج
ضم خاء معجمه ايله سكسن بر بوچق درجه طول اوتوز يدى بوچق درجه عرضده آذربيجانك
جنوب طرفنده آخر حدى بر بلده دو مراغه دن اون اوچ فرسخ يره دوشر ورثان سكسن
اوچ بوچق درجه طول اوتوز طقوز بوچق درجه عرضده كنجه يه يدى فرسخ يرده بر بلده در نهر
ارس ايكى فرسخ يردن كچر جبال بو اقليمده اولان طاغلرك مشهورى كوه سهند كه تبريز
ومراغه واوجانلك اطرافنده واقع اولمشدر دورى يكرمى بش فرسخ مسافه تخمين اولنور
قله سى كاهى قاردن خالى اولماز وبر بحيره دخى واردر اصحاب كرامدن اسامه بن شريك
مزارى بو طاغده در كوه سيلان غايت يوكسك طاغدر اللى فرسخ يردن كورينور هركز باشى
قاردن خالى دكلدر دورى اوتوز فرسخ تخمين اولنور ارديل وسراو ومشكين انار وارجاق وخياو
بو طاغ اطرافنده اتكنه دوشمشدر انهار ومياه بو اقليمده بر غدير كبير وبر قاچ نهر واردر بحيره
ارميه كه تبريز كولى ديرلر تقويمده بحيره تلا يازيلور صويى غايت اجيدر اچنده جانور تعيش اتمز
بعضلر انده سك آبى اولور ديرلر غربدن شرقه ممتد وجنوبه بر مقدار انحراف ايله يوز اوتوز ميل
طولانى

طولانى بر كولدر عرضى نصفى قدر يعنى التمش بش ميل تخمين اولنور مراغه اوچ فرسخ
يوندن شرقه وسلماس غربه دوشر قره دن طولى اوچ مرحله قدر مسافه در كمى ايله بر كونده
قطع اولنور دورى التى مرحله قدردر تبريزدن اون يدى فرسخ غربه دوشر بو كولده بر قاچ
خرابه جزيره واردر وسطنده اولان سلفده تلا ديدكلرى تقويمده مسطوردر بر طاغدر جزيره ده
اوزرنده سنكدن منحوت بر حصار وار ايدى كه هلاكونك خزينه سى انده طورردى حالا
خرابه در ابن سعيد اول حصنى يتمش ايكى درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده تعيين
ايدر بو بحيره يه نيچه انهار اقوب لكن كولك اياغى بر يره چقمز اقليم مذكورك انهارى
بونلردر نهر اندراب كوه سيلاندن چقوب اردبيله اوغرار انده اردبيلى ديرلر بعده اندرابه
واروب اكا مضاف اولور خواجه عليشاه كوپروسى التندن كچوب نهر اهره قاريشور طولى
تقريبا يكرمى بش فرسخدر نهر آهر كريوه ارمينان كه مغول لسانده كوچه بيلدر اول سمت
طاغلرندن چقوب قلعه نوده وآهره اوغرار قريه بيلقايى كچدكده نهر اندرابه بر اولور و
وايكيسى ارسه دوكلور طولى يكرمى فرسخ قدردر نهر صافى كوه سهنددن چقوب مراغه يه وارد
بعده نهر جغتته قاريشور طولى يكرمى فرسخ قدردر نهر نفتو كريوه سنناحدودنده طاغلردن
چقوب آب جغت ايله بر اولور طولى اون بش فرسخ قدردر نهر جغت جبال كردستانده
سياه كوهدن چقوب مراغه قربنده نهر صافى ايله بر اولوب تبريز كولنه اقار طولى
يكرمى فرسخ قدردر سردرود با وبل رود دخى ديرلر كوه سهنددن چقوب سردو باو بل
نام يرلره اوغرار وسراو روده قاريشور طولى التى فرسخ قدردر مرو رود كوه سهنددن
چقوب مراغه قربندن كچر كاودوانده نهر جغتته قاريشور طولى سكز فرسخ قدردر نهر سنجى
وكندپوچقدوغى يرده ايكى نهردر صكره بر اولوب سفيد روده دوكلور طولى سكز
فرسخدر شال رود شال طاغلرندن چقوب بر بدق قصرنده سفيدروده دوكلور طولى
اولقدردر كرم رود كوه سراودن كرمز ودولابندن كچوب نهر ميانجه قاريشور طولى
اون فرسخ قدردر نهر ميانج اوجان طاغلرندن چقوب اوجانى كچدكدن صكره ميانجه
اوغرار وصحراسنده هشترودا قاريشور طولى يكرمى فرسخ قدردر هشترود مراغه واوجان
طاغلرندن چقوب ميانج حدودنده نهر ميانج ايله بر اولدقدن صكره سفيد روده
قاريشور طولى يكرمى فرسخ قدردر ميانج كوپروسى كه اوتوز ايكى كوز عظيم بنادر نهر مزبور
اوزرنده شمس الدين صاحب ديوان بنا ايلمشدر سفيد رود ايسه عراق عجمده بش پارمق
طاغلرندن چقوب بو قدر انهار دخى غيرى يردن كلوب صولر قاريشدقدن صكره
كيلانده بحر خزره دوكلور اقليم جبل فصلنده ذكر اولنمشدر نهر اندورك كوه سهنددن چقوب
باغستان تبريزه منتهى اولور طغيانده فضله سى سراو روده ايله بر اولوب تبريز كولنه
اقار طولى يدى فرسخ اولور نهر اوجان كوه سهنددن چقوب اوجانى كچدكدن فرسخده
سراو روده قاريشور نهر سراو كه نهر سرخاب وسراو رود دخى ديرلر كوه سيلاندن

اشکمد طاغلرندن چقوب سنز اوه اوغرار وحدود کولو ده زمین شوره ستان و مملحه یه
اوغرامغله شور اولور و نهر اوجانی دخی شوره ایدوب تبریز شمالنده التنده چروککوله وارر
دوکلور جمله مسافه سی قرق فرسخ قدردر نهر مرند مرند طاغلرندن چقوب غربدن شرقه
آقار بهارده چغور برمز مرند شهرینه وارمدن دورت فرسخ قدر زمینده باتوب پنهان
اولدقدن صکره کبر و چقار و مرنده کلور فضله سی خوی صویی ایله بر اولوب نهر ارسه دوکلور
طولی سکز فرسخ قدردر نهر ارس ایسه اران فصلنده ذکر اولنور بو جمله حمد الله نزهه سنده
مسطوردر مسالك آذربیجان تبریزدن غربه ارزن رومه طریق مرند اون بر فرسخ خوی اون
ایکی خ سکمان اباد التی خ بند ماهی اوچ خ ارجیش سکز خ ملاذجرد سکز خ خنوس اون خ
کریوه اق بند اون بش خ ارض روم التی خ جمله یتمش طقوز فرسخدر کبر و تبریزدن شماله
قره باغه طریق دیه ارمینان سکز خ کوچه نیل کریوه سنده در سلفده وزیر خواجه سعد الدین
ساوجینك انده بر رباطی وار ایدی و امیر نظام الدین یحیی ساوجی دخی بر رباط بنا اتمشدی
اندن شهر آهر التی خ اندن دیه بیلقان سکز خ بو یولده قروچای دره سنده خواجه تاج الدین
علیشاه بر رباط بنا اتمشدر بیلقاندن رباط الیوان سکز خ اندن یوزید نام قریه التی خ اندن
قره باغ دورت خ کنارس که حد قره باغدر اون فرسخ قره باغدن جنوبیه دوشر کبر و تبریزدن
سلطانیه یه طریق سعید آباد دورت خ شهر اوجان دورت خ دیه سنکل آباد دورت خ دیه
ترکان دورت خ منزه قریه سلفده دیرخوان دیرلر شهر ایدی اندن میانه التی خ اندن سرجم التی
خ بونده وزیر غیاث الدین محمد و برادری جلال الدین محمد بر رباط بنا ایله مشلر ایدی اندن رباط
سکباکه وزیر تاج الدین علیشاه بنا اتمشدر یدی خ اندن زنجان یدی خ اندن سلطانیه بش خ جمله
قرق اللی فرسخ اولور اما اردبیلدن سلطانیه یه طریق دیه طاش التی خ دیه سنجید خانخال
التی خ شهر کاغدکنان التی خ دیه بوب سواری یدی خ زنجان یدی خ سلطانیه بش خ جمله
اوتوز یدی فرسخ اولور کبر وار اردبیلدن قره باغه طریق رباط ارشد سکز خ دیه ورلق
سکز خ باجروان دورت خ شهر برزند که قریه در بو مرحله قبله سنه دوشر کیدرکن صاغده
قالور اندن محمود آباد سکز خ جمله قرق فرسخ اولور بعده تبریزدن نخجوان اون ایکی خ وار دیل
یگرمی بش خ و قزوین یدی منزلدر اردبیلدن دخی یدی کونده وارلیلور اردبیلدن خونج
یگرمی یدی خ و مراغه اوتوز خ اندن ارمیه اوتوز خ و دینور [illegible] التمش خ و خونج اون اوچ خ
خویدن نخجوان اوچ مرحله و ارجیش التی مرحله و سلماس یدی خ اندن ارمیه اون التی
فرسخدر کبر و تبریزدن مرند ایکی مرحله اندن خوی بر مرحله خویدن نخجوان اوچ مرحله
اندن و بیل اوچ مرحله در مراغه دن دینوره اوتوز فرسخ سلماسدن ارمیه اون دورت
فرسخ اردبیلدن میانه یگرمی فرسخ میانه دن خونه سکز فرسخ خونه دن لوسره اون
فرسخ اندن مراغه اون فرسخ اندن دیو خرقان ایکی مرحله اندن تبریز ایکی مرحله اردبیلدن
سپید رود کوپروسی ایکی مرحله اندن خونه ایکی مرحله اندن زنجان ایکی مرحله در ملوك آذربیجان
اقلیم

اقلیم مذکورك بعضی یرلری حضرت عمر رضی الله عنه زماننده فتح اولوب انلر حکومتی عتبه
بن فرقد ویرمشیدی اندنصکره ولید بن عقبه حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه خلافتنده
ارمینیه و اذربیجانه غزا ایدوب سابقا عقد اولنان حذیفه بن الیمان صلحی اوزره سکز
یوز بیك درهم خراجه کسندی بعده بنی امیه و آل عباس عامللری ضبطنده اولوب گاه سلجوقیلر
و گاه ملوك خراسان حکمنه کیرمشیدی التیوز اون سکزده جنکیزیان مستولی اولوب
تخریب اتدیلر دولت جنکیزیه هلاکو عراقی الدقدنصکره آذربیجانی دار ملك قلوب
سلسله سندن ابقا و احمد و ارغون و کیخاتو و بیدو و غازان محمود گاه خراسانده و گاه بونده
اولدیلر غازاندن صکره برادری سلطان محمد خدابنده یدییوز بشده سلطانیه شهرنی
یاپوب دار ملکی تبریزدن سلطانیه یه نقل ایلدی یدییوز اوتوز التی ده اوغلی ابوسعید بهادرخان
وفات ایدوب یرینه ارپاخان چقدی لکن مزبور بهادردن صکره دولت زواله یوز طوتوب
یدییوز اللی دورده وارنجه اولادندن یدی کیمسه ملوك طوایف کبی بعض یرلره حکم ایلیوب
طغا تیمور اولادی سکز یوز اون ایکیده منقرض اولدیلر یدییوز تمش یدیده موصل و جزیره
قره قیونلی دن ترکمان بیرام خواجه اولادی قره محمد و قره یوسف ظهور ایدوب آذربیجانه
مستولی اولدیلر قره یوسف اوغلی اسکندر و جهانشاه حکم ایلیوب مزبور جهانشاه تبریزده
بر جامع یاپدی بعده اوغلی حسن علی یرینه چقوب سکز یوز تمش اوچده اوزون حسن
جنکنده بوزولوب دولت انده منقرض اولدی دولت اق قیونلی ترکمان طائفه سنك اق
قیونلی جماعتندن قره ایلوك عثمان تیمور طرفندن دیاربکره والی نصب اولنوب بعده
اوغلی حمزه و برادرزاده سی جهانگیر و اوزون حسن والی اولوب قره قیونلی سلسله سی ایله
جنك و جدالدن خالی اولمدیلر بالاخره اوزون حسن غالب کلوب آذربیجانی اللرندن الدی
سکز یوز سکسن اوچده وفات ایدنجه خراسان و عراقه دخی حکم ایلیوب پادشاه
ایران ابوسعید بن میرانشاه بن تیمور مغرورانه اوزرینه کلوب قره باغده منهزم و مقتول
اولدقدنصکره حسن دراز بلند آوازه اولمشیدی ابو الفتح سلطان محمد خان ایله جنك
ایلیوب بوزلدی بعده اوغلی خلیل و یعقوب یرینه چقوب سلطان یعقوب وفاتندنصکره
برادرلری احمد و مراد و الوند و محمد نزاع اوزره اولمغله شیخ صفی اولادندن شاه اسمعیل فرصت
بولوب ممالکه مستولی اولدی دولت صفویه مقدما اردبیلده ذکر اولنان خاندان صفویه که
شیخ صفی اولادیدر انلردن شیخ جنید بن ابراهیم بن علی بن موسی بن صفی الدین اسحق
ترتیب اوزره اردبیل تکیه سنده وراثتله سجاده ارشاده چوق کثرت مرید ایله اشتهار
بولیجق جهانشاه بن قره یوسف که تبریزده پادشاه ایدی شیخ جنیدی اردبیلدن نفی
ایلیوب اول دخی دیاربکره واروب اوزون حسنك همشیره سن الدی اندن شیخ حیدر
تولد ایدوب بونلرك دماغنده اوج سلطنته عروج ایچون خروج سوداسی اولدوغی مقرر
ایدی مریدلرینی قالدروب کرجستانه غزا بهانه سیله کتدی اول سمتده شروانشاه اولان

خليل اوكنه كلوب دوكشوب بوزدى جنيدى قتل ايلدى بعده اوغلى حيدر اون ايكى
ترکلی قزل تاج اختراع ايدوب مريدلرينه كيدروب مذهب اماميه اوزره خروج داعيه سيله
اول سمته كتدكده مزبور شروانشاه تبريز حاكمى يعقوبى آگاه ايدوب اول دخى سرعسكرى
امير سليمانى اوزرينه كوندروب منهزم قلدى ومعركه ده شيخ حيدر دوشوب اوغلى
شاه اسمعيل كوچك اولمغله قتل اتميوب اصطخر قلعه سنه قوديلر سكز يوز طقسان
التى ده يعقوب وفات ايدنجه اندن قالوب بعده فرصت بولوب چقدى وطقوز يوز التى سنه سنده
خروج ايدوب اولا شروانشاهى بوزوب قتل اتدى وآذربيجانده جلوس ايدوب مذهب
اماميه يى آشكار قلدى سنيلرى قتل واستيصال ايدوب آز زمانده خراسان وعراقى الدى
سلطان سليم ايله چالدرانده جنك ايدوب بوزولنجه فساددن ال چكمدى صكره اوغلى
شاه طهماسب وانك اوغلى اسمعيل وخدابنده وشاه عباس وصفى وعباس ميرزا بو زمانه
كلنجه اول ديارلره مسلط اولوب آيين رفض والحادى اجرا ايلديلر برزمان آل عثمان طرفندن
بكلربكى نصب وضبط اولنمشيدى بيك اون ايكى حدودنده مجار سفرلرى وجلالى
ظهورى سببيله يكرمى ييل قدر زمان ضبط اولندقدن صكره نيجه جنكلر وحيله لر ايله
شاه عباس مستولى اولوب كيرو الدى حالا اول كروه مكروه ضبطنده در فصل ٣٩ در
اقليم اران وموقان وشروان اوتوز طقوزنجى فصل آذربيجانه متصل اولان اقليم شماليه ده در
حدودى شرقنده آذربيجان وكيلان وديلم جنوبنده حالا وان ديدكلرى ارمينيه وكوردستان
غربنده ارض روم ايالتى وكرجستان طاغلرى شمالنده بحر خزر كه شروان دكزى در وطاغستان
ولايتيدر حدود مذكوره اوچ مملكتى احاطه ايدر ويربرينه تداخل جهتندن برفصلده
ذكر ايلدك اول مملكتلر روان ديدكلرى اران وموغان وشروان در اما اران فتح همزه وتشديد
رايله تقويمده اران بن يافث اسميله تسميه اولنمشدر ديو تحفه دن نقل ايدر احسن التقاسيمده
الف لام ايله الران يازيلور مجرد استعمالى روان ديمكه وسيله اولدوغن اشعار ايدر اصلنده
كرسيسى كنجه اولان ولايتك اسمى ايدى صكره معروف قلعه يه علم اولدى حمد الله ايدر
اران كنار نهر ارسدن نهر كره وارنجه بين النهرين واقع اولان ولايتك اسميدر
اويله اولنجق بر اول ولايتده واقع اولان شهرلرى ذكر ايدهلم روان سكسن يدى درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده چقور سعد ديدكلرى اولكه نك قصبه سى وتختى در زنكى
صويى ديرلر برچاى حصارى پاينده غربندن كچر قلعه دوز يرده نهر مزبوره مشرف طپراقدن
بنا اولنمش قلعه در جنوب وشماله ايكى قپوسى واردر جنوبى يه دروازه تبريز وشمالى يه
باب شروان ديرلر اطرافى باغ وباغچه در غله وميوه يتر رخصدر مزبورك اچنده سوقى
وبر جامعى ونهره مشرف سرايى واردر سابقا طقوز يوز طقسان برده فرهاد پاشا الوب
عسكر قومشيدى بيك اون دورتده شاه عباس يدى آى محاصره ايله الوب اون ييل صكره محمد
پاشا محاصره اتدى فتح ميسر اولمدى بيك قرق بشده سلطان مرادخان واروب يدى كونده
المشيدر

المشيدى دونوب كلدكده شاه صفى كيرو استرداد اتدى حالا سرخ سرالنده محصول ولايتدر
كوه ارغى رواندن غرب وجنوبه بر مرحله مسافه ده بر جبل عظيمدر كه نيجه مرحله
مسافه دن كورينور نصفندن يوقارى دائما قار اورتمش برمدور طاغ ودورى بر قابچ منزل
مسافه در رواندن شرق وشماله دوشر نهر ارس بونك شرق وشمالندن كچر الشكرد صحراسى
نهر ايله طاغ اراسنده دوشر برجانبى دخى چالدران اواسيدر اول اجلدن طرف شمالنه
چلدر ايالتى ديرلر كنجه رواندن دورت مرحله شرقه دوز يرده باغلى باغچه لى برشهردر
نهايت انجيرى وميوه سى چوق اولمغله هواسى وبيه در انجيرين يين محموم اولور حمد الله ايدر
بونى اسكندر رومى بنا ايدوب قباد بن فيروز بكيلدى سلغده غايت بيوك ومعمور شهر ايدى
ابنيه عاليه اثارى قالمشدر انارى اوزومى وفندقى اعلا اولور صويى بر ديكله معروف
برچاى دندر بردع كنجه دن ايكى مرحله غرب وشماله دوشر برشهر اسلامى در اوتوز
طقوز سال هجرى ده برمرتفع يرده بنا اولندى ترك ديرلر بريلاقى واردر لطيف وخوب
علفزار صولى يردر ياز كونى انده كوچرلر نهر كردن چقار ايكى نهر بونى احاطه ايدر
ابن سعيد ذكر ايدر بعضلر اندرابه بو دردين لكن دكلدر بردع قربنده برفندق زار واردر كه
غايت لطيف وبى نهايه فندقى اولور بونك فندقى سمرقند فندقندن ايودر وبونده بتن
كستانه غايت خوبدر وبر جنس انجيرى اولور كه سائر يرلرده اولماز وابريشم محصولى چوقدر
زيرا توت اغاجى وافر در اطرافه كيدر بونك قاطرلرى سائر ديار قاطرلرندن فايق اولور معتبردر
حنفيه دن ابو سعيد بردعى بو شهره منسوبدر نخجوان فتح نون وخا ايله نقش جهان
معربى در نقجوان دخى ديرلر سكسن سكز درجه طول اوتوز سكز بوچق عرضده بربلده در
اكثر بنالرى طوغله دن حاصلى غله وپنبه واوزم وميوه در خلقى سفيد چهره اولوب
حمد الله قولنجه الينجق قلعه سى ومعبر قبان وغيرى بوكا تابعدر حقوق ديوانيه سى
يوز اون بش بيك دينار باشقه دروبر تومندر بيلقان سلغده قباد بناسى برشهر قديم ايدى
حالا بر قريه قدر در بناسى طوغله دن هواسى كرم حاصلى غله وچلتوك وپنبه وسائر
حبوباتدر بندن ورثان التى فرسخدر امين احمد ايدر بونك غايت متين حصارى وار ايدى
هلاكو خان آلوب خلقنى قتل وقلعه يى تخريب اتدى صوراتاليمدن نقل ايدر لشكر ايلخانى
بر مدت بونى محاصره ايدوب فتح ميسر اولمدى زيرا منجنيق ايله اتاجق سنك كمياب
ايدى خواجه نصير طوسى تعليمى ايله اغاجدن طوپلر يايوب انجق قورشون ايله
طولدروب طاش يرينه منجنيق ايله اتديلر وبو نكله شهره ظفر بولوب الديلر صكره
امير تيمور رومدن دونوب واردقده معمور قلمق مراد اتدى ميرزا شاهرخ مباشرت
اتمشيدى نهر برلاسى كتورمكه چالشديلر مانع ظهور ايلدى صكره وجوده كلدى
حالا جاريدر اما موغان كه قره باغ اولكه سى مشتملدر غين وقافله موقان دخى ديرلر
تقويمده موقان بن يافث اسميله تسميه اولنمش اسم ولايتدر شروان دكزينك سواحل

جنوبیه سنده درارمن وشروان وآذربیجان وبحر خزایله محدود ومعموراولوب عهد اتابکانده
اوچیوز تومن دن زیاده محصول ویردی صکره اوتوز تومن واوچ دینار ایندی کریوه سنك
بوسنکدن نهر ارس کنارینه وارنجه دربومسافه ده کوه سیلان کوزدن پنهان اولدوغی
یرلرك کیاهی زهرناکدر حیواناتی هلاك ایدر خصوصا بهار ده آج حیوان یبه اما کوه
سیلان کورند یکی یرده بوغایله یوقدر دیو حمدالله تحریر ایدر اما بعض اهل وقوف تحریرنده
شماخی ونوشهر ومحمود آباد اراسنده بر مرحله نوشهر دخی قریب برقصبه اولمق اوزره
یازیلوب کله خال صویی ایچندن کچر دینلمشدر باجروان سلفده موغانك شهری
ایدی حالا برقریه قدر قالمشدر هواسی کرمه مایل صویی حدودنده اولان طاغدن
نازل اولوب محصولی غله یه منحصردر برزند بروسط قصبه درخراب ندن صکره معتصم
خلیفه غلامی افشین معمور قلمشیدی صکره کیرو خراب اولوب برقریه قدر قالدی
هواسی کرمه مایل صویی چشمه لردن دربری محصولدارو منبتدر قیلسواد آل بویه
امراسندن امیر پیله سوار بنا اتمشیدی قصبه ایکن صکره برقریه قدر قالدی صویی
باجروان نهرندن وحاصلی غله در محمودآباد قره باغ ناحیه سنده کاوباری صحراسنده
برقصبه درشال دخی دیرلر نهر کروجیه خال دریا یه دوکلدیکی یرك اراسنده کنار بحرده در
بونده وافربالق صید اولنور سلطان محمود غازان بنا اتمشیدی قره باغ شروان شرقنده
موغاندن بربلده وناحیه دربرقاج پاره قصبه بوناحیه ده واقع اولمشدر بیلقان والقاسیه
انلردندر همشهره بحر کنارینه ایکی فرسخ قریب یرده واقع اولمشدر سلفده ابرشهر
دیرلردی فردوسی شهنامه ده ع کرین ابرشهره چوفرهاد کرد بجنك از جهان
روشنایی ببرد دیدیکی بوشهردر اما شروان کسر شین معجمه ایله حمدالله قولنجه نهر
کر کنارندن باب الابواب یعنی دمرقپو دربند نه وارنجه بوولایت اسمیدر خواقین عهدنده
حقوق دیوانیه سی یوز تومن ایدی صکره اون بر تومن واوج بیك دینار اندی دارملکی
سکسن یدی درجه طول قرق درجه عرضده یازیلور تقویمده فتح شین ایله باب الابواب
نواحیسنده بربلده در بعضلر ولایت اسمیدر قصبه سی شماخیدر دیدیلر دیو تردد نقل ایدوب
حالا خزر دیمکله معرفدر انی انوشروان بنا ایلمکله تخفیف ایچون انوینی اسقاط ایدوب
شروان دیدکلرینی یازار بوندن صکره دخی بعض اقوال واردر تفصیلی آتی البیان خلالنده
ذکر اولنور هفت اقلیمده امین احمد ایدر شروان زمان سابقده اسم شهر ایدی حالا برقاج
شهری مشتمل ولایت اسمیدر باکو وشماخی وارس وباب الابواب وغیری انلردندر
شماخی فتح شین معجمه ایله بلاد شروان دارملکی دریادن برمرحله غربده برمعمور قصبه در
دیو تقویمده مراصددن نقل ایدر حمدالله ایدر انوشروان بناسیدر هواسی کرمه مائل
اولوب صخره موسی وچشمه حیوان انده در دیو یازارلر فقیر ایدر مجمع البحرین بوسمتده
اولمق بعید در هفت اقلیمده بوشهرلغی ایله غایت معمور اولوب سنه ده یکرمی بیك یوك حریر

بیع وشرا اولنور میوه سندن اناروسیبی وهندوانه سی لطیفدر دیو یازار شمکور تقویمده اران
اعمالندن بودعه یه قریب برقریه درانده برغایت مرتفع مناره وارددیو یازار ابن سعید قولنجه
تفلیس شرقیسنه دوشر بعضلر بوشماخیدر دیدیلر لکن بوحکم مشابهت اسمندندر قبله حمدالله
قولنجه دربند قربنده قباد بن فیروز بناسیدر ابریشم وغلات محصولی ایواولور آب وهواسی
لطیفدر بونك مضافاتندن بردع واردرکه اورته سندن غایت حار برصو چقار بخاری شعله
آتش کبی سوزانده در برقاج قدم کتدکده برمنفذه کیروب بیوه باتار وبراوق اتمی یردن کیرو
چقوب اقار غایت لطیف وشیرین صودر فیروزقباد دربند قربنده هواسی خوب
برقصبه دردیو حمدالله مجمع البلداندن نقل ایدر کشتاسفی صوکارنده کشتاسب بن لهراسب
بناسی بربیوك شهر وولایتدر نهر کر وارس دن جدوللر آیریلوب بودیاری سقی ایدر
قریه لری وافر محصولدار درغله وپنبه ایواولور میوه سی نادردر خلقی سفید چهره ولسانلری
پهلوی اهل جیلان دلیدر حقوق دیوانیه سی یوز اون یدی بیك بشیوز دینار اولور تفلیس
فتح تا ایله سکسن اوج درجه طول قرق اوج درجه عرضده برقلعه وشهردر نهر کر اوزرنده
کرجستان طاغلرینك شرقنه دوشر برطرفی طاغ وبرطرفی نهردرغله سی ایواولوب میوه
قسمی آز بولنور شهر مزبورك ایکی قلعه سی واوج قپوسی واردرکه قپولری بری برینه
مقابل نهر کر اورته سندن کچر حصار ایکی طرفه دوشمشدر ایکی عظیم صخره نابته اوزرنده
مابین حیلی تنکدر صونك کچدیکی یر اون ذراع تخمین اولنور اسکی کتابلرده بوشهر قصبه
کرجستان یازلمشدر سلفده اهل اسلام فتح اتدکدن صکره بر زمان کورجیلر کیرو الوب
تکرار فتح اولندی حالا شروانه تابعدر بوشهرك خارج شرقیسنده متعدد کرمابه لر یعنی
ایلجیلر واردر لطیف سخونتی معتدل صولر اقار برقاج ینبوعك اوزرنده کارکیر قباب
صغیره ایله مغسللر بنا اولنمشدر ابنیه قدیمه دندر بوصولرده کبریت رایحه سی اولمیوب اغتسالی
خیلی نافعدر عجایب المخلوقاتده امین احمد نقل ایدرکه اول چشمه لرك بری برینه اکر اون بیضه
قونسه طقوزی پخته وبری غایب اولور باب الابواب باب الحدید دخی یازیلور دمرقپو دربند
دیدکلری قلعه در سکسن بربوچق درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده بحر خزرك
کنار غربیسنده کوه البرز دیدکلری کرجستان طاغلری ایله بحر اراسنده کذرکاهی
سد ایچون بنا اولنمش برحصن متین وبندر مشهوردر خزر وسریر وکرکان وطبرستان
وکرج وقیتاقك اسکله سیدر دریا کنارلری اکثری خرابه اولوب برقصبه قدر قالمشدر ذکر
اولنان یرلره کتان بزی وزعفران بوندن کیدر دریا کنارلری اکثر زعفرانزاردر حصن مزبور
نهر کر بحره دوکلدوکی یردن یکرمی برفرسخ شمالده دوشر محل مزبورك شرقی دریا وغربی
عظیم طاغلر مابین ایکی اوچ میل مقداری دوز صحرا اولمغله شمال طرفنده اولان قوم خزر
وترك اول محلدن کچوب جنوب طرفنده واقع اولان شروان وآذربیجان واران اولکه لرینی
غارت ایدرلردی ملوك فرسك انلرله دائما حرب وقتالی اکسك اولمیوب نوشروان زمانه

کانجه سوروندی نوشروان محل مزبورده حصار بناسنی شرطیله انلرله صلح ایدوب کنار
بحردن یوقاری طاغه چقنجه سور چکوب هر اوچ میل یرده بر دمرقپو قودی و ایچنده
مستحفظان اسکان ایدوب اول قومك یولنی کسدی بعضلر دیرلر بونی اولا اسفندیار بنا
ایلدی صکره تجدید انوشروانکدر دوز یرده ایکی جانبنه قپوسی وار انجق ایکی دیواردر
برمدور جبالك اتکنده واقع اولوب اورته سندن بر چشمه اقار صویی لطیفدر بو حصارك
طولی اون بیك بشیوز ذراع و عرضی بشیوز اللی ذراع اولوب یتمش برجی واردر ارتفاعی
سور قسطنطنیه نك قره جانبی قدردر عادت اوزره در و دیوارینك داخلی وخارجی سراپا
یونمه طاشدن ایچنده طولی عرضی دوردر ذراع عظیم احجار واردر شرقیسی دریا جنوبی واسع
صحرا غربی جبل مزبوردر که اوزرنده انواع ازهار بتر مروج الذهبده مسعودی ایدر بونك دیواری
ایکی میل قدر بحره کیرمشدر طریق بناسنی بویله بیان ایدرکه اوفورلمش صغر طلوملری
اوزرنده طاشلری حدید ورصاص ایله برکیدوب اندکچه پایدیلر قعر دریایه وارد قده
غواصلر اینوب طلوملری دلدیلر دیوار یرده قرار ایلدی فقیر ایدر بو سوز تصدیق
اولنور قبیلندن دکلدر اگر محل بنا عمیق دکل ایسه بونك امثالی صو ایچنده یاپلن ابنیه قانونی
اوزره قلفاتلی صندوقه لر ایچنده بنا اولنور عمیق اولدوغی صورتده اولدخی متعذردر
وصغر طلوملری جائزدر که ایکی طرفه اوزرنده کزملك مصلحتی ایچون دوشنمش اوله والا
طلوم اوزرنده بنا اولاجق معتاد دکلدر امام مسعودی قبول طریقیله سویلك معقولاتدن
بی بهره اولدوغنه دلالت ایدر اما باب الابواب تسمیه سنك وجهی روض المعطارده بو کونه
یازلمشدر که بلده منسوب اولدوغی ابواب طاغده اولان شعابك یعنی درهلرك اغزلریدر که
انك قربنده صحرایه منتهی اولور باب صول و باب اللان و باب السریر و باب فیلان شاه
وغیری جمله افواه شعاب دربند شهر مزبور برطرفنده بنا اولنوب بو قپولرك قپوسی مقامنده
واقع اولمغله باب الابواب دینلدی ارس سین مهمله و معجمه ایله شماخی دن اوچ مرحله غربیه
وشماله نوشروان بناسی کنار نهرده بر قصبه در و نهر اکا منسوبدر هواسی غایت کرم
اولوب عمارتی ازدر مسکن ملوك شروانیان اولان قلعهٔ کلستان بونك ناحیه سنده بر صعب
ومتین مرتفع حصن حصیندر قزل اغاج کرصویی دکزه دوکلدوکی یردن بر مرحله شرقه
کنار بحرده بر شهردر بوندن اردبیله ایکی کونده واریلور نوشهر کرصویی کنارنده شماخی دن
برمرحله جنوبه بر قصبه در لنکرکنان قزل اغاجدن ایکی مرحله شرقه دریا کنارنده اردبیل
طرفندن کلن ارازو نام صو دکزه دوکلدوکی یرده بر قصبه در کوری کرجستان حدودنده
نهر کر اوزره بر قلعه در لوری بودخی اکا قریب یرده مشهور حصندر باکو سکسن
دورت بوچق طول قرق بوچق عرضده دربنده قریب شماخینك شرق و شمالنده کنار بحرده
شروانك مشهور شهرلرندن هواسی کرمه مائل بر قصبه در اطرافی اون فرسخه قریب
سنکستان اولوب نباتات اثری یوقدر لکن اون قارش قازلسه تراب چقار و بوطاشلرك
بعضیسنی

بعضیسنی اودون یرینه یقارلر بلدهٔ مزبوره ناحیه سنده مضافاتندن بری عملیان درکه
انده بشیوزه قریب قیولر واردر بیاض و سیاه نفط یاغی چقار واول اطرافده زمینی برمقدار
قازوب چوملك وقازان قورلر حرارت ارض طبخ اطعمه ایدر بو جمله هفت اقلیمده مسطوردر
نیاز آباد باکو ایله دمرقپو اراسنده دریا کنارنده بر قصبه در رجال بو اقلیمه منسوب اولان
مشاهیردن خاقانی که خاقانی کبیر منوچهره منسوب شاعر مشهور اولوب بشیوز
سکسن ایکی ده وفات ایتمشدر و فلکی شاعر و مولانا کمال الدین مسعود که کلام و منطق
و حکمیاتده فرید عصر ایدی طقوز یوز بشده وفات ایتمشدر و مولانا صدر الدین که اوغلی
رومه کلمشدر و مولانا رکن الدین که طبده ید طولی صاحبی ایدی مرآة الشفایی ابو الفتح
سلطان محمد خانه تألیف ایتمشدر و مولانا یوسف قره باغی که میرزاجان شاکردیدر
معقولاتده ماهر ایدی بو عصرلره قریب زمانده وفات ایتدی و ابو العلاء کنجی شروانده
شاعر مشهوردر و فقهاء شافعیه دن طبقات صاحبی تفلیسی در و قانون الادب صاحبی
دخی اول بلده یه نسبت اولنور انهار بو اقلیمه اوغرایان انهارك اعظمی ایکیدر بری نهر کر
دیدکلری بیوك صودر که قالیقالا طاغلرندن چقوب غربدن شرقه اقار ولوری واخسقه یه
واروب جنوبندن بحر بعض ثقاتدن مسموعدر که نهر کر منبعی کوله قله سیله قارص
ما بیننده واقع اولان جبلده در و کوله یه قریبدر و منبع مزبور اوزره طاشدن بر اوکوز صورتی
دوزلوب بعینه منبعك اوزرینه وضع اولنمغله اول صو رتك اغزندن و بورنندن اول
صو کورلیوب چیقرو خیلی شدت ایله اقار ایاغی کوله صحراسنه دوکلوب و کوله قرندن
چکلوب کیدر و کوله بوغازینه اوغرارکه اکر اول بوغاز اولمسه اول صحرا که اطرافی طاغلر
ایله محاطدر بر کول کبی اولوب بتاقلق اولوردی زمان قدیمده اول بوغازی بو مصلحت
ایچون کسوب و اوطاشی تحت ایدوب اول صویه صواق پیدا اتمشلر نهر مزبور بو طاشدن
اویولمش مجری و بوغازدن چقوب قره اردهان دروندینه و قلعه سی دیبنه اوغرایوب ارجوکه
و خرتوس قلعه سی اوکنه اوغرایوب و اخلکلك صویی اول محلده بو نهره منصب اولور
و خرتوس زاویهٔ التقاقربنده تالور بعده ازبور و بجرك قلعه لری اوکندن چقوب بیکلك چایرنده
اخسقه صویله جمع اولور و ازغور قلعه سی اوکندن و بدره بوغازندن چقوب دریا کبی
اولور و تفلیسه اوغرایوب ایکی عظیم صخرهٔ نابته اراسندن بحر ما بین خیلی تنکدر
و قلعه انلرك اوزرنده در بعده زکم طاغلرینك قنق صویی کلوب بوکا قاریشر جنوبیه و شرق
و شماله دونوب شروان ایله آذربیجان اراسنده حد کبی اولور ارانده حمد الله قولنجه ایکی بولنوب
شعبهٔ صغیره سی شمکوره نام کوله دوکلوب بیوکی یورت بازارده ارس صویی ایله براولدقدن
صکره شروان دکزینه دوکلور طولی تقریبا ایکیوز فرسخ قدردر نهر درذکر اولنان
یورت بازار شماخی دن اون فرسخ شرقه دوشر اکا جواد دخی دیرلر قصبه قربی برنیستان
موضعدر اما بعض اهل وقوف روایتنده نهر کر اوچ بلوك اولوب هر بری بر یردن دکزه دوکلور

بوری رستخال کدکردن آیریلور بیوك صو درارسه برمرحله یردن کچوب شماخی یه اوغرار
شمالندن کچوب کوزکوردوکی یرده دکزه دوکلور اول محلده برقریه واردر بالق صید اولنور
بوری دخی کله خال دربستخالدن صکره کردن ایریلوب موغانه اوغرار شرقه طوغری
کیدوب دکزه وارر بوری دخی چیبه خال درکله خالدن آیریلوب نوشهردن اشاغی شرق طرفنه
کیدر محمودآبادك شمالندن کچوب دکزه دوکلور نهر مزبورك زرقی دیمکله معروف برمعتبر
بالغی چقار ونهر مرور اتدیکی یرلردن بریره سقی ایله نفعی یوقدر نهر ارس فتح همزه وراء مهمله
ایله برنهر عظیمدر بیك کول بیلاقندن چقوب پاسین حدودینه اوغرار چوبان کوپروسی
آلتندن کچوب بایزید قلعه سی برابرنده شمالده واقع کوکچه دکزدن زنکی صویی چقوب
روانه اوغرار وارسه تاریشر وکیرومز بور قلعه قربنده قره صو وچقور سعددن اریه چایی کلوب
قاریشور مجموعی شرقه طوغری ارغی طاغی دبندن دونوب الشکرددن نخجوان اوکنه وارر
وجولها کوپروسی آلتندن کچوب قرجه طاغ وقلعهٔ قهقهه برابرنده کنجه وقبان صویی
دخی لاحق اولور مجموعی کوپری آلتندن کچوب محمودآباددن کر صوینك بربلوکی دخی بوکا
دوکلوب جسر جواد آلتندن کچر نهر ارس بازنام بر محلده یوکسك یردن اوچوب آلتندن
یول کچر شاهراه عظیمدر ومحل مزبور قربنده نهر کر ایله جمع اولوب دریا کبی اولور کشتاسفی
حدودنده بحر خزره دوکلور بو نهرك اوغراغی یرلره سقی ایله نفعی عامدر طولی تقریبا
یوز اللی فرسخ قدردر وقرآنده مذکور اولان اصحاب رس بونك اوزرنده ساکن برقوم ایدی دیو
روایت ایدرلر عجایب المخلوقاتده مذکوردرکه بر کیمسه پیاده بو نهردن کچسه بلندن اشاغیسی
صویه کیرمش اولسه عسیر الوضع زن حامله ارقسنه باصسه سهولتله طغورر وبعض
کتبده رشته علتنه مبتلا اولان پیاده کچسه اول علتدن نجاة بوله دیو یازار فقیر ایدر
روان سفری اثناسنده تبریزه کیدرکن سلطان مرادخان ایله نهر مزبوردن مرور واقع اولدی
انهارك قلتی زماننده کچددن صوی اکره چقوب توانا صو لاقلردن بربی صوکو توروب کیدرکن
پادشاه کامکار الین طوتوب غرقدن کوجله نجاة بولدی رشته علتندن نجاة مکر علیلاه
پیاده کچرکن اخربه کتمسیله میسر اوله والا منبعندن اشاغی چوبان کوپروسی کچدکدن
صکره هر یردن کچلمز مکر باشندن کچمکله خاصه نك اثری ظهور ایلیه نهر مزبور مقبول
ومشهور صودر ارمینیه اقلیمنك حد شرقیسیدر خواجه حافظ بو نهری مدح ایدوب
دیمشدر ع ای صبا کر بکذری برساحل رود ارس بوسه زن برخاك ان وادی ومشکین کن نفس
نهر سمور کرجستان طاغلرندن چقوب طاغستان صولری دخی بوکا کلوب دمورقپو ایله نیازآباد
ناحیه سی اراسنده بحر خزره دوکلور سریع السیر وعسیر العبور نهر در مجراسنده صابون
کبی طین وتیغ ماندی احجار واردر نهر کوسفند قیون صوی دیرلر دمرقپودن دورت
مرحله شرق وشماله دوشر شمخال طاغلرندن چقوب بحر خزره دوکلور بودخی صعب
المرور وشدید الجریاندر لکن چوق یردن کچیلور نهر صولخ طاغستان غربیسندن
چقوب

چقوب بحر خزره آقار جریانی غایت بطؤ اوزره اولوب کوجله سچیلور عرضی یارم اوق
اتیمی واردر دیو عاشق مناظر العوالمده تحریر ایدر نهر برازدو اردبیل سمتندن کلوب
شرق وشماله آقار لنکرکان نام شهرك جنوبندن کچوب شرق طرفنده دکزه دوکلور
جبال بو اقلیمك طاغلرندن مشهور اولان کوه البرزدرکه دمرقپو غربینه دوشر ونیجه طاغلر
بوکا متصل اولوب ترکستاندن حجازه طوغری چکلمشدر طولی بیك فرسخدن زیاده در
دیرلر بو سببدن بعض لاف وکذاف اربابی انی کوه قاف صیارلر جبل مزبورك طرف
غربی کرجستانه متصلدر اول طاغلره الکزی دیرلر ارض رومی کچدکدن صکره جبل
قالیقلا دیرلر انطاکیه ومصیصه ایرشدکده جبل لکام دیرلر اول محللرده شام ایله
روم بینتی فصل ایدر حمص ودمشق میاننده وارد قده جبل لبنان دیرلر وسط مکه ومدینه ده
جبل عرج دیرلر بونلر محللرنده مسطوردر کوه البرزك شرقیسی جبال اران وآذربیجانه
متصل اولور انلره جبل قیتق دیرلر حدود کیلانه ایرشدکده جبل دیلم وطبرستان
دیرلر حدود عراقه وارد قده جبیل رکوده وطرفك دیرلر وبو طاغلرده امم کثیره ساکن اولور
کوه مزبورك شمالنده قیتق دیرلر بر جنس قوم اولور جنوبیسی مانند دیوارکو باکه تیشه
ایله یونلمشدر وبو جبلك عرضی اون مرحله قدر واردر بعضیلر دیرلر اوته طرفده دمرقپودن
غیری مسلك یوقدر آخرلر کوه مزبورده اون قدر مسالك اثبات ایدوب اکبری جبالك
وسطنده در انده دخی باب اللان آدلو برسور متین بنا اولنمشدر بو طاغلره اهل شروان
دربند وغیری دمرقپو طاغلری دیرلر اما بحر شروان که تقویمده بحر خزر واطلسده
ماره غاسپیوم یازیلور رصد رکابنده کرچه اجمالا ذکر اولنمشدر لکن بو اقلیمده اضافتی
جهتندن برکونه تفصیل لابأسدر بحر مذکور شرقدن غربه ممتد طولانی کول کبی
بربحره اتصالی یوق قره دکز قدر بر دریادر حد غربیسی اطلس رسمی اوزره سکسن بش
درجه طولده وحد شرقیسی یوزبش درجه طولده حد جنوبی قرق ایکی بوچق درجه
عرضده وحد شمالیسی قرق یدی بوچق عرضده اولوب جمله مسافهٔ طولی یکرمی درجه
ومسافهٔ عرضی بش درجه قدردر هر طرفندن آکا بیوك صولر دوکلوب مضمحل
اولور کیدر اول اجلدن ظاهر بینلر دیرلرکه بونك قعر زمینده قره دکزه منفذی واردر
آکا آقار حتی برکشکل دوشوب انده چقدی دیو شاهد زور ایله بو دعوای کاذبه یی اثبات
اتمك استرلر اما الویمز وعلم طبیعی اصلنه وقوف حاصل اولیجق بو مقوله تزریقاتله
جهلدن ناشی اوهامی دفع تدارکنه حاجت قالماز نتکه اوایل کتابده بو خصوصه متعلق
بیان مرور ایلدی اعاده یه محتاج دکلدر بحر مذکورك سواحلی غربده دمرقپودن شروان
اولکه سنده نیازآباد وقلعهٔ باکو بعده جنوبده موغان اولکه سندن قراباغ حدودنده نهر
کر وارس مصبی اولان بند ماهی بعده شرقه طوغری کیلان اولکه سندن یومن وماسوله وشفت
دشت ولنکرون ورودسر بعده شرقده طبرستان اولکه سندن رستمدار وآمل قدیم ومازندران

وطاهان وسرمید انکه اندن سواحل شمالیه بیابان وقیق طاغلری دیدکلری سیاه کوهدر
قوم حزر اول سمتلرده ساکن اولور نهر مرغاب مصبندن نهر اتل مصبی اولان هشتدرخان
کانجه آملدن سمندر یدی مرحله بیابان سمندردن شروان دورت مرحله شنلکی ازدر بو بحرک
مد وجزری یوقدر صویی غلیظ ونیره اولوب بحر قلزم وعمان کبی صافی دکلدر دیبندن
بیاض طاشلر کورنمز ولؤلؤ ومرجان کبی بر متاع چقماز اما ایچنده حیوانات بحریه دن بچه
عظیم الجثه بالقلر وسائر غریب هیکل جانورلر اولور وایچنده التی یدی خرده جزیره لر واردر
اکثرنده سیاه وبیاض نفط حاصل اولور بونلردن غیری مسکونه دکلدر بری دکرمی طینندن
طاغ کبیدر اوزرنده دریایه صولر اقار بری اورمانلق واوتلی اطه درلکن ییلان کثرتندن
خرابه اولوب قابل سکنی دکلدر وبری دخی کوه سیاه دیدکلری جزیره درکه غایت
بیوکدر اقار صولری واغاجلری وافر لکن خرابه دروبری دخی سواحل غربیه یه قریب
اوتلو صولو جزیره در انده بعض حیوانات قورلر بسلنور مسالک ممالک شروان واران
وسواحل بحر حزر موقاندن بوشیر جنوبیه اون مرحله باب الابواب ایکی مرحله مصب
نهر کر غرب وشماله اون التی فرسخ اندن دمرقپو یکرمی بر فرسخدر کنجه دن بردعه
ایکی مرحله اندن شماخی اون دورت فرسخ وتفلیس قرق اوچ فرسخ وبردعه دن ورثان
یدی فرسخ مسافه درآبسکوندن نواحی حزر اوچیوز فرسخ مسافه دراندن دهستان
التی مرحله درآملدن سمندر سکز مرحله وسرحد برطاس یکرمی مرحله مملکت سریر
اوچ مرحله در وآملدن بولغار بیاباندن برآیلق مسافه درا کردریادن کیدیلورسه ایکی
آیده واریلور کیرو بردعدن ورثان یدی فرسخ اندن بیلقان یدی فرسخ اندن برزند یدی
فرسخ اندن اردبیل اون بش فرسخ وبردعه دن برزند اون یدی فرسخدر اندن کر صویینی کچوب
شماخی وشروانه اوچر فرسخ وشرواندن لایجان ایکی مرحله اندن میمون کوپروسی
کچیلوب دربنده وارنجه یکرمی فرسخ کنجه دن شمکور دورت فرسخ اندن شهر خیار اون
بر فرسخ اندن قلعهٔ ابرکندمان اون فرسخ اندن تفلیس اون ایکی فرسخ اندن مرس
اون ایکی فرسخ اندن دومیش اون ایکی فرسخ اندن کلکون اون التی فرسخ اندن دبیل
اون التی فرسخدر شماخیدن ارس غرب وشماله اوچ مرحله وباکو ایکی مرحله وکردن
آبریلان نهر رستمخال بر مرحله وبحر شرقه بر مرحله ونوشهر بر مرحله درد مرقپودن
اردرخان یدی سکز مرحله وشماخیدن مواغان بر مرحله موغاندن محمودآباد ونوشهر
بر مرحله نوشهر قزل اغاج دریادن ایکی مرحله قره دن اوچ مرحله قزل اغاجدن
اردبیل ایکی مرحله در احوال ملوک شروان واران روض المعطارده مسطور اولدوغی
اوزره حضرت عمر خلافتنده سردار اهل اسلام سراقه بن عمر وآذربیجانی فتح ایدوب
شروان سمتنی محافظه یه بکیر بن عبد اللهی کوندرمشیدی عبد الرحمن بنی ربیعه یی
مقدمة الجیش قلوب کندی دخی اول سمته توجه ایلدی اول زمان ملوک فرس
اولادندن

اولادندن شهریار نام کیمسنه شروانه حکم ایدردی عبد الرحمن وبکیر شروان قربنه واردقده
شهریار امان ایله کلوب بن بو بچه ادیان مختلفه اصحابی اعدانک سرحدنده سزک طرفکزدن
مستأمن اولوب سد سدید اولایم ولایت سزک اولسون دیو طاعت ایدوب جزیه یه راضی
اولدی انلر دخی سراقه یه عرض ایلدیلر سراقه معقول کوروب حضرت عمره عرض
واعلام ایلدکده تجویز بیوردیلر صکره بنی امیه عصرنده مسلمه بن عبد الملک بو دیارلره
غزا ایدوب خلقی اسلامه کلدیلر بهرام چوبین نسلندن محمد بن یزید شروان ودمرقپو
والیسی اولوب برآیلق قدر مسافه یه حکم ایدردی هجرتک یوز سکسن سنه سنده طائفهٔ
خزر دمرقپویی الوب اهل اسلامی بوزدی یوز قرق بیک قدر مسلم اول معرکه ده شهید
اولدی اسلامده مثلی سبق اتمدک وقعه ظهور ایلدی ابو حامد ایدر مسلمه باب الابواب
وطبرستانی الدقدن صکره هشام بن عبد الملک اول دیاره وارمشیدی کیدر اولدقده
والئ مملکت اندن رجا ایلدی که ولایتنه براز قویه هشام قلیجنی ویروب محراب کبی
بر طاش اوزرینه دیکوب محل مرتفعده قودیلر نیجه زمان خلق انی زیارت ایدردی غرایبدن
بودر که زیارت ایدنلر زمان شتاده الوان مختلفه دن نه کیسه منع اولنیوب صیفده
البته بیاض کیورلر غیری لونله وارسه لر اول سنه مطر عظیم اولوب میوه لری افساد ایدردی
وقحط اولوردی تجربه اتدیلر آل عباس عصرنده بو دیارلره که ارمینیه واذربیجان عامللری
حکم ایلیوب آل جنکیز نوبتنده انلر طرفندن ضبط اولنوردی صکره سلاطین شروان
ظهور ایلدی قاضی بیضاوی نظام التواریخده انلری بهرام چوبین نسلندن وارد شیر
بابکان اولادندن اولدق اوزره یازوب قاضی احمد غفاری جهان آراده نوشروان ذریتندن
قلدی وسلسلهٔ نسبی بو اسلوب اوزره ترتیب اتدی ابو المظفر منوچهر بن کسران
بن کاوس بن شهریار بن کرشاسف بن افریدون بن فرامرز بن سالار بن زید بن جون
بن مرزبان بن هرمز بن انوشروان مزبور منوچهردن صکره اولادندن اون ایکی نفر
شروانده حکومت اتدیلر بو ترتیب اوزره فرخزاد بن منوچهر وکشتاسب که کشتاسفی
دیدکلری بر اکا منسوبدر بعده اوغلی فرامرز وانک اوغلی فرخ زاد بعده اعقابندن کیقباد که
عدل ایله مشهور ایدی انک اوغلی کاوس یدی یوز یتمش دورتده وفات اتدی اوغلی هوشنک
اون ییل سوروب وفاتندن صکره سلطنت شیخ ابراهیم بن سلطان محمده انتقال
اتدی مزبور تیمور ایله معرکه لرده بیله اولوب سکز یوز یکرمی ده وفات اتدی اوغلی سلطان
خلیل یرینه کچوب اسمی تاریخ جلوس واقع اولدی سکز یوز التمش یدی یه وارنجه سوروب
شروانشاه پادشاه اولدی انک دخی اسمی تاریخ دوشوب طقوز یوز التی ده شاه اسمعیل
غدری ایله شهید اولدی بعده اوغلی بهرام بک وبرایلدن صکره برادری غازی بک برایلدن
صکره برادری شیخ ابراهیم که شیخ شاه دیرلر یرینه کچوب شاه طهماسب ایله مدارا اتدی
طقوز یوز طقوزده وفات ایدوب اوغلی سلطان خلیل جلوس ایلدی طقوز یوز قرق

بعده شاه طهماسب شروانه مستولی اولوب مزبوری قتل ایلدی و شروانیان دولتی انده
منقرض اولوب بعد زمان کورخدابنده عصرنده دولت علیه سردارلری واروب ضبط
ایلدیلر قره مصطفی پاشا و عثمان پاشا و فرهاد پاشا بیلک حدودینه کنجه قزلباشلر ایله
انده نیجه جنکلر ایدوب شروانی ضبط اتمشلر ایدی صکره جلالیلر ظهوری اثناسنده
شاه عباس فرصت بولوب بیک اون بش حدودنده روان و آذربیجان و شروانی ضبط
ایلدی حالا اول طرفه متعلقدر اما اتابکان ایلدکز که ارانه حکم ایلدیلر بونلرک اولی
شمس الدین ایلدکز ترکی الاصل اولوب سلطان مسعود سلجوقی یه خدمت ایدردی
کیدرک بر امیر نامدار اولوب بشیوز قرقده بلاد داران حکومتی ویرلدی کرجستانه غزا ایدوب
غالب کلدی بشیوز التمش سکزده چقوب اوغلی محمد جهان پهلوان قایم مقامی تبریزی
الدی اون دورت ییل حکومت ایدوب وفاتندن صکره یری برادری قزل ارسلانه
دکدی بش ییلدن صکره اتباعی النده مقتول اولوب برادرزاده سی ابوبکر یرینه
چقوب بشیوز طقسان دورتده انی دخی قتل اتدیلر نوبت برادری مظفر الدین اوزبکه
دکوب النجق قلعه سنده ایکن التیوز یکرمی ایکیده جلال الدین خوارزمشاه مملکتنه مستولی
اولوب الدی مزبور وفات ایدوب دولتلری انده انقراض کلدی فصل ۰۴ در مملکت طاغستان
وکرجستان وغیری قرقنجی فصل بحر خزر شمالنده و شروانک غربنده و شمالنده اولان
آسیادن باقی بلاد و صحار و کوهسار ذکرنده در اما طاغستان که تقویم البلدانده
سریر اللان اسمیله مسطور اولان ولایتدر حدودی غربده چرکس بلادی جنوبده
کرجستان شرقده شروان دکزی و شمالده بلاد خزر اولوب طولا و عرضا اون مرحله
قدر مسافه احاطه ایدر اکثر یری طاغلر اولمغله طاغستان دیرلر دار ملکی قومق نام
قصبه و قلعه در ذکر اولنان مسافه طاغلر اراسنده بر بر معمور قریه لر و ناحیه لر اولوب
اکثر خلقی شافعی المذهب سنیلر در ایچلرنده مستقل حاکملری واردر بیک قرق سکز
حدودنده محمود خان نیجه کیدرکن استانبوله کلوب سلطان مرادخان ایله ملاقات اتمشیدی
اوغلی قورقماز اللی سکزده چرکس جنکنده دوشوب برادری چلندرخان حاکم اولدی
حالا بو دیار حکومتی اکا مسلمدر تقویمده ایدر بو دیاره انکچون سریر دیرلر که بعض اکاسره
کندی اقرباسندن برینی انده حاکم نصب ایلیوب سریر قودی و اول اطرافده اولان
اقوامه غلبه ایچون اکا استقلال تام ویروب پادشاه مثال سریره چقردی و بو دیارک
اهلی اخلاط در یعنی هر ملتدن اجناس مختلفه قاریشقدر طاغلری قیتق دیدکلری
جبل السنه متصل اولور و قیتق بر اولکه در که قاعده مملکتی کونجی نام شهردر و قلعه
قریشدر کونجی عظیم قصبه معمور و مشهوردر علماسی و صلحاسی چوقدر علمایه
غایت رغبت و رعایت ایدرلر زم خو کورجستان سمتنه دوشر بر معتبر شهردر طاغستان
حکامی النده درلر اندراری دخی طاغستان شهرلرندن بو شهردر روس طرفنه دوشر
شروان

شروان و کنجه سمتلرینه قریب بعض مواضع طاغستانده قصبه تحود بر عظیم قصبه کبی
قریه در که بعض طاغستان حکامی اطرافی مقربدر تحماس بو دخی شرواندن قبا سمتنده
طاغستان ذیلنده بر قریه عظیمه در که تحوددن یکرمی باشنه واریلور و تحماس و قبا و دمور
قپویه واریلور یکی دهنه تحوددن بر مرحله کنجه یولی اوزره بر قریه معروفه در اولودهنه
کنجه یولندن خلاف سمتنده یکی دهنه دن ایکی میل مسافه ده بر قریه در اولودهنه دن
تحماس ایکی قوناق اندن قبا ایکی منزلدر قبادن دمر قپو بر منزلدر یول بونده بحر خزر کنارینه
اوغرایوب نهر سمور عبور اولنور دریا بر خراب محلدر نقل اولنور که تیمورک یوریشی هفت ساله ده
کوه البرزک جانب شمالیسنک اجناس کفارلرندن فتح ایدوب الدوغی قلاع و مواضعک
مشهورلرندن قلعه کولا و طاوس البرز سکانندن بر طائفه النده ایدی انلرک مسکنلری بلند
و صعب المسالک کوهلر اوزرنده نیجه قلعه لر ایدی طاوس قلعه ده بر کوه رفیعک اوچنجی
طبقه سنده واقع اولمشیدی که ارتفاعی بر تیر پرتابدن یعنی براوق اتمی مقدارندن زیاده
ایدی بو قلعه نک فتحی هیچ متصور دکل ایکن تیمور عسکرندن نکربت قومنه که صعب المسالک
یرلرده یورومک انلرک شانی ایدی امر ایدوب نردبانلر ایله طبقه اولی یه صعود اتدیلر
و نردبانلری چکوب اندن بر طبقه یه دخی چقوب منوال سابق اوزره طبقه ثالثه ده کوه
مزبوره صعود ایتدیلر که قلعه اول کمرک التنده ایدی پس نیجه سی نردبانلردن و نیجه سی
میانلرینه طنابلر باغلیوب و براوجنی بالای کوه ده برکدوب اوزرینه صالنمغله واصل
طوردقلری یردن تیغ و تیر ایله اهل قلعه ایله جنک اتمکله خواه ناخواه قلعه یی فتح اتدیلر اهل
قلعه نیجه سنی سنک و تیر ایله قتل اتدیلر اما بر بلوک دخی بو کار خطرناکه شروع ایدوب
بو منوال اوزره فتح اولندی بو حوالیده فراوان بال اولور که کوهستانده بیابانی زنبورلر وافر
اولمغله اول جبالده تیمور عسکرینی اغنا ایده جک بال بولندی لاحقه طرخو کورجستان سمتنده
دوشر بر معتبر شهردر طاغستان حاکمی النده در مولانا محمد بن عبدالرحیم الترکشی نقل
ایدر قیموق قراسنده بر قریه نک داخل مسجدنده بر کول واردر سنه ده صویی ایکی کره
طشره یه آقیلور بریسی شمس حمل برجنه حلول ایلدوکی وقت و بریسی میزانه دخول
ایلدوکی وقتده و اغربی بودر که صو مرتفع اولدوغی وقتده اصلا کمسه کورمز حتی چوق کمسه
بکلدیلر که انماسنی کورهلر میسر اولمدی و دخی اول سمتلرده قبا کوینده بر کول وار که صویی
ربیعده و خریفده معتدلدر و شتاده حاردر اما صیفده غایت بارد اولور بر مرتبه که طوکار حتی
اول سمتک اهالیسی انک بوزندن حما و امراض حاره محرقه یه استعمال ایدرلر اندرای بو دخی
طاغستان شهرلرندن بر شهردر که روس طرفنه دوشر ترک باب الابواب خارجنده اژدرهان
یولی اوزره بحر خزر ساحلنده قریب محلده مسقوه تابع بر قلعه در اوج طرخو ایله ترک اراسنده
یردل اوزرنده ساحل بحرده مسقو چاری طرفندن ۱۱۳۰ حدودنده محدث بر قلعه در جبل قیتق
فتح قافله و تایله بر جبل واسعدر طولا و عرضا یکرمی مرحله قدر مسافه طوترا قارصولری و

واورمانلغی واقعدر ساحل بحر خزرده دمر قپودن جهت غرب وجنوبه ممتد اولوراول
محله آکاکوه البرز دیرلر نتکه مروراپلدی اطلسنده آلبس نامیله یازیلی طاغلر بوکا
اشتقاقده قریبدر وبوطاغلره جبل الالسن اکیچون دیرلرکه بونده نیجه دل سویلر اقوام مختلفه
وملل شتی ساکن اولورانلرك برجنسنه قیتق دیرلر مسکنلری جبل مزبور شمالنده در
جبل مزبورك جنوبی اکثر بوکسنك کسمه قیالر شکلنده در اول سمتلرنده لکزی دیرلر برجنس
طائفه ساکن اولور ملحقات من کتاب بکر افندی بوسمتده طیسران دیرلر قرق بیك خانه لوکوی
برقلعه در باشقه حاکمی واردر وبونده برکول واردرکه اول کولك یاننده بر ولی مزاری واردر واول
کولك صوینی کاهیجه سوت کبی بیاض اقر و منجمد اولوب قیمق کبی کورینور ودخی بوجانبده
برغـــارده برقلیچ واردر اول سمتك خلقی دیرلرکه اهل اسلامدن بوسمتی فتح ایدن مسلمهنك
قلیچیدر دیرلر اول سمتك خلقی بهار فصلنده اول غار عظیمه خیرات وصدقات کوتورلر اول
قلیچی زیارت ایدرلر ومجددا برقیق بیارلر وقینی مغاره یه کوتورکن برصاع قدر اریه بیله کوتروب
کیدرکن اول اریه یی یره صچارلر چاق قلیچی اول یکی قینه ایچنه قویوب بعده دونرلر غریب بودرکه
اول صاچدقلری اریه دن بردانه سی یرده بولنماز دیرلر لاحقه در بیان مملکت چرکس بو ولایت
تامان بوغازندن قره دکز ساحلنه قریب محله ممتد در چاق طاغستانه منتهیدر جنوبنده
ابازه ولایتی قره دکز ساحلنه ممتد در چاق مکر یل ولایتنه منتهیدر و بوچرکس اون برقبقدر
وقبقدن مراد بك دیمکدر و بونلرك بعضیسی مسلم و بعضیسی کافردر و بو طائفه نك آیین
وارکانلری باشقه در لکن بعض آیینلری یهودیه موافقدر حتی دیرلرکه بونلر بنی اسرائیلدن
اوج سبط بوسمته کلمشلردر و بوسمتده ساکن اولمشلردر وچرکس وابازه اول اوج سبطدن
منتشر اولمشلر و بوچرکسلك ابتدا اقبقلری تمان و تمرك وجغا کادر بونلر حریت دیرجانا که بر چانا
صغیر بوندوق حاتوقای بولق خای بسته نی قبرطای بونلر مسلمدر و بوطائفه بغدای
اکلو قره قاشلو خالدار وحسن وجمالیله بدیدآر وصاحب عقل غلمانلردر و بوطائفه بری برینی
چالوب بازرکانه صتــــارلر اناسی و باباسی اوغلنی صاتدقدن صکره بازرکانده کورسه
ارتق الله مزمایعنلر نده عادت بویله در وسنه ده بکلرینه ویرکولری اسیردر بری برینی
چالوب بکلرینه ویررلر دخی اول اسیرلری اسیرجیلره صتارلر و بوطائفه نك زاهدلرینه داقوق
دیرلر بونلر اصلا طاوق بیمزلر و براغاج که اسمنه قودش دیرلر اول اغاجه طپارلر و بونلر ده
برطائفه یه اخوخ دیرلر کوه اخوخده اولورلر وبرطائفه یه مهسنی دیرلر ازاق سمتنه قریب
اولورلر لاحقه در بیان ولایت ابازه بونلر قره دکز ساحلنده چرکس جنوبنده اولورلر
و بوطائفه نك دخی آیین وعادتلری باشقه در وایند احدلری صوچه لیمانندن چاق قودر
ایرماغنه وارنجه درکه اول سمته سخوم دیرلر بوطائفه نك بکلری بررلرباز اسمیله مسمی در مثلا اچوبا
بکی صغوق صو بکی که انده ماللوجه کلیساد یرلر بر کلیسا واردر بو کلیسا غایت معتبردر
یری جمتا بکی بجی بکی دخی قاغردربندی بوچنده لرارقلو چیلر قامش اوشغان ماماي قیـــا

صوباشلری بکلری اوصاف سخوم قره دکزك کنارنده وشرقیسنده در بوبلدنك خلقی
اهل اسلامدر آبازانك ابتدا حدودنده در طرابزوندن اوچ مرحله در شمالنده ثبنتا
ولایتی وکاوبای طائفه سی والان طائفه سی اولور انجاس اصلنده برجنسك اسمی
اولوب اول جنسه فی زماننا ممالك اسلامیه ده آبازادیدکلری قره اژدهان سکانندن در
یوشهر قره دکز ساحلی اوزره برجبلده درکه بحره داخل برخور اوزره در وانجاس شماله میل
ایله شرقی سخوم اوزره در وآبازاقرینده طائفه لازکی اولور و بونلرك قربنده طـــائفه
لوندکه قلعه کرم وبرمعتبر قلعه لری زکم قلعه سیدر منازل کفه دن چاق دمورقپویه وارنجه
کفه دن کرچ بوغازینه عرضی یکرمی میلدر اندن طمانه کیلور واندن طمان قلعه سی
اندن قوبان شهرینه بش مرحله بعده مکریل ولایتنه که بوطائفه نك یانلرنده برانداره استار
وبراسکی طون کوملك برهمیان انچه دن ارتوقدر وبوطائفه غایت ایله خرسزدر بعده
هیهات صحراسنه یکرمی کون صوکارینه بعده اندن ایریلوب بش کون برکه ودر یاچه
صولردن ایچه رك بش دیه بعده ترك نهرینه بش منزل بوصوکارنده اورمانلر واردرکه
اغاجلری اوج فلکه سر چکمش موزوندر بعده قبرطای نام محله که آنده ترك صویی وآق
صواوستنه کوپرا ویله کچیلور بعده قانلو سونج صویی بعده قیون صویی بعده شمخال ولایتنه
اندن دورت مرحله ایچه صویه اندن برمرحله دمورقپودرتذییل الطابع بوندن اقدم دیار
عجمده اختلال ظهور ایدوب طاغستان خلقی شروانه مستولی ودارملك شروان اولان
شماخی شهرینی ضبط ایدوب عجم شاهلرینه عصیانی اظهار وجانب شرقدن اغوانیان
ظهور ایدوب پای تخت شاهان صفویان اولان اصفهانه وصول وظفر بولملریله بناء
دولت شـــاهان باد صرصر اختلال فیله تزلزله واروب مشرف انهدام و قرین زوال
اولمش ایکن مسقو چاری دخی نیجه مدتدن برو مترصد فرصت اولوب کوه البرزده وداخل
وخارج دامنلرنده مجتمع ومتوطن اقوام عدیده واجناس کثیره متنوعه هنوز برکمسنه نك
محکومی اولوب ضبط وتصرفنه کیرمامش طوایف طائعه اولوب واول جانبك
حدودی تمییز وتعریفنه دخی بروقتده طرف دولت علیه دن تقید واهتمام اولنمیوب
طـــاغستان وچراکسه یرلری مختل الحدود اچق یرلر اولمغله چار مرقوم اول یرلره
استیلا سوداسیله باخصوص عمده مرامی وما فی الضمیری اولان ممالك کرجستانه
تقریبیله وضع ید وبرطریقله تسخیر وقلوب کرجیانی طرفنه تألیف وجرهوا سیله
جانب شروانه قصد ودربند شروانی حیله ایله اخذ وضبط ایلدوکی خبر موحش سامعه
تخدیش دولت علیه رجالنی ایقاظ ایدوب عقلای عاقبت بین ووکلای دوراندیس
اولانلرك رأی رزین اصابت قرینلری مقتضا سنجه بوبابده وقوعی محتمل فسادی سد
سدید ایله سد وطریقنی عقد قوی ایله بند ایلمك اهم مهام دولتدن عد اولنمغله کرسی
ممالك کورجستان اولان تفلیس قلعه سنك طرف دولتدن فتح وتسخیرنده مسارعت

وشروان اولکه سنك دارملکی اولان شماخی شهرینه دخی طرف دولتدن حاکم نصب
اولنوب اول طرفلرك خلقنه نوعا استمالت ویریلوب حسن تدبیرله اطاعته جلب واول
مملکتلر ممالك دولت علیه یه ملحق ومنضم اولمغله مسقو جاریه نك سوء قصد ینی اجرا
طریقلری اول جانبه مسدود اولدی وقره دکز احوالی تفتیش وتجسس اولنوب احتیاطا
بعض سواحله قلعه لر بنا اولنمق مناسب کورلدی باخصوص فاش قلعه سی بنا اولنوب
اول محلدن تفلیسه یول اچلمق ایله دونما ایله فاشه کیدن مهمات اقصر طریق واسهل
وجه اوزره تفلیسه نقل وشروان وطاغستانه وقت حاجتده امداد واعانت امر یسیر
اولدوغندن بعض ارباب وقوف خبر ویرمریله دولت علیه معمارلرندن خنبره جی محمد اغا
بیك یوز اوتوز بش تاریخنده اول طرفك کشفنه مأمور اولوب دردولتنه کوندردوکی
کشف کاغدلرینك مآلی بو محلده ثبت سالك سطور قلندی بحر سیاهده ابازه قیسنده کورجی
مکریلندن ایربلان تو یراقنده طالیار ستم بکك قرداشی اوغلی یورکینك ضبطنده اولان
مخروم قلعه سی کشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر قلعه دیواری دائراماداربیك ایکیوز
اون ذراعدر دریا طرفنده اولان دیوارلری ایکیوز اللی ذراعی منهدم اولوب صوایچنده قالمشدر
قره طرفنده ایکیوز ذراع دیواری موجود انجق خندقی چاتلقدر قصوری یدی یوز اللمش
ذراعی خاکیله یکسان اولوب اوزرنده کوهی اغاجلر بتمشدر وقلعه نك باطی طرفی سازلق
باتاقدر قبله طرفنده طاتاو کول واردر ایچی آینلنوب اغزی اچیلورسه فرقطه لر قشلار
وکولك اچق اولان صولرینك درنلکی برقولاچدر وقلعه نك اوکنده اولان دکز اچق
یردر لیمان دکلدر کششله وقبله ولدوسر بواوچ روزکار ایچنه اوغراز تیمور قوتیله یازك یاته
بیلور وبکالك دونما ایچون لیمان دکلدر بوذکر اولنان روزکارلردن غیری ابازه قیلری بالجمله
امیندر قلعه یه برچیرك ساعت یردن برچای کلوب ممکندر اوکونی قیابوب قلعه دیوارینه
قریب اولان کوله تاتلو رایسنه دخی اعلی اولور وقلعه نك اطرافی دوز یردر یلدز طرفنده اوچ
چیرك ساعت مسافه طاغلر واردر اغچ وکراسته هر محللرنده مباحدر اخر کرج وسائر طاش
وقوم ارسلان کرای واناپیه پلنقه لرنده موجوددر مخرومه اوچ ساعت مسافه درعربه ایله
دریا کارینه چکیلوب وسفینه لر ایله مخرومه نقل اولنور بحاران ورنجبران وعرابه ابازه ده
اصلا یوقدر طربزون ایالتنده کونیه سنجاغنده بالطچی وهمنشین ناحیه سنده طاتاریچی
کرچی یولنور مخرومه قریب اولان انقره قلعه سی بنا اولندقده بحان دادیان مکریل خانی
کلوب عربه خدمتنده بولنمشدر اوصاف صوجق بحر سیاهده اولان صوجق وکلنجك
لیمانلری کرکی کبی کشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر صوجق لیمانی اغزی قریم
طرفندن نهایتنه وارنجه اون اوچ میلدر وچرکس طرفندن نهایتنه دك اون طقوز میلدر
ولیمانك بوغازی بش میلدر قریم طرفنده اولان بورنده کششله روزکارینه قرشو ایکی میل
صیغدر لیمان مزبورك دیبی پاك قومدر وجوانب اربعه سنده اولان طاغلرده طاتلی صو
قینقلری

قینقلری مباحدر وکراسته دخی بولنور طپراغی وهواسی لطیفدر وعتیق قلعه نك
بناسندن اثری یوقدر ویقیننده حواله سی واردر وقریم طرفنده اولان لیمان اغزندن
بشنجی میل محلی دوز میداندر حواله سی یوقدر بنا یاپمغه مناسبدر لیمان مزبورك بحر
سیاهده مثلی یوقدر کلنجك لیمانی ایله ماببنی طقوز میلدر کلنجك لیمانك اغزی ایکی میلدر
ونهایتی بش میلدر اوفق دونمه قشلر اما کرجستان بحر شروان ایله قره دکز اراسنده
واقع اولان یکرمی مرحله قدر مسافه طاغلر ایچنده بر ولایتدر حدودی شرقده دمرقپو
وشروان جنوبنده چلدر وقارص وارض روم ایالتلری غربده قره دکز شمالده ابازه
وطاغستان ولایتلری ایله محدوددر مزبور ولایت برنیچه اولکه یه تقسیم اولنور هر برینك
مستقل حاکملری واردر جمله خلقی کورجی طائفه سی ونصارادبنند در بلاد اسلامه متصل
یرلری مخلوط اصناف مختلفه درانلره جنجاوات دیرلر آچق باش ودادیان ومکریل وغیری
اجناس که جمله سنه کورجی دیرلر هر برینك باشقه حاکمی واولکه سی واردر ارلرنده مکریل
مذموم دنی طائفه در مسکنلری قره دکز کارینه دوشر آچق باش ودادیان خالص
کورجی اعتبار اولنور زکم فتح زاوکاف صغیره ایله تفلیس سمتنده براولکه درسابقا حاکمی
طهمورث ایدی لارستم حکم ایدر کرجستان خانلرینك بیوکیدر آچق باش اورته یرده
براولکه در اطرافی زکم ودمرقپو وطاغستان ودادیان دوشر دادیان قره دکز کارینه
قریب ابازه ایله سنوردا شدر براولکه اولوب انلرك حاکمی آبازه ایله هر بارجنك اوزره دربر جانبی
فاش صوینه وارر مکریل قره دکز کارنده فاش صوی بحره دوکلدوکی یرده برنا حیه در
حدودی کونیه یه متصل اولور ذکر اولنان ولایتلره نیجه قلاع وبقاع واردر که تفصیلی
کتب فنده مذکوردر کلدر انجق تواریخده ظفر بولنان اجمالا اوزره نقل اولندوغی مرتبه یوقدر
سلطان سلیمان خان طقوز یوز اللی بش سالنده القاص میرزا ایله شرق سفرینه توجه
اتدکده وزیر احمد پاشایی کورجستانه کوندروب عسکر اسلام ایله واروب فتح اتدیکی
قلعه لرینلردر براکان بارویی اوجه پیوسته برمتین قلعه در صاحبی وافرعسکره قادر
اولمغله جنك ایدوب یزلدی حصاری فتح اولندی کورملك برمتین حصاردر پناك
بودخی برحصن حصین وکرجیلرك زیارتکاهیدر وبرناك وصماغار واخابرد حصاردر
اول زمان التمش ایدی نجاح وامراخور تورتومه قریب ایکی قلعه در تورتوم ارض رومدن
دورت مرحله یرده برکوچك حصاردر سنه مزبوره شعبانندن الندی اقچه قلعه
اول حوالیده برحصن متیندر سنك مرتفع اوزرنده بنا اولنمش کرجستانك کلیدی مقامنده
اولوب اول تاریخده النمش ایدی اسکصور وکامحیص ونبکر واژدر برصعب قلعه در
اصحابی تسلیم ایتدیلر پرنکرك کرجستانك قلاع عظیمه سندندر اول زمان فتح اولندی
یوانه درنه سی کرجستانك برمعمور ولایتیدر بونده وتورتوم وکامحیص ده برر سنجق بکی نصب
اولندی قلعه تولاه برصعب درده در بونك دخی فتحنده چوق زحمت چکلمشدر ریاسته

البرزده برموضعدركه بغايت صعب يوللرى واردر مساكن قرم شمسى برناحيه دربنجه قلاعى وار
يوللرى برمرتبه صعبدركه سوار و پياده كيدهمز بنجه يرلرده سوروبه سوروبه وغلطان غلطان
كتمكه محتاجدر حتى تيمورلنك اوبله اتمشدر وحصار ناكو وحصار ميكا وحصار ديركلو فتح
اولنوب يره برابر هدم اولندى اشكوجه برقلعه در اهاليسى كفار ايدى فتح اولندى بعده نركس
قلعه سى النوب يرايله برابر قلندى اهاليسى بعض بلند كوهلر كمرنده واقع غارلره وشكافلره تحصن
ايدوب مغارهلر برابرينه حصار يابيلوب خندق قلوردن جنك ايدوب مغارهده اولانلره غالب كلمكله
جمله سى فتح اولندى مملكت كورل كورجستانك غرب وشمال طرفنه دوشر براولكه در باشقه
حاكمى واردر طقوز يوز طقسان يدى ده غازى كراى خان واروب اول مملكتدن غارت وتخريب
اتديكى قلعهلر بونلردر قلعهٔ براسلو قلعهٔ ويندوسه قلعهٔ كرامنه كه بونيه نك حصارى ايدى قلعهٔ
بورلسكه برو بيوده لقدر كاريج دوقه لقدر قلعهٔ الواد دارملك كورلدر بونلردن غيرى غارت اولنان
بلادك اسملرى بونلردر بلاچه كو پسار بيقو اولا نوخلفك سنيا اوبلاوچه مرشيور قسطنطين
كراسلو بازالى كوبين يانبول شونبار قوش كرمان ازباراش شلوز بنجه ياشلو كرامنزخور اوتسبه
مناچين دلا جنترجه بولاسكير وچوز بوسور شراوكه هور اودك صانتاوزنكو قامنس اسقله
ترنپول قالنوسكه كولنسه بود يوراوچ يازلاودسه سنانين حالنج تورچين رحانين برزن قامنكه
زلوجوزلوسكه كلى نان بوزسكه باواراو شاهورده لوقانين كه بونلرك احوالى معلوم دكلدر
جبل الكرى قره دكز شرقنده وكوه البرز غربنده ممتد طاغلردر بوكا كرجستان طاغلرى دخى
ديرلر اندهامم كثيره اولوردبرلركه يتمش ايكى دل ايله تكلم ايدرلر يعنى طوايف مختلفه نك
كثرتندن عبارتدر بو طاغلر ارض روم طاغلرينه متصل اولور كرجستان بياننده بوندن زياده يه
ظفر ميسر اولمدى لاحقه مترجم جغرافيا ابوبكر بن بهرام الدمشقينك بعض عبارتى
بو محلده الحاق اولندى فصل در بيان ايالت قارص الحدود شرق جنوب روان وچلدر شمال
اخسخه غرب ارض روم بو ايالت التى سنجاقدر قارص دار الملك اردهان كوچك خوجوان
زاروشان قاغزمان نججوان دخى ملحق قاغزماندر بو ولايت كورجيلدر اهل اسلام فتح
ايتدكدن صكره تكرار كورجى مستولى اولوب بعده تيمورلنك متين قلعه سى كه قارص در
خراب ايتمشلردر بعده آل عثمان يوسمتى فتح ايتدكدن صكره سنه طقوز يوز سكسن سكزده
وزير قره مصطفى پاشا بو سمته كلدكده قارص قلعه سنى برسور و مسجد وحمام وخندق ايله
احيا ايلدى قديمدن نيجه مساجدى ومزارات متبركه سى واردر جمله دن شيخ ابو الحسن الخرقانى
بونده در بر زمان تيمورلنك محاصره ايدوب المغه قادر اولميوب اولوقت فيروز بخت نام
بركمسنه نك النده ايدى بالاخره امان ايله الوب خراب ايتمشدر حالا مخصوص قوللى واردر
ايكى جبل اراسنده واقعدر قربندن نهر ارس بحر فصل در بيان اردهان ارض رومك جانب
شرق شماليسنده در بينهما بش مرحله در مختصر سورى وقلعه سى وحواليسى ميشه زاردر
اكثر اشجارى كوكمدر دانه سى بيوك دكل اماطعم آخرى واردر فصل در بيان قاغزمان
قارص

قارص ايله ياسين مابيننده كوه ديبنده مقابلنده بركوه دخى واردر و اول ايكى كوه اراسى دربند
قاغزماندن نهر ارس اول ايكى كوه وادينسندن وقاغزمان قربندن مرورايدر و قاغزماندن غربه
جانبنده چوبان كوپروسى نهر ارس اوزرنده در وقاغزمان قربنده اوچ كليسادير لر برموضعده
ارمنيلرك معتبر كليسالرى واردر بوكليسالره چوق كشيلر اولور سنه ده بهار موسمنده
انواع چچكلر جمع ايدرلر چچكلرى بركبير قزغان ايچنه قورلر واوزرينه صو طولدررلر و بر قاچ
قابچه لر ايله اغزينى اورترلر قرق كون قدر اول چچكلرى دائما برمعهود شئ مابينلرنده
اوقورلر اول قرق كون ايچنده كليسانك خرارتندن اول صو قينار عينيله نبيذكبى
اولور بعده صاف اولدقده اول چچك صويني الورلر ومثقالنى بر التونه صتارلر بو صويى
ميتلرينك يوزلرينه وكوزلرينه واغزلرينه وبورنلرينه سورورلر و بويله اعتقاد ايدرلركه
كوكدن ملكلر كلوب بو صويى قينا تمشلر و بو صودخى احمار كليساسنده چقاركه بوايكى
يردن غيرى يرده چقمز بو آدملر ايكى فرقه دربرى احمار منسوب برى اول اچ كليسايه
منسوبدر و بو سمتك باش طاغنه صوغانلو يايلاسى ديرلر و قبله شرق جبل آغريدر طاغ
اشاغيسى برعظيم اورماندر بوقارو سنه اصلا كيمسه چقمز اول مرتبه يوكسكدركه يولندن
يوقارودر قارصدن روانه وارنجه كچد يرلرى اول قره خان كوينك يولنده شحنه كچيدى
مشون كل اوكنده قلعه كچيدى قوشا ونيك كچدى كركز كچيدى اغزى آچق كچيدى
قاكلو كچيدى قره باغدن بكرن كچيدى بو كچدلرك جمله سى قارص صونك اوزرنده اولوب دخى
اول سمتده مالين انجه قلعه سر مدلو مردو غيرى فصل در بيان اخسخه نام ديكر اخسقا
كورجستان حدودنه داخلدر مقدما چلدرا باتقيدر چلدر جنكارده خراب اولمغله
اخسقايه الحاق ايدوب مستقل بر ايالت ايتمشلر الحدود شرق قارص جنوب چلدر
غرب جبال كورجستان شمال تفليس وسنجاقلرى بونلردر ايارة اردنوج اردهان بزرك
ازادهان كوچك سوكه تابع اولتى پشكرك اوجاقلقدر پنك پوستخو تاوسكر چلدر
بجرك خرتوس شوشاد اوجاقلقدر كوله لوانه اوجاقلقدر ماجيل نصف لوانه
اوجاقلقدر ممروان اخل كلك ترالت بو ايالت التيموز اللى التى قلجدر و طقسان يدى
زعامت بشيوز اللى طقوز تذكرهلو دخى تذكره سز تيمار درجبه لولر ايله بيك بيوز نفر
اولور اوصاف اخسخه حالا تخت ولايتدر بو ولايت طوايف كورجى حكامندن غزه
اوغلو منوجهرك ولايتى وبطريق الارث مقر حكومتى ايدى سنه طقوز يوز سكسن سكزده
وزير مصطفى پاشا طرف سلطان مراد خاندن فتح شروان ايله مأمور اولدقده بوطرفده
برقاچ معتبر كه اسلامه كلمش ايدى اوجاقلق طريقى ايله ولايت موروثى نه كندويه
عنايت اولنمشيدى بعده قزلباش الوب صكره سلطان مراد خان بن احمد خان سنه
بيك قرق بشده وزير كنعان پاشايه بر مقدار عسكر ويروب اخسخه يى بكرمى اوچ
كون محاصره دن صكره صلح ايله قلعه يى تسليم اتديلر اول حواليده التى قدر قلعه دخى

فتح اولنمش ایدی جمله سی اوجاقلق اولمق اوزره سفر پاشایه ویرلمش ایدی حالا اول دودمان
اربابلرینك تصرفنده در نیچه جوامع وحمامات ومدارس وخانات یاپمشلردر اول حوالیده نیچه
قدیم مزارات واردرکه اهالیٔ ولایت انلره اسکی مسلمانلر مزاراتی دیرلر وشهر اخسخه
لوری ایله کوری اراسنده دوشمشدر وقارصك شرقیسنده در ولوری قارص ایله اخسقا
اراسنده شرقدن میل ایله ایچروجه دوشمشدر وکوری شماله ندن چوب تفلیسه واندن
نهر کبیرلوری صحراسنی تجاوز ایدوب اخسخه نك کنار جنوبیسندن بحر وهمان جنوبی
وشرقیسنده لوری قلعه سی شماله اوغرایوب اندن تفلیسه کیدر اخسخه نك وآب
مذکورك جنوبیسی برقیا اولکه سیدرکه بونهر ایله نهرتیه وی وسطنده واقع اولمشدر ازغور
بدره بوغاز ینك برطرفنده بوغازك اغزنده کرصوبی اوزرنده بربوکسك قیا اوزره برقلعه درکه
عثمانیانه تابعدر بنه بوغازده بدره قلعه سی قزلباشکدر اخلکلك اق قلعه معناسنه کورجی
لغتی درارض رومك جانب شرق وشماله نده وکورینك جانب غرب وجنوبیسنده در وکوری
ایله اخلکلك مابینی بش مرحله در واخلکلك برصحرای واسعه ده ایکی دره اورتاسنده برتل
عظیم اوزره برحصندر وبودره لرك بریسنده ماء قلیل جاریدر وارد ندن تفلیسه کیدن
طریق اوزره درمقدما کرسی ولایتدر سرحد اولمغله خراب اولمشدر هواسی سرددر
محصو لی غله ومیوه در اردنوج نیچه منار بویی برمرتفع کوه سنك اوزره طاشدن اویلمش
واهی بردر نصفنه دك یوکلوحیوان چقوب بعده پیاده آدم هزار زحمت ایله صعود ایدر
قلعه یه مشرف برکوه دخی واردر ایکی جبالك اراسی برعظیم دره در برطرفنده دخی بریست
قله واردر وکوه طرفنده اولان دیوارخدا بینك صهریجی واردر وسط قلعه ده برعظیم
صهریج نحت اولنمش من بعد محذور کلمز ودامن کوهده اهل قصبه وسوق ومحلات واقع
اولمشدر سفرپاشانك جامع ومدرسه وحمامی واردر تتمه دربقیهٔ احوال سکان دشت
قبچاق شمالی بقراج هفت اقالیمده مذکوراولدوغی اوزره اصلی ترك برطائفه درخلقتك ریش
وسبلتی یعنی صقالی وبیغی یوقدر دیارلری برآیلق یولدر بونلر حاشا حضرت علی الوهیتنی
زعم ایدرلر یحیی بن زید اولادندن برپادشاهلری واردر علامتی ریش درازدر رعایانك
هرنسنه سندن ده یك خراج الور واول دیارده صغر اولماز کیماك دخی ترکدن برقومدر
کیماس وکیماس دخی دیرلر بونلرك دیاری برآیلق مسافه دن زیاده اولوب چوغی پوست
حیوانات کیرلر وعلم بعه یی خوب بلورلر التون کومش انلرده وافردر الماس دخی اولور بونلرك
پادشاهی یوقدر ازلرنده سکسن یاشنی کچن پیرومرشد اولور واکا عبادت ایدرلر و بونلر
حیوان اتی یمزلر وبودیارده برحجر اولورکه صویه قونسه البته باران ایتر وبونده برحفره
واردرکه برقارش قدرصو یی طوررا ندن نقدر عسکر ایچسه وفا ایدرا کسلمز تغرغر بونلر
دخی اتراکدن برطائفه در زمینلری خیرخیردن کیماکه وخزلجیه وبولغاره پیوسته اولور
خرلجکه قالاج طائفه سیدر تغرغر وخیرخیراورته سنده شماله ده سقلاب اردینه دوشر

خیرخیر

خیرخیر برقومدر جایگاهی تغرغر وکیماك ایله بحر محیط وزمین خزلجیه اراسیدر
سقلاب سین وصاد ایله ترکدن برطائفه در زمینلری اوزون وعریض ایکی آیلق
یولدر بونلردن غیری روس طائفه سنی دخی بومقامده بله یازارلر لکن اول طائفه نك
اکثر مسکنی اوروپا حدنده داخل اولمغله بزانلری مسقو فصلندن صکره یه تأخیر ایلدق
وبوذکر اولنان طوایفك بعضی ترکستان فصلنده وبعضی ختای فصلنده استطراد طریقیله
یازلمغله نوعا تکرار کورندوکی لابأسدر بومقامه کلنجه آسیا قسمنك شرق وشمال احوالی
بیان اولنوب اول سمتلر تفصیل اوزره نیچه فصولده یازلدی بوندن صکره اوروپا وافریقیا
قسمنه متصل اولان طرف غربیسنده ممالك محروسهٔ عثمانیه حدودندن بیانه شروع
ایدوب برقاچ فصلده دخی بقیهٔ قسمی تحریر واول سمتلرده واقع اولان ایالتلری برفصلده
بیان ایدرز ان شاالله تعالی اول ایالتلر وان وچلدر وارض روم ودیاربکر وحلب وشام
وبغداد وبصره وشهرزول ورقه ومرعش وسیواس وانا طولی وطربزون وقارص
ایالتلریدر فصل ۴۱ دراقالیم ارمینیه فرق برنجی فصل اقالیم عرفیه دن ارمینیه بیانندهدر
حدود بواقالیمك حدنده اختلاف واردر تقویمده کسرهمزه ویاء مخففه ایله ضبط
اولنوب لباب ن فتح همزه وتشدید یا نقلندن صکره تحدیدنی آذربیجانه حواله ایدوب
انده دیمشدرکه آذربایکان واران وارمینیه اوچ اقالیم عظیمدرکه بری برینه تداخل ایدوب باشقه
تحدید وتصور عسیر اولدوغندن ارباب فن اوچنی بریردن تحریر اتدیلر مقامات شارحی
شرنشی ایدر ارمینیه اوچ قسمدر بری دبیل وقالیقلا وخلاط وشمیساط بری بردعه وبیلقان
وبری نخجوان حمدالله ایدر ارمن ولایتی ایکی قسمدر صغری وکبری وارمینیهٔ صغری
ایرانده داخل دکلدر ارمینیه کبری نك شرقنده روم شمالنده شام جنوبنده بحر روم غربنده در
بلاد سیس وترسوس وقبرس انك معظم بلادیدر ارمینیهٔ کبری ایران حدنده داخل
اولوب تومان اخلاط دیمکله مشهوردر حدودی ارمینیهٔ صغری وروم ودیاربکر
وکردستان واذربایجان واران پیوسته اولور طولی ارزن ارزومدن سلماسه عرضی اراندن
اقصای ولایت خلاطه منتهی دار درملکی خلاط اولوب وحقوق دیوانیه سی زمان
سابقده ایکیوز تومنه قریب ایدی صکره اوتوز طقوز تومنه اندی فقیر ایدر بوتقدیرجه
ارمینیهٔ کبری حالا وان وقارص وارض روم ایالتلرندن عبارت وارمینیهٔ صغری آدنه
ومرعش ایالتندن کنایت اولور بعض تواریخده مسطوردرکه سلفده ارمینیه پای تختی
اخلاط ایدی دولتلری منقرض اولمغله خلقی رعیت اولدیلر ترسوس ومصیصه
طاغلیلر حالا کرسی مملکتلری سیسدر جد قدیملری ارمن بن لیطی بن یونانه منسوب
اولوب انجار وکرج وسباسته وسادریه وصبارقبایلی بونلردن یولنوب صکره جمله سی
تنصر اتدیلر حالا اول قومك بقایاسی ذکر اولنان ممالکده جمله ترسا واهل ذمتدر
تقویم البلدانده ابلستان وآدنه وارجیش واذربیجان وبدلیسی وبردعه وبیلقان وتفلیس

واخلاط ودبيل ودوين وسلطانيه وسيس وطرسوس وملاطيه ووان ووسطان
وموش وارزن الروم وملاذجرد ارمينيه بلادندن يازيلوب ذكر اولنان بلاد ايالت مذكوره
حدودنده متفرق واقع اولمغله بو مقامده بز ملك المؤيده تقليد اتميوب صاحب نزهه تحريري
اوزره ارمينيهٔ كبرى دن عبارت اولان وان ايالتي ذكري ايله قناعت ايلدك ارمينيهٔ صغرى
ديدوكي مرعش وكبرى ده داخل اولان ارض روم وقارص بر رفصلده مستقل بيان اولنمغله
انلره اتباع بولنمدي حالا عصرمز اصطلاحي اوزره طرح وتقسيم بو اسلوبي اقتضا ايلمشدر
ايالت وان طرف شرقده سرحد ممالك عثمانيه بر مملكتدر حدودي شرقده آذربيجان ديدكلري
تبريز اولكه سي جنوبنده كردستان وسلطانيه نواحيسي شمالده جلدر وقارص ايالتلري غربنده
ديار بكر ايالتي ايله محدوددر سنجقلري اون اوچ وبر حكومت كه حاكمي ملكيت اوزره تصرف
ايدر مجموعي بونلردر ١ وان پاشا سنجاغي ودار ملكدر ٢ عادلجواز ٣ ارجيش ٤ موش ٥
بارگيري ٦ كاركار ٧ كساني ٨ اسبارد ٩ اغاكيس ١٠ اكراد بني قطور ١١ قلعهٔ بايزيد
١٢ بردع ١٣ اوه جك بو تحرير عيني على افنديكدر اما قوجه نشانجي طبقاتنده بو اسلوب اوزره
تعداد ايدر وسطان خيزان حكاري مكس سيروي الباق سلماس دنبلي استونه
بو خصوصده مرور ايامله تبديل وتغيير واقع اولوب اختلاف كورينور امور اعتباريه دن
اولمغله هر عصرده تقسيم ممالك قرارداده اولميوب قسمته خلل كلمك مقرردر سائر ايالتلر
اقسامي وسنجقلري واولكه لر حدودي بوكا كوره در بو خصوصده تحقيق طمع اولنميه پس
بو مقامده بز كتب فنده مسطور اولان بلادي نقل وايالت مذكوره سنجقلري احوالني
مهما امكن بيان ايدرز وان سكسن اوچ بوچق درجه طول واوتوز يدي درجه عرضده دوز
صحراده بحيرهٔ ارجيش طرف شرقيسنده بر بلدهٔ مشهوره وحصن حصيندر طقوز يوز قرق
سنه سنده سلطان سليمان خان عراقين سفرينه توجه ايدوب حلبده ايكن وزير اعظم ابراهيم
پاشا مقدما وارد قده شاه عجم طرفندن ضبط اولنوركن خلقي اطاعت وتسليم ايلديلر الذي
حصار واني سليمان شاهمز تاريخ فتحيدر قلعه سي تجديد اولنوب مستقل ايالت قلندي
شهرمز بيوك ايچ وطيش حصاري واردر ايچ حصاري شهرك طرف غربيسنده يوكسك
كسمه قيا اوزرنده بر طرفي شهر ووار وش بر طرفي خارج حصن متيندر طرف شرقيسي كه
شهر جانبي در حصار كبي كسمه قيا وطرف خارجي صحرايه اينزبا ير اولمغله ير ير ايكي قات
متين برجلر وديوارلر ياپلمشدر حصن خارجي دوز يرده معتاد اوزره طاش قلعه چوريلوب
اوچ قپو قونمشدر شرقي تبريز قپوسي وجنوبي اسكله قپوسيدر شرق وجنوبي باغ باغچه
اولوب شهر وحصار كولدن بر مقدار شماله منفصل دوشمشدر لكن حصاردن كوله
يول واردر محاصره اثناسنده كمي اسكله جمله بيوت ومحلات بكلربكي سرايي چارشي بازار
وحمام وجامع داخل سورده در خسرو پاشانك بر جامع لطيف ومدرسه وتربه بنا ايليوب
اوقاف قودي بو بنا طقوز يوز يتمش بش رجبنده تمام اولوب نماز قلندي وطقوز يوز
اللى

اللى سكزده رستم پاشا دخي انده بر حمام بنا اتمشيدي دزدار وحصار اري ونوبتجي يكيچريلر
ايچ حصارده اولوب بيك بشيوز نفر قدر قول اغالري ايله وبكلربكي اتباعي ايله طشره
حصارده تمكن ايدرلر اسكله سنه ارجيش واخلاط وعادلجوازدن كميلر كلور كيدر اطرافنده
طاغلر نصف فرسخ قدر بعيدر قلعهٔ واني تيمور كركان الدقده كه كيوان بكرفت تاريخ
واقع اولمشدر امراء عظامندن بريسينه هدمني سپارش اتمشيدي جمله وجهله جد وجهد
ايلمشدن صكره بالكليه هدمنه امكان اولمامغله واول قلعهٔ كردون اساسنك كوه ماندي
اولان احجار ابنيه سني بر طرف ايتمكه مجال بولنمامغله بعض محدث برج وباروبدنلريني تخريب
ايله اكتفا اولندي قلعه نك اول مقوله تخريب متانتنه ذره قدر خلل ويرمدي همان
بو خصوصده فهم اولنمق كركدركه حصار وان نه رتبه ده استواردر باركيري وان
شمالنده وارجيشدن شرقه اراسي سكز فرسخ بر بلدهٔ صغيره وسنجقدر قلعه سي خرابه ايدي
سلطان سليمان خان تجديد ايتدي بونكله ارجيش اراسنده حيدر باغي نام بر قريه واردر
التي آيده وارر حيدر باغنه ديو انكله ضرب مثل ايدرلر ارجيش فتح همزه وكسر جيم ايله
واندن ايكي مرحله غرب وشمال كول شمالنده بر قصبه وقلعه وسنجقدر دوز يرده واقع
اولوب اطرافي باغچه وجويبار اغاجلويدر رحمه الله ايدر بونك حصارني خواجه تاج الدين
عليشاه وزير بنا اتمشيدي حاصلي غله وپنبه در حقوق ديوانيه سي يتمش دورت بيك
دينارايدي محكم قلعه سي وحصار اري واردر بحيرهٔ ارجيش غربدن شرقه بر مقدار
جنوبه انحراف ايله بر طولاني كولدر اكثر يرندن قرشوسي كورينور مسافهٔ دوري التمش
فرسخ وطعمي بر مقدار تلخ وشوردر يلده بر كون طريخ ديرلر بر نوع لطيف مقوي بالغي
چقار اطرافه كوتورورلر وان بوغدي برك كنار شرقيسنده دوشر بعده كنار شماليسندن بندماهي
چكيلوب ارجيشه بعده عادلجوازه واخلاطه واريلور انهار مزبور كولك كنار جنوبيسنده
قريب بر كوچك جزيره ده بر قلعه در سلفده بحيره اكا نسبتله مشهور ايدي وسطانه
بر اوق آتمي يرده واندن اوچ دورت ساعتلك مسافه در كرمابه ارجيش قربنده ديادين
نام موضعده بر ايلجه واردر بر آسياب ادار ايدر بيكارك اطرافندن فسقيه مثال چقار وبر عين
جاره دخي واردر كه قزان كبي قيناراقار كيرو قرندن آب حيات كبي بر لطيف صو چقار
عادلجواز ارجيشدن ايكي مرحله غربه كول كنارنده يوقاري يايره چقوب بر باغچه قله لرني
صو باصوب كول ايچنده قالمشدر قصبه كوله مشرف يوكسك يرده بنا اولنوب جمله
سور ايچنده النمشدر كول قلعه جنوبنه دوشر بعض مجموعه ده يازلمش كورلدي لفظ مزبور
هات الجوزدن غلط اوله اخلاط تقويمده كسر خا ايله يازيلوب اولي همزه اولدوغنه
دخي اشارت قلنمشدر حالا استعمال همزه ايله در عادلجوازدن بر مرحله غربه دوز يرده
باغلي باغچه لي هواسي معتدل ميوه سي وافر قصبه در ديه اوزرنده بر قلعه سي واردر
مير شرف ايدر شهر مزبور قديم البنا اولوب بعض اوقاتده ارمن پادشاهلرينك دار ملكي

قالمشدر جمله‌دن انوشروان زماننده عمی جاماسب اننده اوتوروب ایالتنه حکم ایدردی
هواسی غایت لطیف باغلری چوق میوه‌سی آبداردر هر قسمدن خصوصا قایسی والماسی
نازك اولور و بردانه سیب یوز درهم چکر سیب اخلاطی آذربیجانده مشهوردر سلفده بعض
فترتلرده شهر مزبور خراب اولمشدر اولا التیوز یکرمی التیده سلطان جلال الدین
خوارزمشاه قهر وغلبه ایله سلجوقلردن الوب تخریب اتدی صکره لشکر مغول خراب اتدیلر
التیوز قرق دورتده زلزلهٔ عظیمه‌دن اکثر بنالری ییقلدی طقوزیوز اللی بشده شاه طهماسب
الوب قلعه‌سنی خاك برابر ایلدی سلطان سلیمان خان شهر قدیمی بر طرف قلوب کول کنارنده
بر حصار بنا اتدیلر لکن حصار قدیم ویران اولوب جدیدی اول مرتبه شنلك یوزین کورمدی
بونك قربندن صولر اقوب کوله دوکلور کول قصبه‌دن بر مقدار بعید دوشمشدر بو شهردن سلفده
نیجه فضلا ظهور ایلدی انلردن تلخیص جامع صاحبی محمد بن ملکداد فقه‌که کتاب مزبور
بر متن متیندر وسید حسین که علوم ظاهره وباطنه‌ده سرامد ایدی خصوصا جفر
جامعده مشاهیر دهردن اولوب جنکیز خروجنی علم مزبور دلالتی ایله تحقیقدن صکره
ظهورندن اول اون ایکی بیك قدر خانه توابع ولواحقی ایله کوچوب مصرده قرار ایلدی
حالا مزاری اننده در و محله‌سنه محلهٔ اخلاطیان دیرلر بری دخی مولانا محیی الدین که خواجه
نصیر مراغه رصد بناسنی دخی کتورمشیدی کوه سیبان خلاط قبله‌سنده بر جبل
عظیمدر چوق سکانی واردر قله‌سی هرکز قاردن خالی اولمیوب اللی فرسخ مسافه‌دن کورینور
دوری اللی فرسخدر وواسع علفزاری واردر دیوزهده تحریر ایدرلر لکن اکر بو جبلدن مراد
کوه ارغی ایسه روان قربنده خلاف سمتنده در تاتوان اخلاطدن بر مرحله غربیه بر قریهٔ
کبیره در کول بونده نهایت بولور بدلیس تاتواندن بر مرحله غربیه‌دن ایچنده سکسن بر بوچق
طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضنده بر محکم قلعه وقصبه دره‌دن بر نهر اقوب بیوت
ومحلات صونك ایکی طرفنده واقع اولمشدر اوته‌سندن کوپری ایله کچیلور مدخل
ومخرجی تنك وصعب المسالك یر اولمغله حصاری اولرینی احاطه ایلمشدر میر شرف خان
بدلیسی تاریخنده بدلیس احوالنی تفصیل ایدوب دیمشدر که شهر مزبور اسکندر آثارندن
اولوب کندی غلاملرندن برینك اسمی ایله تسمیه اولنمشدر عراق وبابلدن رومه کیدرکن
اوغرادوغی یرلرك آب وهواسنی ودجله‌یه دوکلن صولرك خفتنی امتحان ایدردی بدلیس
صوینی دوکلدوکی یره کلوب صوینی غایت لطیف وخفیف بولوب صو کناریله کیدرك
اول محله کلدیلر که کسور صوینی ایله جوی رباط بری برینه قارشدی هر برینی امتحان
ایدوب کسور صوینی لطیف بولوب کسور صوینك باشنه واروب منبع آب بر مقام سبز
وکوهسار لطیف یر کوروب اسکندر برقاچ کون اننده اکلندی حالا اول مقامه خیمه‌کاه
اسکندر دیرلر بعده اول کذرکاهده بر شهر ومتین قلعه بناسنی فرمان ایلدی که بنم کبی
بر پادشاه تسخیرندن عاجز اوله دیمك بدلیس نام غلام چشمهٔ مزبوره‌یه ایکی فرسخ یرده
کسور

کسور چایی ایله رباط اراسنده بر حصار متین بنا ایلدیکه الی الآن اول کذرکاهده سد سدیددر
چونکه قلعهٔ بدلیس مثلث الشکل واقع اولمشدر هر بار اضطراب وانقلابدن خالی دکلدر
حتی اسکندر ایراندن دونشده بدلیس اظهار عصیان ایدوب یول ویرمدی اسکندر دخی
غیری یولدن کیدوب قفادن بدلیس کلید قلعه ایله واروب کندی امریکز ایله قلعه‌نك
استحکامك اثبات ایتدم. بنم کبی کیمسه تسخیرنه قادر اولمیه دیمش ایدیکز دیو اعتذار اتدی
اسکندر پسند ایدوب حکومتنی آکا ویردی شرف خان تاریخنده مذکوردر که بر دفعه
سلطان حسن طرفندن پیشرن اوغلی سلیمان بك فتح وتسخیر قلعهٔ بتلیس ایله مامور
اولوب اوچ سنه متوالیة فصل بهاردن فصل شتا حلولنه دك محاصره ایدوب
شتا حلولنده ماردینده قشلیوب ایام بهار یوز کوستردکده ینه بتلیس اوزرینه کلوب
محاصره ایدردی بو حالدن اهل قلعه مضایقه‌یه دوشوب قحط وغلا واستیلاء امراض
مزمنه‌دن اکثری تلف اولوب انجق یدی نفر قالمش ایکن ینه جبر المغه امکان اولمدی
اول زمان امیر قلعه ابراهیم بك ایدی خراماتله قلعه‌یی تسلیم ایلدی منقولدر که سلفده
اننده مار بسیار ایدی حکمادن بری درکاه قلعه‌ده سنك تراشیده‌دن بر مار شکلنی طلسم
ایدوب قودقدن صکره کورنمز اولدی نفسنده آب وهوای بدلیس غایت لطیفدر کرچه
اکثر قیش شدت اوزره اولور لکن خلقه مضایقه کورنمز یایلا میوه‌لرندن سیب وامرودی
لطیف اولور اوزوم وخربزه اطرافدن کلور خلقی تابستانده باغلره کوچرلر التی آی متوالیا
اطراف صحرالرده ومرغزارده اولوب خزان فصلنده کلورلر بو شهر قدیم الایامدن حفظ
طریق ایچون تکالیف عرفیه‌دن معافدر وحکام اهل اسلام اننده نیجه ابنیهٔ خیر
احداث ایلدیلر جمله‌دن شهرك اورته‌سنده یونمه طاشدن یکرمی بر کوز کوپری واردر که
ایکی طرفدن خلق تردد ایدر ودورت جامع کبیرکه هر بری سلاطین سلفدن برینك ایدوکی
اوزرنده خط کوفی ایله یازیلوب ایکی طرفدن خلق تردد ایدر ودورت جامع کبیرکه یازلمشدر
برینه جامع عتیق دیرلر وبری دخی اوائلده ارمنیلر کلیساسی ایدی حین فتحده مسجد اتدیلر قزل
مسجد دیمکله مشهوردر وبری دخی کوك میدان دیمکله معروفدر بریده امیر شمس الدین
جامعی در قربنده بر زاویه دخی انکدر بری دخی مورخ میر شرفك جدی شرف خان جامعی در
یاننده بر مدرسه وزاویه دخی بنا ایلدی که شرفیه دیمکله مشهوردر بونلردن غیری
شکریه وادریسیه وخطیبیه وحاجبیه واخلاطیه نام بش مدرسه دخی واردر که هر برنده
طلبهٔ علوم ساکن اولوب شغل ایدرلر بونلرده محمد شرانشی کبی نیجه فضلا مدرس
اولمشلردر امراء نامدارندن خسرو پاشانك یونمه طاشدن بر جفته حمام بنا ایلیوب ایکی
باب خان ویوز باب دکاکین وایکی باغخانه ونیجه مستغلات یاپدی ورا هواده اولان
زاویه‌سنه وقف ایلدی آکابرزادکان شهردن قاضی محمد جان افندی بو بنانك تاریخنی
بنای عمارت خسروانه لفظی ایله ادا ایلدی قصبهٔ مزبوره آذربیجان ایله دیاربکر وربیعه

وارمن اراسنده بردربند در ترکستان وایران وخراسان دن حجاز وشام طرفنه کیدنلر
لابد انك دلکلی قیاسندن کچرلر غیری یول یوقدر یاخود طولاشقدر اول سنك ستوراخ
بتلیسدن برفرسخ جنوب طرفنه دوشر سلفده یول انك برجانبندن ایدی مروردهور ایله
صودبنه کلوب یول منسد اولغله اول عصر خواتیننذن براهل خیر اول قیایی دلدروب
یول آچدی وبدلیسده بر مسجد وقصبه اورته سنده برعظیم کوپری یاپدردی حالا پل خاتون
ومسجد خاتون دیمکله معروفدر واقدی روایتنده بدلیس واخلاط حضرت عمر خلافتنده
یکرمی یدنجی ســـال هجرتده عیاض بن غنم سعیدی ایله فتح اولندی اول زمان حاکم
اخلاط بوستینوس نام کافر اول اطرافده حاکم نامدار ایدی بدلیس حاکمی بروند صلح ایله
شهری تسلیم ایلدی بوقصبه نك اکثر خلقی ارمنی ذمیلریدر مسلمانلری شافعی المذهب
وبرازی حنفیدر اکثر شجیع وسخی مهمان دوست اولورلر وهربار نیجه فاضل وقابل
کیمسه لر انده نشو نما بولمشدر جمله دن مولانا عبدالرحیم که مطالعه بر لطیف ودقیق
حاشیه یازمشدر منطق ومعانیده مصنفاتی وار درومولانا محمد برقلعی که علم فقه وحدیثده
سرآمد اولوب نحوده خبیصی وهندی اوزرینه میرشرف نامیله حاشیه لر یازمشدر
منظور نظر خاص وعام درو قدوة ارباب الطریقه شیخ عمار یاسر که ابوالنجیب سهروردی نك
مریدی ونجم الدین کبری نك پیری در ومولانا حسام الدین که عالم وفاضل تصوفده
شیخ عماره منتسبدر تصوف لسانی اوزره بر تفسیر یازمشدر اوغلی مولانا حکیم ادریس که
آق قیونلی پادشاهلرینك بر مدت موقعی ایدی صکره سلطان سلیم خان ندیمی اولوب
سلطان بایزد خان امریله هشت بهشت نام فارسی آل عثمان تاریخی یازمشدر شاه اسمعیل
مذهب رفضه رواج ویروب خروج اتدکده مولانا ادریس مذهب ناحق تاریخ دیمش
ایدی بوقصه مسموع شاه اولدقده کمال الدین طیب شیرازی که ندیمی ایدی امر ایلدی که
لطیف انشا ایله بر مکتوب یازوب مولانادن سؤال ایلیه مکتوب وصولنده مولانا ادریس
جواب نامه یازوب تاریخ مزبوری بن دیمشم لکن ترکیب عربیدر مذهبنا حق دیدم شاه
اسمعیله بوجواب خوش کلوب صحبتنه راغب اولدی لکن مولانا ابا ایلیوب منظوم معذرت
نامه کوندردی واوغلی ابوالفضل که دردولتده دفتردار اولوب زیور فضل ایله اراسته در
پدرینك تاریخنی تذییل ایلدی وشیخ ابوطاهر کردی که نفحاتده مذکوردر بدلیس
غربیسنده محله کسورده مدفوندر وشکری شاعر سلطان سلیم خان ندماسندن ایدی
سلیم نامه نظم ایلدی بوقصبه دندر و مولانا موسی که یوز یکرمی ییل معمر اولان جدی
شاه حسیندن مدرسه شکریه کندویه انتقال ایلدی بدلیس اطرافنده اولان
قصبات ونواحی بونلردر راهوا قریه تاتون ایله بدلیس اراسنده واقع بر محلدر بدلیسدن
نصف مرحله شرقه دوشر خسرو پاشانك ایکی باب کاروانسرای وسیع وبرباب زاویه
رفیع وبر حمام واون دکان وبر مسجد بنا ایدوب تخمینا اون ایکی بیك ذراع یردن صو کتوردی
واو توز

واوتوز خانه مقداری رعایا سوروب انده اسکان ایلدی آینده وروندهیه طعامی چقار عمارت
مثبوره غایت محلنده واقع اولدی زیرا بدلیس ایله تاتوان اراسنده سلفده متعدد کاروان
سرایلر وار ایدی جمله سی خراب اولوب شدت بردن آینده ورونده هر بار معرض تلفده
ایدی سلاطین وحکام نیچه دفعه اول محلی تعمیر مراد اتدیلر ونیچه سی بنالره باشلیوب
موانع ظهوری ایله قالمشیدی طقوز یوز سکسن حدودنده بو عمارت تمام اولوب آینده
ورونده حضور ایلدی موش تقویمده بر طـــاغك دبنده دوز یرده بر وادی اغزنده بلده
صغیره در صحراسی غایت واسع ایکی مرحله مسافه اولوب موش اوواسی دیمکله مشهوردر
میرشرف ایدر موش بدلیسك بر ناحیه سیدر بر شهر قدیم البنـــا ایدی حالا انك خرابه
حصاری وبنالری اثری قالمشدر جدم شرف خان زماننده شهرك برفرسخ طرف جنوبیسنده
بر طاغ باشنده حصار بنا اولنمشیدی صکره سلطان سلیمان خان قلعه قدیمه نصفنی که
طرف غربی شهرده بر یوکسك دپه اوزرنده واقع اولمشیدی عمارت ایلدی حالا اللی
قدر نفر محافظه ایدر وموش ارمنیلر اصطلاحنده دمه یه دیرلر انك کثرتندن اشجار مثمره
اولولا ینده آزاولور اما کوهستاننده وشهرده باغلر وار در غله سی وافر اولور رعایاسنك
مواشیسی بیحددر خصوصا قیون وصو صغری چوق اولور زیرا اوتلاغی وعلفزاری بول
یردر صحرای مزبورك تخمینا سکز فرسخ طولی واوچ فرسخ عرضی اولوب غـــایت مسطح
وهموار واقع اولمشدر اطرافی اورمانلی طاغلر سبز وخرم قارلی یایلاقلر دربی نظیر صولری
هر طرفه روان اولور آب فرات اول صحرانك جانب شمالندن کلوب ثلثی قطع ایدر
وطرف جنوبیه اقار وقره صو جانب شرقندن کلوب حد وسطنده جریان ایدر وفراته داخل
اولور کوز فصلنده طاغلرنده بی نظیر طوغانلر اولور مرغ و ماهی دن انواع شکار اول
صحراده موجوددر قریه لرنده سراپا ارمنیلر اولور حقوق دیوانیه سی حمدالله قولنجه سلفده
سلاطین جنکیزیه زماننده التمش طقوز بیك دینار ایدی سلاطین عثمـــانیه عصرنده
دفتر خاقانی موجبنجه اون بش بیك دینار قدردر دورت بیك نفر ذمی تحریر اولنمش در
بدلیسك بر ناحیه سی دخی خنوس درکه میرشرف قولنجه بدلیسه تابعدر اما ســـائر
یرلولر ارض روملو اسندن عدا یدرلر بونك واسع یایلاقلری وار در جمله دن بری بیك کول
یایلاقی مشهوردر و بری صو شهریدر بری دخی جبل شرف الدین درکه میر شرفك
آبا واجدادی واکراد اولو سلوی انده آرام ایدرلردی منافعی ومحصولی وافرده ایکی صو
اقارکه بری بیاض طوز و بری نمك احمر اولور انلردن هر سنه دورد بیك التون محصول
النور بوخنوسك حقوق دیوانیه سی دخی موش کبیدر نهایت بونك رعایاسنده
ارمنیلر ازدر اکثر قریه لری تیمار و زعامتدر دورت یوز قدر سواری چقار واول ناحیه ده
نامدار اسب صبا رفتار یتشور غله دن غیری محصولی یوقدر انده اولان امور غربیه نك
بری بولانق کول درکه اطرافی بروجه تخمین بر فرسخ وار در دائمـــا صویی بولانق قزل طورر

ایاغی برنهر صغیر کبی قزل بولانق آقار صاف اولمغه امکان یوقدر بری دخی نازك کول درکه
اخلاط ایله بولانق کول اراسنه دوشر صوبی غایت شیرین وشفافدر زمستانده برمرتبه
بوزاولورکه اوزرندن کاربان یحر حله قریب اولدقده برمرتبه چاتلارکه صداسی اوچ
فرسنخ یره کیدر بعد الحل اندن بعد بالق ظهوره کلوب اطرافنده اولان خرده انهاره کیدر
خنوس واخلاط خلقی اوشوب صید ایدرلر برمرتبه که شخص واحد برکونده اوچ یوك
طوتار نیچه دفعه امینلر اولکولی مقطوع قلمق استدیلر زیرا مبلغ کلی تصور اولنوردی
اتفاق اول سنه لرده بالق چقمیوب نسنه حاصل اولمدی جبل نمرود بدلیس شمالنده
برکوه عظیمدر دیرلرکه نمرودانده یایلاقه چقوب نیچه قلاع ومنازل عالیه بنا اتمشیدی
مظهر غضب اولدقده ابنیه سی یره کچوب عرصه سندن صوچقدی حالا زمیندن ایکی بیك
ذراع مرتفع جبل مزبورك باشنده بردریاجه واردر دوری اوچ فرسنخ قدر واطرافی صعب
سنکستاندر انجق اوچ یولدن غیری یردن کدلمز بری پیاده یولیدر ایکیسندن اتولوکیدر
ومزبور کولك کنارنده جابجا اسی صولر منبعی واردر اطرافنده اولان طاشلر کویا که یانمشدر
وجانب شمالنده طاغ برمرتبه اشاغی اولوب دمربوقی کبی ماده یردن چقوب اشاغی
دوکلمه در التیوز ذراع قدر طولنده واللی ذراع مرتفع برعظیم پشته اولوب کتدکجه ازدیاده
یولمه در فقیر ایدر محل مزبورده معدن کبریت ونفط اولوب تکون ایدرك بومقوله امور
ظهورینه مؤدی اولمق علم طبیعی کتابلرنده مبین ومبرهندر وجه ارضده بونك امثالی
نیچه یرلرواردر اصلنی بلمینه غریب کورینوب نیچه ظنونه مؤدی اولور قطوردن ایکی مرحله
شرقنده ناحیه ولوادر بر وادی ده کوچك قلعه سی واردر سلطان مراد خان روان دونشنده
اوغرایوب ایچنده برقاچ سرخ سر قپانمش بولنوب سرفرو ایلدیلر تسخیرینه التفات
اولنمدی صکره صلحده حصار مزبور ییقلمق واول محل سنورده خالی قالمق رأی اولندی
حالا تبریز ایالتنه متعلقدر قلعه سی کیرو تجدید اولندوغن نقل ایدرلر قلعهٔ بایزید قطور شمالنده
برقلعه ولوادر سرحدده واقع اولمغله هرکز حصارینه تعرض اکسك دکلدر صحرای چالدران
کان قرینده برطولانی واسع صحرادرکه ایکی پادشاه عظیم الشان بریسی سلطان سلیم عثمانی
وبریسی شاه اسمعیل صفویدر وهربری دعوای صاحب قران ایدرلر ایدی بوصحراده
جنك ایدوب سلطان سلیم غالب اولمغله صاحب قران کندیلره متعین اولدی
وشاه اسمعیل بوزیلوب فرارا تمکله من بعد یلدزی دوشوب کتدی وقعهٔ عظیمه ومشهوره در
وسطان تقویمده واندن برمرحله قدر جنوبه وشرقه دوشر بحیره کنارنده دوزیرده بربلده در
واووانده نهایت بولور اوته سی کردستان طاغلریدر دیویازارلدهٔ مزبوره الان برقریه قدردر
کارجیکان بدلیس نواحیسندن برناحیه درکه کاهی مستقل عمارت اولمشدر دارموك بحیرهٔ
اخلاط کنارنده برقلعه درو غایت صعب محلدر حقوق دیوانیه سی اون اوچ بیك دیناردر
دیوز هده مسطوردر ترکری برشهر کوچکدر زمان سابقده برعظیم شهر ایمش برپشته
اوزره

اوزره دوشمشدر والا طاغندن بربیوك نهر بونك یانندن اوغرار باغچه وباغستانی فراواندر
انواع میوه حاصل اولور وشهرینك ایچنده برطرفنده برمحکم قلعه سی واردر حقوق
دیوانیه سی یکرمی بش دیناردر میمان برقصبه درکه باغستان ومیوه سی فراواندر وحقوق
دیوانیه سی اون ایکی بیك دیناردر خرادین برکوچك شهردر اول معمور وکبیر ایمش حقوق
دیوانیه سی بش بیك اوچیوز دیناردر سلم برقصبه در حقوق دیوانیه سی یدی بیك
دیناردر عین برشهر وسطدر حقوق دیوانیه سی دورت بیك اوچیوز دیناردر ای حکانه
موش اعمالندن برناحیه درکاهی خنوسه الحاق اولنور مستقل امارت دخی اعتبار
اولنمشدر دبیل تقویمده ارمینه نك برمعمور ومشهور شهری وپای تخت قدیمی ایدی
اردبیلدن راجح وواسع باروسی وارایدی صکره تغییر اولندی ترسا طائفه سی بونده
چوقدر کلیسا ومسجد بری برینه قرینده یاپلمشدر خلقی بی نظیر بساطلر اشلرلر وبونده اولان
قرمزك رنکی غایت لطیفدر سکمان آباد خویه قریب برناحیه در دنبلی عشیرتی انده
تمکن ایدرلر شرف خان دیرکه دنبلی عشیرتی نسبی امراء شامدن عیسی نام برشخصه
پیوسته در سابقا دیار شامدن کلوب ملوك ایران خدمتنه کیروب انلر دخی اوجاقلق
طریقیله اعمال خویدن ناحیهٔ سکمان ابادی آکا ویردیلر پس یوما فیوما عشایر
وقبایل جمع اولوب عشیرت دنبلی دیمکله مشهور اولدیلر اوایل حالده بوعشیرت یزیدیلر ایدی
صکره لرده بعض امرا وکبار عشایرسی اولوب ترك کفر وبدعت اتمکله اکثر قوم
مرقوم هدایت بولدی ونیچه سی دخی اول ضلالتده قالمشلر دربرروایتده دنبلی عشیرتی
یحیی عشیرتندن برطائفه اولوب سکمان آبادده متوطن اولمشلردر دیمشلر حتی کردستان
عشایر وقبایلی ایچنده بوطائفه یه دنبلی یحیی دیرلر وامراسنه عیسی بکلو دیرلر
وبونك بکلرندن بعضیسی نفس خویده حکومت ایدوب قطورده سی وابقا وناحیهٔ
اوه چوق که نخجوان اعمالندندر تصرفنده اولمشدر کذلك بعضیسی نصف ابقا وسلمان
سرای ناحیه سی ونخجوان اعمالندن درع الاکیس وشرور امارتنه نائل اولوب عسکر
عثمانیه آمدشدندن اول سمتلر خراب اولنجه شاهلر طرفندن ضبط اتدیلر وکاه
عثمانیان طرفندن اولکهٔ ابقای وچالدران وسلمان سرای وسکمان آباد دستور قدیم
اوزره بونلره ویریلوب اواخرده عثمانیان طرفندن بعضلرینه ناحیهٔ چالدران سنجاق
اولدی وبنه شرف خان تاریخندن بودنبلی عشیرتی صحرا نشین اولمه لری فهم اولنور
وسنه بیك قرق بش عاشر ربیع الاولده که سلطان مراد رابع عثمانی روانی الوب تبریزه
توجه اتمش ایدی وکارنهر ارسه قونمش ایدی دنبلی عشیرتی بشیوز قدر خانه ایله
شرور ناحیه سنك اهالیسی اوچیوز قدر خانه ایله ویسیان جماعتی برمقدار اوایله کلوب
یورت طلب اتمه لریله بونلر برندن قالدریلوب دنبلی ارزنجان قضاسنه وشرور رعایاسی
ترجان قضاسنه ویسیان پاسینه کوندریلوب حالی خرابه یرلره وتهی قریه لره قوندریلوب

یرلشدرلمك ایچون اوامر ویرلدی وملکلری اولان کمسنه‌لره سنجاق وامارت واعیان
عشایره رأسا تیمار وزعامت ویرلکله رعایت اولندی خوشاب کوردستان بکلرندن
محمودیلر اوجاقلق وحکومتکاهلریدر نزهه ده خوشاب برقصبه‌درکه حقوق دیوانیه‌سی
بیك دینار دردیمشدر بعض خریطه‌ده کورلدوغی اوزره خوشاب وان ووسطان وسلماس
اراسنده دامن کوهده وجهت جنوبنده ایکی طاغ کوشه‌سی جمع اولدیغی بر بوجاق کبی
یرده جانب غربیسی کشاده صحرای مدیده وسطان برابرنده وحکاری ولایتی حدودنه دك
جبال ثنیه واقع اولمش برقلعه وقصبه ولوادر واول ایکی طاغدن ایکی صو اقوب خوشابك
التی یاننده یعنی غربنده جمع اولدقلرندن صکره غرب وشماله اقوب بعده شماله اقار وبرطاش
کوپری التندن کچوب احمارده برمقدار جهت شرقده وان کولینك جهت جنوبیه‌سنده
منصب اولور شرف‌خان رودخانهٔ خوشاب کنارینکه جم مراجمه دیمکله مشهوردر
دیو بو صوبی ذکر ایدر محمودیلر اوجاقلقی اولان قلعه سنی قلعهٔ آشوب دیو یاد ایدر ومحمودی
بکلری نواحیٔ حکاردن الباقه‌دخی تصرف اتمشلردر دیو تحریر ایدر کذلك ناحیهٔ کارحیکانه
که قلعهٔ توانه سرحدی اعمالندندر وسیرومه‌که مراغه اعمالندندر واعمال نخجواندن
ماکی قلعه‌سنه والکاء اردوباد مکاهی بونلردن امرا نصب اولندیغی ذکر اتمشدر
وکذلك اقچه قلعه ده وسکمان اباد وبارکیری ده حکومتلرین یازار خوشابده محمودیلردن
حسن بك مدرسه‌سی واردر وکندی انده مدفوندر طقوز یوز طقسان اوچ سنه‌سنده
سعدآباده اوزدمور عثمان پاشا سردارا یکن قزلباشلر ایله جنك ایدوب شهید اولدقده
بو سنه‌دن صکره عطایی مدرسه سنه تربه سنه کتورلوب دفن اولنمش درمزبور حسن
بکك دخی نیچه مسجد ومدرسه‌سی واردر محمودیلردن ابتدا یزیدی مذهبنی ترك ایدوب
سنی اولان بودر رحمة الله علیه حکومت حکاری عمادیه حکومتی شرقنده وایالت وان ووسطان
نواحیسی غربیسنده وشمال بدلیس حکومتی ودیاربکر ایالتندن بعض کردستان سنجاقلری
وجنوبا شهرزور ایالتی وسهران حکومتی ایله تحدید اولنور ونیچه قلاع ونواحی بو حکومتدن
حساب قلنور حدود شرقیه‌سی سرحد قزلباش اولمغله اکثرخالی یرلردر بو حکومت ایالت وان
توابعندن بر حکومتدرکه اکرادن حکاری طائفه‌سی ولاتیندروسابقا بو حکومتك
امرا وحکامی وطائفه حکاری وان ووسطاندن تصرف ایدوب بعده ضبطلرینه المشلرایدی
صکره ملوك صفویه وعثمانیه وانی ایالت ایدوب بونلره ولایتلرندن برحصه‌یی ویردیلر
حالا دار الحکومة امراء حکاری جولامرك برقلعه وقصبه‌درکه اول وسطاندن غرب وجنوب اراسنه
دوشر ناحیهٔ کوزبو قلعه‌نك جهت شرقیه‌سنده طاغلر اراسنده برهموار صحراده واقع
برناحیه‌درکه اندن برنهر کلوب جولامرکدن دخی برنهر کلوب جولامرکدن غربه میل
ایله جنوبه ایکیسی بری بریله جمع اولوراندن طاغلر اراسندن جریان ایله لواء چل‌که
تابع حکاریدر بولواو قلعهٔ بی‌ستون وقلعهٔ استون یانلرندن کچوب عمادیه نواحیسندن
زیباری

زیباری ناحیه‌سنده برطاش کوپری التندن طرف جنوبی وشرقیسندن براز کورر
قلعه‌سی جانبندن کلن نهر ایله واندن اشاغی جزیره قربنده بایان لواسندن کلن نهر ایله جمع
اولوب دجله‌یه بندجنوبندن مصبی قربنده لواء تربیلیان ولواء کستانه طرفلرندن کلن نهر
عظیم ایله جمع اولوب سامره‌دن شمالده وقربنده دجله‌یه دوکیلور وجولامرك طاغلری
اراسنده برکوچك جبله ارقه ویرمش برقصبه‌در دوزه دوشمشدر طرف غربنده برطاغ اوزرنه
بوکا متعلق برقلعه واردر وامراء حکارك انده نیچه ابنیهٔ خیریه جامع ومدرسه‌لری واردر وجولامرك
قربنده قلعهٔ امیرداود وبرادوست اولوب شمالنده مکس قلعه‌سی وامارتی غربنده عمادیه
شهرینه کلنجه‌ینه حکاری حکومتی توابعندن بعضی قلاع وشرقنده کوز ناحیه‌سی
وانك شرقنده خوشاب دوشمشدر البساق سلماس قصبه‌سی برابرنده وانك شمالنده
وقربنده طاغلر اراسنده برلوادرکه اکثر امرا وحکام حکاری تصرفلرنده اوله کلمشدر جولامرکدن
راست شرقه دوشر شقاق جولامرك قلعه‌سی شمالنده طاغ اوزره برناحیه واولکه‌در
اول طاغدن برصو اینوب وان کولنه دوکلور وبوشقاق مکس ایله جولامرك اراسنده‌در لکن
جولامرکه مکسدن اقربدر قلعهٔ زرزیل جولامرکدن راست غربده برکوه کوشه‌سنده
برقلعه‌در بوقلعه‌نك شمال طرفنده شیروی قلعه‌سی وطیراغیدر قلعهٔ بی‌ستون بودخی
برجبل قله‌سنده برعظیم قلعه‌در عمادیه ایله زرزیل اراسنه دوشمشدر جولامرکدن کلن
نهر بونك جنوبندن وقربندن کچر قلعهٔ چل بوکا منسوب نیچه قلاع ونواحی واردر ومخصوص
امارتدر لکن بر زمان حکاری توابعندن عد اولنمشیدی قلعهٔ مذکوره قلعهٔ بی‌ستوندن
طرف جنوبده اکا مقابل برقلعهٔ عظیمه‌در بودخی برعظیم کوه کوشه‌سنه دوشمشدر نهر
مزبور بو ایکی طاغ کوشه‌لری اراسندن کچوب کیدر قلعهٔ دیزی بودخی حکاری
توابعندن برقلعه‌در قلعهٔ چلدن جنوب سمتنده طاغلر اردنده کندی دخی برطاغ اوزرنده
مبودامر دقلعه سنك راست قربنده واستون قلعه‌سنك قربنده وشرقنده واقعدر بونك کوهی
دبننده برکوچك کول کبی یردن برصو چیقوب ایاغی برنهر عظیم اولوب آقار میرداماد قلعه‌سی
اوکنده غربندن برطاش کوپری التندن کچوب قلعهٔ میرناصر برادوست شمالنده وقربنده
برطاش کوپریه دخی اغرایوب قلعهٔ میرناصر شرقندن کچر وورومیه کولنه جانب غربیسندن
واروب اکا دوکیلور قلعهٔ استون قلعهٔ رومی قربنده واندن جهت غربده بودخی برکوه اوزرنده
برقلعه‌در زیباری ناحیه‌سی ایله طپراغی قاریشقدر قلعهٔ هلور عمادیه‌دن شرق وشمالده
وبی‌ستوندن غرب وجنوبده وبونلرك قربنده جبل قلاعندن برقلعه‌در اوج طاغ اراسنده
دوزده قصبه‌سی وشمالده اولان جبل عظیم اوزره قلعه‌سی واردر بونك غربی وجنوبی اولان
جبلینك دبندن عمادیه طرفندن برصو چیقوب عمادیه صحراسنه طوغری آقار وعمادیه‌دن
کچوب آب خابور ایله جمع اولدقدن صکره شطه دوکلور قلعهٔ بایان قلاع متینهٔ کردستاندندر
پیترن اوغلی سلیمان بك که کبار امرادن حسن بك اق قیونلودندر عمادیه قلعه‌سی

محاصره ایدوب قیش کلمکله ضروری فتح ایتمدن قالقوب سردی ناحیه سنه قشلامغه
کیتدکده که عز الدین شیر بك اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حکاری حسن بك تصرفنه
دوشوب کندی بایان قلعه سنده متحصن اولمشیدی بو حالده سلیمان بك مرقومه خبر
کوندررکه مادامکه قلعهٔ عمادیه وقلعهٔ کورکیل وقلعهٔ سری یازلولی وقلعهٔ بایان شنبوزلرك
الده اوله اصلا بیم وباکم یوقدر و صحراده خیمه لر یکز اکراد نظرنده جاموس ترکلری
حکمنده در دیمشدر حکام حکاری شنبولقبی ایله یاد اولنورشینه کلمه سندن تغییر اولنمش
لفظدر اصلی شرف خان تاریخنده مفصلا بیان اولنمشدر وبایان قلعه سی حریر قربنده
واندن جزوی جنوب وشرقده دربند پشت دردیر لر بر دربند اوکنده برکو جك کولك
کنار شرقیسنده بر قلعهٔ متینه درجولامرکدن خیلی خلاف سمته دوشر واوکنده اولان
کو لجکزك ایاغی طرف جنوبندن بلبان ولواء کستانه دن کلن نهرینه شهر قربنده قریشوب
جانب غربده لواء دورکایی ولواء سماوکو دوزلرینه اوغرایوب اربیل غربیسندن بحر وز بیماری
ناحیه سندن بر وکلان نهر ایله شطه قریب یرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوکلور
اربیلدن یوقاروده بوصوایکی چتال اولوب مابیننده براطه قالور وینه قاوشور اول اطه ده
قلعهٔ التون کوپروسی دیرلر بر قریه وار در اسیابردخی دیرلر اغا کیس نام قلعه وناحیه بر زمان
بونك توابعندن ایدی صکره افرازاولنوب مستقل عمارت قلنمشدر اسیابر وسطاندن
جزئی شماله میل ایله غربه دوشن الویه وقلاع ولواء کارکار ولواء اسیا کردو بر قصبه دخی
یواوجی مابین شرق وجنوبیدن مابین غرب وشماله وباطو ربطاغلك ذیلنه دوشمش وبو ترتیبله
دیزلمش الویه وقصبات روسطان قربنده اولان جبله منتهی صحرایه ناظر لردر لواء کیسان
سابقا ذکر اولنان قصبات وقلاعك شرقیلرنده برطاغ کوشه سی ذیلنده بر قلعه وقصبه در
آخرده اولان قصبه که کوهك کوشه سنده در کیسان قلعه سنه قارشو ومابینلری
ازمسافه در مکس سابقا ذکر اولنان جبالك غربنده یردوز یرده بر معظم شهر وقلعه در
خیزان بوندن جزئی شماله میل ایله غربه دوشر وبو مکس اوکنده بر نهر اقوب خیزان طبراغندن
کچدکدن صکره دلکلو قیادن اشاغیجه ده آب بدلیسه قارشور بوصو سابقا ذکر اولنان
جبلدن چقوب ازمسافه ده مکسن شهری اوکنه اوغرار ناحیه وقلعهٔ کارکار سابقا مکسه
تابع ایدی صکره افراز اولنوب مستقل امارت اولدی خیزان غرب وشمالده بدلیسدن
جنوبده لواء کیساندن غربده برطاغ اوزره بر قلعهٔ معموره وقصبه در بونك دخی کوهندن
ایکی یردن صولر چقوب جمع اولدقدن صکره آب مکسه بعده بوجمله سی بدلیس صوینه
قاریشورلر شرف خان دیمشدر خیزان سحرخیزاندن مخففدر اهالیسی سحرخیزدر
وصلوة وصلاحله مقیدلردر وخیزان قلعه سی ابنیهٔ اسلامیه دندر واهالیسی بیننده شویله
مشهوردرکه بونك بانیسی مراغهٔ تبریز صاحبی اوله فقیر هر چند تتبع کتب تواریخ ایدوب بانیٔ
مراغه یه ظفر بولمدیم انجق بو یقینلرده هلاکو خان تجدید عمارت ودار الملك اتخاذ ایتدوکن کوردم
تذییل

تذییل الطابع غفلت اولنمیه که صدر کتابده اشارت اولندوغی اوزره صاحب تألیف دلپذیر
کاتب چلبی مرحومك بو نسخهٔ جلیله ده احوال ممالك وملوك جهانی شرقدن غربه
وارنجه شرح وبیان ایلمك وعدی انجق بو محله رسیده اولوب کندو خطیله اولان مسوده
وایادیٔ ناسده بولنان نسخ دخی ایالت وان حدودی تحریرندن بری تجاوز ایتمامشدر مع هذا
سیاق وسباق کلام قرینهٔ واضحه اولوب مبدأ کتابدن تا بو محله کلنجه نیجه نیجه عبارات
صریحه کتابك اشاغیسی تعهدی اوزره تکمیل اولدوغن اقتضا ایدر بالخصوص تحریر وطبعنده
اولدوغمز قرق برنجی فصل که اقالیم ارمینیا بیاننده در اقالیم مرقومك تقسیم وتحدیدنده واقع
اختلافی اشارت اثناسنده بز ارمینیاء کبراده داخل اولان ارض روم وقارص ایالتلرینی مستقلا
بر فصلده بیان ایدرز دیدوکی عبارتندن ظاهر ونمایان اولان ممالك سائره یی دخی یازوب
نیجه نیجه فصول وابوابی احاطه ایله توسیع ساحهٔ کتاب ایتمش اوله غالبا کتاب مزبورك
اشاغیسی ضایع ویا همتنه وانجاز وعدینه عمر عزیز مساعده ایتمامش اوله پس بو عبد حقیر
سیاق وسیاق کلام قرینه سیله مرحومك مقصود ومرامنه انتقال حد امکانده اولدوغی
مرتبه ده تحریر بو تعداد ممالك وملوکده مرحومه تقلید واثرینه تابع اولوب تتمیمنه صرف مکنت
ماجرانه وایالت قارص وچلدر گرجستان تحریری واخسقه بیانی مناسبتیله بوندن اسبق
ملحقات ضمننده اجمالا ایراد وذکر اولنمغله بو محلده ایالت ارض روم بیانه شروع وایالت مرقومه
بلادینی ارمینیاء کبری دن عد ایدنلرك دخی نوعا خاطرینه رعایت اولنور بعده آسیا
قطعه سنك باقی اقالیمرینی دخی ترتیب اوزره بیان وتحریره اقدام وعون جناب حق ایله
تکمیل کتابه عطف عنان عزیمت اولنوب ممالك وملوك تحریری خلالنده مترجم جغرافیای
کبیر ابو بکر بن بهرام الدمشقی نك عبارتی جابجا انتخاب واقتصار واکثر محلده بعینه نقل
وتحریر اولنمق اختیار اولندی ایالت ارض روم بو ایالت روم نهایت شرقیسنده ارمنیه دن
اولدوغنی تصریح ایتمشلردر الحدود شرق روان وقرص ولایتلری شمال ایالت طربزون
وکورجستان غرب ولایت سیواس جنوب دیار بکر ووان بو ایالت اون بر سنجاقدر ارض روم
پاشا سنجاغیدر اسپر پاسین تورتوم خنوس قره حصار شرقی قیزاوچان مامروان
کیغی مجنکرد ملازکرد تکمان السکرد بایزید اون بش قلعه در وبش بیك یوز اللی
یدی تذکره لو وتذکره سز تیماردر قانون اوزره جبه لولریله یدی بیك سکز یوز عسکردر
دخی مجنکرددن واسپردن غیری والشکرد وبایزیددن غیری وقیزاوچاندن غیری وبو
ایالتده بر جنس نوبتلو تیماری تعبیر ایدرلر بر تیماری بر وجه اشتراك اوچ دورت آدم ضبط
ایدروسفره نوبت ایله کیدرلرکه غیری ایالتلرده بو یوقدر لواء ارض روم بونك شهری
پای تخت ایالتدر وبشیوز اقچه مولویتدر وقضالری بونلردر ارزنجان بایبورت
ترجان سفلی ترجان علیا تورتوم دوه لر نام دیکر کشخانه طورول قوریچای
قیزاوچان قوزای کرجانس کلکیت کماخ کوانس مرد جان باش یغمور دره سی

اوصاف ارض روم بوشهرك سورى واراچنده برمدینهٔ عتیق وجدید جامعی واردردخی
حمامات واسواقی وبزستانی واردر وزروعی بینها یه دراما اثمار واشجاری یوقدر
سائر اخشاب ایکی كونلك یولدن كلور واكثر تزك یقارلر عیون جاریه سندن جنت بیكارى
دیمكله مشهور برآبى واردر اول مشهور كنیسه كه تبریز قپوسی داخلنده برقبه سى واردر
هرجانبندن اللى ذراعدر وبوقبه نك بعض طاقی حضرت فخر عالم صلى الله تعالى علیه وسلم
ولادتلرنده ساقط اولوب اعاده ممكن اولمدى ومقابله سنده طول وعرضى كعبه شكلنده
مسلمین برمسجد بنا ایدوب نمونهٔ كعبه دیو تسمیه ایتمشلردر وبوشهرك اوچ قپوسی واردر برى
تبریز قپوسی شمال جانبنده خارجنده قپویه قریب برآب شام خانهٔ چشمه دیرلر طاش تكنه لره
دوكیلور برى دخى كورجى قپوسی وبرى ارزنجان قپوسی وبرمسیره سى واردر تبریز قپوسندن
كیدیلور بینظیر میاه جاریه وشیخ عبدالرحمن زیارتكاهى درو بنه ارزنه قریب یرده
خلقى براژدرها صورتى واردر بوجبله قیالر دوكندوسى اراقدن بعینه تام الخلقه براژدرها
كبى كورینور تنبیه قالیقلا دیدكلرى ارض روم در بعض امراء روم متفرق اولوب
ملوك طوایف كبى اولدیلر بونلردن بر رجل مالك ارمینیا اولدى وصكره فوت اولدى
كندودن صكره قالى اسمیله مسماة بر عورتى مالك اولوب مدینهٔ قالى بنا ایتدردى
وعورت كندو صورتنى بر بابى اوزره تصویر ایتدردى وبوشهره چوق عجم بازركانلرى
كلوركمرك النور وافر مال تحصیل اولنور وبوشهرده ابواسحق مرقدى واردر زیارتكاهدر
وناحیه لرى خنوس اسپیر مرسن قولى بوغاز صوشهر ترجان كلكید یوز پاره قدر
قرایه مشتمل استانبول جانبنه سیواسدن اوچ مرحله برقضا ومختصر قصبه در جامع
وحمام دوز صحرالردر اكثر بیوتى تخته وچمن طاغى دیدكلرى ییلاق كه تركمان واولوس
انده ییلارلر قصبه سنه قریبدر واول ییلاقده نیچه دره لر اول دوزلره اینوب جریان ایدر
ودخى جبالى واردر مسكوندر كماخ نهر فرات اوزره برقصبهٔ معموره در قلعه سى واردر
ارزنجان ایله ما بینلرى برمرحله درسنه یدى یوز طقسان سكزده تیمورطاش پاشاكه
یلدرم بایزید خان امراسندندر اول فتح ایتمشدر بوبلده یه عصفور كبى طیور صغار
نازل اولمق خواصندندر ربیع فصلنده بنی اسرائیله نازل اولان سلوا كبى بوبلده نك حوالیسنه
سحاب ایله اول قوشلر نازل اولور واهل بلده نك عظیم ذخیره سیدر طعمى حلوایه بكزر
برقاچ كون اول بچه لرى الما یوب یرنده تالسه قنادلنوب اوچارلردى یبزى غایت معتبردر
ناحیه لرى قورى چاى وادى زانك اوزله برمعتبر قضادر قربنده معدن كومش
اولمغله كومشخانه دخى دیرلر برایكى ساعتلك معدن اوزاق اولمغله حالا معدن
قربنده برعظیم ومعمور قصبه احداث اولنمشدر وبومعدنك امر انظارى دخى امینى واردر
اهالیسى روم دیلى تكلم ایدرلر بونده كومش ونحاس دخى التون چقار مقاطعه در
بركوچك ایرماغى واردر كوانیسدن كلور ارض روم پاشاسى طرفندن برصوباشى ضبط ایدر
ترجان

ترجان نام دیكر درجان برمدینهٔ متوسطه در ارزنجان ارض رومدن قریق فرسخ یرده ومرعاسى
چوق شهردر بونده برجبلده برغار واردر بوغارك سقفندن برآب نازل اولوب حجر صلد اولور
وبوشهرده برقاچ دفعه زلزله واقع اولمغله اكثر ابنیه سى منهدم اولمشدركه سلطان علاء الدین
كیقباد سلجوقى باروسنى تجدید ایدوب هواسنى خوبدر آب فرات اورانك ظاهرندن
كچر حاصلى غله وپنبه واوزوم ومیوه وافر اولور قولور بایبورددن برمرحله جنوبیه
دوشر سنور اوه سنه قریب بربیوك قریه در منارهلو كوى سلطان سلیمك قدیم
امراسندن فرخ شاد بك اول سفرده خدمتده بولنمغله اطرافده برقاچ پاره قریه مجموعى
اون دورت قدر تملیك اولنوب آنده برجامع وخان وحمام بنا ایتمشدر بوندن ارض رومه
ایكى مرحله یول اوزره بایبورت ارض رومك جانب غربى شمالیسنده وطربزونك
جانب شرقى جنوبیسنده در وبایبورت ایله ارض روم ما بینى ایكى مرحله در وبایبورت
ایله طرابزون اووه سى اوچ مرحله در صلوة جمعه اداسى انده اولنور جامعى واوچ دورت
حمامى واردر وبرجانبده برتل اوزرنده برقلعه سى واردر هواسى بارد در زروع وحبوبى
غایت چوق اولور ونهر جوى روح دخى نهر چوراق بوبلده نك وسطندن كچر وقلعه سنك
جانب شرقیسنده جانب ذیلندن روان اولور نهر عظیمدر اخشابى ایكى كونلك مسافه ده
جبل واردر اشجارى اندن قطع وبونهره القایدرلر وشهره كلدكده هركس نشانیله اشجارینى
بولوب اخذ ایدرلر بونهر طرابزونه واربوناحیه ارض روم پاشاسنك خاصیدر طرابزون
جنوبنده در تكمان ارض رومه غایت قریبدر شرقى شمالیسنده ایكى طاغ ما بیننده
قلعه وقصبه سى واردر دخى برقاچ كولى واردر بیك كول ییلاسنده اولان اولوسدن
اوتلاق حقى النور قیشى ممتددر حتى اكین بتشدیكى برله قار یغرا كنلرى دوشرزلر
وكلجك یازدو كرلر كوانیس قلعه سى مرادخانك اوجاغیدر ارض روم پاشاسى طرفندن
صوباشى اوتوررپاشدن بركوچك نهر كچر بوناحیه طاغلق واورمانلقدر معمور دره بینى
بوناحیه دخى طاغلق واورمانلقدر زلواء قره حصار شرقى قضالرى بونلردر ابوالخیر ازكوى
اوزقر اسكفر اق شار اوه سى اق كوى اولو بك اینقمدى بازار صوبى صو شهر
بهرامشاه بولان بیرامله نام دیكرى اردرچماس حیسمانه زغابه سیس اوزته شب خانه
شیران قرنق قیونلى حصار میلاش یعقوب بك دربندى نام دیكر پنجشنبه اوصاف
قره حصار شرقى ارض روم ایله توقات ما بیننده برقصبه وقلعه سى واردر دخى
قره حصار شابین دیرلر قیونلو حصار توقات شرقیسنده در وسیواسدن ارض روم
یولى اوزره عسكر قونا غیله ایكى قوناقدر وسیواس ایله بونك اراسى لطیف صحرالردر
بوندن نیكسار شماله میل ایله شرقیسنده در طبراقدن تل اوزره بركوچك قلعه سى
واردر كه اكا انجق براینجه یول ایله واصل اولنور وتل مذكورك اشاغیسنده برصعب
پیاده یولى دخى واردر شب خانه بونده شب معدنى چقار برمقاطعه در قره حصار

مشرق مستحفظلری علوفه لرینی بو مقاطعه دن الورلر لواء پاسین بولوا بر واسع
صحرادر بو صحراده بر سور مختصری واردر حسن قلعه سی دیرلر ارض رومدن شرقده
بعدی نصف مرحله قدر در بو قلعه بر صحراده واقع جامع و اسواق قائمه سی واردر
و برقاج ناحیه سی واردر که بونلردر قصبه کونی اینك چچکرك و بو پاسینك ایکی قلعه در
برینه علیا دیرلر که قلعهٔ حسن حدودی چاق چوپان کوپروسنه وارنجه واندن اوته
مجنکرد قلعه سی که آکا سفلی دیرلر بو سمتده کوس طاغی که پاسین و قاغزمان ماییننده در
شرقدن غربه ممتد بر جبلدر و جنوب و شرقنده قزلجه طاغی واردر ماینلرنده بر واسع
صحرادر و بوکا قریب اق طاغ که بر طرفنده نهر ارس بکر پاسین صحراسنده بیوك کول
یایلاسندن بر صو اقار و نهر ارسه قاریشور و حسن قلعه سی جنوبیسنده الا طاغ که
اول طاغده مراد صویی نبع ایدر لواء مجنکرد که پاسین سفلی تعبیر ایدرلر متین قلعه سی
واردر و اوچ ناحیه سی واردر که بری خراسان که بك بونده اولور بری زوین و بری
صغان بو قلعه نهر ارس کنارنده اولور لواء اسپر بو شهر ارض رومدن ایکی مرحله دور
مشرق و شمالده بردره ایچنده بر مقدار دوز یرده اطرافنده یوکسك طاغلری و قلعه سی
و شهری واردر و دره دن اقان نهرك ایکی طرفی باغ و باغچه در و نهر مزبور بایبوردن
اقوب اندن قره دکزه دوکیلور و اسپر میوه کاهیدر و قره دکز طرفنده دوشمشی
قریه لرده کفار روم ساکندر زمیلر درسنه ده میری یه التیوز قنطار شمع عسل و یررلر
و انلرك یرلری اورمانلو و اغیلو چکاویرلر اولمغله دلوجه بال چوق اولور کوهی اشجاردن
جمع ایدرلر و اسپر سمتلرنده قیماغی باللو یاصدرمه ایدوب کوچك قوچیلره برقات
قیماق و برقات بال دوشرلر یازدن قیشه قالورلر تیندن طوپلماز و بال حفظ ایدوب
بوزلمز و بر لطیف بال ایله آلوده قوری قیمق اولور و بو ناحیه ده بیت طیر بازلر صید اولنور
اسپری طغان بو رایه منسوبدر لواء خنوس ارض رومك جانب جنوبی شرقیسنده در
اوچ مرحله بعیددر برقاچ ناحیه سی واردر که بونلردر باچان بولانق خند رس بیك
کوللك انکنده اولور اوصاف خنوس بونك قلعه سی خدایی صخور عظیمه در وسطنده
بر چقور که هر جانبی زمیندن سرزده اولمش صخور عظیمه در ارتفاعده اون ذراع
بو دیوارك اوستی هر جانب زمینی هموار در و سور خنوسده بو چقورك وسطنده بر تل مرتفع
واردر و بو تلك اوزرنده بلدهٔ خنوسك بر قلعهٔ حصینه سی واردر و ایچنده دخی مستحفظلری
واردر و بو قلعه نك جانب شرقنده دامن تلده بر نهر صغیر جاریدر بو نهر صو ایچنده جانب
جنوبده بر فرجه دن چکر اول فرجه آهن شبیکه ایله مسدود جانب شمال غربیسنده
مخرج نهر اندندر خلقی اکثرا کراددرکه بسیانیان طائفه سیدر جامع و اسواقی واردر کوزل
آتلری اولور بو ناحیه ده یازده یوز بیك آدمدن زیاده اولوس طائفه سی یازلار
لواء ماموروان نام دیکر نامروان خنوس شمال شرقنده بر قلعه در طاغلو و اورمانلودر
اندن

اندن اوته اولنیه واریلور لواء کیفی برکوچك شهردر ارض رومك نهایت جنوبیسنده
بر طرفی صحراده واقع و بر طرفی کوهستان تقیندر ناحیه سی سنجاق بونده بو الق مغدنی یعنی
طوب کله سی اولورکه غیری یرده بولنمز خلقی کرددر بسیان عشیرتندندر لواء قیزاوجان
بو غایت صربدر طاغلو و اورمانلو یرلردر خلقی بونك دخی اکراددرکه بو دخی بسیان
عشیرتندندر بونده چوق زبیاس یتر لواء ملازکرد بو بلدهٔ صغیره نك بناسی
حجر اسوددر و عیونی واردر اشجاری اولماز اختلاطه متقارب مراد صویی ظاهرندن کچر قربنده
بر غریب کوپروسی واردر ملازکرد صوینك غربیسنده در ارض رومدن ایکی مرحله و ملازکرد
ارض رومك جانب شرقی و جنوبنده درك مشهوردر ناحیه سی قتادای صاری صو برقلعهٔ
قدیمه در ارمن تخنیدر سیحان طاغی بونك غربنده غایت بیوك طاغدر خلقی
صنیاه اکراد بر طائفه که انلره بایترك عشیرتی دیرلر الشکرد چالدران صحراسی ایله روان
ماییننده بر لواء قدیمدر حالا اعتباردن ساقطدر قلعهٔ بایزید قطور شمالنده بر قلعه
واوادرو سرخن حجمدر ایکی قلعه دخی بوکا تابعدر بری دیادین قلعه سی و بری خمر قلعه سی
بولوایی پهلول بك اوجاقلق طریقیله ضبط ایدر بونلر دخی طوایف اکراددن بسیان
عشیرتندن غایت شجیع طائفه لردر قزلباش بونلردن غایت خوف ایدرلر و بو بایزید اووه سنه
نهر مراد کچر و یره بتار و دورت ساعتلك مسافه دن تکرار چقار اورادن اقار کیدر بولوایه
اغری طاغی ناظردر و بو راده ابتداء صحراء چالدران واقعدر تورتوم ارض رومك
شمالنده واقعدر ایکی مرحله قدر ارض رومه بعیددر بردره نك ایچنده بربلدهٔ صغیره در
قربنده کهرجله معدنی واردر و تورتوم موقعی اولان دره نك انهار جاریه سی الچه قلعه
ناحیه سنه نزول ایدوب بعده کورجستانه و اندن بحراسوده قاریشور و الچه قلعه
ناحیه سی ناحیهٔ تورتومك جانب شمالیسنده در و بر تل اوزره برقلعهٔ مختصردر و مستحفظلری
واردر امرودو الماسی آب و هواسی وسائر میوه سی و انهاری غایت لطیفدر الجبال الا طاغ
بر عظیم ییلاق و چراکاهدر و شکارلری واردر منبع مراددر دورت بش یردن چشمه لردن اقار
ارغون خان مغول انده بر میرای بنا ایتدرمشیدر بوزجه طاغ شرقدن غربه ممتددر
جبل کوسن قزلجه طاغه قریبدر و بونلردن ماعدا چاملق و اورمانلق مالامالدر جبل
اکرلو ارض رومدن کورینور مرتفع و حسن قلعه سی طرفلرینه طوغرو ممتددر
الانهار نهر مراد ایکی یردن نبع ایدر بری الا طاغدن بر نیچه یردن قینار نهر عظیم اولور چارموز
دیرلر بر بکدی واردر که اول محلده اول صو دورت پاره اولور و بو نهرك جد امین شاه دیرلر
بر معظم طاش کوپروسی واردر التندن کچوب اوست یانده ملازکرد صویی ایله جمع اولوب
بر صو که ایکنجی مراد صویی دریبك کول ییلاقنده حاصل اولور بعده جنوبه کیدر و اول
بر شقیقه قاریشور بعده موش اووه سنده قره صو ایله جمع اولور بعده کنج و چپاقچور و پالو یی
کچر و شوانده نهر فرات ایله جمع اولور و بو نهر فرات ارض رومه قالیقلا جبالندن شوغی

دن سندن حاصل اولوب بعده ترجان وارزنجان وكماخ وقوزی چای واکین ورشوان
سمتلرین مرور ایدوب اول محلده نهر مراد ایله جمع اولور بعده حکیم خانی قریندن مرور
واندن قرق پکار صویی که ملاطیه طرفندن کلور زوشار معبرنده فرات ایله جمع اولور بعده
شمیساط وروم قلعه وبیره جك ورقه التنده روها صویی ایله جمع اولوب بعده خابور صویی ایله
جمع اولور بو مجمعك غربنده دیرور حبه قصبه لری دوشمشدر بعده مقام علی یه وحماسه مرور ایدر
جبل حمری بو محلده قطع ایدوب بعده عانه وهیت وحدیثه یه مرور ایدر بعده سلطان
سلیمان کربلاده حفر اتدیکی خرق مخرجنه بعده عقرقوق خرقی مخرجنه بو خرق نهر فراتك
شرقیه سیدر بعده حله شرقیسندن کچوب بندن صکره نهر شاهی مخرجنه وتم نهر وماحیه
ونهر سماوات مخرجلرینه اوغرایوب لواء جوازر طیراغنده نهر شط ایله جمع وبعده اول
ایکی نهر دریاکبی بر عظیم نهر اولوب مابینلرنده نیچه جزیره لر پیدا اولور وقورنه قلعه سی قرینده
جمله جد اول وشقوق بریره کلوب بعده شرقی بصره دن کچوب قلعهٔ جدیده یاننده بحر
هرمزه منصب اولور عین الفرات ارض روم قرینده در اول بهارده صوینده غسل ایدنه
اول سنه ده مرضدن بری اولور بحیرهٔ دشت ارزن بحیرهٔ صغیره در دوری اوچ فرسخدر
صویی عذبدر چوق بالغی چقار نباتات ومحصولات اراضی منبتدر ومحصولاتی فراواندر وعسکر
عثمانیان قشلاسه وفاید رمضایقه اولمازو بو ولایتك کاه خرمنلرین ومحصوللرین فاید ره منزلی
شدت شتادن زیرا محصوللری اوچ آیده حاصل اولوب حصاده کلور اول شهور ضیفده زراعت
ایدوب آخرلرنده درانبارا یتمکه محتاجلردر مسالك ومنازل ارض رومدن قارصه ارض روم
قرینده ایلجه دن منزل خانه اوچ ساعت حسن قلعه سی نام دیکر دوه بوینی اوچ ساعت قریه
قوه جه لر بش ساعت چوبان کوپروسی ضیا میریش ساعت طوماطامی نام دیکر صوغان
ییلاسی اوچ بوچق ساعت اندن قارص ایکی ساعتدر قارصدن روانه منزل زعیم اسمعیل
یدی ساعت بو منزلده قارص صوینك اوته جانبنده بر مخالف کچیدی واردر صویی شدید الجریان
ودیبنده ایری طاشلر واردر منزل شحنه کچیدی بش ساعت قارص صویی کچیدیدر
منزل شوره کیلی دورت ساعت اریه صویی بو منزلده جریان ایدر منزل بی کول اوچ ساعت
بونده اغر صویی الذکر طاغندن اولان قار صو سیدر بی نظیر الابالغی اولور وشربه
خانه دورت ساعتدر بو دوز صحرادر وعلف زاردر عیاران دورت ساعت اوتی فراواندر
ایدللر دورت ساعت نام دیکر طاییلو روانك مزارعی بو محله ایریشوب منزل کدك کوینه در
قریب روان در ارض رومدن سیواسه اشقاله ترجان کاکیت شیراوه سی قره حصار
سیواس ارض رومدن دیاربکره کافر کویی بعید قوناق درالقچه قلعه بر عظیم صو کچیلور
خان کیلان اوزاقدر وصعب المروردر جبال شاهقه کچیلور وبیوك صولر کچلمکه محتاجدر
یالوقربی بعید قوناقدر کار فرات قزلر کچیدی دورت ساعت شعابلشی اوچ ساعت دیر قیه
بش ساعت منزل عیار چایی اوچ ساعت پیر حسین ده سی بش ساعت سلطان دیه سی که
بوكا

بوكا خلق سیران دیه سی دخی دیرلر دیاربکر طریق آخر که ارض رومدن
دیاربکره حیدر کولی لرك چایری اغا کولی قورد یوردی قارغه بازاری کوپری خان کیلان سماویه
نهر مراد قزل بیکار کولك بابا نکیه چایی ایلیجه عیار باشی پیر حسین دیه سی قطربیل دیاربکر
دیکر ارض رومدن دیاربکره نردبانلر ماماخاتون ماماخاتون قیونلو ملکی عزالدین قریدر ایکی
اخوروار اورته سنده مسجدی وطشره سنده حمامی صکره محمد پاشا ترمیم اتدردی ترجان
کشیش خانی قریهٔ چمن ارزنجان یولی سهیل وجبل کماخ بو منزلده فرات صویی کناریله
کیدیلور اوچ روم یرلردر بوغرت کولی نام دیکر خوغیس یولی صعبدر خوستوخانی یولی صعبدر
قره جه طاغ دیمکله مشهور اولان طاغ وخوستو بوغازی کچیلور چمشکزك پرتك مراد
صویی عبور اولنور خرپرت خابوسه قریه سی یولك نصفی صعب نصفی دوزدر باش خان
اورته خان سربتن مثلیله دیاربکر ارض رومدن ارزنجانه ایلجه که توابع ترجاندندر
اوچ ساعت خان لوج کدبادك لوده در ارزنجان ارزنجاندن سیواسه خواجه احمد
ارزنجیك اوچ ساعت سور زاده رباط خواجه احمد سیواس رومدن تبریزه ملا ذکر دالتی
ساعت ارجیش سکز ساعت بند ماهی سکز ساعت نوشهر اوچ ساعت سکمان
آبادبش ساعت فرسنك التی ساعت خوی اون ایکی ساعت مرند صو قیان تبریز
احوال ملوك وحکام فرس وارمن ورومدن صکره اهل اسلام ظهور ایلدکده خلفا
زماننده ابتدا فتح ایدن صلح ایله غیاض بن غنم حضرتلریدر بعده عباسیه دولتی ضعیف
اولدقده ملوك متغلبه تصرف ایتمشلر وانلردن سلطنت ایله معروف ارض رومده دولت
سلیقیه درکه سنه بشیوز اللی التیده ظهور ایلدی وسنه بشیوز اللی طقوزده کورجی
ایله عظیم جنك ایدوب کندی واعیانی اسیر اولمشدر ایدی چونکه همشیره سی
شاه بانوان خاتون که منکوحهٔ سلیمان بن ابراهیم بن سلیمان ایدی که صاحب اخلاط
وشاه ارمن دیمکله معروفدر کورجیلره عظیم هدیه لر کوندروب امیر سلیقی تخلیص ایلدی
بعده محمد بن امیر سلیق والیٔ ارض روم اولدی اندن صکره دخی رکن الدین سلیمان سلجوقی
سنجر ولایت ارض رومی ضبط ایدوب سنه بشیوز طقسان سکزده ملکشاه سلیمان
مذکور جنك ایدوب کورجیان منهزم اولدقده کاخته کلوب حبس اولنوب ملك
محمددن صکره چاقدش نام کمسنه حاکم ارض روم اولوب بعده سنه بشیوز طقسان سکزده
فروع سلجوقیه دن دولت منکوجیه ارزنجانده وکماخده ظهور ایلدی دخی بونلردن
سلطان الب ارسلان منکوج غازی یه بو ولایتی ویرمشدر بعده فخر الدین بهرامشاه
بن داود بن منکوجیه بعده اوغلی ملك داود یرینه کچدی والحاصل صکره یدی یوز یکرمی
سکزده دولت بنی جوبان ظهور ایلدی وانلردن تیمور طاش مشهور اولدی که دولت
چنکیزیه دن ابوسعید طرفنه ضبط ایتدردی ابوسعید فوت اولدقده تیمورطاش اوغلو
شیخ حسن ارض رومه والی اولدیکه اول وقت یدی یوز اوتوز سکزده ایدی اخرلری ملك

اشرف برظالم وجبار کمسنه ایدی دخی عصرنده بر صالح کمسنه که اسمی قاضی محی الدین
بردعید ربونك ظلمندن خانی بك خانه فرار ایتمکله ومذکور خان حمایت ایتمکله ملك اشرف
عظیم عسکر ایله اوزرینه واروب نقل ایدرلرکه تبریزه واصل اولدقده طرف حقدن برشدیده
ظلمات وریح عاصف ظهور ایلدیکه جمله عسکری وآتلری بری برینه دوقشدردی
ملك اشرف بوزلدقده اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایلمشدر بعده سنه سکز یوز طقوزده
اق قیونلی که انلر بایندریه ظهور ایلدی دیو ولایته استیلا ایتمشلردر وانلردن عثمان تیموره
منتهی اولمغله بلاد رومه والی نصب ایتمشدر صکره اسکندر بن قرا یوسف قتل
ایتدکده اوغلی یعقوب ارض رومده حاکم قالدی بعده آل عثماندن سلطانه
سلیم شاه اسمعیل ایله جنك ایتدکده مظفر اولدی وبو سمتلری فتح ایتمشدر ایالت
طرابزون طرابزون وباتوم سنجاقلری برکید بریلوب بکلربکیلك اولمشدر سنجاقاری
طرابزون کونیه باتوم در تیوزاللی دورت قلجدر واللی التی زعامت واوچیوز طقسان سکزی
تذکره لو وتذکره سز تیمار در کونیه دن غیری قانون اوزره جبه لولر ایله بیوز عسکر
اولوروا اون دورت قلعه سی واردر بو ایالت بش التی منزل طولی واوچ منزل عرضی عظیم
طاغلر وصعب وسنکستانلرا کثری دریا کنارنده واقعدر وبی پایان اورمانلرینه فرضا
بعض جاده یوللرنده ممکن اولان یرلرده ایکی طاغ دره سی بیان اصمه سی جبوقلر یله
بنداولمش کوپرولر ایله وصل اولنمش نیجه منار قدر یوکسك طاغلرده نزول
وصعود اولنور ارض روم سمتلری دخی کوهستان وارض روم حدودنه وارنجه اکثر
یوقشدر وقضالری بونلردر اتنه قباپرغول اقچه قلعه ارخوه اوف پلاطنه تیره بولی
رهوی ریزه سورمنه طورل کره سین کشاب کورتون کونیه ماچقه مایر میاوری یوه بولی
نام ربکر کورله ولچه اوصاف طرابزون بو ولایت غایت کوزل ومیوه کانی یرلر در جوز وفندق
والماوا کده وطاغ یمشلرینك انواعی ایله مالا مالدر وبوایالتك باش شهری طرابزوندر
قره دکزك زاویه شرقیه سنه قریب برشهر وحصاردر اکثر سکانی لزکی قومی درکه خلق
انلره لازدیرلر وجبال لزکی طرابزونك شرق وجنوب طرفنده اولوب بوجبل طاغستان
دیدکلری تاباب الابوابه متصل جبال قیتق وجبال السن وجبال البرز وبوطاغلر کورجستانی
تجاوز ایدوب دجله وفرات کنارلرینه اولاشور وبونده امم کثیره واردر مکربل کورجی ابازه
چرکس ولاز ومسلم وکافر مسلمی شافعی نهایت طرابزونه قریب اولانه لازدیرلر وطرابزونك
جانب غرب وجنوبی جبال چینی دیرلر بونده اتراك طائفه سی ساکن اولور لاز طائفه سیله
مشترکدر لسانلری ترك وعجم وشاه عجمی معبود اعتقاد ایدوب روافضه دندر طرابزون
سوزی متین ومحکم بربلده در سخوم بونك شرق وشمالنه دوشر ابو الفتح سلطان محمد خان
سنه سکز یوز التمش بشده فتح ایلدکه قزل احمد بك قاچوب اوزون حسن یانه کتدکده
تاریخ مزبورده قسطمونی وطرابزون وسینوب فتح وضبط اولندی وکورجستانه غزا اولندی
طربزونك

طربزونك ایکی سوری وقلعه مثینه سی واردر بریسنه اشاغی حصار وبریسنه اورته
حصار وقلعه سنه قله تسمیه ایدرلر قله دیدکلری قلعه متیندر ایچنده صلوة جمعه جامعی
واردر وبوقلعه نك حفظه سی واردر وحائط شمالیسنده اورته حصاره مفتوح بوقپوسی واردر
بوقلعه نك خارج طربزونه مفتوح بابی یوقدر وقلعه نك جانب جنوبیسنده برباب صغیری
واردر لکن مقفلدر وقت حاجتده فتح اولنور واورته حصار دیدکلری سور برطولانی دورت
قپوسی واردر اول حائط شرقیسنده اورته حصاره مفتوح اولان قپوسی قربنده درکه بوکا
یکی جمعه دیرلر ثانی حائط شرقیسنك نهایتنده در باب دباغ خانه که خارجنده دباغ خانه سی
واردر وبو بابك اوکنده برنهر صغیر واردر وادی عظیمدن جریان ایدر وانده برجسر
عظیم اوزرندن مرور اولنور باب نهایت حائط غربیسنده بوکا باب زندان دیرلر دخی
طرابزونك محبسی بو باب اوزره در وخارجنده بر وادی عظیمدن بر نهر صغیر جریان ایدر
کذلك کارکیر ایله مبنی اوچ ذراع ایری اخشاب ایله برقنطره اوزره باب زغنوسه مرور اولنورکه
بوقنطره سور آتی الذکر داخلنده محتویدر رابع حائطی شمالیسنده اشاغی حصاره
مفتوحدر بوکا باب اشاغی حصار دیرلر وبو اورته حصار قبل الفتح نصارا ایدنلر کنیسه اولوب
بعد الفتح سلطان محمد جامع ایتمشدر وبو جامعه متصل حجرات ایله برمدرسه که سلطان
محمدك آثاریدر واورته حصارده ایکی حمام واردر بریسی کافر بناسیدر واشاغی حصار
دیدکلری سور مربع الشکلدر وحائط شمالیسنك بعض مواضعی بحره متصلدر وبو سورك
دخی دورت قپوسی واردر بری باب زغنوس سمتنه بری سوتخادر بونك خارجنده لب دریاده
محلات نصارا بر محله در بریسی باب مولوز که بوباب بحره مفتوحدر رابع باب موخانه درکه
شمع عسل ایشلنور وطرابزونك خارج سورنده جانب شمالیسی اولان بحردن غیری جوانب
ثلاثه طرابزونك ربض عظیمی واردر ریاض وبساتینی جوانب ثلاثه سنده اولان ربضنده در
غربی ربضنده دورت جامع وجانب شرقیسنده ایکی جامع غربیسنده اولان دورت
جامعدن اول جامع خاتونیه درکه سلطان سلیم خان والده سی انده فوت اولمغین سورك
جانب غربیسنده خارج باب زغنوسده دفن اولنوب مشهدی قربنده برجامع کزین بنا
اولنمشدر ویرمدرسه ودار الضیافه وبرمطبخ وبرفرون ومسافرین ایچون اصطبل وفقرا
وطلبه علومه بعد الفجر وبعد الظهر طعام معینلری واردر وصبیان ایچون برمکتب
وانلره طعام ووظیفه ایتدرمشدر ایکنجی جامع سلیمان بکدر بو جامعده برمیدان واردرکه
اکافنق میدانی دیرلر اوچنجی جامع ایاصوفیه در ساحل بحر اوزره ابنیه کافریه برکنیسه
ایدی رخامدن عظیم ستونلری وحوالیسی اشجار زیتون ایله مزیندر رابع جامع ارطوغدی
بکدر اصلی کنیسه ایدی دخی غیری جامعلری واردر وبو شهرك انواع اثمار واصناف
عناب وکراس وامرودی وبك امرودی وکلابی امرودی وسینوب الماسی واعنابندن
دلکواوزومی وبادنجان انجیری وبینظیر رمان وتوریج وجمله سیاه کراسه شبیه برمیوه سی

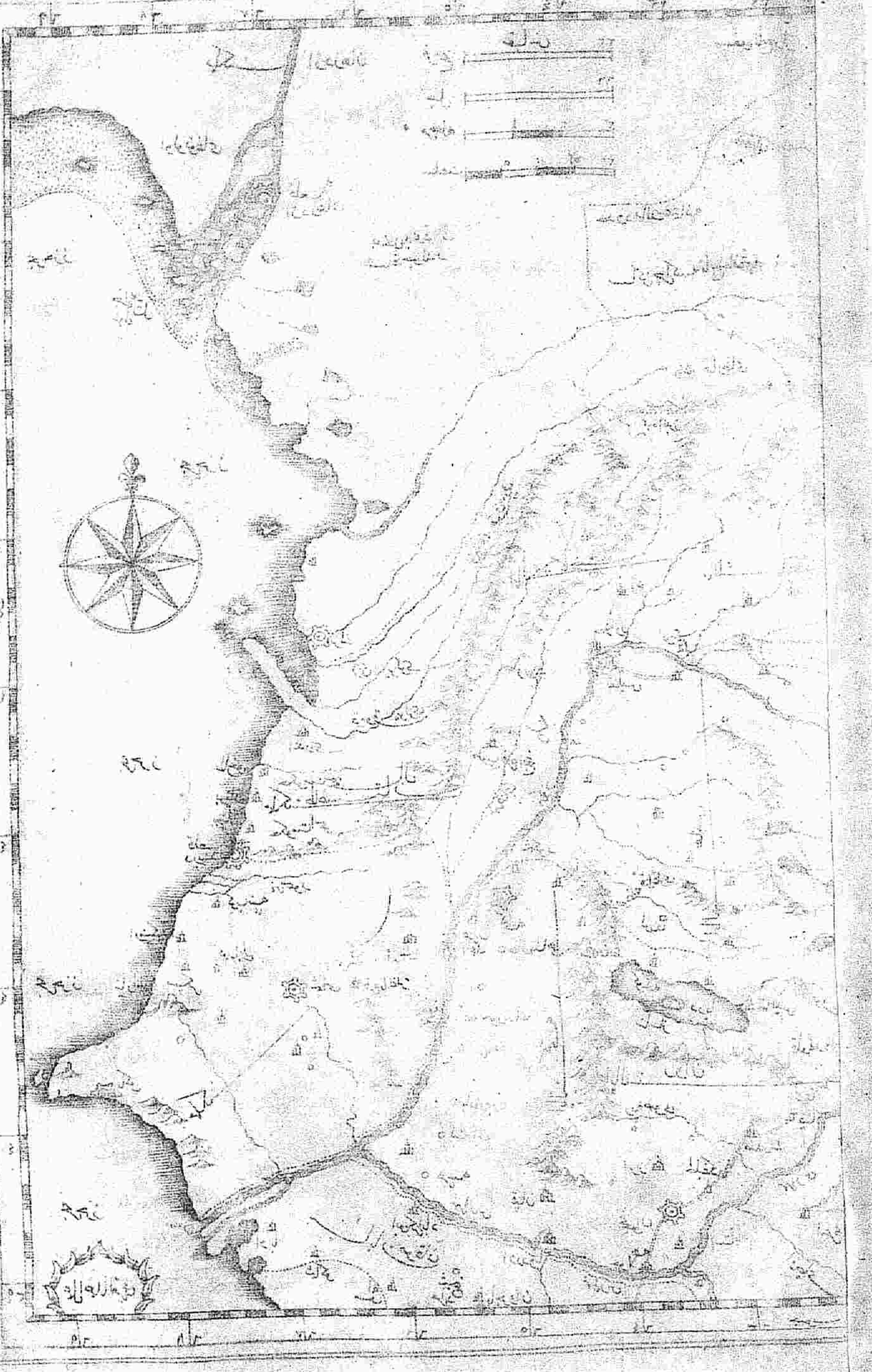

اولورکه طرابزونه مخصوص صدرقره ایشلرد رغایت الذیذدر وطرابزون بحرنده اسماك صید اولنور مرله بالغی ومزکیر بالغی وقلقان بالغی وطرابزون بحرنده ایام خمسینده برخرده ماهی صید اولنورکه خلق طرابزون خمسین لفظی تغییریله اکا خابسی بالغی دیرلرکه ظرفا استهزا ایدرلر زیرا ایام خمسینده بوخرده ماهینك صیادلری سفن صغارایله بونی صید اتدکده خلقه اعلام ایچون برنفیر نفخ ایدرلرکه صداسی ایکی اوچ فرسخ مسافه یه واصل اولور بونفیرك صداسنی ایشیدنلرك اولوسی دریسنه بنوب خابسی بالغی چقمش دیوکیدرلرمع هذا بوخرده ماهی عسیرالهضم ثقیل در و برجنس ماهی کش دخی تقیلدرایام شتاده بوخرده ماهینك رایحهٔ کریههسی واردر منازل وبیوتده انسانك آرامی قالمز برمردار بالقدرکره سین قره دکز کنارنده برکوچك سودرسنزیله در برجامعی واسواقی وحدایق وباغستانی فراواندر صامصون ایله طرابزون اراسنده دوشربوندن دورت مرحله غربیه وطرابزون اوچ مرحله شرقیه بونك برطاغ اوزره قلعه سی خرابدر دریایه مشرفدر وحالا بوشهرده دریا ساحلنده برکوچکرده عقیق طاشی چقارکه یمنی طاشنه بکزردخی غیری طاشلر چقاریعنی الهر کبی واکابکزر ریزه طرابزون ایله کونیه اراسنده در حصاری واری واردریالی یه مشرف اعلا کوملکلك بزی اولور ریزه بزی مشهوردر بشکش کتورلر وبوریزه دوزیرده واقع اولمشدر چارشوسی ایچنده برایرماغی اقار لواء کونیه بولوا کورجستان سنورنده واقع اولمشدر دریا کنارنده برقلعه وقصبهدر قضالری بونلردر آتنه ارخه وی سوملهو محهحدودنده کورل ومکریل طائفهلری واردر چوراق صوبی اندن اقاردریایه دوکیلور بوناحیه ده انواع اثمار چوق در لواء باتوم بولوا کورل قربنده واقعدر الجبال جبل پیلا مسجدی طرابزون ایله بایبورد اراسنده میاه خوشکوار او زرنده قارا کسلك اولمز بونده اسکی قارلر ایچنده برنوع خرده وسفید حیوان واردر جماد اراسنده حرکتی امعان ایله حس اولنور برنوع دود اولور مص ایتسهلر ایچنده مانند آب زلال ذوق اولنور بوجبلده قدیمی بر مسجد اولمغله پیلا مسجدی دیرلر جبل خوش اوغلان طرابزونك قبله طرفنده ایکی فرسخ یرده درخرده وبیوك بری برینه پیوسته جبال اولوب دامننده کی نهره خوش اوغلان نام کمسنه بررباط احداث اتمکله جبل ونهر اکا منسوب اولدی طرابزونلی بوطاغه اغاج باشی دیرلر طولی اللی فرسخدر طرابزوندن بایبورده کیدن شارع اعظمك بوجبل وسطنده دربرقپوسی واردرکه اندن غیری یردن کچلمز وقپویی محافظه ایچون میریدن بعض قرارعایاسی معیندر طرابزوندن چقان مشهر حا کمنك کاغدین الوب انلره کوستر مینجه کچورمزلر الانهار نهر خوش اوغلان اغاج باشی طاغندن کلور طرابزوندن کچر دریایه قاریشور دخی نهر سورمنه ونهر اوف ونهر ریزه ونهر اتنه که اکاصوق صودیرلر بوایرمقلر مذکور قصبهلر قربنده بحره قاریشور نهر غاش دخی بیوك صودر فاش قربنده بحره قاریشور جمله بوصولر کورجی طاغندن کلور احوال ملوك وحکام بولایت فرس وروم دن صکره وبعض طوایف اسلامیهدن

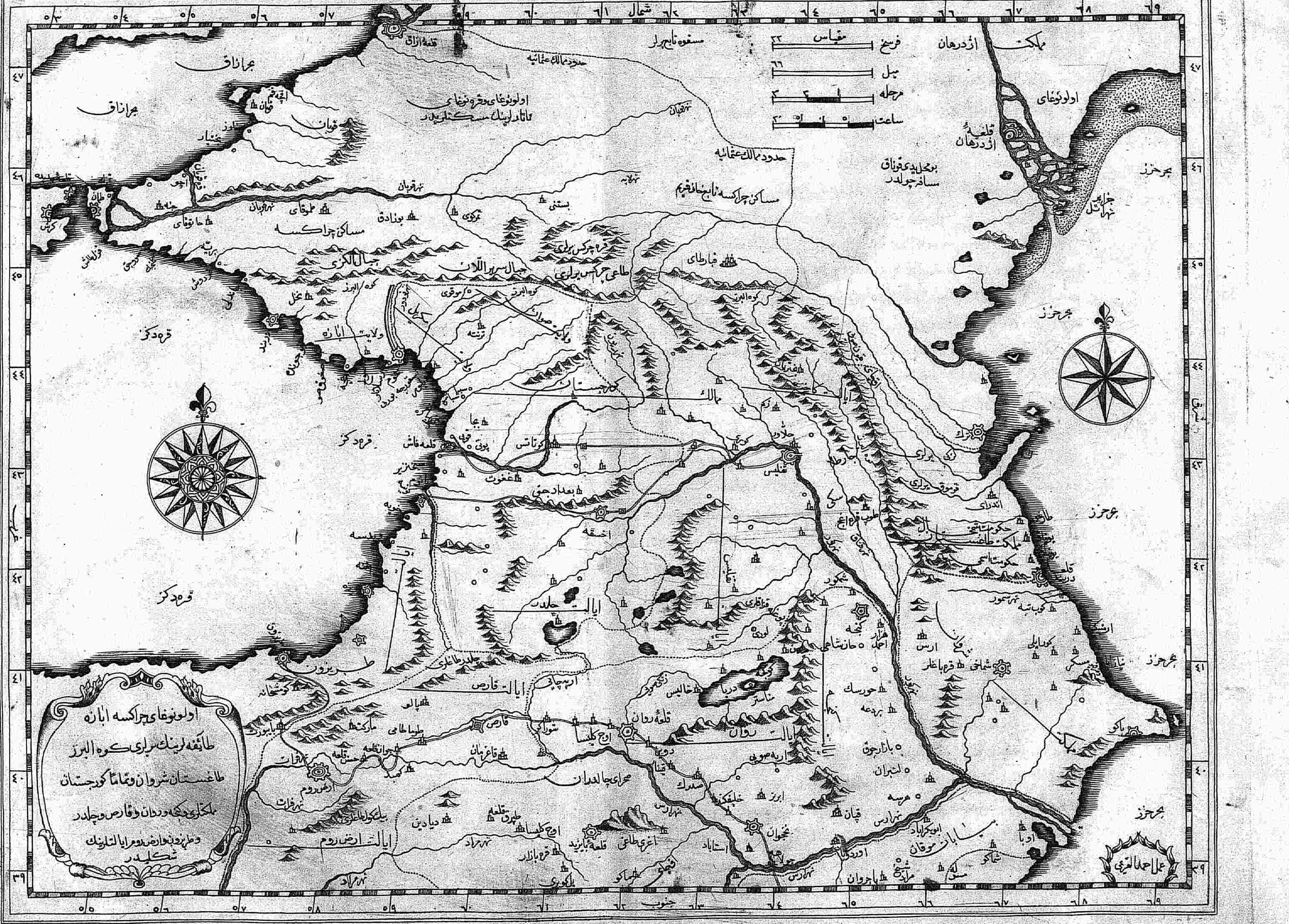

اولو نوغای چراکسه ابازه
طایفه‌لرینک یرلری کوه البرز
طاغستان شروان وتماماً کورجستان
ملکلری وکنجه وروان وقارص وچلدر
وطرابزون وارض روم ایالتلرینک
شکلیدر
عمل احمد القریمی
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
شمال
جنوب
بحر خزر
قره دکز

اسلامیه دن صکره ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی فتح ایلدی و طاکمی قزل احمد بك قاچوب
اوزون حسن یانته واردی رتدبیل الطابع چون بو کتاب نادر العصرك فرق برنجی فصلی اقالیم
عرفیه دن ارمینیه اقلیمی بیانه شروع برله وان ایالتی تحریرنده خطامه رسیده اولدی و صاحب
تألیفك تعهدینه موافق بقیهٔ اقلیمك بیانینی حاوی اوراقه ظفر میسر اولمدی فصل مزبورده
مبحوث عنه اولان ارمینیه اقلیمی شرح و بیانده روایات و درایات جملهٔ فضلایه مطابقت
واتباعده نوعا خواطر اصحاب عرفانه رعایت بولنور مأمول و ملاحظه سیله علی الاطلاق
ارمینیه دن معدود ایالت ارض روم بلادی فصل مرقومده ایراد و ایالت وان بلادی
عقیبنده ثبت سلك سطور قلندی و ایالت طرابزون دخی اراضیٔ ارزن الروم ایله بعض
جهتدن اتصال اوزره اولدوغندن غیری ذکر سبقت ایدن ممالك کرجستانه دخی
مناسبتی اولوب بعض محللری اندن مفرز و منفصل کورنمکله ارباب فنه کورن بو جمله یی
بو شکلده رسم تصویر و مجلسده ایراد و ارائت سهل الحصول اولمق ایچون ایالت مرقومه
دخی ارزن الروم عقیبنده تحریر اولندی و اینکیسنك احوالنی بیانده بکر بن بهرام الدمشقینك
عبارتی بعینه نقل بالمسطر قلندی بعد ذلك کتاب جهان نما فصولی ترتیبنه رعایت اولنوب
فرق ایکنجی فصلی اولمق اوزره اقالیم عرفیه دن لسان یونان و لاتینده مزوپوتامیا دینکله
معروف اقلیم جزیره بیانه شروع اولندی فصل ٤٢ در بیان اقلیم الجزیرة
بین الفرات والدجله بو اقلیمی نهر فرات و نهر دجله احاطه ایدوب محل غیر محاط از مسافه قالمغله
جزیره تسمیه ایتمشلر و حالا بو جزیره ده اوچ ایالت واقعدر بری رقه بری موصل بری دیاربکر
دخی غیری ایالتلردن بعض یرلر انلره تابعدر بو جزیره نك حضرت نوح علیه السلامدن صکره
باش تختی نینوی شهریدرکه حالا اکا موصل دیرلر الحدود بلاد رومدنکه شمال و غرب و جنوب
محیطدر و اول سمتلرده فرات اوزره ملاطیه و شمیساط و قلعة الروم و غرب سهل جنوب بیره
و جنوب بالیس و رقه و رحبه و هیت و انبار ممتد اولور و انبارده فرات تحدید جزیره دن
قالور صکره حد جزیره انبار دن تکریته منعطف اولوب جزیرهٔ ابن عمر و آمدی
حد ایدر بو تقدیر اوزره بعضی ارمینیه و بعض روم جزیره نك غربیسی اولور و بعضی شام
و بعض بادیه جزیره نك جنوبیسی و عراق عرب جزیره نك شرقیسی و دخی بعض ارمینیه
جزیره نك شمالیسی اولور و جزیره دیار ربیعه یه و دیار مضره و بعضی دیار بکره
مشتملدر دیار بکر نسب ابی بکر بن وایل و دیار ربیعه باباسنه منسوبدر عثمانلو سنجاقلریدر
و ماعداسی عربه مخصوصدر که بنی نزار بن معد بن عدنان و دیار مضر نسبی مضر بن
نزار بن معد بن عدنان که ایکیسی ربیعه نك قرنداشلریدر و مضرك لقبی مضر الحمرا
و قرنداشنه ربیعة الفرس دیرلر سبب لقب بونلره میراث قسمت اولدقده مضره التون
و یرمشلردر ربیعه یه قصراقلر و یرمشلر و بو جمله جزیره یی حضرت عمر رضی الله عنه
زماننده عیاض بن غنم فتح ایتمشدر و بو جزیره نك نیجه سی امراء اکراد و اعراب مختلفه یه

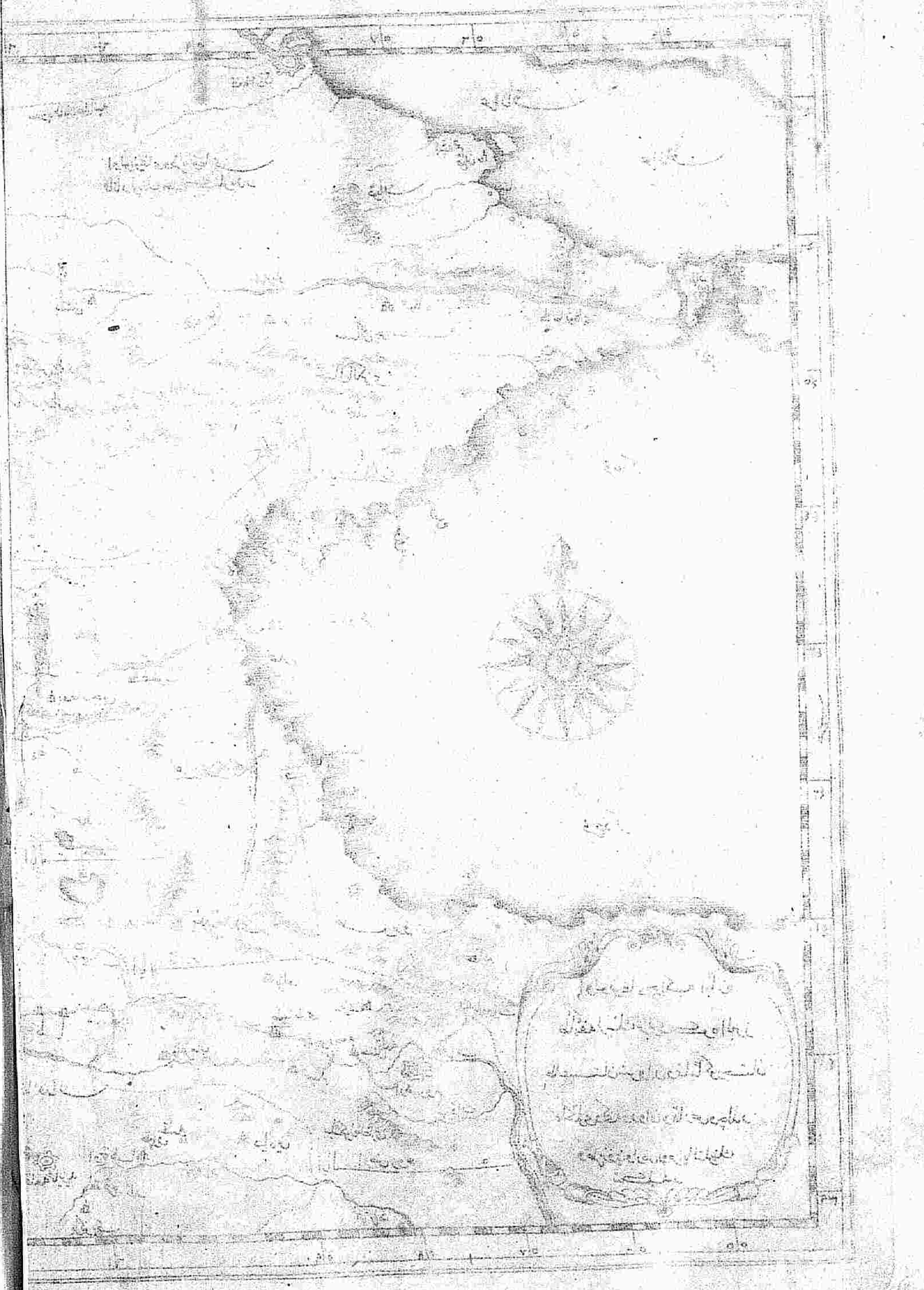

محصولی صدر و ماعدا سی عثمانلو سنجاقلریدر ایالت موصل الحدود شرقیسی کردستاندن شهرزور جنوب سواد عراق شمالی دیاربکر غربی ایالت رقه التقسیم التی سنجاقدر موصل پاشا سنجاغی اسکی موصل باجوانلو تکریت هرویانه قره داسنی بوداسنی یزیدیدر اوصاف موصل بو شهر جزیره نك قاعده سیدر دور بار وسی بیك آدیم دجله اوزرینه در دجله نك جانب غربیسنده در وجانب شرقیده موصلك مقابلی مدینهٔ نینوی درکه ملوك اثوردن نینوی بن بالوس سنه بیك تیمش اوچ طوفاندن صکره بنا ایتدرمشدر دوری التمش میلدر وحالا موصل خندق عمیق وحوالیسی بساتین وفصل ربیعده هواسی خوبدر ایام صیفده حری شدیددر وابنیه سی بحرهٔ حصیبه در فصل الخریف کثیر الحمادر وشتاسی شدید وابنیه سی حسنه وقصوری طرف دجله ده در وجرجیس النبی علیه السلام مشهدی نفس مدینهٔ موصلده در جرجیس پیغمبر حضرتلری رمله شهرنده مقیم ایدی موصل شهرینك پادشاهی بر کافر جبار افلون آدلو بر صنمه طاپوب خلقی اکا عبادت ایچون دعوت ایتدردی مخالفت ایدنلری قتل ایتدردی اول اثناده جرجیس اکا ارسال اولنوب واکا چوق معجزه لر کوستروب ودائما حضرت جرجیسه سیاستلر وعذاب ایرشدردی دیرلرکه یدی سنه متصل انواع محنته مبتلا اولدیکه یتمش کره قتل اولنمشدر وهربرنده فی الحال حیات بولمشدر صکره غضب الهی ایله بر سحاب مشتمل عذاب کلوب کفره یی قتل وهلاك ایلدی وحالا مزاری رمله قربنده در وبو شهره دجله دن کاریز ایله صو اجرا ایدرلر وآب دجله اوزرینه نواعیر نصب ایدرلر ووسط دجله ده سفینه لر اوزره طواحین نصب ایدرلرکه دجله بو طواحینی ادار ایدر وموصلك جنوبنده مدینهٔ اثور قربنده نهر زاب اصغر دجله یه منصب اولور حالا خرابدر تورانده مذکوردر قدس شریفی خراب ایدن ملوك اثوردر وموصلك ایکی سوری واردر بعضی خرابدر وبر قلعه سی واردر مدینه نینوی اول بلده درکه آنده یونس علیه السلام سنه یوز قرق طقوزده حضرت سلیمان وفاتندن صکره حضرت الله سبحانه وتعالی نینوی بلده سنه یونسی ارسال ایتدی پادشاهی وشهرك خلقی طریق خدایه دعوت ایتدکده اول قوم ضلالت مصر اولدقده حضرت یونس علیه السلام اوچ کونه دك ایمانه کلمزسکز سزه عذاب حق کلمك محققدر دیو اخبار ایدوب وبی اذن شهردن دونتدی جدا اولدی والحاصل حق طرفندن قره بلوتلر چقوب شهری قپلایوب اول حال حیرت مآلده خلق حضرت یونسی ارایوب بولمیوب بربرلیله حلال لشوب وجان ودلدن توبه وایمان ایله جناب حقه تضرع ودعا وتوبه ایدوب اول علامت دفع ورفع اولوب ونجات کونی که یوم عاشورماه محرمدن جمعه کونی ایدی وچون یونس علیه السلام شهردن جدا اولوب غضبله کیدوب بحر روم کنارنده بر کمی یه سوار اولدقده چالقنوب یورمدوکندن کمیجیلر ایچمزده

قاچقون

قاچقون واردر دیو قرعه آتدقلرنده اوچ دفعه ده دخی قرعه یونس علیه السلام اوزرینه دوشمکله یونس علیه السلام حضرتنی دریایه آتدیلر امر حق ایله بر بیوك بالق یودوب وبالق سفینه یانجه بله کیدوب سفینه خلقی دریادن قره یه چقدقلرنده بالق دخی یونس علیه السلامی قره ده چقاردی وشدت حرارت بطن حوتده طفل مولود کبی بدنی مهرا اولدی وحرکتی ضعیف اولمغین اوستنه سنك اوشمسون دیو لطف حق ایله تازه قبق چقوب وجبرائیل علیه السلام کلوب بدننی صغادقده کشف بصر ونبات لحیه وغیری اولوب بعده یونس علیه السلام قدسه کلوب بعده جاجولیه نام قریه ده حضرت موسی علیه السلامك وفاتندن صکره سکز یوز اون بشده وفات ایتدیلر والحاصل موصل خلقی اصحاب خیر ومعاشرت وارباب ظرافتدرلر ونینوی قربنده بر قریه که انده واقع تربه حضرت یونس علیه السلامك مزاریدر دیو اول سمتك خلقی زعم ایدرلر وموصلك اعلا بوغاصیسی اولور صلغده باقرا اویسنی ایو ایدرلردی وموصلك فرشوسنده شط کنارنده نفط چشمه سی واردر خارج بلده دن بغداد سمتنده قنی قریب بر محلده قیر قینار بر میدان مقداری محلدر زفت یالوب طورر بوزفتی کمیلره وحماملره استعمال ایدرلر وموصلك سیاه بزی غایت لطیفدر وبو شهرده بر جامع واردرکه محرابی غایت مصنع وسنك تراشیده بر واجب السیردر وموصل خلقنك اکثری دورت لسان بیلورلر عربی وفارسی وترکی وکردی وموصلدن بر مرحله جنوبه دجله کنارنده قریب بیابانده بر کرمابه واردرکه اوزرنده کارکیر قبه سی واردر انجق بر حوضدر برد بانله نزول اولنور وانده لونی قیوکون بر نوع سافر چقار طعمی ورایحه سی خوبدر وموصل شرقیسنده بر عین واردرکه اکا رأس الناعوره دیرلر بو عین ایچنده وافر نیل حاصل اولور قره چامی بر منزل که امام علی حمامی طبراق قلعه ماببننده واقعدر تل النوبه موصلك شرقنده اول تلدرکه قوم یونس علیه السلام عذابی عیانا کوردکلرنده بو تل اوزره چقوب مجتمع اولوب دعا وتوبه ایتدیلر الله تعالی عذابی دفع ایتدی بو تلده بر مشهد واردر ناس هر لیلهٔ جمعه ده بو مشهدی زیارت ایدوب وندر ونذر ایدرلر عقر الحمیدیه اعمال موصلدندر وحمدیه اکراددن بر طائفه درکه بو محلده اولورلر شوش اعمال موصلدندر شرقی دجله ده جبال قلعهٔ مشهوره درکه حب رمان شوشی یه منسوبدر حکار اعمال موصلدندر فوق موصلده جبل یاننده بر ناحیه وبلده در حدیثه موصل ده دجله کنارنده بر بلده درکه دجله نك جانب شرقیسنده نهر زاب اعلی قربنده در موصلدن اون دورت فرسخدر لواء تکریت مدن جزیره نك آخریدر غربی دجله اوزرنده در موصلدن التی مرحله در ونهر اسحاق جنوبی وشرقیٔ تکریتده در بو نهری عهد متوکل خلیفه ده صاحب شرطه سی اسحاق بن ابراهیم حفر ایتدی بو شهر سواد عراقك اول حدیدر وشق نهر وجبل تکریت قربنده درکه سواد سامرا یی بغداده وارنجه سقی ایدر وقلعهٔ تکریتی شابور بن اردشیر بابك بنا ایتدی حالا خرابدر وبونك یرنده نفط منبعی واردر نهر اسحاقده

اغاچلق اندن ابتدا ايدرحال الاخرا بدرسن اغلاى تكريت ده دجله كنارنده عامره در ونهرزاب
اصغر مدينه سن يانده دجله يه قاريشور حديثه دن اون فرسخدر بلد ديار ربيعه ده در
غربى دجله اوزره در وبلددن موصله التى فرسخدر وبوكا رباط وبلد الخطيب
دخى ديرلر يونس بن متى عليه السلام بونده اولوردى برقعيد سورى واسواقى واردر موصلدن
اون يدى فرسخدر حضراول بريه ده تكريت مقابله سنده در خرابدر تل اعفر اشجار
كثيره سى واردر سنجارايله موصل مابيننده بلددن التى فرسخدر كفرتوثا ديار ربيعه ده در
اشجار وانهار وزمينى هموار برقصبه در دارادن اون بش فرسخدر قرلجه نان موصل سمتنده
كنار دجله ده موصل ايله بونك اراسنده طيراق قلعه سى واردر خرابدر بوازيج تكريت واربيل
بيننده برمدينه مشهوره در قلعه عجمر شطك كنارغربيسيله برديه جك اوزره خرابدر
مقابلنده آب خابور شطه قاريشور لوا باجوانلو كركوك قربنده خلقنه باجلان عشيرتى ديرلر
كوچراولو كرداولوب سيدر بعض مزارعى اكوب بجرلر خرمن وقتنده محصوللرينى قالديروب
قيولره وضع ايدرلر لازم اولدقجه الوب اونالرينه كتورورلر بونلرك يورتلرى بين الزابين
مزرعلرى قره جه طاغ دامنلرنده اولور بانه موصل خلافنده بعض عشاير اكراد برلوادر
هرور موصل شمالنده برحصن منيعدر موصلدن اوتوز فرسخ وعماديه دن اوچ فرسخ حكارى
بلادندن برلوادر مسالك ومنازل موصلدن تازه خرمايه وار نجه خرقل ايكى ساعت
كربيل اوچ ساعت ماءزاب در جانب بغداددورت ساعت بند شمامك اوچ ساعت برداود
ايكى ساعت اينجه صو دورت ساعت جسر التون صويى ايكى ساعت بو يولده ايكى صو
دخى چكلو ركوك ديه ايكى ساعت خاصه صويى باشى ايكى ساعت بوخاصه صويى غايت كوزلدر
قلعه كركوك ايكى ساعت يوللرنده خيلى خرقلر وبطاقلر وطاشلق واردر منزل داقوق اوچ
ساعت توزخرما اوچ ساعتدر موصلدن شهرزوره جلادخانى اوچ ساعت قريه قوش
دورت ساعت مارز صويى اوچ ساعت نهرزاب ايكى ساعت شمامك اوچ ساعت برداود ايكى
ساعت چقور بستان صويى تابع اولكه خان زاده خاتون بش ساعت چاى شلفه دره سى بش
ساعت كومسى دورت ساعت قريه مره بك دورت ساعت سر باريك اوچ ساعت
التون صويى بش ساعت بوغاز برساعت قريه اغاچلر نام ديكر القاص تابع كركوك اوچ
ساعت قينارجه درقرب دربند پاشا نام ديكر قريه بازيان وعلى شاه بطا قلقدر دورت
ساعت طاسان اده سى نام ديكر خان ديه سى بش ساعت سرچنار بركوزل يردر اوچ
ساعت راضيان ايكى ساعت هيان نام ديكر بنجين دورت ساعت پاطاغان كوبر هيان دخى
ديرلر اوچ ساعت سيد صادق التى ساعت چاغان صويى دورت ساعت شهرزوره
احوال ملوك وحكام جزيره ابتدا ظهور ايدن دولت طوفان نصكره سنه طقوز يوز
سكسن بشده ملوك اثور ظهور ايلدى وابتدا امالك بالوس التمش ايكى سنه پادشاه اولدى
بعده اوغلى نينوى اللى ايكى سنه پادشاه اولدى ونينوى شهرينى بنا ايلدى بعده يعوزاتى
سامرا

سامرا اقرق ايكى سنه پادشاه اولدى وشهر سرمن رأى يى بنا ايتدى بعده اوغلى زامش بعده
اريوس بعده ارا ليوس بو پادشاه خلقى جواهر كيميه وسفر صنعتنى اوكرتمشدر والحاصل
الك آخرلرى قوليرس بو پادشاه غايت ايله جبان وجرأتسز اولمغين كيانيان طرفلرندن
قوم بلوخ نينوى شهرينى محاصره ايتمكله خوفندن طشره چقوب مقابل اولمغه قادر
اوليوب آخركار كندويى وخزينه سنى آتشه ياقدى وقوم بلوخ ضبط ايتدى بعده بنى
اسرائيل اوزرينه سفر ايتدى وانلردن هرسنه خراج المغه باشلدى بعده اشكانيانيلر
طرفلرندن ضبط اولندى بعده اشقانيانيلر طرفلرندن ضبط اولندى بعده ساسانيلر
يعنى اكاسره طرفلرندن ضبط اولندى بعده دولت اسلاميه ظهور ايتدكده حضرت عمر
زماننده هجرتك اون سكزنده عياض بن غنم موصل شهرينى فتح ايتمشدر بعده آل عباس
ضبط ايتمشلردر بعده سنه اوچيوز بكرمى اوچده دولت آل حمدان موصلده ظهور ايلدى
وابتدا ظهور ايدن عبد الله بن حمدان بعده دولت بنى عقيل ظهور ايلدى بونلر بحرينده
اولورلردى بنو تغلب بونلره غالب اولمغله اول سمتلردن قاچوردبلر وجزيره يه كلديلر
وكيدرك موصله استيلا ايلديلر اولوقت هجرتك اوچيوز سكسنى ايدى ابتدالرى ابوالرواد
بعده سلجوقيه دن دولت بنى اقسنقر اتابك موصلدن ظهور ايلدى وكندى طرفلرندن نيچه
بنى عقيل ضبط ايدرلردى بعده سنه دورتيوز سكسان التيده سلجوقيه دن تتش موصل
حاكمى ابراهيم قتل اولندقده دولتلرى بالكليه منقطع اولمشدر بعده سنه التيوز اوتوزده محمود
بن عز الدين وفات ايتمكله دولت اتابك منقطع اولدى ويرينه بدر الدين لؤلؤ هلاكويه
استناد ايتمكله موصلى ضبط ايتمشدر بعده سنه التيوز اللى طقوزده ايلخانيه شعبه لرندن برى
جزيره يى ضبط ايتمشلر بعده اق قيونلو طرفلرندن ضبط اولندى واول عصرلرده تيمور
ظهور ايلدى لكن تيمورك التجا ايتمزيله انلره مقرر ايلدى بعده آل عثماندن سلطان سليم مصره
عزيمته توجه ايتدكده فتح اولندى ايالت ديار بكر بو ايالت طرفين نهر دجله ده واقعدر
قبائل عربدن بكر بن وائل بن قاسط طرف فرسدن يوسمتى ضبط ايتمكله بو اسمله مسمى
اولدى الحدود شرقنده ايالت وان شمالنده ارض روم غربنده سيواس جنوبنده رقه وموصل
تقسيم اون طقوز سنجاقدر وبش حكومتدر سنجاقلرينك سكزى اكراد بكلرينك
وجاقلريدر عزل ونصب قبول ايتمزلر عثمانلو سنجاقلرى بونلردر ارغنى اقچه قلعه آمد
چمشكزك حصن كيف خابور خربوت سعرت سنجار سيوه رك مفارقين
مازكرد نصيبين اما اوجاقلق اولان سنجاقلر اتاق پرتك ترجيل چباقچور چرميك
صاغمان قولب مهرانى وحكومتلر دخى بونلردر اكيل پالو جزره خزو كنج
بو ايالت عسكرى يدى بيك اوتوزقلجدر قرق ايكى زعامت والتيوز سكسن سكز
تذكره لو وتذكره سز تيماردر اكراد بكلرندن ماعدا جبه لولريله بيك سكز يوز
عسكردر لواء آمد آمد پاشا سنجاغيدر وبشيوز اقچه مولويتدر وقضارى بونلردر جونكش

جونکش صاو زطاب ماردین مغارکبود نام دیکر مارکیرماکیرمید ان هینی نام دیکره ماتی لو آمد
بو شهرك سور عظیمی سنك سیاهدندر وجمله بیوتی ومحلاتی داخل سورده در دودورت
قپوسی واردر بریسی ماردین قپوسی بری طاغ قپوسی بری شط قپوسی بری ارض روم قپوسی
وبیچه جوامع ومدارس وحمامات وعمارت وخاناتی مشتمل برایچ قلعه سی واردرکه شهرك بر
یایری اوستنه دوشمشدر داخلنده سرای سلطانی وبعض بیوت ومحلات حصین قلعه در
وشهری دوزیره دوشوب نهایتنده ایچ قلعه سی شط ماوراسنده اولان صحرایه مشرفدر
وقلعه سنك اشاغیسنده شطك کنارلری قاون بستانیدر که شط چکلدکده هرکسك معلوم
یرلری واردر واروب طاشلو وقوملو مواضعده اوجاق اوجاق قاون اکرلرکه برمقدار طاشلری
اتیوب براوج کوکرجین ترسی ایله بش اون دانه قاون چکردکی ایله مخلوط ایدوب طاشلر
اراسنده قومه کومرلر عجایب لذیذ اولور خلق قاون فصلنده بوستانلره چیقوب قامشدن
قولبه لر ایدوب اوزرینه صارمشق وچادر چکی کبی سبز وخرم کنبدلر تزیین ایدوب وصو
ایچنده صفه لر پیدا ایدوب برنیچه ایام عیش وعشرت ایدرلر بو شهر عسکر قشلاغنه
متحملدر ونیچه دفعه ملوك وسردارلر انده قشلامشدر وآمددن جنوبه وموصل طرفنده
شطده بر طاش قنطره واردر ماردین آمددن جنوب غربه واقعدر دیار ربیعه دندر قلعه سی
بر جبل اوزره در که ارضدن ذروه سنه وارنجه ایکی فرسخ بر جبل تصعدنه قریب ذروه بو قلعه نك
عنوة فتحی محالدر وماردینده حیات قتاله واردر وبوجبلده معدن زجاج واردر وبوقلعه نك
اوك ربضی عظیمدر که یوریضنده اسواق ومدارس واردر وماردینك دوری درج مثالدر بردار
بردارك اوزرنده در وهر بردر بی التنده غی دریه مشرفدر عیون مائی قلیلدر اکثر شربلری
صهاریجدندر واریکی غایت مشهوردر صادره ماردین قربنده بر قصبه وحصاردر آمددن
ایکی مرحله جنوبه دوشر دجله قربندن یحر بر جامعی وحمامی وبرقاج دکاکینی واردر
باغچه لرینك اکثر اغاجلری اجاسدر سلطان ییلاقی طاغلرینك ذیل شرقیسنده وع
اولوب طاغدن بر نهر صغیر بوقصبه یی شق ایدوب دجله یه قاریشور وبرقلعه خرابه سی
واردر حیزان کثیر الاشجاردر خصوصا شجر فندق بسیاردر جبال بیننده قلعه شاهقه سی
واردر مفارقین نام دیکر میافارقین دیار بکر قاعده سیدر احداق وبساتینی
جهتندن نصیبین کبیدر سیف الدوله بن حمدانك قبری بونده در وموصلك بو میافارقیندن
حصن کیفا اوزره طریقی التی کونلك یولدر وماردین اوزره کیدر طریق آخر واردر سکز
کونلك شمالیسنده بر جبل واردر میافارقین بوجبلك ذیلنده در ومیافارقیندن بر آت میدانی
مسافه ده بر نهر صغیری واردر عین حوض اسمیله مسمی بر عیندن منفجر اولور میافارقینك
جانب شمالیسی بیننده در بساتینینی سقی ایدر حصن کیفا بر شهر عظیمدر که کنار شرقی شطده
واقعدر قلعه شهرك شمالیسنده ینه نهر کنارنده بر بلند طاشلق کوه اوزره شهر ایله قلعه
اولدوغی طاغ اراسنده جسری واردر بوشهرك کوزل اوزومی اولور اسمنه حسی اوزومی
دیرلر

دیرلر بوشهری امراء حصن کیفك اولی اولان مرد ماهمره یاعشدرکه اکراد ایوبیه
سلسله سندن ایدی وسابقا حصن کیفه رأس الغول دیرلر بناقلعه کیفا اولمغله حصن کیفا
دیدیلر یاخود متغیننان عربدن حسن نام برکسه یی الهکتوروب حبس ایتمشیدی برکون
امیر مذکوره خبر صالوب بوزجاده اولورکه کندویه قصراغنی ویروب امیر قلعه رجاسنه
مساعده ایدوب کندوبی حبسدن اخراج ایتدکدنصکره قصراغنه بر طریق ایله بنوب
میدان قلعه ده برمقدار تك وتاز ایلیوب میدان باشنه آت براغوب قلعه دیوارندن اشاغی
نهر شطه پرتاب ایدر صویه ایندکده سباحت ایله خلاص اولور بوجهتدن حسن کیفا
دیدیلر ناحیه لری بشیری بهردی خندقی طور محلبی پسندیه وحصن کیفاده اولان
عشایر بونلردر آشتی چلکی یرلری اورمانلودر کوزدلی بزرك کوزدلی کوچك یرلری اورمانلودر
بونده ماضی بتر مهرانی بونلرده برنیچ اولور رجانکی جزبونی نام دیکر جزره یاخود بوختی عشیرتی
اسنتورکی شقاقی ورشانی دخی یزیدی واردرکه بونلردر خندقی بهمرز یرلری طاغلیدر بونلرده
طاغ قپونی وطاغ چیسی وبیان کدیسی وسکسار اولور دخی بونلردن غیری مجبوبی نام دیکر
طورکاشکی سرهانی نام دیکر سهرانی بشیری کوزل اکنلری اولور بطمان صوینی قربنده در
بوسمتده ارسلان اولور دخی عربدن محلمی طائفه سی اولور یرلری میشه لکدر بونده من نازل
اولور وبوسمتك اوزومی کوزل اولور لواء نصیبین بوشهر قاعده دیار ربیعه در شمالیسنده بر جبل
کبیر واردر بوجبلدن نهر هرماس نصیبین قربندن کچر ونصیبینك غایت بساتینی چوقدر
دیرلرکه قرق بیك بستان قدر بونهر ازون در وبوشهره بیاض کل مخصوصدر اصلا قرمزی
کل بولنمز وجبل نصیبین اکا جبل جودی دیرلر که سفینه نوح التی آی وسکز کوندنصکره
بوطاغده مستقر اولدی عقاربی قتاله در ونصیبین غایت وخیمدر وخلقی سردر
قریه دارا بونده اسکندر دارا ایله جنك ایتمکله بو اسم ایله مسمی اولدی حالا بر قریه در لواء
سنجار دیار ربیعه دندر جنوبی نصیبین درو جبلی اخضب جبالدر وجزیره ده سنجاردن غیری
بلده ده نخیل یوقدر سنجار ایله موصلك بینی اوچ مرحله در سوری جبلك ذیلنده در وجبل سنجارك
شمالیسنده در بساتینی وقناة ایله جاری میاه کثیره سی وحماملری کوزلدر بیوتی واسعدر
وفرشی قصوصدر وهر اولنك التنده بحردن حوض مثمن واردر وسقفی احمر واصفر
واخضر وابیض بللور جاملر ایله در وانهار واشجار وترنج ونارنجی کثیردر حکایت اولنور که جاریه
سلطان ملکشاهك ارض سنجارده وضع حمل وقتی ایرشوب منجمین دیدیلر که اکر بوکون
وضع ایلمزسه ولدی ملك عظیم اولور وسلطان امر ایتدی جاریه یی معلقه قلدیلر صکره
سلطان سنجر متولد اولدی وبومدینه یی بونك اسمیله تسمیه ایتدیلر ملك اعظم اولدی ووالی
مصر عباس بن وعمر العنوینك قصری سنجار قربنده در عجیب البنادر بساتین ومیاه مشرفه
ایدی عباسدنصکره ملوك بوقصره نزول ایدردی سنجار قربنده چمل کدوك نامنده برکوه
واردر انك وراسنده خاتونیه دیرلر برکول واردر که تاوسطنده بر جزیره ایچنده برقریه عظیمه

واردر جزیره غربی سمتنده هواتیه دیرلر بر شهر واردر اوزرینه بر عظیم عمود نصب اولنمشدر انك ذروه‌سی جزئی شماله شیخ کندی قریه سی مزاری واردر لواء سعرد دیار ربیعه‌دندر بر جبل اوزره درز مینی هموار احاطه ایدر شط دجله نك قربنده در دجله نك شمالی شرقیسنده در ومیافارقین ایله سعرد بینی بر بچق کونلك ومیافارقین سعردك شمالیسنده در وسعرد ایله آمدك بینی دورت کونلك در وآمدك جنوبنده در واهل سعردك شربی میاه منابع‌دندر وسعرد جبال ایله محاطدر رزین ورمان وکروم کثیره سی واردر بر مشهور اوزومی که اکا شافعی اوزومی دیرلر غایت لذیذدر جمله اشجاری یغمور ایله مثمردر وسعرد موصلدن شرقی وشماله ما بینلری بش مرحله وسعرد دوز یرده در که آب بدلیس جنوبیسنده دوشمشدر باشقه بر نهر صغیری واردر آب بدلیس ایله جمع اولور قلعه زرقی بودخی بر دوز یرده در بوندن یوقار وآب بدلیس واقعدر کفندر اندن سهل یوقاروجه طاغلر ایچنده در لواء خرپوت بر کوه اوزره بر قلعه وقصبه در کوچك اوزره مشرفدر بر قضا وعمارتدر عظیم صحراسی واردر بونك نهایاتی پرتك وچمشکزك حدودینه پیوسته اولور بونکا حصن زیاد دخی دیرلر ملاطیه‌دن ایکی مرحله در اولو باد ناحیه سی بونکا تابعدر بونکا قریب شمیساط دیار مضردندر آمد وخرپوت بینلرنده واقعدر لواء ارغنی بر امارت وقضادر خرپوت ایله آمد اراسنده وقربنده بر جبال اوزره بر قلعه وشهردر نواحیسی واردر دامننده کوچك دیرلر بر بحیره واردر خرپوته تابعدر لواء سیورك بر امارت وقضادر آمددن قره جه طاغ وراسنده وفرات ایله شط ما بیننده بر صحراده واقعدر لواء چمشکزك نهایت فراتدن آمد طرفی کنارنده نچه نواحی یی مشتمل بر امارت وقضادر نفس چمشکزك بر قلعه سی واردر بر طاغ کوشه سنده فرات کنارنده اوکی کشاده بر صحرادر اوائل حالده بر عظیم ولایتدر که کردستان اندن عبارتدر حاکمی اوتوز ایکی قلعه واون بش ناحیه یه متصرف ایدی سلطان سلیمان زماننده ولایت تحریر اولنوب قصبه چمشکزك وناحیه صغمان وجزیره کفره وعادات اغنامی خاص همایونه الحاق اولدقدنصکره ولایت ایکی امارت واون دورت زعامت وتیمار تقسیم اولنمشیدی بعده‌ینه سلطان سلیمان ناحیه صغمانی افراز ایدوب بعض اولاد حکام چمشکزکه احسان ایتدیلر پس اول اوچ امارت بونلردر مجنکرد پرتك وصغمان پرتك بر اوجاقلقدر فضا جانبی کشاده وواسعدر جرمیك سیورك قربنده فراتك نوشار معبری مقابلی ایکی کوه اراسنده بودخی بر اوجاقلقدر جباقچور ارض روم طرفنده مراد صویی کنارنده بودخی بر اوجاقلقدر ترجیل حانیدن آمد سمتنده مراد قربنده بر جبل اوزره بودخی اوجاقلقدر ینبوقلی چای بو ترجیل جبلندن چقوب آب سید حسندن اشاغیجه‌ده شطه منصب اولور اتاق ترجیل قربنده قلعه موش وقلعه فلك وترجیل اراسنده بر صحراده واقعدر بودخی اوجاقلقدر صلات چای جبلی کوشه سندن پیدا اولوب ینبوقلی چای اشاغیسنده دوکیلور مفارقین آمد مقابلنده ایکی طاغ اراسنده الیون صویی دوپر وسنك صویی اوزرنده بر قصبه خرابه در میافارقیندن غلطدر جزیره ابن عمر

بنی

بنی امیه دن ثامن خلفا عمر بن عبد العزیز حضرتلری که عدالده معادل عمر بن الخطاب حضرتلری ایدی قلعه سی ساحل نهر شطده هنکام طغیان شطده نهر ایکی شق اولوب شهر وقلعه سنی احاطه ایدر لاجرم سنکدن سدلر ایتمشلردر که آب نهردن قلعه یه ضرر اولمیه وهمیشه آمد شد خلق چسره موقوف اولمغله بوکا جزیره تسمیه اولنمشدر وعمره نسبت ایله جزیره عمریه دینمشدر بو جزیره یه متعلق نواحی وقلاع که مشهورلری اسکی موصل مقابلی ناحیه کورکیل مستقر سفینه نوح علیه السلام اولان جبل جودی بو ناحیه ده‌در بو ناحیه ده ساکن اولان عشایر اکراد بونلردر شهرلوری شهرلی کورکیلی اسنوری بونلر اهل اسلامدر بنو یک کاون پورش هیورل بونلر یزیدیدر ناحیه برکه برکه عشیرتنه مخصوص ناحیه در قلعه سی واردر دخی برسبی دیرلر ناحیه اروخ اروخ عشیرتی ساکنلردر قلعه سی معتبردر ناحیه پروز دخی پروز عشیرتنه مخصوص قلعه سی واردر بونلر اوچ فرقه در جاسته ولانی بزم کرافان ناحیه بادان بونده کامرسی عشیرتی اولور دخی دوریادان دیرلر ناحیه طنزی بو ناحیه نك قلعه سنه کلهوك دیرلر بونده دخی کارسی عشیرتی اولور ناحیه فیلك بونده دورت قبیله اولور ناحیه طور ودخی ناحیه هیتم اکثر سکانی ورعایاسی ارمنیلردر بو ناحیه ده قبیله چلکی اولور غایت محصولدار ناحیه در ناحیه شاخ ارمنیلر اولور قلعه سی واردر دخی بونده شیلوی قبیله سی اولور ولطیف اناری اولور ناحیه قلعه تش ائل وقلعه ارمشاط بونده براسی قبیله سی اولور بونلر بختی عشیرتندر الك اعظم شعبه لرندندر ناحیه قلعه کیر بوکا قیز دخی دیرلر کارسی وقریشی قبیله لری بونده اولورلر بونلر طنزی عشیرتنه تابعلردر ناحیه دیرانده قلعه لارکه نواحی طنزیندندر بعض سکانی اعرابدر بونلر طهری وصغانی وبنی عباده طوایفی دخی اول سمتلك ارمنیلری اکثر عربی تکلم ایدرلر عشایر والرسانی بونلردر دنبلی نوکی محمودی شیخ تیزین نام دیکر بزنی ماسك دشکی نام دیکر رشی دخی مرسی الوتشی دیرلر منج نهرانی بیکانی بلانی مستوری شیرویان دوتورانی دخی اردنانی بونلر یزیدیدر ناحیه فنك جزیره قرشوسنده بر معمور قصبه در وقلعه در بونده جزیره بکلربکنك سرایی واردر بو قلعه کا عمادیه بکلربکنه ویریلور فنك عشایری بونلردر مجبوی شقاقی سیرانی کومیه کیخ جباقچوردن بدلیس سمتنه دوشر طاغلر اراسنده بر کوه اوستنده بر حکومتدر مراد صویی صحراسندن بچر اکیل کیغیدن آمد سمتنه دوشر طاغلر ایچنده بر قصبه وقضا وحکومتدر ایکی طاغ دره سنه دوشمشدر بو طاغك کوشه سنده منبع شط اول کوهده در لواء خزو بر معمور قلعه وشهردر ایکی جانبی طاغ بر کشاده وواسع دره یه دوشمشدر وایکی جانبنده طاغلردن ایکی نهر کلوب شهری کویا احاطه ایتمشدر شهر اول نهرلردن کرچه بعیددر لکن نهرلر اراسنده دوز یره دوشمشدر همان شهرك التی یاننده اول ایکی نهر بر اولوب بر طاش کوپری التندن بچر وحصن کیفا اشاغیسنده شطه قریشور نامنه آب ارزن دیرلر وبو شهرك اطرافی

فلك وصاصون وكفندر قلعه‌لرندن ومغارقيندن صاصون دكلو قيا ايله خزو اراسنده برجبل اوزنده برقلعه‌در الجبال جبل كاره برمعظم جبلدركه كردستانك اعظم جبالندندر شهر جزيره‌نك مقابلنده واقع اولمشدر جبل جودى بونك شعبه‌لرندندر وجبل جودى اوزنده مشرف هميشه قله سندن پوس وطمان وبرف وباران اكسك دكل ظلمات ايچنده كورينور حتى كمال علوندن سفينهٔ نوح عليه السلام بوجبلده قرار ايتمشدر بوجبلك بعض مواضعنده برنوع زنبور اولوركه قرنجه كبى سور آخارده يرايچنده قرصلر ياپوب بال ويررلر بغايت لطيفدر ارمغان كتوررلر وشمعى عنبركبى رايحه‌لودر وبعض مرتبه عنبر شمامه سى غناسنى ويرر اكثريا جودى طاغارنده بولنور جبل جودى بوجبل جزيرهٔ عمريه شرقنده اندن براينكى ساعتلك كه اصلا اوزرنده قسم شجردن اثر يوقدر بعضى كياه كنك وخزامى كبى اوتلرى بتر خاكى طاشلوجه وشوره درجانب شماليسنده بعض درەلرنده وقوبتى يرلرنده صيف وشتاده قار اكسك دكلدر بوجبلك ذروه سنده مستقر سفينه اولان محل معلومدر وزيارتكاهدر وانده برجامع وار دروسال بسال موسمى اولور وزوار وتجار كاور وبوجبلك ذيلنده قريهٔ ثمانين برقصبه كبى درانده برجامع وبرمدرسه وبعض خيرات واردر جزيرهٔ عمريه شرقيسنده ايكى ساعتلكدر اهل سفينه ابتدا بومحلده نزول ايدوب وبوجبل چاق موصلدن كورينور وجبال كردستانك هنگام صيفده وحصاد زمانلرنده مازو اغاجلرينه من دوشر اول طرف خلقى اندن عظيم منتفع اولورلر يازفصلنده دوشن يابسدر وپيراغه دوشر انك اغاجلرينك التنه كليملر دوشيوب اغاجلرى سلكمكله جمع ايدرلر وكردلر اكا كزنكوى ديرلر خرمن زمانده دوشن مازونك كندوسنه دوشر اول تازه سنى جمع ايدوب صو ايله قارشدرلر وقزغانلره قويوب قويوا ولنجه قينادوب بوكا كردلر جزك ديرلر الانهار نهر قره چه طاغ بوجبل كه شهر آمدك جنوبه ميل ايله خلفنده در لواء سيورك ايله آمد اراسنده در وبوندن نهر چقوب ديار بكركوپروسى اشاغيسنده شطه دوكيلور وقره چه طاغ اوجنده برجبلدن دخى كوكچه صو نام برنهر كه باشى ايكى شعبه ايكيسنك جزئى مسافه دن شعبه لرى جمع اولوب ونهر عظيم اولوب برطاش كوپروالتندن چقوب قره جه طاغ نهرندن اشاغيجه ده شطه دوكيلور آمدك بوجانبلرى وغربيسى كشاده صحرالردر السنه بوايالت عربى وتوركى وفارسى وكردى وارمنى لسانلرى تكلم ايدرلر وخلقى نك اهل اسلام اولنلرينك مذهبلرى حنفى وشافعيدر واكرادى ايكى فرقه دربرى مسلم كه مذهبى شافعيدر وبرى كافركه يزيديدر مسالك ديار بكردن حلبه چانقرا چايرى ايكى ساعت قزل ديه دورت ساعت قوجه طاغ اوچ ساعت الما لو اوچ ساعت اجى كوز اوچ ساعت عابدون طاشلو يولدر وصوق صويى واردر التى ساعت ونهر جلاب دورت ساعت رها بش ساعت اوج بيكاربدى ساعت سقف خانى نام ديكر بش ديه يوللرنده كوزل اشمه بيكارلرى واردر مشهد بيكارى مقابله سى اوچ ساعت كوزل يوللردر وصوق صولرى

صولرى واردر بيره جك قرب فرات ٥ ساعت نزيب ٢ ساعت مزار ٢ ساعت تل بشار ٤ ساعت عينتاب بومحله قريب درنيرشكن كوزل يولدر ايكى كوپروسى واردركه بريسنه تل قار نام كوپروسى چيلور ٦ مرج دابق ٣ ساعت يولى دوزدر بونده نهر عينتاب چقوب سلطان سليم غورى ايله بوصحراده جنك ايتمشدر بونده منزل مقابل مقام داود نبى عليه السلام كليس وعزاز بومنزل مقابلى بيننده اولان جبالك اوزرنده درجسر سموق ٣ بومنزلده عينتابدن كلن نهر اوزره كوپرودن چيلور نهر عميقدر ويوللرى طاشلقدر جبلان ٢ ساعت حلب ٣ ديار بكردن موصله قره كوپرو ٣ ساعت كوك صو بويولك اورتاسنده برخانك قربنده دورت بش صوق صولر يردن قينايوب يوللرى كوزلدر شهود بيكارى ٤ ساعت قوناغه كلنجه دره ايچندن كيديلور امادارد كلدر شيخ زولى ٣ طاغ وددره درحرزم ٥ ساعت قره دره ٥ ساعت نصيبين ٥ ساعت يولى دوزدر وطاشسزدر جراح صويى ٥ ساعت كدلك شماخى دورت ساعتدر اوچ دورت يردن صودن چيلور دلليكار التى ساعت صفوان صويى يوللرى طاشلو ودره‌لر ايچنده صولرخابور دورت ساعت يوللرى دوزدر كفر زمان التى ساعت مقابلهٔ كفر زمان بونده شط چيلور ابوسعيد اوچ ساعت نام ديكر ابوشعيه ولفسمه بش ساعت يوللرى كوزل جارى صولرى واز امابطاغى دخى وار اسكى موصل بش ساعت قره سيدى دورت ساعت جمال كندى اوچ ساعت كوزل يولدر مقابل موصل اوچ ساعت دياربكردن وانه اريه چايى ايكى ساعت قره ديه التى ساعت يطمان صويى بش ساعت خطو سكز ساعت اوس القرنى التى ساعت اشك ميدانى بش ساعت كفندر دورت ساعت بومنزلده دلكلو طاشدن چيلور برعظيم صحراسى واردر زمان اولده اوتوز ذراع طوللى واون ذراع عرضى ايكن اوچ آدم قدى قدر يوكسكلكده تحت ايدوب برطرفندن برطرفنه يول ايتمشلردر بتليس بش ساعت تاتوان بش ساعت كارموخ بش ساعت صوور دورت ساعت عادلجواز التى ساعت كتزك طقوز ساعت ارجيش اوچ ساعت قره كوى دورت ساعت بندماهى دورت ساعت جانيكل بش ساعت قاسم اوغلو چايى بش ساعت وان ايكى ساعت دياربكردن ملاطيه يه شلبه كويى ايكى ساعت قره كوپرى نام ديكر مالانى بومنزلده دوه بوينى نام محل آشيلور ارغنى التى ساعت صوچق يلاقى ٥ ساعت بومنزلده جبال شاهقه مرور اولنور ياخود بهره مارالتى ساعتدر كول باشى جبال شاهقه مرور اولنور بش ساعت قريهٔ مالقوج افندى نام ديكر قره باغتك التى ساعت يولى دوزدر كنار نهر فرات التى ساعت ملاطيه يدى ساعت ديكر دياربكردن ملاطيه اق دكرمندر صحراى ارغنى اون ايكى ساعت جبال شاهقه مرور اولنور قيزدره سى جبال شاهقه مرور اولنور قريهٔ خوخ خان سنان پاشا ملاطيه احوال ملوك وحكام فرس وروم وتكرار فرس وفرس طرفندن عرب قبائلندن بكربن وايل بعده عرب ملوكندن ملوك كنده دياربكردن ظهور ايلدى واتلردن ايتدا ضبط ايدن حجر اكل المراد بن عمرو كنده قبيله سندن واولوقت هجرتك ايكى يوز سنه سندن مقدم بعده

اوغلو عمرو بعده اوغلو الحارث بو حارث فرس ملکنه قباد زندقه یه موافق اولدی بو قبادک
عصرنده مزدک زندیق ظهور و نبوت دعوا ایدوب ناسه امر ایلدیکه امواللرینی بری برینه برابر
ویورلرینی شرکت اوزره ایلسونلر قباد بوزندیقلک دیننه داخل اولدی دخی الحارث اکا متابعت
ایتمشدر بعده وغلو حجر بو حجر مشهور شاعر امرئ القیس بابا سیدر بعده بنو اسد حجری قتل
ایتمکله دولتلری منقطع اولمشدر چون امرء القیس بباباسنک قتل اولدوغنک خبری کلدکده
بنی بکر و بنی تغلبه دن امداد الدی و بنو اسد ایله جنک ایلدی و انلری بوزدی والحاصل تکرار
عظیم جنک اولمشدر و انکوریه قیصرندن امداد الدقده مکر دشمنلر کیزلو بر آدم کوندرمشلر جامه
کیردکده زهرلو بر ثوب کیدرمشلر اندن فوت اولمشدر صکره حضرت عمر رضی الله عنه
عصرنده بو سمتی فتح ایتمشلردر بعده خلفاء عباسیه ضبط ایتمشلردر بعده دولت مروانیه دیار بکردن
ظهور ایلدیلر ابتدالری ابو علی بن مروان الکردی سنه اوچیوز طقسان ایکیده و آخرلری
منصور بن سعید و اول وقت دورتیوز یتمش سکز تاریخنده بعده فر وع سلاجقه دن بنو
ارتق بن اکسک بو ارتق ملکشاه بن الب امراسندندر ملکشاه عظیم عسکر ایله ارسال ایلدی
و دیار بکری ضبط ایتدی بعده تیمور کلدکده ماردینی محاصره ایتدی و فتح ایلدی و اول اطرافه
استیلا ایلمشدر صکره ارتقیه دن شهاب الدین بن احمد ضبط ایتمشدر و اول وقت ترکمان
طائفه سندن اق قیونلو که انلره بایندریه دیرلر انلردن ابتدا ظهور ایلاین علاء الدین طور غل
بعده فخر الدین قطلو بک بعده اوغلو قره ایلوک عثمان تیموره تقرب ایلدی و آمد و ماردین
و اول اطرافه نصب ایلدی بعده شاه اسمعیل سنه طقوز یوز سکزده بو سمتلره استیلا ایلدی
بعده آل عثماندن سلطان سلیم طرفندن فتح اولنمشدر ایالت رقه حالا اورفه دیرلر بر ایالتدر
حدودی شرقده موصل جنوبنده بریه سنجار غربنده فرات شمالنده دیار بکر التقسیم بنی
ربیعه جماسه دیر رحبه رقه رها نام دیکر اورفه سروج خابور دخی حران جلاب نیرج درا
دخی بنی قیس بو ایالت التیوز اللی اوچ قلجدر بکرمی سکزی زعامت التیوز اون التی تذکره لو
تذکره سز تیماردر جبه لولریله بیک دورتیوز عسکر اولور روها پاشا سنجاغیدر قصبه
خلیل علیه السلام و نمرود خلق ایچنده بو شهرده اولمق اوزره در لکن کتبده بابل
قریه لرندن کوشه نام قریه ده در اورفه شهرینک ایچ قلعه سی بر محل مرتفعده دیواری
اوزرنده ایکی عمود رفیع وضع اولنمشدر و دیبنده ایکی یردن وافر صو قیناییوب چقر
و کول کبی ممتد اولوب دوری یدی میل در اییر مقلوی اقربری طشره حصارک دیواری
دیبندن چقوب غربدن شرقه یوز ذراع قدر ممتد بر اوزون حوض کبیدر شمال طرفی باغچه لر
و جنوب طرفی جامع و تکیه و نهایتنده شیخ علی قصری که صو اوزرنده در حوضه ناظر در بی نظیر
مسیره اولمغله کبار وارد قده انده اکلنورلر جامع ایچنده اول صونک منبعی زیارتکاهدر حضرت
خلیل علیه السلام مقامیدر و صوچقدوغی یره یاپلمشدر زیارت اولنور و اول ایکی کولک
ایقلری ایکیشر اوچر دکرمان یوریدر شهرک وسطندن چقوب طشره باغچه لری

صقی

صقی ایدر و بو زیارتکاه بالغین کسه طتوب اکل ایتمز و صید ایدن آدمه البته بر ضرر اصابت ایدر او بله
مشهور و متعارفدر و شهر قربنده بعض تلال و جبال و عظیم مغاره لر وار در سو راخ سوارخ
طاشلو طاغلردر بی نظیر انار اولور بو اورفه خلقی غایت شجیع اولورلر قوچ حصار
رها ایله نصیبین اراسنده بر کوه کوشه سنده بر قصبه و قلعه در اول کوهدن بر صو چقوب
نصیبین طرفندن کلن نهره همان ینه قوچ حصار قربنده والثنی یانندن قاریشور و اول کوه
کوشه سنی طولاشدقده نصیبین صحرالرینه واریلور جماسه نهر فرات کناری غربیسنده
بر پشته اوزره بر قلعه در که جبل حمر بریه عربدن کلور بو محالرده فراتی قطع ایتمشدر
یوندن یوقروجه مقام علی رضی الله عنه اندن یوقروجه رحبه اندن یوقروجه بر پشته
اوزرینه دیرکه رحبه ایله برلوادر رقه نک مقابلنده واقعدر بر تل اوزره بر قلعه در قوچ حصاردن
و رقه قربنده و رهادن کلن صو ایله جمع اولان نهر بو پشته التندن فراته قاریشور لواء خابور
رأس العین ایله فرات اراسنده بر جبل اوزره ایکی قلعه واقعدر جبل مذکور رأس العیندن
منبع آب خابور اولان کرک قربندن فراته طوغری ممتد در نهر خابور بو جبلی دولشوب
اشاغی یانده فراته دوکیلور بو سمتده عرب بنی ربیشه که موالی دیرلر بو سمتده یازلار و قیشده
علیه سمتنده قشلرلر ماکسین خابور اوزره بر مدینه در قرقیسادن یدی فرسخ بعید در
سروج حالا رها ناحیه سیدر خرابدر حراندن بر مرحله در کثیرة المیاه والبساتین والفواکه در
انار و امرود و ایوا و اریکی لطیف اولوب بیره دن بر مرحله در حران دیار مضر دندر بر قدیم شهردر
سنه اوچ بیک اوچیوز یکرمی اوچده بنا اولنمشدر غایت بیوکدر حالا خرابدر بناء کنعانیوندر
عظیم و غریب آثارلری حالا باقیدر و بو شهرده بر تل وارد که مصلیٔ صابئین بو تل اوزره در
و بو تل ابراهیمه نسبت اولنور بو شهردن ایکی فرسخ قدر بعید رحبه بر جبل وارد ر مالک بن
طوق الثعلبی بناسیدر رقه و عانه بیننده فرات اوزره بر مدینهٔ مشهوره در حالا خراب
اولدی صکره رحبهٔ جدیده یی صاحب حمص شیره کوه بن محمد سنه یدیوز یکرمی برده
بنا ایلدی عراق و شامدن کلن قوافلک محطی ایدی رقه دخی رافقه دینلور دیار مضر دندر
فرات جانب شمال شرقیسنده در مقدما دیار مضرک قاعده سیدر حالا خرابدر بساتین
و فواکه انواعی چوقدر رأس عین دخی عین ورده دیرلر دیار ربیعه دندر ارض مستویه ده که
اوچیوزدن زیاده عیون صافیه چقار و نهر خابور بو عیوندن جاری اولور قرقیسا رقه قربنده
فرات و خابور اوزره بر مدینه در دیار مضردن جریر بن عبد الله البجلی بونده فوت اولدی
قلعهٔ جعبر دخی دوسریه دیرلر نعمان بن منذرک عبدی اولان دوسر بنا ایتمشدر
صکره جعبر قشیری بوکا مالک اولوب وانده چوق او تورمغله اسمیله مسمی اولدی بو قلعه
فراتک ساحل شرقنده واقعدر بالسدن بکرمی بش فرسخدر مقابله سنده غربیٔ فراتده
ارض صفین در که انده وقعهٔ معهوده واقع اولدی بو قلعه رقه دن یدی فرسخدر
اوصاف الزور بوک دخی دیرلر بوزور فراتک ایکی طرفندن بالسدن عانه یه وارنجه ممتد در

بوزورده بر توت اغاجلری اورمان کبی صیقدرکه ایچنه کیرملك ممکن دکلدر انجق نهر فرات
طرفندن هر بریسنك بر دار یولی واردراندن کیررلر وهر یولك داخلنده بر واسع یر اطرافنده
حصار کبی اول توت اغاجلری قوجقلامشدر واول یرلرده انواع طوایف اوبالرایله ساکن
اولمشلردر وبو طائفه ابریشیم چقاررلر نقل ایدرلرکه هر سنه ده بوزورلرده اوچ دورتیوز
کیسه مال حاصل اولور وبوزورده ساکن اولان طوائفك موالی عربنه ویرکولری واردر
وبونلردن اك باشی طائفه بنی سمکدر وبوزورده ارسلان وقره قولاق وهزبر وغیری حیوانات
اولور تنبیل الطابع غفلت اولنمیه که ایالت شهرزول بلادی اکرچه بوندن اقدم اقلیم جبل
یعنی عراق عجم فصلنده بعض مرتبه ذکر و بیان اولنمش ایدی لکن اشبو اقلیمك جزیره یه
واقلیم عراق عربه بعضا اتصالی اولوب اوصافی آتی البیان کردستان اولکه لرینه دخی
محسوب اولدوغندن غیری قانون و قاعدهٔ دولت علیهٔ عثمانیه اوزره مستقلا بر ایالت
اعتبار اولنغله بو محلده افراد بالبیان فاتمق مناسب کوریلوب ابوبکر بن بهرام الدمشقی
جغرافیاسنك عبارتی بو محلده دخی بعینه ثبت سلك سطور قلندی ایالت شهرزول
بوولایت عجم سرحدنده بر ایالتدر که اقلیم کردستاندن محسوبدر واکثر طائفهٔ کوران
ولایتلری اولور حریر سمتلری طائفه سهران دیاریدر کوران حکامی وامراء اردلان تصرفلرنده
ایدی اتلرکاه عثمانیانه وکاه قزلباشلره تابع اولمغله اکثر بلادی انلردن نزع اولنوب ایالته
الحاق اولنمشدر حالیا انلرحسن آباد نام قصبه یی دار الملك ایدنمشلردر که همدان قربنده
وشهرزولدن همدان یولی اوزره بر شهردر الحدود ایالت بغداد وایالت موصل وحکومت
عمادیه وحکاری وآذربیجان وعراق عجمه پیوسته اولور التقسیم اوتوز ایکی سنجاقدر
لواء اربیل لواء شماملك لواء حریر لواء کوی ابرومان اوشنی یاف برند بلقاص بیل
اوطاری جبل حمرین جنکوله دورامان نام دیکر داوران دولجوران سروجك سید بورنجین
شهربازار شهرزور عجور قلعه غازی کشان مرکاوه هزار مرد رودین مهروان شمیراه
قره طاغ چاغان قزلجه لواءبه لواء زنکه لراء کرکوك انجیران اوصاف بلاد شهرزور
سلفده اکه نیم راه دیرلردی یعنی مداینده آتشخانه آذربیجان یولنك نصفیدر بونی قبادبن
فیروز ساسانی بنا ایتمشدر دخی شیر فیروزدیرلردی زوری ارتق اولان حکومت اتمکله شهر
زور یعنی شهرزول دیدیلر عراق عجمده جبلدندر مدینهٔ صغیره در بلادی مراغه یه متصلدر
مابینلری التی مرحله درخلقی غلیظدر و بغداددن سکز مرحله در ودخی شهرزور قربنده
بر خرابه کنبد واردر اسکندر قبری در غالبا جوفی اولمق کرك زیرا والده سی تابوتله مقدونیایه
کتورلمشدر ودخی بو شهر حلواندن اون ایکی فرسخدر وموصلدن بش مرحله در حصار
کلعنبر که تخت شهرزوردر شهرزور صحراسنده واقعدر بو صحرا واسعدر نهایت شرقیسی
جنوبدن شماله ممتد طغلر اولوب طاغ دیبنده براجق دیه که دیبندن بیکارلر چقار وطاغده
بر دره دن بیوك نهر اقوب اول دپه قربنده صحرادن کچردپه اوزرندن نهر مزبور کنارنه وارنجه

مرحوم سلطان سلیمان خان بر قلعه بنا ایلمشدر ایچ قلعه مزبور دپه اوزرنده در طشره حصار
نهر کنارندن چوریلور سلفده شهرزور پاشالری اندهاوتوررلرمش شاه عباس مستولی
اولوب ییقمشدر عسکر قول قول دیزیلوب سنه بیك اوتوز طقوزده غرهٔ شعبانده بنایه
مباشرت اولندی مزبوردن نك نهایتی طاغ ایچنده ازرق جاز ومسکنی وخلط کلام مغاره سی
دیمکله معروف بوغاز واریدی که قپوسی اوکنده بارو وبر قلعه بنا اولنمش ظالم علی قلعه سی
دیرلر ظالم قلعه سی ایله کلعنبر اورته سنده دریا ایچنده ظالم قلعه سی قلعهٔ چرخ ظالم
دخی دیرلر بر پالچم بلند کوه سنکین کمرنده خدایی بر غاردرکه اشاغیدن طاشی اویوب
وکسوب نردبان ایتمشلردر و یر یر پنجره لر قومشلردر که ضیا کورینه مزبورسنك ذروهٔ عیوقه
پیوسته بر کوهدر و بو مغاره مقابلنده بر کوه دخی واردر که انده قلعهٔ یزدجرد دیرلر خرابدر
بو ایکی طاغك دپه سندن بر صو کلوب شهرزور دوربینه چکیلوب کیدر شهرزور نهری
بودره نك اغزنده در اربیل بلاد جبلده قاعدهٔ بلاد شهرزوره مدینهٔ محدثه در ونهر زاب
صغیر ونهر زاب کبیر بیننده در اربیلدن موصله ایکی مرحله در واربیلك داخل سورده
مدینه نك بر جانبنده تل عالی اوزره بر قلعه سی واردر واربیل ارض مستویه ده در وار بیلك
قنوات کثیره سی اولور وایکی کاریزی جامع ودار السلطنه ایچون مدینهٔ اربیله داخل اولور
و بلاد جبل عامه قتنده عراق عجم دیو معروفدر سلفده بو شهرك صاحبی ترکماندن ابوسعید
کوکبوزی بن ابوالحسن علی ولقبی ملك معظم ومظفر الدیندر بو مظفر الدین فعل الخیرده
مشهوردر سائرا فاقده بو مرتبه فعل خیرده بونك کبی ایشیدلمدی نقل ایدرلرکه اربیل ده
هر کون فقرادن چوق آدم جمع اولوردی وهر کسه حالنه کوره احسان ایدردی حتی قیشده شتا
کسوه سنی باشقه ویرردی وکذلك صیفده نفقه دن غیری ویرردی وعمیان ایچون باشقه
بر خانه بنا اتمشدر وانلره نفقه تعیین ایتمشدر دخی طول عورتلره باشقه رباط ایتمشدر
وانلره دخی نفقه تعیین ایتمشدر دخی اصحاب مرض ایچون بر دار الشفا بنا اتمشدر وانلره
لازم اولان شیٔ تعیین اتمشدر ودخی بر رباط لقیطلر ایچون بنا ایتمشدر وامزکلر
ارضاع ایچون اوشقلره تعیین ایتمشدر ودخی بر عظیم مسافرخانه مسافرلر ایچون خارجدن
کلن آدملر انده قونرلردی وانلره صباح واخشامده یمکلر تعیین ایتمشیدی حتی اول مسافر
کتدکده کندی حالنه کوره بر احسان ویرردی و بر مکلف مدرسه بنا ایتمشیدی وحنفیه
وشافعیه دن مدرسلر تعیین ایتمشیدی وکاهیجه اول مدرسه یه کلوردی وطالبلره
مکلف سماط چکردی ودخی صوفیه ایچون بر عالی خانقاه بنا ایتمشیدی وهر سنه اسکله ره
ایکی دفعه وافر مال ارسال ایدردی اسیرلری کفار الندن قورتارمق ایچون ودخی هر سنه
طریق حجه بر متعین ادم نصب ایدردی ویولده فقرایه صو وطعام اولشدرردی وحرمین
شریفینه هر سنه بش بیك التون ارسال ایدردی ومکه ده بعض آثاری واردر وجبل
عرفاتك ابتداء صویینی اجرا ایلدی واول طاغده بر قاچ برکه صو ایچون بنا ایتمشدر

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مولود شریفنه عظیم اهتمام ایدردیکه وصف ایتمك بر وجهله
ممکن دکلدر نقل ایدرلرکه بو مولد شریف ایچون بغداددن هر سنه وجزیره وموصلدن
وسنجار ونصیبیندن وبلاد عجمدن واول اطرافده خلق وعلمادن وصوفیه‌دن ووعاظدن
وقراء وشعرا وغیری اربیل شهرینه کلورلردی ومولوددن برآی قدر مقدم تخته‌دن یکرمی
قدر قبه نصب ایدردی که هر قبه بر قاچ طبقه‌در واول قبه‌لری انواع زینت ایله تزیین ایدوب
طبقه‌لرده خواننده‌لر وارباب معارف هر کس معرفتنی انده اجرا ایدرلردی واول مدینه خلقندن
الیشی وریش قالقردی واول قباب قلعه قپوسندن تا خانقاه قپوسنه وارنجه ایدی هر کونه
صلوة عصردن صکره مظفر الدین اول قبایه اینردی واول خواننده‌لری وخیال ظللری
تفرج وتماشا ایدردی وکیجه‌ده خانقاهده قالوردی وانده سماع ایتدررردی بعده صباح
نمازنی قلدقده صیده کیدردی وهر کون بویله ایدردی ومولود شریف کلدکده واقف
ایلدن وبقردن وغنمدن سازوسوز ایله انده‌کی میدانه کتوررلردی وانده بوغازلیوب
انواع اطعمه طبخ ایدرلردی ومولود شریف کیجه‌سی اخشام نمازی قلندقدنصکره قلعه‌ده
سماع ایدرلردی بعده قلعه‌دن عظیم موملر ایله وچراغان ایله خانقاهه کلوب صباح اولدقده
بر عالی تخت اوزرینه اوتورردی وجمیع اعیان واشراف واکابر وغیری جمع اولورردی ومکلف
ایکی سماط چکیلوردی بری خلق ایچون وبر سماط خانقاهده چکیلوردی بعده سماع
ایدرلردی وواعظلر وعظ ایدردی بعده علمایه وصوفیه‌یه وغیریلره مرتبه‌لرینه کوره
خلعتلر وعطیه‌لر ویرردی هر سنه بویله‌جه سنه ایدردی نقل ایدرلرکه مظفر الدین اصلا
بر مصافده مغلوب اولمدی دائما لطف حق ایله غالب اولوردی سنه التیوز اوتوزده رمضانك
شریفنك اون سکزنده وفات ایدوب وصیت ایلدیکه مکه‌یه کوتوروب انده دفن اولنه
کتوررکن بر مانع ظهور ایلمکله کوفه‌ده مشهد قربنده دفن اولنمشدر وخاتونی ربیعه خاتون سنه
التیوز قرق اوچده وفات ایدوب دمشقده سفح قاسیونده بنا ایتدیکی مدرسه‌سنده دفن
اولندی ومدرسه‌یی حنابله‌یه اوزرینه وقف ایلدی قلعهٔ کشاب نواحیٔ بلاد جبله
قلاعندندر نهر زاب ایله شط بیننده بر قلعهٔ صغیره‌در زاب شطه منصب اولدوغی موضعه
قریبدر واربیلدن جانب غربنده ایکی مرحله بعیددر کرکوك موصلدن ایکی مرحله شرق
طرفنه بعضی تلال ایچنده زمین همواره واقع اولمش طپراقدن بر قلعه‌در جمله شهر سوری ایچنده در
حصاردر بیندن نهر یجرحالا بو قلعه‌ده شهرزور پاشالری اوتورردار الملك اعتبار اولنمشدر قلعه
مهربان همدان یولی اوزرنده اولان بوغاز قربنده بر قلعه‌درکه بیوکسك یارنهایتنده واقع اولمشدر
حصارك اردی شرقه بوغازه طوغرو طاغلردر وشمالی کوله طوغری دوز صحرادرکه وادی
دونوب بوغازه کیدر بو وادیدن نهر صغیر اقوب کوله دوکیلور سازلو وبطاقلو یرلردر کچیدی
واردر دوجوران کرکوکدن بغداد وشهرزور سمتلرینه ممتد چولدر کرکوکدن شهرزوره
کیدلسه چولك نهایتندن دربند ایمان شاهه واریلورکه من بعد جباله واصل اولنور

بو

بو دوجوران دربند مذکور وراسنده دوزیرده برلوادر دربندك صاغ طرفنده اولان جبل
همخی برلوادر قرجه طاغ دیرلر هزارمرد بودخی دوجوران لواسی صحراسی نهایتنده
بو طاغ اوزره برلوادر شهرو بازار شهرزور طاغلرنده وقربنده صحرایه مشرف بر طاغ
اوزره برلوادر غازی قران بودخی طاغلر ایچنده برلوا وقلعه‌در قزلجه قلعه شهرزوردن
عراق عجم طرفنده دربند چغان وراسنده بر مشهور ومعتبر قلعه‌در یلنکان بر قلعه وقصبه‌در
قزلجه سمتلرینه دوشر قلعه‌سی بر بلند کوه اوزره‌در اصل دارملك امراء کوراندر قلعه‌سی
یوکسکدر جنك ایله النمق محالدر شهمران شهرزور دوزی قبله‌سنده بر کوهك
کمرنده یوکسکدر بردوز یرده بر قصبه‌درکه نهر دیاله التندن یجرا صمدن نردبان ایله صعود
ونزول اولنور سروجك شهرزور طاغلری ایچنده بر قلعه‌در ونواحیسی چوق برلوادر
مرکوه کرکوك چولی نهایتنده دربند ایمان شاهدن صول طرفده بر دربندکبی یرده برلوادر
قلعهٔ بلبان برکول اوزره بر عظیم قلعه‌در حریر قربنده‌در بو کولك اپاغی همان قربنده
التون کوپری صوینه قاریشور اوشنی ولایت حریر وراسنده طاغلر ایچنده برلوادر سماقلو
حریر قربنده سماقلو طاغی اوزره برلوادر بونك التی یاننده دوزده لواء اورکانی طائفه‌سی
واردر قلعهٔ کلدیم ظالم قلعه‌سی طرزنده درکذلك اورمان قلعه‌سی بویله‌در الکن قصبه‌سی
قلعه التنده بیوکسکده واقعدر دخی بوسمتلرده نوی نام دیکرنوین ومشیغله وحسید میوه
وکوره وویلك ومابکر قلعه‌لری اولور اوصاف حریر بردوز صحراده کوهنه قریب
بر قلعه‌سز قصبه‌در قدیم وحادث جوامع وحماملری واسواقی واردر حریر طپراغنه دخوله
بر صعب راه واردرکه چارده نوآردیرلر اوچ سنکستان طاغ دره‌لری جمع اولوب یولی قطع ایتمش
ایکن فاصله یرلری دیوار عریض ایله یول ایتمشلردر وبالجمله ایکی طاغ اراسنده برولایتدر
اول ایکی کوه‌دن‌سی اوکنه عرضا بر جبل دخی دوشمشدرکه سماقلو دیرلر بو ولایت نیجه نواحی
وقلاعی مشتمل درکذلك دوین بونك ملحقاتندن برولایتدرکه اول ایکی طاغك بربسی
واراسنده بردوز صحرا واردر نهایتی بنه کوهه منتهی اولوردوین اول مابینه اطلاق اولنور
قراونواحیسی واردر وبو ولایتلر آذربیجان سمتلرینه سرحد ولایت عثمانیاندر روبین جبال
ایچنده بنام قلعه‌در حریردن سرحد طرفلرنده درحریر نواحیسی بونلردر آوان ویا لکان وبایان
ودخی سماقلو وشقاباد درناحیهٔ اوانك برقلعه‌سی واردرکه اطرافی سنك سرخدر اوائل حالده
سهران حکامنك اولی اوانك قلعه‌سنی تسخیره شروع ایتدکده محاصره ایدنلر اول قزل
طاشی اراسنده جنك ایدوب خلقی سرخه نسبت ایدوب سرخانه معنا سنه سهران
دیدیلر که تعبیر کردیدر قلعهٔ هربیل وبایان قلاع متینهٔ کردستاندندر شرف اوغلی
سلیمان بك که کبار امراء حسن بك اق قیونلیدندر عمادیه قلعه‌سنی محاصره ایدوب قیش
کلمکله ضروری بلا فتح قالقوب سیروی ناحیه سنه قشلامغه کتدکده عز الدین
شیر بك که اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حسن بك تصرفنه دوشوب کندو

ایله

بایان قلعه سنده متحصن اولمشیدی بو طالع شایان بك مر قومه خبر کوندرکه مادامکه
قلعهٔ عمادیه وقلعهٔ کورکیل وقلعهٔ سنوی بازوکی وقلعهٔ بایان شنبو بزلرك اللرنده اوله
اصلا سزلردن بیم وباکمز یوقدر حکام حکاری شنبولقبی ایله یاد اولنور والحاصل بایان
قلعه سی جزیره قربنده واندن جزوی جنوب وشرقنده ودربند پشت دیرلر بودربند
اوکنده برکوچك کولك کنارنده قیسنده برقلعهٔ متینه دراوکنده اولان کولك اياغی طرف
جنوبیدن بلبان ولواء کسمتا نه دن کلن نهره بنه شهر قربنده قاریشوب جانب غربنده لواء
دورکانی ولواء سماوکو دوزلر بنه اوغرایوب اربیل غربیسندن چروزبیار ناحیه سندن
بووکلن نهر ایله شطه قریب یرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوکیلور اربیلدن
یه قارووده بوصوایکی چتال اولوب مابیننده براطه قالور وبنه قاوشور اول اطه ده قریهٔ
التون کوپریسی دیرلر برقریه وارد دخی بوسمتلرده برقاج قلعه وارد که بونلردر چنار خوشتیو
وزنجیره وشرقبو وباسکی ووران وپان وپرتد ولعل آب وبازیل باقی احوال بلاد کردستان
وان اوصافی آخرنده ذکر اولندی ولایت کردستان بواکراد حقلرنده اقوال مختلفه
واردر بعضیلر اکراد عربدن منشعب اولمشدر دیرلر بعضیلر ضحاك ماران اومو زنده اولان
زحمته کونده ایکی آدم مغزی بشورمکله علاجه بشلدی هرکون ایکی آدم قتل اولنوب
خلقه ظلم اولنوردی تاکه بوکاره موکل اولان شخص مرحمت ایدوب کونده بریسنی قتل
ومغزینی برمقدار کوسفند مغزنه خلط ایدوب ضحاکه کوندرردی اول بیکناه فقیرلردن
بریسنی نهانی ازاد ایدردی انلر دخی تلال جبالده تعیش ایدوب آهسته آهسته جمع کثیر
اولدیلر وتناسل ایدوب وکرد لقبیله موسوم اولدیلر ودخی بواکراد دورت قسمدرکه
انلرك آداب وعادات ولغاتی متغیره در کرمانج لر کلهر ان کوران وابند اولایت کردستان
هرمزدن چاق ملاطیه ومرعش حدودنده منتهی اولور شمالیسی ولایت اران وجنوبیسی
موصل وعراق عربدر وبوطائفه اکثری شجیع ومتهور ومتکبر وحرامیلق وقطع
طریق مقوله سنی کندولره نسبت ایدوب تفاخر ایدرلر وطوایف اکرادسنی وشافعی
المذهبلردر انجق اولوسات موصلده وشام سنی وتاسنی وخالوی عشیرتلری که یزیدی
مذهبلردر وکندولری شیخ هادی مریدلرندن عد ایدرلر مزبور خلفاء مروانیه دندر یزیدیلر
تصوف مسلکندن طریق ضلالته دوشمش زندقه والحادیدرلر اکثری جهله در مشایخ
نامنه ایچلرنده قره صاریغورو بوجهتدن قره باش دیمکله معروف اولمش انلرده هیچ
اصلا نسوانی قاچرمزلر وانلردن جنتده مواضع اشترا ایدرلروشیطان ویزیده بلکه جمله
اشیایه لعندن اجتناب ایدرلر وشیطان برملك مقربدر دیرلر واعتقاد فاسدلری شیخ
هادی بزم صوم وصلاتمزی در عهده ایتمشدر روز قیامتده بلاحساب جنته داخل ایدر
دیرلر علمای ظاهر ایله بغایت عداوت اوزره لردر واکراددن نیچه علما کرچه ظهور ایلمشدر
اما معارف سمتنه سلوك ایتمامشلردر مثلا حسن خط وشعر وانشادن بی بهره لردر
وظاهرا

وظاهرا لفظ کرد شجیع وبهادر معناسنه در اکثر مشاهیر شجیعان زمان بوطائفه دندر
رستم زال وبهرام چوبین وکرکین میلاد روپهلوان فرهاد وشیرین که کلهر طائفه سندندر
امثالی کبی وطائفه اکراد هرکز متابعت واتفاق اوزره اولمزلر چونکه صیت وصدای نبوت محمدی
ملوك اطرافه داعیهٔ انتساب ایتدیلر اولزمان حاکم ترکستان اولان اوغوزخان دخی بغوز نام
کرد کریه المنظری بطریق الرساله آستانهٔ سعادت سید الثقلینه ارسال ایلدی چون
ایلچی کریه منظور نظر سعادت خیر البشر اولدی شکلندن تنفر بیوروب عشیره وقبیله سندن
استفسار بیوردیلر طائفهٔ اکراددندر دیدیلر بیوردیلرکه حق سبحانه وتعالی بوطائفه یی
اتفاقه موفق ایتمیه زیرا بو عالمی بونلرك اللرندن خراب اولسه کرك پس من بعد بوطائفه
برسلطنته نائل اولمدیلر اکثری سفاك وبی پاك ودیت قتل نفسه یا براسب ویا برکاو
ویاخود برایکی کوسفند یاخود اقرباء قاتلدن مقتول طرفنه قیز ویرمکله مصالحه اولنور
وبوطائفه نك اکثر دورت خاتونی اولوب حکام کردستان اراسنده صاحب عشایر کثیره
اولنلر عشیرت اسمیله یاد اولنوب صاحب قلاع اولنلر اول قلاع اسمایله شهرت شعار اولمق
رسمدر مثلا حکاری وجزیره کبی واکثر سلاطین بوطائفه نك اولکه لرینه طمع ایتمیوب
بونلرك مجرد اطاعتلری ایله قناعت ایتمشلردر بعض آل عثمان وبعض شاه عجم سرحدی
واوجاقلق وحکومت عنوانیله معنون اولان کوردستاندر واصل جبال کردستان
فارس وکرمان حدودندن اخذ ایدوب وان وارض روم جبالنه اولاشور جبال عظیمهٔ
مسلسله ومتصله درقارا کسك دکلدر ونیچه مواضع عیون وانهار کبار ونزهه در کردستان
اون سکز ولایتدر هواسی معتدلدر سابقا انشاه زماننده حقوق دیوانیسی ایکیوز تومن وبیك
بشیوز دینار ایدی النواحی الانی هواسی خوب اقر صولو برقصبه در شکارکاهی فراوان
برناحیه در البستر برشهر وسط ارانده از وخش نام برآتشخانه واردر بهار دخی برقلعه در
سلیمان شاه زماننده دارملك ایدی حقشیان نهر زاب کنارنده برمحکم قلعه دردربند تاج خاتون
برشهردر حالا خرابدر دربند زنکی هواسی معتدل صولری وافر خلقی ناپاك قومدر دربیل
آب وهواسی لطیف برشهردر دینور عراق عجمده ذکر اولندی رکذلك شهرزول وکیکور
ودخی سلطان جمجال آباد نام دیکر سلطان یارمنجان پای کوه بیستونده برقصبه در اولجاتیو
سلطان بنا ایتمشدر هواسی خوبدر کرمان شاهان کتبه قرماسین یازیلور بهرام بن
شابور بنا سیدر قباد بن فیروز تجدید ایلدی وبرقصر یاپدی اوغلی انوشروان انده بردکیه
یاپدی یوز ذراع طولی وعرضی وار ایدی فغفور چین وخاقان ترك ورای هند وقیصر روم
ایلچیلری انده جمع اولدیلر حالا قریه در وشیدیز که خسرو پرویزه دوزمشدر اکا یقین درانك
صحراسنده بر باغی واردرکه ایکی فرسخ طول وعرض ساحل وبیلا میوه سی انده اولوردی
وخارجی علفزار ایدی وحیواناتی چوقدر کرند وخوشان ایکی قریه در حلوان کریوه سی
باشنده کرند خرابه خوشان معمور اولوب معتدل هواسی وطاغدن کلور صولی ومرغزاری

وباغستانی وار درماندشت بر صحراده اللی پاره قریه یی مشتمل ولایتدر هواسی معتدل
صویی قریشه اولان طاغلردن کلور مرسین بر قلعه در یاننده قصبه سی و وافر صویی واردر
وهواسی معتدلدر وسطام شهر یزك برابرنده هواسی معتدل بر بیوك قریه در صویی کوه
بیستوندن کلان رود کولکوددندر توزخرماد برلر بر قریه واردر نخلستانی فراوان بر سبز
وخرم قریه در بر قبه نك التندن براجی صو چقار صوا یاغی النده بستان اوجاغی کبی چقور
چقوریرلر اتمشلر انلره بو صودن صالوب جمله سی لبا لب اولدقدنصکره صویی ینه اسکی
مجراسنه صالرلر برایکی کون اول چقورلرده صو طورمغله صافی طوز اولور وبو صو نفط
یاغیله قاریشق اقار سیلره الوب بر مقدار طوردقده یاغی اوزرینه کلور اوزرنده یاغی
جمع ایدوب صویی دوکرلر وکرکوکدن برایکی منزل اشبو طوزخرماتوه در بغداد جانبنه
دوشر ودخی کرکوکده برایکی ساعتلك یرده کورکور باباد برلر بر کوچك دپه جك واردر اوزری
ایکی خرمن یری قدردر دوزدر واول محلك هرنه موضعنی قازسه لر همیشه آتش ظاهر اولور
مثلا سیره کیدنلر اول موضعده بر جزئی یری قازوب اوزرینه قزغان وتنجره لرین قویوب
طعام طبخ ایدرلر همان قازلمغه بشلدیغی کبی علولر پیدا اولور ومصلحت تمام اولدقده اول
موضعه برپاره طپراق آتی ویررلر آتش وعلو کورنمز اولور بوندن بر مقدار غربه بر نهر صغیر
واوج عدد نفط قیولری واردر اوسته نفط التی صودر اندن مراد ایدنلر الوب استعمال
ایدرلر وکاهی سیر ایچون بونلرك بریسنه بر مقدار یانمش بنبه ویاخود بزالقا ایدرلر قیونك
ایچنده عظیم هنکامه پیدا اولوب منارلر کبی علو عیوقه پیوسته اولوب چشم عبرت بینه
تماشا آتش اولور بو حال اوزره دخان بر زمان طوروب نفط چاه فنا بولوب آتش
منقطع اولور وبونك قربنده بر زفت منبعی واردر زفتی اقوب صحرایه یایلشدر آدم وجانور
اوزرینه اوغراسه یاپشوب قالور بو زفتی قوم ایله خلط ایدوب حمام فرشلرینه استعمال
ایدرلر دخی سفینه لره استعمال ایدرلر باقی نواحی بونلردر کلوش شکاس هاوار سیمان
راودان تغسو شمیران تذییل الطابع فصل ٤٣ در بیان اقلیم عراق عرب قرق اوچنجی فصل
آقالیم عرفیه دن اقلیم عراق عرب بیاننده در لفظ عراق کتب معتبره ده کسر عین
مهمله وفتح راء مهمله وبعده الف وقافله ضبط اولنمشدر حدود غربیه جزیره وبادیه جنوبیه
بادیه وبحر فارس وخوزستان شرقیه بلاد جبل تا حلوانه وارنجه شمالیه ینه بلاد جزیره ایله
تحدید اولنوب اقلیم عراق عربك طولا وجنوبا وشمالا مسافهٔ امتدادی حدیثه دن دجله
ساحلیله عبادانه وارنجه درکه نهر مزبورك بحر فارسه مصبیدر عرضی شرقدن غربه قادسیه
دن حلوانه وارنجه درکه بو تقدیرجه اقلیم مرقوم بصره وبغداد ایالتلرندن عبارت اولمش
اولور ایالت بصره آل عثمان عراق عربه استیلا ایلدکده بصره اوجاقلق طریقیله آل عثمان
طرفندن ضبط اولنوردی چاق سنه بیك یتمش طقوزده آستانه دن پاشالر کتمکله
بو ایالت نیجه الویه ونواحی یه تقسیم اولنمشدر الحدود شرقیه بحر فارس وحدود
قزلباش

قزلباش شمال ایالت بغداد جنوب احسا بلادی غرب بلاد کوفه ونجف سنجاقلری
وقلاعی بونلردر ایوعرنه بصره رحمانیه زکیه قبان قطیف مدینة القلاع قلعهٔ
بوکردلن قلعهٔ سویب قلعهٔ سعید قلعهٔ قورنه قلعهٔ جدیده کوت داودیه کوت
ابو منصور قلعهٔ شرش قلعهٔ براغ نواده قلعهٔ نهر عنتر قلعهٔ مدینه قلعهٔ صالحیه
کوت ابو سوید قلعهٔ دادبن سعد کوت بحران قلعهٔ منصوریه قلعهٔ فتحه کوت سوره
قلعهٔ عقارا قلعهٔ شالوشیه کوت معمر قلعهٔ ارسلانیه قلعهٔ دخنه اوصاف بصره
حضرت عمر خلافتنده سنه اون دورتده حضرت عمر امریله تجاوزن حد عراقده بنی فارس
ودیار عرب مسلمین ایچون بر مدینه اولمق فرمان بیوردقلرنده عتبه بن غزوان طرح
وبنا ایلدی وقصبدن بر مسجد بنا ایلدی وسکزیوز آدم ایله آنده اقامت ایلدی وابتدا
خطبه یی عتبه بن غزوان اوقودی بر خطبهٔ مشهوره در صحیح مسلمده مثبتدر بو شهر
بر مستوی ارضده واقعدر بوکا قبة الاسلام دیرلر شرقیسنده انهار کثیره واردر غربیسنده
شط مصبی قربنده جزیرة العرب طپراغندن در جبلدن کلان نهر فیض اوزره باغلو
وباغچه لو دار الملك ولایتدر وهند وسائر بلادك متاع عینله موسم ایله عظیم کمیلر کلمکله بندر عظیم
اولمشدر وبصره نك غربی وجنوبیسنده بر جبل واردر اکا سنام دیرلر وجنوبی وغربیسی
بریه در وشرقیسنده انهار کثیره واردر بر زمانده سکز بیك قدر نهر وارایمش که اراضی
انکله سقی اولنورمش ویدی بیك قدر مسجد وارایمش وبصره ده نهر ابله که طولی اون
ایکی میل اطراف وجوانبی قصور وبساتین ابله متصل واحد وجمیع انهار بصره که شرقی
طرفنه محیطدر وبعضی بعضنه منصب اولوب واکثرینه مد وجزر داخل اولوب اول حالده
میاه وانهار طاشوب مزارع وبساتینی سقی ایدر جزر ایندکده انهار حسب العادة جریانه باشلر
بصره نك نخلستان وبساتیننه نظیر اولنمز اصناف کثیره خرماسی واردر وبصره نخیل
وشیاه وحمامه ایله سائر بلاددن ممتازدر وبصره کوفه دن سکسن فرسخدر ودجله دن
بوکا ایکی نهر شق اولنمش بری نهر ابله بری نهر معقلدر بو ایکی نهر مجتمع اولوب بصره اوزره
ممتد اولور وبونلردن انهار کثیره منشعب اولوب ناحیهٔ عبادان وغیریٔ سقی ایدر وبصره نك
طولی نهر اوزره ممتد اولوب بعض دور ابنیه سی بادیه طرفنه دوشر وبو طرفدن بر قپوسی
واردر که اندن تا نهره دك اوچ میل وبونده اوچ جامع لطیف واردر وجامع طاش دیرکلر اوزره بنا
اولمشدر بری دخی بادیه قپوسی یاننده درکه جامع قدیمی بودر بری دخی طرف بلده ده واقع
اولمشدر ودخی بر جامعی واردر که عبد الله بن عامر کریجدن یاپمش ایدی حضرت امام علی
رضی الله عنه توسیع بیوردیلر اوچ سوق مشهوری واردر بری قطع الکلا نهر اوزره در ودخی
سوق الکبیر وسوق بابل وجمیع اسواقی لطیف وبینظیر حماملری واردر وجنوبیسنده
بر وادی واردر اکا وادی النساء دیرلر زیرا نسوان بو وادی یه چقوب التقاط کما ایدرلر وجبل سنام
بصره دن نصف مرحله درو آبی شوردر زیرا بحردن مد کلوب بصره دن اوچ کونلك

يوقاروكيدر وماء شط بصره حذاسنه منتهى اولدقده ماء بحر اكا قاريشوب تلخ اولور
وبصره ده اقطان والبان ولحوم وخضروات وتجارات فراواندر وبصره ده حضرت طلحه
وزبير وانس بن مالك مرقد شريفلرى اولدغندن ماعدا مزارات اصحاب وتابعين وكباردن
چوقدر وبساتين بصره يرلرى مرتفعجه دوشمشدركه مد بحر كلدكده آب شط مرتفع اولوب
سقى اولنوراچق يرلرى مد وجزر سببى ايله شوره زميندر وضبط انسـاب خيل وقيون
وحمامه غايت معتبردر مثلا خيل نسبى ضبط ايدوب طرفين معلوم اولمين مهره
هركز اعتبار ايتمزلر وآت بيع وشراسنده طرفين فلان بن فلاندر ديو شهود ايله اثبات
ايدوب وانسـاب غنم دخى مضبوطدر ومعتبردر وانلر غنم العبديه دركه عبد قيسه
منسوبدر ديرلر كه حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم وفد عبد القيس
كلدكلرنده انلره دعا ايتدى وانلردن بركسنه اسمى عباده ايدى حضرته ديمشدركه
يا رسول الله بن غنمى سورم ديدى حضرت دخى بر قوچى قولاغندن مبارك اليله طوتوب
اول آدمه ويردى حضرتك صلى الله عليه وسلم طوتدقلرى قولاق مبارك پرمقلرى مقدار
يره دوقنديسه قولاقده اول مقدار بياض بر حلقه كبى نشان اولدى اول آدم دخى بحرين
ولايتنه واروب مزبور قوچى تخملق ايچون كندو شياهنه چكدكده حاصل اولان شياهك اول
بياض حلقه قولاقلرنده نشان اولدى وانلره شياه عبديه مسمى اولدى الان قولاغنده
اول بياض نشانى اولان اول سلسله دندر بصره قومى بو جنس قيونلرى بحرينده كتورمشلق
وعظيم رغبت ايتمشلردر حتى ديرلركه بو جنس بر شاة اللى التونه بالغ اولوب فروخت اولنوردى
واكثر اول بياض حلقه قوچ قولاغنده بولنورسه دور تيوز التونه الورلردى ودخى كوكرجنلر
بر مرتبه معتبردركه بر حمامه يدييوز التونه بيع اولنمشدر مختار دجله اوزرنده بصره دن
بر مرحله وعبادان قربنده بر مدينه دركه معتمد خليفه زماننده بو بلده دن خروج ايلدى ومهتدى
زماننده قتل اولندى مشان بلدهٔ صغيره در بصره نك فوقنده كثرت نخل ايله معروفدركه دنيا
مسيره لرينك بر مد وحيدر ابله دجله دن ابله يه كيدن نهرك اغزنده در مدينهٔ صغيره
خسنه دربر حدى بصره يه وار نجه نهر ابله در وبر حدى دجله دركه نهر ابله بو دجله دن منشعب
اولور وابله اوزره دونر ونهر ابله عمودى عباداندن بحره منتهى اولور ونهر ابله نك طولى بصره
وابله بيننده دورت فرسخدر ونهر ابله كنارنده قصور وبساتين متصل كويا كه بستان واحددر
جميعا بعض بعضنه كيدر خرق واردر قچن مد بحردن كلوب ماء نهر ابله هر خرقه تراجع ايدر
وابله بصره نك جهت شرقيسنده در وملوحت ماء بحر امتداد بحر وقتنده نهر معقل اغزنه
واصل اولور معقل بن يسار حضرت عمر رضى الله عنه زماننده حفر ايتمكين نهر معقل
ديمشدر ونهر معقلده نصكره ملوحت ظاهر اولمز وابله ايكى جانبدر برى شرقى برى غربيدر
وشرقيسى قديما شاط عثمان ديمكله معروفدر عثمان ابن ابان سنه الثيوز يمشده دورتنده بو جانب
عامرى ايدى وبونده اشجار وانهار واردر وبو جانب دجله اوزره در وانهارى دجله دن مأخوذدر
وبونده

وبونده بر مشهد واردر عمر بن الخطابك رضى الله عنه مساحه سى در وبو مشهد ده شجر سدره
وارايدى كه هر شاخى نخله كبى هر ساقى يدى ذراع ايدى ناس بو شجره نك قشرينى الوب دفع
حما ايچون انكله تبخر ايدرلردى وخلاص اولورلردى وتا بكين بصره يه والى اولدقده بر مصلحت
ايچون بو شجره نك قطعنى سوق ايتديلر بو شجره يى قطع ايتدكده بصره دن معزول
اولدى وابله نك جانب غربيسى خرابدر انجق بر مشهد واردركه اكا مشهد العشار ديرلر بونده
دعا مستجابدر ديرلر عبـادان خشبات قتنده دجله نك بحره مصبى يانده در وعبادانك
جنوبى وشرقيسنده دجله بحره منصب اولور وساحل اوزره عبادان اندن مهروبان
دورت مرحله وعبادان بصره برچق مرحله وعبادان بصره دن جنوبى وشرقى وعبادانك
جنوبى وشرقى خشبات وبو خشبات بحرده سفن ومراكب ايچون علامتدر وعبادانده
زرع وضرع يوقدر واهل عبادان اللهه متوكللردر روزقلرى اطرافدن كلور وبر قوم واردر امور
دنيويه دن منقطع وعباداته مقيدلردر زينى قلعه سى عبادان قارشوسنده غايت قريبدر
بوغاز اغزنده بر مدور جزيره در قلعهٔ نخرى بوغازك جانب غربنده در قلعهٔ جديده كويا بوغاز
حفظى ايچون بنا اولنمشدر وبوغاز اولان جزيره دن اشاغيجه يان يانه ايكى جزيره لر واردر
برينه نخريه وبرينه شتانى ديرلر وشكل ومقدارده نخريه قلعه سى اولان بوغاز اغزنده كى
جزيره يه بكزر وبو اوچ جزيره مثلث واقعدر ونهر بصره اغزنده بصره جانبنده قلعه كليد البحر
دوزيره دوشمش ويونكله بصره اراسنده قلعهٔ سبه دوشمش ونهر مزبورك اغزنده
كليد البحر قارشوسنده مقام اما على واردر قصبهٔ عظيمه در جامع ومناره سى واردر بو مقامدن
برى جانبه دوشر قلعهٔ قبان خوزستان طرفنه دوشر نهايت سرحد آل عثماندر نهر شط
كنارنده بر قلعه در وانك بحر فارسه مصبى قربنده در مثلا قلعهٔ جديده دن بو قلعه يه
كيدلسه شط كاروعبورينه موقوفدر واراسى چولدر بوندن يوقرو اوچ قلعه در برى برينه
قريبدر وقزلباش حكمنده در واول قلعه لر يانندن بر بحيره آياغى اقوب شط كارودن اشاغى
بحر فارسه منصب اولور واول بحيره اياغى ايله شط كارواراسى قبان طبراغيدر جزيره كبى يردر
وحمانيه بصره قربنده مقام امام على ايله بونك مابينى چولدر شطك كنار غربيسنده مقامدن
يوقارو صو اقوب كلدوكى سمتنده يعنى كوفه وبغداد طرفنه دربو محلده شاطدن چوله طوغرى
ايكى اوچ نهر قالمشدر اول نهرلرك اراسنده در نهر صدر طويل بو دخى اوچ نهرلر اراسنده
وحمانيه دن يوقاروجه بصره يه تابعدر جزاير الشط شط العربدن بر شعبه در بعينه نصف
دائره كبى دور ايدوب ينه اصله قاريشور پس اول نصف دائره محاط اولان جزيره يه جزاير
ديرلر بصره يه تابعدر بصره دن جانب نهايتى نهر صدر طويله اولاشور قلعهٔ عثمان محمد
شط العرب جزيره وسطلرنده غربى چول سمتنه بر نهر قالدرمشلردر اول نهر اوزره دوشر
بر قلعه دركه اول جزاير الشطدن يوقارو چول طرفنه دوشمشدر بو عثمان محمد سلطان سليم
زماننده عصيان ايدوب صكره عرض انقياد ايتمكله سنجاق ويرلمشدر شط العرب بالاده

مذکور اولان اواء جوازر که مجمع فرات ودجله و برنصف دائره شکلنده جزیره در انك
نهایتنده نهرین بو بینه قاریشوب اوچ شعبه یه منشعب اولور ایکنسی شعبهٔ غربیه
شمالیه بوایکی شعبهٔ غربیه نك شعبهٔ شرقیه سندن قادرغه ایله چکیلور وشعبه لردن
اوچنجی شعبهٔ شرقیه که اول ایکی شعبه دن آز آیرلشدر اشاغیجه دریه جزیره یی احاطه ایدرکه
وسطنده اواء مدینه وارد ونهایتنده کی قلعه قلعهٔ قورنه در قلعهٔ قورنه بر متین قلعه در
رحمانیه قارشوسنده واقعدر بوندن صکره یکباره عمود نهرین چکلوب بحره قاریشور طوغری
کیدر بو جزیره مقابلنده اولان بریهٔ شرقیه یه بو شعبه صودن برایکی خرقه نهرلر قالدرلمشدر
بو یسمنك کنارنده قلعهٔ فتحه نهردن بحر سمتنه دوشمشدر بو قرو طرفده اولان نهرك طرفنده
لواء عرنه واقع اولمشدر نهردن بغداد سمتنه دوشر بو سمتلره مطلقا جزایر شط العرب
اطلاق اولنور نهرین منشعب اولمغله و نهر عقـــار کرتنده اول سمتلر جزر ومد بحردن
طاشوب بالحق اولور عسکر وارد قده احتراز اوزره اولمق گرکدر اول سمتلرده صدر بحرین
نامنه بر ناحیه وزر نوك نامنه برقلعه واردر عقارده دخی قلاع واردر علیـــان تصرفنده
ایکن عصیان ایدوب سنه طقوز یوز یتمش بشده سلطان سلیم ثانی بغداد پاشاسی اسکندر
پاشایی سرعسکر ایدوب کمی ایله اول طرفلره عسکر کوندروب اطاعت ایتدردیلر قلعهٔ
زکیه متین قلعه درکه برزمان آل مشعشع پای تختی ایدی صکره عثمانیان آلوب توابعیله بر
سنجاق ایتدیلر دجله نك شرقیسنده و نهردن بلکه بحر جانبنده وکنارنده و نهر مزبورك شط
رحمانیه مقابلنده اشاغیجه منصب اولدوغی محله قریب در بطایح بر بطیحهٔ عظیمه واردرکه
دجله بر طرفندن زقاق قصبه ده آکا داخل اولور بینه بر طرفدن چیقار کیدر بر بطیحهٔ
کبرایه دخی دخول ایدوب بینه اندن چیقار اوجنجی بطیحه یه بعده دوردنجی بطیحه یه وارر تا که
دورت دریاجه اولور اول دیار خلقی بطیحه یه هور تعبیر ایدرلر اول بطایحك نهـــایتنده دجله
چیقوب آقارکه اول محله دجلة العوراء دیرلر وبینه بونده بصره نك انهاری چیقوب منفجر اولور
مسالك ومنازل بصره دن بغداده بصره دن شرق دجله کنارنه شط عبور بعده قلعه سویبه
وارراندن قلعهٔ سعید اندن دخی سمره مســاریان اندن سیح اندن مقرون اندن غد برین
هارون اندن زکیه اندن عبد الله بن علی اندن عیسی اندن کو بیح اندن ابو صدری اندن
عبد الله بن عطا اندن قعیبه اندن صو بیخ اندن مکشفه اندن سال بن صمدن اندن کوت حور
اندن جوازر اندن بغداد دیکر بصره دن بغداده فرات غربندن بصره دن نهر عشار چکیلور
رباط ارزق اندن شمس الدین اندن نخیلات باکیر اندن نهر معقل اندن کوت بنی
منصور مقابل قورنه اندن قلعهٔ شرش اندن مصب طبا اندن قلعهٔ بداغ زاده اندن صدر
الطویل اندن نهر عنتر اندن مدینه اندن قلعه صالحیه اندن کوت داودیه اندن کوت
ابو سویب اندن قلعه دادین سعد اندن کوت بحران که مقابلهٔ فتحیه اندن باطنا اندن منصوریه
اندن دخیری اندن عقـــار اندن ثور اندن شا لوشیه اندن کوت معمر اندن قلعهٔ عرجه
اندن

اندن قلعهٔ نکیب اندن قلعهٔ کریم اندن قمـــاوات مقابل خالد وکیشه اندن روماحیه
مقابل جم سلطان اندن حله اندن نهر فرات چکیلوب اندن اورته خان اندن بغداد
بصره دن اورته یول بصره دن قورنه اندن هدیر اندن عیرهٔ امیر المؤمنین اندن آل
حسین اندن فتحیه اندن نهر السبع اندن جدیدهٔ عفر ادلندن عبدورقا اندن منصوریه
اندن سکندری اندن شط الحمارا ندن قلعهٔ جدیده اندن دکه اندن قلعهٔ قصر اندن جوازر
اندن صدر عمار اندن لقمانیه اندن بغداد بصره دن قطیفه التی مرحله در وبصره دن
واسطه التی مرحله در وبصره دن بحرین عبادان اون ایکی فرسخ اندن خوشاب ایکی فرسخ
اندن باقی بحردن بحرین تمش فرسخ بویولده ایکی کوه واردر زیرآبده انلره غوس وکسر دیرلر
اکرکمی اول طاغلرك باشلرینه اوغراسه خلل پذیر اولور و بو یولده صونك عمقی تمس سکسن
قولاجدر بصره دن قیس جزیره سنه وارنجه جزیرهٔ خارك اللی فرسخ جزیرهٔ الان سکسن
فرسخ وجزیرهٔ ابرون یدی فرسخ جزیرهٔ چین یدی فرسخ انده شنلك واردر جزیرهٔ قیس یدی
فرسخ احوال ملوك وحکام ابتدا حضرت عمر رضی الله عنه زمـــاننده عقبه بن غزوان
صحابه لردن صکره امویه دن معاویه طرفندن زیاد بن سمره سنه التمش طقوزده فرق ضاله دن
بصره ده واهوازده ازارقه خروج ایلدی باشلری نافع بن الازرق بو طائفه حضرت عثمان
وحضرت علی ومعاویه وحضرت طلحه وحضرت زبیر وحضرت عایشه یه رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین حضراتنه سب ایدرلردی بعده سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایلدی طرفلرندن ضبط اولنوردی وایتداًلرك طرفلرندن والی اولان سفاحك
عموسی سلیمان دربعده سنه اوچیوز اوتوز دورتده آل بویه دن معز الدوله استیلا ایلدی بعده
سلجوقیه طرفلرندن بعده هلاکو استیلا سنده مغول طرفندن بعده دولت ایلخانیه
طرفلرندن بعده اق قیونلو طرفلرندن بعده آل مشعشع استیلا ایلیوب بعده آل عثمانك
دولتنده سلطان سلیمان بغدادی الدقده والکانك ولاتی اولان آل مشعشع سلطان سلیمانه
عرض انقیاد ایلیوب مفاتیح قلاعی ارسال ایتدکلرنده ینه کندولره ابقا اولنوب اوجاقلق طریقیله
بو وجهله که خطبه نام عثمانیانه اوقنوب سکه ده اسامیٔ پادشاهی ضرب اولنه بعده شاه
عباس بغدادی الدقده عسکر طائفه سندن بلوك باشی رستم بر نامدار ومتمول کیمسه
ایدی قزلباش وقعه سنده بصره طرفنه توجه ایلدی اهل سنتدن اولوب فرار ایدنلر یانته
جمع اولدیلر صاحب قوت اولدقده بصره یی ضبط ایلدی والحاصل بصره ده مستقل
اولدی آل عثمان طرفلرندن اوجاقلق طریقیله ضبط ایتدی بعده اوغلی علی پاشایه
کچمشدر بعده اوغلی حسین پاشا باباسی فوتندن صکره یرینه کچمکله وزارتله تقاعد طریقیله
احسان اولنوب مزبور حسین پاشا دخی استقلال بولدقده بعض نامعقول وضعلری صادر
اولمغین سنه بیك یتمش یدیده بغداد والیسی اولان فراری مصطفی پاشـــا اوزرینه تعیین
اولندقده مرقوم علی پاشا اوغلو هنده فرار ایتمشلردر بو یله اولدقده یرینه کتخداسی یحیی

پاشایه سنه ده یدی یوز کیسه التزام ایله بصره یه اجلاس ایدوب ذکر اولنان مال حاصل
اولمیاجغی بلوب اولدخی هند فرار ایتمشدر بو یله اولنجه آستانه دن پاشالر ارسال اولنمغه
باشلندی ایالت بغداد مدینهٔ بغداد حالا کرسی مملکت عراق عربدر مقدما
دار خلافت کوفه در بعده انباره نقل اولنمشدر صکره بغداده نقل اولندی سلفده عراق
عربه ایران دیرلر ایدی الحدود بیابان نجد وبصره وولایت خوزستان وکردستان
وموصل واورفا وبادیهٔ شام طولی تکریتدن عبادانه وارنجه یوز یکرمی بش فرسخدر عرضی
عقبهٔ حلواندن بیابان نجده محاذی قادسیه یه وارنجه سکسن فرسخدر مساحه سی اون
بیك فرسخدر حضرت عمر رضی الله عنه عهدنده عراق عربی مسلمانلره وقف ایلیوب
مساحه ایتدیلر اوتوز التمش کره یوز بیك جریب کلدی هر فرسخ قرق بیك جریب اولور
وهر جریب التمش ذراعدر حضرت عمر رضی الله عنه برجریب بغدای تارلاسن دورت
درهمه واریه یی ایکی درهمه ونخلستانی سکز درهمه وضع ایلیوب قرق خرما اغاجنی
برجریبه طوتدی ومیوه جریبنه التی درهم خراج وضع ایتدی اهل ذمتی تحریر ایتدیلر
بشیوز بیك ادم کلدی انلری اوچ مرتبه قیلدی اعلاسنی سکسن سکز درهمه اوسطنی
یکرمی دورت درهمه ادناسنی اون ایکی درهمه جزیه تعیین ایلدی مبلغی بیك ایکیوز
سکسن یوك درهم اولورکه ایکی بیك یوز اوتوز اوچ تومندر صکره ناصر خلیفه زماننده
اوچ بیك تومن اولدی صاحب نزهه زماننده اوچیوز تومنه قرار ایتدی سنه بیك
قرق سکزده سلطان مرادخان رابع بغدادی شاه صفی تصرفندن نزع ایلدکده وزیر قره
مصطفی پاشا عجم ایله عقد صلح ایدوب بوکونه سنور قطع اولندیکه بغداد ایالتنده جسان
وبدره ومندلیجین ودرتنك ودرنه تاسرمیل نام محله دك ومندلیجین ودرتنك ماییننده
اولان صحرالر وجاف عشیرتنك ضیاء الدین وهارونی قبیله لری وزنجیر قلعه نك طرف
غربیسنده اولان کویلر وشهر زور قربنده ظالم قلعه نك باشنده اولان قلعه لر طاغلر وقلعهٔ
منزبوریه ناظر اولان اطراف شهرزور چاغان کدوکنه دك وقزلجه قلعه وتوابعی طرف
هیوتا یردن ضبط اولنوب بونلردن ماعدا احسنه وقارص وروان شهرزورك دیره وزرودی که
زرد یا دخی دیرلر وزنجیر قلعه نك جانب شرقیسنده اولان قریه لر ومهربان وتوابعی
شاه طرفندن ضبط اولنوب انلرك سنورلری بو جانبدن تعرض اولنمیه وزنجیر قلعه که
طاغك قله سنده واقع اولمشدر روان سرحدنده قوتور وماکو قلعه لری وقارص سمتنده
اولان منازبرد قلعه سی طرفیندن هدم اولنه الفتسیم بو ایالت اون سکز سنجاقدر آل
صالح بغداد بیات زنتك جنکوله جوازر حله درنه روماحیه دمر قپو ده بالازنك آباد سماوات عمادیه
قرانیه قره طاغ کرنه کیلان واسط حکومت عمادیه حالا بو سنجاقلر مقاطعه ایله ویریلور دخی
طوایف اعراب اخسامات واجماسات غایت چوقدر تفصیلاری جولان الافکار نام کتابده
مسطوردر النواحی ناحیهٔ نهر احمدیه ناحیهٔ نهر سلطان سلیمان ناحیهٔ بنی مالك ناحیهٔ کیشه
ناحیهٔ

ناحیهٔ بلادروزین ناحیهٔ روماحیه ناحیهٔ زبید ناحیه خالص ناحیهٔ صدر عماره جماسات
قره اولوس لواء حله لواء جوازر لواء واسط لواء عرجه مع حوره و بشله لواء سموات روماحیه
مع حور عثمانی لواء عانه لواء قصر شیرین ناحیهٔ زنك آباد ناحیهٔ خراسان ناحیهٔ مهرور ناحیهٔ
روزین ناحیهٔ حسکه ناحیهٔ خالد مع حور دبله ناحیه کیسه مع حور ایرق ناحیهٔ خالص ناحیهٔ
بنی مالك قصبهٔ مندلجین ناحیهٔ قزل رباط قصبهٔ شهربان مع کوپری هارونیه قصبهٔ جسان
قلعهٔ نقاب قره شکر ارقی نهر محاویلین وسط النیل نهر قدس نهر صلنبه وحوریه نهر شاهی
باشیه نهر طهماسبیه نهر سیب ونهر مسیب وسط النیل عتیق نهر عیسی نهر رضوانیه
نهر اسکندریه شواطی وقطری حور عقرقوف سفینهٔ نهروز سفینهٔ سیب سفینهٔ فلوجه
سفینهٔ امام اعظم سفینهٔ صعر قاوشان دخی قرا ومزارع که حسابی یوقدر طوایف آل یحیا
طوایف اولاد حازر طائفهٔ اولاد مونس طائفه زواملی طائفهٔ محاویه طائفهٔ عرنعات
طائفهٔ اولاد نورالدین طائفهٔ ربیعات طائفهٔ اولاد قوس طائفه اولاد مسعود طائفهٔ
اولاد حمدان طائفهٔ آل ابو عریف طائفهٔ عقیل طائفهٔ بنی حکیم طائفهٔ زنبوات طائفهٔ زبید
طائفهٔ ابوالطیس طائفهٔ آل حویه آل مجبر آل حسینی آل دباب آل امیره آل ید وجماعات دخی
چوقدر لواء بغداد پاشا سنجاغیدر وموقوفیدر و دار الملك عراق عربدر و قضالری
بونلردر عرجه امام اعظم امام حسین امام علی امام موسی جسان جوازر حسکه حله
انضمامات خالص تابع شهربان خراسان دجیل درتنك درنه روماحیه سموات شهربان
صولیمه قزرباط قره اولوس محاور مشهدین منهرد مندلجین عانه هیت تابع عانه
حدیثه حبه اوصاف بغداد دار السلام وبرج اولیا وزوراز برابغداد ك ابواب داخله سی ابواب
خارجه سندن مستور دره نی کنراه درودار الخلافة القابیله معنوندر دجله یه وادی السلام
تسمیه اولمغله اسمیله مسمی اولمشدر آل عباس خلفاسندن ابوجعفر المنصور سنه
یوز قرق سکزده کنار دجله ده بنا ایتمشدر واتی تخت ایتمشدر و دار السلام تسمیه ایتمشدر حالا
معلوم اولان که شطك کنار شرقیسنده دوشمشدر حصاردیوارینی صیردوب چکر ونیز قوس
شکلنده طولی ایکی میلدر وبر متین سوری واردرکه طوغله وکرچدن بنا اولمشدر دائر اما دار
شهری احاطه ایدراق قله وبجم برجی دیمکله معروف وبر عمیق خندقی واردرکه شطدن ایچنه
برمقدار صو کیروب احاطه ایتمشدر وبو سورك دورت قپوسی واردرکه بری امام اعظم قپوسی
بری اق قپو بری قرانلق قپو وبری جسر قپوسی سرایدن شط اوزره بعض اوغرین قپولر
دخی واردر و بو جسر قپوسی ایله قوشار قلعه سی نامنه اولان قصبه یه ممتد برجسر واردرکه
بو ایکی شهری بربرینه وصل ایتمشدر شط قپوسندن امام اعظم قپوسنه اون ایکی برجدرکه
یدی یوز زراعدر واندن اق قپویه اوتوز دورت برجدرکه ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن
برج العجمه یکرمی التی برجدرکه ایکی بیك اللی ذراعدر واندن دخی قرانلق قپویه اوتوز التی
برجدرکه ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن شطه دورت برج اللی ذراعدر واندن جسره

اوتوزاوج برج وایکی بیك التیوزاللی ذراعدر واندن اعلا الشطه اون سکز برج وبیك اللی
ذراعدر بو حسابه کوره یوز التمش اوچ برج واون ایکی بیك دورتیوز ذراعدر وداخل شهرده مکلف
چارسولری وبعض میدانلری واردر واثار وابنیهٔ خیرات ایله مالامالدر وبر مفرح محلنده
شطه مشرف مولوی خانه سی واردر وداخل سورده برمتین ایچ قلعه سی واردر قپوقولی
ضبط ایدرسال بسال آستانه دن کلورلر مخصوص خندقی وبابی واردر داخلنده عسکری
ایچون بنا اولنمش اوطه لروار دربرطرفی شط اوزره دوشوب امام اعظم قپوسنه ممتددر
وشط اوزره حصاری دیوارینك اوزرنده بنا اولنمش قصور عالیه وبیوت معتدده برسرای
وادرکه والیٔ ولایت انده اولورلر شط اوزره مشرف دیوانخانه وایوان کاشانه لری بغایت
لطیفدر ترنج ولیمون وسرو ترتیب اوزره غرس اولنمش برلطیف باغچه سی واردر وبوشهرك
اون ایکی بیك وظیفه خوار یولی قولی واردر بوشهرده ساکن اولورلر بغایت شدید الحردر
کاهی حردن رخام چاتلق اولور وبر بندر عظیمدرکه هند متاعیله بصره دن غرابلر ایله کلن
تجار بونده بوزیلوب بیع وشرا ایدرلر ومیوه سی وافردر بصره دن خرما دخی بطایحدن
شکر قامشی وبرنج وواسطدن الماورزاقی اوزومی ولیمون یعقوبی کلوب وشهر بانندن انار
وخاك بغداد ده دخی بینظیر خرما اولوب ولیمون وترنج وبرنج اولور نقل ایدرلرکه فچین
منصور بوشهری بنا ایتمکه مراد ایلدی منجمین طائفه سنه بنا ایچون بروقت اختیار
ایتمکی امر ایلدی ونوبخت منجمین زمره سندن ایدی وبرج قوس طالعنده بردرجه یی
اختیار ایتدیلر که شمس اول درجه ده ایدی واتفاق ایتدیلرکه بو طالع کثرت عمارت وطول
بقایه وکثرت اجتماع ناسه دلالت ایدر منصور بونی استحسان ایدوب صکره نوبخت
دیدیکه یا امیر المؤمنین بونده بر بشارة اخری واردرکه بو طالعده اولان مدینه ایله موت
خلیفه متفق اولمز وبونده خلیفه وفات اتمز فی الواقع نوبخت دیدیکی کبی اولدی
زیرا خلفادن منصور حج شریفده فوت اولدی ومهدی نصیبینده فوت اولدی وهادی
عیسا باذرده ورشید طوسده ومأمون طرسوسده ومعتصم وواثق ومتوکل خلیفه
سامراده وبوشهرده ابنیهٔ مقتدر بالله دن دار الشجره عجایب بغداددن دردار واسعه
وبساتین واسعه یی مشتملدر وبودارك ایوانی ایکی برکهٔ کبیره نك وسطنده ذهب وفضه
اون سکز غصنی وار ایدی وهر غصنك فروع کثیره سی وار ایدیکه شکل ثماریده انواع
جوهرله مکلل ایدی وبوشجره نك اغصانی اوزره اون بش فارس مثالی وار ایدی وبرکه
جانب یسارنده بونك مثلی وار ایدی وبو فارس تمثاللری انواع حریر ودیباج کیمشلر ایدی
وسیوف ایله دوررلردی واللرنده مطارد وار ایدی وخط واحد اوزره متحرك اولورلردی
مزارات ومشاهد معتبره که جانب غربیٔ بغدادده مشهد امام موسی کاظم ونوارهٔ امام
محمد جواد رضی وامام ابی یوسف وامام موسی مرقدی وامام احمد حنبلی وابراهیم
وجنید بغدادی وسری سقطی ومعروف کرخی وشبلی وحسین منصور حلاج وحارث
محاسنی

محاسنی وابو یعقوب بویطی وابو محمد ریعشی وابو الحسین حصری وجانب شرقیسنده
رصافه نام کوچك شهرده حضرت امام اعظم وخلفای عباسیه دن مزارات واردر ونفس
بغدادده شیخ عبد القادر کیلانی وشیخ شهاب الدین سهروردی مقاملری واردر
قصبهٔ امام اعظم بغداددن شرقه وشماله برساعتلك مسافه ده شطدن بغداد طرفنده
برقلعه وقصبه درکه بغداد ما بینی دوز صحرا وخرما باغچه لریدر مخصوص حمام وجامع شریفکه
امام اعظم حضرتلری اول جامعده مکان مخصوص ده مدفونلردر رضی الله عنه امام موسی
کاظم شطك غربیسنده امام اعظم حضرتلری قصبه سی حذاسنده برقصبهٔ معموره در
وامام موسانك مرقدی جامع کبیرینك حرمینك برطرفنده برقبه ایچنده در وامام
ابی یوسف دخی انلرك مرقدی مقابلنده ساحهٔ جامع مذکورده دورت پایه اوزره برقبه
التنده مدفوندر دجیل قدیم الایامده خرق دجیل اوزرنده واغزندن برایکی ساعتلك راه
جاده ده برقصبهٔ معموره وقضا ایدیکه اطرافی جمله مزارع وقری در بعد زمان دجیل
خرقی که نهر دجله دن خلفا زماننده قالدیریلوب اپراوجنی ایکی اوچ کونلك یول غربیٔ
دجله ده نهر فراته اتصال ایتمشلر ایدی عدم تقیددن ناشی بوزلمغله اول قصبه وقرا پریشان
اولمشلر ایدی سنه بیك التمش برده والیٔ بغداد مرتضی پاشا همت صرف ایدوب اول
خرقی کما فی الاول تطهیر واجرا وقدیمی رعایاسنی توطین واسکان ایتدرمشلر ایدی الحالة
هذه تکرار خرابه یوز طوتمشدر زیرا اموال کثیره خرج ایتمکه محتاجدرکه انده محصول اوله
قوشلر قلعه سی بغداد قارشوسنده شطك کنار غربیسنده برحصاردر مخصوص عسکری
ومستحفظلری واردر حمامات وجوامع واسواقلو برشهردر عکبرا بغداد فوقنده دجله
اوزرنده بربلده در اون فرسخ بغداددن بعیددر قطربل بغداد ایله عکبرا ما بیننده مقدما مجمع
خلفا ومأوی اهل هوا ایدی بو قصبه سکانی نصارا در بونده چوق کلیسا واردر بردان
برقصبه دربوندن چوق علما ظهور ایتمشدر بابل حله دن بغداد یولی جانب یسارنده وقربنده
برویران شهردرکه اطرافی اورمان اولمشدر اهالیسی جبل فلانه نام محلده هاروت وماروت
حبی سحری تعبیر ایدرلر الان ستر اولنمشدر وبابل ملوك سریان ونبط بنای تختی ایدی
وطوفاندن اکیورساد نصکره هوشنج پادشاه اولدقده بابلی بنا ایتمشدر دیو اول شهرده
اول جمع اولان خلق اراسنده تبلبل السنه واقع اولوب نقل ایدرلرکه قالع زماننده زمینی بابلده
قیمش ایکی جبار بره کلدیلر افعال خبیثه لرینه کوره بعد زمان برطوفان دخی اولمق
احتمالیله مشورت قلدیلرکم هر بری قوت وقدرتنه مغرور اولوب برصرح عالی یاپغه
واستحکام بنا ایلیه لر هرچند قالع نصیحت ایلدی سوزینی اصغا ایتمدیلر وبو تمیس ایکی جبار
قصور استوان مباشرت ایلدیلر چاق بیبیوزار شون مرتفع اولدی وتمامنه دك یوز ذراعدن
یوقاروطبقات مجوف یاپدیلوب فوقانیه ابنیه اختراعی که التی طبقه وهر بر دیوارینك
عرضی ایکی بیك ذراع وزعم قاسدلرنجه بنالری نصف اولمشیدی واوج فلکه چقمق قصدیله

ایندکاری ثبوت بولمش ایدی قالع بونی کوردکده بد دعا ایلدی سخط الهی نزولی مقرر اولدی ریاح عاصفه امر اولنوب دورت رکنندن یقماغه باشلدی اوچ کون اوچ کیجه شدت ایله اسدی والحاصل انده کی قوم مبهوت ومدهش قالدیلر واول ورطه ده بر واهی قولده تغییر لسان وتفرقه قلندی والحاصل بونلره یتمش ایکی یول کوریندی هر بری بر سمته کیدوب برکونه لسان ایله تکلم قیلدی ومنقولدرکه حضرت آدم علیه السلام ساکن اولدوغی ارض جنت بو محل ظن اولنمشدر وبو بابلده نمرودک دار الملکی ایدی نمرود ضحاك طرفندن برعاملدر وضحاك انده برقلعه بنا ایتدرمشدر کونی نک سوقی وجامعی واردر ونهر الملکدن ایکی فرسخ وقصر ابن هبیره التی فرسخدر قصر ابن هبیره عمود نهر فراته قریب برمدینه در کربلا بریه ده قصر ابن هبیره نک جانب غربیسنده یزید بن عمر بن هبیرة الفزازی یه منسوبدرکه آخر خلفاء بنی امیه اولان مروان الحمار ایامنده بو یزید والی عراق ایدی بو قصر بابل قربنده جسر سورانه قریبدر صرصر ایکی موضعدر بری علیاکه بغداده نهر عیسی اوزره برقریه در سکره نهر الملك قریه سی جامعی واردر واثار قدیمه واردر صرصر سفلی حجاج بغداددن چقد قلری کونک اولنده طریق حجاجک یمینی اوزره در بغداددن اوچ فرسخ ونهر الملکدن ایکی فرسخدر نهر الملك فراتدن منشعب سواد عراقی سقی ایدر ومدینه نهر الملك فراتك برشعبه سی اوزره در بوشعبه جسر ایله عبور اولنور تل عقرقوف بردیه درکیکاوس بنا ایتمشدر فرات شرقیسنده دوشمشدر بونده جمجمه سلطان مزاری وار فرات قربنده وبو مزار حله دن جزئی بو قاروجه کنار شرقی فراتده در اندن برخرق قالدرمشلر عقرقوف حورلرینی سقی ایدرمش حالا خرابدر بو سمتده کوثی نام قریه واردرکه نار نمرود آنده واقع اولمشدر ونمرود انده هلاك اولمشدر منقولدرکه حضرت ابراهیم علیه السلام بو قریه ده طوغمشدر اولوقت منجمین خبر ویردیلرکه برمولود کلسه کرک شانی وطالعی بویله دردیو حضرت ابراهیم علیه السلام بیوك اولدقده بت پرستلرك اصنامنه تعرض ایتمکه باشلدی ونمرود دخی حضرت ابراهیمی علیه السلام آتشه آتمغه قرار ویردی اولوقت اون التی یاشنه بالغ اولمشلر ایدی حضرت ابراهیم علیه السلامی آتشه القا ایتدکلری وقت حسبنا الله ونعم الوکیل دیدی نمرود برصرخه ده نظر ایدردی کوردیکه حضرت ابراهیم علیه السلام بر روضهٔ خضراده اوتورمش والحاصل حضرت ابراهیم علیه السلام قرق کون انده مکث ایتدی نمرودك غضبی تزاید بولمغله تکرار حضرت ابراهیم علیه السلامه اذیت ایتمکه قصد ایتدکده حق طرفندن آکا بعوضه کوندریلوب بعوضه دن بریسی نمرودك بورننه کیروب نمرودی هلاك ایلدی بعده حضرت ابراهیم علیه السلام مع تونی سارا ایله بیت المقدس سمتنه هجرت ایلدی قوسان بغداددن ایکی فرسخ برکوچك شهردر یوزیان قریه سی واردر محول بغداددن ایکی فرسخ برکوچك شهردر جانب غربی بغداددن نهر عیسی کنارنده در باغستانی چاق بغداده پیوسته اولور آنده معتصم بالله

بالله برکوشك بنا ایتدیکه نظیری یوقدر حالا بعضی آثاری واردر نیل نیجه پاره قرایه مشتمل برناحیه در محصولی وباغستانی وافردر دیرعاقول بغداد قربنده مداینندن اون فرسخدر ساباط مداین کسری قربنده در نهروان وسطنده شق ایدن نهردن مسمی در بغداددن دورت فرسخدر برقاچ نواحیسی واردر اکثری خرابدر بوشهر مداین سبعهٔ عراقدن عد اولنوردی حالا بوناحیه جلولا یه ملحقدر وآکا قریب قصبهٔ کلوازدر جلولا بغداددن خراسانه کیدن طریقده نواحیٔ سواد بغداددن برناحیه در خانقیندن بدی فرسخدر خانقین طریق همدانده قصر شیرین ایله حلوان بیننده نواحیٔ سواد بغداددن برقصبه در حلوان بغداددن بش مرحله در مدن عراقك آخریدر حلوانه جبال ایله صعود اولنور اکثر ثماری تین ونخلی موصفدر وجبل اوزرینه دائما برف دوشر مداین که اکاسره تختی ایدی بغداددن اشاغی برمرحله در وایوان کسری عجایب ابنیه دندر عرضی اوتوز التی آدیم وطولی التمش دورتدر ارتفاعی یتمش ذراع وشرفه لرینك ارتفاعی یوز اللی ذراع ایدی سلطان انبیا صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مولود شریفلرنده عرضا اعلاسی شق اولنوب اون دورت شرفه سی یره دوشدی فرس بوکا رومیة المداین دیرلر وبو مداین اعظم مدن سبعهٔ عراقدن ایدیکه بونلردر قادسیه رومیه حیره بابل حلوان نهروان بو جمله سی خرابدر ومداینی طهمورث بنا ایدوب جمشید اتمام ایتمشیدی وبونده شط اوزره طاشدن برجسر بنا ایتمشیدی فرس خراب ایتدیلر حالا انجق طرف غربیسنده برقصبه جق واردرکه انك محلات شرقیه سنده ایوان کسری یه مقابل مزار حضرت سلمان فارسی رضی الله عنه واردر رومیه انوشروان انطاکیه یی الوب مداین قربنده اول شکل برشهر بنا ایتدردی اتمامه ایرشدکده انطاکیه سورکونلرینی کتوروب رومیه ده اسکان ایتدی اولوقت شهردن ایچرو کردکلرنده هرکس اولرینی بولمشلردر وانطاکیه یه کمال مشابهتده بنا ایلدیلرکه کویا خلق انطاکیه یه کرمش کبی اولدیلر زاوان بین النهرین برولایتدر نهروان اوزره دوشمشدر بینظیر محصولاتی اولور ناحیهٔ خالص امام اعظم سمتنده چولده بغداد نواحیسندندر وافرقرا ومزارعی واردر وخالص نهروان اوزره برناحیه در اوتوز پاره قریه سی واردر قوباباد اکاسره قزلرندن قوبانام دختر بنا سیدر طریق خراسانی اوزره برمعتبر ولایتدر حالا یعقوباداندیرلر نهر نهرواندن برجدول کلور بوناحیه قراسنه نهر مزبوردن صو واردرلر نخلستانی وباغستانی فراواندر ونارنج وتورنجی غایت چوقدر بوناحیه نك سکسن قریه سی واردر قصر شیرین خسرو پرویز معشوقه سی شیرین ایچون طرح ایتمشدر برقلعهٔ عظیمه درکه دوری بیك آدیمدر وبونك غربیسنده خسرو ایچون برقلعه دخی بنا ایتمشدرکه خسروك تاجکاهی انده ایدی وبرعظیم رباط عالی بنا ایتدی آب حلوان بو محلدن کچر غایت هواسی بد در باد سموم اسر وشیرینك جوی شیری کان ایتدکلری تاجکاهك صوی ولیدرونقل ایدرلرکه طاق وسطان منزلنده کوه بیستون غربیسی برصحرایه منتهی اولدوغی یرده برایکی

ذکرمن بورودر شدید البرد برصو چقار ارتفاعی بر زراع قدر برصفه اوستی طاغدن اویلمش اول
محلدن بحر واوان صدرنده خسرو وشیرین تصویرلری طاشدن اویلمش ورستم آت اوزرنده ر
چوشن پوش مرور ایام ایله بعض نقوشی و ادیسی خلل پذیر اولمش و ایوان فلکك کمرینك ایکی
طرفنده ایکی ملك صورتی قونلمش واسط بصره وبغداد بیننده شطك جانب بغداده
چولده برشهردر شطدن طرفه برخرق قالقمشدر بصره طرفنده الویهٔ بغداده بعد ایتی در
واسطك غایتله قلملری مشهوردر نصفی دجله نك برجانبنده ونصفی جانب اخرنده در وایکسی
بیننده کمیلرله جسر واردر سبب تسمیه بودر که بصره ایله کوفه نك وسطیدر وکذلك بغداد
وکذلك اهواز ایله کوفه که هر طرفدن اللی فرسخدر بوشهری حجاج بن یوسف ثقفی
اختطاط ایلدی سنه سکسن دورنده شروع ایدوب سکسن التیده تمام اولدی شلغا
نواحیٔ واسطده نهر بیونده برجماعت ظهور ایندیکه بوکا منسوبدر جرجرآیا غربیٔ دجله
اوزره در بغداد ایله واسط بیننده دجله یه قریب بربلده در دیرعاقولدن دورت فرسخدر
وجبلدن طقوز فرسخدر جبل بغداد له واسط بیننده شط ودجله اوزره بربلده در بوکا چوق
کمسه منسوبدر جمله دن بری ابوالخطاب جبلیدر که ابوالعلاء المعری ایله بونك بیننده مشاجره
واردر نعمانیه بغداد و واسط بیننده بربلدهٔ مشهوره در که کورهٔ زاب اعلانك
قصبه سیدر فم الصلح غربیٔ دجله اوزره واسط قربنده جبلدن اون ایکی فرسخدر مامونك
وزیری حسن بن سهلك دختری ترزوج ایتدکده اعراس وزفاف بونده واقع اولمشدر شهربان
دیاله طرف شرقیسنده وکنارنده بغداددن شرق شماله منحرف اوچ قوناق برعظیم قصبهٔ
معموره درکه جامع وحمام وسوق مختصری مشتملدر بوقصبه باغچه لوغملك ایچی خرما
درختانی ولیمون وترنج اغاجلری وانار وانجیر اشجاری ایله مالامالدر اناری ایسه قتی بینظیر وکبیر
اولور وباغلرنده انکور انواعی واردر ودیاله دن چقان خرق بوقصبه نك وسطندن بکر
کوفه فرات غربیسنده نهرك برشعبه سنده بحسب التجنیس غرایب اتفاقیاتدندرکه
اهالیسنك عهود ومواثیقینك خلاف صحتنه دلالات ایدر وکذلك الکوفی لا یوفی مثلی
مشهوردر حضرت عمر رضی الله خلافتنده بنا اولندی حالا خرابدر وسعد وقاص تجدید
ایتدی بونك صویی نهر ناحیه دندر نخلستانی فراواندر غله سی وپنبه سی وسائر محصولی
کوزلدر تنور نوح علیه السلام بونك مسجدینك ایچنده ایدی وحضرت علی رضی الله عنه
اول مسجدده زخمناك اولدی حالا کوفه ده جامع قدیم وامام علی رضی الله عنه خانه لرندن
غیری آبادی یوقدر بعض مزارات متبرکه که امام علی مرقدی بوندن برساعتلك حجاز طرفنده
ارض نجفده در امام علی کرم الله وجهه انده برقیو حفر ایتدرمشلردر صویی غایت لذیذدر
واندن غیری کوفه ده بر طتلو قیو یوقدر امام علی کوفه قربنده ارض نجفده دوز یرده
برعظیم حصار ایچنده برقصبه در جامع وحمام واسواق عامره سی واردر وامام علی
رضی الله عنه مرقدی مربع الشکل واقع المثنی واطرافی حجرات فوقانی وتحتانی وجمله
کاشیدر

کاشیدر مرقد وحرمی شاه طهماسب بنا ایتمشدر کاشیده جلی خط ایله اسمی مذکوردر کاشی
مطلادر اطرافی سقفدر التی مصاحف قونمش باشقه قپولی مسجد در حرمك ایکی دیوارنده التی
طبقه حجره لری حرم دیوارینه متصلدر خارجنده جامع واردر امام علی کوفه دن برساعتلك منزلدر
ذی الکفل که برقریه درو مزار ذی الکفل نبی علیه السلام انده در کوفه دن اوچ ساعت
بعیددر اول یره ده سرملاحه دیرلر اول سمتده اولان ابنیه صفویه آثاریدر عظیم مکلف ایتمشلردر
واطرافدن کلن نذور وتحف خزینه لر اولنوب جمع اولمشدر التون وکومش مجوهر قنادیللر
مخصوص خزینه سی واردر انده حفظ اولنور ومخصوص کتابخانه ده بر عظیم تولیتدر عضد الدوله
دیلمی اوزرلرینه عمارت عالیه احداث ایتدی وغازان خان انده بر دار السیاده وخانقاه بنا ایتدی
والجایتو سلطان مغول انده برمسجد ومناره بنا ایتدروب وکوفه قربنده برقصبه که
حضرت علی رضی الله عنه بنا ایتدی ومنصور دوانقی اتمامه ایرشدردی آکا وکوفه یه
یاروچکدی اون سکز بیك قولاج دوری واردر ونجفده حجر القمرای حجر النجف آیك
ابتداسندن تا اون بشنه وارنجه بیوك اولور اون بشندن آخرینه وارنجه کوچولور قمره
متابعت ایدر وارض کوفه ده بر نهر اسمنه خورنق دیرلر و برمصنع قصر اول اسم ایله مسمی که
اشعار واخبار عربده مذکوردر وحیره بوکا حیرهٔ بیضا دخی دیرلر سابقا برمدینهٔ جلیلهٔ
کثیرة الانهار در وقبل الاسلام آل نعمان بن منذرك منازلیدر ومنذر بن امرء القیس
حیره ده تنصر ایدوب بونده کنایس عظیمه بنا ایتدی بو حیره یی تبع یمندن بو سمته عازم
اولدقده بنا ایتدی کوفه دن برفرسخدر امام حسین حضرتلرینك مشهد شریفلری حضرت
علی مرقدی طرزنده در وسنه بسنه محرمده موسمی اولوب زوار وتجار کلورلر وبو ایکی
مشهدین شریفینك تربه دارلری ساداتدن اولورلر وحضرت امام حسین حله دن
برمرحله کربلا صحراسنده شماله واقع اولمشدر که کوفه حله دن ایکی مرحله غربه واقعدر
برمقبول خرماسی واردر مفتل تسمیه ایدرلر ساقز کبیدر حله بغداد ایله کوفه بیننده
بوکا حلهٔ بنی مزید دیرلر و بو حله یه اول نزول ایدوب ومنازلنی اختطاط ایله بونی تعظیم
ایدن سیف الدولهٔ صدقه بن دبیس بن علی بن مزید الاسدیدر که دورتیوز طقسان
بشنده نزول ایتدی و بو حله بغداد غربنده کنار غرب فراتده که اکثر دوز و ابنیه سی کنار فراتده
طولانی واقع اولمشدر سوری خرابدر اکثر باغ وبستانی فراتك جانب شرقیسنده دوشمشدر
وحله بغداددن ایکی مرحله در وحله ده فرات اوزره جسر بغلنمشدر وحله ده بی نظیر
شاللر ویوشیلر اشلنور و بی نظیر کملری ایشلنور وحله ده کوزل مرثیه لر ایشلنور که
معهوددر مرثیه دن فرق اولنمز انجق سنکینلك جهتندن فرق واردر فلوجه حله دن یوقارو
برمنزل شرقه فراته دوشر برمشهور اسکله در بیره جکدن آکا کمیلر کلور برقریه وخانلری
واردر واندن برنهرکه فراتدن برشعبه در کلوب امام موسی ایله قوشلر قلعه سی اراسنده
شطه دوکیلور اول مصبه منطقه دیرلر بونهرده طاشقین اولنجه کلکلر ایشلر والی بغداد

خاصكی محمد پاشا اول منطقه‌ده یادكاری محله بنا ایلمشدر زیرا بعض صیول عظیمه‌ده قلعهٔ
بغداد متضرر اولمش ایدی انبار شاطی فرات اوزره اول خلفای بنی العباس اولان ابو العباس
سفاح عبد الملك مقامی واردر حدیثه انبـاردن بر فرسخ فراتك وسطنده بو حدیثه‌یه
حدیثة النوره دیرلر عانه فراتده بر جزیره‌در بوندن اشاغی حدیثه اندن اشاغی هیت
بو عانه آخر حد بغداددر زیتون اغاجلری غایتده چوقدر که ایالت بغداده بوندن غیری
زیتون یوقدر علما و صلحاسی و موسیقی شناسی چوقدر اصحاب طبیعتی وافردر و بو ناحیه
غایت معموردر انباردن بر فرسخ قدر بعیددر بو سمتنده مقدما نصیبیلر اولوردی اما حالا
غایت نادردر هیت تابع عانه انباردن یوقاری و در قبر عبد الله بن المبـارك بونده در عیون
قیر و نفط واردر انباردن سكز فرسخدر قادسیه نخیل و میاهی مشتمل مدینهٔ صغیره‌در
قادسیه و حیره و خورنق مجموعی حافهٔ بادیه و حافهٔ سواد عراق اوزره‌در وجبال وانهار
جهت شرقیه سنده‌در كوفه ایله بو قادسیه بینی طریق حاجده اون بش فرسخدر سعد ابی
وقاصله وقعهٔ قادسیه و فرس بو قادسیه‌در سماوات وادی السماده كوفه قربنده
بنی كلب قبائلنه مخصوص طویل ارض عالیهٔ مستویه‌در اصلا حجر بولنماز نیجه پاره قری
و كچر اولور بر قصبادر خلقی متعصب سنیلردر حله‌دن اشاغی نهر شاهی و بوندن
اشاغی نهر رماحیه ایكی سی اراسی لواء رماحیه‌در كندی نهردن سقی اولنور بوندن
اشاغی نهر سماوات حمام و جامع باغ و نخلستان و محلاتی باغچه‌لر ایچنده قالمش جوازر
فرات دجله‌یه ابتدا قارشدوغی یره ایكیوز قزلباش بكلر سال بسال نوبت ایله كلوب
داخل اولورلر و بعده سنهٔ آتیه‌یه دك خارج قلعه‌یه چقمزلر نوبتی كلدكده برآدم چقاروب
یرینه بریسنی داخل ایدرلر ذخیره‌لرین ینه طشره‌دن ویررلر قلعه‌نك براوغرین قپوسی
واردر اندن الورلر ولوانك جمله اراضیسی عثمانیـان تصرفنده‌در مخصوص امیری اولور
جسان ایله بونك بینی چولدر جسان جوازر ودرتنك اراسنده بر پست پایه قصبادر و عجم
صنوریدر كه قراسی اعجام قریه‌لرینه حیره طاغلری آردنده كوه كیلاندن كلن نهر آفتاب
تابو قلعه‌دیننه ایریشور و قلعهٔ بدره و مغوللی خانی وسطنده‌در و بدره دخی نهر منزبوردن
حصه داردر درتنك سرحد قزلباش شـاهراه فارسده بر تنك بوغاز اوزره جبال
شاهقه‌ده بنـا اولنمش و اول شاهراهی سد و حفظ اولنمق ایچون طرح اولنمش بر قلعهٔ
متینه‌در درتنك كوزلی بنام و مسلم خاص و عامدر محیر عقول حسن مفرط صاحبی
محبوبلری اولور و درتنك قلعه‌سی بردره‌ده یاندن نهر دیاله چكر لواء كیلان ولواء كرتین
درتنكه بغـایت قریبلردر و قصر شیرین دخی درتنك سمتلرنده‌در زنك آباد خانقین
غربیسنده بر ناحیهٔ مستقله‌در درنه درتنك خلفنده و شاهراه همدان و بلاد جبل اوزره
بر قلعه‌یه مشتمل‌در جبل حمره و راسنده چولده برلوادر اول سمتلرده دیاله‌دن عظیم خرقلر
قازلمشدر اطراف قرایه كیدر و آبادان سمتلردر قزل رباط بو سمتده قدیمدن برلوادر بدرای
وكشاب

وكشاب دخی بعض قصبه‌لر بونك توابعندندر و بر صوبی واردر و نلخدر لكن بر فرسخ یرده
كاریزی واردر آبی خوش طعمدر بدرایده بغایت لطیف قصب اولور و حالا بدرای خرماسی
مشهوردر جنكوله قلعهٔ عجم طرفنده دوشر طاغلر ایچنده بر كوه اوزره واقع اولمشدر
و اول كوهدن بر نهر جاریدر لواء بیات جنكوله ناحیه‌سی قربنده و جنكوله طاغی ایله بر كوه
آخر نهایت بولدقلری وادیدن بر نهر كنارنده دوز یرده بر قلعه‌در ده بالا كوه ایوان اوزره
سرحد برلوادر اول كوهدن بر نهر چقوب مندلی خاننه‌دك كاور كلان كوه ایله بو كوهك
اراسی واسع صحرادر كیلان درتنكدن عجم سمتنده بر كوه اوستنده بر قلعه‌در كرند درتنكه
قریب بر طاغ دبنده بر قلعه‌در كیلان ایله بونك مابینی بر صحرادر نهر اول صحرادن چكر قره طاغ
بغداد حذاسنده جبل حمره و راسنده چول نهایتنده بر طـاغ اوزره برلوادر اسكی بغداد
سامره قربنده و سامره‌دن بغداد جانبنده بر خرابه یردر شط كنارنده مقابل قلعهٔ تكریتدر
عاشق و معشوق عاشق بغداددن بعیددكل و معشوق عاشقدن یوقاری وجه درسامره
سرمن رای كه سامرای متعصم بنا ایتدی عكبرادن اون ایكی فرسخ دجله شرقی كنارنده‌در
صحیح الهوا و التراب واثق كامدینهٔ هارونیه‌یی اضافت والحاق ایتدی و متوكل خلیفه مدینهٔ
جعفریه‌یی الحاق ایتدی و بونلر ایله طولی یدی فرسخ طول و بر فرسخ عرض متعصم بنی
دار الملك ایدوب بغداددن اون ایكی سـاعتلك حالا خرابه مشرف بر قصبه‌در بر زیارتكاهی
واردر كه دروب و بیوت متعدده‌دن چكیلور وار یلور جای مسقفده بر چاهدر ایچنه نظر
اولنسه ربدر نمایان اولور مهدی انده اولمق ظن ایدرلر و حالا بونده ساكن اولنلر ساداتندر
معتصم بو قصبهٔ عالی بنا ایتدرمشیدی بر جامع و بر منارهٔ عالی و بر عظیم كاسه جامع ایچنه
قودی دوری یكرمی ایكی باع و بو جامعاو كنده قبر امام معصوم علی النقی و نواده امام
موسی رضا و امام حسن عسكری طوز خرما داقوقدن بغداد طرفنه بر منزل بونكله قریهٔ
داقوق مابینی كركوكدر داقوق بر متوسط شهردر هواسی لطیف نفط قیولری واردر
صدرین بو ولایت غله و خرما و حیوانات و صویی غایت چوقدر بطایح واسط و بصره
دجله‌دن چقان انهاردن مجتمع اولور طغیان ایتدكده خرقلر اولوب كوللر حاصل اولور
بو بطایح سكسن فرسخ طول و عرض صدر اسلامده فرسك عربله قتالی اثناسنده حادث
اولدی و خلالنده قصبات و قرا واردر قاعده‌سی جامده نام قصبه‌در بونك اهلی شیث علیه السلام
ملتی اوزره كلدانیون و صابیلردر و ابو اسحـاق صابی انلردندر بطایح كوفه فضلات
فراتدن مجتمع اولوب اطرافنده عربان قونار و قطاع طریق مأواسیدر حكومت عمادیه
جزیره حذاسنده و موصل قرشولرینه ممتد اكثر ملحقاتی طاغلر ایچنه دوشر بر حكومتدر
بغداد و شهرزور اردلرنده واقعدر و اكثر قلعه‌لری شهرزور سمتنده‌در پای تختی عمادیه
شهریدر طاغلر ایچنده‌در بغداده تابعدر اوصاف عمادیه قلعه‌سی طاشدن بر كوه
قله‌سنده هموار یرده طرح اولنمش بر قلعهٔ عامره‌در كه موصلدن جانب شرق و شماله مائل

اوج مرحله‌ده اشاغیده میاه جاریه و بساتین عامره‌سی واردر عمادالدین زنکیدن اقسنقر
اعظم قلاع هکاری اولان آسب نام قلعه‌یی تخریب ایدوب قربنده بونی اکا عوض بنا ایلدی
شرف خان نقل ایدرکه عمادالدین زنکی بنا اتمشدر بونك قلعه وشهری برعظیم صخره اوزره
مدوردر و بروجه تخمین بعضی محال واطرافی یوزکز و بعضیسی اللی التمش کز و بعض
محللرك یکرمی کز ارتفاعنده‌در وداخل قلعه‌ده ایکی چاهی واردرکه طاشی قزوب صویه
اولشدرمشلردر شهرك حمام ومدرسه وسائرلوازمنه بو چاهلردن استعمال ایدرلر وآخر
صولرینی چارلرله طشره‌دن کتورررلر لسانلری کردی وتازی ممزوجدر واکثری صالح
وراغب خیرات وحکام عمادیه انده نیچه مدارس وجوامع بنا ایتمشلردر وعلما وفضلاسی
چوقدر وعمده عشایر عمادیه مزوری وثانیا زیباری عشیرتلریدر وزیبار بررودخانه
اسمیدرکه ولایت عمادیه‌دن چقر طائفه زیباری اول نهرك کنارنده اولمغله انلره زیباری
دینمشدر وبو نهرك دخی اسمی جنو ندر غایت شدید الجریان اولمغله بو اسم ایله مسمی اولمش
وبری دخی رادکانی عشیرتیدرکه عوام تغییر ایدوب ریکان دیرلر بقیه عشایر عمادیه بونلردر
پرواری ممی سبابروی تیلی پهلی بجلر دیو اصطلاح قوم عمادیه ده دره‌یه دیرلر قلاعی
بونلردر قلعه عقر قصبه معموره‌سی واردرکه مسلمان ویهودالردن بیك ایکیوز خانه‌در
قلعه دهوك وقلعه دیرمقلوب بوقلعه‌لرده میرزادکان وبنی اعمام حکام عمادیه حکومت
ایدرلر قلعه بی‌بشراریکانی عشیرتی تصرفنده‌در قلعه فلاته قلعه شوش وقلعه
احمرانی وقلعه بازی‌رانی بو قلعه عشیرت زیباری تصرفنده‌در کرملاس شط ایله
باشقره وبرزان اراسنده برقصبه‌در برطاغده واقعدر اوصاف ناحیه زاخو عمادیه
نواحیسنده برمعتبر ناحیه‌در سندی وساباتی عشیرتلری مسکنیدر وخلق زاخویه ولایت
سندیان تعبیر ایدرلر اکثر علماء کرد بو ولایتده نشأت وقدیم الایامده سندیان ولایتنك
مستقل حکامی وار ایدی که بطریق اوجاقلق تصرف ایدرلردی حالا عمادیه حکامی استیلا
ایلدیلر وهوك زاخو اوکنده آب خابور خاط اولان صواوزره‌در شوش وعقره ودهوکدن
شهرزول سمتنه دوشمش بری برینه غریب قلعه‌لردر وقلعه کلاندن شط سمتنده قلعه
دیرمقلوب دوشمشدر وکیلاندن حکاری سمتنه ناحیه زیباری دوشمشدر وبو قلاع
ونواحی جزیره اوکنده مقوس کیدوب شهر عمادیه‌یی شهرزور طرفندن احاطه ایتمشلردر
انجق قلعه دیرمقلوب بونلردن خارج سمته دوشمشدر وزاخو ناحیه‌سی نهرخابور ایله
نهرهیزل اراسنده دوشمشدر الانهار نهردجله فرات کبی برعظیم نهردر دیاربکردن شماله
بوخرابه قلعه قربنده برمغاره‌دن چقار قلعه دینده مهیب غریب صدا ایله مغاره‌دن چقار
وآمده کیدرکن برقاچ صو ایله جمع اولور وشرقیسندن کوپری التندن کچدکده جانب
شرقدن آب هینی وآب سیدحسن وآب ترجیل وآب اتاق وآب بشری بو کالنون کوپری
صوینی دیرلر واندن اشاغی حزرودن کلن آب زرن وآب بدلیس عظیم صو اولوروجزیره‌دن
وکوپری

کوپری التندن کچوب دخی شرقندن آب هیزل وآب خابور دخی کلوب موصلده مجموعی جسر
التندن کچر علی حماماندن اشاغی نهرزاب عمادیه طاغلرندن کلور وطیراق قلعه اوکنده التون
کوپری صویی قره طاغدن واربیلدن و بربلوکی وان سمتنده حکاری وزیباریدن کلور مجموعی
تکریت واسکی بغداد اوکندن کچر وبغداده اوغرار بغداددن اشاغی نهردیاله دخی لاحق اولوب
طاق کسری اوکندن کچر جوازرده فرات ایله ملاقات ایدر جوازردن جماسیه وارنجه واسط
اطرافنده متفرقه وبلوك بلوك اولوب مجموعی کیرو بر یره کلور بو انهار متفرقه ارالرینه جزایر شط
العرب دیرلر کوه الونددن خرم آباد صویی کلوب جماسه وخوزستاندن کلن نهر سیراهواز برابرنده
دجله‌یه لاحق اولوب مجموعی قورنه قربنده جمع اولوب بعده بصره قربنده بحر فارسه منصب
اولور بونك منبعندن نهایتی دورتیوز فرسخدر نهرزاب موصل شرقیسنده عمادیه طاغلرندن
اینوب موصلدن ایکی منزل اشاغی دجله‌یه لاحق اولور غایت تیز اقدوغندن اوتوری اکا آب
جنون دخی دیرلر نهرزاب اصغر دخی التون صویی دیرلر بغداد یولی اوزرنده اربیلدن
اشاغی کوپروسی واردر بو زابین زوابن طهماسب پیشدادیه منسوبلردر بری
ارمن طاغلرندن چقار بری دیاربکردن کلور حدبثه حدودنده دجله‌یه دوکیلور
وواسطدن اشاغی بش نهرمعتبر آیریلور نهر قلا ونهراعراف ونهر جعفر ونهر سیسان
ونهر شاهی برمرتبه اولورکه عمودنده اولقدر صوقالمازکه اوزرنده کمی یوریه مطاریدن
اشاغی بو صولرك فضله‌سی وفرات صویی بطایحدن چقوب خوزستاندن کلن صولر
دخی انده جمع اولور واوراده شط العرب دیرلر بصره التنده بحر فارسه دوکیلور و بوکا
اروندرود دیرلر دجله‌یه منصب اولدوغی زابدن اکبردر وزاب کرکوکدن اشاغی
تنجه بوغازی نام بوغزدن دجله‌یه منصب اولور بوغازك اطرافی عظیم بللر واورمانلردر
ونیستان وسازلق وارسلان یتاغیدر آب بدلیس رشن قلعه‌سی اوکنده اسود صویی
ایله جمع اولور ایکی منبعدن نشأت ایدر اعظم شعبه‌سی منبعی مکس قلعه‌سی قربنده
برجبل مغاره‌سندن چقارکه برعظیم مغاره‌در نهایتندن اغزینه کلنجه اول نهایتدن
چقان شعبه طاشی اویوب مجری ایتمشدر واطرافی طاشدن پرداخت اولنمش نشیمنلر
وصفه کبی یرلردر اول یرك مسیره سیدر دفعة چوق صو چقوب مکس التنده مخلط
قلعه‌سی قربنده نهرمنسوب ایله جمع اولورکه برشعبه‌سی دخی بودرکه کوه دیبندن اول
صو ایله جمع اولور مخلط قلعه‌سندن صکره جزایر یوسف التندن کچوب قله بردن التنده
بونهر ایله جمع اولوراندن جسر امیرسلیمان التندن سعرد اوکنده زرس قلعه‌سی
اوکنده آب بدلیس ایله جمع اولور بورشن قربنده صوبك اورتاسندن برطاش پیدا
اولمشدر اکا قرنجه قیاسی دیرلر وافر قرنجه‌سی واردر اوصاف نهردجله‌نك مخصوص
زورقلری واردر اول کشتیلره غراب دیرلر اکثر انلر بصره طرفندن کلورلر وموصلدن
بغداده اکثر کلك ایله کلنور کذلك بیره جکدن فرات ایله حله‌یه کلك ایله کلنور کلك اکا

دیرلر که اخشابی شطرنجی بر برینه مخلا یوب اقلی دورت خانه لو اکثری اون واون دورت
خانه لو هر برخانه یه اوفور ولش طلوملر بند ایدوب انکدنخی اوزرینه بر ذراع مقداری
یوکسلک صفه شکلنده اخشاب والواحدن بر طبقه دخی بیارلر واوزرینه قتی وافر یوك
اوروب بو منوال اوزره فرات ودجله ده طبقه التنده دائم بو ایکی کلکی کزوب طلوملری
یوقلیوب بویله استعمال اولنور نهر شطك بعض کنارلرنده مثلا موصل اوکنده واندن
اشاغیده بر یر نفط چشمه لری واردر منبعندن چقوب صو اوزرنده قالور اقوب کتمیه نی
قابلره طولدیروب جمع ایدرلر وکاه تماشا ایچون آتش ویررلر صو یك یوزندن بر مقدار
مسافه مشتعل اوله دوشر نهر دیاله بغداددن اوچ ساعت اشاغی بر یرده دجله یه قاریشور
شهرزور اطرافنده مجتمع اولوب قزل رباط یانلرنده دربند ودزتنك صولری دخی توز
خرمادن کاور طاش کوپری صویی لاحق اولور شهربان قربان قربندن یکوب
بغداد ایله طاق کسرا اراسنده دجله یه لاحق اولور ودجله دن دخی فرات کبی نیجه جداول
وانهار ایریلوب سواد عراقی سقی ایدر الجبال جبل حمره بو جبال بر برینه متصل که ارض
سرخه مائل چیلاق واچق طاغلردر وجزیرة العربدن کلوب جماسه قربنده فراتی قطع
ایدوب جزیره عمریه چولنه سوروب کذار ایدر وعاشق ومعشوق ومقابل اسکی
بغدادده دجله یی قطع ایدوب بغداد چولنه اوغرر قزل رباط قربنده نهر دیاله یی قطع
ایدوب وواسط چولنه دوشر وزکیه وجسر دسیل اراسنده نهر دسیلی قطع ایدوب بینه
چولدن چوله کدر و بحر فارسه منتهی اولور وبو جبالك شهرزور وموصل سمتلرنده اولان بعض
مواضعنده بر معدن واردر شمع عسل کبی ینار رنکی سیاه در وقیر کبی ولایت خلقی مومیای
معدنی دیرلر بونك کبی بر معدن سیاه صرچه کبیدر انی دخی آتشده ارید وب شمع کبی دوکرلر
وموصلده مومیای معدنی واردر وبغداد یانلرنده صو باصمایان یرلرکه بیابان شوره یرلردر
اول خاکدن کهرچله دیدکلری باروت بیاض حاصل اولور بر مقدار طپراغی صو ایله قینادرلر
کهرچله سی ایریلوب صاف قالور نباتات وحیوانات عراق عرب بغایت محصولدار یرلردر
پنبه واصناف میوه سی بغایت اعلا اولور وخلفاء عباسیه زمانلرنده عراق عربده رعایا
بقر ذبحندن منع اولوب وفرت حراثت وزراعته سبب اوله وعراق عربك چوللرنده
میاه وانهار حوالیسنده اولان بوکلرنده ارسلان وصحرالرنده جیران وکردستان طاغلری
سمتلرنده کرك وقپلان وخرس وصرتلان وپارس وچقال ودالکو وآهو کبی وطیور قسمندن
قاز وطورنا وککلك ودراج وبلدرجن چوقدر ونهرلرنده نیجه انواع بالق حاصل اولور
بغدادده شبوط نامنه بر نوع بالق بغایت معتبردر دجلة العراق عربده رعایا ایکی قسمدر بر قسمی
اهل قرادر عربانلر انلر اکین وفلاحت ایله مقیدلردر ابل وبقر وغنم وجاموسلری واردر
بر قسمی اخشاماتدر یعنی کوچر اولولردر آت قیلندن اوبالری واردر قبیله قبیله طوایف
عربانلردر ابل وخیل وغنم وجاموس وبقر واردر اصناف خلق بو ایالتده بغدادده اهل اسلام
وفرق

وفرق ضاله ونصاری ویهود واردر لسانلری عربی وفارسی ترکی وکردی وغیری وسریانی
وارمنی واردر اهل اسلامك مذهبلری حنفی وشافعی وحنبلی بو اوچ مذهب علماسی
ومشایخی چوقدر مسالك ومنازل بغداددن بصره یه مداین التی فرسخ دیر عاقول سکز
فرسخ جبل یدی فرسخ فم صلح اون فرسخ واسط اون فرسخدر شهربان اون فرسخ قاروث
سکز فرسخ دیر عمال بش فرسخ حوانت یدی فرسخ شط کنار بله بطایح کچیلوب نهر اسد کچیلور
دجلة العورایه واریلور نهر معقل بصره اون فرسخدر بغداددن نجفه دیه صرصر دیه
فراشنر شط نیل کوفه مشهد علی که سد بیابان نجفدر بغداددن اصفهانه کیلور
یدی فرسخ بند ستان بش فرسخ نهر نهاوند اوچ فرسخ دیه فرامرز دورت فرسخ نهر روجرد
دورت فرسخ جناباد دورت فرسخ میان رودان سکز فرسخ میار اوچ فرسخ شهر کرخ
التی فرسخ دون سون دورت فرسخ سنکان التی فرسخ جوی مرغ کهتر التی فرسخ اسفرانه
یدی فرسخ بهران یدی فرسخ موی کوشك التی فرسخ اصفهان دورت فرسخ بغداددن
دمشقه تل عقرقوب اوچ خ بریوکسك دیه در شهرانبار سکز خ بیابان سماوت یولی ایله
دمشقه اون کونده واریلور بغداددن موصله یوران دورت خ عبره بش خ حمنا اوچ خ
قادسیه موصل یدی سامرا اوچ خ کرخ ایکی خ حلفا یدی خ سود قنت بش خ زاب اصغر که
انده دجله یه قاریشور کوپری واردر بش خ حدیثه موصل اون ایکی خ بنی طمیان یدی خ
موصل یدی خ بغداددن اسدآباد که همدان سمتنده در شهر یعقوب آباد سکز خ
صروینه یدی خ بویولدن شهربان صاغ ایلك ایکی خ یرده در رباط جلولا که ملکشاه
سلجوقی بنا ایتمشدر بش فرسخدر خانقین شهری بش خ قصر شیرین بش خ آخر حد
عراق عرب کیل وکیلا بش خ حلوان کریه طاق کرا باده کیدر برخ دیه کوزید وچوسان
سکز خ جقا کاوان التی خ باحکارس بش خ صفه اسبه نرك خسرو وشیرین صورتی
انده سنکدن یونلمشدر صاغ الهیرخ یرده در ایکی دکرمن یوریدر صو صفه نك التندن
چقار کیرمانشاهان التی خ شهر جمجمال التی خ دیه صهنه دورت خ دیه کنکور که اول
اول کردستاندر انن اسدآباد که کریوه کوه ارونه یوبولنده در التی فرسخدر بغداددن
همدانه باشر دولاب دورت ساعت قریه نامدیکر عمریه دیاله کچیلور سکز ساعت یاقوبه
اوکی نامدیکر الونیه بش ساعت چبوق کوپری نامدیکر خالصه وعجمیه اوچ ساعت قریه
ماشکیه درافشر دخی دیرلر ایکی ساعت هارونیه بش ساعت قریه قزل رباط حفرآباد
التی ساعت قریه اسکی خانقی اوکنده عظیم صو اقر سکز خ قصر شیرین نامدیکر دیه کوز
ویران قلعه در یدی سریره اوچ یکی خانقی بش دربند وزکران درتنك التنده در ایکی بشری
نامدیکر تخت کسری درتنك دخی دیرلر اوچ سرمیل التی قنعه کرین بوغازی ایکی بیکار
باشیدر قرب ایکی امام وقریه شیخ التی هارون آباد دورت دربند جوادرو زالتی آب ناوز
اوچ مریق درقرب کوجانی اوچ نیلوفر نامدیکر قریه نور وزدورت کرمانشاه بش شیاه

کوپروسنی ایکی طاق بستان شبدیز خسرو واندهدر اوچ صاطر انجاد اوچ تخت رستم
نام دیکر شهر نوح کوه بی ستون در فرهادک طاغی کبی یوجه یردر اوچ قریه صحنه قلعه
مجتکان نام دیکر کوه لنقاور قریه جمجال شهر نوح دخی قرشوسنده در اوچ قریه بید بیرخ
نام دیکر کنج اوه اوچ شهر کین کاور بر مقدار خرابه در بش قریه نجم پیج خواران
نام دیکر اسد آباد بش قریه کهریز اوچ قریه کول دیه ایکی سعد آباد باغلو باغچه لو لطیف
شهر در ایکی صولاق بندی اوچ پری خان خانی بش قریه یوز باشی اوچ سلمان آباد بش
قرهارود ورت سازیه اوچ درویش الیاس التی درکزین اوچ جاموسلی اوچ قریه صفی کند
بش اسم آباد اوچ قریه اوچ کنبد نام دیکر اق ییلاق التی ساعت قریه علی بك نام دیکر
کند مزاب بش همدان اوچ ساعتدر احوال ملوك وحکام طوفاندن صکره حضرت نوح
علیه السلامك اوچ اولادندن بریسی که سامدر عاقل ودانا اصحاب فراست وکیاست
زبدهسی ایدی سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغین حضرت نوح علیه السلام انی ولی عهد
ایدنمشیدی کندونك برینه سامی خلافته تعیین ایدوب اسرار نبوتی ودقایق حکمتی تعلیم
ایتمشیدی وجه ارضك اشرفنی سامه تفویض ایلدی حق جل وعلا حضرتندن دعا
ایتدیکه تا که اکثر انبیا ومرسلین واولیاء صدیقین وحکما وسلاطین وامراء سام نسلندن
متولد اولالر سامدن طقوز اولاد اولدی بری ارفخشد ایدیکه اکثر انبیا انك نسلندن کلدی بری
دخی کیومرث ایدی پادشاهلر انك ذریتندن کلدی کیومرث تمامت ذریاتی اوزره پادشاه
اولوب آیین پادشاهانه ورسوم شاهانه وضع ایدوب عدل الله عالمی منتظم قلمشیدی پس
کیومرث واولادی بابل وعراقین وفارس وکرمان وخراسانه استیلا ایلمشلردر بونلره
ملوك الفرس دیرلر وتختلری عراقده مداین شهریدر وابتدا ملوك دنیا کیومرثدر وخلق
یوسنده منتشر اولمشلردر واول وقت حضرت نوحك علیه السلام شریعتی اجرا اولنوب
انقیاد ایلرلردی چاق بیوراسب ضحاك پادشاه اولنجه که اول وقت نمرود ضحاكك عاملندن
سواد عراقده عامل ایدی بعده کیمرك انواع کفر وضلالته دوشدیلر اول ضلالتلرك
بریسی که نوردن بر اله دخی اثبات ایدوب یزدان دیو تسمیه ایتمشلردر الله بودر وظلمتدن مخلوق
بر اله دخی اثبات ایدوب اهرمن نامنی وبردیلر ابلیس بودرد یومع ذلك البته نوره عبادت
ومحبت وظلمتدن اجتناب وفراغت ایدوب بعده کیمرك نوردن بدل ناره طپمغه
باشلدیلر دعوای نبوت ایدن زرداشت کلنجه بو دخی اولکی ضلالتك اشدیدر
خیر وشر وفساد وصلاح نور وظلمتك امتزاجندن عبارتدر دیو مصر اولدی ابتدادین
مجوسی پی پیدا قیلدیلر بو فرس ملوکنك ابتدا تختلری مداین ایدی بونلرك تصرفلرنده
کلدانیون ملوك بابلی ضبط ایدرلردی وابتدا ملکلری نمرودکه ضحاكك عاملی ایدی بو فرسك
احوالی فرس اقلیمنده اولسه کرك وحیره ده وانبارده عربدن آل منذردن بنولخم ملوکی ایدی
وابتدا ملکلری مالك بن فهر الازدی ایچون که سیل عرمی حسن اتدیلر یمندن کوچوب حیره یه
نزول

نزول ایتدیلر واول وقتلرده اسکندر یونانی فرسه مستولی لکنه استیلا ایلدی وبو آل
منذر فرات ساحلنه کلدکده حیره وانباری بنا ایتمشلردر وانده توطن ایتمشلردر
مالکدن صکره قرنداشی عمرو وبعده قرنداشنك اوغلو جذیمة الوضاح نقل ایدرلر که ابتدا
ملوك عربدن منجنیق پیدا ایدن وابتدا اقاترلر تسخیر ایدن وابناء ملوکدن بر قاچ غلام جمع
ایتمشدر که کندونه خدمت ایتمکه واول غلاملردن بریسی که عدی بن نصر ایدی جذیمه نك
قز قرنداشی رقاشه یه عاشق اولدی واندن حامله اولدی ایچون که جذیمه واقف اولدقده
عدی فرار ایتدی ورقاشه بر غلام طوغردی اسمنی عمرو تسمیه ایتدیلر اخر کار جذیمه نك
اولادی اولمدوغندن او توری اول ولدی اولاد یرینه بسلدی برکونده اول غلامی
اجنه خطف ایتدیلر بعده مالك وعقیل نام ایکی کمسنه وادی سماوه ده اول غلامی بولوب
جذیمه یه کتوردیلر جذیمه انلره مراد کزیندردیدکده انلر دخی سکاندیم اولمق استرزدیلر
وقرق سنه اکاندیم اولدیلر وضرب مثل اولمشدر که کندمانی جذیمه والحاصل جذیمه
قتل اولدقده عمرو یرینه اجلاس ایلدی وجذیمه نك سبب قتلی جزیره حاکمی اولدقده
یرینه قزی که اسمی نائله ولقبی زبا ایدی جزیره حاکمه سی اولمشیدی وقصد ایتدیکه جذیمه یی
قتل ایلیه کندو نفسنه اطماع ایلدی وفرصتی بولدقده جذیمه یی قتل ایلدی بویله اولمغله
جذیمه یرینه عمرو بن عدی اولدی پس زبا دخی عمرویی قتل ایتمکه حیله یه شروع ایلدی
حیله یی عمرو خبردار اولدقده اول دخی زبانك قتلنه عبد جذیمه اولان قیصر ایله اتفاق
ایدوب وقیصر کندواراد تیله بورنی کسدی وصورت معامله زبایه واردیکه یعنی
عمرودن فرار ایتمشدر پس زبایه واردقده زبا التفات ایلدی وکندویه مقرب ایلدی
وبشلدی زبا طرفنه تجارت ایتمکه وچوق فائده کوستردی امابو فائده یی عمرودن کیزلو
الوردی وزبایه ویرردی وبو انجه تجارتك فائده سیدر دیرایدی بعده برکون بیك
دوه صندقلر ایله یوکلنمش کتوردی واول صندقلرك ایچنده مسلح آدملر قودی ایچون که
زبا بعیدیردن دوه لری کوردکده وهم ایلدی ودیدیکه عسی الغویر ابوسا دیمکله ضرب
مثل اولدی والحاصل ایچون زبا حصارنه دخول ایتدیلر اول آدملر صندقلردن چقوب
اول شهری الدیلر وزبایی قتل ایلدیلر عمرودن صکره اوغلو امرئ القیس اولدی بعده
اوغلو عمرو وبعده اوس بن قلام عمالقه دن برکیمسه ایدی بعده ایکنجی امرئ القیس بن
عمرو وبعده اوغلی نعمان اعور بو نعمان مشهور خورنق بنا ایلمشدر بعده اوغلو منذر بعده
اوغلی الاسود بعده قرنداشی منذر بعده علقمة الذهیلی بعده اوغلی المنذر اناسی غایت
حسنا اولمغله اکا ماء السماء دیرلر بعده الحارث بن عمرو بن حجر الکندی قباد مزدك دینینه
داخل اولمغله بو حارث دخی قباده متابعت ایلدی ومنذر متابعت ایلمدی اندن او توری
منذری عزل ایلدی وحارث یرینه کچدی پس کسری الحارثی طرد ایلدی وتکرار
المنذر یرینه جلوس ایلدی بعده اوغلو عمرو اول وقت که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم

خضرتلری دنیایه کلمشلردر بعده قرنداشی قابوس بعده قرنداشی المنذر بن المنذر بعده اوغلو
النعمان بو تنصر ایلدی بونی کسری پرویز قتل ایتمکله عربله فرس مابینلرنده وقعهٔ ذی قار
واقع اولدی و بو نعمانه شقایق نعمان منسوبدر سببی بودرکه بر موضعه کلدی و دیدیکه
مااحسن هذه الشقایق احمر هاوکندونه بربنا ایلدی و برکون یوم عبوس و برکون یوم
نعیم تعیین ایلدی تا که یوم عبوسنده برکسه کلسه نه بولشسه قتل ایدردی اما یوم نعیمده
بولشسه آکا انعام ایدردی کونلردن برکون طی قبیله سندن بر اعرابی یه راست کلدی
مراد ایلدیکه انی قتل ایلیه اعرابی ایتدی نم برقزم واردر کمسنه یه اصمرلدم بکا اذن
ویره سن دونمک شرطیله دیدی نعمان ایتدی سکا کیم کفیل اولور اول حینده وزیری
بن کفیل اولورم دیدی نعمان ایتدی اکر کلمزسه سنی یرینه قتل ایدرم بعده عربی کتدی وعده
ایلدیکی کونده چقه کلدی نعمان اول وقت ایتدی ما رأیت اکرم منکما بلمم که قنغکز
بر برینزدن اکرمدر و وزیرینه دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن بوکا کفیل اوله سن اعرابی یه
دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن رجوع ایده سن ابتدا وزیر جواب ویردیکه وزرادن کرم
قالقدی بعده اعرابی جواب ویردیکه ناسدن وفا قالقدی نعمان ایتدی بن
اوچنجی اولیم که عفو ملوکدن قالقمش در نیلمسون دیو یوم عبوسی رفع ایتدی بعده ایاس
ابن قبیصة الطایی بعده زاویه بعده تکرار سلطنت لخمیینه عودت ایلدی ومنذر بن
نعمان ملک اولدی و بوملک چاق حضرت خالد اوزرلرینه کیدنجه طوردی بعده دولت
اسلام ظهور ایلدکده حضرت خالد طرف حضرت عمردن تعیین اولندی و حیره یی
فتح ایتدی و حیره یه صحابهٔ کرام طرفلرندن حاکملر نصب اولنمغه باشلندی و صحابه دن
صکره امویه دن عبد الملک بن مروان طرفندن یزید بن هبیره عراقه والی اولدی بعده
دولت عباسیه ظهور ایلدکده عراقی ضبط ایتدیلر و کوفه ده بیعت اولندی صکره
کوفه دن تخت رفع اولنوب انباری تخت ایتمشلردر سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایدوب ابتدالری ابو العباس عبد الله که جد اعلاسی ابن عباس حضرتلریدر
مذکور عبد الله سفاح دیمکله مشهوردر یوز اوتوز ایکیده بیعت اولندی و یوز اوتوز التی
سنه سنده جدری مرضندن وفات ایتدی بونک عصرنده ابا مسلم ظهور ایلدی بونک
باباسی مرو قریه سنده برکمسنه ایدی آذربیجانده وفات ایتدکده ابو مسلم اوکسوز
اولوب عیسی بن عقیل یانده نشأت ایتدی و بر مرتبه ادیب اولدیکه مشار الیه بالبنان
اولدی برکون کوفه ده نقبادن امام محمد بن علی بن عبد الله و غیری بر جماعت ایله کلوب
ابا مسلمی کوردکده کلامنی بکندیلر و کمال الفت ایتمکله انلر ایله معامله طرفنه کیدرکن
سفاحک قرنداشی ابراهیمه اوغرادقده ابا مسلمی کوروب حظ ایلدی و خدمتنده
الیقودی صکره خراسانه برمد برکسه تعیین اولنمق لازم کلمکله ابا مسلمی ارسال ایلدی
ابا مسلم خراسانی ضبط ایتدی کیده رک شوکتی قوی اولدی والحاصل سفاح ظالم
وخونریز

خونریزونی رحم ایدی بونک عصرنده اهل اسلامدن لایعد ولا یحصی کمسنه قتل اولنمشدر و
جریان عادت الله اوزره سفک دما ایدن ملوکک عمرلری قصر اولمغین بکرمی سکز
یاشنده فوت اولدی ایکی وزیری واریدی بری ابا مسلم و بری خالد بن جعفر البرمکی
بعده یرینه بیوک قرنداشی ابو جعفر عبد الله منصور ه سنه یوز اوتوز یدیده بیعت اولندی
بو دخی ظالم و مغرور و منبع فساد ایدی که بنی عباس ایله علویه مابیننده عداوت قلمغه
بو سببدر اولاد حضرت امام حسین بن علی بن محمد بن عبد الله بن حسنک ایکی اوغلو که محمد
و ابراهیمی قتل ایلدی و انلرک سببی ایله اهل اسلامدن نیجه کیمسه یه اهانتلر ایلمشدر جمله دن
بری سراج امت و مقتدای ملت امام اعظمی کمال زهد و تقوی سببی ایله قضادن امتناع
ایتدکلری ایچون حبس ایلدی زندانده وفات ایتمشلردر و مزبورده کمال خست و دنائت
منصور دوانقی دیرلر ایدی عمال و صنعا علیه بردانق و بر حبه اوزرینه نزاع ایدردی ابو مسلم
خراسانی که بیعت عباس ایچون دعوت ناسه قیام ایتمشیدی انی دخی قتل ایلمشدر
اصحابنه امر ایلدی سواد کیسونلر و اوزون کلاه و قلجلرین قوجاقلرینه آصسونلر بو هیئت
اوزرینه اولمغه فرمان ایلدی اول هیئت اوزرینه ابو دولامه داخل اولدی منصور انک حالندن
استفسار ایدوب نه در حالک دیدکده اول دخی دیدیکه یوزومی نصفمده و قلجم اوستمده
و سیاه له بویاندم و کتاب اللهی وراء ظهرمده بند ایتدم منصور کولدی و اولکی هیئته فرمان
ایلدی بو خلیفه شط کنارنده بغدادی سنه یوز قرق التیده بنا ایلدی و خلفادن ابتدا کتب
سریانیه و عجمیه و یونانیه یی اقلیدس کبی دخی کلیله و دمنه و غیری عربیت ایله ترجمه
ایدن بودر سنه یوز اللی سکزده بو خلیفه حجه عزیمت ایلدی و مراد ایلدی که مکه ده سفیان
ثوری حضرتنی قتل ایلیه بیر میمون دیدکلری منزله کلنجه مکه یه اعوانی ارسال ایتدیکه
ثوری یی اخذ ایده لر و صلب ایده اهل حرم بو خبردن خبردار اولیجق سفیانه خبر ویردیلر
سفیان حضرتلرینک مبارک باشی فضیل بن عیاضک دیزنده و ایاقلری سفیان بن عیینه
دیزنده کعبهٔ معظمه قارشوسنده اوزانوب یتوردی همان طوردی و کعبه نک استارینه
یاپشوب اکر منصور بونده کلورسه بن سندن بری اولدم دیدی و ینه کلوب یرینه یاتدی
علی الفور خبر کلدیکه منصور بیر میموندن قالقوب آته بنوب مکه جانبنه روانه اولمش
ایکن حجفتین بیننده اوزتاسینه کلدوکی کبی آتدن یقلوب بوینی اوزرینه اوراده جان ویردی
وزیری خالد البرمکی ایدی یرینه محمد المهدی علما ایله اختلاط ایتمکله کلی کمال تحصیل
ایتمشدی ارباب فضل و کمال یاننده مقبول ایدی وزنادقه طائفه سنی سومزایدی قتی
چوق زندیق هلاک ایلدی جدل کتابلرینی اهل زندقه یی رد ایتمک ایچون تصنیف ایتمکه امر
ایلدی حجه واردقده عظیم احسانلر و خیراتلر ایلدی و سطح کعبه یه آدملر چیقوب هر جانبندن
مسک و عنبر و غالیه برله بیت اللهی سرا پا تطیب ایتدیلر و دیباج جنسلرندن بری بری
اوستنه اوچ کسوه کیدردیلر و ابتدا خلفادن صره تعیین ایدن بودر رومده چوق ولایت

فتح ایتدی سنه یوز التمش طقوزده وفات ایلدی یرینه اوغلی موسی الهادی اولدی بوغایت
ظالم ایدی شاه اوکنده قالچلرایله یوریمکی یوا بجاد ایلدی سنه یوز یتمشده وفات ایدوب یرینه
قرنداشی هارون الرشید سریر خلافته جلوس ایتدی بوخلیفه غایتده فصیح وبلیغ
وادیب وکثیر الحج والعبادة که کونده یوز رکعت نماز قیلوردی بریبیل غزایه وبریبیل حجه
کیدردی انیس علما ومحب مشایخ واولیا ایدی قاضیسی امام ابو یوسف وزراسی برامکه
وشعراسی مروان بن ابی حفصه وحاجبی الفضل الربیع وخواننده سی ابراهیم موصلی وخاتونی
زبیده ایدی ایامنده خیر وحسنات وزمان فضل وبرکات ایدی خصوصا وزراسی برامکه در
بو برامکه بر جماعت کثیره دراشرفلری یحیی ومحمد وموسی واولادلری خالد وفضل وجعفر
وفضل بن یحیی بن خالد بن ستاسف بن جاماست البرمکی برمکه اول کمسه درکه باباسی
بیوك برمك ملوك فرسدن برملك ایدیکه فارس ولایتنده مجوسیلر ایچون مشهور اولان
آتشکده نام بر عظیم بنا ایلدی بعده شامه کلوب مروانیلردن هشـــام بن عبد الملك خلیفه
حضورنده اسلامه کلوب اسمنی عبد العزیز قودیلر صکره دولت عباسیه عبد الله سفاحه
انتقال ایلدکده برمکی یی کتوروب وزیر ایلدی سفاحك وفاتندنصکره منصور دوانقی یه
وزیر اولوب اشتهار بولدی مهدی خلیفه زماننده مرحوم اولوب نمازین هارون الرشید
قیلدی دیرلر خالدك واصل اولدوغی مرتبه یه اولادندن بریسی واصل اولمدی نه یحیی
ادبنده نه فضل جودنده ونه جعفر کتابتنده ونه محمد مروتنده ونه موسی شجاعتنده اندنصکره
هارون الرشید جعفری وزیر ایلدی وشول مرتبه التفــــات ایلدیکه سراینه واولادلرینه
ومالنه حکم ایدردی حتی هارون الرشید یحیایه باباو اوغللری فضل وجعفره قرنداش دیو
خطاب ایدردی رشیدك برامکه یه بو مرتبه محبتنك سببی بو ایدیکه هادی خلیفه وفاتنده
هارون یکرمی ایکی یاشنده طوس شهرنده بولنوب اول اثنـــاده جمله بغداد خلقی قرار
ویردیلرکه هارونی خلیفه ایتمیه لر زیرا لهو وطربه مائل اولدوغندن جائزکه خلقك مصالحنه
وامور مملکته تغافل ایدوب خلافته خلل کله دیو خلافته رضا ویرمدیلر اول ایامده بغدادده
سادات برامکه دن یحیی وفضل وجعفر قالقوب هارون الرشیددن غیری کمسه خلافته لایق
دکلدر دیو هارونه آدم کوندروب وکتوروب خلیفه ایندیلر مسند خلافته او توردقده یحیایی
احضار ایدوب بیوردیکه بو خلافته اخلاص ایتمکه سن سبب اولدك بندخی امور عالمه سنی
وکیل ووزیر اعظم نصب ایلدم یحیی دخی احسن تدبیرله امور مملکته مقید اولدی بعده فضل بن
یحیایی وزیر ایتدی بعده جعفر برمکی وزیر اولدی اون سکزنجی سنه دنصکره رشید آل
برامکه دن انحراف ایلدی واول سنه هارون حجدن عودت ایندکده جعفری قتل ایلدی
سبب قتلیچون دیرلرکه هارونك قز قرنداشی عباسه نام خاتون وجعفر برمکی مجلسنه
حاضر اولمزلرسه اول کون هارون ذوقدن محروم اولوردی اول اجلدن جعفره نکاح ایلدیکه
نامحرم اولمیه مجلسنده یوزینه باقه بو شرط ایله که جعفر دخی عباسه یه تقرب ایتمیه جعفر
ایسه

ایسه هارونك امرینه مخالفت ایتدی واندن بر ولد حاصل اولدی اول سببدن قتل اولندی
دیرلر والحاصل هارون طوسه واردقده وفات ایتدی سنه یوز طقســـان اوچده یرینه
اوغلی محمد امین حسن وجمال صاحبی جوان ایدی اکن سوء تدبیر وعدم قبول نصیحت
اولوب نسا ایله لعبه مشغول ایدی قتالنه ذی الیمینین طرفندن طاهر تعیین اولنوب طاهر
بغدادی محاصره ایتدکده محمد امینه خبر ویردیلر خبر ویره نی آزار ایدوب اول وقت کند جواریله
حرمنده صید سمك ایدردی دیدیکه فلان جاریه ایکی بالق طوتدی بندخی بر طوتمدم اول
اثناده طاهر سیف ایله بغداده داخل اولدی وامینی ذبح ایلدی ویرینه یوز طقسان سکزده
قرنداشی عبد الله مأمون جلوس ایتدی مشهوردرکه بو خلیفه ذوفنون جهان علوم
حدیث وفقه وطب وادبده امامدر دخی فلسفه وعلوم اولیته چوق اعتبـــار ایلدی و
غایت سور ایدی احوال عالمه مطلع اولمغله رومده چوق غزالر ایتدی قرق حصار فتح ایتدی
اخر الامر حکم ضلالته دوشمشیدی وخلق قرآن قولیله ابتلا واقع اولدی وامر ایلدی که
حضرت علی یی سائر صحابه یه تفضیل ایلیه طرسوسده وفات ایلدی یرینه معتصم بن
هارون الرشیده بیعت ایلدیلر وبوکا خلیفه مثمن دیرلردی زیرا سکز قلعه فتح ایتدی سکز
سنه خلیفه اولدی وسکزنجی خلیفه ایدی سکز آی وسکز کونده طوغمشدر ونقش
خاتمی الحمد لله که سکز حرفدر وقپو سنده سکز ملك دورمشدر وسکز ملك قهر ایلدی
وسکز ارکك وسکز قز اولادلری وار ایدی که کندودن صکره الیقودی وسکز شهر فتح ایلدی
وسکز کوشك بنا ایتدی وغلمان اتراکدن اون سکز بیك غلامی وار ایدی بو خلیفه
غایت قوتلو ایدیکه ایکی قیو نی النه الوب چاق صویونجه ایاقلرندن طوتردی ابتدا
طائفهٔ اتراکی دیوان خلفایه ادخال ایتمك اندن واقع اولمشدر عجم پادشاهلرینه تقلید
ایدوب سمرقند وفرغانه یه مال ارسال ایدوب غلمان اتراك اشترا ایتدرردی اول طائفه دن اون
سکز بیك قول ایدندی التون طوقلر ایله ودیبا لباسلر ایله تزیین ایدردی بغداد خلقی
بونلرك اوضاعلرندن بیحضور اولوب جمع اولدیلر معتصم قپوسنه کلوب یا الشکر اتراکی
بو شهردن اخراج ایله یاخود سنك ایله جنك ایدرز دیدیلر سز نمله برالای ضعیف الحال
آدملر نیجه جنك وجدال امکان واردر دیدی انلر دخی سنکله جنکی سهام الاسحار وسیف
دعوت تضرع درکاه یروردکار ایلرز دیدیلر های مددبو اصل جنکه طـــاقتم یوقدر دیو
برمقدار صبر ایدك دیدی پس سرمن رای دیدکلری شهری بغداد قربنده بنا ایلدی
واتراکی او رایه نقل ایلدی نقل ایدرلرکه برکون معتصم او تورکن خبر کلدیکه ملك روم
اهل اسلام ولایتلرینی غارت ایتمشدر وچوق قتل وسبی ایتمشدر چاق سبایادن برعورت
هاشمیه اسیر ایتمشیدی فریاد ایلدیکه وامعتصما کافر آکا بر طبنجه اوردی ودیدیکه
معتصم الاجه اتلر ایله کلسون سنی قورتارسون خلیفه بو خبری اشیتدکده اول ساعت
عموریه طرفنه قرق بیك الاجه آتلولر ایله توجه ایلدی انکوریه واصل اولدقده لطف

حق الله فتح ایتمشدر وقیصر رومی اسیر ایتمشدر وهاشمیه یی احضار ایلدی وکندونه
دیدیکه لبیك ابنت العم سنك دعوتکه اجابت ایتدم سنه ایکیوز یکرمی یدیده مزبور
خلیفه سرمن رآده وفات ایدوب یرینه هارون الواثق اولدی اولدخی وفات ایتدکده ایکیوز
اوتوز ایکیده جعفر المتوکل علی الله جلوس ایتدکده مذهب اهل سنته نصرت ایدوب
آیین دین ومراسم اسلامی اقامت ایلدی بونك عصرنده امور عجیبه ظهور ایدوب
جمله دن بری برکیجه جوسماده اولقدر شهاب ظهور ایلدی که کواکب بر برینه کیروب منتشر
اولدی قیامت قوپدی ظن ایتدیلر دخی دیار مصرده سویدا قریه سنده طاش
یاغدی بر دانه سنی وزن ایتدیلر یدی اوتوز درهم چکدی بریدخی یمن دیارنده بر طاش یرندن
قوپوب یوروب بر طاغك یاننه واردی قرار ایتدی بری دخی قارتالدن کوچوك براق
قوش بر طاغك اوستنه قونوب قرق کره یا معشر الناس اتقوا الله دیو چاغردی ایرته سی
کلوب ینه قرق کون بویله دیدی یتمیوز نفر کمسنه نك شهاداتیله بو خبری یازوب بو حادثه نك
وقوعی ایکیوز قرق بر رمضاننده واقع اولمشدر اندن صکره عظیم زلزله اولدی ومکة اللهده
اولان عیونك جمله صولری قورودی متوکل جانبنه عرض ایتدیلر عین عرفاتی اقمق
ایچون یوز بیك التون کوندردی والحاصل دیار بغدادده اتراك کثرت وقوت بولوب
مصالح سلطنته قریشدیلر وعقد عزل ونصب انلرك النده اولدی آخر طغیان اول مرتبه یه
واردیکه کیجه ایله اون نفر اتراك خلیفه نك خلوتسراینه دخول ایدوب شهید ایتدیلر
بعده سنه ایکیوز قرق یدیده اوغلی محمد المنتصر بالله یرینه جلوس ایلدی انکدخی
برکون مزاجی منحرف اولدقده طبیبنه اوتوز بیك فلوری ویردیلر زهرلو نیشتر ایله فصد
ایدوب زهر تأثیر ایتمکله وفات ایلدی یرینه ابو العباس احمد المستعین بالله خلیفه اولدی
اتراك ممالکه استیلا ایتمشلردی همان خلیفه بر شیخ مقامنده اوتوردی مستعینك
کیدیکی اثوابك یکلری اوچر قارش یول ایدی اشراف مکه حالا اول طرز اوزره کیرلر
حاصلی اتراك کمکرده ادراك کوردیلرکه کندولره اویمایور خلع ایدوب بعده قتل ایتمشلردر
یرینه اوغلو محمد المعتز جلوس ایتدی انیدخی خلع ایدوب یرینه محمد المهتدی یی جلوس
ایتدردیلر ومعتزك والده سنك جمیع مال ومنالنی الندن الوب خاتونی مکه یه سوردیلر اموالی
اون کره یوز بیك التون ونصف اردب انجو ونصف اردب زمرد وسند سراردب یاقوت احمر ایدی
والحاصل مهتدینك دخی اتراك اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایتمشلردر یرینه احمد المعتمد
علی الله اولدی لهو ولذاته اشتغال وانهماك ایلمکله قرنداشی طلحه یی ولی عهد ایلدی
الموفق بالله دیو لقب ویردی وحجاز ویمن وفارس وطبرستان وسند ولایتلرینه والی
قیلدی وکندونك جعفر ادلو ولد صغیری وار ایدی اکا المفوض الی الله دیو لقب ویروب
جزیره وشام ودیار مغرب اوزره والی قیلدی برینه اق سنجاق برینه سیاه سنجاق ویردی
وبویله شرط ایتدیکه اکر کندونك وفاتی اوغلو صغیر ایکن واقع اولورسه خلافت
موفقك

موفقك اوله وبو شرط اوزره عهدنامه یازیلوب مکه یه کوندردیلر وبیت شریفك ایچنده
حفظ ایتدیلر آخر کار مقتضای اراده نه ایسه ظهوره کلوب لا یغنی حذر من قدر موجبنجه
مقتدر زماننده زنکیلر خروج ایدوب اهل اسلامه چوق ضرر ایرشدردیلر رئیسلری
اولان بهبولی رسالت دعواسنی ایدوب علم غیب ادعا ایلر ایدی بر فتنه یه واردیکه اهل
اسلامدن یوز بیك ادمدن زیاده قتل اولندی آخر الامر موفق بالله دخی توفیق
الهی ایله اوزرلرینه عظیم عسکر ارسال ایدوب جنك اولدقدن صکره نسیم نصرت هبوب
ایدوب بر مرتبه زنکیلری قیردیلرکه حسابه کلمز بو فتح ظهوره کلدکدن صکره الناصر لدین
الله لقبی ایله ملقب اولدی و دخی فوت اولدقده یرینه برادرزاده سی احمد المعتضد
جلوس ایلدی بو خلیفه اهل عقل وشجیع کیمسه ایدی یالکز ارسلانه قارشو واردی ایام
دولتنده رعیتدن ظلمی دفع ایتدی ومکروهاتی اسقاط ایتمشیدی بنی عباسه تمام
ضعف کلدکدن صکره اساس خلافت تکرار قوت بولدی اول جهتدن معتضده سفاح
ثانی دیرلر وکندودن اول خلفا زماننده توریث ذوی الارحام منع اولمشیدی حق ذوی الارحامی
خزینه یه ضبط ایدرلردی وشرع مطهره به غایت انقیادی وار ایدی سنه ایکیوز
صکسن طقوزده وفات ایدوب یرینه اوغلی المکتفی بالله جلوس ایلدی حسن صورت
وجمال سیرت اولوب اهل علمه اکرامی وار ایدی بونك زماننده قرامطه ظهور ایلدی
بو طائفه محرماتی مباح اعتقاد ایتمشلر ایدی ودماء مسلمینی حلال بلورلر ایدی ودعوالری
بو ایدیکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلمدن صکره امام حق محمد بن الحنفیه
اوله اول خروج ایدن یحیی بن مهرویه دز هجر ناحیه سندن قوپمشدر المکتفی فوت
اولدقده برادری جعفر المقتدر بالله جلوس ایلدی فسق وفجور وشرابه منهمك ایدی
ایکی کره خلع اولنجیه اصلاح نفس ایدوب یهود ونصاری طائفه لرینه بالکلیه دیوان
امورینه قارشدرمقدن منع ایتمشیدی وعرفه کونی کلدکجه بعض دواب وصغردن
غیری اللی بیك قربان اولشدرردی ودار الشفایه هر سنه یدی بیك دینار خرج
اولنوردی برکره مقتدر دوکوب ایدوب بش اوغلنی سنت ایلدی التی کره یوز بیك
فلوری صرف ایدوب عالمی اغنیا ایلدی وبر دفعه قیصردن ایلچی کلدکده یوز التمش
بیك مسلح عسکر قیام ایلدی دار الخلافه قپوسنه وارنجه ایکی جانبده طوردیلر انلردن
ایچرویدی بیك خادم ایکی جانبه طوردیلر ویدی یوز نفر حاجبلر طوردیلر ودار السعاده نك
دیوارنه اوتوز سکز بیك پاره قماش آصدیلر وفرش سرایه یکرمی ایکی بیك پاره قماش
دوشدیلر وجمله اسباب زینتدن ماعدا بر شجره احداث ایتدیلرکه ربع طوقندقچه
یداقلری حرکت ایدردی اول شجره اوزرینه التوندن وکوموشدن مرغان قوندیروب
ریح طوقندقچه صدا ویررلردی دولت عباسی ضعف بولدوغی زماننده بویله قوتده ایکن
قرامطه جنکنده شهید اولدی یرینه قرنداشی ابو منصور القاهر بالله سنه اوچیوز یکرمی

برده جلوس ایلدی وخلقه اذیت ایتمکله اوزرینه هجوم ایدوب کوزلرینه میل چکدیلر
یرینه محمد الراضی وانك یرینه ابراهیم المتقی بالله جلوس ایدوب بونك کوننده توران بغداده مستولی
اولوب کوزلرینه میل چکدی ویرینه ابن عمی اولان عبد الله المستکفی جلوس ایلدی بعده
ابو القاسم فضل الله سنه اوچیوز اوتوز دورتده جلوس ایلدی اول عصرده آل بویه بغداده
استیلا ایتمشلردرکه تصرف انلرك النده قالمش ایدی بعده اوغلو عبد الکریم الطایع بالله بونك
عصرنده حرمیندن آل عباس خطبه سی کسلدی بعده احمد القادر بو خلیفه نك عادتی زهد
وصلاح ومعرفت ایله موصوف خلق قرآنه قائل اولان طائفه نك ردنده بر کتاب تصنیف
ایتمشدر خلافتی قرق بر سنه در سنه دورتیوز یکرمی ایکی تاریخنده فوت اولوب یرینه
اوغلو عبد الله القائم بامر الله جلوس ایتدی بغایت اهل خیر کمسنه ایدی قرق دورت سنه
خلافت ایدوب دورتیوز التمش یدی تاریخنده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبد الله المقتدی
بالله جلوس ایلدی اولدخی خیردین وخلفاء عباسیه نك صالحلرندن بر کمسنه ایدی برکات
صلاحنك جمله سندن بری بودرکه آل سبکتکینندن سلطان ملکشاه خلیفهٔ مذکوره
حیف ایتمکلك مراد ایلدی بغداد شهرنده طورمسون چقسون شهردن صکره بز وارمق
استرز دیو خبر کوندردی مقتدی دخی رسول کوندروب بو بابده بر مقدار تلطف ایلدی
ملکشاه دخی بتر اولوب البته چقسون دیدکده کرم ایلسون مهلت ویرسون دیو نیاز
کوستردی ملکشاه دخی بر ساعت مهل ویرم دیدی آخر ملکشاه وزیرینه آدم کوندروب
اون کون مهل رجا ایتدیلر که اون کونه مهل ویردیلر اندن خلیفه کوندز صائم
وکیجه قائم اولوب درکاه عزته نیاز وتضرعه بشلدی اون کون تمام اولمدین تیر دعاسی
هدف اجابته اصابت ایلیوب شرندن خلاص بولدیلر سنه دورتیوز سکسن یدیده
فوت اولدی یرینه اوغلی المستظهر بالله اولدی بو خلیفه حسن خط یازاردی بونك
زماننده آل سلجوق تغلب ایتدیلر سنه بشیوز اون ایکیده بودخی فوت اولوب اوغلو
مسترشد بالله مسعود بن محمد سلجوقی ایله قتاله چقوب لشکری موافقت ایتمیجك
یالکز کندی معرکه ده قالوب شهید اولدی یرینه الراشد بالله منصور اولدی بو خلیفه
مخرجسز طوغمشدر صکره حکیملر اکا مخرج ایتمشلردر وعمری طقوز سنه ده ایکن
احتلام اولدی مسعود سلجوقی قتل ایتمشدر یرینه عمی اولان محمد مقتفی بالله فاضل
وکریم الاخلاق در خلیفه اولدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی یوسف المستنجد
بالله جلوس ایدوب منقولدر که خلیفه اولمزدن اول بر واقعه کورمشدر که انك
آوجینك ایچنه اوچ حرف خا یازلمش کورر صباح بعض معبرلره تقریر ایتدکده انلردخی
سنه خمس وخمسین وخمسمائه تاریخنده خلیفه اولورسن دیو تعبیر ایتدیلر فی الواقع
اویله اولدی بعده اوغلو حسن المستضی یرینه خلیفه اولوب غایت کریم النفس وحسن
تدبیر صاحبی ایدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی احمد الناصر لدین الله خلیفه
اولوب

اولوب رسوم خلافتی احیا ایلدی خطبه وسکه ده اراد اسم شریفنه فرمان ایتمشدی
نیجه مدت منابر اسلامیه اوزره دعاء مستضی دن صکره اول مذکور اولور دی کرامات
ظاهره سی واردی جمله دن سلطان خوارزمشاه مراد ایدندیکه مذکور خلیفه
یدندن ملك عراقی استخلاص ایله بو عزیمتله همداندن بر وکچدکده بر صحراده نیجه مدت
لیل ونهار اوزرلرینه قار یاغوب یول ویرمکله بالکلیه عسکر فنا بولدیلر واکثری هلاك اولمغله
خوارزمشاه بالضرور عودت ایتدی بری دخی مقدما یأجوج ومأجوج مثلی اولان کفار
تاتار خروج ایدوب تمام بلاد اسلامیه یه تعرض ایتدکلری زمانده حق جل وعلا میامن
همت ناصری برله بغدادی انلردن حفظ ایتدی وکعبهٔ معظمه نك اورتوسی بیاض دیبادن
ایدی صکره ناصر لدین الله امر ایتدی سیاه دیبادن ایتدیلر کعبة اللهه سیاه اورتمك
اندن قالدی خلافتی قرق یدی ییل استقلال تام اوزره باقی قالدی بغداد بهشت
آبادده مدرسهٔ نظامیه یی بنا ایتدی ایچنه اون بیك جلد کتاب وضع ایتدی سنه التیوز
یکرمی ایکیده وفات ایلدی اوغلو الظاهر بامر الله بعده اوغلو المستنصر بالله منصور
جلوس ایلدی علماء عصری انواع اجلال واکرام ایدوب مدارس ومساجد وحدایق
بنالرینه مشغول اولدی شهر بغدادده مدرسهٔ مستنصریه انك بناسیدر دورت مدرس
تعیین ومذاهب اربعه اوزره درس قرائت اولنوردی ابو الفتح سلجوقی نظام الملك وزیری
اولیجق تشیید مبانیٔ ارکان دولت وتأسیس قواعد بنیان سلطنت احسن وجوه اوزره
قیام کوستروب موالات اولیاء دین ودولت استمالات اعدای تخت وسلطنت جانبلرنده دقیقه
فوت واهمال ایتمدی علما وصلحایه اقبال تام وحرمین شریفینه برمرتبه احسان که کندو
خاصه مالندن غیری اموال سلطانیه دن هر سنه التیوز بیکدن زیاده التون وجوه خیره
صرف ایدوب والحاصل بعض حسود وعدوی سلطنت خلیفه حقنده که اخراجات
زائده ایله بیت المالی خراب ایتدی بونك اتلاف ایتدیکی مبلغ سلاح عسکره ویرلسه قلاع
اعدایه فتح رایات دکمك اولوردی دیو خلیفه یه وزیری غمز ایتدیلر خلیفه دخی برابکی مرتبه
اغماض ایتدکدن صکره دشمن بی انصاف طورمیوب کراتله بو مقوله کلماتی سمع همایونه
ایصال ایدیجك ضروری متأثر اولدی بر کون قرشوسنه کلدکده خزینهٔ بیت المالدن
هر سنه بو قدر مالی بی نفع یرلره خرج ایدرسن دیو خطاب ایتدی نظام الملك دیدیکه ای
اوغول بن بر عجم پیرنا توانم که بازارده چقرسه لربکا کمسه بر قلوری یه مشتری اولمازوسن بر ترکی
جوانسنکه بازاره چقرسه لرهله سنی اوتوز التونه الورلراوله بو حالله حق سبحانه وتعالی بزی
اختیار ایدوب بو اماناتی بزم کف کفایتمزه مسلم قلدی احوال امور بلاد ومصالح عباد بزه
مفوض قلندی وبن تصرف وتدبیره مشغول اولدم سن لهو ولذات دنیایه متوغل
اولدك ایکیمزنده حاصل اعماللریمزده درکاه رب عزته صعود ایلیه جك کاریمزك اکثری ذنوب
ومعصیتدر شکر وطاعت دکلدر وسنك اول دفع شر اعدا ایچون احضار ایتدیکك عسکرك

اللرنه ایکیشر ذراع طول بر قلنجلری واروایدی قلری اوق برجزئی منسافه کتمزینه بوحالله
انواع فجور ومعاصی یه منهمکلر در فسادلرینه نظر اولنسه نزول فتح ونصرته مستحق اولمق
دکل اوزلرینه سنك بلا وقهر یاغمغه لایقلر در بن سنك ایچون بر عسکر فراوان وجند
بی پایان حاضر لدم که آکا جیش لیل وعسکر سحر دیرلر اوزون کیجه لرده سن ولشکرك
غافل یاتوب اویودوغکز زمانده آنلر طوروب صفلر بغلرلر وکوزلری یاشین ارسال
ایدوب دللرنده دعا وثنا اطلاق ایدرلر اللرین درگاه قاضی الحاجاته اوزاتدقلری زمانده
دشمنلرك اوزرلرینه قلج صالرلرکه صویی ولایت چین وماچینه یتشور پس سن وسنك
عسکرك انلرك یوزی صوینه معیشت ایدوب انلرك دعاسی برکاتیله فتح ونصرت بولورسن
خلیفه آفرین بابا آفرین خوب ایتمش سن مدد بولشکری دخی زیاده ایله بزه کرك
لشکر بودر دیدی والحاصل خلیفه قبول ایلدی وحسادك یوزلری قراسی کندولره
قالدی بونك زمانده تاتار برقاچ کره عراق جانبنه قصد ایلدی لطف حق ایله هر
کلدکلرنده منهزم اولورلر سنه التیوز قرقده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبد الله المستعصم
بالله بغداد شهرنده آخر خلفاء بنی عباسدر لعب ولهوه مشغول اولدی وقوللرینی
سلطان لقبی ایله ملقب ایدوب جمیع امورده ممالکی انلره تفویض ایدردی آخر انلر تغلب
ایدوب جانب خلافت ضعف بولدی ورشوت قپولرین آچدیلر هرنا مستحق برقاچ
التون ایله مطلبنه واصل اولوب مراتب ومناصب نااهله سوق اولنور اولدی مؤید الدین
علقمی وزیری اولدی مذکور بر رافضی وسباب ایدی مستعصمه واهل سنته عدو
ایدی امامدارا ایدردی منافقانه معامله قلورردی برکون بغداد شهرنده طوائف اهل
سنته روافضه غالب اولوب واقرا اهانت ایتدیلر وابن علقمی مذکور رافضی ایکن
بونك دخی اقرباسنك اولرین یصدیلر بونلره ظاهرده انتقام ایتمکه قادر اولمیوب زوال
دولت اهل سنته سعی ایتمکه دشلدی وسرا هلاکوخان ایله معامله ومراسله یه مباشرت
ایتدی مقصدی عرق اهل سنتی قطع ایدوب خلافتی علویه یه ارجاع اتمك ایدی
وبو جانبده مستعصم یاننده اولان کزیده عسکرلری ادنا بهانه ایله اطرافه پراکنده قیلدی ودائما
مستعصمه بوقدر عسکر زائد درکیدن کتسون کرك اولان خزینه در خزینه اولدقدنصکره
هرقچن لازم اولسه عسکر بولنور دیر ایدی مستعصمده اولقدر قوت ادراك یوق ایدی که مرادینی
فهم ایده حتی برکره یکرمی بیك عسکره همان سنزه دستور رقنده اسستر سکز کیدبکز دیدی
ومستعصمه وافر مال کوستروب بلمزدیکه مرادی نه در اولدخی ماله محبت وکمال مرتبه مساعده
کوستردی بلمز ایدی که جمع ایتدیکی مالی عدو ایچون ادخار ایدردی والحاصل مغول
وجغتای سلطانی اولان هلاکوخان عسکر بی پایان ایله بلاد اسلام اوزره هجوم ایتدیلر
واکثر ممالك اسلامده قتل عام ایدوب بلا برمرتبه ده قرار بولدی که مستعصم خلیفه
خواب غرور وغفلت ایله سریر عیش وراحت اوزره تغلب ایتمکده ابن علقمی ایسه
طرق

طرق اخبار وقلع مسامع خلیفه ده سد ایدوب تا اول زمانه دك که مغول سواد عراقه دخول
ایدوب اکثر قتل اسلامه مباشرت ایتدیلر آخر هلاکو شهر بغداد اوزرینه عزیمت
ایدوب خلیفه یه آدم کوندردی وآستانه سنه دعوت ایلدی خلیفه غفلتندن بساط
انتباهه حیث لاینفع یه قدم بصوب دست تحیرا بله کوزلرینی اوماغه یشلدی وزیری اولان
ابن علقمی رافضی کندو اتباعیله قرشو چقوب واروب هلاکو ایله جمع اولوب اندن بینه بغداده
کلوب خلیفه یه دخی مصلحت بودرکه سندخی چقوب تعظیم ایده سن امید درکه محصول
ممالك عراق مناصفه اوزره صلح میسر اوله ایدی مستعصم دخی ابن علقمی سوزیله اعیان
دولت وارکان خلافتدن یدییوز نفر کسه ایله بغداددن چقدی هلاکو اوتاغنه
قریب اولدقده خلیفه یی اون یدی نفر کمسه ایله هلاکو مجلسنه ایلتدیلر سائرین
کیروده الیقودیلر والحاصل خلیفه یی وجمله عسکری قتل ایتدیلر وبغداده قرق کون
قدر قلج بذل ایتدیلر برمرتبه که یکرمی کره یوز بیك آدم قتل اولنمشدر دیرلر وانلرکه
خوفلرندن کاریزلره وزیر زمینلره قاچوب لشکر تاتار کیدوب چقدقلرنده برهیئت ایله
چقدیلرکه آتا اوغلنی وقرنداش قرنداشنی بلمدیلر والحاصل سیف هلاکودن نجات
بولان آل عباسك بری ابو العباس احمد بن طاهر قاچوب سلطان مصر اولان ملك طاهر
سیف الدین بیبرس یاننه کتدی سلطان مزبور غایت اکرام ایدوب وافر عسکر ایله
ممالك عراقه کوندردی سنه التیوز اللی طقوزده فراته قریب اولدقده نائب هلاکو اولان
قره بوغه بغداددن ایریشوب اوراده احمد بن طاهری وعسکری قاچدن کچوردی ازکمسه
خلاص بولدیلر اندن صکره نسل عباسدن بری دخی اسمی احمد ایدی اولدخی دیار مصره
ایرشدی واکا الحاکم بامر الله دیو لقب وضع ایتدیلر ونسبنی اثبات ایتدکده خلیفه نصب
ایدوب مبایعه قیلندی ونفس مصرده نفقه وسکنا تعیین ایتدی اما حظوظ خلافتدن
بهره سی مجرد اسم خلافت ایدی سلاطین مصردن هرکم سریر سلطنته جلوس ایلسه
تیمنا اونلرکا کتورلردی سلطانه ولك السلطنته دیر ایدی وسلطانه مبایعه ایلردی
والك آخرلری بونك نسلندن یعقوب المستمسك بالله عمر طویل سوروب آخر اعمی اولمش
ایدی تا اول زمانکه مرحوم سلطان سلیم خان ملك مصری چراکسه یدندن استخلاص
ایتدی والحاصل عراقدن دولت عباسیه منقطع اولدقده مغول استیلا ایلدیلر تا سنه
یدییوز اللی دورت تاریخنه دك بعده دولت جلایریه یعنی ایلخانیه ظهور ایدوب بغداده
مستولی اولدیلر ابتدالری شیخ حسن کبیر ایدی دولتلری جاق سکز یوز یکرمی
ایکی یه دك ممتد اولدی بعده قره قیونلیدن محمد شاه بن قره یوسف تاسنه طقوز یوز
تمش اوچه دك ممتد اولدی بعده دولت آق قیونلی حسن طویل اولادینه منصور بغداده
حاکم اولدی جاق طقوز یوز اون دورت سنه سنه دك بعده قزلباشده شاه اسمعیل استیلا
ایلدی بعده سنه طقوز یوز قرق برده آل عثماندن غازی سلطان سلیمان خان فتح ایتمشلر در

وبلاد عراقه مسنه ولی اولمشلر فصل ٤٤ در بیان جزیرة العرب قرق دوردنجی فصل
جزیرة العرب بیاننده در طوایف وقبائل عرب مسکنی اولوب اطرافی وجوانبی نهر فرات
واوج دریا احاطه ایدوب انجق ایکی محلده قریه اتصال جزویسی اولمغله تقریبا
جزیره دینلمشدر متصل اولدوغی محللردن بریسی سویس ایله عریش اراسی بریسی دخی
حلب قربنده نهر فرات ایله بحر شام اراسی در بو ایکی بوغازدن غیری بر اتصالی یوقدر سبب
تقدیم بو جزیره سائر اقلیملك افضل واشرفی اولمغله تقدیم اولندی زیرا بو اقلیمده بیت الله الحرام
واندن دین اسلام منتشر اولدی وبونده خلفاء راشدین وانصار ومهاجرین اولوردی وبونده
اهل اسلامك رایاتی عقد اولندی وبوندن جمیع ارضه ممتد اولدی ودخی حضرت ابراهیم
علیه السلام خلقی بو سمته دعوت اتدی ومع ذالك حدود جلیله ونواحی کثیره واعمال نفیسه یی
مشتملدر زیرا جمله حجاز ویمن وبلد سینا واحقاف ویمامه وشحر وهجر وعمان وطایف ونجران
وحجر صالح ودیار عاد وثمود وبئر معطله وقصر مشید وحبس شداد وقبر هود دیارکنده
وجبل طی وبیوت فارهین ووادی ایله وجبل سینا ومداین شعیب وعیون موسی وتیه
بنی اسرائیل جمله بو مذکورات بو اقلیمده در وبو اقلیمك دوری التی بوچوق آی قدر مسافه
واردرکه بو تفصیل اوزره مثلا ایله که بحر سویس کنارنده طوره یقین یرده حالا قلعه سی مصره
تابعدر سرحد اولور واندن مدین نام موضعکه حالا مغایر شعیب دیرلر ایکی منزل
اندن ازلم قلعه سنه اوج منزل وینبعه یدی منزل وجار نام اسکله یه طقوز منزل وحلی
نام قصبه یه دورت منزل وجازانه طقوز منزل وصلیغه طقوز منزل وزبید اسکله سی
بقعه نام اسکله یه اوج منزل ومخایه اوج منزل ومندبه ایکی منزل ولحجه دورت منزل
وعدنه بر منزل ویروم نام موضعکه شحر ولایتنك سرحدیدر طقوز منزل شحره ایکی
منزل ومهره ولایتنك اول معمورنده بلاد حیری نام یرلری اوج منزل وظفاره اون منزل
وحصلبان حاصل اولان یرلرده حاسك نام موضعه اوچ منزل وغبه حشیش نام اسکله که
شحر حاکمنك سرحدیدر بش منزل ومقر نام ولایتك موضعی اولان حمرا انفوره ایکی منزل
وقلهات شهرینه اوج منزل ومسکت شهرینه ایکی منزل وعمان ولایتنك قصبه سی اولان
صحار که حالا آکا صیر نعمان دیرلر بش منزل وبواطن نام ولایتك اسکله سنه اوج منزل بو محل
بحر فارسی بوغازینك غربی جانبیدر وبواطنده بحر فارس ساحل اوزره قطیفه بحرین اوتوز
منزل وقطیفدن بصره یه التی منزل وبصره دن کنار فرات ایله علیان اوغلو ولایتنه لحوب
حله یه اوچ منزل واندن هیته ایکی منزل وعانه یه اوچ منزل ورحبه یه دخی اوچ منزل
ودیره بر منزل وبالسه بش منزل وسرحد یله بریه کنارنده سلمیه مقابلنه التی منزل وتدمره
اوچ منزل وازرق نام موضعه بش منزل وبلقایه ایکی منزل وجبل شراحه اوچ منزل
وایله یه اوج منزل جمله طقسان یدی منزلدر وبو حدود اولان اقلیمده کمی کوتررکول ویا
بیوك اقارصو یوقدر ونجد ولایتنده برقاج کولجکزکه واردر یغمور صویندن جمع اولور
تقسیم

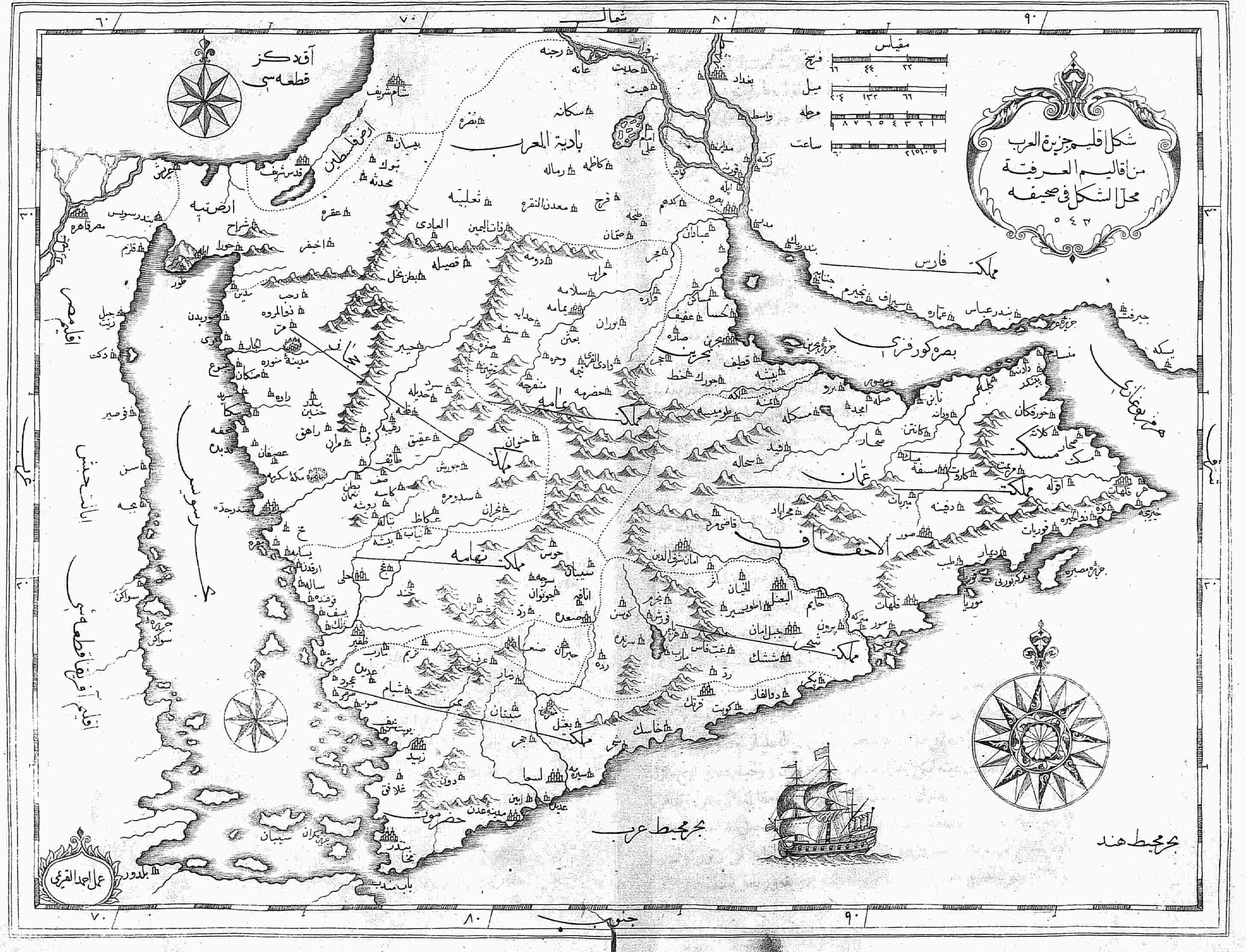
شكل اقليم جزيرة العرب
من اقاليم العرفية
محل الشكل في صحيفه
٥٤٣
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
شمال
جنوب
آق دكز قطعه سي
بادية العرب
مملكت فارس
بصره كورفزي
مملكت عمان
مملكت مسكت
الاحقاف
مملكت تهامه
بحر محيط عرب
بحر محيط هند
بغداد
شام شريف
قدس شريف
مدينة منوره
مكة مكرمه
باب مندب
عمل احمد القريمي

تقسیم بو جزیرهٔ عرب اون ایکی قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری یمن بری نجد بری عروض
بری احقاف بری شحر بری عمان بری هجر بری بحاز بری نجد حجاز بری تهامه حجاز بری یمامه وبادیه در
اوصاف یمن بو مملکت مشهور وواسع اقالیم در وسبب تسمیه یقطن بن عامر بن صالح بن
ارفخشد بن سام بن نوح بو موضعه کلوب نازل اولمشلر در عرب یمن بنو یقطن دیکله اول اسمله مسمی
اولدی الحدود بو اقلیمک حدودی شرقنده بلاد عمان جنوبنده بحر عرب غربنده بعض بحر سویس
شمالنده حدود حجاز وبلاد هجر بو اقالیم دورت قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری نفس یمن
بری نجد بری احقافدر بو زمان ایله اکثری داخل حوزه ممالک عثمانیه اولمغله ایکی ایالته تقسیم
اولنمشدر بری زبید که تهامه تختیدر بری صنعا که یمن تختیدر وهر بریسنده برقاچ الویه
وقضالر اعتبار اولنمشدر که بونلر صنعا تعز حیس زبید عدن کوکبان صبیا لحیا
شهارادر لکن بز بو اقلیمی تقسیم اتدوکمز اوزره ذکر ایدرز وابتدا تهامه مملکتنی وصف
ایدرز ایدی معلوم اولسون که بحر طرفنده اولان غور در واکا تهامه دیرلر وتهامه یه
ناظر اولان اماکنه سرواة دیرلر وحدودی غربنده بعض بحر سویس وجنوبنده بحر عربدر
وشرقنده نفس یمندر وشمالنده ارض حجاز در وباشی شهری زبیددر که ولایتک تختیدر
وبو سمت اشاعره ولایتیدر وبو شهر ارض مستویه ده برایرمق قربنده واقعدر
واسکله سی بقعه در ماببنلرنده برمنزلدر وبو ایرمق حب سمتندن کلور وشمالیسندن بحره
یعنی دریایه کیدر وبو شهرک آباری ونخیلی وانواع اثماری چوقدر خصوصا عنبادیکلری
میوه که شفتالویه بکزر بو میوه نک غایت کوزل رایحه سی اولور حتی دیرلر که بردانه سی
براوطه ایچنده اولسه رایحه سندن اول اوطه معطر اولور وبو میوه خام ایکن صلوطه سنی
ییرلر وتمام اولدقده غایتله یمشاق اولور صوینی مص ایدرلر وچکردکنی اتارلر غایتله
لذیذ اولور وبو شهر بر سور ایله محصوردر که سکز قپوسی واردر زیادیه دن عبدالملک
وزیری اولان حسن بن سلامه بنا ایتمشدر وبو شهرده ایوبیه دن ایوب بن تفتکین
ایکی مدرسه بنا اتدیکه بری شافعیه ایچون که عاصمیه دیرلر بری حنفیه ایچون وذخی بنی
رسول دن عمر بن منصور ایکی مدرسه بنا اتدی بری حنفیه وبری شافعیه ایچون وبو شهر
صنعا شهرندن غرب جنوب واقعدر ماببنلرنده صعب طاغلر واردر اتلو کچمز اما یایان
کچنلر کلور وجنوبنده حیس قصبه سی اولور زبیده برمنزل وکرا بجه ایله حیس اراسی
معمور اقرصولری چوقدر واول سمتده اولان وادی غایت منسیره اولدوغندن وادی الحسنا
دیرلر معمور کوبلری واردر وزبید ساحلنده غلافقه قصبه سی اولور برکوزل قصبه در
مخا بحر سویس کنارنده باب المندبه قریبدر زبیده ایکی مرحله در بونک اسکله سی عظیم
بندردر که جمیع آفاقدن بازرکانلر بو اسکله یه کلورلر وبو مخا شهری غایتله مکلف
وزینتلو بنالری واردر وباغچه لرنده انواع اثمار واشجاری واردر وحسنا عورتلری مشهوردر
مقدما بو شهرک حصاری یوق ایدی صکره آیدنلی محمد پاشا آل عثمان طرفندن برحصار

بنا اتمشدر ومقدما بوشهرك صويي طوزلو ایدی صکره شیخ شاذلی حضرتلری برقیو
حفر ایدوب بر فاخر طتلو صويي چقمشدر حالا شیخ شاذلی قیوسی دیرلر وحضرت
شیخ شـــاذلی انده مدفوندر برمکلف استانه سی واردر حیس برسنجاقدر آل عثمان
النده ایکن بوندن محفل شریف چقاردی زبیددن جنوب طرفنه برمنزلدر بوشهر غایتله
معموردر صبر طاغی اوکندن تعزدن ایکی منزلدر ارادهکر ابجه واقعدر وبونك اطرافنده
اولان یرلر غایتله معموردر اقرصولری چوقدر اکین وباغ یریدر وطاغلری حیس اوکنده
جنوبه کلمشدر وتعزك جنوبنده دونوب شرقنده اولان جنت اووه سنی دولاشوب عماقیه یه
کلور باب المندب طاغك اسمیدر شرقدن غربه اون ایکی میل قدر ممتد اولور وغربی
قرشوسنده حبش بقه سنده بیلوله طاغلری کورینور یالیدن بالیه آدم کورینور وحالا
بحر سویس بوغازینه باب المندب دیرلر موزع عدن یولی اوزرنده در مخادن جنوبه ایکی
منزلدر واندن دملوه بش منزل بوطاغ غایتله صرپدر مقدما یمن حاکمینك خزینه سی
بونده اولوردی وبوقلعه دن لحج برمنزل واندن عدنه واریلور رقع بربلدهٔ صغیره در زبید
شمالنده در بیت الفقیه الکبیر انك قصبه سنه زبیدیه دیرلر حجاج زبیدك یولی اوزره
شریف مطهر ولایتیدر صنعادن بش منزل لحیه راعی قصبه سنه دخی لحیه دیرلر دریا کنارنده
واقعدر بونك قربنده مغاص لؤلؤ واردر بوسمتده قهوه بتر بوقهوه اغاجی کراس اغاجنه
بکزر ویمشی کذلك بیت فقیه صغیر دریادن برمنزل بونده دخی قهوه بتر صلبه دخی
عصاب دیرلر دیرلرکه ابتدا قهوه بو اوچ قصبه دن غیری یرده بتمزدی کرچه بعض یرلرده بتر
اماشیٔ دکلدر ابوعریش برمعمور قصبه در قلعه سی واردر واسکله سنه جازان دیرلر
بونده تورنج ولیمون واوزوم وغیری اولور سلامه صبیه نام ناحیه ده دورت پاره قریه سی
واردر خلقی اشرافدر اسکله سی جازاندر بونده طوز چقار عینی ایله اولاه طوزنه بکزر
وبوسمتك صولری بیکاردندر اطرافنده چوق معمورکویلر واردر تورنج لیمون عناب عنبا
اغـــاجلری چوقدر وبو صبیا قومی غایت شجیع قوملودر اصلا کمسه یه مطیع اولمزلر
دورت بیك جبه وجوشنلی اتلوسی چقار بونده کوزل زرهلر اشلنورکه سائرا فاقده
مشهوردر یمش برقصبه در یمنك اکثر شهرلری بناسی سازدندر حجاز یولی اوزرنده در
عدن بوناحیه نك باشقه حاکمی واردر شمالنده عیدروس ناحیه سی اولور بوشهر غایت
قدیمدر یمن ولایتنك نهایت جنوب طرفنده ذکر اولنان طاغلر احاطه اتمشدر
اقرصويي یوق خارجدن کتورلر قلعه سی متین اوچ جانبندن طاغلر قلعه کبی اولمش
ایکی قپوسی واردر بری جانب بحرده بری شمالده که اسمنه باب الشامین دیرلر ومضاف
اولدوغی آبین عدنك شرقنده حالیا حونام موضعده بونك شهری ایمش یمن ده اخر عدن
اولمغین بوکا عدن ابین دیمشلر والحاصل بونك اسکله سنه زنج کیلری وسند وهند وملیبار
وسرندیب وجاوك مجمعیدر وبوشهر عدن بن سنان حضرت ابراهیمك اولادندندر بونك
اسمیله

اسمیله مسمی اولدی بونك قربنده مغاص انجو واردر وساحلنده عنبر خام چقر نوبحره عدن
قربنده برقلعهٔ حصینه وبرجبالك قله سنده واقعدر که استخلاصی ایچون افکار طریق
مجـــال یوقدر زیرا بونك راه مرور ووصولی بردر اولدخی نهایت صعوبتده در وبو قلعه ده
رأس جبل اوزره برعین عظیم واردر بر نیچه قرایی سقی ایدر اکثر مزارعنده ورس بتر بوقلعه یی
زیادیه دن محمد بن عبد الله بنا اتمشدر وایچنده بنی رسولدن عمر بن منصور برمدرسه
بنا اتمشدر رباط مینا سلیمان عدندن شحره کیدن یول اوزره ایکی منزلدر بلاد حور
برمعمور ناحیه در شرقنده حورا نام منزل واقعدر وشمالنده ابومعبد اولور ریمه برناحیه در
نجد قراسی واردر ونقس ریمه برعدنك غرب وجنوب ماببنلرنده اون سکز میلدر حاکمی
کندولرندن عبد الله عال نام کمسنه شریف مطهر عدوسیدر ایکنجی قسم نفس
یمن بوقسم ایکی قسم اعتبار اولنمشکه بری نفس یمن که سروات طاغی ایچنده واقعدر بری
حضرموت که شرقنده واقعدر اوصاف نفس یمن بومملکت واسعدر اما طاغلودر
وافر ناحیه لری وشهرلری وقصبه لری واردر الك باش شهری صنعادر بوشهر تخت ولایت
یمندر صنعا ابن زال بن عامر بنا اتمشدر مدن یمنك اعظمیدر برکوچك ایرمق کنارنده
شمالندن کلور بعده ذماره بحر اندن دربایه کیدر وبوشهرك طولی یتمش التی درجه عرضی
اون بش درجه در وبوشهر کثرت میاه واشجارده دمشقه شبیه در اما هواسی خوب
وغایتله صاغدر وماٸی عذبدر وترابی طیبدر وامراض و افات وعلل قلیلدر حتی ذباب
وهوام وحشراتی کالعدیمدر وبلاد اخراده علیل اولان انسان صنعایه کلسه شفا بولور
ودوه لر معتل اولسه چراکاه صنعاده رعی اتسه زائل اولور لحم اسبوع کامل حالی اوزره
قالور فاسد اولمز فچن شمس حمله نزول اتسه صنعاده حر مفرط اولور زیرا بویمنده حمل ثور
جوزا صیف اولور سرطـــان اسد سنبله خریف اولور میزان عقرب قوس شتا
جدی دلو حوت ربیع اولور وبوشهرك یغموری اولدوغی وقتده زوالدنصکره تا زل
اولور ویغموری حزیران تموز وآب وبعضی ایلولده اولور حتی اول ایاملرده خلق که زوالدن
اول الشورینی ایدرکن بربرلرینه دیرلرکه مصلحتی تیز ایله یغمور کلمزدن اول حال بوکه
سما اچقدر علامت باران یوق فی الواقع زوال اولدقده یغمور یغمغه بشلار وبوشهرك
هواسی برمرتبه معتدلدرکه انسان انده رحلهٔ شتا وصیفه محتاج اولمز والحاصل بوشهرك
اثماری کثیردر واول مشهور عنبا چوقدر دیرلر بویمش یاهه مقویدر وبوشهرده مصنع ردالر
وصارقلر وثیاب سحولیه وسختیان طایفی که غیری یرده بولنمز وبرکوزل الاجه صغرلری
اولور صاری وبیاض ایله نقش اولنمشدر وبوشهرك جامعلری چوقدر وجاهلیه دن دبکیلن
قصر غمدان صنعا یانده بردیه نك اوزرنده ایمش حالا جامع صنعا سقایه سیدر بوقصر
حمیردن یحصب بنا اتمشدر غمدانی دورت وجه اوزره اتخاذ اتمشدر بروجهی احمر وبر
وجهی ابیض وبروجهی اصفر وبروجهی اخضردر وداخلنده یدی سقف اوزره یعنی یدی

یدی طبقه برقصر بنا اتدی غایت یوکسکدر شمس طلوع اتدکچه اوچ میل یرده
کورینوردی وبوقصرک اعلاسنده رخام ملون ایله برمجلس بنا اتمشدر سقفی بکپاره
رخامدن یاپلمشدر واركاننده هر برركننده براسد تمثالی وضع اتمشدر ریاح هبوب اتدکچه
اول تمثاللردن زبر اسد استعمال اولنور نقل اولنورکه حضرت عثمان بن عفان رضی الله
عنه بوغمدانی هدمه امر اتدکده اکا دید یلرکه بو برنی یازلمشکه سنی هدم ایدن مقتولدر
حضرت عثمان اصغا اتمدی وهدم اتدی دخی نقل ایدرلرکه امیر یمن حبشه غازم اولدقده
ابرهه بن صباح صنعاده برکنیسه بنا اتدی که مثلی کورلمش دکل ایدی واسمنه قلیس
تسمیه ایلدی وذهب وفضه وجواهر ایله انی تزیین اتدی ونجاشی یه مکتوب ارسال
اتدیکه بن سنک ایچون برکنیسه بنا اتدم ملوکدن برکسه نک بویله کنیسه سی یوقدر
مرادم بودرکه حج عربی بوکنیسه یه دوندرهسک اول اشاده بنی کنانه دن برکمسنه بونی اشیدوب
صنعایه کلدی واول کنیسه یه تغوط وتبول اتدی ابرهه بوفعله مطلع اولدقده سؤال
اتدیکه بوفعلی کیم اتمشدر دیدیلرکه انی ایدن اول حج اتدکلری بیتک اهالیسندن برعرب
اتمشدر ابرهه غضب ایدوب ونیت اتدیکه واروب کعبه یی هدم ایده اول ساعت عظیم
عسکر ایله وبر بیاض فیل محمودی ایله کعبه یه توجه اتدی مکه یه اوچ فرسخ قله رق نزول
اتدی ویغمایه امر ایتدی عبد المطلب که حضرت سلطان انبیا صلی الله علیه وسلمک
دده سیدر ایکیوز دوه سنی غارت اتدیلر عبد المطلب ابرهه یه واروب دوه لرینی
استردادایچون رجا اتدکده ابرهه جواب اتدیکه نه عجب کندو دوه لریکی رجا ایدرسین
وکعبه که سنک دینک رکن اعظمیدر ترک ایدرسین دیدکده عبد المطلب ابرهه یه دیدیکه بن
دوه لرک صاحبی یم اما کعبه ربی سی واردر انی حفظ ایدر دیدکده عبد المطلبه دوه لرینی
ویردی وارته سی صباح اولدقده مراد ایلدیکه کعبه خراب ایده جناب حقدن
قوللرینه مددو عنایت اریشوب وارسل علیهم طیرا ابابیل آیت کریمه سنک
فحواسی اوزره قهر الهی ظاهر اولدی تعز بوشهری ایوبیه دن تفتکین بنا اتمشدر
هواسی معتدل اقرصولری واردر طاغده واقعدر وتهامه یه ناظردر وقربنده صهله نام موضع
عالی بنالر باغلو باغچه لو سیرانکاهلری واردر صاحب یمن بومسیره یه صواجرا اتمشدر بو
شهرزبیدک جنوبنده وقریب ومروس نام قلعه دن شمال غربه واقعدر وشرقنده جنت
اوه سی واقعدر زبیده اوچ منزل یولی غایت معموردر اولکی منزل کرابجه نام موضع بحراوغلو
بلادندندر وبوکا قریب جبل صبر وبو طاغ غایت معمور ومبارک طاغدر وبو کرابجه
جمیع اطرافی معموردر ومبارک طاغدر اقرصولو وباغ وباغچه لو یرلرا کثی چوقدر وبوکا
قریب وادی الجنا معمور وادیدر اقرصولری چوقدر وتعزده بنی رسولدن عمر بن منصور ایکی
مدرسه بنا اتمشدر ودخی ملک منصور مجاهدیه اسمیله مسمی برمدرسه بنا اتمشدر ودخی
ملک افضل برجامع وافضلیه اسمیله مسمی مدرسه بنا اتمشدر عماقی برطاغده واقعدر جاری
صولری

صولری وار دروقراسی چوقدر بونده کلوب کیدن قافله دن باج النور تعزدن شرق
طرفنه درلذن یول اوزرنده برقلعه در بونده دخی باج النور دو رنام دیکردو ران جبال
صنعاده برحصن منیع وجای رفیعدر عبد الله بن حمزه بوحصنه مستولیدر وصنعاقربنده
ایکی ناحیه واردر بری شهارا بری رودر بوایکی ناحیه زیدیه لرک مقریدر طاغلر ایچنده
واقعدرلرشهارا قلعه سی غایت متیندر آلنمه سی محالدر بربوکسک دپه ده در انجق
بریولی واردرکه بیلک النیوز بصمق ایله چیقیلور بونک طاغی صنعاقربنده شمال طرفنده
اولو رجبله صنعا ایله عدن مابیننده در طاغده ایکی نهر اوزره واقعدر بوشهر صلیحیون
یمن اوزره استیلا اتدکلری ایامده بنا ایتدیلر تعزدن برمنزلدر جند تعزدن شماله واقعدر
صوپی وخیمدر بوشهرده معاذ بن جبل برجامع بنا اتمشدر بوکا قریب وادی سمول غایت
معمور وادیدر وکوبلری چوقدر دمار بوشهرده اهلدر وایتدن برقوم بوکامنسوبلردر
شمال یاننده طاغده حضرت معاذ بن جبالک مسجدی وار اوزرنده چوق علما حاصل
اولمش یردر صنعادن ایکی منزلدر برمحکم سوری واردر قصور وبساتین ومزارع وقراسی
چوقدر وغایت اوجوزلق شهردر میاه کثیره سی واردر بوکاقریب برمرحله قدر برعمارت
قدیمه آثاری واردر رخامدن التی ستونی واردر وبو التی ستوندن دوردینک فوقنده
دورت ستون دخی واردر والتنده میاه کثیره جریان ایدر خلقنک اتفاقلری که بوعمده
عرش بلقیس اوله مجبا یعنی باج الاحق محلدر طاغ ایکنده بونده دخی باج النور صنعاقربنده در
صعده سروات طاغلرینک شرقنده یمنک اول شهری صنعادن شماله قرق دورت فرسخ
وکعبه دن یکرمی منزلدر بوشهرده ادیم وجلود بقر دباغه اولنورکه آخر دیاره بوندن نقل
ایدرلر وبوشهر غایت خصبه در خیوان میاه ومزارع وقرایه مشتملدر بونده اصناف
قبائل اولور وبونده تبابعه دن آل یعفردن اولان بنی الضحاک منازللری واردر صنعادن
شمال یکرمی اوچ فرسخدر صولری یعموردندر ثله بوشهر طاغ باشنده برمحکم قلعه سی
واردر اکثر یاشریف مطهرک قرارکاهیدر کوکبان صنعادن یکرمی منزل متین قلعه سی
واردروکا قریب طویله نام شهرک شرقنده اتی میل بعید بوشهرک مکلف بازاری اولورجراف
یفیان صنعادن نصف مرحله باغلو وباغچه لو اقرصولری واردر صنعانک سیرانکاهیدر صنعا
حجاجنک اول منزللریدر مفحق صنعانک غربنده بوچق منزل بلادثلاثه دندر بلادثلاثه
برقاج قلعه شریف مطهر قلعه لریدر شبام عامره جنوبنده اولور حالیا محمد الداعی
نام کمسنه نک ضبطنده در مفحقدن طویله دخی بربوچق منزل وشبام عامره دن مسار
العماردن نصف منزل وبوشبام بلادثلاثه دندر مسار برطاغده قلعه سی متین در محمد الداعی
تختیدر شریف مطهرک عدوسیدر مسوار برمتین قلعه در ثله دن صرپه طاغ باشنده
واقعدر اقرصولری واکینلری چوقدر بریلدن غیری چقمغه درمان یوقدر وخواص
عجیبه سندنکه حنطه وشعیر وداری مدت مدیده قالسه متغیر اولمازحتی مذکوردرکه

بوارضده حنطه ادخار ایدرلر واوتوز ییلدن صکره اچوب بقارلر بردانه سی متغیر اولمامش
ظفیر جه شریف اجدادی کورخانه سی اولور خزاین واموالی بوشهرده اولور قلعه سی
متین در محروبت ومسمات شریفك قلاعندندر عامی قراسی وارد رخلقنه بنی الخیاط
دیرلر قطاع طریقدر دورت بیك قدر قواس وزراق وتفنك اندازی وصاپانجی واردر
وبوكا قریب بنی الاهیل بونلر دخی قطاع طریق عاصیدر برع وادی لعسانن بر وادی
وبرقاج قریه در وبوشهرك حاكمی كندولردن وشریف مطهرك عدوسیدر ریمه برقاچ قریه در
صنعاقریبنده اولور ثقیل ثماره یولی اوزرنده برصرب قیالو یردر آل عثمان طرفندن بوسمته
مرور ایدن پاشالر دوزاتمشلر اطرافنده اقرصولری واردر بلاد سرچین اورتاسنده در
وزیاب طاغلری شرقنده اولاشقدر بوناحیه ایكی قسمدر بری بلاد عبـــاس طاغده
اولور بری بلاد محمد سرجی طاغ اتكنده اولور وبنی الحارث بلدی طاغده ثقیل سمـــارن
جنوبنده اراده اون ایكی میل واردر وسماره ده رسول اكرم ظهوریشه قریب اول ایكی مشهور
كاهنلر اولوردی برینك ادی ربیعه بن حمدان بن مازن بن غسان لقبی سطیح ایدی
بوصطیحی حق تعالی عجیب صورتده خلق اتمشی ایكی الی وایكی اياغی یوغیدی انجق باشی
وارایدی بدننده سیكر وكموك یوغیدی یالكز باشی وارایدی مكركه یاشنده ودلنده
سكر اولیدی غیری یری حركت اتمزدی كوزی كورروقولاغی اشیدردی ودیلی
سویلردی وطعام یردی خرما اغاجندن وبیراغندن اكابر تحت اتمشلردی انك وجودینی
اياغندن بوغازنه وارنجه صارمشلر ایدی واول تختك اوزرینه قومشلردی وهریره كیتمك
استسه اول تختی الوب ایلدرلردی وانی بركون مكه یه ایلتدیلر اكابر قریشدن دورت كشی
انی كورمكه كلدیلر ونسبلرینی اختفا ایتدیلر وكندولرین غیری قبیله یه نسبت اتدیلر
صطیح ایتدی سزاول دییدوكڭز قبیله دن دكلسز بلكه قریش قبیله سندن سز والحاصل
چوق سؤال وجواب اولدی آخرتده رسول اكرمك كلمه سنه ونبوتنه واحوالندن خبر
دیردی وبری شق كاهن حق تعالی انی دخی عجیب خلق ایدوب یارم آدم ایدی یاروسی
یوغیدی مثلا باشنك یاروسی وبركوز وبورنونك بردلوكی اغزینك یاروسی وبوینونك
كذلك وبرقولی وكوكسونك وارقه سنك یاروسی وایاغنك بریسی بویله ایدی
محصل نصفی یوغیدی والحاصل بوایكی كاهن خلایقك كوكلو ایچنده ضمیرلرین خبر
ویردی حب برمتین قلعه در بوقلعه یی تفتكین بنا اتمشدر وآل عثمان یمن ولایتنی سنه
طقوز یوز قرقده فتح اتدكاری وقت بوقلعه فتح اولنمادی سنه طقوز یوز یتمش ایكی ده
یمن بكلر بكیسی محمد پاشا برطریقیله فتح اتمشدر ووافر تحف واموال بولمشدر یولری میسره دو
زبیده كیدن صونك باشی بوندهدر شلاله آل عمار طائفه سنك شهریدر طاغ اتكنده در
آب طاغ اوزرنده برمتین قلعه در سحولك جنوبنده یول اوزرنده مخادردن تعزه كیدن
یونده قونار بعدان وبلاد الشوافی بعدان جبدن شرق سمتنه واقعدریدی میل بعیددر
وشرقنده

وشرقنده طاغ اتكنده بلاد الشوافی در شیم بوقصبه محمد مكرد طاغنك اتكنده در طـــاغ
غربیسنده منزبور محمد مكردك جبال ارمی واردر اوچ بیك منزراقلوسی اولور لحیدن بر
منزلدر سروات یمن ایچنده چاق حجازه وارنجه چكلن طاغلره سروات طاغلری دیرلر وصعده
وصنعا غربنده ساحل دریایه چاق عدنه واندن چاق شحره تهامه دیرلر ولایت صنعا وعدن اكثر
بوطاغلرده دروهوالری خوبدر اقرصولری چوق وطاغلری شرق طرفنده اولان بلاددن
مغرب طرفنه اولان بلاده قوافل صنعا كچمك قادردكلدر صنعادن زبیده خود محال پیاده
یولی واردر بش كونده صنعادن زبیده كلنور وصنعادن بیت الفقیه نام قصبه كه تهامه نك
مركزیدر انجق اتلو كچه بیلور بیت الفقیه دن بنی الاهیل بلادنه بركونلك یول امادره دن كچر
یولدر بنی الاهیل كوبلری قولای یردر یوندن بنی الخیاط بلادنه دخی قولای بویول ایله بركونده
اندن مطهرك بلادنده طویل نام شهره بركونده یوقوشلو طاغلردن كیدیلور یوقوشی
صرپدر اما یولی واسعدر وطویله دن جبا به نام قصبه یه كیدیلر وكوكبان صاغده قالور
وجبابه دن منقب نام یردن طیبه اوزره صنعایه بركونده كیدر بویول ایله بیت الفقیه دن صنعایه
عسكر كتمك قابلدر یول اوزره اولان عصیانی اولمزسه قوافل دخی كچرو جازاندن صعده یه
آتلو قاتر كچر یول واردر جازاندن تودیه واندن تریه قلعه سنه واندن فلكی نام قلعه یه
واندن خطم نام موضعه واندن صعده یه ایو بولدر تهامه دن نجده بوایكی یولدن غیری
یردن كچلمز فاما صنعادن زبیده كچر لكن قوافل تعزاوزره كیدرلر دولاشورلر اون
دورت قوناقدر صنعادن طاغلر اتكی ایله ثقیله ذمار سحاره آبه وعكفره جنوب غربه
كیدیلور اندن عماقی یه تعزدن غربه كیدیلور وتعزدن زبیده دونوب شماله غربه واریلور
اوچ كونده وصنعادن عدنه طاغلر اتكی ایله جنوبه كیدیلور وصعده یه شمالا واریلور صنعا
حجاجی صعده اوزره طایفه مكه یه كیدیلور وعدن حجاجی صنعایه یاخود زبیده یاخود
مخی ایله جدیه كیدیلور وزبید حجاجی تهامه دن یالی ایله بیت الفقیه جازان یلملم اوزره مكه یه
كیدرلر وصعده صنعانك شرقنده اولان یرلره نجد الیمن دیرلر باقی اوصاف نفس
یمن بویمنده غلس نابت اولور كه حنطه دن برنوعدر وبونك ایكی حبه سی كلمده اولور وبونوع
یمندن غیری بولنمز اهل صنعانك طعامیدر دخی ورس نابت اولور بونبات سمسم كبی
خریطه سی واردر بوسنه ذرع اولوب یكرمی سنه یه دك باقی اولور دخی موز اولور ودخی
برنوع امرود اولور وهركیم اول امرودن برینی اكل اتسه اون كره اسهال ایدر وبوامرودن
مسل اتخاذ اولنور صاحب قولنج انی لعوق ایدوب فی الحال زائل ایدر ویمنك قرودی
اخبث قروددر وقبول تعلمده اسرعدر وارض یمنده عدار اولور كه شیطانلرك برنوعیدر
اكتاف یمنده بولنور انسانه لاحق اولسه اوزرینه دوشر وجماع ایدر كچن انسان دوش
اولسه اول سمتك خلقی دیرلركه اگر بوحیوانك منكوحیدر دیرلرسه اندن مأیوس اولور
كیدرز وامام شافعیدن منقولدر كه یمندن بربلده یه داخل اولدم واننده برانســان كوردم

وسطندن اسلفنه وار نجه عورت کبی بدنی وارایدی و وسطندن فوقنه دك ایکی
متفرق بدنلری که دورت اللری وایکی باشلری وهر باشك باشقه یوزی وارایدی ونصفه
اعلا اولان متفرق بدنلر کاه طوقشورلر وکاه بربرده طورورب طوقشمازلردی وایکی سی
دخی اکل وشرب ایدرلردی صکره نیجه ییل اول بلده دن غائب اولوب کنه‌کیر وکلدم اهل
بلده یه سؤال اتدم دیدیلر که احد جسدنك فوت اولدی واسفلندن ایپ ایله مرده یی
زنده یه بغلدیلر صکره قوقدقده قطع اتدیلر واول برجسد اسواقده کزردیدیلر اوصاف
حضرموت بوناحیه نك معتبر شهرلری شبام وبریم ایکیسی بلده‌ٔ قدیمه در وقصر مشید
بوحضرموتده در کلام مجیدده مذکور اولان بودر و بئر معطله که قوم صالح وفاتندن صکره
متفرق اولدیلر برفرقه عدنه لاحق اولدیلر بوفرقه باران نازل اولمه دقجه عطشان اولوب
مسافه‌ٔ بعیده دن نقل ما ایدرلردی حق سبحانه و تعالی بوفرقه یه بربئر احسان ایلدی
و بونلر بونی استجاب ایدوب بوبئر اوزره عدد قبائل مقدار نجه ارکان بنا ایدوب هر قبیله
ایچون بردلو وضع اتدیلر و بونلرك برعادل ملکی وارایدی بوآبده بونلری تسویه ایدردی
بوملك فوت اولدقده بوطائفه شیطان اغواسیله عبادت اصنامه مائل اولدیلر بویله اتمکله
الله تعالی بونلره حنظله بن صفوانی کوندردی انی تکذیب اتدیلر نبی انلره دیدیکه اکر
عبادت اصنامی ترك اتمزسکز ماء بئر غائب اولور بویله دیمکله نبی یی قتل ایتدیلر صکره
صباح قالقوب اول بئرده قطره‌ٔ آب بولمدیلر صنمه واردیلر شیطان انلره تکلم اتمدی
ملائکه‌ٔ عذاب برصیحه ایله کلوب انلری هلاك ایتدی وقصر مشید بوقصری صدبن عاد
نام کمسنه غایت قوتلو ایدی بنا ایتدی برالیله بردرختی یاپشوب عروقی ایله ارضدن قطع
ایلردی یکرمی نفر کمسنه نك طعامی قدر یرایدی ومجامعت نسوانه اولقدر حریص
ایدیکه بدییوزدن زیاده عذرا تزوج ایدوب هربرندن بارکك و بر دیشی اولادی اولمغله
اولادی چوغالدقده طغیان و بغیان ایتدی ونزول ریح عقیم ایله قوم عادك هلاککنی
کوردکده بوقصر مشیدی بنا ایتدیکه غایت اتقان اوزره تسلط ریحك تأثیری
اولمیه واهلی ایله بوقصره انتقال ایدوب واول قصردن کائنا من کان هرکیم مرور اتسه
قتل ایدردی الله تعالی سمادن برصیحه ایله کندویی وقومنی هلاك ایتدی وقصر
خراب قالدی ما لا بوقصر آثاری باقیدر و بوناحیه ده حضرت هود علیه السلام قبوری
واردر والحاصل شبام و بریم حضرموتك قصبه‌لری ایدی صرب طاغده اولهرلر
عقیق معدنی وجزع بوطاغده اولور و بوطاغده اقرصو لروقرا ومزارع واردر ونفس حضرموت
برکوچك اسپید رشحردن دورت منزل لدر رحالابني النمر نام عربلرك مسکنلریدر مقدما
حضرموتك اسکله‌لری شحر وشیومه ایدی واولوقتکه حضرموت اموری متلاشی اولدقده
سنه ۶۱۰ هجرتنده سلطان احمد ظفارك خانچی یا یوب وظفار شهرنی تخت اتمشدر بعده
سنه ۹۷۰ ده سلطان مظفر شحرده برقلعه بنا ایدوب تخت اتمشدر و بریم برمعظم شهردر ذماردن
اون

اون بش میلدر حالا معموردر وحضرموت قربنده بئر برهوت دیرلر بربئر برمعظم
وادیده واقعدر حضرت علیدن مرویدر دیورلر که الله تعالی قتنده ابغض بقاع بئر برهوتدر که
انده برچاه واردر آبی سیاهدر شبام برحصن متین طاغده واقعدر مارب بوناحیه ازد
قبیله سنك یریدر سبا اولادندندر بوناحیه ده میاه جاریه زروعی سقی ایدردیرلر که هرسنه ده
اوچ کره زرع ایدرلر باش شهری سبادر سبابن یشجب بن یعرب بنا ایلدی چوق خلقی سبی
ایتمکله بواسمله مسمی اولدی بوشهر حضرت بلقیس شهریدر وحالا بوشهرده اهل عماره دن
طوایف واردر ونقل ایدرلر که سلفده بوسیا ولایتی غایت معمور ایدیکه ابتداسندن انتهاسنه
وارنجه انواع اغاچلر دکلمش دربرمرتبه که انسان برقصبه دن برقصبه یه اغاچلرك کولکه
سندن کیدردی واصلا کونش طوقمزدی ونقل ایدرلر که مقدما بوناحیه ده عظیم سیل
اولوردی وانده کی ایکی طاغك مابینلرنده مشی وجریان ایدوب صحرالرده ضایع اولوردی و بوایکی
طاغك اراسی ایکی فرسخ قدردر بعده ملوك حمیردن برملك سیل کلدوکی یرده صخر
وقیر ایله برسد یاپوب ماء عظیمی خارجه قودی و بوسدده اعلی واسفل اوچ مشعب وضع
ایتدیکه خلق اکا محتاج اولدقده انلردن اخذ ایدوب وغرس و زرع ایله عمارت ایدوب احسن
بلاد الله اولدی بعده بشلدیلر کونشه عبادت ایتمکه بونلره الله تعالی اوچ نبی بعث ایتدی
و بونلر مجموعنی تکذیب اتمکله الله تعالی بونلره قهر ایدوب بوسده اوزره جرادی تسلیط ایتدیکه
انیابی ایله حفر ایدوب مسدود اولان موضعی فتح ایتدیلر انده اولان ماء جریان ایدوب
بلادی غرق ایتدیکه جمله حدایق و بساتین ودور وقصور غرق اولدی آیت کریمه وارسلنا
علیهم سیل العرم مصداقی واقع اولمشدر واولوقتده اهل سبانی حمیرونی کهلاندر والحاصل
سبا صنعادن اوچ منزلدر کثیرة الاهل وطیبة الهوا کثیرة الاشجار ولذیذة الثمار وعذبة الماء
وانواع حیواناتی واردر هوامدن ذباب و بعوض وحیه وعقرب و بونلر امثالی حشرات موذیه
یوقدر والله تعالی کلام مجیدنده ذکر ایتمشدر لقدکان لسباء الایه نقل ایدرلر که اون ایکی
طیبه ایله مخصوصدر بری عقرب حیه نمله بعوض اولمز ایکنجی مسافر اسبابنده بیره و یاخود
بت اولسه بوشهره داخل اولدقده اول ساعت زائل اولور اوچنجی اصلا برکمسه حسته اولمز
دوردنجی اکر خارجده برکمسه خسته ومریض اولوب بوشهره کلسه مرضی زائل اولوب
صحت بولور بشنجی بوشهرده نه اعمی ونه مجنون ونه کوترم اولماز التنجی اکرکه خارجدن
برمجنون کلسه وصوبندن اغتسال ایلسه جنونی زائل اولور یدنجی اوراق تمام
اولدقده برروزکار بامر الله اسرصامانی چوپندن ایریلورسکزنجی شتاده وصیفده براسباب
کیولر طقوزنجی هواسی معتدلدر اوننجی قچن برآدم برقیزه تزوج ایلسه هرجماع ایتدکده
باکره بولنور اون برنجی عورتلر وضع حمل ایتدکلرنده اصلا الم کورمزلر اون ایکنجی اسباب
اسقیمز و بوسباده ملح معدنی واردرکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ابن جمال
المازنی یه کوستردی والی بیاض قلدی وفقرایه اولشدردی و بوشهرده عرش بلقیس

گلر اوزرینه مبنی درکه اسطوانک ارتفاعی یکرمی سکز زراع وبوشهرده بر مکلف بازار ومسجد
وارد راونجی قسم اوصاف مملکت نجد الیمن وبلاد جوف وغیری ورقیم بو نجد الیمن صنعـــا
وصعده طاغلری شرقندن ممتد اولور حجاز شرقندن کچوب نجد العارضه وارنجه بوآرا القده
کویلر ومنازل ونواحی مختلفه چوقدر وبلاد جوف برنیجه پاره کویی ومنازل عرب مختلفه سی
واردر وبوجوفک جنوبنده بلاد نهم وبلاد حولان وبلاد دردع وبلاد درقیم وبو بلاد دوزیرده واقعدر
برقاچ بیک اتلوسی چیقاردرع بو قصبه ذمارک قربنده ال رقیم نام عربک قصبه سیدر
ایکی بیک اتلو چقرشریف مطهرک عدولریدر وبلاد حولان صنعانک شرقنده ایکی منزلدر
طاغلری واردر کویلری چوقدر ایکی بیک تفنک انداز چیقر شریف مطهرک عدولریدر
بلاد نهم جراف بنیان شرقنده برمنزل بعید بو بلاد طاغ دیه سی اوزره نیجه پاره قریه لر بش
بیک قواس اولور شریف مطهرک عدولریدر نجران صعده نک شرقنده حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم ایچون خبرویرن نجران نام راهبک بریدر کویلری چوقدر رجالا
ساکنلری آل محمد نام عربلردر اعلا ایوا واوزومی اولور قوروسی یمنه وحجـــازه کیدر و
خرماسی چوقدر بونده دریلر کوزل دباغت اولنور طاغلری اغاچلودر چیلاق دکلدر بوشهری
همدان نام ناحیه دن عدایدرلر صولو یردر میوه سی چوقدر صنعادن اون مرحله بعیددر
ومکه دن یکرمی مرحله قرآن عظیم الشانده قتل اصحاب الاخدود بو ناحیه ده واقع اولمشدر
اخدود ده برموضع ایچنده آتش یناردونواس ایجاد ایلدیکه نصاری یهود دیننه دونمیه اول
آتشه اتاردی نقل ایدرلرکه زمان فترتده بعثتدن اول بوسمته برجبار پادشاه یهودی وار ایدی
لقبی ذونواس واسمی یوسف ایدی وانک بروزیری وار ایدی اسمی بلنیاس که سحر وکهانتده
فرید ایدی پادشاهه ایتدی بن پادشاهم بن زمان ارتحالم قریب اولمشدر بکا برعاقل وزکی
غلام شاکرد لکه ویرکه علم کهانتی اکا تعلیم ایدهیم پادشاه برغلام تعیین ایلدی که هر صباح
وزیرک خدمتنه واروب علم اوکرنوردی برمدت نصکره برکیچه اوغلان قلقوب سرای
پادشاهه کیدرکن زیر زمیندن براواز حزین وناله اشتدی بوسوزا وغلانه تأثیر ایدوب اول
کیجه زیر زمینک قپوسنی بولوب ایچرو کیردی برراهب کوردی راهب ایتدی بن بونده خلقدن
قاچوب وکاوب قناعت ایله کچنورم تا کم نفس وشیطان مکرندن امین اولم والحاصل دین
اسلامه تمام رغبت ایتدی وایمان تلقین ایلدی راهب یمین ویروب پیوند وعهد ایتدیکه بو
سری کمسه یه سویلمیه زمان قلیلده اول پسر خدمت پیر ایله مشرف اولدی ومستجاب
الدعوه اولدی اتفاق حاجبلردن برینک کوزی اعمی اولدی پسر اکا دیدیکه اکر ایمانده
بکا متابعت قیلورسک سکا دعا ایدهیم اولدخی راضی اولدقده دعا ایدوب بفضل الله تعالی
کوزلری اچلدی برکون پادشاه اول حاجبی کوروب کوزلرک نه ایله اچلدی دیدکده والحاح
ایتدکده حاجب جان خوفندن بالضروری تفصیل مألی ذکر ایلدی ذونواس
پسری احضار ایدوب سؤال ایتدکده بنم دعام برکاتنده اچلدی دیدی
والحاصل

والحاصل پسره عظیم حقارت ایدوب راهبک خبر بنی الدیلر پس راهب وپسر وحاجب
جمله سی حضور پادشاهه احضار اولندقده پادشاه راهبه دیدیکه ایمانندن رجعت
ایدرسک عفو ایدهیم دیدی راهب قبول ایتمدوکندن برعظیم آتش یاقدیلر وایمان اوزره
اولنلری اول اتشه القا ایتدیلر حتی برعورتی معصوملریله کتوردیلر عورت
خوفندن مراد ایلدیکه رجوع ایلیه معصوم بامر الله نطق ایلدیکه اللهک اتشی بوندن اشددر
کفره رضا ویرمدی بی توقف پسر و مادر حسن اختیارلریله کندولرین آتشه آتدیلر
حق تعالی اول غلامی اناسیله اول آتشدن حفظ وسالم اول برطرفه چقوب کتدیلر صکره
بقدرت الله اول آتش یایلدی جمیعا انده اولان کفاری یاقدی وادی الدواسیر صعده نک
شرقنده بیابانده برواديدر اقر صولو وخرمالو یردرسنه ده برکره یمن ونجد وعمان خلقی
جمعیت ایدرلر وعظیم بازاری طورر چاق هندویمن وحجازدن خلق کلوب متاع وجواهر صاتلور
اوصاف احقاف احقاف قوملو اووه لر دیه لردر شحر ولایتنک شرقنده واقعدر
سیال قوملردر او چیوزاللی فرسخدر تکسرایله مســاحه سی واردر روزکار متصل
بریردن بریره نقل ایدر قران کریمده وذکر اخا عاد آیت کریمه سی بوندن عبارتدر سلفده
بو ولایت غــایت معمور ایدی اشجار واثمار ومیاه جاریه جنت مثالدر عاد اولی
دیاری ایدیکه حضرت هود علیه السلام اونلره ارســال اولنمشیدی حضرت هود
علیه السلامی تکذیب اتدکلرنده ریح صرصر ایله غضب اولندقدنصکره بیابان کبی
خالی قالدی وحضرت هود عادک قبیله سندندر بو عاد بن عوص بن ارم بن سام بونلر
عربدر احقافده ذات الاعمد چادرلرله ساکنلردر وبو عاد اولی اون اوچ قبیله در حضرت
توحید نصکره ملک وسلطنت بوقومده ایدی قرآن کریمده واذکروا اذجعلکم من بعد نوح
بونلر حقنده درودخی وزادهم الله بسطة یعنی طولا فی الاجســامکه هربریسی
خرما درختلری کبی اوزون بویلو ایدی وقوت وقدرت صاحبلری اولوب طویل العمر
وکثیر الاولاد در حالا شحرده اثارلری واردر وبو عادک اوغلو شداد ارم ذات العمادی بنا
ایتمدر وعاد ثانی بودر دیمشلر وقرآنده الم تر کیف فعل ربک بعاد ارم ذات العماد عاد ثانی
حقنده در والحاصل بلاد عاد شحر وحضرموت واحقافدر اخصب بلاد ایدی مظهر
غضب الهی اولدقدنصکره بیابان کبی خالی قالدی اوصاف شحر بو شحر ساحل
یمندر وارض شحر ارض حضرموته پیوسته در وقبایل مهره مساکنیدر وعاد اولی
دیاری ایدی وحالا شحر برمدینهٔ کبیره درکه انده ضرع وزرع اولماز لکن عنبر بونده بولنور
وشجر کندرکه جمله اغاجه بوندن کیدر وحصلبان اغاجی وهندستان قوزی ولاک بونده
فراوانه روبغایت نجیب وسرعت ایله سکردر ابل اولور وبونده اولان ابلک قبول تعلیم
وتأدیبده سرعت فهم ودرکی اعزب غرایبدندر وهر برینه اسم قورلر اسمی ایله دعوت
اولندقده فی الحال کلور وبوشهرک باشقه ها کمی واردر بناسی کوزلدر وعلما وصلحاسی

چوقدر عدن دن يدى مرحله دروصنعادن سكز مرحله دربروم عدندن شحره كلور
كمينك برمنزليدر وبو بروم شحر ولايتنك غرب طرفنده سرحديدر اوصاف مهره بوناحيه
حيره دن جاذب نام موضعه وارنجه بومسافه جمله سى شحر ولايتنه داخلدر بومهره
قومنك لسانلرى فهم اولنمز حمير لسانى اوزره تكلم ايدرلر وبو ديارخلقنك دوه لرى
بسيار در واكثر كسبلرى ابل ومعزو سمك در بو بالق بحر شحرده واقع اندن صيد ايدرلر
وبرجنس بالق دخى صيد ايدوب كونشده قورودوب دوابه علف ايدرلر طعاملرى
سمك وشرابلرى لبندر وحتى بعض اهل مهره اكل خبز وحبوب ايله زحمت چكوب خسته
اولور ولاك اشجارى توت كبيدر عينيله لكن توت اغاجنك يپراغى اولور بونك ايسه
يپراغى اولمز اغصانى اوزره بتن يمشنه كندر ديرلر دخى حصلبان اغاجى وهندستان قوزى
اولور ولايت حيرى مهره ولايتنك اوليدر بحر كنارنده قش صحونه مشرق شمال سمتنه
ايكى يلكن در ظفار برقصبه در شحر ولايتنه تابع قديمده تخت ايدى بحر اخضرده شمال سمتنه
كيرمش ديلك باشنده دربريه يوليله صنعايه اون بش قوناقدر وبوداده سفن ومراكب
ظفاردن ريح برايله چقار وهنده واصل اولور وظفارك اراضى سنده نارجيل وسنبل امثالى
نبات هند بولنور ظفار ملوك حمير مسكنى ايدى كه بونده ملوك حميردن اوتوز يدى ملك ساكن
اولدى مدتلرى اوچ بيك يوز طقسان سنه واك اخرلرى معدى كربدر ظفارده لبان حاصل
اولور كه دنيادە بولنمز الاظفار جبالنده بولنور وبو شجر نابت اولدوغى برظفاردن اوچ مرحلەدر
اهل ظفار سكين ايله اول شجرلرى چيزرلر ايچندن لبان چقر مرباط ظفار كورفزينك ساحلى
اوزره دربونده دخى شجر لبان نابت اولور اوصاف ولايت عمان حضرت پيغمبر صلى الله عليه
وسلم زمان شريفلرنده فتوحات اسلاميه يه داخل اولمشدر عمان بن نقشان بن ابراهيم
عليه السلام اسميله مسمى اولدى بو ولايت ارض مهره يه متصلدر مهره بونك جنوبى سمتنه
دوشر وجهت غرب وشمال يمامه ارضنه متصلدر بو ولايت غايت معموردر وكثيرة النخل
والفواكه موز ورمان ونبق وعنب وغيرى واردر بر روايتكه الله تعالى نك يأتين من كل فج
عميق قولنده مراد عماندر ونبى دن عليه السلام مرويدر قال عليه السلام من تعذر
عليه الرزق فعليه بعمان اما كن هواسى ايله مثل ضرب اولنلردندر سنه اربع وسبعين
وستمايه تاريخنده خوارج اباضيه مذهبى عمانده ظاهر اولمشدركه خوارجدن عبد الله
بن اباضنك اتباعيدركه بو عبد الله اخر بنى اميه اولان مروان بن محمدك ايامنده ظهور
اتدى وقتل اولنوب شرى مندفع اولدى وابن اثير تاريخنده حكايت ايدركه سنه
خمس وسبعين وثلثمائه ده عمانده فيلدن اكبر برطاير بحردن چقوب اول مقامده برتل
اوزره دوردى وصوت صريح ولسان فصيح ايله قد قرب قد قرب ديو صيحه ايدوب صكره
بحره طالدى اوچ كون بواسلوبى اجرا ايدوب بعده غائب اولدى وبو سمتده برجنس بيلان
اولور دائما سرخوش شكليدر بو بيلان انجق نفخ ايدر غيرى ضررى يوقدر روايت اولنوركه
برزمان

وايازمند در اماپلندرلى يه قريبدر كرماستى صندرغى قضاسى قربنده دركبسود وبيلانجق
طاغى آشيلوب واريلور بحيرهٔ اولوباد بروسه ايله محالج ما بيننده جانب قبليسى برجبل
صعب وطرف شمالنده ايا غى بحر مرمره يه متصل جذرومد يوميسى اولور بونهر طلوع
افتابدن وقت ظهره دك اعلاسنه رجوع وبعده ينه بحره طوغرو جريانه بشلر كول جانبنه
اقمز انجق يوزنده اولان امواج اول طرفه حركت ايدر سببى بودركه دريايه ده آقندى اولوب
نهرك جريانى سد ايدر خصوصا قارشو روزكارلر جانب غربنده اولوباد قلعه سنه پيوسته
مشرقنده كشش طاغى انكنه اولاشمش بر واسع كولدر ايچنده حصير سازى اولور وفراوان
بالغى چقر وبوكولك اطرافى صندرغى وكرماستى واطه كوبى بونك شمال طرفلرينه دوشمشدر
الجبال جبل يوند طاغى برغمه شهرينه مشرف كه انده نيجه اثار قديمه واردر جملەدن
بوطاغده بعض غارلرده برر ذراع قدر مربع قطع اولنمش ووسطلرى تمغالنمش كيرپيچ كبى
اشياواردركه غارك برجانبنه يغلمش شويله طورر ارباب طمعدن كيمايه هوس ايدنلر
بونى اكسيردن برنوعدر ظن ايدرلر وباقره طرح اولنوب بعينه كمش كبى ايدرلر لكن ميناكبى
كورك اولور چكوچه طيانمز قرطاغى بودخى برغمه سمتلرنده برمشهور جبلدر جبل راهب
كشش طاغى ديمكله مشهوردر بروسه بوجبلك ذيلنده در قله سنده غديرلر واردركه فصل
شتاده منجمد اولور وبروسه يه بوزاندن كلور واستانبوله كتورلر وبو جبل قله سنك بر
نهر جاريدر ايچنده الابالغى چقر بو بالق اكثر ياصوق صولرده بيلاقلرده اولان نهرلرده
بولنور همان صيد اولندوغى كبى نيمك كركدر يوخسه فى الحال بيات اولور وبو جبل غربنه
مشرقه اوچ مرحله قدر ممتددر كه بونده انواع عقاقير بولنور وهر كوشه سى اقر صولرى
وآب وهواسى خوش ولطيف واشجار وجا بجا چمنزارلرى واردر وبونده عجايب وبعض اهل
عزايم بونده دفينه لر واردر ديو سوراخ سوراخ ايتمشلر در وجملهٔ عجايبندن بوطاغك
بو قارولرنده برحوض دائره سى قدر برصحراى عظيمه واردر اكا ارقاندى قياديرلر بركوشه سنده
جزيجه ياصلسه حركت ايدوب اول بر جانبى قالقارينه يوش قونلسه اسكى حالنه وارر
وبو جبلك قله سى غايت يوكسك دامنى ساحل دريادە اولملق اوزره خيال اولنوب وهميشه
بونك قله سندن قارا كسك دكلدر وبعض اسكيدن ياتمش قار ايچنده زلال ديدكلرى
قورت چغزلر بولنورمش كه باشى قوپاروب درونى بريودم لطيف بارد صو اولمغله ايچرلر
ايمش واستانبولك موضع عاليه سندن بوجبلك ذروه سنده اولان قله ده افق كنارنده
بياض بولوت كبى عيانا كورينور وحين طلوع شمسده استعجاب اولنا جق حالت مشاهده
اولنور وبرجبل جبل راهب مقابلنده ايكى ذيلندن بونك دامنه وارنجه دورت ساعتلك
ايكى سنك اراسى بروسيه وكته اراسيدر برا چقراق جبلدر لكن اهالى قتنده بوجبل
مسلسل ومتصلدر تاقرمان جبالنه وادنه وطرسوس وكلبيس جبالنه اولاشور ديرلر
اصكى قبلوجه قارشوسنده اشكل نام قريه بوجبل اوزره برمرتفع موضعده دروقف دردمى

قريه سيدر بروسه قرشولرنده برجبلده درصابقابونده قلعه وار ايمش بروسه فتحندن نيجه
زمان صكره فتح اولنمش جبل طومانج كوتاهيه وخداوندكار اراسنده برجبل عظيمدر
اوائل حالده عثمان غازى بن ارطغرل اولوسى ايله اول ييلاقلرده ييلاقه چقوب يار
حصار ايله بيلجك اراسنده قشلرلر ايمش نهر نيلوفر يونهر ادرنوس قضاسى ناحيه سنده
اولان بكى طاغ ديدكلرى ناحيه وجبلنده كه بنه كشش طاغى شعبه لرنده حاصل اولوب
اكثر مواضعنده يكدوير مز بروسه صحراسى وسطندن وشهرك ايكى ميل قدر شماليسندن
كچوب كتنه صحراسنه اوغرار بعده بلاباتجق قرندن كچوب منجاليجدن اشاغيده اولوباد
كولى اياغنه منصب اولور جريانى شرقدن غربه دوشمشدر سلطان اورخان خاتونى
نيلوفر خاتون اوزرنده برطاش كوپرى ياپوب نهر جسر اسميله مسمى اولمشدر وبونهر
يوقروسنده الا بالق بولنور وبروسه نك اكثريا اودونلرى جبل جبديندن كه اطرنوس
ناحيه سندن كسرلر وبونهره براغورلر اسكى قبلوجه قربنده نشانلرى ايله اودونلرى هركسك
مشربكى الوب شهره كتورر فصل در لواء قره سى الحدود جنوب مغنيسا غرب آق
دكز وبيغا سنجاغى شمال وشرق خداوندكار وقضالرى بونلردر ادرميد ايازمند ايورندى
باليكسرى باش كلمبه باليه بيغاديج صندرغى فرط مع شاملى فسلكان مع قوزاق
قرجه لر كمر ادرميد اوصاف باليكسرى بوشهر تخت ولايتدر بروسه دن دورت مرحله
جنوبيه واقعدر صمالى كون بازارى طورر باقر ناحيه سى بونك جنوبنه دوشر برغمه
قربنده در سلطان اورخان سنه يديوز اوتوزيديده بنى عجلاندن صلح ايله المشدر ميخاليجدن
ايكى مرحله بركوه ذيلنه دوشمشدر زغنوس پاشا اول كوهدن بوشهره برلطيف صو
كتورمشدر اول صويك باشى بوشهرك مسيره سيدر وشيخ لطف الله بيرامينك بوشهرده
زاويه وجامع وبعض خيراتى واردر وكندو بونده مدفوندر ايازمند ساحل بحرده برقصبه در
ادرميد ايازمنددن شماله برمرحله بركورفز نهايتنده در كمر ادرميد ادرميددن برمرحله شماله
برقصبه در مندهوريا دوزيرده بربيوك قريه در ايكى خانى وبربيوك نهرى واردر اوزرنده
طاش كوپرى ميخاليجدن اوچ مرحله در بغاديج برقصبه در خلقى آقا براكثرى الياس پاشا
اتباعيدر كوردوس دمرجى قضالرى جوانبى دوشر صندرغى بيغاديجدن مفرز برقضادر
اللى التمش پاره قريه سى واردر بوسنجاغك صوباشيسى قاضى بازارى كوينده اوتورر
بيغاديجدن شرقه دوشر ما بينى اوچ ساعتدر ايورندى باليكسرى غربنده
برقصبه در كمر بونك جنوبنه دوشر باش كلمبه درت يرده واقع بربيوك قريه در ميخاليجدن
بش مرحله در اطرافى بكرمى پاره قرادر ايكى خان وسوق مختصرى و ايكى جامع
واوكنده اقر بر نهر صغيرى واردر اول درنك اوته سنى صاروخان بريسنى قره سى حدايدر
فصل در بيان لواء قوجه ايلى امراء عثمان غازيدن اقچه قوجه نام غازى فتح اتمشدر انك
ايچون قوجه ايلى تسميه اولندى بولواء بيغا وصغله لوالرى قپودان پاشا يالتنه تابعدر لكن
بوانا طولى

بوانا طولى ايالتنه ملاصق اولمغله بوبابده ذكر ايتدك مقدما بولوانك بكى بركى ايله
سفر ايدردى صكره ترسانه عامره يه سنه ده بيك ورده نارده كسلدى يعنى ايرى ديركلره
حدود قوجه ايلى شرقده بولى شمالنده قره دكز غربنده خليج قسطنطنيه جنوبنده خليج
ازنكميد وخداوندكار سنجاغيدر وقضالرى بونلردر اب صافى ازنكميد ازنيق اسكدار
اق يازى اقحصار بازاركويى صارى چاير صبانجه كيوه يلاق آباد كورله يوروس
قره مرسل صمانلو قره صو قاندرى شيله بازارصويى اوصاف ازنكميد بحر
قسطنطنيه نك يوز ميل شرقه ممتد اولان كورفزى نهايتنده بربلده عامره بلا سوردر اسكله سى
مشهوردر جامعلرى وخانلرى وبرحديقه وقصر سلطانى واطرافنده باغچه لرى واردر قوجه
ايلى سنجاغنك پاى تختى اولمغله بكى بونده اوتورر وازنكميد كورفزى فنار باغچه سنه
قريبدر راست شرقه چكيلوب بوترتيب ايله كيدر پنديك وقرتال برر قريه در كنار خليجه
دوشرلر طوزله بوطوزله مقوس برعظيم وواسع سواحله وارنجه دكز كنارنده برباجه ياپمشى
برعظيم كافر قريه سيدر زيتون بورنى ككبوزه التنه دوشر ديل بو محلده خليج قارشودن
برقوس سال دوزيردن خيلى كيروب كتمكله ما بين ساحلين ازالمشدر ازنكميد نهايت خليجدر
وخليج انده برمقدار قوسى انعطافدن صكره غربه طوغريلوب سواحلى بوترتيب اوزره درطرلو
قام كافر قريه سى كه بوزبورن نام برونك كوشه سنده واقع قريه در وفنار باغچه سى مقابليدركه
هنايغلرى قرق ميل چكلمشدر سواحل غربه دوندكده قره مرسل ديل اسكله دن برايكى ميلى
جانب برده هرسك زاده احمد پاشانك خانى وجامعى وحمامى ونيجه خانلر واردر نامنه هرسك ديرلر
ديلدن چكيلوب بوقصبه ده نزول اولنور منكور احمد پاشا قوندرمه سيدر ديلده
مخصوص ورقلر واردر اثناء سبيلى چورلر وبونده اكثريا قورتنه اولور وقرشو كلور قرشو يه
بش ميل قدر يردر اندن يلاق آباد وكورله قضالرى اندن صمانلو اندن قاطرلو دوشمشدر
برفرسخ قدر ردر اكثرى طاغدر استانبوله بعض حماجيلر بوسواحلدن حمام اودونى كسديررلر
بوطاغره قاطرلو وصمانلو طاغلرى ديرلر خيلى عظيم طاغدر وصمانلودن بازاركوينه كيدن
يول بوطاغلره اوغرار كورله بازاركويى قربنده ايدن اوچ ساعتلك كمليك قربنده برقصبه
وقضادر ككبوزه ازنكميد ايله قسطنطنيه اراسنده برقصبه در ازنكميد كورفزينه مشرف
محل مرتفعده دوزصرتده واقع اولمشدر كنار بحره ايكى فرسخ قدر بعيددر وزراء سلطان
سليمان خاندن مصطفى پاشا انده برعظيم جامع ومدرسه ومتعدد خانلر وبرحمام وبرعمارت
اتمشلردر ازنيق قيصرلر دولتنده برسور مشهور وشهر معمورايدى حالا سورى خرابه
مشرفدر قيصر زماننده بوشهرده اوچيوز اوتوز سكز راهب جمع اولوب معتقدات نصرانيى
تدوين ايتديلر بوندن غيرى نيجه جمعيتلرى دخى اولدى حالا سوقى وحمامى وجامعى
ومدارسى وعمارتلرى واردر رومده استعمال اولنان كاشى اوانيلرى بونده برقاج كارخانه ده
ايشلنور اورخان غازى ازنيقده بركنيسه يى جامع قيلوب عمارت بنا ايتدى واشرف زاده

جامعی ونکیه ومرقدی واردر مشهور زیارتکاهدر صبانجه بر بحیره نك کنارنده بیسنده دوز
یرده معمور بر قصبه وقضادر ازنکمید بوندن بر مرحله غربه دوشر وکندرکاهده منزل
مشهوردر جامع وحمامی وسوقی واردر رستم پاشا انده بر خان وعمارت بنا اتمشدر نزول ایدن
مسافره هر اوجاغه بر سفره طعام وموم ویررلر وانده بر جامع دخی رستم پاشانکدر بو قصبه
اطرافی اکینلکدر لکن اغاچ دکزی دیمکله مشهور اورمانلق کنارلری بوکا قریب کلمشدر
قره مرسل نواحی اسکداردن بر قصبه معموره درکه ازنکمید قربنده وکورفزی کنارنده
بر قصبه دربی نظیر باری اولوروازنکمید کورفزینك بر کوشه سی بونده نهایت بولور ازنکمیدك
طرف جنوبه دوشر یلاق آباد وسط سواحل جنوبنده خلیج ازنکمیدده بر قصبه در انده
بر ایچمه واردرکه مسهلدر اندن ایچرلر اغستوسده موسمی اولوب اطرافدن بعض اهل مرض
واررلر نیچه کمسه لر شفا بولمشلردر اول ایچمه اولان محله یالی اوه دخی دیرلر صمانلو یالی
اوه غربنده ینه ازنکمید کورفزی ساحلنده بر قصبه در مکلف خانی وجامعی وحمامی واردر
کورفز اغزینه قریب محله دوشمشدر و بو صمانلو سمتلرندن استانبوله حمام اودونی کتورلر
شیله قنارندن او توز میل ساحل بحر اسودده بر قصبه در اندن استانبوله اودون کلورکریه
قره دکز کنارنده بوغازدن یوز میل یرده بر کوچك لیمانك خارجی ناحیه در بو لیمانك قربنده کفکه
نام بر کوچك لیمانی دخی واردر ناحیهٔ قاندری اسکدار ناحیه سیدر که اق بابا و یورس قضاسی
شرقیسنده واقع اولمشدر اسکداردن ایکی مرحله در ازنکمید برابرنده وشمالنده قره دکز
سواحلی قربنه دوشر بونکله ازنکمید اراسنده و برابرنده در ازنکمید بونك جنوبنه وقاندری
شمالنه دوشر کنج ایلی بودخی اسکدار ناحیه سیدر قاندری وشیله ارالرینه دوشر سمتندن
اسکداردن اوچ ساعتلك شرقیسنده ایدوس جبلنده بر ساعتلك غربده دخی اسکدار
نواحیسندن سابقا بر قلعه سی وار ایدی اوائل دولت عثمانیه ده فتح اولنوب بکلنور ایدی
شمدیلرده بکلنمکه حاجت یوقدر آیدوس طاغی اسکداردن دورت ساعت قدر شرقیسنده
بر جبل مرتفعدر انده تا ذروه سنده مغاره دن بر لطیف صو چقرکه اکرچه ظاهرده
ازدر اما لازم کلسه بر قریه خلقنك جمله مواشیلرینه وفا ایدر کافر زماننده بو جبل اوزره
قلعهٔ عاصیه وار ایدی قاضی کویی مقدما اسمی قلچادونیادر دورت بیك سکز یوز
التمش بر سنه سنده بنا اولنمشدر اسکدار خواص همایوندندر قوجه ایلی عمارتنه داخل دکلدر
خلیج قسطنطنیه نك معبر وممری استانبول شرقیسنده بر شهردر مرحوم غازی سلطان
سلیمان خانك دختری مهرماه سلطان ساحل بحرده بر قبه ایکی منارلو بر جامع و بر مدرسه
و مطبخ ودار الضیافه واسکله نك ایکی جانبنده انشاء سبیل ایچون ایکی رباط وکینه
ساحل بحردن اکا قریب روم محمد پاشانك دخی بر جامع و بر مدرسه و بر مطبخ واسکدارك
نهایت جنوبیسنده بر جای مرتفع اوزره والدهٔ سلطان مراد خان ثالث سنه
طقوز یوز سکسن بشده ایکی مناره و بر قبه ایله بر جامع بنا ایدوب شرقیسنده

حجراتی

حجراتی مشتمل بر صومعهٔ زیبا وشمالیسنده بر مدرسهٔ علیا وغربیسنده بر مطبخ ودار الضیافه
وایکی رباط اکا ضمیمه قلمشدر وسلطان ابراهیم والده لری بیك اللی اوچ حدودنده بر جامع
و بر حمام ودار التعلیم ودخی بونلردن غیری مساجد وجوامع علی الخصوص محمود افندی
خانقاهی زیارتکاه اولوب واسکدار بشیوزاقچه مولویتدر واسکدارك نهایتی طغانجیلر میدانیدرکه
اناطولی طرفنه سفر لازم کلدکده اول میدانه قونیلورو محلهٔ مساکین اسکدار مقابرندن
اوته طغانجیلر میدانینه قریب بر محله در باشقه مسجدی وحمامی واردر امراض مزمنه
اصحابی انده اولورلر قپوسی اوکنده چراق طورر ندر و یررلر واسکدارك ساحل شرقیسنده
اولان مواضعك بری قاضی کویی فنار باغچه سی ازنکمید کورفزی اولنده واسکدارك جنوبیسنده
بر معموری سرای و باغچه در اوکنده دکز ایچنده بر قله بنا اولنمشدر انده کیجه لرده فنار یقارلرکندرکاه
سفن اولوب خلیج ازنکمید ایچندن کیدیلور ممر اولمغله ودوکندی یرلر خطا اولنمسون ایچون
اول قله ده فنار یقارلر اسکدار باغچه سی سرای عالیشان سلطانی یه معادل ومماثل سرای
جدید مقابلنده بر سرای وباغچهٔ عظیمه در اسکدار باغچه سندن اسکدار اسکله سنه کلنجه
مکلف سلطان باغچه لری وسرایلری واردر قوزغونجق اسکدارك شمالندن ساحل بحرده
نیچه عالی سرایلر ومکلف خانه لو بر قصبه در بعض محلاتنده یهودیلر ساکن اولورلر استاوروز
بودخی بر قصبه در نیچه مکلف سرایلر وکبار خانه لری واردر قوزغونجق شمالیسنده لب
دریاده واقعدر بر مکلف خنکار سرایی وباغچه سی واردر شمالیسنده نارلی باغچه وقله
باغچه سی واردر چاق یوقاروسنده قله ایچنده صو آقارقند یللو باغچه اناطولی حصاری قربنده
بر مکلف سرای سلطانیه بونك اراسنده کوك صو آقار و بر میل مسافه قدر یردکرمن ودکرمندن
یوقاروقی جزئی صو درطاغلردن ویا یرلردن حاصل اولور و بو صو کنارنه کلنجه دوز میدان و
سروستاندرکه برایکی میل دوروار دروآکا قریب اناطولی حصاری که کوزل حصار دخی دیرلر
کوك صو خلیج قسطنطنیه یه دوکلدیکی محلده دوز یرده واقع اولوب ابو الفتح غازی محمد خان
فتح قسطنطنیه یی مراد ایندکلرنده بنا اتمشلر بو حصار خارجنده دریا کنارنده وکوك صو
کنارنده عظیم اولو وکبار سرایلری تا قنلیجه نام قصبه یه اولاشمشدر قنلیجه بر بیوك قصبه در
اسکندر پاشا بر جامع ومدرسه وحمام ومکتب وسوق مختصری ونیجه محلات وکنار بحرده
کبار اولری و قنلیجه دن یوقروچه وقلی باغچه وسلطانیه نام خنکار باغچه لری واردر سلطانیه
دریادن بر عظیم حوض ولیمان کبی برکه نك وسطنده بر قصردرکه پنجره ودولاب قنادلری
وطوانی روغنی اوزره مجالس مختلفه ایله مصور ومنقشدر بوندن صکره انجیرلو نام قریه که
انده دخی بنام خانه لر واردر بیك قوز قربنه دوشمشدر یورس بونك قاضیسی بك قوز نام
قصبه ده اوتورر بو قصبه ده ساحل بحرده واقع اولمش محلات کثیره وجامع وحمام وسوق
وبونده نیچه کبار باغچه لری واعیان خانه لری واردر دخی چارشوسی باشنده یالی واسکله سنه
قریب محلده بر بینظیر صویی واردر چشمه دن چاغلیوب اقار جامع دخی انك قربنده در و بونك

وبيك قوز ده بينظير طولوم پينری اولور قواق بو قصبه خليج قسطنطنيه نك نهايت
شماليسنده واقع اولمشدر بوروس قضاسنه تابعدر وبونك نهايتنده اناطولی بوغاز حصاری
واردركه سنه بيك اوتوز اوچده قزاق يكی كوبی بصمغله بو محلده دخی قرشو قرشو ايكی قلعه جكار
بنا اولنوب مستحفظين وطوپلر قونمشدر وبو بوغازكه روم ايلی حصارينه قريبدر وسطنده
بر عظيم دوكندی اولوب بر آدم قدی قدر طاش سطح دريادن طشره چقمشدر قناريقارلو
ومن بعد قره دكز انكيندر اناطولی جانبی وبو بوغازلرده كافر زماننده قارشو قارشو ايكی
حصار وار ايمش كه هر بريسی بر طاغی چويروب دريا كنارينه دك اولاشور ايمش حالا آثار
ديوارلری باقيدر وبيك قوز ايله قصبهٔ قواق اراسنده سرو بورنی ديرلر بر محلده خنكار باغچه سی
واردر انك اوزرينه مشرف بلند صيق اورمانلق واردركه تا دروسنده مقام حضرت يوشع نبی
عليه السلام معتقد عوام الناس بر مقامدر اننده بغايت لطيف صو واردر محل مزبورده خليج
قسطنطنيه نك ماركبی پيچاپيچ بر عجب تماشاسی واردر آق بابا بك قوزدن ايكی ساعتلك برلطيفه
كوهستان ايچنده جامع وحمامی واق بابانام عزيزك مزار وتكيه سی وبينظير مياه ومحلاتی
بر قصبهٔ وتفرجگاه در كه سنه ده ايكی موسم ظرفای استانبول واروب بر موسمی كراس
زمانيدركه كراس اواخرنده اق بابانك سياه وبياض بر نوع كراسی ايريشور وبر دخی كستانه
موسمی زيرا اق بابانك طاغلرنده خدايی كستانه سی واردر اروه قره دكز بوغازندن طشره
اناطولی يرنده اروه نام نهركه علم طاغی اوچلرنده پيدا اولوب شمــاله جريانله بحر اسوده
قاريشور اول نهرك نهايتنده بر قريهٔ كبيره واردركه ناحيهٔ اروه نك قصبه سی كبيد در
اسكداردن دورت ساعتلك در وبو نهر اروه نك مخصوص قايقلری واردر استانبوله اودون
كتوررلر الجبال معلوم اولا كه سواحل شرقيه خليج استانبول غربيه سی تلال وجبال واوديه
واردر جمله سی معموردر طاغلری اوستی باغ وسواحل واديلری باغچه لر وقصور عاليه ومكلفه
خانه لر وبوغاز سمتنده جبال عاليه وبوغاز حصارك خلفی اق بابا سمتلری عظيم جبال واورمانلی
اكثری كستانه در اسكدار سترقيسنده ايكی ساعت مقداری چاملوجه ديرلر بر يرينه قريب
ايكی مدور شكلنده تل عظيم اوزرلرينه دوشمش ايكی مسيره دركه بريسنه اسكی چاملوجه
وبريسنه يكی چاملوجه ديرلر بونده سعادتلو پادشاهمز سلطان محمد خان رابع خلد الله خلافته
حضرتلری وافر ابنيه احداث بيوردي لر سابقا تكيه كبی ايدی شمدی مكلف سرايدر بولغورلو
قريه سی يولك ذيلنده اسكداری شيخ محمود افندی وقفيدر جبل مال ديه اسكداردن بر
عسكر منزلی شرقی كه تل عنوانيله مشهور اولمشدر خليج ازنكميد سواحل شماليه سنده
طوزله نام محله دك ممتد اولوب بر جانبی ذيل ساحل خليج ازنكميده ايتر بعض ارباب غرايم
اشمندن استدلاله طمعه دوشوب دفينه بولمق سوداسيله بعض يرلرين حفر ايتمشلردر
علم طاغی بر جبلدر بنه راست استانبول شرقيسنه دوشركه مـــال ديه نك شماليسنده
بر ايكی ساعتلك اسكدارك اكثر اودونی عربه لر ايله اندن كلور وبعض كراسته
قطع

قطع اولنور اغاج دكزی قوجه ايلی نهايت شرقيه سنده صبانجه كولی اطرافنده جبال
عظيمه وفراوان اورمانلردر عيوقه پيوسته اولمش چام وميشه وكوركن وبلوط استانبولدن
شرقه كيدن شاهراه بو جبالك ايچندن كچر بر ايكی قوناق سورر درختستاندر البحيرات
بحيرهٔ ازنيق دوری ايكی ميله قريبدر صويی لذيذ انواع بالغی چقار خصوصا لينه ديرلر
بر جنس بالق صيد ايدرلر نصف شبر مقداريدر قوريدوب بروسه واستانبوله كتوررلر
بو كول اطرافنده نيچه صولر اقوب اياغی كمليك سمتنده دريايه قاريشور نهر قرق كچيد
اناطوليده بعض طاغلردن مجتمع اولوب شرقیٔ ازنيقده بر كونلك يول مسافه ده قرق كچيده
اوغرايوب هرسكه قريب يرلرده بحر رومه منصب اولور بحيرهٔ صبانجه دوری اون بش
ميل طولانيدر اطرافی اغج دكزی ديدكلری يدر بولی يولی نصف ميل قدر صو ايچنده
كاه اوزنكی يه چقر كنارندن كچر بو كول ايله ازنكميد درياسی ماينی نصف مرحله در شرقنده
نهر سقاريه دخی اوچ مرحله يه قريب اولور سابقا بو اوچ صويی حفر ايله بری برينه وصل
قصد اولنوب سنه طقوز يوز طقوزده سنان پاشا عرض ايلدی كه نهر سقاريه صبانجه
كولنه وصبانجه كولی ازنكميد درياسنه اقتدرلمسی مراد همايون اولنوب قوجه ايلی
سنجاغی بكنه ولواء مزبور قاضيلرينه خطابا امر شريف وارد اولوب سر معماران خاصه
ومنجم وراصد منلا فتوح ومعمار چاوش ومعمار سليمان وصو يولجيلردن يوسف وعلی
وصو ناظری وغيريلر تعيين وارسال اولنوب ايصالی ممكنميدر كوريلوب كنهی معلوم
اولدقدن صكره وقوعی اوزره عرض اولنديكه معمار ومنهدس واهل وقوف كه نهر سقاريه
صويی يريوزينه چقنجه اون يدی بوچق ذراع اولوب ذكر اولنان محلك فوقنده دخی محل
يوار ميدر ديو تفحص اولندقده بر ميل مقداری فوقنده بيوك قوم اغزی ديكله معروف
محله سد اولنمق اولی واحری ايديكی اصح اولمغله تراز واورلدقده صودن يريوزينه چقنجه
اون يدی ذراع اولوب قوجه معمار تصميم ايلديكی محلدن بش بوچق ذراع ارتفاعی اولوب
وسقاريه صويی كوله وارنجه طولی طقوز بيك التيوز ذراع اولوب بيك يوز ذراع اولدوغی
يرده صاری درن نام نهره متصل اولوب نهر سقاريه نك صويی يريوزينه چقنجه اولان اون ايكی
ذراع صاری دره اولدوغی محلده اون التی ذراع دخی كيدوب سد اولناجق محلی كوله
متصل اولناجق محله برابر دوشوب وصاری دره كوله جاری حاضر بر نهر اولوب بر مقدار
وسعت ايريلوب وبرقاچ ذراع اشاغه قازلمغه قوجه معمار تصميم ايلديكی محلدن بو محلك
حفری نصف مقداره تفاوت ايدوب وبالجمله نهر سقاريه نك كوله جريانی تحقيق
ايتدكلرنده صبانجه كولنك ازنكميد درياسی جانبنه واريلوب اكا دخی تمام دقت اوزره ايكی يردن
تراز واولدقده كولك ازنكميد درياسنه وارنجه يكرمی ايكی بيك ذراع بر اولوب يولنده طاغ
طاشدن بر نسنه اولميوب ونصف مقدارنده اورماندر وذكر اولنان مسافه نك كولدن ابتدا
اولدوغی محلدن بيك ذراع يره كلنجه عمقی يدی ذراع اندن بيك ذراع دخی طقوز بوچق

ذراع اندن بيك دخی اوز اندن بيك دخی التيشر اندن بيك دخی اون اوچر اندن بيك دخی
اون يدی اندن بيك دخی اون سكز بوچق اندن بيك دخی يكرمی التی ذراع اندن بيك دخی
اوتوز اندن بيك دخی يكرمی بش اندن بيك دخی يكرمی التی اندن بيك دخی اون يدی
اندن بيك دخی يكرمی اندن بيك دخی طقوز وباقی سكز بيك ذراع دريايه وارنجه التيشر
ذراع قازلمق استرو كذلك ابتدا اسمدن برمقدار بوقارو قالقوب بعده ينه ترقی ايدرك
اون دورت ذراع نهايت بولدوغی محلده كوللك ابتداسی ايله بريوزی ينه برابر اولوب
بعده بومنوال اوزره ازنكميد درياسنه وارنجه كول اوتوز ذراع حواله واقع اولوب
حوالهسی بو تفصيل اوزرهدر اون دورت بيك ذراعدن صكره بيك ذراع يرده كولی
دريايه سكز ذراع حواله بعده بيكده دخی اون بوچق بيكدن دخی اون بربوچق بيكدن
دخی اون يدی بيكدن دخی يكرمی بيكده دخی يكرمی سكز بيكدن اوتوز ذراع حواله
اولمشدر كذلك ازنكميد درياسنه اوتوز ذراع حوالهسی اولمغله حفر اولندقده كوله اون
ذراع اشاغه اينر اول تقديرجه نهر سقاريه دخی كوله اون ذراعدن متجاوز حواله اولور
بناءعلى هذا اسقاريه دخی دكرمن خرقنه صوجريان ايلديكی كبی تمام جريان اوزره كلور زيرا
صقاريه ايله كوللك مابينی مجرد ميل مقداريدر سقاريهنك كوله وكوللك دريايه اتصالی
ممكن وقابل اولدوغنه وكمسهنك چفتلك وسائر املاكنه اوغرهميوب كتورمكه بالاتفاق
تحقيقلری اوزره درسعادته مختوم وممضی محضرلر ويرمشلردر همان سعادتلو پادشاهك
همت ومباشرت اولنمغه امر شريفلرينه مفوضدر وبونك مراد اولنان ميشه زار طاغ
استرانجه كه يوز بيك بيله دق اودونی وعموما كمی كراستهلری دوكنهجك معدن اولميوب بنا
اولهجق قدرغهلر صبانجه كولنده ترسانه كميلری معدن ايجندن بنا اولنمغين ترسانهٔ عامرهيه
اللی بيك اقچه زياده سعی اولمق مقرردر وزوادو ذخيرهلری كلك وصالللر ايله كوله وكولدن
استانبوله كلمك كلی انتفاع ايدوب قصد اولنمشيدی لكن رشوت سببی ايله اتمام ميسر
اولمدی فصل دربيان لواء بيغا بو ايكنجی لواء كه قپودان پاشا ايالتنه تابعدر حالا پاشا
سنجاغی ديرلر حدودی غرب وجنوب بحر مرمره شمال وشرق قره سی وقضالری
بونلردر انيه بازاری نام ديكر آذينه باليه بيغا چاك قاز طاغی قلعهٔ سلطانيه كوكرجنلك
لاپسكی قپو طاغی مرمره الاوصاف مقدما بو سمتك تختی تروبا نام ديكر تروا ديرلر
بوشهر درو بوشهر استانبولدن بيوكدر بوشهر قره ده بوزجه اطه مقابلهسنده واقعدر سنه
دورتيوز طقسان ايكی ده حضرت موسی وفاتندن صكره بنا اولنمشدر روايتك قراللری
داردانوس دروبونلرك دولتلری ايكيوز طقسان يدی سنه ممتد اولمشدر صكره بوشهرك قرالی
الكسندر بن برماموتك اوغلو الكسندر موره ده مزستره شهرينك قرالی مينلاىيه مسافر
اولوب وبو مينلا يينك برحسنا عورتی كه اصمنه هليناديرلر غايت كوزل اولمغله بو الكسندر
اوغلو بو عورته عاشق اولمغين بو عورتك سببی ايله بو شهر خراب اولمشدر نقل ايدرلركه تروبا قرالی
الكسندر

الكسندرك عورتی كوندرده بركون حامله ايكن دوش كوردكه فرجندن براتش چقوب بوشهری
ياقدی بوواقعهيی عورت قراله سويلدكده قرال ديديكه سنك حملك اولان ولددن بوشهره وبو
دولته ضرر اصابت ايدر ديدی فی الواقع اول عورت برولد طوغردی قرال دخی مراد ايلدی كه
اول ولدی قتل ايليه اما عورتی رضا ويرميوب برتزايله صاردی اول سمتده براورمان ايچنه
اتدی اول اطرافده برچوبان كزرايكن بو كاراستكلوب والوب عورتنه كتوردی اولادی
اولمامغله اولاد يرينه بسلدی بو اوغلان بيوك اولدقده اول سمتك اوشقلرينی ايچمكه بشلدی
خلق اندن قراله شكايت ايلديلر قرال اوغلانی وچوبانی احضار ايدوب نيچون اوغلكی
ضبط اتمزسن ديو عتاب ايتدكده چوبان دخی بونم اولادم دكلدر فلان يرده برتزايله
صارىلو بولوب بوقدر زماندر بسلدم بلدم بويله يرامز اولاجغنی ديدكده قرال بلديكه
كندو اولاديدر چوباندن الوب سراينه قودی بركون قرال بريره آوه كيدوب بو اوغلانی
سراينده اليقودی وقرالك براوغلی دخی كه بونك قرنداشيدر قرالك سراينده بو ايكی قرنداشلر
چكيشوب وبو ولد قرنداشنی اوروب قتل ايدوب وخوفندن بركوچك قايغه سوار اولوب اوردن
فرار ايدوب موره سمتنه كذار ومزستره قرالنه مسافر اولور ومزستره قرالنك برحسنا
عورتی وارايدی كه نظيری يوقدر اكا عاشق اولور قرال مسفور ايسه كريد اطهسنه كتمسی
اقتضا ايلدی زيرا كريد اطهسی انك حكمنده ايدی ومسافرينی خانهسنده اليقويوب
كنديسی برقاچ چكدری ايله كريد اطهسنه روانه اولدی ولمانده برچكديری اليقودی كه
بلكه برشیء اقتضا ايدرسه كريده خبر كتوره بعده اول بك اول عورت ايله اتفاق ايدوب تروبا
شهرينه باباسی جانبنه كتمكه عورتك كوكلنی ايدوب اول عورت دخی جمله جواهرلرين ووافر
التون الوب ولمانده اولان قدرغهيه بنوب ترويهيه روانه اولديلر وصولنده اناسی
وباباسی مسرور اولديلر زيرا قرنداشن اولدوروب فرار ايدهلی چوق زمان كچوب
اونودلمش ايدی واولاد دخی قلمايوب بوكا منحصرلر ايدی اول جهتدن مسرور اولديلر واما
اول طرفده مزستره قرالی كلدكده كوردكه اول بك عورتنی الوب تروبا شهرينه كتمشلر
همان يوله دوشوب تروبايه كلدی زيرا بو قرال تروبا قرالنه تابع ايدی رجا ايلدی كه عورتی
اوغلندن اليويره قرال رجاسنی قبول ايتمدی وقصد ايلدی كه مزستره قرالنی قتل ايده
بو احوالی تروباده اولان سرداز مزستره قرالنه خبر ويردی كه نه طورورسن قرال سنی قتل
اتمك مراد ايدر همان طورمهمزون طرفنه چكل كيت سكا بركمی ويرهيم ديدكده اول دخی
بيم سره دوشوب مزستره يه كيتدی مكانينه واردقده اطرافده اولان قراللره خبر ويردی
وانلره دوشندی والحاصل عظيم عسكر ايله قرهدن ودريادن كلديلر وتروبا شهرينی محاصره
ايتديلر لكن قلعهسی متين اولوب خلقی چوق اولمغله فتحی ممكن اولميوب اونيجی سنهده
برحكيم تدبيری ايله برغريب مصنع بيوك آت تصوير ايدوب وايچنه برقاچ شجيع آدملر
قويوب حصار قرينه براقديلر زيرا بويله مصنع صورتی بوزمزلر وقلعهنك ايچروسنه

الورلر في الواقع بوبله اولدي آت صورتني يا پوب ايچنه بر قاپچ بهادر آدملر قودیلر و اول صورتی
بر قاپچ نکرلك او زرینه بندیروب اوردو یرینه براقدیلر و کندولری کیجه ایچنده قچمق صورتنی
کوستردیلر و یوسیه آدم قودیلر که اکر بو هیکلی قلعه ایچنه الورلرسه بزه خبر کتوره
قلعه خلقی کوردیلر که دشمن فرار ایدوب و بو صورتی کوتورمدکلر ندن بر افشلردر
بعضیلر دیدیلر که نهی. دکلدر بونی یانلیه لم اما اکثری جواب ویردیلر که حیف دکلیدر
بر مصنع شئیدر کوتوروم مشلر بونی ایچرو الهلم و قلعه قپوسی ایچرو سنه وضع ایده لم دیدیلر
لکن قلعه قپوسندن صغمز لازم کلدیکه قلعه قپوسنی هدم و بو صورتی ایچرو الدقلرند نصکره
ینه قلعه قپوسنی کما کان یا پالر و الحاصل اول پوسوده اولان جاسوس احوالی واروب انلره
خبر ویردکده دشمن اول ساعت عودت ایدوب قلعه نك اطرافنی محاصره ایتدکده وقپویه
هجوم ایتدکلرنده آت صورتی ایچنده اولنلر دخی چقوب قپو اوکنه طوروب بو طریق
ایله ظفر بولوب ایچرو دخول ایدوب سکاننی قتل عام و قلعه یی خراب ایدوب وحالا اول
شهر عظیم آثارلری باقیدر مصنع ستونلر و فاخر مرمرلر واردر استانبوله اولان دیرکلر و رخاملر
اکثر بو شهردن کتورلمشدر قپو طاغی جزیره سی اوجنده ایدیجق قرشوسنده در محل مزبوردن
روم ایلی سواحلی و کلیبولی سواحل شمالیه سی نمایان اولور حتی سلیمان پاشا اورخان غازی یه محل
مزبوردن روم ایلی جانبلرینی تماشا ایتدردوب اول سمتلره چوب فتح ایتمکه رغبت ایلدی ولهذا
بوکا تماشالق دیرو بلقیس سرایی نامیله دخی مشهور اولمشدر فصل در بیان لواء صغله بو سنجاق
دخی قپودان پاشا ایالتنه تابعدر که حالا ترسانه عامره تخته اسنه خاص اولدی بونك قضالری
بر قاپچ سنجاقدن متفرقدر واك باش تختی ازمیر شهریدر که قضالری بونلردر آذینه ایا ثلوغ ازمیر
اقچه شهر ایدین نام دیکر سوکه اینه نام دیکر مت باف بلاط بیراملو چشمه اورله
چنیه سفر حصار شاهمه صاور صوبیجه طمله قاریو زلو قره جه قیونلو قره برون
قزلحصار قوش اطه سی منذجه نیف منمن اوصاف ازمیر باش تختی ولایت آیدین
وصاروخاندر اسکله سی اق دکز کارنده بر بندر عظیم شهر و قلعه در ایکی حصنی واردر
بری جنوب طرفنده بر یوکسك دپه او زرنده قلعه در بری غرب و شمال طرفنده لب دریاده
ایکیسی دخی محفوظدر بلده قدیمه در اسکی سوری اثاری واسکی حصاری اماکن کثیره لحاطه
ایدر که اوچ جامعی و حماملری و اسواقی و بساتینی و لیمونی و انجیری و اوزم قوروسنی اطرافه کتوررلر
وزیتونی چوقدر بو شهری سنه سکز یوز بشنده تیمور تیره ده قشلادوغی اثناسنده فتح
ایتمشدر او اوقت فرنك النده ایدی بعده سنه سکز یوز یکرمی طقوزده سلطان
مراد ثانی حفیدبك الندن المشدر و قصبه مزبوره بر الحق طاغك ذیل شمالیسنده
دریا کنارنده واقع اولمشدر غربی و شمالی دریا شرقی صحرا و دپه باغلردر جمله محلاتی
یکرمی قدر اون جامع طقوز حمامی اکثر سوقی دریا طرفنه دوشوب نصف محله قدر
دکاکین و اسواق واردر و بونك صویی چشمه لر و قیولردندر بر نهر صغیر دخی طاغ اتکندن
شهرك

شهرك طرف شرقیسنی دوراید وب دریایه قریب اولدقده شهر ایچنه اوغرار یکرمی دوکیلو
بناسی اخشابدن کرمت اورتیلو جمله بیوتی غرب و شماله توجه ایدوب طاغه ارقه
ویرمشدر اولو جامعی نیفلی زاده جامعیدر دریا طرفنده لیمانه قریب فوقانی کارکیر
قورشون اورتیلو قبه بر منارهلودر بری دخی یعقوب بك جامعیدر دریا کنارنه دوشر قورشون
اورتیلو قبه در بری دخی حاجی حسین جامعی کذلك یالی کنارنده دخی سائری شهرده
خرده جامعلر واردر التمش قدر خانی واردر بری اشاغی لیمان اغزنده مثلث الشکل فاتح سلطان
محمد خان بنا ایتمشدر بر بیوك و برکوچك قپوسی واردر بر طرفی اولردر و غرب و شمال
طرفی دریا و قبله طرفی میداندر بر قلعه سی دخی مزبور طاغك دپه سنده کوچك بر قلعه در
مشکل مستطیل کافری بنادر ربعی معمور و بر جامعی واردر و اشاغی قلعه ده بر مسجد واردر
بو قلعه لرك صولری طشره دندر و بر خرابه قلعه ایچنده اثار قدیمه ده قرق دیرك و بر عظیم
صهریج واردر بر التنده اوستی دوزمیداندر خلقی جمله ملل و ادیان مخلوطدر مسلمانی غالبدر
دورت بالیوز او تورر و علماسی چوقدر و بو قارو قلعه نك قپوسی اوکنده تماشالق دیرلر
بر ساروم واردر که طاغ یماجنه طوغرو قدمه لر در بستانلرك ایچنده مغاره و بنا اثرلری واردر
بونك ناحیه لری بری برون ابادکه قرشوسنده شرق و شمال اراسنده و دریا کنارنده بر کوچك
قصبه در بش التی جامعی ایکی اوچ حمامی واردر بری دخی زریانده دیرلر شرق و جنوبنده
بر قاچ پاره قریه در بری دخی جنوبنده محکمه قریه لری دیرلر یکرمی دورت قریه در وازمیرك
و کارباشی دیرلر بر لطیف مسیره سی واردر بر قبه ایچندن بر وافر صو چقوب نصف خرمن
مقداری بر کول اولور و ایاغی اقوب دکزه دوکیلور ایاغنده آسیابلر واردر و بو صو نبع
ایتدیکی مغاره نك ایچنه کرملك امکانی واردر و نهایتنده قپو کبی بر محل واردر بسته در
داخلنده مال و دفینه اولمق مشهوردر اهالی ولایت بینلرنده معروفدر لکن مطلسمدر دیرلر
و بعض قصد ایدنلر اول قپویه واردقده قپودن باد سموم اسوب هلاك اولمق روایتنی ایدرلر
اورله ازمیرده غرب و جنوب بحردن اون ایکی میل و قره دن نصف مرحله بر بلده در ایکی
جامعی و حمام و اسواقی واردر اشجار زیتونی فراوان اولمغله صابون کاثیردر بونده صابون
اشلنور بونك اسکله و لیمانی اوچ میل مسافه ایرودر قصبه لب دریاده دکلدر اسکله دن چقان
احمال مسافرینی نقل ایچون مکاریلر حاضردرلر لیماننده قدیمدن منزل مسافرینه اولنوب
بعده طقوز یوز طقسان دورت حدودنده بر مختصر رباط و مسجد بنا ایتدیلر عاشق ایدر
بو مکاریلر النده بر دیشی قاتر کوردم اردنجه بر قاتر یاوروسی وار ایدی صاحبنه سؤال
اولندقده بو دیشی قاتر ارکك حمار ایله قاریلوب طوغوردی عادته مخالف کوردیکمز یوق ایدی
دیدی منمن بحره قریب غرب و جنوب ازمیر شمالی کلمبه و طورغودلو قضالری جوانبی
دوشر ازمیردن نیفه کیدلسه ارالقده بر طاغ آشیلوب کذلك شمال سمتلرنده مغنیسا
و طورغودلو طاغ اشمغه موقوفدر و دخی نیفك قربنده و جانب غربنده قزل حصار و قبله سنده

فصل در بیان مسالك ومنازل ایاثلوغ اولورتیف مغنیسا قرینه غرب وجنوبه واقعدر
ومسافات اناطولی وقرمان اسکداردن پندیك بش ساعت محل تنکدرکاه مال دپه یه
قونرلراندن ککبوزه بش ساعت مائی قلیلدرکاه سلطان چایرینه قونارلر ککبوزه دن ایکی
یول ایریلور بری ازنکمیده کیدر بری دیلدن کچر وهرسکه قونار مسافه سی ثلث ساعت اندن
دربنده التی ساعت اندن ازنیق التی ساعت اندن لفکه اون ایکی ساعتدر اندن سکود اون
برساعتدر سنه بیك یتمشده وزیر اعظم کوپرولی محمد پاشا لفکه ایله سکوت اراسنده
طاغلر ایچنده چلته کلك نام وادیلر قرینه برامانسز واسسز یرده بر مکلف خان وبرجامع
شریف وحمام بنا وخیرات ایتمشلوردر اندن اسکی شهر اون ساعتدر ایکنجی یول لفکه ازنکمیده
کیدر ککبوزه دن هرکه دورت بوچق ساعتدر نزولی یوقدر دکرمنلری طوزله قرینده
ویرانه در اندن ازنکمید بش ساعت ایکسنك ماببننده چنارچایری بونده دخی یول ایریلور
بری صول قوله بری اورته قوله که اسکی شهره کیدر واسکی شهره کیدن یول ازنکمیددن
قازقلو بلی دورت بوچق ساعت اندن دیکلو طاش اون ساعت که قرب ازنیقدر یاخود
قازقلو بلندن قوشجیلر بر منزله کانجه صعب وسنکستان ودولاماج محل اولوب یدی ساعت
اندن ازنیق اندن پنبه جك تابع ازنیق اندن یکیشهر اوچ ساعت یاخود دیکلو طاشدن
کول باشی ایکی بوچق ساعت اندن یکیشهر اوچ ساعت اندن اق بیق بابا سکوت
قرینه دورت ساعت اندن بازارجق بش ساعت اندن بوزاویوك دورت ساعت طاغ ایچنده
مغارلر اولوب همان برقله سی واردر قلعه سنی اولرا تمشلر طقوز مستحفظی وار ایمش اندن
اسکی شهر التی ساعت اق ویران اوچ ساعت سیدی غازی اوچ ساعت برطاقلو اوچ
ساعت خان خسرو پاشا بش ساعت بیات بش ساعت بولاوادین سکز ساعت
اسحاقلی بش ساعت اق شهر اوچ ساعت ارقدخانی ویرانه در دورت ساعت ایلغین
ایکی بوچق ساعت جسر عتیق نام دیکر بالقام صویی ایکی بچق ساعت بالس کوپروسی
دیرلر اندن زنکی صویی اندن قونیه یاخود ایلغندن لادیك اون ساعت اندن قونیه طقوز
ساعت قونیه دن اسمیل اون برساعتدر قره بکار طقوز ساعت ارکلی اون ایکی
ساعت اولو قشلا طقوز ساعت چفته خان التی ساعت بوچفته خان یولی صعب
وسنکستان برچای صویی واردر وبو چفته خان قرینده برلطیف ایچمه وبر ایلجه وقرینده
بر نهر جاریدر اکا قرق کچید دیرلر بر نیچه دفعه اول نهره اوغرایوب کچر وبو چفته خان تا چاقیده
وارنجه کوه برکوه میشه زار اورمانلردر چفته خاندن نصف منزلده بو قرق کچید
صویی چوغالوب اق کوپری نام طاش کوپری التندن کچر وقرینده قره صو نام نهره قاریشور
وطاغ دبینده شکر بیکاری دیرلر برچشمهٔ عظیمه دن نبع ایدوب اول نهره دوکیلور وبو جسری
عبوردن صکره رمضان اوغلو نام یایلا طاغلرینه صعود اولنور وبنه نزول اولنوب چفته
خاندن یایلاقه یدی ساعت واندن چاقده اون برساعت وچاقده کارنده بیرام پاشا یاپدردوغی
خانلغ

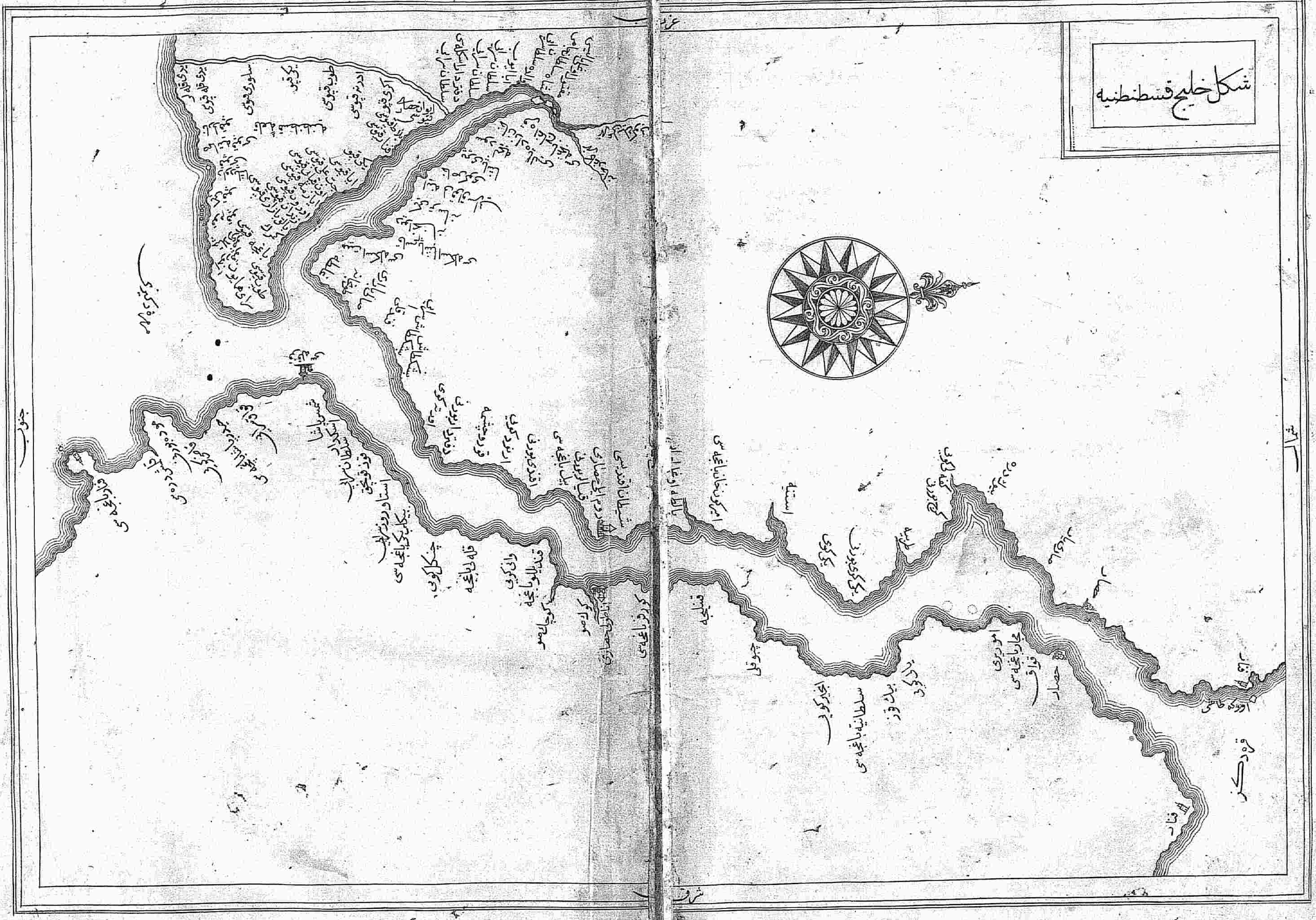
شكل خليج قسطنطنيه
غرب
شرق
جنوب
شمال

خانه‌كه ايام شتاده اوچ دوت كونده كلنورار القده نيجه خانلر بنا اولنمشدر و چفته خاندن چاق
چاقده كلنجه دخى يولده سلطان خانى ديرلر بو خانى حاجى سلطان مرحوم بنا اتمشلردر اندن
صارى اشق اندن چاقده كلنورز و چاقدن ادنه طقوز ساعتدر لكن چاقدن ادنه‌يه
كلنجه ايكى يول واردر بريسنه قرغه سكمز ديرلر برطبراقدن بو كسك طاغ اشلوب ادنه صحراسنه
واريلور بو يولده چاقد نهرينى عبوره احتياج قلمز ايكنجى طريق چاقد كارنده اولان خان
قربنده چاقد اياقدن كچيلور بو طريقده چاقدن ايكى كره كچيلوب ادنه‌يه واريلوردخى بر يول
زنكى صوبندن ادنه‌يه واريلور زنكى صويى التى ساعت اندن ديكه خان دورت ساعت
نام ديكر كلمبج بيكارى ديرلر صحرا الردركاريز باشى نام ديكر حوض اوچ ساعت اندن قونيه دورت
اندن بيكار اوغلو قريه‌سى التى ساعتدر خرابدر بيكار باشى كه قرب لارنده‌در التى ساعت
معدن شارى قربنده بوكا افلاطون صويى ديرلر قيروز اندن الجه شار سكز ساعت اقر
صويى واردر بر طرفى قلعه‌در مراد پاشا بنا سيدر اندن كول باشى يدى بوچق ساعت
عظيم صويى و كوپروسى واردر ياخود قوردبيكارى اندن اركلى دورت ساعتدر چاوش
كوپروسى اقرصويى واردر اولوقشلا اندن چفته خان اندن تكربلى و رمضان اوغلو
يايلاسى اندن صارى اشق نهر چاقد خان بيرام پاشا اندن ادنه و صاغ قولده دخى ايكى
يردن يول ايريلور برى ديلدن برى ازنكميددن كه بروسه‌يه و اندن كوتاهيه‌يه كيديلور
ازنكميددن بكى شهر آيدين اندن بروسه‌يه و بروسه‌دن كوتاهيه برى بروسه‌دن
كوتاهيه برى بروسه‌دن آق صو لطيف ماء جاريسى واردر اندن اينه كول بر صحراى واسع
بر كول قربنده‌در ياخود قورشونلو خانه قوزلر اندن كمش بومنزلده طومانيج طاغلرى
آشيلور اندن كوتاهيه دخى بر يول ازنيقدن كوتاهيه‌يه ازنيقدن بكى شهر آيدين اندن
آق بيق اندن آخرجك اندن بوزاو يوك اندن صولى كوى اندن كنجه‌لو بونده ايلجه واردر
اندن كوتاهيه و اول يول كه ديلدن كيديلور ايكى يولدر برى صاغ قولدر و برى كه بروسه‌يه
و مغنيسايه كيديلور ديلدن صمانلو غربا بر منزل و اندن بروسه‌يه ياخود صمانلودن بازارجق
نام محله كيدركن صمانلو قاطرلى طاغلرى آشيلور عظيم طاغلردر و صعب يوللردر
يليا نجغه واريلور اندن اولوباد بروسه‌دن بوغاز حصار عسكر منازلى بكلك چاير اوچ ساعتدر
كول باشيدر قربى قره اغج باغلرى التى ساعت اندن اولوباد كوپروسى ايكى بوچق ساعت كه
ميخاليج قربنده‌در اندن صارى يك تابع كرماستى دورت ساعت اندن صالدر در قرب
بالجك اغاج تابع مانياس دورت بوچق ساعت اندن كوريه اغاج كوپروسى واردر قرب
وديان تابع كونان دورت بوچق ساعت اندن جسر كوكرجنلك التى بوچق ساعت اندن
قريهٔ ديمتوقه‌در يادن اوچ ساعت بو منزل التى بوچق ساعتدر اندن قورى دره دورت
بوچق ساعت اندن كورجى در قرب دريا التى ساعت اندن چار طاق مقابل كليبولى
دورت ساعت اندن برغوس دورت ساعت اندن قلعهٔ سلطانيه بش ساعت

میخالیجدن مغنیسایه ایلی بات اندن صوصغرلغی بوننه برنهر یحردربند مند هوریا اندن
قوری کوجلك اندن باش کلمبه اندن بلاموط ایکی خانی واردراندن مغنیسا اندن ازمیربروسه دن
برغمه یه بروسه دن قره اغاج اولوبادکولی چلتکلی قریه درعمرنام قریه بالیکسری برداقجی
قریه درتاره له جاود یربرقریه درباوجك نام قریه برغمه ایازمندا اندن ادرمید اندن اورندی
اندن بالیکسری کوتاهیه دن حمید دکزلی اندن زازقری اندن یکی بوراو اندن اسپارته
دخی دکزلودن انطالیه جنوبه عاصی قره اغاج اراده قازق بلی اشیلور تفنی یه واریلور
اندن استنارا ندن انطالیه دخی دکزلودن قوش اطه سنه غربه نازلی اندن سلطان حصاری
یچیلور کوشکه کیدیلوراندن کوزل حصاراندن اذینه دورت ساعت اندن بلاط اندن قوش
اطه سی ازنکمیددن صول قوله برقاچ یولی واردرازنکمیددن صبانجه طقوز بوچق یاخود
اطه ناحیه سی نهرسقاریه ومودرنی صولری یچیلوراندن خندق اندن دوزجه بازاری
یولنه کوکره دربندی وطاغلری اشیلور بولی یه واریلور یاخود صبانجه قربنه سقاریه
صوبی یچیلور سکزساعت اندن کیوه طقوز بوچق ساعت اندن طراقلو طقوز ساعت
اندن کوینك بش بوچق ساعت اندن مدرنی طقوز بوچق ساعت اندن بولی اون بش ساعت
اندن چغاسکز ساعت اندن کره ده بش بوچق ساعت اندن کول باشی دورت ساعت اندن
بایندربش ساعت وشرقه کیدن مقابل حماملویه قونار اندن چرکش سکز ساعت بولی
تنکدر اندن قره جه ویران سکز ساعت خلقی آت جانبازیدر یاخود قورشونلو اندن
قوچحصار اون ساعت اندن طوسیه دخی اون ساعتدر دخی کول باشندن قسطمونیه
ایکی یول وار کول باشندن ویران شهراندن بورلی اندن افلانی اندن ماچیل لنا اندن
صورقون اندن قسطمونی یاخود کول باشندن بایندراندن اق طاش اندن صرت
اندن یورك اندن اراج اندن مرکوزه اندن قسطمونی طوسیه دن چانغری برمنزل
وطوسیه دن سیواس حاجی حمزه سکز ساعت بوننه کیوبلی دیرلر یولنه بربل واردرمرور
اولنجه زحمت چکیلور دورت خانی واردر عثمانجق التی ساعت اندن مرزیفون صحراسی
نهایتنه کوسه شعبان سکز ساعت یاخود حاجی کوبی اندن مرزیفون قربندن یچیلوب
واریلور بولاق دورت بوچق ساعت اندن کلکرازیدی ساعت اندن اماسیه اندن اسکی
ایکنه نام دیکر اقیه لر سکز ساعت اندن تورحال یدی ساعت اندن اینه بازاری دورت ساعت
اندن توقات التی ساعت اندن تخت آباد یدی ساعت یاخود بولس ارتوق آباد صحراسنده
بربیوك قریه دراهلی مسلم وکافردر برعظیم یل یچیلوراندن محمد پاشا خانی حالا یکی شهر دیرلر
یدی ساعت اندن یلدزصوینی دورت ساعت کوپریدن یچیلور اندن سیواس دورت
ساعت وانکوریدن توقات لالاچایری چقورجق چاشنکیرکوپروسی قره قوغه نارنه قاضیلقدر
انجه قیوتلی توقات اسکی شهردن توقاته قاش اندن اق کوپری اندن دخی اوغلاقچی
صوری حصار برابرنه برکویدر اندن مهاره سقاریه صوینی یچیلوب قونیلور اندن یکلو
اندن

اندن ییلانجی اندن الاجه اطه اندن انکوری اندن لالاچایری اندن حصارلق اندن
قزل ایرمق کوپروسی یچیلوراندن یارانی ییلاقی اوکی اندن صوفیلر اندن سیغه اندن کورز اندن
قانق اندن چاوغار اندن یالکزطام اندن طاری بوغازی اندن قزل تربه اندن مشهد اباد
اندن قازاباد اندن توقات انکوریدن سیواسه الماطاغی اندن قزل ایرمق اندن کسکین
اندن دلیجه ایرمق اندن ال بکلی اندن بوداق اوزی اندن سنجار اندن قزان قیا اندن اوج
طاس اندن زیله اندن سیس اندن ارتق اباد اندن محمد پاشاخانی اندن ایاجه اندن سیواس
انکوریدن قیصریه یه الاطاغی اندن چقورجق اندن چاشنکیر اندن دکرمنلی نام دیکر بولدقلی
اندن صوفیلر اندن قزلق بلقانی اندن قبادوراق اندن کورکچی اندن دمرجیلر اندن انبار اندن
قیصریه ازنکمیددن انکوری صبانجه اندن کوپری قرب کیوه اندن طراقلی اندن طوربالی
کوینك اندن نصوح پاشاخانی اندن دیکرنصوح پاشاخانی اندن صاریلر اندن بکبازاری اندن
ایاش اندن استونوس اندن انکوری لغات اناطولی خلقنك لسانلری ترکیدر وجابجا بعض
رعایاسی نصاری وروم لسانی وبعض ارمنی لسانی تکلم ایدرلر اما غایت ازدر دخی یهودی واردر
اما اسپانیول لسانی ایله تکلم ایدرلر دخی فرنك لسانلرینك ازمیرده انواعی موجوددر الادیان
بواناطولی خلقی جمله سی اهل اسلام ومذهبلری حنفیدر انجق بعض کویلرده نصاری
وروم وارمنی ویهود طائفه سی هربرده بولنور اما غایت ازدر اوصاف خلق کرچه خلقی ترك
وترکماندر وروم در اما ارمنی ویهودی ازدر وفرنك دخی واردر ازمیرده اولورلر احوال ملوك
وحکام که اناطولی ولایتنی ضبط ایتمشلردر بودیار طوفاندن بشیوز تمشد نصکره مسك بن
یافث اول طاغدن چاق اسکدار ضبط واول یرلری معمور ایدن بودر بعده لهراسب بعده دارا
بعده اسکندر یونانی بعده بطالسه وبودولتنه انطاکیه بنا اولندی بعده قیاصره روم
یونك عصرنده وفات افلاطون الهیدر قونیه ده تکرار فرسدن نوشروان بعده قیاصره
روم چاق دولت اسلامیه ظهور ایدنجه اهل اسلام خلفاسی طرفندن بعضی یرلری ضبط
وبعض یرلری غارت اتمکه وابتدا اناطولیه ده دولت اسلامیه دن ظهور وقرار ایدن ال عثمان
دولتلریدر سبب ظهورلری شویله نقل ایدرلر که جنکیز خان خروج ایدوب بلخه کلوب وایرانه
تسلط ایدوب واول وقت سلیمان شاه بلخ قربنده ماهان شهرنده حاکم ایدی واول وقتکه
سنه التیوز یکرمی برده سلیمان شاه اول سمتی ترك ایدوب دیار حلبه قصد ایدوب واروب
جعبر قلعه سی قربنه کلدکده فرات ایرمغی یوللرینه کاوب کچملك استدیلر سلیمان شاه
کچید طلب ایدوب آتنی صویه دیدی اجلی انده مقرر ایمش جعبر قلعه سنك التنده دفن
ایتدیلر بعده اوج اولادی قالدی بری سنقورتکین بری کون طوغدی بری ارطغرل بویله
اولدقده یاسین اوه بسته دوندیلر ارطغرل انده دورتیوز مقداری کوچر او ایله قالوب
اول برقرنداشلری ینه وطن اصلیه لرینه رجوع ایتدیلر ارطغرل برنیجه ایام انده طوردی
محل مزبوردن ینه رومه عزیمت ایتدیلر رومه داخل اولدقده اولادلرینك بریسنك ادی

صاری بالی ایدی سلطان علاءالدین ولایتنه داخل اولمغه استیذان اتمك ایچون
علاءالدینه ارسال ایدوب واردقده اذن ویروب وطومانیچدن چاق ارمناکه وارنجه تعیین
مکان ایلدی ارطغرل اول سمته توجه ایندکده قره جه طاغده توطن اتمشلردر بعده سلطان
علاءالدین بعض اعداسیله محاربه صددنده ایکن ارطغرل یاننده اولان یولداشلریله
ایریشورکه تاتار سلطان علاءالدینی بوزمغه آزقالمشیدی اول ساعت ارطغرل اتباعیله
تاتاره هجوم ایدوب تاتار منهزم اولدیلر سلطان علاءالدین انی کوروب ارطغرله
استقبال کوستردی ارطغرل دخی سلطان علاءالدینك الن اوپوب سلطان علاءالدین
دخی ارطغرله خلعت کیدروب توابعنه اعطا واحسانلر ایلدی اندن سکوت نام محلده
قشلایوب واول سمتده اولان قره جه حصار وبلجك سلطان علاءالدینه اطاعت ایدرلردی
بعدزمان قره جه حصارك کفاری ارطغرله حضور ویرمز اولوب عداوتی اظهاره بشلدیلر
ارطغرل دخی علاءالدینه اعلام ایدوب علاءالدین دخی اوزرلرینه وارمغه اذن ویردکده
محاصره ایدوب فتح ایلدی بعده سنه التیوزسکسن بشده سلطان علاءالدین کوتاهیه یی
محاصره ایدرکن خبر کلدی که تاتار نقض عهد ایدوب کلوب ارکلی یی غارت ایتدیلر
سلطان علاءالدین اول ساعت ارطغرله قلعه محاصره سنی تفویض وکندی دونوب
تاتار اوزرینه کیدوب تاتار عسکرین بوزوب چوق تاتار قیردی برمرتبه که سلطان
علاءالدین امر ایلدی تاتارلرك خیارلری دریلرینی بربرینه دیکوب برسایبان یاپدردیلر
شمدیکی حالده اول صحرایه طشساق یازوسی دیرلر وبوطرفده ارطغرل اقدام بلیغ ایدوب
قلعه یی فتح ایتدی وتکفوری طوتوب قلعه یی یغما ایدوب خمس مالنی اخراج وباقی مال
غنایمی غزاته تقسیم ایدوب اندن خمس مالی بشارت خبریله سلطان علاءالدینه کوندردی
بعده اندن ارطغرل ایکی سنه اوچ ای دورت کون غزاده اولوب اندن سلطان علاءالدین
متوفی اولدی بعده اوغلو غیاث الدین قونیه تختنه جلوس ایتدی والحاصل ارطغرل
سکوتده سکون ایدوب کفاره مدارا ایدوب تا سلطان علاءالدین ثانی کیقباد بن فرامرزه
کلنجیه دك واولوقتده ارطغرلك اوچ اولادی اولوب بری عثمان بری کوندز بری صاری بالی
لکن جمله دن بهادر وشجیع عثمان ایدی اول سببدن عثمانه خلق عزت واکرام واولوقت
پادشاه اعظم قزان خان بن ارغون رومه مستولی اولوب واولوقت ارطغرل غایت پیر اولمش
ایدی اما سلطان علاءالدین ایله مناسبت تامه سی وار ایدی احیانا عثمان غازی
علاءالدینه پیشکش ایله واروب بولشوردی ودخی اولوقتده علاءالدین ثانینك اسکی شهر
واین اوکنده تکبرلری وار ایدی عثمان غازی بونلره واروب کلوب دوستلق ایدردی بو عثمان
غازی غایت مسلمان ودیندار کشی ایدی وعادتی اوچ کونده بر طعام بشوروب فقرا وصلحایی
جمع ایدوب اطعام ایدردی وبرمرتبه معتقد ایدیکه برکیجه برکویك امامنك خانه سنده
مسافر اولدی مکر بچره ده بر مصحف شریف وار ایمش صاحب خانه عثمان غازی یه
بلدردکده

بلدردکده کیجه اولوب ابدست الوب مصحف شریف جانبنه توجه ایدوب تا صباحه دك
ال قاوشوب طوردی تعظیما ونقل اولنورکه عثمان غازینك اسکی حصاربکی ایله برعورت ایچون
ماجراسی واقع اولدقده عثمان غازی ایله جنك ایدوب اسکی شهربکینك عسکری منهزم
اولدی وبك ایله معا یارده کلن خرمن قیا کافرلرینك تکوری کوسه میخال طوتلدی کوسه
میخال بهادر اولمغله عثمان غازی کوسه یی اولدرمکه قیامیوب جرمنی عفو ایدوب ازاد ایلدی
کوسه میخال دخی جان ودلدن مسلمان اولوب اتباعیله عثمان غازی یه تابع اولدی عثمان
غازینك واورخانك اولکه لرنده کافر طائفه سیله جنك ونیجه قلعه لر فتح ایتمشلردر
حالا اولادی مالکانه لرینه متصرفلردر بعده ارطغرل هجرتك التیوز سکسن یدی سنه ده وفات
ایلدی وعمرلری طقسان اوچ سنه در سکوتده دفن ایتدیلر علاءالدین ارطغرلك
وفاتنی ایشتدکده عظیم تأسف ایدوب یرینه عثمان غازی یی تعیین ایلدی وطبل وعلم
وقلج وآت وخلعت فاخره کوندردی کنه الاخبار صاحبی اویله نقل ایلمشدر لکن
غیری تواریخده ازنیق جنکنه ارسال اولنمشدر تنه کلسه کرکدر ونقل ایدرلرکه اینه کول
تکوری آدملری عثمان غازینك یلاقه کلوب کتدکده بعض شیلرینه تعرض ایدرلردی
بویله اولمغله عثمان غازی بیلجك تکورینه دیدیکه بزم کوچمزی انجتمکه بشلدیلر
باری صلحمز بوزلمق ایچون یلاقه کیده جك اثوابمزی سزده امانت قویلم بیلجك تکوری
دخی قبول ایدوب اماشول شرطیله که اثوابلری خاتون کشیلر کتوروب قلعه یه قویالر
هرکز ترك وار کلدن کمسه کرمسون خاتونلر اثوابی بیلجك قلعه سنه کتوردیلر
بویلجنه برقاج کره اولوردی عثمان غازی اینه کول تکورینك سمتنه یتمش کشیله ارمنا کدن
دونوب کچرکن مکر اینه کول تکوری خبر الوب چوق کافر ایله یوسودن عثمان غازی یه
قیولدیلر عثمان غازی اللهك عنایتی ایله غالب اولوب اکثر کافرلری قیرمشدر اماقرنداشی
صاری بالی اوغلو بالی خواجه شهید اولوب ارمنی بلی دوکندیکی یرده حمزه بك کوینك
نواحیسنده دفن اولندی حالا مزاری یاننده برکاربان سرای ویرانه سی وار دراندن عثمان
غازی یلاقه کلوب چقدقدن صکره عثمانك خلقی اراسنده برعزیز شیخ وار ایدی آدینه اده
بالی دیرلردی دنیاسی بینهایه ایدی اما درویش سیرتنی طوتردی برزاویه یاپوب
آینده وروندیه خدمت ایدردی کاهی عثمان غازی انك زاویه سنده مسافر اولوردی بر
کیجه رؤیاسنده کوردیکه بو شیخك قوینندن آی چقوب کلوب کندونك قوینینه کیردی وهمان
کوبکندن دخی براغاج بتوب عالمی طوتوب وانك سایه سنده طاغلر وار وطاغلرك دیبندن
بیکارلر چقوب روان اولوب افر کمی باغی سقی ایدر کمی چشمه لر اقیدر ایرته سی عثمان
غازی بورؤیاسنی عزیزه نقل ایدوب شیخ دخی تعبیرنده ایتدی یا عثمان مژده اولسون
سکا وسنك اولادیکه حق تعالی سکا واولادیکه سلطنت ویردی ایمدی نم برقزم وار ال دیدی
عثمان غازی شیخك قزینی نکاح ایدوب تزوج ایتدی چونکه اده بالی عثمانك دوشنی

تعبیر ایتدی همان عثمان غازی قاجنی بلنه بغلیوب برکیجه یارانلریله سورروب اینه کوله
کلوب قربنده واقع توجه نام قلعه یی آتشه اوروب کافرلرینی قیردی صباح اولیجق اول سمتك
کافرلری جمع اولوب قره جه حصار تکفورینه آدم کوندوروب ایتدیلر ترکلر کلوب بونده
توطن ایده لی اطرافه ال اوزتمغه بشلدیلر اکر مقید اولمزسکز بونده نه سنی ونه بزی
قورلایمدی بواقلیمدن سوروب چقارالم پس قره جه حصارك تکفوری قرنداشنی
چوق عسکرله کوندروب اینه کوله امدادایلدی عثمان غازی بواحوالك خبرینی الوب
عسکر جمع ایدوب طومانیچ بلنده کافر عسکرینه بولشوب عظیم جنك اولدقده عثمان
غازینك قرنداشی صاری بالی انده شهید اولوب اول یرده برچام اغجی واردرقندیللوچام
دیرلرزیرا کاهی انده قندیل کوریشور وتکفورك قرنداشی انده دوشوب عثمان غازی بیوردی
قارنی یاروب دخی ایت کبی یری اشوب کومدیلر اول سببدن اول یره ایت اشنی دیرلراندن
صاری بالی یی کوتوروب ارطغرل یانینه دفن ایتدیلر چونکه علاءالدین ثانی صاری بالینك
شهید اولدیغنی یاوب ایتدیکه معلوم اولدیکه قره جه حصار تکفوری بزه باغی اولمش اسکی
شهری عثمان غازی یه ویردی ودستور ویردیکه قره جه حصاره واروب یغما ایلیه پس
عثمان غازی عسکر جمع ایدوب قره جه حصاری فتح ایدوب وتکفوری اسیر ایدوب مالنی
غازیلره قسمت وخمسنی اخراج ایدوب قرنداشی اوغلو اق تیموری علاءالدین ثانی یه
کوندردی بوفتح هجرتك التیموز سکسن یدی یسنده واقع اولدی ونقل ایدرلرکه بوفتحلر
اولدقده اهل اسلام چوغالوب جمعه نمازی وبیرام نمازی قلمغی طلب ایتدیلر وطورسون
فقیهه سویلدیلرکه طورسون دیدیکه جمعه نمازی قیلمغه اذن پادشاه لازمدر عثمان
غازی بوسوزی ایشتدکده غضبه کلوب فقیه مزبوره دیدیکه بوولایتلری قلجم ایله فتح اولدی
نه اصل پادشاهك علاقه سی واردرکه اکا دانشمغه محتاج اوله وزدیوب اویله اولدقده قره
حصارده طورسون فقیهی هم قاضی وهم خطیب ایتدیلر واول خطبه عثمان غازی بن
ارطغرل نامنه اوقندی عثمان غازی اسکی شهری تخت ایتدکده برعظیم بازاری طوردی
اطراف کافرلری هفته بازارینه کلوب الش وریش ایدرلردی اتفاق برکون بیلجکدن
بازاره کافرلرکلوب بریوکله برداقلر کتورمشلر ایدی وهم کرمیانلونك بریسی بونلرك بربرداغنی
الوب حقنی ویرمیوب اول کافر دخی کلوب عثمان غازی یه شکایت ایتدکده اول ساعت
عثمان غازی اول کرمیانلودن حقنی الیوردی غایت ایله عدل کوستردی ودخی نقل ایدرلر
قوجه میخال قرینی قنوزی ایلنك بکنه ویردکده اطرافده اولان تکفورلری دوکونه اوقیوب
جمله تکفورلر دوکنه کلوب صاچی کتوردیلر اما عثمان غازینك کتوردیکی جمله سنه
غالب ایدی کافرلر کوروب عجبه قالدیلر بربرلرینه ایتدیلرکه بوعثمانك رویشی بویله کوسترکه
از زمانده بونده بریمزی قومیه ایدی تدبیر بودرکه بونك تدارکنی همان کورهلر بوتدبیری بیلجك
تکفورینه تفویض ایلدیلر زیرا عثمان غازی بیلجك تکورینه صورت معامله انواع احترام
ایدردی

ایدردی بیلجك تکفوری ایتدی یقینده بزدخی دوکون ایدرز عثمان غازی یی دخی تکفورلرله
دعوت ایدرز والحاصل بیلجك تکفوری دخی یارحصار تکفورینك قزینی الوب عثمان
غازی دخی سوری ایله قیونلر کوندروب ایتدی تکفورردوستم بوقیونلری دوکونده وخدمتنده
کلنلره یدرسون بزدخی انشاءالله واررایز کوسه میخال دخی مخفیجه کافرلرك اتفاقلرینی
اعلام ایدوب بویله اولدقده میخال ایله خبر کوندردی که سلام ایدوب سویله هر ییل زحتمزی
چکه کلشلردر کرمیان اوغلو ایله عداوتمز خود معلومدر بو ییل دخی زحتمزی چکسونلر بزم
رختلریمزی بنه قلعه یه کوندرهلر یقینده ییلاقه کتملویز اثوابمزینه انلرك یاننده امانت اولسون
بوطرفدن امین اولوب دوکونه خدمت ایدرز کوسه میخال بوسوزلری تکفوره سویلیجك
غایت سوندی تورك جمیع عورت واوغلان ومال ورزقیله قبضمه کیررصاندی الحاصل دوکونی
چاقر ییکاری دیرلر بریرانده ایتدیلر موعد وقتنده عثمان غازی دخی برنیچه اوکوزلره کیچه لرله
مهارلرایدوب واپچلرینه رخت دیوآدملر قویوب سوردیلر خاتونلر قلعه یه قورلردی ینه
اولمنوال اوزره بومهارلری اوکوزقطارلریله کیجه قراکولغنده حصاره کتوروب بریره
قودیلر چونکه بوحیله ایله قلعه یه کیردیلر فی الحال اول کیجه یوکلرندن یالن قلج جمله مسلح
یره دوکیلوب قپویه سکردیشوب قپوجیلری اولدروب حصاری فتح ایتدیلر بوطرفدن
عثمان غازی دخی برنیچه دلاورلری عورت قیافتنه قویوب تکفوره کوندروب ایتدی لطف
ایله بوخاتونلری برایوجه یره قوندرهسز اخشام وقتنده کلدی زیرا قلعه یه کیرنلرله شویله
قول اولنمشدرکه انلر قلعه یه واردقدنصکره عثمان غازی بردخی تکفورایله بولوشه خبر
اولدیکه عثمانك خاتونلری کلیور و اوده سنه وارمدین عثمان غازی آت ارقه سنه کلدی
قچرکبی اولوب کتدی تکفوره خبر ویرلدیکه عثمان غازی قچدی تکفورردخی اول ساعت
اردینه دوشوب بیلجك قربنده عثمان غازی یه ایریشوب واول عورت اسلوبنه کرنلر دخی
اردن کسدیلر عثمان غازی تکفورك باشنی کسوب واول کیجه یارحصاره ایووب علی الصباح
تکفورینی طوتوب وکلینی ودکونه کلنلری جمله اسیر ایدوب دخی اینه کوله کلوب فی الحال
یغما ایدوب تکفورینی قتل ایتدی بوفتوحات سنه التیوز طقسان طقوز زده واقع اولدی
واول کلینك اسمنه نیلوفردیرلردی عثمان غازی نیلوفری اوغلی اورخانه ویردی بوخاتونك
بروسه ده قپلوجه قپوسنه قریب حصار دیبنده برتکیه سی واردرونیلوفر کوپروسنی دخی
اول بنا ایتدی و بونیلوفر سلطان مرادوسلیمان پاشانك والده لریدر چونکه عثمان غازی
بیلجکی ویارحصاری فتح ایتدی بعده ازنیق اوزرینه واروب اطرافنی غارت ایتدیروب
تکفوری استانبول قرالنه خبر کوندردی واندن امداد طلب ایتدی بوخبری عثمان
غازی الوب سلطان علاءالدینه فتح اولان حصارلری یادردی اولدخی عثمان غازی یه طبل
وعلم وقلج وآت وخلعت فاخره ویروب علاءالدینه کیدن آدم کلدیکی استانبولدن کافرلشکری
کلوب دیلدن کچمکه بشلدیلر عثمان غازی ییلاق حصارندن دل الوب کافرك غفلتنی

بیلوب دیلدن کجدیلر اوزرلرینه شبخون ایدوب وبعضوب بعضیسنی قتل وبعضیسنی اسیر
ایدوب وبعضیسی استانبوله فرار اتمشلردر اول اثناده اکندی وقتنده سلطان علاء الدین
ثانیدن طبل وعلم وبرات وقلج وخلعت یتشدی اندن ارباب دیوان وارکان واعیـــان
آراسته اولوب دیوان سلطان مرتب اولوب عثمان غازی عزت ایله اباغ اوزره طوروب
نوبت عثمانی اورولنجه اباغ اوزره طورردی بو قاعدهٔ شاهانه و قانون میرانه نوبت عثمانی بونك
اوزرینه قورلدی اول زماندن تا سلطان محمد ابن سلطان مرادخان زمانه دکین رسم عثمانی
بونك اوزرینه ایدی هر بارکه سفره خروج اتمکه نوبت اوریلورسه پادشاهلر اباغ اوزره
طورورلر دخی عیدلرده بو منوال اوزره ایدی مزبور سلطان محمد خاندن صکره اباغ اوزره
طورمق قطع اولندی بعده چوق کچمدی سلطان علاء الدین آخرته انتقال ایدوب اولادی
قلمدوغندن یرینه وزیر صاحب تدبیری کچدی وامراسی حکم ایتدکلری ولایتلرده هر بری
مستقل اولدیلر فاما ایدین وصاروخان وکرمیان وحمید ایلی وتکه وقره سی وطورغود ومنتشا
بوذکر اولنان بکلر هر بری کندی ولایتنی قوریدوب استقلال اوزره حاکم اولدیلر بعده
هر برینك اوزرلرینه کلوب اهل اسلامه قلج چکمدکلرندن اوتوری علمادن فتوی ویروب واوزرلرینه
واریلوب مملکتلری اللرندن النمدی بعضیسی حسن اختیار ایله تسلیم وحالنه منـــاسب
رعایت وبعضیسنی زور ایله المشلردر وحالا اول مملکتلر اول بکلرك نامی ایله درونقل اولنورکه
علاء الدین وفات ایتدکده قسطمونی وسینوبده قزل احمدلو نام طائفه علاء الدین
طرفلرندن حاکملر ایدی بعده کندیلر مستقل اولدیلر ابتدا انلردن حکم ایدن عادل بك
بعده بایزید زمن بن علی بن یعقوب بن شمس الدین بن نور الدین بن شهید ویه نلرك نسبتلری
خالد بن الولید حضرتلرینه چقار اما اصحی بایزید زمن سنه یدی یوز طقسان بشده وفات
ایلدی بعده اوغلو اسفندیار بعده اوغلو ابراهیم بك بعده ابو الفتح غازی سلطان محمد خان سکز
یوز التمش بشده قسطمونی وسینوب قلعه لرینی قزل احمدلودن سیف ایله ضبط اتمشدر
بو قزل احمد دخی بایزید زمن اولادندن دردخی نقل ایدرلرکه اول وقتلرده کرمیان ولایتنده
برکشی عثمان غازی یه کلوب رجا ایلدی که بو بازارك باجنی بکا صاتوك عثمان غازی ایتدی باج
نه در اول آدم ایتدی بازاره هرکیم یوك کتوررسه اندن براقچه الایم عثمان غازی ایتدی بو بازاره
کلنلرده اوزمالکمی واردرکه بونلردن الاسون یاخود تکری تعالی بیوردیمی وپیغمبرك
قولیمدریا خود هر اقلیم پادشاهلرینك معتاد وقانونلریدر اول آدم ایتدی پادشاهلرك
قانونلریدر عثمان غازی غضبه کلوب دیدی که من بعد بونده طورمه یوخسه سکا ضررم
دوقنور اول اثناده عثمان غازینك مقربلرندن برقاچ کمسنه حاضر اولوب ایتدیلر ای خان
اقچه سزه کرکمز ایسه بازاری بکلینلره عادتدر ویرسنه جك ویرورلرتاکه بونلرك دخی امکاری
ضایع اولمیه پس عثمان غازی ایتدی چونکه اویله در هر آدم که بریوك شی فروخت ایده براقچه
ویرسون اکر صاتمزسه هیچ ویرمسون بیوردیلر صکره یکیجه واقحصارلری فتح
وعثمان

وعثمان غازی بونلردن صکره بروسه یی محاصره ایتدیلر محاصره متمادی اولمغله ایکی حواله بنا ایلدیلر
عثمان غازینك نقریس مرضی حرکت اتمکله اوغلی اورخانه قلعه نك احوالنی تفویض ایدوب
یکیشهره عودت وهجرتك یدی یوز یکرمی التیسنده بروسه فتح اولندی اول اثناده عثمان
غازی سکوتده وفات ایلدی اورخان غازی ایشیدوب کلوب عثمان غازی نی وصیتی اوزره بروسه ده
مناستر ده قبه نك التنه دفن ایتدیلر عمری التمش طقوز ومدت سلطنتی اون التی سنه در
متروکاتی بر یکیجه صریق تکلتی وبر یانجوغی وبر طوزلوغی وبر قاشقلغی وبر صوقان اودکی
قالدی وصریق تکلتی دخی دکزلی بزندن ایدی وبرقاچ طویله اتلری وبرقاچ سوری قیونلری
وار ایدی شمدی بروسه نواحیسنده یوربن بکلك قیونلرك طموزلغی اول قیونلردر بعده
اورخان غازی پادشاه اولدی وبروسه یی تخت ایلدی وقرنداشی علاء الدین کندو اختیاریله
برقوطن دیرلر برکوی واردر انی استدی واول بکاییتر دیدی وکورتلو نام محلده برتکیه بنا
ایتدی وقبلوجه قپوسنه کرلدیکی محلده قلعه ایچنده بر مسجد وانده ساکن اولدی ودائما
اورخان غازی انکله مشاوره ایدردی بعده اورخان ازنکمیدی محاصره ایلدی وآیدوس
فتحنه عبد الرحمانی تعیین اتمشدر اتفاق اول قلعه تکفورینك محبوبهٔ زمان بر دختری
وار ایدی بر کیجه دوشنده کوردی که بر چقوره دوشوب چقامز قرشوسندن برخوب
صورتلو بکت کلوب اول چقوردن بونی چقاردی واولکی لباسنی صویوب وبدنی یویوب
حریر لباسلر کیدیردی همان اویانوب عجبه کلدی بو احوالی فکر ایدرکن خبر کلدی که تورك کلوب
قلعه یی محاصره ایتدیلر قز دخی برج کنارینه کلوب بقرکه تورکلر نیجه جنك ایدرلر اتفاق
اشاغی نظر ایدوب نظری عبد الرحمن غازی یه دوش اولدقده کوردیکه روءیاده کوردیکی
بودر اول ساعت بر مکتوب یازوب بر طاشه بغلیوب اشاغی یه براقدی عبد الرحمن النه
الوب روءیه بلور برکمسه یه قرائت ایتدردیلر یازلمش که فلان کیجه فلان یرده اعتمـــاد
ایتدیککز آدملر دن کوندرسز که قلعه یی سزه الیوریم دیمش والحاصل عبد الرحمن
غازی ایندی بن باشمی بو یولده قومشم دیوب برقاچ یار غازیلر ایله نصف اللیلده اول
قزك وعد ایتدیکی موضعه واردیلر قز بونلری کوزردی عبد الرحمن علی الفور دیدیه
کمند برکیدوب حصاره چقوب قزه بولشوب حصارك قپوسنه کلوب فی الحال قپوجی یی
اولدیروب وقلعه نك قپوسنی اچوب غزات ایچرویه کیروب تکفوری بغلدیلر چونکه
حصار آیدوس فتح اولدی تکفوری واول قزی جمله مالی ایله عبد الرحمن اورخان غازی یه
کتوردی اولدخی قزی وغنیمتدن وافر عطیه دخی عبد الرحمانه ویردی حالا انك نسلندن
وار در قره رحمان دیرلر بعده سلطان اورخان قیون حصاری وازنکمید وازنیق نام شهرلری
هجرتك یدی یوز اوتوز برنده فتح ایدوب علاء الدین پاشا تعلیمی ایله قوانینه متعلق شیلری
سکه کبی ولباس جند ووظایف ومرتبه لری ترتیب ایلدی مقدما اولان سلجوقیه سکه لرینی
تبدیل ایلدی وکندو اسمیله ضرب ایلدی ودخی جندی رعایادن تمییز ایتدیرملك امر ایلدی که

قرمزی صاری وسیاه بورکلر کیمکه بعده سیاهی بیاضه تبدیل و بویله قالدی چاق یلدرم
بایزید خان کلنجیه دک والحاصل بیاض بورکلری خاص قوللرینه تعیین ایلدی واعیان
واتباعلرینه قرمزی بورك تعیین ایلدی بودخی چاق ابوالفتح زماننه کلنجه باقی قالدی
ابوالفتح سلطان محمد لشکره بیاض صارق کیمکه ویایایه بیاض بورك کیمکه امر ایتدی وانی التون
ایله تزیین ایدوب حالا آکا اسکوف دیرلر وقرمزی بورك توابعه مخصوص قالدی احداث
یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی شویله روایت اولنورکه برکون قرنداشی
علاء الدین پاشایه سلطان اورخان دانشدیکه مرادم عسکری زیاده ایتمکدر وشوکت وشانی
ارتورمقدر دیدی علاء الدین دخی انی قاضی یه دانشمق کرکدر دیدی اول زمان خیرالدین پاشا
بیلجك قاضیسی ایدی قاضیلغی عثمان غازی ویرمشیدی اما اورخان غازی انی بروسه ده قاضی
ایلدی غازی اورخاندن صکره غازی مراد انی قاضیعسکر ایلدی اندن وزیر اولدی والحاصل آکا
دانشدیلر مزبور رایتدی سلطانم ایلدن یایا یازوب چقارم وزدیمکه رعایا بوخبری ایشیدوب
پادشاه خدمتنده اولالم دیو رغبت کوستردیلر چوق آدم یازلدی واق بورك کیوب یورلردی
یایا تمام اولدقدنصکره کلنلر دخی یازی بزی بیاق یازك سفره بیله واروب خدمت ایدهلم دیدیلر
قره خلیل وعلاء الدین وخیرالدین تدبیر یله کمی عجمی وکمی باچه لره تعیین اولنوب تحریر
اولندیلر واول یازیلنلرك هر بریسنه بر اقچه که ربع درهم کلور سفر واقع اولدقده الر سفردن
رجوع ایتدکلری زمان ینه زراعته مشغول اوله لر وانلردن اصلا رسوم دیوانی الثمیه وهر اون
آدمه بر باش ویوز آدمه بر باش وبیك آدمه بر باش تعیین اولندی وناملری پیاده نامیله مشهور
اولدی بعده بونلر سفرده وحضرده کیدرك فساد اتمکه بشلدیلر بعده پادشاه کفار
اولادینی دوشردوب کتورتمك اختیار ایلدی وعسکره منضم اولدیلرکه شرف اسلامه نائل
اوله لر وهم اعداء دینه جهاد ایده لر وقتا که بیك اوغلان کتوردیلر هر بریسنه بر درهم زیاده ایدوب
هر کسك استعدادنه کوره اسملرینی یکیچری تسمیه ایلدیلر بعده پیاده یه مزرعه لر تعیین
وبوی وظیفه لری برینه تعیین اتمشلردر اما سفرده اتلر ایله کلوب عسکر ایله معا
تقیید اولنوب بونلر مسلم اسمیله مسمی اولمشلردر ودخی نقل ایدرلرکه اورخان غازی عصرنده
اینه کول یورن سنده کشیش طاغی یاننده بر نیچه درویشلر کلوب قرار طوتمشدر اما ایچلرنده
بر درویش وار ایدی که طاغلرده کیکلر ایله الفت طوتوب بعض طوزغود الب محبت اتمشیدی
بو درویش بابا الیاس مریدی وسید ابوالوان طریقنده ایدی اورخان غازی انی دعوت ایتدکده
کلمدی اورخان غازی خبر کوندردی که بز انشاء الله برکون آنده واررز والحاصل برکون اول
درویش بر قواق اغاجنی اموزینه الوب بروسه حصارنده کی سرایك حولیسنك یاننده
دیکمشدر سلطان اورخانه خبر ویردیلرکه درویش کلدی وانده کورسندیلر لکن اغاجك
دیکمه سندن سؤال اتمیوب انجق درویش بو بزم نیرکمز طوردقچه طوره دی ودعا ایدوب
چکیلوب کتدی واول قواقك حالا آثاری باقیدر واول درویش اولدکده وصیتی اوزره
اورخانی

اورخان غازی اوزرینه تربه یاپوب یاننده بر تکیه وجامع بنا ایلدی کیکلو بابا زاویه سی حالا
زیارتکاهدر بعده کوینك وطراقلو ومودرنی وکملیك وبالیکسری وقره سی وبرغمه وادرمید
وکرماستی واولوباد وایدنجق ومانیاس ومیخالج ویارحصار وایازمند وقزلجه وطوزله وآیدین
واناخور قلعه لرینی فتح ایتدکدن صکره سلطان اورخانك برکون خاطرینه خطور ایلدیکه اوته
یقایه نجه بوفکرده ایکن اتفاق بونك اوغلو سلیمان پاشا چقه کلدی بوفکری مشار الیهه تقریر
ایدوب سلیمان پاشا ایتدی اکر بن قولوکه یورسك کچه یم دیدکده اذن ویردی مزبور
غزات اسلام ایله قره سی ولایتنه واردی برکون سیر ایدرکن ایدنجك تماشالغنه واروب
اجه بك وغازی فاضل سلیمانه ایتدیلر سلطانم بر فکر یکر وارکبی سلیمان پاشا دخی ایتدی
عجبا بو دریایی کچمکه امکان وارمیدر دیدی اجه بك وغازی فاضل سوزه کلوب ایتدیلر اکر
بیورر سك بز ایکمز کچه لم سلیمان پاشا دخی نره دن کچر سکز دیدکده انلر یقین یردن که ویران نجه
حصار دیرلر ایدی کوکرجنلکدن اشاغی چینی حصارینك کچه ایله نواحیسنه چقدیلر
باغلرینك اراسنده بر کافری الدکتوروب صاله قویوب ینه بو طرفه کچدیلر سلیمان پاشایه
کتوردیلر سلیمان پاشا کافری خلعتلیوب وچوق نسنه لر اعطا ایدوب وسؤال
ایتدیکه سزك حصاریکزك کیره جك یری وارمیدر تا که کفار طویمدین دخول ایده وز
اولدخی خبر ویردی اول ساعت بر قاج صاللر بغلیوب سلیمان پاشا سکسن نفر شجیع
آدم ایله صاللره بنوب اوته یقایه کچوب حصاره قویلدیلر وحصاری الدیلر وسنجاقلر
چوزوب طبل ونقاره چقردوب نوبت اوردیلر لکن حصارك کافرلرینی اصلا اینجتمیوب هر
برینه احسانلر ایدوب اول سمتدن بر قاج کمیلر الوب قرشوده اولان عسکره ایلتدیلر محصل
اول کون ایکیوزدن زیاده آدم کچوردیلر اجه بك حصارك اتلرینه بنوب بولایر یاننده اقچه
لیمانده اولان کمیلری الوب انلر ایله طورمیوب آدم کچوردیلر القصه ایکی بیکدن زیاده آدم
کچوردیلر وبر قاج حصار الدیلر بوفتوحات هجرتك یدی یوز اللی سکزنده واقع اولمشدر
بعده سلیمان پاشا باباسی اورخان غازی یه خبر کوندردیکه سلطانم همتکله روم ایلی فتح
اولنمه سنه سبب اولدیکز بو طرفده عون حق ایله فتح اولنان حصارلره حفظ ایچون
قوباجق آدم لازمدر بو طرفه آدم کوندرمکه تقید بیورسز دیمکله سلطان اورخان بو خبر
مسرتدن مسرور اولوب قره سی ولایتنده کوچر اولولر اولوردی انلری اورخان غازی
سوروب روم ایلنه کچوردی برزمان کلیبولی ناحیه سنده ساکن اولدیلر سنه یدی یوز
طقوزده سلیمان پاشا هجوم ایلدی کلیبولی وقره جك وحیره بولی وویزه وتکفور طاغی
وسیدی قواغی وملغره وایبصاله وچورلو یی فتح ایتدی بعده برکون سلیمان پاشا صید
ایدرکن آتی یقلیوب قضا ینشوب فوت اولدی آثاری بروسه ده قلعه ایچنده قبلوجه
اطرفنده بر جامع وبولایرده بر عمارتی واردر وازنکمیدده جامع ومدرسه سی واردر بعده ایکی
ایدن صکره سلطان اورخان غازی وفات ایتدی ومناستر مدرسه سنه دفن اولندی

آثاری بروسه ده بر عمارت وبری دخی ازنیقده وبروسه ده بر جامع وبر مدرسه وبر زاویه که اسمنه
کیکلو بابا زاویه سی دیرلر وبر جامع واهل علمه علوفه تعیین ایتدی دخی قضاته علوفه
تعیین ایتدی بعده اوغلو سلطان مراد غازی سنه یدی یوز التمش برده جلوس ایدوب
اول وقتده بروسه ده قاضی خیر الدین پاشا یی قاضیعسکر ایتدی ابتدا اناطولیده اولان
مفسدلرك حقلرندن کلوب وانقره یی فتح ایدوب بعده روم ایلنه کچوب دخی اول سمتده
برقاج حصـــار فتح ایتدی بعده ادرنه یی سنه یدی یوز التمش ایکیده فتح ایدوب کچوب
ادرنه ده اوتوردی لالاسی شاهینی زغره وفلبه طرفنه کوندردی وانلری فتح ایتدی واول
اثناده قرمان ولایتنه بر دانشمند کلدی اسمنه قره رستم دیرلر ایدی بو رستم خیر الدین
پاشا یه که اول وقت قاضیعسکر ایدی قره رستم ایتدی افندی بو نیجه سلطـــانلق
مالی ضایع ایدرسز اشبو غازیلر که غزالردن اسیر چقار دیلر تکری یوروغیله بشده بری
پادشاهکدر دیدی قاضیعسکری بو احوالی سلطان مراده بلدیروب مراد خان ایتدی
اکر تکری یوروغیسه شمدنکرو الك دیدی اندن صکره قره رستم کندوسی اوتوروب مرور
ایدن اسیردن یکرمی بش اقچه وبش اسیردن بر اسیر المغه مخصوص قاضیلر تعیین ایدوب
اقچی قاضیلری دیو نام قیوب بو طریق ایله خیلی اوغلانلر جمع ایدوب مراد خانه کتوردیلر
خیر الدین ایتدی بونلری تورکه ویره لم هم مسلمـــان اولسونلر وهم تورکجه اوکرنسونلر
صکره کتوریلوب یکیچری اولسونلر دیدی پس یوما فیوما یکیچری زیاده اولدی بعده
سلطـــان مراد ادرنه دن بروسه یه توجه ایدرکن کلیبولی یه کلیجك خیر الدین
قاضیعسکرلکدن عزل اولوب وزیر اعظم اولدی ونقل ایدرلر که هجرتك یدی یوز تمش
دورده لالا شاهین پاشا اینه جك وچتال بورغاز نام یرلری فتح ایتمشدر ودخی نقل ایدرلر که
کرمیان اوغلو کوردیکه غایتده پیر اولدی اوغلو یعقوب بکی چاغروب دیدیکه بو ولایت
سنك الکده قاله مراد غازی اوغلو یلدریمه قزیمی ویره یم اول ساعت اسحق فقیهی ایلچیلکه
کوندردیلر وایوانلر وپیشکشلر کتوردی والحاصل کلدکده عقد اولندی وجهازینه
ایله کوتاهیه وسیماو واکری کوز وطوشانلو یی وبردی وعظیم دوکون اولدی جمیع اطرافك
بکلری حتی مصر سلطانی بیله دعوت اولندی ایلچیلر کلوب صاچولر وتحفه لر کلمکه
باشلدی مصر ایلچیسی جمله سنك اوزرینه تصدر ایتدردیلر اورفر غازی پشکش کتوردی
سائر اثوابدن غیری یوز محبوب اوغلان ویوز قز اوغلان جاریه جمله مرصعلر ایله اراسته
وهر اوغلانك النده التوندن کمشدن تبسیلر وتبسینك ایچنده کمشدن استواه
اولنمش طولو وایچنده قزل فلوری طولو اطرافنده اولان بکلر متحیر قالدیلر اندن مراد
خان بونك کتوردیکنی اطرافده بکلره وایلچیلره اولشدردی غریبه سلطان مرادینی
فقهندن ایچکز یولنه کلورکن بر حصار وار ایدی اسمنه تکری یقدوغی دیرلردی مقدما اسمی
یولونیه ایدی سبب تسمیه سلطان مرادك اوزرینه واروب برنیجه کون محاصره ایدوب
قرمزی

قرمزی قانلر سیل کبی اقوب النیوب اخر اوز رندن کوچوب ایتدی بو حصاری تکری
یقاوقبا اغاج دید کلری یره قوندیلر مراد خان اول قبا اغاجه ارقه سنی ویروب اوتوردی بر لحظه دن
صکره آدم کلوب ایتدی حق تعالی نك قدرتیله اول حصار یقلدی دیدی مراد خان بونی
ایشیدیجك لالاسنی کوندردی واروب مبالغه مال کتوردی وقلعه ده اوزون قرمزی تاجلو
اوزلرنده بر قاریشدن زیاده اشانمش التون پادشاه انلری خاص قوللرینه کیدردی اولزماندن
بر وعادت قالمشدر که خاص اوده لیلر کیرلر وسپاهیلر اول قلعه ده التون طاسلر بولوب باشلرینه
کیدیلر اسکوف اول وقتدن بر وحادث اولدی حالا اول اغاج اثاری وار دربنده بر قیوسی
وار دریا لا اسمنه دولتلو اغاج دیرلر غزاء اکبر سلطان مراد قچن نیکبولی تکفوری علی پاشایه
مراجعت ایتمش ایدیکه پادشاهدن رجا ایلسکز که بنم صوچمی عفو ایلسون وقلعه
سلسترهیی اکا تسلیم ایده یم بو عقد اوزرینه صلح ایتدکده تکرار کافر سوزندن رجوع ایتمکله
سلطان مراد فلبه یه توجه ایلدی واند قشلادی بویله اولدقده کافرلر بر برلرینه خبر ویردیلر
واول اطرافده اولان کفره متفق اولمشلر که بونلر فرنك وانکروس یعنی مجار وافلاقی وبغدان
وخروات وروس که ایکیوز بیك کفره دن زیاده قوس اووه صحراسنده جمع اولمشلر وبشیوز
اولو تکفوری وار ایدی محصل آتلو وپیاده دن بورسمه لشکر کورلمش دکلدر والحاصل حق
تعـــالی طرفندن اهل اسلامه نصرت اولدقده سلطان مراد خان غازی بو کافرلری سیر
ایدرکن بر کافر قتال ارالرندن قالقوب پاشاده توجه ایلدی چاوشلر منع ایتمك
ایستدکده پادشاه ایچمك بر مقصودی وار اوله قوك کلسون دیدی اول ملعون مکرینی نك
ایچنده بر خنجر صقلمش ایدی کلوب پادشاهك رکابنی اوپمك قصدنده اولوب همان
خنکاره بر خنجر اوردی اذا جاء القضاء عمی البصر شهید اولدقده اول کافری پاره پاره ایتدیلر
اول ســـاعت یلدرم بایزیدی تخته کچوردیلر بو ماجرا سنه یدی یوز طقسان ایکیده واقع
اولمشدر و پادشاه سلطان مرادی بروسه یه کتوروب قپلوجه قربنده دفن ایتدیلر اثاری
بروسه ده قپلوجه قربنده عمارت وجامع ومدرسه ودخی ادرنه ده بر عمارت وجامع ویاپجکده
بر جامع وینکیشهرده بر جامع وکوك اووه ده بر مسجد بروسه قربنده وادرنه ده دار السلطنته
بنـــا ایتمشدر و برقاج مستحسن شیلر ایتمشدر که اولا متوفی اولانك تیماری اولادلری
بیننده تقسیم اولنمق وباشقه بر آخر عسکر لوازم سفر ایچون حفظ ایلمك واصطبل
عامره خدمتنه والحاصل ابتدا فتح ایتدیکی الاشهر زیرا کفار النده قالمش ایدی بعده
سیواسی قاضی برهان الدین الندن المشدر دخی توقات اماسیه وقسطمونی یی فتح ایتدی
وکوترم بایزیدك اوغلو یعقوبه فرار ایتدی بعده سلطان بایزیده تضرع ایتمکله قسطمونی یی
اکا ابقا ایلدی اول اثناده منتشا اوغلو قاچوب تیمور یانه کتدی وسنه یدی یوز طقسان
بشده استانبولی محاصره ایدرکن خبر کلدیکه یوز اوتوز بیك کافر طونه دن کچوب
نیکبولی یی محاصره ایتدی اول ساعت استانبول محـــاصره سنی براغوب واروب کافر

عسکرینی بوزدی اکثرینی اسیر ایتدی دونرکن خبر الدیکه بوغاز کسنک اوستنه کافر
بر حصار بنا ایتمشدر وبوکه کوزلجه حصارد یرلر اول ساعت استانبول تکورینه آدم کوندروب ایتدی
حصار بزه کرک اولدی البته بو شالدک یاخود وقتکزه حاضر اولک بو خبر وارد قده فی الحال
ایلچی کوندروب خراجه اطاعت ایدوب هر سنه یکرمی بیک التون نقد وسائر اشیا ارسالنی
تعهد ایتدی لکن پادشاه بو وجهله راضی اولدیکه استانبولده بر مسلمان محله سی وبر مسجد
اوله بر قاضی اوتوره بو منوال اوزره یکرمی بیک التون دخی سنه ده خراجنی ویره لر بعده خنکار
یوردی طراقلو یکیجه سنک کوپلوسنی وحصارلوسنی سوروب قسطنطنیه یه کتوردیلر
مسلمان محله سی بنا اولنوب ومسجد یاپلوب وبر قاضی نصب اولندی صکره بایزید خان
تیمور وقعه سنه توجه ایدیجک تکفور اول محله یی بوزوب مسجدی یقدی ونقل ایدرلرکه
ادرنه ده عمارت بنا ایدرکن ولق اوغلو مبالغه ارمغانلر ایله ایلچی کوندروب واناسی
اغزندن برمکتوب که بر جمیله وحسنا ودر یکتا لازک کندو قزی ایدی سلطان بایزیده
ویرلمکه سلطان بایزید قبول ایدوب وقزی دخی کوندردیلر مقصودی نه ایسه حاصل اولدی
سلطان بایزید شراب ایچوب صحبت ایتمکی اول لازک قزندن اوکرندی یوخسه اول وقته
کلنجه نسل عثمانیان اویله شیلری مرتکب اولمشلر ایدی وبونک عصرنده قاضیلر رشوت
الورلردیو شکایت اولنمغله پادشاه غضبه کلوب قتل اتملرینی فرمان ایتدی صکره
وزیر اعظمی رجا ایتدکده رسم اقچه سی النمغه مساعده بیکده یکرمی اقچه ورسم حجت یکرمی بش
اقچه وسجل اجرتی یدی اقچه وعقد نکاح اون ایکی اقچه اولدی بعده سنه سکز یوز ده مورة
وترحاله واتنه ولایتلری فتح اولدی بعده سنه سکز یوز دورتده تیمور وقعه سی ظهور ایدوب
سلطان یلدرم بایزید اخذ اولندی واق شهرده وفات ایتدی اندن بروسه یه نقل
اولنوب تربه سنده دفن اولندی واندن اوغلو موسی چلبی بعده اوغلو سلطان محمد
قرنداشلریله ماجرایی دفع ایتدکدن صکره مستقل پادشاه اولدی آثار سلطان یلدرم بایزید
بروسه ده برجامع ومدرسه ایکی عدد دار الشفا وبر عمارت وابو اسحق ایچون خانه یاپدردی
وادرنه ده برجامع وعمارت ومدرسه وبالیکسریده برجامع وبر مدرسه دخی قره فریه ده
ودیمتوقه وکوتاهیه ده بنا معلری وار درواون اوچ غزاسی واردر ونقل ایدرلرکه تیمور
قچن که سلطان محمدک باباسی یرینه استیلاسنی خبر الدقده تیمور آکا ایلچی کوندریکه کله بن
وسکا قزیمی نکاح ایده یم وتکرار سکا روم مملکتنی تفویض ایده یم سلطان محمد بر بهانه ایدوب
کتمدی وسنه سکز یوز اون طقوزده خبر کلدیکه افلاق کفره سی خراج ویرمکدن ابا ایتمشلردر
اول ساعت نهر طونه سمتنه توجه ایدوب قلعه یرکوکی وقلعه ایساقچی یی بنا ایتدرمشدر
بعده تکرار اطاعت ایتدیلر وسنه سکز یوز یکرمی اوچده بدر الدین بن قاضی سماونه روم ایلنده
وبورکلوجه آیدینده ظهور ایلدی والحاصل سلطان محمدک قرق ایکی وقعه سی واردر بعده سنه
سکز یوز یکرمی دورتده ادرنه ده وفات ایدوب یرینه بیوک اوغلو سلطان مراد ثانی جلوس
ایلدی

ایلدی آثارلری بروسه ده جامع ومدرسه وعمارتکه اسمی یشل عمارت ومکتب وخان
ومرزیفونده ایکی جامعی وار درو ایکی حمام وقلیه ده برجامع وعمارت وادرنه ده برجامع که
اسمنه اسکی جامع دیرلر وادرنه ده دار الشفا انشا ایلدی وایتدی احرمین شریفنه اوقافدن
صره تعیین ایتمشدر سلطان مراد ثانی جلوس ایتدکده چوق فتنه لر ظهور ایتمشدر وسنه
سکز یوز یکرمی سکزده اسفندیاردن قسطمونی یی المشدر وسنه سکز یوز اوتوزده الاجه
حصارکه لازک تختیدر فتح ایلدی بعده سلانیکی فتح ایلدی بعده ارناودی بعده سمندره یی
فتح ایلدی وسنه سکز یوز قرق التیده یرینه اوغلو سلطان محمد خانی اجلاس ایلدکده قرمان
اوغلی انکروس قرالنه ایلچی کوندروب ایتدی نه طورورسز فرصت سزک ونمدر القصه
یانقو قراللک اوکنه دوشوب یورودیلر وولق اوغلی که انکروس قرالیدر وانکروس وجه وله
والامان وسازدن وبوسنه دن وافلاق وبغداندن عظیم عسکر جمع ایدوب دخی دوز تیوز طوب
عربه لری یانجه بله بلغرادن کچوب نیشه ونیکبولی وورنه یه طوغری یوروردیلر بری طرفده
سلطان مراده مملکت خلقی غلو ایدوب ایتدیلر کندی الکله مملکتنی خرابه ویردک
نه طورورسن دیو کلرنده اول ساعت سلطان محمدی ادرنه ده الیقویوب کندوسی روم
ایلی یه کچدی وکفار اوزرینه هجوم ایدوب محصل وارنه طاغنده بولشوب عظیم جنک
ایتدکده عسکر اسلام طاغلدی همان خنکار قپوسی خلقیله یالکز قالیجق قصد ایتدیکه
اولدخی فرار ایده طایی قره جه بک بو حالی کوردکده آتندن اینوب خنکاری اتکندن محکم
طوتوب نیلرسن اکر سن کیده جک اولورسک کافر اردیمزدن ادرنه یه کلور دیوب پادشاه
اول ساعت بر یوکسک یره چقوب قرار ایلیوب حقه تضرع ونیاز ایلدی وسنجاغی ینه برقرار
طوروب طبلخانه سی دوکیلور همان غازیلردن برقاچی هی غازیلر نره یه کیدرسز کافر
صندی دیمشلر ایتدیلر اول اثناده انکروس قرالی مغرور اولوب خنکار الاینه هجوم ایتدی
حق تعالینک عنایتیله اتی سکرلیوب یقدیلر قره خضر اینوب قراللک باشنی کسدی
وکوندره طاقدی براوغوردن تکبیر کتوردیلر غازیلر قراللک باشنی کوندرده کوردکلرنده
هو یتوب دورت جانبدن کافرلری قیرمغه باشلدیلر بیحساب کافرلر قیرلدی بعده ادرنه یه
کلدیلر اندن صکره اطرافک بکلربنه ارمغانلر ایله اسیرلر کوندردیلر حتی مصر سلطاننه یکرمی
بش خیل وجبه لو کافر کوندروب بو فتح سنه سکز یوز قرق سکزده اولدی وسنه سکز یوز
قرق طقوزده یکیچری طائفه سی وزرانک اولرینی غارت ایتمکله انلره هرکون یارمشر اقچه
ترقی ویرلدی بو بیله اولمغله تکرار سلطان مرادی اجلاس ایلدیلر تکرار سنه سکز یوز اللی
ایکی ده یکی قرال انکروس حرکت ایدوب واطرافده له وچه والامان ولاطین وسکولت
قرالی وللک قرالی جمله بو کفره بلغرادن کچدیلر وقوس اوه ده جمع اولدیلر سلطان مراد
خبر الدقده متوکلا علی الله اول طرفه توجه ایتدی کارقوس اوه یه کلوب اول کون جمعه
کونی ایدی کون طوغر ایکن کفار بولشدی همان سلطان مراد درحال آتندن اینوب

ایکی رکعت حاجت نمازی قیلوب یوزینی طپراغه سوروب بعده آتنه بندی وکافرلره هجوم
ایلدی اخشام اولنجه جنک عظیم اولوب کفارك نیجه سنجاغنی الوب اول کیجه یرینده
ایرلیوب جمعه ایرته سی ینه جنك اولندقده نیجه سی یان دوشدی وبعضیسی قاچدی ولهٔ
قرالی قتل اولنوب چه قرالی اسیر اولدی بعده سنه سکز یوز اللی بشده سلطان مراد ادرنه ده
واصل رحمت رحمان اولمغله بروسه ده دفن اولنمشدر اثارلری ادرنه ده برجامع که آکا اوج
شرفه لی دیرلر وبریسنه دخی مرادیه دیرلر وبر جامع وعمارت وایکی مدرسه وبروسه ده
برعمارت وبرمدرسه بناء وکوپری ارکنه مقدما بونك یری اورمانلق وباتقلق وحرامیلرانده
اکسك دکلدی سلطان مراد اول اغاجلری قیردیروب پاك ایدوب یوز طقسان دورت
قنطره برکوپری یاپوب وکوپرینك برطرفنده ارکنه نام برقصبه بنا ایدوب وبرجامع وبرعمارت
وانکوری ناحیه سنده بالق حصارینی مکه فقراسنه وقف اتمشدر وهرسنه ساداته بیك
التون توزیع ایدردی وهرسنه مکه ومدینه وقدس وخلیل الرحمـــانه اوج بیك بشیوز
التون کوندررردی وقرق بروقعه سی واردر بونك عصرنده مشایخ کرامدن حاجی بیرام ولی
وشیخ شمس الدین فناری وخضر پاشا واق شمس الدین وشیخ امیرسلطان بعده اوغلی
ابو الفتح غازی محمد خان مستقلا جلوس ایلدی بعده استانبولك اوستی یانده انجه حصارك
قرشوسنه برحصار یاپدروب وطوپلر قویدروب هیچ بروجهله کمی یکچمکه مجال وبرمدیلر
بعده سنه سکز یوز اللی یدیده استــانبولی محاصره ایدوب واللی یردن یوریش ایتدیلر
استانبولی قره دن اللی کون قوشادوب دو تیوز پاره کمی قلعه نك اوستی یانندن یالکز اچوب
عربه لر ایله کمیلری قره دن یورتدیلر حصاردبنه دکین ایندردیلر ودکز اوزرینه کوپری دخی
یاپدیلر یوریشده غازیلر شهره کیروب ومعرکه ده تکفور قتل اولنوب بعده سلطـــان محمد
استانبول عمارتنه مشغول اولدی واطرافدن ادملر کتوروب اسکان ایلدی توطن اتدکده
مقاطعه ایتدیلر خلق نفرت اتمکله قوله شاهین دیرلرایدی خنکارك آبا واجدادینه خدمت
ایدوب اتاسندن قالمش برکشی ایدی پادشاهه برکون ایتدی پادشاهم آبا واجدادك زمانلرنده
برنیجه مملکت فتح ایتدیلر اما هیچ مقاطعه وضع اتمدیلر بونسنه پادشاهمه لایق دکلدرردی
پادشاهه سوزی تأثیر ایدوب مقاطعه یی رفع ایتدی بعده روم محمد پاشا وزیر اولوب اول
ینه پادشاهی اغوا ایله طمعه دوشوروب ینه مقاطعه وضع ایتدردی ونقل ایدرلرکه بلاد
آتیروطاش اوزی ومملکت لاس وصرب وسمندره دن صکره سنه سکز یوز التمش ایکیده
مورہ سمتنه غزا ایلدی واول سفرده التمش قلعه فتح اتمشدر وسنه سکز یوز التمش
دورتده اناطولی سمتنده اماصره قلعه سنی کفاردن المشدر وسینوب وکره ٔ نحـــاس
وطرابزون وجزیره ٔ مدللو وبوزجه اطه وبوسنه اطرافنده لوفچه و یایچه ومورہ سمتنده
جزیره ٔ اغریبوز وقلج ارسلاندن علائیه یی المشدر وقرمان اوغلندن لفکه یی المشدر
واقسرایدن چوق اولر استــانبوله نقل ایتدرمشدر وحالا اول محله یه اقسرای دیرلر وقره
حصار

حصار شرقی یی وفرنکدن کفه یی ومنکوبی فتح اتمشدر دخی ازاق ودخی بغدانی فتح
اتمشدر واکثر بلاد دارناودی والحاصل بونك زماننده چوق فتوحات اولوب آثاری ابتدا اسکی
سرایی بنا اتمشلردر بعده برآخر یره میل ایلدیکه اسمی زیتونلق ایله مشهوردر انده برقلعه
دخی یاپدردی وحرم ایدوب ایچنده عالی سرایلر یاپوب انی تختکاه ایلدی ودخی استانبولك
یوشریف یرنده سکز مدرسه واورتاسنده برجامع ومقابله سنده برعمارت وبرطرفنده بردارالشفا
ومدرسه لرك آردنده سوخته لر ایچون برتتمه ایتدیروب وسوخته لرك آشی واتمکنی اول عمارتدن
تعیین بیوردی وشیخ وفازاده ایچون برجامع یاپدردی واق شمس الدینه حضرت ابی ایوب انصاری
قبرینی تعیین اتمکله برعمارت ومدرسه وجامع وحضرت ابی ایوب اوزرینه برتربه وایاصوفیه یی
جامع ایتدرمشلردر واکا چوق اوقاف تعیین بیورمشلردر وبو پادشاهك تواریخه واحوال سالفه یه
میلی زیاده وارایدی حتی احوال ماضیه یی بلمك ایچون اهل رومدن وفرنکستان رهبانلرندن
تواریخ بلنلردن سؤال وترجمه ایتدررردی ابتدا مناصب علیه یی سلطان محمد تعیین بیوردیلرکه
طلبه دن چقان ابتدا یکرمی اقچه وبو ایکی مدرسه ده ریاضیات وعلم کلام تدریس ایله بعده اوتوز
اقچه ایله مفتاح ومعانی وصدر الشریعه تدریس ایلیه وقرق اقچه ایله شرح مواقف وشرح
مقاصد تدریس ایلیه واللی اقچه ایله وزرا بنا ایتدکلری مدرسه لر که آکا خارج دیرلر انده هدایه
تدریس ایلیه وبرمدرسه که پادشاه انده بنا اتمشدر آکا داخل دیرلر بعده ثمانیه نك بریسنه
اندن قضایه چقه حرمینه وحلبه وشام ومصر وبغداد وبلاد ثلثه کبی وعساکر اسلام چوق
فتوحات اتمکله رعایادن چفت اقچه سی یکرمی ایکی اقچه النوردی اول سفر بعید اولمغله پادشاه
سپاهی یه امر ایدوب اوتوز اقچه الق بیوردی شمدی اوتوز ایکیشر النور دخی اندن برو
قالمشدر الخصال غایت محب علما واهل معرفت ایدی هرقنده براهل کمال اولسه انی کتوردوب
علوفه ایدردی حتی سمرقنددن فخر العلما مولانا شیخ علی قوشچی یی جمیع تعلقاتی ایله کتوردوب
بیقیاس مال اعطا ایدوب وبرکشی برصنعتده ماهر اولسه البته انی کتوردوب علوفه
تعیین اتمینجه اولمزدی ادرنه ده انجق برقصر عالی بنا ایتدردی سنه سکز یوز سکسن التیده
وفات ایتدیلر بعده اوغلی سلطان بایزید خان جلوس ایلدی اماسیه دن کلدی اول وقت جم چلبی
بروسه ده اولمغله انی ضبط اتمکه سلطان بایزید اوزرینه کلکله مصره فرار ایلدی واندن
تکرار رومه اندن فرنکستانه کتمشدر بونك عصرنده کلی واق کرمان وادنه وطرسوس
فتح اولندی ودخی اینه بختی ومتون وقرون واناوارین وبلاد ارناوددن برقاچ قلعه
فتح اولندی الاثار اماسیه ده برعمارت ومدرسه وعثمانجقده قزل ایرمق اوزرینه برکوپری و
دخی ادرنه ده برعمارت ومدرسه ودار الشفا وجامع وتونجه اوزرینه برکوپری ونهر سقاریه
اوزرینه برعظیم کوپری ودخی ادرنه ده حریق اولمغله اول مشهور چارسویی بنا ایتدرمشدر
واستانبولده برعمارت ومدرسه وجامع ومکتب ودخی نهر کدوس اوزرینه صاروخان
ولایتنده برکوپری بعده سنه سکز یوز اون طقوزده وفات ایتدیلر بعده

اوغلی سلطان سلیم خان طرابزوندن کلوب جلوس ایدوب بو پادشاهك دائما عادت
حسنه لری اکثر لیالیده مطالعهٔ کتب نفیسه وکاهی نظام عالمه متعلق کلام ایدوب حتی
بر کیجه ده کندولری وایکی کمسه دخی اول مشهور واقعه یی که کوروب بر برینه موافقدر قپو
اغاسی حسن اغا بو منهجده کمسه ایدی سلطان سلیم رؤیایی کندولر کوردکده واکاه اولدیکه
فلان کمسه دخی بو واقعه یی کورمشدر وقپو اغاسنه بیوردیکه کوردیکك واقعه یی
سویله دیدی اولدخی تقریره آغاز ایدوب نقل ایلدیکه بو کیجه او توردوغم قپو یی شتاب
ایله دق ایلدیلر نه خبر واردر دیو واردم کوردم که قپو بر جزئیجه اچلمش کوردم که طشره ده
بر طیلسانلو عرب سیماسنده ونورانی بر الای کمسنه اللرنده بر ریاض سنجاقلری وار بکا
دیدیلر که بز بونده نیه کلمشز دیدیلر بندخی بیورك دیدم جواب ایدوب دیدی که بو کوردیکك
اشخاص اصحاب رسول اللهدر بزی بونده حضرت رسول الله کوندردی سلطان سلیم خانه
سلام ایدوب بیوردیلر که عسکر دریا خروش ایله قالقوب حرمین شریفین خدمتی اکا
سپارش بیوردیلر وار سلیم خانه سویله دیدی والحاصل بو واقعه سلطان سلیمك درونده
قالوب وقرنداشی سلطان احمدك حقندن کلدکدن صکره اصحاب ضلالت اوزرینه
توجه وسنه طقوز یوز یکرمیده سیدی غازی یه واصل اولدقده سپاه طائفه سنه
انعام اولندی ارباب تیمارك هر بر یسنه هر بیك اقچه ده اللی اقچه احسان ایلدی بعده
سیواسه واردقده یوقلمه ایدوب چوقلق جنکه یرامین کمسنه لر اوردوده ذخیره یه مضایقه
ویرمك ایچون سیواس ایله قیصریه بیننده طورمق ایچون بیوروب قرق بیك قدر کزیده
عسکر ایله کیدوب شاه دخی جنکه کلوب قرار اتمك مصلحتی ایچون کاه عصا ایله عبا
وکاه چنبر وتزکب وعرقیهٔ نسا کوندروب شاه دخی سلطان سلیمه حقه ایله معجون
کوندروب وبولده کیدرکن بعضی ارکان دولته نیجه دفعه یکیچریلر الای ایله طوروب کاه
لطف ایله وکاه عنف ایله سفردن فراغت رجا ایدوب حتی برکیجه پادشاهی قورقتمق ایچون
تفنکلر آتوب اوتاغك یوقروسنی چاپچادلدیلر بو یله اولمغله سفردن عودت ایتدکده یکیچری
اغاسی احداث بیورمشلردر زیرا سابقا یکیچری طائفه سنك اغالری سکبان باشی ایدی
وقول کتخداسی زغرجی باشی ایدی استانبولده دورت کون عظیم دیوان اولوب وزیر اعظم پیری
پاشا ساعی بالفساد اولمغله قتل اولندی سابقا پادشاهك ساجداری اولوب میر علم
اولان یعقوب اغا یکیچری اوجاغنه اغا نصب اولنوب استخدام ایچون التمش بر بلوك باشی
اوتوز نفر یکیچری تجدید اولمشدر مقدما قول کتخداسی زغرجی باشی ایدی بعده اغا
بلوکنده برنجی بلوکباشی کتخدا تعیین اولنوب وقانون قدیم بو ایدیکه یکیچری کتخدالری
هر کون اغا قپوسنه کلوب اوجاغه متعلق دعوایی اول کورردی بعد زمان اعدای دین
اوزرینه سردارلر تعیین اولنوب اغا یرینه کتخداسی کیدوب پادشاهلر سفره کیتمدکجه
اغالری کیتمز ایدی کتخدا یری آستانه ده قائم مقامی قالوب آخر الامر کتخدا آستانه ده بله
اولسه

اولسه بنه کتخدا یری استخدام اولنوب کتخدا ایلك انجق امور معظمه یه قاریشور غیره تنزل ایلر
اولدی وکتخدا یرینك یولی محضرلق ومحضرلقدن عجمی بابا باشیسی بعده قپو بابا باشیسی اولوب
بعده دوه جی اندن خاصکی اندن صکره طورناجی اندن صکره صامصونجی اندن زغرجی باشی
بعده کتخدا ایلك اولوردی وقانون قدیم دوه جی دورت وخاصکی اوچ ایدی کتخدا ایکلرك یوللری
سنجاقدر اشترلر ایسه سکبان باشی اولورلر سکبان باشیلرك یولی بابا بکلکیدر وسنجاق قدر
وپادشاهلر سفر همایونه کیتدکده سکبان باشی اولنلر شهر استانبولده قالوب استانبولی
بکلمکه مأمورلردر واوجاقده اون دورت بابا بکلکی واردر القصه سنه طقوز یوز یکرمیده
چالدرانه یوریکسلك یره قونیلوب اول اثناده ضحی وقتی شمس منکسف اولمشدر پادشاه
دخی عسکر ایله کلوب بردوز یره قونوب ایرته سی اربعه کونی پادشاه آلایلرینی باغلیوب
صحرایه یوریوب جنك اولنوب طرف حقدن نصرت اولدقده شاه اسمعیل فرار ایتدی
وشاهك کوزل بر عورتی طوتلدی والحاصل بر مرتبه اموال غنایم الندی که حسابه کلمز
ایرته سی کون دیوان اولوب تهنیت نصرت ایچون ارکان دولت ال اوپوب بعده بهادرلغی
ویرارلغی ظهوره کلنلره رعایت وترقی وبخششلر ویریلوب بعده تبریزه قریب نزول اولندی
اهل تبریزدن امان نامه ایله منلا ادریس تلبیس کلوب بعده اهل تبریز خنکاره قرشو کلوب
آتنك اایاغی التنه قوماشلر دوشه دیلر بعده رومه دونوب اول ایامده امر ایلدی که بو ترسانه
کمیلر ایچون تعیین وبنا اولنمغه وکمیلری تجدید اتمکه بعده سلطان سلیم جمیع ولایت
عجمی فتح اتمك نیتنه اوچ یللق سفر تدارکن تهیه ایله جمله عسکرین جمع ایدوب اولطرفه
توجه ایتدکده البستانه واروب ملاطیه معبرندن کچمك ایچون چراکسه بکلرندن
اجازت استدکده خبر کوندروب انلر دخی قزلباش تحریکیله پادشاهك صاحب ظهور
اولدوغندن قورقوب مصر سلطانی اولان قانصوغوری اللی بیك جند ایله مصردن
حلبه کلوب سلطان سلیم بو احوالی ایشتدکده اولا غوری یه نامه وهدایا ایله ایلچی کوندروب
عدوی دین قزلباشدن انتقام المق ایچون حلب یولندن جنك اتمك ایچون کچمکه اجازت
استیوب ایلچی کوندردکدن صکره سلطان سلیم خان البستانه کلدی ایلچی سلطان مصر
غوری یه بولشدقده سلطان غوری ایلچی یه غضب ایدوب پادشاه دخی خبر الدقده
اول ساعت حلب طرفنه توجه ایدوب مرج دابقده مصادف اولدقده بین الصلاتین
محلنه دك جنك عظیم اولوب چراکسه بوزلدی وغوری نابدید اولوب خیره بای بك جمله
توابع ولواحقی ایله کلوب رکاب همایونه یوز سوروب قول اولوب بعده سلطان سلیم حلبه
قریب کلدکده جمله حلب اهالیسی قرشو کلوب تابع اولدیلر وخزینه لرنده اولان اموال وجواهر
وتحفی تسلیم اتدیلر بعده سپاه طائفه سنه عموم اوزره بخششلر ویریلوب واول سمتده اولان
قلاع وبلاد تسخیر وضبط اولنوب واکراد بکلرینه توزیع ایچون یکرمی بش یوك اقچه وبشیوز
خلعت واون یدی سنجاق دخی کوندردی بعده سلطان سلیم دمشقه توجه ایدوب ودمشقه

قریب اولدقده اعیان شهر پادشاهی قرشولیوب اون ایکی کون اوتوراق و رمضانڭ
بشنجی کونی پادشاه عسکر ایله قشلامغه فرمان ایدوب سلطان سلیم شهر شامه کیروب
ساکن اولدی غورینڭ هلاکی خبری مصره واردقده انڭ یرینه طومانبای پادشاه اولدی
سلطان سلیم مصره کتمکه قرار ویردکده وزراسی دیدیلرکه پادشاهم مصرڭ یولی اسسز
وصوسز مخالف یرلردر عساکر اسلام تحمل ایده مزلر حتی بو سببدن مصره تیمور وهلاکو
وجنکیز خان وارمیوب فارغ اولدیلر دیدکلرنده پادشاه دخی بن عبد عاصی هدایت
رب العالمین ومعجزات سرور امین وغیرت اسلام دین نیتنه کیدرم دیو سپاهیلره
ایکیوز یوك اقچه بخشیشلر وروم ایلی عسکرینه خزینه دن نیچه یوك اقچه لر قرض ویروب
وطومانبای طرفنه دخی ایلچی کوندروب اطاعت ایلیه یا خود وقتنه حاضر اوله دیوب
طومانبای دخی ایلچیلری قتل ایدوب وبش بیڭ عسکر ایله جان بردی غزالی یی شامه
کوندروب خان یونس دیمکله معروف محله مقدما ایلر وکیدن وزرا وسنان پاشا مقابل
اولوب اللهڭ عنایتی ایله مصر عسکرینی بوزدیلر بعده سلیم خان غزه یه واردقده اوتوراق اولوب
وکندی برقاج بیڭ آدم ایله قدس وخلیل الرحمان زیارتنه کلوب بعده غزه یه دونوب دخی
عسکره بخششلر ویروب مصره توجه ایلیوب مصره قریب اولدقده طومانبای اوتوز بیڭ
عسکر ایله مقابل اولوب لطف حق ایله بوزیلوب وصعید طرفنه فرار ایدوب اخر کار اخذ
اولنوب وکتوریلوب صلب اولندی بعده قدیمدن اباعن جد حرمین محترمین حاکمی اوغلی سید
برکات زاده ابونمی محمدی هدایا وتهنیت نامه ایله مصره کوندرمکین کلوب پادشاهدن ال
اوپوب کلی رعایتلر اولندی بعده یدرینه نقد وتحفه وبخششلر احسان ایدوب ومکه
ومدینه فقرا سنه توزیع وتقسیم اولنمق ایچون ایکیوز بیڭ قدر فلوری وبیحد بغدای
کوندروب تقسیم ایچون ایکی متدین قاضی کوندردی دخی عسکره بخششلر احسان ایلدی
سپاهیلره ایکیشر اقچه ویکیچریلره براقچه ترقی ویردیلر بعده دیار مصرده اولان شیخ عربلره
وافر هدایالر ایله کلوب رکاب همایونه یوز سوروب مزبور شیخلره وافر رعایتلر ایدوب خلعتلر
کیدیریلوب بعده مقیاس نیلده برقصر بنا ایدوب بعده محفل شریفی کعبه یه فرمان
ایلدی ومصرده دخی دورت قاضی نصب ایلدی بری حنفی بری شافعی بری مالکی بری
حنبلی ویونس پاشایی مصره والی وحاکم ایدوب اولدخی طمعه دوشوب پادشاه خبر
المغله عزل ایدوب یرینه خیربای که کندویه قدیمدن خلوص ایله بندهٔ صاف واحوال
عربستانه واقف اولمغله انی مصره حاکم ایدوب بعده شام طرفنه رجوع ایلدی وشامده
شیخ اکبر محی الدین عربی مزار شریفنه تربه وبرجامع وبر عمارت ایلدی والحاصل استانبوله
کلدکده ردوس مهماتنڭ تدارکنه فرمان ایدوب کورلدکده پادشاه کوروب اوچ
دورت آیلق باروت ایله نیچه کیده لم دیدی سکز آیده انجق فتح اولور بویله صعب یره بویله
ضعیف تدبیر ایله سفر ایتمم وبالجمله بزه سفر یوق مکر سفر بز آخرته اوله دیدی
فی الواقع

فی الواقع سنه طقوز یوز یکرمی التیده شیر نیچه چقروب مرحوم اولمشلردر فتوحاتلری
قلعهٔ بابیورد کیفی کماخ آمد ماردین رها موصل سنجار بیره جك انطاکیه وبهسنی
عینتاب درنده وبوزوك شیراز حما حمص دمشق طرابلس بعلبك قدس رمله غزه
صیدا صفد قلعهٔ لجون قلعهٔ قاقون مصر اسکندریه دمیاط حرمین شریفین بعده اوغلی
سلطان سلیمان جلوس ایتدکده سفر بلغراد فرمان اولندی وبر دونماق دکز
محافظه سنه فرمان اولندی دخی اللی زورق وبشیوز کمی نهر طونه ایله بلغراد سمتنه
کتمکه فرمان اولندی واردقده اطرافه اقنجی طائفه سنه اجازت ویروب عون حق ایله سنه
طقوز یوز یکرمی یدیده بلغرادی فتح ایتدکده اطرافنده اولان قلاعڭ مفتاحلری کلدی
ایکنجی غزالری ردوس فتحیدر یدی یوز پاره کمی ایله ایکنجی وزیرینی کوندروب وکندولری
قره دن آیدین طرفنه توجه ایلدی ومصر حاکمی خیره بك قرنداشیله یکرمی دورت
غراب کوندرمشدر اوتوز کون محاصره اولدقده عون حق ایله فتح اولدی بعده
استانکوی وبودرم ولندوس وسونباك مفتاحلری کلمشدر اول اثناده شاه اسمعیلدن
بر ایلچی ایله عظیم تحفلر کلمشدر وسنه طقوز یوز اوتوز ایکیده سلیمان رئیس یکرمی پاره
قدرغه ایله مصردیارندن یمن ولایتنه کوندرلدی وسنهٔ مزبوره ذی القعده سنده
صحرای مهاجده یدی قرال ایله حسابه کلمز کفار عسکریله سلطان سلیمان مقابل اولوب
عظیم جنك ایلدکدنصکره لطف حق ایله کافرلر صنوب قراللری اولان لاوش فرار
ایدرکن آتندن دوشوب بر بطاغه باتوب هلاك اولوب عسکر اسلامدن بری قرالڭ
باشن کسوب رکاب همایونه کتورمکله بیڭ التون احسان ومیرمیران قرامان اولمق فرمان
اولنوب بعده اعظم مداین انکروس اولان شهر بدون محاصره اولندقدن صکره
مفتاحلرینی قرالڭ عورتی کتوروب تسلیم ایدوب ونیچه ممالك دخی داخل قبضهٔ اسلام
اولدی نکرار نمچه چاساری فردناندوش انتهاز فرصت ایدوب بدون قلعه سنی تخلیص ایلدکده
سنه طقوز یوز اوتوز اوچده رمضان شریفك ابتدا کونی سلطان سلیمان بدون سمتنه توجه
ایدوب مهاج اووه سنه واردقده ولایت اردل قرالی اولان یانوش کلوب رکاب همایونه
یوز سوروب فتح اولنان ولایت انکروس کافرلرینك مسلمانلر ایله عدم استیناسلری اولمغله
انکروس قرالی خراج ویرمك شرطیله مزبور یانوش قراله ویریلوب علم وتوغ وسنجاق
وطبل ونقاره ونکرار فتح بدون وقوماران ویانق وسنه طقوز یوز اوتوز یدیده شاه
عجمی تأدیب نیتنه اخلاط وعادلجواز وارجیش فتح وبغداد تسخیر اولندی والحاصل اون التی
غزالری واردر الڭ آخری فتح قلعهٔ سکتوار در سکتواری فتح ایتدکدن صکره مرض زحیره
مبتلا اولوب انده مرحوم اولدی سنه طقوز یوز یتمش دورتده فتوحاتی روان وان بغداد
شهربان تبریز نخجوان کنجه شروان واکثر بلاد کورجیدن توز توم واقچه قلعه وغیری که
یکرمی قلعه دن زیاده درودخی اکرادن ظالم قلعه واطرافنده اولان قلاع وارمندن

اخلاط عادلجواز احمار رارجیش ودخی ولایت مشعشعله جزایر وبصره وواسط
وبروده بدون وبلغرادوا کری وبوسنه وخروات واوسك وصونبوروسکدین وراچه ومهاج
وبجاردن طمشواروا استرغون ویانق وقوماران واستونی بلغرادوپچوی وسکتواروشقلووش
وپورغه واسپانیادن قستلیه والامانڈن وچه دن وونه یکدن نیچه یرلرو تخت بغدان
سجاو ویاش وبجدن واوته دن وبریدن چوق قلعه لر فتح اولندی ودخی جزایر طرابلس
غرب وردوس وساقز واستانکوی وبودرم وبوذکر ایتدیکمزك هر برینك برقچ قلعه لری
واردر آثاری استانبولده دورت منارهلو برجامع شریف که سنه طقوز یوز التمشده بنا واطرافنده
دورت مدرسه وعلم ایدان ایچون برمدسه ودار الحدیث وبرعمارت ودار الشفا وشهزاده
روحی ایچون برجامع ومدرسه وعمارت وتمات وشهزاده جهانکیر روحی ایچون استانبول
مقابلنده واقع برپشته اوزره مختصر برجامع ودخی سلطان محمد خانك والده سی
اولان خاصکی سلطان اسکدارده برجامع ومدرسه وعمارت وحمام وخاصکی ثانیلری
اولان مرحومه سلطان برجامع وبرمدرسه وبرعمارت وبرمکتب ودختری مهر ماه سلطان
برجامع وبرمدرسه بنا وبرمعظم خیراتی قرق چشمه کمرلری ودورتیوز چشمه دن زیاده وبیوك
چکمجه کوپروسی ومکه مکرمه ده دورت مدرسه وشامده برجامع ومدرسه ومسافرخانه
وبرعمارت وحرمینده تعیینات جلیله در سلطان سلیمان سکتوارده وفات ایتدکده اوغلی
سلطان سلیم ثانی دعوت اولندی عسکر اسلامه کلوب بلغرادده ملاقی اولدی بعده
استانبوله کلوب علماسنه ووزراسنه وعسکرینه احسانلر توزیع ایلشدروسنه طقوزیوز
تمش التیده کفه جانبنه دریادن خیلی عسکر کوندریلوب وامر اولندیکه اتل ایرماغی
ایله تن ایرماغی ایکیسنك ماببنی قریب اولمغله قازیلوب بربرینه اولشدریله تاکه
استانبولدن کیلرله عسکر واروب قره دکزدن تن ایرماغنه کیروب اندن اتل ایرماغنه کیره
کیرواندن جرجان دریاسنه کیروب بووجهله دیار عجمدن شروان وکیلان وطبرستان
وخراسان وجرجان ولایتلری فتح اولنه بحکمت خدا کفه خانیله عسکر اسلام اجدرخان
قلعه سنه دکین واریلوب اول مأمور اولان یردن ثلث مقدارینی قازدیلر بعده شدت شتا
وقلت زاد سببی ایله اتمام اولنمدی وبوسنه ده یمن شریفی اولان ملك مطهر یمن بکلربکیسی
اولان مراد پاشایی قتل ایدوب ویمنی کند وضبط ایلیوب مصر پاشاسی سنان پاشایه
امر اولندیکه قپو عسکریله واروب ودیاریمنی فتح ایلیه اولدخی واروب اوزدمور اوغلو ایله
مردانه حرکتلر ایدوب تکرار یمنی فتح ایلدی وسنه طقوزیوز یتمش سکزده قبرس فتح
اولندی وطقوزیوز یتمش طقوزده کفه تاتاریله دولت کرای خان عظیم عسکر ایله مسقو شهرینه
واروب یاقوب دخی اندن اوچ کونلك یول ایچرو کیروب وافر اسیر ایله دونوب کلدی
والحاصل سنه طقوزیوز سکسان ایکیده وفات ایلدی بعده اوغلو سلطان مراد ثالث جلوس
ایلدی وزیری مصطفی پاشایی سردار ایدوب عجمه کوندردی مرحوم سلطان سلیم ثانی
آثاری

آثاری سرای عامره ده برمکلف حمام یاپوب بروسه قپلوجه سنه یکزر وتمام اولدقده
کیروب ایاغی سورچوب دوشدی وبریانی سمیم سیاه اولدی اول عصرده حکیم باشی جاهل
اولمغله فصد ایتمکده خطا ایدوب اجلی دخی ایرشمکله فوت اولدی مرحومك
آثار جلیله لریدر حرم شریف قبه لرینی بنا ایتمشدر وادرنه ده برمعظم جامع ومدرسه
ودار الحدیث ومکتب ودار الشفا وعمارت وقبرسده مساجد ومدارسی واردر القصه
مصطفی پاشا دیار عجمه واروب قارص قلعه سنی یاپوب ایچنه جبه خانه قویوب
عسکر وضع ایتدکدن صکره چالدرانه واروب قلعه سنی تسخیر ایتدی بعده تفلیس حاکمی
منوچهر نام اوغلنی مفاتیح قلاع ایله وزیره ارسال ایتدی مجلس شریفلریله انس ایتمکله
منوچهر ایمانه کلوب اخسقه بکلربکلکی احسان اولندی واوزدمور اوغلنی ارض روم
بکلربکیسی ایدوب سنجاق بکلریله شروان محافظه سنه قویوب وزیر مصطفی پاشا جانب
روانه روان اولدی وسنه طقوزیوز سکسن یدیده رصد تقی الدینه طوپخانه ده مباشرت
اولندی سکزیوز سکسن سکزده تغییر دستار نصاری ویهود واقع اولوب یهودیلره
صاری دستار وسیاه شبقه کیمه لری ونصاری یه چوقه دن مائی صارریق وچوقه
قلپاق کیمکه امر اولندی وسنه طقوزیوز طقسانده برای ختان شهزاده محمد خان آت
میداننده قرق دورت کون سور همایون مرتب اولدی ایتامدن وفقرادن بیدی بیك
غلام سنت اولدی وسنه طقوزیوز طقسان برده فرهاد پاشا قلعه روانی تجدید
ایدوب وعثمان پاشا وزارت عظمی منصبی ایله عجمه سردار اولدی سنه طقوزیوز
طقسان اوچده تبریزه داخل اولدقده اول سمتده هشت بهشت قلعه سنی بنا
ایدوب سنه بیك برده قول طائفه سی دفترداری استمزدیوب باب همایونه جمع اولدی
وایکی مرتبه تنبیه اولنوب ممنوع اولمدیلر فرمان شهریاری برله ایچ اوغلنلری وزلفلی
بالته جیلر مسلح اولوب قول طائفه سنه هجوم ایتدیلر یوز اون نفر آدم هلاك اولوب آخر کار
صاحب فساد اولنلر صلب اولندیلر سنه بیك اوچده سلطان مراد ثالث وفات ایدوب
یرینه اوغلو سلطان محمد جلوس ایلدی شیخ الاسلاملره مقدما متعین اولان وظیفه
التیوز اقچه اوزرینه یوز اقچه ترقی احسان اولندی سنه بیك دورتده سفر کفار انکروس
واقع اولدی اکری قلعه سنی فتح ایتدکدن صکره کفار انتقام قصدیله مقابله ایتدیلر حرب
عظیم واقع اولدی حتی اهل اسلام هزیمت وکفره اوتاغ همایونه کلمکه جرأت ایدوب
خزینه صاندوقلرینه علم نکبت عالمرینی دکشلردر یأس کلی حاصل ایکن نسیم نصرت هویدا
اولوب عسکر کفاره هزیمت واقع اولدی وبرمرتبه کفار قرلدیکه حالا کمکلری دپه دپه
باقیدر وسنه بیك طقوزده ابراهیم پاشا قنیژه یی فتح ایلدی وسنه بیك اون ایکیده ظهور
شرب دخان وفوت سلطان محمد ثالث واقع اولدی واوغلی سلطان احمد خان جلوس واستیلای
شاه عباس واقع اولدی واون بش یاشنده سنجاغه چقمدیی پادشاه اولمق آل عثمانده

اولا بونلره میسر اولمشدر ومملکت عثمانی بعض اسباب فلکی ایله رخنه نما اولوب اشقیادن
حیلی اختلال اولدقده بیك اون التیده قوجه مراد پاشا یی وزیر اعظم ایدوب اول کروه
مکروه اشقیانك قلعنی فرمان بیورمغله جمله اشقیالرك حقلرندن کلنمشدر وسنه بیك
یکرمی التیده وفات ایلدی آثاری سنه بیك اون سکزده وضع اساس جامع جدید
یدی سنه ایچنده تمام اولدی وبر مدرسه وعمارت ودار الشفا ومکتب واندن اول
تجدید مدینهٔ رسول الله صلی الله علیه وسلم ووجه کریم نبوی نشانه سی اولمق اوزره
موضوع اولان کوکب دری نام الماس که بهاسنی سکسن بیك التون تخمین اتمشلردر
واندن ماعدا اطرافنی ایکیوز یکرمی یدی قطعه احجار ذی قیمت ایله تزیین ومکهٔ مکرمه یه
التوندن اولوق کوندروب دخی کمشدن التون ایله مجلا کعبهٔ شریفه ایچون منطقه لر
ایندرمشلردر وحضرت سلطان انبیا صلی الله تعالی علیه وسلمه کمشدن التون ایله مجلا
قفس یاپدرمشلردر بعده قرنداشی سلطان مصطفی جلوس ایلدی مشربی عزلته مائل
اولمغله سلطنتی ترك ایلدی بعده سلطان عثمان جلوسی سنه بیك یکرمی یدیده واقع
اولوب وسنه بیك یکرمی طقوزده ربیع الاخرده بر کیجه طلوع فجردنصکره سماده
بعینه قلج هیئت تخمینا بش رمح طولنده وایکی ذراع عرضنده نورانی بر علامت آسمانی
ظهور وبر آی کامل حیرت اوزره خلق عالم کویا که وقعهٔ عثمانیه درکار اولاجقدر دیرلردی واول
اثناده اسپانیاده قلعهٔ بافردونیه یی قپودان پاشا فتح اتمشدر بعده بیك اوتوزده
قدرت حق ایله آخر شتاده دریا بوزاولوب برقاج کون علی حاله طوردی واول سنه نك
بهارنده له جانبنه سفر همایونلری وقوع بولدی حوتون قلعه سنی فتح وتاتارخانی مملکت
روس غارتنه تعیین بیوردیلر ویوز بیکدن زیاده اسیر چقاردیلر وتابورلری حصار ایتدیلر
لکن قدوم شتا یقین اولمغله صلح طلب ایتدکلرندن قبول بیوریلوب استانبوله
عودت اولندی سنه بیك اوتوز بر رجبنك سکزنجی کونی بعد العصر شربت شهادتی
نوش ایدوب بکرار جلوس سلطان مصطفی واقع اولدی بعده تکرار یکیچری طائفه سی
عزلنی مراد ایتدیلر بعده سلطان احمد اوغلو سلطان مراد رابع سریر سلطنته چقوب سنه
بیك اوتوز اوچده اهالی بغداد قلعهٔ بغدادی شاه عباسه ویردیلر وسنه بیك اوتوز اوچده
هجوم قزاق واقع اولوب خارج استانبوله قریب یکی کویی غارت ایتدیلر وسنه قرق اوچده شهر
صفرده جب علی قپوسی خارجنده آتش عظیم واقع اولوب حریق کبیر واقع اولمشدر واول
سببدن قهوه خانه لر هدم ومنع اولندی وسنه بیك قرق دورنده پادشاه کندولری بالذات
روان قلعه سی جانبنه روان اولوب عون حق ایله سکز کونده فتح اتمشلر بعده سنه بیك قرق
سکزده دار السلام بغداد جانبنه عزیمت همایونلری اولوب اوتوز طقوز کونده فتحی
اتمشلر بعده تختکاه استانبوله توجه ودخول ایدوب بیك قرق طقوز شوالنك اونده
التیسنده وفات ایتدیلر آثاری تجدید بناء کعبهٔ مکرمه بعده قرنداشی سلطان ابراهیم خان
جلوسی

جلوس ایدوب سنه بیك اللی بشده سفر کرید وفتح قلعهٔ خانیه بعده فرزند ارجمندی
سلطان محمد خانه تسلیم سلطنت اولنوب کندینك روح پرفتوحلری شهید اعالم بالایه عروج
ایلدی بعده سلطان محمد خان رابع جلوس ایلدکده سنه بیك اللی سکزده وسنه بیك
التمش التیده کوپرولی محمد پاشا وزیر اعظم اولوب سنه بیك التمش سکزده وزیر اعظم کوپرولی
محمد پاشا یانوه قلعه سنی فتح ایلدی وسنه بیك یتمشده قپودان سردار علی پاشا وارات
قلعه سنی فتح اتمشلردر سنه بیك یتمش برده کسوف کلی واقع اولوب ماه رجب اخرنده
عظیم قرانکولق اولمشدر حتی مومل یقمشلردر وسنه بیك یتمش ایکیده کوپرولی مرحوم
اولمغله اوغلی فاضل احمد پاشا وزیر اعظم اولمشدر وسنه بیك یتمش دورنده فاضل احمد پاشا
اویوار قلعه سنی فتح اتمشدر وحضرت پادشاه سنهٔ مزبوره ده ادرنه جانبنه واروب وزیر
اعظم فاضل احمد پاشایی کریده راهی ایدوب سنه بیك یتمش یدیده ترمش نام
اسکله ده دونمای همایون ایله جزیرهٔ مذکوره یه چقوب لیمان قلعهٔ خانیه ده وضع لنکر
ایتدیلر واول قیش خانیه ده قشلایوب مهماتی تکرار کوردکدنصکره قندیه قلعه سنه
توجه ایلدیلر اوراییه وارد قلعه نك غربی طرفنده قزل تابیه سمتنه مترس یرلری تعیین
اولنوب وقلعهٔ قندیه یی دوکمکه مباشرت ایلدیلر یکرمی طقوز آی مقداری ایکی
طرفدن قیش ویاز لیل ونهار جنك وجدال مستمر اولوب حق تعالینك عنایتیله سنه
بیك سکسن ربیع الاخرینك اواخرنده قلعه یی تسلیم ایتدیلر واول اثناده سلطان محمد
خان غازی صید وشکار ایله ادرنه یکی شهر فنارده واروب صاری قامش قزاغی طائفه سی
کلوب سدهٔ سعادته التجا وعبودیتلرین عرض ایدوب قبول اولندقده طائفهٔ مزبوره نك
حتمانی اولان دوره شانقو نام حتمانه توغ وعلم احسان اولنمغله تحت تصرفلرنده اولان ولایت
اوقراینا خطهٔ ممالك عثمانی ایله محدود وکندولرینه ومملکتلرینه ضرر اولمق شرطیله عهد
ایدوب بعده ولایتلرنده ایکن قدیمدن بر و سلطنت باهرهٔ عثمانیه ایله عهد ومیثاق اوزره اولان
له طائفه سی مزبورلره ایصال مضرت وولایتلرینی غارت قصد اتمکله برایکی دفعه چاوشلر
ایله نامه لر کوندریلوب نصیحت آمیز خطابلر که بزه تابع اولان قزاقدن قصر ید ایده سز والا
اکر اناره ضرر قصد ایدرسز نقض عهد ایتمش اولورسز والحاصل نقض عهد ثابت
اولدقده له کفره سی اوزرینه سفر فرمان بیورلدی ادرنه دن بیك سکسن اوچ سنه سنده
غازی سلطان محمد خان دیارله طرفنه توجه ایدوب ایساقچی نام محله وصول وفرمان جهان
مطاع ایله نهر طونه اوزرینه بنا اولنان جسردن عبور اولندی بعده خوتون نام موضعه
وارد قده نهر طوره نك اوته یقاسنده ایزوانچه نام قلعه ده اولان کفره ضبط وقلعهٔ مرقومه
قلاع اسلامیه یه الحاق ومنزل مزبورده قریم خانی اولان سلیم کرای خان کلوب بر مرصع
تیرکش وبر مرصع قلج وبر سمور کورك وقلبق وبر مرصع اکرلو مکمل آت احسان اولنوب بعده
نهر مزبور اوزرینه جسر وضع اولنوب پادشاه وعسکر اسلام عبور ایلدی وماه ربیع الاخرك

يكرمى اوچنجى چهارشنبه كونى قانيچه نام قلعه سنه كه غايت متيندر كسمه قيادر
وخندقلرينك عمقنه عقلا حيران اولوب ونهر ريسقر اراطرافنى محاط واندن غيرى ايچ حصارى
محكم وتابيه لرى دشوار الوصول قلعه نك مقابلنده مناسب اولان محللره ضرب خيام اولندى
اول ساعت هر طرفدن محاصره ومترسلر قوريلوب قلعهٔ مزبوره نك سكانى اولان كفاره
كمال دهشت مستولى اولوب بو اسلوب اوزره اون كون مقدارى جنك اولوب كفا را ايچ
حصارينه فرار ايلمليه لطف حق ايله حصار مزبورك دخى بعض قله لرينى نقب ولغم ايله يقديلر
بالآخره سردار كفار دخى قلعه نك مفتاحلرين تسليم ايدوب اطاعت وانقياد ايلديلر جمادى
الاولينك اونجى كونى توابع ولواحقيله ضبط اولندى كنايسلرى جوامع ومساجد قلنوب
ملحقات قلاع اسلاميه دن اولدى وقلعهٔ قانيچه ايالت اولدى ووزير خليل پاشايه منصب
ويرلدى بعده قبلان پاشا تاتارخان ايله ليوشهرينه تعيين اولنوب محل مزبوره وارد قده
محاصره يه مباشرت وايچنده اولان نامدار كافرلردن تاتارخانه عذرنامه لرى كلوب نياز
ايلديلر كه سعادتلو پادشاهك كرملرندن جرملرى عفو اولنه قانيچه قلعه سى وايالتى سنكرياده
پلنقه وسيله وسنه ده يكرمى بيك التون ويرمكله وصمارى قامش قزاقلرينك الندن اولان
ولايتلرينه من بعد تعرض اولنماق شرطيله صلحمزه واسطه اولك ديورجا ايلمليه سليم
كراى خان دخى توسط ايدوب صلح منعقد اولوب بعده پادشاه اسلام غازى سلطان محمد
خان محل مزبوردن ادرنه طرفنه توجه ايلدى وسنه بيك سكسن يديده شعبان آيننده كوپرولى
زاده وزير اعظم فاضل احمد پاشا وفات ايدوب يرينه قره مصطفى پاشا وزير اعظم اولدى
بعده چهرين قلعه سنه مسقو كفره سى مستولى اولمغله مسقو اوزرينه سنه بيك
سكسن طقوزده سفر همايون فرمان اولندى اول تاريخده پادشاه روى زمين غازى سلطان
محمد خان ايساقجى يه واريلوب وزير اعظم قره مصطفى پاشايى مسقو طرفنه راهى ايتديلر
وزير اعظم چهرين قلعه سنه واردقلرنده اوتوز ايكى كون محاصره دنصكره سيف ايله فتح
ايتمشلردر بعده بيك طقسان اوچده نمچه قرالى كه بين الكفره چاسار تسميه اولان ملعونك
حدينى بلدرملك ايچون ادرنه دن غازى محمد خان سنه بيك طقسان دورتده بلغراده
واردقلرندنصكره وزير اعظمى مرقوم مصطفى پاشا حضرتلرينى عساكر بيشمار ايله نمچه
قرالنك تختى اولان بچ قلعه سنك فتحى ايچون ارسال ايتديلر تذييل الطابع حمدا ثم حمدا
لله العلى الاعلى كه انك عون وعنايتيله اشبو كتاب مستطاب اتمامه رسيده اولدى وفضل
وكرمنه توكل برله ديباجهٔ كتابده عاجزانه تصميم وتعهد اولندوغى اوزره توفيق بارى يارى
اولوب بو عالم واسع الارجادن آسيا قطعه سنك حاوى اولدوغى ممالك وملوك جهان
احوالى تحرير وتسطير ه وتشكيل وتصويره شروع ونهايت عمارت شرقيه دن ابتدا
وغربه توجه برله محميهٔ استانبولك شرق وحذاسنده واقع اسكداره ويمين ويسارنده قره دكز
وآق دكزك سواحل شرقيه سنه كلنجه وقوف واطلاع ميسر وعلم وخبره ظفر ممكن
اولدوغى

اولدوغى مرتبه احوال ممالك وبلاد ثبت سلك سطور قلندى اكر همت عليهٔ
پادشاهانه وارادهٔ سنيهٔ خسروانه جلوه نما اولورسه بو كتاب مستطابه جلد ثانى
اولمق اوزره محميهٔ استانبولدن شروع برله نهايات عمارات غربيه يه وارنجه باقى
اقسام ثلاثه نك يعنى آوروپا وآفريقا وآمريقا قطعه لرينك دخى حاوى اولدوغى ممالك
وملوك وملل احوالنى تحرير وبيانه وتفصيل وعيانه صرف همت ايله عموما احوال روى زمينى
مشاهده يه برمرآت عالم نما ابداع وميان اسلاميانده عديم السبق والمثل
خدمت مبرور ومآثر محموده ايداعيله ياد كار قومغه بذل مكنت
اولنمق دركاه واهب الآمالدن
مستدعادر

تم الكتاب بعون الملك الوهاب على يد الضعيف المأذون بعمل الطبع بدار الطباعة العامرة
فى البلدة الطيبة قسطنطنيه دامت زين عمارتها على يد صاحبها
بالابهة البهية فى اليوم العاشر من شهر
محرم الحرام لسنه خمس واربعين
ومائه والف من هجرة النبويه
عليه اكمل الصلواة
والتحيه